

ptes. liby vo de aialib' r ptrib' alaliu dnt no ee pncipale pte: sz ad s'm pre reduci. Et si obuyif eis qre no ita di...

Quantum ad scd3 vary sut modi loqndi. qda vo luerit aiaz esse subm pmu bui' libri.

Titulus vero libri e' liber de aia edit' ab Arif. pboz p. Ca mal' circa qua e' pncipalr subz b' libri. ca efficiens Ar. grecoz sapietissim'.

Diuisio vero libri e' qm i pres duas p' dicit. f. i pbeniu r tractatu. z' ibi. (Pzi cipiū at qonis rē) pbeniu i tres diuidit ptes. debz. n. rbe...

Sed circa textu no. p q bonu accipit duplr. vno? trāscēdēt r abfolute. r sic pueritū cū ēte. qz oē ens ē bonū r e. sz bonū pnotet supza ipz ens dī...

Et q' ifert q' q' scia mere spectatia ē honorabil. ps cū sit bonū pp se desideratū. Segf. z. q' q' scia practica est bonū honorabile r laudabile. ps. cū sit bonū pp se r pp op' extriscū appetibile. qre pcludit oēs sciaz ēē de nūero bonoz.

alio q' rnt' pcedit eas min' ēē honorabiles. (Nō 3: cns pbs dixit. melioz r mirabilioz: q' melioza dnr q' st nobi...

Et ad h' itate oēs cognitio ipf' mltū pfi cere: marie at ad nāz. ē. n. tāq' pncipiū aialiu. Reddit auditorē benivolū: oñdes h' scie vtilitate r itē dit' dñe istā. scia d' aia valde est vtilis ad cuiuslibet verita...

Text. 10. z.

rentiones aie prime vel scde in aia fieri habeant bec scia declarat. scientia vero medicine multas passiones p'...

Ingrim' at considerare r cogitare naturam ipsius r substantiam. postea q' cūq' accidit cir ca ipsam. quoz alie pprie passioes videntur: alie autem cōmunes r animalibus inesse.

In hac pte pbs reddit docile auditorē ordinē oñdes eoz de qb' ē deteriorat' r itēdit q' i hac scia p' cogno scere debem' nāz r ipi' aie subaz: dnr vo passioes q' dñi...

Dino ar: r pcut' difficillimoz ē accipere aliquā fidē de ipsa. Quū. n. sit qō cōis multis alijs: dico at eā q' est circa subaz r eā q' ad est.

Fortassis alicui videbit vna qda methodus esse de oib' de qb' volum' cognoscere subaz sicut r eoz que sunt scdm accns ppriorū de...

Reddit auditorē attētū bui' scie difficultatē oñdes. r diuidit in duas pres. p' oñdit b' scie difficultatē q' ruz ad aiaz sz se p' sideratā. z' vo q' tū ad ipf' passioes ibi. (Dubitatōz at hnt r passioes. pma diuidit in duas: qz p' difficultatē oñdit de mō iuestigandi ei' diffōnē. z' q' ad ea q' ipf' diffōnis p' nētā hnt r q' ad modū q' in hac scia pcedere debem' ibi. (Cū at manifestū fuerit rē.) In...

Senius p' p' d' d' n'

to. s. per hec verba. animal aut vlt supple separatū aut nihil est aut posterius est. Ari. aut hoc dicit iuxta expō...

Sed dubitaret

videt' xedi nūqd sit reb' p'cularib' posteri' aut p'...

Pro solutione

quā ipso vtunt' p' q'to significaret nām cōez plib' idiui...

ritate q'dā q' ad modū n'z app'bedēdi sup'ta. Ad rō...

Amplius at' z si non multe anime sed ptes:

vtz opz p'z q'rere totā animā: aut ptes. Bis...

Mouet aliq's qōnes q' tāgūt aie ptes dicēe.

in codē idiuiduo nō sūt ptes aie totales vt p'lonici dice...

Tex. mti 5. Tex. co. io.

Notādū 3' fm Al. q' q'q' p'us totā rei subaz in qui...

Uidet' asit nō soluz q' qd ē cognoscere vtile

eē ad cognoscēdū cās accidētū in subijs: sic i...

Narrat q'dā vtile ostēdēdo q' ad diffōnē iterdū pnt

ferre: z itēdit' nō illā: nō solū diffō ē vtil' ad cognoscēdū...

hec ps duplr expōi p' p' sic nūc expōitū fuit. 2' vō mō...

Dubitationē aut' habent z passioēs aie vtz

cōes sint oēs z habentis an sit aliqua aie pro...

Phs p'nt tāgūt difficultates q' accidit circa aiaz q'ntuz

ad eius passioēs siue opatiōes: 7 p'mo tāgūt qōnē de aie...

Tex. mti 12.

rioz. sentire vo fit mediãte spũ aialiad talẽ opationez
 regito. ¶ Notãdũ tertio q̃ hac de cã itelligere iter ce
 teras opatiões videt esse aie p̃p̃riũ: q̃ solus intellectus
 apprehedit vlc. vlc vo inq̃tũ tale est a mã z a p̃ditiũ
 mãe sepatũ: z p̃p̃riũ videt oino a cozpe nullã dep̃dẽtia
 h̃re. ¶ Notãdũ 4.º q̃ hoc nomẽ fantasia aliq̃ accipit
 p̃ ipsã virtute fantasia: aliq̃ vo p̃ opatiõẽ ipsã: z hoc 2.º
 mō accipit p̃hs cũ dicit. aut itelligere ẽ fantasia zc. Az.
 aut loq̃ cũ dicitur de op̃ opationẽ antiquoz q̃ volebat
 intellectũ cẽ fantasia: eo q̃ intellectus nõ differt a sensu.
 ¶ Notãdũ vltio 3.º Az. q̃ dã aie opatio q̃ cõicat coz
 porũ q̃lis ẽ opatio sensitiua. illa eni est passio virtus ex
 stẽtis in organo cozporoz: z mediãte instrũ cozporoz p̃fi
 ciã. s. mediãte spũ aialĩ. q̃dã vo nõ cõicat cozporũ: s. cõi
 cat cũ cõicatẽ cũ cozpe: sicut ẽ itelligere: q̃ nec ei.º ṽtus i
 nullo organo cozporoz fundat subine: neq̃ p̃ficiã ime
 diate p̃ cozporoz instrũ: ṽz tñ cõicat cũ fantasia vir
 tute siue ei.º opatiõẽ q̃ cozpi cõicat: eo q̃ itelligere a fan
 tasmate dep̃det: vt patebit 3.º hui.º q̃dã vo ẽ aie opatio:
 q̃ neq̃ cõicat cozpi: neq̃ cõicat cũ cõicatẽ cũ cozpe: z pe
 nit.º a cozpe nullã dep̃dẽtia h̃z. z B. 3.º m̃brũ nõ ṽt asse
 rere absolute: s. dicit q̃ hoc igrere de aie ẽ valde neciũm
 ad sciẽdũ ṽz sepaã sit in agẽdo ṽt nõ. h̃c diuisio quo
 ad scõm z tertũ m̃brũ elicit ex op̃metatoze. iz.º op̃meto
 hui.º p̃mi. cũ dicit. Et pole ẽ vt aliq̃ nõ cõicat cozpi sit i
 reb.º ex̃tĩb.º i cozpe. z pole ẽ vt actio alicui.º nõ cõicatẽ
 cozpi sit nõ ex̃tĩb.º in aliq̃ cozp q̃ sunt i cozpe. p̃mũ at dicitũ
 op̃metator.º itelligit de itellectiõẽ nouã q̃ nobis attribui
 tur: q̃ d̃ nõ cõicat cozpi: q̃z s.º nõ ẽ in cozpe tanq̃ in
 subto. ẽ tñ in reb.º ex̃tĩb.º i cozpe: q̃ dep̃det a cozporoz
 obto. z.º aut dicitũ itelligit ab eo de opatiõẽ itellectiua
 eterna: quã ipse ponit icie humano itellectui sine dep̃
 dẽtia a fantasmate: sed de hoc infra zc.

remus fm opinionẽ op̃metatozis: aiaz itellectiã a coz
 pore separari. Az. aut hic nõ asserit illud: neq̃ negat vt
 p̃z ex̃ textu. ¶ Notãdũ 2.º q̃ dupl̃r itelligi p̃t illa p̃i
 ma op̃ditiõalis. vno mō: q̃ si aia aliq̃ã p̃p̃riã opationẽ
 haberet aliq̃ã posset a cozpe remoueri cui ẽ vnita. z hoc
 mō itelligere habem.º sequẽdo opinionẽ fidei. alio mō:
 q̃ ipsã de facto fm nãm suã sit a cozpe separata: q̃z nulli
 cozporũ est vnita: z hoc mō itelligere h̃nt sequẽtes op̃me
 tatoze: z fm ṽtrãq̃ opionẽ si op̃ditiõalis debeat cẽ vera:
 o3 itelligere illud aiaz de opatiõẽ sic p̃p̃riã: q̃ a cozpe
 nullã penit.º h̃eat dep̃dẽtia. ¶ Dic dubitat cõiter ex
 positores: q̃z videt q̃ in sc̃da cõditionali p̃hs arguat a des
 tructiõẽ aĩtĩ p̃me cõditionali ad destructionẽ p̃ntĩ.
 talis aut modus arguẽdi nõ ẽ vt in logica p̃z. ¶ Ad B
 dubiũ videt r̃ndere op̃metatoze de m̃ete remistũ. op̃meto
 iz.º q̃ cũ alicui.º cõditionali p̃ns sumã de possibili vel
 de p̃tingẽti. arg.º valebit a destructiõẽ aĩtis ad destru
 ctionẽ p̃ntis: sicut sic arguẽdo. si hoc vlc ẽ aial pole ẽ vt
 sit h̃õ: igr̃ si nõ est aial impole ẽ vt sit h̃õ: z B. mō videt
 arguere philofoph.º in textu. s. cũ illo termino cõtingit.
 ¶ Sed hec r̃nsio nõ videt vera. nõ. n. valet talis mo
 d.º arguẽdi. si iste h̃õ ẽ aial d̃m̃f̃ato antep̃o q̃ nõdũ sit:
 pole ẽ q̃ sit aĩtĩp̃s: sed iste h̃õ nõ ẽ aial. igr̃ ipole est q̃
 hic h̃õ sit aĩtĩp̃s. ¶ Aliter igr̃ r̃ndet cõiter q̃ in p̃uer
 tibilibus arguere a destructiõẽ aĩtis ad destructionẽ
 p̃ntis gr̃a mãe valet argumẽtũ: s.º aiaz h̃re opationem
 sibi p̃p̃riã z ipam esse a cozpe se p̃abilez quertibilĩ se
 habent cuz alterũ sine altero nãliter cẽ nõ possit: vt p̃z
 q̃re zc. ¶ Licet illa r̃nsio sit va: p̃uto tñ q̃ illã op̃ditiõna
 le sc̃das p̃hs nõ possit tãq̃ iferẽs ex̃ p̃ma p̃mõz arguẽ
 di a destructiõẽ aĩtis ad destructiõẽ p̃ntis: s.º absolute
 possit istas op̃ditiõales tanq̃ duas p̃clones: q̃re zc.

Tex. p̃nti 14.

¶ Si qd igr̃ aie op̃ez aut passionũ p̃p̃riũ: cõ
 tinget ṽtrãq̃ ipsãz separari. si nõ nullũ ẽ p̃p̃riũ
 nõ ṽtrãq̃ erit sepabilis: s.º sicut recto inq̃tũ re
 ctuz multa accidunt vt tãgere cneã sperã sc̃bz
 p̃uctuz: nõ tñ tãgit ab hoc sepatuz rectuz. In
 sepabile. n. siq̃dẽ est: cũ sp̃ quodã cũ cozpe sit.
 ¶ Cõiter hic exponẽtes dicit: q̃ p̃hs soluit hãc q̃nẽ: sed
 iste modus loquẽdi op̃ditiõalr̃ nõ mibi apparet modus
 soluẽdi. p̃uto igr̃ potĩ: q̃ hec ṽba p̃hs dicat ad multipli
 cãdũ difficultatẽ q̃nẽ: z p̃ facit hoc. z.º arguit ite p̃ op̃
 tões aie nõ fieri sine cozpe ibi.º (Vident at zc). ponit igr̃
 tur duas op̃ditiõales. p̃ma. si esset aliq̃ opatio aut passio
 aie p̃p̃riã p̃tingeret aiam a cozpe separari: siue vt op̃metatoz
 exponit illa opatio possz a cozpe ẽ abstracta. sc̃da. si nul
 la cõt opatio aie p̃p̃riã nõ p̃tingeret eã a cozpe separari: sed
 tũc ita de aia cõtingeret sicut de recto. accidit eni linee
 recte inq̃tũ est recta tãgere sperã cneã s.º p̃uctũ. nunq̃
 tñ linea de facto sepaã tãget illã sperã sc̃bz p̃uctũ. s.º dũ
 eã tãget erit in cozpe quodã: eo q̃ linea realr̃ a cozpe
 separari nõ p̃t: z supple tu ita de aia p̃tingeret q̃ mltẽ opa
 tiones aut passiones icessent sibi in eo q̃ aia est: nõ tñ illas
 ex̃cereret ex̃tĩs a cozpe sepaã. has op̃ditiõales p̃hs non
 alr̃ p̃bat. posset tñ sic argui. illud q̃d p̃ se h̃z opationẽ sine
 iunctiõẽ cũ alio ẽ p̃ se subsistẽs. ergo si aia haberet
 opationẽ p̃p̃riã ipsã possz a cozpe separari. ¶ Notãdũ q̃
 dupl̃r imaginari possum.º formã aliq̃ã a cozpe separari.
 vno mō p̃ elõgationẽ sicut formã ligni a lapide elõgari
 p̃tingit. alio mō: q̃ nõ iformet cozp.º quõ itelligẽtia sepa
 rar̃ ab ozbe: nõ tñ separar̃ ab eo p̃ elõgationẽ. cũ eni itel
 ligẽtia sit idiuisibilis: nõ est in loco: neq̃ p̃t localr̃ mo
 ueri: s.º est ozbi assitẽs z iditãs ab eodẽ. hoc ẽt mō dicit.

Tex. p̃nti 13.

¶ Vident aut z aie passionẽ oēs cuz cozpo
 re esse ira: mãsuetudo: timor: z misericordia:
 p̃fidentia: adhuc gaudius: z amare: z odire:
 simul eni cũ his paritur aliq̃ cozp.º. ¶ Indicat
 asit hoc aliq̃ã a duris q̃dẽz z manifestis pas
 sionibus cõcidentib.º nihil ex̃acerbari: aut ti
 mere: aliq̃ãdo asit z paruis z debilib.º mo
 ueri: quum accendat corpus: z sic se habeat
 quuz irascitur: adhuc magis hoc manifestũ.
 ¶ Nullo enim terribili imminente in passioib.º
 fiunt bis aliqui timentes.
 ¶ Reuertit p̃hs ad p̃bãdum aie opatiões nõ fieri sine
 cozpe z arguit iductiue sic. ira mãsuetudo misericor
 dia p̃fidentia timor gaudiũ amare z odire sũt aie passio
 nes q̃ nõ fiunt sine cozpe: z sic videtur de alijs. igr̃ zc.
 aiaz arguit sic. oēs p̃dicte passioes fiunt cũ aliq̃ passione
 cozporũ. igr̃ zc. p̃bat aiaz. q̃cũq̃ diuersimode fiunt fm
 diuersitatẽ op̃lonis cozporũ fiunt cũ aliq̃ passioẽ cozpo
 ris: sed p̃dicte passioes d̃nter fiunt fm op̃lonis diuersi
 tatẽ. igr̃ zc. maior est manifesta. z minor declarat. vob
 b.º experimẽtis. p̃mo q̃z videm.º quosdã hoies ex̃ forti
 z manifesta cã ire puocatiua nõ puocari ad irã. Item
 quosdã ex̃ aliquo valde terribili iminẽte nõ timere. vi
 demus et ẽz aliquos ex̃ debili cã extriseca facill̃ puo
 cari ad irã: z ex̃ debili cã icurrere timores. z.º q̃d p̃hs est.
 q̃z videm.º quosdã hoies nullo terribili iminẽte. facill̃
 timere. h̃õ aut diuersitas vt plimũ puenit ex̃ diuersita
 te cõplonis: eo q̃ hoies colerici z calidi cozdis facill̃ puo
 carãt ad irã z difficil̃ter ad timorẽ: hoies vero melici
 z frigidi cozdis facill̃ter timent z raro irascunt. ¶ No
 tandũ q̃ h̃õ diuersitas nõ solũ ex̃ p̃dicta causa puenire

Lo. 15

p̃t: sed ẽt ex̃ assuefactione: ex̃ egritudine z multis alijs
 h̃õ causis. p̃tingit eni hominẽ colerici bonis morib.º as
 suefactũ nõ facill̃ter ad irã puocari: sed ṽplurimũ ista
 est causa que dicta fuit.
 ¶ Si autẽ sic se h̃z: manifestũ: q̃m passionũ
 rones in mã sunt. ¶ Quare termini tales: vt
 irasci motus quidẽ talis cozporis aut partis:
 aut potẽtie ab hoc: z gratia huius.
 ¶ P̃hs infert correlaria q̃dã ex̃ dicitis. z p̃mo facit B. 2.º
 reuertit ad p̃tractã difficultatẽ z p̃tinuat se dicẽdis ibi.
 (S.º redeudũ eṽñ fmo zc.) Itẽ p̃ infert correlaria. z.º nõ
 dir̃ ṽtrãq̃ iter dialecticũ z nãle quo ad modũ diffiniẽdi:
 ibi.º (Differẽter at diffiniẽt zc.) P̃rimũ correlariũ. diffi
 nitioes passionũ aie sũt sumẽde cũ mã: p̃z si ita sit q̃ oēs
 cõicat cozporũ: vt gratia ex̃p̃li. si diffiniã ira dicem.º q̃ ẽ
 alteratio talis cozporis: aut p̃tis aut potẽtie ab B. z gr̃a h̃õ.
 ¶ Et p̃pter hoc igitur iam p̃hysici est cõside
 rare de anima aut omni aut huiusmodi.
 ¶ Secũdũ correlariũ. ad nãle p̃tinet p̃siderare de oi aia
 vel saltẽ de oi aia: cui.º s.º passioes cozpi cõicat. hoc nõ p̃
 bat: s.º pot̃ sic p̃bari. ad nãle spectat p̃siderare cozp.º nã
 le: s.º aie passioes cozpi cõicat. igr̃ ad nãle spectat cõsi
 derare h̃õ passioes: z p̃nter aiaz q̃ est ipsãz: q̃re zc.
 ¶ Notãdũ s.º op̃metatoze op̃meto. iz.º q̃ in diffõnib.º p̃di
 ctarũ passionũ nõ solũ ponit mã: s.º in ipsis ẽt o3 appare
 re mor.º: z hoc videt r̃onabile q̃z diffiniri debet p̃ mor.º a
 gb.º causãt. ¶ Notãdũ 2.º q̃ in ex̃p̃lo posito Az. itẽ
 dit q̃ h̃õ passioes mãles diffõne nãli z cõpleta diffiniũ
 tur p̃ mãz ipsarũ p̃p̃riã: z p̃ mãz ipsarũ efficiẽtẽ z finalẽ: z
 p̃t addi mor.º ipsarũ p̃ductiũ: vt dicit op̃met. diffiniẽm
 igr̃ hoc mō irã. Ira ẽ passio cozdis vel potẽtie irascibi
 lis q̃ sit p̃ accessiõẽ sanguis in corde factã ab illato no
 cumẽto gr̃a vindicte i h̃õ. vbi p̃z q̃ oia p̃dicta aliquo
 ponunt. dicit aut p̃hs aut de oi aia: aut de aia h̃õ p̃p̃ du
 biũ q̃d erat de aia itellectiua: vel fm aliquos p̃p̃ subas
 separatas que apud antiquos aie dicebant.

Lo. 16

¶ Differẽter at diffiniẽt p̃hysicus z dialecti
 cus ṽnũq̃q̃ ipoz vt irã q̃d ẽ: hic q̃d ẽ appeti
 tus. n. recõtristatõis aut aliq̃ huiusmodi. ¶ Il
 le autẽ feruorẽ sanguinis aut calidi circa coz
 boruz autem alius quidẽz assignat materiã:
 alius vero sp̃em z rationẽ. ¶ Ratiõ quidẽ enim
 bec rei. necesse est esse in materia huiusmodi
 si erit. Sic dom.º rõ q̃dẽ quedã talis: q̃z coo
 perimentum p̃hibens cozruptiones a ventis
 z ibribus: z caumatib.º: bec at dicit lateres z
 lapides: z ligna. alia vero i his specie p̃p̃ ista.
 que igr̃ nãlis harũ ṽtrũ que circa mãz: rones
 at ignozãs: aut que circa rone soluz: aut ma
 gis que est ex̃ ṽtrĩsq̃. illozuz autez q̃z ṽtrẽq̃.
 ¶ Ostẽdit diuersitatẽ iter dialecticũ z nãle quo ad mo
 dũ diffiniẽdi. z p̃ facit B. 2.º subfert q̃dã h̃ões: ibi.º (Aut
 nõ ẽ aliq̃ q̃ coz passioes zc.) p̃ itẽdit h̃õẽ illã. q̃libz il
 laz passionũ q̃ dicit sũt: alio.º diffiniẽda ẽ a dialectico: et
 alio.º a nãli. p̃bat sic. in diffõnib.º ipsarũ dialectic.º ponit
 solã formã: nãlis vo mãz ponit. igr̃ zc. aiaz declarat. de
 vna p̃dictaz passionũ: z sic p̃nter de alijs erit itelligẽdũ. si
 eni dialectic.º diffiniẽt irã dicit: q̃ ẽ appetit.º recõtrista
 tiõis. i.º doloris in h̃õ. nãlis vo dicit: q̃ ẽ feruor sanguis
 aut sp̃is circa coz: vbi p̃z q̃ diffõ data a nãli ẽ p̃ mãz: z q̃
 dat a dialectico ẽ p̃ formã. p̃dicta eni diffõ assumũ sp̃ẽz

rei. h̃õ aut forma nãlis necio h̃z ẽ in mã dõterminata si
 ipsa sit in rez nã q̃lis est forma dom.º: cui.º dari p̃nt tres
 diffõnes: q̃rũ p̃ma ẽ: q̃ dom.º ẽ coopimẽtũ q̃dã p̃hibẽs
 cozruptiones a ṽtris ibrib.º z caumatib.º. sc̃da q̃ ẽ edificiu
 cũ ex̃ lapidib.º: lignis: z laterib.º zc. tertia q̃ ẽ edificiu
 cũ talẽ formã in hac mã p̃p̃ talẽ finẽ. s.º p̃hibere cozru
 ptioes zc. z subdit p̃nter dubitãdo q̃ illaz triũ o3 nãlis ap
 pellari: an illa i q̃ ponit sola mã dom.º: an illa i qua ponit
 tur sola forma: vel illa i q̃ ponit ṽtrũq̃. z p̃nter q̃rit q̃ il
 loz o3 dicit nãlis: an q̃ sumit mãz tñ: an q̃ sumit ṽtrũq̃.
 ¶ R̃ndet: q̃z ṽtrẽq̃ o3 dicit nãlis. Et ex̃ hoc p̃z q̃ ṽtrãq̃
 diffõ. s.º assumẽs mãz tñ z assumẽs mãz z formã sit o3 di
 ci nãlis. ¶ Notãdũ s.º op̃met. op̃meto. iz.º q̃ accipit mãz
 i diffõne: z dimittit formã diminue accipit q̃ at accipit
 formã z dimittit mãm: extimat q̃ dimittit aliquid nõ
 neciũz: s.º non ẽ ita q̃m forma o3 accipi in diffõnib.º fm
 dispõnes i q̃bus existit. z hoc itelligẽdũ ẽ de diffõnib.º
 vãdis a philofopho nãli. Ex̃ quo patet q̃ diffinitio a na
 turali data per materiã tñ est imp̃fecta: sed que datur
 p̃ ṽtrũq̃ magis est naturalis z perfecta zc.

¶ Circa exempla p̃hi dubitat p̃q̃z nõ videt q̃
 illa diffõ sit data per formas.
 ¶ Ira ẽ appetit.º recõtristatõis: s.º potĩ p̃ cãm finalẽ: cum
 vindicta sit finis ire. Itẽ illa diffinitio dom.º ẽ coopimẽ
 tũ p̃hibẽs zc. est data p̃ cãm finalẽ z nõ p̃ formã: cũ ad ta
 lez finẽ sint ordinate dom.º. q̃re zc. ¶ Sc̃do dubitat: q̃z
 nõ videt q̃ illa diffõ sit data p̃ mãz. Ira ẽ feruor. accen
 sio eni sanguis est causa effectiua ire: igr̃ est itufficiẽ
 ter data. tenet p̃nter assumptũ patet: cũ ira sit passio aie
 spiritualis. accensio vero sanguinis siue ebullitio est mo
 tus alterationis p̃p̃rie sumptus: quare zc. ¶ Ad p̃mũ
 dubiũ respõdent quidãz concedendo q̃ ille diffinitio
 nes dat̃ p̃ cãm finalẽ: respectu tñ diffõnis date p̃ mãz
 formales debet appellari. finis. n. ẽ p̃ma cãm: z alijs
 causis iponẽs necitatẽ: z p̃ mãz diffõ data p̃ finẽ resp̃cũ
 aliaz diffõnũ erit formalis iuxta modũ loquẽdi Arist.
 2.º. posterioz. hãc r̃nsionẽ nõ p̃uto esse de mente p̃hi in
 p̃nti p̃te: ex̃p̃se. n. loq̃ de forma put distiguitur a alia
 gr̃a cãm. Itẽ videt mibi in p̃nti. bec r̃nsio sufficere q̃
 ex̃p̃la ponim.º nõ vt ita sit: s.º vt sentiant qui adiscunt.
 ¶ Ad 2.º dubiũ d̃. q̃ p̃dicta diffõ ex̃p̃mit ṽtrũq̃. s.º effi
 cientẽ cãm z mãle. coz. n. z sanguis mã ire p̃nt appellari.
 ¶ Ad 3.º firmatõz d̃. q̃ illa ẽ p̃dicatio cãm. ira ẽ feruor zc.
 ad itellm. n. p̃hoz equalet illi: ira ẽ ex̃ ebullitiõẽ sangui
 nis zc. licet de virtute sermõis ista esset negãda: q̃re zc.

Lo. 17

¶ At vero non ẽ aliq̃ q̃ circa passioes mãe nõ
 sepabiles: z vt nõ separabiles sunt versetur.
 sed p̃hysic.º circa oēs quecunq̃ h̃õ cozporis z
 h̃õ materie opera z passioes sunt.
 ¶ P̃hs hic subinfert q̃dã p̃clones ad pleniozes itelle
 ctum p̃dictoz. P̃ria ẽ. solus nãlis p̃hs ṽsãt circa passio
 nes nõ sepabiles a mã nãli inq̃trum nõ sunt sepabiles
 ab eadẽ: p̃z q̃ nõ est aliũ q̃ h̃õ passiones hoc modo cõ
 sideret: p̃siderat aut eas fm q̃ sunt cozporis nãlis z h̃õ
 p̃p̃rie mãe effectus aut passiones zc.
 ¶ Circa q̃scunq̃ autem nõ inq̃tũ hui.º ali.º: vt
 de q̃busdã q̃dẽz artifer est si p̃tingat vt istru
 ctõz aut medic.º nõ sepabilium q̃dem.
 ¶ Sc̃da cõclusio. circa alias mãe passioes nõ sepabiles
 a mã q̃ nõ sũt h̃õ. s.º ex̃ nã cozporis naturalis dep̃dẽtes
 veriat artifer ali.º. s.º mechanic.º: p̃z sicut domificatoz cõ
 siderat formã dom.º q̃ est inseparabilis a mã: q̃ tñ forma
 nõ p̃ncipalr̃ inest ex̃ nã cozporis nãlis: s.º dep̃dẽt a p̃nt.
 extrinsecõ. s.º arte vel volũtate. Itẽ p̃z de medico p̃side

rante hō passionē q̄ ad artem eius pertinent.

C Inq̄tuz autē nō talis corporis passiōes: s; ex restrictiōe mathematicus.

C Tercia cōclusio. mathematicus cōsiderat passiōes vel accētia corpis nālis: nō s; q̄ sūt corpis nālis: s; q̄ dāz abstractionē. p. q. considerat de magnitudie vt linea superficie circulo &c. q̄ oia sine corpore nāli de se eō non possunt. cōsiderat tñ ea per itellectū abstrahendo.

C Scdm̄ at q̄ oio separe p̄im^o philosoph^o.

C Quarta cōclusio. metaphisic^o cōsiderat subas reatr a mā separtas fm̄ q̄ sunt separe. p. q. cōsiderat deū & itelligētiā. q̄re &c. **C** Notandū s; Albertū: q̄ entia mathematica: vt linea: superficies &c. sūt nāliter priora corpe naturali fm̄ q̄ nāle: eo q̄ hō entia nō p̄tūt corpi nāli s; q̄ nāle: s; corpi in eo q̄ corpus. cor^o autē cū sit vltius ē nāliter p̄us corpe nāli fm̄ q̄ tale. q̄re &c. & p̄ hō sic cor^o p̄us tanq̄ nā p̄us est p̄ itellectū abstrahibile a corpe nāli: ita linea superficies &c. abstrahi p̄tūt p̄ itellectū a corpe nāli: & hoc facit mathematicus: quare &c.

C Sed redeunduz est vñ venit sermo. **B**icebamur autē q̄ passiōes aie nō separtas a p̄yfica mā aialiu inq̄tuz tales existunt: sicut furor & timor: & nō sicut linea: & planū. **C** Inq̄dentes autē de aia necesse est simul dubitantes de q̄bus bñ dubitare o; p̄transcentes p̄imoz opinionēs p̄prehendere quicūq; aliqd de ipsa enūciauerūt: vt bñ qdē dicta accipiamus. **S**i vero aliqd nō bñ bec vereamur.

C Dicit q̄ nūc redeudū ē vñ sermo icēpit. dixim^o enī q̄ passiōes aie inq̄tuz tales nō sūt separtas a mā nāli aialiu: eo q̄ sūt illis posteriores s; māz: sicut furor & timor: & nō sicut linea & superficies q̄ p̄ itellectū a mā separtant: deinde p̄tinuat se dicēdis. dicēs q̄ cū intēdim^o de aia determinare necesse est mouēdo dubitatiōes de his q̄ nos o; abūdare. i. abūdāter cognoscere: & p̄trāseundo p̄ alioz opiones p̄prehēdere opinionēs cor^o: q̄ de aia mētiōne fecerūt: vt bñ dicta acceptem^o. si autē aliqd fuerit male dictū illud timeam^o acceptare. **C**ōmētator dicit p̄mēto. is. q̄. Ap. dixit redeudū: q̄ illa determinatio de oia cōsideratiōis iter nāle dialecticū: mathematicū: & metaphisicū ad logicū spectat. Et ita sit finis expositionis hui^o p̄bemy ad laudē dei oipotētis: & beate virginis marie. Amen.

Pincipiū autē q̄ōnis apponere que maxime vident in esse fm̄ nām: aiam tñm igit ab iaiato in duob^o maxime differre videt. videlicet motu & sensu. accipimus autem & a p̄genitorib^o fere bec duo de anima. **C**ōmēt. xx.

C Dicit enī qdāz: & maxime: & p̄io esse aiaz id qd est mouēs: existimātes at qd nō mouet ipsum nō p̄tingere mouere alie: eoz q̄ mouent aiaz sic arbitrari sunt esse. vñ Democri. qdē igne quēdā: aut calozes esse dicit ipsam. **I**nfirmis igit existib^o figuris & atomis: q̄ sūt speciet rotunde ignee: & aiam dicit vt in acre moro: que vocent decisiones que vident per portas in radijs quaz omne semen elementa dicit Democri^o tot^o nature. **C**ōmēt. xxxi.

C Similiter autē & leucippus hoz autē spica aiam pp id qd marie p̄t penetrare p̄ omne buiusmodi figure & mouere reliq̄ cū mouent: & ipsa arbitrātes aiam esse efficiēs i aialibus motū. **E**nī & viuēdi terminū esse respirationez. **C**ōstrigēt. n. eo q̄ corpa p̄tiner: & ex trudente figuras p̄bentes aialib^o motū: ex eo q̄ nō est ipas quiescere nullaten^o auxiliū fieri de foris ingrediētib^o alijs buiusmodi in respiratione. p̄bibere. n. has: & que insunt aialib^o disgregari simul p̄hibēs & cōstringēs & p̄p̄mens: & viuere anteq̄ diu possunt hoc facere. **C**ōmēt. xxxii.

C Aides autē & a pythagoricis dictū eādē hē intelligētā. **B**ixerūt. n. qdā ipsoz aiam eē q̄ sunt in acre decisiones: aliq̄ autē has mouens. de his autē dictū ē pp id q̄ p̄tinue vident moueri: & si sit trāgilitas nimia. **I**n idē autē fertur: & quicūq; dicit animā eē qd seipsuz mouens. vident autē oēs bi existimasse motū maxime p̄p̄m esse aie: & alia quidez oia moueri p̄pter aiaz: ipaz autē a seipsa p̄pter nihil videre mouēs qd nō moueat & ipz. **C**ō. xxxiii.

C Sitr autē & anaxagoras aiam dicit eē mouētē: & si aliq̄ alius dixit q̄ oē mouet itellect^o: nō tñ penit^o sic democri^o: ille qdēz. n. dic̄ simpliciter idē eē aiam & itellectū: verū. n. aiebat esse qd videt. vñ bene dicere homēz q̄ hēctoz iacet aliō sapiēs: nō itaq; videt itellect^o tanq̄ potētia qdā que circa veritates: s; idēz dicit animā & itellectuz. **C**ōmēt. xxxiiii.

C Anaxagoras autē minus certificat de ipsa. **A**uctoritēs. qdē. n. cām eius q̄ bene & recte dicit eē itellectū: aliq̄ at itellectū hūc eē aiaz. **I**n oib^o enī ipm̄ iesse aialibus magnis: & paruis & honorabilib^o: & ibonorabilib^o. nō videtur autē fm̄ prudētiā dictus itellect^o oib^o sitr aialib^o inesse: s; neq; oib^o hoib^o. **C**ō. xxxv.

C Quicūq; igit i moueri aiātū aspexerunt: bi qdēz marie motū oppinati sūt aiaz eē. **Q**uicūq; autē ad cognoscere & sentire ea q̄ sūt: isti dñt aiam esse p̄ncipia: aliq̄ qdem faciētes p̄la bec: aliq̄ vō vñ hoc: sicut Empedocles qdē ex elementis oibus eē: & vñq; eoz aiam dices: sic terrā qdē terra cognoscimus: aquā autēz aq̄: et hēre autēz et hēra: sed ignem igne manifestū est: cōcordiā autēz concordia: discordia autēz discordiam. **C**ōmēt. xxxvi.

C Eodē autē mō Plato in Timeo aiaz ex elementis facit. cogsci. n. sile simili: res autēz ex p̄ncipijs esse: sitr autē & in his q̄ sūt de p̄bilosopia dicta determinatuz est: ipm̄ qdem aial:

ex ipsa vnus ydea: & ex prima longitudine & latitudine: & altitudine: alia at sili mō. **C**xxvii. **C** Adhuc at & alr itellectū qdē vñ: sciam aut duo: singulariter aut ad vñ: plani aut n̄ieruz ad opionē: sensuz & oē q̄ firmi: bi qdē enī numerū spēs & p̄ncipia entū dicebāt: sūt autēz ex elemētis. **J**udicant enī res alie qdē itellectū: alie vero scia: alie aut opione: alie vero sensu. spēs autē n̄ieri bi rerū. **C**ō. xxxviii. **C** Quā at & motū videbat aia eē & cogscitū: si qdē p̄plexi s;: & ex vtriq; enūciātes aiaz eē n̄ieruz mouētē seipm̄: dñt at & de p̄ncipijs q̄ & quot s;f. **A**axie qdē corpea faciētē & icorpea. his autē miscētes & ab vtriq; p̄ncipia referētes. dñt at & circa multitudinē: bi qdē vñ: illi vero plura dicunt. **C**ō. xxxix. **C** Cōsequēter autē bis & aiaz assignāt: motū .n. s; nāz p̄ioz existiauerūt nō irrōnabilr: vñ qbusdā vñ ē igne eē: et enī hic in p̄tib^o subtilissim^o ē: & marie eltoz icorpeū: adhuc at mouet: q; & mouet alia p̄imo. **C**ō. xxx. **C** Democri^o autē dulc^o dixit enūciās vtriq; hoz: aiam qdēz enīz & itellectū idēz. **I**stud autē p̄imoz & idinuisibilū corpe eē: motū at p̄pter subtilitatē partū & figurā. **F**iguraruz autē nobilissimā que spherica b; hoc aut itellectū esse & ignem. **C**ō. xxxxi. **C** Anaxagoras at vñ qdē alie dicere aiaz & itellectū: vt dixim^o p̄ius: vñ at vtriusq; sicut vna nā: vñ sitr ponit itellectū p̄ncipiū maxime oium solū: q; dicit ipuz eoz q̄ sunt simplicem esse & imixtū & purū. assignat aut vtriq; eidē p̄ncipio & cognoscere & mouere: dicēs itellectū oē. videt at tales ex qbus reminiscimur motūuz: aliq̄ aiaz optnari si idēz dixit lapidē aiaz hē: qm̄ ferrū mouet. **C**ō. xxxii. **C** Biogenes at sic & alteri qdā aerē: hūc opinas oiu; subtilissimū eē & p̄ncipiū: & pp hoc cognoscere & mouere aiam fm̄ q̄ p̄ncipiū: ex hoc reliq̄ cogscere: fm̄ ho q̄ subtilissimuz est motū eē. **E**raclit^o at p̄ncipiū eē dicit si qdē vaporē ex quo alia p̄stituit: & in corpora: lissimū at & finēs sp. **Q**o ho mouet motu cognosci. in motu at eē q̄ sunt: & ille arbitrat^o est et multi. **S**itr at bis et alchimeon opinari visus est de aia. dicit. n. ipaz imortalē pp hoc q̄ assilat imortalib^o. hoc at iesse ipsi tanq̄ morte sp. moueri enīz et diuina dia p̄ntie sp lunā: soles: astra: et celū totū: magis at rudium et aquā qdā enūciauerūt: vt h̄yppo. suaderi .n. vñ sunt ex genitura: qm̄ oiu; humida est: et nāq; arguit sanguinē dicētes eē aiaz: qm̄ ge

natura nō est sanguis: hāc autē eē primā aiam aliq̄ aut sanguinē quēadmodū. **C**ritias ipsum sentire aie magis p̄p̄riū opinātes. hoc at iesse pp naturā sanguinis. **D**ic. n. elementa pp terram iudicē acceperūt: hāc. n. nulli p̄tulerunt: nisi si aliq̄s dixerit aiaz eē ex oib^o elementis: aut omnia. **C**ō. xxxiii. **C** Biffinitū autē oēs aiaz trib^o vt ē dicere motu: sensu: et icorpeo. hoz aut vñq; d;g; reduci tur ad p̄ncipia. vñ et in cogscēdo diffinientes ipaz: aut elementū: aut ex elctis faciunt dicentes. sitr inuicē p̄ter vñ. **B**icit. n. sile cognosci sili: qm̄. n. aia omnia cognoscit: p̄stitunt eā ex omnib^o p̄ncipijs. **C**ō. xxxiiii. **C** Quicūq; qdēz igit vñ aliquā dicit cāz: vt elz vñ et aiam vñ ponit: vt ignez: aut aere; p̄la vero dicentes p̄ncipia: et aiaz p̄la dicit. **A**naxagoras at solū ipassibilem dic̄ itellm̄: & cōe nihil nulli alioz hē. buiusmodi at euz sit quō cogscit: & pp quā cāz: neq; ille dixit: neq; p̄ea ex his q̄ deā sūt p̄spiciū ē. **C**ō. xxxv. **C** Quicūq; at p̄trarietates facit in p̄ncipijs: & aiam ex cōtrarijs cōstituit. **Q**uicūq; at alterū cōtrarioz: vt calidū: aut frigidū: aut aliō h;: aliud aiam sitr vñ aliqd hoz ponunt: vñ & noibus cōsequunt: q̄ qdē caliduz dicentes q; p̄pter hoc: & viuere noiātū ē: q̄ aut frigidū p̄pter respirationē: & refrigerationez vocant aiam. **T**radita qdēz de aia & p̄pter quas cās dicunt sic: bec sunt. **C**ō. xxxvi. **C** Cōsiderādū at p̄mū qdē d motu. **F**ortassis at nō solū falsū ē sub jz ipm̄ h; esse: q̄le autē dicentes aiaz eē qd est seipsuz mouēs: aut pole mouere: s; vñ qdā & ipossibilem iesse ipm̄ motuz: q̄ qdem igit nō necesse sit mouēs & ipsū moueri dem̄ est p̄us. **C**ō. xxxvii. **C** Duplr. n. mouet oē: aut enī fm̄ alteruz aut fm̄ seipsum: fm̄ at alie; dicim^o q̄cūq; mouētur ex esse i eo q̄ mouet: vt naute: nō. n. sitr mouent nauti: bec qdēz. n. fm̄ seipsā mouet. illi at ex esse i eo qd mouet. **A**manifestū autē in partib^o est: p̄p̄ius qdem. n. motus peduz ambulatio. hoc autē & hominuz est: nō inest autem nautis tunc. **C**ō. xxxviii. **C** Duplr at vtriq; dco moueri nūc itēdim^o de aia si p̄ seipsam mouet & p̄ncipat motu. **Q**uatuor at mot^o cū sit loci mutatiōis: alteratiōis: augmētū: & dōremētū aut fm̄ vñ hozuz mouebit aut fm̄ p̄les aut oēs. **S**i vero mouet nō fm̄ accēns natura ierit mot^o ipm̄: si at hoc & loc^o. oēs. n. dci mot^o i loco s;f. **C**ō. xxxix. **C** Si at est sub aie mouere seipsam: & nō fm̄

Liber

accūs moueri ipſi inerti: ſicut albo ⁊ tricubi-
to. mouent enī ⁊ bec ſcđm accidens: cui enī
bec inſunt mouetur illud corpus. vnde nō eſt
locus ipſoruꝝ: anime autem erit ſiquidē natu-
ra motu participat. **Cōmenti. XL.**

C Ampli⁹ at ⁊ ſi nā mouet ⁊ violētia mouet:
⁊ ſi violētia: ⁊ nā: eodē aut mō ſe bz ⁊ de ge-
te in qb enīz mouet nā: ⁊ in hoc geſcit nā: in
qb aut geſcit in hoc violētia. q̄les aut violenti
mot⁹ aie: erit ⁊ getee: neqꝫ fingere volentib⁹
facile eſt reddere. Ampli⁹ at ſigdez ſurſū mo-
uebit ignis erit: ſi vero deoz ſuz terra: boꝝ. n.
corporum motus bi. eadem autēz ratio ⁊ de
medijs. **Cōmenti. XLI.**

C Qm aut videt mouere corp⁹ rōnabile ē his
mouere motib⁹ qb⁹ ⁊ ipſa mouet. ſi at hoc ⁊
puertentib⁹ dicere vey q̄ ſm q̄ corp⁹ mouet
hoc ⁊ ipſa. corp⁹ autē mouet ſcđm loci mu-
tationez. q̄re ⁊ aia mutabit ſcđm corpus aut
tota: aut ſcđm partes trāſlata. Si aut hoc cō-
tingit ⁊ exeunte itez igredi: ad hoc aut ſeq̄tur
reſurgere mortua animalium. **Cō. XLII.**

C Adonū at ſcđm accūs ſi ab altero moueat

depellet enī vtiqꝫ violentia aial: nō oꝝ aſit. n.
a ſeipſo moueri in eſt in ſuba hoc ab alio mo-
ueri niſi ſcđm accūs: ſicut neqꝫ qdē igit ſcđm
ſe bonū: aut pp ſeipſ: hoc qdē pp aliū eē. hoc
autem alterius cauſa. **Cōmenti. XLIII.**

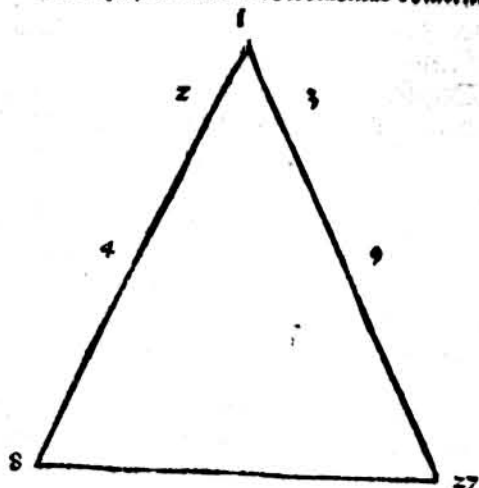
C Animā aut maxime dicit aliqꝫ vtiqꝫ a ſenſi-
bilib⁹ moueri ſigde mouet. at verō ⁊ ſi mo-
uer ipſa ſeipſam: ⁊ ipſa mouebit vtiqꝫ: quare
qm ois mot⁹ ex diſtātia ē ei⁹ qb mouet ſcđm
q̄ mouet ⁊ aia vtiqꝫ diſtabit a ſuba ipſi⁹ ſcđz
ſeipſaz: niſi ſcđm accūs ſe moueat: ſz ē motus
ipſius ſubſtantie. **Cōmenti. XLIII.**

C Quidā aut ⁊ mouere aiam dicit corpus in
quo ē: ſic ipſa mouet: vt Democritus ſit dī-
cens Philippo comediaz B. dalcolo. ait. n.
dedalū feciſſe mobilē lignēā venerē ifundēs
argētū ſuſile. Sitr at ⁊ democrit⁹ dīc. motus
enī igit idiuſibiles ſpberas: pp id q̄ apte na-
te ſe nūſqꝫ manere ⁊ trahereqꝫ ⁊ mouere cor-
pus oē. nos at iterrogabim⁹ ſi ⁊ geſcere facit
hoc idē. quō at faciat difficile: aut ipſe dice-
re: oino at nō ſic vī aia mouere aial: ſz p volū-
tatē quādā ⁊ itellectum. **Cōmēti. XLV.**

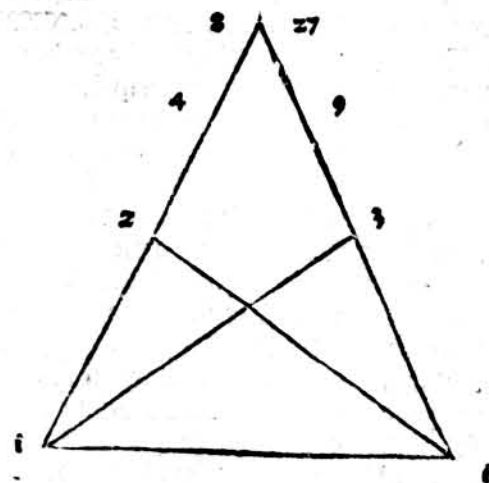
C Prima figura per quā ostendit quō in numeris ex quibus cōponit anima eſt aſpectus rectus ⁊ cōſonantia.

C Secūda figura per quā ostendit q̄ in nūcris ex q̄bus cōponi-
tur aia ē duplex: coordinatio ⁊ ibi idētitas ⁊ diuerſitas.

C Tertia figura per quā ostendit q̄ in nūcris ſit qdā reflexio
⁊ qdā cōuerſio ⁊ qdā quodā mō circulatio.

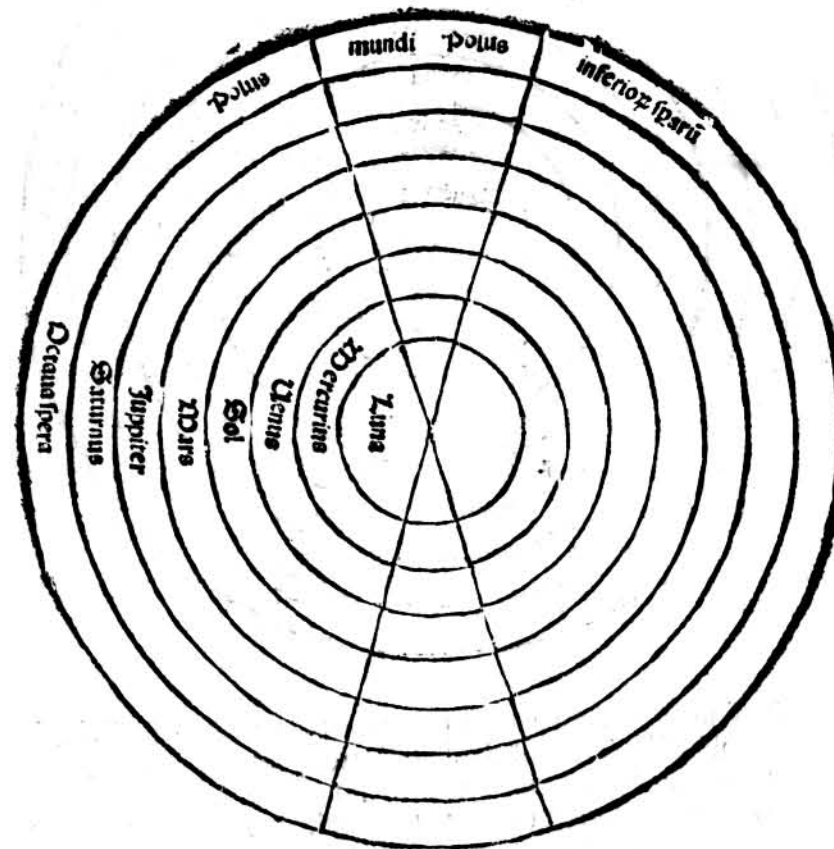

Primus

C Eodēz at mō ⁊ Time⁹ p̄byſiologiꝫ aiaz
mouere corp⁹: in eo. n. q̄ eſt moueri ipſaz: ⁊
corp⁹ mouet pp id qb p̄plex⁹ eſt ad ipm: cō-
ſtitutā. n. dīc ex elementis: ⁊ diſp̄taz ſm ar-
monicoꝝ numeroꝝ: q̄ren⁹ cum naturalē ſen-

ſum armonie habeat: ⁊ vt oē ſeraf ſcđm p̄ſo-
nantes mot⁹ aſpectu rectū in circulū reflexit:
⁊ diuidens ex vno in duos circulos dupl̄r co-
ordinantes. Itēz vnum diuiſit in ſeptem cir-
culos: tanqꝫ eſſent celli motus anime mot⁹.

C Hec eſt q̄rta figura per quā ostendit quō in celo eſt duplex motus circularis ſive duplex cir-
culatio ſup duplici polo: ⁊ quō vna illaz circulationū diuiditur in ſeptem circulos.

erāt: h̄ cōis q̄ qdē destructū ē: itell̄s at̄ fortas-
sis dīnū aliqd̄ ē ipassibile. qd̄ qdē igit̄ n̄ pole
moueri aiaz māifestū ē ex bis: si at̄ penit̄ non
mouet̄ manifestū qm̄ n̄z̄a seipsa. LXXVI.
C Adit̄ at̄ bis q̄ dcā s̄ i rōnib̄ dicere aiaz eē
n̄s̄ez mouētē seip̄s: i s̄t. n. bis ipolia p̄rio qdē
ex ipso moueri acc̄tia: p̄p̄ia aut̄ ex eo q̄ d̄nt̄
ipsā eē n̄s̄ez. Quō. n. oz̄ itelligere vnitatē mo-
tā: z a quo: z quō ip̄ibile z idr̄itez ex̄itez: si
nāq̄ ē mora z mobil̄ differre oz̄. LXXVII.
C Ampli⁹ at̄ qm̄ d̄nt̄ lineā motā facere planū
p̄ctū at̄ lineā: z vnitatū mot⁹ linee erit. P̄
ctus. n. est vnitās p̄nem b̄ns: n̄uerus aut̄ aie
iō alicui est z p̄nez bz. ampli⁹ aut̄ a n̄s̄ero si
auferat q̄ n̄uerū: aut vnitates: relinq̄tur ali⁹
n̄uer⁹: planez at̄ z aialū multa diuisa v̄n̄it̄:
z vident̄ eādē aiam b̄e. Com. LXXVIII.
C Videbit̄ at̄ vtiq̄z nihil differre dicere vnita-
tes aut corpa pua. Et nāq̄ ex democriti spe-
ris si fiāt p̄ctā: maneat at̄ sola q̄ritas erit ali-
qd̄ in ipso: hoc qdē mouens. illō at̄ qd̄ moue-
tur sic in p̄tinuo: nō. n. pp̄ hoc qd̄ ē magnitu-
dine differre: aut puitate accidit qd̄ d̄z est: h̄
q̄z q̄tū. vñ necē ē aliqd̄ esse motiū vnitatū.
Si at̄ in aiali mouēs aia z i n̄uero: q̄re nō mo-
uēs: z qd̄ mouēt̄ ē aia: h̄ mouēs solū. LXXIX.
C Cōtingit at̄ b̄ac vnitatē quodāmo eē: oz̄. n.
q̄ndā in eē ip̄i d̄iaz ad alias: p̄cti at̄ solitarij
q̄ vtiq̄z d̄ia erit vna positio. Si quidez igitur
sunt altere in corpe vnitates: z puncta in eo-
dem erit vnitates: obtinebit. n. locū p̄cti: z
m̄ qd̄ pbibet in eodez esse si duo s̄t: z ifinita
quoz̄. n. locus idiuisibilis est z ip̄a. LXX.
C Si at̄ i corpe p̄ctā n̄uer⁹ aie: aut si q̄ corz q̄ i
corpe p̄ctoz n̄uer⁹ aie: q̄re si nō oia b̄nt̄ aiaz
corpa: p̄ctā. n. i oib̄ vidēt̄ eē ifinita. Ampli⁹
at̄ quō pole ē separi p̄ctā z absolui a corpib̄
nisi diuidant̄ linee in p̄ctā. LXXI.
C Accidit aut̄ sicut diximus siqdē idēz dicere
corp⁹ quoddā subtiliū partiū ipsaz ponētib̄:
sic aut̄ sicut Democritus moueri dicit ab aia
p̄p̄iū icōueniēs. siquidē. n. est aia in oī eo qd̄
sentit corpoze: necesse est in eodē duo eē cor-
pora: si corpus aliquod aia. Numerū aut̄ di-
centib̄ in vno p̄cto p̄ctā multa: z oē corp⁹
aiaz b̄e: nisi qdā numerus d̄ns̄ fiat: z alius
ab bis q̄ in corpoze punctoz̄. LXXII.
C Accidit q̄ aial moueri a numero: sic z Be-
mocritū dixim⁹ ip̄m mouere. Quid est. n. dif-
fere dicere sp̄as puas: aut vnitates magnas:
aut oīo vnitates ferri: vtrobiq̄z. n. ē necē mo-
neri aial: in eo qd̄ mouēt̄ ip̄e. LXXIII.
C Cōplectētib̄ igit̄ in vno numerū: z motuz̄

bec qdē accidit: z multa alia huiusmodi. Nō
.n. solū diffōne aie huiusmodi ip̄ossible: h̄ z ac-
cidēs. Abanifestū aut̄ si q̄s argumētauerit ex
rōne bac reddere passioēs z opera: vt cogita-
tioēs sensus: letitias: tristitias: z q̄cunq̄ alia
huiusmodi: sicut eniz diximus prius: neq̄z di-
uinare facile est ex ip̄s. LXXIII.

C Trib⁹ at̄ modis traditis h̄z quos diffiniunt
aiaz. Alij qdē motu enūciauerūt marie i mo-
uēdo seip̄as: alij at̄ corp⁹ subtilissimū: aut icor-
poralissimū alioz̄. Hec at̄ q̄s dubitationes z
subcōtrarietates b̄nt̄ p̄terim⁹ fere: reliquē at̄
p̄siderare q̄r d̄i ex el̄tis ipsaz eē. d̄nt̄. n. q̄ten⁹
sentiat ea q̄ s̄t: z vniq̄z q̄z coḡscat. LXXV.

C Necessariū at̄ ē accidere m̄lta ip̄ossible rō-
ni. Pōnit. n. coḡscere file filī tāq̄z ac si aiam
res ponētes: nō s̄t at̄ bec sola: m̄lta h̄o z alia
maḡ at̄ fortassis ifinita n̄uero q̄ sunt ex bis: ex
q̄bus qdē igit̄ ē vniq̄z q̄z coḡscere aiam
z sentire: h̄z p̄positū nō cognoscet: neq̄z sentiet
vt qd̄ est de⁹: aut h̄o: aut caro: aut os: s̄t aut̄
q̄libz aliud cōpositoz̄. LXXVI.

C Nō. n. q̄lz mō se b̄ntia el̄ta: bozū vniq̄z q̄z:
h̄ rōne qdā z p̄pōne: quēadmodū dicit Empe-
docles: os z terra: Terra at̄ b̄i apta in bene
amplis receptaculis duas ex octo partibus
sortita est fluide vari: quatuor vero vulcano
dederunt. ossa autem alba sc̄a sunt: nihil igit̄
p̄fect⁹ el̄ta i aia eē nisi z rōes ierūt z p̄pō. Lo-
gnoscet. n. vniq̄z q̄z file. os at̄ aut boiez nihil
nisi z bec inerunt: hoc at̄ qd̄ ipole sit nihil oz̄
dicere: q̄s eniz dubitabit si inerit in aia lapis:
aut h̄o: similiter at̄ bonū z nō bonum: eodez
modo et de alijs. LXXVII.

C Ampli⁹ at̄ quū m̄l̄t̄p̄r dicat id qd̄ ē: signifi-
cat. n. aliō qdē hoc aliqd̄: aliō q̄ritatē aut q̄l-
tatē: aut et qdā aliō diuersoz̄ p̄ctoz̄: vtz ex
oib̄ erit aia: aut nō: h̄ nō vident̄ cōia oīuz el̄ta
eē: si igit̄ q̄cūq̄z subaz s̄t: ex bis soluz: quō igit̄
coḡscet et aliozū vniq̄z q̄z: aut dicit vniūscū-
iūq̄z ḡn̄is el̄ta eē. ex p̄ncipia p̄p̄a ex q̄b̄ aiaz cō-
stare. erit q̄ q̄ritas. et q̄ritas. et suba. h̄z ipole ē
ex q̄ritatē el̄tis subaz eē. et n̄ q̄ritatē. dicētib̄
itaz ex oib̄ b̄ et h̄ alia acc̄tia. LXXVIII.

C Incōueniēs at̄ est dicere qdē ipole eē file a
filī sentire: aut file simili: z coḡscere file simili
Sentire at̄ pati aliqd̄: z facere: z moueri po-
nūt. s̄t at̄ z coḡscere: z itelligere. Multas at̄
difficultates z dubitatioēs: b̄ntē ip̄o: dicere sic
Empedocles q̄ corpozeis el̄tis singula coḡ-
scunt: z ad file restat: qd̄ n̄ic dictū ē. Quēcū-
q̄. n. i s̄t i aialū corpib̄ simpl̄: terra aut ossa
nerui: pilli: nihil sentire vident̄: q̄re neq̄z sita

z tamen conueniret. Com. LXXXIX.
C Ampli⁹ at̄ vniq̄z q̄z p̄ncipioz̄ ignoz̄tia p̄i-
um q̄ itelligētia exister. Coḡscet qdē. n. vni-
q̄bz: multa at̄ ignoz̄abit: oia. n. alia. Accidit
at̄ z Empedocli ispiēriissimū eē deū. Solus
eni el̄toz̄ vni nō cognoscet discordiā: morta-
lia aut̄ oia. Ex oib̄. n. vniq̄z q̄z est. LXXX.
C Dio aut̄ pp̄ quā cām: nō oia b̄nt̄ aiaz q̄ sunt
qm̄ oia: aut el̄tū: aut ex el̄to: aut vno: aut plu-
ribus: aut oibus. Necesse est enim vni aliqd̄
cognoscere: aut quedā: aut oia. LXXXI.
C Subitabit at̄ vtiq̄z aliq̄s: z qd̄ ē vni faciēs
ipsa: m̄e. n. p̄parant̄ el̄ta. marie. n. p̄p̄iū est
illud cōtinēs qd̄ cūq̄z ē. aia at̄ aliqd̄ mell⁹ eē: z
antiquis ipole ē: ipoli⁹ at̄ adhuc itellecū. Rō-
nabilissimū. n. h̄ic eē nobilissimū z diuinū h̄z
nāz: el̄ta at̄ d̄nt̄ eē p̄ima entis. LXXXII.
C Dēs at̄ z q̄ ex eo q̄ sentit z cognoscit aia: q̄
s̄t ex el̄tis d̄nt̄ ipsaz: z q̄ marie motiū z nō
de oī d̄nt̄ aia: neq̄. n. sensitua: oia motiua: v̄-
dent̄. n. eē qdā aialū: z mouētia h̄z locū: z m̄
v̄ hoc solo motu mouere aia aial. S̄t at̄ z
q̄cūq̄z itellecū z sensitū faciūt ex el̄s: vidē-
tur. n. pl̄ate v̄nere si p̄cipiātes loci mutatio-
ne n̄z sensu: z aialū multa itelligētia nō b̄e.
Si at̄ aliq̄s z bec segregauerit: posueritq̄z i-
rell̄z p̄e aliq̄s aie. S̄t at̄ z sensitū: n̄z vtiq̄z
sic dicit̄ d̄ oī aia: n̄z d̄ tota v̄ vna. LXXXIII.
C Hoc at̄ sustinuit: z q̄ ē in oz̄pbeicis vocatis
carmimb̄ rō. d̄ic. n. aiaz ex toto igredi respira-
mētū q̄ fert̄ a v̄t̄is: nō pole itaq̄z plantis hoc
accidere: n̄z aialū q̄buldā siqdē n̄ oia respirāt
Hoc at̄ latuit sic opinātes. LXXXIII.
C Si vero ex clementis aiam facere op̄z nihil
oz̄ ex oibus: sufficiens. n. est altera pars con-
trarietatis seipsam diiudicare z oppositam.
Recto eniz z ipsum et obliquū cognoscim⁹.
Iudex eni vtrozūq̄z canon est recto: obliquū
aut̄ neq̄z s̄t̄ ipsius neq̄z recti. LXXXV.
C Et in toto aut̄ qdam misceri ipsam dicunt:
vnde fortassis z T̄bales opinatus est oia eē
pl̄ea d̄is: hoc at̄ h̄z qdā dubitatioēs: pp̄ quā
.n. cāz in aere: aut in igne aia cū sit nō fac̄ aial
in mixto: z hoc in bis melioz̄ eē purata. Que-
ret. n. vtiq̄z aliq̄s: quā ob cāz q̄ in aere aia ea q̄
in aialū melioz̄ z imoz̄talioz̄. LXXXVI.
C Accidit autē vtrobiq̄z incōueniens: z irro-
nabile z nāq̄z aial dicere ignē: aut aerem ma-
gis irrationabiliū est: z nō dicere aialia: cū
aia insit incōueniens est. LXXXVII.
C Opinari at̄ vident̄ aiaz eē: z in bis qm̄ totū
partibus similis sp̄i: q̄re necessariuz̄ ip̄s̄ d̄i

cere z animā simul speciei partibus eē si iter
cipi aliqd̄ cōtinētis in aialib̄ aiata aialia s̄t̄.
Si at̄ aer qdē discerpt⁹ filis sp̄i: aia aut̄ diffi-
mil̄ p̄tib̄: hoc qdē aliqd̄ ip̄i⁹ exister. v̄z. aliud
at̄ nō exister: necesse ē igitur ipsā similis p̄tis
esse: aut non: vni esse in q̄libet p̄te ois. Aban-
ifestū igit̄ ex dictis: q̄ neq̄z cognoscere inest
aie: pp̄ id qd̄ est ex elemētis neq̄z moueri ip̄as
bene neq̄z vere dicitur. LXXXVIII.

C M̄ aut̄ cognoscere iest aie z sentire z opi-
nari: adhuc p̄cupiscere: z deliberare: et oino
appetitus: sic at̄ et s̄m locum motus ab aia in
aialibus: adhuc aut̄ augmētū: z status: z d̄-
minutio vtrum toti aie vniq̄z q̄z boz̄ insit: et
oī itelligimus et sentim⁹: et alioz̄ vnumq̄z q̄z
facim⁹: et patimur: aut p̄tib̄ alteris altera:
et viuere igit̄ vtrū in aliquo boz̄ sit vno: aut i
plurib̄: aut i oib̄: aut aliq̄ alia cā. LXXXIX.
C Dicit̄ itaq̄z qdā p̄ibile ip̄am: z alio qdem
itelligere: alio aut̄ cōcupiscere. Quid igit̄ cō-
tinet aiam si partibilis est apta nata: nō enim
vtiq̄z corpus: viderur eniz cōtrarium magis
aia corpus continere: egrediente eniz spirat:
z marcescit. LXX.

C Si igit̄ alterz̄ aliquid vnam ip̄am facit: illō
marie erit aia: oportebit at̄ iteruz̄ illud q̄rere:
vtrū vni aut̄ multaz̄ p̄tiū sit: siqdē. n. ē vniuz:
p̄pter qd̄ nō mox̄ z aiam vnum: si vero diuī-
sibile iterum rō queret: quid est cōtinēs: z sic
vtiq̄z p̄cedet in ifinitū. LXXI.

C Subitabit at̄ aliq̄s de p̄tib̄ ip̄i⁹ quā positio-
nem h̄z vnaq̄z in corpoze: si eniz tota aia oē
corp⁹ cōtinet: cōuenit z partiū vnaquāq̄z cō-
tinere aliquid corpozeis: hoc aut̄ affilā ip̄o:
qualē eni partē: aut quō itellecū continebit
grauē est fingere. LXXII.

C Vident̄ at̄ z pl̄ate decise viuere: z aialium
qdā icifoz̄ tāq̄z eandē b̄ntia aiaz sp̄e: z si non
numero: vnaqueq̄z quidē p̄tiū sensū h̄z z mo-
nem s̄m locū in qdā t̄ps̄. LXXIII.

C Si aut̄ nō p̄maneret: nulluz̄ incōueniēs est.
instrumenta. n. nō habent quib̄ saluent natu-
ram: sed nihilomin⁹ in vtraq̄z partiū oēs ex-
stunt p̄tes: z similis sp̄i sunt adinuicē: z toti
adinuicē qdez: sic q̄ nō sepabiles s̄t: toti aut̄
aie tāq̄z idiuisibili ex̄ite. LXXIII.

C Vident̄ aut̄ z q̄ in pl̄atis aia p̄ncipiu z qdā
esse: bac. n. soluz̄ cōicār: z aialia z plante: z
ipsa quidez sepaī a sensibili p̄ncipio: sensuz̄
autem nullum sine bac habet.

C Explicit textus primi libri de anima.

B z

Cap. 1. 26.1.

Incipit Liber secundus.

De eadem a prioribus tradita se de aia dicra sunt. Itaq; alit tanq; ex principio redeamus: tentates dterminare qd est anima: z que vtiq; erit coissima ro ipsius.

Iste est secundus liber Arist. de aia in quo de terminat de aia fz opione ppria: postq; i p reprobavit opiones atiquoz: z diuidit iste fil cu 3° i duas pncipales ptes i pma dclarat dif finitioes aie coez z ppta: i 2° dclariat de potetys aie ibi. (potetiay at zc.) pma i duas diuidit. qz pcludit diffone aie coez. z ppta ibi. (qm aut ex incer nis.) p pbat diffone coem p rones coez. z p ppta ibi. (Utr qd igit dcm e.) pma i duas diuidit: qz p ronuado se pcedibus ponit aliquas diuisioes neccias ad habendu pncipales diffonis aie. z inuestigat diffonem ibi. (qm at oe corp.) Dic p q in pcedibus dca sunt ea q dixerit antiq de aia. nuc vo a pncipio redeundo tentan du e ondere qd sit aia z q sit ipsi coissimar. i. diff.

26.2.

Dicimus itaq; vnum qddam genus coez q sunt subam ipsaz: bnius at aliud qdez est si cut m3: que fm se qdez non est hoc aliquid: aliud aut formam z speciem: fm qua iam d; hoc aliqd: z tertiam que ex bis. Est aut ma teria quide potentia: species autem est ende lecbia: z hoc duplr. hoc qdem sicut scientia: illud autem sicut considerare.

Pria diuisio: cu suba sit qda gen^o pdicantale subaz qda emā qda forma: z qda ppositu ex bis. z dnt qz ma est potetia qda: forma vo actus. z diuisio actus est du plex qda pms vt scia: qdas scds vt dntio q segtur ba bituz sciētificū. Notandū p q notatē. d. pbs a pnci pio redeūdo. qz cū in opionib^o antiquoz: nihil aut parū iuenerit veritatis dterminādū est de aia a p^o: ac si nil bil ab eis dicitū esset. Scdo notādū q duplex de aia dīfō assignari pōt. vna cois vlr ueniēs cuilibz aie que erit. aia est act^o corpis pbyci organici zc. alia assignāda erit q cuiusl; aie fz spz p pbs rones icludit vt patebit in seqntib^o: p aricipiēda erit a coissima iuz sniaz Arist. in pncipio pbycoz q coia z vlia sunt nobis p nō. iō dīc pbs in lra z q vtiq; coissima rō ipsi. qre zc.

26.3.

Sube autem maxime vident esse corpora. Et horuz pbyca: bec. n. alioz pncipia: pbycoz asit: alia qdem bnt vitā: alia autē non bnt. Vitā aut bze dicimus id qd p seipm alimentum: z augmentū: z decrementuz: qz omne corpus pbycū pncipās vita suba erit suba autem sic sicut composita.

Ponit alias diuisioes pncipales dntys ponēdis i dif finitioe aie. P^o diuisio. subaz qda sunt corpora qdas nō z corpa magis vident sube qz nō corpora. (z^o diui sio. corpoz qda sunt pbyca qdas nō sic artificialia q vt sic nō sunt pbyca. pbyca vo sunt maxie sube: qz sunt pnci pia alioz. artificialiū. (3° diuisio. corpoz pbycoz qda bnt vitā vt plāte z aialia: qda nō vt lapis. z illa corz poza dnt bze vitā q p se ipsa recipiūt alimētū augmētū z decrementū. Ex his corzlarie iferit qd oe corp^o bnt vitā est suba pposita. pbat. oe corp^o bnt vitāz ē corpus nāle: fz vō tale ē suba pposita. igit zc. maior z minor pa rēt p diuisioes pcedētes. Notādū p q corpora nō sūt

magi sube qz sube q nō sunt corpora: qz estū aut mixtū nō ē magis suba qz itelligētia scpata a materia cum il la sit multo nobilioz z pfectioz fz corpora pbyca magis vident sube: qz nobis p sensuz apparēt z nō sube incor porēc. iō dīc pbs vident: z nō dīc sunt. Quidā tñ volue rūt Ari. h pparare subaz ppositaz māc z forme qsi vel let q sube ppositē magi viderent sube qz mā vlt forma: qzuis tñ fz vitatē for^o sit magi suba. z vt b^o expō cōfona vbis dntatoris pmeto 3°. (Notā^o z^o q corpa nālia sūt magi sube qz artificialia duplr. p qz nālia tā rōne forme qz rōne māc sūt sube: mā. n. z for^o sūt p^o corpoz nāliū: fz p^o sube sūt sube. vt p^o pbyco. igit zc. artificialia vo sūt sube rōne māc solū: qz for^o artificialē accūs. f. figura: z b^o sonat snie pmetatoris. z de aia ponētis dntaz iter formā artificialē z nālē. z qz artificialia depēdēt a nā lib^o. sūt. n. corz māle p^o z vltra corz^o nāle artificialia nihil addūt nisi formam accūs. talē.

Dubatur p qz pbs. d. i. predicantis ca: d suba. q suba nō pdicat fz magi z min^o z p rōis vna suba nō ē alia magi suba. igit corpa nālia nō sūt magi suba artificialib^o. Lōfirmat. qz artificialia vt sic nō sūt sube fz vt accūs vlt aggregatū ex suba z accūs. (z^o dubicat itelligētie bnt vitā. vt p^o. ii. metaphy. z tamen nō recipiūt alimētū augmētū neq; decrementū. igit nō ē hns vitā bz alimētū zc. Ad p^o dīc q subaz vna z ē alia magis subam itelligit duplr. vno: ppe: qz eēntia sube vt suba ē magis attribuat vni sube qz alteri. z hoc mō vna suba nō ē altera magis suba: z sic locut^o ē Ap. in pntis. z mō z min^o ppe dīc aliq suba ē altera magis suba: qz sit pncipali^o suba z pncipiū eiusdē. z hoc mō lo cutus est hic cū nālia pncipali^o sint sube qz artificialia z corz pncipia: eo q artificialia nulla subaz cōtinēt in se nisi corpoz nāliū: fz vltra illa solū accūs pntēt. Dec rīfio cōsonat bis q cōiter dnt 7° metaphy. f. qz for ma magis ē suba qz mā: qz mā bz ē p formā z forma ē ps pncipalioz ppositū. qd ē pncipiū eēntiale z pncipale eius dem. Ad pfirmatōez dico q corpora artificialianō sunt accūs neq; aggregata: vt qdā dixerūt: fz realiter sunt corpa nālia figuris artificialibus qūficata: sic for albus nō ē albedo neq; aggregatū ex for. z albedine: fz est for. albedie dēnoariue qūficat. Ad scds dubiū dico q viuēs dī equoce de itelligētys z de viuētib^o ge nerabilib^o z corruptibilib^o. dīstīguīt. n. viuēs a nō viuē te: p hoc q viuēs bz in se pncipiū: vel ipm ē pncipiū mo uēdi se nullo extrīfeco mouēte pncipali inchoate mo tus: sic plāte bnt aiaz q est pncipiū nutritiois nullo agē te extrīfeco pncipali ad hoc neccio xurrete: itelligētie vo sunt pncipia mouēdi se motu iproprie dco q ē itelle ctio aut volitio. Cū igit mor^o equoce dicat de motu in telligētiay z boz iferioz segt q viuēs equoce dī de i telligētys z gnabilib^o z corruptibilib^o: pbs igit z^o de aia fuit cōtentus accipere viuēs qd solū pdicat de vi uente generabili z corruptibili: cū ad libzū istuz nō pnci nret cōsiderare de vita itelligētiay: sed ad metaphy ficū: tale aut viuēs bz alimentū augmētū zc.

Qm autem est corpus z b vitam bnt: neq; 26.4. vtiq; erit corpus anima: nō est. n. corūm q in subiecto corpus: magis aut sicut subiectum z materia est. Necessē est ergo animam sub stantiam esse. sic speciem corpis pbyci po tentia vitā bntis. Substantia aut act^o ē z 26.5. pfectio huiusmodi igitur corporis actus. Nūc inuestigat diffonē: z diuidit in tres ptes. p iuesti

26.5.

Hoc autem dicitur dupliciter: alius quidez sicut scientia: alius qdē sicut considerare. ma nifestuz est igit: q aia ē act^o sic scia: icistere enī aiam z somnus z vigilia est: pportiona le at vigilātia qdez ipsi considerare: somnus at ipsi habere z non operari. Prior at ge neratōe in eodez subo sciētia est vñ aia est pzi m^o act^o corporis pbyci potetia vitā bntis.

26.6.

Quidit qd aia est act^o pms z pmittit q actus ē du plex. qdā pms vt scia. qdā scds sicut pnsideratio que se quīt sciam. aia igitur est sic scia z opatio ei^o sic pnsidera tio: qre aia est actus pms. pbat aīs: qz aia pms icēntē corpoz dnt ab ea opatioes pueniūt sic forma z vigilia: qzuis ista duo iter se differāt: somnus. n. ē sic scia q aliq nō opat actū: z vigilia sic pnsideratio: qz sic cōsideratio ē vñs scie ita vigilia est vñs sensuū. z subdit pbs q scia pōt est gnātōe qz pnsiderare qz pōt vlr est potetia qz act^o eiusdē potetie. Ex qb^o iferit itentū q aia ē actus pms corpoz pbyci potetia vitā bntis. Notādū fz pbs pms. f. pma cā pcedit oēm potentiā: in eodez tñ potetia pcedit actū potitate tps vel nāe. iō scia q est sic potetia ad pnsiderationē pōt ē illa pnsideratioe tpe vel nāe.

Dubatur scia est bitus gnātus ex frequenta tis actibus vt p^o. 6° ethicoz. igitur actus z opationes pcedūt sciaz: qre scia nō est actus pri mus: Rūdeī xcedendo q respectu pnsiderationū ex q bus gnātur habitus sciētificus scia nō est actus pms: fz respū pnsiderationū sequētū in qz itell^o exire pōt p bitū sciētificū scia ē act^o p^o: z b itellext pbs: qre zc.

Tale autem qd cūq; organici: organa aut z plāraz ptes sunt: sed penitus simplices: vt folium fructiferi cooperimentū: fructiferum autem fructus: radices vero ozi similes sunt: vtraq; enim trabunt alimentum.

Declarat particulā pertinētē ad essētiā subiecti. f. q aia est actus corpoz organici: z arguit sic. aia plāte est actus corpoz organici. igitur a fortioz quelibz alia. ps pntia. qz min^o videretur de plātis qz de ceteris aiat. z assumptū ps ad sensum. habent enim plante diuerfas partes ad diuerfas operationes ordinatas. f. folia ad co operiēdū fructus: alias ptes ad ipsos pducēdos: alias vero vt radices ad trabendū alimentū sicut os datum fuit aiali ad hoc vt reciperet alimētū. Dubitatur. qz pbs dicit q ptes plantarū sunt organa z imediate sub dit q sunt penitus simplices quod videt contradictio. Expositores cōiter exponunt illā particulam. Peni tus simplices. i. non oino sunt organice sicut partes aia lium: verum tamē textus translationis antique dicit: z plantaz partes sunt organica sed valde simplicita: z nō

dicit oino simplicita: z illud est vey cū nō sit tāta diuer sitas in eis qzta in partibus aialium.

Si autem aliquod cōmune in omni anima opozz dicere: q erit vtiq; actus pimus cor pozis organici pbyci.

Concludit diffinitiones. d. si aliqua diffinitio cois pōt assignari aie erit illa: aia est actus pms corpoz organici pbyci: z suple vitam habentis in potentia. No tandū fm pmentatores qz Aristō. notanter locutus est dubitatiue dicens. si igit aliquod cōe zc. qz pfectio si ue actus non dicit pure vniuce sed fere equoce de aia rōnali z alyz aialibus: iō potuit merito dubitari nungd esset aliqua diffinitio cois cuilibz aie. z hoc dicit pmen tator pp opinionē quā tenet in 3° de itellectuz: qz fm enz aia itellectiua est actus z forma solū dans opari z nō ēē per iformationē: fz qlibet alia iformando dat esse z ope rari zc. Multa tāgenda essent fz pmetatozē z alios ex positozes de qbus in qōnibus lati^o dicit: qre zc.

Unde nō opz querere: si vnum est anima z corpus: sicut neq; o3 querere: si vnum ē cera z figura: neq; oio vniuscuiusq; materia: z id cuius est mā: hoc enim vñū z ens: quū mul tiplr dicantur: qd proprie est actus.

Remouet dubiū qd antiq dubitabāt. di. q nō o3 du bitare quō ex aia z corpore fiat vñū: qz p se notuz est ex actu z potetia fieri vnum quēadmodū ex figura z cera fit vñū: fz aia est act^o z corp^o sic potetia: igit p se notū ē ex aia z corpore fieri vñū: qre zc. z subdit q cum vñū z ens multiplr dicant illud q vere ē ens ē act^o. Notā dum p q nō ē qrenda cā qre ex mā z forma fiat vñū. tū qz hoc ē p se notū vt dī in textu cū vñū sit potetia z reli quū act^o ipsi: tūz qd hoc vt for ma vniat māc nō re grit aliud mediū iter ipa qd fit cā ea cōiungendi. z^o notāda sūt vba pmetatoris cōmēto 7°: cūz dīc. bec noia vñū z ens fz dicant pbs^o modis: tñ pma pfectio in istis .f. forma magis digna ē vt hēat hoc nomē vñū z ens: qz illud qd est pgregatū ex mā z forma. pgregatū. n. nō dī vñū nisi p vnitatē exntē in forma z mā nō dī hoc nisi p formā: z si mā z forma essent in pposito exntia in actu: tūc ppositū nō diceret vñū nisi sic dī in reb^o q sūt vñū fm cōtractū z ligamētū. Ecōtrario aut q mā nō differt a forma in pposito nisi in potetia: z cōpositū nō ē ens in actu nisi p formā: tūc ppositū nō dī vñū nisi qz forma ē vna. Ita verba de se sunt clara.

Aniuerfalr quidem igitur dictum est quid sit anima: est eniz substantia que fm rōne: hoc autem est qd quid erat esse huiusmodi corpo ris: sicut si aliqd organoz pbycum ēēt cor pus vt dolabza: erat quidē enim dolabze esse substantia ipsius z anima bec: diuisa aut bac nō vtiq; amplius dolabza erit: sed autegu o ce: nunc autem est dolabza: nō aurez huiusce modi corporis quicquid est esse: z ratio aia: fz pbyci huiusmodi corpis bntis in seipso pncipium motus z status.

Nunc declarat pdictā diffonēz aie p rōnes magis p prias z diuidit in duas ptes. pmo facit qd dicitū est. z icidenter pcludit qdā veritatē ibi. (Qz qdem zc.) pma in duas pmo manifestat particulas diffonis pnci tes eēntie aie. z^o vero particulas pnciētes subiecto aie ibi. (Est autē nō abyciēs zc.) pmo facit qd dicitū est

26.7.

26.8.

per comparatione ad artificialia. 2º per comparatione ad partes potentiales aie ibi. (Considerare autem or 2c.) Dic primo quod ex predictis habet vlti diffone qd sit aia. est. n. forma subalis a qua sumit diffõ et est qdritas hõs corpõs .s. aiatu sicut a fili si corpus artificiale vt dolabra esset corpus nãle: forma a qua sumit diffõ dolabre eẽt ei for ma subalis qua ablata nõ remaneret dolabra nisi equiuoce: qre idem de aia dõm erit respectu corpõis aiatu. fm hanc expõnem facilr potes cõstruere textũ: sed illa particula aia hoc videt obscurã: itelligit vt expõsitũ est qd aia est hoc. s. a quo sumit rõ corpõis aiatu sicut a forma dolabre sumeret rõ dolabre. Et subdit pbs qd cũz ita non sit qd dolabra sit corpus nãle sed artificiale: remota forma dolabre pot ad huc remanere suba ipsi sic aut nõ est de aia. nõ eniz est forma corpõis artificia lis s; nãlis habetis in seipso pncipium motus et getis. iõ ablata aia nõ amplius remanet suba corpõis animati. ¶ Notandũ p qd Aristo. notificauit essentia aie per similitudinẽ cũ forma artificiali qz illa nobis est notior et propinquior sensui. s; in pte sequenti declarabit qd ita tem aie per similitudinẽ cũ sua potetia. sunt. n. potetie no bis notiozes per opationes suas qz sube aie. ¶ Notan dũ 2º qd cũ pp quas ablata forma dolabre adhuc rema net tota suba ipsius: est qz in reb artificialibus tota sub stantia est eoz mã. s; cõpositũ subale quod subicitur fi gure artificiali. forma võ artificialis est accis: sed abla to accite remanere pot tota substãtia rei: qre 2c. Duic snie psonãt verba pmentatoris pmeto. 8º secũdi de aia. cũ hoc tñ concedendũ est qd ablata forma dolabre non amplius remanet dolabra fm qd dolabra: vt p3.

69. ¶ Considerare autem in partibus oportet quod di cti est. Si enim esset oculus aial: anima vtriqz ipsius visus esset. hic enim substantia est oculi q est fm rone: oculus autem mã visus est: quo deficiente nõ est adhuc oculus nisi equiuoce: sicut lapideus aut depictus. P3 igitur acci pere quod est in parte in toto viuere corpore: pportionabilr naqz se bz: sic pars ad pte: tot sensus ad totũ corp sensitiuũ. scõm qd bimõi. ¶ Nunc pbat p dicitã hanc 2º rone sic. Si oculus esset aial aia oculi esset visus a quo sumit diffõ ipsius. igit a fili dõm est de toto aiali qd forma a q sumit diffõ ipsi est aia. nota 2na. qz sic e de toto aiali et pte eius si pars eius eẽt aial: et ams pbat ablato visu ab oculo nõ rema net idẽ oculus nisi equiuoce. igit visus est forma a qua su mit eius diffõ. 2na nota. et ams s; sic eni oculus lapi deus aut depictus nõ est oculus eiusdẽ ronis cũz oculo võ: ita nec oculus a quo ablatu est visus est eiusdẽ rõ nis cũ oculo informato visu. igit 2c. ¶ Notandũ qd res abstracte nõ dñr vniuoce nec equooc: s; in pparatõe ad terminũ illas res vniuoce vel equooc significantẽ. dice mus igit res esse equoocas qd per eundẽ terminũ signifi cant: s; nõ eadem rone qua cõueniũt in illo noie: et hoc modo voluit pbs oculũ lapideũ esse equooc oculũ cũz oculo vero: eo qd ambo significant per hoc nomen ocu lus: nõ tamen eadem rone. dicitur enim oculus vcrus esse oculus per visum in eo subiectiue existentẽ qui nõ est in oculo lapideo aut picto: ideo 2c.

Dubitarur ablato accite separabili ab aliqua suba nõ or illaz subaz corumpi. igitur ablato visu q est accis oculi remanere pot ides ocu lus cuius oppositũ dicit pbs. ¶ Rñdetur p. qz abla to visu remaneat substãtia oculi nõ tamẽ remanet ocu lus: et hoc itendebat pbs in littera. nã ille terminus ocu

lus vltra aiam et formas substantiales pticulares oculi notat virtutem visiuam in eo existem. ¶ Contra. per idem neruus stupefactus in quo oino deperdit sensus et motus nõ esset neruus: qd tñ nemo cõcederet. et patet pntia a simili. ¶ Rñdet qd nõ est sic: qz ille terminus oculus significat membrũ officiale valde diuersum in partibus suis differentibus situ figura et põne: vt patz in anothomia oculi fm medicos: iõ verisimilr dõ cõno tare visum ad quẽ ordinarur illud membrum officiale tanqz formam vnã per quã denoiatur oculus. forme. n. particulares partium pponentium oculum non consti tuunt vnã formã substantiale. alia eniz est forma tunc ce a forma humozis verisimilr loquẽdo. sic aut nõ est de il lo termino neruus: qre 2c. ¶ Alr rñdetur qd ille termi nus oculus accipi pot large et stricte. large significat ta le membrũ officiale informatũ aia et formis pricularib partiu pponentiu ipm: et fm hoc cõcederet qd oculus pri uatus visu remanetibus aia et ceteris pricularibus for mis i co esset idẽ oculus q pus. stricte vero vltra aiam et alias pticulares formas notat visum icpites tali mẽ bro. et hoc nõ accipit ipm pbs hic. de b dicere possum qd vt placet. qz de noib nõ dõ nobis magna eẽ sollicitudo.

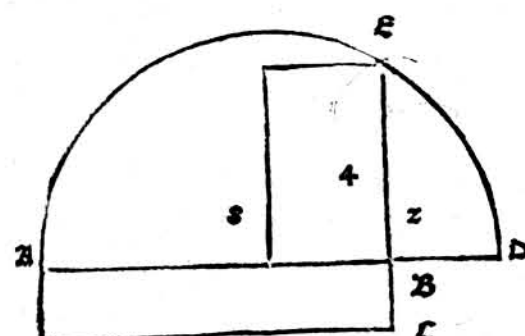
¶ Est autem nõ obijciens animã potetia ens vt vi uat: sed qd habes. Semẽ autem et fructus potetia huiusmodi corp est: sicut qdẽ igit icisio: et visio: sic et vigilantia act: vt autem visus et potentia organi anima: corp autem qd potetia sed sicut oculus pupilla: et visus: et ibi anima et corpus animal.

¶ Declarat qliter dõ itelligi ista pticula posita in diffõ ne in potetia vitã hntis. d. igit qd p illã pticulã nõ itelli git corpus esse in potetia abijciẽte aiaz: s; semẽ et fruct qd reseruat semẽ hoc nõ sũt in potetia ad vitã: nõ. n. sunt solũ in potetia ad opatiões aie: s; et ad aiam cũ nõ sint actualr aiatã: s; virtualr tñ vt cõiter cõcedit: deide subdit qd sicut icisio e act scõs cultrelli et forma cultrelli actus pm et visio act scõs oculi: visus autem act pmus. sic vigilantia. i. opatio aie est sic icisio et visio: aia vero nõ est sicut visio. i. act scõs: sed e sic visus. i. act pm: corp autem est illud qd e in potetia ad opationes: et subdit qd sic ex pupilla et visu tanqz ex mã et forma pponit oculus: ita ex aia et corpe fit aial tanqz ex mã et forma. ¶ Non qd ex textu Ap. colligũt due distinctões. pma qd duplr ac cipit ille terminũ vita. vno nõ p actu. p iuxta illũ tex tũ Ap. viuere e viuẽtib eẽ. et hoc nõ vita idẽ realr e qd aia. 2º nõ p actu 2º. i. opatiõe aie pueniẽte ab actu peio. et hoc nõ accipit i illa diffõne 2º distinctio sequis ex pri ma. aliqd eẽ i potetia ad vitã a: cipit duplr. pmo nõ qd i potetia ad prin pductiuũ opõnum aie et hoc nõ fru ctus et semẽ e ipotetia ad vitã qd e in potetia ad aiaz. 2º nõ qd e i potetia ad opationẽ aie. et hoc nõ corpus aia tũ est in potetia ad vitã licet actu habeat aiam. fructus eẽ et semen sunt in potentia hoc nõ ad vitã: s; nõ pẽse. hec in qõnib plenius habentur.

¶ Quod quidẽ igit non sit anima separabilis a corpore: aut partes quedã ipsius si partibi lis apta nata est: nõ immanifestũ est: quarundã enim actus partiu ipsarũ: at vero fm quãsdã nihil pibet propter id qd nullius corpõis sunt actus. Amplius autem immanifestum si sit corpõis act aia: sic nauta nauis. Figura liter qdẽ igit sic dtermiet: et describat de aia.

¶ Incidenter cõcludit pbs hanc hanc. aia fm aliquas sui ptes est a corpore inseparabilis. p3 cũ aliqie sint par tes aie que sunt act partiu corpõis sic visus est forma oculi: et hoc si cõcedat qd aia sit diuisibilis in partes loq tur hic pbs de ptribus potetialibus sine de potetys aie: aliqie võ sunt ptes aie a corpore separabiles qz nõ sunt forma alicuius ptes corpõis. et hoc dicit ppter potentia itellectiuã vt cõiter exponit. Et subdit qd nondũ deter minatũ est vtrũ aia sit actus corpõis tanqz motor sepa ratus sicut nauta est actus nauis: et hoc dicit ppter pla tonẽ qui illud asserbat. Deinde epilogat dices qd ita si guratr. i. supficialiter dtermiet et describatur aia quõ d determinatum est in precedentibus.

¶ Nonã at ex incertis qdẽ: certũ autem sit qd et scõs rone non: tentãdus e itez sic aggredi de ipsa: nõ. n. scõs qd opz diffinituã rone ondere sicut plures terminoz dicunt: s; et cam inesse et demõstra re. nũc autem sic cõclusiones rones terminoz sũt vt qd est tetrãgonismũ: equale altera par te longiori: orthogonũ eẽ equilaterale: talis at terminũ rõ pclonũ. dices at qm tetrãgo nismũ min est medie iuẽtio rei cam dedit.

¶ Cũ in pcedenti cap: pbs declarauerit diffõne cõez aie i pnti uestigat pps aie diffõnes. et diuidit i duas ptes p ponit itetionẽ suã et declarat. 2º exegitur itetũ deter minãdo ibi. (Dicam igit pñ accipietes 2c.) de p. d. sic: qz illud qd est certũ. s. nãe fit notũ s; itellim nobis et certũ ex incertis supra nãe q tñ sunt certiora nobis: iõ tentãdũ est b nõ dtermiare de ipã aia. s. ex incertiori bus nãe pcedẽdo ad certiora nãe. b aut fecit pbs in se quẽtib cũ subam aie p ei opationes notificauit. ne qd aut miraret qd aliã uestigat aie diffõnes: iõ subdit cãz hui dices qd nõ sufficit dare diffõnes dicentes qz qles sunt ples diffõnes: s; õz et ondere cãz icse. i. diffõnes p pter qd et vnã p alterã dicere. qd at aliã diffõnes dicat qz aliã pp qd dclarat p exẽplũ geometricũ: vt si diffini tur tetrãgonismũ qd e figura qtuor latez eqliũ et qua tuor anguloz rectoz eqliẽ qdrãgulo: diffõ illa dicit qz: et est p demõstratiõis. si võ diffinit qd e iuentio medie rei dicit pp qd. ¶ Notãdũ p fm pmetatorẽ pmeto. i. qd cogni tio acqfita ex hac diffõne nõ suffic in cognitiõẽ sube cu iuslibz ptes: qm b diffõ e i cognitiõẽ sube vltis in oibus ptribus aie et dicit d eis vlt: et tales diffõnes nõ sufficiũt in cognitiõẽ rei pfecte: cũ fuerit vles vniuoce: nedũ cũz fuerit vles multiplices: et d. multiplices qm itedit qd aia e cõe analogũ ad spẽ suas. et b pp aiaz itellectiuã qd fm ipm e separata. In eodẽ cõmeto exponẽs vba trãslatiõis antiq. d. qd Aristo. nõ itedit qd diffõ uestigata ppe sit p

demõstratiõis: neqz qd diffõ uestigãda sit pñ demõstratiõis: s; qd p e filis illis q sunt hnc: et 2º e filis illis q sunt pñ demõstratiõis: et hoc p tãto dicit. sic seipz declarat: qz diffõ uestigãda nõ est p se manifesta s; a nobis declarãda a posteriori: qre b diffõ non erit absolue pñ. et pñ nõ pcedẽs diffõ absolute demõstratiõis: s; diffõ uestigãda e filis 2c. qz p cãz pps assignat. ¶ 2º notãdũ circa illõ exẽplũ 4. e iuẽtio medie rei: qd duplr dclarari pt. p in nũcris. 2º in qritate cõtinua. in nũcris sic. volo ondere dato qdrãgulo hñte 2: latera maiora et duo mioza qd e dare qdratũ sibi egle. Sint. 2º latera qdrãguli maiora vtrũqz p se. 9. pedũ et duo mioza vtrũqz p se. 4. pedũ tũc accipio lineã pportioabilr mediã iter. 9. et 4. q erit. 6. pe dũ qz. 9. ad. 6. et 6. ad. 4. vtroqz e pportio sexgaltera. ¶ Nũc dico qd p ductũ illi lineẽ pportioabilr medie i seipz fit qdratũ egle dato qdrãgulo qd p a fili sic i nũcr. nã q ter. 9. faciũt. 36. filr sexies. 6. faciũt. 36. qre ducẽdo larũ min qdrãguli in mai idẽ resultat qd ducẽdo mediũ p portioabile in seipm: et pñ diffiniri poterit qdratũ egle qdrãgulo p diffõne cãle qd e iuẽtio medie rei: qz. s. cã p ductũ iuẽte lineẽ pportioabilr medie iter latera qdrãguli. ¶ 2º declarat idẽ in qritate cõtinua sic. dato qdrãgulo cõ duo latera sint maiora et eqliã. alia võ duo mioza et eqliã: sit vnũ lat mai. a. b. et addãt sibi lat mi nus p directũ et erit. b. c. tũc ducãt semicirculũ a pũcto .a. vltq ad punctũ. c. deide ptabat lineã rectã a b. vltq ad circũferẽtiã circuli in pũcto. d. tũc li. b. d. e pportio nabilr mediã iter lineã a b. et lineã. b. c. vt pbat. 6. geo metrie: s; vt ibidẽ pbat li pportioabilr me iter duas ineqles in se ipaz ductã pstituit egle illi qd pstituit ex ductu lineẽ maioris in minorẽ: et b iã declaratũ e i nũc ris q igit diceret. qdratũ egle qdrãgulo eẽ iuentiones medie rei diceret cam ei: vt p3 igit 2c.

¶ Dicamus igit pncipiũ accipietes itetio nis determinari aiatũ ab inaiato in viuẽdo: mulriplr aut ipso viuere dicto: et si vnũ aliqõ hozum insit soluz viuere ipsum dicimus: vt intellectus: et sensus morus: et status scõz lo cum. Adhuc autem motus scõm alimẽtũ et de crementum: et augmentum.

¶ Nũc exegit intentũ pncipale b capli et dindit i duas ptes. in pma declarat qd aia e pñ viuẽdi. in 2º qd pñ viuẽdi e forma: et pñ concludit aiam eẽ formã qd erat vna pticula diffõnis pus posse et icipit ibi. (Qm aut q viuim 2c.) pma i tres. nã p distiguit modos viuẽtiũ. 2º ondit aiaz eẽ pñ viuẽdi ibi. (Vn et vegetabilia. 3º on dit quo se beant ptes aie adinuicẽ p qd aia dñ pncipiũ vite ibi. (Vtruz aut vnũqz hoz 2c.) dicit igit p. suppo nat a pñ nostre itetõis qd p viuere distinguit aiatum ab iaiato. hoc p3 de se. viuere aut multiplr dñ et in gene re dñ qdruplr. s. itelligere moueri localiter progressiue sentire et vegetari siue nutrirĩ: et augeri: vel diminui: et si aliqõ illoz insit alicui illud est aiatũ et viuere dñ. vt p3. ¶ Notãdũ p qd viuere duplr accipit. vno nõ pro actu pmo et sic est idẽ qd aia. iuxta quẽ modũ dicit Ap. qd viuere est viuẽtib eẽ: et i de lõgitudie et breuitate vite. qd gñatio viuẽtis est p pncipatio aie nutritiue in calido nãli: vita aut eẽ ei pñãtio. 2º nõ capit viuere p opatio ne ab aia p se pueniẽte qd act scõs ipsius dicit solet: et sic distinguit in nutrire sentire localr moueri pgressiue et itelligere. ¶ Ad oppositũ igit aiatũ distinguit ab iaiã to p viuere tã pmo qz 2º nõ sumptũ: s; p pñũ eẽntialr per 2º võ accitãl. Ap. võ solũ mentionẽ fecit de viuere 2º nõ eo qd nobis notius est p ipm distinguit aiatũ ab

inaiato q̄ p̄ viuere p̄mo mō. māifestiores. n. sunt nobis aie opōnes q̄ aia. Et q̄ opōnes sūt i q̄druplici dria vt enumerat Aristo. ideo ab eis q̄tuor sumuntur gradus aiatoz: quoz q̄dā viuunt vegetatiua tñ vt plante que nutriunt: augmētānt: et generāt sibi sile in spē. q̄dāz vltra potētiā vegetatiuā hñt sensus tñ vt ostree marine et silia aialia imperfecta q̄ hñt solū sensum tactus. quedam vero vltra hec duo habent motū localem p̄gressiūm vt aialia p̄fecta sicut asinus equus et silia. et notan- ter dico p̄gressiūm. aialia. n. ip̄fecta mouent̄ motu oila- rationis et cōstrictiōis sic vermes s; nō mouent̄ p̄gressi- ue. q̄dāz vō aiata hñt oēs dictas quatuor potētiās vt homo qui vltra p̄dicta tria h; potētiā intellectiuam.

¶ Notandū 2: q̄ dicte potētiē se inuicē icludunt sic i ferus icludit superius ad hunc intellectū q̄ omne hñs potētiām sensitiuāz habet vegetatiuā et nō ecōuerso. et omne habēs motū localem p̄gressiūm habet potētiāz sensitiuā et vegetatiuā et nō ecōuerso: et habēs intellectus h; reliqua tria et nō ecōuerso: ideo rē.

Lō. 14. ¶ **U**n̄ vegetabilia oia vident̄ viuere: viden- tur at̄ in seipsis hñtia potētiāz: et p̄cipiū h; p̄ q̄d augmētū et decremētū suscipiūt scōz cō- trarios locos: nō. n. sursum q̄dēz augent̄: deoz surz at̄ nō: s; silr i vtroq; et penit̄ q̄cūq; alunt̄ et viuūt i fine. quousq; p̄nt accipe alimētū.

¶ Nunc ostendit q̄ aia sit p̄ncipiū viuendi: et primo in vegetabilibus vtr. 2: in aialibus ibi. (Animal autēz p̄ sensum rē. p̄ ostendit q̄ aia est p̄ncipiū vegetandi. 2: q̄ potētia aut opatio vegetatiua separari pōt ab alijs et nō ecōtra ibi. (Separari aut rē.) Primo igitur argui- tur sic. oia vegetabilia viuunt: vt p̄ de se igitur habent in se aliquod p̄ncipiū sui alimentū augmētū et decre- menti: sed illud nō pōt esse natura elementaris. igit̄ est aliquod aliud p̄ncipiū a natura elemētari. et potes sub- inferre ad cōplementū rōnis q̄ illud nō potest esse nisi aia: q̄re rē. cōtia p̄ncipalis nota est euz maior. et minor pbatur. nā elementaris mouet ad vnam dñāz positio- nis tñ siue sit forma elementi siue mixti inaiati: sed p̄ncipiū augmētū et decremētū in vegetabilibus mouet ad oēm dñāz positionem indifferentē. igit̄ tale p̄ncipiū est aliud a nā elemētari. maior arguit̄. nā elemētari gra- uis mouet deorsum et nō sursum: s; elemētari leuis ita mo- uet sursum q̄ nō deorsum: nā vero mixti inaiati mouet a p̄dominio elemētari p̄dñantis. igit̄ rē. minor vero p̄ ad sensus. videmus. n. aiata augeri s; sursum et deorsum an- retro dextrū et sinistrū et vtr̄ q̄cūq; nutriunt̄ viuūt quo- usq; p̄ aliq̄d tale p̄ncipiū intrinsecū possint recipere alime- tū nō solū ad vna dñāz positiois s; ad plures.

Lō. 15. ¶ **S**eparari at̄ hoc ab alijs possibile est. Alia at̄ ab hac ip̄ossible in reb; mortalibus: manife- stū est aut̄ in his que vegetant̄: neq; enī vna ē i ip̄sie potētia alia aie. ¶ **V**iuere q̄dē igit̄ p̄ hoc p̄cipiū est in oibus viuētib;.

¶ Intendit illā cōclusionē. potētia siue opatio vegeta- tiua separabilis est ab alijs s; alie nō sunt ab ea sepabi- les in reb; mortalibus. p̄ma pars p̄ in plātis q̄ hñt opa- tiōē vegetatiuā et nō sentiunt̄ neq; mouent̄ p̄gressiue neq; itelligūt. 2: pars p̄ iduētūe discurredo p̄ oia cere- ra aiata. et subdit p̄ba p̄ modū. hñs q̄ viuere inest viuē- tibus oib; p̄ hoc p̄ncipiū p̄ q̄d vegetabilia viuūt. s. per aiām: p̄ q̄ oia viuētia sunt vegetabilia et hñt opatiōē vegetatiuā vt declaratū est: igit̄ rē. aut forte aliter iten- dit q̄ operatio illa p̄ quā p̄ oia viuētia viuere dicunt̄

est vegetari per q̄d vegetabilia oia viuūt. (¶ Notandū s; m̄ mētatozē memento. s; q̄ Aristo. notāter dicit imor- talib; vt se p̄seruaret a corporib; celestibus. corpora. n. celestia manifeste vident̄ moueri et itelligere: s; nō nu- triri neq; sentire. p̄ corpora aut̄ celestia mētatoz itelli- git̄ aggregatū ex orbe et itelligentia.

¶ **A**ial aut̄ p̄ sensus p̄cipiū: et nāq; q̄ nō mo- uent̄: neq; mutāna locū: hñtia aut̄ sensus aia- lia dicimus et nō viuere solū: vident̄ aut̄ et h; mltā eē aialit̄: manētia at̄ cū sint nā: hñt solū sensus. ¶ **S**ensus at̄ tact; p̄cio uest oib;: sic at̄

vegetatiuūz pōt separari tactu: et ab oi sensu: sic et tact; ab alijs sensib;. ¶ **V**egetatiuū at̄ di- cimus partē huiusmodi aie: q̄ et vegetabilia p̄cipiāt: aialia aut̄ oia vident̄ tangēdi sensus hñtia. ¶ **P**ropter quā aut̄ cāz: vtrūq; hoz q̄

accidit posteri; dicem;: nūc at̄ i tātū dēz sit so- lū: q̄ ē aial hoz q̄ dēz sūt p̄cipiū: et his dter- miata ē vegetatio: sēstio: intellectio: et motu.

¶ Intendit illā hñz. aia ē p̄m̄ viuēdi i aialib;. et argi sic. aia ē p̄m̄ sentiēdi: s; oē aial p̄cipiāt sensu: igit̄ aial ē p̄ncipiū viuēdi in aialib;. p̄ hñz cū viuere vno sit sentire vt suppositū ē p̄us. et maior ē nō et minor: silr q̄ oē illud dicim; eē aial q̄d h; sensus: quis nō hñt motū localem p̄gressiūm et oē tale nō solū dñ viuere gnāli denotiatiōē: s; et sentire: q̄ aut̄ mltā sint talia aialia q̄ hñt sensum et nō motū p̄gressiūm s; ē māifestus de aialib; ip̄fectis. Subdit p̄ba q̄ p̄m̄ sensus q̄ uest aiali ē sensus tact; q̄ sepabilis ē ab alijs sensib; et nō eē: sic vegetatiua pōt ē ab alijs sepabilis et nō eē. ¶ **V**egetatiua aut̄ potētia ē q̄ oia ve- getabilia p̄cipiāt sic oia aialia p̄cipiāt sensu tact;. Et subdit q̄ posteri; dicet̄. s. i fine terry q̄re ita p̄tigat q̄ ve- getatiua potētia ab alijs sepat̄ et tact; ab alijs sensib; et nō eē. Nūc at̄ sufficē eē declaratū q̄ aia ē p̄m̄ viuēdi oib; his dñis modis: et p̄ hñz distincta ē i diuersos grad; aiatoz p̄ vegeta; sensitiuū itellectū et s; locū motiuū.

¶ **A**trum autem vnumq; hozū est aia: aut pars aie: et si pars: vtrū q̄dē sicut sit separabi- lis rōne solum: aut in loco.

¶ In hac pte p̄ba ingrit q̄l̄r se hēant ptes aie q̄ sunt p̄m̄ viuēdi ad ip̄as aiaz vel ad sciūcē. et didit̄ i duas ptes. p̄ mouet duas qōes. 2: soluit̄ ibi. (De q̄busdā at̄ rē) de p̄ dubitat vtr; vegetatiuū sensitiuū s; locū motiuū et i- tellectiuū sint reāl̄ aia vel ptes aie: et si cōcedit̄ q̄ sint ptes aie. s. potētiāles dubitat vtr; differāt rōe solū aut differant rōne loco et subto ita q̄ vna pōt sit in loco vel subto in q̄ nō sit alia. ¶ **N**ōn q̄ q̄dā distinguunt̄ rōne q̄ tñ nō distinguunt̄ loco neq; subto: vt albedo et dulcedo i lacte sunt oio in eodē loco et subto: et nō distinguunt̄ rōne: q̄ spē differūt. q̄dā vero distinguunt̄ loco et subto et non rōne vt albedo in lacte et albedo in niue cū sint eiusdēz speciei specialissime: vt p̄. igitur rē.

¶ **D**e q̄busdā autem hozū nō est difficile vide- re: q̄dam autem dubitationē hñt. ¶ **S**ic enī in plātis q̄dā diuisa vident̄: et viuētia separa- abinuicē tanq̄ existente in his aiaz: actu q̄dēz vna in vnaq;q; planta: potētia aut̄ plurib;: sic videm; et circa alias differētiās aie accidere: vt i Entbomis dñis: et. n. sensū vtrāq; p̄tū et motū s; locū: si aut̄ sensū et pbantia et

appetitū: vbi q̄dē. n. sēsus ē: et tristitia et letitia est: vbi aut̄ hec sūt ex necessitate desideriu; ē.

Lō. 21. ¶ **D**e intellectu aut̄ et p̄spectina potētia ni- bil adhuc manifestū est: s; videt̄ gen; alteruz aie eē: et hoc solū p̄rigere separi: sicut p̄petuū a corruptibili. ¶ **R**elique autē pres aie mani- festū ē ex his q̄ nō sepabiles: sicut q̄dā dicit̄. ¶ **R**ōne at̄ q̄ altere manifestū ē. sensitiuo. n. eē et opiatino alterz siq̄dē et sentire ab ip̄o et opi- nari. silr aut̄ et alioz vtrūq; q̄dē que dicta sunt.

Lō. 22. ¶ **S**oluit scōz dubitat ionē cū solo p̄me sit p̄ se manife- sta. aliqui tñ expositores dicūt q̄ soluit p̄mā in illa pte. ¶ **Q**u aut̄ q̄busdā aialit̄ rē. ¶ **I**git̄ p̄ de q̄busdā p̄ibus aie nō est difficile videre an sint sepabiles loco et sub- iecto. de q̄busdā vō est difficile. p̄mū p̄: q̄ potētia nutri- tiua: augmētatiua: et gnāriua in plātis sūt in eodē loco et subto. nā diuisa aliquā plāta i duas ptes ad sensus patz q̄ vtrāq; p̄ si plātef nutriti; auget̄: et generat̄ aliā plāta eiusdē spē tanq̄ exite vna aia actu in tota plāta et cri- stētib; plurib; aial; p̄. s. aial; p̄tū plāte: que nō sunt actu separate s; p̄nt separi. ¶ **I**dem p̄ de aialib; anulosis: q̄ diuiso aliquo tali aiali sic lacerta i duas medietates ad sensus. p̄z q̄ vtrāq; medietas mouet et sentit sensu tact;: et p̄ hñz in vtrāq; ē fan; rē. q̄ vbiq; ē sensus tact;: ibi eē pōt dolor et letitia: s; vbiq; hec duo sunt i- est appetit; siue desideriu;: ad q̄d sequit̄ fantasia. igit̄ si vtrāq; medietas sentit in vtrāq; ē fantasia: et p̄ hñz sen- sus mor; et fantasia sūt silr in vtrāq; pte nō distincta loco: neq; subto: et sic declaratū ē p̄mū. 2: vero declarat; q̄ de intellectu et pōt speculatiua difficile ē videre an sepat̄ loco et subto ab alijs: cū nō dūz sit determinatū: an hēat p̄p̄tū organū i corpe aiato: s; videt̄. i. sup̄ficialr apparz q̄ itellect; sit aia alteri; rōnis ab alijs aiaibus: et q̄ p̄m̄ gar ip̄m separari a corpe sic sepat̄ p̄petuū a corruptibili. Et subdit q̄ alie ptes aie nō separant̄ s; locū a corpe: s; sunt subto in eo: neq; abinuicē sepat̄: cui; oppositū q̄ dā dixerūt vt p̄to: verūtū rōne vt diffōne ab inuicē dñt. q̄ sic alterū ē sentire ab opinari siue imaginari s; rōne ita opio ē q̄d at̄p; a sensu s; rōne siue diffōne: et silr de alijs dicat̄. ¶ **C**irca dēā notādū p̄: q̄dā sūt aialia val- de ip̄fecta q̄ distinguunt̄ ab aialib; p̄fectis p̄ h; nō mo- uent̄ p̄gressiue: s; mouent̄ motu dilatatiōis et restrictio- nis: vt p̄ manifeste i vermib;. ¶ **S**tringūt. n. p̄ ptes poste- riore vtr̄ as nriorē: postea dilatāt anriore. postq; trahūt posteriorē: vt igit̄ hec aialia ad talē motū aptitudines haberēt p̄posita sūt ex q̄busdā p̄tib; ad modū annuloz cōthēnatoz adinuicē: vt vna p̄s apti; trahere posset ali- as: iō vocata sūt ab Ar. in veteri trāslatiōē eē aialia an- nulosa. In nā vō trāslatiōē appellata sūt ab eo alia ato- ma siue s; m̄ aliā l̄fāz etoma. i. idiuisibilia: nō q̄ sint sim- pliciter idiuisibilia: s; q̄ p̄ diuisionē illoz nō appēt ma- nifesta et magna diuersitas suarū p̄tū ab inuicē cū vide- ant̄ eē valde vniformes. In talib; igit̄ aialib; manife- stū ē itētū p̄ncipale. illis. n. diuisis in duas medietates ad sensus p̄z q̄ vtrāq; p̄ mouet: si ēt p̄gunē retrahūt se tanq̄ sentiētes aliq̄d nociuū: et p̄ hñz vtrāq; p̄ sentit. q̄re rē. ¶ **N**otandū 2: q̄ nō o; quōcūq; diuidant̄ h; aialia in oib; p̄tib; p̄seruari aiaz et vtutes ei;. posset enī diuidi aliq̄d anulofuz al̄ in ita duas ptes q̄ in eis non posset aia p̄seruari. iō si accipiat p̄s minor minimo nāli i spē talis aialis nō poterit viuere neq; sentire: cū ibi aia p̄seruari nō possit. Silr si diuideret̄ tale aial vt vms p̄ tēgū p̄leta diuisiōe nō p̄maneret vita in vtrāq; medie

tate: cui; cā ē: q̄ i p̄dicto aiali ē q̄dā medulla p̄ lōgū eē p̄tēia q̄ ē p̄portionale cordi i eo: vt collr i de p̄tib; aialib; us: et p̄ hñz diuisa illa pte p̄ lōgū nō pōt i vtrāq; medie- tate p̄manere vita. vbi vō p̄ trāstuerū diuidat̄ poterit p̄ nōbile tps remanere. ¶ **N**otādū 3: ex hñz mēt. mē- to. 20: q̄ duplex ē fantasia q̄dā p̄fecta siue determinata: q̄dā ip̄fecta siue ideterminata. p̄fecta q̄ fantasiaf de aliq̄ re in absentia ip̄si: et h; determinatū organuz in corpe: et talis fantasia repit̄ solū in aialib; p̄fect. ip̄fecta ve- ro que nō fantasiaf de aliq̄ sensibili: nisi in p̄sentia ip̄si; et nō habet determinatū organuz in corpe: et talis re- periri pōt in aialib; ip̄fectis cū circa oēm sensus tact; possit esse dolor et delectatio p̄ appoximationē obiecti disproportionati aut obti delectabilis: ad quas necessa- rio segtur appetit; et fantasia: de tali autē fantasia logē Ar. in p̄nti pte. ¶ **N**otādū 4: s; m̄ expōnē mētatoz cōmēto. 21. q̄ per intellectus et potētiā p̄spectiuā siue spe- culatiuā vt h; littera cōmēti. Ar. itendit intellectum in actu: et virtutē q̄ pficit̄ per intellectus in actu et vt puto p̄ itellectū in actu mētatoz itelligit̄ itellectū agentem. ¶ **N**otādū 5: q̄ p̄lo posuit aiaz siue vtutē cupiscibile esse in corde et nutritiuā i epate: et p̄ hñz nō solū distiguū- tur rōne s; euz: sed et loco et subto: iō p̄ hñz in l̄fā dicit̄: sic vt qdam dñt referens illud dicit̄ ad opionē p̄lonis p̄dictam. ¶ **N**otandū vltimo q̄ p̄bat p̄ hñz sensitiuāz potētiā esse alteram rōne ab opinatiua eo q̄ sentire ē alterū ab opinari: per istud intēdēs q̄ potētiē distig- nuntur per actus vt videbit̄ infra.

Lō. 23. ¶ **Q**uod at̄ q̄busdā aialit̄ omnia insūt bec: q̄ busdāz vero q̄dā hoz; alteris aut̄ vnū solum. ¶ **H**oc aut̄ facit differētiāz aialit̄: p̄pter quaz aut̄ cām sit factuz in posterioribus intēdēdū est. ¶ **S**imilr autē et circa sensus accidit: alia q̄dēz habent oēs: alia vero quosdam: quedā vero vnum maxime necessarium factum.

¶ **A**liqui dñt q̄ p̄ba hic soluit qōnem p̄mā q̄ fuit vtruz vegetatiuū rē. sint aia vel ptes aie: sed iudicio meo sen- tentia hui; p̄tis ē cōtinua cū sentētia immediate p̄ceden- ti. cū. n. dixisset oēs h; potētiās differre rōne abinuicē: subdit q̄ per eas insurgit distinctio graduū aiatoz. q̄ dam enī sunt aiata q̄bus omnes hec potētiē ueniūt vt homo cui p̄petit̄ itellectiuūz s; locū motiuū sensitiuū et vegetatiuū. q̄dā aut̄ sunt q̄bus quedā ueniūt vt aia- lia p̄fecta q̄bus cōpetit̄ vegetatiuū sensitiuū et s; m̄ lo- cum motiuū: aialibus vero ip̄fectis solum competit vegetatiuū et sensitiuū: q̄dāz vero aiata sunt q̄bus sola cōpetit vegetatiua vt plāte. Et subdit q̄ similr cōtingit circa sensus: q̄dam. n. aialia hñt oēs sensus vt hō et mul- ta aialia bruta. aliqua vero quosdā et nō oēs vt apes ca- rentes auditu vt cōiter dicit̄: qdam vero tñ sensum ta- ctus vt ostree marine: sed p̄pter quā cām hoc cōtingat tam de potētijs q̄ de sensibus posterioribus determinan- dum est. s. circa finem huius libi.

Lō. 24. ¶ **Q**uonia autem quo viuimus et sentimus dupliciter dī. sicut quo scimus. dicimus autē hoc q̄dē sciaz: illud aut̄ aiaz. vtrōq; enīz hozū dicimur scire. silr et quo sanamur: alterz q̄ dē sanitas ē: alit̄ at̄ pte q̄dā corpi; aut et toto hoz at̄ sciaz q̄dē: et sanitas forma: et spē q̄dā et rō: vt act; suscepiōz hic q̄dē scientifici. illa hō sanabilis. v. n. i patiēte et disposito actio- ruz icse act;. Alia aut̄ hoc quo viuim;: et sen-

tim: et mouemur: et intelligim: p:io. Quare
 rō vtiq: qdā erit et spēs: s; n̄ vt mā et vt subz.
 In hac pncipali pte declarat qd pncipiū viuendi ē for:
 ex quo cū pcedētib: inferit qd aia ē forma: et diuidit i du
 as ptes. p̄ facit qd dictū est. z̄ inferit duo corpe: ibi. (Et
 pp hoc bñ opinant̄ rē.) Intēdit igif hac pncipalis aia est for
 ma. s; dupl̄ arguit: p̄ sic aia ē p̄mū p̄mū viuēdi: s; p̄mū
 pncipiū viuēdi ē for: igif aia ē for: maior pbat̄ ex p̄di
 ctis: qz aia ē p̄mū p̄mū quo vegetamur sentimus: moue
 mur: et intelligim: igif ē p̄mū pncipiū viuēdi. t; p̄na: cuz
 oib: his modis dicat̄ viuere: vt dictū ē in pcedētib: sed
 minor pbat̄: cū enī viuere attribuat̄ m̄e et for: pncipa
 lius attribuit̄ forme qz m̄e: igif forma ē pncipale pnci
 piū viuēdi. t; p̄na. et aia declarat̄ a silī. sanatio attribui
 tur corpi et sanitati: qz sanamur corpe: aut pte corpi: et
 sanamur sanitate: et pncipali: attribuit̄ sanitati: qd ē for
 ma qz corpi qd ē m̄e. attribuit̄ enī sanitati formāl̄ et p̄
 corpi vō viuētis māl̄ et scario. (Sic scire attribuit̄
 alicui rōne aie et rōne scie: s; pncipali: attribuit̄ rōne sci
 entie qd ē forma qz rōne aie qd est m̄e siue subm scie. scie
 enī formāl̄ attribuit̄: et p̄na pncipal̄ aie vō māl̄: et p̄
 p̄na scario. qd aut̄ tā sanitas qz scia sit for: p; qz vtraq:
 est act: alicui susceptiui. sanitas enī est act: subri sana
 bilis: et scia ē actus subri scietific: vt aie. vnaqueq: enī
 for: h; determinatā m̄e et subz i quo recipit: cū act: acti
 uo: nō recipiant̄ nisi in patēte disposito et determinato
 certis dispoib: ad recipiēdū talem actū.

Lō. 25. **Triplr enī dicta suba: sicut diximus: quaz
 hec qdez spēs: illud aut materia: aliud aut ex
 vtriusq: hoz aut mā qdē potētia: spēs at act:
 postea ex vtriusq: aiatū nō corpe ē act: aie: sed
 ipsa corpiū cuiusdam.**

**Adducit aliā rōne ad idē: et arguit sic. aia est suba: aut
 igif suba qd ē m̄e: vel qd ē forma: vel cōpositū ex vtraq:
 nō ppositū neq: mā: qz tūc corpe: ex quo et aia sit ppositū
 esset act: aie: sed hoc ē incōueniēs: vt p; igif relinqt̄ 3^m
 qd aia ē forma et act: corpi. (Notādū: cū ex aia et cor
 poze fiat vere vniū. aiatū: necesse ē aut corpe: eē actus
 aie aut ecōuerso. s; p̄mō eē nō pōt: vt pbat̄ in lra. qre re
 lingt̄ 2^m: s; aiaz eē actū corpiū viuētis.**

Lō. 26. **Et pp hoc bñ opinat̄: qd videt̄: neq: sine
 corpe eē: neq: corpus aliqd aia. corpus qdez
 enim nō est: corpus autē aliquid est. Et p
 pter hoc in corpe: bñuismodi: et nō sicut pzi
 otes ad corpe: aptabāt ipsaz: nihil diffiniētes
 in quo: et q̄li: et vere cū nō videat̄ accipe qd
 libz p̄rigēs. sic at̄ sit et s; rōne. Aniscuiusq:
 enī act: in potētia existētis: et i p̄na mate
 ria aptus natus est fieri.**

**Ex p̄dictis inferit̄ correlative p: qd bñ opinati sūt antiq
 dicētes: qd aia nō ē corpe: s; nō ē sine corpe. qd aia nō sit
 corpus declaratū est. qd nō sit sine corpe. p; cū sit aliqd
 corpi: eo qd est act: siue forma corpi. z̄ inferit̄: qd aia ē
 in corpe: et nō in quocūq: idifferēter: vt qdā antiq dicūt
 sed ideterminato corpe et vere: ita est vt dī: qz aia dum
 recipit̄ de nouo in aliqd corpe: nō recipit̄ in qdēcūq: idif
 ferēter: s; in aliqd determinatū: et hoc ē rōnale: qz cuiusli
 bet rei p̄pus act: aptus est fieri siue p̄duci in p̄na mā
 exite in pō: ad illū. igif seq̄ correlative intētū.**

**Quidēz igif actus est quidā rō ponit̄ ba
 bētis esse bñuismodi materiā ex his.**

Epilogat circa predicta: et littera pater.
 Retiarū aut aie q dicte sunt alijs q. Lō. 27
**Dez insunt oēs: alijs vero qdā haruz
 gbusdā vero vna sola. Potētiās ve
 ro dicimus: vegetatiuū: appetitiuū:
 sensitiuū: motiuū s; locū: et intellectiuū. Inest
 at̄ plāts vegetatiuū solū: alteris aut̄ hoc et se
 sitiuū. si aut̄ sensitiuū et appetitiuū: et appeti
 tus qdē enī desideriuū: et ira: et voluptas sunt.
 Aialia aut̄ oia habent vniū sensuz tactus: cui
 autē sensus inest: buic et leticia: et tristitia: et
 dulce et triste: quibus aut̄ et cōcupiscētia: de
 lectabilis enim appetitus bic.**

**Dec ē 2^a ps pncipalis totū scōi et terty libzi in qd deter
 minat de potētys aie: et diuidit i duas ptes. i p̄ma dter
 minat de potētys in gñali distiguēdo cas abinuicēz et p
 eas distiguēdo aiata. z̄ dterminat de singulis earū sigil
 latiz ibi. (Quare p̄ de alimētō) p̄ facit qd dcm ē. z̄ ostē
 dit qd et q ordine dterminatū ē de potētys aie ibi. (Ne
 cessariū aut̄ ē debentē rē) p̄ in duas diuidit: qz p̄ disti
 guit potētias abinuicē. z̄ isert̄ p̄plonez ostēdens quo se
 h; disto cōis aie ad eius ptes subtriuas ibi. (Manifestū
 est igif) In p̄ itendit illā p̄ne qdā sunt aiata qd cōue
 niūt oēs dicte potētie aie gbusdā vō aliq: et gbusdā vna
 sola. d. Dico aut̄ potētias aie vegetatiuū sensitiuū appe
 titiuū s; m̄ locū motiuū et intellectiuū. pbat̄ iductiue: et
 p̄mo dicit qd plāte sunt aiata quib: iest sola potētia ve
 getatiua. alia vō sūt vt aialia qd vltra vegetatiuā iest
 sensitiuā et p̄na appetitiua: qz qd iest sensus iest appeti
 tus. dī aut̄ appetit: multiplr. s; d̄sideriū ira et voluptas.
 qd aut̄ oē aial habeat appetitum dupl̄ probat. p̄ sic. oē
 aial h; sensum tact: igif oē aial h; appetitū i sequentes
 illum sensum. aia de se notū est: s; p̄na probat̄ sic. circa
 sensuz tactus cadit leticia et tristitia siue dolor et delitia
 s; m̄ appropiacionēz p̄ueniētis aut̄ discōueniētis obri: s;
 ad leticia et tristitia sensuz tactus seq̄ cōcupiscētia siue
 appetitus. igif rē. patet p̄na. et antecedens notū est de se
 Notādū qd per desideriuū p̄na itelligit appetitū cō
 cupiscibilez et per irā appetitū irascibilez per volūtates
 vero itelligit appetitū intellectiuū. (Notandū 2° de
 mente cōmentatoris p̄mō. 27. qd Ap. dū iciperet log
 de potentys aie p̄nūcrauit eas et supposuit eas esse: qm̄
 quilibet artifex p̄supponere d; subz sue artis et spēs ei:
 neq: demonstrare pōt qd sint. et hoc est verū siue demon
 stratione pp̄qd. siue qz. vt pōt colligi de mente p̄na p̄
 p̄hysicoz: si igif p̄baret subm suum esse hoc pot: face
 ret tanq: artifex superior: quare rē.**

Dubitatur appetit: ē qdā iclinatio in se qns for
 mā: s; plāte bñt formā. s; aiaz p̄ quā
 iclinant̄ ad nutrimentū. igif plāte bñt appetitū e^o oppo
 sitū vt velle p̄na. R̄ndet̄ qd duplex ē appetit: qdā ē in
 sequeis cognitionē vt appetit: canis ad rē comestibiles
 p̄us appbētas. qdam est pura nālis iclinatio actiua vel
 passiuā nullā in sequeis cognitionē: iuxta quē modū dici
 mus qd leuia appetit̄ eē sursuz et grauiā deorsum: et mā
 appetit formā. dico igif qd p̄na solū locū ē de appetitu
 aiali i sequeis cognitionē: et nō de appetitu nāli. cā vō b
 fuit: qz itēdebat log de appetitu q ita p̄uenit aiatis q n̄
 puenit reb: iaiatis. appetit: aut̄ nālis nō solū iest plāte
 imo ēt cētis et mixtis iaiatis: et inest eis vlr q̄tū ad hoc
 q taz in plātis qz in reb: inaiatis appetit: i sequeis for
 mā māl̄ et nō spūalr ipressas. appetitus vō aialis i seq̄
 formā spūalr ipressas: qz i sequeis cognitionē q sit in vtu

re cognitiua. mediāte spē rei apprehēse.
 Lō. 28 **Adhuc at̄ alimēti sensuz habet. tact: n. ali
 mēti sensus: siccis. n. et hūidis: et calidis et fri
 gidis aliū oia viuētia. hoz at̄ sensus tact: sed
 alioz sensibilū s; accēs: nihil. n. i alimētū cō
 fert sōn: neq: color: neq: odorat: humor aut̄
 vniū aliqd ē tāgibiliū. Esuries aut̄ et sitis: p̄cu
 piscētia et esuries: qd calidi: et sicci: sitis at̄ fri
 gidi et hūidi. Sapor vero vt dlectamētū hoz
 est. (Certificādū aut̄ de his posteri: ē: nūc
 at̄ iratū dictū sit: qd aialibus habētib: tactū et
 appetitus inest. De fantasia aut̄ imāifestuz
 posterius autē intēdendū est.**

**Probat̄ alia rōne qd oē aial habeat appetitū: et ad hoc
 p̄bādū supponit̄ p̄ qd oē aial habeat sensuz tactus: p; vt
 pus. supponit̄. z̄ qd sensus tact: ē p̄ se pceptiū oiaz q̄li
 tatū s; qz alimētū p se p̄paf nutritio: et p̄na sensus ta
 ctus ē sensus alimēti. pbat̄ sic. sensus tact: p se p̄cipit ca
 lidū: frig. hu. et sic. sed s; illas q̄litates trā nutrimentū cō
 parat̄ p se nutritio. igif rē. maior de se nota ē. et minor ar
 guit̄. et p q s; dictas q̄litates nutrimentū p se p̄paret̄ nu
 trito. vtu enī nutritiua agit i nutrimentū p calozē nālez
 p̄tinue nutrimentū alterādo: et hec alteratio puenire nō
 pōt nisi s; q̄litates p̄mas: vt p; g rē. qd aut̄ q̄litates alio
 ruz sensuū: nō p se p̄currāt declarat̄ iductiue. color enī
 sōn: odor et humor. i. sapor q sentit̄ a sensu gustus nihil
 p se p̄ferūt ad alimētū s; qd p̄paf nutritio: vt ē p se notū
 s; si dicat̄ qd sapor p se p̄fert: h nō ē nisi ad bñ cē. s. vt de
 lectet̄ sensus in assumēdo nutrimentū. (P̄. gustabile ē
 qdā tāgibile: sic gustus ē qdā tact: vt videbit̄ posteri:
 g l; q̄litas gustabilis p̄ferat̄ h nō cēt nisi s; qz pceptibi
 lis sensu tact: qre rē. p; igif sup̄pō. (Dis suppositū ar
 guit̄ sic. sensus tact: ē sensus alimēti ad intellectū exp̄sū
 s; aliqz appetit: versat̄ circa q̄litates nutrimentū p se sen
 sibilez ad actū: igif ad sēfuz tact: seq̄ appetit: nō p̄na:
 et minor arg. sic. fames et sitis sūt appetit: nutrimentū: vt
 oēs p̄cedūt: s; fames ē appetit: calidi: et sicci: et sitis frigi
 di et hūidi. igif rē. Ex p̄te arguit̄ sic. ad sensuz tactus
 seq̄ appetit: s; oē aial h; sensuz tact: p̄ p̄mā sup̄pōnez.
 igif oē aial h; appetitū: et sic p̄ncipalis est vā. Subdit̄
 p̄na qd de his certificādū ē meli: in sequētib: nūc autē
 sufficiat eē dictū qd qd oē aial h; sensuz tact: iō h; appe
 titū. vtrū aut̄ oē aial hēat fantasia nōdus determinatū
 est: sed posterius hoc est p̄scrutanduz.**

Dubitatur primo qz videt̄ seq̄ p̄dictis
 qd alimētū in eo qd cali
 dū vel frig. sit obm v̄tutis nutritiue. p̄na tñ ē falsuz: qz
 vt sic ē obz tact: R̄ndet̄ negādo p̄na. s; n. p̄uersio nu
 trimentū fiat s; q̄litates p̄mas nō seq̄ p̄dicta. (Dubi
 tat̄ 2°. qz p̄na in p̄cedēti cap. p̄bavit qd cuiusq: iest sen
 sus tact: iest fanta: h vō vt h b̄re in du: R̄ndet̄ qd supi
 us p̄bavit oē aial hēat fantasia ideterminatā. h vō. d. du^m
 eē vt p̄ hēat fantasia determinatā. Eodē mō distingui p̄
 de gustu: qd qdā ē gustus ip̄fect: et h in oi aiali repit̄: vt
 vt de mēte Ap. in fine terty. et de mēte p̄mēt. h p̄mētō.
 28. cū dicit qd gustus existit in oi aiali: sic tact: cū sit q̄li
 spēs ei: et hui: obz vt eē alimētū in eo qd aiali p̄ueniens
 vel discōueniens. ali: ē p̄fect: et bic solū i aiali repit̄ p̄
 cō cū: obz ē sapor. h at̄ sapor: h attribuat̄ alimētō pus
 tū et enīalr sibi attribuat̄ calidū et frigidū rē. vt patz
 ex p̄mēt. loco allato cui: signū ē vt ip̄se dicit: qz cuz aial
 desiderat̄ cibū nō desiderat̄ nisi calū et fri. hu. et sicci: et
 nō dulce et ama: et i fra dīc qd sapor ē cā p̄pter quā aial

vtif cibo pp delectationē p̄iunctā cū eo rē.
 Quibusdā vero adhuc iest: et scōz locū mo
 tiuū: alteris at̄ intellectiuū et intellect: vt boib:
 et si aliqd aliez b: est: aut et honorabilis.
 Declarat̄ alia 2° mēbra p̄na pncipalis. d. qd gbusdam
 aiatis vltra vegetatiuū: sensitiuū: et appetitiuū iest mo
 tiuū s; locū: et hec sūt aialia p̄fecta. gbusdā vō vltra illa
 q̄tuoz iest intellectiuū vt boi. et si aliqd est honorabilis
 boie cui p̄ueniat intellectiuū. (Notāter p̄na dubitati
 ue dixit: et si aliqd honorabili: rē. p̄seruādo se ab opione
 qd diceret cor: celestia eē aiata: et hēe v̄tutē intellectiuā: qz
 tūc aliqd honorabili: boie. s. celū eēt intellectiuū.

**Dūifestū igif ē: qm̄ eodē mō vna vtiq: erit Lō. 30.
 rō aie et figura: neq: n. ibi figura ē p̄ter triāgu
 luz et figuraz. qd p̄na sunt: neq: bic anima p̄ter
 p̄dictas ē: fiet at̄ vtiq: et i figuris rō cōis: qd cō
 uenit qdē oib: p̄p̄ia aut̄ nullius. erit figure:
 silr. n. et in dictis aialib:.** (An ridiculuz est
 q̄rere cōez rōne et in bis et in alteris: qd nullius
 erit cor: que sūt p̄p̄ia rō: neq: s; m̄ p̄p̄ia et idi
 uiduaz spēm: dimittētēs bñuismodi. (Sic Lō. 31
 aut̄ se bñt ei: qd de figuris est: et qd s; aiaz sūt.
 Sp. n. in eo qd ē p̄na ē in potētia qd p̄na ē i fi
 guris iaiatis: vt tetragono trigonū ē: in sensi
 tiuū aut̄ vegetatiuū: Tetragonum.

**Declarat̄ p̄plone q̄r se hēat disto aie ad ptes ipsi: et p
 fac̄ qd dcm ē. z̄ dcludit qd assumēde sūt distōnes p̄p̄ie
 p̄tiū aie ibi. (Quare s; vniūq: rē) Intēdit igif p̄na
 illā p̄plone. disto cōis aie d; p̄petere cuius aie. s; arguit̄
 sic. sic figura nihil aliud realr ē qz p̄ricularē figure: ita
 aia nihil aliud ē realr qz p̄ricularē aie. s; disto figure cōis
 cuius figure p̄petit: nullū tñ p̄ricularē ē p̄p̄ia. igif a silī disto
 cōis aie ē cōiter p̄petēs cuius aie. nō p̄na. minor p̄cedit̄
 ab opione p̄lonis: s; maior pbat̄ ex p̄cedētib: sic. n. triā
 gūl: ē p̄figuraz qd ab alijs figuris p̄supponit̄ et oēs figu
 re se p̄ ordine bñt: qz post triāgūlū seq̄ q̄drāgūl: deide
 p̄tagon: et sic vltra. ita vegetatiū ab alijs potētys p̄sup
 ponit̄: et reliq: pō se p̄ ordine bñt: vt vltuz ē pus. igif sic
 figura ē idē realr oib: figuris p̄ricularib: ita aia ē idēz
 realr oib: aiaib: p̄na p; s; m̄ opione p̄lonis. et aia notuz
 est. Ex hoc isert̄ p̄na qd in bis et silib: ridiculū est quere
 re aliquā distōne alicui: cōis qd nō p̄ueniat p̄ricularib:
 p̄tētis sub eo. silr vanū ē p̄termisā distōne cōi q̄rere so
 luz distōniones speciales: qz tunc nō complete habet**

Subdit scdo qd alimtu r alitu no se inuicem nutriunt: sed palimtu nutrit alitu: r no e d. d. cum. n. aqua esse nutritu mentu ignis r no e d. s. vtriq: ex alio gner: r p ois i coz- pomb' simplicib' est notu qd aliud est alimtu r aliud e qd aliud: r supple sic a fili d. esse i mixtis aiatis. **I**ntellige du p q in ista pte no locut' est Ari. deteriorate: cu i seqnti pte dicat alimtu aliq mo esse dnu alito r aliq mo no: sed narratiue pcedit recitendo q fm comnes locutionem i pposita ma appent xcededa. id dicit. **U**t rē. **N**otan duz scdo q ignis r vlr oē inaiatū ppe no nutrit. vt ps in isto ca: in pte seqnti cu. d. Qm aut nihil ali non pncipās vita: tū ignis iter cetera corpa magis appet sensiblr nu triri est. n. actōis velocissime: qz applicato sibi d'ustibi/ li velociter duertit ips in igne: r p eadē d'ersione fit p'v- nue ignis maior. Ari. igit' recitans que cōter dicebatur dixit ignem nutriti: sed non determinat.

Dubium dubius. in tpe senectutis aial nutrit r ni pro tūc no auget: imo decrefcit: cuz illa sit etas decremēti. igit' ad esse alimti no requir' p ips augeri nutritu. e' opp' d' in 3' d'itide. **S**com dubiu. aut p gnari ex se inuicē p'ns itelligit qd ex alimto pducatur alitu vel ps ei' r e d: vel ex altero pducatur alitē r no e d. si p mō. seq' qd sic alimtu for. est duertibile in nāz ei' ita for. est duertibil' i nāz alimti: qd est icōueniēs. si z' mō: d. accipiat aliq ps carnis q auferat a toto. ista pōt mādu cari r trāsmutari i sanguinē: r fiet p pauciores trāsmu- ratōes q trāsmutet' sanguis in carnē vt notū ē fm medi- cos: igit' aliqd alitu vt caro ita duertibile est i nutritiū sic e d. igit' rē. **A**d p mō d' qd alimtu q'ru ē de se sp est aptū vt p ips aiatū auget. si aut aliqū no auget no ē rō- ne nutritiū: qd de se no sit aptū ad augēdū: s' p defectu calozis nālis no potētis extēdere mēbra: nec restaurare potētis plus qd resoluē: siue ex defectu ppositōis calozis nālis ad hūidū: r p h' p rno ad dubiu. **A**d 2' dubiu dico qd ad eē alimtu q'ru ad scōz aditionē suffic' qd ex al- tero possit alitē vt ps ei' gnari: sic caro ex nutritiū. vt ex carne sanguinē: ex aliq vō no posse: vt ex toto for. no pducit pōt panis vt cib' nisi p multas r varijs trāsmutatōes: h' ipi- nens ē alimto vt alimtu est. r p h' solutū est ad formā ar- gumēti. **S**3' rōne arguit' auēte cōmētatoris d'nto 4. s. scōi hui' vbi exp'it vt xcedere qd ex nutritibili pōt p- duci forma aliti r no e d. R'ur qd eē qd est alimtu p tunc qū est alimtu trāsit in nāz aliti vt est aptū trāfire. r n' e d. id ē aliq caro comesta sit apta trāsmutari i sanguinē: h' argit' h' qd illa est vt pōt eē nutritiū. r no put est alitu: r hoc intendebat cōmētator loco allegato: vlr enim in qualibet nutritione alimtu trāsit in nām aliti vel est aptum trāfire: alitu autem pmanet r non corrūpī.

Cubitatione aut hz. Bicit. n. bi qdē filē ali fili: sicut r augeri: alijs at sic dixim' ecōtrario vt ali cōtrariū cōtrario: tanq' ipassibile sit filē a fili: alimētū mutari: r decoqui. **A**duratio at ois i cōtrariū: aut in mediū. **A**dbuc aut pa- tit aliqd alimētū ab eo qd alit': sed non bec ab alimēto sicut nec istructor a mā. **S**ed ab illo hoc. istructor aut istructor solū i actū ex ocio. **M**ouet dubitationē circa p'dicta: r p mouet arguēdo ad pres. 2' soluit ibi. **U**tz at sit alimtu rē. dicit igit' p qd ex h'is iurgit dubitatio vt p alimētū deat esse dnu alito. qd no arguit rōne aliq p sic. ex eodē aiatū nutrit r auget h' oē qd auget: auget a fili: igit' oē qd nutrit: nutrit a fili. r p ois nutritiū est filē r no dnu. **Q**uidā vō aly opposi- tū dnt r arguit sic. oē alimtu decoq' r trāsmutat' i alitu

is ois trāsmutatio est i dnu vt in mediū iter dria. igit' ali- mentū r alitū s' dria. p' s' cū mediū iter dria aliq mo sit dnu vtriq: extremoz. r ois ē notū. 2' arguit sic. alimtu alterat' ab alito: s' nihil alterat' nisi a cōtrario. igitur ali- mentum est drium alito. tenet d'ia cuz ante. r d'iter d'ia cū q' h' alimētū patiat' ab alito: no tū alitū patit' ab ali- mēto: sic artifex disponēs māz p aliq' formā artificialē n' patit' a mā: s' e d: artifex tū mutat' ex ocio i actū opadi. **N**otādū qd n' deterioratiue. d. Ari. qd alitū no patiat' vt alteret' ab alimto: argit. n. p maiori pte stomachū altera- ri a cibo vt ps: s' argumētatiue pcedit adducēdo rōnes alioz. **S**igs tū velle illd affitue dici ab Ari. poterit sic itelliger' qd alimtu patit' ab alito passioe ad quā seq' cor- ruptio: alitū vō r si patiat' ab alimto ad illā tū alteratio- nem non seq' corruptio aliti. **C**ontra. pole est r cibo p'auo ad itra stomachū suscepto hoiez mozi. igit' tūc alitū patit' ab alimto passioe ad quā seq' corruptio siue cibis ille corrūpat' siue pmaneat. **R**ur qd alitum pmanet idē pncipia nutritiōis vsqz i finē. id no seq' alitū corrūpi ab alimto fm qd est alitū p illud alimtu. v' d' qd p motū nutritiōis tū alitū no corrūpī: imo s'ruat: s' p eūdem motū nutrimentū corrūmpit: r hoc sufficit pro verifica- tione p'ioris cōcessi. bec rōne reali p'ima non differt.

Alitū aut sit alimētū qd vltimo aduenit: aut qd primo hz dnu. **S**i vō vtriq: sed hoc qd dem no coctū: illud coctū: vtrōbiq: vtriq: con- tingit alimētum dicere. **I**nquātū. n. no coctū: cōtrariū cōtrario alit': in quātū coctū: filē fili. **Q**uare manifestum quod dicunt quodāmo- do vtriq: r recte: r non recte.

Solutio qōne p'actā. d. p dubiu esse vt p aliqd dici dbe- at alimtu i p' nutritiōis vt i fine. r si dicat' qd vtrōq: mō soluit' qd qd alimtu i p' nutritiōis cū nodū est digestū ē dnu alito: in fine vō sibi filē cū fuerit cōplete digestus r p ois alitū aliquo modo nutrit' d'rio. i. p' r aliq' modo nutrit' fili. in fine. **E**x qd' correlative isert' qd vtrāq: opi- nio aliquo modo bene dixit r aliquo modo non.

Dubitat' vt p aliqd dici debeat nutritiū tā i p' nutritiōis qz in fine. arguit' qd no in fine: qz tūc ē ps nutriti. igit' tūc n' ē alimtu. r 2' a'ns notuz est cū p nutritiōes acgrat' forma aliti vt p'is ei' in mā nu- tritiū. qd i p' nutritiōis d'beat alimtu arguit': r qd qd suf- ficit ad esse alimentum in pncipio: si dicitur qd sufficere illd esse trāsmutabile in nām aliti: tūc seq' ignē r alia est a posse eē nutritiū. ois d' s'iaz cōz p'oz r medico- rū. r ps oia. pōt. n. a mā ignis remoueri p'pa forma r i cā- itroduci forma mixti ita qd tādē trāsmutabil' i nāz aliti. igit' rē. **D**icere forte qd h' eē n' p' p vnicā trāsmutatio- nes: s' ples requirunt vt ps. **C**ōtra tūc cib' exp'is in stōaco no eēt nutritiū hois. n. n. trāsmutat' in carnē vt aliā pte hois p vnicā trāsmutatōes tū: s' p trāsmutat' i chilū de- inde i sanguinē: deide i hūiditates scōas. vt ps fm medi- cos. **I**te seq' ista. s. q. a. p totā horā pteritā fuit alim- tu: r tū mō pōt eē qd nūq' fuit alimtu. s' vt possis: qm p'pō- vā r affirmatiua de p' crito i terminis simplicib' n' pōt eē f'la sic significādo. oia sic pbat. sit. a. cib' in stomacho iā p- horā alterat' r i fine hōz future erit d'uersus carnē r se- quit'. qd a. p horā pteritā fuit nutrimentū: tū possibile ē qd a. cib' putrefiet r non d'uertet' in nām aliti: r si sic non fuit alimentū. igit' possibile est qd a. no fuit alimentum. qre seq' d' pro vtrāq: pte. **A**d bec rūr pbabilr. **A**d p'xi- mum qd non d' aliqd esse alimentū i fine. s. cū ē d'uersus in nām aliti: s' i quolibz istāi an finē. id cū d' cōter ali- mētū in fine nutritiōis eē filē nutritiō itelligat' eē vt im-

mediate an finē: r itelligat' de similitudine h'z alitates aut dispōnes faciētes p itroductiōe forme: r no de similitu- dine fm formas subales. **A**d 2' d' qd sufficit ad eē ali- mētū: qd illud applicatū calozī nāli viuētis possit ab eo- dē in vtrūte aie p se talr alterari: vt in mām ei' sufficere i- troduci forma filis forme nutriti: h' no argit' de eltris: r q' plurib' mixtis qd si applicarent' calozī nāli hois i sto- maco adhuc nūq' d'igeri possent: neqz d'uerit i nāz aliti. **A**d cōfirmationē respondetur negādo cōclusionē: vt patet ex descriptione alimēti.

Cū ar nihil alit' n' pncipās vitā: aiatū vtriqz erit corpus qd alit' inq'ru aiatū: qre r alimen- tum per se ad aiatū est: r no fm accidens.

Determinat de alimēto in hūidine ad opatiōes potē- tie vegetariē. r p p'mittit vna d'ne. 2' exeg' ibi. **E**st at al- ter' rē. rē dicit istā d'ne. aiatū i q'ru aiatū nutrit'. pbat sic nihil alit' qd no pncipet vita: s' oē pncipās vita ē aiatū. igit' aiatū i q'ru aiatū nutrit'. maior r minor: appent. cuz eni multipl' dicat' viuere. vno nutritiōe ē viuere: r aia ē cā viuēdi i oib' aiatis: vt patuit ex deterioratiō. p' igit' rē. **E**x h'nc isert' qd alimētū ē p se in potētia ad aiatū: r non accūs. **D**ubitat' aliqd ē aiatū qd no nutrit'. igit' h'z ē: qd aiatū i q'ru aiatū nutrit'. r 2' nō nutrit': qz alr cuz nutritio necario ab aia pueniat. daret' p mō istāz i q' aia nutriter. r p ois daret' p mō eē motus. s. illi' nutritiōis: qd repugnat Ari. s' p' h'oz. **R**ur qd sufficit in pposito: qd aiatū i q'ru aiatū sit nutritibile. h'z. n. aiatū in p'io eē sui pncipiū actiū: qd est aptū nutriti: r incipit nutriti p rcmotiōez de p'iti. id posses d're p' h'z itellexisse qd aiatū i q'ru aiatū nutrit': v' incipit nutriti. **A**lr potes r d'ere: qd nullū ē aia- tū: qd no nutrit'. qz quocūq: dato aiato illud ē extēdūz r p ois successiue pducit'. r id ē totuz nūc p sit: tū an h' aliq ps fuit qd nutritiba f: r tūc nutrit': s' quocūq: motu mouet' psmouet' torū. igit' torū nūc nutrit': r n' nega- ret' illa oia. totū h' nūc nutrit'. igit' imediate an hoc nu- triebat: s' solū seq' qd vel hoc vel ei' ps imediate an h' nutritiba f. pma r' h'oz h'z tenere minimū nāle aiati p' p- duci. 2' vō tenere h'z oppositam partem.

Est aut alit' alimto r in augmento esse. se- cundū. n. q' q'ru aliqd aiatū est augmētariū: fm aut qd hoc aliqd r substātia: alimtu ē. **S**al- uat. n. substātia: r vsqz ad hoc ē quousqz alit' **E**t gnātois aut factiū ē quod no ei' qd alit': s'z quale id qd alit': iā. n. ē ipsa substātia: generat autem nihil ipsum seipsum: sed saluat.

Determinat de alimēto in hūidine ad opatiōes. r oñ- dit qd no cadē rōne alimētū est obm nutritiōis augmēta- tiōis r gnātois. dicit igit' qd alimētū fm qd ē suba qdā. sup. in nām aliti duertibilis p quā ē cōseruabile nutritū: est obm nutritiue. r subdit qd nutritū pmanet quousqz nu- triat': h' at qd est qdā q'ru p qd aptū est extēdi r maio- rari nutritū est obm augmētariū: s'z inq'ru ē illud a q' se- parari possit aliqd qd necariū sit ad gnātionē: vtputa se- men est obm gnātionis: r subdit qd p actū gnātionis no gnāf' illud qd alit': a quo. s. act' ille gnātionis pcessit: sed gnāf' sibi filē in spē: qz illud qd gnātur no est: s'z illud qd alitur iā est suba aiata. igit' illud qd alit' no gnātur. v'z- tū saluat seipm p nutritionē. **N**otādū vt supra dice- bat' qd idē est obm māliter r no formāl' r tūctis nutriti- ue: augmētatiue r gnātiōis: r p operationū. rōnes au- tem distincte alimēti fm obm istarū opatiōnū

pncipalr sumunt' a fine ip'arū: vt pus dixi. **Q**uare bmo aie pncipiū potētia est possi- bilis saluare. **S**uscipiēs ipam h'z qd est bmoī. **A**limētū aut pparat opatiōne: vñ p'iuatū ali- mēto no pōt eē. **Q**m aut sunt tria: qd alit': r quo alit': r alēs. **A**lēs qd ē p'ia aia: qd vō alit' est h'ns hāc cozp': quo vero alit': alimētū. **D**eterminat de potētia vegetatiua. r p diffinit potētiāz nutritiua. r aiaz vegetatiua ibi. **Q**m at a fine rē. dicit p'cludēdo ex p'dictis qd pncipiū h'z. s. potētia nutritiua est potētia aie qd est potēs cōseruare subm in quo ē fm qd ē aiatū. alimtu vō ppar. i. dispositiue mālr d'currit ad opa- tiōne p' nutritiue. **E**x quo isert' qd no pōt eē aiatus oio p'iatū alimēto. **E**t ad remotionē duby subdit qd tria sūt ad nutritionē pncipalr d'currētia. nutritiōis vt aia. illd qd nutrit'. s. aiatū: r illud quo aliqd nutrit'. s. alimtu. d'currit .n. alimētū tanq' mā pparata ad nutritionē: r per ois h'z aia r alimētū sūt pncipia nutritiōis: tū h' d'uersimode argit': qz aia est pncipiū effectiua: alimtu aut est instrūm mālr d'currēs ad eadē opatiōne. **N**otādū qd qdā di- xerūt hic diffiniri potētiā vegetatiua absolute p opatiō- nē nutritiōis. sed h' no est v'z: qz illa diffō no cōpetit vir- tuti augmētatiue neqz gnātiue. igit' non cōpetit cuius po- tentie vegetatiue: r p ois no diffinit' hic potētia vegeta- tiua absolute. **N**otādū scdo qd illa pncipia. h'z qd hui'. duplr pōt exponi. p vt expositū fuit. 2' vt exponit' qdāz fm qd h'. i. fm qd dicta potētia nutritiua est hui' subti qd nutrit'. vtrāqz expō pōt facily tolerari. **N**otādū 3' qd in p'dicta diffōne exp'mif cā mālis r finalis. cū. n. d' qd ē potētia aie tāgīf subz potētic qd est ei' cā mālis. tāgīf cā finalis cū d' potēs saluare subm in quo est. r s'lr tāgītur alia cā mālis. s. aiatū qd est subm potētie nutritiue.

Dubitat' ad nutritionē pncipalr cōcurrūt po- tentia nutritiua r caloz nālis igit' no sufficēter numerant' in l'ra ea que pncipalr d'currūt ad nutritionē. **R**ur qd p aiaz que ē agēs pncipale nutri- tiōis dedit itelligere oē aliud agēs qd instrāl' d'currit ad eadē opatiōne. potētia aut nutritiua r caloz nālis sūt agētia ist' alia de f'uitētia aie i opatiōe nutritiua. igit' rē.

Qm autē a fine appellari oia iustū est: finis aut est generasse qle ipm erit: vtriqz p'ima aia generatiuum quale ipsum.

Ponit diffōne aie vegetatiue. 2' subūgit qdā diuifio- nē necessariā pposito. diffō est ista. aia vegetatiua est aia gnātiua filis idimidui in spē aiato h'nti illaz aiam. r in q' p' h'z qd bec est diffō data p finē eo qd finis aie vegetatiue est gnāre tale qle est aiatū in quo est aia vegetatiua r d' gnum est oia a fine appellari. i. d'onomiari siue diffiniri. **N**otādū p qd potētia nutritiua augmētatiua r gnāti- ua iuicē ordinaf. pma. n. est nutritiua per quaz d'ntue aliqd trāsmutat' in nāz aliti r s'ruat' alitū. scda est aug- mētatiua p quā extēdit alitū r maiorat' r opatōi ei' ne- cessario pexistit opatiō nutritiue. tertia vō ē gnātiua i q' alie due ordinaf' r eisdē pfectioz existit cuz ordinaf' in pfectiozē finē: data igit' fuit diffō aie vegetatiue p finez vltimū: ad quē ordinaf' potētia ei' ceteris potētys vege- tatiuis pfectioz: r in quā alie ordinaf'. **N**otādū scdo qd p' h'z p'termifit diffinire v'it' utem augmentatiua. cu- rauit enim: solū diffinire nutritiua que h'epabilis est ab aiato: r aiam vegetatiua per actū generatū que vt sic est pfectioz nutritiua r augmētatiua. augmētatiua vō neqz est infepabilis ab aiato vt ps. neqz est alius pfectioz. verūtū xcedēdū est qd aliā de ipso sit mēto cū diffini- nis aia vegetatiua absolute p actū gnādi in quem aliq

modo ordinat actus augmentandi. Ideo et.
 26.50. Est autem quo aliter dupliciter: sicut et quo gubernatur. et manet et tamen: hoc quod movetur et movetur: illud autem movetur solum. Et autem alimentum necessarium est decoquere: operatur autem decoctione calidum. Tamen oem aiatu habet calorem. Figuratur quidem igitur alimentum quod sit dictum est. Certificandum autem est posterius de ipso improproprie rationibus.

Subiungit divisionem necessariam proposito. videlicet istum quo aliquid aliter est duplex sicut in istum quo gubernator movetur narium. s. manus et tamen: manus enim movetur et non movetur supple a motore extrinseco. tamen autem movetur narium et movetur a manu tanquam a motore extrinseco. sic etiam aliquid est in istum aie ductum ut est potentia. aliquid vero separat ut calor narium. vel aliter. aliquid est ductum ut calor narium: et aliquid separat ut nutrimentum. quod autem ad nutritionem necessarium sit calor narium arguitur. quia oem alimentum decoquitur. i. digeritur si de transmutari in narium aliter: sed decoctio fit a calido igitur et. Ultio epilogat. d. figuratur. i. superficialiter sit oem de alimentum quod sit. posterius autem erit completum determinandum in ipalibus considerandum de ipso. Notandum quod per proprias rationes Aristoteles intellexit librum de nutrimento et nutrimento ut aliquid dicitur: sed ille ad nos non pervenit. verumtamen Commentator in expone huius praevisificat dictum philosophi ex pluribus praevisificat narium Aristoteles in quibus magis particulariter determinat de alimentum. et vide ab eo. vide etiam pulcherrima conurbationem quam ipse movetur codem modo: sed ad propositum non multum referat.

Determinatis autem his dicamur contra de oem sensu. Sensus autem in ipso movetur et pati aliquid accidit: sicut dicitur est. Aristoteles. n. quod alteratio est. Autem autem quod a sibi a sibi pati. Hoc autem quod polere: aut ipole: dicitur est in vltibus rationibus de agere et pati.

In precedentibus determinavit philosophus de potentia aie vegetativa. nunc contra determinat de sensitiva: et dividit per ista in duas principales partes. in prima determinat de sensu in comparatione ad sensibile declarando sensum pati a sensibili. scilicet de determinat de vnoquoque sensibili et sensu ibi. (Dicitur autem sicut in vnoquoque sensum) prima dividit in duas. in prima ponit de quo deteriorare credit resumendo plus ab eo dicta in alijs libris. et ex quibus ibi. (Dicitur autem quod dicitur) dicitur igitur per quod determinatis his que dicta sunt in precedentiibus de potentia aie vegetativa oem est de potentia aie sensitiva. et illud quod oem sensum ut esse codem. s. quod sensum a sensibili pati et alterari dicitur. ut n. esse quodam alteratio iter sensum et sensibile sicut dicitur est plus. s. in libro phy. Quiddam autem dicitur sibi pati a sibi: et per oem sensum esse silem sensibili. hoc autem quod sit polere vel ipole dicitur est in rationibus vltibus de agere et pati. s. in libro de generatione.

26.52. De autem dubitatione: per quod sensum ipso non sit sensus: et quod sine his que sunt extra non faciunt sensum: in existit in igne: et terra et alijs elementis quorum est sensus per se: aut sicut accitua bis. manifestum igitur est quod sensitivum non est actu: sed potentia tantum. vnde non sentiunt: sicut combustibile non comburitur ipsum a se ipso sine combustivo: combureret enim se ipsum et nihil idigeret actu ignem esse.

Inuestigat veritate circa propositum. et narrat sensus esse in potentia ad ipsum sensibile et aliquid modo esse in actu respectu eiusdem. et illud idem declarat ponendo distinctionem de actu et potentia et de actione et passione ibi. (Dicitur autem de potentia

et actu et). et narrat sensus esse in potentia. et ipsum aliquid esse in actu ibi. (Quia autem sentire dicitur) igitur per modum ingratum nis et ponere antiquum dicitur quod dicitur est quod sensus non sentit seipsum: et quod non sentiunt in absentia sensibili extrinseco: cum tamen sicut antiquus sensus sint reals compositi ex sensibilibus exterioribus ut igne terra: et alijs his: que sunt per se sensibilia aut saltem accitua ipso. Cuius igitur hec duo dubia solui non possunt sicut opinione antiquorum relinquitur quod sensus sicut non est actu aliquid sensibile: sed in potentia tantum: et per oem non sentit sine potentia sensibilibus: sicut neque combustibile comburitur sine potentia alicuius comburentis. aliter autem ipsum combustibile a seipso comburi posset et non oporteret ignis potentia adesse. Notandum per quod due erant apud antiquos opiniones de intellectu. prima dicebat intellectum reals a sensu non differre. alij vero et potissime Aristoteles. posuerunt intellectum esse potentiam a sensu reals distinctam. Ex prima opinione sequitur quod sicut est et cetera sube sunt per se intelligibilia ita sunt per se sensibilia. Ex secunda vero sequitur est sube accepta non esse per se sensibilia. Sed eorum accitua ut qualitates per se per fragibiles sunt que a sensu per se sentiuntur. philosophus igitur sub distinctione vtriusque tetigit opinionem cum dicit quod est sensus per se: aut sicut accitua bis. Notandum scilicet quod quodammodo expositorum ponunt Aristoteles quod inuatur ista potentia. sensus est potentia activa. igitur vel sentit se ipsum vel sentit absque sensibilibus exterioribus: sed non valeat argui sic. combustivum ut ignis est potentia activa: et tamen non potest combure se ipsum: neque potest comburere si aliquid combustibile sibi fuerit: igitur et. Contra autem isti defendere potentiam predictam ostendendo diversitatem iter potentia activa combustivum et operatio transit in magis exteriori et potentia activa sensus si esset et activa cuius operatio non transit in magis exteriori. Quod uis modo: sicut sit satis artificialis et persona commentatorum comitum. s. potest tamen aliter dici. Pro quod non dicitur quod impeditur et ceteri antiqui multi dicentes quod sibi sibi cognoscitur: et sensus cognoscit ignem et terram: et cetera ista: non posuerunt sensus ex oibus his esse reals et actu propositum. Ex quo opinione duo iconuenientia sequuntur. per quod dicitur quod sensus possunt sentire seipsum. per quod possunt sentire etiam vel eorum accitua per se sensibilia et quod actu sensibilibus ipsi sensus componuntur. et per quod sensus sentire possunt sicut potentia sensibili exteriori. per quod ex precedentibus cum possunt sentire ea sensibilia ex quo actu componuntur ad quod sentationem non requirit potentia alicuius sensibilibus exterioris. Cuius igitur hec duo sint manifeste et experientia inferunt philosophus Aristoteles quod quod hec iconuenientia sicut ponere eorum solui non potest: non ostendit esse sensus non esse aliquid sensibile actu: neque ex illo actu liter componi: sed esse in potentia ad ipsum sensibile saltem quantum ad seipsum et. per quod hec fuerit eius intentio faciliter haberi potest ex modo loquendi textus eius. d. in existere super ipsum sensibus igne terra et alijs elementis et.

26.53. Quia autem sentire dicimus dupliciter: potentia. n. audire et videre audire et videre dicimus: et si forte dormiens: et quod iam operatur dupliciter dicitur et sensus: hic quod sicut potentia: ille vero sicut actu sicut autem et sentire. quodque potentia ens: et quod actu.

Narrat philosophus sensum aliquid esse in actu. et dividit in duas partes de prima dicit quod sicut sentire dicitur dupliciter. s. in potentia et in actu: et est sensus: quodque est sensus in potentia: quodque autem in actu. aliter. n. habet potentia visiva vel auditiva dicitur audire vel videre. Quis sicut dormiens et nihil audire actu: neque videre: ut per eorum comitum loquendi: et non est nisi: quod videt in potentia vel audit et in actu aliter autem actu bis in se habet operationem. s. visionem vel auditionem actu dicitur sentire: sicut dicitur de videre et audire ita dicatur de quocumque alio sentire.

26.54. Primum quod igitur tanquam sit idem pati et moveri: et agere et mouere dicimus: et namque motus est actus

quodammodo: imperfectum tamen sicut in alteris dicitur est. Quia autem pati et moveri ab actu et actu ente: vnde est quod tanquam a sibi pati: est autem ut a dissili sicut dicitur minus: patitur quod est. n. quod dissili: passus autem sicut est.

Nunc declarat quod intelligendum est sensus esse in actu: et ite dicit quod sensus est in actu tanquam illud quod actu a sensibili recipit: aut patitur: et tanquam reals idem sit agere pati et moveri motus vero est actus quodammodo sicut imperfectum ut in alteris dicitur est. s. per philosophum. Cuius igitur oia polia patient ab eo quod est actum et actu et supra tale quod est passus in potest: et sensus a sensibili patient: sequitur quod sensibile tale est actu quod est sensus a potest et in potest. et per oem sensus sit in actu per actionem sensibilibus in ipsi. Ex quo sequitur quod a principio sensus patient a sibi dissili: cum autem passus est reductus ad actus tunc patient vel passus est a sibi sicut sicut actu: et per oem procedi potest aliquo modo sensum a sibi dissili pati et aliquo modo a sibi sicut actum igitur et.

26.55. Dicitur autem de potentia et de actu: nunc. n. simpliciter dicimus quod dicitur de ipsis. Est quod est. n. sicut scies aliquid: sicut si dicamus boiem: quoniam homo scientium et habentium sciam. Est autem sicut iam dicimus scientem habentem grammatice.

Nunc philosophus magis declarat quod sensus sit in potest respectu sensibilibus et quod in actu: quod est a sensibili patient. et duo facit per ponit distinctiones actus et potentie actus et passus ex quo ostendit iterum. et illas ad propositum reductit ibi. (Sicut autem prima quod est mutatio) per ponit prima distinctionem et declarat. et scilicet dicit. (Non est autem simpliciter neque pati) per ponit distinctionem. et copat membra distinctionis ibi. (Uterque autem horum et). d. igitur per quod ad intellectum predictorum distinguendum est de potentia et actu cum in precedentibus de ipsis dicitur fuerit. sicut et sine distinctione et implicite ut inuere habet distinctionem. quodammodo est potentia et actu: quodammodo remota. ex. h. per de sciens autem actu acquiritur aliquid scias: eo quod de numero scientium. scilicet de sciens cum acquiritur scias: ut sicut grammatice quibus per illa non actu considerat: et super. vterque illo est in potentia scies. primum quod est in potentia remota. scilicet autem in potentia per prope.

26.56. Atrijs autem horum non codem modo potest esse. Sed hic quod est quoniam genitum huius et materia est. Ille autem quod vult possibilis est considerare nisi aliquid prohibeat exterius. Jam autem consideras actu ens: per se et proprie sciens hanc litteram. a.

Comparat adiuicem membra predictae distinctionis: et ponit duas distas. scilicet ibi. (Ambo quod est igitur et). d. igitur per quod vterque predictorum est in potentia scies: sed non eodem modo: sicut per de potentia scies eo quod est de genere huius. i. de genere scientium: et est materia. i. subiectum narium et per se scie receptivum. Aliter vero de potentia scies: quod iam habet bitum per que cum voluerit potest exire in actu considerandi: nisi fuerit aliquid extrinsecum ipsum impediens. Et subdit philosophus quod actu consideras de actu et non potentia scies: et de per se scies sicut ille qui actu consideraret hanc litteram. a. Notandum per quod per aliquid extrinsecum philosophus intelligit aliquam corporis operationem: aut passionem ut iram: aut aliquid sicut: ex qua: ut experientia dicitur: contingit sepe a consideratione scientifica intellectum impediri: ut tamen quod nedum a re extrinseca ab intellectu: sed et in re: ca aliquid contingat intellectum a certe rei consideratione impediri: ut ex forti consideratione super. a. clusione impediri considerationem super. b. clusione. Sed oem notandum quod actu consideras de aliquid quod sensibili per actu scientificum de proprie sciens quantum ad bitum scientificum de autem perfectio sciens quantum ad actu considerandi presupponere bitum scientificum eiusdem rei de qua considerat.

Ambo quod est igitur primum sicut potentia scientes sicut hic quod est per doctrinam alterat est: et multoties ex

contrario mutat bitum: hic autem ex eo quod sunt sensus aut grammatice: non agere: aut in agere alio modo.

Ponit secundam distas. d. quod ambo per se. s. superius notati dicitur sicut potentia scies diversimode tamen: quod sicut de reductio de potest ad actus alterat aliquo modo alterationis. s. recipiendo qualitate aliquam spualis: et aliquid ex proprio bitu mutat aliter: istos de potest de proprio acgrendo. scilicet de eo ex eo solui quod habet sensus: aut grammatice. i. bitum scientificum: ex se exire potest in actu considerandi sine alteratione quod intellectus alteret aliquem acgrendo bitum aut qualitate: et per oem non agere transmutat in agere. i. potest et transmutabit in actus: alio: quod potentia prima et hec est expone via sicut diversimode diversimode exponat. Notandum quod cum duplex sit ignorantia. s. negatio et dispositionis contingit sicut hoc duplex intellectum imitari bitum scientificum acgrendo: cum igitur mutat ex ignorantia negatio non mutat ex proprio bitu sicut puer a potest nullum bitum habet: cuius vero mutat ex ignorantia dispositionis: tunc ex proprio bitu mutat illud de potest et scientificum acgrendo: et hoc ite dicitur philosophus in littera.

26.57. Non est autem simpliciter neque agere: neque pati: sed aliud quod corruptio: quia contrario: aliter autem salus: magis est quod potentia ab eo quod est actu Et sicut sicut potentia se habet ad actum.

Ponit scilicet distinctionem. d. quod pati non oio de vniuerso: sed aliquid passio quod sit cum corruptione: per aliter sicut cum pati a quod ab igne per calefactionem et corruptionem sicut frigiditatis vel eouersio: alia est passio quod non est cum aliter per corruptionem sicut magis est perfectio eius quod est in potentia ad aliquid dispositionem ab eo quod est in actu per eadem tanquam a sibi sicut eo modo quo potentia est sicut actu sibi corrumpenti. (Non dicitur quod illa sicut duplex potest variari. per ut expositum est plus. scilicet de continuo de se distinctio predicti subferre velit philosophus quod tamen ille qui est in potentia per modo quod ille qui est in potentia et modo dicitur reductit ad actu non patient passione proprie dicta. Notandum per quod passio per qua inducit aliquid dispositio cum per se corruptionem appellat proprie dicta: quod per eam ipse aliquid modo subiectus eiusdem passionis: oem. n. quod aliqua dispositionem de potest in quantum ista de potest aliquid modo reddi imperfectum: quibus acgreret perfectio. illud vero quod aliqua dispositionem recipit sine alteri corruptione: nullo modo per hanc passionem imperfecta: sed perfecti videtur: ideo talis passio videtur imprope dicta.

26.58. Speculatio. n. sicut habet sciam: quod se non est alterari: in ipsum. n. additio est et in actu: aut aliter genitum alterationis est. Tamen non habet habere dicere sapientem cum sapiat alterari: sicut neque edificatores cum edificat. In actu quod est igitur dicitur ex potentia ente sicut intelligere et sapere non doctrinam: sed alteram hanc denotationem in se esse. Ex potentia autem ente adiscens: et accipiens sciam ab actu ente et didascalo: aut neque pati dicitur: sicut dicitur est: aut duos esse modos alterationis: et eam que in priuatis dispositionibus mutationem et eam que in habitibus et naturam.

Declarat distinctionem per expone: aut sicut alia expone applicat vniuersum membris: his que dicta erant plus dicitur igitur quod ille qui habens actu sciam exire de potentia speculandi in actum non ve alterat: sed potius quodammodo sit additio actus considerandi supra bitum scie: aut si procedat ipsum alterari oportebit dicitur et aliquid aliud esse genus alterationis. quod hec sunt vtriusque: quod non veniunt de horum sapietia cum actu sapiat. i. considerat alterari: sicut neque dicimus edificatores cum actu edificat alterari. Et ita cludendo sequitur quod boni experientia ex potentia considerandi

in actus fm sape: aut itelligere nō dici dō doctrinarū: sed magis nūti ē ipsa alia denoiatōe denoiari: et p nō supra nullo alterat cū nullā nouā in se recipiat dispōne. ille vō q ex pō recipit sciaz i actu: sic cū aliq recipit illā a dōda scalo actuali illā hūte qūis doctrine nō tñ necario patit vt dōm ē pus eo q nō necario recipit illā cū corruptio ne dōy: aut opoztebit dicere duos ēē modos alteratiōis qdā. n. alteratio erit de dōia in dōia dispōnes: qz vna respectu alteri dicit pūatiua: alia vō erit in aliq hūte vt dispōne sine alie sui dōy corruptōe. Segū igit ex oib' hīs neutri hōz pati passioe ppe dicta: aliter qdēz: qz lz recipiat aliqūā dispōnem: nō tñ eā recipit cū corruptōe dōie dispōnis: aliter vō: qz nullā de nouo recipit dispōne: sed simplr reducit de potentia ad actum cōsiderādi.

Dubitarur p. qz nō vī sufficiens silitudo quā ad ducit pbs iter edificatōe et hōiem de nouo cōsideratōe: cū edificator edificatō sit pure pō actiua nullā ab edificio recipēs passionē: hō cōsideratō p cōsideratōe: aut itellectōe: vī pati: cū itelligere sit qdā pati vt videbit in 3 hui' qre rē. Itē opatio edificatoris ē trāsitiō in māz exteriorē: cōsideratio vō imanēs in ipō cōsideratōe: qre ab ipsa vī alterari. Rūn q nō est oīmo da silitudo sic arg' pbāt in pposito: tñ sufficit q sic cōm edificator exiit in actuz edificatōi nullā in se nouā recipit dispōne. S; solū reducit de pō agēdi ad actū ita hō cōsideratō nullū in se recipit hūte: aut qūitate: lz de pō cōsideratōi fiat actu cōsideratō: et sic nō hēat in se ipō nouā actio nē imanēs: quā pus nō hēbat. C' m' dubiū. pole ē aliqūē p se sciaz acgrere: igit nō necē est illam acgrere a magro vel alio hūte illā actu: cui' opp' vī dicere pbs. quare rē. C' pō solone duby noto p q aliqd esse actu tale itelli girur duplr. vno: formalr sic ignis est actu et formalr calidus eo q actu cōtinet formalr calitātē. Alio: vī hūte: sicut sol est actu vīualr calidus eo q actualr vīutē hz p se calfaciēdi. C' z nota q duplr itelligi pōt aliqū sciaz i aliq acgrē ex aliq ente actu. Uno: ex aliquo eadē sciaz vel silem actualr hūte actu formalr: aut vīuali. Alio: ex aliq actualr hūte aliqd ex quo eadē sciaz nata est p se acgrē. C' pōia hō p se adiscēs sciaz acgrit eā ab aliq ente i actu vīuali respectu eiusdē scie. pbāt qz istā recipit ab itellectu agēte eiusdē scie p se pducit uo sicut sol est p se calitatis pductiuus. igit rē. lz dōia et aīs ab oib' est acgrē. C' scōia hō p se sciaz acgrēs illā acgrit ex aliquo actualr hūte aliqd ex quo eadē sciaz in ara est p se acgrē. pbāt sic. ille q p discursus p pūi aliqū sciaz iuestigat illā acgrit ex actuali pncipio: cognitōe quā hz itellect' ex q etiā p se nata est illa sciaz acgrē: igit rē. lz dōia: et aīs pō vītrāq pte est cōiter acgrē: et p hēc pō rō ad dubitationē. oīs n. sciaz q de nouo acgrit: aut hī a magro: aut ab itellectu illā vīualr hūte: vel ab itellectu possibili actu hūte alī quid ex quo illa sciaz nata est p se acgrē: et hī sufficit ad mē tem Ari. C' 3' dubiū. dicit pbs mutatiōe illā qua aliq sciaz ab alio acgrit nō p pte dici alteratiōe: oppositū tñ dicit supius di. lz hīc qdē p doctrinā alterat' est et multo tiens ex dōio mutat' hūte. C' Rūn q p accēs est aliqūē ex errore sciaz acgrere: cū illā ex puatiōe pura acgrere possit: et p nō cū ad alteratiōe p pte dictā regrat dōie tas terioz: seq' p dicitā mutatiōe nō eē vī alteratiōe: pōt tñ large appellari alteratiō: et hī itendebat pbs pus.

C Sensiui aut pzia qdē potētia mutatio fit a gnāte: cū aut gnātū est hz tā sicut sciaz: et sentire: qd aut fm actum: silr dō ipsi cōsiderare.

C Ad aptat pposito suo p dicitas distinctōe: et p facit doc. scōio in pposito ponit dōia iter sensus et itellectū ibi (Dis

fert at rē). De pma igit dicit q pma mutatio qua sensu tiuū educit de pma potentia ad actū pūuz fit a gnāte ipm al. p gnātiōe. n. aialis sensus eiusdē gnāt qui ē p m ma pfectio ipsius. cū aut sensus fuerit pductus: tūc aial hz sicut sciaz eo q sicut sciaz est pma pfectio itellectiū sic sensus est pma pfectio sensitiui. sentire vō fm actum est sic cōsiderare p sciaz aliqū acgritā: qm sicut cōsiderare est act' scōis cōsideratōis: sic sentire est act' scōis sentien tis. C' Notādū q hēc lra dicitur de exponit a dicitur. p. qdē vt expositū est pus: et hī vī cōsonare dicitis cōmetōis cōmēto. 59. vbi dicit. Et pma trāsmutatio sentiē tis est trāsmutatio q fit p agēs gnāns aial et nō a sensibili lib'. Et p pō post dicit. opinat. n. q pma pfectio fit ab itellectu agēte vt declaraf in libro aialiu. scōia aut fit a sensibili b'. Quidā aut p itelligētā agētē dōit ipm itelligere agens vī dirigēs picularare. Aliy vō ipm itelligere vīutē iformatiuā q est silitus itelligēte agētē. p qto occulte in mā opaf et valde nobiles et varias pducit opatōes ac si ageret cū cognitione. C' Aliy vō alr exponit q p m ma mutatio que fit in sensu. i. pductio spēi sensibilib' fit a sensibili eadēz speciē pducētē: cū aut hēc spēs pducta fuerit sensus est in actu p in potentia ad actuz z'. sc. ad sensatiōe sic hō hīs sciaz est in actu p per illā z in potentia ad actuz z'. i. actualē cōsideratōe: cū aut ab aia fuerit pducta sensatiō fm actuz: tūc sensus est in actu scōio sicut hō est in actu scōio p actualē cōsideratōe: pma expositio magis consonat expositioibus antiquis.

C Differt aut: qz hō actiua opatōis extra sunt: vībile et audibile. Silr aut et reliq' sensibilib'. C' Lā aut: qm singulariū qdē scōis actū sensus: sciaz aut vīuz. hēc. n. in ipa quodā mō sūt oia: vī itelligere i ipa ē cū velit. Sentire at nō ē i ipa necessariū est aut eē sensibile. Silr aut et hoc se hz in scietijs sensibilib': et p eadē causaz: qz sensibilia singulariū sunt: et exterioruz.

C Ponit dōia in pposito iter sensum et itellectū: p facit B. z' excusat ab vīteriori huius difficultatis determinatiōe ibi. (S; de his qdē rē). Cū pus igit dixerit q sentire ē sicut cōsiderare: nūc dicit q differt tñ sensus ab itellectu qz actiua opatōis sensitiue sunt obiecta extrinseca vt vī sibile audibile et reliq' sensibilib': obta vō opatōis itellectiue sūt quodā mō i ipa aia. et hūi' eā est: qz sensus est de singularib' tñ que actualr sunt in re: sciaz vō sūt itellectus est de vīlib' reb' que aliquo mō sunt in ipa aia. Ex q iferf q aia pōt p se itelligē cū velit. i. sine actuali pntia obta itelligibilib': nō aut sic semp pōt sentire cū velit: sed oīs sensibile actualr esse pns. Et idē rīngit in scietijs rerum sensibilib' q nō sciunt nisi actualr pntia: cū sensibilib' lia sint de numero singulariū et exterioruz. C' Notādū p: q sensus nō est nisi singulariū cū sit potētia organica indiuidualis et extēsa ad extēsiōe p pte subī: qre oīs actio nem que in eo recipit et spēs sensibiles esse indiuiduales et extēsam: et eodē mō obiectū a quo dependet esse tale et p nōis singulare: itellect' vō est potentia imālis et inextē sa: ideo eius actōes et obta talia esse pnt: hō aut sunt vīia qre itellect' est vīuz. C' Notādū scōio fm cōmētatorē cōmē. 60. q Ari. notāter dicit quodā modo sunt in aia sicut qst sunt in aia: vt. d. alia trāslatio: qm itentōes imā ginate sunt que p mouent itellectum: et sunt pma pfectio ipsius: sicut etiā sensibilia sunt potentia pfectio sensus: et pmo mouent ipsum: tales aut itentiones non sunt vīes in actu: sed in potentia: et ideo dicitur quasi i aia et nō dicit sūt. qz itētiō vīis alia est ab itentione imaginata: qst velit dōe pnta. q p dicit itētiōes nō sūt itellect' tñ

65.59.

qst i aia: qz sūt i sensu imēdiatē deseruēt i itellectu ad itelligēdi: et idē dicit pcedēte pnto q mouēs sciētē d pzia pfectōe in scōiaz ē aliq copulatur cū aia. copulatiōe itesse. Aliy vō voluerūt q vīia ab Ari. hō dicit eē qdā mō i aia: qm res denoiat vīes ab abstractōe itellect' qre vt sic sūt in aia. qz. i. dependēt ab opatiōe itellectus.

C Sed o bis qdē certificare rps fiet et i rurū.

C Nūc aut tñ sit diffinitū: qm cū nō simplr sit qd potētia dicit. S; aliō qdē sic si dicam' pū erit posse militare. Aliō aut sic i etate existētē: sic se hz sensibilib'. C' Qm at inoiara est ipsoz dōia. dēterminatuz ē aut o bis qm altera et qūo altera. vī aut necē ē ipa pati et alterari tāq' p pūis noib'. Sēstiuū aut potētia tale est: qle tā actu scib. le sic dicitū ē. Parit qdē igit nō sū mīle ēs: passū aut assimilātū est et qle illud.

C Excusat se ab vīteriori dēteriatiōe p dicitōz epilogādo qdā dōa. d. qz rps adhuc erit dēteriandi s; maiorē certitudinē de his. i. de dōia iter sensuz et itellm: et dō hō habe bit i. s. hō. Nūc aut sufficit eē dōm: qz cū duplex sit pō q dā remota: vt cū dicim' pūez eē in pō ad militādū. alia p pūiq: vt cū dicim'. vīz exiit in etate p pōitiōata militie posse militare. ita sensitiuū siue sensus i duplici potē tia se hīc repit: p pūiq. s. et reōra: vt dōm ē p: et lz nō sint ppa noia iposita: qz cognoscat dōia p dicitaz potētiāz et trāsmutatiōis: dēteriatiuz tñ ē q ille sint altere: et qūo altere. oīs igit vī hō noie alterari siue pati tāq' noibus p pūis trāsmutatiōis sensitiue: lz ipozpe de ipa dicit: et hō ē vt igit pnta. 2m. 62. q trāsumptio noia vītati apud vul gus faciliōs ē: qz finzere aliud nomē. Ultio dicit q sensiti uuz siue sensus ē tale i pō: qle sensibile ē i actu: et q i pncipio dū sensus a sensibili patit ē hūi dū silitus. cū at ab eo passus ē effect' ē sibi silitus. i. silitudie accituali. C' Nōn dū de mēte pnt. 2m. allegato dō q cū sensus ē tale in potētia qle ē sensibile i actu nō itelligit q sensus sit in pō ipm sensatiū: s; itelligit q ē tale rē. qz tñ ad spēm quā recipit a sensibili. n. recipit sēsus sēsbile reale: s; itētiōe s; siue spēs ipi'. et illā dō fieri sibi silit: et tale qle ē illd: qm si vīuz recipit colorē: rē eē coloris i aia et ex aiaz eēt idē. et p nōis sic ex aiaz nō ē p p hōio. i. p m' imēdiatū cōpre hēsiōis: sic et in aia nō eēt p p hōio: qd tñ ē silit. qre rē.

C Sed o bis qdē certificare rps fiet et i rurū.

C Nūc aut tñ sit diffinitū: qm cū nō simplr sit qd potētia dicit. S; aliō qdē sic si dicam' pū erit posse militare. Aliō aut sic i etate existētē: sic se hz sensibilib'. C' Qm at inoiara est ipsoz dōia. dēterminatuz ē aut o bis qm altera et qūo altera. vī aut necē ē ipa pati et alterari tāq' p pūis noib'. Sēstiuū aut potētia tale est: qle tā actu scib. le sic dicitū ē. Parit qdē igit nō sū mīle ēs: passū aut assimilātū est et qle illud.

C Excusat se ab vīteriori dēteriatiōe p dicitōz epilogādo qdā dōa. d. qz rps adhuc erit dēteriandi s; maiorē certitudinē de his. i. de dōia iter sensuz et itellm: et dō hō habe bit i. s. hō. Nūc aut sufficit eē dōm: qz cū duplex sit pō q dā remota: vt cū dicim' pūez eē in pō ad militādū. alia p pūiq: vt cū dicim'. vīz exiit in etate p pōitiōata militie posse militare. ita sensitiuū siue sensus i duplici potē tia se hīc repit: p pūiq. s. et reōra: vt dōm ē p: et lz nō sint ppa noia iposita: qz cognoscat dōia p dicitaz potētiāz et trāsmutatiōis: dēteriatiuz tñ ē q ille sint altere: et qūo altere. oīs igit vī hō noie alterari siue pati tāq' noibus p pūis trāsmutatiōis sensitiue: lz ipozpe de ipa dicit: et hō ē vt igit pnta. 2m. 62. q trāsumptio noia vītati apud vul gus faciliōs ē: qz finzere aliud nomē. Ultio dicit q sensiti uuz siue sensus ē tale i pō: qle sensibile ē i actu: et q i pncipio dū sensus a sensibili patit ē hūi dū silitus. cū at ab eo passus ē effect' ē sibi silitus. i. silitudie accituali. C' Nōn dū de mēte pnt. 2m. allegato dō q cū sensus ē tale in potētia qle ē sensibile i actu nō itelligit q sensus sit in pō ipm sensatiū: s; itelligit q ē tale rē. qz tñ ad spēm quā recipit a sensibili. n. recipit sēsus sēsbile reale: s; itētiōe s; siue spēs ipi'. et illā dō fieri sibi silit: et tale qle ē illd: qm si vīuz recipit colorē: rē eē coloris i aia et ex aiaz eēt idē. et p nōis sic ex aiaz nō ē p p hōio. i. p m' imēdiatū cōpre hēsiōis: sic et in aia nō eēt p p hōio: qd tñ ē silit. qre rē.

C Sed o bis qdē certificare rps fiet et i rurū.

C Nūc aut tñ sit diffinitū: qm cū nō simplr sit qd potētia dicit. S; aliō qdē sic si dicam' pū erit posse militare. Aliō aut sic i etate existētē: sic se hz sensibilib'. C' Qm at inoiara est ipsoz dōia. dēterminatuz ē aut o bis qm altera et qūo altera. vī aut necē ē ipa pati et alterari tāq' p pūis noib'. Sēstiuū aut potētia tale est: qle tā actu scib. le sic dicitū ē. Parit qdē igit nō sū mīle ēs: passū aut assimilātū est et qle illud.

C Excusat se ab vīteriori dēteriatiōe p dicitōz epilogādo qdā dōa. d. qz rps adhuc erit dēteriandi s; maiorē certitudinē de his. i. de dōia iter sensuz et itellm: et dō hō habe bit i. s. hō. Nūc aut sufficit eē dōm: qz cū duplex sit pō q dā remota: vt cū dicim' pūez eē in pō ad militādū. alia p pūiq: vt cū dicim'. vīz exiit in etate p pōitiōata militie posse militare. ita sensitiuū siue sensus i duplici potē tia se hīc repit: p pūiq. s. et reōra: vt dōm ē p: et lz nō sint ppa noia iposita: qz cognoscat dōia p dicitaz potētiāz et trāsmutatiōis: dēteriatiuz tñ ē q ille sint altere: et qūo altere. oīs igit vī hō noie alterari siue pati tāq' noibus p pūis trāsmutatiōis sensitiue: lz ipozpe de ipa dicit: et hō ē vt igit pnta. 2m. 62. q trāsumptio noia vītati apud vul gus faciliōs ē: qz finzere aliud nomē. Ultio dicit q sensiti uuz siue sensus ē tale i pō: qle sensibile ē i actu: et q i pncipio dū sensus a sensibili patit ē hūi dū silitus. cū at ab eo passus ē effect' ē sibi silitus. i. silitudie accituali. C' Nōn dū de mēte pnt. 2m. allegato dō q cū sensus ē tale in potētia qle ē sensibile i actu nō itelligit q sensus sit in pō ipm sensatiū: s; itelligit q ē tale rē. qz tñ ad spēm quā recipit a sensibili. n. recipit sēsus sēsbile reale: s; itētiōe s; siue spēs ipi'. et illā dō fieri sibi silit: et tale qle ē illd: qm si vīuz recipit colorē: rē eē coloris i aia et ex aiaz eēt idē. et p nōis sic ex aiaz nō ē p p hōio. i. p m' imēdiatū cōpre hēsiōis: sic et in aia nō eēt p p hōio: qd tñ ē silit. qre rē.

C Sed o bis qdē certificare rps fiet et i rurū.

C Nūc aut tñ sit diffinitū: qm cū nō simplr sit qd potētia dicit. S; aliō qdē sic si dicam' pū erit posse militare. Aliō aut sic i etate existētē: sic se hz sensibilib'. C' Qm at inoiara est ipsoz dōia. dēterminatuz ē aut o bis qm altera et qūo altera. vī aut necē ē ipa pati et alterari tāq' p pūis noib'. Sēstiuū aut potētia tale est: qle tā actu scib. le sic dicitū ē. Parit qdē igit nō sū mīle ēs: passū aut assimilātū est et qle illud.

C Excusat se ab vīteriori dēteriatiōe p dicitōz epilogādo qdā dōa. d. qz rps adhuc erit dēteriandi s; maiorē certitudinē de his. i. de dōia iter sensuz et itellm: et dō hō habe bit i. s. hō. Nūc aut sufficit eē dōm: qz cū duplex sit pō q dā remota: vt cū dicim' pūez eē in pō ad militādū. alia p pūiq: vt cū dicim'. vīz exiit in etate p pōitiōata militie posse militare. ita sensitiuū siue sensus i duplici potē tia se hīc repit: p pūiq. s. et reōra: vt dōm ē p: et lz nō sint ppa noia iposita: qz cognoscat dōia p dicitaz potētiāz et trāsmutatiōis: dēteriatiuz tñ ē q ille sint altere: et qūo altere. oīs igit vī hō noie alterari siue pati tāq' noibus p pūis trāsmutatiōis sensitiue: lz ipozpe de ipa dicit: et hō ē vt igit pnta. 2m. 62. q trāsumptio noia vītati apud vul gus faciliōs ē: qz finzere aliud nomē. Ultio dicit q sensiti uuz siue sensus ē tale i pō: qle sensibile ē i actu: et q i pncipio dū sensus a sensibili patit ē hūi dū silitus. cū at ab eo passus ē effect' ē sibi silitus. i. silitudie accituali. C' Nōn dū de mēte pnt. 2m. allegato dō q cū sensus ē tale in potētia qle ē sensibile i actu nō itelligit q sensus sit in pō ipm sensatiū: s; itelligit q ē tale rē. qz tñ ad spēm quā recipit a sensibili. n. recipit sēsus sēsbile reale: s; itētiōe s; siue spēs ipi'. et illā dō fieri sibi silit: et tale qle ē illd: qm si vīuz recipit colorē: rē eē coloris i aia et ex aiaz eēt idē. et p nōis sic ex aiaz nō ē p p hōio. i. p m' imēdiatū cōpre hēsiōis: sic et in aia nō eēt p p hōio: qd tñ ē silit. qre rē.

C Sed o bis qdē certificare rps fiet et i rurū.

C Nūc aut tñ sit diffinitū: qm cū nō simplr sit qd potētia dicit. S; aliō qdē sic si dicam' pū erit posse militare. Aliō aut sic i etate existētē: sic se hz sensibilib'. C' Qm at inoiara est ipsoz dōia. dēterminatuz ē aut o bis qm altera et qūo altera. vī aut necē ē ipa pati et alterari tāq' p pūis noib'. Sēstiuū aut potētia tale est: qle tā actu scib. le sic dicitū ē. Parit qdē igit nō sū mīle ēs: passū aut assimilātū est et qle illud.

lect' nō ē ver': nā post tractatū de sensib' 5. scōiū nō pō sūt nisi qdā gnālia q sēficur p pteatas oīm sensuū. aut pluriū: qm notitia hī dō ex notitia de sensibili et sentiū: vt pō cōsideratōi sciaz Ari. Alr p itelligit: q ita dō vnoqz sensu ē dēterianduz: vt ei' notitia p sui sensibili: notitiā tāqz respēcū nri pōre acgrat. hūc itel' s; puro eē ver': et ad mē te Ari. cū. n. dēteriaret de vīu icepit pus nobis dare notitiā vī sibile: vt pillā dūeniam' i notitiā pō' vī sive quā nobis pole fuerit hīc. nō. n. cognoscam' sensitiuā potētiā a pōzi p pure gditatiua. qz dōie sensuū cōntiales nobis nō sūt manifeste. illā vero notitiā seu diffinitionē quaz de sensu habem' acgrim' p notitiā sensibilib' et suaz opatio nū: et silit hūdo notitiā sensibilib' hēm' notitiā potētie sensitiue: cū vnoqz qz p pūuz sensibilib' et sensus eius aliquo modo dicantur adinvicem relatiue.

C Dico at p pūuz qdē qd nō p rigit altero sensu sentiri: et circa qd nō p rigit errare: vt vīuz coloris: et audit' ionis: et gust' hūozis. Tact' aut p lēs hz dōias: sed vnoiqz qz iudicat de bis et nō decipit: vīuz qm color: neqz audit' qm son': s; qdē color: aut vbi: aut qd sonas: hūiūsmōi qdē igit dicunt' p pzia vnoqz sensuū qz.

C Declarat mēbra diuisiōis. et p facit B. z' sepat p quā dā dōiaz sensibile p pūuz a sensibili cōi ibi. (Sensibiliū at fm se p pzia rē) de pma dō. Itē dico eē sensibile p pūuz qd ab aliq sensu ē sensibile et nō p rigit ipm altero sensu sentiri: neqz p rigit ei' sensuz circa ipm errare: vt color est p pūuz sensibile sensus vīuz: son' p pūuz sēsbile audit': et sapoz ipi' gust'. p lā vō sūt sensibilia p pā respectu sēsus tact'. s. calidū et frigidū hūidū et siccū: vīuz igit i p p hēde do colorē in qstū color nō errat circa ipm: et audit' in cō p hēde do sonū in qstū sonus nō errat. pōt aut aliqz cōr rē i p p hēde do qd sit illd qdē coloratū: aut vbi sit et qd sit sonas. hēc igit dōit p pā sensibilia q dicta sūt. C' Notā da sē hīc vba cōmētatoris. 2m. 63. circa illā pculā. Si qd coloratū: aut ibi rē. dicit. n. p q p illā pculā nō itēdit Ari. q sensus p p hēdat cōntias rēz sic qdā putauerūt: B. n. p rinet ad itellectū. z' b' ex vīis eius q p pūuz ē sensu bus hōis vītra sensibilia p pzia p p hēdere itētiōes idēi duales dīnerias in gnīb' et ipēbus sic itētiōes h' hōis: aut itētiōe h' eg indiuidualis et vī itētiōe vniūsciuū qz de cē p dīcamēroz indiuidualiu: et hēc nō vīr posse facer sensus hūroz: et p p hoc dicit Ari. i de sensu et sensato q sensus alioz aliu nō sūt sicut sensus hōis. hēc at vba cōmētatoris vīficant de sensib' hōis absolute cōp hēde do. s. oēs sensus et nō soluz loqndo de sensib' exteriorib'. z' b' q illa itētiō indiuidualis. s. in oib' de cē p dīcamētis ē illa quā dīstīguīt vī cogitatiua a forma imāgiata et expoliat eā ab his q sūt cōiuncta cū ea ex sensibilib' cōib': p pūuz et reponit eā in memoratiua: et hēc eadē ē illa quā p p hēdit imāgiatiua: sed imāgiatiua cōp hēdit eam cōiuctā istis sensibilib': licet cōp hēben sio cogitatiue sit magis spiritalis vt alibi est declaratum.

C Comūtia aut: motus: qes: nūerus: figura: magnitudo: hūiūsmōdi. n. nulli' vni' sunt p.

C Declarat z' mēbz p dicitē dīstōia. dī q sensibilia cōia sē mor': qes: nūer': figura: et magnitudo. b'. n. nulli' sēstiuū qz p pūuz: s; sē oib' cōia. mor'. n. p pceptibil' ē tā p vīuz qz p tactū. b' at sensibilia tā p pā qz cōia sūt sensibilia p se.

C Nōn' h' s; pnta. 2m. 64. q nō dōit sensibilia cōia. qz vnoqz qz illoz: a qst sensu p pūuz p pūuz: s; qz vī a qst vel a

C Sed o bis qdē certificare rps fiet et i rurū.

C Nūc aut tñ sit diffinitū: qm cū nō simplr sit qd potētia dicit. S; aliō qdē sic si dicam' pū erit posse militare. Aliō aut sic i etate existētē: sic se hz sensibilib'. C' Qm at inoiara est ipsoz dōia. dēterminatuz ē aut o bis qm altera et qūo altera. vī aut necē ē ipa pati et alterari tāq' p pūis noib'. Sēstiuū aut potētia tale est: qle tā actu scib. le sic dicitū ē. Parit qdē igit nō sū mīle ēs: passū aut assimilātū est et qle illud.

C Excusat se ab vīteriori dēteriatiōe p dicitōz epilogādo qdā dōa. d. qz rps adhuc erit dēteriandi s; maiorē certitudinē de his. i. de dōia iter sensuz et itellm: et dō hō habe bit i. s. hō. Nūc aut sufficit eē dōm: qz cū duplex sit pō q dā remota: vt cū dicim' pūez eē in pō ad militādū. alia p pūiq: vt cū dicim'. vīz exiit in etate p pōitiōata militie posse militare. ita sensitiuū siue sensus i duplici potē tia se hīc repit: p pūiq. s. et reōra: vt dōm ē p: et lz nō sint ppa noia iposita: qz cognoscat dōia p dicitaz potētiāz et trāsmutatiōis: dēteriatiuz tñ ē q ille sint altere: et qūo altere. oīs igit vī hō noie alterari siue pati tāq' noibus p pūis trāsmutatiōis sensitiue: lz ipozpe de ipa dicit: et hō ē vt igit pnta. 2m. 62. q trāsumptio noia vītati apud vul gus faciliōs ē: qz finzere aliud nomē. Ultio dicit q sensiti uuz siue sensus ē tale i pō: qle sensibile ē i actu: et q i pncipio dū sensus a sensibili patit ē hūi dū silitus. cū at ab eo passus ē effect' ē sibi silitus. i. silitudie accituali. C' Nōn dū de mēte pnt. 2m. allegato dō q cū sensus ē tale in potētia qle ē sensibile i actu nō itelligit q sensus sit in pō ipm sensatiū: s; itelligit q ē tale rē. qz tñ ad spēm quā recipit a sensibili. n. recipit sēsus sēsbile reale: s; itētiōe s; siue spēs ipi'. et illā dō fieri sibi silit: et tale qle ē illd: qm si vīuz recipit colorē: rē eē coloris i aia et ex aiaz eēt idē. et p nōis sic ex aiaz nō ē p p hōio. i. p m' imēdiatū cōpre hēsiōis: sic et in aia nō eēt p p hōio: qd tñ ē silit. qre rē.

inter pnta et pnta
inter pnta et pnta
inter pnta et pnta

vnū cōe nomē eis ipōsitū: sed spē sunt diuersa: sic dicitur
 putrida: cornu: capita: et sicut piscium: et oculi gatorum: aut
 sicut animalium: lux igitur ois istorum per medium tenebrosus:
 sed color non videtur nisi per medium illuminatum: et alia est ratio alibi
 grēda pp quā ita dicitur. Non enim per se habet in se igitur
 fibile aliqd posse videri per medium oino tenebrosus. ipole
 n. ē aliqd sine luce videri: vt oēs dicitur: sed intelligit vifi-
 bilita p̄dicta p̄ mediū valde remissē illuminatū videri. et p̄-
 git ipa videri p̄ mediū n̄ ab alio lūoso ab eis reat̄ disti-
 cto illuminatū. Et non dicitur quod de numero eorum aliqd est
 lucidum vt ignis: aliqd diaphanū vt aer et aqua: aliqd v̄o
 simplr opacū vt terra. cū igitur ex mixtione istorum p̄ducit̄
 mixta aliqñ d̄igit luciditate: ignis p̄ admixtionē ei⁹ cū
 opaco totalr corrūpti: aut ita remissas remāere i ḡnatiōe
 mixti saltē i superficie eiusdē: quod nullo cōphēdi pōt p̄ me-
 diū tenebrosus neq̄ p̄ mediū illuminatū. color tñ ipsoz v̄o
 p̄ mediū sufficēter illuminatū. et d̄igit i maiori p̄mix-
 toz h̄ntiū colorē in eis. p̄ductū p̄ actōez q̄litarū p̄mix-
 adiūez et p̄mixtionē lucidi cū opaco: sic sūt lignū lapis
 et fere oia mixta: aliqñ v̄o d̄igit i mixto ex estis p̄ducto
 saltē i ei⁹ superficie remāere lucē ita iteniaz quod sufficit mo-
 uere visus: quōis ē i codē mixto ḡnē color. et h̄ sūt vifi-
 bilita noiata. luciditas igitur ignis i codē mixto exis. et ro-
 missa nō pōt mouere visus p̄ mediū itēte illuminatū: quod ma-
 ius lumen offuscat min⁹: vt ē cōiter d̄ctū. aere v̄o tene-
 broso exite aut p̄ illuminatū pōt mouere visus: eo quod pōt
 d̄ mediū sufficēter illuminare ad h̄ vt possit videri: sed co-
 lor eiusdē mixti videri nō pōt p̄ mediū tenebrosū: cū d̄ se
 nō possit mediū illuminare: et aut videri p̄ mediū sufficēter
 illuminatū. Et si dicat. quare igitur nō vt color illoz tpe no-
 ctis p̄ mediū illuminatū a luce ipoz. sic ē lux eoz vt r̄r
 et ad h̄ color possit imitari: mediū requir̄ mediū eē
 itensiozi luce illuminatū q̄ ad h̄ vt lux ipoz videat: cū lux
 ceteris p̄b⁹ sit facili⁹ a visu cōphēbilis q̄ color. iō tpe
 noctis lux p̄dictoz mixtoz aliqñ sufficē tātū illuminare me-
 diū quod ipa pōt videri. nō autē pōt p̄ tūc tñ ipz illuminare quod
 color videri possit. nō h̄ere tñ p̄ cōueniētiā: imo ad expe-
 rictū d̄tigere appz quod mediū mediocri q̄dā luce sic esset
 illuminatū vel a luce ipsius mixti vel alteri⁹ luminosi vt
 cōtingeret lucem et colorem ipsius simul videri.

65.73. **¶** Nūc autē i tātū manifestū sit: quā quod quodē i lu-
 mie videt color ē. Et nō videt sine lumie: hoc
 .n. erat ipi colorē: motū cē h̄z actū diapha-
 ni: act⁹ aut diaphani lumē est. Signū autē hu-
 ius manifestū est. si quis. n. ponat h̄is colorē
 super ipm visum: non videt. Sed color mo-
 uet diaphanū puta aerē: ab hoc autē tā conti-
 nuo exite: mouet quod sensitium est.

¶ Dicit colorē nō videri nisi p̄ mediū illuminatū. et p̄ fac̄ B.
 z remouet quāda errorē democriti. ibi. Non enim h̄nt dicit
 Democri. d. igitur p̄ ex p̄dictis vt esse mani⁹ colorē nō
 posse videri nisi mediāte luce. i. p̄ mediū illuminatū. Quod p̄
 p̄ nāz coloris q̄ ē mouere diaphanū h̄z actū. d̄ autē dia-
 phanū h̄z actū quod actualr h̄z lumē vt pus ē visus. Idē p̄
 bat a signo. qz si ponat aliqd visibile sup oculū nō vt: et
 h̄ cā ē. qz oēs eē aliqd mediū sufficēter illuminatū quod mo-
 ueat ab eodē medio continuo. i. d̄tigno exite.

65.74. **¶** Nō enim dicit hoc Democri⁹: opinatus si
 eēt vacuū quod mediū p̄cipi vt qz certe: et si for-
 mica eēt i celo: hoc enim ipole ē: partē. n. aliqd
 sensitiuo sit ipi videri: ab ipso igitur quod videt co-
 lore ipole ē. Relinq̄r autē: quod a medio: quare necē

est aliqd esse mediū. Tacno autē factū n̄ aliqd
 certe. Sed oio nihil videt. pp quā quodē igitur cāz
 colorē necesse est in lumie videri dem est.

¶ Remouet errorē democriti quod dicit quod si iter oculū et ce-
 lū cēt vacuū et formica eēt p̄tigua celo illa possz ibi videri:
 et qz h̄z cū mediū ipedit fieri debita visiones: exite igitur
 vacuo nō ipedit quod formica possit ibidē videri: sed hoc
 p̄b⁹ arguit sic. ad h̄ quod aliqd visibile videat requir̄ orga-
 nū sensitiuū pati vel alterari: sed si cēt vacuū iter oculū et
 celū nō possit organū sensus pati a visibili ibi exite. igitur
 exite vacuo nō d̄tigit aliqd ipm videri. mior: p̄bat. qz a
 colore illius visibil non imediate patet. p̄pterea quod a
 nullo colore imediate patit visus: cū debeat eē ab eo di-
 stās neq̄ a medio vacuo. qz p̄ ipz nulla pōt fieri actio: qz
 ois actio fit p̄ contactū agētis cū passio. dem est igitur pro-
 pter quā cām color sine lumie videri nō potest.

¶ Ignis autē in vtriusq̄ videt: et in tenebra: et in
 lumine: et hoc ex necessitate. Diaphanū. n.
 ab hoc lucidum sit.

¶ Dicit quod ignis ē visibil tā p̄ mediū tenebrosū. s. ante
 p̄ntiā ipi⁹ ignis q̄ ē p̄ mediū illuminatū: et d̄tigit: quod me-
 diaphanū sufficēter disponit ab ipso igne ad recipiēdū
 ipem ei⁹. iō tē. Non dicitur h̄z cōmentatorē cōmen. 7. 4.
 quod ignis vt in obscuro et in luce: in eo vtrūq̄ est aggre-
 gatū. s. qz facit mediū diaphanū i actu ipm quod ē lucidus: et
 mouet ipm fm quod est color in corpore.

65.75. **¶** Eadē autē rōe de sono et de odore: nihil enīz
 ipoz tāgēs sēntiū facit sensū. Sed ab odore
 quodē et sono media mouēt: ab hoc autē sēntiūo-
 rī vtriusq̄. Cū autē sup ipz sēntiū aliqz appōit
 odorās: aut sonās: neq̄ vnū sensū faciet. De
 tactu autē et gustu h̄bz se silr: non autē videt: pp
 quā autem causam posteri⁹ erit manifestū

¶ Primo narrat quod silr alij sensus nō sentierēt sine medio.
 z declarat quod si media ipoz sēntiū ibi. (Mediū autē sono)
 d. p̄ eadē rōe de sono et odore q̄ ē de colore: qz sic color
 imediar visui nō vt ita son⁹: aut odor: si imediar sensitio-
 uo p̄pō nō sentiunt: sed oēs aliqd mediū moueri a colore
 odore et sono et ab illo medio moueri organū sensitium:
 Idē ē iudiciū de tactu et gustu sicut de visu auditu et
 quōis de his duobus non ita sit manifestus: sed propter
 quam causam hoc contingat infra dicitur.

65.76. **¶** Mediū autē sono quodē aer ē. Odori autē inoiatū
 ē. Cōmunis enī q̄dā passio ē ab aere et aqua: sic
 diaphanū coloris: sic ē h̄nti odorē quod ē i vtriusq̄
 his. Videt. n. animalū aqua h̄ere odoris sēntiū:
 h̄ hō quodē et pedib⁹ ambulātū: quōis respirat
 ipolia sunt odorare nisi sunt respirantia. Cau-
 sa autem de his posteri⁹ dicitur.

¶ Dicit quod mediū p̄ quod multiplicat sonus ē aer: mediū v̄o
 odoris est aer vt aqua pp aliquā nāz cōez ambob⁹ cōicatā.
 verū tñ illa nā ē inoiata: sic diaphanitas ē nā cōis pp quā
 multa media p̄nt a calore alterari: et quod aer et aqua sint me-
 dia odoris p̄ expi⁹: nā animalū aquatica vt pisces p̄ aqua
 sentiūt odorē alimēti ad quod mouent. Alia ē gressibilia:
 vt hō tē. multa per aerē sentiūt odorē. quod p̄. qz nō p̄nt
 sentire odorē nisi it⁹ aerē attrahēdo: et p̄ ois spēs odoris
 quē sentiūt per aerē multiplicat. cā v̄o h̄oz ois: infra d̄-
 cet. Notādū fm cōmētatorē cōmē. 7. 6. quod sic color h̄z
 duplex eē: alterū in diaphano nō terminato et eē nāle: al-
 terū in diaphano terminato et eē extraneū: sic odor h̄z

duplex esse: alterū in humido saporabili et illud est essen-
 tiale: et alterū in humido nō saporabili sicut est aer vel aqua
 et illud est eē extraneū: et p̄ bec v̄ba videt quod velle cōmē-
 tatoz natura aūs receptionis odoris est humiditas.

65.77
 caput

¶ Anc autē primū de sono et olpbatu
 determinem⁹. Est autē duplex sonus
 hic quodā. n. actu quodē: ali⁹ autē poten-
 tia. Alia. n. nō dicim⁹ h̄ie sonum: vt
 spōgia: lanā: et pilos. Quedā autē h̄nt vt es: et
 q̄cūq̄ plana: et lenia sūt: quā p̄nt sonare. hoc
 autē est ipi⁹ mediū: et audit⁹ facere sonū actu.

¶ Hoc est z caplm huic tractat⁹ in quo p̄b⁹ dēteriat de
 auditu in cōpatōe ad obiectū suū quod est sonus: et diuidit
 in duas p̄tes. i. p̄ dēteriat de sono in ḡnē h̄z quod referit ad
 auditū. i. z ipi⁹ (Vox autē ē son⁹ tē). Dēteriat de quāda spē
 soni q̄ d̄t vox. p̄ ps didit i q̄tuoz. i. p̄ma dēteriat d̄ quāda
 te z ḡnatiōe soni absolute. i. scda de sono h̄z quod est motiū
 mediū et sensus audit⁹ ibi (vacuū. n. recte d̄t) i. z. mouet
 dubitatōez q̄dā z soluit ibi (Utz at sonat vberas tē.)
 in 4. dēteriat de ḡbusdā d̄ntus soni ibi (D̄nt autē sonā-
 tiū tē) p̄tia didit in duas. qz p̄ dēteriat de p̄ma ḡnatiōe
 soni. z. de scda q̄ fit p̄ reflexionē ibi (Echo at tē). p̄tio
 onides itentōez suā ponit q̄dā d̄ntōez et declarat eā. z.
 dēteriat de mō ḡnatiōis soni ibi (Sit autē son⁹ tē). p̄ ḡ d̄-
 cit. Nūc at dēteriemus de sono et de olfatu. pus tñ de so-
 no. duplex at ē son⁹. qdā i actu. qdā in po. ex p̄mi. sic cū
 cāpana actu sonat. ex p̄ scbi. vt si cāpana n̄ actu sonat: sed
 possit sonare. Et q̄ ifert aliā d̄ntōez. i. qdā cor d̄nt n̄ h̄re
 sonū vt spōgia et lana. qz p̄ eoz p̄cussione n̄ cānt sonū. qz
 dā aut d̄nt h̄re sonū vt es et alia corpa lenia et plana. qz p̄
 eoz p̄cussione p̄nt cāre sonū: et subdit p̄b⁹ quod B sonare ē
 facere sonū i actu ipi⁹ mediū et audit⁹. et h̄ mō exponēdo
 nō isturgit d̄t: neq̄ oēs ḡlosare d̄ca p̄bi. sic oēs exponēdo
 vt cōiter exponit: quod ipi⁹ mediū et audit⁹ est facere sonū i
 actu. et t̄nt ē h̄e magis sonat mō dicto. (Nōndūz
 quod alr p̄t h̄z aliquos exponi lra. cū d̄t quod qdā ē son⁹ i actu
 z qdā i po. d̄nt. n. quod idē son⁹ cōpat⁹ me⁹ ē act⁹ ipius. qz
 formalr ē i illo et cōpat⁹ corpi cānti sonū ē ei⁹ po. qz cor-
 pus cāns sonū h̄z potentia ipz p̄ducēdi: et h̄z p̄cedi oēs
 sonū esse i cāpana in po. et cāpana p̄tinere sonū cālr siue
 v̄tualr. qz p̄ ei⁹ p̄cussione pōt ipm cāre: et h̄z isti d̄icāt h̄c
 expōnē eē melioez: puto tñ p̄mā magis tenēdā et itētōi
 p̄bi magis s̄formē. qz h̄z p̄cederet quod cāpana sit i potētia
 effectiua ad sonū: n̄ vt p̄pā locutio quod son⁹ sit po cāpa-
 ne: h̄z magis d̄bz est quod est act⁹ ei⁹. iō tē. (Nōndūz z. de
 mēte cōmētatoris. 77. quod Ari. vt ordiare d̄sideratōez
 de v̄rutib⁹ sensus h̄z nobilitatē et n̄ h̄z nāz. et iō p̄ponit ser-
 monē de visu alij sensib⁹: d̄nt de auditu: d̄nt d̄ odora-
 tu. vñ sensus tact⁹ ē alij nāl̄r d̄oz: quā ab alij oib⁹ p̄sup-
 ponit: tñ oib⁹ alij imp̄fectioz. et pp h̄ p̄cedendo h̄z ordi-
 nem nobilitatis de ipso dēterminat v̄rimo loco.

65.78. **¶** Sit autē scdm actuz semp sonus alicuius ad
 aliqd: et in aliquo. Percussio. n. est faciens.
 vñ impole est cū sit vnū facere sonum. Altez
 enīz est verberans: et quod verberat. Quare so-
 nans ad aliqd sonat. tangit. n. aliqd: quuz autē
 lectu tangit sonat. Ictus autē fit sine nomeni.
¶ Dēterminat de mō ḡnatiōis soni. et p̄ ondit quoz requir̄
 ad ḡnatiōez soni et p̄ quē modū. z. q̄lia oēs eē ca q̄ ad ḡna-
 tōez ipi⁹ requir̄ ibi (Sicut at diximus tē). D̄t igitur p̄ quod
 son⁹ i actu est alicui⁹ ad aliqd et i aliq. i. ad sonū i actu tria
 requir̄. corpus p̄cutiēs cui⁹ est son⁹ tāq̄ ei⁹ effect⁹: corp⁹
 p̄cussus: et me⁹ i q̄ recipit son⁹ subiectiue. quod B sit v̄ez de

clarat supponēdo quod son⁹ cāf ex p̄cussioe. Et q̄ scḡ quod ex
 vno cōpe solo n̄ pōt cāri son⁹. p̄. qz i p̄cussioe requir̄ ver-
 beras et vberatum. vberas at aliud est reat̄ ab eo quod v̄-
 berat. quare tē. Seḡ vltra quod requir̄ duo corpa quoz al-
 tez tāgēs aliō et ipz p̄cutiēs cāct sonū: h̄z p̄ter illa duo
 requir̄ me⁹ arḡ sic. corp⁹ tāgēs aliō n̄ cāct sonū nisi i ipm
 faciat ictū sine p̄cussioe p̄cussio at n̄ fit sine motu loca-
 li. igitur son⁹ n̄ fit sine motu: et vltra supplet cōmētator d̄nt.
 78. quod cū mot⁹ local nō fieri possit i vacuo requir̄ mediū
 plenū in quo fiat mot⁹ p̄cutiētis et p̄cussio. quare seḡ quod tria
 requir̄ ad cāndū sonū. i. p̄cutiēs p̄cussum et mediū.

¶ Dubitatur quare p̄b⁹ nō ita dēterminat i isto z. de
 ḡnatiōe alioz sensibiliū p̄pōz vt co-
 loriz odoris saporis et q̄litaris tāgibil sic h̄ dēterminat de
 ḡnatiōe soni. (p̄tio r̄ntōe ad dubiū noto p̄ quod Ari. in
 B lib⁹ de aia dēteriat de sensibiliū p̄ sensus exteriōez d̄
 ipis p̄ncipalr itēdit h̄z quod faciūt imutatōez i sensū. de cē
 aut et mō ḡnatiōis sensibiliū q̄ p̄ verā alteratōez p̄ducit
 magis p̄tinet dēteriare i libris de ḡnatiōe et corruptioe et
 d̄ sensu et sensato. (z. noto quod q̄dā sensibile p̄p̄riū sen-
 sus exteriōis post sui p̄ductōez h̄z eē fixū et p̄manēs in
 subiecto p̄p̄rio: sicut color in colorato: et caliditas i subie-
 cto calo: q̄dā autē n̄: h̄z eē ei⁹ d̄ntit i q̄dā successiua p̄du-
 ctiōe p̄riū q̄ p̄ motū p̄ducit. sic son⁹ q̄ nūq̄ ē nisi cū ē in
 fieri fm p̄tes suas pp motū aeris successiū. (Ad d̄m
 igitur p̄ d̄t quod h̄ n̄ dēteriatur de ḡnatiōe coloris odoris tē. qz
 vt d̄nt ē i p̄ notato h̄ p̄tinet magis ad libellū de sensu et
 sensato. et de ḡnatiōe et corruptioe. Dico z. quod h̄ dēteriatur
 de ḡnatiōe soni: nō tñ p̄ncipalr: h̄z ex p̄nti. cū. n. itenderet
 dēteriare de sono h̄z quod ē imutatio⁹ audit⁹: son⁹ at n̄ imu-
 tat auditū nisi dū actu p̄ducit: seḡ quod d̄m erat de mō
 sue p̄ductōis. (Ite modus sue ḡnatiōis ē q̄nti idē cū mō
 q̄ imutat auditū. iō dēteriando de mō imutatiois opoz
 tuit log de mō sue ḡnatiōis. sic. n. sonus imutat auditū p̄
 motū p̄riū aeris. et d̄nt p̄ multiplicatōez eius aut sue spēs
 v̄ez ad sensū auditus. ita p̄ducit son⁹ p̄ motū p̄riū aeris
 vt meli⁹ videbit infra. (Et si dicat quod ita dēbeat ex p̄nti
 dēteriare de ḡnatiōe alioz sensibiliū quōis nō p̄ncipalr.
 d̄t quod n̄ ē h̄ie. p̄ quod modus ḡnatiōis coloris valde distict⁹
 est a mō q̄ ē imutatio⁹ visus. et sic de alijs dicat. z. qz eē
 ipsoz nō ita d̄ntit in continua q̄dā successiōe sic esse soni.
 igitur tē. iō post sui p̄ductōez p̄nt mouere sensū. Dico tñ quod
 si ēt aliq̄l̄r i B z. retigisset modū ḡnatiōis illoz: nō ex B
 peccasset i spūs scūs tē. (Dubitatur z. quod alr cāf son⁹ ad
 cuius tñ p̄ductōez n̄ currūt tria ab Ari. noiata. igitur tē.
 assūptū multipl̄r p̄. d̄. n. virgula d̄ntit p̄ aerē cāf sonus
 sola v̄gula sil cū aere c̄currentib⁹ sine alio corpe p̄cussio.
 (Ite h̄ate v̄eto cāf son⁹ ad cui⁹ p̄ductōez sola exala-
 tio cū aere c̄currūt. (Ite si vna ps aeris ipellit aliā sic
 i fractura ligni appz: d̄tigit ex solo aere sonū cāri. igitur tē.
 (Ad h̄ r̄nt quod p̄bat v̄itatez quod saltē n̄ requir̄ur. tria
 noiata reat̄ disticta: h̄z ad mēte Ari. sufficē quod requir̄ tria
 reat̄ aut saltē formalr disticta. quāuis. n. d̄tigit eādē
 p̄te aeris eē p̄cussū et mediū: alia tñ rōne ē p̄cussus et alia
 rōne mediū. iō pōt dici quod put est mediū receptiuū soni
 est alia a se ipa formalr: put est corp⁹ p̄cussū. de hac tñ
 materia plenius videbit in q̄one. quare tē.

¶ Sicut autē diximus nō p̄rangit̄z ictus est.
 Nullum. n. sonum faciunt pili: et si p̄cutiunt:
 h̄ es: et quecūq̄ lenia: et p̄caua sūt: es quodē: quā
 lene ē: cōcana autē ex p̄cussioe faciūt multos
 ictus post p̄ntiū i potēti exire quod motū est.
¶ Nūc ondit q̄lia debet eē ca q̄ requir̄ ad ḡnatiōez soni.
 et p̄ fac̄ B q̄nti ad p̄cutiēs et p̄cussum. z. q̄nti ad me⁹ ibi.
 (Ampli⁹ audit i aere tē.) d̄. igitur p̄ quod n̄ cuiusq̄ corp⁹ p̄-

cusio cū alio corpe ē son⁹. sic dicitur est supi⁹ cū dicebat qd
 sūgia ⁊ lana nullū hnt sonū idēz vī dōz de pilis cū pecu-
 tiunt adiuicē: s; es ⁊ q̄cūq; corpa fuerit lenia ⁊ caua fa-
 ciunt sonū: es qdē qm̄ ē lene caua vō sic cāpane. qz mo-
 ta aliq̄ pre aeris illa n̄ potēte libe exire pp corpa caua
 tate alias ml̄tas facit re p̄cussioes ex qb⁹ intensus fit so-
 nus. ¶ Nōndū p̄ cūz Ari. d. q; n̄ cuiuslibz corpis p̄cussio ē
 son⁹ vī tacite inuere q; aliquoz corpoz p̄cussio fit son⁹.
 ⁊ b̄ itelligēdū ē i p̄dicatōe cāli. sic sepe loq̄ Ari. cū. n. di-
 cimus irā eē accensionē sanguis circa cor: itelligit q; ira
 fit p̄ accensionē ⁊c. sic i p̄posito cū son⁹ n̄ fit reali p̄cussio
 neq; mot⁹: debem⁹ itelligere p̄ illā p̄pōnē son⁹ ē p̄cussio:
 q; son⁹ fit pp p̄cussionē tāq; pp cām aliqūo effectine cō
 currētē ad ei⁹ p̄ductōez. ¶ Nōndū z: q; i p̄nti l̄ra p̄hs
 nō itendit oio negare corpa mollia vt pillos lanā ⁊ ipon-
 giā aliqūe facere sonū. expi. n. docet q; cū p̄dicta fuerit
 q̄tatis nōbil ad teriuz p̄iecta aliqūe cānt sonū: s; iten-
 debat q; aut nullū aut valde remissuz vplimū p̄ducit
 ⁊ iterduz trigit q; corz son⁹ nō p̄cipi a sensu audit⁹. ⁊ iō
 n̄r ex p̄licauit de his q̄ itētuz faciunt sonū. hoc ere z
 corpbuz cauis. ¶ Nōndū 3: q; corpa mollia facit ce-
 dūt p̄cussioe ⁊ modicū sibi resistūt. ⁊ p̄ n̄r ex p̄cussioe
 facta in re molli cū p̄ua violētia vel resistētia excludit
 aer i q; dō son⁹ cāri. q̄re debili exite cā aut nullus aut d-
 bil cābit son⁹. ¶ Nōndū 4: q; corpa lenia. i. plana fm̄
 sup̄ficie z sunt b̄n̄ apta ad p̄ductōez soni. qz si duo corpa
 plana se p̄cutiāt s; sup̄ficies planas q̄si totus aer itere-
 p̄ iter vīrāq; sup̄ficie excludit cū violētia. iō amētorz
 omē. ⁊ s. assimilant sonū ex p̄cussioe taliū corpoz. p̄du-
 ctū itelligit luis fortiter facte a corpe terfo ⁊ polito. vbi
 vō nō cēt plana s; aspa sic asseres nup̄ reiecati ex p̄cu-
 sioe illoz adiuicē valde remissioz cāret son⁹: cui⁹ cā est.
 qz p̄ illoz corpoz applicatiōez adiuicē n̄ q̄lz ps sup̄ficial
 b̄n̄ p̄t applicari p̄t alteri sibi cōm̄idēti neq; ipaz tan-
 gere: s; ml̄te p̄tes remanēt abiuicēz distātes. qz ipediūt
 ab alijs p̄rib⁹ magis eleuatis. ⁊ p̄ n̄r p̄ tractū illoz cor-
 poz adiuicē n̄ p̄t tātus aer excludi q̄tus excluderet si
 cēt plana: s; i cauitatib⁹ illaz sup̄ficies remanēt mul-
 te p̄tes aeris n̄ excludit. q̄re vō corpora caua sūt b̄n̄ apta
 ad p̄ductōez p̄ Ari. i. l̄ra. ¶ Nōndū ē vltio de mente
 amētoris omē. allega. q; dū p̄ducit son⁹ n̄ ē imaginā-
 dus vt qdā ps aeris continue motu recto moueat vsq; ad
 auditū: s; cō trigit q; fit i p̄cussioe aq; cū lapillo. mouet
 n. aer vīdūq; fm̄ circulos: p̄ minores: deide maiores in
 q̄tū cētro ē p̄cussio duoz corpoz: c; signū ē q; of ex d̄ria
 positōis trigit vsq; ad certā distātiā illū sonū audiri.

L. 79. ¶ Ampli⁹ audit⁹ i aere ⁊ i aq;: s; min⁹ i aq;: n̄ ē at
 soni ppri⁹ aer: neq; aq;. S; o; firmoz fieri re-
 p̄cussioe adiuicē: ⁊ aerea. Hoc at fit cū p̄ma-
 neat p̄cussus aer: ⁊ n̄ solnat. vñ si velociter ⁊
 fortiter p̄cutiāt sonat. P̄z. n. p̄occupare mo-
 tū ferētis fracturā aeris: sic si gregarōez aut
 cumulū lapilloz p̄cutiāt aliq; latū velociter.
 ¶ Nūc ondit q̄le me⁹ regri⁹ i p̄ductōe soni. p̄. d. q; sonus
 audit⁹ i aere et i aq;. i. p̄ aerē ⁊ aquā tāq; p̄ me⁹. min⁹ aut
 aq; ē me⁹ p̄p̄ortatū. p̄ aerē. n. facili⁹ audit⁹ son⁹ q; p̄ aq;.
 z. d. q; aer ⁊ aq; nullū hnt i se sonū sibi p̄p̄riū: s; o; ad p̄-
 ductōez soni i eis fieri p̄cussioe corpoz solidoz adiuicē
 ⁊ ad ipz mediū. z. d. q; cū aer p̄cussus maneat vni⁹. i. s.
 in resistēdo ipellēt ⁊ n̄ dissoluāt i p̄rib⁹ ei⁹. si cū velocita-
 te ⁊ violētia p̄cutiāt. tūc i co ḡnāf son⁹. o; n. ad p̄ductio-
 nē soni i aere motū corpis ferētis velocitate sua p̄ocu-
 pare fracturā aeris sic si aliq; velociter latū p̄cutiāt cul-
 mē lapilloz. tūc. n. p̄ velocitate mot⁹ p̄occupare fractu-

raz aeris cāf son⁹. si vō valde tarde moueret nō cāret so-
 nū. ¶ Nōndū q; duplex p̄t reddi cā pp quā aq; n̄ ē ma-
 diū ita p̄p̄ortatū i p̄ceptōe soni sic aer. p̄ma qz aer ē ra-
 rior. iō p̄ ipz magis ē apt⁹ mltiplicari son⁹ siue sp̄s ei⁹ q;
 est q̄litas sp̄ual q̄s p̄ aq;. z. qz aq; nō ē apta ita facili mo-
 ueri cū sit magis resistēs. ⁊ p̄ n̄r nō sic apta ad p̄ductio-
 nē soni i se ipa sic aer. ¶ Nōndū z: q; illa l̄ra. nō ē at
 ni. p̄pus aer neq; aq; p̄t dupl̄r exponi. p̄ mōvz expositū
 fuit. ⁊ ē expō o; formis expōni illi⁹ text⁹. Est at coloris su-
 scepiuū sine colorē: soni at absonū. ⁊ s; illū itellectū vi-
 ficari d; l̄ra p̄hs: s; quē vīficat⁹ fuit ille text⁹. Alio⁹ qdā
 exponit q; aer n̄ ē p̄pus effecti⁹ soni neq; aq;: cū aer nō
 sit corp⁹ solidū. p̄ expō magis mihi placet. l̄ra n̄ trāslā-
 tōis antiq; clarioz ē: cū. d. ⁊ aer solus n̄ suffic i sono n; aq;
 s; idiget vt p̄cussio fit a corpb⁹ solidis iuicē vt i aere.

¶ Echon aut fit cum ab aere vno facto p̄ter
 vas determinans ⁊ p̄hibens diffundi: ut in
 aer repellitur sicut spera.

Nūc dicitur de mō ḡnātois soni q; d̄ echon. ⁊ p̄ facit
 qd̄ dicit ē. z. ondit q; i q̄lz ḡnātoe soni fit echō q̄uis nō
 sp̄ manifest⁹ fit ibi (Videri at sp̄ fieri echō). d. igr p̄ q; nō
 son⁹ echō ḡnāf q̄n̄ factō certo motu i aliq; aere vno. i. cō-
 tinuo aer q; mouet obuiās alicui corpi cauo termināti
 ⁊ ipediēt i p̄s vltēri⁹ moueri reflectit ab eodē: sic pila ad
 pietē p̄iecta reflectit ab ipō. ¶ Nōndū p̄ q; cū son⁹ ali-
 q; deducto ipediēt de nouo ḡnāf ei⁹ p̄ductio continue
 p̄ certū tps fit ad modū vni⁹ sp̄: cui⁹ p̄ fuit ḡdāz circuli
 minores ⁊ n̄r ex miorib⁹ p̄ducit maiores. sic si lapis i
 aquā p̄cutiāt videm⁹ aquā p̄ moueri s; circulos puos. ⁊
 n̄r p̄tes aq; mouere p̄tes sibi vicinas s; circulos maio-
 res: circuli vō miores tā i motu aq; q̄s i p̄ductōe soni sūt
 fortiores: qz p̄pingores p̄cussiois: maiores vō sūt debilio-
 res. qz ab eadez p̄cussioe magis remoti: qd̄ appz ex B. qz
 si n̄ iueniāt obstaculū p̄tine maiorādo tādez euanescūt.
 Ex q; n̄r iferf q; sic i motu p̄riū aq; s; circulos minores
 ⁊ maiores trigit vt p̄tes dū mouent obuiātes alicui ob-
 staculo reflectat ⁊ fit i eis qdā mō regiratiois q; ē silis
 motū p̄cedēti. ita dū son⁹ aliq; i aere p̄ motū ei⁹ ḡnāf ⁊
 iueniāt obstaculū: aer ille vel son⁹ reflectit: ⁊ fit qdā re-
 giratio soni silis mltiplicatōi circulari p̄ quā p̄ son⁹ p̄du-
 cebat. z. n̄r trigit silēz sonū audire sono p̄us p̄cepto q;
 vocat echō. totū b̄ colligit de mēte amētoris amē.
 So. h. scōi. ¶ Nōndū z: s; amētorē eodē mōto q; so-
 nus p̄mus ⁊ son⁹ reflex⁹ n̄ fuit i aere vno. qz d̄ry mor⁹ n̄
 adiuicē continue: s; necio iter eos daf media q̄s. motus
 aut q; p̄m son⁹ ḡnāf: ⁊ mot⁹ q; ḡnāf son⁹ reflex⁹ adiuicē
 d̄riāt. q̄re ⁊c. ⁊ subdit amētorē q; p̄ aere z vñ o; i textu
 Ari. itelligere aerē teriatū ⁊ tētū a vase de hac mā vi-
 debi i qōne. ¶ Nōndū 3: q; n̄ solū fit echon cū aer rep-
 cutit cū aliq; corpe cauo: qn̄ imo aliqñ fit aere re p̄cussio
 ab aliq; corpe plano ⁊ aliqñ i aere libo visuz ē echon ḡnā-
 ri. p̄hs vō i textu tetigit motū habiliozē ḡnātois ei⁹ cū oi-
 cit. pp vas. i. corp⁹ cauū dēterians ⁊ p̄hibēs: neq; tñ pp
 b̄ voluit negare alio: posse echō ḡnāri. cā vō pp quā ba-
 bili⁹ ḡnāf aere re p̄cussio a corpe cauo ē. qz dū ipellit aer
 vsq; ad corp⁹ cauū ipediēt directū ei⁹ motū continue. ⁊
 n̄r vplimū aut fm̄ maiorē p̄tē si n̄ ēt ipedit⁹ lateralr
 moueret: tāq; motu sibi facilioz q; fit mor⁹ direct⁹ i op-
 positā p̄tē: s; nō potēs lateralr moueri pp latera corpis
 caui q; ipediūt reflectit i directū. ⁊ tūc facili⁹ trigit
 echō audiri. in p̄cussioe vō aeris ad aliqūe pietēz planū
 aut aliud corp⁹ nō cauū aer ab ei⁹ directo motu impe-
 dit⁹ ē libioz ad lateralr mouendū. q̄re trigit q; vpluri-
 mū. ⁊ fm̄ maiorē ei⁹ p̄tē lateralr reflectat q; in directū.
 ⁊ p̄ n̄r nō ita habiliter ḡnāf echon aut saltē minus ba-

biliter audit⁹ ab homine p̄ducente sonū p̄mū. q̄re ⁊c.
 ¶ Alder aut semp fieri echon: s; non cert⁹: qz
 accidit in sono: sic ⁊ in lumie: ⁊ n. lumē semp
 repercutit: neq; n. fieret penitus lumen: s; tene-
 bra tra solē: s; nō sic repercutit sicut ab aq;
 aut aere: aut ab aliquo alio leniuz. Quare te-
 nebram facit: q; lumen determinamus.

¶ Quidit q; in q̄lz ḡnātoe soni fit echō q̄uis n̄ sp̄ manife-
 stus. ⁊ arguit sic. sic ē i diffusiōe luis corpe luiso: ita p̄ti-
 git in mltiplicatōe soni a corpe sonoro: s; i diffusiōe luis
 sp̄ fit reflexio aliqñ occulta ⁊ aliqñ māifesta. igr idē. trin-
 gere d; i p̄ductōe soni. q̄re segt ⁊ intēta. maior appz a si-
 mili: minor vō declarat⁹ sic. si fiat reflexio luis ab aq; aut
 aere vel alio corpe leni. tūc p̄uēt cū lūic claro māifesta:
 aliqñ vō fit n̄ manifesta vt appz de lumie p̄cutiēte aliq;
 arborē valde dēfaz sub q; fit ymbra. sub eadez. n. arborē
 trigit aliq; videre ⁊ aliq; legere: qd̄ n̄ nō trigeret si nō
 fieret sub ea reflexio luis. cū. n. ad illā p̄tē in q; ē ymbra
 nō possit lumē i directū mltiplicare si ad ipaz n̄ reflecte-
 ret ibi eēt tenebra oio. ⁊ vīr in q̄lz p̄te ad quā sol n̄ dire-
 ct⁹ p̄ducet lumē: qd̄ n̄ n̄ ē dōz. q̄re excludēdū ē q; sub
 tali corpe denso fit tenebra. i. ymbra p̄ reflexionē luis q;
 teriat⁹ p̄ductio luis i directū. ¶ Et n̄r ita dōz vt de
 ḡnātoe echō q; aliqñ ḡnāf manifest⁹ fit cū fit re p̄cussio
 ab aliq; corpe cauo vt dicit ē p̄: aliqñ vō p̄ducit occul-
 tus qñ p̄uū obstaculū iueniēs aer debilr reflectit. ⁊ n̄r
 debiliter generatur secūdus sonus. q̄re ⁊c.

L. 81. ¶ Vacuus. n. recte d̄r p̄p̄riū audiēdi: videt. n.
 ē vacuū aer: hoc aut est faciēs audire cū mo-
 ueat continue ⁊ vñ: s; p̄pter id qd̄ fragibilis ē
 nō sonat nisi leue sit qd̄ p̄cutit: tūc aut vñ fit:
 simul. n. p̄pter planū: vñ. n. ē lenis planū.

L. 82. ¶ Sonatium quidem igitur: quod motiuz
 vniuz aeris continue vsq; ad auditum.

In hac p̄te dicitur de sono fm̄ q; est motiū medij ⁊
 sensus audit⁹. ⁊ p̄ b̄ facit q̄tū ad mediū. z. q̄tū ad audi-
 tū ibi (Audit⁹ at ⁊c). In p̄ igr p̄tē itēdit p̄hs p̄ncipalr q;
 aer ē mediū soni. ⁊ p̄ n̄r atiq; d̄ites vacuū ē mediū so-
 ni aliqūo vepz d̄p̄cut. aer. n. apud eos vacuū appellaba-
 tur. z. d̄ic q; aer tūc ē sufficiēs me⁹ soni cū mouet ex n̄s
 vñ ⁊ continue. Et p̄ n̄r si p̄cutit aer. qz fragil ⁊ distibit est
 in p̄tes ml̄tas trigit n̄ fieri vel n̄ audiri sonū: s; o; ad ei⁹
 p̄ductōez i aere p̄cuti corp⁹ planū: exite. n. corpis plani
 sup̄ficie vna aer mouebit vñ: ⁊ n̄r cābit son⁹ vñus. Ex
 qb⁹ iferf q; illud ē cātiuū soni qd̄ ē motiū vni⁹ aeris cō-
 tinuū vsq; ad sensū audit⁹. ¶ Nōndū p̄ q; p̄hs n̄ simplr:
 s; fm̄ qd̄ approbat d̄cm̄ antiquoz. cū. n. p̄ d̄rēt aerē eē
 me⁹ soni. z. vō aerē eē simplr vacuū. p̄mūz ē vepz. z. vō
 flz. p̄hs p̄mū approbat: ⁊ n̄ z. ¶ Nōndū z: q; n̄ itēdit
 p̄hs negare alr posse fieri sonū q; ex p̄cussioe corpis pla-
 ni. trigit. n. a corpe cauo ēt aspe ⁊ recte figure fieri so-
 nū vñ ⁊ p̄tes vt expi⁹ notat: s; exp̄ssit modū habiliozēz
 fm̄ quē vplimū trigit fieri sonū cū dixit: s; pp id q; fra-
 gil ē n̄ sonat nisi lene p̄cutit. ¶ Nōndū 3: q; n̄ solū aer
 est mediū receptiuū soni: s; et aq; ⁊ ignis vt tactū fuit in
 qōne p̄ de sono: ⁊ p̄triz b̄r a p̄ho i p̄cedēti cap. cū d̄ic. Am-
 pli⁹ audit⁹ i aere ⁊ i aq;: s; Ari. solū curauit exprimere me-
 diū i q; vplimū ⁊ habili⁹ apud nos ḡnāf sonus.

Dubitatur ⁊ vltimū d̄cm̄. qz exp̄p̄m nos audi-
 re sonū cāpane p̄ magnū sp̄tūz vt
 p. x. miliaria: aut. 20. n̄ n̄ ē vīsilē aerē me⁹ inter cāpanā
 ⁊ auditū vno ⁊ continue motu moueri vsq; ad auditū p̄ so-
 lā p̄cussioe cāpane. igr n̄ o; i p̄ceptōe soni moueri vñ

aerē continue vsq; ad sensū audit⁹. ¶ Itē experimur q;
 flāte vēto ⁊ aere moto a loco i q; ē organū auditus vsus
 corp⁹ sonoz audit⁹ son⁹ cātus a corpe sonoro. si igr o; aer
 re vñ ⁊ continue moueri vsq; ad auditū. tūc idē aer possit
 p̄lib⁹ motib⁹ d̄rys sil moueri: qd̄ ē ipolē. ¶ Ad dū n̄r
 p̄cedēdo vt arguim⁹ p̄bat q; ad p̄cipiēdū sonū: n̄ o; aer
 re mediū inter auditū ⁊ p̄cussioe localr continue moueri
 vsq; ad auditū: s; o; ipm̄ continue moueri vsq; ad auditū
 vel motu locali vel motu alteratiōis per quē in ipō p̄du-
 cat⁹ sonus aut sp̄s eius: q̄uis tñ p̄ductio soni in mediū
 aut sp̄ci eius ipropriē alteratiō d; appellari. ⁊ ad hāc in-
 tentionē sunt verba p̄bi referenda.

¶ Audit⁹ autem cōnaturalis est aeri: p̄pter id
 aut qd̄ in aere est: moto exteriori qd̄ ifra mo-
 uef: p̄pter qd̄ qdēz nō vbiq; audit aial: neq;
 vbiq; trāsit aer: n̄. n. vbiq; h; aerem mouē
 da pars: ⁊ aiatū: sicut pupilla humidum.

Nūc dicitur de sono s; q; ē motiū sensus audit⁹. ⁊ p̄
 ondit modū imutatiōis audit⁹ a sono. z. vō n̄r dēteriat
 de aere cōnālī orgāo auditus ibi (Per se qd̄ igr ⁊c). De
 p̄ igr p̄tē itēdit p̄hs q; cū audit⁹ fit aeri cōnālīs imutat⁹
 a sono p̄ h̄ic mo⁹. qz aer exterior imutat⁹ p̄cipiēdo sonū.
 ab aere exteriori imutat⁹ aer itrisec⁹ auri: ab illo vō imu-
 tat⁹ sensus audit⁹. ex b̄ ifert correlarie q; n̄ in q̄lz ei⁹ p̄tē
 aial audit: cui⁹ cā. qz nō cui⁹ p̄tē p̄tē p̄tē auri itrisec⁹ et
 cōnālīs: s; solū p̄tē q; d̄r auris vel alicui p̄p̄ortatū. sic etiā
 pupilla oculi q; regri⁹ tāq; istm̄ visūis d̄teriat sibi hūi-
 dū alicui tāq; eidē cōnālē: n̄ tñ i q̄lz p̄te corpbuz aiatū ē pu-
 pilla cū hūido sibi cōnālē: s; i dēteriat p̄te corpbuz tñ sic i
 oculo vt manifeste appz. q̄re ⁊c. ¶ Nōndū p̄ q; auditū
 ē cōnālē aeri dupl̄r p̄tē exponi. p̄ vt qdā dicit. qz glz sen-
 sus exterior aut ei⁹ organū in sui p̄pōne attribuat alicui
 eltoz vt visus aq; odorat⁹ aeri: vel aq; gust⁹ ⁊ tact⁹ terre.
 audit⁹ vō magis aeri appropat. ⁊ colligit b̄ totū a p̄ho. il-
 lo cap. Et at n̄ sit sensus alr p̄ter. s. z. qz i cauitate auri
 continue trincit aer tāq; mediū necio regritū ad p̄ducen-
 dū op̄atōez audituā. q; resp̄cū aeris extriseci imobilr ap-
 pellat. qz continue adberēs orgāo sensus audit⁹ aut nūq;
 aut raro p̄ se localr mouet. ⁊ p̄ b̄ dicit⁹ ē aer sensus audi-
 tus cōnālīs. ¶ Nōndū q; sic pupilla ē qdā ps oculi in q;
 visio cāf q; cōiter hūoz cristallin⁹ d̄r. ita ē qdā ps auri cō-
 caua i q; neruus qdā exp̄adit a cerebro trāsmisus q; ē or-
 ganū p̄p̄riū in q; p̄ficiē op̄atio audituā. citra vō illā p̄tē
 est pellicula qdā dicta timpanū auris: iter quā ⁊ organū
 auditus mediat aer auditui cōnaturalis.

¶ Per se qd̄ igr i sonabilis aer: pp id qd̄ faci-
 le cessibilis est. Cū vō p̄hibet diffuere: bu-
 iusmodi motus sonus est. Sic aut est in auri-
 bus edificatus: cū hoc q; imobilis est: q̄tēnus
 certe sentiat oēs d̄ntias motus.

Nūc dicitur de aere cōnālī orgāo audit⁹. ⁊ p̄ p̄mittit
 duas s̄nes. z. vō d̄clarat p̄ qdā signū aliqūe cē aerē cō-
 nālē orgāo audit⁹ ibi (Signū aut ⁊c). p̄ fac qd̄ d̄cm̄ ē. z.
 vō ifert correlariū ibi (Propter b̄ aut ⁊ i aq;) p̄ma igr s;
 est ista. aer n̄ ē p̄ se sonatiū: s; cū aer mor⁹ ab aliq; obsta-
 culo defluere p̄hibet. tūc i eo ē apt⁹ cāri son⁹. p̄ma ps p̄z
 b̄ q; aer s; se facile cedit p̄cutiēti cū sit valde fragibil
 ⁊ modice resistētie. scōa vō p̄z ex p̄cedētib⁹. cū. n. aer mo-
 tus inēit obstaculū. tūc p̄violētiā ab obstaculo i aere re-
 ceptā ⁊ p̄ motū eiusdē ē apt⁹ i ipō p̄duci son⁹. q̄re ⁊c. bec
 ⁊ cōis ē tā aeri exteriori q; interiori ⁊c. ¶ Dec at scōa s;
 aer iteroz nālī ē imobilr. p̄z. qz si moueret tūc mor⁹ eius
 ipediret p̄cipe sonos exteriores. vt igr sensus audit⁹ p̄ci-

abitu. tal' at magis r. p. p. i. repit i voce hois. aia. n. vo-
cis formatia mediatae aere attracto p. n. u. aere expelle-
do n. u. c. retinendo n. u. c. attrahendo plimas interruptoes fa-
cere. appetitu ad B. i. elin. ate cu varia vocu dearticulatio-
ne. talis vo. o. u. e. r. s. i. t. a. i. p. r. o. p. e. r. a. r. o. p. t. i. g. i. t. i. r. e. b. i. n. a. i. a. t. i.
v. t. m. a. i. f. e. s. t. e. a. p. p. s. q. r. e. r. e. C. N. o. n. d. u. s. 4. q. q. u. i. s. h. t. r. i. a.
s. e. r. e. s. i. o. m. e. l. o. d. i. a. r. l. o. e. n. t. i. o. r. a. r. i. a. u. t. i. p. r. o. p. e. r. e. p. i. a. n. t. i. s. o.
n. i. s. i. a. i. a. t. o. r. u. m. i. t. e. r. t. u. c. e. t. e. r. a. i. a. i. a. t. a. p. l. u. s. r. e. p. i. u. t. i. t. i. n. i. p. r. o.
p. r. i. e. i. s. o. n. i. s. i. n. s. t. r. u. m. e. n. t. u. m. q. p. a. r. t. i. f. i. c. i. u. m. a. d. a. l. i. q. u. o. m. e. l. o. d. i. a. s. o. n. i. o. r.
d. i. n. a. t. i. s. i. c. e. t. i. s. i. t. u. b. a. r. a. p. s. a. l. t. e. r. i. o. t. u. b. a. o. r. g. a. o. r. u. m. i. n. s. i. b. i. l. i. t. i. s. i. c. i. s.
n. e. n. o. b. i. l. i. t. e. r. e. s. i. o. s. o. n. i. s. i. n. s. t. r. u. m. e. n. t. u. m. q. i. t. i. n. v. o. c. e. a. i. a. l. i. s. e. s. t.
e. t. m. e. l. o. d. i. a. m. a. i. f. e. s. t. a. r. i. t. e. r. r. u. p. t. i. o. q. u. a. d. a. s. o. n. o. r. u. m. c. u. q. u. a. d. a. d. e.
a. r. t. i. c. u. l. a. t. i. o. n. e. i. s. i. p. s. e. c. t. a. s. i. b. i. l. i. t. i. s. i. l. l. i. q. i. t. i. n. v. o. c. e. h. o. i. s. r. t. o. r. u. m. B.
i. n. p. d. i. c. t. i. s. m. a. g. i. s. p. r. i. g. i. t. q. u. i. c. e. t. e. r. i. s. i. a. i. a. t. i. s. q. u. i. p. v. o. l. u. n. t. a. t. e.
e. x. a. r. t. i. f. i. c. i. o. t. a. l. t. r. a. s. t. i. t. u. t. a. s. u. n. t. v. t. c. u. p. r. i. n. c. i. p. i. u. s. s. u. i. m. o. r. a. b.
a. l. i. q. u. o. a. g. e. r. e. v. o. l. u. n. t. a. r. i. o. s. u. m. p. s. e. r. i. n. t. a. d. s. i. l. i. t. u. d. i. n. e. v. o. c. i. s.
h. o. i. s. h. e. c. o. i. a. s. i. b. i. c. o. n. u. e. n. i. r. e. v. i. d. e. a. n. t. p. p. t. e. r. s. u. a. p. r. i. u. v. a. r. i. a.
o. r. d. i. n. a. t. i. o. n. e. m. e. b. r. i. s. s. o. n. a. t. i. u. m. v. a. r. i. a. a. p. p. l. i. c. a. t. i. o. n. e. s. q. u. e.
f. i. u. n. t. a. b. h. o. m. i. e. m. e. d. i. a. t. e. c. i. u. s. a. p. p. e. t. i. t. u. m. r. i. d. e. o. i. t. e. r. c. e. t. e. r. a.
v. i. d. e. n. t. h. e. r. e. v. o. c. e. v. t. i. n. g. r. p. h. u. s. i. n. l. i. t. t. e. r. a.

C Adultra aut aialiu vocē nō hnt: vt que sunt sine sanguie: r sanguinē hntuz pices hoc ra-
tūabil: siqdē aeris motus sonus est.

C Inquit aliā pteculā ponēdā i dīffōne vocis r. d. q. mul-
ta alia nō hnt vocē sic alia carētia sanguie. r. de numero
hntiū sanguinē qdā carēt voce sic pices. r. B. rōnabilr p.
nēt. q. pices nō attrahūt aerē: vox at cū sit spēs soni for-
mari nō pntiū i aerē. qre dcludūt q. vox ē son' aer' i spirati.

C Qui dicunt vocare: vt q in Alcheleo so-
nant brachis: aut quodā altero butusmodi.

C Remouet dū. poss. n. aliq. dicere s3 cōez famā vul-
gi q. pices qdā exntes i alcheleo flumine formāt vocē.
iō dīc pbs q. B. n. ē vep: s3 pducūt quēdā sonū silez voci
mediātib: b. ancbis aut alio sili i sfo actiue dcurrēte ad
illū pductōez. C. Nōndū vt colligūt ex s3 iā pbi i de aia-
lib' q. aialia carētia sanguie sūt i nq. r. p. l. i. c. i. g. n. e. qdā. n.
sūt carnis valde mollis vt sepe. qdā hntia testā: s3 nō ve-
hemēter durā vt cācri. qdā hntia testā vebemēter durā
vt bollree. qdā vero hntia coz' p' anulofuz vt apes r for-
mice. C. Nōndū 2. q. r. p. pices q. aialia carētia sanguie
nō hnt vocē. q. sūt aialia modici r debilis inati calozis.
r p. n. s. nō idigēt euētātōe ad refrigeriū cordis vel pro-
portōal cordi. qre nā nō ordiāuit eis pulmōe ad aerē
iterius attrahēdū cā refrigeriū. carēt igit' voce cū careāt
i nstrumēto formatiūo vocis. i. pulmōe.

C Vox aut sonus aialis est: r nō qualibz pte.
S3 qm omne sonat verberāre aliquo: r aliqd
in aliquo. Hoc aut ē aer: rōnabilr vtiqz voca-
bunt hec sola quēcūqz suscipiunt aera.

C Nūc iquit alias duas pteculas sūt. r. p. i. n. g. n. i. a. l. i. s. d. q. v. o. x.
q. ē son' ab aiali pducit' nō i q. l. s. e. i. p. t. e. p. d. u. c. i. t. s3 solū i n.
deteriata pte. s. i. q. i. t. a. e. r. i. s. a. t. t. r. a. c. t. i. o. n. e. c. u. i. c. a. ē. q. r. v. o. x. e. s. t.
q. d. a. s. o. n. u. s. a. t. s. o. n. u. s. v. t. d. e. m. ē. s. u. p. i. f. i. t. a. b. a. l. i. q. i. a. l. i. q. d. m. e.
d. i. a. t. e. a. l. i. q. s. a. e. r. e. q. r. e. s. o. l. a. a. i. a. l. i. a. a. e. r. e. a. t. t. r. a. h. e. t. i. a. v. o. c. e. b. a.
b. e. t. r. i. o. i. e. a. p. t. e. f. o. r. m. a. t. v. o. c. e. p. q. u. a. f. i. t. a. t. t. r. a. c. t. i. o. a. e. r. i. s.

C 3. n. aere respirato vti natura i duo ope-
ra: sic ligas: r i gustu: r i locutiōez. Quoz q.
dē gust' necius ē. vñ r in pluribus inest: iter-
p. r. a. t. i. o. a. u. t. e. s. t. p. p. h. i. e. s. t. S. i. c. r. i. p. s. i. t. r. a. d. c. a.
l. o. z. e. i. n. t. e. r. i. o. r. e. t. a. n. q. z. n. e. c. e. s. s. a. r. i. u. s. C. a. u. s. a. a. u. t. i. n.
a. l. t. e. r. i. s. d. i. c. t. a. e. s. t. r. a. d. v. o. c. e. v. t. s. i. t. q. d. b. e. n. e.

C Cōsequēter subdit pbs q sic nā vti ligas pp duo opa

. s. p. p. o. p. a. t. o. e. z. g. u. s. t. a. t. i. n. a. r. p. p. l. o. c. u. t. i. o. e. z. q. u. o. z. p. m. ē. n. e. c. i. u. s.
z. v. o. ē. a. d. h. i. c. e. i. t. a. n. a. i. a. l. i. s. r. e. s. p. i. r. a. t. i. s. v. i. t. a. e. r. e. r. e. s. p. i. r. a.
t. o. p. p. d. u. a. s. c. a. s. q. r. u. a. l. t. e. r. a. ē. n. e. c. i. a. a. d. v. i. t. e. e. i. s. e. r. u. a. t. i. o. e. z.
. s. r. e. f. r. i. g. e. r. i. u. m. c. o. r. d. i. s. a. l. t. e. r. a. a. d. h. i. c. e. i. s. f. o. r. m. a. t. i. o. v. o. c. i. s. d. e.
c. a. r. e. f. r. i. g. e. r. i. u. m. d. e. n. t. i. c. a. l. i. b. i. s. i. n. l. i. b. e. l. l. o. d. e. r. e. s. p. i. r. a. t. i. o. e. q. v. t. i. n.
q. t. o. m. e. t. a. t. o. r. o. m. e. n. s. s. a. d. n. o. s. n. o. n. d. u. m. p. n. e. n. i. t.

Dubitatur. q. pbs supi illo ca. potētiaz autē
aie. dicit tactū posse separi a qlibet
alio sensu q. uis nō ē. qre pole ē repiri aial hīs tactū qd
tū nō hz aliā sensus exteriorē. r p. n. s. gustus nō ē necius
aial: cui' oppositū hō dīc. C. Ad B. r. d. i. c. i. t. p. o. t. i. t. u. r. a. v. n. u. z.
m. o. d. u. m. r. i. d. e. d. i. t. o. r. i. a. t. o. r. i. s. p. m. e. z. i. h. b. s. e. d. i. c. e. d. e. d. o. q. a. l. i.
q. d. ē. a. i. a. l. h. i. s. t. a. c. t. u. m. q. d. t. n. n. o. h. z. s. e. n. s. u. z. g. u. s. t. u. s. c. u. i. u. s. m. o. d. i. ē.
h. o. s. t. r. e. m. a. r. i. a. r. m. l. t. a. a. l. i. a. a. i. a. l. i. a. i. p. s. e. c. t. a. s. z. A. r. i. s. t. o. v. o. l. u. i. t.
q. c. u. i. c. u. q. a. i. a. l. i. e. s. t. g. u. s. t. u. s. s. e. n. s. u. s. i. l. l. e. m. a. g. i. s. d. e. f. e. r. u. i. t. a. d.
e. s. s. e. r. v. i. t. e. s. e. r. u. a. t. i. o. e. z. q. l. o. c. u. t. i. o. q. f. a. c. i. t. a. d. h. i. c. e. s. s. e. r. p. p.
h. o. c. m. a. g. i. s. a. i. a. l. i. n. e. c. e. s. s. a. r. i. u. s. a. p. p. e. l. l. a. t. q. r. e. r. e. z.

C Organū aut respiratōis vocalis arteria est. Cō. 89
Cui' aut cā bec pō ē pulmo. bac. n. pte plus
hnt calozes pedib' gradiētia alijs: indiget aut
respiratōe: r circa coz locus pum'. Ande ne-
cesse est interius respirāte r ingredi aerem.

C In hac pte magis spāl'r tagit illud qd p. u. s. d. i. c. i. t. i. g. n. a. l. i.
r. d. q. o. r. g. a. n. u. m. q. m. e. d. i. a. t. e. v. o. x. f. o. r. m. a. t. i. e. v. o. c. a. l. i. s. a. r. t. e. r. i. a.
m. e. b. r. i. s. v. o. c. u. i. c. a. h. e. c. f. o. r. m. a. t. a. f. u. i. t. ē. p. u. l. m. o. E. t. s. u. b. d. i. t. q.
m. e. d. i. a. t. e. h. a. c. p. t. e. s. p. u. l. m. o. e. r. l. o. c. i. s. s. i. b. i. p. p. i. g. s. a. i. a. l. i. a. p. e. d. i.
b. u. s. g. r. a. d. i. e. n. t. i. a. p. l. u. s. h. n. t. d. e. c. a. l. o. z. e. n. a. l. i. a. l. y. s. a. i. a. l. i. b'. E. t. q.
i. f. e. r. t. p. n. r. q. l. o. c. q. ē. c. i. r. c. a. c. o. z. c. u. s. i. t. n. a. l. t. r. c. a. l. i. d. i. o. z. p. n. c. i. p. a. l. r.
i. d. i. c. e. t. r. e. s. p. i. r. a. t. i. o. e. z. p. n. s. o. z. a. d. r. e. f. r. i. g. e. r. i. u. m. c. o. r. d. i. s. r. a. l. i. a. z.
p. r. i. u. a. e. r. e. i. t. e. r. i. a. t. r. a. b. i. s. u. p. p. l. e. m. e. d. i. a. t. e. p. u. l. m. o. e. C. N. o.
t. a. d. u. p. p. v. o. c. a. l. a. r. t. e. r. i. a. ē. m. e. b. r. i. u. o. b. l. o. g. u. m. a. d. m. o. d. u. c. a. n. e.
m. l. t. o. s. h. i. s. n. o. d. o. s. c. u. i' a. l. t. e. r. a. e. x. t. r. e. m. i. t. a. s. a. d. p. u. l. m. o. z.
a. l. t. e. r. a. v. o. a. d. l. i. g. u. a. t. e. r. i. a. t. e. a. n. o. t. h. o. m. i. a. a. m. e. d. i. c. i. u. s. v. i. t. e. r.
e. i' v. i. l. i. t. a. t. e. s. f. u. i. t. a. t. p. n. c. i. p. a. l. r. a. d. B. c. r. e. a. t. a. v. t. c. o. l. l. i. g. i. t. h. a.
p. b. o. v. t. c. u. p. l. i. n. o. c. o. n. u. e. c. a. r. e. f. r. i. g. e. r. i. u. m. p. m. o. t. u. e. i' d. i. l. a. t. i. o.
n. i. s. a. e. r. e. a. t. t. r. a. h. a. t. r. p. m. o. t. u. m. s. t. r. i. c. t. i. o. i. s. e. x. p. e. l. l. a. t. e. e. t. d. e. b. i. t.
t. a. r. p. p. o. r. t. o. d. a. t. a. v. i. a. p. q. u. a. a. e. r. a. t. t. r. a. h. e. r. e. t. r. a. t. t. r. a. c. t. i. o. e. x. p. e. l.
l. e. r. e. t. C. z. n. o. n. d. u. q. a. i. a. l. i. a. p. e. d. i. b'. g. r. a. d. i. e. n. t. i. a. p. l. u. s. r. e. q. r. e.
d. s. a. g. u. e. r. s. p. i. u. a. d. s. u. o. s. m. o. r. p. f. i. c. i. e. d. o. s. q. a. i. a. l. i. a. n. g. r. a. d. i. e.
t. i. a. p. f. e. r. t. i. q. a. i. a. l. i. a. a. f. f. i. x. a. r. o. n. u. e. g. e. f. e. r. t. a. r. p. n. s. m. a. i. o.
r. i. d. i. g. e. t. c. a. l. o. z. e. n. a. l. i. c. a. l. o. z. e. a. u. t. i. l. l. u. p. n. c. i. p. a. l. r. h. n. t. a. c. o. r. d. e.
t. a. n. q. z. a. m. e. b. r. o. p. n. c. i. p. a. l. i. s. s. i. m. o. r. r. a. b. a. l. y. s. m. e. b. r. i. s. d. e. s.
f. e. r. e. n. t. i. b. u. s. r. s. i. b. i. p. p. i. n. g. s. v. t. e. p. e. p. u. l. m. o. n. e. z.

C Quare pcssio respirati aeris ab anima: q ē Cō. 90
in his partibus ad vocalē arteriam vox est.

C Prio dcludūt dīffōne vocis. z. illā declarat q ad alijs
ei' ptes ibi (Nō. n. ois aialis rē.) De p' dīc vox ē pcssio
aeris ab aia respirati q ē in his pteb' ad vocatā artariāz.
C. Nōndū q ly q fm alijs referē ad hūc terminū aia.
q. u. i. s. n. i. n. q. l. s. p. t. e. c. o. z. p. i. s. a. i. a. t. i. s. i. t. a. i. a. t. i. n. p. n. c. i. p. a. l. r. ē. i. h. i. s.
p. t. e. b'. s. i. n. c. o. r. d. e. r. p. u. l. m. o. e. r. p. f. e. r. t. i. s. q. r. u. a. d. o. p. a. t. o. e. s. m. o.
r. i. n. a. s. A. l. y. v. o. v. o. l. u. n. t. q. r. e. f. e. r. a. t. a. d. l. y. p. c. u. s. s. i. o. i. t. a. v. t. d. e. n. o.
t. e. t. q. p. c. u. s. s. i. o. e. x. q. f. i. t. v. o. x. f. i. t. i. n. h. i. s. p. t. e. b'. i. c. i. r. c. a. h. a. s. p. a. r.
t. e. s. s. c. o. z. r. p. u. l. m. o. z. z. e. x. p. o. v. i. d. e. t. m. e. l. i. o. z.

C Nō. n. ois aialis son' vox ē: sic dīrimus. Est
. n. r. l. i. g. u. a. s. o. n. a. r. e. r. f. i. c. i. t. t. u. s. s. i. e. t. e. s. s. i. e. s. s. o. z. a. i. a. r. u.
eē verberās: r cū imaginatōe aliq. Significa-
tius. n. qdā son' ē vox: r nō respirati aeris s.
cut tussis: s3 isto x'bat cū q ē i arteria ad ipsaz.

C Prio declarat qtis aeris ab aia pcssio sit vox. z. ifert
coz'e ex pdictis ibi. (Manifestū at rē.) De p' itēdit q
nō q. l. s. p. c. u. s. s. i. o. a. e. r. i. s. f. a. c. t. a. a. b. a. i. a. ē. v. o. x. s. i. l. l. a. q. f. i. t. p. e. d. e. t. e.
i. m. a. g. i. n. a. t. i. o. e. q. d. p. b. a. t. o. u. p. l. r. p. s. i. c. s. o. n. u. s. q. f. i. t. i. t. u. s. s. i. a. u. t. q. f. i. t.

cū lingua per modū sibi illi serpētis non est vox: qui nō fit
ex p. c. u. s. s. i. o. n. e. a. e. r. i. s. r. e. s. p. i. r. a. t. i. a. b. a. i. a. f. a. c. t. a. r. h. o. c. i. d. o. p. r. i. n. g. i. t.
q. r. t. a. l. e. s. o. n. u. m. n. u. l. l. a. p. e. d. i. t. i. m. a. g. i. n. a. t. i. o. i. g. i. t. r. e. z. I. t. e. v. o. x. e. s. t.
s. o. n. u. s. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. i. u. s. s. i. h. o. c. e. e. n. o. p. o. t. n. i. s. i. f. o. r. m. a. t. i. o. n. e. i. p. s. i.
p. e. d. a. t. a. l. i. q. i. m. a. g. i. n. a. t. i. o. n. e. c. u. i' i. l. l. a. v. o. x. f. i. t. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. i. u. a. i. g. i.
t. u. r. r. e. q. r. e. d. e. l. u. d. i. t. q. v. o. x. n. o. e. s. t. s. o. n. u. s. a. e. r. i. s. s. i. c. r. e. s. p. i. r. a. t. i.
s. i. c. i. n. t. u. s. s. i. p. r. i. n. g. i. t. s. i. a. i. a. m. e. d. i. a. n. t. e. a. e. r. e. r. e. s. p. i. r. a. t. o. m. o. u. e. t.
a. l. i. u. a. e. r. e. e. x. i. t. e. i. n. v. o. c. a. l. i. a. r. t. a. r. i. a. r. p. e. u. r. i. t. i. p. s. a. m. e. x. q. u. o. z.
p. e. r. c. u. s. s. i. o. n. e. r. e. p. u. s. s. i. o. n. e. s. u. p. p. l. e. p. e. d. e. n. t. e. i. m. a. g. i. n. a. t. i. o. n. e.
f. i. t. f. o. r. m. a. t. i. o. v. o. c. i. s. r. e.

C Signū at ē nō posse vocare respirātes: neqz
ex r. i. t. a. t. e. s. e. d. d. e. t. i. n. e. t. e. m. o. u. e. t. n. i. s. t. o. r. e. t. i. n. e. s.

C Tertio declarat intētū per quoddā signū. d. q. hō duz
aerē expellit: aut attrahit nō pōt formare vocē: sed aerē
attractū retinēdo format ipsam: cū igit' illa aeris r. e. t. e. n.
t. i. o. n. o. n. f. i. a. t. s. i. n. e. i. m. a. g. i. n. a. t. i. o. n. e. s. e. g. t. u. r. q. f. o. r. m. a. t. i. o. v. o. c. i. s.
n. o. n. f. i. t. n. i. s. i. p. e. d. e. n. t. e. i. m. a. g. i. n. a. t. i. o. n. e.

C Adūstū at: r qz pices sine voce: n. n. hnt
guttur: hac aut pte nō hnt: qz nō recipiūt aerē:
neqz respirāt. Sed q dicit sic: peccant: ppter
quā igit' causam: altera ratio est.

C Dcludūt ex pdictis q pices nō hnt vocē: qz nō habēt
guttur siue vocalē artariā per quā aerē attrahere r ex-
pellere possint: cui' sibi necāria nō fuerit aeris attractio:
hoc aut regit' ad formationē vocis. Et iō dicētes pices
formare vocem non bene dicunt: sed ppter quā causam
hoc ptingat est altera ratio alibi vidēda. s. i. n. l. i. b. r. o. d. e. a. i. a.
l. i. b. u. s. v. t. e. x. p. o. n. i. t. C. o. m. e. n. t. a. t. o. r. c. o. m. e. t. o. 91. r. e.

D E odore aut r olfabili minus bene
determinabile est dictis. Nō. n. mani-
festū est qle qd sit odor qd son': aut
visibile: vtz lumē: cā aut est: qz sensū
hūc nō hēm certū: sed p. i. o. z. e. m. l. t. i. s. a. i. a. l. i. b'.
P. r. a. u. e. n. o. d. o. r. a. t. h. o. E. t. n. i. b. i. l. o. d. o. r. a. t. o. d. o. r. a.
b. i. l. i. u. s. i. n. e. l. e. t. i. t. i. a. r. t. r. i. s. t. i. t. u. r. i. s. i. c. n. o. n. e. x. n. t. e. c. e. r. t. o.
e. o. q. d. s. e. n. t. i. m'. C. R. o. n. a. b. i. l. e. a. u. t. s. i. c. u. t. r. f. o. r. t. e. s.
o. c. u. l. i. s. c. o. l. o. z. e. s. s. e. n. t. i. r. e. r. n. o. n. p. e. r. m. a. n. i. f. e. s. t. a. s.
i. p. s. i. a. e. s. s. e. d. i. f. f. e. r. e. n. t. i. a. s. c. o. l. o. z. n. i. s. i. t. e. r. r. e. n. t. i. u. m. r. n. o.
t. e. r. r. e. n. t. i. u. s. s. i. c. a. u. t. e. m. r. o. d. o. z. e. s. h. o. m. i. n. u. m. g. e. n. u. s.

C In B. tertio caplo hui' tractat' pbs determinat de odo-
ratu: r diuidit in tres ptes. in pma determinat de odora-
bili in bitudie ad odoratū. In 2. de medio odoradi r de
modis diuersis odoradi aialiu ibi. (Est aut olfat' p. m. e.
d. i. u. s.) In 3. succicte de orgāo olfat' ibi in fine capli. Est
aut odor' sicci rē. p. m. a. d. i. u. i. d. i. t. i. d. u. a. s. i. n. p. m. a. o. s. t. e. d. i. t. q.
n. o. b. e. s. t. d. i. f. f. i. c. i. l. e. d. e. t. e. r. i. a. r. e. d. e. o. d. o. z. e. r. a. s. s. i. g. n. a. t. o. r. i. a. s. e. i'.
In s. c. d. a. c. o. p. a. r. o. d. o. r. a. t. u. m. a. d. o. d. o. z. a. b. i. l. e. r. n. o. o. d. o. z. a. b. i. l. e. o. s. t. e.
d. e. s. q. u. o. r. m. o. d. i. s. s. u. m. i. t. n. o. o. d. o. z. a. b. i. l. e. i. b. i. (A. d. h. u. c. a. u. t. s. i. c.
a. u. d. i. t. r. e.) p. o. s. i. d. i. t. d. i. f. f. i. c. i. l. e. n. o. b. e. e. d. e. t. e. r. m. i. a. r. e. d. e. o. d. o. z. e.
s. c. d. o. d. o. c. e. t. s. u. m. e. r. e. s. p. e. s. s. i. u. e. o. r. i. a. s. e. i' i. b. i. (U. t. a. u. t. a. n. o. l. o.
g. i. a. r. e.) p. r. i. o. i. g. i. t. i. t. e. d. i. t. i. s. t. a. s. n. e. a. n. o. b. m. i. n'. c. e. r. t. e. d. e. t. e. r. i. a.
r. i. p. o. t. d. e. o. d. o. z. a. b. i. l. i. q. d. e. v. i. s. i. b. i. l. i. v. t. a. u. d. i. b. i. l. i. p. b. a. t. u. r. s. i. c.
Nō e. s. t. i. t. a. n. o. b. m. a. n. i. f. e. s. t. u. m. q. l. e. q. d. f. i. t. o. d. o. r. q. e. s. t. o. b. m. o. d. o.
r. a. t. i. c. s. i. c. s. o. n. u. s. q. e. s. t. o. b. m. a. u. d. i. t. r. e. l. u. m. e. q. d. e. s. t. o. b. m. v. i. s. u. s.
i. g. i. t. r. e. z. r. a. m. p. b. a. t. h. o. i. t. e. r. c. e. t. e. r. a. a. i. a. l. i. a. p. r. a. u. u. r. i. c. e. r. t. u.
h. z. s. e. n. s. u. m. o. d. o. r. a. t. i. g. i. t. r. e. z. a. m. p. s. p. h. o. c. q. h. o. n. o. p. c. i. p. i. t. n. i. s. i.
o. d. o. z. e. s. q. u. o. s. d. a. e. x. t. r. e. m. o. s. e. x. q. z. p. e. c. e. p. t. i. o. e. c. a. u. s. a. t. q. d. a. l. e. t. i.
t. i. a. v. e. l. t. r. i. s. t. i. t. i. a. i. n. s. e. n. s. u. r. n. o. n. p. c. i. p. i. t. o. d. o. z. e. s. m. e. d. i. o. s. q. t. i.
a. m. u. l. t. i. s. a. i. a. l. i. b'. b. r. u. t. i. s. p. c. i. p. i. u. n. t. r. e. c. o. t. i. n. g. i. t. a. s. i. l. i. q. s. i. c. p. i.
s. c. e. s. r. c. e. t. e. r. a. a. i. a. l. i. a. h. n. t. i. a. o. c. u. l. o. s. d. u. r. o. s. n. o. p. e. r. c. i. p. i. u. n. t. n. i. s. i.
c. o. l. o. z. e. s. e. x. t. r. e. m. o. s. v. a. l. d. e. d. e. l. e. c. t. a. b. i. l. e. s. a. u. t. v. a. l. d. e. t. e. r. r. e. n.
t. e. s. i. t. a. r. h. o. n. o. p. c. i. p. i. t. n. i. s. i. e. x. t. r. e. m. a. s. o. r. i. a. s. o. d. o. z. C. N. o.

tandum pmo de mēte cōmētatoris cōmēto. qz. q. itelle-
ctus difficile cōprehēdit o. r. i. a. s. o. d. o. z. q. a. o. l. f. a. t'. d. e. b. i. l. r. c. o.
p. r. e. h. e. d. i. t. o. r. i. a. s. o. d. o. z. s. e. n. s. i. b. i. l. e. s. c. o. p. r. e. h. e. s. i. o. n. o. r. i. a. z. r. e.
r. u. z. s. e. n. s. i. b. i. l. i. u. a. s. e. n. s. u. e. s. t. c. a. i. n. c. o. p.

et ipsa debite approximata non sentiri aliquem eius saporis
 igitur odor potest iueneri in non habente saporis: cuius d. comen-
 tator. et totum anis est pole ut appetit ex quo inferi-
 tur gustus non est in nobis certior odoratu. p. cu odor alio fu-
 malis euaporatiois facit et intente a nobis percipiatur: sapor vero
 nullo modo vel non nisi debet percipi potest. Tertio dubi-
 tat: quod si odor potest sumi absolute non in copo-
 sitione ad saporis: quod aliquis est redolens et aliquis fetens: et iste
 sunt proprie odoris dicitur. ut p. confirmat: quod secundum Aristotelem in de
 sensu. due sunt species odoris una sumitur penes delectationem
 nec dicitur saporis: alia vero sumitur penes delectationem per
 priam ex ipso odore caritas: sic ex odore floz: aut unguentoz.
 Quarto dubitat. quod si sensus odoratus ponitur mediis iter
 alios sensus exterioribus: et dicitur per se ipso determinat me-
 dio loco. Pro ratione horum dubiorum sciendum est quod cum dicitur
 essentialis odor non potest nobis esse manifestus: sic et mul-
 toz alioz: non minus hic nisi dicitur esse accitales sive no-
 mine quodam accitanti significatas: tales autem triplici distin-
 gui possunt. vno in copatione ad extrinsecas imutationes que in
 organo olfactus habentur: et sic distinguitur odor in odore re-
 dolente et fetente. est. n. odor redolens ois odor inferens lecti-
 tiam sensui olfactus: fetens autem tristitia inferens: non tamen tempore
 rito sicut in febribus dicitur odor redolens: aut fetens: sed merito in-
 tensiueniente vel discoueniencie: quia huiusmodi sensui olfactus:
 et hoc intelligitur per extrinsecas imutationes. et distinguitur per dicitur
 odor in copatione ad illud in quod ordinatur odor tanquam in fine
 ne duplex. n. est finis odoris. i. delectatio ipsius secundum se quod
 dicitur in sanitatis partem cerebri et delectatio ipsius propter
 cibum quod ordinatur in alimentum: et secundum hoc sumuntur due dicitur
 ris. i. odor: sed delectabilis et odor delectabilis propter ci-
 bum. et dicitur per se distinguitur in copatione ad illud: cuius delectatio
 in oibus aialibus ordinatur ad alimentum ad quod etiam ordinatur de-
 lectatio ipsius odoris: et hoc modo distinguitur in copatione
 ad saporis: est. n. sapor a natura principaliter ordinatur per ipsum di-
 scernat aialia diuencis alimentum ab inconuenienti: et dicitur per
 ipsum delectationem ad alimentum inclinatur: et secundum hoc distin-
 guitur odor in species contridentes species saporis. i. in dulcem
 amarum acutum etc. Per hec per se non ad dubitationes: ad p-
 mam per se dicitur quod odor maioris diuenciam huiusmodi saporis
 quod cum aliquo tangibili qualitate. odor etiam et sapor sunt qualitates
 scilicet producte ex mixtione qualitatuum primarum: quare magis diuenci-
 re videntur quod odor et qualitas prima sensibilis sensui tactus: et
 sic ex differetibus saporibus magis sumende sunt dicitur odor quod
 ex differetibus tangibilis qualitatibus. Ad dicitur dicitur quod non coeli-
 deret si cetera cent paria. primo vero causa disputatis est: quod de-
 lectatio odoris et coloris non ordinantur in eundem finem. scilicet ali-
 mentum sicut delectatio odoris et saporis. et est: quod si non in-
 ueniret odor in aliquo mixto sine colore: neque sine sapore
 tamen gustus per quem comprehenditur sapor in nobis est certior quod
 visus in copatione ad aialia pura. Ad confirmationem dicitur
 quod cum illa fumalis euaporatio sit quodam mixtum in se subtri-
 ue huiusmodi saporis: veritatem debet moueri gustu. Quod sequitur ad
 correlariu non negando primam. sed in certa maiori meli percipiatur
 odor quod sapor: non tamen sequitur olfactum absolute esse in no-
 bis certioris gustu. Ad tertiam confirmationem eius per se dicitur
 dicitur. Ad quartam respondetur quod prima causa est: quia sensus gustus
 et tactus: sunt sensus alimentum: quod requiritur ad subas aialia: cuius
 bis autem diuencit odoratus: cuius una delectatio ordietur in ali-
 mentum: sic et delectatio gustus ut dicitur est per se. visus autem et au-
 ditus sunt propter huiusmodi certum: et cum bis diuencit odoratus secundum quod
 unum modum delectationis eius est secundum se sic et modus delecta-
 tionis visus et auditus: quare rationabiliter ponitur mediis iter ali-
 os quatuor. et causa potest assignari ex parte spiritualitatis. est. n. odor
 magis spiritualis quod sapor: aut tamen tangibilis qualitas: cuius signum est: quia
 a logiori distantia percipiuntur alius percipiuntur aliquid illoz: id est etiam
 odor per eadem causam minus est spiritualis quod sonus: aut color: et ex

alio signo: quia ut plurimum odor fit multiplicat cum subito suo
 .i. fumali euaporatione: quod non contingit de colore et sono.
 Possit hic moueri quod si vtriusque ex bonitate tactus arguetur
 dum sit supra bonitatem intellectus: sed dimittatur hoc diffi-
 cultas usque ad causam de tactu.
 Est autem sicut humor hic quidem dulcis: ille
 vero amarum: sic et odores sunt. Sed alia quodam
 habent proportionaliter odorem et humorem. Bico autem
 dulce odorem: et dulce humorem: alia vero con-
 trarium. Similiter autem et acer et austerus
 et acutus et pinguis est odor.
 Nunc specificat per se quod sibi adiuncte corrumpat dicitur sa-
 por et odor. per se facit. et reuertitur ad ostendendum quare species odo-
 ris sumuntur a specie saporis ibi. Sed sic dicitur etc. d. igitur
 per se sapor alius est dulcis et alius amarum: ita odores sunt
 odias huiusmodi: quibus aliqui sunt proportionaliter iuenciam dulcis
 odor et dulcis sapor: aliqui vero contrario ut dulcis odor et
 sapor amarum: aut e contra quodam odor est acer. quodam austerus
 quodam acutus: et quodam pinguis: sic in denotationibus saporis et in
 gitur etc. Non quod propter quodam diuenciam aliqui odor dulcis
 cuius sapor amarum: aut e contra: secundum aliquos est: quia sapor subtriue fu-
 dat in humido aqueo: odor vero in sicco terreo. ut dicitur de me-
 te philosophi in fine huiusmodi capituli: et igitur autem humidum aerem cum eum sicco
 esse a calore agente debite mixtum huiusmodi digestum et terminatum:
 et dicitur dulce produci odorem: humidum tamen aqueo debite a calo-
 re regulato et male digesto ex quod amarum generat saporis: et sic
 e contrario et igitur possit. Alii vero dicitur quod calor agente digestio
 ne et igitur humido intrinseco ex parte huiusmodi mixto et digesto ad
 partes exteriores pactione caloris transmitti quodam pres-
 adulas terrestres quibus valde subtilis: et dicitur exteri-
 tiri odorem amarum: iterum autem gustari saporis dulces: et quod pres-
 ille terrestres ad superficiem eleuatur: et puer et subtiles non sus-
 ficiunt impedire sensationem saporis dulcis in aliis percipiuntur ex-
 trite calore digerere in exterioribus percipiuntur inuatur a calore circuli
 stante: et dicitur in eis de percipiuntur humidum huiusmodi digestum productum odorem
 quod sapor dulcis: in percipiuntur autem intrinsecis debili et remissa facta
 digestione remanet sapor acer: quare huiusmodi gustate per multi-
 tudinem acedens interioris totum appetit acre. multe alie et va-
 rie possent huiusmodi diuersitate: et assignari quod per nunc omitto.
 et non huiusmodi finis aliquid: per sapor acer producit frigidum ex
 pellere calorem tunc digestiois mixti. remanentibus. n. percipiuntur
 mixti cum calore remisso causam idigestio: et dicitur quodam acedo.
 austerus vero sapor adhuc ex extrinseca frigiditate causatur.
 Acutus vero a caliditate superuicente: et pinguis a caliditate dige-
 rente: magis tamen diuencit quod comestum. tunc. n. debite dige-
 rit humiditas aerea spumosa que est causa pinguedinis.
 Sed sicut diximus propter id quod non multum
 per manifesti sunt odores: sicut humores: ab
 bis acceperunt nomina secundum similitudinem rerum. Dul-
 cis quodam. n. a croco et melle: acer autem a thimo: et
 buuiusmodi. Eodem autem modo et in alijs.
 Dicitur quod causa propter quodam nomina species odorum transuincuntur sumuntur
 a nominibus species saporis: quia saporis et eorum nomina magis nobis
 sunt manifesta. a nominibus autem nobis debet sumi nomina rerum que non
 bis sunt minus manifesta: et subditur quod dulcis odor est sicut odor
 croci: aut mellis cum vtriusque sit suauis: acer autem odor est sicut odorem
 thimi: et codicis alius dicitur. Non huiusmodi per se aliquid quod in mix-
 tione est: ex quod generat mixtum prima qualitas scilicet quodam productum est
 sapor vel salte plus quod odor: quod quodam de posititate nature intelligi
 dicitur. autem per exalationem humidum factam et generat saporis pro-
 ducit odor. Dubitat quare in platis magis manifestat
 odorem et saporis quod in aialibus. videtur. n. platas intrinsecos habere

tam odores quod saporis: aialia vero ut plurimum remissos.
 Ad hoc respondetur quod qualitates prime in platis magis agunt
 ut elementares quod in aialibus: sed in aialibus magis agunt opa-
 tiones aie cum sint ab aia tanquam a forma perfectiori dicitur
 et ideo in platis magis manifestantur proprie eorum opatio-
 nes: in quibus sunt elementares sicut productio odoris et saporis.
 Adhuc autem sicut auditus: et vniuersus sensus:
 hic quodam audibilis et non audibilis: ille vero visibilis
 et non visibilis: et olfactus odorabilis et non odo-
 rabilis. Non odorabile autem aliud quodam sed id quod
 ois ipse est habere odorem: aliud vero non plus habens et
 prauum. Sicut autem et non gustabile dicitur.
 Copat odoratum ad obiectum. d. quod odoratus est rei odorabilis
 et rei non odorabilis: per se visus est rei visibilis et non visibilis: au-
 ditus est rei audibilis et rei non audibilis: igitur sicut odoratus est rei odo-
 rabilis et non odorabilis. et non a se et a se patitur superius:
 et subditur quod non odorabile triplici accipitur. vno quod impossibile
 est in se habere odorem ut elementum simplex: alio quod primum habens
 odorem: alio quod primum suum discouenit huiusmodi odorem et res
 valde fetens. Non dicitur quod illa licet odoratus est odorabilis
 et non odorabilis sed diuersimode intelligitur. tenen-
 do. n. quod idem sensus est per se perceptiuus obiecti primum et primum
 sibi oppositi ut quod visus sit perceptiuus luis et tenebre: itel-
 ligitur quod odoratus est vniuersus illoz tanquam obiecti primum perceptiuus.
 Sed tenedo sensus exterioris non percipit pactionem obiecti
 primum: quod primum magis rationabile: intelligitur quod olfactus non est odo-
 rabilis: quod percipiendo obiectum aliquid debite percipit organo olfactus
 debite disposito non inuatur olfactum appbeditur et ite-
 rior illud obiectum tanquam non odorabile: et per se appbescit fiat
 per vtriusque iterioris: hoc tamen fieri non possit nisi percipiendo olfactum
 tum non inuatur: id cedit possit ad illius perceptionem ol-
 factum per se concurrere quod indirecte.
 Est autem olfactus per medium: aut aerem: aut aquam: et
 namque aquatica videntur odorem sentire. Sicut et quod
 cumque est sanguine: et sine sanguine: sicut et que
 in aere. Et enim horum quedam a longe occurrunt
 ad alimentum: que ab odore mouentur.
 Dec est per se principalis huiusmodi capiti in quod per dicitur de me-
 dio olfactus. scilicet mouet et soluit quodam de modo odorandi ibi.
 Alii et dubium vult. De prima intendit ista dicitur. opatio olfactus
 fit per aerem et per aquam tanquam per medium. quod fit per aerem et relingit
 per se tanquam per se notum: quod fit per aquam arguitur sic: aialia aqua
 sua huiusmodi sine non habentia sanguine per aquam sentiunt odo-
 rem: sicut et aialia in aere habitantia: et hoc non fit nisi media-
 te odoratum: igitur etc. et non cum minoribus. maioribus per se cum huiusmodi aialia
 de longe moueantur ad alimentum sola facta comprehendit
 odorem. Comentator merito. 97. explicat de aialibus ca-
 reteribus sanguine: que tamen odoratum per aliquod medium. d. et istorum
 multa mouentur a remoto cum non videantur: apes. n. mouentur
 ad nutrimentum a loco remotissimo: et parum post subdit. Et
 sunt ex aialibus careribus sanguine etc.
 Alii et dubium vult. Si oia quodam que sub odore
 sunt: sicut odoratus. Non autem spiras odoratus: non re-
 spiras autem: sed expiras: aut retines spiritum non odo-
 rat: neque a longe: neque a prope: neque si in nasum in-
 tus apponat: et hoc quodam in ipso positum: quo sen-
 tiri insensibile esse oibus ceteris est. Sed sine respi-
 ratione non sentire potest est boium. Dani-
 festum est autem tentibus. Quare sanguine non
 habentia: quoniam non respirant: aliter vtriusque
 quedam sensum habet propter eos qui dicitur sunt.

Primo mouet quodam predicta. scilicet soluit ibi. Uidet autem
 huiusmodi differre hoc sensum etc. Itaque primo arguit ad vna
 partem quodam. scilicet ad partem oibus. Sed impossibile est. Dubi-
 tatio est ista. Numquid oia aialia odoratum percipiunt sine silem
 sensu: odoratum: quod non arguitur sic: huiusmodi odoratum inspirato et non
 expirato neque aere retinendo: multa autem aialia non respici-
 rando odoratum: igitur alio talio sensu odoratum boies et aialia non
 respirantia. maioribus per se expira. sive. n. odorabile a longe si-
 ue prope ponatur: imo si intra nasum ponatur huiusmodi non sentiret
 odoratum nisi attraheret aere: et subdit per se quod oibus perceptas est
 cuiusque sensus exterioris non percipere obiectum quod immediate
 ponitur super ipsum: sed non percipere odorem sine inspiratione est per
 primum boies: minoribus vero per se oibus aialibus non huiusmodi huiusmodi que
 non respirant: et tamen percipiunt odorem. Non quod non percipere odorem
 sine inspiratione non est prope percipiunt boies: quod si copetatur oibus huiusmodi non
 tamen percipit solus: multa. n. aialia aere attrahendo percipiunt odo-
 rem sic per se canibus venticis quod cum siccuti per se apponunt
 nasum iuxta terram et aere cum quadam violentia trahunt ut
 melius odorem percipiatur. Non autem scilicet quod aialia ca-
 rentia sanguine non respirant: quia defectu sanguinis sunt
 valde frigida: et dicitur ad refrigerium membrorum iteriorum non
 indiget euetatione: quare non fuit necesse ut aere attraherent
 in inspiratione cuius aeris attractio a natura principaliter ordinata
 sit ad refrigerium membrorum iteriorum ipsius aialis.
 Sed impossibile est siquidem odorem sentiunt. Do-
 rabilis. n. sensus: et mali odoramenti: et boni
 odoramenti olfactus est.
 Arguit ad aliam partem duabus rationibus. primo sic: sensus distin-
 guitur per obiecta: sed odor tamen diuencis quod discouenit est obiectum
 sensus boies et alioz aialium: igitur tamen huiusmodi cetera aialia per
 sensum olfactus percipiunt odorem: et per se non oibus in aialibus non
 respirantibus alium ponere sensum.
 Amplius autem et corrupti vult a fortibus odoribus: ex
 quibus homo corruptus: ut sulphure et bis. Olfactus
 quodam igitur habere necessarium est: sed non respirantia.
 Secundo arguitur sic. ab eis de fortibus odoribus corruptitur
 olfactus alioz aialium a quibus corruptus olfactus boies: igitur etc. et
 non. et a per se de odoribus sulfurum et alioz comitium.
 Alii autem in huiusmodi differre hoc sensum ad ea quod
 alioz sunt aialium: sicut oculi ad ea quod duorum ocu-
 loz sunt. Dec quodam. n. huiusmodi per se: et sic vicia
 men palpebras: quod aliquis non mouens: neque retrahens
 non videt: fortia aurem oculis nihil habet
 bent: sed mox videtur quodam in lucido. Sic igitur et
 coloratus: alius quodam sine opculo est: sic oculis.
 Alijs vero aere recipientibus habere coopimentum: quod
 respirantibus discooperit aplatias venis et poris.
 Soluit dubitationem et tacite assentiendo parti affirmati-
 ue respondet obiectioni in contrarium. d. quod diuersitas odoratum
 di in boies: et quibusdam alijs aialibus non est: quia in eis sunt di-
 uersi sensus olfactus: sed est ex diuersitate organorum. ita
 enim se huiusmodi organum olfactus boies ad organum aialium non re-
 spirantium sicut se huiusmodi oculi eius ad oculos duos quor-
 ruda aialium: quod sicut huiusmodi aialium oculos huiusmodi coopimentum
 .i. palpebras quibus non eleuatis non potest videre: sed huiusmodi
 oculos duos non huiusmodi tale velamen: imo pitato debite
 aliquo obiecto visibili statim videtur illud obiectionem: quod
 ganus olfactus boies et alioz aialium respirantium huiusmodi quodam
 coopimentum quodam nisi eleuetur non poterit boies: aut aliud huiusmodi
 aialium conuenienter sentire odorem: tunc autem odorem percipi-
 unt cum per aeris attractionem ampliatias venis et poris
 organum olfactus discooperit: organum vero animalium non
 D

respirantiū nō habet tale velamen: q̄re sentire possunt odorē nō obstatē q̄ nō attrahāt aerem inspirando.

Et ppter hoc respirātia nō odorāt in aqua. Necessariū. n. odorē part respirātia: hoc autē facere in humido est impossibile.

Infert correlariū ex pdictis. s. q̄ aialia respirātia i aq̄ posita non p̄it percipere odorē: pater. qz aialia respirantia non p̄cipiūt odorē nisi aerē attrahendo: sed hoc impossibile est fieri in aqua vt pater. igit̄ rē. ¶ Dubitat: qz si similitudo p̄bi sit sufficiēs: sc̄gtur q̄ sicut habētia oculos palpebris velatos melius vidēt q̄ h̄ntia oculos duos ita habētia organū olfact̄ velatū melius odorant q̄ habētia discoopertū: qd̄ tñ est manifeste falsum. R̄ndēt negādo p̄ntiaz. nō enim intēdit Ari. oimodā similitudinē s̄z sufficit sibi q̄ sicut oculi hoīs ab oculis duris quozūdā aialium differūt: quia habēt palpebras cooperientētes eos: oculi vō illoz̄ aialium non habent ita organū olfactus hoīs habet cooperimentum: organum vō animalium non respirantium non habet.

Est autē odor siccus sicut sapor humidus. Quod ratio autē sensitiuū potentia huiusmodi est.

Dec est 3° p̄ncipal^o h^o capli in q̄ p̄hs breuiter se expedies inuit duas h̄nes. p̄ma est ista. odor sūda in siccō sic sapor i hūido. sc̄da. olfact̄ ē p̄ odorē receptiuā. ¶ Notā dū q̄ Lōmen. cōmēto. 100. h^o sc̄di exponēs p̄mā h̄ne. d. q̄ odor: attribuit abūdātie pris sicce in odorabili sic sapor attribuit abūdātie pris hūide i gustabili: qd̄ qdē a q̄bus dā antiqs̄ sic itelligit̄: q̄ cū ceterē q̄litates p̄me ad gn̄ationē odoris actiē occurūt: sic cū occurūt actiue r̄ passiuē r̄ p̄serti siccū igneū: ad gn̄ationē vō saporis cū ceterē q̄litates p̄me actiue occurūt hūidū p̄rti aqueū actiue r̄ passiuē occurūt: q̄re hūidū aqueū erit subz saporis: siccū vō igneū subz odoris. sed circa h̄ne p̄bi est loc^o speculatiōis.

Notādū sc̄do q̄ p̄ illū terminū odoratiuū sensitiuū qdā itelligit̄ sensus olfact̄ vt dicit̄ est exponēdo: qdā vō organū olfact̄: sed quōcūq̄ itelligat̄ in idē redit.

Stabile autē ē qdā tāgibile: r̄ bec ē cā: q̄re nō sit sensibile p̄ mediū extraneū corp^o. Neq̄. n. tact^o est corp^o in quo ē hūor: qd̄ ē qd̄ gustabile i humido sicut m̄: hoc autē quiddā tāgibile.

In B. 4. ca. b^o tractat^o dēteriat Ari. de gustu r̄ gustabili. r̄ diuidit i duas p̄tes dēteriat de gustabili i ḡne. 2° vō de sp̄b^o ei^o ibi. (Sp̄s at hūoz̄ rē). p̄ vō i tres diuidit. i p̄ma dēteriat de medio gust^o. 2° cōpat gustū ad obz eius ibi. (Sic at visus rē). 3° dēteriat de orgāo ipi^o ibi. (Quā at hūidū qdē rē). Itē p̄ oīdit q̄ gustabile p̄cipi p̄t: s̄z n̄ p̄ mediū c̄xneū. 2° remouet obiectōez ibi. (Uñ r̄ si i aq̄ c̄m^o). 3° narrat qd̄ regrit̄ ad B. q̄ gustabile p̄cipiā ibi. (Nihil at fac̄ rē). p̄ igit̄ p̄mittit hāc p̄pōnē: gustabile est qdā tāgibile: ex q̄ p̄nt̄ iferit̄ q̄ sic tact^o p̄cipe p̄t: s̄z p̄ mediū c̄xneū sic gustabile p̄cipi p̄t: s̄z n̄ p̄ mediū c̄xneū. de idē p̄bat p̄pōnē as̄tūā sic: sapor q̄ ē obz gustabile fundat̄ i hūido tāq̄ i m̄: hūidū at est qdā tāgibile igit̄ rē. ¶ Nōn^o q̄ s̄z Lōmē. cōmēto. 101. h^o sc̄di. alr̄ p̄t l̄ra itroduci vt. f. Ari. p̄bet p̄ duas rōnes q̄ gustus ē qdā tact^o: q̄ p̄ est: qz gust^o p̄cipit sine medio c̄xneo sic tact^o. 2° ē: qz sapor fundat̄ p̄ se in humido qd̄ est obz p̄ se tāgibile. bec expō magis directam habet sn̄iam. p̄ma vō expōsitio magis ē consona textui trāslationis nostre.

Uñ si in aq̄ essem^o: sentirem^o vtiq̄ appositū dulce. Nō at cēt tūc nebis sensu p̄ mediū: s̄z in eo qd̄ misceat̄ hūido: sic i potu. Color autē

non sic v̄: i eo qd̄ misceat̄: neq̄ de fluxionibus.

Et qdē igit̄ mediū nihil est: vt autē color visibile: sic gustabile humor est.

Posset aliqs̄ arguere sic. si ponat̄ aliq̄ dulce i aq̄ i certa distātia a nob^o: r̄ nos sim^o in cadē aq̄ p̄cipim^o illud dulce: igit̄ aq̄ ē mediū sentiēdi sensu gust^o r̄ nō est mediū intrinsecū sentiēti. igit̄ rē. R̄ndēt p̄hs q̄ cū sentim^o saporē in aq̄ h̄ nō r̄igit̄: qz aq̄ sit mediū sentiēdi: s̄z B. est: qz gustabile cōmisceat̄ p̄tib^o aque: r̄ sic r̄tingit̄ ipm̄ v̄l partem ei^o tāgere organū sensus gust^o: sic ē i potu r̄igit̄ admixta re aliq̄ dulci vino vel aq̄ potabili. subdit p̄hs ponēs p̄ hoc d̄riaz iter saporē r̄ a^o sensibilia q̄ color nō eo: p̄cipit̄ paliq̄ mediū sic sapor. color. n. in aere: aut aq̄ posse nō cōmiceat̄ p̄tib^o ei^o p̄ueniēs ad visum: neq̄ etiā a colore sūt defluxiones p̄tū p̄ueniētū ad visum: ex quo infert̄ q̄ color r̄ sapor q̄tū ad mediū nō se sūt h̄nt. si vō cōpantur vt oba se h̄nt s̄nt qz sicut color est obm̄ visibile: ita sapor est obz gustabile. ¶ Notādū q̄ aliq̄ gustabile sentiri p̄ admixtionē ipi^o cū aq̄ dupl̄ itelligi p̄t. vno^o sic q̄ ab illo gustabili realr̄ sapor multiplicet̄ r̄ recipiat̄ in aq̄ subtrine: r̄ iste itellect^o nō est verus: cū sapor nō possit esse subtrine in corpe simplici: vt appet̄ in de sensu r̄ sensato. alio mō q̄ pres aliq̄ illi^o gustabilis ab alijs diuiscōmiceant̄ cū p̄tib^o aq̄ abiuiscō diuiscō ex q̄ cōmixtiōe p̄s aliq̄ hui^o gustabilis ad organū gust^o p̄ducant̄: r̄ iste itellectus est verus sicut dēnt̄ est exponēdo. ¶ Nōnduz sc̄do q̄ p̄ defluxiōes coloris Ari. remouēdo opionē Democriti intēdit q̄ a corpe colorato debēt causare visionē nō oz defluere quāsdā ei^o pres diuiscō in minima que ad visum p̄ducant̄ quēadmodū dicebat de lumine solis sicut patuit superius in caplo de visibili.

Nihil autē facit humoris sensus sine humiditate: s̄z h̄z actū aut potētia hūiditate: vt salsum: bñ. n. liq̄dūz ipsuz ē r̄ liq̄factiuū lin gne.

Intendit istā h̄ne. Nullū gustabile est p̄ductiuū sensationis saporis sine humiditate. ista h̄ ab eo nō p̄bat cum sit nota exp̄riētia. r̄ subdit q̄ oē gustabile h̄z humiditātē actū vel potētia. actū: sic vinū v̄l aq̄. potētia vō sic sal qd̄ actū est siccū: potētia vō hūidū: est. n. aptuz fieri liq̄dū r̄ p̄nt̄ liq̄factiuū ligūc. ¶ Notādū q̄ rō p̄ quā sapor non sentit sine hūiditate est: qz fundat̄ in hūido: sic r̄ odor in sicco: vt colligit̄ ab Ari. in fine capli p̄cedētis r̄ a Lōmē: r̄atorē in isto caplo. cōmēto. 102. in fine cuz ingt̄. Uñ dicim^o q̄ sapor nō est in actu nisi i corpe humido i actu. ¶ Notādū sc̄do ex sn̄ia Lōmētatoris eodē cōmēto cuz Ari. d. sal r̄ alia h̄z gustabilia cē i potētia hūida nō idiffere enter itelligit̄ de potētia p̄pinq̄ vel remota: s̄z de p̄pinq̄ tñ. qd̄ s̄z. n. corpe corruptibile siue simplex siue mixtuz nō actu hūidū est in potētia p̄pinq̄ v̄l remota hūidū: nō tñ oē tale oz gustabile appellari. ¶ Notanduz tertio q̄ falsum esse liq̄factiuū lingue nō sic itelligit̄ vt per liq̄factiōez rei falsē lingua liquefact̄: sed q̄ lingua redditur magis humectata per ipsius liquefactionem.

Sic at visus visibilis ē r̄ inuisibilis. tenebra autē inuisibilis ē: iudicat at r̄ ipsā visus. Adhuc at valde splēdidi ē: eteni hoc inuisibile ē: alio autē mō a tenebra. Sicut at r̄ audir^o s̄z s̄z silētū: quoz r̄ alit^o audibile: alit^o nō audibile: r̄ magni soni sic visus ē splēdidi. Sicut. n. p̄ns son^o iaudibilis quodāmō: sic r̄ magn^o r̄ violēt^o. Inuisibile at alit^o qdē oio dī. sicut r̄ i alijs impole: aliud autē q̄uis aptum natuz non h̄z: aut pra-

ue: sic qd̄ sine pedib^o ē: r̄ sine gradu dī. Sic at gustabilis qdē r̄ n̄ gustabilis: hoc at ē parū: aut p̄nt̄ h̄ns hūozē: aut corruptiuū gust^o.

In hac pte p̄par Ari. gustū ad ei^o obm̄. p̄ q̄tū ad obz p̄ p̄ntū. 2° q̄tū ad obz i q̄ vt p̄uēire cū tactu ibi. (Uñ at rē) p̄tio igit̄ itēdit istā h̄ne. p̄ s̄ntū gust^o p̄cipit̄ gustabile r̄ n̄ gustabile tāq̄ p̄ntū obz. p̄bat sic. p̄ visū p̄cipit̄ visibile r̄ inuisibile: r̄ p̄ auditū audibile r̄ inaudibile. igit̄ a s̄ntū p̄ gustū p̄cipit̄ gustabile r̄ n̄ gustabile. a^o delect^o. p̄ visū p̄cipit̄ color sibi p̄portōat^o. p̄ ipz ē p̄cipit̄ tenebra r̄ res valde splēdida sic lux solis: qz v̄trūq̄ inuisibile appellat̄: s̄z alia r̄ alia rōne: nā tenebra dī inuisibilis p̄ defectū luis: res at valde splēdida p̄ abundantātia luis visū corrūptiōis. Itē p̄ auditū p̄cipit̄ son^o p̄portōat^o: p̄cipit̄ ē silētū r̄ son^o valde itēdit: qz v̄trūq̄ iaudibile dī. p̄mū qz carēs sono. 2° qz p̄ magnitudinē corruptiuūz audit^o. sic. n. p̄ns son^o iaudibilis dī sui p̄uitate: ita r̄ magn^o p̄ excellētia: r̄ p̄nt̄ difproporcionē cū auditū. r̄ subdit p̄hs q̄ inuisibile mltipl̄ dī. vno^o qd̄ ipole ē vidēri. alio^o qd̄ aptū eēt vidēri: s̄z male sic nō ḡrēibile: vno^o dī qd̄ caret pedib^o: r̄ p̄nt̄ ipole ē ipz abulare: alio^o qd̄ obiles h̄z pedes sic claudus. Ex his igit̄ p̄cludit̄ p̄ncipal^o: q̄ gustū p̄cipit̄ gustabile r̄ n̄ gustabile. s̄z n̄ gustabile mltipl̄ dī. vno^o debile h̄ns saporē qui sui debilitate n̄ sufficē mouere sensū. Alio^o qd̄ ē h̄ns malū saporē: aut corruptiuū gust^o. sic ē de inuisibili r̄ iaudibilis p̄ dicebat. ¶ Nōn^o q̄ p̄ gustū cē gustabilē r̄ n̄ gustabile dupl̄ itelligi p̄t sic in ca^o p̄cedētis de odorabili r̄ non odorabili dicebat. vno^o q̄ gust^o sit p̄ceptiu^o saporis: r̄ rei nullū h̄ntis saporē. alio^o q̄ p̄ceptiu^o rē aliq̄ debite gustū p̄ntatā d̄bita ex̄rite orgāi dispōne n̄ imutat̄ gustū p̄p̄bēdit̄ p̄ s̄ntū iteriozē illū obz tanq̄ n̄ gustabile: qd̄ magis puto rōabile: d̄ illo saltē loq̄ndo qd̄ n̄ gustabile appellat̄: qz nullū saporē i se h̄ns. ¶ 2° nōn^o q̄ res valde splēdida: nō iō inuisibilis appellat̄: qz p̄m se n̄ sit apta cāre visio nē: s̄z qz p̄ disp̄porciōez quā h̄z cū po^o visua n̄ ē apta il la potētia sine sui corruptiōe recipe eius actōez vel saltē sine sui idispōne. Idē etiā dicat̄ de itenso sono: aut itenso sapore quoz vt̄erq̄ sit sui sensus corruptiuus.

Et aut p̄cipit̄ cē potabile: r̄ n̄ potabile: gustus. n. qdā tact^o. Sed hoc qdē vt p̄ntum r̄ corruptiuū gustus: illud autē p̄m n̄m. Est at cōmune tactus: r̄ gustus potabile.

Intēdit istā h̄ne. potabile r̄ n̄ potabile ff oba p̄pā gust^o s̄z q̄ qdā tact^o. s̄z sic delect^o. v̄trūq̄ illoz̄ ē obz gust^o alitēz vt p̄ueniēs ei^o s̄z n̄āz. s̄. potabile: alitēz vō vt p̄ntū r̄ corruptiuū gust^o. s̄. n̄ potabile r̄ tact^o est rei potabil^o p̄ se p̄ceptiuus igit̄ rē. p̄ntā r̄ aīns v̄nt̄ d̄ se nō. ¶ Nōn^o q̄ hūidū r̄ potabile se h̄nt sic supi^o r̄ iferit^o: cū oē potabile sit hūidū: r̄ n̄ ē. hūidū. n. aereū hūidū ē aqueū simplex nō cōmixtū sicco: n̄ dī potabile cū i se nullū h̄eat saporē: s̄z potabile dī oē hūidū aqueū h̄ns in se subtrine saporē p̄portōatū gustū. n̄ potabile vō hūidū aqueū h̄ns saporē sui p̄uitate: aut itēsiōe gustū disp̄porciōatū: q̄uis p̄hs so^o de vno n̄ potabili faciat exp̄s̄saz mētionē. s̄. de corruptio gustus. ¶ Nōn^o 2° q̄ gust^o dupl̄ p̄t r̄ d̄siderari. vno^o formalr̄: sic cū sapor sit ei^o obz p̄ntū gustabile r̄ n̄ gustabile ei^o oba p̄pā d̄nt̄: p̄ q̄to gustabile. d. absolute. p̄portōatū sapor^o nihil aliū p̄notādo. alio^o p̄t r̄ d̄siderari s̄z q̄ ē qdā tact^o ad itell^o exp̄s̄sū i q̄one: r̄ vt sic potabile r̄ n̄ potabile d̄nt̄ ei^o oba p̄pā r̄ formalia: c̄ rō ē duplex. p̄ qz cuz potabile dicat̄ duo. s̄. hūidū r̄ sapor^o p̄m p̄ se p̄cipit̄ p̄ tactū. 2° at p̄ gustū. 2° ē qz vt patuit i q̄one sapor n̄ imutat̄ gustū nisi s̄z q̄ ē i hūido: r̄ p̄nt̄ sapor^o n̄ erit p̄m actū op̄atōis i sensū gust^o nisi s̄z q̄ ē hūido p̄iuctū qd̄ qdē

est p̄ se tāgibile. iō. d. p̄hs i l̄ra. Videt̄ aut p̄ncipiū supple actiuū rē. ex his ouab^o causis p̄t fieri vna si placet.

Quā at hūidū qdē ē gustabile: necesse s̄ntū. Cōm. 104. ipi^o n̄z hūidū cē actu: n̄z ipole fieri hūidū. P̄atit̄. n. aliq̄d gust^o a gustabili: sc̄d̄z q̄ gustabile ē. Necessariū ē ergo humectari fore qd̄ pole h̄uēctari salnatū: n̄ hūidū at s̄ntū gustatiū.

Nūc dēteriat de orgāo gust^o: r̄ p̄bat h̄ne quā itēdit p̄ rōnē. 2° a signo ibi. (Signū at rē) Intēdit igit̄ h̄ne istā. organū gust^o an̄ actōez gustabil^o ipz oz cē nō actu hūidū: s̄z aptū h̄uēctari. s̄ p̄bat sic. organū gust^o patit̄ a gustabili qd̄ ē actu hūidū. igit̄ recipit̄ v̄l aptū ē recipe ab eodē hūiditate: r̄ p̄nt̄ cū passuz sit i p̄nt̄ actōis distilē agētī r̄ in po^o ad fieri sile seq̄ h̄ itēta: r̄ subdit q̄ post actōez gustabilis i organū gust^o illud organū ē h̄uēctatū qd̄ pus erat pole h̄uēctari. cū at i sua nāli dispōne saluat̄ p̄m q̄ ē aptū gustabil^o actōez recipe tūc n̄ ē actu hūidū. ¶ Nōndū q̄ n̄ itēdit p̄hs q̄ organū gust^o oio oz carere hūiditate. cū. n. illū organū sit ps̄ aialis absolute ē calm r̄ hūidū plus p̄cipiās de hūiditate q̄ de siccitate: s̄z itēdit q̄ illū organū i sua nāli dispōne ex̄ns n̄ oz h̄re hūiditate nimis itētas q̄ sit ipeditiua p̄ductiōis hūiditatis rei gustabilis r̄ p̄nt̄ saporis i ipz: s̄z h̄re oz humiditatem qdā mediam r̄ p̄portionatam actioni gustabilis in gustū.

Sed hic dubitat: qz sic d̄nt̄ ē i q̄one pole ē saporē hūiditati p̄iuctū agē i organū gust^o q̄uis illa hūiditas nihil agat in ipm̄. opp^o tñ vt hic p̄hs velle.

P̄terea exp̄m̄ multa gustabilia agere i organū gust^o r̄ sentiri ipoz saporē: q̄ tñ nō agūt hūiditate i ipm̄ imo magis exp̄. igit̄ rē. ¶ Itē nō vt q̄ hūiditas sit ipeditiua actōis saporis i gustū cū nō sint q̄litates p̄ric: s̄z inuicē p̄nt̄ itētas ē hūiditate meli^o fluit sapor v̄tq̄ ad organū gust^o. ¶ Itē hūiditas ex̄ns i lingua nāl̄ se h̄ntē ipedit gustatōez alie^o gustabil^o itētas h̄nt hūiditate: r̄ p̄nt̄ n̄ min^o erit i sua nāli dispōne s̄z q̄ ē organū gust^o q̄n̄ h̄ret hūiditate valde itētas. s̄z p̄ntā: qz tūc n̄ cēt ipeditiua actōis alie^o gustabil^o nisi h̄ntis hūiditate eā itētas cū organo gust^o. q̄re rē. ¶ Ad p̄m r̄nt̄ p̄cedēdo qd̄ adducit̄: neq̄ p̄hs opp^o itēdit. itētio. n. ei^o est q̄ organū gustus in sua nāli dispōne ex̄ns n̄ oz cē vebem̄ter hūidū: ad B vt possit imutari a gustabilib^o q̄ sit apta agere n̄ tñ saporē: aut sp̄z ei^o: s̄z ē hūiditate: r̄ p̄nt̄ forzi^o ipem saporis. Ad p̄firmatōez p̄z r̄no: p̄cedit̄. n. a^o: s̄z illū non obstat vt p̄z.

Ad 2° dī. q̄ p̄ multa abūdantia hūiditatis i lingua v̄l circa ipaz ex̄nt̄ sit idebita r̄ disp̄porciōatā cōmixtiō hūidit̄ liter recipit̄ r̄ debilt̄ p̄nt̄. p̄t̄ ē dīci q̄ p̄ mltā hūiditate h̄bitā carni ligūc ipedit̄ debet̄ trāsit^o saporis: aut sp̄rū ei^o v̄tq̄ ad organū gust^o. ¶ Ad 3° p̄z ex̄ r̄nsiōe sc̄di. cū. n. sensus in qdā p̄portōe ex̄st̄: sic. d. p̄hs i l̄ra: siccitas aut humiditas nimis itēta est sibi disp̄porcionata: magis aut siccitas q̄ humiditas alijs p̄ib^o: qd̄ tñ nō ita p̄nt̄ git de humiditate medio mō r̄ p̄ueniēt̄ dispōnēte rē.

Signū at n̄z sicca ex̄ntē ligūa s̄ntire: n̄z mltū hūidū. Dic. n. tact^o sit p̄imi hūidi: sic cū aliqs̄ q̄ an̄ gustant̄ forte hūozē gustet alterū: r̄ vt la borantibus amara omnia videntur: p̄p̄ter id q̄ lingua plena huiusmodi hūiditate sentit. ¶ P̄obat h̄ne a signo. d. q̄ neq̄ ligua mltū ex̄icata: neq̄ multū hūida p̄cipe p̄t saporē v̄l supple debilt̄ p̄cipe p̄t. Ex B igit̄ q̄ ligua ex̄icata valde nō p̄cipit̄ saporē cōcludit̄ qz oz ē apta facile h̄uēctari: ita vt careat siccitate itēta: q̄ multū h̄uēctatio ei^o ipeditat̄ sic in multis febzi

Cō. 101. caput

atitib' dicitur. Et B ar q' nimis hūda nō pcpit saporēz
 x'ndit' q' nō d'z e' actu humida ad itellectū pus datuz.
 Subdit pbs q' cū liqua fuerit aliq' mō humido repleta
 fiet pceptio pmi hūidi sine saporis i p humido exntis z
 p'ntato alio gustabili ipediet' pceptio scdi saporis. B
 appet duplici expi' p si aliqs gustauerit forte aliq' sa-
 porē vt amaritudinē fellis. cā exēpli. ipediet' pceptio al-
 teri' saporis sic dulcedis vini. z appet i febricitatib' qui
 busdā qb' oia q'st gustabilia sibi pntata appet amara: qd
 qdē d'rigit pp amaritudinē colici fumi itra porositates
 lingue recepti impediētis perceptionem alterius sapo-
 ris z repūtantis pprium saporē.

Sed hic dubitat q're i febricitatib' rē magl
 pcpit amaritudo cū pnta
 tur organo tact' aliq' gustabile sic vinū q' nullo pntato
 sibi alio obo. B ad expictā ps. opp' m' b' d'rigere dberet.
 cū. n. fuerit solus colic' vapor i liqua dberet fortius mo-
 uere gustū q' cū eidē fuerit pūct' aliq' gustabile hūis z
 riu' saporē. q're rē. C' R'it q' cā h' e' q' vapores colerici
 ad ligūā cleuati s' valde sicci: z nō potētes fluere ad or-
 ganū gust' adherēt carni lingue. pntato aut aliq' gustabili
 pcpue si sit fluidū sil' cū illo mouet' sum' colic' ad orga-
 nū lingue ad qd pus fluere nō poterat: z q' acur' z penetra-
 tiu' z valde itēse amaritudinis repntat amaritudinē quā
 pus repntare nō poterat z ipedit pceptionē alteri' sapo-
 ris: z p p3 rno ad rōnē i opp' cū cetera nō sint pia vt p3.

Spēs at hūoz sic z in coloribus: simplices
 qdē p'rarie s' sic dulce z amaz. Dicit at sūt cū
 hac qdē pingue: cū illa hō salitū: mediā at ho-
 rū erit acre: z auster: z pōticū: z acutus: fere
 eni he vīr e' hūoz d'ie. Quare gustatiū est
 potētia hō: gustabile at ē factiūū actu hūis.

Deteriat de spēs' sapor' z breuiter eas enūciādo. d. q'
 qdā spēs sapor' s' simplices z adiūicē p' d'ie vt dulcedo
 z amaritudo: sic albedo z nigredo sūt colores simplices
 adiūicē p' d'ry. z sic iter colores istos simplices sunt alie
 spēs color' medie: ita iter dulce z amaz s' qdā alie spēs
 sapor' s' sapor' pignis q' est ppiquis dulci: salis q' est ppin-
 quis amaro: iter illos vō s' accer austeris pōtic' z acur'.
 Iste igit' d'ie enūerate q'st appet e' oēs d'ie sapor' dei-
 de epilogo d. o. q' organū gust' e' i po' respēū saporis. gu-
 stable vō ē factiūū ipi' i actu tal' q'le ē in po' respēū obri-
 q're dulcedo z amaritudo d'ir sapor'.

Dubitat res simplices z extremi. Ad B s' va-
 ry modi rūdēdi. qdā. n. dixerūt q' cā diuersitatis in g'na-
 tide sapor' ē diuersitas agētis. s. calitatis: z p'nter d'it q'
 amaritudo attestat' extreme calitatis p quā pducibilis ē
 aliq' spēs saporis: dulcedo vō extreme frigiditatis: alij vō sa-
 porēs medij causis medijs corrūt iter illā extremā cali-
 ditatē z extremā frigiditatē. l3 Halienus vt recitat omē
 tator omē. i. o. s. velut q' ab itēsiou calitate pueniat sapor
 acur' q' amarus: z d'ir dixerūt qdā de mēte ipius q' dul-
 cedo nō ē altez' extremū: s3 pōticitas: qm sibi iten' fri-
 giditas corrūt q' sapor' aliqs pducipossit. Auicē. tñ. 6. n. a-
 liū ca' de gustu sil' cū cōi mō loqndi v' dulcedinē z ama-
 ritudinē ponere saporēs extremos: s3 q' r'cūq' sit eadem
 arg' istos modos loqndi formari pnt q' pōit Auerois
 omē. all. p. sic. sile ē de albedie z nigredie z d' dulcedie z
 amaritudie: s3 albedo ali' pūgū' calitati itēse: aliq' fri-
 giditati: z nigredo aliq' pducit' a calitate itensa aliq' a
 frigiditate itēsa. igit' s' r' dulcedo aliq' a frigiditate itē-
 sa gūat: z aliq' a calitate. t3 p'ia: z a' paret expi'. C' Se-
 cūdo arguit expictia sic. amaritudo q' est i fructib' ima-
 turis est ex frigiditate cū nōdū sint a calitate pfecte ol-

gesti: amaritudo vō q' est i rebus cōbustis est ex calitate
 sic appet: dulcedo ēt aliq' ex frigiditate d'rigit: sic p3 de
 fructib' q' in fine sue maturatōis sunt amari: in p' d'ebū-
 li exite calitate sūt dulces. q're rē. C' Alij vō d'nt extre-
 mos saporēs pncipalr seg bumiditate z siccitate: z d'ir
 q' dulcedo itēsq' hūiditate itēsq' amaritudo vō siccita-
 tē itēsam. hāc rōnē aliq' r' elicere possum' ex dictis Lō-
 mētatoris omēto allegato. posset tñ aliqs si vellest istare
 silibus expictus z ipam. C' Alius modus rūdēdi ē q' d'io
 d'nt extremi saporēs: q' z extremas imutātōes faciunt in
 sensum gustus. Alij vō medij vocant: q' z medio: z ppor-
 tionali ipm imutāt. C' S3 iste modus nō v' sufficiēs: q' z
 vt expictia notat: mltō fortius imutat gustū sapor acur'
 q' dulcis alijs pibus: imo sapor dulcis v' cū qdā suauita-
 te v' pportōe ipm imutare. Alius ē modus rūdēdi omē-
 tatoris omēto pus allegato dices q' trāsmutatio nālis
 q' fit a dulcedie i amaritudinē alicuius gustabil' fit p sa-
 porēs medios: v' aliq' ipoz: i trāsmutātōe tñ medioz
 nō o3 fieri trāsitu p dulcedinē v' amaritudinē. Addit vt
 terius pntator q' in alijs saporibus q' medij vocant' pti-
 nent' dulcedo z amaritudo. Ex B igit' q' a dulcedie i ama-
 ritudinē: v' e' trāsmutatio fit p alios saporēs: z non e' d':
 extremi d'ir. p B at q' i alijs saporibus actu r' fuan' z nō
 e' d' ipi' simplices z aliq' cōpositi appellan'. addit v' l'eri-
 q' necē est imagiari vnā cōplexionē teriatā ex q' fit dul-
 cedo z aliā ex q' fit amaritudo: z q' iste due cōplexiones
 s' d'ie p hūc modū: z ibidē Lōmētator v' magis appro-
 bare q' saporēs extremi seg' hūiditate z siccitate q' q'
 seg' n' calitate z frigiditate. C' Alius modus rūdēdi est
 q' dulcedo z amaritudo s' m' terrozē z suauitate quā iser-
 rūt s' s'ni gustus extremi z simplices d'ir. sapor. n. dulcis
 ē maxie suavis: amarus vō maxie terribil': nō q' q'3 dul-
 cis q'3 alio sit suauior: aut q'3 amarus q'3 alio alterius
 spēi terribilior. est. n. repire saporēs remissē amaz certo
 acuto valde itenso minus terribilēz: vt expientia notat:
 s3 ite: q' i spē amaritudinis repibile ē aliq' idiuiduū aptū
 maiorē iterre terrozē sensui gustus q' aliq' idiuiduū al-
 terius saporis: z i spē dulcedis repibile ē aliq' idiuiduū
 suauius aptū imutare gustū q' aliq' idiuiduū alteri' sa-
 poris. Alij vō saporēs medij z cōpositi d'ir: q' mō qdā ma-
 me: cū suauitate v' terrozē gustū imutāt. C' Ali' est mo-
 dus quē seg' v' Auicē. 6. n. aliū: ca' de gustu. v3. q' saporēs
 d'ir medij: q' pter B q' afficiūt gustū: afficiūt ēt tactū. v'
 bi g'ra. sapor acur' q' ē de saporib' medijs calitatē iducit
 z solonē p'ntitatis q' tactu pcpitū. acredo vō solonē in-
 ducit sine calore: ali' vō expicatōes z ipislatōes iducit: sic
 pōticitas: z sic de alijs medijs: z vt v' ex v'bis ei' illi sim-
 plices z extremi d'ir q' solū vnū sensū afficiūt. v3. gustū.
 q' i s'oz mōz v'ioz sit alibi ē igredū. C' Nōn' s' m' aliqs
 adherētes p' rūdēdi q' diuersitas g'natōis sapor' B mō
 assignari p't. calz qd ē cā p se g'natōis sapor': aut agit solū
 digere dō: z tūc si debite z pportionate digerat fit sapor
 dulcis: aut agit digere dō hūidū aereū: z cū B uertēdo
 hūidū aqueū i aereū: z tūc fit sapor' pignis: aut calor agit
 adurēdo: z tūc si pūgū' hūido g'nat' sapor' q' acris siue au-
 sterus appellat'. si vō pūgū' sicco ex itēsa aduistiōe fit sa-
 por amari: ex remissioz fit sapor' salis. Ex B igit' conāf
 qdā assignat ordinē spēs' saporis dicētes q' cū dulcedo
 z amaritudo sint saporēs extremi sapor acur' ē iter hos
 medi' p egdistātiā: sic. s. itelligēdo q' iter acutū z dulces
 tot spēs sapor' cōtinēt quot s' iter acutū z amaz. pcedē-
 do aut ab acuto ad dulcē p' pcedim' ad acrē siue austerz:
 deide ab austero ad pignē: z a pigni ad dulcē: s3 pceden-
 do ab acuto ad amaz p' pcedimus ad pōticū: a pōtico
 ad salsum: z a salso ad amarum. quantū tñ veritatis bec
 dicta contineant alibi erit videnduz. quare rē.

Lō. i. o. 6

Tangibili aut z tactu eadez rō. Si
 eni tactus nō est vn' sensus: s3 ples:
 neciūm ē z tāgibilia sensibilia pla cē.

In B vltio ca' d' tractat' pbs d'ieriat de tā-
 gibili z tactu. z didit i duas ptes pncipales. p qdā ingrit
 circa tactū p modū dubitātōis. z d'ieriat fin vitare de
 me' obo z orgāo ipi' vbi. (Dio at v' caro rē). p mouet qd
 nes. z' ingredō pcedit ibi. (Oēs z. n. sensus rē). p'imo
 igit' pbs pmitit hāc rōnē q' de tāgibili z de tactu est ea-
 dē rō. q' tuz ad B q' si tact' est vn' tāgibile est vnū: z e' d'.
 si tact' nō est sensus vn': s3 ples: tāgibile sibi corris tāq'
 pp' obm nō est vnū s3 pla. hāc rōnē nō pbat: posset tñ ali-
 qs eā p'bare sic. vnitas z distinctio potētiāz sumit' ex vni-
 tate z distinctione obiectoz p'noz: igit' si tact' est vnus
 tangibile est vnus: z si plures: tāgibilia sunt plura. tenet
 p'ia z a' declaratum fuit in pcedentibus.

Lō. i. o. 7

Et qdē est sensitiūū tāgibile: vtz caro: z in
 alijs pportōale: aut nō. Sed hoc qd cē mediū
 p'ntū aut sensitiūū: q' aliud quoddā est int'.

Mouet duas qōnes q' p'ima est vtz tact' fit sensus
 vn' v' ples. z qd ē organum tact' nūqd sit caro i hūit'
 carnē v' aliq' pportōale carni in nō hūit' carnē: an vō
 sit aliq' iteri' exis sic neruus v' sibi pportōale: caro vō
 vel pportōale carni se bz in opatiōe tact' tanq' medius.
 C' Notādū p' q' s3 tact' sit nā siue origie por alijs sensu-
 bus: p'supponit. n. ab oib' alijs z non e' d'. est tñ ordie pfe-
 ctionis posterior' q' aliqs alioz vt supi' i qōnib' tāgeba-
 tur. pbs igit' determinās de s. sensib' exteriorib' s' m' or-
 dinē pfectōis z nō s' m' ordinē vie g'natōis icipit a sensu:
 vltius tanq' a pfectioz i vltimate deterioriut de sensu ta-
 ct' tāq' de ipfectioz. C' Notādū z' q' Ari. i. o. p'mitit istā
 p'pōnē: de tāgibili z tactu ē eadez rō: q' in pcedētib' pus
 d'ieriat de sensibili alic' sensus q' de illo sensu: hic at ici-
 pit a sensu tact': cū mouet qōnē de s'po: vtz sit vn' v' plu-
 res. ad h' igit' excusationē. d. q' de tāgibili z tactu ē eadē
 rō rē. C' Nōndū z' de mēte Lōmē. omē. i. o. 6. q' z i d'us
 sensib' ē māifestū q' sensibile est vnū: iō i cis ē māifestuz
 sensus ē vnū. s3 q' latet tāgibile ē vnū: iō latet nungd
 tact' ē vn'. C' Notādū 4. q' sic aliq' aialia hūit sanguinē
 aliq' vō nō: s3 hūit aliq' hūmōz loco sanguinis: ita aialia
 quedā hūit carnē: aliq' vō non hūit: sed aliq' pportionale
 carni: sicut multa animalia imperfecta.

Lō. i. o. 8

Discteniz sensus vnus p'rarietatis eē v':
 vt visus albi z nigri. audit' grauis z acuti: gu-
 stus amari z dulcis. In tāgibili aut multe istit
 p'rarietates: calim z frigidū: hūidū z siccū: du-
 ruz z molle: z alioz q'cunq' sunt huiusmodi.

Ingrit circa p'dictas qōnes. p' q'ntū ad p'mā. z' q'ntuz ad
 scdaz ibi. (Utz aut' s'ntiūū rē). p' arguit q' sensus tact'
 nō sit vn'. z' remouet qdā solonē ibi. (D3 at solonē quā-
 dā). arguit q' sic. ois vn' sensus ē p' vni' d'ictatis: s3 tact'
 nō ē b' d'. igit' tact' nō ē vn'. maior p3 iductiue. sensus. n. vi-
 sus ē albi z nigri: audit' ē soni grauis z acuti: z gust' dul-
 cis z amari. igit' rē. mior vō pbat' sic: sensus tactus est ca-
 lidi z frigidū hūidi z sicci duri z molliis z aliaz silū d'ie
 tatiū q' cū sint d'ietates mltē nō reduciūt ad vnā. igit' rē.

Lō. i. o. 9

Et alit solonē quādā ad hāc dubitationē: z
 q' in alijs sensib' sunt cōtrarietates ples: vt in
 voce nō solū acumē z granitas: s3 z magnitu-
 do z pntas z lenitas z aspitas vocis: z similia
 alia. Sūt at circa colorē d'ie h'mōi altre.

Diceret aliqs ad hāc rōnē negādo maiorē. sensui. n. au-
 dit' nō tñ vna d'ietas corrūt q' ē iter acuti z grauis: s3 ēt
 d'ietas iter puā z megnā vocē: silr lenitas z aspitas vo-
 cis q' s' d'ie cidē corrūdēt. Itē vltiū alia d'ietas corrūt
 q' d'ietas iter albi z nigz. s. color itēsus z color imissus
 color pulcer z color turpis: z p' p'ns cū visus z auditus sit
 sensus vnus sequit' q' ad vnitate sensus non requit' i' m
 esse vnus contrarietatis tñ.

Sed q' sit vnus subiectū: sic auditui sonus:
 sic tactu nō est manifestum.

Remouet hāc rōnē. d. q' quis ita cēt tñ d'ietatibus
 alioz s'ntū vnū obz corrūt vt d'ietatib' visus corrūt co-
 lor z d'ietatib' audit' corrūt son' de tactu at nō ē mani-
 cū calm z frigidū hūidū z siccū ad vnū obz nō reducāt.

Lō. i. o. 9

Et r' at est sensitiūū it' an nō: s3 mox caro:
 nulluz videt' eē signuz fieri sensus sil' cū tactu:
 z. n. nunc si aliqs circa carnē exēderit vt pel-
 lē hūmē faciēs: silr s'ntuz mox tactū istuar: z
 tñ pstat q' nō ē i hoc sensitiūū. Si at z cōnatu-
 rale fuerit citius vtiq' ptinget sensus.

Ingrit circa scdaz qōnē: z' p' fac' B. z' mouet p'nt' aliā du-
 bitationē de me' extriseo ibi. (Dubitabit at aliqs rē).
 Itē p' fac' qd d'cm ē. z' reuertit' aliq' r' ad qōnē p'mam ibi:
 (Propter qd rē). p' igit' dubitat' vtz organū tact' sit ali-
 qd it' r' scū corpi aial'. qdā at atiq' dicebat' ipz eē aliq' d'
 extriseo. s. carnē: z' arguebāt a signo: q' videm' q' ap-
 posito aliq' tāgibili supra carnē stat' illud tāgibile sentit'
 qd nō ptingeret s' organū tact' it' r' scū eēt corpi aialis: q'
 re ē aliq' extriseum: vt caro v' aliq' pportōale carni.
 C' S3 d' arg'. si bec rō d'clderet a pari p'bare q' pell' s' b-
 tilis apposita carni eēt organū tact' qd ē māifeste fallū.
 C' S3 d' arg'. q' apposita illa pellicula subtili circa carnem
 ex ea faciēdo imenē. i. cooipimētū: z appropziato aliq' tāg-
 bili stat' illō tāgibile sentit': q're seg' itētū: z a fortiori se-
 quere' si illa pellicula eēt nātr carni pūcta: cū igit' B si-
 gnū nō d'cludat nō ēt d'cludit de carne v' sibi pportōali.
 C' Notādū q' dū pbs v' assentire q' appropziato aliq' tā-
 gibili carni stat' sentiat' nō itēdit q' necario in istāti: aut
 i mediate post datū istās pcpiaf: s3 q' sine moza t'pis p-
 ceptibili sentit': aut sentiri pōt. in aliq' b' tñ aialib' z in g-
 busdā hoib' d'ure pellis ptingere posset q' notabilis mo-
 ra t'pis apponat' pus q' tāgibile valde itētū carni debite
 appropziatū sentiat': sic vidi in qdā famulo meo c' nomē
 erat potus: q' dū voluebat carbonēs sub lebetē nō spū-
 te: s3 sola manu tanq' instro vtebat' sine illi' man' lesiōe.

Lō. i. o. 10

Propter qd tal' ps corpis v' sic se h'ie: sic si
 circuit nob apr' nar' esset aer. Videremur. n.
 vno quodā sentire: z sonuz: z odorē: z colorē
 z vn' qdēz sensus eēt audit': visus z olfatus.
 Hunc at qm determinatū est p qd fiunt mor'
 manifeste sunt p'dicta sensitiua altera esse.

Lō. i. o. 11

In tactu at hoc qdē nūc immanifestū est.
 Ex aere qdē. n. aut aqua ipole ē cōstare aiatū
 corp' o3. n. firmū esse. R'clinq' at mixtuz ex
 terra: z ex bis eē. vt v'ir caro: z pportionale.
 Quare necessariū ē z corp' eē medius tactui:
 apruz natuz per qd fiat sensus cum sint ples.

Reuertit' ad qōnē p'mā. ex B. n. signo pus adducto cō-
 d'ndebāt atiq' sensus tact' eē sensus vnū z nō ples: q' e' d'
 organū est vnū. i. caro. ad B igit' fundamētū remouēdū

D 4

Dubitatur. qz vel pbs h loqf de actoe reali vel spuali. si pmo f l m e qz color z odor agat i aerē vl aq. n. aer illuatus recipit colore ab alio colore: s3 trā spēs ei: neqz odorē: s3 spēs odoris. Si vo dicat z: mō flz e qz oia corpa iaiata z corruptibilia possint pati a qlitatib' pms: qd trā vl velle pbs i lra. nō. n. vl qz ferz aut lapis recipiat i se spēs caliditatis aut frigiditatis. lz caliditate aut frigiditate reales in se recipe possit. **Ad B du** rir qz pbs itelligit d vtraqz actoe disucri. sufficit. n. sibi qz qlitates tagibiles actoe reali vel spuali in q: uqz corpa corruptibilia agere possint. odor aut z color n agut nisi i hntia sensu vel i qda iaiata fluxibilia sic aerē aut aqz actoe reali vl spuali. possit vlteri dicit absolute d actoe spuali loqn: qz calitas z alie qlitates p' i qcu: qz corpa corruptibilia agere possint. nō. n. vl icōueniēs: im mō rōabile qz si oia ista ager possint reale qlitate pdu. cēdo eiusdē spēi cū eis i cadē agere pnt actoe spuali.

Clonia aut nō sit sensus alius preter quinqz. Bico autē hos visum: auditum: olphatum: gustū: tactū. **Et bis credet aliquis.**

In B ca pbs pbat qz nō sūt nisi. s. sensus. z p fac qd dem est. z mouet dubitacōez. qre fuerūt ples vno sensu ibi. (Ingrēt at zc.) Itē pbat itētū qtu ad sensibilia ppa. z vo qtu ad cōia ibi. At vo neqz cōium zc. p pmitit duas ppōnes. z exegit ibi. (Et quinqz qdē ipsi zc.) pponit igit cōclūsiōne suam. s. nullus alius est sensus preter s. visum auditū odoratū gustū z tactum. z hoc poterit alicui ex sequentibus esse manifestum.

Si. n. ois cui est sensus tact': z hñc: z hunc sensus hēmus. Dēs. n. tagibiles inquatū tagibiles passioes: tactu nobis sensibiles sunt.

Primitur p qcuqz hz aliqū sensum ē pceptiu' cuius qlitatis pceptibil' p talē sensus. pbat sic. qcuqz hz sensus tact' ē pceptiu' ois qlitatu tagibiliū: z hñc est de tactu z de quolibz alio sensu. igit zc. assumptū p3. qz nos q hēmus sensus tact' pceptimus oēs qlitates tagibiles. z idē de quolibz alio aiali videt dicendum zc.

Acc neqz siquidez deficit aliquis sensus: z organum nobis aliquod deficere.

Primitur z: qz si alicui deficit aliqs sensus eidem deficit organū illi' sensus. z cō. hoc possit sic pbari. sensus z organū ei' nālī ordinant sic forma z ppa mā. igit nō pōt cē sensus sine eius organo. ppzio neqz ecōuerso.

Circa primūz dubitatur. qz sic zcessus ē i ca: de odoratu mlri odores pceptiūt a gbusda aialib' bntis q trā ab odoratu hois pcepti n pnt: z trā hō hz organū z sensu olphar'. igit nō gcuqz hz aliqū sensus ē pceptiu' cuius qlitatis pceptibil' p illū sensus.

z dubitatur. qz pōt ē hoies vel aliud aial hñe organū visus: z trā sibi deficere visū. igit z' suppo nō ē va. **Ad p'** rir zcesso ante negādo māz. dato. n. certo odore val de remisso q pp ei' remissionē nō possit ab hoie odorari zcedēdū ē q olphar' hois ē pceptiu' illi' cū ly pceptiu' dicat aptitudinē. dico trā qz suffic ad mētē Ari. odoratus hois vel illū odorē vel sibi siles i spē posse sentire. possit. n. odor ille i trā itēdi qz olphar' hois ipm pcepti possit. z iō suppo va ē ad hñc sensū qz gcuqz hz aliqū sensus ē cuius spēs qlitatis pceptibil' p talē sensus alicui' idiuidui pceptiu'. **Ad z'** rir qz itellectus illi' supponis ē qz si nālī a tota spē alicui ali deficiat aliqs sēsus eidē deficit organū illi' sēsus: s3 lz alicui hoī dñficiat visus z nō organū ei' B nē nālī z a tota spē: s3 ex cā accñtali z sibi pter nās.

Et qchqz qdē ipi tagētes sentim' tactu

bilis sunt: que existimus hñtes. **Quēcuqz vero p media: z nō ipa tagētes simplicib'.** Bico at vt aere: z aq: hñt at sic: vt si qdē p vnu pla sensibilia existia: altera abinicc gñe: necē hñtē bñdōi sensitiuū vtrōiqz sensitiuū esse: vt si ex aere ē sensitiuū: z ē aer mediū soni z coloris. Si hō pla eiusdē sint vt coloris: z aer: z aq. vtraqz. n. diaphana: z qd aliez ipoz ē hñs sonū. Sētier id qd vtraqz: aut qd ab ambob'.

Simplicib' at ex duob' his: sensitiua soluz sūt ex aere. Pupilla qdē. n. aq: audit' hō aeris: olphatus at. hōz alteri' ē. Ignis at aut nulli' ē: aut cōis oib'. Nihil. n. sine calore sensitiuū ē. Terra hō aut nulli' ē: aut i tactu maxime misce: vñ reliqf nullū cē sensitiuū extra aerē zc. **Hec at z nō qdā hñt aialia.** Dēs igit sensus habēt a nō impfectis neqz ozbaris. videtur. z talpa sub pelle habens oculos.

Quis si nō aliez: aliqz est corpus z passio que nulli' est eoz q sunt hic corpoz: neqz vnus vtiqz deficit sensus.

Cōmētator seqns trāslatōez antiqz in hac pte format tres rōnes: s3 si lra bñ cōsiderē B fieri nō bñ pōt sine vōletia aliqli text'. iō seqndo expositōez cōdes pferri bñz Tho. ponit vna rō sola. Intēdit q pbus arguere sic. Lūcūqz nō deficit nālī aliqū organū sensus. eidē nō deficit ille sensus: s3 nōz z gbusda alyz aialib' pfectis nō deficē nālī: licet aliqū organū alicui' sensus. igit nob z gbusda aialib' pfectis nō deficē aliqs sensus. s3 nos z ista alia pfecta solū hēm'. s. sēsus exteriores. igit. s. et nō ples sūt sēsus exteriores. vtraqz mā p se p3. maior appz p sedas. ppōne premissas. minor vo pbat iā lra p loqū pcessū arguēdo sic. nos z qdā alia pfecta hēm' organa sentiēdi qlitates sensibiles q sentiūt p me' itrisecū. z organa sentiēdi qlitates q p me' extrisecū sentiūt. igit nob z gbusda aialib' pfecti nō deficit aliqū organū zc. mā a sufficiēti dñstōe. pma ps aūtis appz p pma ppōne pmissas. hēm'. n. sensū tact' z nō organū ei' q mediāte sentim' oēs qlitates tagibiles qz sentim' tagētes. i. p me' itrisecū: z qd d tactu: itelligēdū ē de gustu: cū gust' sit qdā tact'. vt s dcm fuit. z vo ps aūtis pbat. p cui' declatiōe pmitit qz sensibilia q p mediū extrisecū sentiūt mediāte aliq' elto simpli ci pceptiūt sic aere vel aq: s3 B duplr tagit. qz vel p vnus me' sūt apta sentiri pla sensibilia gñe dñstā sic p aerē pcepti son' z color: aut p diuersa media idē sensibile ē aptū sentiri sic color mediāte aere z aq. Ex qb' iferit qz gcuqz hñerit organū sensus pportōale illi me' q pōt pla sensibilia sentiūt z organū pportōale alicui illoz mediōz p q idē sensibile pnt sentiri. hz oē organū qd reqrit ad sentiēdū qlitates q sentiūt p me' extrisecū: s3 nos z mlta alia pfecta sum' hō. igit zc. mā cū maior: s3 mior sic pbat. oē organū sensus sentiēs obz suū p extrisecū pportōat aeri vl aq solū: s3 nos z qdā alia pfecta hēm' organa ill duob' pportōata. igit zc. maior pbat i ductie. organū. n. vnus pportōat aq: organū audit' aeri pportōat: odoratus vo alteri illoz: cū i piscib' pportōat aq: i aialib' vo bitatib' i aere pportōat aeri. ignis at aut nulli organo pportōat aut ē oib' organo cōis: cui' cā ē. qz nullū organū sensitiū sūt calore. ppaz pduc opatōez: calor at pncipalr itegē nās ignis. terra ē aut cū nullo organo sensus pportōabilr misce: aut solū tactu cū sit sensus valde māl' z

Co. 130.

Co. 131.

Co. 132.

Co. 133.

re retinq' maior a sufficiēti dñstōe cū rōnabilr nullū organū sēsus alteri pportōari d3 qz alicui eltoz. minor vo appz i ductie. nos. n. hēm' organū visus qd pportōat aq. organū audit' qd pportōat aeri: z organū olphar' qd in nob z alyz bitatib' i aere aeri pportōat: s3 piscib' pportōat aq. qre zcludit qz nob z mlris alyz aialib' pfectis nō deficit aliqū organū sensus. z p nōz nō deficit aliqs sensus. pferri s3 si nō fuerit aliq' alia pa: sine qlitas sensibil' qz illoz: cōpoz q sunt i isto mūdo. q. v. qz nulla alia pōt rōnabilr poni. qre seq' pncipal. z icidēter remouet du' de talpa si qz diceret qz talpa ē aial pfectū. nō trā hz visus neqz organū visus. dñ negādo illud: imo hz oculos pelle cooptos. **Nōndū p qz b' rō radice hz pncipalr ex nūe ro eltoz. cū. n. trā qtuoz sint elta: qz aeri z aq trā tria organa sensitiū pportōant. s. visus audit' z olphar'. ignis vo z terra nulli appropat qd fētiat p me' extrisecū. seq' tres trā cē sensus q pceptiūt p me' extrisecū: s3 terra qz pportōat tactu z gustu. iō trā. s. cēt sensus zc. **Nōndūz z: qz nob z aliqb' alyz aialib' pōt a p' gñatiōis deficere aliqū organū exterioris sensus sic i hoie sūt ocul' pdu ctos: s3 B nō triger s3 curfus nālē: s3 pter nās illi' aialis. iō dem fuit i minor pncipal argumti: nō dñficiat nālī aliqū organū zc. **Nōn' z: qz ignis dñ cē cōis cuius sēsus: nō qz i qz organo sēsus māl' pñtē: s3 qz oēs opatōes sensitiue mediāte calore nālī z spū pfiūt: calor at nālī aliqū: est de nā ignis. qre dicem' ignē actie z formalr dñari in qz organo sēsus: vt colligi pōt de mētē trāntōez mā. 130. cū igit. Nullus sēsus pnt facere actōz suā cū ifridat. z ifrida subdit. **Et pportio ei' ad illud qd pōt. i. ad subz ei' ē sic p portio ei' ad māz. z pportio ei' ad ignē ē pportio ad suā formā. **Nōndū 4: cū dñ terrā dñari i sensu tact' nō sic itelligit qz qlitates terre. s. frigiditas z siccitas i ei' organo dñent cū qz ps viuētis a pñtio sit cala z hñt. vt cōiter tenet: s3 B iō dñ p. qz me' p qd sit sensus tact'. s. caro nō ē frigidabile z icōstās sic aer z aq q' me' i visu auditu z odoratu: s3 ē fixū z pñtās: tal' at fixio a nō. alto elto pue nit qz a terra. z qz tact' magis ē māl' qz ali' sensus. iō sibi magis pportōat eltu mālē qd ē terra. **Nōn' vltimo qz cā finalr pportōat nā cooptat oculos ē cū pntue viuit sub terra: ne oculi ei' a terra facilt' corrupēt: sūt at coopri qdā pelle subtili nō pilosa z qdā mō pua: vt cū ad aerē ex terra pueiret ex trāstū luis p ipaz ad organū visus pceptet se cē supra terrā tāq' i loco sibi nō iueniēti.************

Dubitatur. oia p idē mediū sentiūt: qcuqz habuerit organū illi me' pportōatū pcepti poterit illa sensibilia diuersa: seqret qz gcuqz hñerit organū audit' pcepti poterit colore z sonū. nō ē flz. p qz i hoie ceco pōt ē organū audit': z nō pcepti colore. z p de qdā spēte acuti audit': z nālī carēte visu: s3 mā pncipal' z p qz organū audit' ē aeri pportōatū z aer ē me' pcepti colore z sonus. **Ad B rir cōiter qz illa. ppo sic hz itelligi qz si pla sensibilia p idē me' cogicāt qcuqz hñerit organū illi medio pportōatū s3 qz mediū vtriusqz illoz illa sensibilia pcepti poterit: s3 nō sic ē d organo audit'. nā lz aer sit mediū in sono: nō trā p eādē dñstōe: s3 diuersas: qz fm qz diaphanus ē mediū i colore z fm qz rarefactibilis z densabilis ē mediū in sono. organū aut auditus est illi confor me nō fm qz diaphanus: sed fm qz rarefactibilis z condensabilis. iō p ipm color apphēdit z non sonus.**

At hō neqz cōiuz pnt cē sensitiuū qd pprū q vnoquoqz sēsu sentim': nō s3 accñs: vt mot' stat: figure magnitudis: nñerit vni'. **Hec. n. oia motu sentim' vt magnitudie motu: qre z figura. Magnitudo. n. qdā z figura ē. **Quie****

Com. 133.

scēs at i eo q nō mouet. **Itier' vo negatōe pti nui z pprūz. Anusqz. n. vñ sentit sensus.**

Quare manifestus est: qm impossibile est Co. 134

Quare manifestus est: qm impossibile est Co. 134
cuiuslibz pprū sensus esse hōz: vt motus.
Nūc pbat qz ex pte sensibiliū cōiuz: nō o3 pōere 6' sensus pncipalē: z duas adduc rōes. z' ibi. (Sic. n. erit zc.) p arguit sic. sensibilia cōia nulli sensui pncipali pnt cē p pzia. igit zc. mā. qz nō vl q cā regrerēt 6' sensus nisi vt sibi appropat. añs pbat. qz si sic. tūc a nō alio sensu pncipali p se pphēdi possent. p3 mā p dñscriptiōez sensibil' pprū. mā trā ē flz vt patuit supi. z pbat rōne sic. qcuqz p se imutatōez faciūt i aliqū sēsus p se sentiūt ab illo: s3 sensibilia cōia p se imutat ples sēsus pncipales. igit a p' s' sensib' pncipalib' p se sentiūt. maior ē māifesta: s3 mior pbat i ductie. magnitudo. n. p imutatōez quā fac i sensus p' s' sensib' a nob pcepti vt visu z tactu sic dcm fuit i pcedētib'. s3 figura a nob pcepti p imutatōez i sensu. p3. cū figura sit qdā magnitudo. ges a sensu pcepti p puatio nē mot'. nūer' pphēdit puatōe trinu: qz ē sēsus exterior ē apt' pphēdere vnu qd ē p' nūeri. cū. n. aliqs sensus ab vno obo imutat ex pphēsiōe illi' obti nō pphēditur vnu. qre zcludēdo seq' qz p sensibilia cōia nō o3 pōnere 6' sensus pncipalē cui appropat. **Notando s3 pntatorē mā. 133. qz pphēsiō genis ē p pphēsiōne puatio nis motus. cū. n. pphēdit motū cēntialr pphēdit puatōez ei' cēntialr. s. qre. Idē d. vñ. de nūero cāto ex oī iōdēe trinu z trā: **S3 h dubitatur. qz Ari. nūerat vnu i ter sensibilia cōia: de q trā i ppo ca: de sensibilib' cōib' nullā mētōez fēc. R. nō qz h iō fuit qz vntas icludit i nūero z p nūerz voluit ēt nos itelligere vntatē cē sensibile cōe.****

Sic. n. erit: sic nñc visu dulce sentim': B at ē qm aboz hñtes existim' sēsus quo cū coincide rit cognoscim'. Si vero n: neqz vt itqz. Sed aut s3 accñs sentiebam': vt Cleōis filiū: nō qz Cleōis est: s3 qm albet. **Hñc aut accidit filius Cleōis cē. Cōiuz at hēm' iā sensus cōez nō s3 accñs. **Hō igit ē pprū. **Hec. n. vtriqz sentiremus. S3 aut sic sic dcm ē. Cleōis filiū nos videre: adinicc. n. pprū s3 accñs sentitit sensus: nō s3 qz ipfī sūt: s3 qz vn' s' fiat sensus in eodē. **Et colera qdē amara: z rubicūda. **Hō . n. alteri' sēsus dicere q abo vñ: pp qd z dcl pif. **Q d si sit rubicūda colerā opinatur esse.************

Secōo arguit sic. si sensibilia cōia hñerit aliqū sensum pncipalē sibi pprū. tē cēt ab alyz sētib' pncipalib' sētibilia p accñs. mā ē flz vt ex pcedētib' p3. mā sic pbat: ita se bñer aliqū sensibile cōe ad alios sēsus pncipales sic se hz dulce vel amaz ad visu: s3 dulce vl amaz nō p se: s3 p accñs pphēdim' p visu. igit illud sēsbile cōe nō p se: s3 accñs ab alyz sētib' pcepti. a' p3. qz sic dulce vl amaz sēsbilia ppa alteri' sēsus pncipalis a visu. ita datū sēsbile cōe cēt sēsbile pprū alteri' sēsus pncipal' a. s. sēsb'. h' vo declaf. dulce. n. z amaz p accñs sentiūt. p h qz habem' vtrūqz sēsu. s. visu pphēsiū coloris z gustu qz hñerit vel amaritudis pphēsiū. cū qz tagit illa duo adiuidis cōe cōcidere p visu pphēdem' dulce vl amaz. B at nō trāgeret si nō cōciderēt nisi diceret ea pphēdi p accñs. sicut dicim' nos p accñs videre filiū cleōis. p h qz videm' al bñ cui p accñs iūgit fili' cleōis. qre zcludit qz opozte bit dñ sēsbilia cōia cē sēsbilia p accñs a. s. sēsb' pncipalib' cō: qz fili' cleōis vl aliq' tal' suba p accñs sētib' a visu. vl cō: q dulce vl amaz pphēdim' p visu. tagit. n. q

Co. 128

vnū scūz pūcularē nos pphēdere scūibile pūū alteri
 cū iūcē coicidāt scūibilia sūū ppa i codē: vt cū amaritudo
 r rubedo sint sūū colā dūctē pūū p vīū nos p acci-
 dēs pphēdere amaritudinē colozis ē aliqz scūus ad quē
 pūcāt iudicare rubēū r amāz: cū vnū: cū illa sint p acci-
 dēs r n p se vnū: r iō iterdū pūū nos errare cū pphēdi-
 mus rubedimē aliqz hūozis iudicādo illū hūozē cē colāz
 amarā. ¶ Nōm^m p hūozis iudicādo pūū. 134. q. 2. dī p ali-
 quē scūuz accūtalr pphēdi aliqz obz. vno: cū mediāte
 vno scūū pphēdim^m obz pūū alteri q sibi n adiuicē oz-
 dināt tāqz pō i ferioz ad iupiozē. r h mō dicim^m p vīūz
 accūtalr pphēdi dulce vī amāz q sūū ppa gust^m. alio^m
 cū mediāte vno scūū pphēdim^m aliqz obz qd n pōt p se
 pphēdi nūū r vturē iupiozē qūū dicim^m p vīū aut aliū sen-
 sūz extēriozē nos pphēdere subz vt for. vī pla. q tū p se
 pūū n pūū nūū pō iupiozē sic a scūū ierion vī intellectū.
 pūū modus dī accūtalr hūozis qd. scūū at accūtalr simplr.
 pūū iudicādo loco alle: eadēz dīstictio ex textu colligi pōt
 qūū nūū obscurē. ¶ Nōm^m 2. ex codē pūū qd ad h vī p
 vīū pūū dulce vel amāz qd pūū pphēdisse p vīū col-
 lozē aliqz rei. r p gustū sapore ei. sic citrinū colozē mell^m
 cā exēpli r dulcedinē eiusdē. r nūū de nouo pcepto coloz-
 re citri mellis mouemur ad pphēdisse dulcedis eius.
 pūū pphēdisse p factā. dicim^m igit q h mō pūū. qz i. a. i.
 stāti ego pūū p vīū colozē citrinū mellis r dulcedinēz
 ei p scūū gust^m. r nūū p vīū pūū pphēdi subz mell saltē p
 accūtalr: dicit a spēz tā colozis qz dulcedis ei mltiplicate
 r alie spēs sūūz vīūz ad memoratiūā corūde oboz repūū
 tatiue. pūū iudicādo igit mibi aliqz melle in pūū istā: ego vī
 deā colozē citrinū: nūū ipz gustādo spēs illi colozē repūū
 tans ipz vīūū sūū cū tāli mō sube mell mltiplicat aliā spe-
 cie sibi sūūz vīūz ad memoratiūā. r qz i cadē memoratiūā
 ē spēs colozē citrinū sūū spē dulcedis r tal mōi sube
 pūū pūū. iō a vturē memoratiūā pūū mltiplicat spēs
 ad vturē iteri pphēdisse sic ad cogitatiūā vīūū cōez
 q pphēdet illud mel tāqz dulce. ¶ Ex qd^m reg^m q vīūū
 nē illa pō q pphēdit dulcedinē: h vīūū aliqz iterioz r cur-
 rēte vīūū colozis tāqz cā ad illud iclīnātē. r iō si iudicā
 Ari. vīūū iudicādo dīcē q vīūū scūū pphēdit p accūtalr scūū
 bīle pūū alteri itelligi dīcē q p vīūū scūū sūū p ei opa-
 tōez tāqz cāz ad illud iclīnātē nos pūū scūū bīle pūū
 alteri scūū. ¶ Seg^m 2. qz si nūūqz gustāssēz dulcedinēz
 mell: hūozis locū pūūz ei colozē pūū nouā vīūū cōez ei coloz-
 ris n dūceret i cogitōez dulcedis ipi. ¶ Seg^m 3. qz de
 leta spē dulcedis mellis q pūū erat i cogitōez dulcedi-
 nis eius. pūū ex pūū. r qd dicit est de vīūū r gustū idem
 itelligi debet de alijs scūūz particularibus.

23.35 ¶ Inqret ar aliqz cui cā ples hēmus scūūz.
 S3 r nō solū vnū: aut qten^m min^m lateāt pūū r
 cōia: vt mor^m r magnitudo: r numer^m. Si. n.
 cēt vīūū solus: r ipe albi laterēt vīūū magis:
 r viderent cē idēz oia. pūū id qd cōsequunt
 se adinutem simul coloz r magnitudo. Nūū
 aut qūū in aliquo scūū bīle cōia sunt manifestū
 facit qd aliud qd dā: vnūquodqz ipoz est.
 ¶ Mouet hāc dubitatōez. qre nā ordiāuit ples vno scūū
 sūū. Ad h nūū p cāz finalē. d. qz hūū vt possē^m dīcerne-
 re scūū bīlia ppa a cōib^m: r ab alijs pūū bīlia ppa. s.
 scūū bīlib^m p accūtalr. si. n. habuissē^m tūū vnū scūū: vt pūū
 scūū vīūū. rē pphēdisse sūū colozē r magnitudinē r figūū
 rā i q dāat colozē crederem^m illa tria realr idē cē. nūū
 vō. qz ples hē^m scūū qz pūū pūū magnitudinē. s. vīūū
 r tactū r mediāte tactū nūū pūū colozē iudicamus

magnitudinē esse aliud acolorē: r qd dicit de magnitudi-
 die itelligi dīcē de nūūro motū figura r getc. ¶ Nōm^m qz
 2. dī. 135. alr hāc lras itroduē. d. qz nō dīcē qz Ari. i.
 grat sic absolute vt vba sonāt. qre hēmus ples vno scūū
 sūū: hūū itēdit qre qre scūū bīlia cōia pūū vno
 scūū. r tūū pūū rīū p cāz finalē vt pūū expositū fuit. hēc
 expō rōnabilioz: appz. nō. n. vīūū ē ad illā qōnez. qre sūū
 ples vno scūū. ita debilē reddidisse cām finalēz. s. vt dī-
 stīguāt scūū bīlia cōia a pūūz. r iō subdīt qz cā formal
 mltiplicatōis scūū ē mltitudo scūū bīliū. cā vō finalē
 uestīgāda est i sine b^m hūū. pōt at dīcē qz cā finalē fuit du-
 plex. s. apphēdisse pūū r dīscōueniētis: q nūū sufficēter
 fieri potūū: pūū scūū: r acqūitio doctrie saltē i hōie q
 meli^m pūū alijs pūū. p. s. scūū qz si dīcēret alijs ipoz.

S3 hic dubitat qz vt ex vbi Ari. seg. r sūū
 scūū hūū dīstīguere magnitudinē a colozē. r nūū pōere dī-
 ferētā iter ea: qd tūū vīūū ad solā. n. vturē iteriozē pūū
 pōere vel dīdēret: pōere dīūz iter dīuerza obta nō sūū
 rē pōne vt dīdē. ¶ Ad h nūū qz sufficē ad mētē Ari.
 r iudicādo qz si mediāte solo vīūū pūū magnitudi-
 nē. tūū pūū pūū scūū factā i vīūū pūū vt vīūū vī
 alia vtus hūū ponere dīūz iter dīuerza obta nūū pphēde-
 ret dīūz iter magnitudinē r colozē. qre obiectio cessat.
 pōt etiā dīcē sine icōueniētē qz vīūū pōt dīūz iter ma-
 gnitudinē r colozēz. qz vīūū qz dīstīcē r tāqz dīuerza pphē-
 hendit ex hūū nō seg^m ipz pōnere vel dīdēre.

¶ Aonia aut lentimus qd videmus: r
audimus: necesse est aut visum senti-
re: qz vider: aut altero. Si autē alte-
ro: aut ipō erit quo vider: aut altero:
h idē erit vīūū: r subiecti colozis. Quare aut
duo eiusdem erunt aut idem eiusdem.

¶ In hac pte pūū bīli b^m scūū dīcēretat pūū de scūū
 iterioz. r dīdīt i duas ptes pūū bīlia. pūū scūū cōez.
 z: sepat intellectū a scūū r dīcēretat de fantasia ibi. ¶ Ari
 at de duab^m dīctis rē. pūū cā dīdīt i duas ptes. cūz. n.
 due videāt cē opatōez scūū cōis. s. pūū opatōez scūū
 sūū extērioz r pōere dīūz iter scūū bīlia ppa dīuerzoz
 scūū. pūū ingrit nūū q ad pūū pōere oīz scūūz cōez. z.
 vō qūū ad scūūz ibi. ¶ Unūqz qz qdē igit scūū rē. pūū mo-
 uēdo qōnez arguit ad vīūū pūū. z. soluit ibi. ¶ Manife-
 stū igit qūū nē vnū rē. pūū ad vīūū pte arguit. r ad opōst
 tā ptes ibi. ¶ Habz at dubitatōez pūū formal dūbi^m rā-
 lis. Lū pūū nos audire r nos videre dūbiū ē vtz
 pūū nos videre sit opatio vīūū vīūū alteri vīūū a vīūū
 quē pūū vidēre. qz nō sit alteri arg^m sic. qz vel illa
 vīūū ē cē eiusdē nāe cū vīūū quē pūū vidēre: vel al-
 terius. si z. mō cū illa vīūū nō possit pūū vīūū coloz-
 ris nisi etiā pūū colozē seg^m qz duabus vtutib^m dīuer-
 sis idem obin vt colozē corūdet. si pūū q rōne illa vīūū
 pūū vīūū vidēre colozē eadēz rōne idēz vīūū poterit
 pūū se vidēre. r per pūū idem erit iudex sui ipiū. r
 hoc est quod pūū. d. quare aut duo rē.

¶ Ampli^m autem si r alter sit vīūū scūū: aut
 in infinitum procedat: aut aliquis ipse sui ipi^m
 erit iudex: quare i primo hoc faciendum est.
 ¶ Scōdo arguit sic. si cēt alter scūū rē. seg^m qz erit pūū
 scūū i infinitū r vtutib^m scūū. nūū ē ipō: vt pūū. nūū sic
 pūū. qro de illo scūū vtz pūū pūū opatōez vīūū nō. si
 sic seg^m qz ē iudex sui ipi^m. qre pari rōne idē dīcē de p vīūū
 si nūū: tūū ad pūū opatōez illius scūū opozēbit
 aliū assignare scūū. r sic erit pūū in infinitū: vel si
 alīcū bī stabī. pari rōne stādū erat in p. ¶ Nō tūū qz sic

due rationes non sunt demonstratiue: sed solum proba-
 biles: sed de hoc magis infra videbit^m r in qōne.

23. 37. ¶ Ari^m at dubitatōez: si. n. vīūū sentire vidēre ē:
 vidēt aut coloz: aut hūū hūū: si videbit aliqz
 qd est vidēs: r colozē habebit pūū vidēs.
 ¶ Arguit ad opōstā pte sic. si pūū vīūū vidēre nos
 vidēre seg^m qz vīūū aut organū vīūū ē coloz aut colozā-
 tū. nūū ē f. s. vt pūū de vīūū. z. ē de orgāo vīūū cū oē
 recipiēs colozē dīcē denudatū a colozē vt ex pcedētib^m
 pūū: nūū pūū sic. p vīūū pūū vīūū: s. oē pūū vīūū
 est vidēre. igit p vīūū vidēre vīūū: s. omne qd p se
 vidēt est coloz vel hūū in se colozēz vel saltē cōiunctuz
 colozī. igit vīūū vel organū eius est coloz aut colozatus
 vel saltē cōiunctū colozī quod fuit probā qm.

23. 38. ¶ Manifestū est igit: qm nō est oīno vīūū sen-
 tire. Et nāqz cū nō videmus vīūū discernim^m:
 r tenebras r lumen: sed non similiter.

¶ Soluit pūū dubitatōez. r qz appēt assentit illi pūū
 qz scūū pphēdisse vīūū nē ē alter a vīūū z. soluit rōne
 in opōstū adductā. r pūū dīdīt i duas ptes. z. ibi. ¶ Am-
 pli^m at rē. pūū igit negat qz oē qd vīūū scūū pūū vīūū sit col-
 loz aut cōiunctuz colozī: qz vidēre nō simplr: r vno dī: s. s.
 mltiptr. sic. n. aliud ē vidēre colozē r lumē r aliud est vi-
 dere siue vīūū pūū tenebrā cū nō percipiūz lucez lu-
 men aut colozēz. ita aliud est vīūū pūū colozem r aliud
 est pūū vīūūz. quare argumentū nō procedit.

¶ Amplius aut r vidēs tanqz colozatū est: sen-
 sitiuū. n. susceptiuū est scūū bīle sine mate-
 ria vnūqzqz: vnde r abeuntibus scūū bīlibus
 insunt scūū phantāsie quibus sentiunt.

¶ Ponit scōz solozē. r pūū h. z. pūū ad illā solozēz
 soluit aliud dūū ibi. ¶ Scūū bīl ar act^m rē. qz ex his soluit
 qd dā qōnez ibi. ¶ Ari at vn^m qdē ē act^m pūū itēdit istā pūū.
 vīūū aut organū ei^m ē aliqz colozatū: r sic nō est incōue-
 niēs qd adducebat pūū cōueniētē. pūū sic. vnūqzqz scūū
 vīūū ē receptiuū sui scūū bīle sine mā. i. spēi sue. r pūū vīūū
 r organū ei^m ē receptiuū spēi colozis. qre pūū spēm
 aliquo: reddīt colozatū. a. pūū. qz vidēre qz abeuntib^m
 scūū bīlib^m remanēt iteri^m appitōez illoz scūū bīliū. qd
 nō pūūgeret nisi aliqz spēs illoz scūū bīliū cēt i scūū re-
 cepte r iteri^m reseruate. illa tūū sūū. Unū abeuntib^m scūū bīli-
 bus rē. alr expōit a pūū iudicādo pūū. 138. d. n. qz scūū bī-
 lia fuerit abstracta a mā tūū i nob sūū scūū r imagī-
 natiōez pūū qūū sit scūū abstractas r nō pūū qūū real-
 tes sicut colozēz saporez abstractez vel aliquid hūū.

¶ Scūū bīl ar act^m r scūū idē ē r vn^m. Esse at
 ipoz nō idē. Bico at vt son^m hūū actū: r audit^m
 pūū actū. Est. n. auditū hūū nō audire: r hūū
 sonū nō sp sonat. Lū aut opēz pōte audire: r
 sonet: pōte sonare: tūū hūū actū audit^m siml fit:
 r hūū actū sonus. Quozū dīcēt vīūū aliqz hoc
 qdē auditionem esse: hoc verū sonationez.

¶ Possz aliqz dubitare nūū actio scūū bīl i scūūz reci-
 piat a scūū bīli: an vō i scūū bīl dūū^m hūū remouēdūz ponit
 duas pūū. pūū. idē ē act^m scūū bīl r scūū. s. n. sit idēz
 hūū ē. hūū pōt ab eo nō pūū. possz tūū argū sic. idē ē act^m mo-
 uentis r motū r agētis r patiētis: s. scūū bīle ē mouens r
 agēs. scūū est motū sine patiēs. igit rē. r subdīt qz itelligi
 de scūū bīl i scūū i actu. qz scūū rē scūū bīle r scūū
 in pō. r tūū coz nē vt n^m act^m: sic ē cēt coz^m sonoz potēs
 pūūdere sonū: quē tūū nō pūūderet: r audit^m potēs audire
 sonū: quē tūū nō audiret. si vō pūūgat auditū actu audire r

corpus sonoz actu sonare: tūū vīūūz erit i actu r pūū
 act^m dīcēt auditio. scūū aut sonatio. pcedēt tūū ē qz audi-
 tio est act^m vīūūz. ¶ Nōm^m qz Ari. cū. d. auditū siue so-
 nū ē i actu itelligit de actu z. qz vocat opatio. pōt. n. au-
 dit^m ē ē i actu pūū aiāli qūū nō actu audiat. cū ar. d. qz idē ē
 act^m scūū bīl r scūū: s. n. ē idē cē ipi^m. nō itelligit qz aliū
 esse reale hūū i isto r aliud i illo: s. z. intendit qz aliāz dīcē-
 ptōez siue denoiatōez recipit. put est a scūū bīli tāqz ab
 agente: r aliā. put recipit i scūū tanqz i patiente.

¶ Si igit ē mor^m r actio r passio i eo qd agit: 23.39
 necē ē r sonū r auditū: qz hūū actū i eo qd ē hūū po-
 tētiam cē. Actiū. n. r motiū act^m i patiēte fit:
 vīūū nēcē est mouēs moueri. Sonatiū qdēz
 igit act^m: aut sonus sonatio ē. Auditū ar: aut
 audit^m auditio ē. Duplr. n. auditus r duplr so-
 nus. ¶ Eadē ar rō ē r alijs scūū bīl: r scūū bīl. 23.40
 lib^m. sic. n. actio r passio i patiēte: r nō in agēte:
 sic scūū bīl act^m r scūū bīl i scūū bīl ē. S3 in
 qūū dā qdē r noiātū ē vt sonatio r auditio: in
 qūū dā aut nō noiātū ē: s. altero: vīūū. n. dī vīūū
 act^m. Quē vō ē colozis nō noiātū ē. Et gu-
 statiū gustus ē: hūūz aut nō nominatū est.

¶ Scōdo pūū rāsiua dubitatōi. scūū scūū nō subīue recipit i
 scūū bīl: s. i scūū. pūū sic. actio agētis i passū r vīūū qz mo-
 tus aliqz mouētis nō recipit subīue i mouēte vt agente:
 s. i eo qd patiē vt mouē. scūū vō sic auditio ē actio qz
 fit a scūū bīl i scūū tāqz ab agēte i patiēs. igit recipit i
 scūū subīue qz dī pō rēscūū scūū bīl sic patiēs rēscūū
 agētis. idē ē dī de sono i actu. anō arg^m sic. qz si actio re-
 cipit i agente r mor^m i mouēte. tūū cēt necē oē mouens
 moueri. nūū ē f. s. r nūū pūū: cū oē illū moucat i qz subīue
 est mor^m. r subdīt pūū qz act^m sonatiū dī sona: act^m vō au-
 ditiū auditio. r hūū vīūū ē vtroz accepto fm actū. scūū
 .n. audit^m r scūū bīle. vīūū son^m r accipit. s. i pō r i actu. sub-
 dīt z. qz cadē ē rō de qz scūū qz ē de auditū: s. i qūū dā
 act^m vtroz nomīat. s. qz recipit i scūū. r qz scūū bīl fit
 imēdiatē sic audi^m r sona: i qūū dā vō solū alr pūū noiāt
 vt act^m vīūū dī vīūū pūū recipit i vīūū: s. ille qz imēdia-
 te fit a colozē mltiplicādo. s. spēs ei^m hūū nomē ipāle. s. s. s.
 scūū scūū qz fit i scūū gust^m dī gustatio: nullū vō nomē hūū
 spāle ille qz imēdiatē fit a sapore. r hūū vīūū vt qdā dīcēt
 in līgua greca. qz hūū eos i līgua lātia actio colozis i vīūū
 colozatio dīcē pūū r saporatio act^m saporis in gustū. Cōiter
 tūū exponētēs hūū tribuūt Ari. qz idē act^m realr dīcāt so-
 natio r auditio i rēscūū. s. ad sonū r auditū: s. hūū ē i seve-
 rū. pūū loqūdo: neqz pūū dīcētē serie text^m videbit^m hūū Ari.
 ipōndēū. s. ipse pcedat qz idē act^m. s. auditio ē act^m scūū bīl
 r scūū. ¶ Nōm^m de mētē cōmātatoz pūū. 140. q. sicut
 actio r pa: sūū i patiēte r nō in agēte. ita actio scūū r scūū
 bīliū s. i pūū scūū cū scūū bīlia sint vtutes agētēs r pa-
 tiētēs. pūū at scūū ē patiēs tūū. r pūū scūū itelligit
 organū scūū: qz at scūū sint agētēs r patientes z vīūū
 itelligi pōt. vno qz scūū extērioz a scūū bīli mouetur r
 mouet scūū iterioz. alio^m vt. d. al. qz scūū patiūtur
 species ab obis recipiēdo r sunt agētēs. qz ex se eliciūt
 actus suos r in se ipiū suas scūū bīlia pūū.

¶ Ari at vn^m qdē ē act^m scūū bīl r scūū bīl: eē 23.41
 aut alter ē necē: ē igit sūū corūptū r salnari: sic
 dēū ē auditū: r sonū: r hūūz. igit r gustū: r
 alia sūū. Bīcra at scōz potētā nō necesse ē.
 ¶ Soluit alias duas qōnez. r pūū. z. scōdam ibi. ¶ Si at
 simpbōia rē. pūū dubitatio apud ātīquos erat ista. vīūū

sensus et sensibile. ita adiucé referant q' posito vno po-
na' reliquu: et vno destructo reliquu destruat. et c. R'nt
phs p' q' sic accipiendo vtrūq' f'z actū. nā si ē son' in actu
est auditus i actu. et c. si etiā nō ē sonus in actu nō ē au-
ditus in actu. et c. idēz dico de sapore et gustu. et de alijs
corrupt. h' at cā ē. q' idē ē act' reāl' tā sensus q' sensibili
actu. l'z differat rōne. put ē subitū i sensu: et put a sensibi-
li effectie depēdet. et p' nō illo actu posito ponit vtrūq'
et illo remoto vtrūq' remouet accipiendo ista duo fm
actu. et c. phs q' si accipiāt sensus et sensibile i po' nō o'z
q' vno posito reliquu ponat' et vno destructo reliquum
destruat. p' n. esse sonus q'uis nō sit auditus. et c. s'lt
pōt esse aliquis color q'uis nullus esset visus.

Co. 142. S'z priores pbi hoc nō bñ dicebāt nihil opti-
nātes neq' albū: neq' nigz esse sine visu: neq'
humorē sine gustu. Et sic qdē dicebāt recte:
sic at nō recte. Dupl'r dicto sensu et sensibili:
bis qdē scōz potētia: illis x'o scōz actum. Be-
his qdē accidit qd' dēi ē: s' i alteris nō accidit:
s' illi simpl'r dicebāt: de dictis nō simpliciter.
Ex his correlarie pbs ifert q' antiq' nō dicebāt abso-
lute pcedētes q' sp' posito sensu ponit' sensibile et illo re-
moto remouet: et p' b' cludebāt q' sine visu nihil atigit
eē albū vel nigz neq' atigit sapore eē fin' gustu. ipsi qdē
aliquo: bñ dicebāt. et alio: nō bñ. cū. n. tā sensus q' sensibile
z' accipi possint. s' i po' et i actu v'z ē qd' dicit vtrūq' acce-
pto i actu: s'z ipis i po' acceptis nō bñ dicit. et idē loq'rent'
simpl'r et sine distinctōe vbi o'z loq' cū distinctōe male dice-
bāt. Notā. s'z p'ntatorē q' n. i. q' habit' q' ab eo p'
venit i sentiēte ē idē cū actu q' agit sensibile i vtrūq' cen-
tia et forma. l'z differat i subo. et b' ē dicere v' puto q' idēz
reāl' est actus sensibil' et sensus i actu. l'z differat rōne.

Co. 143. Si at simp'hōia v'z qdā ē: v'z at et audit' ē
sic vnu: et ē sic nō vnu: aut idē. ppō at ē simp'ho-
nia: necē ē et auditū rōne qdā ē. Et pp' id cor-
rūpit vnu qd'z excellēs acutus: et graue audi-
tū: et i b'iozib' gustū: et i colorib' visūz fortiter
fulgidū et opacum: et i olphatu fortis odor: et
dulcis et amar' et t'q'z rō qdā sit sensus. Et nō ole-
crabilia qdē sunt dū dñr sincera et mixta entia
ad rōnez v' acutus: aut dulce aut salutus. Bele-
crabilia. n. tunc: oino at qd' mixtū est simp'ho-
nia: magis q' acutus: et graue. Tactus autēz
calefacibile et est afigurabile: s'z sensus rō ē:
excellētia aut cōtr' istat: aut corrumpunt.

Solut' secūda qōne q' est. q're qdā sensibilia corrupū-
sentū qdā v'z ipz delectat. p'mittit i q' p' cam h' d. q' sen-
sus ē p'oz: qdā. p' sic. simp'honia q' ē v'z delectabil' est
p'oz: qdā: s'z v'z et audit' sūt aliquo: vnu et aliquo: nō
vnu. i q' sensus audit' est p'oz: qdā. et qd' arg' de auditu
argui pōt de q'z alio sensu. et b' p'misso soluit qōnez. d. q'
vnu qd'z excellēs sensibile ē corruptū sui sensus. q' est
destruictū p'oziois i q' s'istit. son'. n. excellēter acut'
aut grauis ē corruptū audit'. excellēs sapore ē gust' cor-
ruptū. excellēter fulgidū v' opacū ē visus corruptū.
fortis odor dulcis vel amar' ē corruptū olphat'. q' b'
oia s' ill' p'oziois corruptia i q' sensus sibi corruptis fun-
dat. et p' b' p' ad p'mā p'tē q' s'it. sensibile v'z temp'atū siue
me' iter extrema h'z p'ozioes qdā corrūit' p'oziois sen-
sus. et p' b' est aptū illā p'ozioes p'feruare: et sic sensu sibi
corrupte delectat siue p'oziat. et q' b' sit v'z p'z expi'. s' n.

accipiāt sapes extremi et adiucé miscēat sic sapor val-
de dulcis: et sapor valde acutus aut salinus: qdā sapor me-
di' ex his resultat valde delectus sensum gust'. s'lt v'z
p'ozita ex graui et acuto delectabilior est q'z v'z simpl'r
grauis v'z simp' acuta: me' ē iter itēiaz calitātē et itēiaz
frigiditātē p'oziat sensu tact'. et b' nō ex alio atigit nisi q'
sensus ē rō siue p'oz' qdā quā ē aptus p'feruare sensibi-
le tēpatū p' s'lez et mediā qdā h'is p'ozioes: excellēs v'z
sensibile ē sensu p'ristās aut corrupēs. pp' b' q' illi ē p'
p'oziois destruciuū: et ex his appz ad secundaz p'tē q' s'it.
Notā. p' q' simp'hōia ē sic qdā spēs vocis. simp'honia
n. d' v'z p'ozioata. idē phs dicit qdā v'z v'z denotaret
ipaz eē spēm vocis. Notā. z' q' sensus et sensibile sibi
corruptis aliquo: dñr vnu. p' q'ito eis v'z act' corrūit: et alij
quoz dñr nō vnu. p' q'ito ille act' nō ē rōne v'z: s'z diuersus
s'z q' depēdet a sensibili et sensu: et ex b' seq' : cū sensibile
et sensus sint vnu: q' vtrūq'z v'z ē actus q' sic sensibile
delectās s'istit i qdā p'ozioe. ita et sensus i qdā p'ozio
ne s'istit. p' actu. n. q' sensibile mediocre agit i sensus red-
dit eide sensu delectabile. et sic appz oia q' p'bz pbat p'
pōne p'missā. Notā. z' q' q'z sensus h'z i orgāo. p'po di-
spōnes q' dā q' sūt istra ad op'atōes ei' p'ducendas req'it'
ta: sic s' illi orgāo p'lo et spūs aiales: ad h' at q' debite. et
p'fecte op'atōes ei' sensitic p'ducāf req'it' h' istra se h're
in p'ozioe qdā media iter extrema s'z illi' sensus exigē-
tia et nāz: v'z p'lonē se h're mō tali me' iter calz et frigidū
buidū et sicū. spūs et aiales se h're mō tali me' iter m'ra
tudine et paucitate: luciditate et obscuritate: subtilitate et
grossitie. et sic de ceteris m'ris. cū igit vnu qd'z excellēs
sensibile sit illi' p'oziois siue tēpatie orgāi sensus ali-
quo: destruciuū tēpatū v'z p'ozatiū: sequit' vnu qd'z
sensibile excellēs aut p'ristare sensus eius op'atōes ipe-
diēdo. aut ipm corrupere aliq' istrumētus corrupendo
ad esse ipsius i vno orgāo necessario registum.

Co. 144. Anus q'z qdē igit sensus subiectiue sensibi-
le est: q' est i sensitiuo inquāruz sensitiuum: et
discernit subiecti sensibilib' differentias: vt al-
bum qdem et nigz visus: dulce vero et amar'
gustus: siml'r autēz se bñt hoc et in alijs.

In hac pncipali pte inuestigat sensu cōem p' aliā opatio-
nē q' ē p'cipe dñaz iter sensibilia. p'pa diuersoz sensuū: et
p' ostendit ad qd se extēdere pōt discretio alio' sensus p'icu-
laris. z' ex co ad qd ei' discretio se extēdere nō pōt inelli-
gat sensum cōez ibi. (Quā aut et albū et dulce zc.). d. p' q'
vnu q'z sensus p'icularis q' fūdat i orgāo sensitiuo i q'z
est sensitiuus ē p' se p'ceptū p'p'z sibi et illi' p'pas dñas
discernit: sicut visus discernit albū et nigz. gust' dulce et
amar'. et s'lt de alijs. Notā. q' subz sensus z' pōt acci-
pi. vno. p' orgāo i q' sensus fundat' subitue: et sic dicimus
oculū eē subz visus. alio' p' obto. p'po ipi'. et b' rōnabil'r.
sensus. n. h'z de obto p'po iudicare. dñ at illud subz alteri
qd' ad ei' iudiciū p'tinet. sic etiā subm i sciētia dñ q' suby-
cīf eius cōsiderationi. sic igit accipit in p'posito cū dicit'
tur. vnu q'z sensus est subiecti sensibilib' zc.

Subitatur. q' op' h' qd' dicit' ē v' sentire p'mē-
tator. n. i. q' s. cū. d. v'it' q' visus iu-
dicat albū esse aliud a nigro et alia a v'ute visus que ad-
modū v' q' iudicat ipm videre v' alia a v'ute visibilib'.
Quidā dñt q' ista p'menti ē corrupta. q' dicere d'z albū
esse aliud a dulci. al'r nō p'fonaret textui. v' p'z ispicienti.
possumus tñ absolute si volumus saluare verba cōmē-
tatiua. n. p'positio est indefinita q' p' sensu cōmuni v'ifica-
ri pōt. cū eni visus albū a nigro discernat illud idē face-
re poterit sensus cōis q' ē potētia supior. et sensum cōem
appellauit visum. q' sensus cōis ab aliquo p'iculari sen-

si aliquo modo efficiat ille sensus vt videbit' istra.
Co. 145. Quā at et albū et dulce. et vnu quodq' sensibi-
liū ad vnu quodq' p'parado discernim': et sen-
tiumus: q' differit: necesse est igit sensu: sensu-
bilia. n. sunt. Quare manifestum quā caro
nō est vltimuz sensitiuū. Necesse enim eēt tan-
q'z ipsum discernens discernere.

Primo determinat v'itatē. z' obicit' h' determinata et
soluit ibi. (At v'z impole ē zc.). p'ma diuidit in tres: q' p'
ostēdit q' v' p'cipiēs dñaz iter sensibilia diuersa est sen-
sus. sc'do q' est v' v'na et nō p'les ibi. (Nec v'iq' separa-
ta zc.). tertio q' illa v'z s'lt p'cipit vtrūq' sensibiliū iterq'
ea dñā discernit ibi. (Et aut neq' i separato) dicit' q' expi-
mur q' p'cipimus dñaz iter album et dulce: et s'lt iter alia
sensibilia diuersoz sensuū: v' v'z p'cipiēs illas dñas sit
s'istitua: qd' sic p'bat: vnu qd'z iudiciū de reb' sensibilib'
p'nter ad sensum: sed p'cipe dñaz iter diuersa sensibilia
est h' d. v' p'z. igit zc. et dñr arguit p'bz q' ille sensus nō pōt
esse sensus p'icularis. nā si sic maxime eēt tact': s'z b' esse
nō pōt: q' si caro vel aliud qd' sit in s'rm tact' eēt vltimū
sensitiuū p'cipiēs illas dñas: tūc semp cū p'cipim' dñam
inter album et dulce et alia sensibilia tangēdo percipere
mus. oia est manifeste falsum: et oia p'z. cū tact' nō perci-
piat nisi tāgēdo. Notādū q' per b' terminū caro
p'bz itelligit organū tact' qd' cūq' fuerit illd siue neruus
siue caro distincta cōtra neruū: s'z p' vltimū sensitiuū itel-
ligit sensum cōem: aut organū eius: qd' id vltimū sensiti-
uum appellat: q' respectu alioz sensuū et suoz organoz
est quodā mō terminus. glibet aut terminus h'z rōne v'z
tūc siue finis. Notādūz q' v' duplici de eā magis v'z
tale iudiciū p'nter tactū q' alteri sensuū p'iculari. p'mo
q' est fundamētū alioz. sc'do q' est p'les sensus vt in p'ce-
dentib' dicit' fuit. glibet aut alioz est in se vnus: q' igit
iudicādo dñam iter albū et dulce p'cipimus illa duo sen-
sibilia p'p'ia sensus diuersoz: magis v'z tale iudiciū ta-
ctui p'nter. Notādū z' q' bec vltima p'ricula al'r in-
troducūt a cōmētatoze cōmē. i. q. d. n. q' caro q' h'ic ac-
cipit' p'zo organo tact' et oculis et lingua q' sunt organa vi-
sus et gustus: et s'lt de alijs nō sunt vltimū sensitiuū. i. o'z
ganū sensus illius cōis p' que dñe iter sensibilia diuersa
p'cipiunt: q' si sic tūc oporteret talia iudicia fieri mediā-
ribus v'z tūtib' et organis diuersis: qd' tñ est s'lm. q're zc.

Co. 146. Nec v'iq' separatis ptingit discernere: q' al-
terum sit dulce ab albo: s'z oportz aliquo vno
vtraz manifesta eē: sic. n. et si hoc qdē ego: il-
lud aut tu sentis: manifestū v'iq'z erit: quā alte-
ra adiucé sunt. Q'z aut vnu dicere quā alterz
Alterz. n. dulce ab albo. Bicit ergo idē. Qua-
re sicut dicit ita ille et itelligit et sentit. Q' igit
nō possibile separatis iudicare separata palam.

Co. 147. Quidē dicit q' iudicare dñam iter diuersa sensibilia p'pa
p'nter ad v'ute vna. et arguit sic: si ego sentire albū et nō
dulce: tu aut sentires dulce et nō albū: tūc neuter nostrū
dñaz iter albū et dulce comp'ndere posset: sed o'z si al-
ter nostrū app'hdere vel dicere debeat hoc esse alterz
ab illo q' vtrūq'z illoz comp'hdatur: sicut. n. aliq's. d. aliq'd
esse alterz ab illo ita per sensum: aut itellectū comp'ndē-
dit: q're p'cludit a s'lt q' si aliq's sensus solū dulce comp'
hdatur vt gustus: alter v'z s'lm albū vt visus per illos di-
os non ponet' dñā iter vtrūq'z: sed o'z ad tale iudiciū
cōcurrere virtutē vna que vtrūq'z comp'hdatur. No-
tādū q' p'bz hic notāter locut' est cum d'istinctione itel-

ligit aut sentit: tūc q' nōdum est manifestus: an sensus
ab intellectu distinguat: tūz q'z bec differētia tā a sensu
q' ab intellectu comprehendī potest.

Co. 148. Quod at neq' i separato tpe hic bñt ē: sic. n. idē
dicit q' alterū bonū et malū: sic et quā alterū di-
cit: quā. n. alterz nūc et alterz nō fm accūs ipm
quā. Bico aut pura cum nūc dico: quā alteruz
non tñ quā nūc alterum. Sed sic dicit et nūc: et
quā nunc simul ergo. Quare inseparabile et i-
inseparabili tempore.

Co. 149. Quidē dicit q' virtus comp'hdēs differētia inter diuersa
sensibilia simul vtrūq' sensibile comp'hdit: et arguit sic
idē homo simul dicit hoc esse alterz ab illo: s'z hoc esse nō
pōt nisi s'lt p' sensum: aut itellectū app'hdatur hoc esse al-
terū ab illo: igit zc. a. p'z. p'ntingit. n. boiez in aliquo quā di-
cere q' in eodē quā albū est alterz a dulci: et nō accipit hic
accūs ipm quā ita q' referat' s' ad dicēte et non ad rē di-
ctam: aut ecōuerso: s'z per se: sic q' sic nūc dicit hoc esse al-
terū ab illo: ita dicit hoc nūc esse alterz ab illo: q're simul
app'hdit: et per oia: sicut est vna v'z dñaz app'hdēs iter
sensibilia diuersa: ita in eodē istāti illā dñaz et vtrūq'z ex-
tremū comp'hdit. Notādū q' illa p'ricula nō fm ac-
cidēs ipm quā. dupl'r pōt exponi: vno mō sicut p'us expo-
sita fuit: et huic expōm adheret The'. Al'r s'z p'mētatoze
exponi pōt: q' ly quā non accipit' fm accūs: ita vt sit aliq'd
vnu tps diuisibile in cuius vna pte vnu illoz app'hdatur
et reliqua pte reliquū: sed accipit' per se ita q' in eodē
momēto siue istāti idiuisibili simul vtrūq'z app'hdit et
in eodē instanti. d. illa duo esse in illo instanti altera.
hāc expositionem l'z obscure videt' tangere commenta-
torz commento. i. 46.

Co. 150. At v'z impole est simul fm cōtrarios mo-
t' moueri idē: aut idiuisibile: et idiuisibili tpe
si. n. dulce sit mouet sensum: aut intellectum:
amarū aut cōtrarie: et albū aliter.

Co. 151. Primo obicit' h' determinata. sc'do ponit qdā solones
nō verā et remouet ipsam ibi. (Ergo simul qdē zc.). ter-
tio ponit solonē verā ibi. (Sed sicut q' vocat' zc.). p'z-
mo arguit sic. impossibile est idē numero in eodē istāti
idiuisibili motib' dñaz moueri: sed albū et nigru dulce et
amar': q' cōtraria sunt: intellectū: aut sensum dñaz mo-
tibus mouēt. igit nō simul ipsos pōt moueri: sed intel-
ctus et sensus dum aliq'd apprehendunt mouēt a sensu
bili vel itelligibili. igit nō s'lt app'hdere pnt dulce et
amar': neq' albū et nigru: hoc aut videt' h' d'eteriata p'us.

Co. 152. Ergo s'lt qdē et nūero idiuisibile: et i'epabile
qd' iudicat fm eē autē separā. Est igit quodā-
modo qd' diuisibile diuisa sentit: est aut quod
idiuisibile: fm esse qdem enim diuisibile: lo-
co autem et numero idiuisibile.

Co. 153. Primo ponit solonē. z' remouet ipsaz ibi. (Aut nō pos-
sibile zc.). d. p'mo q' sensus cōis vno: ē diuisibile alio: id i-
uisibile. est. n. diuisibile fm eē. i. fm rōne: et est idiuisibile
numero loco et subo. et p'nter ad dubitationē nūc q' non est
incōueniēs illud qd' vno: est idiuisibile simul dñaz et di-
uersa recipe posse: dñz tñ aliquo: s'it diuisibile sicut in p'
posito contingit. Notādū q' sensus cōis dicit' idiuis-
sibile: non q' nō sit diuisibilis in p'ez q'ntitatuas: sed q'z
est vnum numero bñs esse adequate in vno subo p'z: id
idiuisibile numero et subo appellatur.

Co. 154. Aut nō possibile: potētia qdē. n. idē et idiuisibile
E

ibile contraria: fm eē aſt nō: ſed in oparī dīnī- ſibile: ⁊ impole eſt album ⁊ nigrū eſſe ſimul. Quare neq; ſpecies pati ipſoz: ſed buiufmo- di eſt ſenſus: ⁊ intelligentia.

¶ Quidē hāc ſolone eſſe iſufficientē. d. q. l3 poſſibile ſit iduiſibile fm locuz ⁊ ſubm ſil eſſe in potētia ad vtrūq; hioz diuiſz. nō tū vī ſil actu illa recipe poſſe: ſicut bec riſio ꝓcedere h3. nō. n. poſſibile eſt idē eſſe ſimul album ⁊ nigrū in actu: ⁊ ꝓis nō eſt poſſibile ſenſum vel intel- lectum ſimul recipe ſpecies albi ⁊ nigri: quia tunc idem ſimul eſſet album ⁊ nigrum.

¶ Sed ſicut q. vocat qdam punctū: aut vnū: aut duo: ſic ⁊ iduiſibile: fm qd qdē igit indi- uiſibile: vnū diſcernēs eſt ⁊ ſimul. h3 ꝓo q. di- uiſibile bis vtiſ codē ſigno ſimul: iquātū qdē igit ꝓ duob; vtiſ tertio duo iudicat: ⁊ ſe pata ſunt vt in ſepato: iquātū vero vnū: vno ⁊ ſil. De ꝓicipio qdem igit ſcōm q. dicimus poſ- ſe ſentire: aial determinatum ſit hoc modo.

¶ Ponit ſolone verā declarāſ ipſam a ſilī. d. igit q. ſicut punct; ⁊ ſinuās duas ꝓtes linee: aut fm cōmētatoz ex- poſitionē pūct; qui eſt terminus lineaz in medio circu- li eſt aliquo vnū ⁊ aliquo; duo ſine plura: ita ſenſus cōis eſt aliquo vnū ⁊ aliquo; pla. ⁊ fm q. pūct; eſt vnū ſic in- diuiſibile ꝓt nūcupari: diuiſibile vō fm q. eſt plura: ⁊ ꝓir ꝓb; iſert q. ſenſus cōis cōſiderat; h3 q. eſt vnū: vnū diſcernit. i. h3 iudiciū vnū: cōſiderat; vō fm eſt pla h3 ap- ꝓrehēſiones ꝓtes: ⁊ ſic aliq; vtiſ ſenſu cōi tanq; eodem ſigno bis: inq; ſū gvtiſ ipſo ꝓo duob; tūc apphēdit ⁊ iud- icat illa tanq; duo ⁊ ſepata ꝓ ipm tanq; exiſtē ſepatum ſine diuerſum: inq; ſū vō vtiſ ipſo ꝓo vno h3 apphēſionē vnā ꝓ vtutē vnā ⁊ ſil: deide ꝓb; epilogat ⁊ ꝓs. ¶ Nōn ꝓmo q. idē pūct; ⁊ ſinuās duas ꝓtes linez ꝓt dici vnus fm q. eſt illaz ꝓtū terminus cōis ⁊ ꝓt dici plura h3 q. eſt ſinis vni ꝓis ⁊ ꝓn alteri. ſil; fm expōnē ꝓmētato- riſ pūct; in medio circuli exiſtē ꝓt dici vnū ſi ſe cōſideret aut ſi cōſideret h3 q. fuerit cētrū circuli. ſi vō cōſideret h3 q. eſt terminus. a. b. ⁊. c. lineaz ꝓt plura nūcupari: eodē mō dicēdū eſt in ꝓpoſito de ſenſu cōi q. ſi in ſe cōſideret eſt vnū fm eſſentiā ⁊ formā. ſi vō cōſideret fm q. ad ipz terminant; organa pluriū ſenſum exterior; ſic ꝓt dici plura. i. d. cōmētatoz cōmēto. i. 4. q. ꝓ melius eſt dicere q. vō ꝓmī ſentiētis. a. ſenſus cōis eſt vna forma ⁊ multa inſtrumētis copulatis cū ea ⁊. q. dicere ipſam eſſe vnā ſubō ⁊ multa fm formas que deſcribunt; in ea ⁊. Sub- dit etiā cōmētatoz ibidē q. iudiciuz attribuit ſenſu cōi h3 q. eſt act; ⁊ recipe attribuit ſibi fm q. eſt potētia. Ex- qb; vō apparēt ꝓcludi eādē eſſe vtutē ſenſitiuā actiuā ⁊ paſſiuā. ¶ Nōndū ſecūdo q. ſenſus cōis dī termin; fm q. ad ipm terminant; imutationes ſenſuū exterior; qui ꝓmo imutant; ⁊ ꝓir ſenſus cōis dī etiā ꝓcipium fm The ꝓm q. ab ipſo ſine organo eius qd eſt ꝓs cere- bri anterior; trāſmittunt; ſpūs ſenſitiuū ad organa ſenſuū exterior; ⁊ ꝓpter hāc cām. d. The ꝓm ſenſum cōem eſſe ſic regē ⁊ ſenſus ꝓricularē tanq; nūcios regis: eo q. ſenſus ꝓticularē imutati ⁊ ſenſibilia extrinſeca ꝓcipiētēs mo- uent ſenſum cōem ad apphēſionē illoz ſenſibiliū: ⁊ ꝓir ſenſus cōis tanq; rex de ipſis ſenſibilib; iudiciū facit. ¶ Notādū tertio q. alr ⁊ faciſ ſolui ꝓt dubi; Ari. dicē- do q. virt; ſenſitiua que ſimul patit; ab albo ⁊ nigro non recipit h3: q. non patit; ab eis mō reali; ſpūali ipſoz ſpēs recipiēdo: ⁊ tales h3 nō dīr vt ꝓs: ⁊ ꝓr ꝓis ꝓcedi ꝓt ſenſum cōem abſolute eſſe vtutē vnā ⁊ non obſtātē

q. pati poſſit a ſenſibilib; cōtrariis: ⁊ hec eſt ſolo cōmu- nis quā ꝓto neceſſariā ad cōplemētū ſolonis Ari. Et ſi dicat; in ꝓcedēti ꝓte videt; hāc ſolutionē improbare. nā videt; ꝓo incōueniēti hēre q. idē ſenſus ſimul ab albo ⁊ nigro patiat; dicēdū q. illud nō habuit Ari. ꝓo incōue- nientia: ſicut enim ipſe q. nedum ſenſus cōis: ſed etiā vi- ſus ſimul ab vtroq; pati poſſet. ſed Ari. ꝓſuppoſito ꝓo cōſt; ſit; vt qdā dicebāt q. ille actiōes erāt h3ie remouet ſolonez eoꝓ qui ad dubitationē ſic rīdebāt: ſicut dictū fuit: quoz fundamētū fuit: vt videt; cōmētatoz velle q. ſenſus cōmūnis non eſſet vere vt vna: ſed aggregatum ex. ſ. ſenſibus exterioribus qui ad vnum terminant; v3. ad partem cerebri anteriorem.

¶ Noniā at; atig duab; dīſijs diſſiniūt; ¶ Marie aiaz: motu q. ſcōm locū: ⁊ i co- qd eſt itelligere: ⁊ diſcernere: ⁊ ſenti- re: ꝓſiderādū ē ſig d iterſit iter intelli- gere ⁊ ſentire: vō at ⁊ itelligere ⁊ ſape tāq; qd- dam ſentire eſſe: in vtrūq; eniz bis aia iudicat aliquid: ⁊ cognoscit eoꝓ que ſunt. Et antiqui ſape ⁊ ſentire idē eſſe aiūt: ſicut Empedocles dixit ad ꝓſens volūtas auget; ⁊ in hoibus ⁊ in alijs: vñ eis ſemp ſapere altera ꝓreſtat. Idēz aut; bis vult; ⁊ illud qd eſt homeri. Talis. n. intellect; eſt in terrenis hoibus qualem ducit in diem pater viroz; ⁊ deoz; ¶ Des eniz hi itelligere corporeū ſicut ſentire opinant;. Et ſentire ⁊ ſape ſimile ſimili: ſicut in ſupioz- bus rationibus determinauimus.

¶ In hac ꝓte ꝓncipali ꝓb; ſepat intellectū a ſenſu: ⁊ ꝓir determinat de fantaſia. ⁊ fm quodā ſic icapit tertius li- ber: q. ſuis nō videt; ꝓionū expōnī cōmētatoz: diuidit aut; in duas ꝓncipales ꝓtes: q. ꝓ facit ꝓmū. ⁊. ꝓ. i. ¶ Sā- taſia eniz alterū eſt a ſenſu ⁊. ¶ Item ꝓmo recitat opin- nem antiquoz ꝓonētū idē eſſe ſenſum ⁊ intellectū. ſecū- do reprobat eā ibi. (Et tñ oportuit ⁊. ¶ De ꝓma itēdit opinionē antiquoz fuiſſe q. ſenſus ⁊ intellect; reali ſint idem: q. fm eos aia ꝓncipalr diſtinguit; per motū locale ⁊ per cognitionē: ſub cognitione cōmpēdēdo itellige- re diſcernere ⁊ ſentire: ſed itelligere ⁊ ſapere idem eſt qd ſentire: quia taz mediātē ſenſu q. mediātē intellectu anima cognoscit ⁊ iudicat aliqd eoꝓ que ſunt: q. re itelle- ctus idē erit qd ſenſus. ſecūdo ꝓbat auctoritate antiq; rū ⁊ ꝓſertim empedoclis: cuius ratio fuit iſta. volūtas ſiue intellect; in hoib; ⁊ in alijs auget; i. ad agēdū excitat; fm diſpoſitionē hōz ſentis: ⁊ fm variā diſpoſitionē cōtin- geret niſi intellectus eſſet virtus corporea ſicut ſenſus. igit ⁊. tertio idēz ꝓbat auctoritate homeri qui dixit q. talis eſt intellectus in terrenis hominib; qualē inducit in die ſol qui eſt pater viroz ⁊ deoz. Ex dictis cōcludit q. oēs hi antiqui opinant; intellectū eſſe corporeū: ſicut ⁊ ſenſum ⁊ ſentire ⁊ ſapere eſſe idem: ⁊ cōſequētē q. ſi- cut mediātē ſimili ſentiſ ſil; vt mediātē aqua ſentiſ aqua: ⁊ mediātē igne ſentitur ignis: ita intellectu medi- diante ſimili ſimile cognoscit; ⁊ de hoc dictum fuit in li- bro ꝓimo: vbi reprobat; opiniones antiquoz. ¶ No- tandum ꝓmo q. ratio empedoclis ⁊ alioz antiquoz; fundabat; ſuper hoc q. nihil poſſet immutari per imp; ſionem factam ab aliquo corporeo niſi ſit corporeum: ⁊ ex hoc arguebāt. cum videmus intellectū in hoibus i- mutari per imp; ſionē factam a corporeis celeſtibus ⁊

¶ fm diuerſitate talis imp; ſionis que ſit in ꝓibus di- uerſis diuerſificari intellectu hoium ad itelligēdū: ſequi- tur intellectu eſſe vtutē corporeā: ſed ſequēdo vtutē dice- re hōmus q. intellect; nō imediātē: ⁊ ꝓer ſe imutat; ꝓ im- ꝓreſſionē corpis celeſtis: ſ3 mediātē ꝓpter imutationem factā in ſenſu: ⁊ ꝓter hoc nō ſeq; intellectu eē corporeus ſic ſenſus. ¶ Notādū 2o q. illa ꝓricla. Ad ꝓis volūtas auget; alr exponi ꝓt vt qdā exponit; ſic: q. volūtas que eſt appetit; intellect; auget; ad ꝓis. i. itēdit; ꝓpter ꝓntiam obſt; copalis: ſil; i alijs ab hoie itēdit; appetit; ad ꝓſen- tiā obſt; ſeq; volūtatē: ⁊ ꝓir intellectu eē corporeus vtutēs vñ fm talis obſt; diuerſitate ꝓringit altera ſape ſiue itel- ligere. ¶ Notādū tertio q. ſol ab homero dicit; eſt ꝓr vi- roz: q. eſt eā ꝓer ſe gnātionis iſtoz inferior; ⁊ ꝓncipalr hoium: ⁊ pater deoz ꝓpter corpa celeſtia que ab antiq; appellat; oy: que fm aſtronomos regi dicunt; a ſole ꝓ- ꝓter lumen ab eo ipſis cōicātū tanq; a fonte: dicit; eniz in die: quia ſol i die nobis apparet; vnde ab aſtronomis vocatus eſt planeta diurnus.

¶ Et tñ oportuit ſil; ipſos de deceptōe dicere. magis ꝓꝓriū. n. eſt aialib; ⁊ ꝓlimū tps i hoc ꝓficat; aia. An neceſſe eſt: aut vt qdam dicit; oia que vident; eſſe vera: aut diſſimilis tactuz deceptiōne eſſe. Hoc. n. cōtrariū ei qd ſimile ſimili cognoscere. Videt; aut; ⁊ deceptio ⁊ ſciē- tia cōtrarioz: um eadem eſſe.

¶ Reprobat opinōē antiquoz ꝓmo quo ad iſufficiētiaz ipſius. 2o ꝓbat ſenſum nō eē intellectu ibi. (Et qdē itelli- gere nō idē ſit ⁊. ¶ De ꝓma itēdit q. iſti atig qui fecerūt mētiōē de cognitione vtutēs dicētēs q. ꝓ ſenſum ⁊ itel- lectū mediātē ſil; cognoscit; ſil; debuerūt etiā mētiōē facere de deceptōe ⁊ cā ipſius qd non fecerūt: ꝓſertiz ga- deceptio vñ magis ꝓꝓria aialib; q. cognitio veritatis: ⁊ ꝓlus tps aia ꝓficat; in ignozātia q. in cognitione vtutēs: ⁊ ſic vident; iſufficiētēs. ⁊ dicit; q. cu3 aia fm ipſos ſit ex- oium rex ꝓncipus aſtituta: ad hoc vt illas cognoscāt ex- nā ſua nō hēre ꝓt in ſe deceptiōne: ⁊ ꝓir vt aliq; ſit oia que appent ſunt vā: vñ ſi hoc dicere nō velint hēdūt ꝓir dicere q. ſic ꝓ factū rei ſil; ſit ab aia ſit cognitio ve- ritatis ita per tactū rei diſſilis ſit deceptio: eo q. ſil; v- det; diſſili h3ie: ſicut cognitio veri eſt h3ia deceptiō. ꝓri- mum relinq; ꝓb; tanq; manifeſte falſum ⁊ alibi iꝓroba- tum. ⁊ vō ꝓbat nō eē vñ ſic: qui cognoscit vere vnum h3ioz reliquū vñ cognoscit; ⁊ q. errat circa vnū errat cir- ca reliquū. igit nō eſt poſe q. tact; rei ſil; ſit vā cognitio ⁊ tact; rei diſſilis ſit deceptio. alr exponit; Lōmē. hāc vlti- mā ꝓriclā ſeq;ndo textū ſuū: ſ3 bec expō magis eſt ꝓo- na textū nro. ¶ Notādū q. error nō dī magis ꝓꝓrium aialib; q. ſit nālis eoꝓ ꝓꝓrietās ad quā nālr inclināt; cū. n. deceptio ſit aie iꝓfectio ad ipam nō iclināt; nāliter hō: ſed ad cognitionē vtutēs: ſ3 idē dixit eē magis ꝓo- ꝓriū. ꝓmo q. de facto ꝓtes hoies cū ignozātia viuūt ⁊ er- rore q. cū ſcia: ⁊ vltierus. ſi aliquo cōcedat; aialia buta errare: nō tamē dicendū eſt ipſis ſciam cōꝓetere poſſe: ⁊ ꝓr ꝓis ꝓb; aialib; ierit error q. ſcia. ſecūdo q. hoies: vñ plurimū nō ex ſe: ſed a doctore mouent; ad cognitio- nem veritatis: iō de ſe vñ plurimū errarēt; q. aut; pluri tpe aia diſponat; errore q. ſcia: ꝓs. q. etiā hoies ſciētifici inq- rendo ⁊ ad ſcēdo pluries errore incurrit; q. ſciam: ⁊ hoc contingit; quia ſcia ⁊ veritas rei exiſtente quodāmodo induiſib; vna: errores circa ipſam poſſunt eſſe multi: ſicut circa virtutem ſunt vitia multa. difficile aut; eſt ta- le medium attingere vt de ſe pater.

¶ Quidē igit non idē ſit ſape ⁊ ſentire: manū

ſentum eſt: hoc quidē. n. in oib; eſt: illud autē in paucis animalium eſt.

¶ Tūc ꝓbat ſenſum nō eſſe intellectum: ⁊ quia due ſunt opationes intellectus quaz altera eſt apphēdere que vocat; itelligere: altera eſt ꝓter intellectum iudicare que vocat; ſapere: ꝓmo arguit q. ſentire non ſit ſapere. ſecun- do q. non ſit itelligere: ⁊ cōſequētē habebit q. ſenſus diſtinguit; ab intellectu. arguit ꝓmo ſic. ſentire ineſt oi- bus animalib;. ſapere vō paucis: igitur ſentire ⁊ ſape nō ſunt idem. maior de ſe eſt manifeſta ⁊ ꝓatuit in ꝓncipio huius ſecūdi: vbi dictum fuit q. nullū animal ꝓat; ſen- ſu tactus: minor etiam ꝓat; cum ſape ſolus ineſt homi- bus. ¶ Notādū fm Lōmētatoz em cōmento. i. ſz. q. Ariſt. dixit paucis ꝓpter hoc q. extimat; q. plura anima- lia cōmunicāt cum homine in hac virtute. ⁊ ꝓarimpoſt ſubdit. Et cum he due virtute ſint diuerſe in ſubiecto neceſſe eſt vt ſint diuerſe i eſſe. que. n. differunt ſubiecto differūt i eſſe. vnde intellectu ꝓmētatoz eſt: q. in aliquo ſubiecto repit; ſenſus in quo nō repiri ꝓt intellectu ſeq; tur q. ſint virtutes diuerſe.

¶ S3 neq; itelligē i quo ē ⁊ recte ⁊ nō recte. Re- cte quidē ꝓrudētia: ⁊ ſcia: vt opio ſa: non re- cte aut; ꝓtraria hoꝓ neq; hoc eſt idē cū ipſo ſen- tire. Sēſus qdē. n. ꝓꝓioꝓ ſemp verus eſt: ⁊ in omnibus ineſt aialib;: itelligere aut; ꝓꝓri- git ⁊ falſo: ⁊ nulli ineſt cui nō ⁊ ratio.

¶ Arguit ſic. itelligere q. nō eſt recte: ⁊ q. nō recte ⁊ nō ielt oib; aialib;: ſentire vō ipſe verū ſaltē reſꝓcū ſenſibi- liū ꝓꝓoꝓ ⁊ ielt oib; aialib;. igit itelligere nō eſt ſentire. ꝓ- ꝓo aut; declarāt; q. notitia itellectiua q. dī ſcia: aut ꝓudē- tia: aut opio ſa eſt itelligere recte. oppoſita vō hoꝓ ſunt itelligere nō recte. ⁊ ꝓs ꝓbat; q. itelligere ſolū ineſt bis qb; ielt rō ſiue diſcurſus. i. hoib;: reliq; due ꝓtes ſunt ma- niſeſte. ¶ Nōn; fm Lōmē. cōmēto alr q. ſenſus ſemp vñ dī in reb; ꝓꝓrijs: ⁊ ſ3 in opatōib; vñ. ¶ Intellect; at; e3 vñ in vñ b; ⁊ ſ3 in ꝓꝓrijs: et in reb; ꝓꝓrijs ſenſus magis durat ſua vitas q. intellectu in reb; vñ. ⁊ ꝓto q. itēdat; ſenſū dicere vñ circa ſenſibilia ꝓꝓa: ſ3 errare ꝓt ſe circa cōia vt magnitudinē figurā ⁊. ¶ Intel; vō dicere vñ circa vñ. v3. ꝓn ꝓ ꝓ errare poſſe circa ꝓicularia.

¶ Fantasia. n. alr eſt ⁊ a ſenſu: ⁊ ab intelle- ctu. Et hoc nō ſit ſine ſenſu: ⁊ ſine hac nō eſt opinio. Q. aut; nō eſt eadē fantaſia ⁊ opinio: manifeſtū eſt: bec qdē. n. paſſio in nobis eſt: cum volumus. De oculis. n. eſt facere ſicut i recordatiuis poſiti idolū ſunt faciētēs. Op- nari autem non in nobis eſt neceſſe enim fal- ſum: aut verum dicere.

¶ Deteriat de fantaſia: ⁊ ꝓremouet ipaz a mltis alijs cu3 qb; vñ uenire. ⁊ oñdit qd ſit fantaſia ibi. (S3 qm ē mo- to ꝓ moueri alr ⁊. ¶ Itē ꝓonit fantaſiā nō eē opinōē. ⁊ ꝓremouet eā a qb; ſdā alijs ibi. (De eo at; qd ē itellige- re: ꝓponit igit; ꝓ hē iſtam. ¶ Fantaſia dīr a ſenſu. i. exteriori ⁊ ab intellectu: verūtū nō ē ſine ſenſu: neq; opinio ſine fā- taſia. hāc hē hie nō ꝓbat. ⁊ ꝓ. fantaſia ⁊ opinio nō ſūt idē ꝓ. duplr. ꝓ ſic. act; fantaſiā ē in ꝓrāte nra: ſ3 opinio alicui rei nō ē i ꝓrāte nra. ¶ Itē. maior appet; cū volum; ꝓo- ſum; formare itēdēs rex q. ſpēs hēm; i memoria reſ- uatas: ſic ſi añ oculos nob; cēt ꝓntēs. Itē de reb; nūq; a nobis ꝓceptis fingere poſſumus formas ⁊ imaginēs ſi- cut ꝓꝓoceriū ⁊ chimer: tales at; ſunt actus fantaſiādi. vꝓꝓ. igit; ⁊. minor vō ꝓbat. opinio eſt aſſenſus quidam

qui vñat circa verū aut flm: talis aut nō est in p̄tate n̄ra igit̄ r̄c. ¶ Notādū q̄ cā p̄pter quā act̄ opinādi nō est in p̄tate n̄ra est: q̄ v̄plimū nō opinamur: neq̄ assentimus sic esse vel sic: nisi aliq̄ rōne moti cui sit intellect̄ apr̄ assentire: talis aut̄ rō non est in p̄tate n̄ra: aut. n. difficile r̄ inenit̄: aut cū inēta fuerit nō est digna de se mouere itellectū: s̄ etiā digna cēt̄ stare itellectū talr̄ eē idispositus: vt nō ip̄m mouere posset ad sic vel sic opinādū: dixi aut̄ v̄plimū p̄pter p̄ncipia p̄ma que sine adducta rōne opinamur: sed q̄uis ita sit adhuc nō est in p̄tate n̄ra illis idisferenter assentire vel dissentire vt p̄z: r̄ sic eoz̄ opinō non est penit̄ in p̄tate n̄ra: cā v̄o p̄pter quā act̄ fantasīadi est in potestate nostra p̄z ex p̄batione maioris.

lō.154. **Amplius aut̄ cu3 opinamur difficile aliq̄s: aut terribile statiz cōparatur. Similiter autē est r̄ si cōfidendum: fm fantasīā aut̄ filr̄ nō habemus: sicut si essemus considerātes in pictura difficilia r̄ confidentia.**

¶ Secūdo arguit̄ sic: cū opinamur aliqd̄ difficile: aut terribile mouemur ad p̄passionē: aut timorē: r̄ cū opinamur aliqd̄ audēdū v̄l delectabile mouemur ad p̄fidētiā sp̄z aut letitiā: s̄ nō sic p̄tingit cū fantasia mouet̄ ad difficile terribile vel audēdū: igit̄. maior p̄z: r̄ minor p̄bat̄: q̄ i actu fantasīadi: ita nos hēmus sic si i picturis aspiciam̄ res horribiles r̄ timēdas: aut res audēdas: s̄ p̄pter talē aspectū nō icurrim̄ trilitiā: aut timorē: neq̄ p̄fidētiā: igit̄ r̄c. minor de se p̄z: r̄ maior filr̄: q̄ per actū fantasīadi: nō assētim̄ neq̄ dissentim̄: sic neq̄ p̄ aspectū picturaz̄. Nota q̄ nō ad oēm opionē: seq̄ gaudiū vel tristitiā: aut aliq̄ de passionib̄ noiat̄: p̄tingit. n. me v̄e opinari for̄. ire ad plateā: s̄ nō sequat̄ aliq̄d̄ illoz̄. i. d. o. p̄bz cū opinamur aliqd̄ difficile: aut terribile r̄c. p̄tingit et̄ iterdū q̄ ad fantasīā: p̄ accūs seq̄ dolor vel letitia vt si p̄ ipsam moueamur ad apphēdēdū res de qb̄ alias habuim̄ opinionē. Cā v̄o p̄pter quā opionē v̄plimū seq̄ dolor vel tristitia v̄l aliqd̄ hō: r̄ nō ad fantasīā est: q̄ illa nō fiūt nisi p̄cedēte assensu. assensus v̄o includit̄ in opione r̄ nō in fantasia.

¶ Sunt autēz r̄ ipsius acceptionis d̄ie scia r̄ opinio r̄ prudentia: r̄ cōtraria hoz̄ de quoz̄ differētia altera sit ratio.

¶ Subdit̄ p̄bz q̄ acceptōis. i. habit̄ intellectualis: d̄ie siue sp̄s sunt scia prudentia opinio: r̄ tria hoz̄ de quoz̄ d̄ia determinare ad aliū p̄inet locū. cōmētator. d. cōmento 154. q̄ intelligit libellū de sensu r̄ sensato: sed cōiter exponentes dicit̄ q̄ intelligit 6^m ethicoz̄.

lō.155. **De eo aut̄ qd̄ est intelligere: qm̄ alteruz̄ est ab eo qd̄ est sentire: huius autē aliud fantasia esse videtur: aliud opinio. De fantasia determinantes sic. r̄ de altero dicēdum est. Si igitur fantasia est fm quam fantasīa aliq̄d̄ nobis fieri dicimus: r̄ si non aliq̄d̄ fm metaphoram dicim̄: vna quedā potētia est baruz̄: aut habit̄ fm que discernimus aut verū aut falsuz̄ dicimus: huiusmodi aut̄ sunt sensus: opinio: scientia r̄ intellectus.**

¶ P̄mo p̄ponit̄ itētionē suā enumerādo ea cu3 qb̄ v̄r̄ p̄uēire fantasia. r̄ remouet̄ eā a q̄s illoz̄ ibi. (Oz̄ qd̄em igit̄ nō sit sensus r̄c). p. d. q̄ q̄ determinatū ē itellectū eē aliud a sensu: ad alterū eoz̄ p̄tiet opinio. s̄ itellectū ad alterū fantasia. s̄ sensum: postq̄ d̄m̄ est de sensu determinandū est de fantasia: sic vt postmodū dicit̄ de altero. s̄

de intellectu r̄ opione. z. d. q̄ si fantasīa est s̄z quā dicim̄ aliq̄d̄ fantasīa nob̄ fieri nisi forte metaphorice accipiat̄ necē v̄r̄ q̄ ip̄a sit aliq̄s bitū vel aliq̄ potētia: qb̄ d̄icerim̄: aut verū r̄ flm dicim̄: cuiusmodi sunt sensus opinio scia r̄ itellect̄. ¶ Notādū p̄ q̄ ip̄oz̄p̄e r̄ metaphorice loquēdo alr̄ accipi posset fantasia q̄ cōiter accipiat̄: sicut vulgariter hōi ebuz̄ dicit̄ fantasias an̄ oculos appere: et̄ itellect̄ mediāte fantasīate aliqd̄ opans ip̄oz̄p̄ie appellari pōt fantasia: iō p̄bz dicit̄: r̄ si non aliqd̄ fm metaphorā dicim̄ r̄c. ¶ Notādū z. de mēte Cōmē. p̄mē. 155. q̄ p̄ itellectū p̄bz nō itellect̄ potētia itellectuaz̄. tū. n. nō debite distinguere s̄ sciam r̄ opionē q̄ sunt bit̄ itellect̄: s̄ itelligit bitū p̄ncipioz̄ distinctū s̄ sciaz̄ r̄ opionē q̄ sunt bit̄ h̄nū. p̄bz aut̄ notāter dicit̄ distinctū vna qd̄az̄ potētia: aut bit̄ est: q̄ iter enumerata qd̄ā est po³ vt s̄ sus: qd̄ā aut̄ sunt bit̄ vt scia opinio r̄ itellect̄: ista aut̄ aduitionalē. Si igit̄ fantasia est r̄c. nō asserit de mēte. p̄p̄a: q̄ ifra. p̄bat̄ oīs eē flm: s̄ illā asserbat quo ad opionē an̄ quoz̄. ¶ Notādū z. q̄ alr̄ qd̄ā exponit̄ illā p̄culā. hoc aut̄ fantasia eē v̄r̄ aliud opinio. s̄ q̄ itelligere fm antiq̄s diuidit̄: nā aliud est opinio r̄ aliud est fantasia: q̄re cū d̄erminātes de fantasīa oīd̄m̄ ipsā nō esse opionē p̄r̄ oīd̄m̄ est de altero. s̄ oīd̄do ipsam non esse intelligere qd̄ā.

Sed hic dubitat̄ qz̄ enumerādo bit̄ itellect̄: cūales p̄bz multos. p̄termisit r̄ per as̄s fuit̄ i sufficiens. p̄termisit. n. prudētiā sapiētiā r̄ artē: qui tñ sunt bit̄ itellect̄ vt appet. 6^m ethicoz̄. ¶ Ad hoc dubiū qd̄ā dicit̄ q̄ alr̄ tres habit̄ apud anti quos nō erāt notū: cū igit̄ hic p̄tra antiq̄s disputaret̄ p̄ueniens fuit̄ solū sibi notos enumerare. Alij dicit̄ q̄ sufficit illos numerare: cū qb̄ magis v̄r̄ p̄uenire fantasīa: q̄ les sunt tres noiat̄: cu3 religis aut̄ parū v̄r̄ p̄uenire. Alij dicit̄ q̄ oēs alr̄ p̄stos tres itelligi p̄nt. nā oīs habit̄ intellectualis: aut est cū dubietate qd̄az̄: r̄ sic est opinio: aut sine dubietate: r̄ talis est duplex: aut. n. ē habit̄ p̄ncipiorum: r̄ sic d̄r̄ itellect̄: aut cōclusionum: r̄ sic appellatur scientia. elige r̄isionem que magis placet.

¶ Quod qd̄ igit̄ nō sit sensus: manifestū ex lō.155 bis est. Sensus qd̄ez̄ enim aut̄ potentia: aut act̄ est: vt visus: et visio: fantasīa aut̄ aliqd̄ r̄ nullo hoz̄ existente: vt que in somnijs.

¶ Remouet̄ fantasīā a p̄noiat̄is r̄ itēdit̄ quoz̄ d̄nes. P̄ma d̄elo. Fantasīa nō est sensus. z. Fantasīa nō est scianē q̄ itellect̄ ibi. (At̄ v̄o neq̄ semp̄ v̄a dicētiū). 3. Fantasīa nō est opinio ibi. (Relinq̄ igit̄ videre). 4. Fantasīa nō ē aggregatū ex opione r̄ s̄su ibi. (Ma^m igit̄). p̄mā d̄nes p̄bat̄ sex rōnib̄. p̄ sic. Si fantasīa eēt̄ s̄sus: aut eēt̄ s̄sus i actu v̄l sensus i po³: s̄ neq̄ sic: neq̄ sic. igit̄ r̄c. maior t̄z a sufficiēti diuisiōe. qd̄ā. n. ē sensus in po³ sic visus nō actu videns est in potētia ad visionē: qd̄ā aut̄ est sensus i actu sic visus actualr̄ vidēs q̄ ab Ari. appellat̄ visio. minor v̄o sic p̄bat̄: si sit hō dormiēs q̄ in somnijs aliqd̄ actu fantasīe tur talis fantasīa: cū sit in actu nō est sensus in potētia. iplicat̄. n. q̄ sil̄ eēt̄ in actu r̄ in potētia ad actū suū. neq̄ est sensus in actu: eo q̄ in homine dormiēte sensus sunt ligati vt suppono in casu. p̄terea: vt arguit̄ cōmētator talis fantasīa fit sine p̄sentia sensibilis: igitur nō est sensus in actu. an̄s patet ex casu. Itē aliter quidam probant̄ minorem sic. in homine dormiēte: r̄ exccato cōtingit esse fantasīam in actu fantasīando colorēs quos alias ille per visum cōp̄hendit. r̄ tamen in eo non est visus s̄z potentiam neq̄ fm actum. igitur r̄c.

¶ Postea fm potētiā sensus qd̄ semp̄ adest viuētib̄: r̄ nō oz̄batis: fantasīa autem non.

¶ Secūdo arguit̄ q̄ fantasia nō sit sensus fm potētiā: qz̄ aialib̄ viuētib̄: r̄ nō oz̄batis semp̄ adest sensus fm potētiā: sed nō semp̄ sibi adest fantasia. igit̄ r̄c. minor de se p̄z. r̄ maior p̄bari pōt: qz̄ nullū aial p̄uat̄ sensu tact̄: r̄ animal p̄fectū sicut hō si nō sit oz̄batū h̄z oēs. s̄ sensus i potētia. quare r̄c. Cōmētator iducit̄ hāc rōne sic. in potētia semp̄ sit. i. reducit̄ ad actū cum p̄sentia rei sensibilis. fantasia v̄o aliq̄ sit i actu sine p̄ntia rei fantasīate. igit̄ r̄c.

¶ Si v̄o ei qd̄ actu idē: oib̄ v̄riq̄z cōtingeret bestijs fantasīam inesse. Videt̄ autē non bestijs vt for̄. mice: aut api: aut vermi.

¶ Tertio arguit̄ sic. si fantasia eēt̄ sensus fm actuz̄ sicut oib̄ aialib̄ brutis h̄z sensus inesse pōt: ita sibi esse possz̄ fantasia. p̄z oīa de se: p̄bz tñ est falsū: qz̄ for̄. mice: aut api aut vermi esse pōt: sensus fm actum: s̄ nō fantasia: hec eadē ratio p̄bare pōt q̄ fantasia nō sit sensus in potētia.

¶ Postea hi quidem veri semper: fantasīe autem plures falsę.

¶ Quarto arguitur sic. sensus sunt semp̄ veri. fantasīe v̄o plerūq̄ sunt falsę. igit̄ r̄c. maior p̄z. cum respectu p̄p̄ioz̄ semp̄ s̄sus sit ver̄: vt d̄m̄ ē sup̄. minor de se ē manifestā.

¶ Amplius aut̄ non dicimus cū opemur: certe est circa sensibile: quoniam videt̄ hoc nobis homo. Sed magis cum non manifeste sentimus: tunc r̄ aut verus: aut falsus.

¶ Quinto arguit̄ sic. q̄i per sensuz̄: certe p̄cipimus aliqd̄ sensibile non dicimus q̄ hoc: videt̄ sic esse: sed hoc dicimus: q̄i nō certe sentimus: r̄ tūc p̄tingit sensum esse: aut verū: aut falsuz̄. cū aut̄ aliqd̄ fantasīamur dicim̄ q̄ hoc videt̄ sic esse r̄ non dicimus q̄ sic est. igit̄ r̄c.

¶ Et q̄ quidem dicimus apparent r̄ dormiētibus visiones.

¶ Repetit̄ quandā rōne p̄us positā: r̄ arguit̄ sic: dormiētibus apparent visiones per fantasīam: in q̄bus tñ non operatur sensus. igitur r̄c.

Dubitat̄ p̄mo: qz̄ p̄bz in tertia rōne dicit̄ non oib̄us aialib̄ esse fantasīā. opp^m aut̄ sup̄ius dicit̄ circa p̄ncipiū huius secūdi: vbi dicit̄. q̄ quibus igit̄ sensus igit̄ fantasia r̄ appetit̄. Itē cum fantasia sit mot̄ factus a sensu vt apparebit̄ ifra. in q̄libet̄ at̄ aial: li est sensus seq̄ in oib̄ aialib̄ esse fantasīā. ¶ Dubitat̄ sc̄do: qz̄ dicit̄ p̄bz in eadēz̄ rōne q̄ formice r̄ apes nō h̄nt fantasīā: hoc aut̄ videt̄ p̄tra experiētiā. videt̄. n. facere opa prudentia: cū apes determinate faciāt̄ casas: d̄terminatos colligāt̄ flores r̄ alia h̄z multa. Itē formice determinate nato tpe. s̄ hyeme colligūt̄ grana: r̄ per memoriā p̄teriti ad certū monēt̄ locū: r̄ hoc non esset nisi hērent fantasīam. ¶ Ad p̄mū r̄ndet̄: sicut alias d̄m̄ fuit̄ q̄ duplex est fantasia. s̄ determinata r̄ ideterminata: qd̄ aut̄ v̄traz̄ sit d̄m̄ fuit̄. r̄ p̄r̄ q̄ omne aial habet fantasīam ideterminatam de qua loq̄tur p̄bz loco allegato. hic at̄ loquit̄ de fantasia determinata. r̄ p̄ hoc p̄z ad rōne p̄mā. ¶ Ad secūdā r̄ndet̄ ifra. ¶ Ad z^m dubiū dicit̄ qd̄az̄ q̄ apes r̄ formice h̄z opationes non agunt per fantasīam determinatam: de qua hic loquit̄ p̄bz: sed ex solo nature istinctu inclinantis ad sic opandū gr̄a finis. hec r̄isio non videt̄ vera: quia apes longe distantes a loco fabricationis mellis reuertitur ad eūdē: qd̄ non fieret: nisi median/te memoriā: sicut formice per memoriā mouent̄ de cumulo frumenti ad foramē suuz̄ in magna distātia: r̄ ecō ueris: ad talē aut̄ memoriā seq̄tur fantasia determinata. igit̄ r̄c. ¶ Alij dicit̄ q̄ quis hec aialia memoriāz̄ ba beant de p̄teritis: oī sunt in p̄tinuo exercitio: tñ dum ab

exercitio vacāt nō retinēt̄ illā: r̄ p̄ oīs nō dicēdū est ip̄sa h̄re fantasīā simplr̄ determinatā. Dec r̄isio non aliud d̄clu dit nisi q̄ fantasia determinata in p̄dictis aialib̄ nō ē ita p̄fecta: sicut in multis aialib̄ p̄fectis: vt in hōie p̄sertim: cū quo tñ stat q̄ h̄nt determinatā fantasīā: sicut arguebat̄. Ideo alr̄ r̄ndet̄ iuxta modū r̄ndēdi cōmētatoris cōmēto. 156. q̄ hoc dicit̄ p̄bz cā exēplie r̄ exēploz̄ aut̄ nō q̄ r̄itur vitas: s̄z manifestatio: de verme tñ est absolute verum q̄ Ari. hic. d. iō posset sop̄bista dicere Ari. absolute dicere verū cum sit locut̄ disunctim.

¶ At v̄o neq̄ semper vera dicentiū: neq̄ vna erit vt scientia: aut intellectus: est enī fantasia r̄ vera r̄ falsa.

¶ Sc̄da s̄ sic p̄bat̄. Scia r̄ itellect̄ semp̄ sunt habit̄ veri. fantasia v̄o plerūq̄ est falsa: igit̄ fantasia non est scia: nec itellect̄. an̄s pōt declarari: cū itellect̄ sit habit̄ p̄ncipioz̄ que necāria sunt scia v̄o sit habit̄. An̄s necēssarie per demonstratiōne cōcluse: vt habet̄ p̄mo posteriorz̄.

¶ Relinquit̄ igit̄ videre si opinio sit. Sit enim r̄ opinio vera r̄ falsa: sed opinioni qd̄ inberet fides. Non enim contigit opinantē de q̄bus videtur non credere. Bestiarum autem nulli inest fides: fantasia autem multis.

¶ Probat̄ tertiam d̄ne r̄ p̄us. d. q̄ nūc restat̄ p̄r̄ videre nungd̄ fantasia sit opinio: cū qua magis cōuenire videt̄. qz̄ sicut quedā fantasia est vera: r̄ qd̄ā falsa: ita opinio qd̄ā est vera r̄ quedā falsa. p̄bat̄ tñ q̄ fantasia nō sit opinio duplici rōne: p̄mo sic: ad opinionē seq̄ fides: s̄ fantasia inest multis q̄bus fides esse non pōt. igit̄ r̄c. maior videtur manifesta: qz̄ non cōtingit aliquem opinari aliqd̄ qd̄ ab eo nō credat̄. minor p̄bat̄. fantasia multis igit̄ aialibus brutis: sed aialia bruta non h̄nt credulitatē: neq̄ fidem. igitur r̄c. a^m totum de se patet.

¶ Amplius si oēm opionē cōsequat̄ fides: fr̄dem aut̄ suatum eē: suasionē aut̄ rō. Bestiarū aut̄ q̄busdam fantasia igit̄ qd̄em: rō v̄o non.

¶ Secūdo arguit̄ sic: q̄buscūq̄ igit̄ opinio igit̄ rō: s̄ fantasia igit̄ multis q̄bus rō inesse nō pōt. igit̄ r̄c. maior p̄bat̄. ad opinionē seq̄ credulitas siue fides: ad fidē seq̄ suasio siue suatum esse: ad suatum esse seq̄ ratio: igit̄ q̄buscūq̄ inest opinio inest ratio: minor v̄o p̄z de multis aialibus brutis h̄ntibus fantasīam r̄ non rationes.

¶ Manifestū est igit̄ qm̄: neq̄ opinio cu3 sensu: neq̄ p̄ sensum: neq̄ copulatio opionis: r̄ sensus erit fantasīa. Propter hoc r̄ manifestū est: q̄ nō alia quedā est opinio: sed illa que qd̄ez̄ est cuius est r̄ sensus. Bico aut̄ ex albi opione r̄ sensu: copulatio fantasia est. Nō. n. ex opinione qd̄ē albi est: ex sensu aut̄ boni. Appere igit̄ est opiarī qd̄ quidē sentit̄ non fm accidens.

¶ Apparēt̄ aut̄ r̄ falsa de q̄bus siml̄ acceptatiōne veram h̄nt: r̄ videt̄ solviniū pedis: sed credit̄ maior esse habitatiōe. Accidit̄ igit̄ aut̄ abijcere suū p̄suis veram opinionē quā hēbat saluatam: salua re non oblitum esse: neq̄ de credentes: aut si adhuc habet̄ eandem necesse veram r̄ falsam. Sed falsa facta est cum lateat transcendēs rō. ¶ Non ergo vni aliqd̄ hoz̄um est: neq̄ ex bis fantasīa.

Probatur quartam conclusionem primo tamē dicitur ex predictis esse manifestus qd fantasia non est opinio cuius sensus id est opinio que comunicetur sensui neq opinio: que sit facta per sensum. p̄: cū p̄batū sit fantasia nullo esse opinione. deinde p̄bat illa fantasia nō est aggregatum ex opinione et sensu. nā si o^mnia sit veq̄ hoc p̄sertim p̄tingeret de opinione et sensu respectu eiusdē obri sicut ex opinione et sensu albi. nō. n. dicitur est qd ex opinione albi et sensu boni fiat fantasia cū q̄libet fantasia sit vni⁹ rei fantasia: et dicitur esse vni⁹ obri per se et nō per accidens: sicut bonū et albi. vel vt alij exponūt opinio ex qua cum sensu cōponit fantasia dicitur esse respectu obri qd per se et nō p̄ accidens sentit. alio igitur dicitur inferri ex opposito. nō. n. qd eadē fantasia simul est vā et falsa: vel qd aliq̄s abyciat opinione verā quā p̄us habuit non mutata re de qua habet opinio: quāvis etiā opinās nō sit oblit⁹ neq̄ discredēs. p̄mū ē manifeste falsum. 2° et apperit impossibile. ad hoc. n. qd aliqua opinio vera abyciat requirit vel rem mutari de qua habet opinio. vt si sol. sedēte opinor ipm̄ sedere: deinde eo surgente itē opinor ipm̄ sedere: vel opinātē esse oblitū: aut fieri discredētē: s̄ nō sic p̄bat: sit ita qd aliq̄s p̄ visum iudicet solē q̄ntitatis vnius pedis: s̄ hēat opinōe verā p̄ quā credat solē esse maiore terra: sic est de facto: et te ex his duob⁹ cōponit fantasia: q̄ro nungd in tali cōpositione fantasia eadē opinio remaneat vā: aut nō: si def p̄mū seq̄tur qd illa fantasia sit vera et falsa: cōposito. n. aliquo modo p̄ueniūt p̄prietates cōponentiū vt hic. d. cōmetar. si dicat 2° mō seq̄t incōueniēs 2°. tūc. n. sic opinās abycit opinōe verā saluata re ipso nō oblitio: neq̄ discredētē vt supponit in casu: cludit igitur p̄b̄s qd fantasia nō sit aliq̄d vni⁹ istoz qd dicta sunt: neq̄ aliq̄d cōpositū ex his.

Sed quā accidit moto hoc moueri alteruz ab hoc: fantasia aut v⁹ mot⁹ eē: et nō sine sensu fieri. sed in his que sentiūt et quoz sensus est aut motū fieri ab actu sensus. Et hunc simillē necesse eē sentiūt: erit vtiq̄ fantasia ipsa mot⁹ si sine sensu p̄tingēs. Neq̄. n. sentiētib⁹ iēc.

Nūc ostēdit p̄b̄s qd sit fantasia et diuidit in tres p̄tes. in p̄ma ingrit p̄riculas diffōnis. in sc̄da reddit eam quorundā accitū que sibi iūnt ibi. (Et multa est fm̄ ipsā) in tertia cludit diffōne ibi. (Si qdēz igitur nihil aliud). In p̄ma igitur p̄te p̄mittit q̄sdā p̄pōnes: quaz p̄ma ē: possibile est ab eo qd mouet aliq̄d aliter moueri: p̄ experientia. sc̄da p̄positio fantasia est mot⁹ qdā qui nō fit sine sensu. p̄bat quo ad secūdā p̄te: qd fantasia nō fit nisi in hūi bus sensum: et non est nisi de his que sensu cōphēduntur: qd solū itelligibilia nō cadūt sub fantasia. igitur fantasia nō fit sine sensu. tertia p̄pō. a sensu fm̄ actū p̄tingit in alio fieri motū. p̄s ex p̄ma p̄pōne. sensus. n. fm̄ actū est qd actu mouet et a tali poterit alia v⁹ moueri. 4° p̄pō motus p̄ueniēs a sensu fm̄ actū filis est illi motui quo mouet sensus. p̄s: nā omne agēs aliquo⁹ agit sibi file: cū igitur sensus ex eo qd mouet alterū mouet: igitur illū motus filis esse motui quo mouet sensus. Ex his cludit qd fantasia est mot⁹ nō cōringēs sine sensu: neq̄ possibilis esse nisi sentiētib⁹: et hec erat p̄pō sc̄da. **Notandū p̄mo qd q̄rta p̄pō itelligi dicitur de similitudine forme siue sp̄ci: ita qd forma in sensum a sensibili p̄ducta sit filis forme quam p̄ducat sensus in alia virtutē iteriorē: tūc aut sp̄s filis appellat⁹: q̄t sunt eiusdēz obiecti rēp̄sentatiue et magis cadet similitudo si ambe organice et indiuidualr rēp̄sentat quales sunt sp̄s in sensu et sp̄cies in fantasia existēs. **Notandū sc̄cūdo si accipiat fantasia pro ipsa virtute illa p̄positio non est vera de virtute sermonis fantasia****

est motus: sed debet sic intelligi qd fantasia est potentia anime siue virt⁹ in qua est motus factus a sensu s̄ actū. et quidā dicit qd hic describitur actus fantasia dicitur et non ipsa virtus: et sic p̄positio est absolute vera. et hoc est p̄babile per motū aut hic nō intelligere debemus motū successiuum p̄prie acceptū: sed alterationē quādam large sumptam: et per quam imprimis aliqua forma siue alterius forme corruptiue. **Notādū tertio. cum dicit qd fantasia nō pot esse sine sensu nō debet intelligi qd ad actū fantasia dicitur determinata de qua loquitur hic requirit sensum esse in actu: qd in homie dormiente pot esse actus fantasia dicitur in quo tamē non est sensus in actu: sed requirit vel sensus esse vel fuisse in actu a quo mouebatur fantasia. si. n. sensus semp eēt in pot⁹ et nunq̄ in actu nūq̄ ab eis mouere fantasia: vt de se p̄s: de fantasia tū indeterminata cōcedere habemus qd ad actum ipsius: requirit sensum esse in actu: aialia enim impfecta vt vermes nunq̄ aliq̄d sub rōne p̄ueniētis: aut nociui fantasia tur nisi sensibili actu sensum immutante.**

Et multa est fm̄ ipm̄ facere et pati habens. Et esse verā et falsam. Idoc aut accidit p̄pter hoc qd sensus p̄p̄tōz qd ē verus: aut q̄ pau cissimū hñs s̄s. Sc̄cūdo aut accidere hoc: et hoc tam p̄tingit mētiri. Qd qdē enim album nō mētiri. Si at hoc albi: aut aliō mētiri. Tertio aut cōmuniū et p̄sequentiu accidētia: q̄bus insunt p̄p̄ia. Dico aut vt motus et magnitudo accidunt sensibilib⁹: circa que est maxime iam decipi fm̄ sensum. **Motus autē ab actu fact⁹ differt a sensu qui ab his trib⁹ sensibus. Et primus quidem presentis sensus verus: alij autē presentis et absentis erunt vtiq̄ falsi et maxime cum procul sit sensibile.**

Accidit causaz quorundā que accidūt fantasia: et primo dicit qd fantasia accidit multa fieri: aut pati ab hñte ipsam fantasia. hoc potest p̄b̄ari sic: per fantasia animalia comprehendūt cōueniēs et nociui: et fm̄ hoc multa p̄sequūtur: aut patiunt. quare sc̄cūdo. d. qd fantasia accidit ipsam aliquādo esse verā: et aliquādo esse falsā. hoc declarat p̄mittēdo hāc diuisionē sensibiliū sensu exteriori quedam sunt sensibilia propria et circa illa sensus semp est verus: aut rarissime falsus: quedam per accidens: et circa illa contingit sensum errare: vt quāuis visus non erraret in comprehendēdo album tamē errat in comprehendēdo nungd sit hoc album vel aliud: quedā sunt cōmunia vt magnitudo figura motus sc̄cūdo. in q̄b⁹ sensibilia propria subiectiue fundant⁹: et circa illa maxime sensus decipi cōtingit. si igitur sit aliqua fantasia de sensibili proprio in presentia sensibilib⁹ sicut sensus exterior est verus respectu ipsius: ita et fantasia erit vera: si vō sit i absentia ipsius contingit fantasia esse falsam: quare cum sensus nunq̄ comprehendat nisi sensibili presente sequitur respectu sensibilib⁹ p̄p̄tōz fantasia plus habere posse falsitatis q̄ sensus exterioris. Si vero sit aliqua fantasia de sensibili per accidens: aut cōmuni sicut sensum exteriorē respectu illoz errare cōtingit et maxime cum fuerit procul a sensu: ita vel a fortiori respectu ipsoz contingit errare fantasia: siue in presentia siue in absentia illoz. **Notādū qd obiecti de causa accidit circa fantasia plus esse falsitatis q̄ circa sensus exterioris. p̄mo: qd sensus exterioris nō comprehendunt nisi in p̄sētia obiecti. fantasia vō in absentia ipsius p̄b̄edere**

potest p̄p̄tōz i re facta varietate p̄tinget ipsa magis errare. sc̄cūdo qd mot⁹ fantasia depēdet a sensu et motu ipm̄ sicut et fact⁹ a sua cā: et p̄p̄s magis elōgat a similitudine p̄mi agentia. sicut exterioris: et sic in ea plus esse pot falsitatis: q̄r aut sensus exteriorē errare p̄tingat: et q̄r nō deim ē supra.

Si qdē igitur nihil aliud hñt que dicta sunt nisi fantasia: hoc aut est qd dicitur est: fantasia vtiq̄ erit mot⁹ a sensu fm̄ actum factus.

Concludit diffōne fantasia: et p̄ facit hoc. sc̄cūdo declarat qdā accitū ipsius. p̄ dicit si igitur ea que dicta sunt nulli alteri p̄ueniūt q̄ fantasia seq̄t qd fantasia est mot⁹ a sensu fm̄ actū fact⁹. **Notādū fm̄ cōiter exponētes qd cum fantasia aliq̄ accipiat pro aie virtute: et aliq̄ pro actu illius virtutis: hic solū describit act⁹ fantasia virtutis. Si tñ vō lumus qd hic describat v⁹ poterit diffō hoc mō itelligi. fantasia est v⁹ iterior in qua est mot⁹ a sensu fm̄ actum fact⁹: et illa p̄ricula a sensu fm̄ actū respectu de ly factus supponit pro sensu qui est vel aliq̄ fuit in actu. **Notandū 2° qd sub hoc noie fantasia Ari. cōphēdit vtiq̄ oem iteri⁹ apphēsiuā p̄ter sensum cōem: et oēs referentiā p̄ter memoratiū: de qua fida ē mētio in libello de memoria et reminiscētia: nungd aut sub fantasia plures p̄tineantur virtutes interioris apphēsiuā: aut vna tñ videndum est in questione.****

Sed circa diffinitionem istaz dubitat qd v⁹ cōpeter alteri a diffinitio. s. sensui cōi. mo⁹. n. fact⁹ i sensu cōi fit a sensu exteriori fm̄ actū. q̄r sc̄cūdo. **Ad hoc rōdēt qdāz q̄ illa p̄ricula. fm̄ quā aialia multa agūt et patiunt. p̄nt dicitur in p̄dicta diffōne: et p̄ illaz differt fantasia a sensu cōi. bec rōnō nō apperit p̄ueniēs: p̄ qd illa p̄ricula nō p̄sunt p̄b̄s in diffōne sua: imo p̄ illā dicit itelligere p̄p̄tate fantasia. 2° qd etiā p̄ sensus cōem aialia multa agūt et patiunt: vt est p̄ se notū: imo aialia impfecta que carēt sensu cōi p̄p̄tate p̄ter fantasia indeterminatā multa p̄nt agere et pati. s. p̄leg et fugere comprehendēdo p̄ueniēs et nociuum. **Dico igitur qd in illa diffōne sub hoc noie sensu fm̄ actū cōphēdit sensus exterioris et sensus cōem: vt itelligat qd mot⁹ qui fit in fantasia fiat a sensu exteriori: et cōi. p̄ma. n. imutatio fit a sensu exteriori i sensum cōem. sc̄cūdo vō a sensu cōi in fantasia: neq̄ pot vt opinor sensus p̄ricularis imutare fantasia nisi p̄ imutato sētu cōi.****

Quā aut visus maxime sensus est: et nomen a lumie accipit: quā sine lumie nō est videre.

Nūc declarat qdā accitū fantasia: et p̄mo. d. qd fantasia habuit hoc nomē a lumie eo qd visui qui est p̄m⁹ sensus et nihil sine lumie cōphēdere pot magis p̄portio nāt. **Notādū qd phos grece idē est qd lux siue lumen: a phos at deriuat phanos qd est appetitio: et a phanos fantasia: id a p̄mo ad vltimū fantasia a lumie deriuat. bec igit deriuat iūeta fuit: qd sine lumie nō p̄tingit videri: visus aut: qd p̄m⁹ sensu est p̄p̄tōz fantasia fm̄ nām q̄ aliis exterior sensus: ex eo qd est iter alios magis sp̄ualis et in hoie maxime deseruiēs disciplinē: et id sp̄s visibilib⁹ magis affigunt fantasia q̄ sp̄s alioz sensibilib⁹: qd p̄s a signo: qd somniātes vtiq̄ somniant de colorato figura magnitudie et motu tanq̄ p̄visum cōphēbēs. frequēter etiā somniāt de sonis: et bec oia i somnys cōphēdūtur p̄ fantasia: raro aut somniāt de odorib⁹ et q̄litatibus gustus vel tact⁹: cuius cā est: qd odorat⁹ in nob est valde impfect⁹ gust⁹ et tact⁹ sunt sensus valde māles: visus et audit⁹ magis sp̄uales: et p̄ p̄s apti magis affigere sp̄s suorum sensibilib⁹ in fantasia: que est sp̄ritualior sensu: cū etiam visus sit sp̄ritualior: auditus: magis eius sp̄s affigunt fantasia q̄ sp̄cies auditus.**

Et quā imanēt et filis sunt sensib⁹: multa fm̄ ipos opant aialia. Alia qdē: qd non hñt intellectum: vt bestie. Alia vō ex velamēto intellectus aut passioe: aut egritudine: aut somno: vt boies. De fantasia quidem igitur quid est: et propter qd est dictum sit intantum.

Dicit qd cā p̄pter quā aialia agūt et patiunt multa fm̄ fantasiaz est: qd mot⁹ fantasia remanēt in absentia sensibilib⁹: et p̄tingit qd sunt filis sensib⁹: qdā aut aialia opant fm̄ fantasia: qd carēt intellectu: sicut aialia bruta: qdāz vō hñt intellectū: sicut boies: tñ p̄pter velamētū ipi⁹ aut ex passione: sicut ira vel timore: aut egritudine vel somno ipediunt ab opatione intellectuā: et p̄nt opant fm̄ fantasia. deinde p̄b̄s epilogat. et ista est plana. **Notandū p̄mo qd mot⁹ fantasia dicitur filis sensib⁹ quo ad formam reputatā. s. filis. n. formā p̄tingit p̄ fantasia apphēdit sic p̄ sensum exteriorē. **Notādū 2° qd intellect⁹ cū sit v⁹ imālis nō pot p̄ se hñe velamētū de quo Ari. hic loq̄t. sed cū sensus p̄serti iterioris a p̄p̄tōz sint opacōib⁹ ipediti vel somno vel egritudine vel aliq̄ b⁹: tūc illd qd est p̄ se velamētū sensus nō hñt potētis intellectui de finire de p̄ accitū erit velamētū itellect⁹: et hoc sufficit ad mētē Ari. in p̄ti. Et ita sit finis expōnis huius sc̄cūdi de anima.****

Incipit expositio tertij libri de anima.

De parte autēz aie qua cognoscit aia et sapit: siue separabili existēte: siue nō separabili fm̄ magnitudinem: s̄ fm̄ rōne: considerādum quā habet differētiaz: et quomodo quidem sit ipsum itelligere.

De est p̄ncipiū tertij libri s̄ quidam incipiant in illa p̄te. Quoniam aut duab⁹ differētis i quo p̄ncipalr determinat de potētia aie intellectuā: et de motiua fm̄ locū. p̄s vō p̄ncipalis in q̄ determinat de potētia intellectuā diuidit p̄tē in quatuor capla. In p̄mo determinat de intellectu possibili et agere. In sc̄cūdo de opatione ipsius ibi. (Indiuisibilis qdem). In tertio ex determinatis compat itellectuz ad sensus ibi. (Videt aut sensibile). In q̄rto ex de terminatis de sensu et intellectu cludit qd de aia sit itentiū ibi. (Nūc aut de aia). p̄m⁹ ca⁹ in duas diuidit p̄tes: In p̄ma determinat de intellectu possibili. In sc̄da de intellectu agere ibi. (Quā aut sicut in omni nā). p̄m⁹ vero p̄s in tres diuidit. in p̄ma determinat de intellectu. in 2° de obo ipsius ibi. (Quā aut est aliud). in tertia mouet et soluit dubitationē ibi. (Dubitabit aut aliq̄). Item itellectus possibilis. p̄mo nām ostēdit. sc̄cūdo declarat qd rēducat ad actū ibi. (Luz aut sic singula fiāt). p̄mo ponit intentionē. sc̄cūdo exegitur intentū ibi. (Si igitur est itelligere). **P̄mo igitur dicit qd nūc p̄nt considerādū est de illa aie p̄te qua cognoscit et sapit. s. de intellectu: et qualr ab alijs aie p̄ribus differat: siue dicamus illā esse subro: distinctā ab alijs: siue nō distinctā subro: s̄ solū rōne. sc̄cūdo rādū est et quō fit itelligere in aia intellectuā. **Notandū p̄mo qd intellectus vtiq̄ quilibz aie potētia ipropie pars ei⁹ appellat⁹. admittit tñ ille modus loquēdi: tum qd potentie anime sunt quodāz modo ipius p̄p̄tates: tñ quia per aie potentias pot fieri distinctio animatoz: vt aia tozum quoddam est vegetarium: quoddam sensitiuum: quoddam intellectiuum. **Notandū sc̄cūdo vt cōmuniter exponitur qd sapere et itelligere abinuicem differūt. itelligere enim est simplex intellectus apphēnsio. sapere vero est vera et complexa cognitio intel-******

Tert⁹ Lōi.

E 4

lectus eius assensu: sicut cum intellectus habet esse sensibilium apprehendit sibi assensu: id dicitur quod sicut ad iudicium patet intellectus. Aristoteles igitur videtur quod tenet opinionem cum dicitur quod cognoscit et sapit: Comētator tamen comēto primo aliter exponit. ubi. n. trāslatio nra dicit cognoscit et sapit dicit antiqui trāslatio cognoscit et intelligit. id dicitur comētator quod cognoscere Aristoteles intelligit cognitionem speculativam per intelligere vero cognitionem operativam. ¶ Notandum tertio quod de intellectu duplex fuit opinio apud antiquos. una fuit quod ab alijs potentis differt loco et subiecto et non ratione: sicut plato voluit dicere animam recipibilem esse in corde: in epate vero nutritivam: in cere: intellectivam: quod dicitur dicitur ipsum ab alijs potentis solus ratione differre. non autem loco neque subiecto. propter hoc Aristoteles dicit: siue separabili existeret: siue non separabili secundum magnitudinem: per magnitudinem autem intelligitur subiectum comētator. d. quod est per se manifestum habere potentiam ab alijs aie virtutibus differre. ¶ Notandum quarto: si comētator comēto per quod scire actiones aie apud nos prius est quam scire substantiam ipsam. d. n. in primo comēto. cum necesse est ut virtutes diuerse diuersificentur in his duobus. s. in prima et ultima perfectio ut in actione et passione. propter: et cum in his duobus fuerint diuerse manifestum est quod necesse est quod si diuersentur in qualitate actionis fuerint actiue: aut passionis tunc fuerit passiuæ: aut in vitro quod si videtur. quare etc.

102. **S**ignatur esse intelligere: sicut sentire: aut pati aliqd: vtiq; erit ab intelligibili: vt aliqd huiusmodi alteri. ¶ Impassibile ergo o3 esse: susceptiuum autem spiritus: et potentia huiusmodi: sed non hoc. ¶ Et sicut se habere sicut sensitivum ad sensibilia: sic intellectuum ad intelligibilia.

103. **N**unc exequitur intentum. et ponit similitudinem intellectus cum sensu. secundo ex hac similitudine concludit naturam intellectus potentie ibi. ¶ Necesse itaque. tertio ex his quod de intellectu probauerat dicitur ostendit iter intellectus et sensum: ubi. ¶ Quia autem per se patet quod intelligere est sicut sentire. probatur. sentire est quoddam cognoscere: et quicquid in potentia sentitur: et quicquid actu sentitur intelligere est quoddam cognoscere: et quicquid in potentia intelligitur: quicquid in actu. Ex hoc inferitur quod sentire est quoddam pati a sensibilibus: aut aliqd sicut passio: ita intelligere est quoddam pati ab intellectu: aut aliqd sicut passio. per se. propter similitudinem cum eorum probatione. ¶ Inferitur ulterius: quod intellectus sit impassibilis super passione corruptiva: tamen est spiritus intelligibilis susceptivus et est in potentia ad ipsas et non in actu propter subiecta: et per se: sicut se habet sensus ad sensibilia: ita se habet intellectus ad intelligibilia. t. dicitur. quod est sensus ad speciem sensibilibus se habet in potentia et est illi susceptivus. non autem est in actu propter per eam. ¶ Notandum quod quod est passio propter accepta. s. passio corruptiva: sicut calefactio frigefactio et alie sicut passiones: et hoc non competit intellectui: neque sensui cum sint vere spirituales: quedam autem est passio large accepta. s. passio perfectiva: per quam apta est fieri aliquid forme acquisitio sine alteri deperditio: et talis sensui et intellectui competere potest ex eo quod videtur esse in potentia ad spiritus sui obiecta et illam recipiendo obiecta. et id. dicitur. passio: autem pati aliqd erit: aut aliqd habet altere talis autem passio: adhuc est duplex: quedam. n. ex natura sua est apta recipi in subiecto suo extrinseco et virtute corporis: quedam vero est virtus intellectus et corporis tamen. et hoc magis improprie: passio prima competit sensui: sed non intellectui: secunda intellectui competit per se. et hoc quod dicitur comētator comēto. 2. non accidit ei trāsmutatio sicut trāsmutatio que accidit sensui: sed solum assimilatur sensui in receptio: quod non est virtus corporis: id est etiam expresse sentit comētator comēto tertio etc.

104. **N**ecesse est itaque: quod omnia intelligit inmixtum esse: sicut dicit Anaxagoras ut imper: hoc autem

est ut cognoscat: intus enim apparens: probi bebit extrinsecus: et obstruet. ¶ Quare neque ipsius est esse natura: neque vna: sed aut quod possibile sit vocari vtiq; aie intellectus. Dico autem intellectus: quo opinatur: et intelligit aia. Et hoc nihil aliud est actu eorum que sunt ante intelligere.

105. **E**x premissis concludit naturam intellectus: et diuidit in duas partes secundum quod duas rationes declarat. quare per se est. Intellectus potest non esse aliqd mixtum ex rebus corporalibus. secunda. intellectus potest non habere organum corpale ibi. ¶ Unum neque misceri. prima sic probatur. intellectus omnia intelligere potest: et per se intelligere potest omnes res materiales: hoc esse non posset si ex rebus corporalibus esset mixtum. igitur etc. autem principale relinquit tanquam notum: minor vero probatur. si. n. intellectus aliqua vna habet naturam corporalem in se: illa impediret alteri rei esse apphensionem: quod sic amaritudo in lingua ex se impedit dulcedis apphensionem ita ignis in intellectu ex se impediret aque apphensionem: et sic de alijs dicitur. secundo potest ex premissis probari. intellectus est in potentia ad omne illud quod intelligi potest ab eorum: intelligere potest omnes res corporeas: igitur ad omnes illas est in potentia: et per se ex rebus corporalibus componi non potest. t. quod nihil actu habet illud ad quod est in potentia: sed eo carere: minor est per se nota: maior vero sic probatur: sicut se habet sensus ad sensibilia: quod ad illa est in potentia: et illos esse receptivus ita intellectus se habet ad intelligibilia: igitur ad omne intelligibile intellectus est in potentia et cuiuscumque talis per se receptivus: t. dicitur. et a per se ex premissis parte. ex hoc igitur concluditur quod intellectus esse ex rebus corporalibus non comixtum habere de causa ut omnia cognoscat sicut anaxagoras voluit ipsum non esse mixtum ut omnibus impare posset. Ex his concluditur inferitur per se quod intellectus nullam habet in se naturam vnam actu: sed solum habet naturam habere quod vocatur est possibilis aie intellectus. loquitur autem de illo intellectu quo aia opinatur et intelligit. ¶ Ne enim nihil est actu eorum que sunt anteque intelligat.

¶ Notandum primo quod quodam antiqui sicut empedocles voluerunt intellectus ex omnibus rebus actualiter componi. et arguebant quod si intellectus omnia intelligit et cognoscit per assimilationem cognoscens ad cognitum: rebus omnibus ab eo intellectus assimilari debet: hoc esse non potest nisi ex illis rebus actualiter componatur vel taliter ex principis rebus illarum: quare etc. Aristoteles igitur per ea que in hac parte dicta sunt remouet illam opinionem ostendens intellectus ad omnia intelligibilia esse in potentia: et nullum in se habere actu. ¶ Secundo notandum quod anaxagoras voluit intellectus penitus esse inmixtum. mouebatur autem hoc motiuo. intellectus in proprio suo est principium et a motu dicitur rebus que mouentur: sed hoc esse non posset si esset ex aliquo rebus corporali mixtum. tunc enim in proprio suo non omnia mouerit possit: sed ad aliqd determinaretur. quare etc. Ex quo patet quod maxime de intellectu diuino et non humano loquitur. per se igitur ostendens quod non videtur arguere anaxagoras dicitur. sicut anaxagoras dicitur videtur imper. hoc autem est ut cognoscat: dicitur etiam per se: dico autem intellectus quo anima opinatur. ut daret intelligere quod de intellectu humano: et non diuino: sicut anaxagoras loquitur. comētator autem comēto. 5. voluit quod Aristoteles ita dixerit ut concluderet virtute imaginatiua que se habet in lingua greca improprie et large vocatur intellectus. ¶ Notandum tertio quod comētator comēto. 5. ad probandum conclusionem Aristoteles arguit sic. omne recipiens debet esse denudatum a natura recepti: cum igitur intellectus omnia materia intelligendo recipere possit sequitur ipsum ex talibus materialibus non esse mixtum. ¶ Ista tamen famosam probationem. d. comētator sic esse intelligenda quod omne recipiens denudatum esse debet a natura recepti. s. a natura illius speciei recepti non a natura sui generis et maxime remoti: et maxime eius quod est deum secundum equocationem. Verum tamen comēto.

¶ Ista probatio famosa non solum ad probandum intellectus non esse mixtum ut antiqui ponebant: sed et ista cona ostendere intellectus non esse virtutem in corpore: et breuiter intellectus ipsum penitus esse abstractum et separatum. et hoc. d. fuisse Aristoteles intentionem in hac parte. Adhibere tamen videtur siue fuit Aristoteles intentionem intellectus non esse penitus separatum: siue non de quo infra est videndum. quod in hac parte nihil intendebat de hoc: sed solum intendebat intellectus non esse mixtum eo: quo empedocles et multi antiqui posuerunt. ut supra exposuit fuit. et non obstante reuerentia tanti viri merito accusandus est Averroes quod ex hoc textu per se ita voluit asserendum esse.

106. **U**nde neque misceri rationabile est ipsum corpus. Qualis enim aliquis vtiq; fiet: aut calidus aut frigidus: si organum aliquod erit sicut sensitivum: nunc autem nullum est.

¶ Probat secundam sententiam et primo facit hoc. 2. inferit quoddam cor. arguit per se. si intellectus possibilis organum haberet corpus: tale sibi proprium sicut sensus. tunc aliqua determinata res sensibilium naturam haberet. et per se intellectus aut organum eius esset aliquid determinata quantitate ut calidum frigidum vel aliqd habens. per se est falsum. quod tunc non esset in potentia ad omnia intelligibilia. quod est prius determinata.

¶ Et bene iam dicentes sunt animas esse locum specierum: nisi quod non tota: sed intellectiva: neque actu: sed potentia species.

¶ Ex quo inferitur quod dicitur animas esse locum specierum bene dicitur. quia. n. non quilibet aie pars potentialis: per se intellectiva est habens non tamen ita est locus specierum: ut omnes illas contineat actu: sed ipsa est in potentia ad recipiendum illas. ¶ Nota primo quod falsa et impropria locutio est virtute in corpore siue sensus fuerit vel quis alia virtus esse calida vel frigida: potest tamen illa locutio admitti. primo propter quod illam sententiam quod organum eius sibi determinat virtus requirit ad sui seruationem in organo illo. et per se sicut organum calidum aut frigidum complexionaliter appellatur. ita eius virtus calida vel frigida potest virtualiter appellari. 2. quod denotatio quod toti composito attribuitur aliquo modo attribui potest forme ipsius: per se tamen cum illa denotatio naturam forme insinuat. sensus autem vel quis alia virtus organica est tanquam forma organum sui ad cuius materiam sequitur in organo plenitudo quodam organum illud sic vel sic denominatur. ¶ 2. nota quod multiplex verificari potest illud deum per se. non tota anima est locus specierum. primo quod presertim eius siue potentie vegetabiles sicut nutritiva augmentatiua non sunt specierum receptiue. 2. ut quod dicitur. quod virtutes apphensiuæ organice non in anima: sed in organo subiectiue fundantur. et per se sensus essent locum specierum sensibilium: non tamen ex hoc dicendum est animam esse locum illarum. intellectus vero in anima et non in organo proprie est subiectiue. ideo respectu illius potest anima dici locus specierum. 3. quod si concedere res sensus subiectiue in anima fundari: et tamen animam locum esse specierum sensibilium: non tamen ex hoc simpliciter omnem esse animas esse locum illarum. intellectus vero in anima et non in organo proprie est subiectiue. ideo respectu illius potest anima dici locus specierum: quod non ratione sensui est indifferens specierum receptiua: sed bene merito intellectus. non. ad vnum genus cognoscibilium determinatur intellectus sicut determinatur sensus. Alij dicunt quod quod species intelligibiles primo in intellectu recipiuntur: non autem in corpore nisi forte per accensum. id est intellectus locum esse spiritus: spiritus vero sensibilis non solum in sensu: sed et in proposito si in organo per se recipiuntur. quare sensus non proprie erit locus spiritus.

107. **Q**uia autem non similis sit impassibilitas sensitivum et intellectui manifestum est ex organis et sensu: sensus enim non potest sentire ex valde sensibili:

ut sonum ex magnis sonis: neque ex fortibus odoribus: et coloribus: neque videre neque odorare. Sed intellectus cum intelligat aliqd valde intelligibile non minus intelligit infima: sed et magis: sensitivum quod dicitur. n. si sine corpore est. hic autem a corpore separatus est.

¶ Ex determinatis ostendit differentiam inter intellectus et sensus. et intendit conclusionem istam. sensus et intellectus non omnino similiter impassibiles dicitur. probatur. 2. primo sic. sensus excellens sensibilia sentire non possunt: sed ab ipsis corrumpuntur: vel impediuntur a receptio aliorum. intellectus vero cum intellexit aliqd valde intelligibile non minus intelligit infima: immo magis erit aptus ad aliorum cognitioem. 3. t. minor de se est manifesta: maior vero declarat inductiue. sensus enim audit excellens sonos percipere non potest. visus vero et odoratus nimis excellens odores et colores percipere non potest. et tamen vel ab illis corrumpuntur vel impediuntur a perceptio aliorum. sicut visus ex forti luce solis impeditur a visio colorum. quare etc. 2. sensus in organo fundatur subiectiue. intellectus autem est inorganicus et a corpore separatus. et per se ex organi passioem contingit aut corrumpi sensum aut ipsi idem spiritus non sic aut contingit de intellectu. quare sequitur deo.

¶ Cum autem sic singula fiat ut scias dicitur: quod secundum actus: hoc autem perfectum accidit: cum possit operari per se ipsum. Est quod dicitur igitur tunc potentia quodammodo: non tamen sicut: et ante adiscere: aut inuenire: et ipse autem se ipsum tunc potest intelligere.

¶ Ostendit quod intellectus possibilis fiat in actu. et dicit quod cum intellectus possibilis fiat singula eorum ad quod est in potentia. actu recipiat spiritus intelligibiles quare erat receptivus. quodammodo sciens habet in se habitum scientificum. tunc dicitur intellectus in actu. hoc autem accidit cum per se exire possit in eum propriam operationem absque hoc quod ab aliquo extrinseco reducatur ad actu. ex hoc inferitur quod intellectus ipse intelligibilis informatus aliquo: est in actu et aliquo modo in potentia. est enim in actu secundum illam spiritum intelligibilem et ille cōiter vocatur actus primus. est autem in potentia ad considerare quod actus secundus dici solet: non tamen ita est in potentia sicut hoc sciens erat in potentia anteque scientia ab alio adisceret vel per se inueniret. ille enim erat in potentia remota quare oportebat ab altero ad actu reduci. intellectus vero speciebus intelligibilibus informatus est in potentia propter quod ad intelligere que in actu suum reduci potest nullo extrinseco ipsius reducere: deinde subdit per se quod intellectus factus in actu non solum intelligit alia: sed etiam se ipsum intelligere potest.

¶ Circa presertim istas sententias multa notanda et dubitanda tamen circa textum quod circa dicta comētatoris et aliorum expositio: sed mihi magis consonum apparuit omnia illa in quibusdam asserenda esse: et ea hic silentio pretereire. quare ibi vide.

¶ Quoniam autem aliud est magnitudo: et magnitudinis esse. et aqua et aque esse. et sic in multis alijs: non autem in omnibus. In quibusdam enim idem est esse carnis: aut carnem esse. ¶ Nunc dicitur de obiecto intellectus. et primo permittit vnam diuisionem. 2. inferit conclusionem ibi. ¶ Aut alio igitur etc. ¶ Primo igitur permittit quod quedam sunt entia in quibus quidditas est aliud ab eo cui est quidditas. quedam vero sunt in quibus non est aliud. prima pars patet in mathematicis. aliud est enim magnitudo quod est individuum. et aliud est magnitudinis quidditas. 2. in naturalibus. aliud est enim aqua quod est individuum et aliud est aqua quidditas. et sic de multis alijs exemplificari potest. secunda vero pars patet de his quod sunt a materia omnino separata sicut sunt deus et intelligentie. in eis enim idem est caro et carnis

esse. qditas et res cui est qditas. **¶** Notandum pmo qd isti termini esse aque et esse magnitudinis dupl'r sumi pnt. vno vt ly esse verba sumat ab isto verbo sum es est. et isto mo no sumit in pposito. alio p vt ly ee dic rei eentiam vel quiditate. et sic in pposito accipit p aque esse et magnitudinis esse. aque et magnitudinis intelligedo qditate. quibus Albrus ala. videat velle qd p aqua et magnitudinem debeamus intelligere vlc. et p magnitudinis ee. et aque ee particulare. oppositu tu mihi ronabile appet. **¶** Nota 2. cu phus dicit qd in qbusda id ee caro et carnis esse no. pprie. sed mere exep'lariter est locutus. p carnis esse dans intelligere indiuidu et qditates in subijs separatis. hoc aut fecit. qd coz nomina. ppria no habemus. **¶** Nondum 3. qd tam forme mathematice qd nales in ma hnt esse. id tam de mathematicis qd de nalis exemplificauit Arist. verutu inter eas est dria. qd forme nales mam sensibile p sui esse regrut. mam calida vel frigidam graue vel leue. forme vero mathematice. lz sine tali ma de facto no inueniant. salt' in hoc mundo inferiori. tu fm se tale mam no regrut. triangulus. n. vel quadratu in quantum h mam calidam vel frigidam no regrut. sibi tu mam intelligibile determinat quo ad esse sui. p mam aut intelligibile quida intelligit mam quatas vt quata est absolute. qda vo partes quatatitias que materia toti coiter appellari soler vt appet 3. pphicoz.

Circa litteram dubitat. pmo qd videt qd rebus malib' indiuidu et eius qditas no abinuic' distiguan. cum. n. qditas no fit nisi vlc. indi' aut et vlc no realr distiguan. for. n. et ho realr sunt id ee segur interuz. **¶** Cofirmaf auctoritate phi. 7. metaphy. vbi. d. qd in his q sunt p se id ee ipz et esse ipz. sed aqua et alie res nales sunt entia p se. igit' et. **¶** 2. dubitat. qd sicut pn' indiuiduatis in reb' malib' alia sut a principys spci. et p hoc indiuiduz est aliud a qditate. ita in reb' imalib' indiuidu pter pn' spci ronem indiuiduatis icludit. et pns ee in reb' imaterialibus indiuidu erit aliud a sua qditate. **¶** Ad pnu coiter of qd ar' pbat indiuidu et vlc no realr distigui. coecedendu tu est qd rone distiguan. qd for. no hz rones multiplicabilis. et sic dicit Arist. itellexisse. **¶** Ista rasio no vt oino se cura. qd a silu in substatis separatis aliud esset indiuidu et aliud qditas ei. eo qd i eis indiuidu no hz rone mltipliabilis sicut hz qditas ei qd est vlc. id alr ridet qd ista ppositio. aliud e magnitudo et itelligi dz i pdicatioe causali. v3. qd p aliud pncipuz siue p alia pn' magnitudo hz esse. et p aliud qditas eius. pn'. n. qdatis sunt gen' et differentia. pncipia vo indiuidu nalis sunt ma et forma. et pncipiu indiuidu mathematici salt' vt esse ma. cu magnitudo a ma separari possit. **¶** Alij dicut qd indiuidu et qditas in reb' malib' so' accitall' et no centialr distiguan. tur. eo qd qbusda accitib' pungit indiuiduz. a qd qditas p intellectu sepat. et hanc dicut fuisse Ari. intentioes. Albrus tu alamanus vt velle qd ee in reb' sepati a ma est repire aliqd cui' esse aliud est ab eo. et in nalisibus et mathematicis est repire aliqd cuius esse aliud no est ab eo. **¶** Ad firmat' oes d' qd Arist. loco allegato accipit ly esse verba. ita vt sit sensus p id ee aq. et aq ee. et sic in oib' aly q sunt entia p se. no sic aut est in his q sunt entia p accit' qd no id ee for. et for. albu esse. qre et. hic at accipit esse incolexe fm qd p diffinitioem exprimi pot. qre illa auctoritas no obstat. **¶** Ad 2. of qd in reb' imaterialib' no alia sunt indiuidu pn' a pncipys sue quiditatis. in intelligetys. n. genus et dria siue potetia et actus sunt pncipia spci. et eade sunt pncipia indiuidu. hec ma est metaphysica et alibi ingrenda magis subit' et.

¶ Aut ergo alio: qd aliter hnt discernit. Cq-

ro. n. no sine materia: sicut simu hoc i hoc. **¶** Ex pmissa diuisione inferi ista s. qd vel alia virtute cognokitua aia discernit qditate et alia re cui' est qditas. vel eade alr et aliter se hnt vt ruz qd discernit. p' sic. caro que est indiuidu no est sine ma. sicut simu mas xernit dicet h in hoc. s. hac forma in hac ma. et pns cu qditas carnis. et cuiuslibet alteri' copositi sit a ma sepata. seg' qd vel alia et alia vtute apprehedit' caro et qditas carnis. vel eade aliter et alr se hnt. et sic de aly argui pot. poss' etia pbari p diuisione pcedente sic. ad diuersa cognoscibilia discernen. disticte regrun' virtutes cognoscitiue: aut eade alr et alr se hnt: s3 in mltis qditas et indiuidu cui' est qditas sunt abinuic' distincta. igit' et.

¶ Sensitiuo qd igitur calidum et frigiduz in dicat: et quoz ratio quedam caro: alio autem aut sepat: aut sicut circamflexa linea se hz ad se ipaz cum extensa sit: carnis esse discernit.

¶ Declarat mag' spaliter hnt pmissam. et pmo facit h quo ad res nales. 2. quo ad res mathematicas ibi. **¶** Item aut in bis et. pmo igit' intedit qd aia in reb' naturalib' indiuidu cognoscit mediare sensu. pbat. qd indiuidu carnis pphedit mediare calo et frigidu ex quoz ppositione qda depedet copetio carnis. calid aut et frigidu sensu pcpitunt. igit' et. et sicut arguit de indi' carnis ita de quolibet alio argui pot. 2. intedit qd qditate rei nalis aia pcpit mediare intellectu. sicut qditate carnis. et per pns vel no eadem virtute ab anima pcpitur indiuiduz et qditas ei' in rebus nalisibus. vel si ab eadez virtute percipi possit. s. ab intellectu. hoc coringit illa virtute. aliter et alr se hnt: sicut li' circumflexa ad seipsam cur sit extensa: aliter et aliter se habet.

¶ Item aut in bis q in abstractoe sunt recti: sicut simu. cu3 continuo. n. est. Quod aut quid erat esse si est atep recto esse: et rectum aliud. Sit. n. dualitas: altero itaqz aut aliter habete se iudicat. Omnino q sicut res sepabiles sunt a materia: sic et q circa intellectum sunt.

¶ Declarat in mathematicis. v. qd simile indiuiduz est de rebus mathematicis que a naturalib' p intellectum abstrahi pnt. rectu. n. qd est res mathematica. ita in ma hz esse sicut simu: eo qd rectu sine xtinuo esse no pot neqz xtinuu sine ma. si igit' aliud est rectuz et aliud est qditas recti. vt vbi gra. dicat dualitate esse qditate ipi: se quis qd no eadez: s3 altera potetia pcpit qditas recti ab ea qua pcpit' rectu. vel si eade vtuz pcpit'. s. intellectu hui' salt' erit illa potentia alr et aliter se hnt. quare et. **¶** Alterius phus subiugit qd vlr sicut res diuersimode a materia sepabiles sunt abstractoe differetes fm magis et minus. ita diuersimode fm abstractionez ab intellectu pphedunt. hec igit' est exp' cois. si qd tu consideret series textus no videbit incoincien hanc sniam Ari. attribue re: qd in reb' malib' indiuidu et qditas diuersis virtutibus pphedunt. s. sensu et intellectu. in sepati aut a materia eade virtute tm coprehedunt. lz aliter et alr se habent. s. ab intellectu tm. **¶** Notand' pmo cu phs videtur dicere dualitate esse qditate recti no ex p'ia intentione illud asseruit: s3 ca exep'li. loquens fm modu platonicoz ponenti numeros esse de qditate xtinuo. et pns dicebant vnitare que est pn' numeri esse qditate pncip' qd est qditate cotinua pn'. dualitate vo que est numerus posuerit ee linee recte qditates. que inter qditates xtinuas est pma. et sic dicit de ceteris dicebat. **¶** Notand' 2. fm ametatoze dicit. qd indiuidu male et qditas

eius. dupl'r comprehendit pnt vt pposito spectat. vno mo pnt' vt ruz qd p se cognoscendo. 2. mo simul dntiam aprehededo iter illa duo. pmo mo coprehedunt p potetias distictas. p sensum igit' coprehedent indiuidu. per intellectu vo qditas eius. Si vo 2. mo pprehendant hoc erit p intellectu aliter se hntem vt coprehedit indiuiduz et aliter du coprehedit qditates. qd aut hoc debeat coprehedi p eand' potetia declarari pot ex his q 2. h' dicta sunt de sensu cois. sicut. n. sensus cois debens ponere dntiam inter albu et dulce nec' est virtus vna. alr enis vna coprehedi no possit. ita videt qd virtus vnam coprehedens iter indiuidu et ei' qditate necessario est virtus vna. **¶** 3. nonduz qd ametatoz allegato ameto declarat qd iter intellectu indiuidu apprehedens et quiditate: aliter et alr se hnt. dicit. n. qd coprehedit vlc sine qditate p se. indiuidu aut mediare sensu. et subdit qd coprehedit alicat' qd est iter sensibilia p dispone diuersas. qd illas formas no coprehedit nisi cu materys. de his vbi debet in qone. **¶** Nondum 4. qd elici pot ex dictis commentatoz qd ex hoc textu Ari. ondere voluit itellectu differre a sensu. p hoc qd intellect' rei manifeste ab imaginatiua coprehede qditate apprehedere pot. et non imaginatiua. seg' intellect' vo hic cometatoz indrnter itelligit sensum oes inter' apprehediu. **¶** Nondum 5. qd ista littera. sicut circumflexa se hz ad se ipsam. a diuersis multipl'r exponitur. qda. n. dicit Ari. voluisse qd vlc siue qditas ab intellectu fm se coprehedi et directe fm qda similitudinez linee recte. singulari vo coprehedit' ab eode: cu intellectus supra sensum se reflectat aut supra ipm fantasia. et hoc erit ad similitudine linee reflexe. vbi. n. intellectus pus a sensu imutabat' ee se reflectedo aspectu queda hz ad sensum. quida aut dicunt Ari. voluisse ee. s. qd sicut pmo singulari coprehedit' a sensu. ita pus et per mo' linee recte coprehedit' ab intellectu. ee vo vlc p mo' linee reflexe. **¶** Alij dixerunt Ari. voluisse qd tam singulari qd eius qditate qd illud singulari immediate intellectui repntat' ab intellectu coprehedit' p modu linee recte. pns aut' cu ex ista quiditate alia apprehendit quiditate hoc face re posse itellectu p mam linee reflexe. exep'li gra. si p notitia sensitua for. deueniat itellectu in cognitioez hominis in eo qd ho deuenire pot in notitia aialis. et pns in notitia corporis aiali. et sic vltari' donec pueniat ad singulare qditate. et hec dnt qda fieri p modu linee reflexe. qd in oib' h' opationib' intellect' supra se qda facit reflexione et notitia pus apprehens' in notitia alterius deueniedo. **¶** Alij vo dixerunt oes h' notitias fieri p modu linee recte: sed cur ee postea intellectus via compositiua pcedit ex notitia magis vlc ad minus vlc notitia: tunc pcedere of p modu linee reflexe. **¶** Utriqz isto dnt opinionem suam fuisse de intentione ametatoz 3. hui'. am. 4. cu inquit. Et hoc erit in hac virtute aut p disponez similem linee recte. s. cu itellep'it pma forma xntem i hac re singulari aut fm disponez simile linee spali qn fuerit diuersa querendo etia itelligere illius forme quiditate: deinde quiditate illi' qdatis. et hoc erit inuenire quiditatem in qditate. et no cessabit quousqz pueniet ad simplicem qditate in illa re. **¶** Albrus vo alamanus modu hz exponendi ab omnib' pdictis valde diuersum dices qd cu intellectus aliqd itelligit. cui' itellec' nec' dependet ab alicui' alteri' itellec'ioe ab eo diuersi: tuc of itellec'io itelligere re illa reflexe. et hoc in nalisibus rebus xtingere pot mathematicis et diuinis. exep'li in naturalibus: sicut carne itelligere no pot sine alicui' alteri' intellectu. vt vbi gra. pporois calidi frididi: humididi et sic et. et tunc intellectus carne itelligedo se supra sensum re-

fectit pdicta sensibilia coprehedendo. hec igitur vocat reflexio ad sensu. Exep'li in mathematicis sicut rectu sine alterius itellec'ioe ab intellectu coprehedi no pot. s. sine intellectu cotinui. et qd xtinuu hz qd h' a virtute coprehedit' imaginatiua itellec'io supra illa reflectit. hoc itaqz of reflexio ad vtute imaginatiua. Exep'li in diuinis sicut passiones qda itelligetiaz q sine illis compehedino pnt. et io se sup illas itellec'io reflectit. et qd tuc se reflectedo no egredif intellectus a seipso hanc reflexione vocat reflexione itellec'io ad seipm. Si vo intellectus aliqd itelligit cui' itellec'io no necessario ab alterius diuersi itellec'ioe dependet: of illud itelligere p modu linee recte. et hoc itep' in naturalib' mathematicis et diuinis fm ipm coringere pot. lz. n. magnitudo et eius ee sint altera. siml'r aqua et aque esse: tu itellec'io magnitudin' coprehedens que est qd vlc no necio illam itelligit p illius alterius itellec'ioe. eode mo dicat de aq et aq esse. de hac materia videbit in qone. **¶** Nondum vltimo qd cludit qd oes expositores Ari. finalr ondere voluisse qditate esse p'iu obm intellectus.

¶ Dubitabit aut' vtrqz aliquis: si intellectus simplex et impassibil: et nulli nihil hz coe: sic dicit Anarago: as: quo itelligit: si itelligere parti aliqd e. Inquaruz aliqd comune vtriqz hoc qd agere: illud vero pari videtur.

¶ Dec est 3. p pncipalis in qua phus mouet et soluit obitatoes circa determinata: et diuidit in duas ptes. qz p' mo mouet eas. 2. soluit ibi. **¶** Aut part' pmo mouet pma. 2. secunda ibi. **¶** Amplius aut et. **¶** Pmo dubitat si vera sunt determinata pus. s. qd intellectus sit simplex et impassibilis neqz sit comunicas cu rebus materialib' que ab ipo itelliguntur sicut etia anaxa. sensu: qualr coringat itellec'io humanu itelligere. si. n. itelligeret: cu ei' itelligere sit passio qda: tuc itelligedo pariet: sed passum et agens inuicem coicant. igit' intellectus humanus cum rebus intelligibilib' coicabit: cui' oppositu determinatu est pus. **¶** Notadu qd virtus hui' dubitatiois fundat' tu per eo qd coiter of pmo de generatione. agens et patiens coicant in materia. p'erea. d. hic comentatoz comen. iz. nisi. n. esset materia no esset passio.

¶ Amplius aut si intelligibilis et ipe: aut enim alijs icrit itellec'io: si non secundu aliud ipe intelligibilis est: vnu autem aliquid itelligibile est spe. Si aut sit mixtus: aliqd habebit qd facit itelligibile ipsum: sicut alia.

¶ Secda dubitatio. cum intellectus sit itelligibilis vt ex pcedetib' p3. querit nuqd sit p se itelligibilis aut ppter aliqd sibi mixtu vel adiunctu. si pmo mo cu itelligibile in oibus intelligibilib' sit spe id ee sequit eade rone qd alia intelligibilia itelliget qd videt absurdum. si 2. modo seg' inconueniens. quare et. **¶** Nondum circa pma conditionale qua phus ponit: qd qda declarat ea tenere soluz p illud mediu qd in littera ponit. v3. qd si omnia intelligibilia sint eiusde spci qua rone itellec'io humanus siml' est itelligibilis et itelliges: eade rone alia intelligibilia siml' itelligunt et itelligunt. quare in eis reperiet itellec'io. qdam vo vltra pdictu mediu voluit ipsam p hoc aliud mediu tenere. s. qd itellec'io talr sit p se siue p eentiam sua itelligibilis vt intellectus et itellec'io sint penitus id ee eode mo quo sube separe seipsas itelligunt. cognoscunt. n. se p seipsas immediate et no p similitudine alia ab eis diuersam. hec videt int'cio ametatoz pnto. iz. **¶** Item qdum ad secundam adiuonale qda voluit Ari. id ee

non inferre quod plus, si intellectus per aliud intelligatur... alia intelligibilia intellectu sunt...

CS.14. Cur pati quod secundum commune aliquid diuisus est prius: quoniam potentia quodammodo est intelligibilia intellectu: sed actu nihil: ante quod intelligatur: opus autem sic: sicut in tabula nihil est scriptum actu. quod quidem accidit intellectu.

Soluit dubitationes primam primum quod passio multiplex accipit. ut dicitur in 3. h. quedam. n. passio proprie sumpta... non dicitur ad dubitationem quod intellectus dicitur intelligi ab intelligibilibus...

CS.15. Et ipse autem intelligibilis est sicut intelligibilis...

lia. In his quod enim que sunt sine materia: id est est intellectus et quod intelligitur: scientia namque speculativa: et sic scibile idem est.

Primo soluit dubitationes. 2. ruder obiectioni in oppositum facte. intendit primo quod intellectus noster non per essentiam suam: sed per aliud est a seipso intelligibilis sicut etiam intelligibilia materia per eorum species intelliguntur et subdit. in his...

CS.16

Non autem semper est causa consideranda. In habitibus autem materia potentia uniusquodque intelligibilis est: quare quidem illis non meretur intellectus: sine materia enim potentia est intellectus talis: illud autem intelligibile erit.

Iste textus cum procederet propter eius nimiam breuitatem est obscurus. factus tamen est obscurior ex variis modis exponendi doctorum. primo. n. exponit ut diuidendo dicitur fuit: quod Aristoteles hic intendit soluere obiectiones...

re velle dicitur assignare per quam intellectus semper seipsum intelligit: non autem semper intelligit materia obiecta. causa enim prima est ut dicitur. quod cum intellectus sit res immutabilis non opus est ad huiusmodi eius intellectionem seu spem intelligibilem...

Coniunctio autem sicut in omni natura est aliquid quod hoc quidem materia: uniusquodque generis: hoc autem est potentia omnia illa: aliter autem est causa et factiuum quod in factu...

CS.17

CS.18

Notadū q̄rto circa quartā q̄ comētator comēto. 29. illā p̄ntiā sic expent q̄ apperit ad futū: aut p̄secutio- ne nō fit nisi sensibili p̄te: subdit etiā qm̄ est p̄p̄iū desi- derio sensibili qd̄ non mouet nisi cum p̄ntia sensati. ecō tra vō desiderio intellectuāli. Eadē futū: secur? est albr? . Expō tū p̄ma securior v̄. hō. n. famēs aut sities appetit nō p̄te cibo v̄l potu. equus etiā flumē appetit q̄rit silr stabulū in absentia ipsius: q̄re rē. ¶ Notadū v̄ter? cir- ca gntā hōe qd̄ Ari. poluit cōtra opinionē platonis. opi- nabat enī: plato q̄ in alio subo fundaret sensus: et alio appetitus. Arist. aut voluit q̄ in eodē subo fundarent: dicit igit p̄mo q̄ fugitiuū et appetitiuū. i. v̄tus ad fugam et v̄rit? ad p̄secutionē inclinātes non sunt altere abiuicē. non. n. differūt reali: et per p̄ns. neq̄ subo: q̄ aut nō diffe- rant reali declaraf. mo qz eadē est potētia v̄rioz sicut id: et visus est albi et nigri: et tact? calidi et frigidi. cum igit cōueniēs et discōueniēs aliqua hēant inter se v̄rietatem idē erit virtus appetitiua ad p̄secutionē inclinans rei cōueniētis et ad fugā rei discōueniētis. Itē eadē est gra- uitas qua graue appetit locū deorsum et fugit locū sur- sum. igit a silr eadē est virt? que a i fugiēdū et que ad p̄se- quēdū inclināt: fm̄ rōnē tū aliud est appetitiuū et aliud est fugitiuū: s; q̄ act? per quē inclināt a i p̄secutionem: et act? per quē ad fugā inclināt sunt diuersi: de appetitiuo aut? et sensitiuo. i. de appetitu et sensu dicēdum est q̄ sunt potētie reali distīnere: sed nō subo: sic intellexit p̄hs. i. q̄d̄ q̄. n. p̄te fundat sensus in eadē est vel esse pōt com- prehēto diueniētis et discōueniētis. ad hō aut comp̄en- sionem sequit delectatio vel tristitia: ad illas vō sequit inclinatio ad fugam vel p̄secutionem quare rē.

30. Intellectiue ar anime fantasmatata vt sensibi- lia sunt: cū aut bonū: aut malū affirmat: aut negat: et fugit aut p̄sequit: p̄pter qd̄ nequaq̄ sine fantasmate intelligit anima.

Juxta p̄dicta Ari. cōpat intellectū ad sensum. et p̄ndit q̄r intellect? se hz ad sensibilia. et q̄r se hz ad sepeata a sen- sib? ibi. (Abstractiōe aut dicta) itē p̄ facit qd̄ dictū est. secūdo cōparat intellectū actiū intellectui speculatiuo ibi. (Et oio in actione) Itē p̄mo ponit similitudines p̄ces- sus intellectus p̄cessui sensus. secūdo similitudines de- clarat ibi. (Sicut enī: ac rē) dicit igit p̄mo q̄ sicut sen- sibilis se hnt ad sensum: qz mouet ipsum vt ex preceden- tibus patet sic fantasmatata se habēt ad sensum: quia mou- ent ipsum: itē sicut sensus aliqd̄ affirmans: aut negās ipm̄ cum delectatione vel tristitia comprehendit: et p̄r- insurgit appetit? ad p̄sequēdum: aut ad fugā: sic etiā intellectus bonū aliquod: aut malū comprehendēs ad fu- gam vel p̄secutionē inclināt. ex quo inferit q̄ anima in- tellectiua sine fantasmate intelligere nō pōt: et addit cō- mētator comēto. 30. q̄ v̄tia intellecta sunt colligata ima- ginibus et corrupta per corruptionē eaz: alia multa sub- dit eodē comēto aliquā dubia et obscura: que ibi vide. ¶ Notadū q̄ lz Ari. videat pluries in textu dicere q̄ sensus aut intellect? p̄sequit: aut fugit: non tū hoc est. p- p̄rie dictum de v̄tute sermonis: sed intelligit q̄ appetit? qui sensum insequit vel intellectū qui cōmuniter dicit volūtas ad fugā vel ad p̄secutionē inclināt. ¶ Notadū secūdo q̄ lz sensus et intellect? in p̄dictis assimilen? est tū aliquā differētia. p̄mo quia ex sensu exteriori non insurgeret appetitus ad p̄secutionē vel fugam nisi p̄us delectatio quedā vel tristitia causaret: intellectu autēz aliqd̄ apprehēdere sub rōne boni vel mali pōt appetit? insurgere ad p̄sequēdū vel fugiēdum nulla mediāte tri- stitia vel delectatione. secūdo differūt qz lz sensus saltez interior affirmet aut negat. suuz tū affirmare non est p̄-

secte et p̄p̄rie sicut affirmare et negare intellectus. Sicut enim acr pupillā butulmodi fecit: ipa aut alterū: et audire silr. Sed vltimū vnum: et vna medietas: esse aut ipsi plura: quo autē di- scernit: quo differt dulce et calidū: dem est q̄ dem et prius: dicēdū aut et nūc. Est enim ali- qd̄ vni: sic aut et trinus. Et hoc i p̄portioa li: aut numero ens vni hz se ad vtrūq̄: sicut illa adiucez. Quo. n. differt nō homogēna iudicare: aut cōtraria: vt album: et nigrum. Sit igit sicut. a. albu ad. b. nigrū. g. ad. d. sic illa adiucez: q̄re qm̄ et p̄mutari. sic igit. g. d. vni sunt existētia: sic se hēbūt sic. et a. b. idē qd̄: cē aut nō idē: et illud silr. Eadē aut rō: et si. a. qd̄ dulce sit: et. b. vero albu. Spēs q̄ dē igitur intellect? in fantasmatibus intelligit.

Declarat similitudines supius positas. et p̄mo p̄māz. secūdo secūdam ibi. (Et sicut in illis) dicit ergo p̄mo q̄ sicut acr a colore imutatus imutat visum: sic acr a fo- no imutatus imutat auditum: et tamē motus isti ad vni vltimū et eodē terminū terminant. s. ad sensum com- mune qui est mediū alioz sensuuz. et licet hoc vltimū siue mediū sit realiter vnum: est tamen plura fm̄ esse si- ue fm̄ diffinitionē. et subdit q̄ dictum est in precedētib? . 33. in secūdo huius que sit illa virtus per quam discer- nitur differētia inter calidum et dulce: et iterū dicendum est q̄ illa virtus est aliquid vni cōmune: sic autē et intel- lectus est terminus fantasmatū que ipsum imutant pro- portionabiliter se habēs ad fanta: mata sicut sensus cō- munitis ad sensibilia. quia. s. est vnum respectu plurium: sicut etiam sensus cōmunitis et sensibilia sua se habēt ad- iuicem. Deinde subdit q̄ nihil differt in p̄posito sensus cōmunitis se rē iudicium de his que non sunt eiusdēz ge- neris sicut albu et dulce. et de his que cōtraria sunt sicut album et nigrum. et declarat in terminis: sit enim. a. albu b. nigrum. g. fantasma albi. et d. fantasma nigri: tūc argui- tur sic. sicut se habet. a. ad. b. ita se habet. g. ad. d. igitur a cōmutata proportione sicut se habet. a. ad. g. ita. b. ad. d. et per p̄ns sicut idē est sensus respectu. a. et b. ita idē erit intellectus respectu. g. et d. quāuis nō sit omnino idē s; esse siue fm̄ rationē. eadē ratio fieri potest de his que genere differunt: vt si ponatur q̄ dulce sit. a. album vero b. quare rē. Deinde subdit concludēdo q̄ intellectus in- telligit species in fantasmatibus: id est intelligit obiecta representata per species que ex fantasmatibus decidunt.

Notadū q̄ sensus cōmunitis ab Arist. dicit vltimū et medium: cōmuniter etiam p̄mū appellat. dicitur autē vltimū: quia ad ipsum vltimare perueniunt sensus: in exteriori imutationes. dicit etiam medium p̄pter simi- litudinem quā habet ad centrum sicut in precedētibus dictum fuit. p̄mū vō apellat: eo q̄ ibi est fons et origo virtutis sensitiue. hic aut sensus est vniuz fm̄ numerus plura vō fm̄ rationem fm̄ q̄ diuersoz sensuum imuta- tiones ad ipsum terminantur.

Et sicut in illis determinari ē ipsi imitabile: et fugiēdū: et extra sensus: cū i fantasmatib? fue- rit mouet: vt senties qd̄ fugibile ē: qz ignis cō- trariū cognoscit vidēs qd̄ mouet: qm̄ impu- gnās est: aliqui aut que ff in aia fantasmatib? aut intellectib? : et tanq̄ vidēs rōcinat: et deli-

berat futura ad presentia. Et cū dixerit vt ibi lectum: aut triste: hic fugit: aut imitat.

Declarat similitudine secūda. Ista lra pp̄ sui breuitatem fere tot vana habuit expōnes quot fuerūt expōsitorēz s; de expōis nō est cura: dicit igit q̄ sic in reb? sensibilib? determinatū est ipsi intellectu imutabile qd̄ fugiēdū: ita ē in absentia sensibiliū cū a fantasmatib? mouet pōt ali- qd̄ intellect? tanq̄z diueniēs v̄l discōueniēs cōphēdere: et p̄r inclinat v̄l volūtas ad fugiēdū v̄l p̄sequēdū: vbi ḡra. cū aliqz cōphēderit ignē in ciuitate vidēs ipm̄ actu mo- ueri qdā cōi potētia iudicabit aliqē ipugnare ciuitatē tūc in p̄ntia sensibiliū iudicat h cē fugiēdū: et p̄r volun- tas ad fugā inclinat: sic ēt absente sensibili pōt a fantasma- tib? imitari intellect?. p̄r de reb? n̄ senties rōcinari ac si p̄ntia eēt: et de futuris delibationē accipe ipsa p̄ferēdo ad p̄ntia: et demū cū aliqd̄ lectū comp̄henderit: aut aliqd̄ triste poterit ad fugā vel p̄secutionē inclinatio: seg hic po- nunt a cōmētatorē quedā pulchra. 33. comēto. de quib? forte videbitur in questionibus.

Et oio in actōe: et qd̄ sine actōe est: veruz et falsum in eodē genere est: cū bono et malo: s; in eo qd̄ simplr differt et a quodam.

Ponit duas p̄nc. p̄ma ē ista: v̄z et lz tā intellect? p̄- actici q̄ speculatiui est in eodē ḡne cū bono et malo. hēc d̄ duplr pōt intelligi: vno sic q̄ cognitio tā intellect? p̄actici q̄ speculatiui v̄a v̄l f̄la diuidit: nā qdā est bona et qdā mala. Alio sic q̄ qz cognitio v̄a siue p̄actici siue specu- latiuū intellect? est bona: qz aut falsa est mala. hos duos modos v̄ficādi textū tetigit cōmētator comēto. 34. Ari. aut p̄ v̄z et falsuz in actione intelligit ea que sunt in intel- lectu p̄actico: et sine actōe que sunt in intellectu specula- tiuo: p̄acticus. n. vt sic ad agēdum inclināt. non aut specu- latiuus in q̄rū falsis. ¶ 2. v̄itas et falsitas intellect? spe- culatiui d̄nt a v̄itate et falsitate intellect? p̄actici in eo q̄ simplr et qdā: h̄ duplr intelligi pōt vno q̄ v̄itas et falsi- tas intellect? speculatiui p̄nt cē de v̄tib? q̄ simplr accipiū- tur: v̄itas aut et falsitas intellect? p̄actici nō est simplr: qz nō est de aliq̄ v̄l simplr accepto: s; est de qdā p̄culari: eo q̄ intellect? p̄actici circa agibilia v̄far q̄ nō v̄tia s; solū p̄cularia eē p̄nt. ¶ Secōdo exponit cōmētator all. comē- to q̄ v̄itas et falsitas intellect? speculatiui sunt bonū et ma- lū cū d̄itōe qdā: qd̄ pro tāto: puto ipm̄ dixisse: qz intelle- ctus speculatiuus rē absolute speculat nō in cōpatione ad extrīscū op̄. intellect? vō p̄actici in cōpatione ad opa- tionē extrīscā: et id subdit cōmētator q̄ per hāc dictio- nē in termino vt hz alia trāslatio possum? intelligere fines ēd q̄ v̄z intellect? speculatiui est bonū absolute: s; intel- lect? p̄actici est bonū respectu positi finis: q̄re rē. Do- dem tū alr hūc textū introduxerūt. 35. vt Arist. itēdat q̄ intellect? speculatiuus et p̄actici sunt reali idē: sed aliq̄r d̄nt. veruz et falsuz que p̄tinet ad speculatiuū intellectuz et bonū et malū q̄ ad p̄actici p̄tinet sunt i eodē ḡne: d̄nt aut eē in eodē ḡne: qz sunt in eodēz subo: d̄nt tū in eo q̄ intellect? speculatiuus cōsiderat res simplr. i. v̄l cōsidera- tione: intellect? vō p̄actici res cōsiderat p̄culari mō trī.

Abstractiōe aut dicta intelligit sicut symū: s; q̄ symū nō separe. Inquārtū aut curuū si aliq̄d intellexit actu sine carne vtrūq̄ intellexit in qua curuū: sic mathematica. Nō sepeata tanq̄ si sepeata sunt intelligit: cū intelligat illud. Dio at intellectus qui fm̄ actū res est intelligens.

Distēdit quā intellect? se hz ad sepeata a mā: p̄mo q̄li- ter mathematica intelligat. scō se expulsa a determinā-

tionē q̄r intelligat entia simplr sepeata ibi. (Utrū aut cō- tigar) dicit p̄ q̄ intellect? humanus intelligit ea que abstra- cta d̄nt. s. mathematica sicut et intelligit nālia: vt v̄bi ḡra. sic intelligit symū in eo q̄ symū nō abstrahēdo a mā: ita intelligere pōt curuū in eo q̄ curuuz ipm̄ tū a carne ab- strahēdo in qua hz esse curuū: et sic p̄r entia mathema- tica non reatr a mā separata: dicit subdit q̄ intellect? in actu v̄l est res intellecta. ¶ Nōndū q̄ quedā sunt entia que in sui rōne formali circūcernūt mān sensibile: quia sunt p̄lima rez nāliū: et illa sine hō materia intelligi non pōt. quedā vō sunt que lz sine mā eē non possunt: in sui trō rōne formali illā nō includūt: sic magnitudo linea sup- ficies: et alia hō: et hēc ab intellectu sine illa comprehēdi possunt. torū hoc colligi pōt de mente Cōmētatoris cō- mēto. 35. cum ingt. sed simus in eo q̄ simus ipossibile est vt diuidat a materia: genus aut eius quod est cōcūitas possibile est vt diuidat a mā: et innuit Arist. hoc q̄ illa possibilitas que est in abstractione illoz ab intellectu est p̄ns naturas et q̄ditates eoz: non qz accidit eis: quia sint non in materia: et parūpost subdit cōmētator q̄ intelli- gere diuersat fm̄ diuersitate nature intellectus: sicut enim diuersimode se habet res intellecta quo ad includere v̄l non includere mān in sui rōne formali: ita diuersa est vel esse pōt ipsius intellectio: ex quo patet q̄ illa verba cōmētatoris cōmuniter allegant? extra p̄positū ipsi: cō- muniter enim adducunt ad p̄banduz q̄ fm̄ q̄ obiecta intelligibilia fuerint plura: ita eoz intellectiones erunt p̄les. ¶ Nōndū secūdo q̄ entia que in materia necessa- rio hnt esse intelligi sine materia duplr intelligi potest. vno modo vt simplici apprehensione intelligant? vt si sim? intelligat magnitudo in eo q̄ magnitudo. alio modo co- gnitione cōplexa: circa cognitionē p̄mā non accidit fal- sitas: sicut enim fm̄ naturas et q̄ditates eoz materia nō includūt vt inquit cōmētator: ita eoz nature et q̄ditates abstracte ab intellectu comprehēdi possunt: q̄m̄ intel- lectio illa non sit falsa: et hoc est qd̄ ingt Arist. q̄ abstrahē- tium non est mēdaciū: circa cognitionē vō secūdam ac- cidit falsitas vt de se patet. ¶ Notadū tercio q̄ illa p̄ri- cula. intellectus est res intellecta cōmuniter. sic exponit q̄ sicut res intellecta se habet quo ad includere vel non includere materiā in rōne sui ita etiā intellect? illā intel- ligit vel intelligere pōt. Aliter videt exponere Cōmē- tator cōmēto. 36. s. q̄ res mathematica cum fuerit actu de intellectu abstracta euz etiā v̄lzar fit intellectus in actu. qd̄ aut per intellectū in actu intelligat Cōmētator alias dictum fuit. Albrus vō alamanus illū textū expo- nere videtur de inte? sepeata que semp est actu intelli- gēs et actu intellecta.

Arz aut cōtingat aliq̄d sepeatoz intellige- re ipsum existēte nō sepeatoz a magnitudine: aut non: considerandum posterius.

Dicit q̄ posterius cōsiderandū est nungd cōtingat in- tellectū a magnitudine non sepeatoz intelligere aliq̄d sepeatoz fm̄ esse sicut sunt intelligētie sepeate: hanc questionē hic Arist. non determinat: quia nōdum deter- minatum erat de qualitate intelligētiarū qd̄ p̄tinet ad metaphisicū: neq̄ huius materie determinatio ad nos puenit. siue qz liber in quo ab Ari. deteriata fuit: ad nos non puenit: siue qz morte p̄uētus fuit: ex isto aut textu satis apparēter cōcludit contra opinionē cōmētatoris: de v̄nitate intellect? euz Ari. dicit intellectū a maḡnitu- dine nō sepeatoz: lz ipse in cōmēto. 36. intelligat q̄ nō est sepeatoz fm̄ q̄ nobiscū copulat. 35. q̄rū ad opationē sim? tū dicit debet sepeatus vt ibidem. d.

Hūc aut de ḡia dicta recapitulātes dicam? 37.

538.

iterum: quoniam omnia ea que sunt quodammodo est anima: aut. n. sensibilia que sunt aut intelligibilia: est autem scia quod sensibilia quodammodo: sensus autem sensibilia.

Quod autem hoc sit oportet inquirere. Secunda. n. scia et sensus in rebus: que quodammodo potentia est in ea que sunt potentia: que vero actu: in ea que sunt actu. Sic autem sensus: et quod scire potest: potentia bene sunt: hoc quod sensibilia illud vero sensibile.
[Text continues with philosophical analysis of intellect and sensation]

Necessarium est autem: aut ipsa: aut species esse. Ipsa quodammodo igitur non sunt: non enim lapis in anima est: sed species

est: quare anima sicut manus est: manus enim est organum organorum: et intellectus species specierum: et sensus species sensibilium.

Non ponitur ista anima soluta ista modo est anima: quia ipsa est species eorum. Probatur sic: anima quodammodo est anima ut ex procedenti patet: aut igitur est: que realiter sit illa obiecta que ab ipsa comprehenduntur: aut que est species eorum: sed non modo: quia lapis non est in anima. Quare reliquum scilicet modo: cum species lapidis sit ipsi anime coniuncta. Quare etc.
[Text continues with philosophical analysis of intellect and sensation]

Quoniam autem neque res ulla est preter magnitudines: sicut videtur: sensibilia separata in speciebus sensibilibus intelligibilia sunt: et que abstractioe dicitur: et quecunque sensibilibus habitus et passionibus: et ob hoc neque non sentiens nihil videtur ad se: neque intelligit. Sed cum speculetur necesse simul fantasma aliquod speculari: fantasmata autem sicut sensibilia sunt: preter que sunt sine materia.

Possit aliquis ex predictis credere quod intellectus in intelligendo non dependet a sensu: quia dictum est intellectum esse speciem intelligibilem et sensum sensibilibus: ideo probatur tacite soluit dubitatione ostendens intellectum dependere a sensu: et patet. Secundo ostendit intellectum differre a fantasia: que est a sensu dependet ibi. (Est autem fantasia) patet igitur ostendit ostendit: quecumque a nobis intelligibilia sunt in speciebus sensibilibus intelliguntur. Probatur: nulla res a nobis principaliter intelligitur nisi res corporea sic sensibilia que per intellectum separantur: non tamen sine magnitudine erunt: quilibet autem res corporea currente specie sensibili intelligitur a nobis: igitur si vera erit autem talis vera de his que abstracta dicuntur sicut mathematica que de his que sunt habitus vel passiones reprobabiliter ostendit inferri correlarietate quod non sentit nihil ad se: neque intelligit: patet ostendit necesse est cum intellectus aliquid intelligat sine speculetur mediante aliquid fantasmate speculari: fantasmata autem videtur sensibilia quedam: sed in hoc differunt ab eis que sunt sine materia.

Non ponitur ista anima soluta ista modo est anima: quia ipsa est species eorum. Probatur sic: anima quodammodo est anima ut ex procedenti patet: aut igitur est: que realiter sit illa obiecta que ab ipsa comprehenduntur: aut que est species eorum: sed non modo: quia lapis non est in anima. Quare reliquum scilicet modo: cum species lapidis sit ipsi anime coniuncta. Quare etc.
[Text continues with philosophical analysis of intellect and sensation]

Est autem fantasia altera et dicitur et negat. Locus positio. n. intellectus est verus aut falsus. Primum autem intellectus quodammodo differret: ut non fantasmata sint aut neque alij fantasmata: sed non sine fantasmatis.
[Text continues with philosophical analysis of intellect and sensation]

Quoniam autem anima secundum duas diffinita est potentias que aialium est: et discretio quod intelligere opus est: et sensus et ad hoc in movendo scilicet locum motus: de sensu quodammodo et intellectu determinata sunt ratione: de motu autem quod forte sit anime speculandum est: utrumque vna quodammodo per ipsum sit separabilis: aut magnitudine: aut ratione: aut omnia anima: et si pars aliqua: utrum propria quedam sit preter consuetas dici: et dictas aut barum vna aliqua sit.
[Text continues with philosophical analysis of intellect and sensation]

aut vegetative sensitive et intellective: nunc vero dicitur determinatum est de potentia secundum locum motiva: dividit autem tota bene per duas. nam si ponit intentionem suam et exegit ibi.
[Text continues with philosophical analysis of intellect and sensation]

Dubatur primo: quod probatur in 2o huius capitulo. Potentia: aut anime. dicitur quod duo esse genera potentiarum. v. vegetativa: sensitive: secundum locum motiva: et intellectiva: iterum que ponit secundum locum motiva tanquam 3o in ordine: que probatur de ipso determinatum erat quod de intellectu.
[Text continues with philosophical analysis of intellect and sensation]

Lo. 40.

quod primum sit agere secundum scientiam: sed non sentire.

Secunda pars auctoris principalis arguit sic. intellectus practico percipere aliquid persequendum vel fugiendum esse aliqui non fit motus...

At vero neque appetitus huiusmodi motus dicitur esse abstinens...

Ultimo arguitur quod appetitus non est causa motus progressivi...

Unde videtur duo huiusmodi motus: aut appetitus: aut intellectus...

Cum in precedentibus Aristotele disputatiue ingresserit principium motus localis effectivum...

non solum accipit intellectus proprie sumpto certum non est quod multi homines dimittentes omnino rationem intellectus recti...

Sed dubitatur

Quonia autem duabus differentiis dicebat quod fantasia differt ab opinione: eo quod per opinionem movemur ad copatendum fugiendum vel confidendum...

Intellectus autem dicitur propter aliquid rationari: et practicus est. Differt autem a speculativo secundum finem: et appetitus propter aliquid omnis est.

Ultimus autem principium actionis est. Ostendit quod in causis effectivis motus localis progressivi est ad unum principium movens devenire...

Quare rationabiliter hec duo videntur moventia: appetitus et intelligentia practica. Appetibile non movet: et propter hoc intelligentia movet: quod principium huiusmodi quod est appetibile.

Et fantasia autem cum moveat: non movet sine appetitu. Unum igitur movens quod est appetibile. Si vero duo intellectus et appetitus movebatur:

secundum eodem utique aliquam specie monebant: nunc autem intellectus non videtur movens sine appetitu: voluntas non appetitus est.

Prima dicitur appetitus et intellectus practicus rationabiliter dicitur principia moventia motu progressivo...

Secunda dicitur appetitus et fantasia quibus sunt recta et quibus non. Primum in quibus motu progressivo movens est aliquid appetibile...

Unde videtur duo huiusmodi motus: aut appetitus: aut intellectus. Si aliquid fantasiaz posuerit sicut intelligentiam quadam...

Cum in precedentibus Aristotele disputatiue ingresserit principium motus localis effectivum in hac parte dicitur dicitur dicitur...

Quare rationabiliter hec duo videntur moventia: appetitus et intelligentia practica. Appetibile non movet: et propter hoc intelligentia movet: quod principium huiusmodi quod est appetibile.

desiderans non secundum quod apprehendens. Non dicitur ultio quod illa pericula. sed eodem spiritum ultra exponere...

Intellectus quod est principiorum rectus est: appetitus autem et fantasia recta et non recta. Unde semper quidem movet appetibile.

Quod quod est huiusmodi potentia movet aie que vocatur appetitus manifestum est.

Hic ponit duas rationes. Prima est ista. intellectus omnis est rectus. Secunda dicitur appetitus et fantasia quibus sunt recta et quibus non...

Unde videtur duo huiusmodi motus: aut appetitus: aut intellectus. Si aliquid fantasiaz posuerit sicut intelligentiam quadam...

Cum in precedentibus Aristotele disputatiue ingresserit principium motus localis effectivum in hac parte dicitur dicitur dicitur...

Quare rationabiliter hec duo videntur moventia: appetitus et intelligentia practica. Appetibile non movet: et propter hoc intelligentia movet: quod principium huiusmodi quod est appetibile.

rituum. hec enim plus differunt ab inuicem: q̄ concupiscibile et irascibile.

Concludit ex predictis antiquos q̄ si aie ptes ab antiq̄s diuidebantur fm potētiā ipsi multo ptes sunt q̄ ille q̄ ab ipsis numerantur. sunt. n. vegetariū sensitiuū itellectiuū philiariū et appetitiuū. hec aut oia plus ad inuicem differunt q̄ irascibile et concupiscibile de qb̄ solū fecerunt qdā antiq̄ inuentionē. Nōndū p̄ q̄ itellectiuū et philiariū sola differunt rōne. l3 alie potētie noiare realr distinguant. Colligat aut hec dña. 6. ethico. qz itellectiuū pōt ee respcū nēcarioz qd̄ sciētificū appellat: philiariū aut solū ē respcū oringētiū q̄ in oib̄ opatōib̄ hūanis accide re pnt. et id philiariū est qd̄ minus cōe notās aliqd̄ accidētale supra itellectiuū. Nōndū z: q̄ potētie ab antiq̄s noiare solis aialib̄ ueniūt. rōnale et irrōnale: irascibile et appetibile: iste uero que dicte sunt magis sunt differētes. qz vegetariū cōuenit plantis et aialibus: sensitiuū solis aialibus et appetitiuū: itellectiuū uero et cōphiliariū solis hoīb̄ cōueniunt. quare zc.

23.53. Qm̄ aut appetitū fuit p̄rariū adiucē: hoc at accidit cū rō et concupiscētia p̄rarie fuerit. Sic aut in ipsis sensib̄ hūicibus. Intellectus qd̄ez igit p̄pter futurū retrahere iubet. Concupiscētia aut p̄pter ipm̄ iam: uidet enim qd̄ laz delectabile: et simplr̄ delectabile: et bonū simplr̄: p̄pterea q̄ non uidetur quod futurum.

Solut qdā rōne supra positā. arguebatur. n. supi q̄ appetitū nō sit cā motū aialis: eo q̄ p̄tinetes nō mouent ab appetitu icitate: s3 potē sequunt rōnes. R̄n̄r igit q̄ hoc id accidit. qz duo sunt in eodē idiuuiduo appetitus q̄ ad hōios inclinat effectū. origit. n. q̄ rō itellectiua h̄riat concupiscētie sensitiue sic in aialib̄ p̄cipitib̄ dñas ipis. s. p̄tis et futurū. aliq̄. n. itellectū p̄cipit abstinere a p̄nti p̄p̄sideratōez futuri. concupiscētia uo ad rez p̄ntē delectabile inclinat. appz. n. sensitiū qd̄ ē delectabile de p̄nti sim̄ delectabile et bonū: p̄pterea q̄ nō p̄bēdit id qd̄ ē futurū grā exēpli. s. b̄uicis appetitū potius multe aque frigide appetitu sensitiuo. itellectus aut et uoluntas debita rōne recti ad oppositū inclinat. p̄pterea q̄ itellectū sufficiēter cōsiderat futura nocumēta ex potētiā aq̄. Ex his igit apparer ad rōnes. qz l3 p̄tinentes nō mouent appetitu sensitiuo mouent tñ ab aliquo appetitu. s. itellectiui. et sic semp̄ aliq̄s appetitus est causa motū. q̄re zc.

23.54. Specie qd̄ igit vni erit mouēda appetibile: aut appetitiuū: primū aut omniūz appetibile. hoc. n. mouet cū nō mouet: eo q̄ sit itellectiuū: aut imaginariū: nūcro aut plura mouētia.

Determinat de ordine mouētiū aial. et p̄mittit. 3. dñes. z: fac qd̄ dēst ē ibi. Qm̄ aut 3. Mouētia aial p̄gressiue sūt ip̄e vni. s. ips appetibile. z: 3. Inter oia hec mouētia p̄cularia appetibile ē p̄mū mouēs. p̄ sic. appetibile in motu aialis. ita mouet q̄ nō mouet. igit est mouēs p̄mū. t3 dña p̄descriptōez mouētiū p̄mū. asūptū p̄z: eo q̄ appetibile solū ex B mouet. qz ips ē ab itellectu vel fantasia p̄bētiū: s3 cū obm̄ aliqd̄ p̄bēdit ab itellectu vel fantasia rōne h̄ nō mouet: s3 potē mouet spēm̄ ip̄m̄ do in ipa. igit zc. 3. Mouētia aial sunt p̄ta nūcro. p̄z. qz occurrit appetibile appetitū sensitiuū vel itellectiuū: et ip̄e itellectus vel fantasia. Nōndū p̄ declaratōe dñis p̄me q̄ appetibile cū sit mouēs p̄ncipale dicit mobile formale. nā v̄tute ipsi cetera mouētia mouent. Itē mouēt formā ab ip̄o imp̄ssam. q̄re oia mouētia dñr vni ip̄e. qz. s. ad vni reducunt v̄tute cui mouent: qd̄ est

mobile p̄ncipale mobile formale et sibi vniunt p̄ formā ab eo imp̄ssam. id qdā dixerūt q̄ sūt vni ip̄e. qz ueniūt in ip̄e obri. Alij et addiderūt q̄ obm̄ est finis intētus ab appetitu finis aut of forma. q̄re sunt vniūz ip̄e siue forma. qz in fine vniunt que intendunt. quare zc.

Qm̄ aut tria sunt: vniūz qd̄ mouēs: fm̄ autē quo mouet: et tertiuū qd̄ mouet: mouēs at duplex: aliud qd̄ immobile: aliud aut qd̄ mouet: est aut immobile actuale bonū: mouēs aut et qd̄ mouet appetitiuū. mouet. n. qd̄ appetit s3 q̄ appetit. et appetit actū aut morus qd̄az ē: qd̄ aut mouet aial ē: quo h̄o mouet orgāo appetitus tā hoc corporeuz est. vñ in cōibus aie et corporeuz opibus p̄siderandū est de ipsis.

Docet ordinē eoz q̄ regunt ad motū aialis. p̄ fac qd̄ dēst ē. z: qz mētōez fecit de orgāo motus. id sub breuitate aliq̄ dēteriat de ip̄o ibi. Nūc aut vt in sumā p̄ dīc q̄ tria sunt q̄ ad motū oēm̄ occurūt. p̄mū ē mouēs. z: ē orgānū q̄ mouet. 3. v̄o illud qd̄ mouet. mouēs aut est duplex. qd̄ā ē mouēs immobile. et aliud ē mouēs qd̄ mouetur. sic i. p̄posito obm̄ est in motu aialis. mouens. n. immobile ē appetibile bonū et actuale. mouēs mobile ē appetitus. mouet. n. aial et mouet ab obro. qd̄ p̄bat. qz appetitus appetit. illud aut qd̄ appetit in q̄tū appetit mouet. actus. n. appetēdi est motū qdā cū sit actus imp̄fecti s3 q̄ imp̄fectū. q̄re zc. Illud aut qd̄ p̄ncipalr̄ mouet ē ip̄m̄ aial: s3 illud q̄ mouēs mouet ē orgānū appetitū. et hoc qd̄ez est corporeuz. de h̄o aut orgānis p̄siderandū ē in cōib̄ opatōib̄ aie et corporeuz. de his. n. dēteriat in libro d̄ causa aialū. Nōndū p̄ q̄ nō of obm̄ appetibile ē immobile. qz nullo moueri possit. qz tūc esset p̄ma cā: s3 of immobile. qz in ordine mouētiū in actu appetēdi nō o3 ip̄z moueri. Nōndū vltēri q̄ bic o3 log de motu valde eguocē nō solū p̄p̄ie. itellectū. n. et fantasia mouet ab obro recipiēdo ip̄e ipsi. et sic obz p̄p̄bēdūt tāq̄ ueniēs v̄t d̄icōueniēs p̄leq̄ndū vel fugiēdū. n̄r aut appetitū q̄ ex ordine nāc d̄icē ē itellectui vel fantasia ex iudicio ipsi mouet ad appetēdū. et sic vltēri appetitiua v̄tus mouet certū orgānū: ad cuius motū aial mouet. p̄mus igit motū v̄tutis appetitiue est motus sp̄ialis: qui sit p̄ receptiōez forme sp̄ialis. secūduz v̄o motus virtutis appetitiue ē etiā motus sp̄ialis. l3 illa virtus nullaz in se recipiat formam. tertio uero motus. s. membri vel totius animalis est motus localis proprie sumptus.

Itē aut vt in summa dicit mouēs organice: vbi p̄ncipiū et finis idē velut gyglisimus: siue in circularione: hoc est gibbosus et concauū: hoc qd̄ finis: illud v̄o p̄ncipiū. vñ aliud qd̄ gescit: aliud h̄o mouetur: rōne qd̄ez altera entia: magnitudine h̄o iseparabilia. oia. n. pulsu et tractu mouet: p̄p̄ qd̄ o3 sic in circulo manere aliqd̄: et hinc incipe motū.

phus itēdit sub breuitate declarare qd̄ sit p̄mū orgānū corporeuz motū aialis. et itēdit h̄ne istā. p̄ orgānce mouēs in motu aialis ē mēbrū in q̄ idē ē p̄mū et finis motus: qd̄ B sit pole p̄z quēdam modū i corpore xano et rōtūdo. cōtigit. n. idē realr ee xanū et uerū. tale v̄o in quātū xanū ē p̄mū motū: s3 in q̄tū xanū ē finis motus. Et hoc infert Ari. q̄ in motu aialis ē aliqd̄ orgānū corporeuz qd̄ gescit: et aliqd̄ qd̄ mouet. p̄z cū aliqd̄ h̄o orgānū sit p̄mū motus. p̄mū aut motū fm̄ q̄ h̄o ee immobile d̄z idē ē orgānū mouet. qz illud gescēs et illud mobile nō magnitudine

distingunt. i. realr siue subo: s3 sola rōne. qd̄ aut i motu animalis oportet ee aliqd̄ p̄ncipiū gescēs. p̄bat p̄bus sic. oia aialia dū p̄gressiue mouēt: mouent motu tractū et motu pulsu. q̄re o3 gescit i motu circulari et igit aliqd̄ gescere qd̄ sit p̄ncipiū illi motū. Nōndū p̄mo q̄ hec lra p̄pter ei breuitatē est obfcura. id mētator in expōne ipsius omē. 54. iposuit Ari. q̄ intēderet p̄mū orgānce mouēs aial ee cor. et h̄ac expōne sequunt fere oēs expōsiores. Albr̄ v̄o alamanus voluit q̄ fm̄ Ari. in pte ista tale mouēs p̄mū esset musculus aut ps ipsi. h̄ac tñ expōnes v̄sus est et rāgere mētator eodē mētō. d. q̄ tale p̄ncipiū mouens est a nobis incognitū. Albr̄ v̄o dixit esse incognitū: sed q̄ tale mēbrū nō est aliqd̄ signatū s3 subim: sed fm̄ rōne: et multiplicat s3 nūmerz membrōz q̄ mouent hoc est dicere q̄ nō est vnus numero musculus q̄ sit p̄ncipiū cuiuslibz motū sicut alij ponūt cor vni numero esse orgānū p̄mū: sed est vni numero fm̄ rōne siue spēm̄. Nōndū z: q̄ vbi cōtingat aliqd̄ corp̄ circulari concauū fm̄ oēs ptes moueri versus circūferentiam: deinde a circūferētia moueri ad centrū superficies circularis vltima v̄sus centrū cōcaua of et cōuexa. cōcaua respectu corz q̄ in ea cōtinent. cōuexa respectu p̄tūz ipam circūdātūm. eadē etiā superficies dicit pōt p̄ncipiū motus et expulsiōis a cētro ad circūferentiam. ab illa. n. superficie incipit esse motus. vt p̄z. pōt etiāz dici finis motus. i. motus attracti a circūferentia ad centrū: eo q̄ ad illā superficiem terminat ille motus. sic in p̄posito obm̄ erit de orgāno motus. in quolibz. n. motu aialis p̄gressiue sit motus tractus et motus pulsu. nā orgānz p̄mū illius motus aliquas ptes impellit et aliq̄s trahit. in motu aut pulsu vt habet 7: p̄hicoz impellēs est p̄ncipiū motus: eo q̄ impellēs a seipo pellit et in motu tractus illud qd̄ trahit ē terminū motū: eo q̄ trahens ad se trahit. q̄re p̄mū orgānū motū aialis erit p̄ncipiū et finis motus: nō qd̄ eiusdē nūcro: s3 diuersoz motūz et pulsu et tractus q̄ in diuersis p̄tib̄ siml̄r sūt aut q̄ in eadē pte sūt successiue. hoc igit mēbrū fm̄ expōnez p̄mā erit cor. mouetur. n. motu dilatatiōis et cōstrictionis. dilatatio ē pulsu et cōstrictio tractus. quare illa pars in corde q̄ est p̄ncipiū pulsu erit finis tractū. alio mō et melius dicit mētator: allega: omē. dū aial mouet vltimū qd̄ gescit ē cor. quare erit finis motū totius aialis: et p̄ eandē rōnez esset p̄ncipiū ipsius. Secundū aliā expōnez illud membrum erit musculus vel ps ipsius. mediāte. n. neruo et corde in ip̄o ex̄tibus sit ab eo ip̄s pulsu quāritā p̄tūz p̄tūz anteriorz si aial anterior moueat et sit aliaz partū tractus. v3 posteriorz. quare respectu illoz motūz dicitur p̄ncipiū et finis. Itē respectu motūz eiusdē partis successiue pōt etiā dici sicut de corde dicit mētator. Nōndū 3: q̄ p̄ncipiū a quo sit ois motus nō mouetur illo motu. alr̄ nō esset p̄ncipiū ip̄ius. finis etiā alicuius motū nō mouet illo motu: eo q̄ tunc nō esset ip̄ius finis. dicemus igit orgānū p̄mū motus aialis esse quiescēs non simplr̄: sed respectiue. qz nō mouet motu cuius est p̄ncipiū aut finis. cū quo tñ stat ip̄m̄ de facto moueri. quare idē realiter est illud mēbrū gescēs et qd̄ actu mouet quāuis differat rōne. alio mō etiā dicit illud membrum gescēs fm̄ opinionē primā. nā cor qd̄ ponit p̄ncipiū motus gescit cū fm̄ se totū cōtinue maneat in eodē loco vt manere possit. partes tñ ip̄ius motu dilatatiōis et cōstrictiōis cōtinue mouent. q̄re cor dicit motū et gescēs diuersis respectibus. sicut etiā celū of fm̄ se totus gescēs. et fm̄ partes motū. Notandū 4: q̄ illud exemplum Ari. de motu circulari quidā sic adaptat q̄ in motu circulari imaginari possumus motū tractus et pulsu. vna eniz pars aliā impellit et aliā secū trahit: et sic p̄ ordinez.

hec erit a qua incipit motus. quare idem erit vel simile in motu aialis et circulari. Alij v̄o dñt q̄ imaginari cōtingit motorē circuli immobile in centro esse: et ab eo fieri motus p̄ncipiū mouendo versus dextrū et alias partes post illas trabēdo sicut etiā aliqd̄ immobile videt in motu aialis qd̄ est p̄ncipiū et finis motus. et fm̄ primam opinionē erit cor qd̄ in medio corporeuz est situatū vel vt centrū. fm̄ alios erit musculus vel pars ipsius ex omni parte mouēs partes circūstātes. Credo tñ q̄ p̄ illa similitudine sufficiebat dicere q̄ sicut in motu circulari est deuenire ad aliqd̄ fixum et immobile. v3 centrū. sic et in motu aialis est ad aliqd̄ immobile deuenire: qd̄ quidē est p̄ncipiū illius motus et finis.

omnino qdem igit sicut p̄dictū est: inquit. Lō. 56. tum appetitiuum aial: sic ipsius motiūz est. appetitiūz aut nō sine fantasia: fantasia autē omnis: aut rōnalis: aut sensibilis est: hac quidem igitur et alia aialia participat.

Determinat de p̄ncipio motiū in comparatiōe ad diuersa animalū genera. et p̄mo ostēdit qd̄ sit cōe omnib̄ aialibus participatibus mō. z: declarat qualiter p̄ncipiū motus inueniāt in aialibus imperfectis ibi. (Cōsiderandū aut). 3. quo mō reperit in animalibus perfectis qd̄ est homo ibi. (Sensibilis qdem igit). p̄mo ponit cōclusionē istā. omne aial eo modo est motiūm sui ipsius quo est appetitiū. pōt p̄bari sic. qz appetitus est p̄ima causa motus animalis vt ex p̄cedētibz patuit. immediatius. n. mouet appetitus q̄ fantasia vel intellectus. igitur zc. deinde subdit q̄ l3 appetitus sit motiūm aialis: hoc tñ non facit sine fantasia. duplex aut est fantasia. quedā eniz est rōnalis que in solo homie reperit. quedā aut est sensibilis que in hoie reperit et in brutis. Notandū q̄ intellectus cōclusionis est q̄ sicut diuer simode in aialibus appetitus reperit. nam in quibusdā est sensitiuus in quibusdā itellectiuis: sic diuer simode cōringit aial ab appetitu moueri. Notandū z: q̄ sicut intellectus large sumptus intellectū p̄p̄ie sumptū et fantasia sub se cōprehēdit. vt in p̄cedētibz dicebatur: sic fantasia large sumpta fantasia cōprehēdit proprie sumptā et intellectū. pōt. n. intellectus. l3 improprie duplici rōne dicit fantasia. p̄mo. qz obiecta cōprehēdere pōt in abritia ip̄ozū sicut et fantasia. scdo. qz fantasia dicit a phanos qd̄ idē est qd̄ apparitio. duplr̄ aut pōt ali quid apparere. s. vel fm̄ sensum vel fm̄ intē. q̄re a sili quedā dicit fantasia sensitiua. quedā v̄o itellectiua.

Cōsiderandū aut et de imp̄fectis: quid mouens est. qd̄ tactus solū inest sensus: vtrū cōtingat fantasia inesse bis: aut nō: et concupiscētia. videt. n. letitia: et tristitia inesse: si aut becz et concupiscētia necesse. Fantasia aut q̄sio vtiq̄ inerit: aut sicut mouent ideterminate: et hec insunt quidē: ideterminate aut insunt.

Dicit q̄ cōsequenter cōsiderandū est quid sit p̄ncipiū motiū in animalibus imp̄fectis qbus solū inest sensus tactus. et vtrūz cōtingat fantasia et appetitus inesse ipsis que sunt p̄ncipia sui motus. et ponit p̄ma s̄ ista. in p̄dictis animalibus est appetitus. p̄bat. qz in ipsis est letitia et tristitia. s. n. p̄ngant se p̄rabur p̄pter dolorē. si vero aliqd̄ cōueniens applicet mouent ad illud amplectē dum tanq̄ cōueniēs. Ad letitiā uero et tristitiā necesseario sequit appetitū. q̄re in eis appetitus reperit. Deinde dubitat quō in eis erit fantasia. et ponit cōclusionem istā. in illis animalibus fantasia et appetitus indetermī

nate reperunt. pbat sic. eo mo' hec duo in ipsis inueniuntur...

57. Sensibilis quidem igitur fantasia sicut dictu est: et alia animalibus inest...

Quidit quomodo hoc principium motus in hominibus inuenitur...

piens odorē ex parte anteriori nec ex parte sinistra: sed illū percipiēs ex parte dextra ad dextrā mouet...

Animal autem et mouet aliquando deliberatōe: aliquando autem mouet seipm: sicut spera appetitus appetitū...

Conclusio principalis est ista. appetitus sensitivus aliqui vincit deliberatōe factā ab intellectu...

probando quod appetitus intellectivus non potest vincere sensitivum: quod dum sensitivus sequitur intellectum...

Scientificum autem non mouet: sed manet: quonia autem hec quidem vniuersalis existimatio et ratio...

Pro ratione probanda premititur primo quod intellectus speculativus non mouet in actu appetendi...

Generabilem quidem igitur animam: necesse est habere omne quodcumque vitium: et hanc animam a generatione usque in corruptione...

Dec est vltima pars principalis in qua cum in precedentiibus de anime potentibus fuerit determinatum...

probatur. quia ista non fiunt sine alimento: circa quod potentia vegetativa operatur...

Sensum autem non necesse in omnibus viventibus: neque enim quorūcumque simplex corpus contingit habere tactum...

Primum ostendit non omnia viventia habere sensum: et declarat in quibus viventibus est sensus...

Animal autem necesse sensum habere: si nihil frustra facit natura: propter aliquid enim omnia que sunt natura subsistunt...

pars in suo toto: vel oppositum in opposito: vel sic in siti q: de ipso est scia per accis. si vo sit aliqd per accis itelli...

Ad rationes principales rñdes quarū plurime icludūt difficultates q̄ melius i fra soluent vel videbunt: vt ps in 3o huius. Ad pmas...

q: idē ē mouēs scipm̄ r idē ē i actu r in potētia respēctū sic ēr cōiter de voluntate pcedit: q̄ mouet scipm̄ ad actu...

Veritur secundo vt scia de aia sit naturalis q̄ non arguit pmo. qz si sic: hoc cōtingeret: vt cōiter dicit: qz ad habendā notitiaz nālem...

In oppositum est Aristoteles. in probemio huius.

In hac questioe pmo determinabit q̄stia. z ponent dubitantes. Quantum ad pmo pmitto pmo illā cōez dū uisionē: q̄ triplex est aia. scilicet...

ibus libris consideret de vegetabilibus r plantis r aialiu nōm̄. Itē veraq: istaz: ē nā: gnālis pbs de vtrazq: ista...

Quantum ad scdm dubitat. p̄ hōne p̄mā sic illa scia hz considerare aie gditate q̄ inuestigat r cōcludit ipm̄ dīffōne scia nālis ē b̄. q̄ rē...

sicut ps in textu: cum arguit aiam non esse corpus qz aia est in subiecto: corpus autē non est in subiecto: sed est subiectum. q̄ rē. que ratio vt patere potest cōsideranti est...

principali ab intelligentia puenire qre ex illis poterit de in
telligentia nalem deludere diffonem. ¶ Ex his conclu-
ditur falsum esse qd consideratio nalis quo ad formaz qui-
ditates ad aiā humanā terminet. nō enīz vep. est quo
ad simplicē 7 purā qd itatem: nec quo ad nalem vt ex pre-
cedētibus ps. Et quo ps vterius sic absolute falsum esse
illud quod seidentur addebat. f. nalem cōsiderationem
versus abstractum terminari: 7 nō versus cōtractū. nam
quo ad esse 7 qd itatem nalem vsqz ad intelligentiā pmas
se extēdit cōsideratio nalis: sed quo ad purā 7 simplicez
qd itatem nō se itromittit nisi ptesupponēs tanqz a meta
physico declaratum. ¶ Ps. de multis medicus pnsiderat
magis hēte qz nalis de quibus tñ nalis nō se itromittit. q
falsum est qd eius cōsideratio nō terminet ad aliqd cō-
tractū. 7 pma. 7 assumptū ps: cū medicus sit artifex ma-
gis sensitiuus 7 inferius philosopho nali: qre 7c. Idēz etiā
ps de artificibz mechanicis sicut domificatore nauifica-
tore 7 similibz qui res nales magis hēte 7 grossiori modo
cōsiderat qz pbs nalis. ¶ Sorte dicit qd medicus 7 cete-
ri artif. ces noiat oia pncipia sumpter ut ex pbo nali: nec
ali quid hnt speculationi cuius speculationē nō sumpterit
ex naturalibus: 7 pns dedit potest rē oēm a medico 7
ceteris artificibus cōsideratā esse nalis pbs cōsideratio-
nis. ¶ Sed hāc sili sequitur qd consideratio metaphysica ad
nullū dētum terminat cōsideratū a pbo nali: dñs est cō-
tra sic dicitur: pntia satis ps: cum nalis pbs sua pncipia
sumpterit a metaphysica neqz aliqd a naturali pbo cōsi-
derat cuius notitia nō tandē reducā ad ea que nalis ex
metaphysica psumponit. qre 7c. ¶ Scdo pncipaliter vi-
detur scdm pncipale dicitur esse falsum. nā sequētes opio-
nē amentato is dicit intellectū humanū pntiā hēre opera-
tionē in qua nō cōicat cū corpore humano nisi in postre-
mo adeptis intellectus: 7 illa opatio est pfecta intellectu
sui ipsius: 7 substantiaz separataz. qz falsūz est oēm pma
opationē intellectus humani ex trāsmutatione a sensibili-
bus facta depēdere: qre 7c. ¶ Dico igit ad ppositaz du-
bitationē qd fm opinionē amentatois hęc rō adduci pōt
ad pbandū qd nalis cōsiderare hz de aia intellectua: qm
ipsa naturaliter est mobilis per trāsmutationem nalem
a sensibilibus factam. Quocunqz vero natur. lter mobi-
lia sunt: sunt naturalis cōsiderationis vt apparet 7c. phy-
sicoz. q 7c. ¶ Et si querat in quo igitur differētē pside-
rat pbs naturalis de intelligentia 7 aia intellectua: cū de
vtraqz possit pnsiderare quo ad esse 7 quo ad quiditatem.
¶ Rōndetur qd naturalis pbs cōsiderat de aia intellectu-
ua vt trāsmutabilis est quadaz alteratiōe a sensibilibus
dependente: trāsmutatio vero 7 motus est obm pncipale
naturalis cōsiderationis. 7 intelligentiaz eo modo non p-
siderat: eo qd trāsmutationi nō sunt subiecte. 7 qd de ope-
rationibus pntis ite. ligentiarum non se pbs naturalis
itromittit sicut sunt intelligere 7 velle eo qd ille opatiōes
nullo mō a trāsmutatiōe sensibili dependēt: 7 pnc ope-
rationes intellectus secundū qd nobis appropiant sic ab-
strahere 7 velle 7 intelligere a trāsmutatiōe sensibili ali-
quā dependentiā hnt: 7 per dñs cadunt sub cōsideratio-
ne naturali. Et vt ps isto modo vel saltē pmo modo veri-
tatem cōtinere pōt illud dicit cōe qd ex parte formaz
cōsideratio naturalis ad aiā humanā terminat: quod
videt sumptū ex Aristo. 7 amentato: locis allegatis. No-
tanter dicitur secundū qd nobis appropiant: pp illud
quod dicebat in secundo argumento de mente amenta-
tois: 7 pnter habere cōcedere amentato: qd consideratio
de aia intellectua quo ad illā operationē sibi pntiaz esset
metaphysica: sicut etiā consideratio de intellectu intelligē-
tiarum nisi quis dicere vellet hāc operationē naturalis
esse considerationis: ppter ea qd si nō in pncipio saltēz in

postremo nobis copulat intellectus fm illaz operatione.
7 hęc de secundo articulo.
Ad argumenta pncipalia. ¶ Ad pmo dē cōe-
dēdo dñs 7 dñs. ad argum-
tum in oppositum dicitur concedendo qd cuiuslibz com-
positi substantialis pfecta notitia sue forme substantialis
notitiā ptesupponit: verūm nō o3 de formis elementoz
aut mixtoz inanimatoz spales facere libz: sicut de aia:
cuius cā diuersitatis est qd multe 7 diuerse opationes ab
aia pueniūt ppter quas ipfaz oportuit hēre potētias mul-
tas 7 diueras: 7 pnt quo ad subam ipsius 7 eius potētias
rōnale fuit spalem sciam ordinare. Sic autē nō oportuit
de forma elementi vel mixti inanimati ppter modicam
esse diuersitatem in operationibus suis: sed sufficit deter-
minādo de ipsis compositis 7 eo3 operationibus simul
habere notitiam suarum formaz substantialiū. qre 7c.
¶ Ad secundum tertium 7 quartum pater responsio ex
articulo secundo. Quidā tamen dicunt qd secunda aucto-
ritas cōmentatois pus allegata intelligit de totali sepa-
ratis a materia sicut sunt intelligentie. Dicit autē intelligen-
tias eē totaliter separatas a materia: qz quo ad esse 7 quo
ad operationem pntia nō indigent aliquo corpore: ani-
ma vero intellectua: licet secundū cōmentatozem sit
fm esse sepa: tñ quo ad opationē eius pntia indiget ali-
quo corpore. f. humano corpore. q oia qliter veritatem
hnt 7 qliter intelligi debent: ps ex articulo 7c.
**Inquirimus autē pnsiderare 7 cognoscere na-
turam ipsius 7 subam. Ter. cō. III. Qd. III.**
Meritur tertio vtrum subiectum
libz de aia sit ipsa aia
aut corpus aiatum: 7 arguitur pmo qd sit
corpus animatū. subm libz de aia debet
directe 7 immediate cōtineri sub corpore
mobili qd est totius naturalis pbs sub-
iectū. tale autē ē corp⁹ aiatū 7 nō aia. 7c.
7 3 dñs. 7 assumptū pro vtraqz pre videt per se notum.
In oppositum arguitur auctoritate pbs: pmo
auctoritate pbs cū dicit: egg
hoc historia aie. in pms ponemus: qd nō dicitur nisi hic
pncipalr itenderet de aia tanqz de subiecto pmo. ¶ Itēz
subdit: videtur autem ipsius cognitio pficere 7c. ¶ Itēz
post dicit in qm aut pnsiderare nāz 7 subaz ipsi. ¶ Itēz
subdit oio aut 7 penit diffillimoz est accipere fidē de
ipsa. ¶ Itēz pbs in pncipio scdi fm ppropia opionē inu-
piens de anima loq facit pncipaliter mentionē de aia 7
non de corpore aiatō. Cōmentato: idēz videt asserere cō-
mento. 7 7. secundi huius: quare 7c.
In ista questione duo erūt articuli. In pri-
mo videbunt opinionēs
In 2o ponet alius pbabilis modus dicendi.
Quantum ad articulū pms fuit pma opinio
qd corpus aiatum 7 non aia est
subm pncipale huius libz. ¶ Pma ratio hui⁹ opinionis
est ratio pus adducta. ¶ Scda rō illud est subm huius
libz cui⁹ passiones pncipaliter hic inquirunt: 7 passioēs
hic pncipaliter inqsite nō sunt aie: sed corporis animati.
ergo 7c. 7 3 dñs cū maior qm illa est vna cōditio subz ali-
cuius scie: vt colligit pmo posteriorz circa finē. minor ar-
guitur qz in hoc libz cōsiderat vegetare sentire intellige-
re 7 siles passioēs. tales aut sunt corporis animati vt col-
ligitur ex textu pbi in hoc pmo cū inquit: qd dicere aiām
gaudere tristari videre vel audire est sic dicere aiaz tepe-
re vel edificare. Item subm in hoc libz o3 ē pmo 7 ma-
gis notum inter cetera qd hic per se considerant: tale aut
est corpus animatū 7 non anima. ergo 7c. tenet cōsequē-

ria: 7 maior tenet per vnam ex cōditionibus q requirū-
tur ad subm scie vt collr loco allegato: 7 pnt adē rōne: qz
subm scie se hz ad illā sciaz sicut obm pnt alicui⁹ vritus
ad illā virtutē. vt grā exempli color ad visū. 7 3 obz pntū
alicui⁹ vritus est pmo cognitū ab illa vritute vt cōiter pce-
ditur. q 7c. minor vō pbat auctate pbi p phyco. in pnt vbi
voluit qd cōposita sunt notioza nobis qz sua pncipia: 7 per
pns corpus aiatum est notius aia que est ipsius pnt itrin-
secū 7 formale. ¶ Idēz videt de mēte Amc. 6. naliū cū
ingr: corpus aiatum subycit sensui: aia vō rōni: 7 pns ē
notius corpus aiatum. ¶ Item subm libz de aia o3 esse
vritus rōnis. tale aut nō est aia. q 7c. maior est nota ex cō-
ditionibus subri scie que habent p posterior. minor vō ex
pntatoz 7 7. 7 huius. q vult qd aia dicatur fere eguo-
ce de aia intellectua 7 alyz aiab: qre 7c. ¶ Item artifex
nalis cōsiderans aliquā formaz o3 cōsiderare mām que
est subm istius forme. q cōsideras de aia o3 considerare
corpus quod est aie subz: 7 pns in hoc libz pncipaliter
pnsiderat de cōposito ex ambobus. 7 3 dñs. 7 assumptū pnci-
pale est Aristo. 7 phyco. ¶ Itē in hoc libz p se cōside-
ratur de corpore viuente: aut igit ibi pnsiderat de ipso tā-
qz de subo vel pre subti vel tanqz de passione. 7 nō 7c. nec
7 modo: vt ps. q relinquit pmo modo: qre 7c. ¶ Itēz de
subo ptesupponit qd est: vt ps p pntioz. 7 3 de aia non
ptesupponitur: imo inuestigatur qd est. vt ps. 7 hui⁹. q 7c.
¶ Ultimo illud est hic subm grā cuius cetera hic consi-
derantur: tale aut est corpus aiatum: passiones enī hic cō-
siderate ad aiām attributionē habent: 7 tandē aia ad cor-
pus tāqz pars ad totū pncipalr pnsiderat: qre 7c. ¶ Sc-
cūda opinio fuit opposita pme. mouet nāqz p auctoritati-
bus adductis ad hanc ptem. 7 arguit rōne sic: oēs passio-
nes h. cōsiderate attribuunt aie. q aia est h subz. 7 3 dñs. 7
assumptū ps ipiciētī pcessum Aristo. cuius n. possit scie aie
diffōnes pnt determinat de potētys eius quas vocat aie
pres. sic videt qd illas attribuit aie pncipalr 7 nō corpo-
ri aiatō. ¶ Tertio sic corpus aiatū eēt hic subm: sequere-
tur hanc sciaz nō esse ceteris nālibus nobiliozem. dñs 7
pnt in textu. pna pbat. qz corpus celeste qd pnsiderat in
libz de celo cū sit icorruptibile est nobilius corpore aia-
to qd est gnabile 7 corruptibile. 7 pns nobilioz subri
erit scia libz de celo qz scia de aia: qre illa scia ē nobilioz
ista. qre 7c. ¶ Itēz iste liber intitulatur liber de aia: 7 hoc
nō esset nisi aia esset eius subz. q 7c. ¶ Itēz subz in aliqua
scia o3 esse aliqd genus per se in illa pnsiderat: cui⁹ ptes
ibi per se pnsiderant in attributione ad ipm totū: 7 in hoc
libz nō pnsiderant corporis aiatū 7 aie partes: vt ps ex p-
cessu pbi. q 7c. 7 3 dñs: 7 maior ps p vna ex cōditionib⁹ scie
que hntur p posteriorū. ¶ Itēz illud est huius libz subz
quod in sua gnāitate diffinit: 7 pnt diuidit in eius ptes
subriuas: 7 aia est h. q 7c. maior de se ps: 7 minor pōt cē-
nora ipicienti pcessum 7 huius. ¶ Eadē opinio videt de
mēte pbi in pnt: libelli de sensu 7 sensato: cū ingr. Qm āt
de aia fm seipsam determinatū est: 7 de virtute qlbz hz
pnt suā dñs est facere pnsideratiōe de aialibus 7 vitā ha-
bentibus. Ex qbus verbis expresse apparet aiām hic esse
subm: 7 corpora aiatā esse subm paruozum nālium. ¶ 3
fuit opinio cuiusdā magistri mei volētis mediare 7 con-
cordare ambas opinionēs. Et pmitit hanc distinctionē.
duplex est alicui⁹ scie subm. f. subm quo: 7 subm qd: pposi-
tū pncipaliter in aliqua scia pnsideratum dī subm quod:
7 forma illius ppositi dicit subm quo. Ex hac distinctio-
ne infer qd aia est huius libz subm quo: corpus vero aia-
tum est subm quod. 7 rō assumit a sili: qz sicut materia ē
subm quo mediāte compositū nāle recipit dispōne nā-
les vel pternāles: 7 ppositū nāle est subm quod recipit
illas aia est pncipiū quo de corpore aiatō dicitur pas-

siones ab anima puenientes: 7 corpus aiatum est subie-
ctus quod denominatiue recipit illas. cū igitur aia 7 cor-
pus aiatum sint cōlis cōitatis: nō pōt aia huius libz esse
subm: quin etiā sit corpus aiatum 7 cōcōrtois. De hęc opi-
nio sit vera arguit auctoritate cōmentatois in pbenio
huius. cōmento. 2o cū inquit. Animalia. n. sunt nobilit-
sima pars corruptibilem 7 generabilem: aia autē est no-
bilioz oibus que sunt in aialibus. Ex his verbis cōmen-
tatois vult hęc opinio sufficienter iferri qd scia huius li-
bz pnsiderat pncipaliter nō solū de aia: sed et de aialibus.
7 cōconuerso. quare 7c. ¶ Nec est inconueniens: vt hęc opi-
nio dicit qd eiusdem libz sint plura subiecta quozuz alte-
rum ordinatur in alterum tanqz pars eiusdem. ponit enī
Aristo. pmo posteriorz. cā exempli. tam punctū qz lineaz
esse subiectum geometrie 7 tam vnitatem qz numerum
esse subiectum arithmetice. Item sicut non est inconue-
niens: imo rōnale idem predicamentum duo habere ge-
neralissima: atqz in cōcreto: 7 atqz in abstracto: sicut p-
dicamentū qstiatas hēre qstiatatē in abstracto 7 qstū i pcre-
to: adē dico de pdicamentū qlitatis: nō ē icōueniēs sensuz
exteriorē hēre duplex obm atqz in pcreto atqz i abstra-
cto: vt visui cōrōndent color 7 coloratū: ita nō iconuenit
eidem scie duo cōrōndere subta: alterū in cōcreto: alterū
in abstracto: qre 7c. ¶ Et pnter dicit hęc opinio qd rōnes
pbantes aiām eē subm h⁹ libz cōcludunt ipaz esse subz
quoz: rōnes aut pbantes corpus aiatū eē hui⁹ libz subm
cōcludūt ipm esse subm qd: 7 sic pnt nō discordant opinio-
nes pmissē: 7 hęc de articulo pmo.
Quantum ad 2m dicit pmo qd ex scia libz de
aia 7 ex scia quozūdā paruozuz
nāliū est scia vna q vna de pncipalib⁹ partib⁹ pbsie nālis
appellat. Di vero sunt libelli de sensu 7 sensato. de me-
morā 7 reminiscencia. de sōno 7 vigilia: de morte 7 vita.
de lōgitudine 7 breuitate vite: de iuuentute 7 senectute.
¶ Hoc pater: qz in his pnsiderat de reb⁹ in libz de aia cōsi-
deratis mō qz cōsimili: sicut in libello de sensu 7 sensato
cōsiderat de quoz sensibus ppyz 7 modis imutationis
eo3 mō qz cōsimili sicut in libello de aia: qre credēdum
est determinationē istius libelli esse ad cōplementū scie
libz de aia ordinatū: 7 silt libelli de memoria 7 remini-
scentia de qbus paz 7 icōplete dictū erat in libz de aia.
igit 7c. ¶ Scdo. qz in libz de aia pnsideratur de aia 7 ei⁹
subo q sunt pncipia corporis aiatoz: in paruiz vō nālib⁹
cōsiderat de corporib⁹ aiatis in cōi: vt omnes cōcedunt
¶ Sed ex illis partib⁹ nālis pbsie: quarū vna pnsiderat pnci-
cipatū in cōi 7 alia cōsiderat sua pncipia fit scia vna. q 7c.
7 3 dñs cum maior: minor vō ps: sicut a simili ex pms
duob⁹ libris physicoz in qbus considerat de pncipys in
cōi corporis mobilis 7 qbusdā alyz in qbus cōsiderat de
corpore mobili in cōi fit scia vna. ¶ 2o pnt dico qd huius
totius aggregati corp⁹ aiatū est subm: 7 partis h⁹ aggre-
gati. f. libz de aia subz ē aia. ¶ Patet hoc: cū de aia p pside-
ret tanqz de pncipio formali aiatoz: 7 tandē ei⁹ notitia i
notitiā aiatoz ordinet de qb⁹ in puis nālibus pdictis in
cōi cōsiderat. ¶ Patet et a simili sicut in lib. physicoz subm
est corp⁹ mobile 7 ei⁹ vles passioēs pnsideratū: de ipso tñ
nō pnsiderat nisi in 7o 7 8o: 7 in pcedētib⁹ determinat de
pncipys eius in cōi: qre nō obstat qd de corporib⁹ aiatis
nō fiat sermo nisi post libz de aia: tñ i toto pdicto aggre-
gato subm erit corp⁹ aiatū de cui⁹ pncipio formali deter-
minatur in libz de anima: quare 7c.
Sed contra predicta arguit pbando qd
scia de aia non fit
vna cū scia paruoz nāliū. Pmo auctoritate pbi circa
pncipiū libelli de sensu 7 sensato cū ingr: q igit dicit sicut
de aia subyciant: de reliquis aut dicam. ¶ Ex qb⁹ vbiis
AA 3

videtur velle sciam de aia a scia partuoz naliu esse diuer
 sam: cu ipse velit sciam de qua determinaturus est suppo
 nere ea que dicta sunt de aia in libro de aia tanq p^o sua.
 Secundo idē arguit auctoritate eiusdē circa finem tertij
 hui^o: cu inqt de pmo organo motus consideradu est in coi
 bus aie opationibus. s. in de somno ⁊ vigilia: qd nō dicere
 tur nisi velle illi libellu esse oio ab hac scia distinctum.
 Tertio arguit auctate alex. cu inqt. theoricā de aia cē
 diuersam a theoricā partuoz naliu. Ad auctatē p^omas
 pbi dico q^o l^o scia de aia sit p^osupponēda a scia partuoz aia
 lius nō ex hoc sequitur alterā ab altera tanq^o totalē a tota
 li distingu^o: s^o solū tanq^o pte a pte vnius scie totalis. Ari.
 vō nō solū loquitur illo mō loquēdi vtendo in scientijs di
 stinctis: s^o et in p^oribus eiusdē scie valde p^opinquis: sic in
 tractatu de vacuo ca^o: s^o p^osupponit ea que dicta de motu
 pus fuerūt. Ad tertiā auctatē d^o q^o ex mō loquēdi Az.
 nō elicit hāc sciam ab illa tanq^o totalē a totali distingu^o.
 s^o tanq^o ptem a pte qre rē. Ad auctatē alex. silr ride
 tur: sic p^o hāc opione rōnabil^o defendi. Inter opiones
 recitatas in articulo. p^o puto p^o m^o cē rōnabil^o: ceteras
 vō quas esse valde pbabiles: neq^o opio z^o est scia mō lo
 quēdi posito in artu. z^o s^o aliq^o ponētes istā sibi opponant.

Restat igitur p^o illas ⁊ illa opione rōnes sol
 uere q^o pbare vident^o aiaz nō cē
 hui^o libri subm. Ad p^o m^o negē maior. sufficit. n. subm
 partialis libri p^o hie nālis esse pte submā vel ptem essen
 tialē corpous mobilis: aia vō q^o nō p^oncat sub corpo
 re mobili tanq^o pars eiusdē subiectu: tū est corpous mo
 bilis. s. corpous aiat: para cēntialis: qre rē. Ad sciam
 negē minor. Ad pbationē ips^o d^o q^o noiate opationes
 sunt aie ⁊ ipsius corpous aiat: al^o tū ⁊ al^o. Sunt enis aie
 effectiue co q^o ab aia pueniunt tanq^o a p^o ipaz: nāliter
 p^oductiue: sunt aut ipsius p^opositi inebue ⁊ denoiatiue
 v^oto enim auditio tristitia ⁊ p^osimiles passionēs s^ount cor
 pou aiatō subiectiue ⁊ ipm denoiant. d^o n. s^oz. audire vel
 videre letari vel tritari: de h^o aut passionib^o h^o determi
 nat p^oncipal^o put p^o non z^o oriant^o: qre rē. Ad aucto
 ritatē vō pbi d^o q^o ipse nō aliud itendebat: nisi q^o aia non
 est illa q^o denoiatur videre vel tritari s^o solū p^opositū aia
 tum: qre rē. Ad tertiū d^o maiore sic absolute non esse
 verā: s^o bñ cedit q^o subm alicui^o scie notius est iter cete
 ra alteri scie nō appropata que in illa p se p^osiderant. mō
 corpus aiatuz vel totū aggregatō appropriatur vel alteri
 parti. s. scie que in partib^o nālibus habet. Si. n. maior cēt
 absolute vera: sequeret^o lineā absolute q^o notior est linea
 v^otuāli esse subm p^opectiue. Itē sequeret^o numerū abso
 lute qui notior est numero sonoro esse subiectuz musice.
 Sequeret^o vlt^o res a qbus sumunt^o itentiones secūde
 ⁊ que sunt eis notiores esse subm logice ⁊ non itentiones
 secūdas: qd tū est manifeste fallum: qre rē. Ad aliā di
 citur fm fidē q^o aia p^odicat vniuoce de oibus aiatibus: sed
 s^o amētorē diceretur q^o nō vniuoce s^o analogice d^o de
 aia rōnali ⁊ aly aiatibus co q^o pus dicit^o de aia rationali.
 Aristo. aut p^o posterior^o voluit subiectuz alicuius scie esse
 vnius rōnis vniuoce vel analogice. Ad aliā ceditur
 q^o hic naturalis debet p^osiderare de corpore organico qd
 est aie subiectū: sic fecit p^o h^o in p^oncipio secūdi: verūm
 nō de illo cōsiderant tanq^o de p^oncipali subiecto: sed con
 secutiue tanq^o de materia p^opinq^o anime p^oportionata in
 suis opationibus p^oducendis. Ad aliā d^o q^o in h^o libro
 p^osiderat de corpore viuēte nō tanq^o de subo p^oncipali vel
 pte subiecti: vel passione ipsius: s^o cōsecutiue tanq^o de eo
 qd per ipsam aiam regit^o ⁊ gubernat: qre rē. Ad aliam
 d^o q^o de subiecto scie p^osupponit quid nois: tū qd rei pōt
 intelligari: sic fecit Aristo. z^o huius. Dico tū vlt^orius q^o

illa iuestigatio quā facit p^o h^o: z^o huius: in habēdo aie d^o.
 finitionem magis fuit metaphysica q^o nālis: vt apparere
 pōt respicienti: ⁊ v^o dicit^o pōt q^o q^o nō sit a metaphysi
 co pbata: p^osupponi tū debet a p^o h^o nāli: qre rē. Ad v^o
 tūm negē minor: s. n. p^osideratio aie ordinatur in p^oside
 rationē corpous aiat: tū passionēs: vt hic p^osiderant hū
 p^oncipal^o attributionē ad aiaz tanq^o ad p^oncipiū ipaz pro
 ductiū: qre rē. ⁊ sic est finis huius qōnis.

**Secūdiū est opinari q^o scia aie aīcedit alias
 scias: Lōmētator commē. I. Qd III.**

Ceritur quarto vtrū scia de aia
 sit ceteris scientijs nali
 bus bonū honorabilis. Ad partē nega
 tiuā arguntur p^o sic. nulla scia est bona. q^o
 rē. assumptū arguit p^o sic: bonū ⁊ malū
 sunt in rebus. scie nō sunt in rebus. s. in
 intellectu. q^o rē. ⁊ tūtia. maior ⁊ minor col
 ligit a p^o h^o. metaph. vbi ponēs d^oiaz iter bonū ⁊ malū
 verū ⁊ falsū dicit q^o bonū ⁊ malū sunt in rebus: verū
 aut^o ⁊ falsū sunt in aia: scie vero sunt vere vel false. ergo
 rē. Secūdo scientie mathematice non sunt bone
 nec alie: s. scia: a pari vel a fortiori euz mathematice
 sunt certissime scie vt voluit cōmētator: z^o metaphysice:
 assumptū p^o ex p^o h^o: metaphysice euz inqt q^o in mathe
 maticis nō est bonū finis neq^o effect^o. Tertio sic qdā
 scie sunt male. q^o a pari oēs. assumptū p^o p^o de qbus dāz
 phibitis in pollitica bene ordinata sicut in nigromānia.

Ades p^o de dialectica sophistica q^o ordinat^o in finē ma
 lus. s. in deceptionē. Patet z^o auctoritate p^o h^o p^omo pol
 litice cu inqt sensuissima ē iniustitia ferens arma. s. sciam ⁊
 prudentiā: ⁊ p^o h^o scia auget iniustitiā seu malitiā iusti.
 qre rē. Secūdo p^oncipal^o arguit sic. bonū honorabile est
 p^o se appetibile: sed scie sunt appetibiles p^o alie. q^o scie
 nō sunt bonū honorabile: ⁊ p^o h^o neq^o scia de aia: maior
 p^o z^o erbicoz: minor vō p^o h^o: cu ois scia ordinat^o in p^ofectōz
 intellectus. Cōfirmat^o auctoritate p^o h^o in hoc p^ohemio
 q^o dixit sciam de aia esse vtile: sed bonū vtile ⁊ bonūz ho
 norabile distinguunt^o ex opposito: vt apparet p^omo erbi
 coz. ergo rē. Cōfirmat^o rōe: scie sermocionales vt sūt
 grāmatica dialectica nō sunt honorabiles. q^o a pari neq^o
 scia de aia. oia de se p^oz: assumptū videt^o notū: cu sunt in
 strumēta alias scias acgrendi: ⁊ ad hūc solū finē inuēte
 ⁊ p^o h^o nō p^opter se q^o runt: s^o p^o alie tū: qre nō sūt ho
 norabiles. C^o p^oncipal^o arguit q^o aliq^o scia nālis ē hono
 rabiliōz scia de aia. p^omo de scia libri de celo eo q^o ibi dicit
 minā de corpore celesti qd nāliter est igenitū ⁊ incorru
 ptibile: ⁊ p^o h^o nobili^o aia ⁊ ei^o potētys de q^o d^o determina
 tur in hoc libro: quare illa scia erit ista nobiliōz. C^o scia
 puoz nāliū est ista nobiliōz vel saltē eā nobilis. q^o rē. ma
 ior arg^o. q^o subm puoz nāliū est corp^o aiatū qd est nō mi
 noris nobilitatis q^o aia q^o est hic subm. C^o scia libri phy
 sicoy ē nobiliōz. q^o rē. assumptū p^o euz ibi determinet^o de
 eternitate p^omi motore q^o absolute nobiliōz ē q^o p^oside
 ratio de aia. C^o forte diceret q^o l^o in s^o d^o determinef de p^omo
 motore: q^o tū in toto residuo qd ē p^o valde maior d^otermi
 nat de reb^o magis ignobilib^o q^o aia: iō nobiliōz ē scia de
 aia q^o libri phisicoy. C^o Sed a pari sequit^o: q^o l^o de aia
 intellectiua in s^o d^o determinef: q^o tū in alio residuo d^o aia
 in cōi ⁊ ei^o potētys determinat^o nō obstat qn scia de cele:
 ⁊ ē scia puoz nāliū sit nobiliōz vel eā nobilis: cu scia de
 aia cui^o oppositū cōiter sentit^o: qre rē. Quarto scie ma
 thematicę sunt hac scia nobiliōz. q^o p^o idē aliq^o nālis ē
 ea nobiliōz: assumptū arguit: scie mathematice excedit
 hanc sciam p^ofirmatione siue certitudine demōstratiōis.
 q^o rē. ⁊ tūtia. ex amētorē p^omo hui^o amēto p^omo q^o voluit

nam sciam dupl^o dici altera nobiliōz. s. nobilitate sub
 iecti. ⁊ demōstratiōis p^ofirmatione: assumptū ē eiusdē. z^o
 metaph. vbi voluit scias mathematicas esse in p^o gradu
 certitudinis. s^o rōe. C^o forte d^o q^o l^oq^o mathematice exce
 dant scias de aia certitudie demōstratiōis: tū q^o ipa illas ex
 cedit nobilitate subiecti sequitur illas esse ignobiliōz.
 C^o s^o s^o saltē seq^o videt^o q^o nō sunt minus nobiles q^o scia
 de aia: cui^o illa excedat in vna cā nobilitatis ⁊ in altera ex
 cedant ab eadē. C^o s^o in certitudine demōstratiōis mathe
 matice sup^o emū obrinet^o gradu: scia vō de aia in nobilita
 te subiecti nō sup^o emū t^o gradu. q^o maior est excessu mathe
 matice excedit hāc sciaz in certitudine demōstratiōis: q^o
 eōuēto in nobilitate subiecti: oītia p^oz: maior est amēta
 tois loco pus allegato: minor est eiusdē amēto p^omo hui^o
 p^omi cu dicit q^o hēc scia excedit alias oēs nobilitate sub
 iecti dūmā. C^o Confirmat^o p^o rōne. q^o sequeret^o: q^o sig^o
 hēret sciaz de aia p^o vna p^oncē: tū haberet nobiliōz sciaz:
 q^o sig^o hēret totā sciam geometricē: ⁊ p^o h^o esset hono
 rabiliōz: oītia videt^o absurdū: ⁊ oītia de se p^oz: euz eius scia cēt
 nobiliōz subiecti: qre rē. C^o Quinto astronomia est hac
 scia nobiliōz. q^o rē. t^o oītia cu astronomia sit mag^o nāl^o appel
 landa q^o mathematica: vt collr. z^o postero. assumptuz ar
 guit: astronomia excedit sciam de aia certitudie demō
 stratiōis ⁊ nobilitate subiecti. q^o rē. t^o oītia. vt pus: p^oma p^o
 aiaz p^o cu in astronomia plurime forment demōstratiōes
 mathematice: imo fere nulla videt^o astronomica s^o q^o non
 possit mō mathematico ⁊ certo demōstrari. z^o vō pars p^oz cu
 ipsa p^osideret de corpore celesti ⁊ astris ipsius. ⁊ de his cō
 siderat mō valde nobili. s. p^o q^o sunt actiua in hēc inferio
 ra: ibidē dicitur q^o nobiliū effectiue p^oductiua: q^o p^oside
 ratio nō oīno absoluit a p^osideratione intellectiua: qre rē.
 C^o Cōfirmat^o finis astronomi est p^oscire effect^o valde
 nobiles ⁊ a longinquo futuros: qui ē nobiliōz q^o finis ad
 quē intrinsece ⁊ immediate scia de aia ordinat^o. t^o oītia. ⁊ as
 sumptū videt^o notū. C^o Ultimo. si hēc scia cēt aly nobi
 liōz: hoc p^ogeret q^o hēc scia alias nāles excederet nobili
 tate subiecti ⁊ p^ofirmatione demōstratiōis: vt p^oz ex amēta
 tore amēto p^o h^o q^o hoc sit falsuz arguit. p^o q^o nō videt^o qre
 excedat sciaz de gnātionē ⁊ corruptiōe certitudie demō
 stratiōis. hēc. nāta p^ocedit a posteriori sic illa. z^o q^o scia li
 bri metaburoz in quo plures adducunt^o mathematice
 demōstratiōes ⁊ scia de celo excedit istā certitudie demō
 stratiōis: qre rē. q^o illo dato sequeret^o hanc sciam esse
 metaphysica nobiliōz: oītia est manifeste falsuz ⁊ amē
 tatoz amēto p^o pus allegato. oītia pbaf. q^o metaphysi
 ca hāc sciam nō excedit certitudine demōstratiōis: vtra
 q^o nā posteriori p^ocedit: ⁊ cu hoc subm hui^o libri de aia ē
 subiecto metaphysice nobili. s. ente: qre rē. C^o forte di
 citur q^o l^o ens qd est subm p^omi ⁊ adequatus sit ignobili^o
 aia: tū subiecta qdā de qbus p^oncipal^o metaphysicus iten
 dit. s. ens ⁊ itelligētie sunt nobiliōz a his subiectis de qui
 bus h^o determinat^o: ⁊ p^o h^o reddit^o metaphysica hac scia
 nobiliōz. C^o s^o a pari sequitur q^o scia libri phyco. in quo
 vltimate determinat^o de motore p^omo ⁊ eius eternitate. s.
 in. s^o cēt nobiliōz illa: oītia est manifeste falsuz. ⁊ oītia p^o
 p^o rōne. C^o Itē q^o metaphysica sit ignobiliōz arguit au
 ctoritate amētoris amēto. z^o huius p^omi vbi dicit q^o di
 uinus suscipit ab hac scia plura prin^o. ⁊ q^o ab ipsa suscipit
 substantiā sui subiecti: quare rē.

In oppositum ē p^o h^o in hoc p^ohemio ⁊ amē
 tatoz s^o p^o d^o oēs expositoꝝ.
In ista questione duo erūt articli. In p^o po
 nec^o difficultas p^omi ⁊ sc di
Quantum ad p^o hēc sit p^o distinctio posita i
 expōne s^o. dupl^o accipitur bo

nū. vno: trascendēter ⁊ absolute: ⁊ sic cōuertit^o cū ente: s^o
 bonū aliqd ⁊ motet supra ipm ens. d^o n. bonum simplr. q^o
 ens aliquante perfectionis. ⁊ per oīa cū omne ens sit ali
 quante perfectionis. sequitur omne ens esse bonum: ⁊ cō
 uerfio. Ex hoc inferitur malum quod opponitur bono
 hoc modo sumpto ⁊ nō ens adiūicem cōuertit. Secūdo
 modo capitur bonū cōtracte ⁊ respectiue: q^o alicui bonū:
 ⁊ sic aliquid dicit^o alicui bonuz: q^o sit ipsius p^ofectio: ⁊ ap^o
 ipm habēs rōnem recte appetibilis: ⁊ opposito modo po
 test aliquid appellari maluz. C^o Secūda distinctio aliquid
 esse bonuz vel maluz alicui z^o modo dupliciter est: per se
 ⁊ per accūs. p^o se dicitur tale cū ex nā sua nō fuerit tale: per
 accūs vero dicit^o tale cū ex nā sua nō fuerit tale: sed rōne
 alicuius alterius sibi p^onci. C^o Tertia distinctio: bono
 rū: qdā sunt p^opter se appetibilia qdā. p^opter alie. exē
 plus p^omi. sicut scia speculatiua que nō ordinatur in aliq^o
 opus extrinsecū: exemplum secūdi. sicut equus dicitur
 appetibile p^opter vtilitatem possessoris. bona appetibilia
 p^o se d^o hōnorabilia: s^o appetibilia p^o alie ⁊ appellanē
 laudabilia. vt collr. z^o et h^o. C^o 4° distinctio: sciaz qdā sunt
 practice ⁊ qdā speculative. cōter at iter ipas duplex solet
 oīia assignari. p^oma ex p^o finis: q^o practice finis est op^o
 ri: sicut medicine: speculative vō ē finis speculatio siue ve
 ritas vt colligitur ⁊ metaphysice. z^o sumit^o ex parte mate
 rie circa quā: q^o practice sūt de reb^o op^oabilib^o a nobis per
 intellectū practicū: speculative vō de reb^o a nobis specula
 bilib^o tū sicut metaphysice: aut op^oabilib^o a nobis p^o itel
 lectum speculatiū: sicut grāmatica ⁊ dialectica. 3° sumi
 tur ex pte subiecti: cū scie practice sint in intellectu practi
 co subiectiue: speculative vō in speculatiuo: vt qdā volue
 runt. C^o 5° distinctio: sciaz speculative ⁊ qdā reales ⁊ q^o
 dam sermocinales appellant^o. Exemplū p^omi sicut meta
 physica ⁊ nālis p^obia: exēplū scdi. sicut grāmatica ⁊ dial
 ectica: q^o ad hūc solū finē inuente sunt vt sint istā alias scie
 tias acgrendi. C^o Prima s^o q^o libz scia est bonū p^omo mō. s^o
 p^oz: q^o libz scia ē ens aliquante p^ofectiōis: qre rē. C^o Secūda
 s^o q^o libz scia ē bonū z^o mō. s. bonū intellect^o. s^o sic arguit. q^o
 liber scia ē p^ofectio nālis aie intellectiue. q^o rē. t^o oītia: ex p^o
 ma distinctiōe. assumptū arguit. q^o libz scia ē v^otu intelle
 ctualis. vt colligit^o in s^o erbicoz: s^o q^o libz v^otu nālis ē sub
 iecti p^o p^o p^ofectiua. ergo rē. Idem aiaz p^oz de mēte p^omen
 tatoz s^o hui^o cū dicit. q^o euz intellect^o mālis fuerit p^ofect^o
 p^o oēs scias speculative cōiungetur sibi intellect^o agēs vt
 forma. C^o Itē s^o phycoz inqt: hō dicit^o equoce de hoie
 ignorāte ⁊ hoie p^ofecto p^o scias speculative: qre rē. C^o z^o
 ad cōclusionē arguit sic. ois p^ofectio ab aliquo nāliter ap
 petibilis ē illi bonū. q^o libet scia ē p^ofectio aie intellectiue et
 ab ipsa nāliter appetibilis. q^o rē. maior p^oz ex distinctione
 p^omissa. p^oma p^o minoris: p^oz ex cōclusiōe p^ocedēti. z^o pars
 habet de mēte Az. i. p^ohemio metaphysice: cū inqt. Oēs
 hoies nā scire desiderāt. C^o Tertio ad cōlōnē arguit sic.
 ois p^ofectio recto dictamine rōnis ab aliquo appetibilis:
 est illi bonū: q^o libz scia ē h^o. q^o rē. maior de se ē manifesta.
 hēc est. n. oīia inter bonū v^oz ⁊ bonū apparēs tātū: quia
 bonū v^oz est recto dictamine rōnis appetibile. bonū at
 solū apparēs nō recta rōne appetitur. mior vō p^oz: cū scia
 sit v^oz intellectualis vt pus dicebat^o: qre rē. C^o Itē due
 cōclusiōes verificant^o de bono vō ⁊ existēti nedū apparē
 ti. C^o Tertia cōclusio. s^o q^o libet scia sit per se bonuz z^o mō:
 aliqua tū p^o accūs pōt esse mala. p^oma p^oz sic arguit: q^o libet
 scia naturalr est bonū recte appetibile. ergo per se est bo
 num z^o mō: t^o oītia: ⁊ assumptū p^oz ex p^ocedenti cōclusiōe.
 z^o vō pars p^oz ex distinctiōe z^o q^o busdā argumētis addu
 ctis ad p^oz negatiuā. C^o Duobus aut^o p^osertis modis red
 ditur aliq^o scia per accūs mala. p^omo si p^o iungit^o cū habitu
 viciofo: vt si cū hoie feucro coniungat^o nigromantia aut

sciam nãlis: cõtinget vt ad mala multa inclinet: ad que sine illa nõ inclinetur. ex noticia enim nãe membroz hois inuenta sunt varia tormetoz genera: ad que hõ crudelis inclinatur illoz habita cognitione. Secũdo si iungat cõs aliquo errore vt si aliq sciat hãc vlem. q omne vere bonũ est faciendũ: cõtinget q cõ scia istius iungat iste error q sequi delectationes corporales est bonũ: tñr cõcludet aliq q sequi delectationes corporales est faciendũ: tñr inclinabitur ad illas. Multis alijs modis cõtingit sciam eẽ p accõs malã dõ gbus nõ est ad pñs cura. Cõtra p dicitur arguit: si qlibz scia est bonũ p modo: sequitur q ignorãtia est malũ pmo nõ. tñr dicitur p illã regulã: sic ppositũ in pposito: ita oppositũ in opposito. nãs est falsũ: q si igno rãtia sit malũ pmo nõ sequitur q sit nõ ens qd est manife ste falsũ: qre tẽ. Cõtra secũdas dñem arguit: aliqñ error est alicui bonus. q scia opposita nõ est bona s; mala: tñr dicitur: assumptũ p. Si eni sit hõ credens pncipem suũ esse tenet: qui tñ nõ sit: si hõ adolecens credat falso psem aut magis esse tenet: a multis abstinebit malis a gbus nõ abstineret. Si hõ medicina amarã t sibi vitales putet eger esse dulcẽ: ex hoc sequet bonũ: qre tẽ. Ad pñm rãdetur q si p ignorãtiam intelligis ignorãtias negatiõis: sic vey est ignorãtias esse malũ seu nõ ens: si võ per igno rãtã intelligit habitus falsus oppositus habitũ võ negã da est nãa sic a fili nõ sequitur: caliditas que opponit frigi ditatis est res nãlis. q frigiditas est res nõ nãlis. Ad au tẽratã pñi dicitur q multas recipit instantias de gbus alibi est videndũ: s; in pposito sufficit q nõ eodez modo opponunt bonũ t malũ trãscẽdẽter sumpta: t scia t igno rãtia pposita: q bonũ t malũ trãscẽdẽter dicitõre opponunt sic ens t nõ ens: scia võ t ignorãtia aliquo nõ due opponunt. qre tẽ. Ad scõm dõ q sicut nõ seduenit aliqũ sciam esse per se bonã: t per accõs malã: vt s; dicit tã nõ iconuenit aliqũ errorem esse p se malum: tã per accõs bonus: sicut exempla declarant: siue error accipiat ur pro assensũ ppositõis falsi: siue p habitu per quem intellectus assensit falso: ex quo patet q consequẽtia pma non valet. Quarta conclusio: quelibet scientia specu larina est bonum honorabilia. conclusio sic arguitur: que libet scientia speculativa est bonus naturaliter appetibi le propter se. ergo tẽ. tenet cõsequẽtia. ex distinctionibus pncipiũ: t assumptum patet ex dictis. t colligitur pmo metaphysice. Quinta cõclusio: quelibet scia practica est bonus honorabilis: cõclusio patet: qñs enim scientie practice querantur ppter opus queruntur tamen aliquo modo ppter se: quare tẽ. Sextam dñem ponunt qui dam q scientie fermõnales sicut sunt gramãtica t dra lectica non sunt honorabiles appellandẽ. conclusio patet scõs eos: quia sic propter aliud q nullo modo propter se queruntur: quare tẽ. Et si hoc esset verum: oportet limitari quartã conclusionem. Sed hoc nõ puto verum: pmo q illa scietia minus honorabilis debet appel lari alijs paribus que propter aliud queritur quod nõ est ferre sed opus materiale: q illa que propter aliquod queri tur quod est cognitio veritatis: sed medicina que tamẽ honorabilis appellatur queritur propter aliquod extrin secum opus materiale: drãlectica vero propter acquirẽ dam in alijs scientijs veritatis cognitionem. ergo drãlectica honorabilis debet appellari. Secundo quia cog nitio que habetur in drãlectica secundum se est perfe cto intellectus: t per consequens non obstante q ppter aliud acquiratur adhuc est propter se appetibilis: quare tẽ. Conceditur tamen q quia inuenite sunt vt sint in strumenta aliarum scientiarum: ideo ex hoc minus hono rabilis redduntur. Et si ita non esset cõcederem q ra tione finis essent honorabiliores medicina t alijs scien

tys practicis: cũ magis tẽdant in speculationes veritatis q scientie practice: ideo tẽ. Sed contra dicta instatur pmo quia queri propter alterũ t esse honorabile adin tucem opponuntur. ergo scientie practice que queruntur propter alterũ non debent honorabiles appellari. tenet cõsequẽtia. t assumptum patet: quia queri ppter se nõ opponitur ad queri propter alterũ est ratio per quam ali quod honorabile appellatur: quare tẽ. Tres sequitur q nulla scia est simpliciter honorabilis. consequens videt falsum cum metaphysica videatur esse hõ: vt colligit pẽ pmo metaphysice: consequentia sic probatur. nulla scia sic ppter se qritur q nõ ppter alterẽ qritur. q tẽ. tñr dicitur ex dictis pñs: tãñs pñs: cũ ois scia ordinet in vltimã adẽ ptionẽ intellectus siue in humanã felicitatẽ: qre tẽ. Cõ firmat. cuiuslibz scie est aliq pñs: tãñs pñs: s; s; qñs qlibz realr distinguã a re ordiãta in istũ finẽ. qre tẽ. Ad hõ rãdet. ad pñm dõ q qri ppter alterẽ t qri ppter se nõ sic oppo nunt q nullo qe ppatiant: s; vey e q qri solũ ppter qri ppter alterẽ nõ se ppatiant. Cõcedit vltẽ q cũ aliq scia qrit ppter se sit et ppter alterẽ qrat ex hõ reddid minõ honorabil. Ad scõm dicit p q iter oia entia nihil est simpliciter hono rabile nisi pma cã. pñs. ipsa eni est finis oium alioz q non ppter aliud queritur: sed oia in ipam ordinant: t qñs qñs querunt gratia sui in toto vniuerso qñunt. Dico tã q iter scias sola metaphysica est simpliciter sine maxie honorabilis. pñs. cũ ois alie scie in ipam ordinentur tanqñ in fines ipa rum: cũ ipsa cõsideret cã rez altissimas: qre tẽ. Sed pro rãsiõne argumẽti sit hec distinctio pma: q qdã est finis scie q est alicuius scientie cõis t vltimõ. t ille. grana exempli. est adeptio intellectus siue vltima felicitas hu mana. qdam aut scie alieni pñs sicut medicine pñs est sanare: t cognitio rerum nãlium pñs est naturalis phic. Secunda distinctio. Scientias aliquã naturaliter queri: ppter alteram est duplr. s; vel ppter finẽ eius pñm aut cõem: aut q naturaliter querit: ppter alias scientias sicut dialectica ppter scietias reales. Tercia distinctio. aliquã sciam queri ppter fines. pñm est duplr. Uno. q querit ppter finẽ bñtem esse in subiecto cõm seco ab eo in quo pncipaliter illa scia habz esse. Alio. ppter finẽ exitem in eodẽ subiecto illius scie pncipali. Exem plum pñi. sicut medicina qritur ppter sanationẽ q habz esse in corpore viuente: scia vero medicine pncipaliter in intellectu fundat subiectiue. Exemplũ secũdi. sicut me taphysica aut nãlis phia est ppter cognitiones veritatis eoz q in ipis cõsiderant tanqñ ppter finẽ: talis autẽ cognitio in intellectu pncipaliter fundat: in quo eẽ p dicit scie pncipaliter hñt esse subiectiue. Ex his ad rõnem sit pma ppositio. Scietia aliquã queri ppter alterũ tanqñ ppter fines cõem: aut ppter finem pñm in eodẽ sub iecto hñt esse nõ arguit illã esse alterã scia minõ hono rabilem. pñs ex dictis: imo ista scia in pposito nõ appella tur queri ppter alterũ: sed ppter se que qritur ppter cog nitioẽ veritatis hñt esse in eodẽ subiecto. Cõ pñs. aliqũ sciaz queri ppter alterũ. s; ppter alterã sciaz alijs paribus sufficẽter arguit scientias illas minus esse hono rabilem. pñs cus ex illo sumat rõnes feruulis: qre tẽ. Cõ pñs e q aliq scia qrat ppter alterũ. s; ppter fines in extrinsecõ subiecto fundatã sufficẽter arguit alijs paribõ sciaz illã minõ esse honorabilẽ. pñs cũ p hoc illa scia declinet ad fi nes ignobiliores isto fine ad que ois scia ex toto qñe ordi nat. s; adeptioẽ intellectus humani: qre tẽ. Et sic patẽ rãsiõ ad argumẽta. Et hoc de pmo articulo.

Quantum ad pmo noto q iter ea q ab ali qua scia cõsiderant qdã pncipa liter qdã minus pncipaliter: qdã per se. qdam p accidẽs: quedam directe t pñs itentioẽ. qdã vero indirecte tẽ

sequenti cõsideratur: ita vt iter oia ab aliqua scia cõsidera ta possint assignari gradus: ex qbõ cõponat latitudo cõsi derationis habẽs in se partem intẽtã t partẽ remissã. Ponem igit in supremo gradu pñm t adequatũ illi us scietie subiectũ: qd inter cetera pncipaliter cõsiderat. similiter ei pncipia si de ipsis in illa scietia determinat. pter ponent partes eiusdẽ subiectiue que minõ pncipa liter cõsiderant. pter passiones subiecti t partũ suarũ. deinde quedã alia de gbus indirecte tẽ sequenti ad ma ius doctrine cõpletũ sit determinatio. t vltimo q sunt per accidẽs: sicut ea q gratia ex pñs ponunt: vel alia cũ si militã. Noto scõdõ q nobilitas scie pncipalr sumit ex intrinsecõ t ppo illius scietie fine: modificato tñ t re stricto ad suũ modũ cõsiderãdi. pñs: cũ nobilitas rei inseqẽt ipsius pfectionẽ. pfectio vero ipsius sumit a fine. qre tẽ. Notãter dico modificato tẽ. qz lz finis intrinsecus t pñs medicine: t silr scie empice sit sanare corpõ humanũ tñr hoc nõ sequit eas eẽ eque nobiles: qz ille finis i me diana modificat q rõnabilr sanet: t pfecte rõnabiliter cognoscatur corpõs humanũ fm q est sanabile tẽ. In sci entia vero empirica modificat vt sola experientia t modi carõne sanet siue cognoscat fm q est sanabile tẽ. alle au tem finis sic modificat in medicina hõ rõnẽ nobilitatis maioris. quare tẽ. De alijs silr possent dari exempla. Cõsequẽter aut vitra nobilitatẽ supãta a fine sumit ali qua scietia nobilitatẽ ex nobilitate rerũ cõsiderat: t ex nobilitate modi pcedẽdi: vt colligit a philosopho in tex tu: ex cõmõto qnto: cũ ingt Auerois. Artes eni nõ differunt ab inuicẽ nisi altero duoz modoz. s; affirmatiõẽ de monstratiõis: aut nobilitate subiecti: aut vtroq; vbi p sub iectu nõ intellexit cõmõtatoz solũ subiectũ ali: cui scietie pñm t adequatũ: sed etiã oia subiecta que p se t directe in illius scie particulis cõsiderant. Si eni sic intellexisset tẽ metaphysica que eẽ de ente tanqñ de pmo subiecto t adequato eẽt ceteris ignobilior: qd est absurdũ. Noto vltẽtius q lz a re cõsiderata t nõ pcedẽdi scie nobilitas sit sumẽda: magi tñ a re saltẽ pncipalr cõsiderata t forma liter accepta sumi dõ qz ex nõ pcedẽdi. pñs: cũ res cõsidera ta sit de subã ipsi scietie: modus aut pcedẽdi nõ. pñs etiã de mente Aristotelis. in decio de animalibõ: vt dictus fuit in expositiõẽ textus. Dico aut formaliter accepta. i. restricta ad modũ quo ab ista scientia res illa cõsiderat. quare tẽ. Item nota q inter modos pcedẽdi ille no bilior est appellandus qui ex certioribus nobis t nature procedit: t consequẽter respectu illius modi pcedẽdi alij magis vel minus nobiles erunt appellandũ. totum hoc de se patet. Luz autem duplex sit certitudo respectu nostrũ: scilicet quo ad sensũ: t quo ad intellectũ: nobili or erit ceteris paribus certitudo quo ad intellectũ sicut nobilior est certitudo que in mathematicis habetur qz certitudo que per sensum acquiratur de qualitatibus ele mentoz: aut de cõplexionibus corpõis humani t alioz: nisi animatoz. Pma cõclusio. absolute metaphysi ca est ceterarũ omnũ scientiarũ que humanitas inuen te sunt nobilissima. patet pmo de mẽte Aristotelis. pmo metaphysice. t de mẽte cõmõtatoz hic cõmõto pmo. Et persuadetur ratione sic. finis metaphysici est per fecta cognitio quiditatz omnĩuz rerũ: t presertim sub stantiãz separatarum. talis autẽ est intrinsecõ t pñs fine alterius scientie nobilior quẽcũq; sit illa: ergo tẽ. tenet consequẽtia cũ maior: t minor potest apparere discurren ti. talis enim cognitio magis perficit intellectũ huma nus: t magis ipsius disponit ad vltimã felicitatẽ qz p aliãz scientias vltimã cognitiõẽ. ergo tẽ. Item metaphysi ca pncipali t directa cõsideratione cõsiderat causas

omniũ altissimas t primas fm substãtias ipsarũ. tales autẽ illo modo cõsiderate sunt nobilissima entia mun di: ergo cõsideratio metaphysica de ipsis est nobilior cu iuslibet alterius scientie cõsideratione: t per consequẽs me taphysica nobilissima debet appellari. quare tẽ. antecẽ dens de se patet. t consequẽtia tota colligit ex notatis pri us. Alie rationes adduci possent que relinquunt gra tia breuitatis. Secũda cõclusio. scietia de anima que in hoc libro habetur: est ceteris omnibus scientijs pter metaphysicã absolute nobilior. cõclusio pmo colligitur ex cõmõtatoz cõmõto pmo: t aequaliter ex textu. p suadetur rõne sic. Scientia de anima pncipalissime cõsi derat de aia tanqñ de subiecto pmo: t consequẽter de eius partibus t passionibus pncipaliter cõsiderat. s; de aia ve getatiua: sensitua: t intellectua. t hoc facit per se t cõsi deratione directa. talis autẽ cõsideratio nobilior est alia ruz scientiarũ cõsiderationibõ pter diuinã: vt apparere potest discurren ti: ergo tẽ. nãa t antecẽdẽs sũt manifesta. Item in hoc libro cõsiderat de aia intellectua fm se t qñs ad illãz operationẽ in qua cõmunicat cum substã tiaz nobilissimis: scilicet operationẽ intellectuum que eẽt nobilissima ipsãz operatio. q tẽ. tñr: t antecẽdẽs de se. Tercia scie mathematice certitudie t nobili tate modi pcedẽdi ceteris oibus scietijs sunt potes. s; pñs ex cõmõtatoz t metaphysice. vbi voluit mathematicas scias in pmo gradu certitudis esse situãdas. t pñs in spiciẽti pcessum illãz qui est ex notioribõ simul nobis t nãe t ex demonstratiõibõ magis excludẽtibõ dubietates: qre tẽ. Et si arguit: q tunc mathematice scie nõ dõbẽt metaphysica vel scia de aia ignobiliores appellari: qm ita excedũt illas in vna cã nobilitatis sicut in altera ex ce duntur ab eis. Ad hoc ex penultimo notato pñs q cõ sequẽtia e negãda: lz eni mathematice sint in supmo gra du certitudis: tñ ex illo supremo gradu remissus gradus nobilitatis addit scietijs mathematicis supra metaphy sicã t nãles: sed ex nobilitate rei cõsiderate valde intenso gradu nobilitatis metaphysica t naturalis scias mathe maticas excedunt: qre tẽ. Quarta cõclusio. scia de aia cer titudine ois alias nãles excedit. s; sic cõter pbat. scia de aia est de his q in nobis t intrinsecõ experimur: s; illa iter res naturales sũt nobis magis certa. ergo tẽ. nãa tenet: t añs patet inspiciẽti processum libri. ibi. n. dõterminat de potentijs t opatõibõ vegetatiuis sensitiuis t intellectuuis quas in nobis experimur: quare tẽ.

Sed contra predicta dubitat. primo qz pma cõclusiõẽ da ta sequit metaphysicã esse qualibz alia scia ifinite nobi liorẽ. nãs est falsũ: qz cũ quibet scia sit aliquãte nobilis: tũc metaphysica eẽt ifinite nobilis: t pñs equalis deo: qd est absurdum: nãa võ sic pbat. ifinite nobilitatis siue pfectionis est subiectũ a metaphysica cõsideratum pnci pali t directa cõsideratione. s; cã pma: sed qlibet alia res ab alia scia cõsiderata est solũ finite pfectiõis. ergo ifinite nobiliõ eẽt tale subiectũ: qz alia res ab alia scia cõsiderata: nobilitatẽ vero taliũ subiectoz ifeqẽ scie nobilitas: vt pñs ex p dicitis: qre tẽ. tã dubitat. nõgd in alijs scientijs sic metaphysica t nãli potẽ sit scientificos pcessus fieri siml ex notioribus nobis t nãe t ex demonstratiõibõ nihil ha bentibõ dubietatis sic in mathematicis: t videt q sic: qz res nãles t metaphysice ita hñt cã ex qbõ immediate t eẽntialr depẽdẽt sic mathematice: q si eẽnt pfecte cogni te fm q illãz cause: qd nõ repugnat intellectui humano: tunc aliquis pcedere posset simul ex notioribus nobis t nature t sine aliqua dubietate: quare tẽ. s; si esset bo mo habens intellectum adeptũ: tunc scia nãlis illius hois esset ex notioribus nobis t nature t sine dubietate: sicut

mathematice. illa tñ ad huc esset sciētia naturalis sic illa quā nunc habet for. ergo de se scientia naturalis est apta esse ex notiozibus rē. sicut mathematice. Si autem hoc concessum fuerit sequitur q̄ metaphisica r naturalis ita certum modum scēdēdi habere apte sunt: sicut mathe- maticae: vel certiorē: qd est tertia dclonē. r tñā p̄ ex p- batione istius dñis. ¶ Tertio dubitat q̄l verū ē demō- strationes mathematicas magis excludere dubietates. ¶ Quarto dubitat q̄ pbationē q̄rte dñis. p̄mo: qz si illa esset pbatio sufficiens: sequerē a pari sciam parioz nāli- um cē ceteris nālib' certiorē. dñis est falsus: vt p̄. r tñā p- baf a simili: qz in paruis nālib' dēterminat de passionib' aīaroz: cozpoz: sicut de sensatiōe sōno r vigilia: memoria r reminiscētia: morte r vita: q̄ oīa nō min' expūmū r no- bis: imo magis q̄ opatiōes in B libro cōsideratas: q̄rte rē. ¶ Itē: si illa eēt cā p̄pter quā scia de aīa ceteris nālibus esset certior ex tali certitudine nō euidēter excluderē scē- tiāz de aīa cē magis honorabile. p̄ tñā de se: cū expiētia nā maiorēz nō arguat circa scias nobilitatē: r p̄ dñis illa rō nō eēt ad p̄positū dñis. q̄ intēdebat ex duab' causis ar- guere hui' scie nobilitatē: nobilitate rei cōsiderate: r cer- titudine ipsi'. vt apparet in textu. ¶ Itē: illa rō nō est ad p̄positū cōmētatoz. alr enī accipit certitudinē: vt appa- ret cōmēto p̄cū vult geometriā excedere astrologiā i cer- titudine: r hoc nō pōt itelligi nisi de certitudine modi p- cedēdi. q̄rte rē. ¶ Ad hęc respōdet. Ad p̄mū negat dñā. Ad pbationē dēcedit dñā p̄mā. r dñis ei'. sed negat dñā. nō cū oīz si infinite pfectior ē dēns q̄ aīa intellectiua: v' tri- angulus q̄ infinite pfectior sit cōsideratio humana de deo q̄ de triāculo: vel aīa intellectiua: qz nō oīz q̄ noticie ali- rii obiectoz se habeāt i eadē p̄portioē in q̄ se hñt ista ob- iecta: qd sic declaraf. nō humana de deo nō pōt eē pfe- ctior illa quā haberet hō hñs intellectū adepū si reperiri posset: s̄ talis eēt finite pfecta: q̄ rē. r tñā cū maiorē r mi- nor arguit. cognitio nō h̄z itelligētia mouens orbe cele- stēz eēt pfectior illa: q̄ ista eēt finite pfecta. p̄ tñā. r alr p- tū colligit ex libello de causis. puto tñ eē dēcedēdū q̄ in- finita pōt eē aliqua cognitio de deo: s̄ illa nō pōt haberi ab intellectu humano: neqz ab aliqua itelligētia inferioz: s̄ a solo deo. r hoc ideo verū erit: qz cognitio q̄ de' sc̄iēz co- gnoscit realr distiguit ab ipso deo: r dñter dēcederē q̄ si ita pfecte posset human' intellect' cognoscere deū sic ipse sc̄iēz cognoscit infinite pfectā cognitionē haberet de il- lo: s̄ hoc nō ē pole. q̄rte rē. ¶ Ad scdm dubiū. dicat alr vt sibi placet. mihi videt absolute dēcedēdū eē metaphisicā scias r nālē de se esse aptas h̄re ita certuz modū pcedēdi sicut hñt mathematice: vt videt p̄bare rōnes. verūtñ de facto nō habēt: neqz in acquirēdo ipsas de nouo habe- re p̄nt ita certū. r hoc t̄ngit ex parte intellectus humani: cui in nālib' r metaphisicis p̄s v̄ plurimū occurrūt ef- fec' q̄ causē: neqz debite disponi posset ad cognitionem istarū semp a causis incipiēdo. q̄rte rē. ¶ Ad tertiā dubi- tationē dñ q̄ mathematice demōstrationes trahūt origi- nez ex his que fm nām suā min' dubitabilia sunt: r min' in eis accidere cōtingit errorē respectu intellect' humani. Sūt enī entia nālia alligata motui mae r q̄ litatib' sensibi- lib' merito quoz in sensu: r dñter in intellectu varū p̄nt t̄ngere errores: sed res mathematice ab us oib' sūt ab- stracte: r p̄ dñis cū nāles demōstrationes ex sensibilibus r trāsmutabilib' originē habeāt: Mathematice vō ex p̄- cipis p se notis que ab his abstracta sunt: sequit mathe- maticas demōstrationes magis excludere dubietates. ¶ Ad vltimā dubitationē dēcedit q̄ ille rōnes satis per- suadēt illā pbationē que a multis ponit p verificatio- ne certitudinis alr p nunc verifico saluo meliori iudicio q̄ scia de aīa est certior alijs nālib': qz firmior illis. dñ autē

firmior: qz de reb' plus habētib' entitatis sicut firmitudi- nis. est enī de aīa p̄sertim intellectiua que firmiorē h̄z en- titatē q̄ alia res per se a naturali cōsiderata p̄ncipali r di- recta cōsideratione ea saltem rōne qua a naturali cōsi- deraf. quare rē. ¶ Sed p̄tra hāc rēspōsiones stat ista rō- q̄ ipsa nō esset ad p̄positū cōmētatoz vt arguebatur. ¶ Itē: qz tūc nō differret sciam aliquā excedere aliā no- bilitate rei cōsiderate r excedere nobilitate certitudinis qd tamē videt p̄tra modū loquēdi p̄bi qui hęc duo posu- it tanq̄ distincta. p̄sequētia p̄bat sic. Si aliqua sciētia de re nobiliori sit q̄ alia scia: ipsa est de re maioris p̄fectiois essentialis: r per dñis firmioris entitatis. quare illa scien- tia erit altera firmior: r p̄sequēter magis certa. quare rē. ¶ Ad p̄mū dicit posset: vel q̄ tenet alia expositio q̄ ex- positio cōmētatoz. vel q̄ duplr locutus est de certitudine sciētie isto cōmēto p̄mo. nā p̄mo locut' est modo iam di- cto. r' vero locutus est modo p̄us in oppositū allegato. quare rē. ¶ Ad scdm dicit q̄ s̄ illa duo nō realiter diffe- rant: tñ habēt rōnes distinctas: r hoc sufficit itēctioē dñi Scotelis. Alia enī est ratio essendi rem aliquā nobiliorē. Alia est ipsaz essendi firmioris entitatis. quare rē. Et hoc de secundo articulo.

Ad rationes p̄ncipales r̄ndet. ¶ Ad p̄mā ne- gat aīas. Ad pbationē negat mi- nor. ¶ Ad aīatē p̄bi: varis modis r̄ndēdi p̄termissis q̄ hic dari solent: dicit q̄ Intellect' dñs fuit q̄ v̄z r falsū sunt in aīa. i. ratio p̄ quā aliqd dicit v̄z vel falsū depen- det ab apprehēsiōe aīe: tūc. n. res dicit v̄z q̄ ē p̄formitas ipsi' cū v̄tute apprehēdētē q̄rū ad suā apprehēsiōē: q̄rū dīfformitas fuerit falsū appellaf: bonū aut r malū sūt in reb': qz rō per quā aliqd bonū vel malū appellaf ē i ipsa re nō depēdens ab apprehēsiōe aīe. cum his tñ oībus stat q̄ scie q̄ in intellectu hñt eē subiectiue bone vel male sint appellade eo q̄ hñt rōne appetibilis: q̄rte rē. ¶ Ad p̄mā cōfirmationē negat aīas. ¶ Ad aīatē p̄bi dñ q̄ intel- lectus ei' fuit q̄ in p̄cessib' r demōstrationibus mathemati- cis nō cōsideraf neqz p̄cedit p̄cām finalē: q̄ bonū ordi- torū in finē appellaf: cū hoc tñ stat q̄ sciaz mathematicaz sicut geometrie sit aliqz finis intrinsec' r p̄p̄. s̄ p̄- cta cognitio figuraz r passionū suaz. tal aut finis eius sit p̄fectio intellect' bonū appellaf. Et ex bonitate ist' finis scie bonitas est sumēda: q̄rte rē. ¶ Ad aliā cōfirmationē p̄ ex. 3. dñe articuli p̄mī. dicit tñ hic q̄ dialectica nō per se ordinat in deceptionē: s̄ ad tollendū r declarādū dē- ceptionē. ¶ Ad scdm p̄ncipale p̄z ex articulo p̄mo q̄ cōcō- so aīte negāda est dñā. ¶ Ad p̄mā cōfirmationē dicit q̄ bonū honorabile r bonū vtile nō ex opposito realiter: s̄ solū rōne distinguunt. de hoc ēt videbit in qōne sequēt. ¶ Ad aliā cōfirmationē p̄z r̄nsio. ¶ Ad tertiū p̄ncipale negat aīas. Ad pbationē dicit q̄ s̄ celū sit scdm dñ. i. gē- nitū r incorruptibile aīa tñ intellectiua de qua hic cōsidera- tur p̄ncipali r directa cōsideratiōe v̄tra hoc q̄ ē incor- ruptib' ē cognitio cognitiōe q̄ cōicat cū substātus simplr separatis. celū vō circūscripta itelligētia nō ē cognitio: q̄rte aīa intellectiua absolute nobilior erit cozpoz celestē r p̄ dñis hęc scia erit honorabilior illa. Ad hoc ēt cōcurrūt q̄ de cozpoz celesti non determinaf in libro de celo sim- pliciter fm substantiam suam: sed pro quāto inter cozpo- ra simplicia in vniuerso naturaliter situatum habet de- terminatum vbi ad qd vel circa qd naturaliter est mobi- le: celum autēz hoc modo cōsideratum habet rationem ignobilioris q̄ si cōsideretur quātum ad substantiā suā. ¶ Ad p̄mā cōfirmationē negatur antecēdēs. Ad p̄ba- tionem negat dñā: nō enī attendit sciētie nobilitas pe- nes nobilitatē p̄mī r adequati subiecti: qz tunc metaphi- sica ceteris esset ignobilior vt prius dicebatur: quare rē.

¶ Ad aliā cōfirmationē duplr respōderi pōt. p̄ q̄ cōsidera- tio de p̄mo motore q̄ ponit 8° physicoz ignobilior est q̄ aīe intellectiue cōsideratio q̄ habet 3° hui'. ibi enī nō cōsi- deraf de motore p̄mo q̄ specificā rōnē: s̄ in gñe p̄bat q̄ est deuenire ad aliqz motozē p̄mū r eternū. illud aut p- bat p̄ eternitatē mot' q̄ ignobilior est pbatio q̄ si p̄bare- tur ex nā r ordine celo: vel ex nā r ordine itelligētiāz. Itē ibi cōsideraf p̄mū motoz: nō in q̄rū itelligēs: s̄ in q̄- tuz motēs. sed in tertio hui' cōsideraf de aīa intellectiua fm substantiā ipsius: r fm opationē istā nobilissimā q̄ cōicat cū deo r itelligētys: q̄rte hęc cōsideratio nobilior erit cōsi- derandē de motore p̄mo: q̄ habet 8° physicoz. ¶ Aliter dicit pōt vt qdā voluerūt dēcedēdo q̄ scia libri octauī phy- sicoz: saltē quo ad illā partē vbi agit de motore p̄ r eter- nitatē ipsi'. est hac scia nobilior: ex hoc tñ nō sequit sciaz totā libri physicoz eē hac scia nobiliorē: cui' rō est: qz ibi nō determinaf: vt dicit de motore p̄ r eternitate ipsi' di- recta r p̄ncipali cōsideratiōe: s̄ solū ex p̄nti post dētermi- nationē de eternitate mot'. ab us aut subys de qb' min' p̄ncipalr: r ex p̄nti dēterminat min' est sumēda scie nobi- litas q̄ ab us de qb' p̄ncipalr r directe cōsideraf: sic in 3° hui' de aīa intellectiua p̄ncipalr r directe dēterminaf tanq̄ de parte subiectiua subiecti p̄ncipalissimē cōsiderati. q̄rte rē. ¶ Sic hic cadit dubiū. vtrū tota scia libri de aīa sit eā nobilis sicut scia q̄ in 3° habet. ¶ Ad hoc r̄ndere pōt fm varias opiones. p̄ q̄ sicut latitudo calitatis ex intēsiōe r remissioz cōposita denoiatiue intēssimū gradū corri- dent fm vna opionē: ita nobilitas totā scie de aīa ex itē- siōe nobilitate r remissioz cōposita gradū scie q̄ habet i 3° intēssimē corridēt. Sic aut nō erit de tota scia libri physicoz respectu octauī: qz p̄m' motoz de quo ibi cōsi- deraf nō est ps in substantiā totā libri physicoz: sicut aīe in cōp̄s substantiā eā intellectiua. q̄rte rē. Scdo r̄ndet s̄z alte- rā opionē: q̄ sic latitudo caliditatis hñs p̄tem itensiozē r p̄rē remissiozē cuiā gradū intrinsecō p̄tem opionē corridēt ita latitudo nobilitatis totā scie libri de aīa nō itellectie corridēt nobilitati scie que habet in 3° hui': s̄ cuiā gra- dū intrinsecō medio iter illā nobilitatē r illaz que in toto residuo habet. ¶ Ad aliā cōfirmationē negat aīas. Ad p- bationē p̄z ex 2° articulo qd sit dēcedū. ¶ S̄z ad cōfirma- tionē dicit q̄ grā argumētū dēcesso illo ante. maiorē exces- su mathematice hāc scias excedūt in certitudine demō- strandiōis q̄ eōuerso nobilitate subti. nō tñ ex hoc sequit q̄ maior excesu nobilitatis rōne ist' certitudinis ma- thematicē hāc sciam excedat q̄ eōuerso: quo ad nobili- tatē subti. Ex itensio enī gradū certitudinis demōstrationis valde remissus gradus seq̄ nobilitatis: vt p̄z ex dictis. q̄- re rē. ¶ Ad aliā cōfirmationē p̄ncipalē neganda est dñā. ¶ Ad pbationē negat argumētū. nō enī seq̄ si sit aliq̄ scia subiecti nobilioris: q̄ absolute sit nobilior appellada v̄tr loquēdo de scia totali vel partiali. Vel dicat q̄ B est verū alijs parib': sed in p̄posito magna ē disparitas rōne multitudinis dclonū r magnitudinis vni' scie ad aliā. Ex hoc posset aliqz dicere si placuerit q̄ illius soli' dñis de aīa scia ē itē fine nobilior: s̄ eōuerso tota scia geometric ē nobilior exēssue. ¶ Ad aliā negat aīas. ¶ Ad pbatio- nē dñ p̄ q̄ si astrologia excedit sciētiāz de aīa certitudine demōstrationis. s̄ qd modū pcedēdi: certitudo illa nō si- bi ict vt nālis: sed vt mathematica: aut saltē mathema- tice subordinata vt apparere pōt īp̄ciēti p̄cessus ipsius: q̄rte rē. Dico 2° q̄ cōsideratio de cozpoz celestib' r cozpoz altis fm q̄ in hęc inferioz sūt actiua: rē. s̄z etiā q̄ ex his p̄ficere possunt effectus futuros est minus nobilis q̄ cō- sideratio de aīa intellectiua: eo mo quo habet 3° hui'. p̄- sertim cū cōsideratio p̄dicta astronomica nō p se icludat itelligētie cōsideratiōe: sed si itelligētia simul cū orbe cōsi-

deret: hoc erit quodāmo per accidēs r indirecte respectu ipsi'. q̄rte rē. ¶ Ad vltimā cōfirmatiōē dēcedit dñā. ¶ Ad rōnē in oppositū p̄z p̄mo ex q̄rta dclonē pcedēt articuli qualiter hęc scia ē maioris certitudinis scia de gnatione cum ipsa sit de ente firmioris entitatis: r per idem maio- ris certitudinis q̄ sciētia libri methauroz. ¶ Dico vltē- rius: qz si in libro methauroz: r de celo aliqz adducunt mathematice demōstrationes: hoc cōtingit pro quāto au- xiliū recipiūt a sciētys mathematicis: r hoc nō sibi inest in eo q̄ sunt naturales. q̄rte rē. ¶ Ad illud vō qd dicit de metaphisica: dicit sicut ibidēz in argumēto: qz s̄ ens vt ens sit ignobilis aīa: tñ qz metaphisicus p̄ncipalr r di- recte cōsiderat de deo r itelligētys ideo absolute nobi- lior debet appellari. ¶ Ad rationē in oppositū de sciētia libri physicoz: patet ex dictis sup' qd sit dēcedū. ¶ Ad aliāz rationē dicit q̄ si metaphisica suscipit ab hac scien- tia plura p̄ncipia. hoc sibi nō inest ex nā ipsius: sed per ac- cidēs ratione nostri modi adiscendi: r de hoc infra di- cetur rē.

¶ Videf aut ad veritates oēz cognitio ipsius multū p̄ficere. Tex. cōmē. II. Qd. V.

Veritur quinto vtruz scia de aīa sit alteri scie vtil. ¶ Ad partē negatiuā arguit p̄mo sic. Bonum vtile r bonū honorabile ex opposito di- stinguunt: sed hęc sciētia ē bonū honora- bile. q̄ nō est bonuz vtile: s̄ tñā: r maior colligit p̄mo ethicoz: minor p̄z p̄cedē- ti qōne. ¶ Cōfirmat. qz hęc scia querit p̄ se r nō p̄p̄ al- terū. ergo nō ē vtilis: s̄ tñā: qz de rōne boni vtilis est q̄ri p̄p̄ alterū: r assumptū: p̄z ex p̄cedenti qōne. ¶ Scdo si sciētia de aīa esset alteri vtilis: sequerē illaz alterā esse insufficientē: dñis est falsus. r tñā de se p̄z: cū idigēter auxi- lio hui' scie. ¶ Itē si ita esset hoc p̄sertim cōtingeret: qz esset vtilis metaphisice q̄ substantiā sui subti accipit ab hac scia: vt voluit cōmētatoz cōmēto 2°: s̄ q̄ B sit falsū arguit. qz illo dato seq̄ metaphisicaz hui' scie simplr subalter- nari. dñis est falsū cū metaphisica sit scia prima cui oēs alie subalternant: vt apparet p̄mo posterioroz: r 8° meta- phisice: r tñā: cū subalternef sibi fm subm suuz: eo q̄ accipit substantiā sui subiecti ab ipsa rē. ¶ Quarto. si hęc scia esset vtilis rē. hoc t̄ngeret: vt ingt cōmētatoz loco allega- to: qz faceret cōfirmationē i p̄mis p̄ncipys declarādo cās eoz. dñis est falsū: qz tūc p̄mā p̄ncipia haberēt cās p̄ozes: r p̄sequēter seq̄tur q̄ per illas demōstrari posset: quoz vtrūqz est falsum: vt manifeste p̄z: quare rē.

In oppositum est dñ. in p̄mēio ibi. videf aut rē. ¶ Item cōmētatoz cōmēto 2°: dñ. r omnes expositozes.

In hac questioē p̄mo ponētur quedā pam- bula. r cōclusiones.

Quantum ad p̄mū nota p̄mo q̄ vtilitas p̄pē nō attribuit nisi rōnabilib': ita q̄ sola rōnabilia sunt qbus aliqd vtile dicat iproprie vō r transumptiue irrōnabilibus attribuit. ¶ Ex quo infer- tur q̄ nulla scia p̄p̄rie est alteri vtilis appellanda: s̄ solū trāsumptiue: qz. i. in acgrēdo aliquaz sciam hō iuuat per cognitionē in altera scia acq̄sitas. ¶ Nota 2° q̄ vtile. sua gnāli significatiōe ē illud qd ad bonū alicui' iuuat r grā eius est appetibile ab ente rōnali. ¶ Ex quo inferi nihil esse deo vtile neqz deū esse alteri vtilez: p̄mūz p̄z: qz non indiget gratia sui boni cum sit ens perfectissimuz r oīuz aliqz bonū optimū. sc̄d p̄z. q̄s enī deus ad oēm actio- nez p̄ncipalissime cōcurrat. p̄p̄rie tñ nō dicit debz deum ad bonum alicuius p̄desse aut iuuare: quia iuuare p̄o-

et eius intellectui facilis vel difficilis. In 2º rñdebit qñto.
Quatum ad primus supponitur p q ois nra cognitio intellectiva originē trahit ex origine sensitiva. p3 cōiter 2 habet 3º huius. hoc aut ex nā intellectus nostri 2tingit: nō fm se: s3 in qñtus humano corpi copulaf. C Secdo suppono q necio ad causandā in nobis cognitionē sensitivā pter obm aiaz 2 eiº vñtū actiue al quo mō vel passivē 2currētia: regit spūs tanq3 copozet 2 mālē ipsiº aie instrm. p3 cōiter 2 p fertum de mēte medicoz. Quō aut differant spūs vitalis nālis 2 aialis in cerebro exiteo: 2 qñ sint ipoz: officia diversa alibi est iustigādū. Lum aut h3 spūs in pñcedēis sensuū interiorz: 2 exteriorz opationibº ab aia moucā de vna parte corpi ad aliā partē: siue de vno vetriculo cerebri ad aliū. p talē motū sequit resolutio tā nālis sps q3 aialis. ad h3 aut resolutiōne notabilē seqt cerebri 2 nñr aliarū partū debilitatiōne notabilē seqt cerebri 2 nñr aliqd nōbile opus pficiēdus: totū hoc de se p3. C Tertio suppono q facile 2 difficile sūt nōia respectiva q iuncē resoluē dicunt sicut magnū 2 parū. p3 cōiter. Ex quo infer tur q omne facile est difficile 2 cōtra. patet sicut de ma gno 2 paruo: nisi quis diceret dari posse aliquid infinite facile vel aliquid infinite difficile: quod non est possibi le fm nām: sed quocūq3 dato facili datur aliud in eadem spē facili: 2 quocūq3 dato difficili aliud ē illo difficilius: qre 2c. Penes qñ aut difficultas actōis attendaf alibi erit vidēdū. C Infer vterius q cognitōis intellective diffi cultas nō accipit ex parte obri fm se tñ: neq3 ex pte itel lectº tñ siue pñderet absolute siue in cōparatiōe ad sen sū. p3: cū talis difficultas dicat relationē iter intelligibile 2 intellectū: qre 2c. C Et ex his cōcludit hec conclusio cor relaria: q3 intellectui absolute pñderato nulla cognitio facilis vel difficilis sit appellāda: tñ put a sensibus eius opatio depēdet. p3t aliqua opatio intellectiva sibi facilis vel difficilis appellari. pma ps p3: cū intellectº sit vº peni tus imālis. 2º ps p3: tūc enī faciliº intellectus humanº ali quā sciaz acqrit alyz paribº: cū ad illā acgrēda sensus eiº faciliº sibi deferuūt: 2 illā difficiliº acqrit ad quā diffi cilius sūt apti adferre: neq3 ex alia cā intellectui iurgit difficultas ad aliqd appbēdendū si bñ pñderet. C Ine pitudo vº maior vel ibilitas sensuū ad fñiedū intellectui ex ifinitis qñ causis puenire pōt tā dispositiue 2currēti bus q3 actiue. s. vel merito alicuiº de qlitatibº pñis in ce rebro: vel merito pñonis alicuiº partis cerebri: vel eius pñonis: vel figure: vel rōne dispōnis spūs quo ad coruz multitudinē aut paucitatē: turbulētia aut claritatē: subti litatē aut grossitatē: mobilitatē aut viscositatē: sic d alyz. C Premitto vterius q cū facile 2 difficile nō absolute s3 respectiue dicant: sciaz aliqñ eē facilez vel difficile in cōparatiōe ad intellectū humanū 2 organa sibi deferuen tia dici d3. sciaz aut intellectui humano eē facile vel diffi cile duplr imaginari possum. s. vel in ipsiº acqñitiōe vel post acqñitū eē ipsius. totū hoc ps. C Premitto vterius q nō respectu cuiuslibet hois aut eiº intellectº d3 aliqua scientia absolute facilis vel difficilis denoiari: p3: cū scia aliq3 valde facilis apud intellectū rustici esset difficillime aut ipolis acqñitiōis. C Itē 2tingit alicui boi metaphy sic eaz eē faciliore q3 alteri signato sit scia medicine: 2 tñ me taphyfica absolute difficilior dici d3: imo illud sepe 2tingit respectu eiusdē hois q3 difficilior ab eo faciliº acgrat: sicut hoies qdā speculatiui faciliº acgrēt metaphyficā vñ nālez pñiaz astrologiā vel geometriā q3 sciaz praticas 2 valde faciles: sicut medicinā aut ius civile: 2 c. C Ex hoc inferi q facilitatis vel difficultatis alicuiº scie absoluta denotatio sumit p respectū ad intellectū cui optime corre spondēt oia instrā ad eius opatiōes per se regita. Si eniz

fit homo temperatissimus cui oēs sensus tam interiores q3 exteriores 2 ipozus organa sint perfectissime disposita q ad oēs cōditōes regitas. illa scientia que ē sibi facilis vel difficilis absolute facilis vel difficilis erit denomināda. 2 illa absolute altera difficilior dicef que sibi difficilior fuerit: quocūq3 deducto extrinseco impedimēto vel iuu mento sicut maiori animi inclinatione ad vnaq3 acqñit: dam q3 ad alias: vel maiori cōmoditate rōne docētis: vel aliozum que extrinsecus requiruntur.
Contra dicta dubitat. Prio d3 supponē tertiā accepta pte metaphy sic diffi cilioz sicut illa que habet in izº sequitur ex dictis q3 res pectu hois optime dispositi est difficilis: q3 tñ respectu eius nō sit facilis. arguit sic: q3 si sic sequit q3 respectu al terius ea difficilioris facilis diceretur. psequēs est falluz: q3 nulla reperiri potest ea difficilior vt pro nūc suppono. cōsequētia 2 a simili sicut parū dicit respectu maioris 2 remissuz respectu intensioz. C Sorte diceretur q illa scientia dicitur facilis respectu difficilioris non que de facto sit: sed quā dari nō repugnat: sicut summus gradus albedinis dicitur remissus respectu intensioz imagia bilis siue quez dari nō repugnat. C Sed contra. repu gnat dari aliquid deo perfectius 2 magis a sensibus re motū. q3 repugnat dari sciaz aliqñ scientia que de deo habet difficiliorē: qre 2c. C 2º dubitat d3 pñes pñadoq aliqñ notitia sit intellectui fm se facilis aut difficilis: 2 sup pono ad pñs tāq3 pbabile 2 a multis tenet: q3 spēs itel ligibiles sine alicuiº fantasmatis pñtia cerro tpe in itelle ctu cōferuari possint: sic sit fortes bñ habituarus p mul tas pñes geometrice: 2 per multas pñones metaphy sic 2 sequit q3 intellectº p se discurrendo de pñibº geometrie cognitū ad alias icognitas faciliº discurret: 2 alias de no uo facilius adifcet q3 de cognitū metaphy sic ad inco gnitas cōcedēdo: eo q alyz paribus pñes metaphy sic tardius adifcet: 2 tñ hoc intellectui 2tinget fm se 2 nō rō ne sensu sibi deferuētuz: cū intellectº for. sine sensu ali cuius adiutorio vtrobiz p se discurret mediātibº vlibº spēs in intellectu referuatis: vt ponit in casu: quare 2c. C Itē intellectº p se discurrendo sine alicuiº sensu adiuu rio alyz paribº faciliº sciam de plāta aut aiali vel alia r nāli acgrēt q3 sciam de tpe vel de mā pma: hoc 2tinget intellectui rōne sui tñ. q3 2c. 23 pñia eniz minoz: 2 maior p est cōcedēda: q3 plāta vel aial vel alie h3 res nāles sūt res magne 2 pfecte entitatis. tempus vº 2 materia pma sunt minime 2 impfectissime entitatis: sed vñ quod q3 fm q3 habet de entitate ita est appbēdibile ab intellectu: igitur h3 res naturales ex parte iparū facilius ab intellectu ap prehēdunt p se discurrete q3 tempº aut materia pma: quare 2c. C Forte diceret q nullum illoz intellectº fa cilius appbēdit q3 reliquū: nisi fm q3 per dispositiōes impressam sensibº magis fuerit habituarus pro vniº q3 p alterius cognitōe: 2 fm hoc maior vel minor difficultas ex pte sensuuz insurgit: 2 nō ex pte intellectº. C Sed hoc nihil est. addaf. n. in casu q3 vtrobiz sit intellectus eqū ter habituat per impressiōne factā a sensu: tūc videt q3 adhuc ex pte rez cognitaz aliqua diuersitas insurgit: cum res maioris entitatis fm se sint facilioz cognitō nis 2 presertim res naturales sensibilibº cōiuncte. C Cō firmatur argumentum pncipale sic. si per possibile itelle ctus noster sine sensatis intelligere possit: ita vt nullo mō ad eius cognitionem reqreret cognitio sensitiva: adhuc aliquod obiectum facilius 2 aliquod difficilium appbē deret: talis aut difficultas non ex pte sensuuz 2tingeret: s3 ex pte ipsius intellectus. ergo intellectui fm se accedit dif ficultas aliquid appbēdēdi. 23 pñia. cū minoz 2 maior ex predictis patet: tunc enim facilius res naturales nobiliss

entitatis appbēderet: sicut aial aut plantā q3 res mi nime entitatis: vt tempus aut materiā pma: quare 2c. C Cōfirmat 2º sic. intellectus humanº nō ad oia cognosci bilia eqūter: s3 fm se magis ad vñū q3 ad reliquū inclinat q3 ceteris oibº paribº magis 2 faciliº est s3 se aptº vñū ap prehēdere q3 reliquū: qre 2c. añs arguit. intellectº huma nus fm se ad vñā magis inclinat 2 ad pncipia q3 ad pñes. inclinat enī magis ad assentiēdū huic: de quolibet dicit eē vel nō eē: vel de pūcto ad pūctū rectā lineā ducere cō tingit: q3 cōclutionibus metaphy sic vel geometricis: ergo 2c. cōsequētia 2 antecedens cōmuniter patent.
Ad primus dupliciter responderi pōt. vnoº sic ibi re spōdebat. cū enī scia. izº metaph. finito gradui corride: at ex parte illiº finiti gradus nō repugnat sciam intēiozi gradu difficile dari. Et p hoc p3 ad rōnē in oppositū. cōce ditur. n. q3 sicut repugnat aliqd eē deo pfectius: ita repu gnat sciaz aliqñ humanā difficiliorē eē scia que de deo habet: sed hoc nō repugnat ex parte gradus difficultat: vt dictū fuit. C Alter rñdet q3 illa scia est facilis nō re spectu scie difficilioris: s3 respectu alicuiº rei vel actionis specius difficultatis: sicut a fili cū sumus gradus albedi nis sit remissus q3 finitº: nō dñ remissus respectu intēio ris gradus albedinis: s3 respectu intēiozis gradus morº: qre 2c. C Ad 2º vñū vñ mibi pp argumēta ibidē ad ducta difficile defendere illud correlariū. veruz q3 mibi dñ pbabile apparuit: rñdebo mō quo meliº videbit. po stea tenebo oppositā partē. C Ad pma igit rōnē pt pmo rñderi nō admittēdo suppositū: vt multi tenuerunt: 2 vñ magis approbata opio. C Et tūc pñter diceret intellectū discurrete faciliº adifcere pñes geometrice alyz paribº: q3 faciliº sibi pñtant fantasmatis que ducit in cognitō nes intellectiua rez vñuz que in geometria pñderant: 2 cū bñ spēs vñes a fantasmatis depēdētē directe ducit in rerū mathematicarū cognitōne. in metaphy sicis ve ro spēs a fantasmatis depēdētē nō directe: 2 p se ducit in cognitōne rerū ibi pñderatarū. nō. n. bñe pōt intellectº humanº pñiā intelligibile spēm dei 2 intelligētiarū per quā directe: 2 p se intellectui pñtentē: s3 o3 vt p qñdaz spēs suoz effectiui: sicut p spēm motº vel orbis oueniat i eo ruz cognitōne: nō igit 2tinget intellectui fm se difficul tas: s3 rōne sensuū: q3 si mediātibº sensibº ita pñtari sibi possent fantasmata p se 2 directe dei 2 intelligētiarū rep sentatiua sicut rerū geometricaz: ita facile foret alyz pa ribº intellectui sciaz de deo 2 intelligētyz acgrere sicut scie tiaz geometrice: s3 hoc fieri nō pōt pp ipoz sensuū ibecal litatē. C Secdo aliter rñderi pōt admissio suppositio gra tia argumēti: q3 iō intellectº geometricas pñes citius addi scer: q3 ex pte sensuū q3dam acqñuit dispōnē: pp quā citi us discurret in eas: 2 cūdez citius assentiet: cū cā est: q3 p sensus iaz sibi pñtata sunt fantasmata rerū geometri caruz ex qbus in intellectu possibili pducte sunt spēs itel ligibiles illarū directe 2 p se representatiue: s3 p nulla fan tasmata pducte sūt i intellectu spēs itelligibiles immedia te per se 2 directe representatiue dei 2 intelligētiarū. qre cō cludit hāc difficultates ex parte sensuū puenire: nō 2 ex pte intellectº. C Ad scdaz rōnē sūt rñdet q3 hoc ideo 2tingit: q3 valde facilius mediātibº sensibº in intellectu ipri munt spēs intelligibiles plante aut aialis. ille etiaz dire cte 2 imediate plantā aut aial representat: sed mā pma nō habet spēm pñiā in intellectu: quare 2c. C Ad fortifi cationē cū ponit intellectū vtrobiz esse eqūter habitua uz: dicit q3 hoc nō obstāte adhuc intellectº difficilium de ueniet in noticiā sciētificā rēpois aut māc pme 2c. q3 vñ terius discurredo sciam illoz inuestigabit per spēs nō p prias: s3 ipoz: mediate vel nō directe representatiua 2 ma

gis a sensibilibº remotas q3 spēs intelligibiles aialis aut plante. C Nota tñ q3 s3 gra augmēti sit admissuz intelle ctum sine adiutorio sensus aliquādo discurrete 2 sciētā acquirere: puto nō ita de facto cōtingere: nec forte vñq3 cōtingisse vt notabilez faciat intellectus sciētificū pces sum sine actuali fantasmatis pñtatione: 2 tūc facilioz ē respōsio: vt apparet ex dictis. C Ad tertiā rōnez negaf añs. C Ad pbationē rñdet pñter tūc q3 mā pma nō eēt difficilium intelligibilis q3 aial aut planta. C Et si argui tur. mā pma minus haberet de entitate: ergo difficilium fm se esset cognoscibilis ab intellectu. negaf pñia. sed se quit q3 fm se minus intelligibilis esset. aliud eniz est fm se esse minus intelligibile: 2 aliud fm se difficilium intelli gi posse. C Et si arguit. q3 tunc ex parte rei cognite nulla esset difficultas intelligēdi: sed illa soluz pueniret rōne nostri modi cognoscēdi. C Respōdet pbabiliter illud cōcedēdo: 2 de hoc infra. Et si qñat qre h3 entia modice entitatis dicunt minº itelligibiles: post q3 ex b nō appel lanf difficiliº itelligibilia: pōt rñderi hoc esse. q3 s3 se sūt apta pducere spēm valde remissam in intellectu: 2 per pñs debilius intelligibilia: sed ex hoc nō sequit q3 diffi cilius. 2 per oppositum res magne entitatis sunt apte for tem pducere spēm: 2 pñs fortiº itelligibiles: s3 nō seqt q3 faciliº. C Ad qrtā rōnē dñ q3 argumēta ibidē ad ducta difficile defendere illud correlariū. veruz q3 mibi dñ pbabile apparuit: rñdebo mō quo meliº videbit. po stea tenebo oppositā partē. C Ad pma igit rōnē pt pmo rñderi nō admittēdo suppositū: vt multi tenuerunt: 2 vñ magis approbata opio. C Et tūc pñter diceret intellectū discurrete faciliº adifcere pñes geometrice alyz paribº: q3 faciliº sibi pñtant fantasmatis que ducit in cognitō nes intellectiua rez vñuz que in geometria pñderant: 2 cū bñ spēs vñes a fantasmatis depēdētē directe ducit in rerū mathematicarū cognitōne. in metaphy sicis ve ro spēs a fantasmatis depēdētē nō directe: 2 p se ducit in cognitōne rerū ibi pñderatarū. nō. n. bñe pōt intellectº humanº pñiā intelligibile spēm dei 2 intelligētiarū per quā directe: 2 p se intellectui pñtentē: s3 o3 vt p qñdaz spēs suoz effectiui: sicut p spēm motº vel orbis oueniat i eo ruz cognitōne: nō igit 2tinget intellectui fm se difficul tas: s3 rōne sensuū: q3 si mediātibº sensibº ita pñtari sibi possent fantasmata p se 2 directe dei 2 intelligētiarū rep sentatiua sicut rerū geometricaz: ita facile foret alyz pa ribº intellectui sciaz de deo 2 intelligētyz acgrere sicut scie tiaz geometrice: s3 hoc fieri nō pōt pp ipoz sensuū ibecal litatē. C Secdo aliter rñderi pōt admissio suppositio gra tia argumēti: q3 iō intellectº geometricas pñes citius addi scer: q3 ex pte sensuū q3dam acqñuit dispōnē: pp quā citi us discurret in eas: 2 cūdez citius assentiet: cū cā est: q3 p sensus iaz sibi pñtata sunt fantasmata rerū geometri caruz ex qbus in intellectu possibili pducte sunt spēs itel ligibiles illarū directe 2 p se representatiue: s3 p nulla fan tasmata pducte sūt i intellectu spēs itelligibiles immedia te per se 2 directe representatiue dei 2 intelligētiarū. qre cō cludit hāc difficultates ex parte sensuū puenire: nō 2 ex pte intellectº. C Ad scdaz rōnē sūt rñdet q3 hoc ideo 2tingit: q3 valde facilius mediātibº sensibº in intellectu ipri munt spēs intelligibiles plante aut aialis. ille etiaz dire cte 2 imediate plantā aut aial representat: sed mā pma nō habet spēm pñiā in intellectu: quare 2c. C Ad fortifi cationē cū ponit intellectū vtrobiz esse eqūter habitua uz: dicit q3 hoc nō obstāte adhuc intellectº difficilium de ueniet in noticiā sciētificā rēpois aut māc pme 2c. q3 vñ terius discurredo sciam illoz inuestigabit per spēs nō p prias: s3 ipoz: mediate vel nō directe representatiua 2 ma

Itē qz subito itelligeret: nō succēssive cū nulla tūc vide-
ref eē cā succēssiois: qre rē. ¶ Ad p̄mū negat̄ p̄na. q̄m̄is
enī itellec̄t̄ hūan̄? sit suba imāli: tñ cū gradū teneat̄ ifi-
mū i gñe subaz: sepatay: et nā sua a v̄tutib⁹: sensitiuus est
ap̄? imitari: et nā sua a v̄tutib⁹: sensitiuus est
re: et hec fuit cū difficultate. Cū aut̄ dicit̄ qd difficultas ar-
guit resistētia que in v̄tute imāli nō repit̄. d̄r qd duplr̄ ac-
cipit̄ resistētia. vno mō positue et p̄pe sūpta: q̄lis est inter
duo. p̄pe sūta: sicut iter calidū et frigidū: alia ē resistētia i-
proprie et p̄uatiue. p̄ma i intellectu repiri nō pōt. et v̄o sic.
Intellect⁹ enī aut nullo mō: aut remisse hituat⁹ cū maiori
difficultate sciaz iuestigādo acgrit̄: q̄ p̄fecte hituat⁹. opz
enī p̄les facere actuales p̄sideratiōes ad intēsiōe sui hū-
tutis: et p̄ter ad scie acq̄sitiōe. et hoc iō p̄tingit̄: qz resisten-
tiā hz p̄uatiuā. s. p̄uatiōe hitus oino: vel p̄uatiōe hitus
intēsi. ¶ Ad sc̄d̄ negat̄ aīis duplici cā. p̄ qz dato qd itelle-
ctus human⁹ sine imutatiōe a sensu facta itelligere pos-
set. ad huc nisi aliud ponat̄ ipse ex nā sua cēt ingredō dis-
cursiuus in seipso p̄tinue habitū generādo intēsiōe: et h̄
iō p̄tingeret: qz nō itelligere posset nisi ab extrinsecis ob-
iectis spēs recipiēdo: neqz opozteret qd itelligeret sic alie
intelligētū cū sit illis imp̄fectior f̄m nām suā. neqz etiā
opozteret qd nō succēssive itelligere posset p̄ eandē cām.
¶ Sc̄da cā cēt ex p̄e obiectoz. vñ debemus imaginari
qd sicut visus aliqd obm debilitat̄ et cū difficultate p̄p̄-
hēdit p̄pter et⁹ debile imutatiōe: sicut remisse coloratū
et aliqd p̄pter nimis intensam imutatiōe sicut soles aut
aliud intēsi lucidū. aliqd v̄o bñ p̄p̄hēdit tanq̄ obiectū
bene p̄portionatū. a sibi si itellec̄t⁹ sine imutatiōe sensus
intelligere posset aliqd obm debilitat̄ et difficultat̄ itelli-
geret. p̄pter eius remissā spēm itelligibilē: quā ageret in
intellectū: sicut tps motū p̄ctū et mām p̄mā: et aliqd p̄p̄-
nimis intēsi spēs eius si recipe posset sicut itelligētias. ali-
quod vero itelligere posset facit̄ tanq̄ sibi p̄portionatū
obz. p̄tingit aut̄ illud: qz cū ens sit obz p̄mū itellec̄t⁹: illud
f̄m se debiliōe cēt aptū cāre spēm in intellectu: qd est mi-
noris entitatis. illud v̄o fortiorē qd est maioris entitatis:
vt cōiter d̄r: qre rē. et hec de articulo p̄mo.

Quantū ad secundū sit p̄ma distinctio.
sciaz aliqūā eē alia
faciliōe duplr̄ p̄tingit. vno mō rōne melioris p̄portiois
intellectus cū obiectis de qbus directe et p̄ncipalr̄ in ista
scietia cōsiderat̄. et rōne melioris p̄portionis modi p̄ce-
dendi. patet de se. ¶ Sc̄da distinctio. scietia aliqūā esse
alia difficultiōe rōne disproportionis cū intellectu duplr̄
intelligi posset. vno mō cū intellectu absolute: nō in p̄pa-
ratiōe ad sensus. alio mō cū intellectu in cōparatiōe ad
ea per que ipse p̄p̄hēdit tanq̄ p̄ me⁹ sibi deseruētia. s.
sensus tam exteriōres q̄ interiōres. p̄mo mō adhuc duplr̄
p̄tingit. vno mō qd sint obiecta modice entitatis v̄l actua-
litas: et h̄ mō scietia de tpe mām p̄mā et h̄ sc̄ntib⁹ scietia
de elemētis difficultiōe diceret̄: eo qd talia entia f̄m se dif-
ficultius ab intellectu sūt apta cōp̄hēdi q̄ elemēta p̄pter
causas sup̄ius assignatā. alio mō qz p̄pter excessus poten-
tie et p̄fectiois que habēt obiecta sup̄ ipsi⁹ reddunt̄ sibi
magis disproportionata: sicut sol est visui disproporciona-
tus: et hoc mō scia de deo et intelligētys quo ad carū qui-
ditatē difficultiōe aly⁹ intellectui diceretur. Si vero dicit̄
difficultiōe ex disproportionē obiectozū in cōparatiōe ad sen-
sus: sic scia de deo et intelligētys difficultiōe diceret̄ q̄ scie-
tia de elemētis: eo qd de⁹ et intelligētie sunt obiecta a sen-
sibus nostris maxime remota: elemēta vero p̄ suas q̄lita-
tes sunt valde p̄pinqua: et p̄nōs facili⁹ itelligibilia q̄ d̄a
et intelligētie. hec distinctio et metaphysice v̄tualr̄ habe-
tur. s. apud r̄ñsiones p̄mā in articulo p̄cedēti nō haberet
locū oino. bic tñ itelligo de obiectis formalr̄ acceptis. s.

quo ad modos qbus in scietys p̄siderant̄. Cōtingeret enī
scietia aliqūā de aliquo obiecto eē alia eiusdē obiecti scia
faciliōe p̄pter modi p̄sideratiōe diuersitates: sicut scia de
deo et intelligētys quo ad opatiōe secūdā que ē mouere
multo faciliōe est q̄ eoz scietia quo ad opatiōes p̄mas q̄
sunt itelligere et velle: deus aut̄ vt motor p̄mus alteruz
est obm formalr̄ q̄ vt itelligēs: et hoc iō p̄tingit: qz moue-
re ē opatio sensib⁹ n̄ris p̄pinq̄. itelligere aut̄ et velle ipoz
est remotissimū: qre rē. ¶ Rōne v̄o modi p̄cedēti dicit̄
scietia faciliōe: qz p̄cedit p̄ me⁹ rōne quoz nulle vel pau-
ce insurgūt dubietates: q̄lia sunt me⁹ geometrica: et h̄ iō
p̄tingit: qz v̄plurimū nō nisi vñ adducit̄ mediu ad vñā
p̄nez et eide imediariū. sunt etiā ista me⁹ de rebus abstra-
ctis per intellectus a quacūq̄ varietate et trāsmutatiōe.
plerunqz enim difficultas in re consideranda p̄ouenit
ex illius rei magna varietate et pluralitate mediōz ad
eandem conclusiōem: tunc. n. aly⁹ paribus plurcs di-
bitationes insurgūt: merito quaz scia ista reddit̄ difficult.
hoc mō geometriā aly⁹ parib⁹ scia nāli faciliōe dicerō-
mus. plures aut̄ extrinsece et accitales cause concurrere
possunt ad alicū scie difficultatem: de qbus bic nō expe-
dit facere mētiōe: sicut ordo idebitus in bis q̄ scribunt̄
aut p̄ferunt̄: paucitas verboz nimia: aut p̄lixitas eoz:
iproprietas vel obscuritas: ex qbus oibus reddi pōt aliq̄
scia difficultis: nō intrinsece rōne ipsius: s. extrinsece rōne
docentis ore vel scriptura. Ideo studere d̄z q̄libz doctri-
nam aly⁹ p̄bens p̄fertis nālis p̄bie vti claritate verbo-
rum et p̄prietate euz debita moderantia et debito ordine
eoz q̄ scribunt̄ aut p̄ferunt̄. ¶ Ultima distinctio. qdā est
aia vegetatiua tñ vt aia plante: qdā sensitua. sicut aia
hūmā: qdā vero itellec̄tūa. p̄z de se. ¶ Prima conclusio.
scietia metaphysice de deo et aly⁹ substantiys separatis
est q̄libet alia difficultiōe. p̄z de mēte p̄bi. p̄mo et sc̄do
metaphysice: et arguit̄ rōne sic. Deus et intelligentie sunt
obiecta a sensibus nostris maxie remota et magis remo-
ta q̄ obiecta aliaz sciaz: eo p̄fertim mō quo ibi cōfide-
rantur: et cū hoc valde excedunt potentiā itellec̄t⁹ nostri
ergo rē. p̄na tenet: cū ibi cōcurrāt due intense cause diffi-
cultatis: et intēsiōes q̄ i aly⁹ iueniant̄. et assumptū p̄z. cō-
siderat̄ enī ibi de substantiys separatis nō quo ad aliquas
opatiōe sensibile: sed quo ad eoz qditatez et opatiōes
p̄mas q̄ sunt itelligere et velle: et hec maxie sunt abstra-
cta: vt p̄z. ¶ Item cū deus et intelligentie sint entia aly⁹
rebus maioris p̄fectionis: segtur qd valde excedūt poten-
tiam intellectus nostri: et p̄nōs p̄ excessus potentie vel
entitatis supra intellectū humanuz reddunt̄ sibi dispo-
portionata obiecta: qre rē. ¶ Sc̄da cōclusio. licet ita sit
vt sc̄lo p̄cedens dicit̄: nō tñ q̄libet scia de deo et itelligen-
tys est q̄libet nāli difficultiōe. probat̄ sic. scia que habet̄ s̄
p̄hycōz. de substantiys sepatis nō est difficultiōe: scia de aia
intellectūa q̄ habet̄ i 3⁹ hūi⁹. ergo rē. assumptū arguit̄. i
s̄: p̄hycōz p̄siderat̄ de substantiys sepatis quo ad earum
opatiōe sensibile. s. mouere: et hoc nō videt̄ magne diffi-
cultatis. in 3⁹ vero huius determinat̄ de aia intellectūa
f̄m se et quo ad opatiōe que neqz per se neqz per acciōe
cōp̄hēdit̄ a sensu: et hoc videt̄ magne difficultatis vt
de se p̄z. ergo rē. ¶ Tertia cōclusio. scia de anima quo ad
istam partem in qua de anima vegetatiua et anima sensu-
tiua determinatur nō est oibus aly⁹ nālibus difficultiōe.
p̄z ex q̄nto argumento p̄ncipali et cōfirmatiōe quart.
¶ Quarta sc̄cia de aia intellectūa que habet̄ 3⁹ hūi⁹ ē
aly⁹ oibus nālibus difficultiōe. s. p̄bat̄ sicut p̄ma. aia enī
intellectūa est a sensibilib⁹ valde remotior q̄ cerere sunt
nāles. Item. eius opatiōes de qbus ibi determinat̄ sunt
opatiōibus aliarū rez: nāliū a sensibilibus remotiorē:
qre rē. ¶ Itē arguit̄ rōne p̄bi sic. circa aiaz et p̄fertis itel-

lectūa plurime et graues versant̄ qōnes siue difficultates
q̄ rē. p̄na et assumptū p̄z discurrēt̄ p̄ cas qōnes q̄s enu-
merat̄ p̄hs in p̄hemio huius p̄mi. cā aut̄ p̄p̄ quā plures et
maiores versant̄ difficultates circa aiaz ē. qz a corpe aia-
to plures et magis diuerse p̄ueniūt opatiōes spēs vel gñe
distinere: quaz aia ē p̄ncipiū effectiuū: q̄ ab aly⁹ corpoz-
ibus nālibus: ex quo p̄tingit mirari cās eaz: iquirēdo et cō-
sequēt̄ difficultates mouere: qre rē. ¶ Itē aia itellec̄tū-
na de se ipsa sciaz h̄re nō pōt nisi reflexe: de oibus v̄o aly⁹
nālibus directe pōt sciaz h̄re: sibi aut̄ difficultior est via re-
flexa q̄ directa. q̄ rē. et p̄na cū mōio. maior aut̄ est Ap.
p̄ hūi⁹. Item qdā arguit̄ sic. aia itellec̄tūa difficultat̄ ē
cognoscibilis ex nostro mō cognoscendi. qz. s. a sensibilib⁹
remota: et cū hoc sc̄dm se ē difficillime cognoscibilis ab in-
tellectū. q̄ rē. et p̄na qz ille sunt due p̄ncipales cause diffi-
cultatis. p̄ pars aīis ex dictis est manifesta. sc̄d̄z sic p̄-
bant. vñ quoz qz in tantū est itelligibile in q̄tū est i actu:
s. aia itellec̄tūa minime est in actu: cū sit in potētia respe-
ctū oīum itelligibilū: vt p̄z. 3⁹ hūi⁹: sic mā p̄ma est in po-
tētia respectu oīuz formaz nālium. q̄ aia itellec̄tūa se-
cundū se minime est itelligibilis. et per consequens secun-
dum se difficillime cognoscibilis.

Sed hoc vltimuz nō puto bñ dictū. qz aia
intellectūa multo ē nobi-
lior et maioris entitatis q̄ aia plāte. esse ē subale hois ita
dependet ab aia itellec̄tūa sic eē plāte ab aia ipsius: et tñ
aia plāte est ens in actu et nō pura potētia. q̄ rē. p̄na et aīis
sunt manifesta. ¶ Itē f̄m opi. p̄mentatoruz quā sequunt̄
sic dicit̄: aia itellec̄tūa ē suba separata et hūano corpoz-
ri nō vnita. q̄ magis est in actu q̄ aia hūmā vel aia plante.
p̄na et aīis de se patet. ¶ Sc̄z ad rōne eoz. negat̄ qd aia in-
tellectūa minime sit in actu. Et cū arguit̄ qd sic qz ē in po-
tētia respectu oīum itelligibilū r̄idet̄ negādō p̄nāz. est
enī in potētia ad spēs oēs itelligibiles non tanq̄ ad ea q̄
sunt sua p̄fectio subalis: s. tanq̄ acciōe qdāz que in aia fun-
dant̄ tanq̄ in subo: et ab eadē quo ad suū eē dependent: s.
mā p̄ma sic est in potētia respectu oīuz formaz nāliuz de
p̄dicamēto subit̄: qd ab illis quo ad eē depēdet: et a for-
ma nāli que sibi inheret depēdet māe p̄fectio subalis. q̄
re nō est oimoda silitudo. De hac mā tangeſ in. 3⁹ hūi⁹.

Sed hic cadit dubiū qz ex p̄dictis v̄t sequi qd
aly⁹ nālibus difficultiōe. p̄nōs ē p̄nāz p̄bi in textu: et p̄mē-
tatoruz. et p̄na p̄bat̄. qz f̄z maiorē eius p̄tē. s. eaz que habe-
tur p̄ et 2⁹ hūi⁹ est multis aly⁹ faciliōe. q̄ nō obstāte qd f̄m
pariam eius partē que habetur 3⁹ hūi⁹ sit difficultiōe: vt
dicit̄ qd nō absolute est oibus aly⁹ difficultiōe appellāda.
¶ P̄o r̄ñsione noto p̄mo qz lz facile et difficile sint rela-
tiua sicut magnū et parū: tñ se habent iuicem sicut posi-
tiū et p̄uatiū: ita qd difficile est positiū facile vero p̄u-
natiū sicut etiaz itensum se hz positiue respectu remissi-
et remissum p̄uatiue. idēz dico de magno et paruo. ¶ No-
to 2⁹ qd aliud est esse maioris difficultatis extēsiue et aliō
est esse maioris difficultatis itēsiue. totum hoc p̄z. ¶ Ad
dubiū igit̄ pōt aliqz facit̄ expedire qd sufficit ad mentes
Aristo. sciam istā q̄ in 3⁹ hūi⁹ habetur esse oibus nālib⁹
difficultiōe. veruz qd p̄hs in p̄bando hāc sciam esse de nu-
mero difficultimoz arguit̄ p̄ hoc mediu: qz circa eaz sunt
plurime et difficiles qōnes: in enumerādo aut̄ illas ponit
multas culibz aie cōes. Ex qbus videt̄ itēdere hāc sciaz
esse difficulte quo ad omne genus aiaz. Ideo ex notatis
aliter r̄nderi pōt: qd qd difficile sit positiū iō ab itensiori
gradu sue difficultatis hec scia veniari 03. illi que in
3⁹ habet̄. et p̄ur d̄r qd si p̄mus et secūdus ita difficiles cēt
sicut tertius: tunc tota scia libri de aia non esset intensiuē
maioris difficultatis q̄ nunc: s. solū extēsiue. Ex quo p̄z

q̄ neganda est p̄ntia p̄ma: et rō p̄bans eam. ¶ Quidā tñ
sic bic dixerunt: totā hanc sciam necdū tertiu eius eē val-
de difficile hac rōne moti. omnes. 4. p̄p̄ones bic declarā
de sunt dubie ad vtrāqz p̄tem ita vt itellec̄tū non possit
fixum et certū habere assensum magis ad vñā q̄ ad aliaz
p̄tem. igit̄ rē. et p̄ntia. quia scietia requirit firmuz assen-
sum sine credulitate de re que scitur. et assumptum pa-
tet vt dicunt per multa discurrēdo. dato enim qd tenea-
tur in hoie siml et in asino nō esse nisi vñā substantialem
formā: tñ hoc nō est demonstratū: et oppositū eius appare-
ter sine p̄dictione defendi potest. idem dico de istis p̄po-
sitionibus. omnes aie sunt eiusdem spēs: equus et asinus
non d̄nt specie essentiali: et sic de multis aly⁹: et hoc ideo
cōtingit qz h̄ p̄positiones bic p̄siderate nō sunt imedia-
te neque p̄pinque alicui p̄n: per se noto: qre rē.

Ad rationes p̄ncipales. Ad p̄mā dicit̄ qd si ar-
gumentuz aliquid p̄cluderet. p̄-
baret istam conclusiōem qd obiectum itelligibile agit
intellectionem sine ipsius obiecti difficultate: hoc autēz
concedi potest. ¶ Si tamē arguit̄ qd et agit sine difficul-
tate passi. s. itellec̄tū postq̄ sibi non resistit: d̄r p̄mo qd in
alicui scie acq̄sitiōe itells h̄re pōt resistētia p̄uatiuam et
iproprie dicit̄ sic sup̄ dicebat̄. Dico 2⁹ qd in opatiōibus
sensitiuis ad h̄ acq̄sitiōe regit̄is ē aliq̄ re⁹ positiua p̄-
p̄tinne spēs resolui et eoz opatiōib⁹: qre p̄cludit̄ minorē
nō esse semp verā. nō tñ habere p̄cōueniētia aliqūā vni-
cas itellec̄tūe p̄duci posse sine tā sensus q̄ itells diffi-
cultate: vt si p̄spēs in memoria referuat̄ sine aliq̄ ingli-
tione spēs itelligibil⁹ p̄duceret̄ obm itelligibile repit̄as.
sed hoc nō eēt d̄dicta. volum⁹. n. sciaz vñā totalē q̄ nō so-
lam itellec̄tūe: s. aggregatū ex p̄ccsib⁹ multis icludit̄
eē itellec̄tūi difficile quo ad et⁹ acq̄sitiōe: et h̄c verū: vt
ex p̄dictis p̄z. ¶ Ad sc̄dam rōne negat̄ maior. Sic. n. ac⁹
dicit̄ agenti difficultis: qm̄ difficulter ista agit: ita dicit̄ pōt
passio difficultis: qz istā difficultat̄ recipit. ¶ Ad rōne i op-
positū d̄r qd aly⁹ p̄b⁹ tūc ac⁹ est passo difficultiōe: euz p̄e-
dispositū fuerit ad istā recipiēdas. Et cū d̄r qd nō: qz tunc
passus fortū resistit actioni agētis: negat̄ p̄na: s. poti⁹ op-
positū icludi d̄z et p̄fertim si passus ad talē actionē icline-
tur: sic in p̄posito itells ad sciam nāliter iclinaf: lz q̄nqz
sibi p̄uatiue resistat. pōt et cōcedi qd dato aliq̄ passo māli
sic acere v̄l aq̄ cū peius est dispositū min⁹ difficultat̄ i re-
sistēdo: magis tamē difficulter recipit actionē agentis.
¶ Ad p̄firmatiōe p̄cedit̄ p̄na p̄ aly⁹ p̄b⁹. Ad rōne in
oppositū negat̄ maior: sic. n. sol qz visui disproporcionat⁹
nō ē bñ apr⁹ cāre visionē: ita sube separe qz nimis itelle-
ctui disproporcionate nō bñ apte sunt cāre in nobis itel-
lectionē. ¶ Quidā tñ p̄cedūt qd sube separe f̄z se sūt ma-
gis apte in nobis suā cāre itellec̄tūe q̄ alia oba. Et p̄nōs
negat̄ p̄nāz p̄mā. Sc̄z ipsi et nos in alio et a⁹ sensu istā p̄p̄-
nē accipim⁹: qre nō puto eē p̄dictionē. ¶ Ad aliā p̄firma-
tiōe negat̄ p̄na: imo oppositū p̄tingit: p̄cientē itelligen-
do hoiem scia habituatū: s. argumētū hz cuidētia de pas-
so māli: qd difficultat̄ et debilitat̄ in patiēdo: sic cū portat
soz. c. libras: difficulti⁹ est ei portare vñā libzā vltra q̄ si so-
luz portaret. so. Intellect⁹ v̄o cū nō positiue resistat plū-
bus habituat⁹ magis disponit̄ ad alioz itellec̄tūe. Nō
haberē tñ p̄ incōueniētia: imo ē rōnabile: qd itellis hūan⁹
actualr̄ multa itelligēs cū p̄tinua fantasmātū p̄ntia diffi-
cilis aliud obm de nouo itelligeret: q̄ si actu pauciora
itelligeret: qz sensus et eoz spūs nō ita bñ itēti eē possent:
sed h̄ nō ē d̄dicta: qre rē. ¶ Ad tertiā rōne p̄cedit̄ p̄nōs et
p̄na p̄ma. Ad rōne in oppositū d̄r qd ista maior v̄itate hz
de potētia sensitua exteri⁹ cognitiua. itellec̄tūi v̄o nō p̄-
p̄rie d̄r aliq̄ obm p̄pinquū neqz remotū. dico v̄tteri⁹ qd
lz iproprie loquendo aia itellec̄tūa sit sibi maxime p̄pin-

Veritur septimo vtz accntia co ferat ad cognoscendū rei qditarē. Ad negatiua arguitur qz si sic esset aut illa essent accntia ppa aut coia. nō coia. talia. n. ifinita cē pūm codē: vt pz p pby coz: ifinitū aut est igno tuz. vt ibidē pz. g. rē. nō ē accntia ppa.

qz ad cognitionē ipioz p se fac cognitio qditaris. g. ad cognitionē qditaris nō p se pferre pōt cognitio accntis pporoz. t3. nō. qz alr daret demfatio circularis: t3. nō ē. Ap. in lra. Sedō. spēs accntis est solū accntis t nō sub stantie repitativa. g. cognitio accntis per spēm suaz non cōferre pōt ad cognitionē qditaris subiecti sui. t3. nō. cū cognitio nō fiat nisi mediante aliq spē. anō arguitur pmo auctoritate phi. 7. metaphyice: vbi videt velle qz nihil agere pōt vltra spēm ppa sine vltra gradū potētie sue. si tñ spēs accntis subam repitaret: tunc obm vel spēs ei ageret vltra gradū potētie sue: qre rē. P. similitudo soluz illius est representatiua a quo decedit s3 spēs accntis a solo accntē decidit t non a substantia. g. rē. Tertio. eadem sunt principia essendi rei quiditaris t illam cognoscendi: acciditua vero non sunt principia essendi rei quiditaris: sed cō. ergo neqz sunt pncipia cognoscendi. ergo rē. maior ē Ap. 2. metaphyice: t minor ē eiusdē 7. metaphyice. 4. accntis cognoscit a sensu: sube vō qditar ab intellectu. g. accntis nō facit ad cognitionē sube: t3. nō. qz si faceret oporteret vtrūqz ab eadē potētia apprehendi. anō ē 2. mētatoz 2. h. Quidō. si sic esset p tingeret qñ accntia nobis cēt notiora: t3. nō de se. qz nōa sit falsus arguit auctoritate phi 7. metaphyice: vbi dicit qz suba est pōt accidēre tā tpe t rōne: t p nōa ē pōt quo ad nram cognitionē: qre rē. Sexto. si accntis pferret rē. hoc pter tim tingeret pp ueniētā quā h3 cū sube qditar. Sed 3. plus adimittē ueniūt due sube sic equis t asin qre qditar t ei accntia ppa: t nō illaz subaz vna nihil vel pax cōfert ad alteri cognitionē. igit rē. t3. nōa cū minor maior pz: cum suba t accntis differāt gñe gñalissimo. equi aut t asin sunt sola spē dntes. 7. si quiditas ē p mūm obiectū intellect. g. nihil pōt intellectui cē noti rei qditarate: t per nōa non pōt p accntia declarari. pma nōa t3. qz obm potētie v3 esse pmo cognitū ab eadē: vt pz 2. bul. t anō ē Ap. 3. bul. 4. Ultimo accntis notitia sepe dicitur errorē circa sube cognitionē. anō pz experientia. Ex colore eniz cōpento sepe auricalēu indicamus esse aurū: t illa num iudicam esse argentum. igit rē.

In oppositum est Ap. p hui vbi dicit. Vide tur aut nō solū rē.

In hac questioe duos ponaz articulos. In pmo videbit qditar ad sim plicē sube cognitionē pferat cognitio sui accntis. In scdo magis ad ppositū Ap. videbit: qditar accntiū cognitio scē tifica cōferat ad scē tificā qditaris cognitionem.

Quantum ad p mū sit bec p diuisio: accntis qdā coia: qdā vō ppa dicunt. Exēplum pmi. vt color t sapor. exēplū scdo. vt risibile t di sciplinabile. dnt aut bec abinuitē: qz accntia coia nullū determināt sibi subm genere vel spē vni: sed in plib 3 se idnter esse pnt: accntia vō ppa sibi determināt subie ctū aliqō genere vel spē vni: ita vt pncipalr t vplurimū sibi aueribitl attribuant. 2. diuisio. duplex ē no titia intellectiua qstū. pposito spectat. qdā simplr sine in titiua sic nō q simplr hoiez vel asinū itells. apphēdit p simplicē ei cōceptū. qdā ē nō pplexa. talis aut ē duplex. qdā pplexa pplexiōe vbi tñ aut pplexiōe terminozis sine discursu: sicut nō q apphēdit hoiez esse alā: aut notitia q cognoscit hō alb per hō acceptū hō alb. qdam

qua nō nā est sibi p pncipio eo mō quo aliqō s3 se itelligibile dicere itellectui p pncipium. s. qm ad spēm ipsius: im mo per spēm ppa seipiam itelligere nō pōt: s3 per spēm alterius se itelligit reflectere: vt pz. 3. bul. qre rē. Ad qz tam rōnem dicit qdaz sciam de aia certissimā cē quo ad aiam vegetatiuā t sensitiuā: s3 quo ad itellectiua dicit: vbi limā esse t nō certissimā: t sic non discordant verba phi. Sed hoc nō puto bene dicit: qz Aristo. t dmentator: in pbenio magis vident velle hanc sciam esse certissimāz rōne aie itellectie qz rōne vegetatiue aut sensitiue. Jō dī negando nōaz. est enī certissima qz de ente certissimo scōz nām ito oēs res nāles. s. de aia itellectiua. nō est dif ficillima quo ad eius acquisitionem: t hoc nō repugnat: vt pmo puto vltimus qz stat. a. sciaz esse. b. scia nobis faci liorē: tñ quo ad nos minus esse certā. scia eniz de elemē tis quo ad coz qditarē pmas t scia de ipressionibus que in acre gnātur sic nūe gradine t silibus: sunt faciliores geometria. coz sunt faciliores acquisitionis: cū sint de his que facilius a nobis per experientia habent: t nō cum sit scia geometrica acquisitione multo est certior nobis qz aliq il larū: vt pz dīderāt. hoc mō nō iconueniret dicere sciam de aia itellectiua post qz fuerit a nobis pfecte acquisita: cē iter nāles certiorē: t nō in acquisitione sui nobis esse maio ris difficultatis: qre rē. Ad confirmationē hui argumē ti: pz ex 3. dīe scē dī articuli. Ad 5. rōnem. pz ex eadē dīe. Ad 6. dī negando nōam. scia eniz de aia t vltim que libz alia est delectabilis post sui acquisitionē: cē in acquisitione vō est difficilis: sic virtus difficilis est in acqri: delectabilis aut post eius acquisitionē esse vt tangit. 2. c. h. Ad 7. negat qz bec scia sit alys nālibus prior via do ctine: s3 talis est illa que habet in libro pby. coz. cōcedit tñ qz est pōt via dignitatis: vt patuit pus: quo concessō vl terius negāda est nōa. Ad vltimā rōnez pz ex pma cō clusione qd dōm. Aristo. tñ nō dicit hāc sciaz esse difficil limā: s3 esse de numero difficillimoz. i. valde difficiluz: t finalis intentio Aristo. t dmentatoris ibidē fuit hāc sciaz esse oibus nālibus difficiliorē. Ad confirmationē negat anō. Ad rōne in oppositū. pcesso qz de mā p: valde dif ficulter scia habeat. negāda est vltimus nōa: cū difficul tas acqrendi sciam de aia itellectiua maior sit qz difficul tas hūdi sciam de mā pma. Sed 3. mā pma difficiliter est cognoscibilis. p qz modice entitatis t minime in actu. 2. a sensu nō est pceptibilis saltē exteriori. aia vō itellecti ua hac sola de cā difficulter est cognoscibilis. qz a sensu remota. g. difficultas hūdi sciam de mā pma est maior: cō oppositū est dicitur. t3. nōa. qz due cause plus faciunt ad itentionē difficultatis qz vna sola. Rūdetur p qz con cesso ante grā argumēti neganda est nōa: qz illa sola cā plus facit ad esse difficile qz alie due: pferunt qz aia itelle ctia nō est sensibilis p se neqz p accntis: sue etiā operatio nes de qbus inquiri 3. huius vt itelligere t velle nul lo modo cōprehendunt a sensu: materia vero pma qzuis per se nō comprehendat a sensu: cuius tñ trāsmutatio est a sensu pceptibilis. trāsmutatio vero fecit cognoscere mām: sicut opatio formā: vt collr ex dmentatoz. 8. mēta phyice t primo pby. coz. Dico vltimus qz alie sunt cause difficultatis huius scē vt patuit i probatione vltime con clusionis. Ad aliam confirmationem negatur antecē dens. Ad rōnem in oppositum conceditur qz tempus valde difficulter est itelligibile. sed vltimus negat nōa tempus. n. est sensu pceptibile saltē interiori: vt pz. 4. pby coz de mēte dmentatoris. Ad vltimā confirmationē pz ex 2. dīe qd dōm. t sic est finis huius qōnis.

Accntia magna ptez cōferunt ad cognoscē dum qd qd est. Ex. cōmēti. xi. Qd. vii.

vero est discursiva: que. s. est p discursus aliqne itellectus acqita per que itellectus ex cognitiōe vni in alterius co gnitione pcedit. Notitiam aut discursuaz qdā est scien tifica qdā nō. pz de se. Tunc sit pncipalis q itellect a pncipio pus t habilis est aptus cōprehēdere accntis cō cretus qz aliud obm. pbat sic. oīs nostra cognitio itelle ctia radice trahit ex sensatis sensu exteriori: s3 p mū sen sarū sensu exteriori est accntis cōcretū. g. ad tale obm itelli gēdū pus t habilis itellectus mouet. maior t minor pa tent in 3. huius. Itē vltus iterior sensitiua apprehende re pōt accntis cōcrete simul cū suba t cōfufe: s3 illud pus t habilis sibi pntatur p vlturē exteriorē sensitiuā qz aliud obm. g. pus t habilis illud cōprehēdere potest qz aliud obm. nōa t maior in 3. huius patebūt. minor vō pz: cū ta le accntis sit obm a virtute exteriori pncipalr pprehensuz: sicut coloratū est obz visus. sonoz auditus: t sic de singu lis. Ex ante arguit vltimus a sili cū virtus iterior sen situa ministrat itellectui sicut exterior sensus ministrat iteriori: sicut qz itellectus pus t habilis accidēs cōcre tū est aptus apprehēdere qz aliud obm. Ex dīe pmo pz qualiter accidēs facit ad substantie t eius qditaris sim plicem cognitionē: qz. s. accntis quod p se pceptitur sensu ex teriori est cā vt suba sit cū eo percipiatur codē sensu. t cō sequēter a vlturē sensitiua iteriori: t nō ab itellectu: qui bus sic apprehensio potest itellectus vni ab alio distin guere: t distinctā de vtroqz hōe cognitionē. Patz. 2. qz accntis est pus ab itellectu cōprehensuz qz substantia: sic ē pus est apprehensuz ab exteriori vlturē sensitiua t itero ri. Patz. 3. eos vtz dicere qz dicit qz pmo fantasiazuz. s. accntis est pus ab itellectu. Patz. 4. illud nō esse verū quod qdā dicunt. s. qz si itellectus percipere v3 subaz per cognitionē sui accntis: opz pus in virtute cogitatiua fieri distinctionē spēm vtriusqz per quas cogitatiua virtus vtrūqz distincte cōprehēdat: t nō dicit qz tali distin ctione facta spēs sube existens in cogitatiua prius mouet itellectū qz species accidentis: t sic substantia pus intelli gitur qz accntis eius. p mū. n. dicit pz esse falsuz vt pba bitur 3. huius. Cōtra 2. arguit sic. sint a. species accntis: t b. species substantie in virtute cogitatiua illas distin guente: t arguit sic. a. est eque sufficiens mouere itellectū sicut. b. t forte magis t intellectus de se est idifferens ad vtrūqz recipiendū: sicut cogitatiua de se est idifferens ad pducendū in ipm tā sube qz accidētis spēm. g. qditar aut pus accidens ab itellectu pprehēdetur qz substantia ipsi. minor est de se manifesta: maior vero pz: cū substantia nō possit fantasari neqz cogitari nisi rōne sui accntis: qd per se cōprehēditur a sensu. t per nōa facta distinctōe in vir tute cogitatiua fortior est species accntis ad mouēdū in tellectum qz species substantie: t sic videtur qz adhuc con cesso pmo dictio nō sequitur scdm. qre melius est dicere vt pus qz accntis concretus pmo apprehēditur ab itellectu. t itelligo oia predicta de intellectu a pncipio existente t nondū habituato. Intellectus enim habituatus facta si bi per virtutem cogitatiua debita presentatione substā tie t sui accntis aut simul aut separatim interdū vni illo rū pus apprehēdet: t interdū altez scdm qz magis fue rit ab ipressionē sensitiua habitatus ad vniū apprehē dendū qz altez: aut scdm qz virtus cogitatiua vni ab al tero distinguēs magis fuerit habituata ad vniū qz ad al terū ipmēndū. pōt etiā diuersitas insurgere ex imperio volūtatis magl ad vniū qz ad altez iclināt: vt pz. qre rē.

Sed contra predicta istat pmo qz p mū obm itellectus est pmo apprehensuz ab eodē: s3 qd qd ē: est p mū obm itelle ctus. g. pus apprehēdit ab itellectu: t p nōa pus t habi lis est aptus ab itellectu cōphēdi qz aliō accntis siue ab

stracte siue pcrete: cō oppositū ē dōz. maior hō rōnis ē ma nifesta. minor vō collr 3. h. Itē ens p significat subaz qz accntis. g. suba p t habili t apta ab itellectu pprehēdi. pz nōa. qz significat ē vlturē cognitioe repitare. t anō collr. 5. metaph. 7. 7. Itē ex p dicit vī scg p mū obz sensus exte rioris cē pcretū t nō abstractū: vt coloratū t nō colorē cē p mū obz visus. B. at si nō sit falsū: saltē vī dū: qz mlti di cūt colorē sonū odorē rē. esse p obiecta sensuū exteriorū.

Ad bec respondeat ad p mū qz solū pbat iter ea qz p a solo intellu cō pprehēdi pnt qd qd ē cē magl t p notū: cū B tñ stat accntis qd ē apphēdit a sensu p ab itellu pphēdi vel abstracte vt pcrete. Quō at v3 itelligi qd qd ē cē p mū obz itellis videbit deo dāte 3. h. Ad 2. negat nōa. dī. n. ens p significare subaz qz accntis qz suba ē pncipali cō significa tu a qz reliquū significatū. s. accntis capit cē: t p nōa cū ens sit analogū ex ipōne h3 p significare illū qd p ē ens: vtpu ta subaz. aliq tñ h logice loqndo diceret qz h3 suba sit pncipalius t pfectius significatū: tñ ens ex ipōntiōe sua nō dicit v3 vniū altero pus significare: s3 qualiter qz hoc sit cū hoc stat itellectū a pncipio esse pus habilem ad aliqō accntis qz substantia apprehēdēdū distincta ipsius substā tic apprehensione: quare rē. Ad tertiu dicit r qz siue color siue coloratū dicat esse p mū visus obiectū: sufficit i pposito qz accntis cōcrete pus a sensu t nō ab itellectu ē aptū apphēdi qz aliq suba cognitione distincta: t nō ex hui accntis cognitione aptū est itells in propria t distinctā sube cognitiōez puenire: qre rē. Nota tñ hic qz ille mo dus deueniendi in cognitionē sube p accntis cognitionē cōpetit solis substā tuz mālib: in cognitiōez vō imālium puenit p sua accntia nō discursiua: iuxta modū declarā dū in articulo sequēti. Juxta hūc modū declarā dū cō cedēdū esset accntia coia magis ad sube vel qditaris cog nitionē cōferre qz accntia ppa: verū tñ de hō cognitionē nō itendebat Ap. i. textu: neqz p dicit hic ponēda crāt: s3 referuāda ad tertiu h. Ea tñ posui qz fere oēs alij de hac mā hic mentionē fecerūt. t bec de articulo pmo.

Quantum ad 2. ponit qdā duas dōes: qz ruz pma est ista. accntia coia non p se pferūt ad cognitionē scientificā quiditaris. bec d pmo pbari pōt p rōne pma. Ad ptem negatiua. Sedō argū sic: accntia coia de se in plurib spē differētib repiri pnt vt pz ex pmissis: vel igit ducūt in cognitionē scē tificam oium subiectoz suoz: aut alie sic t alie nō: aut nulli: nō pmo mō: qz illud nō appet pole neqz rōnabile: neqz 2. mō cū nō appareat cā diuersitatis. g. relingit dōm esse 3. qre seqz psonē esse verā. Cōtra dīe istā arguit multi pliciter. pmo qz p motū nō scientifica cognoscit nā. t tñ motū est accntis cōc. g. rē. nōa pz cū miori. maior est Ap. 3. pby. coz in pncipio vbi voluit qz ignozato motu ignozat nā: qre rē. Itē 8. pby. coz t iz. metaphyice p motū p prios ozbiū celestiu t p coz eternitates iuestigat quidi tas subaz sepatay: tales tñ motū sunt accntia coia: vt pz: igit rē. Itē p trāsmutationē deneniem in scē tificam māe cognitiōem: t tñ trāsmutatio ē accntis cōc. g. rē. maior appet pmo pby. coz. Itē 3. qditarēs pmas puenit in notitiaz scē tificā elemētoz: t tñ hō qditarēs sunt accidē tia coia: vt pz. igit rē. minor est de se manifesta. maior vō appet 2. de gnatiōe. vbi p qditarēs pmas t eaz cōbinatio nē pbat nuer qternari elemētoz. Itē medici cōiter diffiniunt hūozes p accntia coia: t tñ p tales diffōnes ha betur nō scientifica. igit rē. pz nōa cū miori. maior pz itne t. diffiniūt. n. medici colerā nālē qz est hūoz colorē subru beus sapore amarū odorē horribilis p supflūā decoctōez pductus: in q diffōne pz qz accntia coia ponunt: qre rē. Pono igit scōz psonē oppositam pme qz p accntia

cōia deuenire possum? i notitiā scientificā qditaris. p̄ p̄
ex rōnibus adductis. ¶ Ad rōnes in oppositū. ad p̄mā di
cū q̄ l̄ i finita acciā cōia eidē subo in esse possunt t̄i p̄ b̄
acciā sub certo nūero cōprehēsa t̄ fm se deteriorata decla
rabū qditaris rei: ḡra exēpli deuenio in scientificāz cogni
tione qditaris ignis p̄ b̄ q̄ cognosco ip̄m eē corpus p̄ calz
corpus leuissimū t̄ rarissimū. calitas igit̄ r̄ leuitas t̄ rari
tas in gradu sūmo q̄ sunt acciā cōia p̄ferunt ad qditaris
ignis scientificā cognitionē: q̄ t̄i sub certo nūero sunt cō
prehēsa. sunt eē deteriorata cū sint fm sp̄m t̄ nō fm idiui
diū p̄siderata. Itē sunt determinata. qz ista tria sil̄ sum
pta sibi determinant vñū corp̄ nāle. si ignē: neq̄ t̄i o3 ad
cognitionē qditaris ignis p̄ eius acciā assumere oia q̄ si
bi icēse possunt. vey t̄i nō obstat q̄ b̄ acciā fm se cōia
sint appellanda: t̄i cū p̄ ipsa rei qditarē declaramus: aliq̄
mō p̄p̄ioz acciā t̄i modū assumūt. calitas enim leuitas
t̄ raritas l̄ in multis sp̄e d̄iuerſitatis subiectis inueniunt̄: t̄i
p̄ncipalr̄ in ip̄so igne inueniunt̄: t̄ p̄ ois aliquo mō sibi ap
propianr̄. q̄re t̄c. ¶ Ad 2^m r̄idē iuxta p̄dicta q̄ aliqua
acciā cōia ducere possunt in alicui⁹ deteriorati sub̄i t̄c
tificā cognitionē. Ex b̄ t̄i nō o3 q̄ a sil̄ ducāt in cogniti
ōe oium subiectoz: cū cā d̄iuerſitatis est qz restringi et
limitari possunt. ita vt aliquo mō alicui determinato subo
appropianr̄. calitas. n. leuitas t̄ raritas siml̄ sumpte t̄ ad
gradu sūmū limitate ita p̄ueniūt igni q̄ nō alteri sub̄o t̄
ab eo p̄ncipalr̄ p̄ueniūt ille tres q̄litates: quare t̄c. ¶ Bona
difficultas eēt videre nūq̄ q̄ acciā cōia alicui p̄p̄a
possunt appellari vt q̄busdā v̄: s̄ b̄ nō est tangēda. ¶ 3^a
acciā p̄p̄ia q̄ cōiter p̄p̄ie passiones noiant̄: ad d̄iscu
suā t̄ scientificā qditaris cognitionē cōferre possunt. p̄ba
tur sic. acciā p̄p̄ia v̄t̄p̄m sunt p̄uertibilia cū sub̄is suis
ponunt̄ loco ip̄soz: t̄ v̄t̄ualiter sunt ip̄a sub̄ta. q̄ ad sue qd
tatis d̄iscursiua t̄ scientificā cognitionē p̄ferre p̄nt. t̄z oia.
qz t̄ūc sūt tāq̄ effect⁹ appropati q̄ ducūt in cognitionēz sue
cāe. aīs declarā. p̄ q̄ acciā p̄p̄a sint v̄t̄p̄m p̄uertibilia:
p̄z ex p̄p̄ioz p̄p̄io in v̄t̄p̄m suis. q̄ ponant̄ loco subiecti. p̄z
de mēte p̄mentatoris in isto p̄hemio. ii. 2° q̄ aut̄ v̄t̄ual
liter sint ip̄a subiecta: p̄z ex cōmentatore. 4° celi t̄ m̄idi.
¶ Itē acciā sunt p̄ncipiū iuestigandi quiditatē. igitur
t̄c. oia est nota: t̄ aīs est p̄mentatoris 2° huius isto cap^o.
Qm̄ aut̄ ex icertis. ¶ Itē ex acciābus p̄p̄is p̄ueniunt̄
in cognitionē esse alicui⁹. igitur ex illis euide p̄ueniri po
terit in cognitionē sue qditaris. p̄z oia. qz eadē via iuesti
gat̄ si est t̄ qd est: vt p̄z. 6° metaph. aīs aut̄ p̄z. cū p̄ modū
p̄mū cognoscimus p̄mū motorē eē: motor aut̄ l̄ s̄ se sit
accidēs cōe: t̄i vt est p̄mus motor. t̄ in p̄mo mobili subie
ctiue p̄t accidēs p̄p̄iū siue opatio p̄p̄ia p̄mū motoris
appellari. ¶ Eadē v̄ vidē de mente cōmentatoris 2°. ii.
huius p̄mi cū ingt. Et nō est possibile vt hoc p̄tingat: nisi
q̄ acciā rei fuerint cognita a nobis fm viā imaginatio
nis. i. acciā que manifesta sunt accidere in re t̄ q̄ ponunt̄
loco eius. i. acciā essentialia p̄p̄ina aut oia aut plura.
Deuenimus aut̄ hoc modo in cognitionē quiditatis ex
accidentibus p̄p̄is. video enim multas opationes icēse
aiali que nō possunt icēse plāte. Ex his p̄cludo q̄ aial b̄z
forma t̄ qditarē a forma plante specificē distinctam: que
forma est p̄ncipiū p̄ se b̄z opationū p̄ductiū. t̄ ois ba
betur specifica distincta aialis t̄ plāte. t̄ hoc modo p̄ba
uit Auic. 6° nālius aiaz esse: cū vidēret corpora quedā ba
bere vitales opationes: qdā v̄o nō: qd ex corporeitate eē
nō poterat: q̄re relingitur q̄ ex aia que est p̄ncipiū talis
opationū: ois etiā deuenimus in notitiā d̄iſſōnis subie
ctoz illoz accidētis saltem a posteriori d̄iſſōdo: eo q̄
d̄iſſōtio est sermo declaratiuus quiditatis: t̄ hoc mō v̄
detur d̄iſſōnis p̄ba aiam 2° huius cui3 dicit. aiam esse p̄
cipiū vegetandi sentiendi secūdū locum mouendi vel

intelligendi. possunt aut̄ aly modi esse multi vt in p̄cessi
bus Aristo. satis apparet. ¶ Nota tamē q̄ tale conferre
ad cognitionem quiditatis est a posteriori in genere noti
tie ip̄fecte: qz cōuerso qditaris facit ad cognitionē acci
dētū in genere notitiē p̄fecte. ¶ Ex oibus his p̄z eos ali
quo mō b̄n dixisse: qui dixerūt acciā ducere in cogniti
ōe sub̄tātiāz q̄ sunt eaz effectus: effect⁹ aut̄ ducunt in
cognitionē causāz: t̄ ois nō male dixerūt qui declarant
acciā p̄p̄ia ducere in cognitionē sub̄tātiāz: p̄ hoc q̄ in
ipsis accidētib⁹ v̄t̄ualr̄ sub̄a p̄tinet̄: sic causa v̄t̄ualr̄ p̄
net̄ in suo effectū. Itē modus declarādi qōnē in b̄ artē
posir⁹ ē ad mēte p̄. i. textu cū dicit. Vidē āt nō solū t̄c.
p̄ncipales. Ad p̄mā d̄r q̄ t̄as cōia
q̄ p̄p̄ia p̄ferre p̄nt. Et cū arguit̄
q̄ nō cōia. p̄z r̄isio in articulo 2°: cū arguit̄ q̄ nō p̄p̄ia:
negat̄ oia. que ibi adducit̄: neq̄ ex b̄ dā dem̄fatio cir
cularis quā negat̄ p̄b̄ p̄ posteriori: p̄r acciā enim p̄p̄ia
p̄t qditaris demōstrari demōstratione a posteriori t̄ cō
uerso demōstratione a p̄iozi t̄ in genere notitiē p̄fe
cte: quare t̄c. ¶ Ad secunduz p̄cesso antecedēte saltē de
accitē in abstracto oia ē negāda: vt p̄z iuxta modū tam
articuli p̄mi q̄ sc̄di. qdā t̄i negāda aīs: t̄ dicerēt ois q̄
hoc fit in v̄tute itell̄s agētis abstractentis sp̄z sub̄a sp̄e
accit̄is: t̄ sic nō icōuenit tale acciā nō in v̄tute p̄p̄a: sed
alteri⁹ agere v̄ltra sp̄z suā: sicut ē caliditas i vigore for
me sub̄alis formā ignis p̄ducere p̄t. ¶ Ad 3° d̄r q̄
concludit acciā nō p̄ se p̄ferre ad cognitionēz qditaris cogni
tione p̄p̄ qd: cū hoc t̄i stat ad cā cōferre cognitionē quia.
¶ Aliter dicit p̄r q̄ auctozitas allegata itelligit̄ q̄ q̄cūq̄
sunt p̄ncipia eēndi sunt p̄ncipia coḡscēdi: s̄z nō o3 q̄ d̄ sit
v̄ez. ¶ Ad q̄rtū negat̄ oia: qz et acciā ab itellectu p̄re
bendi p̄t: s̄z argumētū b̄n valeret si assumeret̄ acciā a
solo s̄sū t̄ qditarē a solo itellectu p̄prehēdi posse. ¶ Ad
q̄ntū p̄cedit̄ ois t̄ oia. ¶ Ad auctatē p̄bi i oppositū d̄r
q̄ntū p̄posito spectat: q̄ sub̄a est rōne p̄oz accitē: qz est eo
notioz nobis notitia p̄fecta siue p̄p̄ qd: s̄z b̄ nō obstat p̄di
ctis. Vel alr̄ dicit p̄r q̄ itentio p̄bi fuit cognitionē sub̄e eē
cognitionē accit̄is p̄ozē p̄ozitate p̄fectiōis. ¶ Ad sextuz
d̄r p̄cedēdo oiaz. ¶ Ad rōnē in oppositū r̄idē negādo
maiozē ad itellectū qōnis. ibi. n. itelligit̄ de p̄uenientia
quo ad imutādū sensuz aut̄ itellm̄: t̄ nō de p̄uenientia eēn
tiali. Dico igit̄ q̄ p̄uenientia essentiali p̄b̄ p̄ueniūt equ⁹
t̄ asinus q̄ acciā t̄ qditaris eius. sub̄a t̄i t̄ acciā p̄b̄ in b̄ cō
ueniūt q̄ sit mouēt̄ sensuz t̄ itellm̄. ¶ Itē p̄uenit acciā
cū sub̄a: qz est effect⁹ v̄t̄: q̄re t̄c. ¶ Ad septimā rōnē p̄z ex
articulo 2°. ¶ Ad v̄ltimā rōnē negat̄ oia. B. n. est eis per
accidens q̄ in errozē ducāt: s̄z p̄ se in notitiā scientificā du
cunt suoz subiectoz. Et sic est finis questionis.

Veritur octauo. vtz sit aliq̄ opa
tio siue passio aie p̄p̄ia.
¶ Ad p̄tē affirmatiuā arguit̄ p̄ sic. In
herere t̄ iformare sunt aie passioes: q̄ t̄i
nō attribuunt̄ corpori. q̄ t̄c. p̄z oia ad in
tellectū qōnis. t̄ aīs patz: aia. n. heret t̄
nō corp⁹. Itē aia iformat̄ māz: corpus
v̄o nō iformat̄ s̄z iformat̄: q̄re t̄c. ¶ 2° aia ē b̄ libri sub̄z.
igit̄ b̄z aliq̄s passioes p̄p̄ias q̄ de ipsa dem̄fari p̄nt. tenet
oia p̄ posteriori: t̄ aīs patuit p̄us. ¶ 3° corpus b̄z aliq̄
opationē quā aie nō cōicat. igit̄ aia b̄z aliq̄ opationes
quā nō cōicat corpori. t̄z oia a sil̄: t̄ aīs arḡ. aial colorā
tū mediāte colorē p̄t mouere visum: ad quas t̄i opatio
nē aia nō p̄currit s̄z solū corpus: vt p̄z. igit̄ t̄c. ¶ 4° si aia

nullā haberet opationē sibi p̄p̄ia: t̄c ipsa nō posset sepa
rari: ois est falsum: vt p̄z. 3° huius: vbi d̄r: separā aut̄ hoc
ab hoc tanq̄ p̄p̄tuum a corruptibili. oia p̄a p̄ p̄m in
textu. t̄ p̄t rōne p̄naderi: qz si aia esset sepa
beret sibi p̄p̄ia opationē: tunc esset frustra in nā: ois est
icōmētiō: vt p̄z. 3° celi: q̄re t̄c. ¶ Itelligere est opatio
aie p̄p̄ia. igit̄ t̄c. assumptū p̄ba. p̄ sic. itelligere nulli al
teri aie p̄t q̄ itellectiue. igit̄ est ei p̄p̄iū. oia. t̄ aīs pa
tēt. 2° p̄ba sic. opatio aie abstracta ē cū p̄p̄a: s̄z itelligere
ē b̄. q̄ t̄c. maioz est de se manifesta: t̄ mioz arguit̄: qz itel
lectio est opatio itellect⁹ q̄ est v̄tus abstracta: vt p̄z. 3° h̄.
igit̄ est opatio abstracta. t̄z oia. qz iter v̄tute t̄ opationes
debet eē debita p̄p̄ioz: q̄re t̄c. 3° itelligere nō idiget cor
pore. igit̄ t̄c. t̄z oia. aīs d̄ se patet. 4° vidē saltē q̄ itelle
ctio p̄ quā itell̄ v̄t̄ aut illa p̄ quā itelligunt̄ sub̄e sepa
te sit oio aie p̄p̄a. eo q̄ oba. f. v̄t̄e t̄ sub̄tāte sepa
te sunt peni
tus a m̄a sepa: q̄re t̄c. ¶ Ad eandē p̄tē vidē eē auctas
p̄bi in isto p̄hemio cū dicit. postea q̄q̄ accidūt circa ipsaz
q̄oz alie. p̄p̄ie passiones vident̄: alie aut̄ cōes t̄ aialib⁹
inesse. ¶ Ad eandē p̄tē est auctas p̄mentatoris 2°: 3° hui⁹
p̄mi: vbi vidē velle q̄ nulla esset opatio aie: abstracta ni
si esset aie p̄p̄ia sine corpore. In eodē eē p̄mento vidē
velle q̄ sensuz t̄ imaginatio sunt p̄p̄ie aie opationes: q̄
re t̄c. Itē cōmēto. iz. vidē idem sentire.

In oppositum vidē eē finia p̄bi in p̄hemio
hui⁹ libri in illa p̄t. Dubita
tione aut̄ habent t̄ aie passiones t̄c.

In ista questione duo erūt articuli In p̄ rōnē
qdā p̄ambula. In 2° p̄nes.

Quantum ad p̄m sit p̄ distinctio. Aliqua ope
rationē eē aie p̄p̄ia dupl̄r itel
ligi p̄t. vno: sic r̄isibile est boi p̄p̄iū: t̄ lōgitudō lineę p̄
p̄ia: qz p̄ncipalr̄ lōgitudō in lineā reperit̄ neq̄ in alio ni
si rōne lineę repin p̄t. t̄ ois aliq̄ opatio aie p̄p̄ia dicit̄:
qz p̄ncipalr̄ aie attribuit̄ neq̄ alteri nisi p̄p̄ aiaz attribui
p̄t. Secūdo mō itelligi p̄t aliq̄a esse opationē p̄p̄iaz
aie: qz ad illā p̄ficiendā aia nō idiget corpore. ¶ 2° distin
ctio aiaz idigere corpore ad aliq̄a eius opationē p̄ducē
dam p̄t q̄dupl̄r itelligi. s̄. vel tanq̄ sub̄o ip̄us aie: vel
tanq̄ organo ad illā opationē regit̄: vel tanq̄ obo ad il
lā opationē cōcurrente: v̄ l tanq̄ medio extrinseco vel in
trinseco: qbus oibus modis aia sensitua idiget re corpo
rea ad p̄ducendū opationē visua. indiget enim sub̄o p̄
p̄io in quo aia fundat̄. idiget oculo in quo recipit̄ opatio
visua. corpore colorato vel lucido tanq̄ obo: t̄ medio tā
intrinseco q̄ extrinseco: vt p̄z. ¶ Itē aiam aliquo isto
modo: corpore idigere est dupl̄r. s̄. p̄ se v̄l p̄ acciā. t̄ hoc
iterū dupl̄r. s̄. mediāte vel imediāte. totū b̄ de se p̄z. ¶ 3°
distinctio ponit̄ a q̄busdā q̄ aiam itellectiua idigere cor
pore ad aliq̄a opationē itellectiua p̄ducendā dupl̄r in
telligi p̄t. vno: itellectu nōdū exire habituato. alio: itel
lectu iam habituato. ¶ 4° distinctio. aliq̄ est aie opatio
que cōicat cū corpore sic visio. aliq̄a v̄o est q̄ non cōicat
cū corpore: s̄z cōicat cū cōicāte cū corpore sic itellectio q̄
b̄ nō regrat p̄p̄iū organū in quo recipiat̄ subiectiue: cōi
cat t̄i cū fantasmate qd cōicat cū corpore. hec distinctio
ponit̄ ab alberto t̄ elicitur ex cōmentatore.

Quantum ad 2^m articulo: s̄z sit p̄ ois opatio
p̄ se p̄ueniēs a corpore aiato in
q̄tum est aiatum. est aie p̄p̄ia p̄ modo. s̄ arguit̄ sic. oēs
opationes nāles sic nutrit̄ augere r̄t. oēs aiales sicut
v̄nere audire t̄c. t̄ oēs opationes itellectus p̄ncipalr̄
ob aia p̄ueniunt tanq̄ a p̄ncipio illaz: p̄ se p̄ductiue: nec
alter: icēse possunt nisi rōne aie illas p̄ducētis. igit̄ s̄ v̄a.
t̄z oia ex distinctiōe p̄. p̄ma pars aitis p̄z de mēte Aris
t^o b̄: illo ca: Quare p̄ de alimēto. vbi vult q̄ aia est cā

efficiens omniū motū qui sūt in corpore aiato. Idē ē
sensit̄ ibidē p̄mentator. 2° pars de se ē manifesta. Dico no
tāter a corpore aiato inq̄tū aiātū. Certa. n. calefactio p̄
uenire p̄t a corpore aiato q̄ t̄i nō ē aie p̄p̄ia: ois nō p̄ue
nit ab eo inq̄tū aiātū. p̄cedēdū eēt t̄i q̄ certa calefactio
cū q̄busdā circūstātijs quo ad istas circūstāntias est aie
p̄p̄a: sicut calefactio cibi a stomacho que fit sp̄ū mediāte.
t̄c. ¶ 2° s̄. ad quācūq̄ opationē sensitua p̄ducendam
aia idiget corpore cibis quattuor modis nominatis. p̄z
iductiue. requiritur enim subiectū in quo aia fundat̄. ois
ganū in quo ista opatio p̄ficiat̄ t̄ obm̄ corporeū. qz sen
su exteriori nihil sentit̄ nisi corporeū: t̄ interior sensus nō
sentit̄ nisi mediāte exteriori. Requiritur etiam mediū
p̄pter similit̄ cām q̄uis qdam oppositū dixerūt t̄ videbi
tur 2° h̄. ¶ 3° s̄. aliqua est opatio aie vegetatiue ad quā
p̄ducendā aia indiget corpore solū duobus noiatis mo
dis. s̄ patz de nutritione q̄ idiget nutrimento tanq̄ obie
cro: ad istā etiā p̄ducendā aia requirit̄ subm̄ in quo fun
detur: nullū autē mediū corporeū requirit̄: ex nutritio
to enī imediāte apposito membro debet aiatum nutriri.
nō etiā indiget corpore tanq̄ organo p̄p̄io: qz si sic tunc
nurratio haberet certaz p̄tes organica in q̄ p̄ficere t̄ nō
in altera p̄te. p̄z oia per qd nois organici. ois t̄i est fal
sum: qz quelibz pars aiati nutritur vt experientia notat.
Et hoc clamat ois schola p̄hoz t̄ medicoz: q̄re sequit̄ cō
clusionē eē verā. ¶ Ex hoc correlative p̄mo infer̄ q̄ nutri
tio nō est organica opatio accipiēdo organici vt cōiter ac
cipit̄. ¶ Infer̄ v̄t̄erū hāc oiaz nō valere. hec v̄tus siue
opatio est inorganica. igit̄ ē imālis. ¶ Sequit̄ 3° ex 2° t̄ 3°
s̄ne virtutes siue opationes nutritiua itensiuē magis in
digere corpore q̄ virtutē sensitua. t̄ eē extensiuē. p̄ pars
p̄z: qm̄ obiectū ei⁹. s̄. nutrimentū multo mālius p̄currit ad
nutritionē q̄ obiectū v̄tutis sensitua. 2° p̄z p̄z sensitua
virtus p̄b̄ modis idigere corpore q̄ nutritiua. ex hoc
t̄i nō cōcedi d̄z sensitua esse nutritiua magis māles: imo
q̄ sensus regrat mediū corporeūz p̄ter obiectū nutritiua
v̄o nō regrat: arguit̄ sensum min⁹ eē materialē nutritiua:
q̄re t̄c. ¶ Ex s̄nib⁹ p̄dictis infer̄ alia p̄clo. s̄. nulla opatio
vegetatiua sensitua vel fm locū motiua est aie p̄p̄ia 2°
mō: p̄z ex p̄dictis. ¶ Nūc vero ois est de opatiōe itelle
ctiua: de d̄ p̄ncipalr̄ est hic difficultas. t̄ p̄ponā p̄clusiōes
fm fidē. 2° s̄ p̄mentatorē. ¶ Sic igit̄ p̄ma s̄ in ordie ista.
absolure loquēdo aia b̄z vel h̄re p̄t opationē sibi p̄p̄iaz:
2° mō. s̄ p̄z: qz aia itellectiua p̄t a corpore separari t̄ p̄ se
seorsuz existerē: quo posito in esse seq̄t̄ q̄ aia itelligit̄. alr̄
esset frustra: t̄ p̄z b̄z opationē ad quā exercendā nullo
mō idiget corpore: q̄re s̄ reddid̄ vera. Itē dicit̄ p̄bus q̄ si
aia b̄z opationē sibi p̄p̄ia p̄tinget ip̄am separari. si v̄o non:
nō p̄tinget eā separari. ¶ 2° p̄clo. aia itellectiua nobis vni
ta ad p̄ducendū in nobis opationē itellectiua nō idiget
corpore tanq̄ organo p̄p̄io illi⁹ opatiōis. p̄z. cū itellectus
sit virtus penitus inorganica t̄ imālis. ¶ 3° s̄. aia itelle
ctiua nobis vnita nō regrat. p̄p̄iū obm̄ corporeū ad pro
ducendū i nobis opatiōes itellectiua. p̄z: qz itellect⁹ itelli
gere p̄t v̄t̄ qd ē imāle. ¶ Itē itelligere p̄t sub̄a sepa
tas q̄ sunt obiecta oio incorporea. igit̄ t̄c. ¶ Sed s̄. nē
arguit̄ sic. i. itellectiua dū nobis vnit̄ nō itelligere p̄t
sine fantasmate. fantasma v̄o cū sit obiectū itellect⁹ est
qd corporeū t̄ māle. ergo s̄ falsa. t̄z oia cū minor. maioz
v̄o est Ar. in l̄ra cū dicit q̄ itelligere v̄t̄ ē fantasia: vel nō
est sine fantasia. ¶ Itē 3° hui⁹ necessē ē itelligēte fantas
mata speculari. ¶ P̄p̄ter b̄ argumētū qdā p̄cesserunt
oppositū s̄nis hui⁹ asserentes fantasia eē obiectū itelle
ctus. cōcedūt t̄i q̄ ad tales opationes aia nō idiget orga
no. Sed hec puto incōuenienter dicta. p̄mo qz fantasia
nō est obm̄: s̄z est sp̄s obiecti reputatiua: t̄ si ip̄p̄rie lo
BB 3

quando dicitur esse obm no erit obm intellectus: s; sensus
interioris: spes vo intelligibilis pportioabilr iproprie dice
tur obm intellectus: qre cu spes intelligibilis sit penit' im
lis adhuc stabit vitas hnis. C Forte isti diceret q; lz fan
tasma no sit ppru obm intellectus: large tn loquedo e ob
iectu alterius vntus ad opatione intellectua necessario
regitutu: no si no dcedendu erit q; idigeat oblo pprio corpo
reo z imediate: saltē videf dcedendu q; idiget oblo corpo
reo no pprio z mediate. Sed tunc isti pportioabilr: am
mo fortius dcedere bit q; ad opatione intellectua in
nobis pducenda aia idiget organo: cuius opposituz dire
rit: ps. q; ad ista pducenda si no indiget organo pprio z
imediate: idiget tn organo fantasia z mediate. C Et si q;
ritur cu fantasia no sit ppru obm quod de illis quattuor
notatis intellectus idiget eo. C Rndef q; fantasia non
est corpus s; accis extensuz: qre no o; ipm sub aliquo il
lo; membroz pmutari. Si aliquis tn velit dicere pot
realr tanq; mediu ad opatione intellectus. Est eni; dispo
sitio qda media z instrm quoddā sine quo no pmutat de
nouo fieri intellectua operatione. C 4 ad pducendu
in nobis operatione intellectua aia no idiget corpore tan
q; pprio medio. s; arguit. si idigeret tali medio hoc p
ferum ptingeret vt ipm deserant spes intelligibiles ad
intellectu sic etiā de visu requir. s; hoc est falsuz cu spe
cies intelligibilis sit vntus z opatio intellectua sint penit'
iduisibiles: qre zc. C 5 ad pducendu in nobis opatio
ne intellectua aia idiget corpore subiective. ps fm fide. qz
aia huana h facere non pot nisi sit mae vnita. Et iuxta h
voluerit qda q; oporteat aiaz corpus iformare: no tamē
os ipsaz subinherere. sicut n. q; inherere est talr mām i
formare vt ad ppositi corruptione sequat corruptio for
me inherens: qd tn no ptingit de aia intellectua: z p ois
inherere se h; in plusq; iformare. s; hoc est facere dñam
in vocabulis. z dicitu parue granitatis id de hoc no est cu
ra. C 6 ad pducendu in nobis opatione intellectua aia
idiget corpore oibus q; tuoz modis notatis mediate vel
imediate. s; declarā. pmo enim imediate idiget subo vt
vult h imediate pcedens. z idiget organo fantasmatu
no pprio z imediate sed mediate. z idiget obiecto corpo
reo sensibili p sensuz exteriorē. Intellectio. n. a fantasia
te dependēti; h; fantasia vo ab obo sensus exterioris:
qre zc. h; tn no est imediate s; mediate valde. Et per can
dē rōne idiget medio corporeo quo idigent sensus exte
riores. z hec oia ptingūt: qz sine fantasia no pot in no
bis intellectio d nouo pducī. fantasia vo oia requir: qre
zc. C 7 pncipalr mīna q; sito. Intellectio q; i nob pdu
cit no est opatio aie ppria z mo. ps p hne pcedentē z p
distinctione scd; in articulo pcedēti. Et qua iferf q; nul
la est opatio aie ppria dū ipsa est nobis vnita. ps. qz si ali
qua esset h; illa esset opatio intellectua: s; hoc est falsuz:
vt ps ex pdictis: z hoc est q; h; itēdebat: si vep est q; in
tertu absolute: z no cōditionaliter loqueret: volens q; id
no habet aia nobis vnita operatione ei ppria: qz omnes
aliquo modo cōciant corpore mediate vel imediate. Ue
rūtn dicitu eius no repugnat opioni fidei cū dicit: si no h; z
operatione ei ppriam non cōtingit eam a corpore separa
re: qm tunc indifferenter loquitur de operatione quā ha
bere potest siue dum est vnita siue no. C Dis no obstan
tibus cōcedi posset opatione intellectiue aliquo modo eē
aie ppriam p qto ad illam pducendam minus indiget
corpore q; ad aliam operationem. C Nota tamen hic q;
predicte cōclusiones scdm aliquos veritatem cōtinēt de
intellectua operatione: que de nouo pducit in intellectu
nōduz habituato siue nup intelligente: s; in intellectu exi
te habituato non opz eas esse veras. qz scdm eos tunc est
possibile sine cōcursu fantasmatu fieri intellectioem: et

per ois talis operatio nullo modo a corpore dependēti;
habet: sed isti psumponūt valde dubium z fallum apud
multos. Intellectum nobis vnitus sine actuali fantasma
tis pccentia intelligere posse: z licet hoc eis cōcederet: ad
intellectuz tamē pcedētiū hnum sufficeret quālibz i
tellectione vel ex re corporea dependētiā habere vel ex
re que ab aliquo corporeo dependētiā habet vel aliq;
habuit. C Nunc venio ad opinionem cōmētatoris ponē
tis aiam humanā no esse formas corporei humano vnā
scdm esse sed ab eo separatam. C Prima cōclusio scdm
eum. aia intellectua absolute habet aliquā opatiōes nul
lo modo a corpore dependētem. ex qua iferf q; h; opatio
ne sibi ppria z o; xelo sic. pbatur. tam intellectus possibi
lis q; intellectus agēs h; tellectione eternā a fantasmate
nullo mō dependēte. q; vterq; illoz h; tellectione q; nullo
mō idiget corpore. s; oia. qz no alia de cā aia humana
ad pducēduz in nobis tellectione idiget corpore: nisi qz
sine fantasmate illā pducere no pot. assumptuz vo collr
de mēte cōmētatoris: huius in digressiōe magna: vbi
videtur velle intellectum agētem intelligere seipsum tel
lectione eternā: z nihil intelligere eoz q; sunt hoc: z intel
ctuz potest intelligere intellectu agentē z subas separatas in
tellectiōe eternā: hoc no eēt si h; tellectio a fantasma
te dependēret: qm a re corruptibili no dependet res eter
na in esse z cōseruari. C Cōfirmat auctoritate eius dē lo
co allegato vbi voluit intellectu agentē hēre opatione fm
quā no copulat nobis nisi in postremo. s; in adēptiōe tel
lectus huani: z p ois fm talē opationē no idiget fantas
mate huano aliquo mō: qre zc. hoc idē videf lentire cō
mēto. iz. hui' pmi. vbi dicit. Et pole est q; ac' alicui' non
cōciantis corporei sit no exiis in aliq; eoz q; sūt in corpore.
C 2 h; quis ita sit ad oēm tū opatione intellectua fm
quā nobis copulat aia intellectua idiget corpore oib' qua
tuoz modis notatis: ps sicut h; pcedēs: eo q; ad oēm talēz
opationes aia requir aliq; fantasia: qre zc. Et a quo iferf
q; nulla talis opatio est aie ppria z mo. qre zc.

Ad rationes pncipales ad pmas dicit q; aiam
inherere aut ipsaz corpus iformare
no sunt opatiōes ab aia distincte: sed aiaz inherere idēz
est qd aia inherēs z aiaz iformare idē est qd aia iformans.
C Si tn gra argumētū cōcedant cē passionēs realiter ab
aia distincte: dñr q; cōciant corporei: non. n. pot aia cor
porei inherere nisi corpus illā in se recipiat subiective: nec pot
illa iformare nisi corpus ab ea iformet. C Et euz arguit
corp' no iformat neq; inheret. igif ille opatiōes nullo mō
corporei attribunt. negat argumētū: sic no segf. aia nu
trit totū corp'. sed totū corp' no nutrit. q; nutriri ē opatio
nullo mō corp' attributa. Sufficit. n. q; ad h; opationes
aia idiget corpore aliquo mō: qre zc. C Ad 2m ps ex pna
pncipali hne. C Ad tertiā pmo pot negari aie. Et pnter
diceret q; sic ad visionē aialis colorati pcurrit per accis
corp' aialis: ita aia eiusdēz p accis pcurrit. z pot negari
oia sicut no segf. mediū diafanū pot hēre aliquā opatio
nem sine pcurfu visus: igif e; visus pot hēre aliquā opatio
ne sine pcurfu diafani. C Ad qrtā rōne ps fm cōmēta
tores qd sit oim. dcederet. n. aiaz esse actualr separatā z
ipaz oio hēre ppria opatione. sed fm fide diceret q; quis
corporei vnita nullā hēat ppriaz opatione: z pnter non sit
actualr separata: ppria tn opatione hēre pot: z pnter ptinget
istā separari: z fm h; diuersimode intelligit iste text'. Sepa
tur hoc ab hoc zc. Quidā tn sequētes fides dixerūt aiam
intellectua nostrō corporei vnita aliquo mō esse separatā.
no quo ad esse: sed quo ad quādā ei' opationem: eo q; ad
causandam intellectionem no idiget organo pprio neq;
obiecto pprio māli: euz possit intelligere res imales: neq;
quo ad istam operatione idiget subiecto per se. per accis

enim recipit intellectio in corpore subiectiue: z sic dñr di
cūt Aristo. hoc voluisse per istū textū. separaf aut hoc ab
hoc: z hoc videf notabile dicitu. C Ad 5m rōne ps ex pna
hne. C 3m pfirmatione eius ps fm cōmētatorē qd
oim: sed fm fide dcederet opatione intellectiua esse ab
stractā eo mō quo vntus intellectiua. est enī inorganica idi
uisibilis z no p se sed solū p accis requirens subm māle.
Et dñr negāda esset illa oia. Intellegere qd est in nobis
est opatio abstracta. igif est oio aie ppria. C Ad 2m con
firmatione negandū est aiaz: vt ps in qōne. C Ad 3m cō
firmatione dñr q; intellectio rep mālū que ē in nobis ex
tellectione rep mālū dependēte: z per ois aia intellectiua
ad intelligēduz vlia z subas separatas idiget corpore quo
quo mō: qre zc. C Ad pma auctatē in oppositū pot p dicit
q; Aristo. no locutus est assertiue: cū dicit. Uident aut. z.
pot rñderi iuxta declaratione cōmētatoris que in expōne
littere posita fuit. q; vno pot intelligi illas esse opationes
aie ppriaz ad q; pducēdas aia nullo: idiget corpore: z h;
de facto est vep fm cōmētatorē. Alio q; ille dicant opera
tiones pprie aie q; magis aie attribuunt. z dñr corporei p
aiam: z h; mō sensuz z imaginatio pprie aie opationes di
cerent. z hoc est vep fm fide z fm cōmētatorē. z hoc dcor
dat cū pma hne hui' qōnis. C Ad auctoritatē pma cōmē
tatoris ps quid oim. C Ad scdam ps ex determinatione
questionis. Et sic est finis questionis.

Differēter aut diffiniēt pphic' z dialectic'
vniūq; ipsoz z c. **Bozal' assignat māz ali'**
vo spēs z rōne **Tex. pme. XVI. Qd. IX.**

Quoniam vltimo circa pma libz
vtrū in hoc differat dia
lecticus z nālis. s; q; nālis diffiniat p ma
teriā: z dialectic' p formā. C Et arguit
p q; dialecticus no diffiniat p solā for
mā: qz forma rei no vere p dicit de hūte illā
formā: s; diffinitio vep p dicit de diffini
to suo. q; zc. maior ps. qz pars no vere p dicit de toto: z mi
nor est manifesta de se. C 2o dialecticus diffinit per gen'
z oiam sed genus z oia se adiūcē bit sic potētia z act'
vel sic mā z for' vt cōiter dñr. q; dialectic' in sui diffōne ac
cipit māz z no solū formā. C 3o dialecticus diffiniat o; p
ea ex qbus res h; esse: s; res no solū habet esse ex forma
imo etiā ex mā. q; zc. maior ps. qz diffinitio est oio idicās
q; est esse rei. vt habet p topicoz. minor vo ps saltem de
substātuz cōpositis. C 4o forma est vniū ens tm: s; nulla
diffinitio pot eē solū p vniū. q; zc. maior est de se nota. mi
nor est Aristo. 7o metaph. C 5o diffōnes dialecticę sunt va
ne: s; illa diffinitio q; dat p formā no est vana. igif zc. ma
ior est Aristo. in illo pphemio. minor ps. cū forma pncipalr
det esse rei. C 6o si dialectic' diffiniat p formā: tunc diffi
nitio dialectica esset dignior diffōne nāli. ois videf fal
sum. z oia t; qz forma dignior est q; mā z pncipalr dat
esse pposito z mae: qre zc. C Cōfirmat. qz tūc diffinitio
dialectica est formalis: z nālis esset mālis: formalis aut
est dignior cū sit pncipiū dñm rationis: z mālis ignobilior
cū sit h; demonstratiōis: vt ps. z posterior. C 7o aliq; dia
lecticus diffinit p mām. q; zc. aiaz ps. h; posterior. vbi pbs
diffinit demonstratione q; est ex pms veris z immediatis
zc. bec aut sunt mā demonstratiōis. C Ultimo dialecti
cus solū dñderat entia rōnis. igif se no o; itromittere ad
dñderanduz de ira timore z alijs h; passionibus: z p ois
no diffinit illas passionēs p solā formā qd ē h; itentionē
Arist. in littera. oia pma. z aiaz patēt ex cōi modo loquē
di. C Deide arguit pncipalr q; nālis no diffinit per ma
teriā: qz diffinitio o; esse pncipiū cognoscēdi diffinituz z
ipius ab alio distinguēdi: mā vero non est h; q; zc. maior

appet. 6. topicoz. z minor apparz de mēte pbi p pby. z. 7.
metaphysice: vbi videf velle mām esse in pura potentia:
omne aut q; cognoscit: cognoscit fm q; ē in actu: z p ois
ipsa no est p mō cognoscēdi: z dñr neq; distinguēdi diffini
tū: pferim cū in ea nihil sit distinctū: vt ps ex cōmētatore
in erroibus metaphysice. C Secdo. mā no est qd itas ne
q; pars qd itatis. igif per illā no poterit diffinire nālis. t; z
oia. qz diffinitio est fmō significatiu' cēntie quiditatis.
aiaz ps. 7. z. 8. metaph. z ex linconie. z. posterior. Itēz
mā no p dicit in quid: vt ps. 7. z. 9. metaphysice. igitur zc.
C Tertio. diffinitio nālis o; esse p nām rei: s; forma ma
gis est nā q; mā. igitur diffinitio data p solā formas magl
o; dicit nālis q; p solā mā assignata. t; oia. cū maior: mi
nor ē Ari. in p mō scbi pphicoz. C Quarto. diffō diminuta
no est diffō: s; i' in qua ponit solā mā est h; igif zc. maior
ps sicut filla diminutus non est filla: z minor apparet de
mēte cōmētatoris cōmēto. is. vbi dicit q; qui accipit māz
in diffōne nāli z dimittit formam diminute accipit. Pre
terea pbs in littera vult naturalez diffinire per materiā
z formam. igitur i' erit diminuta in qua sola materia po
netur. C Quinto. si nālis p māz diffinire pot: aut p māz
vlem aut picularē: no pmo mō: qz talis no dat: vt ps p mō
de gñatiōe. z p cōmētatorē. iz. metaphysice: nec p pti
cularē. piculariuz. n. no est scia neq; diffō: vt ps pmo z 2o
posterior. C Sexto. si nālis p mām diffiniret hoc maxi
me esset per mām sensibile: sed q; hoc sit icōueniēs arg'
qz tūc eius diffō daret p additamēta: qd ē icōueniēs: vt
ps. 7o metaphysice. z ps oia. qz tūc in diffōne nāli igrede
rent accitua quib' mā reddif sensibilis: qre zc. C 7o aut
dialectic' dñderat de illa forma q; est altera ps ppositi: q;
ē a nāli dñderat aut no. C Si sic h; videf icōueniēs cū
dialectic' solū dñderet en' rōnis. Si no igif no ē in h; ista
oia iter dialecticū z nāle q; nālis diffiniat p mām z for
māz: dialecticus vo p formā tm: pparatio. n. siue oia fm
aliquo equocum no est admittenda: qre zc.

In oppositum est snia pbi p h' illa pre. Dif
ferēt aut diffiniet.

In ista questione tres erunt articuli. In p
ponent' preambula qda.
In 2o dēcidet q; lter dialecticus diffinit per formas. In 3o
quō nālis diffinit per materiam.

Quantum ad p mū sit hec distinctio pma: q; quis
multiplex accipiatur forma siue
cā formalis: vt appet z pphic' q; tū pposito spectat
duplr accipitur. Uno pro forma subali q; est altera ps cō
positi ex q; euz mā sit vniū. z mō p re vlr accepta. dñr. n.
vliā esse forme: vt ps de mēte pbi z pphicoz illo cap. De
terminatis aut his zc. Et de mēte eiusdē z metaphysice
vbi arguēs no esse pcedēdu in causis formalib' i' ifinitū
trāsfert se ad pbandū no esse pcedēdu in ifinitū in gene
rib' z differētuz. z sic vult gñā z oias esse formas. C Et
gdam dñr q; vliā: id dñr forme: qz sunt res formalr itelle
cte per modū intelligēdi sumptū a mō eēndi pntē formas:
sic mod' intelligēdi al' vt al' ē sumit a mō eēndi pntē for
māz aialis. s; aiaz sensitiua: sed h; no puto vlr sufficere: qz
vliā accitū vt color linea superficies z alia h; sunt forme:
no tn pp istā cām vt ps. C Et h; distinctiōe iferf q; dia
lecticū diffinire p formā itelligi pot duob' modis. vno p
formā pmo mō sumptū. Secdo mō p formā scdo mō sum
ptū. C Secda distinctio. s; mā siue cā mālis multiplex ac
cipiat: vt apparet z pphicoz. caplo allegato. q; tū p
posito spectat: triplr accipi pot. vno mō pro mā pma siue
remota q; est subin trāsmutatiōis nālis. z 2o pro mā ppin
qua q; alicui enti nāli appropriat. 3o p ptrib' itegralit' us
alicuius que ab Aristo. z. pphicoz cap' allegato mā appel
lanē. Et hac distinctiōe iferf q; nālem diffinire p mā

differt nalis a dialectico. Et oib' determinatis articulo p...

Nunc ad rationes principales. Ad pmu' p' articulo 2o. Ad...

Incipiunt questiones secundilibri. Necessesse est ergo aiaz subam esse sicut spes...

Arca secunduz

hui' q'rit' p. Utz aia fit for' subal. arguit p' no. aia no e' suba: q' no e'...

Oppositum arguit auctoritate phi 2o. de ania. In ista qone erit duo articuli. In p' ponent' qdam...

les: vt for. e in po' ad ee calidū vel frigidū. colligif hoc to...

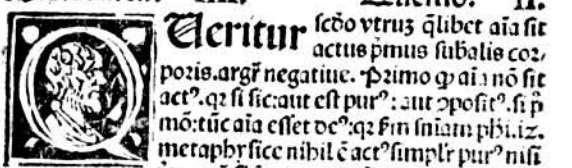
Quantū ad secunduz

Actus p' actus subalis cozporis. arg' negatiue. P'imo q' aia no fit act'...

Ad rationes principales. Ad pmā dicit' aiaz p se reponi i pdicamēto sube...

tū ex mā 7 for'. q'ntū tū veritat' habeat ista auctoritas as...

Necessesse est ergo animam esse sicut species.

Actus p' actus subalis cozporis. arg' negatiue. P'imo q' aia no fit act'...

puenit actio q̄ inata ē. puenire. mior arguit. nutritio est opatio ab aia pueniens: tñ nō separi pōt aia a nutritioe: igit̄ rē. t̄s aia t̄ maior. mior vō colligit̄ de mēte Auit. p̄ p̄ m̄. doctrina de v̄tutib⁹. Itē sc̄do hui⁹ isto caplo. Qm̄ aut eadē po⁹ aie. dū dicit. t̄ v̄q̄ ad hoc ē q̄sq̄ alaf. Itē ibi de s̄ aiātū inq̄tū aiātū nutrit̄ t̄ p̄z post. vñ p̄ncipi⁹ ali mēto nō pōt abeē. Itē omēt. s̄ phicoz. nunq̄ cessat actio calozis nālis. t̄ cū cessat tūc ē mōz. ¶ Sexto. aia recipit̄ in ente in actu. igit̄ ē acc̄io: t̄ p̄ aia nō ē subalis act⁹. aia p̄ia colligit̄ de mēte omēt. z̄ phicoz. circa p̄ncipiū. t̄ z̄ hui⁹. t̄ aia ē omēt. s̄ meta. cū dicit. Et aia est forma in ente in actu. Itē 4º celi. lapis cōponit̄ ex gravitate t̄ mā p̄ma. ecōtrario de aialib⁹ q̄ sūt p̄posita ex cozpe t̄ aia. Et p̄ aia ē in cozpe tanq̄ in ente in actu: cū distinguatur fm̄ omēt. cozp⁹ a mā ente in po⁹. ¶ Septio arguit̄ q̄ nō q̄libet aia ē act⁹ cozpis: q̄ tūc seq̄ret̄ q̄ q̄libet aia cēt in cozpe tanq̄ in subro. aia p̄z de mēte omēt. 4º phis. vbi dicit. p̄fectio ē in illo cui⁹ ē p̄fectio. falsitas aut̄is p̄z: hu ius. aia enī intellectiua ē imixta t̄ cozpozica. ¶ Octauo. si aia cēt act⁹ p̄m̄ subalis cozpis: tūc ex aia t̄ cozpe p̄stine ret̄ vñ p̄positū cēntialr̄ t̄ p̄ se. p̄z aia. nā ex actu p̄ subali t̄ ex eo cui⁹ ē actus fit vñ: neq̄ hui⁹ ōz aliā q̄rere cāz: vt p̄z in textu hui⁹ sc̄bi. falsitas aut̄is arḡ. aut p̄ cozp⁹ itellu gis p̄positū subale. aut cozp⁹ de p̄dicamēto q̄ritatis iclu dens trina dimēsiōe. aut māz dispositā q̄ritate vel q̄li tate. Si p̄ mō tūc ex cōposito t̄ forma q̄ ē p̄ cī cēntialis fieret vñ: q̄d ē absurdū. Si z̄ tūc ex acc̄ioe cēntialr̄ t̄ p̄ se p̄stineret̄ aliq̄ suba s̄ iniaz p̄bi p̄ phicoz. Si z̄ seq̄ tur q̄ nō cēntialr̄ t̄ p̄ se p̄stineret̄ p̄positū subale s̄ acc̄ioe liter tñ. cōpositū enī ex aia cū mā disposita acc̄ioib⁹ est cōpositus accidētale. vt p̄z de se. ideo rē.

In oppositum est philosoph⁹ secūdo de ani ma. i capitulo de diffōne ani me. t̄ omētator in expositioe eiusdez capitulo.

In ista questione erunt duo articuli. In p̄ mo ponent̄ q̄dam descri ptiones terminoz t̄ distinctiones. In sc̄do s̄nes.

Quācum ad primuz intelligēdū p̄ q̄ s̄ iste termin⁹ actus in diuersis locis diuersimode accipiat̄: gnāli tñ q̄dā signi ficatioe significat̄ oē illud q̄d est p̄fectio alicui⁹ p̄ inherē tiā vel appropariōe: vel ab eo imēdiate effectiue pueni ens: fm̄ quā significatioe cēdit̄ p̄ q̄ forma subalis i hē rens vt aia sensitua ē act⁹ sue m̄c: t̄ forma appropata si cut itelligētia ē actus cozpis celestis s̄z omēt. in de suba orbis. t̄ aia intellectiua ē act⁹ cozpis humani p̄ appropari onē ex aia eiusdez de aia. ¶ Locedif̄ z̄ q̄ oē acc̄io in herēs alicui s̄m̄ motus t̄ opatio ois ab eo. pueniēs est ei⁹ actus siue sit opatio imānēs vt intellectio: siue transiēs in subm̄ extrinsecū. vt digestio. ¶ Et si arguit̄ s̄. certa cali ditas seu calefactio subine exiit̄ i aq̄: t̄ p̄ aia ē eius act⁹ nō tñ ē eius p̄fectio: s̄ p̄fectio: t̄ hoc sufficit. ¶ R̄ndef̄ q̄ saltē est mā p̄fectio. t̄ hoc sufficit. ¶ Intel ligēdū sc̄do q̄ iste termin⁹ potētia equoec̄ d̄r de potentia actiua t̄ de potētia passiua iuxta sniam p̄bi. s̄z metaphy. vbi d̄r. potētia actiua est p̄ncipiū trāsmutādi altez inq̄ tū alterū. t̄ potētia passiua est p̄ncipiū trāsmutādi ab alte ro inq̄tū alterū: sub potētia actiua p̄p̄bedi pōt oē cōpo sitū alicuius p̄ductiuū: t̄ ei⁹ forma subalis: t̄ instm̄ ipsi⁹ effectiue p̄currēs ad aliq̄ū opationē p̄ductiua sub potē tia passiua p̄p̄bedi pōt oē q̄d ē alicuius receptiuū: vel q̄ aliq̄d est alteri⁹ receptiuū subine. t̄ hoc mō mā vocata ē cōiter potētia. t̄ s̄m̄ ei⁹ po⁹: q̄ mediāte ē alicui⁹ receptiua. s̄m̄ oē q̄d subycif̄ alicui acc̄ioi respectu illi⁹ cōiter appel lat̄ potētia passiua. ¶ Tertio nota q̄ aliq̄d esse in actu p̄ aliud idē est q̄d p̄cinere aliq̄ū actū vel p̄ ipsuz opari: acci

piēdo istū terminū actus: vt p̄ describit̄. t̄ p̄portioabilis aliqd p̄ aliō cē i po⁹ oppositū mō itelligat̄. ¶ Iuxta quē modū cēdit̄ q̄ p̄positū ē in actu p̄ formā subale: q̄ actu istā p̄ter: t̄ ē in actu p̄ acc̄ioe ei⁹ q̄ sūt i eo. s̄m̄ ignis est in actu p̄ calefactionē q̄ opaf̄: t̄ mā recipiēs istā ē in actu p̄ eandē. ¶ Ex p̄dictis seq̄r̄ q̄ idē ē act⁹ t̄ po⁹ respectu di uerf̄oz. p̄z. nā aia ē act⁹ cozpis: q̄z ē ei⁹ p̄fectio subalis: t̄ po⁹ respectu sp̄ei q̄ in ipsa recipit̄. ¶ Seq̄r̄ sc̄do q̄ idē est actus t̄ in actu: t̄ in po⁹: nō tñ respectu eiusde. p̄z coz⁹ de aia intellectiua. ipsa enī est act⁹ cozpis humani: t̄ in actu p̄ sp̄em̄ intelligibīlē in ipsa receptā: t̄ est in potētia ad sp̄em̄ recipiēdā. ¶ P̄ia distinctio. aliqd ē altero p̄ dupl̄r itel ligit̄ q̄ritū spectat̄ ad p̄positū n̄m̄. p̄ q̄ alterū p̄cedat t̄ p̄ vt p̄r est p̄z filio. z̄ q̄d ē altero p̄us nā sicut̄ subz est p̄us passiōe. ¶ Sc̄da distinctio. aliqd ē altero p̄us nā multu pliciter itelligi pōt. ¶ P̄io: q̄z sit eo p̄us calitate q̄r̄ sub iectū est p̄z passione. ¶ Sc̄do: q̄z est alio p̄fecti⁹: t̄ si non sit causa ipsius: vt hō nā p̄ior est asino. ¶ Tertio: q̄z p̄us intētiōe nāc: t̄ hō mō forma subalis ē p̄ior nā dispōnibus p̄z introductis in māz. nā. n. p̄ncipalr̄ itēdit̄ formā sub stārialē p̄ducere: t̄ acc̄ioe disponētia mām̄ consecutue. ¶ Quarto dicit̄ aliquid p̄ius nā: q̄z p̄ius via originis aut gnatiōe: q̄no mā est p̄z forma: q̄z forma illā p̄supponit tanq̄ sue gnatiōis subm̄. s̄m̄ forma mixti p̄supponit formā est in eadē mā formāl̄ vel virtualr̄ fm̄ diuersas opiones. id forma elementi est p̄z forma mixti via origi nis. ¶ S̄ d̄r p̄us: q̄z est illud a quo nō conuertit̄ subsistēdi aia: sicut̄ z̄ t̄ vñ t̄ silia. Si vō dicat̄ al nā p̄us homie t̄ vlr̄ oē gen⁹ respectu suaz sp̄erū: illa nō est p̄zitas ex p̄te rei de q̄ p̄sentialr̄ est sermo: s̄z pot⁹ p̄ p̄parationē ad itel lectū p̄us app̄hendētes rē aliq̄ū mō v̄lozi t̄ d̄fusio: dei de mō minuz v̄li. Quidā tñ cōcederēt̄ aial esse p̄us boie p̄zitate calitatis: q̄z dicit̄ gen⁹ d̄rias esse veras formas sp̄ei. de hoc vide q̄ dicta sūt in p̄ in expōne istius text⁹. At aut̄ v̄le rē. ¶ Colligunt̄ iste distinctioes p̄ maioriparte ab A. in de p̄dicamētis. ¶ Tertia distinctio aliqd cēpi mū p̄fectione dupl̄r itelligit̄. s̄m̄ simpl̄r t̄ in ḡne: simpl̄r dicit̄ cui nō pōt reperiri aliud eq̄ p̄fectū: t̄ tale est de p̄i m̄uz in ḡne q̄d cōparatū aliq̄bus in aliq̄ ḡne est eisdē p̄e ctius: sic in ḡne aialiu hō cēntialr̄ est p̄fectior: id dicit̄ p̄i mū p̄fectōe in tali ḡne. aiam igit̄ esse actū p̄mum itelligi pōt vel p̄mū absolute v̄l p̄mū in ḡne p̄parando. s̄ aiaz ad oēs opatiōes q̄ p̄erūt aiato cozpori vt aiātū est: t̄ hoc z̄ mō p̄paratū p̄bi aiam dicens eā esse actus p̄mū: vt p̄z in exēplo de scia de sōno. vbi p̄paratū sciaz opatiōib⁹ p̄ue nientib⁹ ab ea: t̄ cā appellatū actū p̄mū respectu ipsari. ¶ Prima sup̄p̄. sicut̄ in p̄positis subalib⁹ est grad⁹: nāz aliq̄ sunt cozpora simplicia vt elta: q̄daz mixta ip̄fecta vt vapor. q̄dā p̄fecta inaiata vt lapis. q̄daz p̄fecta t̄ aiata vt planta. Ita materie que sufficiēter dispositē subyciuntur formis illozuz pro opationib⁹ cozp⁹ p̄ducendis habēt gradū inter se. forma. n. elementi regrit̄ mām̄ sola graui tate vel leuitate cum qualitatib⁹ primis dispositam: for ma mixti inaiari vltra dictas qualitates requirit̄ cōple xionem resultantem ex qualitatibus primis: vt patet de mente Auiten. p̄ma p̄imi. forma vero mixti aiati vltra cōplexionem t̄ q̄litates elementozum requirit̄ mām̄ oz ganizatam: cui⁹ partes cōplexione cōpōne t̄ figura disse rant. ¶ Supponit̄ z̄ q̄ in elis t̄ mixtis inanimatis gra uitas t̄ leuitas t̄ cetera qualitates elemētares se magis tenent ex parte p̄ncipij actiui siue ex parte forme. i an i matis vero magis ex parte matric. prima pars sup̄posi tionis declaratur. nam elementa per formā substārialē tanq̄ per p̄mū p̄ncipiū actiuuz p̄ducunt̄ suas opati ones mediāte grauitate aut leuitate t̄ alijs q̄litatibus eltarib⁹ tanq̄ mediātib⁹ instrumētis actiue p̄currētib⁹ ad

eisdē opatiōes. s̄m̄ mixta inaiata cū mouant̄ solū ad vñā d̄rias p̄sitiōes p̄ducūt̄ suas opatiōes p̄ p̄lonē. p̄p̄ia t̄ q̄ lites clares p̄dominātes in eis tanq̄ p̄ istā actiue con currentia. igit̄ rē. z̄ p̄ sic declaraf̄. q̄libz aia nāl̄ est mori ua ad oēs d̄rias p̄sitiōis augēdo aiātū: vt nō ē ad sensuz ad quā opatiōe nō p̄currūt̄ actiue grauitas neq̄ leuitas: q̄z p̄ leuitatē solū mouet̄ sursum p̄ grauitatē vō deorsū. oz ganizatio ē t̄ m̄c p̄ diuersas p̄tes figura t̄ ordie distinctas solū passiue p̄currūt̄. igit̄ rē. Ex q̄b⁹ p̄ infert̄ q̄ i mixtis aia nis mā q̄ritate t̄ q̄litatib⁹ disposita: t̄ ozganizatiōe p̄riuz se t̄z ex p̄te p̄ncipij passiui. ¶ Infert̄ z̄ q̄ p̄parādo actus ad receptū ei⁹ act⁹ for⁹ est nō p̄ncipalr̄ dicit̄ ōz act⁹ cozpis p̄fici s̄ m̄c. p̄z: cū mā se teneat ex parte p̄ncipij passiui. Letera vō q̄ in mā sūt magis ex p̄te forme. Idē iudicium d̄r de forma mixti inaiati. pōt tñ cēdi absolute: q̄ t̄ for⁹ est q̄ mixti inaiati sit act⁹ cozpis cōpositi subalis cuius ē p̄ cēntialis. ¶ Seq̄r̄ z̄ q̄ cōparādo aiaz ad subm̄ ei⁹ re ceptiuū aia ē actus cozpis. p̄z ex p̄cedētib⁹. nā aia ē actus m̄c dispositē q̄litatiuz t̄ q̄ritatiuz dispōnib⁹: q̄ oia vel plurima se tenēt ex p̄te p̄ncipij passiui: s̄ mā sic disposita est cozpus. igit̄ rē. cū hoc tñ cēdedū est quālibet aiaz eē actū m̄c tanq̄ formā subalē eius: t̄ esse actū totius aiati cuius ipsa est pars essentialis.

Quantū ad secundū articulū sit p̄ma s̄: l̄z aliq̄s act⁹ cozpis aiati fuerit p̄us t̄p̄e in mā q̄ aia. p̄babilr̄ tñ dicit̄ p̄ q̄ ipa oib⁹ actib⁹ sc̄dis q̄ sūt opatiōes ab ea. pueniētes: vt aia ē p̄z p̄zitate t̄p̄is. P̄ma pars hui⁹ s̄nes p̄bata fuit in rō nib⁹ p̄ncipalib⁹. dispōnes enī q̄litatiue ozganizatio t̄ for eloz p̄us recipiunt̄ in mā q̄ aia: t̄ tñ sūt act⁹ cozpis aiati. est enī forma est act⁹ subalis: s̄z ip̄fect⁹: ozganizatio vō et q̄litatiue dispōnes sūt ei⁹ act⁹ acc̄ioalis. z̄ pars sic arḡ. aia in p̄cē loz. est: t̄ p̄ tūc nulle sunt nec an fuerūt̄ alique opatiōes ab ea. pueniētes. igit̄ ē p̄z suis opationib⁹ p̄zitate t̄p̄is. aia nota ē cū maiori: t̄ minor arguit̄. si aliq̄ ope ratio aie tūc cēt simul cū aia q̄ ante nō fuisset maxie cēt nutritio. Sequit̄ tūc q̄ nutritiōis varet̄ p̄mū. aia salū: q̄ null⁹ mot⁹ daf̄ p̄mū: vt p̄z s̄z phicoz. t̄ p̄z aia: cū i nutritio tūc iciperet̄ eē. p̄sitiōe illi⁹ instātis. neq̄ dōz ē q̄ illa nutritio icēpit̄ eē anteq̄ aia fuerit̄ act⁹: t̄ p̄a opa tio anime que nō potest puenire qn ab anima pueniat. ¶ Nota tamen q̄ pro veritate huius partis oportet dici nutrimentū naturale cozporis animati p̄mo p̄duci.

Sed arguitur contra h̄ne sic. Aia est p̄ or t̄p̄e opationib⁹ ab ea pueniētib⁹. igit̄ p̄ aliq̄d t̄p̄s p̄z: t̄ p̄ aia p̄ t̄p̄s crit aial t̄ nō nutrit̄: q̄d est icōueniēs. ¶ Cōfirmat̄: q̄ saltēz seq̄rit̄ q̄ in p̄mo cē aie sensitue aial nō nutrit̄. p̄z aia ex p̄batiōe s̄nes. aia est s̄ sniaz p̄bi z̄ de aia. dū dicit. v̄sq̄ ad hoc ē quousq̄ alaf. Itē s̄ omēt. locis allegatis p̄us. ¶ A p̄m̄ r̄idēz negādo p̄mā aiaz. s̄z seq̄r̄ q̄ p̄ t̄p̄s vel i stans p̄us crit aia q̄ opatiōes. Locedif̄ enī q̄ in p̄cē sui i caput nutrit̄ p̄ remotionē istius instātis. t̄ adhuc formali ter nō t̄z illa aia sicut̄ nō seq̄r̄. for. p̄us p̄rāssibit̄ a. sp̄a q̄ ipsuz crit p̄rāssitū. igit̄ p̄ t̄p̄s vel p̄ istās p̄us. ¶ Ad sc̄dm̄ cēdit̄. Ad auctozitatē d̄r p̄babilr̄ A. t̄ omētatorē nō plus voluisse: nisi q̄ postq̄ in p̄mo instāti aiātū icēperit̄ nu trir̄: nunq̄ postea cessat actio v̄tutis nutritiue v̄sq̄ ad p̄ m̄uz nō cē illi⁹ aiati: cū quo tñ stat q̄ in p̄mo sui cē nō nu trit̄. ¶ Sc̄da s̄. t̄ si aliq̄ actus tā subales q̄ acc̄ioales sint p̄ozes aia via gnatiōis vel originis. aia tñ eadē p̄zitate p̄z opatiōib⁹ ab ea effectiue pueniētib⁹. p̄ma pars p̄bat̄ sic. dispōnes q̄litatiue faciētes p̄ introductiōe aie in māz necessariū p̄supponunt̄ ab aia. s̄z etiā opione omētatoris forme eloz: necessariū p̄supponunt̄ in mā ante aduētuz aie. igit̄ sunt p̄ozes via originis. igit̄ rē. Ex quo p̄nter cē

15
dif̄ q̄ quis p̄ pole i codē istāti itroducere for⁹ est i mā cū ipa aia. for⁹ tñ est cēt p̄z aia p̄zitate ozigis. p̄z: q̄ aia p̄ supponeret̄ ipsaz tanq̄ simplicē formā t̄ neciā ad eē ipi⁹ i mā. z̄ p̄ s̄nes arguit̄. oēs opatiōes ab aia pueniētes p̄ supponūt̄ aiaz i mā tanq̄ p̄ncipiū illaz opationū. igit̄ rē. p̄z aia. t̄ aiaz ex p̄dictis. Et itelligunt̄ due s̄nes p̄dicte de opatiōib⁹. pueniētib⁹ ab aia: vt aia est t̄ nō vt for⁹ abso lute. Leta enīz calefactio puenit ab aia exite in aiali t̄ alia p̄stis p̄us fuit i mā q̄ aia p̄zitate t̄p̄is t̄ ozigis. verū tñ calefactio absolute nō puenit ab aia: vt aia ē: s̄z vt for⁹ absolute: s̄z calefactio tali instrumēto vel talibus circum stantys limitata. s̄. mediante sp̄u vel cōsimili pueniat ab anima: vt aia est. Nec sc̄da pars s̄nes potuit esse ad p̄po situm p̄bi in littera. ¶ Sed cōtra. virtutes aie sunt act⁹ cozporis animati vt aia est: t̄ tamē sunt simul cū aia. t̄ eq̄ liter p̄supposite ab opationibus aie. igit̄ sunt eque p̄mus actus cū anima. ¶ Respōdēz: q̄ s̄z virtutes aie non sint posteriores tēpore q̄ anima. ipse tñ sunt posteriores via oziginis: q̄z p̄supponentes ipsaz animā. ideo negat̄ q̄ sint equaliter p̄supposite ab opatiōib⁹: q̄z p̄ncipaliter p̄suppo nitur aia: t̄ p̄sequēter eius virtutes. quare rē. ¶ Tertia p̄clo. anima nō est simpliciter p̄mus actus p̄zitate per fectōis: sed est ceteris oib⁹ actib⁹ cozpis aiati p̄fectior. p̄ pars s̄nes de se est manifesta. alr̄. n. aia esset eq̄ p̄fecta sic p̄ma cā q̄d ē absurdū. z̄ p̄ p̄bari pōt iudicue. ceteri. n. act⁹ exites in cozpe aiato sunt vel forme subales eltarū q̄ sūt ip̄fectiores valde q̄ aia: vt p̄z: vel sūt acc̄ioe coz poris aiati: quoz aliq̄ sunt dispōnes q̄litatiue aliq̄ instra aie ad agendū. aliq̄ vō v̄tutes ipsi⁹ aie: t̄ aliq̄ sunt opati ones q̄bus oib⁹ aia est nobilior: eo q̄ suba quolibet acc̄ioe cēntialr̄ est nobilior. igit̄ rē. Idē colligit̄ de mēte omēta toz in p̄hemio de aia dū dicit. q̄ aia ē nobili⁹ t̄ dignius oib⁹ q̄ sunt in aialib⁹. ¶ 4º s̄. aia ē ceteris oib⁹ actib⁹ coz poris aiati p̄z intentionē nāc. s̄ sic arḡ. oēs act⁹ p̄cedētes aiaz via originis ordinant̄ in gnatiōez ipsi⁹ aie. igit̄ agēs nāle p̄us itendit̄ aiaz tāq̄ opatiōis sue finē: s̄m̄ mā p̄nci palr̄ iclinat̄ ad illā tāq̄ ad formā ei⁹ t̄ p̄fectionē subalē. actus vō seq̄ctes aie gnatiōe vt v̄tutes t̄ opatiōes po sterius itendunt̄ a nā tanq̄ cēntialr̄ ab aia vel effectiue depēdentes. igit̄ vlr̄ oēs ceteri act⁹ cozpis aiati sūt poste riores aia itentione nāc. igit̄ rē. ¶ S̄z s̄. opatiōes ab aia pueniētes sunt finis ad quē ordinat̄ aia. igit̄ p̄us itēdun tur a nā. aia de se nota est. t̄ aiaz cōiter cēdit̄. R̄ndetur q̄ opatiōes nō sunt finis aie p̄ncipalis: s̄z sc̄darius t̄ instra lis: sed finis p̄ncipalis est diuini t̄ p̄petuus cē fm̄ q̄ vni cuiq̄ fm̄ nām p̄p̄ia fuerit̄ pole: id nō seq̄r̄ q̄ nā p̄us itē dat opatiōes: itendēs. n. p̄ducere aiaz itendit̄ p̄r̄ p̄du cere oia aia ad eā vt v̄tutes t̄ ei⁹ opationes. igit̄ rē. ¶ 5º p̄clo. t̄ si aliq̄ actus p̄cedentes generationēz aie sint p̄zior es calitate: ipsa tñ eadē p̄zitate p̄zior est actibus secū dis sequentiuz generationem ei⁹: t̄ per actus secundus itelligo virtutes vel opatiōes aie. p̄ma pars hui⁹ con clusionis p̄z de qualitatibus dispōnibus q̄ sunt cā disposi tiua t̄ instrumentalis p̄ductionis ipsius anime. z̄ pars p̄bat̄. aia est per se effectiua suaz operationuz: t̄ est cā cō seruatiua suaz virtutū t̄ subm̄ caruz. igit̄ rē. t̄z aia. t̄ aiaz cōiter concedit̄. ¶ Sexta s̄. aia est p̄mo actus cozporis p̄hyzi t̄ ozganici vitam habentis in potētia. t̄ accipio istū terminuz p̄mo vt accipitur p̄mo posterioz caplo de per se. p̄clo arguit̄ sic. aia per se regrit̄ cozpus ozganicū cuius fit actus p̄pter diuersitatē suaz operationū: t̄ non rōne alterius illud requirentis: sed cetera omnia que regunt cozpus ozganicuz regunt rōne anime: igit̄ rē. cōsequē tia nota est p̄mo posterioz t̄ antecēdens iudicue p̄zobatur. nā p̄clusio virtutes t̄ opatiōes aiati requirūt̄ coz pus ozganicum in cōparatione ad aiaz tanq̄ ad coz p̄n

Quantum ad primum sic hec pma distinc-
tio duplex est dis-
finitio qd rei qd a pure gdatiua: qd a vo no. ex plū pri-
mi: vt hō est aīal rōnale. dicit enī pure gdatiua: eo qd af-
signata fuit solū p gen^o rōnam que imediate r cōtialr
de diffinito p dicanr. declarāt enī gdatatē siue eētā diffi-
niti: r ponunt p se in codē pdicamento cū diffinito. ¶ 2^a
distincio. diffō qd rei nō pure gdatiua qdam dat a posi-
tū. s. p aliqua vel aliqz qd qtuor gnibus causarū realr a
diffinito differētū. quedā vo a posteriori: vt p passionē p
pā: vel simile. ex plū pmi: vt ira est accessio sanguinis in
corde: aut tonitruū est extinctio ignis in nube. ira enī non
realr est idē accessioni sanguis: sed ab eadē effectiue aliq
mō depēdet. adē iudiciū est de tonitruo r extinctiōe ignis
in nube. ex^o scō: vt hō ē aīal rōnabile: r circulus est figura
planā: in cui^o medio est cētū: a quo oēs linee recte duce
ad circūferētiā sunt eqles. i medio enī circuli cē cētū rē.
est passio ei^o vt cōter pcedit. qeunqz igit diffō qd rei oīa
ta fuerit aut p passionē diffinitū: aut p istm sibi p se attri-
butū: vel p mām ei^o in operādo apopātā est diffō data a
posteriori. ¶ Ex pdictis distinctionib^o seqt qd aliqz diffi-
nitionē dari p additāmēta triplr attingit s. qd diffōnis qd
rei. triplex est gen^o assignatus. s. si in aliqua diffōne vltra
gen^o rōnam ponat aliqd extrinsecū a diffinito siue sit cā
siue effect^o vel accēs: hoc crit per additāmēta respectu
pure gdatiue. 2° si in diffōne pter cās p se: r gen^o rōnāz
diffinitū ponat aliqd aliud. r hoc est p additāmēta repe-
ctu scōi gnīs diffōnis qd rei. 3° si pter cās rca que aliquo
mō attribunt diffinitū p se ponat aliud in diffōne: r ista
est p additāmēta respectu tertij gnīs diffōnis pns dicte.
Ex quo inferi qd iter pdictos tres modos diffōnis scōus se
h3 ad p^o p additāmēta. tertū ad scōz: r nō cōtra. ¶ Ad-
uerte tñ qd ppter diuersas cōsideratiōes qd de cadē re p di-
uerfas scias haberi pnt: alicui diffōni date p vna cām ad-
data alia cā diffinitū iterdū crit diffō scōa p additāmēta
respectu pme: vt cū mathematic^o solā formā cōsideret si
linea vel silē a mathematico cōsideratū diffinitū p cām
finalē aut efficiētē esset p additāmēta respectu cōsidera-
tionis mathematice. ¶ Tertia distincio. aliqz eē actū
scū formā corpis organici: i duplr attingit. s. totalr r partiā-
liter. Ex plū pmi. sicut tota aīa b. asini qd p se ē forma cor-
poris organici: nō sit ps alteri. ex plū scōi. sicut ps aīe
b. asini exis in certa pte carnis aut nerui. Subm enī ade-
quātū ei^o nō ē organici: s. ipsa ē ps totū aīe qd est act^o cor-
poris organici. ¶ Quarta distincio. iste termin^o vitā ali-
quā accipit p actu p. s. aīa. aliqū p actu scōo. s. opatiōe ab
aīa pueniēte. distincio p3 cōter. ¶ Quinta distincio. ali-
qd hīc vitā in potētia in pposito itelligi pōt duplr. p^o in
p^o abyciēte actū: sic qd nō actu bēat vitā: s. cā hīc possit.
2° qd bēat potētiā dispositiua siue instrālē. pducēdi opa-
tiōes aīe: r talis p^o nō abycit actū. ipsa enī nihil aliō ē qd
dispo istroz ad causandā aliquā opatiōez actiue vel passi-
ue rcurrētū. ¶ Pria suppo. qlibz for^o nāl^o a pbo nālī p
cipalr cōsiderari d3. put ē opatiōnū sibi nālīū p se pducti-
ua. declarā sic. vlti^o r pfectū cōsideratio de re nālī ē p ei^o
cās finalē. ad istā enī cetera cōsideratiōes ordinant: vt p3
2° p hīc. s. for^o nālīs nō attingere p finē ppiū cui sub-
ordiat nisi p opatiōes qd nō nālī pductiua tanqz p me^m
pculare p se requirit ad istū finē acgrēdū: s. rē. ¶ Cōfir-
mā inductiue. oīs cōsideratio p se de forma nālī: aut est p
finē ei^o: aut p cās efficiētē: aut p cām mālē: aut put ipa ē
efficiēs vel finis vel forma mālē: s. qlibet illarū pter cō-
sideratiōē ei^o finis: cōsideratio: vt ipsa ē effectiua cā opa-
tionū cōncipalior. igit rē. mior declarā p de cā eius effi-
ciētē. nā cā efficiēs forme nālīs saltez in gnātiōe vniuo-
ca est forma eiusdē spēi cū forma pducta. igit h3 p causāz

effectiua cognoscere forma nālīs. debilis hīc eiūdem
cognitio qstū ad ei^o nāz ppiā. restaret enī ad hūc decla-
rare nām agētis: r p pns pncipalior est forme nālīs cōside-
ratio: put ipsa fuerit cā effectiua suarū opatiōnū sibi nālī-
ū: qd eius cōsideratio p suā efficiētē cās. vlti^o cōsidera-
tio forme nālīs. put est forma materie ordinat in specu-
lationē eius: s. m qd subordinat determinato fini: r pntē
opatiōnū sibi nālīū. pductiua: quibus fines ppiū
attingere possit. igit pncipalūs cōsiderat^o put est sua-
rum opatiōnū per se pductiua qd. put est forma mate-
rie: r qd per eius causāz materialē. si cōcedit materiā esse
aliquo mō causāz forme. antecēdēs colligit de mēte cō-
mētatoris 2° p hīc. vbi vult qd finis generatiōis qui est
forma vel cōpositū: ordinat in fines rei generatē. r sic p3
suppositio. ¶ Suppono scōo qd nālīs diffinire pōt a po-
steriori per aliquid per se attributū diffinito. hec suppo-
sitiō ab oibus cōter pcedit. pcedit enī nālīs a notioib^o
nobis ad notioz nāc. vt p3 i p hīc p hīc. s. vt plurimū
mū posteriora sūt nobis notioz vt effectus notioz qd
causē. igit rē. ¶ Ex istis supponib^o corrlariē inferi qd for-
ma nālīs aptius a nālī diffinit^o p opatiōes ppiās quarū
est p se pductiua qd p aliā eius diffinitionē. opatiōes
enī forme certioz nobis faciūt notitiaz de ipsa forma
cū sint nobis notioz qd aliqd aliud p se sibi attributū. r
cū hoc pncipalr a nālī cōsiderat^o forma: vt ē suaz opatiō-
nū pductiua: vt p3 ex suppone pma. igit rē. maior p3 idē
ctiue. cā. n. efficiēs forme r ei^o mā nō sunt a nobis cōgiti-
biles nisi p opatiōes. s. r finis ei^o vltim^o ad quē. igit rē.
¶ Et si arguit^o sic. forma pncipalī cōsiderat^o per attri-
butiōē ad finē: igit pot^o p fines ei^o ppiū d3 diffiniri.
¶ Rūdet qd argumētū cōcluderet si finis ei^o possit esse
nobis eq notus sic opatiōes ad illū finē ordiat: s. nō sic
est: qm p opatiōes forme tāqz p nobis notū r p se ordina-
tū in finē ei^o deueniunt in cognitiōē illi^o finis: qd rē.
¶ Inferi 2° qd post pdictā diffōne nālīs p hīc p hīc. s. vt
nire pōt formā nālē p ei^o māz ppiā qd est istz suaz opa-
tionū. pba^o sic. nālīs diffinire pōt a posteriori p aliqd p
se attributū diffinito. p scōz suppone: s. mā ppiā que ē
istm opatiōnū forme p se attributū eidē r p se ordiat i
eius ppiās opatiōes: vt p3. igit rē. Ex quo inferi qd cō-
nientissime pcedit p hīc duas de aīa ponēs diffōnes: vna
per ei^o māz ppiās: aliam per eius opatiōes.

Quantum ad 2^{am} articulū sit pma s. diffō aīe
pure assignata: qd sit p addita
mēta respectu diffōnis pure gdatiue qd de ipsa dari pos-
set: respectu tñ diffōnis nālīs ei^o nō est p additāmēta. p^o
ps h^o s. nis p3 ex distinctionib^o positis. in ista. n. diffōne po-
nit corpus organici qd ē extrinsecū a gdatate aīe r realr
dñs ab eadē. igit rē. 2° ps pba^o. diffō nālīs p tē a poste-
riori p aliqd p se attributū diffinito. p 2^{am} suppone: sed in
pdca diffōne nihil ponit qd nō per se respiciat aīam: vt ē
forma nālīs. igit rē. r3 pna ex pmissis i arti^o p: r aīa p3 cō-
siderati. corp^o. n. p hīcū organici r i potētia vitā hīs at-
tribuit p se aīe tāqz instrū p se requirit ad opatiōes ppiās
exercēdas inqstū ē forma nālīs. igit rē. ¶ 2^a s. pdca diffō
ē a posteriori simplr assignata. s. p3: qm corp^o p hīcū r or-
ganici rē ē simplr posteri^o aīa: sic vlt^o mā ppiā ē sua for-
ma posterior. ¶ Itē si darē a pōt aut h cēt p cām eius
efficiētē aut formalē aut mālē aut finalē: nō p efficiētē:
vt p3 cōsiderati pdictā diffōne: neqz p formalē cūz forme
nō sit forma: neqz p cām mālē: cū aīa nō sit composita ex
mā: nisi dicere qd corp^o in quo subiue ē aīa sit ei^o cā mā-
lis vt qdā dixerūt vt de qdūqz forma māli. r h3 ita esset
ad hūc tñ mā ē simplr posterior forma. ¶ Pterea pdca
diffō nō dat per corp^o in quo subiue est aīa s. m qd est
subm eiusdē tantū: sed s. m qd est instrū suis opatiōib^o

pporionatū: qd satis patere pōt ex partielis diffōnis cū
dē corpōis organici vitā hūitis in potētia. Et etiā nō dē
per cās finalē videt manifestū: nisi aliqz dicere vellet: qd
cū dē hūitis vitā in potētia: exprimunt opatiōes aīe qd sūt
cā finalis ei^o vt dicit qdāz. S3 hec rñsio nō obstat. qz ibi
nō explicite dant itelligi opōnes aīe p pculā pdictāz. 2°
qz h3 opōnes aīe finis scōari r nō p mārū dīci possint: tñ
absolute sunt eadēz aīa nā posteriores. ponit igit ista pti
cula ad magis explicādū qlez regit eē māz siue corpus
qd d3 ē istm aīe ad suas opōnes pducēdas: r sic relinq-
tur s. va. Aduerte tñ qd gen^o positū in diffōne pōt aliquo^o
dici pns aīa: sic vlt^o supius respectu sui inferioris cōter ap-
pellat pns: talis tñ positas nō ē realis: s. i comparōe ad i-
tellectū sumptā: dicit^o qd p dīctā diffō non dat p aliqd
pns realr ab aīa differēs. ¶ 3^a s. diffō pdicta pueniēter
r sufficiētē est assignata. p qd sit pueniēter assignata p3:
qd dat p aliqd posterior aīa nobis notus: qd tñ attribuit
aīe p se: qd rē. p3 pna. r aīa ex pdictis. ¶ Cōfirmat. aīa
est forma nālīs. igit apte r cōueniēter diffiniri pōt p ei^o
opōnes r p māz eius ppiā qd sit pporionatū instrū sua-
rū opatiōnū. p3 pna. ex 2° suppone cū suis corrlarijs. sed
Būst. diffinuit aīaz p eius opatiōes ppiās: qd dixit aīa
est pna vegetādi sentiēdi. rē. diffinuit aut p eius māz p
pna tanqz p instrū pporionatū suaz opatiōnū: cū dixit
aīa est act^o corpōis rē. igit rē. ¶ Deide arguit. qd sit suf-
ficiēter assignata: qz ista diffō cuius aīe ppetit: sic aīe bru-
ti aīe plāte: r aīe humane: vt p3: r p eius pculas a quoli-
bet aīe differt. p istā. n. pculā act^o explicat^o dīa aīe a mā
que est pura p^o: p istā pculā pmius differt ab actibus se-
cundis aīati. s. opōnibus eius. Quātr aut itelligi d3 aīam
eē actū p^o. vlti^o est in pcedētī. q. Illa vo pculā corpōis:
vt cōter dē ponit ad dīam scie r alioz hīcū intellectū:
lūi qui sunt actus pmi respēu cōsiderationis p istos hīcū:
nō tñ sunt actus corpōis: s. aīe vt dicit: s. r intellect^o agēs
est actus pmius intellectus possibilis vt qdā dicit de men-
te cōmētatoris: nō tñ est aīa s. vltus vel pars aīe intellectiue.
Utrū aut h sit verum videbit in 3°. Dicit aut p hīcū ad
dīam forme artificialis qd nō est actus pmi^o corpōis nālīs
inqstū tale: s. corpōis artificialis vt artificiale. i^o vo pti-
cula organici posita ē ad dīam forme subalis elcti r mix-
ti inaiati que neqz totalr neqz pculariter est act^o corpōis
organici: aīa. n. ad suas opatiōes exercēdas requit corp^o
hīs ptes h^o p hīcū r opōne dñtes: ad hoc vt sint ppor-
tionata instrā diuersaz opatiōnū aīe p se pueniētū. tales
aut diuersitatē partiū mālē non requit for^o elcti vel mixti
inaiati: aq. n. r lapis sunt p totū eiusdē rōnis: vt p3. ponit
vltimū i^o pculā in p^o vitā hūitis s. m aliquos ad dīam
forme seīs ex quo pducibile est aīarū. istud. n. est corpus
p hīcū r organici: vt p3. ad sensum: nō tñ h3 vitā in potē-
tia accipiēdo potētiā: vt accipit in 2° mēbro qntē disti-
ctionis. Alij vo dicit qd dē ad dīam forme cadaueris qd
est corpus p hīcū r organici: nō tñ h3 vitā in potētia
co modo quo dicit^o est pns: vt p3. dicit tñ pōt qd ponat^o
ad dīam vtriusqz. addūt qdam qd vltima pculā ponit ad
dīam forme ligni aut radicis vel herbe: qd aīa ppiās
deperderūt. oīa tñ pdicta sub hoc gnālī noie cadauer ali-
quo mō pprehēdi pnt. Ex his vbi p3 vitas s. nis.

Ad argumenta pncipalia rūdet. Ad p^o p3
s. m. ¶ Ad
aliud rūderi pōt iuxta gntā distinctionē qd ista pculā. in
potētia vitā hūitis. itellr de potētia dispositiua r instrāli
corpōis organici que necessario requirit^o ad opatiōes
vite pducēdas. talis aut potētia nō abycit actus vite:
tāle nō h3 corpus oīi aut spermatis aut seminis plāte:
imo vt dicit^o est in qōne huius vltima particula ponitur
ad hōz dīam. cū enim eoz corpōra sint organica non ta-

men eam organicationez hūit que sufficiat p operationi-
bus vite pducēdis. Aliter r melius rūderi potest qd itel-
ligitur habentis vitam in potētia. s. subiectiua: r hoc est
verū de corpore aīato: quod in se actualiter habet opera-
tionem: que viuere appellatur: sic aut nō cōtingit de ouo
aut spermate vel semine plante: talis aut potētia nō aby-
cit actus: cū hoc modo dicamus omne subm esse in potē-
tia respectu sui accētis. Uel aliter dicit qd sperma r alia
h3 nō hūit vitā in potētia p pncipua sed remota tñ: r ad
hoc vt actu vitā haberēt oporteret qd pns haberēt aīam:
corpus vero aīatum vitā h3 in potētia p pncipua: r de tali
itelligitur in diffōne: hec aut potētia neqz ponit neqz aby-
cit actū. ¶ Ad aliud negat^o aīa. r p hīc qd aīa vt est absolu-
tū r pure gdatiue cōsideratur: nō diffinit^o p aliquod re-
spectiū: aīa vero vt nālīs per aliquod respectiū diffini-
ri potest. eo qd oīs naturalis forma per aliquales attribu-
tionem ad modum a naturali pbo cōsideratur. ¶ Ad cō-
firmationem negatur pntia. licet enī actus transcendat
oē pdicamētū: nō tñ ē cōsimū sic li ens. iō p ipm pōt aīa
ab aliquo differre sicut a mā pma. vt dicit^o est pns. r aliq
addūt qd nō diffinit^o p actū absolute: s. p hīc ad certū
gen^o enitū vt ad formā subale: r nō sequit^o act^o. qz trāscē-
dens nō ppetit pōt esse gen^o neqz dīa. igit rē. In diffōni-
bus. n. nālīb^o nō iconuenit aliqd poni loco generis: aut
dīe qd tñ nō sit per se in pdicamēto: dātur. n. diffōnes na-
turales: vt plurimū per terminos obliquos qd nō identifi-
ce de diffinito pdicant tanqz gen^o: aut dīa. p hīc supra.
¶ Ad qstū rūdent qdāz qd aīa nō diffinit^o per aliqd acci-
dens: sed p subm acciēte dispositū. s. qlitate r organizatio-
ne. ¶ Dec rñsio est superficialis. a pari enī posset dici qd in
hac diffōne: hō est aīal rōnale coloratū: nō igredit^o accēs:
sed subm illo accēte dispositū. ¶ Pterea hec rñsio cō-
cludit^o ppositū. in illa enī diffōne ponit^o iste termin^o orga-
nici. qui significat subm aīe pnotādo organizationē. igit i
diffōne eius ponit^o termin^o significās aliqd extrinsecū a
nā diffinitū. ¶ Aliter igit rūdet qd nō iconuenit in diffō-
ne nālī aīe vel alterius sube poni terminū concretū signi-
ficantē aliqd accēs: qd tñ est per se attributū diffinito in-
quātū ē res nālīs. organizatiōe s. s. sit dispositio accēta
lis aīe: tñ inqstū est talis forma nālīs sibi appropiatur.
¶ Ad qntū dicit^o qdam qd diffinitio data itelligit^o de aīa
totali: qd cū eius mā constituit aliqd aīatū per se seorsum
exis r nō itelligit^o de aīa piali. ¶ s. b. aīa totalis aīe: aīa
nī est eiusdē rōnis per totū. qd libet ps est eiusdē diffōnis
cū toto. r3 pna sicut de pti^o aq cōter arg^o. ¶ Cōfirmat^o
qlibet pars aīe sensitiue est aīa sensitiua. igit sic aīe sensi-
tiue pōt assignari diffō cōis: ita r cuilibet eius pti poterit
esse cōis. ¶ Ad hoc videt^o rūdere qd h3 aīa sensitiua sit
hōgenia in pti^o suis: ipsa tñ h3 valde diuersas opatiōes.
iō nō cōuenit eadē diffō aīe r pti^o suis. ¶ Dec rñsio est
superficialis. stat. n. difficultas argumēti pmi: qz qlibet ps
ē eiusdē rōnis r eiusdē spēi cū toto: r p h3 h3 eadē diffō-
nez. ¶ Aliter rūdet qd ps carnis est corp^o organici nō p
opōnes: sed p p hīcū qd est pfectior pplexiōe inaiatorum.
¶ Sed s. p idē oīa mixta essent organica. r si non bēant
ptes differētes figura opōne r pplexiōe: hūit tñ p hīcū: r
aliq hūit pfectioz vt aarū r aliq ipfectioz: vt lapis.
¶ Pterea p hīcū in littera videt^o log de organizatiōe s3
opōnes r p hīcū simul. cū. n. vellet dñdere corp^o aīe esse
organici: pbauit hoc de plātis r dixit eius ptes eē simpli-
ces: qd tñ hūit cōplonē: vt p3. igit rē. ¶ Aliter igit rūdetur
iuxta tertiā distinctionē pmi articuli: qd aīa existēs in pte
carnis eq est act^o corpōis organici: r si non totalr saltem
partialiter: r hoc sufficit p veritate diffōnis. ¶ Ad sextū
rūdetur qd p vitā itelligitur actus secūdis. per potētiāz
itelligitur potētia subiectiua p pncipua vt pns dicebat^o: r

ps. cu. n. appetit' qdā sensitiu' dicat' qdāz aut intellectiu'...

Quantus ad secundus articulus sit p' d' diuisio tā po...

Ad rationes Ad p' p' r' n' s' f' o. Ad z' d' i...

qñs p' aial h'is memoriā nō ali' p' stituit aiatōz gradus a...

Sicut. n. in plantis qdāz diuisa vident'. z' vi...

Veritur sexto vtz i q'z pte q'it...

tinue dū sibi iungit' est ei' p' q'itativa. igit' fm p' q' d'...

In oppositum arguit' sic. q'libz ps aiati viuut...

In ista questione duo erūt articuli. In p' de...

Quantus ad primus dixerūt p' qdā q'z...

pois aiati: ccedēdū tñ ē ei' eēntiā in q'z pte aiati corpis...

Quantum ad z' articulu' rident aliq' negādo...

est aial r dñr qñs ps equi qñtitatua e equi. r qñs ps qñtitatua hois e bñ accipiēdo dictos terminos mere subalr. vñ tñ qñ opio apparēter sit qñtia qñ. r hñ. r iñ. r pñ. r cōside rare et oz in pñb. aie vbi dñc qñ si oculus aialis eēt aial vi sus esset eius aia. Ex quo fñm cū sequi videt oculuz nō eēt aial. igitur rē. Rñsio factus est: vt ps itelligēti.

Ad rationes pñcipales. ¶ Ad pñm negat aīs. ¶ Ad auctatē scy pñcipioz dñc qñ nō pñs voluit nisi qñ nlla for^a saltē subalis p se ē diuisibi lis. ¶ Ad 2^{am} pñs rñsio i artic^o: r. ¶ Ad 3^{am} rēdit aiam i tellectiua idiuisibile eē i qñs pte hois qñtitatua. ¶ Ad ar gūm tñ adm^o casu dñc qñ aia remanet i residuo pter ma^m r negat vltēri^o qñtia: cū iserf qñ trāsīt de subo in subz. dice ret. n. trāsīt de subo in subz si totū residuū pter ma^m nō p^o iformaz r post manu obfctas eadē pte remanētē ifor marer: sic in pposito nō rtingit. definit. n. iformare ma nū r remanet iformas residuū qd p^o iformabat. igit rē. ¶ Ad aliā pbabilr rēdit qñs r qñtia. ¶ Ad rōnē i opp^o dñc negādo qñtia. scē. n. aialis ē supfluitas decisa ex 3° di gōne vt medici rēdit. qñr in plātis nō rtingit: qñ rē. vñ alr negat qñtia p^o. r qñr negat qñ semē plāte ppe nutriat vel augeat. ¶ Ad aliā negat qñtia. ¶ Ad rōnēz dñc qñ illa ps carnis ē aia aia sensitiua. r negat vltēri^o qñtia. caro nō sentit qñtis ibi existat aia sensitiua ē: qñ ibi nō ē vt^o sensitiua f3 vñā opionē: vel fñm alias qñ r si ibi sit vtus sensitiua caro tñ non est organū sensus sufficiēter receptiuus. ideo rē. r sic est finis qñtis. **Questio.** VII.

Elcritur septimo vtrū po tētie aie subriue sint aia: arguit qñ nō p sic. po^a aie idē ē realr qñ aia. igit nō ē in ea subriue. aīs arg^o. po^a mae idēz ē realr qñ sua mā igit p idē po^a aie idē ē realr qñ aia. aīs coll igit de mēte rmetatozis in de suba oib cū dñc. qñ mā subat p suū posse. ¶ Cōfirmat si po^a aie di stinguat ab aia B erit qñ ē accūs ei^o: r p qñs. cū oē subz sit ad qñbz ei^o accūs in po^a receptia seq^o qñ aia ē i po^a ad suā po^a: r tūc qñraf de alia po^a. vñ sit idē qñ aia vel ab eadē realr distinguat. si sit eadē pari rōne erat stādū in p^o. si vñ ab eadē distinguat itez arguēdū erit de illa po^a sic de p^o arguebat: r sic erit pccūsus in ifinitū in potētys p se iucē ordinatis qd ē ipote: iō rē. ¶ 2° pñcipalr arg^o sic. po^a aie sūt in orgāis pñrys subriue. igit saltē p se nō sūt in aia. r3 qñtia. qñ idē accūs nō p se ē i diuersis subris. aīs collr de mēte pñi z^o b^o i^o ca^o: qñ aut de oi sensu accipe. qñm sensus qdē ē susceptiū spēz sine mā cū. d. Sēfitiuū āt p^o rē. vbi vñ velle subz sensus ēē magnitudinē r nō vñ de qñ ma gnitudine itelligere possit nisi de organo sensus. igit rē. ¶ 3° si qñ sit vñ qño vñz in qñs pte aie sensitiue. b. asini: qñra exēpli. sit po^a ei^o visua vel tñ in illa pte qñ in oculo existit subriue. si p^o seq^o qñ qñs ps. b. asini videret vel cēt apta vi dere qd ē absurdū. si z^o seq^o a sili qñ aliq ps ē aie sensiti ue in qñ subriue nō ē aliq po^a sensitiua vt in illa pte qñ ē in carne vel osse. Ex qñ qñ ps aie in carne vel osse subriue exñs nō ē aia sensitiua: r p qñs aia sensitiua erit rposita ex pñb^o diuersaz rōnū: qd cōiter ipossibile reputat.

In oppositum arg^o. potētie aie sūt ei^o pñzie/ tates. igit sūt in eadez vel ei^o pte subiectiue. r3 qñtia. r aīs ex cōi mō loquēdi.

In ista questione tres erūt articlī. In p^o de teriabi^o mā p^o argumēti pñcipalis. In 2° qñtitū. In 3° mā tērtū argumēti pñcipalis.

Quantum ad pñm sit p^o b^o distictio. iste termin^o po^a aie aliqñ ex cōi mō loqñdi significat possibilitatē aie ad

aliquā ei^o opōnē. r hec po^a nō abycit actū: sic siue for. am bulet siue nō dicim^o for. hñc possibilitatē ad ambulādū. i. eē possibile ambulare aliqñ vñ accipi^o p po^a aie actū pro pñiū abyciēte: ppositiōnabilr sic cōiter dñc de po^a mae pñi me. 3° vñ accipi^o p vtute aie p re ceptiua vel pductiua alicui^o opōnē quō vñtus auditū r ceteros sensus potē tias aie cōiter appellamus. r de B 3° mēbro qd pñcipalr itendit. ¶ Pñma p^o aie p^o ab aia realr nō dñc. pñaf sic. possibilitas aie ad aliquā ei^o pducēdā vel recipiēdā opōnēz nō est nisi aia eadē opōnē potēs recipe vel pñ cere. igit rē. assumptū cōiter rēdit. afr. n. mltiplicare nē entia frustra. ¶ 2° p^o qñtis po^a mae p se z^o acceptā pba bilt^o tā a mā realr differre qñ nō differre defendi possit: vñ si tñ tñ teneri p^o aie. z^o ab eadez nō realr differ re. p^o ps b^o qñtis meli^o videbit^o deo dāte pñphy. Inueniū tur. n. in hac mā varie rmetatozis auctates r opionēz r rīe qñ indifferēter vident^o defendi posse. z^o ps pñuadē: qñ sic cōiter ponit altera opionū potētia materie est que dā eius pñietas: imo sicut qdā eius forma eidez conna turalis r coeterna. talis aut habitudo inter animā r eius potētiā z^o non repit. igit si pbabilr defenditur mae potētiā ab eadem non differre: a fortioze de anima r ei^o po^a defendi poterit. erit igit po^a aie z^o idēz qd aia po tēs aliqñ opationē recipe vel pducere: illā tñ nō actu re cipiēs vel pducēs. ¶ 3° pñmā r z^o seq^o qñ idē de notat se ipm: qñs est icōueniēs: vt hñ 4° topicoz. r pñaf qñtia: hec pñdicatio ē de denoiatiua. aia est potēs: igit po^a denoiatiue de aia pñdicat: r fñm pñdicat est idēz qd aia. g. rē. ¶ Rñdēf iū r dñbitū itellz negādo qñtia. ¶ Ad argumē tū negat vltia qñtia: sic nō seq^o. hec pñdicatio ē denoiatiua. for. ē albū. r albū idē ē realr qd for. igit idē de se ipso dño miatiue pñdicat. ad hoc. n. qñ aia de se dñoiatiue pñdicatē requirit qñ hec esset vñ aia ē aia qñ tñ est ipolis. igit rē. ¶ 3° pñm. saltē seq^o qñ hec ē vñ aia ē potēs: qñ aia ē potēs r aia ē po^a. igit rē. r tñ hec pñdicatio ē denoiatiua: vt ps. igit tur rē. ¶ Rñdēf qñ ad pñdicatiōnē ppe denoiatiua regnē pñdicatū significare aliqñ accūs qd dñoiat^o iberere rēf si gnificate p subm: sed B in pposito nō rtingit: sic a sili hec ē vñ: qñtitas est qñra: nō tñ dñoiatiue: qñ p istā non denotat qñtitatē esse qñra p qñtitatē sibi iberentē: sed qñtitas est extensa. r B est vñ: qñre arg^o nō pcedit: nec auctas alle gata obstat: qñ itelr de pñdicatiōe ppe denoiatiua. ¶ 3° pñm. ois po^a aie. 3° sumpta ab eius aia realr distinguat. 3° arg^o mltiplr: r p sic. si potētie aie diuisiz idē eēt realr qd aia: seq^o qñ idē essent iter se: r3 qñtia: p cōe pñm. qñs ē falsuz: vt ps: tñc. n. vtus visua esset vtus auditiua qd est icōueniēs. ¶ 2° si sic. tunc po^a organica esset po^a nō organica r eadē po^a corūperet r nō corūperet: qd iplicat. qñtia sic. pñaf. po^a sensitiua r itellectiua in hoie idē sūt realr fñm aduer sariū: cū vñra qñ illaz ab aia nō realr distinguat: f3 sensitiua ē organica: r itellectiua nō ē orgāica vt ab oib^o est rēssū r colligit pluries tā z^o qñ 3° hui^o. igit rē. ¶ Per idē ē p bari possēt eadēz potētiā sili actiuaz esse r passiuā sic sunt vtus nutritiua r sensitiua. p z^o pñaf qñ for. fiat cōuare manēte auditū: r seq^o qñ visus corūpū auditū nō corūpū pro: sed fñm aduersariū visus idēz ē realr qd auditū: nō rē. ¶ 3° pñcipalr sic arg^o. aia est suba. potētie ei^o sunt qñlitv tes. igit rē. maior pñata fuit supius. r mior cōiter ē rēssū fa. dicim^o. n. vtutes aie qñsā esse nāles potētiā: r p qñs in z^o spē qñlitatis essentialr reponi. ¶ 4° pñcipalr. pole ē potētiā aie corūpū aia remanēte. igit aia r illa potēti tia realr nō sunt idē. assumptū ps. pole. n. est corūpūo vñ su in for. aut alio sensu remanere ei^o aiam itellectiua. igit tur rē. ¶ Itē aia exñte vñ multiplicat^o ei^o potētie. igit tur rē. assumptū ps. exñte. n. vñ aia in for. siue in equo varie sunt ei^o potētie vt visua auditiua nutritiua gen^o

ratione: sic de singulis. igit rē. ¶ Itē si aia sit idēz qd sue potētie r potētie sunt idē iter se seq^o qñ vñ po^a non est altera nobilior. ps. qñtia. cū idēz nō sit seipso nobilior. qñtis tñ reputat cōiter falsum: cū potētia exñs pñcipius alicui us cognitiōnis perfectior existat po^a que nullius cogni tiōnis est pñcipiū vt visua perfectior est qñ nutritiua vel augmentatiua. ¶ Itē seq^o qñ qñtia sunt idē: qd est ipossi bile. pñaf qñtia. ab eadez aia fortis pueniunt seu puenire possunt opationes rīe vt act^o appetitus vindicte. exēmp tiū qñra. qui in seq^o r sensus: r appetitus rōnalis ad oppo si tū qui in seq^o itellectū. Si igit idē sit po^a sensitiua r i tellectiua seq^o idē esse sibi dñum: qd erat deducendū. ¶ Idem ar^o fieret de iudicijz dñys quozum vño iudica tur solē cō minorē terra: altero vñ maiorē. ¶ Scio qñ te nēas oppositū hui^o qñtis scirēt euadere ab istis argumē tis f3 coz solo poti^o erit f3 apparētiā qñ f3 vitatē.

Circa dicta dubitat: qñ qñrudā aie potētiarius idē ē obm. igit ille potētie nō rea lter distinguunt: r p qñs nec ab aia. assumptū patebit in fra de vtute nutritiua r gnātiua quaz alimentū est obie ctū. ¶ 2° dubitat. Aristo. distinguit 5° metaphysice potē tiā actiua a po^a di. qñ po^a actiua est pñcipiū trāscedēdi atez in qñtu atez: cū igit aia sit pñcipale pñ^o trāscedēdi eo qñ est formā substātiālis: seq^o r ipaz esse potētiā acti uam. qñ rē. ¶ Ad pñ^o dñc qñ diuersaz potētiāz spē vel ge nere distictaz diuersa sunt obiecta mālr vel formaliter sumpta: r sic qñr dñc qñ lz idē sit obiectū mālr nutritiue et gnātiue: nō tñ eadē rōne est obiectū vñriusq; qñ nō erit formalr idēz: f3 de hoc magis ifra. ¶ Ad 2° dñc qñ Aristo. loco allegato valde large sumit potētiā actiua: oē illud potētiā actiua appellādo qñ aliquo mō fuerit actiuū. hic vñ stricte loqñtur per potētiāz aie vtutes ipsius itelli gēdo. iuxta modū loquēdi Aristo. cōcederet aiam esse potētiā sed nō ad itellectū ibi expressum.

Quantus ad secundus p^o distictio. qñ dam est po^a siue vtus aie organica: qñdā vñ nō. exēplū pñi mi. vt sensitiua r vegetatiua. Exēplū scōi. vt itellectiua. dicit aut vtus organica: qñ per se regit corpus aiatuz vel ei^o pte tanq; in sili r ad cuius extēsiōnē i^o virtus sit exten sū: in quo p se pducibiles sint eius pñzie opatiōes: sic ta ctus requirit per se neruū cū tali pñtione ad cui^o extēsiō nē tactus extēdat: r in eodē pñzie opōnes tactiue per se pñficiant. r p o^a aliqua virtus nō organica appellat. ¶ 2° distictio. aliqd esse in aliquo subiectiue duplr cōtingin/ git. f3 p accūs r per se. exēpluz scōi. in pposito vt vtus per se est in oculo vel eius pte. exēpluz pñi. vt po^a itellectiua cū nō sit organica nō per se est in corpore nec in pte corpo ris: sed p accūs est in qñlibz pte eius qñtitatiua: eo qñ aia i tellectiua cuius ipsa est po^a per se est in sui corpore qñlibz pte qñtitatiua. ¶ 3° distictio. aliqd esse p se in alio subie ctive duplr rtingit: mediate. f. r imediate. exēplū scōi. vt qñtis mae r sili forma substātiālis. exēplū pñi. vt pun ctus in superficie qñ punctus linee pñs inberet: qñr vñ sup/ ficici in qua li^o imediate inest subiectiue. Sili r fñm ali quos albedo pñs inberet qñtitati: qñr vñ substātie quāte. ¶ Pñma p^o aie nō organica p se subiectiue est in aia. p sic arg^o. po^a siue vtus aie nō organica est p se in aliquo subiectiue: f3 nō in corpore neq; in pte corporis. igit in aia p se subiectiue existit. maior de se nota est r minor ex di stinctionibus pñmissis. ¶ 2° p^o aie nō organica media te: r p accūs in qñlibz qñtitatiua pte sui corporis existit. ps. cū. n. aia itellectiua fñm cōem opionē cmlz pti sui corpo ris inberet: po^a ei^o itellectiua in eadē pte mediate: r per accūs existit subiectiue. aliqui tñ tenent oppositū huius qñtis asserēt potētiā r opatiōnē itellectiuam in nullo

alio qñ in aia p se vel p accūs recipi subiectiue. p nunc se cludo opionē rmetatozis de aia itellectiua. ¶ De po^a vñ aie organica vary sunt modi loquēdi: qdā. n. dicunt tales potētiāz in pñrys organis tñ r nō in aia neq; ei^o pte sub iectiue esse fundatas. Alij vñ dixerūt eas esse in aia sub iectiue per se r imediate: mediate vñ r p se in organis in qbus illarū pñzie pñficiunt opationes. ¶ Pro opione pñi ma arguit sic p. Si potētie organice subiectiue essent in aia qñr opōnes illis potētys corūdētes in eadē aia eēt subiectiue: ex quo seq^o qñ aia p se subiectiue denoiat/ retur. ps. qñtia. exñte. n. aliq rēcāte in aliquo subiecto p se deducto dñio denoiatur subiectū qñ pōdē accñte. qñs tñ est falsuz. qñ tūc aia recipiēs visioz qñ videret: r recipiens odoratiōē odoraret: qd tñ nō est ab alioq cōcessuz: r vi det eē dñias pñi di. qñ q dicit aia vtique vel audire dñc eā rēxere vel edificare. Itē potētie r opōnes in B lib^o: cō siderate sunt toti^o rpositi. vt collr de mente pñi in pñe/ mio. igit rē. ¶ 2° si po^a qñ sūt ifra aie nēcio ad ei^o opōnes pducēdas reqñta sint i aia subiectiue a sili calitas ignis cū sit ifr3 ad opōnes for^a ignis reqñstū erit in for^a subali ignis rāq; i subo. qñs tñ ē falsuz: vt ps. r qñtia a silitudie sus ficici vt tenere. ¶ Itē ex opposito opionis seq^o qñ aliqd diuisibile est p se subriue in aliq idiuisibili. qñs nō admit tit i magiatio: qñtia pñaf: aia. n. itellectiua for. est idiuisibi lis: r p tenēs oppositū i eadē pte subriue existit po^a eius/ dez sensitiua: qñ tñ est diuisibil: vt ps. qñ rē. ¶ Itē si po^a sen sitiua r itellectiua sint in aia tāq; in subo appetit^o sensiti uus r itellectiu^o erit in eadē subriue: r p qñs cū pñdicti ap petit^o iterdū sint dñy seq^o dñia sili eadem icesse. Idem ar^o fieret de iudicijz dñys. ¶ Cōtra istā opionē arg^o. p sic. qñlibz po^a aie est ei^o pñietas: igit in aia tāq; in subo sum/ dat. r3 qñtia: qñ pñietas alicui^o sub i pñcipalr suo subo in/ beret: vt ab oib^o cōcessum est: aīs arguit sic. aia est subm libz b^o cui^o per se passioēs in hoc libro cōsiderant: f3 iste nō sunt nisi potētie aie. igit rē. ¶ Itē opatiōes sensitiue sunt opatiōes immanētes. vt colligit. 9. metaphysice: igit sūt subriue in sensu r nō in organo tñ: igit a sili sensus est subriue in aia sensitiua. ¶ Itē hec ē vñ aia cogitat vel imaginat. r B nō ē nisi p vtutē cogitatiua vel imaginati uā in ea subriue exñtem. igit rē. qñtia r aīs de se patēt. sili hec ē vñ aia nutrit siue augmētat. r B nō ē nisi p vtutem nutritiua siue augmētatiua i ea exñte. igit rē. aīs ps. z^o de aia illo ca. Qñm aut eadē po^a aie cū dñc. aialis qdē p est aia. ¶ Itē. p. sepe. d. qñ vegetatiuū r sensitiuū sunt ptes aie: f3 nō sunt ei^o ptes qñtitatiue: vt ps. neq; qñtitatiue: igit sunt eius pñietates essentialē: r p qñs in eadē tanq; in subiecto p se existunt. nō. n. videt verisile illud qd oio ab aia sepāt ptes ei^o debere appellari. aīs collr illo caplo. scōi b^o. Qñm aut ex icertis i diuersis locis. ¶ Descendēdo pbabilr hāc opionē rñdēf ad rōnes. ¶ Ad pñmam dñc qñ potētie aie organice dñr cōiter ei^o pñietates: r pñtia in sili sine qb^o nō ē pñiaz opatiōnū pductiua: r mediā tibus qbus nulla forma pter aias pñrias pducit opatiō nes. sūt tñ pñietates corpis aiatū ibefiue sic large loquen do cōcedi possēt caliditatez esse pñietatez forme ignis: qñ pñium eius instrumentū ad pducēdas eius opa tiones r est pñietas ignis inbesiue.

Sed contra corp^o aiatū pōt remāere corūpta aie po^a. igit nō ē ei^o pñietas ibefi ue: r3 qñtia. qñ pñetas p se rueniēs alicui nō p ab illo sepa ri siue remoueri subiecto remanēte vt cōiter ponit. aīs ps. remanēte. n. for. pōt vt^o visua corūpū i oculo ei^o sub i ue exñs. igit rē. ¶ Rñdēf qñ nō dñr pñietates corporeis aiatū sic rñsibile pñetas hois appellat: f3 iō: qñ ppe aiatū corporeis opatiōes sine illis tāq; pñrys ifr3 pñducī non possent. ¶ Ad 2^{am} rēdit qñtia pñia: r qñs: r negat qñtia z^o.

Si querat aligs cam diuersitatis pot dici q per phm sen...

Pro alia opione sunt argumeta opione pcedente et...

Quantum ad tertium articulu suppositi fm altera opi...

possibile in pede vel in manu nouus oculus pducetur...

ais: iferit q visus in pede eet frustra. negat qna. ad hoc. n...

Ad argumenta principalia. Ad pmu pz re...

Rone aut q altere manifestu. sensatio. n. ee...

Meritur octauo Utru potentie aie...

neg nuc p suos act? eentialr distinguunt. qz na. r ams p...

speciei: cu opatiões iste specie sint cedē. qns tñ est falsuz...

In oppositum est qz. z. bui. cu dicit. Sen...

In ista questione p determinabit ma pmi...

Quantum ad pmuz pro ma pmi argumeti po...

dicebat qd visioe albedinis r visioe nigredinis ad di- uerfa spe denoiatier terminari r caru similitudines ee spe di- stictas no sufficiter arguit illas opatodes ee spe distictas. s m postea dicitur est r magis va. Et sicut dcedunt ones d specifica opationu distictione: ita pbari r ccedi pit de iparu distictioe numerali. Sexta s. Quis ex pmozus obop opatiob distictioe specifica vel generica distictioe potentiaru sufficiter cocludat ab eade m potetia nume- ro pcedere possunt opatiodes eius ppe specificae r generi- ce distictioe. pma pars hui' s. nis. ps sicut scda s. z. ps argui- tur sic. visus in sol. est ide numero in quo m est visio albe- dinis r visio lucis que genere differunt: vt ex precedenti- bus est manifestum.

Ad argumenta pncipalia. Ad pmu r ei' confirmacione. ps rnsio in p- mo articulo. Ad z' ps rnsio in z' articulo. no eniz per qlibet oba aut qlibet opationes potetie abinuic distin- guunt. Ad tertiu rnsio est in pmo articulo. Ad 4. coeedit opatiodes ee cam finalis: no m pncipale potetiaz. Ad rone i oppositu negat pna. na cae pnt ee sibi uice cause. z phicoz: r sic est finis questionis.

Inest aut platis vegetatuu soliu: alteris aut hoc r sensitiuu: si aut sensitiuu r appetitiuu. appetitus quide eni desideriu: r ira r volup- tas sunt. Tex. pme. xxvii. **Questio. IX.**

Utrū potētia augmētatiua r gnātiua sint abinuicem eētialr differētes. r arguit qd nō. p sic. pdicte potētie in reb' inaiatis sūt realr idē. g a sili in rebus aiatis. aīs ps. ignis eni p eandē potētia nutrit scipius augmētāt: r sibi sile in spē pducit. igit rē. Cōfirmat auctoritate phi in pn' illius capituli. in quo determinat de potentia aie vegetatiua: cum dicit. Qm autē eadem po' aie vegetatiua r gnātiua rē. Scdo arguit sic. Idē obm nutritiue: augmētatiue: r gnātiue. gille potētie sūt realr idē. r p eandē potētia nutrit scipius augmētāt: r sibi sile in spē pducit. igit rē.

Augmētāt: r sibi sile in spē pducit. igit rē. Cōfirmat auctoritate phi in pn' illius capituli. in quo determinat de potentia aie vegetatiua: cum dicit. Qm autē eadem po' aie vegetatiua r gnātiua rē. Scdo arguit sic. Idē obm nutritiue: augmētatiue: r gnātiue. gille potētie sūt realr idē. r p eandē potētia nutrit scipius augmētāt: r sibi sile in spē pducit. igit rē.

In oppositum arg sic. Finis nutritie ē cōp- uar idē idim numero p certu tps. finis augmētatiue est ipsuz pducere ad pfectā qritate- tem per quā tanq; per instrm in pziās possit exire opa- tiones. finis vō gnatiue est pprie spē cōseruatio. sed isti sunt fines valde differētes. vt ps. igit pdicte potētie eētialiter distinguunt. r s'lequetia. r assūptū de se est notū. r colligitur z' de anima. cap. allegato.

In ista questione erunt tres articuli. In p- oneda sunt qdā pambu- la. In z' dcedit qd. In 3' mouebunt r absoluent que- dam difficultates circa determinata.

Quantū ad primuz sit p' distictio. nutri- tio duplr accipi pōt iuxta modū loquēdi phi. p large p qēcuq; trāsmutatiōe p quā aliqd agēs nāle ex aliq po' gnāt aliqd eiusdē spē: cū eo ipm sibi rnuuādo: quō cōiter dicim' ignē ex ligno aut re ligda nutriti. ad quē itellectū dic' pbs z' de aia. illo. c. Qm aut eadē po' aie vegetatiua rē. aquā ee alimētū ignis r nō ē. r l' iprope β mō accipiat nutritio: iter cetera m agētia nālia magi igni ppetere vt. p qz ē velocissime acti-

onis. z' qz sic agit rnuue aliq; pres sibi subalr assilando: ita rnuue agit aliq; resoluēdo: r rnuue aliq; eius pres re- soluunt. Stricte vō accipit p trāsmutatiōe p quā agēs nāle sibi subalr assilāt aliqd nutritiū: ad itra pres ipm' susceptū ipm sibi rnuuādo cū pmanētia eiusdē for' sub- stārialis a pn' vsq; ad finē trāsmutatiōis: r β mō solū aia- ta nutritiū iuxta sntiaz Ap. allato. c. cū dicit. Qm aut ni- hil ali' nō picipās vita. r p similitudinē hui' nutritiōis dī- cōiter ignē r cetera iaiata nutriti. Cōsiliis distictio pōt fie- ri de vīute nutritia. Scda distictio. augmētatiua duplr accipit. p iprope p extēsiōe subti ad maiorē dimēsiōne sine acq;stītiōe noue mae: r hec cōiter appellat rarefactio. z' ppe p maioratiōe subti p aduētū noue mae nutriti- talis iteri' suscepte: r in ptes ipm' puerse remanēte eadē for' a pn' ad finē augmētatiua: r hac sola augmētatiua. Cō- similis distictio fieri pōt de vīute augmētatiua. illud qd dicit de pmanētia forme in nutritiōe r augmētatiua. ppe sū- ptis: nō dico asseritue: s; sequēs cōez modū loquēdi. C' distictio. duplex est ipm' aiati potētia gnātiua. qdā ē nō indiuidui pfecti eiusdē spē cū eo in quo est: s; alicui' sue partis per se pductiua. r hec virtus in qualibet pre ipm' aiati reperit. quelibet eniz pars cozpozis animati est per eius vīute nutritiū sibi debite applicati in pte aiata cō- uerfiua: vt caro est puerfiua nutritiū in carne: neru' in neruū: r sic de alijs. Alia vō ē v' gnātiua q' ē indiuidui pfecti eiusdē spē: cū eo i quo est p se pductiua: vt vīus q' solz. est platonis vel alteri' eiusdē spē cū eo p se pductiua: r hec vīus in determinata aiati pte reperit sicut in testicu- lis vel i aliquo pportionali. Quidā aut dixerūt: q' l'z vīus gnātiua z' accepta in aialib' sit in deteriata cozpo- ptemō tñ hē deteriata pte in plātis. videt. n. q' l'z ps plāte aut stipitis aut fruct' aut folij esse p se gnātiua. C' s; h' duplr deficit. pmo qz p supponere videt stipitē fructū et folia nō ee arboris ptes: qd tñ ē manifeste falsū. z' q' l'z ita esset: adhuc tñ nō q' l'z ps plāte est alteri' plāte pfecte eiusdē spē per se pductiua: vt ps expientia: q' nīs. n. trun- cus arboris sit folij aut fruct' p se pductiua: nō tñ est ar- boris pfecte eiusdē spē per se gnātiua. p actionē vō hui' vīutis gnātiue decidit ab aiato semē in quo recipit alia vīus gnātiua quā alij vocāt formatiua: cui' op' ē agere mās semis ad indiuidui pfecti i spē pductionē: r ad mem- broz vel ptiū aiati formatōez. r sic subin ferri possit alia distictio de vīute gnātiua. Descriptiōes haz potētia- rum ab auctorib' collecte grā amplioz doctrine h' ponū- tur: quaz p' est. vīus nutritiua ē vīus aie alimēti sibi obi- in nām sibi ppy vniēdo subalr trāsmutatiua ad restau- rationez partis depdite r indiuidui in quo sibiue exiit cōseruationem. Per hoc q' dicit virtus aie describit virtus nutritiua per eius pncipiuz a quo dependet: r per idēz differt a virtute nutritiua iprope sumpta ignis vel alterius cozpozis inaiati. Describit aut per eius obiectū r actionē eius pziās r motū actionis in idem obiectū: cum dicit: alimēti sibi obiecti in naturaz sibiecti ppy vniēdo substārialiter trāsmutatiua. Dicit vltimo ad re- stauracionez rē. ad notificandū virtutes nutritiuz p' pziū in humidū aiatum in quo pabulaf aliq; ptes resolu- uendo necesse fuit ne citissime vita deficeret eadē inesse quādā virtutē aliaz partiu loco dissolutarū restaurati- uaz: r hec vocata est virt' nutritiua. hanc vltimā pncipalē tñ cētus fuit Ap. ponere in distictioe virtutis nutritiue: vt paruit exponendo textū circa finē illi' capli. Qm aut eadem potētia. C' z' descriptio virtus augmentatiua est virtus aie ad maiorēz qritatē fm tres dimēsiōes cozpo- ris in quo est extēsiua per appōtiones nouaz priuz p- pducit indiuiduz ad qritatem organozū suis opatiob'

pporionatā. ponitur in hac descriptione operatio ppria pdicte vīutis: cū dicit cozpis extēsiua rē. Ponit aut mā in qua: cū dicit cozpis i quo ē: r mā circa quā: cū dicit p appōsi- tione nouarū partiu: r hoc differt a rarefactiōe: vt dcm est pns. tangit vltimo ei' finis cū dicit vt pducatur rē. cū eniz aiatur in pncipio sui ē sit valde ipfecte qritatis nō suffici- entis eadē p opatiob' ppy pducēdis: qd rtingit ex pui- tate scis: r ex puritate loci gnātiōis saltē in aialib'. necesse fuit aiato attribuere vīute quādā q' esset sibi ppy ad ita pfectā qritatē pductiua: vt eēt sufficiens instrm: r suis opatiob' pportionata. Tertia descriptio. vīus gnātiua est v' aie q' ex supfluo nutritiū a toto cozpo aiato deci- solz: eadē in po' sili est indiuidui pfecti eiusdē spē: cū eo i q' est p se pductiua ad ppe spē ppetuā cōseruationē. Dī pzi- mo ex supfluo nutritiū rē. vt notificet mā circa quā vir- tuis gnātiue. r dī in po' sili cū semē hēat potētia nō oīo remotā ad receptionē forme aiati. dī aut indiuidui pfecti rē. Ad declarādū pdictā vīute p eius opationē pziā rē. p eadē particulā differt hec vīus a vīute gnātiua pmo. vltimo addit ad ppe spē rē. ad notificādū finē vīutis ge- neratiue. cū eni nullū indiuiduū aiatur p gnātiōne pductū possit ppetuari: imo necio sit corruptibile: vt colligit ab Ap. p celi. r z' hui'. necesse fuit ad ppetuā spēz aiatoz vīutem tribuere aiato quādā vīute p quā eēt alteri' indiuidui eiusdē spē cū eo p se pductiua. r hec vocata est vīus gnātiua. r hoc videt itēdere Ap. z' hui'. illo. c. Qua- re p de alimēto rē. in illa pncipula. Qm aut cōicare nō pnt ipso semp r diuino. Idē dicit dmet. in expōne eiusdē ptiis. C' Quarta distictio. duplr rtingit ee aliqd obm alicui' potētie. remotū. s. r p pinqū. exēplū pmi vt panis ē obm remotū vīutis nutritiue: eo q' anteq; in mēbzū a virtute nutritiua trāsmutet pns in multas alias formas subalr eius mā trāsmutat: vt a medicis declaraf. ex' scdi: vt nu- trimētū cētis in dispōne pxiā dispōni mēbzū q' a medic' vocat gluten: est obm p pinqū vīutis nutritiue. C' Qui- ta distictio. Idē esse obm aliquaz potētiarū duplr itel- ligi pōt mālter. s. r formatr. ex' m. idē pomū est obm vīus r odorat: s; nō oīo formatr idē. est eni obm vīus vt co- loratū. obm aut odorat' vt in se hīs odorē subitue. Sili- idē nutritiū: vt panis est obm vīutis nutritiue r augmē- tatiue: s; rōnib' diuersis. ē eni obm nutritiue: vt hec suba- in nām mēbzū trāsmutabilis: r vt qritū ē obm augmētati- ue: vt expse colligit a pbo z' hui'. illo. c. Quonia autē ea- dem potentia rē. r hec de pmo articulo.

Quātum ad secunduz dixerūt aliqui p- q' quidā potē- tiam nutritiua augmentatiua r gnātiua ab aia nō realr: sed tñ rōne differre: vel saltē a pplexiōe mēbzū: vt quidā alij voluerūt: r cōiter pdcās potētias realiter nō abinuicem distingui. dixerūt eni q' ad opationes vegetabiles p- ducēdas sufficit aiata actiue cōcurrere mediāte pplexiō- ne mēbzū r spū tanq; ppy eiusdē aie instrumētis p ei' opationib' pducēdis. Dec opinio si velit cōiter rīde- re nō demōstratiue neq; multū efficaciter pōt ipugnari. Sed qz ipsa neq; mō loquēdi Ap. neq; cōlocutiōi vide- tur esse cōformis. iō teneo aliū modū rīdēdi. Et sit pma dco. potētia nutritiua pprie sūpra r potētia gnātiua p- mo mō sumpta realr nō sunt disticta. ps dco ex distictio- nib' prius positis. Scda dco. potētia aie nutritiua augmētatiua r gnātiua pprie sumpte realiter sūt distin- ctē. s; sic arguit. pdicte potētie in fines realr distinctos essentialr ordinant. igit rē. aīs ex pcedentib' ps. Dif- ferentie vō iter pdictas pnt assignari multiples. pma q' dem ex parte fin s: vt in pbatōe sntis dicit. Scda vō ex parte subri. in qlibet eni parte cozpis aiati opaf virt' nu- tritiua: cū in qualibet pte aliqñ sit resolutio que fit a calo-

re nāli r restauratio que fit loco partiu dissolutarū. gene- ratiua vō indeterminata parte cozpozis existit vel sal- tem operaf: vt in testiculis vel aliquo pportionali. sed augmentatiua pprie sumpta saltē animaliu fm aliquos in mēbzū radicalibus tñ subiectiue fundatur: sicut osse- neruo vel pportionalibus eisdem. aliter eni continge- ret tēpore senectutis fieri verā augmentationē. naz con- tingit homines senē valde impinguari: r per cōsequens absolute fieri grossioz r maioris quātitatis q' prius: nō tamē illuz dicimus augeri: cū nō augetur fm membra radicalia: sed potius fm ea diminuat. talis aut augmen- tatio potius impingatio appellari dōz: r hoc modo loquē- di stricte loquitur maior pars medicoz: Quis fm phitaz augmētū descriptionē ipingatio possit augmentatio ap- pellari. Alia differētia ab aliqbus assignaf q' nutritia fm omnē cozpis dimēsiōne opaf. augmētatiua vō fm longitudinem tñ augmentat: sed hoc est sane intelligen- dum. docet enim expientia hominē augmētari fm latū r profundum: s; eius augmentatio magis fm longum sit sensui manifesta. Alia differētia: quia virtus augmen- tatiua ceteris paribus indiget fortioz calore q' nutriti- ua. ad augmentationem enim requiritur restauratio ma- ioris partis q' sit deperdita: ad nutritionem vō sufficit restauratio tāte pris aut mioris. Itē qz augmētatiua extēdere hz mēbzū solida r dura ad qd regrit fortioz ca- lor: q' ad op' nutritiue. Alia dīa est: qz vīus nutritiua nūq; cessat ab ei' ppa opatiōe vsq; ad finē vite. cessatio .n. h' vīutis ab ope suo mors est. β idē vult Ap. r mēta- toz in plerisq; locis i pcedētib' qōnib' allegari: augmē- tatiua vō r gnātiua dērmīato tpe r nō vltorioz operari pnt vt expientia docet. Qz autē an fines vite deficiat augmētatiua p rtingere pōt ex defectu vel potētia calo- ris nālis ad restaurādū plusq; deperditū fuerit p ei' resolu- tione r ad extēdendū mēbzū. C' z' pp in habilitate hūidi qd p actionē calozis: ita terrefriscatū fuerit vt sit septū extēsiōni. ex qb' duab' causis fieri pōt vna cā. s. defectus pportionis calozis nālis ad hūidū extēdēdū. C' 3' mēbzū addunt aliq. s. cū sit finis acq;stus que nā augmētādo in- tendit. Cū. n. aiatur pductū est p vīute augmentatiua ad q' itatē r figurā suis opatiob' pportionatam: tūc cessat actio vīutis augmētatiue: sed hoc nō appet vep. tūc. n. se- quere nullū hoicm posse augeri ad maiorē quātitatem q' eius s; vel nā requirat. ps pna: fm coz: r pns est contra expientiaz. aliqui. n. ad tantā quātitatem augentur q' multum inepri reddunt ad coz operationes tam nāles q' animales pducēdas: vt alias vidi quēdā fratrem sancte mustiole. Alia dīam assignant aliqui dicentes virtutem augmentatiua r gnātiua fatigari: nutritiua vō nō: imo per eius actionem fieri fortioz: cui' cām esse di- cunt: quia per nutritiua operationem cōtinue spūs ge- neratur r sanguis per quoz generationē cōtinue virtus mēbzū fortificat: per augmētatiuz vō r generatiua cōtinue aliqd de spiritu resoluif potius q' acquiratur. Sed hoc videt dubium. si. n. per fatigari intelligant absolute debilitari nulli dubium est virtutem nutritiua in processu tēporis debilitari: sicut r alie due debilitant. cū. n. tempore adolescentie sufficiat virtus nutritiua pls restaurare q' fuerit deperditum per calozis naturalis re- solutionē tēpore senectutis nō sufficit plus: imo neq; tñ restaurare vt docet expientia: r medicioes dcedūt. Itē vīus nutritiua sili cū vīutib' ei' deseruētibus tpe adole- scentie sufficit in certo tpe propria perficere operationē: quā tñ tpe senectutis in duplo tpe nō cōpleret posita tñ ceterozum paritate. igit rē. C' Si vō per fatigari itel- ligat eius actionem fieri debilioz non videtur quare augmentatiua fiat debilioz. neq; videt ratio: quare per

Meritur decimo

Utrum reb? in aiat? p se uenire possit nutrir: augeri: gnare sibi file. Ad partē affirmati- uaz arguit sic. si non sit vera hoc maxie videtur ppter rōne Az. qz aiatū dum nutrit vel auget mouet ad oēs differē- tiā positiois. talis aut mor? nō nisi ab aia. puenire p̄t. igit? rē. ¶ S3 d. iaiatū ē ad oēs dīaz pōnis nālī mobile. igit? fundamētū illud nō v̄t v̄z. assumptū p3 de ferro qd ad oēs dīaz positiois trahibile ē a magnete nālī. igit? rē. p3 ēt de igne icluso in aliquo corpe sperico: vt in vitro nup li quefacto vel sili. est enī ap? rarefacere istud cor? spicū ad oēs dīaz positiois vt exp̄tia docet. ¶ Secūdo arguit sic. gnare sibi file iaiatis vere p̄p̄t. igit? rē. assumptū p3. ignis enī gn̄at ignē: aqua aqua: r sic de singulis. ¶ S3 d. forte dicit? qz gnare sibi file equoce d̄t de reb? aiatū r iaiatis: r p̄ hīs arg? nō p̄cedit. ¶ S3 d. Az. p̄ de gn̄atioe diffinit gn̄atioe absolute que p̄p̄t tā gn̄ationi iaiatoz qz aia- toz. vt p3. s3 nulli? equoci ē dīfō. igit? rē. ¶ Tertio. ignis nutrit ex oleo vel sili r liquida p eadē ēt nutritionē au- get: vt docet exp̄tia. r ex codē oleo gn̄at ignē eiusdē spe- cieicū eo. igit? rē. ¶ Quarto. si p̄dicte opatiōes solū ab aia. puenirēt: tūc cōuenirēt viuētū inq̄tū viuēs. p3 dīa. s3 p̄ns videt? falsus: qz gnare sibi file nō p̄p̄t cuius viuētū. igit? nō p̄p̄t viuētū inq̄tū viuēs. p3 dīa. cū reduplicati- ua icludat v̄l z. r assumptū p3 de aiali ozbato: de aiali genū- to p putrefactionē: vt de muliere. r arguebat in p̄ceden- ti q̄stione. ¶ Ex quo seq? qz gnare sibi file nō ē opus nā- lissimū viuētū: qd est dīa: p̄ns p̄ns in p̄ncipio illi? capitu- li. Quare p̄ de alimēto rē. p3 dīa. cū generare sibi file nō cūlibet viuenti possit per se cōuenire.

In oppositum videt? p̄ns z? hui? . p̄. c. Qua- erunt duo articuli. In p̄

In ista questione determinabit mā correlary vltimi p̄ncipalis argumētū.

Quantū ad primū sit p̄ma dīstictio. ou- plex ē nutritio. s3 p̄o- p̄ie r ipropie sūpra. p3 ex q̄one p̄cedēte. ¶ S3 d. dīstic- tio. duplex ē augmētatio. s3 vera r nō v̄a. q̄ vocat? rarefa- ctio. p3 ex p̄cedēti q̄one. ¶ Prima sup̄pō. alimētū remo- tū est trāsmutabile in nās aliti: nō p̄ v̄nā trāsmutationēz subalē t̄m s3 p̄ plures. s3 sup̄pō. cib? enī vt medici decla- rant. p̄ trāsmutat? in chylū. chylus in sanguinē. sanguis aut in humiditates sc̄bas trāsmutat. ¶ S3 d. sup̄pō. i eodez aiatō vel saltē i diuersis sūt partes subalr r specificē ab- uicē differētes. i eodē. n. aiali videt? pedē a capite subalr r specificē differre vel saltē in diuersis aialib? : vt i equo r in leone. ¶ Tertia sup̄pō. adē cib? numero p̄t eē alimē- tūz aialib? specificē dīstictis. p3. adē enī panis p̄t eē ali- mētū hōi: asino: r equo. Ex quo seq? qz a sili idē nutrime- tūz numero vel sp̄. s3 sanguis p̄t eē nutrimentū diuersis partib? eiusdē aialis r specificē dīstictis. maior enī v̄t eē specificā dīstictio iter aialia diuersaz sp̄erū: vt inter ho- minē r asinū qz iter pres eiusdē aialis. igit? rē. ¶ Prima d. nutritio r augmētatio ipropie sumpte reb? iaiatis ueni- re p̄nt. p3 ex p̄cedenti q̄one. ¶ S3 d. r si gn̄atio filis in sp̄e vniouē pueniat reb? aiatū r iaiatis: in mō t̄n actiois sunt valde differētes. p̄ma ps hui? dīa. p3 ex z? argumē- to p̄ncipali. ¶ S3 d. vero multipl̄ declarat. p̄ enī viuēs vt aial. pducit file in sp̄e p̄ extra missionē r separationēz alicū? none sube. s3. s3 a corpe ipsi? : qd semē recipit in se v̄tūe formatiua: de q̄ dicit? ē in p̄cedēti q̄one. Inaiatū v̄t ignis cū gn̄at aliq̄ eiusdē sp̄ei nō pducit nouā sub- stātiā ab eo separātā: que p̄uertat in ignē. s3 cū appropin-

Questio

quā passio q̄litate immediate trāsmutādo māz vltima- te pducit formā subalē: ex qua seq? z? dīa. s3. qz viuēs v̄t- tur in generādo file istro ab eodē separato. s3. s3. r v̄tute formatiua in codē ex̄ite subiuē. inaiatū v̄o p̄ q̄litate eius p̄p̄ia: vt ignis p̄ caliditate ab eo nō separāt: s3. r̄tinue p̄- trā alterat māz r v̄tute eiusdē alteratiōis pducit formāz subalē eiusdē sp̄ei. ¶ Tertio. anteqz ex aliq̄ alimēto saltē remoto: vt pane vel sili aliq̄ viuēs pducit aliq̄ eiusdē sp̄ei. o3 idē alimētū a forma viuētis plurib? trāsmutatio- nib? subalib? trāsmutari. vt p3 ex p̄ma sup̄pōne. inaiatū vero immediate disposita mā sufficēter q̄litate in eadēz itroducit formā eiusdē sp̄ei nulla for? subali media p̄- stētē. ¶ 4. in viuētē sūt aliq̄ ptes organice r ab alijs p̄- bus p̄p̄one: p̄pōne r sig? differētes p̄ncipalr determinētēz gn̄atiōi idiuuiduoz eiusdē sp̄ei. in reb? aut iaiat? hoc diuer- sitas nō cōtingit vt sensui ē manifestū. harū v̄o dīaz cā- p̄tingit ex p̄fectioe rerū aiatarū: q̄rū nō ita facilis ē gn̄a- tio: s3 ad ipsaz pductionē multa diuersitas instr̄oz req̄- rit. r q̄to p̄fectius ē aiatuz tāto maior req̄rit instr̄oz di- uersitas aut p̄fectio. aut multitudo. que ad gn̄ationēz in- uidiuoz eiusdēz speciei necessario requirunt. ¶ Tertia cōclusio. nutritio r augmētatio proprie sumpte non ab alio agētē p̄riculari qz ab aia vel corpe anime p̄nci- palr puenire possunt. p̄bat sic. nullū agens p̄ricularē qd nō sit aia vel aiatū ē p se trāsmutatiuū alicū? passū. p̄ns trāsmutationib? subalibus: p̄ qz acgrānt forme subales specificē dīstictē. vltimate v̄o forma eiusdēz sp̄ei cū for- ma agentis p̄ncipalis. igit? rē. ¶ Alimētū vero nō p̄ v̄nā trāsmutationē subalē t̄m s3 p̄ plēs specificē dīstictas in- nam alimētū trāsmutat. p̄ p̄mā sup̄pōne. igit? rē. maior de se p3. oē. n. inaiatū pducens idiuuidū eiusdē sp̄ei imedia- te alterādo materiā sine forma media formā subalē pro- ducit eiusdē sp̄ei: sicut ignis immediate post caliditate r sic- citate in māz itroductas formā subalē ignis pducit. s3. p̄bat sic. s3. Nutritio r augmētatio p̄p̄ie sūpre aut p̄nci- palr sūt ab aia vel corpe aiatō tanqz ab agente p̄riculari aut a nā elti aut a p̄p̄ietate occulta a sufficēti dīstic- si p̄mo mō bētū itentū. si z? d. in eodez istāri aliq̄ ps ali- mētū sine ei? rarefactioe r dēfatiōe trāsmittit ab eodez agētē ad pres sup̄iores aial? aliq̄ ad iferiores. sili ad an? retro fm dextz r sinistrū: s3 B fieri nō p̄t a natura eltan. igit? rē. maior nota ē. r maior sili cū a nā elti nō p̄uenire possint p se r immediate diuersi r d̄ry mor? locales in eodē istāri. igit? rē. Si dī 3? illud esse nō p̄t nisi a p̄p̄ietate occulta mēbzoz q̄ sunt ad se trahētia nutrimentū. ¶ S3 d. mēbzā vel pres aiatū sunt sp̄e d̄ntes p sc̄bas sup̄pōnes. sed ptes alimētū eodē sp̄e ad pres aiatū naturalr trāsmu- tunt p̄ tertiā sup̄pōnem. igit? tales mor? a sola p̄p̄ietate occulta puenire nō p̄nt: r3 dīa: cū tot entia sp̄e dīa rōna- bilr eādes p̄p̄ietatē b̄re nō possint trahēdi ex oi parte ptes nutrimentū eiusdē sp̄ei: relingtur hō nutrimentū ab aia p̄ncipalr puenire. ¶ Cōfirmat. nutritio r augmētatio sūt a calore nālī viuētis vt oēs p̄cedunt: aut igit? sunt a calore regulato p aliud agens p̄ncipale aut nō. si sic illud rōnabilr nō p̄t esse nisi aia ipsi? viuētis. igit? rē. Si non: cū iste calor sit de natura ignis aut aeris nō mouebit ali- mentū nisi ad sup̄i: ad iferi? aut nūqz mouebit deducta rarefactioe r dēfatiōe qd t̄n est d̄ exp̄tia. r trāsmittit. n. cōe nutrimentū: vt sanguis ad oēm dīaz positiois. igit? rē. ¶ 4. s3. r si p̄dicta s3 sit v̄a: nutritio t̄n r augmētatio p̄p̄e sūpre a calore naturali instr̄alr r sc̄bario p se sūt in corpe aiatō. s3 cōiter cōcedit. d̄. n. cuiusaz aiatū formā subalē media te calore naturali tanqz istro. p̄p̄ias p̄ducere vi- uentis opatiōes. hoc idē videt? sentire p̄ns z? . allo cap. Quare p̄ de alimēto circa fine: vbi loquēs d̄ Empedocle r alios antiquos dixit qz si ignis nō sit p̄ncipal? cā augmē-

Secundus

ti est nisi causa. s3. s3. vel istalis cā p se de viuēs aie ad aug- mētandū corpus aiatum. r bec de p̄ articulo.

Quantum ad scdm sit p̄ dīstictio. viuēs ē du- plex. s3. corruptibile r incorrupti- bile vt intelligētia vel cor? celeste de icorruptibili aut nō sit hō. sed de corruptibili. ¶ 2. dīstic- tio. duplex aliq̄ dicit? tur nālē. p̄ qz op̄itū ex mā r for?. z? qz h3 nās vt qz seq̄ns p se nās alic? tāqz ei? op̄o vt effect?. p3 h? dīstictio z? p̄y. in p̄n: B ar z? dicit? gn̄ationē sibi filis vel aliā op̄onē vi- uētis eē op? eide nālē. ¶ 3. dīstictio. aliq̄ op? dicit? p̄ nā- le viuētū duplr. vno? viuētū h3 qz viuens absolute. alio? vi- uētū h3 qz tale viuēs vt hō vel plāta: r idē aliq̄ op? dicit? p̄ magis nālē viuētū. aut h3 qz viuēs: aut h3 qz tale viuēs. ¶ 4. dīstic- tio. aliq̄ eē op? nālē viuētū h3 qz viuēs itelr du- p̄l. s3. nālitate idiuuidi t̄m r nālitate sp̄ei: ad hūc sensū. qz vel seq? nās viuētis rōne idiu. i. nī t̄m vel rōne sp̄ei. ¶ 5. dīstictio. aliq̄ op? eē a? ope magi nālē viuētū h3 qz viuēs itelligi p̄t qd duplr. p̄ qz iter op̄ones q̄ ueniūt viuētū h3 qz viuēs h? op̄o p̄fectior r nobilior ex̄istit. z? qz nō t̄m nā- litate idiuuidi s3 ēt nālitate sp̄ei fuerit op̄o nālīs: r p̄ dīs- respū ei? qd ē nālē nālitate idiuuidi t̄m d̄t magi nālīs. z? qz ē illd ad qd magi nā viuētis iclinat. 4. illd op? in q̄ vi- uēs cū p̄ns p̄ns? entū nālū uenit nālē viuētū magis appellat. ¶ 2. p̄ia d. nutritio ē op̄o 3? magi nāl? viuētū h3 qz viuēs qz a? op̄o viuētis. s3 sic arguit. Ad nutritionē ma- gis r nāl? iclinat aiatū qz ad aliā op̄onē viuētis. igit? rē. qz p3. qd s3. n. aiatū p̄ appetit se pmanere q̄tū p̄t: B aut eē nō p̄t sine continua nutritioe: s3 sine augmētatiōe r gn̄atio- ne sibi filis: r sine alijs op̄onib? nō p se regit ad nutritio- nē p̄t vita pmanere: imo aliq̄ vident? actu cessare cete- re oēs op̄ones. igit? rē. ¶ 2. d. gn̄are idiuuidū eiusdē sp̄ei cū gn̄ant tā p̄ qz z? r 4. oē op? magis nālē viuētū h3 qz vi- uēs. p̄ ps hīs p̄bat sic. iter op̄ones q̄ p se ueniūt viuē- ti gn̄atio idiuuidi eiusdē sp̄ei ē p̄fectior. igit? viuētū fm qz viuēs ē op? p̄ magis nālē. p3 dīa. ex vltia dīstictioe. assū- ptū arg? sic. illa op̄o ē a? op̄one nobilior: p quā alijs p̄ibus agēs nobiliorē finē acgrit: s3 p gn̄ationē idiuuidi p̄fecti eiusdē sp̄ei aiatū nobiliorē acgrit finē qz p nutritionē vel augmētationē. igit? gn̄atio sibi filis ē p̄fectior nutritioe r augmētatiōe. r ex d̄nti ceteris op̄onib? q̄ p se viuētū h3 qz viuēs attribunt? maior de se ps. nā h3 ex̄igētia finis p̄- ctā sunt ordiata ad finē: minor v̄o arg? sic. p generationē i- diuidi eiusdē sp̄ei acgritū eē p̄ctuz diuinū r imorta- le. si nō fm idiuuidū saltē fm sp̄em. vt habet? z? hui? illo- ca? Quare p̄ de alimento. cū. d. q̄tenus ipso semp r dīno r imortali p̄cipit? fm qz possunt. talis aut finis p̄fectior ē sine acgritio nutritionē vel augmētationē: vt ps. igit? rē. ¶ Itē opatio nutritiue r augmētatiue i opationē gn̄ati- v̄tatis sunt p se ordinate. igit? opatio gn̄atiue p̄fectior est opatione nutritiue vel augmētatiue: r d̄nt alijs opationi- bus q̄ sunt viuētis inq̄tū cū viuēs. r3 dīa. r anis declara- tū est in p̄cedēti. q. Et habet? ab Az. circa finez illi? capli. Qm aut eadē po?. vbi dīstictū aiam p po? gn̄atiua tanqz p finē alioz q̄ isunt aie vegetatiue fm qz vegeta?. ¶ 3. rōne aliq̄ sic adducunt. seq̄tur. B aial generat sibi file. igit? nutrit? r auget? vel est auctū. r nō seq̄tur e3. vt notuz est i- telligenti. igit? gn̄are sibi file in sp̄e p̄fect? est opus qz nu- trire vel augere. p3 dīa. qz semp illud est p̄fectius a q̄ nō p̄uertit? nā subsistēdi. igit? rē. ¶ S3 si bec rō valeret. p̄- bare? qz augmētatiua est p̄fectior nutritiua: qd t̄n est fal- sus. p3 dīa. fm eos. seq̄tur. n. hoc auget? . igit? hoc nutrit? r nō seq̄tur e3. vt ps. igit? rē. z? para d̄ns arg? sic. gn̄are sibi file nō t̄n est nālē nālitate idiuuidi s3 ēt nālitate sp̄ei. nu- tritio vel augmētatio t̄m est nālitate idiuuidi nālīs. igit? rē. r3 dīa. ex vltima dīstictioe: r anis est p̄ns declaratū. ¶ Para arguit sic: aiatū cū inaiatio cōueniūt in pductionē

idiuuidi eiusdēz sp̄ei r nō in nutritione vel augmētatiōe. igit? 4. mō magis est nālē opatiōes q̄ ueniunt viuētū h3 qz est viuēs. p3 dīa. r anis ex p̄dict? est manifestū. Aliqui t̄n credētes magis ex illo assūpto cludēdū eē opp? d̄ns qz nō p̄cesserūt gn̄ationē equoce dicit? de gn̄atiōe aiatoz r iaiatoz: qz t̄n apparz falsuz vt supius arguebat. ¶ 3. d. aliq̄ op? ē nālī? viuētū h3 qz tale viuēs qz gn̄atio idiuuidi eiusdē sp̄ei. s3 sic p̄bat. itellectio ē bois op̄o h3 qz hō: r sen- tire ē aialis opatio fm qz aial. q̄ruz v̄traqz ē p̄fectior op̄o gn̄atiōe idiuuidi eiusdē sp̄ei. igit? rē. p3 dīa. ex p̄ns d̄cis. r anis ps. cū itelligere r sentire sint op̄ones cogitatiue. gn̄a- re v̄o sibi file nō sit opatio cognoscitiua. ¶ Dubitatur d̄ d̄nes. seq̄tur enim ex z? qz generare sibi simile conueniat p se viuētū vt viuēs: qd t̄n ex p̄dictis v̄t falsuz. z? p̄ gn̄are sibi file debilitat viuēs. igit? nō est op? nālissimū ei? sine nālē: r3 dīa: r anis exp̄ientia r snia medicoz ē manifestū. ¶ 3. d. 3. mō nō arg? sic. hō vel aial b̄zutū cum p̄ns? sp̄eb? entū nālūz p se uenit in gn̄ando sibi file qz in senticōdo vel itelligendo. igit? gn̄are sibi file nālīoz est hōi vel aiali opatio qz itelligere vel sentire: p3 dīa: ex dīstictioe gn̄a- tiōis aut de se ē satis manifestū. ¶ Ad 3. p̄ p̄ns r̄nso in exp̄- ne textus. ¶ Ad 2. mō dixerit qd qz p actu gn̄andi aial de p accūs debilitat. s3 nō ex ipso actu t̄m: s3 p̄ nīmū v̄sum aut frequētiā coeundi. alr d̄nt qd qz h3 nō multū aut fre- quenter hō coitu v̄teret: ad hūc p̄tigit ips? debilitari: ex qz t̄n nō seq? op?. illud gn̄atiōis nō eē sibi nālē: sic ēt nō seq? calor nālīs r̄tinue t̄pe senectutis pabulādo debilitat. igit? nō est sibi nālē in hūido pabulari. ¶ Ad 3. d. v̄t qz h3 cum p̄ns? ueniat hō p gn̄are sibi file qz p itellectionē: non t̄n ex h3 seq? qz sit sibi nālīs fm qz tale viuēs. s3 aial rōna- le: s3 fm qz viuēs absolute. id nihil est d̄ d̄nes. igit? rē.

Ad argumenta p̄ncipalia. ¶ Ad 3. p̄ p̄ns r̄nso in p̄ articulo. ¶ Ad 2. mō pater r̄nso ex z? d̄ne p̄mi articuli. ¶ Ad tertius p̄ns r̄nso ex q. immediate p̄cedenti. ¶ Ad vltimum p̄ns r̄nso in exp̄one textus r in q. immediate p̄cedenti. ¶ Ad cor? suū p3 ex ar- ticulo z? . r sic est finis huius q̄onis.

Primum igit quidē tāqz idēz sit pati r moueri: r agere r mouere dicim? . Et nāqz mor? est act? qdā: ip̄fect? t̄n: sicut in alijs d̄cm ē. Dia autē pariunt? r mouent? ab actiuz r actu ente. Tū est qdē tanqz a simili pati. est aut vt a dīssi- milit: sicut dixim?. pati. qdē. n. qd dīssile: passū aut simile est. Tex. cōmen. LIII. Qd. XI.

Meritur vndecimo vtrū sensus alteret a sensibili. arg? qz nō. p̄mo. nā ex B seq̄ret? qz ad q̄litates v̄e cēt p se mor?. d̄ns est d̄ sniam p̄ns. 7. p̄bysicoz. p3 dīa. de sc̄tū. n. ad q̄litates pductas a sensibili in sensum cēt p se ab- tera?. ¶ Forte d̄t qz h3 ad qualitates aie nō sit alteratio p̄p̄e sūpra: q̄ est passio corruptiua nō t̄n i- cōuenit ad eadē esse alterationēz q̄ est passio p̄fectiua: r B nō negauit p̄ns loco allegato: imo illud asseruit z? de aia. illo ca. Determinatis aut bis. ¶ S3 d. ex hac r̄nso seq? qz si ignis purus calefaceret aerē purū iter eos nō esset al- teratio p̄p̄e sumpta: r p̄ns aliq̄ calefactio nō cēt p̄p̄ie alteratio: nā t3: cū in aere puro in sua nālī dīspōne ext̄nī nō sit aliqz gradus friditatis p iductionē calitatis remo- uēdus vt cōiter tenet. ¶ 2. arg? sic. mā nulli? ē po? acti- igit? for? nulli? ē po? passine. sensus at est for? saltēz accū- talis. igit? sensus a nīlo patit? siue alterat. p? dīa r3 p locū a d̄no. anis at ab oib? est p̄cessuz. ¶ Cōfirmat: qz alr seq?

Meritur vndecimo vtrū sensus alteret a sensibili.

arg? qz nō. p̄mo. nā ex B seq̄ret? qz ad q̄litates v̄e cēt p se mor?. d̄ns est d̄ sniam p̄ns. 7. p̄bysicoz. p3 dīa. de sc̄tū. n. ad q̄litates pductas a sensibili in sensum cēt p se ab- tera?. ¶ Forte d̄t qz h3 ad qualitates aie nō sit alteratio p̄p̄e sūpra: q̄ est passio corruptiua nō t̄n i- cōuenit ad eadē esse alterationēz q̄ est passio p̄fectiua: r B nō negauit p̄ns loco allegato: imo illud asseruit z? de aia. illo ca. Determinatis aut bis. ¶ S3 d. ex hac r̄nso seq? qz si ignis purus calefaceret aerē purū iter eos nō esset al- teratio p̄p̄e sumpta: r p̄ns aliq̄ calefactio nō cēt p̄p̄ie alteratio: nā t3: cū in aere puro in sua nālī dīspōne ext̄nī nō sit aliqz gradus friditatis p iductionē calitatis remo- uēdus vt cōiter tenet. ¶ 2. arg? sic. mā nulli? ē po? acti- igit? for? nulli? ē po? passine. sensus at est for? saltēz accū- talis. igit? sensus a nīlo patit? siue alterat. p? dīa r3 p locū a d̄no. anis at ab oib? est p̄cessuz. ¶ Cōfirmat: qz alr seq?

ref qd sensus esset in po^o et tñ ipse est actus cū sit for^o. g. idē
 esset in actu et in po^o. qd nō videt rōnale. ¶ 3° si ita sit se-
 quunt^o et icōuenientia. omū qd vñus nutritiua est pfectior
 vñute sensitua in codē aiali fm qd vñūqdgq sensitibile pro-
 priū agens in sensus qd nobilius codē sensu. Primū ē sa-
 tis icōueniens: eo qd qñz vñus cognoscitiua vt cōiter xedi-
 tur est pfectior virtute nō cognoscitiua. 2° ē est irrōnale.
 nemo. n. diceret colorē agētē in visus esse nobiliores visu.
 Primū sic pbat. vñus actiua est nobilior passiua: vt collr
 de mēte phi 3° b. nutritiua vō est vñus actiua alterās ei^o
 obm: et illud subaliter trāsmutās: vñus aut sensitua p ad-
 nerfariū est passiua. igit^o rē. ex codē pbat 2° icōueniens.
 sensitibile. n. p adnerfariū est actiua: sensus aut est passiu^o:
 s; actiua est nobilius suo passio: vt collr loco p̄us allegato.
 igit^o rē. ¶ 4° si qñtas sensitibilis agit in sensum aut g agit
 formā cuiusdē sp̄i cū ea: aut alterius sp̄i. s. silitudinez vt
 sp̄m illā formā repñtātem: vt cōiter dici solet. nō pmo
 mō qz tunc albedo agens in visus pducet albedinez in
 eundes: s; nigrō in euz pducet nigredinez: et sic. z.
 Dñā s; inesse possent. Si 2° mō sequit qd plura acci^o solo
 numero dñā s; in eodē subo adēqte esse possunt. Dñā ē
 s; p̄h3 s; metaph. et pbat dñā. sint a. et b. due albedines q̄ i
 eodē itanti pducāt sp̄m p̄p̄iā in visus for. quod est sa-
 tis possibile: et sequit qd sicut a. et b. albedines solo nume-
 ro dñā: ita et eaz sp̄s: et p̄is cū sint in eodē subo adēq-
 te sequit s;. ¶ 5° si qñtas sensitibilis agit in sensus: aut agit
 idiuisibile formā in ipm aut diuisibile: nō idiuisibilem qz
 nullū idiuisibile pōt se repñtare aliquod diuisibile: nec
 diuisibile. qz tunc sequit qd cū in quolibz puncto a. medy
 possit videri tota b. albedo ad quēlz punctū a. medy mul-
 tiplicaret sp̄m diuisibile totalr candē albedinē repñtan-
 tem: et p̄is euz in finita sint puncta infinite essent sp̄s ab
 eadē albedine pducte eālis virtutis. s. in repñtando obz
 p̄p̄iū: ex quo sequit b. albedinē esse infinite vñutis. qd est
 icōueniens manifestū. igitur rē. ¶ 6° mulier monstruata
 aspiciens speculū ificit ipsum: vt docet experientia: et hoc
 nō est nisi qz visus aliqd agit in speculū tanq̄ in obm ei^o
 p̄p̄iū. igitur speculū ē nō agit in visum: et p̄is non
 omne sensibile dñz sentit agit in p̄p̄iū sensus: qre rē.

In oppositum terminatis aut his rē.

In ista questione p̄ determinabit qñsitū p̄n-
 cipale. 2° vō materia gn-
 ti argumēti p̄ncipalis. 3° materia quarti.

Quantus ad primū sit p̄o disti^o duplex
 ē actus. put p̄posi-
 to spectat. qdā p̄mū et qdā scd̄s: ex^o. bitus sc̄ificus grā-
 matice vel alterius sc̄ie que h̄z h̄z dormiens: q̄uis p̄ istū
 nō cōsideret est act^o p̄mū: cōsideratio vō per istā sc̄iam est
 actus scd̄s. ¶ 2° disti^o duplex est alteratio: qdā. n. est
 pfectiua et qdā corruptiua: alteratio pfectiua ē p̄ quā subz
 ei^o p̄ficiū aliqua dispōitō acqreō sine nec̄ia alteri^o dispo-
 sitionis corruptiōe vt cū in intellectu pueri acqreū sc̄ia non
 o3 dispōitō aliqua dñā eides sc̄ie corrupti. alteratio vō cor-
 ruptiua est p̄ quā iducit in subm dispō ex qua nec̄io seq̄t
 corruptio alicui^o dñe dispōitō: sic cū calm agit in fridum
 calitatez iducēdo et friditate corrupēdo. habent iste due
 disti^octōes 2° hui^o. rē. ca. Determinatis aut his rē. ¶ 3° di-
 stinctio duplex est qñtas qñrū p̄posito p̄inet: qdā ē rea-
 lis sic calitas vel albedo: qdā sp̄ialis sic sp̄s albedis vel
 calitatis: sic igit^o ad B qd qñtas realis opōnē pducit mā-
 les: o3 eā ēē in subo māli: ita ad B qd qñtas sp̄ialis actio
 pducit sp̄ialis iatē ita sp̄ialis sic ē opō cognoscitiua: o3
 eā nō tñ in subo māli s; sp̄ialis esse fundatā: istud at subz
 māle nō v̄t esse nisi for^o subalis: aut ei^o v̄. us seu p̄petas
 cēntialis. p3 B totū ex ordine istaz opōnū sc̄r sc̄. i. mālie

et sp̄ialis. ¶ Multiplex vō dñā assignari pōt iter qñtate
 realē et sp̄ialem. p̄ qualitas sensitibilis realis p̄ medū su-
 cessine multiplicat: sic cū multiplicat caliditas per aerē.
 qualitas vō sp̄ialis subito multiplicat vel saltē de se est
 apta subito multiplicari. cuius diuersitatis eā esse pōt qd
 qualitas realis sensitibilis aut h̄z dñāz sic calitas et cetera
 qualitates tangibiles aut causatur ex actiōe dñāz sicut
 color sapor et odor: aut effectiue depēdet ab aliquo habē-
 te esse successiuum p̄pter resistētiā ad ipsum necessa-
 rio requisitum: sicut sonus a motu locali medy effectiue
 dependet: nulla vō h̄z cap̄ impedit sp̄m aliquā alicuius
 qñtatis subito multiplicari. ¶ 2° dñā qñtas realis v̄p̄i-
 mum nō depēdet necessario i esse et p̄uari ab agente suo
 particulari: calitas. n. ab igne in manu pducta igne corru-
 pto poterit remanere. qñtas vō sp̄ialis saltē i sensu exte-
 riori vel medio extrinsecō pducta continue depēdet i esse et
 p̄uari ab agēte suo p̄p̄iū: sic sp̄s visibilis iux speculū p
 ducta a visibili eadē sp̄s pducēte. ¶ Dixi at v̄p̄m: qm
 sonus realis continue a motu dependet. ¶ 3° dñā. quali-
 tates reales adinuicē dñe nō p̄nt s; ēē in codē subo ade-
 quate: vt sūma albedo et sūma nigredo. sp̄s vō qñtatum
 q̄tūcūq; dñāz nō repugnat s; ēē in codē subo adēqte.
 vt sp̄s sūme nigredis et sūme albedinis aut sp̄s sūme ca-
 liditatis et sūme frigiditatis. ¶ 4° dñā ex qñtatis^o reali-
 bus in codē subo adēqte itroductis vna qñtas nūero re-
 sultare pōt: vt ex duab^o caliditatib^o vna calitas et ex dua-
 bus albedinibus vna albedo: s; ex duab^o sp̄s^o q̄ a diuer-
 sis totalib^o agentib^o pducant vna sp̄s non resultat. alr
 n. seq̄ret si sint due albedines. a. b. q̄ pducant suas sp̄s i
 codē mēto: sicut ex illis duab^o sp̄sibus fieret vna: ita ille
 due albedines p̄p̄chēderē tanq̄ vna albedo: qd tñ v̄-
 det cōtra experientia. ¶ Itēz seq̄t qd vtraq; illarū o3 in-
 tensior apparere q̄ si per se videret. Dñā est s; experientia.
 pbat dñā. sit. a. albedo intēsa vt q̄tuor. et b. vt duo. et sit. c.
 albedo itēsa vt. 6. tunc sp̄s p̄posita ex sp̄sibus. a. et b. est
 eā itēsa sicut sp̄s. c. igit^o eā itēsa repñtat obm suū sicut
 sp̄s. c. s; sp̄s. c. suū obm repñtat itensuz vt. 6. vt p̄nt in
 casti. igit^o sp̄s cōposita ex sp̄s. a. et sp̄s. b. repñtat tā a. q̄. b.
 vel saltēz aggregatū itensuz vt. 6. et sic habet s; tot^o p̄c̄-
 sus est nor^o. et p̄mū aña arḡt sic: si ex. a. et b. albedo fieret
 vna albedo. fieret vna eq̄ itēsa sic. c. igit^o s; sit. si ex sp̄s. a. et
 sp̄s. b. sit vna sp̄s. sit vna eq̄ itēsa cum sp̄s. c. p3 dñā: et a^o
 de se. ¶ Cōfirmat sic. gradus vt q̄tuor. et albedis eq̄ itē-
 sam sp̄m sufficit pducere sicut. a. et grad^o vt 2°. c. eq̄ itē-
 sam sicut. b. igit^o cū grad^o vt q̄tuor: et gradus vt duo. c. s; ill
 ad cādas sp̄m totalr pcurrant. seq̄t qd eq̄ itensuz p̄du-
 cunt sic a. et b. s; s; iumpta. ¶ Ex dñe cōrelarie seq̄t qd ali-
 quid possit apparere albi^o sūme albo: vt sūma albedo sit
 vt. 8. et tā. a. q̄. b. sint itēsa vt. 6. seq̄t cōrelariuz m̄ mife-
 ste. ¶ 5° dñā qualitas realis nec̄io requirit subm māle t
 nō requirit illā esse in aliquo subo sp̄iali: qñtas vero sp̄-
 ritualis saltēz pro opatione ad quā vltimo t̄tr̄insecōz
 dinat requirit subm sp̄iale: sp̄s. n. albedinis. ad hoc qd p
 ipam pducāt visio requirit qd sit subiuē in vñute visua:
 et sic p̄portionabilr de alijs dicat. ¶ Sextā dñāz aliq
 assignant dicētes qd p̄ qñtate realē subm tale vel tale de-
 noiatur: vt albū per albedinē: et calidū p caliditatez. p̄ qñ-
 tatez vero sp̄iale hoc nō p̄tingit sicut p̄ sp̄m coloris nō
 denoiat aer esse colorat^o. ¶ Sed hoc puto suspiciāle di-
 ctum et nō h̄re veritates. Lumē. n. est qñtas sp̄ialis: et tñ
 denomiatur aerem in quo recipit esse illuminatuz. igit^o rē.
 ¶ Item credendū est qd si noia iposita essent sp̄s^o qñta-
 tum qd p̄ illa denoiaret subm tale vel tale: vt si sp̄s albe-
 dinis nomē esset ipositum. aer in quo recipit subiuē fm
 illud nomen denoiaretur. v̄z qz noia nō sunt iposita spe-
 ciebus qñtātū quēadmodū illis qualitatib^o iposita sunt

ideo vulgo videt qd eas subm eaz p̄p̄iū nō possit de-
 noiari. ¶ 7° dñāz aliq hic adducit. dicentes qd eadēz
 qñtas sp̄ialis numero est in toto et in quilibz pte totius:
 quēadmodū cōiter d̄r de aia intellectia: qd p3 ex hoc qd in
 quolibz puncto b. medy pōt videri a. visibile: et hoc nō ēē
 nisi in quolibz puncto b. medy esset eadēz sp̄s numero. a.
 visibilis. qñtas vō realis sic albedo cū sit diuisibilis nō ē
 eadēz numero in quilibz pte subri: s; vna eius ps est in vna
 pte et alia in ali^o pte subri cū sit extēsa fm subri p̄p̄iū ex-
 tensionem. ¶ S; contra hoc dicitur in articulo sequēti.

His premissis supponitur qd in rebus gnābi-
 libus opatio cognoscitiua no-
 bilius est opōne nō cognoscitiua p3 suppo cōiter. ¶ P̄ia
 s; organū sensus pōt pati tā a p̄p̄io sensitibili q̄ ab alieno
 passione: p̄p̄iū sensus corruptiua. ps. qz n̄ruis q est subm
 tactus pōt pati realr a calitate tā formā nerui q̄ sensum
 tactus corruēte. s; r̄ oculis pōt pati a caliditate itēsa
 que oculuz et sensum visus corruat. ¶ Ex dñe sequit qd
 sensus pōt pati saltē terminatiua a p̄o sensitibili et ab alie-
 no passione corruptiua. ¶ 2° s; sensus aliqd p̄p̄iū sensibi-
 le cognoscēs patiē ab eodē passione pfectiua med. ate v̄
 imediate. s; sic arguit. sensus cognoscēs aliqd sensitibile p̄-
 p̄iū recipit sp̄m sensitibile ab eodē: p̄ cui^o aduentū nō o3
 alterā qualitatē dñā remoueri. igit^o rē. et 3° dñā. et assumptū
 p̄ p̄ia pte pbat. ad hoc qd pducāt opatio sensitua: aut
 o3 q sensitibile agat in sensum vel sensus in sensitibile: non
 2° mō. qz tūc sensitibile p actionēz sensus in ipz sentire pos-
 set qd est absurdū: qre op3 dicere q sensitibile agat in sen-
 sum. aut igit^o agit formā cuiusdē sp̄i vt albedo albedinez
 et calitas calitatem: et B nō est possibile per 4° ar^o p̄ncipa-
 leatur agit sp̄m siue silitudine p̄p̄iā illius qualitatis na-
 turalr repñtatiua: et sic habetur itentū. illa vō sp̄s ad B
 vt per ipsam pducatur opatio cognoscitiua nō sufficit qd
 sit in subo māli vt pus dicebatur. igitur regritur qd sit in
 subo sp̄iali. istud aut esse nō pōt verifilr aliud q̄ sensus et
 ipsa aia sensitua. igitur rē. 2° vō pars añtis ps. sp̄s. n. qñ-
 tatis nulli alteri dñāz. ¶ Dico at i dñe mediate vel ime-
 diate p̄ sensus iteriores q nō imediate s; mediate a: sen-
 su a sensitibili patiunt. ¶ Ex dñe sequit qd sensus ē in po^o
 respectu sensitibilis. ps. vñūqdgq. n. passum est in po^o respe-
 ctu agentis. igit^o rē. Idem collr de mēte phi in fine capli
 supius allegati. cū. o. qd sensus tale est in po^o q̄le sensitibile
 in actu: qd qdēz dictū sic intelligo qd sensus est tale in po^o
 passua siue receptiua q̄tum ad sp̄m ipsius: q̄le est sensi-
 bile in po^o actiua: sic visus ē po^o receptiua sp̄i coloris quā
 sp̄m coloris h̄z potentia actiua pducendi. nō tñ ex hoc o3
 qd sic coloratus actu formalr h̄z colorē. ita visus sit in po-
 tentia receptiua coloris: et hec videt inia cōmentatoris cō-
 mento. 62. vt circa s; iam dēn̄ fuit. ¶ Sequit 2° sensum
 esse in actu vel esse actū et tñ esse in po^o respectu alterius
 actus ps cor^o ex premissis. ¶ 3° s;. Et si p̄cedētes dñes
 vere sint: nō tñ quolz sensitibili sensus q ab eo patiē ē igno-
 bilior. ps. qz aliqua opatio sensus est opatio cognoscitiua
 sicut opatio visus est visua et auditus auditua: multa at
 sensitibilia h̄ ferius ex̄tia nullā h̄nt opōne cognoscitiua.
 igit^o rē. et 3° dñā ex p̄missis: et aña est de se manifestuz.

Circa dicta dubitat. p. qz oēs vñutes aie vege-
 tatiue sunt actiue. igitur a fortiori
 virtutes aie sensitue: et p̄is sensus nō patitur ab obo: s; p̄
 potius agit in ipm. 13 p̄ dñā. qz aia sensitua est pfectior et
 ordine nāe supior vegetatiua. assumptū vō patuit supra.
 ¶ 2° dubitat. qz obm debet ēē potētie sue p̄portionatū:
 sed sensitibilia cū sint pure mālia nō sunt p̄portionata aie
 sensitue q̄ ē sp̄ialis et formalis nāe. igit^o nō agunt in aias
 sensitua: nec i vñutes ei^o sensitias. ¶ Cōfirmat: qz actio
 in sensu pducta est sp̄ialis cū sit cognitio: effectui aut sp̄i

rituali agēs corruēdet sp̄iale. igit^o obm extrinsecū de se nō
 sufficit mouere sensus. ¶ 3° dubitat: qz dicim^o cōiter sen-
 sum elicere vna sp̄m ex alia: et p̄ferim sensum iteriores.
 s; r̄ dicimus ipm iudicare: sed hec dicūt actionē: vt p3. igit^o
 tur sensus potius agit q̄ patiē. ¶ Ad p̄m r̄idēt negādo
 dñāz. ¶ Ad p̄batōnē d̄r qd l3 vegetatiua ordinet in sen-
 situa: nō tamen iuicem ordinant quo ad agere et pati: s; ex
 hoc qd sensitua opatio in codē vegetatiua p̄supponit
 tāq̄ instrumentū. nō eniz possit aliquid organū aiatuz sen-
 tire nisi debite nutrietur: d̄r 2° qd licet vegetatiua agat et
 sensitua patiē: istud tñ agere et pati sunt diuersaz rōnū:
 cū vñū sit māle et aliud sp̄iale: qre rō nō cōcludit. ¶ Ad
 2° dicitur qdā q sensitibilia nō agunt in sensum: s; in orga-
 num ei^o: organū aut est māle: vt ps. aliter r̄idēt negādo
 melius vt elicitor ex verbis cōmentatoris cōmento. 60. qd
 sensitibilia agunt in sensus: nō tomē eo mō quo sunt extra
 aiam: qz. s. nō māliter agūt in ipm s; mouēt sensuz fm qd
 sunt itentōes quas in sensu pducūt: has aut itentōes
 nō habēt sensitibilia in actu dñz sunt in māle: sed in po^o. qz. s.
 potentia h̄nt pductiua. et subdit cōmentator qd nō potest
 aliq dicere q illa diuersitas. s. q agentia sunt mālia et
 actio sp̄ialis pueniat rōne sibi illaz. s. sensus. qz diuersi-
 tas māc nō ē tā diuersitatis forma: s; pot^o ē. et 13 ita
 sit necesse est ponere motorē extrinsecū in sensib^o alium a
 sensib^o sic fuit necesse i intellectu. ¶ Ex his igit^o ps fm cō-
 mentatorē r̄idēt: qm sensitibilia dū agūt actione sp̄iali in
 sensuz sūt oba illis sensitib^o p̄portionata. ¶ Patz 2° qd ad
 hoc vt ista actio sit sp̄ialis nō suffic sensitibile neqz sensus
 in quo recipit: s; regrit motor extrinsecū: et qdā putauerūt
 p motorē extrinsecū cōmentatorē: itelligere itelligentiam
 quā dā tā sp̄erū sensitibiliū q̄ sensationū pductiua: s; vide-
 retur valde extraneū qd ad sensationē tactus vel alteri^o
 sensus aialis q̄tūcūq; ip̄fecti necē foret curre: itelli-
 gentia tanq̄ p̄ticulare agens et puto hoc ēē remouit ab in-
 tentiōe cōmentatoris: sed vt credo p motorē extrinsecū in-
 tellexit vel aiam q̄ est p̄ncipale agens in sensationē vt sen-
 sum agentē q est ali^o a sensitib^o. s. receptiuis: 13 tādē sub du-
 bio reliquerit nūquid regrat tale agēs: cū dicit. S; Ap-
 tacuit hoc in sensu: qz latet et apparz in intellectu: et tu d̄bes
 hoc cōsiderare: qm idiget p̄curtatione. ¶ Ex his ps solo
 ad cōfirmationē. ¶ Ad 3° dñā d̄cūt qdā sensum per
 sp̄m in eo receptā iudicādo aliquo mō esse actiua: 13 res-
 pectu sp̄erū quas recipit sit pure passiu^o. ¶ Alij volūt qd
 istud iudicare non sit nisi apprehendere q̄ respectu ipsi^o
 est po^o et nō actio: s; de hoc s; r̄a vidēbit: et qualr intelligi
 debet sensum elicere vna sp̄m ab alia.

Quantum ad 2° sunt varij modi loq̄ndi: dicit
 r̄ū. n. qdā: vt i p̄cedēti articulo
 tactū fuit: qd qñtas sensitibilis multiplicat sp̄s suas idiu-
 sibilr: et qd sp̄s est tota i toto et in quilibz pte toti^o: sic de aia
 intellectiua dici solet. et ad hoc p̄bādū adducūt rōnē p̄osi-
 taz in 5° argumēto p̄ncipali: per quā cōfirmāt 7° dñā su-
 peri^o assignatā iter formā realē et sp̄iale. ¶ 2° arguit sic.
 si visibile vt color multiplicaret suas sp̄s diuisibilr seq̄t
 qd infinite effect^o extēsi nō p̄tinuū neqz p̄tinuū pducere^o i
 istāti ab eodē agente finito: dñāz videt irrōale: qz tūc istō
 agēs esset infinite vñutis. pbat dñā: q̄libz puncto. b. medy
 totū coloratū pducit sp̄m totū colorati repñtatiua: et
 vna sp̄s nō est continua alteri: qz tūc vna nō idē repñtaret
 qd altera: sed vtraq; de se pte vt visibilis sibi corruēdetes
 repñtaret: neqz vna ē alteri v̄gna: qz nō videt qre dicte
 sp̄s deberent esse p̄tigue et nō p̄tinuū postq̄ iste sunt ex-
 tenfē: et certū est qd oēs iste sp̄s in istanti pducunt postq̄
 nullā h̄nt resistētiā neqz d̄rietatē: qre cū infinite sint pun-
 cta b. medy in quoz quolz pōt totūz visibile videri: seq̄t
 s; manifeste. ¶ 3° arguit sic. si sp̄s a visibili pducta est

DD z

sensibili pducere sensatio i sensus passiuu. ¶ 7° seq^r q^d hec no eet va p se i 2° mo. color e visibilis. ¶ 8° iniaz phi ¶ 9° commentatoris i isto 2° ca^o de visibili. pbat^r oia. color est visibilis p aliud. igit^r no e visibilis p se. p 3° oia. 7° aia p aduerfariu. color. n. est visibilis p visus agentis. igit^r 2°. ¶ 8° seq^r q^d sensus passiuu^o cognosceret sensus agentis. qd est iconueniens. 7° pbat^r oia. cognitio fit p assilationem cogitantis ad cognitum. vt h^o p 2° 3° h^o. si eet sensus agens. tuc maxie eet sensus sensui passiuo. cu effectus assilens sue cae ageri p se. igit^r 2°. ¶ 9° seq^r q^d organu sensus hns i se po^m sensitiuam eet in po^o centrali ad sentire. nis falsu. qz vt coiter d^r. sem ex q^d pducit o3 aial e illd qd e i po^o centrali ad sentire. 7° pbat^r oia. sensus passiuu^o reducitur de po^o ad actu sentiendi p sensus agentis tanq^m p vtute p se actiuu. igit^r sensus passiuu^o est in po^o centrali ad sentire. aia pcedit ab aduerfario. 7° collr oia de mete ap. 7° commentatoris 4°. celi 7° 8° phy. ¶ 10° eade pte e phs i isto 2° ca^o circa finem tractat^r de seku exteriori. cu dic^r. O3 aut vlt de oi sensu accipe qm e susceptiuus sp^o sine ma. 7° p ois qlibz e passiuu^o 7° nlls actiuu^o. ¶ 11° z^o h^o i ca^o. Deteriatis aut his. d. h^o oponis actiuu sunt ex vt visibile audibile 7° reliq^z sensibiliu. 7° p ois sensibile est p se. pductiuu sensatiois 7° no regit^r sensus agens. ¶ 12° i pn cipio allegati cap^o. d. sentire qd igit^r in qda pati 7° moueri accidit. ex q^d seq^r o3 sensus e passiuu^o. ¶ 13° z^o h^o i ca^o. vt aut sensibile ex po^o exite sensitiuo actu agens. ¶ 14° ad id e commentator in expone capli plus allegati 2° h^o i ca^o. d. necesse e. n. si sensus eent vtutes actiuu vt sentiret ex se 7° no idigeret i sentire aliq^d extrinseco. ¶ 15° z^o h^o i ca^o. ¶ 16° z^o h^o i ca^o. ¶ 17° z^o h^o i ca^o. ¶ 18° z^o h^o i ca^o. ¶ 19° z^o h^o i ca^o. ¶ 20° z^o h^o i ca^o. ¶ 21° z^o h^o i ca^o. ¶ 22° z^o h^o i ca^o. ¶ 23° z^o h^o i ca^o. ¶ 24° z^o h^o i ca^o. ¶ 25° z^o h^o i ca^o. ¶ 26° z^o h^o i ca^o. ¶ 27° z^o h^o i ca^o. ¶ 28° z^o h^o i ca^o. ¶ 29° z^o h^o i ca^o. ¶ 30° z^o h^o i ca^o. ¶ 31° z^o h^o i ca^o. ¶ 32° z^o h^o i ca^o. ¶ 33° z^o h^o i ca^o. ¶ 34° z^o h^o i ca^o. ¶ 35° z^o h^o i ca^o. ¶ 36° z^o h^o i ca^o. ¶ 37° z^o h^o i ca^o. ¶ 38° z^o h^o i ca^o. ¶ 39° z^o h^o i ca^o. ¶ 40° z^o h^o i ca^o. ¶ 41° z^o h^o i ca^o. ¶ 42° z^o h^o i ca^o. ¶ 43° z^o h^o i ca^o. ¶ 44° z^o h^o i ca^o. ¶ 45° z^o h^o i ca^o. ¶ 46° z^o h^o i ca^o. ¶ 47° z^o h^o i ca^o. ¶ 48° z^o h^o i ca^o. ¶ 49° z^o h^o i ca^o. ¶ 50° z^o h^o i ca^o. ¶ 51° z^o h^o i ca^o. ¶ 52° z^o h^o i ca^o. ¶ 53° z^o h^o i ca^o. ¶ 54° z^o h^o i ca^o. ¶ 55° z^o h^o i ca^o. ¶ 56° z^o h^o i ca^o. ¶ 57° z^o h^o i ca^o. ¶ 58° z^o h^o i ca^o. ¶ 59° z^o h^o i ca^o. ¶ 60° z^o h^o i ca^o. ¶ 61° z^o h^o i ca^o. ¶ 62° z^o h^o i ca^o. ¶ 63° z^o h^o i ca^o. ¶ 64° z^o h^o i ca^o. ¶ 65° z^o h^o i ca^o. ¶ 66° z^o h^o i ca^o. ¶ 67° z^o h^o i ca^o. ¶ 68° z^o h^o i ca^o. ¶ 69° z^o h^o i ca^o. ¶ 70° z^o h^o i ca^o. ¶ 71° z^o h^o i ca^o. ¶ 72° z^o h^o i ca^o. ¶ 73° z^o h^o i ca^o. ¶ 74° z^o h^o i ca^o. ¶ 75° z^o h^o i ca^o. ¶ 76° z^o h^o i ca^o. ¶ 77° z^o h^o i ca^o. ¶ 78° z^o h^o i ca^o. ¶ 79° z^o h^o i ca^o. ¶ 80° z^o h^o i ca^o. ¶ 81° z^o h^o i ca^o. ¶ 82° z^o h^o i ca^o. ¶ 83° z^o h^o i ca^o. ¶ 84° z^o h^o i ca^o. ¶ 85° z^o h^o i ca^o. ¶ 86° z^o h^o i ca^o. ¶ 87° z^o h^o i ca^o. ¶ 88° z^o h^o i ca^o. ¶ 89° z^o h^o i ca^o. ¶ 90° z^o h^o i ca^o. ¶ 91° z^o h^o i ca^o. ¶ 92° z^o h^o i ca^o. ¶ 93° z^o h^o i ca^o. ¶ 94° z^o h^o i ca^o. ¶ 95° z^o h^o i ca^o. ¶ 96° z^o h^o i ca^o. ¶ 97° z^o h^o i ca^o. ¶ 98° z^o h^o i ca^o. ¶ 99° z^o h^o i ca^o. ¶ 100° z^o h^o i ca^o.

In oppositum arg^r sic. sic se bz sensus ad sensibilia sic itell^r ad itelligibilia: s3 ad B q^d itell^r possibilis itelligat aliq^d itelligibilia pter ipm o3 ponere itellm agere. q^d ad hoc q^d sensus sentire possit aliq^d sensibilia pter ipm regit^r ponere sensus agere maior 7° minor 3° h^o h^o i ca^o. ¶ 2° aia sensitiuu est p se pductiuu sensatiois: s3 ipsa nihil agit nisi mediate aliq^d ei vtute. n. ali t^o q^d in stro. igit^r aliq^d est vtus aie actiuu sensatiois: q^d ronabilr no pot ee nisi sensus agens. igit^r 2°. nota oia. minor pcedit coiter: 7° maior collr a pho 2° h^o i ca^o. q^d p de alimeto: vbi vult aiaz ee cas vñ pn^o motus. i. cas efficien te oium passionu^o corporis aiat: 7° ex plicat de motu s3 locu augm^o 7° sensatiois: 7° pmetator i expone eiusde p^o dicit aiaz ee cas mouere s3 oes modos motus siue vos si ue extimatos p mor^o at extimatos vt plane videri p^o itel ligat sensatiois. ¶ 3° arg^r sic. si no eet sensus agens tuc no eet sensatio op^o imanes. nis e s3 iniaz phi. 9° metaph. pbat^r oia: qz tuc sensatio trañfret ab ipso agere. i. ab obo in mas exterior: vtputa i sensus passiuu siue in organu e^o.

In ista questione p recitabunt opiones diuerse ta pcedentes q^d negates sensus agentis. 2° post aliq^d argumeta opiones coiter occurrente rñdebitur ad q^d situz. 3° ponent^r precambula ad solutione rñnum pncipalium.

Quantum ad p^o opio fuit q^d cessit sensus agentis addens q^d sensus agens

7° passiu^o no realr abiucit distiguif: qz vt dic^r h^o opio aia sensitia si e a suis potetuz realr distiguif. ipa vo aia i seipz effie sensitiois 7° recipit eade subtie. put agit e sensus agens. put recipit e sensus passiu^o. ¶ 2° opio silt^r cessit sensus agere 7° ipz ide ee realr cu passiuo: e fundamtu e: qz vt dic^r h^o opio pducta spe sensibili i sensu sensus i seipz pduc sensitiois: 7° p oia. put agit e agens. put recipit e passiu^o. d^r e a p^o qz ponit vtutes aie ab aia realr differre. ¶ 3° opio negat sensu agere 7° addit q^d sensibile siue ei^o sp^o e pn^o p se 7° imediate pductiuu sensatiois i sensu passiuu sic ee itelligibile siue ei^o sp^o: vt dic^r e imediate pn^o p se pductiuu itellectiois i intellectu. ¶ 4° opio etia negat sensus agentis 7° addit vlt^r q^d cu sensus passiu^o aut organu ei^o fuerit sufficiter isozmatus spe aliq^d sensibili ad B q^d sentiat aliq^d vel cogitac no regit^r q^d sit aliq^d agens reducens de po^o ad actu: imo sine aliq^d agere exibat i actu suu apphededi 7° eliciet ex n^o sua 7° recipit ta spez sensibile q^d sensatione rone organi i q^d fundat. Ex q^d seq^r q^d act^o sentiendi e act^o for 7° act^o mac. pncipalr tñ e act^o for. Seq^r 2° q^d anq^d al sit pductu e i po^o centrali ad sentire: cu at est pductu tuc est in potentia accidental i ad ipm. pbat^r sic. cu aial pducit tunc reducitur de po^o sentiendi ad actu p aliq^d agens per se. sgnans ipm. quare tunc est in potetia essentiali ad sentire: cu aut est pductu: tuc no reducitur ad actu sentiendi p aliq^d agens p se: vt dictu e plus: 7° p oia: tuc e i po^o accidenti. ¶ Prima istaz opionu videt spaliter reprobanda cuz. d. aie vtutes ab aia no realr distiguif. de B aut oia ei. q. 6° h^o scdi. ¶ Sed h^o istas opiones sil pot argui quia ad difficultate pites. Ideo surrexit 5° opio asserens in aia sensitiuu duas ee vtutes sensitiuas ab eade realr dñtes: qz vna est p se pductiuu sensatiois 7° vocat^r sensus agens. altera vo p se receptiuu 7° vocat^r sensus passiuus: 7° B totuz e3 opiones pcedetes. ¶ Ad pbadu itentuz suuz pmitrali quas suppones: q^d rñ p^o e ista. q^d libz sensatio in sensu pducenda p sui pductioe regit aliq^d pn^o per se 7° imediate eiusde pductiuu. suppo videt nota. ¶ 2° suppo illd ens est alio nobili^o cui^o aliq^d opatio ppa 7° p se e nobilioz siue perfectioz pfectissima alteri^o opatioe. hec suppo videtur coiter cessit. ¶ 3° suppo. efficere aliq^d est simplr nobili^o siue pfectius q^d recipe illud ide sic efficere motuz in aliq^d subo e pfectius q^d illu pati. ¶ 4° suppo. sp^o rei siue forme sensibil no est simplr ens nobili^o vtute aie sensitiuu. ¶ Dis supponib^o pmissis arg^r sic. si no eet sensus agens tuc sensatio no deperderet ab aliq^d pncipio p se 7° imediate eiusde pductiuo. nis e s3 pma suppone. pbat^r oia: ductiuu. p. n. illud pn^o imediatuz no pot ee obm sp^o sensibili pductiu^o. qz agens imediatu o3 sil esse cu passiuo ita q^d iter ipm 7° passiu no sit aliq^d mediu plenu neq^z vacuu: vt colligif. 7° phycoz. sensibile vo cans sp^o sensibile in sentiam no sic se pot h^o respectu sensus eo q^d sensibile positu su pza sensu ab illo sensu sentiri no pot: vt h^o e 2° h^o i ca^o de tactu. igit^r 2°. neq^z illd pot ee corp^o aiatu: qz tuc sentire no eet pncipalr ab aia: qd est s3 iniaz phi. illo ca^o. q^d p de alimeto: neq^z suba aie sine alia vtute me^o. na cu aia sit for^o subalis no videt p se sine aliq^d istro me^o actiuu pccurren te posse pducere aliq^d opatione vt coiter dici solet. igit^r 2°. neq^z sensus passiuus: qz eade vtus nūcro no pot ee pncipium imediatu p se pductiuu 7° receptiuu eiusde effectus numero: sed sensus passiuus e imediate 7° per se sensationis receptiuus. igit^r 2°. neq^z pot vltimo dicit^r q^d sp^o sensibilis sit imediatuz pncipium per se pductiuu sensationis: qz tuc ipsa esset simplr nobilioz siue perfectioz sensu. nis est cotra quartam supponem. 7° pbat^r oia. illud ens est alio simplr nobilius cui^o aliq^d opatio est nobilioz pfectissima opatione alterius. per scdaz suppones. s3 efficere sensatione est nobilioz opatio q^d recipe illa: vt p^o 2°

3° suppone. si igit^r sp^o sensibil pducit sensatioes 7° opatio nobilissim a sensus est sentire. sequit^r q^d sp^o rei sensibilis e simplr nobilioz sensu 7° sic vltio reliq^z a sufficienti diuisi one q^d pter oia pdicta o3 dicere pn^o imediatu p se pductiuu sensationis ee sensus agere q^d necario realr distiguif ta a suba aie q^d a sensu passiuo p roes plus adductas. ¶ For te rñderet aliq^d cessio q^d sp^o sensibilis sit pncipius imediatu 2°. q^d ipa pot duplr p^o d^r rari. vno mo q^d tuc ad ei^o e/ sentia 7° sic no e nobilioz sensu. alio mo q^d tuc ad sua vtutez 7° sic e nobilioz sensu. ¶ S3 hec rño nulla e. no. n. rñt for me argumeti ex quo pbat^r q^d sp^o sensibilis e simplr nobilioz sensu cu ei^o opatio sit simplr nobilioz opatioe sensus. ¶ It^o si sp^o sensibilis sit nobilioz sensu q^d tuc ad sua vtute seq^r q^d vt^o sp^o sensibilis sit simplr nobilioz vtute sensus: qd tuc e abstrdu. ridiculu. n. eet dicere q^d vt^o sp^o coloris sit nobilioz vtute visiuu: 7° sic de ceteris. p3 oia de se. h^o eni no eet nobilioz asino rone vtutes itellectiuu: nisi ipsa vtutes itellectiuu esset nobilioz asino: aut vtute asini. 7° sic de ceteris est dicendus. ¶ It^o nobilius q^d tuc ad vtute est nobili^o q^d tuc ad eentia: s3 p aduerfariu sp^o est nobilioz sensu q^d tuc ad vtute. igit^r e eo nobilioz q^d tuc ad eentia. maior p3 p scdaz suppositione. ¶ It^o ens alio nobili^o q^d tuc ad p pna vtute: aut e eo simplr nobili^o q^d tuc ad eentia sua: aut e eo aut min^o nobile. vltia s3 irrónalia: qz nobilitas vtute e e nobilitate eentie: vt p3 itelligeti. 7° p oia irrónale vt^o q^d essentia simplr minus vel eque nobilis nobilioz habeat pna vtute. relinquit^r igit^r pn^o. 7° sic habet itentuz. ¶ L^o firmat. si sp^o e nobilioz sensu q^d tuc ad vtute: querit^r vt^o ista vt^o sit essentialr ide cuz ipsa sp^o: aut no. si sic: ergo sic ipsa est nobilioz sensu: sic sp^o q^d tuc ad sua eentia erit nobilioz sensu. si no sit ides: aut ista vtus tuc repñtat ipsum sensibile aut no. si sic: sequit^r q^d ipsa est qda sp^o siue siltudo rei sensibilis. ois eni forma pducta a re sensibili: 7° ipsa rez repñtans spualr est sp^o eius: 7° sic vnus sensibilis simul erit diuerse sp^o ipsuz sensibile repñtates in eode sentit: qd e ridiculu. si vo d^r q^d no sequit^r q^d sp^o sensibilis p ista vtutez no pduceret cognitionez siue sensationez. no etia plus pduceret sensatione illius sensibilis q^d alteri^o. p3 oia de se. cu illa vtus no repñtat obm suuz. ¶ Alio vo tenetes q^d rñ opinionone supius recitata alr respodet ad arg^r pncipale negado pma suppone: eo q^d ipm sensitiuu no e in potetia essentiali ad sensatione: vt dictu est plus. ¶ S3 arguit^r 3°. sensatio est finis p se itentus a na aialis. igit^r necessariu est ipaz in aiali h^o causaz p seipz pductiuu. p3 oia 7° aia. ¶ It^o si no beret cam p seipz pductiuu. no etia haberet cas p se eiusde receptiuu. q^d libz eni causa p se receptiuu regit causaz p se actiuu. 7° pnter sequitur q^d sensatio est effect^o a nullo agente p se itentus: qd videt irrónale. ¶ 3° de actu sentiendi qui est in aiali pot esse scia: vt notu est: 7° hoc esse no possit: nisi haberet causaz per se: aut igit^r habet causaz formalez p se aut m^oales: aut efficientes vel finalez. si efficientes habet intetuz. si material^o aut finalez necesse est q^d illi etia correspodeat causa eius per se pductiuu. in hac materia: aut gratia bu^o finis. causaz vero formale h^o no pot cu sit forma: 7° si illa haberet opozteret q^d aliq^d agens per se illius forme esset pductiuu: 7° sic haberet intetuz pncipale. hac rationez hec opinio no copleuit: que tamen no nisi gratia materie videt tenere. multis enim correspodet causa finalis: quib^o tam^o no correspodet causa effectiuu. ¶ 4° quero quid intedit hec respodio cu dicit^r q^d cu sensus habuerit in organo suo specie repñtates ipsuz sensibile exibat in actu suu de se absq^z hoc q^d ad actionez transmutes ab aliquo agente per se: ita q^d suu actuz eliciet ex natura sua. aut ens per exire in actuz siue elucere actuz suu itel

ligit sensus efficere illu actu aut recipe ipsuz. si pmo mo habet intetuz. sequit^r eni tuc q^d sensus ex se siue p se pducit actu sentiendi: 7° p oia act^o sentiendi deperdet ab aliquo pncipio per se illius pductiuo. si vero scdo modo: tunc no aliud videt eius verba significare nisi q^d sensus est per se receptiuus sensationis: 7° nihil hoc proficit intentioni sue. ¶ P^oterea. si est per se receptiuus sensationis: 7° cuilibet pncipio per se receptiuo alicuius effectus cor respondet pncipium eiusdem effectus per se pductiuu. igitur 2°. ¶ Ex quo vlt^r sequit^r: cum idem no possit esse per se 7° imediate pductiuu 7° receptiuum eiusdem effectus numero: q^d opozteret pncipium sensationis pductiuum esse realiter distinctuz a sensu passiuo: 7° illud non potest esse nisi sensus agens: vt probatus est. igit^r 2°. ¶ Dec igitur est pma ratio huius subtilis opinionis: quam ipsa vocat demonstrationez. eius tamen sententiam quato clarius 7° meliozi ordine potui recitau. ¶ Secunda ratio pncipalis huius opinionis pemitit duas suppositiones. quaruz pma est ista. 3° dem numero non potest esse pncipium per se 7° imediatu adequate pductiuu 7° receptiuu vnus 7° eiusdem numero. suppositio patet per differentiam inter potentiam actiuuz 7° passiuu. 5° metaphysice. est. n. po^o actiuu pn^o trañmutadi alteru in q^d rñ altez. passiuu vo pn^o trañmutadi ab altero in q^d rñ altez. ¶ 2° suppo. sp^o sensibil est imediatu pn^o p se receptiuu sensationis. hac suppone sic pbat^r. sensio e effect^o p se itent^o a na aialis. igit^r sic deperdet ab aliq^d pn^o p se 7° imediate eiusde pductiuo: ita deperdet ab aliq^d pn^o p se 7° imediate eiusde receptiuu sensationis. Sed illud no pot ee sensus passiu^o. igit^r ronabilr relinq^r q^d sit sp^o sensibil: mior arg^r sic. ¶ Id^o nūcro no pot ee pn^o p se 7° imediate receptiuu diuerfoz adiuice centralr ordinatorz: s3 sensus passiuus e p se 7° imediate pn^o receptiuu sp^o sensibil. igit^r no pot ee pn^o p se 7° imediate receptiuu sensationis: p3 oia. cu sp^o sensibil eentia rñ ordinet in sensatione. taq^z in ei^o fin^o. mior e ab oib^o cessis. maior vo colligif d^r mete phi. 7° phycoz ca^o de opatioe motuu vbi dic^r q^d no p^o rigens est susceptiuu rigetis. i. no qd^z e cuiusl3 susceptiuu: s3 vnus vni^o pn^o. ¶ Et si aligs istaret 3° suppone: qz ide diaphanu e imediate luis receptiuu. silt^r est imediate receptiuu sp^o coloris: lum^o tñ i sp^o coloris p se ordiat. ¶ Rñdet hec opio: q^d salt^e accipit hac suppone taq^z cessis ab eo q^d diceret sp^o sensibil ee pn^o p se 7° imediate pductiuu sensationis. hac et suppone dic esse de mete phi 2° h^o i ca^o dicit. Sensus qd igit^r i pari qda 7° moueri accidit. ¶ It^o 3° arg^r sic. sensus nuq^z recipit actu sentiendi: sine sp^o sensibili. igit^r sp^o sensibil est pn^o recipiendi sensationes: aut igit^r e pn^o p se: aut p accis. si p se h^o itentuz. si p accis cu oe p accides sit rigens no ee de mente ap. s. phycoz. 7° 9° meta. seq^r q^d sensus sine sensibili sp^o recipe possit sensationes: qd est absurdum. ¶ Dis p suppositio arguit^r sic. Pncipius per se 7° imediate pductiuu sensationis: aut est sp^o sensibilis: aut sensus agens: sed no est sp^o sensibilis. q^d est sensus agens. maior p3 ex sufficieti dimisione saltem quatus ad 3° rias opiniones. minor sic arguitur. sp^o sensibilis est imediatuz pncipius per se receptiuu sensationis. per 2° supponem: sed vnum 7° idem no pot esse eiusde numero per se 7° imediate pductiuum 7° receptiuum. per primam suppositionem. igitur 2°.

Et his omnibus cludit hec opio duas nes. ¶ P^o ad candas sensatioes nece est ponere sensu agere realr ab aia 7° sensu passiuo distinctum qui sit per se pductiuus sensationis in sensum passiuuz dispositu specie sensibili ab obiecto sensibili gnerata. patet conclusio ex rationibus pmissis.

Secda 3. Ita sit no tñ est dare sensus agentē q sit acti...

Quantum ad secundū arguit pmo 3 mo... opionis. videt eni q scda suppo no habeat veritate...

per se intentus: recipit in aliqua potētia: vt in sensu pas... suo eiusdē sensatiōis p se receptiua. igit pzo sui producti...

receptiua et productiua eiusdem effectus. sequētia de se... p. 2. nō videt irrōnale. tūc eni vltēri segf q idē sensus...

māe vō pati. iō cū magis distet a nā passiuā q actiua m... gis regit mediū in pariedo q in agēdo. Et si sen...

sumto put est coia luci vel lumini r coloru pprie sūpto. **C**uart' motus ruidēdi ē q' sensus nō errat circa tota- le obz: q'uis attingit ipm errare circa ptiale sic in arg' ad- ducto: cū hō febicitas res dulces iudicat eē amaras: er- rat circa ptiale obz: s. dulcedinē rei dulcis: s; qz pter spēs dulcedis receptas in sensu gustus. sūt ēr spēs amaritudis sumi colerici in febicitate ascēdētis ad pres capit' r ad- herētis extremitatū' liquē: p qz repitacionē vicētibz spēbz amaritudis res absolute iudicat amara: nō errat sensus circa totale obz: s. aggregatū ex dulcedie r amari- tudine. Idē diceret de cozpe albo qd appet rubēū si spēs ei' trācāt p vitz' rubēū. Sed iste modus videt' insuffici- ens. nō enīz soluit argumētū de coloribz. **C** 3: de co qd iuxta nigrū apparet itēsius albū r iuxta fuscū remissius. **C** Itē argumētū de boie aspiciēte tpe noctis.

Quantū ad secūdū articūlū pūponit' p q' sensus errare circa pziū sensibile ē ipz alr apphēdere q' actualr sibi repitē tur: aut alr eē iudicare q' sit ex pte rei. **C** Supponit' 2' q' eadē q'litat' sensibilibz nūero s; meliore aut peiore medij dispōnē est apra mltiplicare fortiozē aut debiliozē spēs in organū sensus. suppo de se nota ē. tpe. n. tenebzofo nō ita forz' pducit' spēs obi visibilibz p me: sic tpe claro: r pnter nec p mediū organū visus. **C** Supponit' 3' q' spēs debi- lior eiusdē obi i organo sensus exis remiss' aut debilius repitāt idē obz ceter' paribz' r fortioz' forz' repitāt: vbi nō sit fortiozē spēs excedēs pportione debitā q' regriū v ter potētia r obz. tūc. n. rigeret q'to fortioz' eēt illa spēs: tāto remissiozē sensationē cāri: aut forte totalr impediri. **C** Supponit' 4' eadē spēs i organo sensus receptā aliqñ valde remisse suū obz repitāre pp ipedimētū spēs alteri' obi: r aliqñ totalr ipediri. p expimēto. spēs enī amaritudinis ipedire pōt spēs dulcedis: vt nō ita itense aut nullo mō repitēt obz suū. Silt' spēs rubedis vitri in organo vi- sus recepta ipedit: spēs albedis obiecti exntis post vitru. **C** Supponit' 5' q' iudicare B eē colorē: aut iudicare hoc qd videt' eē nigrū aut rubēū nō est iudiciū sensus exte- rioris: s; pot' itellec': aut sensus interior'. r idē supponit' de obis alioz' sensuū. p: qz sensus exterior nō pponit neqz di- uidit. **C** Supponit' 6' q' existēte eā forz' spēs i organo sen- sus attingit ex maiori vel minori fortitudine agētis pducētis sensationē: aut istri sibi actiue subordiat' fortiozē aut de- biliozē cāri sensationē. p; suppo de se. **C** Pria s. nō atin- git sensu exteriorē errare circa pziū ei' sensibile. s; sic ar- guit. nō attingit sensus exteriorē alr apphēdere sensibile pziū q' sibi repitēt. neqz attingit de ipso iudicare alr esse q' sit ex pte rei. **C** 2' nota p pma supponē. r aīz argi p q' ad pma ptes. apphētio sensibilibz ē opatio sensus passi- ui: s; opatio talr recipit i passiuo q'lr agēs mediāte pua dispōnē illā pducit i passiuū. igit' sensus passiu' talr reci- pit apphētionē sensibilibz exterioris q'lr a sensu agēte me- diāte spēs sensibilibz tanq' pua dispōnē pducit in ipsuz. sed q'lr a sensu agēte pducit in sensuz passiuū talr obz sibi re- pntat. igit' sensus passiu' talr recipit apphētionē sensi- bilis exterioris q'lr sibi repitāt: r p aīz nō alr apphēdit q' sibi repitāt. igit' rē. 2' ps aīz arguit sic. sensus exte- rior neqz pponit neqz diuidit. igit' nō alr esse iudicat q' sit ex pte rei. p; 3' de se. r assūptū ex 5' supponē. s; eadē pē cō firmari a sili: qz sic in actioe nāe nō a cidit error ex parte māe p' cū sit pure passiuū. ita ē i actioe aīe ex pte sensus passiuū nō accidit error: cū sit virtus pure passiuū. igit' rē. **C** 2' s; ita sit: attingit tñ p apphētionē sensibilibz pziū factā in sensu exteriori sensuz interiorē errare tā circa sen- sibile pziū sensus exterioris q' circa ei' sensibile cōe. s; vt manifesta ad expiētā. p spēs. n. amaritudinis colere re- ceptā in liguz attingit sensuz interiorē iudicare vinū esse

amarū. silt' p spēs rubedinis vitri receptā in oculo exte- rior' sensuz interiorē iudicare cozp' post vitru esse rubēū: qd tñ ē albū. igit' rē. **C** 3' s; rīsius ad q'sitū pncipale. dūso data ab Bz. ē bñ assignata sic supplēdo sensibile pziū. s. sensus exterioris est sensibile positiuū a sensu exteriori: qd nō cō- tingit ab altero sensu exteriori specificē distincto sentiri: r circa qd nō attingit sensuz ei' exteriorē errare. **C** Adit' p illa pncipula sensibile pp arg' p mū. arguēs vō sopbifficē i- telligebat illā dīffōnē itelligēdo pure puatiue. **C** Dī rē: positiuū pp 3' arg' puto tñ q' nō esset icōueniēs magni- tudē tenebza eē ppuz obz visus: r silētū audir' rē: rē: so q' tenebza pphēdat a visu r silētū ab auditu. **C** Dī rē: q' nō attingit altero sensu exteriori rē. q'uis. n. albedinē aut aliū sensibile ppuz nō attingit alio sensu exteriori q' a vi- su sentiri: attingit tñ ipsaz a sensu interiori sentiri. **C** Et vlti- mo additur circa qd nō cōtingit eius sensum exteriorē rē. ppter secūdas cōclusionēz.

Ex his respōdet' ad argumenta pncipalia. **C** Ad p mū 2' p; rīsis per vltimā s; nez scōi articlū. **C** Ad scōz negat q' visus ap- prebēdat dulcediēz lacti: s; q' hō vidēs lac iudicat ipz eē dulce hoc attingit: qz spēs dulcedinis lactis quas aīz q' stauit reseruatā i vīute interiori reseruatā. r silt' spēs albe- dinis ipst': cūz igit' de nouo repitēt sensu exteriori albo do lactis p quā sensus interior ei' subaz apphēdit per spēs albedis r dulcedinis iteri' reseruatā: mouēt sensus ite- rior ad pphēdēdū B esse dulce: qd tñ nō pphēdit a sen- su visus. **C** Ad 4' p; ex 2' arti: cū. n. gust' hōis febicitū- tis pphēdit amaritudinē: tūc nō decipit eo q' talr ppe- bēdit qualr sibi repitāt. p spēs. n. amaritudinis colere rep- sentat amaritudo: r qz fortiozēs sūt ad monēdū gustū q' spēs dulcedinis mellis ipediat aut fm totuz aut fm ma- gnā ptem spēs dulcedis repitāre dulcedinē: vt p; ex 4' supponē. **C** Ex B igit' attingit sensuz interiorē aut itellecū errare iudicādo vinū aut aliud sile eē amaz. **C** Ad aliū dī q' de mane fūrgēte sole lucē solis visus remiss' app- hēdit r B attingit p idispositionē medij. tūc. n. sunt fu- mi sive vapores ta; aquici q' terrestres eleuati: pp q' im- pedit lumē solis itense p aerem multiplicari. in meridie vō nō sūt vapores tā grossi neqz in tāta multitudine cū illi fm pte sint cōsumpti a calore solari: r p aīz lumē sol' rē claruz r itensius videt': ex q' attingit lumē solis i mane r p- resentari sensui visus ac si esset rubedo: i meridie vō mō clariozi. Ex quo legi iux' scōz supponē q' visus nō alr ap- prebēdit lucē solis q' sibi repitāt: s; diuersitas attingit ex meliozi aut peiozi medij dispōnē: rōne cui' alr r alr pdu- cit' spēs in organū sensus: r p aīz sensus visus in B nō de- cipit: sed sensus interior aut itensius decipit iudicādo de mane eē rubēū in meridie vō esse clarū. igit' rē. **C** Ad aliud rīdēt q' cā h' nō est deceptio sensus exterioris. s; h' iō attingit. qz boie de nouo veniēte de loco lucido ad locū aliq'lr obscurū retrahunt ad itra spūs visus q' sunt de nō lucis: r p aīz cū ad cāndaz visionē regrat debita q'ntas debita dispō r applicatio spūs visus q' sunt istuz acti- uuz visionis. sequit' q' in casu p'dicto nō repitāt visibile exis in camera adhuc exntē de se eā forz' spēs visibilibz in oculo. Ut notatū ē p sextā supponē: aut saltē debilt' re- misse repitāt vt expientia notat: iō attingit q' modico p- cessu tpiis facto diffundantur aliq'lr ad exteriora spūs vi- sui: ita vt fiat sufficiens istuz ad cāndū sensationē: r tunc attinget oba visibilia q' sūt in camera distincte videre. Ex q' bus legi tā pma q' 2' vice visū talr apphēdere q'lr sibi repitāt: r p aīz ipm nō decipi vt errare circa pziū obz: qre rē. **C** Ad aliud dī sic ad pcedētia q' in casu illo visus talr apphēdit res in domo exntēs q'lr sibi p fenestram repitāt. cā vero h' apparētie attingit ex diuersitate medij

clari r medij aliq'liter tenebrosi. **C** Ad aliud dī. q' ille er- roz est circa sensibile cōe: r B nō repugnat p'dictis. **C** Ad aliud excesso ante negat aīa. **C** Ad aliud dī. q' nullus co- lor apparet visu: s; lumē solis cū hac dispōnē medij sibi respicitur: r taliter ipz apphēdit q'liter sibi repitāt. De- ceptio aut' lumē pnter ex pte sensus interioris: q' apphen- dens B puenit p spēm repitātē ipm simili mō rubedini aut viriditati iudicat hāc q'litatē eē rubedinē aut viridi- tatē. Idē dī ar' de coloribz' apparētibz' in collo colum- be. modi aut' hāz apparētiā ad p'spectiuū magis pntēt q' ad pure nāes. **C** Ad aliud silt' dī. q' in illo casu nō at- tingit deceptio sensus: s; hū' cā collr ab Aīz. in ca' de visu: sufficit at' in pposito dicere q' diuersitas h' visiois ex di- uersitate medij attingit. **C** Et ad pfirmationē dī q' si ex tali apparētia p'mittit' aliqs error ille pot' est error itel- lectus: nō enīz ē vītutis sensitiue saltē exterioris iudicare aliqd esse tñ vel magis itensius s; vītutis intellectiue vel sensitiue interioris. **C** Ad aliud dī iuxta 5' r 6' supponēz q' visus pphēdēdo rubedinē nō decipit: cū fortiozēs sint spēs rubedis i organo visus ipediētes p spēs albedinis re- pntari albedinē aut s; totū aut s; ptes: s; si aliq' vītus aīe decipit iudicādo cozp' qd ē post vitru esse albū illa ē sen- sus interior aut itella. **C** Ad aliud dī. q' boie aspiciēte tpe oīo tenebzofo nlla apperit nigredo neqz sensus visus eius imutat' ad aliq' obz: s; sensuz interiorē attingit decipi iudi- cādo aliqñ nigredinēz aut luciditatē videri. **C** Ad aliud dī. q' itella i apphēnsiōe simplici nō decipit circa pziūz obi vt circa q'ditatē sic neqz sensus errare pōt in simplr apphēdendo ei' pziū obz: s; itells pponēdo ynā q'dita- tē cū altera pot' errare: r cū ifer' q' silt' sensus pōt errare: negat aīa. q' sensus exterior non pponit neqz diuidit: vt cōiter ē excessu. **C** Ad vltimā dī. q' duplr dī cognitio vā. p mō large de q'cūq' cognitioe plexa vel icōplexa p quā v' cognoscēs rei cognite r formā: iuxta modū loquēdi Aīz. i. isto. z. cū. d. pziū sensus semp ē verus. r i; 3' h'. d. in- tellect' ipst' q' qd erat eē semp ē ver' sic videre respectu visibilibz. **C** Itē cōmetator ibidē. actio itells q' est iformā- tio sp est vā. r iformatioēz itelligit simplici apphēnsio- nez: vt ibidē ps. 2' r mag' stricte p cognitioe plexa per quā v' cognoscēs r firmat' rei cognite. r B mō accipit p pier- menias cū dī. q' circa pōnez r diuisiōez p'sistit veritas r falsitas: r 3' h' cū dī. falsuz. n. i. pōne sp est. Itēz illo cap' Indiuisibiliū qdes igit' itelligentia. rē. **C** Ad formā igit' argumētū: si cognitio vā accipit p mō negat aīz: ad aucta- tes allegatas rīdēt q' stricte. r 2' mō loquūt de cognitio- ne vā. nō accipit vītas stricte: cōcedit aīz r negat aīa: q' circa icōplexū nō cadit vītas neqz falsitas stricte sum- pta. r p aīz iter vītatē r falsitatēz stricte sumptaz cadit me' p abnegatioēz extremoz. **C** Vāc opionē h' pbabilr posuoz: qz ipaz tenere solebā tpe mee adolecētie: vep' secu- n' puto defendi posse opionē cōmetatoris r opionē 3' su- per' recitatā: r ad rōnes s; illas nō est difficile rīdere: vt ps itēti. nō. n. vī q'lr h' opio fugere possit q' sensus exte- rior alr q' ē apphēdit. Itēz negare nō potēt q' sensus exterior ita nō errat circa sensibile cōe sicut nec circa p- zium: vt ps ex p'dictis: qre rē.

C Cōia aut' mot' qes: nūer': figura: magnitu- do. Inuiscemōi at nulli' ff. ppzia: s; cōia oib'. **C** Tactm. n. motus aliquis sensibilis r visui. per se quidem igitur sunt sensibilia bec fm accūs. **Ter. commen. LXIII. Qd. XV.**

Veritur qntodocio. vtruz sensibilia cōia nūerata a p'ho sint sēsi- bilia p se. s. magnitudo: fi: nūer': mot': r qes: negatiē arg' p sic. s. cēt sensibilia p se possēt

sentiri q'cūq' alio circūscripto ab eis realr distincto. **C** 33 **33** ē falsū. nūqz. n. magnitudo p'ciperef a visu sine colore neqz a tactu sine tāgibili q'litatē. z: si sic. aut igit' sensibilia cōia sūt p se p sensibilia. aut p se nō p. nō p se p. vt collr de men- te phi in lra: cū dīc q' sensibilia ppa sūt p se r ppe. i. p sen- sibilis. n. p se nō p: qz tūc cōmetat' sub sensibilibz' pziūz sic iferi' sub suo supiozi: aīz ē falsū. nō. n. atinet' magnitu- do vel fi' sub colore aut alia q'litatē sensibili. r aīa t; per B: q' oē illū cui ppetit aliq' pā: p se nō p r t'inef' sub illo cui ppetit p se p. **C** Itēz sensibile cōe ē sensibile p aliū ab eo essentialr distinctū. igit' nō ē sensibile p se. a' p; cū sensibi- le cōe sentiat' p sensibile pziū: r sine illo sentiri nō possit: vt collr a cōmetatore i isto z: r ab alexādro i lib' de sensu r sensato. **C** Cōfirmat' sensibile cōe ē accūtalr cōiūctū sen- sibili ppo. igit' ē sensibile p accūs. aīa t; p mōz arguēdi phi i lra: cū dīc q' diary fili' ē sensibile p accūs: qz accidit albo. q' sit diary filius. a' vō de se patet. magnitudo. n. fi' mot' r qes vidēt' accūtalr cōiūcta coloru. **C** Itēz si sensu- bile cōe est p se sensu- ile: aut igit' hoc crit in p mō dicēdi per se: aut in z: nō in p mō: cū esse sensibile nō ponatur in dīffōne magnitudinis aut numeri vel alterius sensibilibz cōis. nec in z: mō. qz sensibile cōe nō ponit in dīffōne sen- sibilis: sed in z: modo dicēdi per se subm ponitur in dīf- fōne p'dicati. vt p; pmo posterior. igit' rē. **C** Itē si sensu- bile cōe esset p se sensibile. legi q' q'libz essentialr sub eo pntent' esset sensibile. p; aīa: de se. r aīz est falsuz: tūc. n. magnitudo celi r nūerus itelligētiāz esset sensibilibz: qd ē ipole. **C** Itē spāl'r arguit' de magnitudie sic. magnitudo nō pōt pducere spēs iuā i mediū. igit' nō est p se sensibil'. aīa t; p oīaz iter sensibile p se r sensibile p accūs. est. n. sensibile p accūs qd nō p spēs pziā: sed alteri' pōt senti- ri. sensibile vō p se qd p spēs ei' pziāz sentiri pot'. a' arg' sic. mediū vt aer vel aq' est actualr q'rtū sine magnū: s; oē recipiēs d; esse dūdatū a nā recepti s; cōmetatozēz i isto z'. igit' rē. **C** Sōte dī q' ar' solū pbat q' mediū nō reci- pit magnitudinē realr. sed B nō obstat qn spēs magnitu- dinis recipere possit. q' nō ē realr magnitudo: r ad huc itel- lectū itelligit q' oē recipiēs rē. **C** S; 3. p's in hoc z: lo- quēs de organo sensus visus r sensus audit'. d. ē aut colo- ris susceptiuū qd sine colore est: r soni qd absonū. igit' cūz organa illoz' sensuū nō recipiāt colorē realr neqz sonū: s; spēs eoz: legi q' p'dicta auctas sic itelligit de receptione reali: ita ē de spūali. **C** Cōfirmat' ar' pncipale sic. q'nti- tas nō est de vītutib' actiuis: igit' nō pōt aliquā spēs pdu- cere i mediū vel i organū sensitiuū: r p aīz nō ē p se sensi- bilis. a' colligit' de mente cōmetatoris 4: p h' coz: tracta- tu de vacuo. **C** 2' r firmat' sic. si magnitudo pducit spēs suā i mediū r i organū sensus: aut igit' illa spēs est de p'di- camento q'litatis sic de ceteris spēs' sensibiliū pziūz ē excessū. aut de p'dicamēto q'ntitatis: nō. n. visitr pōt rponi in alio p'dicamēto. q' nō sit q'litat' arg' sic. q'litat' non pōt p se r imediate pducere q'ntitatē. igit' a sili q'ntitas nō pōt p se pducere q'ntitatē. a' videt' de se manifestū. **C** Item spēs obi repitātina d; esse illi obo cōformis. s; nulla q'li- tas est cōformis q'ntitati cū sint p'dicamēta oīo distincta. igit' tur rē. q' aut spēs q'ntitatis nō sit q'ntitas arguit' sic. qz illo dato legi cū mediū r organū sensus actualr habeat mag- nitudines r recipiāt spēm ab obo q' due magnitudines sine duo corpora silt' adēqte in codē loco recipiēt: qd est ipole manifestū. **C** Deide spāl'r de nūero arg' sic. nūer' est cōposit' ex simplr' sensibilibz. igit' nō est p se sensibil'. assūptū p; pōit. n. ex vnitatibz': vt s: r. io. metaphy. sic. vnitat' aut cū sit simplr' idiuisibilis nō pōt sentiri. igit' rē. **C** De motu spāl'r arg' sic. motui nihil cōtrīdet ex parte rei nisi simplr' idiuisibile. idiuisibile at nō ē sensibile. igit' motus nō est sensibilis. maior est phi 4: r sexto p h' coz.

fm qd sensus sic sensibilia coia vt de se pz. igit rē. ¶ De
de arguit qd modos itelligendi scōas rōnes: r p p̄. nā ex
illo legtur qd mā r p̄positū subale sunt p se sensibilia qd ē
manifeste iconueniens. pbat qd: qz actio que est sentire
vel sentiri aliquo mō p se attribuitur māc q̄uis pus attri
buat forme. igit mā r p̄positū subale sunt p se sensibilia.
t3 q̄ia. r aīs fm eos est notū. ¶ p̄. p̄ bec q̄ dicunt nō r̄i
dent argumēto qd adducit q̄ mētatozē a z̄: r̄idēdi que
tū volunt ip̄obare. igit rē. ¶ Cōtra z̄. modū itelligen
di candē rōnē legtur qd p̄positū subale mā r forma suba
lis sunt sensibilia p se. pbat q̄ia. qz cū eis sunt iuncta sen
sibilia. p̄p̄ia necessitate p̄p̄inqua vel remota. igit rē. p3
q̄ia fm eos: r aīs de se notū. videt. n. necessitas magis p
pinqua qua iungit suba colorū q̄ illa qua iungit q̄ritas
eidē colorū cū sit p̄p̄inquo necessitas iunctiois accidē
tis cū suba q̄ accidētis cū accidētē. ¶ p̄. mirū videt cū
ipsi describāt sensibile p accūs a sensu exteriori dicūt qd
vno: est illud qd non p̄t sentiri a sensu p̄ticulari rē. mani
feste enim implicat d̄dictionem descriptio cūz descripto
vt de se pz. igit rē. r hoc de p̄ articulo.

Quantum ad secundus ar̄ itēdo p se
g quēdā mōz
aggregatū ex mō loquēdi mētatozē: r mō z̄ recitatio in
arti p̄cedēti. z̄ adducā aliū mōz. p̄babilē r̄idēdi.

Quantus ad primus sit p̄suppō. sensibi
cōia pus noiata sūt
sensibilia sensu exteriori. Suppositio vt nora. neqz video
mōz alr p̄bādī nisi auctate r expimēto. p̄. n. dic p̄ba. Ta
ctui. n. mor. aligs sensibilia r visui. Idē pz expientia: cū
dicimus nos videre magnitudinē turris: r ei figurā. mō
tū lunc. q̄tē terre: r nuncēz duoz equoz. ¶. in hoc vidē
tur oēs cōiter uenire: s3 disputatio p̄ncipalis vertit sup
B̄arti. nuncq̄d bec sint p accūs sensibilia vel p se. ¶ z̄. nō
rādū qd aliqd necio ēē iunctū alicui sensibili. p̄p̄o dupl̄
itelligi p̄t. p̄. absolute. Alio? fm qd est sensibile. p̄. suba ē
necio iuncta colorū: qz. color esse nō p̄t nisi in suba ibe
sue: r bec qdē necessitas est absolute fm qd color est acci
dens. nullus. n. ē accūs qd sine suba nātr esse possit. z̄.
magnitudo necio iungit colorū: qz. f. ad hoc qd color pos
sit imutare visū realr ip̄m esse iunctū magnitudini. nō
. n. possit multiplicare sp̄m ei in mediū nec in organum
sensus nisi esset extr̄sus: etiā si p̄ possibile recipere sp̄s
coloris in oculo iduisibilis nō esset sufficiens vt p̄ ipsam
visū p̄ducere. Ex quo legtur qd alicū q̄litaris sensibilib
duplex p̄t esse subm. p̄ fm qd i est q̄litas absolute: r hoc
mō suba est eius subz. r dō? fm qd illa est q̄litas: sensibilib
r hoc mō magnitudo est subm p se coloris: hoc autēz mō
suba nō ē subm p se q̄litaris sensibilib. si. n. p̄ possibile po
neret color i aliq̄ q̄ritate separata tū a suba. p̄p̄ia possit p
ducere sp̄s i sensū. si tū poneret idē color i substantia sine
aliq̄ q̄ritate nullā sp̄s p̄p̄ia i sensū. p̄ducere possit. ¶ z̄.
supponit qd sensibilia cōia nō possent sentiri a sensu exte
riori nisi pus nā sensibile. p̄p̄iu ageret p̄p̄ia sp̄s in illū
sensū: p3 sup̄pō iductiue. nuncq̄ enī magnitudo vel figu
ra p̄cipere a visu nisi q̄litas visibilis iuncta eidē magni
tudini vel figure. p̄p̄ia p̄duceret sp̄s in sensū visus. s̄l̄r
tactus nō p̄cipere motū vel q̄tes alicuius corporis nisi
q̄litas aliq̄ rāgibilis illi iuncta. p̄p̄ia ip̄imeret sp̄m in
sensum tactus. bec ē sup̄pō cōiter ab exp̄positoibus ē cō
cessa. ¶ 4. sup̄pō. qd coz gbus diuersificatis diuersifica
tur act̄ sentidē qdā sunt iuncta q̄litaris sensibilib: qdā vō
ab eadē realr separata: exēplū p̄mi. vt sensibilia cōia: exem
plū scōi. vt mediūz aut organū potētie sensitiue. ¶ p̄ria
p̄. r si sensibilia cōia nō essent p̄p̄e sp̄i in sensū exteriorē
p̄ductiua: ad huc tū cēt p se sensibilia sensu exteriori: s̄
sic arguit: qz i sup̄posito grā argum̄ti ad huc sensibi cōia

sunt sensibilia p̄mā sup̄pōnes: r nō p̄ accūs: igit p se. m̄
noz arḡ sic. sensibilia cōia sunt iuncta sensibilibus p̄o
p̄p̄is: r ex coz diuersitate in actu sentidē sensibile. p̄p̄iu
est per se apta diuersitas p̄cipere: igit rē. t3 q̄ia. sic a s̄l̄
licz caliditas nō p̄cipat̄ r̄currat ad gn̄ationē for̄ ignis:
qz tū instr̄at̄ r̄currat: r fm ei diuersitate r̄currat in gn̄a
tione forme ignis per se diuersitate p̄cipere: dicimus il
lā caliditate per se r̄currere ad gn̄ationē: licz nō sit oīo s̄l̄
militudo: cū calitas sit instr̄m forme substantialis ignis.
sensibilia aut cōia nō vident̄ esse instr̄a sensibilibz p̄p̄io
rū saltē actiue cōcurrētia ad p̄ductionē suaz sp̄z in sen
sum. Ex quo p3 fm modū r̄idēdi cōtinere veritate ad
dito illo sup̄pleto: qd sensibilia cōia sunt sensibilia sensi
bilibus p̄p̄is iuncta. ¶ z̄. p̄. p̄babilr teneri p̄t qd ma
gnitudo r figura sint p se p̄ductiua suaz sp̄z in sensum.
bec s̄ nō multū euideret p̄bati p̄t neqz impugnari. sigs
eni vellet absolue tenere z̄. modū r̄idēdi p̄t dicere
sensibilia cōia ēē sensibilia p se lz nō p̄ sp̄z p̄p̄ia. vt p̄ in
p̄cedēti s̄ne: ideo tāqz verisimilis ponitur s̄ sic absolute.
¶ z̄. s̄. numer. r quies: r si sint p se sensibilia a sensu ex
teriori: nō tamen sunt p̄p̄ie speciei in ip̄sum per se p̄du
ctiua. p3 argumēta p̄ncipalia ad p̄tē negatiua. p̄t ē sic
p̄suaderi. aut. n. accipit̄ nūerus pro nūero formali realr
distincto a rebz nūeratis aut pro nūero māli qd realr est
ipse res nūerata. si p̄ mō iste nō ē sensibilibz sensu exte
riori: sed oīo itellectu p̄p̄cedēdi aut vtute cogitatiua. si z̄
mō tunc ab illis rebz nūeratis: vt a duobz egs. grā exēplū.
nō decidit̄ aliq̄ sp̄s nisi sensibilibz p̄p̄iu aut magnitudis
vel figure q̄ realr distinguit̄ a suba q̄tra r suba figurata. q̄
p̄ nūerū binariū equoz q̄ nō est aliud q̄ illi duo eq̄ non
videt̄ qd alia noua sp̄s in sensu recipiat̄. ¶ Idē pz de ge
te cū ges fm veritate aut ē pura p̄uatio q̄ nullā p̄t p̄du
cere sp̄z in sensū: aut nō realr distinguit̄ a suba q̄scēre.
igit rē. de motū vō videt̄ difficile tenere qd p̄p̄cedat̄ a
sensu exteriori p̄ s̄l̄tudinē ei: p̄p̄ia: r si hoc p̄cedat̄ vide
tur potissimē p̄cedēdi de motū locali. de motibz aut for
malr sumptis vt motū augmēti aut motū alteratiōis nō
ita verisimile videt̄. ¶ Ex p̄dictis seq̄ qd lz magnitudo
a paucioribz sensibilibz p̄specifice distinctis cōp̄cedat̄ q̄
nūerus aut ges: tū magis est p se sensibilibz p̄ sensū ex
teriorēz nūero vel q̄te. p̄. p̄. correlary p3 exp̄p̄ia r aucto
ritate mētatozē. nō. n. p̄p̄cedunt magnitudo r figu
ra nisi visu r tactu: vt in exp̄p̄one littere de m̄ fuit: nūerus
aut r ges a ḡnqz sensibus exterioribz p̄p̄cedēdi p̄t. z̄. p̄
arḡ ex p̄cedētibz. magnitudo est necio iuncta sensibili
p̄p̄io in q̄tū est sensibile p fm notabile r fm ei diuersi
tates diuersificat̄ p se actio sensibilibz p̄p̄iu in sensum: vt
oēs p̄cedūt: r cū hoc ipsa ē p se p̄ductiua p̄p̄ie s̄l̄tudinē
sensūz. p z̄. x̄lōnē. igit rē. p3 q̄ia. cū numero r q̄tū non
ueniat nisi z̄ illaz triuz d̄ditiōnū. p̄t. n. aliq̄ vnu visū
bile nō q̄scens videri: nūerus ē r ges nō. p̄ducūt specie
p̄p̄ia in sensū. p3 x̄lōnē. igit rē. ¶ Ex quo cōcedi
p̄t magnitudinē magis itensiuē ēē p se sensibilem sensu
exteriori: nūerū vō r q̄tes magis extēsiue. ¶ 4. s̄. sensi
bilia cōia nō sunt sensibi p̄ sensum exteriorē p se p̄. s̄. p̄
se z̄. p3 p̄ auctoritate p̄bi in fine illius capti. Dōz aut fm
vnuquēqz sensū. cū dic̄ sensibili: aut fm se. p̄p̄ie p̄p̄ia
sensibilia sūt. z̄. arḡ rōne sic. sensibilia cōia nō p̄t sentiri
p sensū exteriorē: nisi pus p̄ducta sp̄e sensibili. p̄p̄iu p̄
quā illō sensibile. p̄p̄iu sentiat̄. igit rē. p3 q̄ia de se. r aīs
per z̄. s̄. p̄babilr p̄cedi p̄t. sensibilia
cōia aliquo mō ēē p̄p̄ia oba sensus cōis. p̄bat sic. sensibi
lia cōia per se sentiunt̄ a sensu cōi neqz p̄t sentiri ab alio
sensu iteriori nisi mediāre sensu cōi: neqz ip̄a sūt. p̄p̄ia ali
cuius sensus exterioris. igit sunt oba p̄p̄ia sensus cōis.
q̄ia videt̄ nota. a. p̄. p̄. p̄tē videt̄ cōiter p̄cessus: r possit

fic p̄bati: sensibilia cōia p se sentiuntur sensu exteriori vt
p̄bat̄ est. q̄quid at̄ p se apprehendit̄ a po^o inferiori: p̄t r
superioris cogitatiua p̄p̄cedere. igit rē. z̄. vō pars vide
tur nota. sic. n. sensibile. p̄p̄iu vt color nō p̄cipet̄ a sensu
cōi nisi p̄ p̄cipet̄ p sensū exteriorē: etiā magnitudo r cete
ra sensibilia cōia q̄ immediate sentiunt̄ post sensibilia p̄p̄ia
nō sentiunt̄ ab a sensu exteriori nisi mediante sensu cōi.
z̄. pars ex sup̄ius d̄cis videt̄ manifesta. Ex quo infer̄ opi
nionē mētatozē q̄tuz ad p̄mā rōnez itellectam vt ex
p̄cessus est in p̄batione p̄nis nō repugnare z̄: modo r̄idē
di recitatio in articulo p̄cedenti.

Quantus autem ad z̄. rōnem ei qd obz
sit in p̄cedentibus est oī
ctū: r ad p̄plemētū illius rōnis forte p̄ueniens est addere
illud qd est fundamētū secūdi modi r̄idēdi: qz nō est vlr
vez qd sensibilia cōia sunt subra p se sensibilibz p̄p̄oz in
q̄tū sunt sensibilia: licz de magnitudine videat̄ esse p̄
bati: r si itelligeret absolute qd necario sunt iuncta sen
sibilibus p̄p̄is. s̄. magnitudo r figura numerus vel vni
tas motus vt ges. iō sunt p se subra sensibilibz p̄p̄ioz ad
itellectū mētatozē: hoc nō sufficit. qz vt sup̄ius p̄batū
est a s̄l̄i suba esset p se sensibilibz per sensū exteriorē: vi
det̄ igit p̄plemētū d̄m esse qd i sunt iuncta sensibi
libus p̄p̄is: vt mētatozē d̄c. r ad varietatē illoz sequi
tur p se varietas in actiōe que p̄ducit̄ a sensibili p̄p̄io in
sensū sibi cōr̄identē: r ita sup̄pleto: defendet̄ op̄io mē
tatozē cū z̄. r̄idēdi. Utrū aut sensibilia cōia p̄p̄ias si
militudines in sensū p̄ducere possint nō apper̄ ex d̄ctis
mētatozē: neqz ei op̄io. iō quo ad B̄ id̄riter videt̄ posse
dici cū op̄ione mētatozē. ¶ Restat qd p̄ solvere argu
mēta s̄ op̄ione mētatozē. z̄. que sunt s̄. modū respō
dēdi. ¶ Ad p̄. s̄ op̄ione mētatozē. lz non valeat q̄ia
p̄. qz sensus cōis p̄cipit̄ op̄onez sensus exterioris: quā sens
us exterior p̄cipere non p̄t: p̄cedit̄ tū sensibilia cōia
nō sentiunt̄ p sensū cōis p̄ sentient̄ p sensū ex
teriorē: r negat̄ vltērius q̄ia. cū infer̄ qd ipsa nō sunt p̄
p̄ia sensu cōi: r q̄re nō valeat p3 per vltimā s̄nez. ¶ Ad
firmatiōez negat̄ q̄ia p̄. Ad ar̄. in op̄io dico p̄ ē color
est sensibile ab a sensu lz nō ab a sensu exteriori. ¶ Di
co z̄. qd magis color est p̄p̄iu obz visus q̄ sensibilia cōia
sunt p̄p̄ia oba sensus cōis: ideo nō t3 oīo s̄l̄tudo. ¶ Ad
z̄. ar̄. negat̄ aīs. Ad ar̄. in op̄io dicit̄ hāc diuersitatē in
p̄posito sufficere: qz sensus cōis sensibilia cōia distictē a
p̄p̄is p̄p̄cedere p̄t: subam vō distictē ab accūtē cō
p̄cedere ad altiorē p̄tē vtutē. s̄. cogitatiua vel itelle
ctū: q̄re rē. ¶ Ad p̄. ar̄. s̄ scōas rōnē ex p̄cedētibz p3 qd
sit oīo: qz suba nō est necess. r̄io iuncta sensibilibus p̄
p̄is in q̄tū sunt sensibilia: neqz ex sube varietate seq̄t̄
p se varietas in actiōe sensibilibz p̄p̄iu in sensum ip̄sius.
q̄re rē. ¶ Ad scōas s̄l̄r p3: p̄cesso. n. vt ar̄. v̄ p̄bare qd co
lor ad hoc vt sit visibilis nō regrit figurā: hoc tū nihil ē s̄
cessa. ¶ Ad tertiū d̄ qd idē argumētū p̄t ē fieri s̄ ali
os modos r̄idēdi. Dico tū qd locus q̄tū ad esse ei m̄ale
nihil aliud est q̄ certa q̄ritas: q̄tū aut ad esse formale
dicit̄ certā r̄elōnē in p̄paratiōe ad locatū qd non p̄t p̄cipi
nisi ab itellectu vel vtute cogitatiua. p̄cedit̄ igit qd locus
est p̄ceptibile a sensu: s3 nō facit gen^o sensibilibz distinctū
a q̄ritate: p̄ idēz dico de vbi r situ qd q̄tuz ad eē m̄ale nō
dicit̄ aliqd distinctū realiter a re sensibili p̄p̄ia vel cōi
vel a suba. q̄tū aut ad esse formale dicit̄ certā r̄elōnez
q̄ a sensu exteriori p̄p̄cedi nō p̄t: s3 solū ab itellectu vel
vtute cogitatiua. de itēsiōe aut r̄emissiōe p̄cedit̄ qd sen
sus exterior eā p̄cipere p̄t: p̄cipit̄. n. visus colorē tāqz in
sensum vel remissiūz: p̄cipit̄ ē r̄elōnē tactus calitatē tāqz in
sensum vel remissiūz: r sic de alijs sensibus. ex hoc tū nō seq̄
tur esse aliud genus sensibilibz cōiuz p̄ter sensibilia noiā

ta: cū s3 veritate itēsiō r̄emissio nō sit aliud q̄ qualitas
itēsiā vel remissā. ¶ Et si d̄r qd ad solū itellm p̄tiner cog
scere qd sit itēsiō r̄ cognoscere aliquā q̄litarē ēē alia iten
sioz. igit hoc nō p̄t p̄cipi a sensu exteriori. ¶ R̄idetur
qd s̄l̄r ad solū itellm p̄tiner cognoscere qd sit albedo cūz
a solo itellectu r nō a sensu p̄p̄cedēdi possunt rēz qd ita
tes: tū sic bec ē vā. visus coḡcit̄ albedinē: ita bec ē vā. vi
sus p̄p̄cedit̄ itēsiōnē r̄ remissioē: qz p̄p̄cedit̄ albedi
nē mō itēsiōri r mō remissiozi: nō tū ex B̄ o3 sensum exte
riorē p̄cipere hāc q̄litarē esse alia itēsiōz aut remissiozē:
cū sensus exterior non causet p̄p̄ositionē neqz diuisionē.
¶ Ad rōnes s̄. modū r̄idēdi. ad p̄māz p3 ex p̄dictis.
¶ Ad scōas negatur q̄ia. ad p̄bationē dico qd illud non
sufficit duabz de causis. p̄rimo. qz sup̄ponere mediūz
r organū esse sensibilia sicut de sensibilibus cōibus sup
positū fuit. z̄. qz illa nō sunt iuncta sensibilibus p̄p̄is
q̄ saltē sentiant̄ a sensu mediātibz ip̄sibz. sensibilia vō cōia
sunt sensibilibus p̄p̄is iuncta: vt pus est d̄ctū. ¶ Ad
tertiū p̄cesso qd in certo casu color motū iunctus aliqz
sp̄s p se p̄ducit̄ qd dū iungit̄ geti: nō cōcludit̄ argumētū
s̄ itellectū optōnis q̄ negat̄ sensibile cōe imutare sensum
q̄tū ad sp̄m ip̄sius: nō autem negaret̄ ip̄sum posse va
riare sensum q̄tū ad nouā sp̄m sensibilibz p̄p̄is: s3 p̄cesso
i certo casu qd color iunctus motū non aliā sp̄m p̄ducit
nō seq̄t̄ ex hoc qd mot^o nō diuersificat̄ aut qd nō sit aptus
diuersificare p se actōez i sensū: rē. ¶ Ad aliud d̄ico qd
motus iunctus colorū. nullā sp̄m nouā ip̄rimit in visum
p̄ter sp̄m coloris: r negat̄ vltērius q̄ia cū infer̄tur qd nō o3
diuersificare actiōnē in sensū: sufficit. n. qd diuersificat̄ q̄tū
ad modū actōis. q̄tū nō q̄tū ad sp̄m ei. ¶ Ad vltimū
p̄mo p̄t dici qd nō est icōueniēs sp̄m coloris ex p̄tē re
p̄ntare magnitudinē p̄p̄ necessaria iunctiōnē quā h3 ma
gnitudo cū colorē. p̄t. n. ex p̄tē rep̄ntare motū nō obstā
te qd sint diuersoz p̄dicamētoz. z̄. p̄t dici vt cōiter cōce
dēt̄ de itellectu qd ipse se ip̄m p̄t cognoscere nō p̄ p̄p̄iaz
sp̄m rep̄ntatēz ip̄m vt videbit̄ in 3°. ita p̄ cognitionē sen
sibilibz p̄p̄iu deuenit sensus in cognitiōez magnitudis vt
alteri^o sensibil cōis sine a sp̄e ip̄s^o sensibil cōis rep̄ntatia.
¶ Ad firmatiōez dicit̄ qd nō icōuenit qd eadē sp̄s q̄l
tatis nō p̄ncipalr: s3 ex p̄tē aliq̄ mō^o rep̄ntet̄ r aliq̄ ge
tes: fm qd illa q̄litas aliq̄ alteri iungit̄ r aliq̄ alteri.

Restat nunc vltimo tangere aliū modū p̄babi
lez r̄idēdi. ¶ Sit igit p̄. s̄ ad q̄s
tuz r̄isua. Sensibilia cōia nō p̄cipiunt̄ a sensu exteriori:
sed iteriori. ista s̄. nō alr p̄bat̄ q̄ ex argumētis adductis
ad p̄tē negatiua q̄onis. p̄ ipsa fac̄ auctoritas mētatozē
pus allegata. v3. qd illa sensibilia cōia sunt p̄p̄ia sensui
cōi: r forte p̄siderātī ille modus r̄idēdi nō min^o ver^o iter
ceteros apparebit̄. ¶ z̄. s̄. lz ita sit: sensibilia tū cōia p̄ci
pi nō p̄t a sensu iteriori nisi pus a sensibili p̄p̄io scā im
mutatōe tā in sensu iteriori q̄ exteriori. s̄ p3 ex p̄cedenti
arti: r exp̄p̄ia docet̄. siue. n. teneamus qd sentiant̄ a sensu
cōi p̄ coz p̄p̄iaz sp̄s siue qd nō p̄ducant sp̄s in sensum
videt̄ cōclusionem habere veritatem.

Ad auctoritatem vō p̄bi cū dicit̄. tactui enī
mot^o alijs sensibilibz r vi
sui. dico qd p̄ba itellexit qd mot^o est sensibilibz sensu iterio
ri propter imutationez factas a sensibili p̄p̄io in sensum
tactus aut in sensum visus. ¶ Ad commētatozē qd sen
sibilia cōia sunt sensibilia a sensu fm qd sensus cū videat̄
log de sensu exteriori. dico q̄r qd itellexit ipsa ēē sensibi
lia p̄p̄ imutatiōez factā in aliq̄ sensu exteriori s3 qd sensus
r nō fm qd talis sensus: vt s3 qd visus aut ali^o s̄. ¶ Ad
aliā auctoritatē mētatozē qd magnitudo nō p̄cipit̄ nisi
visu r tactu: q̄r dico qd itellexit magnitudinē nō p̄cipi
posse a sensu iteriori p̄ imutatiōnē factā a sensibili p̄p̄io

in aliū exteriorē sensus q̄ in visus aut tactū: 7 ad hūc sen- sum referende sunt h̄c modū r̄ndēdi oēs auctates q̄ vident sonare sensibilia cōia p se sentiri a sensu exteriori.

His visa respōdet ad argumēta p̄ncipalia sustinendo q̄ sensibilia cōia possint sc̄iri p sensu exteriorē: q̄ tenēdo aliū modū loq̄ndi nō o3 soluere argumēta.

Ad p̄mā negat tur n̄a: sic nō seq̄ calitas ignis ē p se pductina for̄ sub- stāntialis ignis. igit̄ quocūq; alio circūscripto pducere pos- set formā subalē ignis: calitas. n. ignis nō pducere ignē nisi in vigore for̄ subalis: imo neq; de for̄ subali t3 arḡm̄: q̄ tū p̄ncipalr̄ occurrit ad pductionē ignis. n. n. possz. pducere ignē nisi mediāte calitate tāq; ei' iūro: sic ē nō seq̄ sup̄ficies p se h3 lōgitudinē: igit̄ quocūq; alio circūscripto h̄ret lōgitudinē. q̄ circūscripta l̄. cui p̄ iest lōgitudō nul- lā lōgitudinē h̄ret. vt notū ē. ps igit̄ q̄ nō valet n̄a tā re- spectu ei' q̄ p̄ncipalr̄ dicitur q̄ respectu sc̄ary sub-

Ad p̄mā negat tur n̄a: sic nō seq̄ calitas ignis ē p se pductina for̄ sub- stāntialis ignis. igit̄ quocūq; alio circūscripto pducere pos- set formā subalē ignis: calitas. n. ignis nō pducere ignē nisi in vigore for̄ subalis: imo neq; de for̄ subali t3 arḡm̄: q̄ tū p̄ncipalr̄ occurrit ad pductionē ignis. n. n. possz. pducere ignē nisi mediāte calitate tāq; ei' iūro: sic ē nō seq̄ sup̄ficies p se h3 lōgitudinē: igit̄ quocūq; alio circūscripto h̄ret lōgitudinē. q̄ circūscripta l̄. cui p̄ iest lōgitudō nul- lā lōgitudinē h̄ret. vt notū ē. ps igit̄ q̄ nō valet n̄a tā re- spectu ei' q̄ p̄ncipalr̄ dicitur q̄ respectu sc̄ary sub-

Ad p̄mā negat tur n̄a: sic nō seq̄ calitas ignis ē p se pductina for̄ sub- stāntialis ignis. igit̄ quocūq; alio circūscripto pducere pos- set formā subalē ignis: calitas. n. ignis nō pducere ignē nisi in vigore for̄ subalis: imo neq; de for̄ subali t3 arḡm̄: q̄ tū p̄ncipalr̄ occurrit ad pductionē ignis. n. n. possz. pducere ignē nisi mediāte calitate tāq; ei' iūro: sic ē nō seq̄ sup̄ficies p se h3 lōgitudinē: igit̄ quocūq; alio circūscripto h̄ret lōgitudinē. q̄ circūscripta l̄. cui p̄ iest lōgitudō nul- lā lōgitudinē h̄ret. vt notū ē. ps igit̄ q̄ nō valet n̄a tā re- spectu ei' q̄ p̄ncipalr̄ dicitur q̄ respectu sc̄ary sub-

Ad aliud p̄ncipale fm p̄mā h̄ne articli p̄cedētis negaretur n̄a: s3 tenēdo sc̄d3 h̄ne negat̄ n̄a. **Ad auctatē** p̄men- tatoris i oppositū videbit̄ i sc̄q̄ntib' q̄r̄ sit̄ itelligēda. Ali- qui tū sic itelligūt̄ illā auctatē. oē recipiēs o3 cē rē. i. realr̄ d̄r̄ a recepto: medū. n. vel organū qd̄ recipit̄ spēs alicui'

realr̄ d̄r̄ ab illa spē 7 ab obio illā spēm pducēte. 7 sic itelli- gēdo facit̄ solui' argumētū. **Ad p̄mā** affirmatiōē d̄r̄ q̄ q̄ntitas nō ē de v̄tutib' actiuis actiōē reali 7 corruptiua: 7 h̄ itellexit̄ p̄ntator 4. p̄hy. tū p̄t̄ eē de v̄tutib' actiuis actiōē sp̄uali. **Ad sc̄d3** affirmatiōē cōcesserūt̄ aliq; spēs magnitudis ē eiu' d̄ez spēs: imo eiu' d̄ez spēs cū ip̄a magnitudie: nō iconuenit vt dicunt̄ mediū aut organū sc̄stus magnitudinē realr̄ h̄is magnitudinē recipe i se fm eē sp̄uale. S3 h̄ vt̄ irrōnale. si. n. spēs magnitudis aut cor- peitat̄ aut sup̄ficiē i oculo recepta sit sup̄ficiēs aut corpe- itas seq̄ sc̄d̄: n̄iēs māifestū vt arguebat̄ p̄: n3 sc̄p̄az itel- ligit̄ h̄ r̄isio cū dicit̄ spēm illi' magnitudis eē eiu' d̄ spēs cū ipsa magnitudie: 7 tū mediū recipe illā spēm fm esse sp̄uale 7 nō fm eē reale. **Alr̄** q̄ dicit̄ accedendo q̄ spēs magnitudis est de p̄dicamento q̄ntitatis.

Ad argumentum in o' q̄ quid sit de aīre negat̄ n̄a. puto tū q̄nti- tas esse pductiuaz p se q̄ntitatis sc̄lētē mediāte: q̄ calidi- tas calefaciēdo est p se rarefactiua: 7 per̄ sequens noue quātitatis productiua. igitur rē. **Ad confirmatiōem** d̄r̄ q̄ h3 q̄ntitas nō sit cōtialr̄ p̄formis q̄ntitati: p̄t̄ tū esse eīdem cōformis rep̄tatiue: sic ille termin' vocal' h̄o aut̄ p̄cept' metalis significās hoīez est p̄formis hoī tanq; p- prio significato: cū tū termin' vocal' sit q̄ntitas de spēs 7 p̄ceptus mentalis sit q̄ntitas de p̄ima specie qualitate: homo vero sit substantia. igitur rē.

Ad aliud p̄ncipale dixerunt qdam q̄ q̄ntitas vni- tas sit idiu' sibilis tū est i aliq; diuisibi- li i h̄esue. tale aut̄ idiu' sibile nō iconuenit posse p se senti- ri: sed h̄ videt̄ irrōnale. a pari. n. seq̄ret̄ q̄ p̄t̄er' ext̄is illi' eēt p se sensibilib' qd̄ est iconueniēs. ps n̄a. per̄ s̄lēs rōnē. **Alr̄** q̄ d̄r̄ vt visus ē in q̄nōe q̄ nūer' formalis nō ē sen- sibilis p sensus exteriorē. imo neq; forte p̄ceptibil' p aliaz v̄tutē q̄ per̄ itellectū vel v̄tutē cogitatiua. nūer'us at̄ mā- lis p̄t̄ a sensu exteriori p̄prehēdi: nō tū p se n̄a spēm ab ip̄o nūero pductā p̄ter spēm sensibilib' p̄p̄z aut̄ alten' sensibilib' cōie. **Ad formā tū argumēti** negat̄ illa n̄a: nūer'us est cōposit' ex sensibilib'. igit̄ nō ē p se sensibilib' q̄ n. magnitudo q̄ntitū q̄ magna cōponit̄ ex p̄tib' nūero si- nitis: ita pue q̄ntitatis q̄ q̄libet̄ illaz p se solā sentiri nō p̄t̄: tū tota magnitudo est p se sensibilib'. id rē. **Ad aliū** p̄ncipale: negat̄ n̄a: cōcesso autē ad cōez itellectū. **Et** si arḡr̄ sic. cui' opationi sensus corr̄dere o3 aliq; adēq; tuz obm. si igit̄ visus vidz motū seq̄ q̄ aliq; mor' vt̄ ali- qua ps ei' adēq;te videt̄ fm se 7 q̄libet̄ p̄t̄ fm: n̄is ip̄olē: cui' aliq; ps ei' sit p̄terita 7 aliq; futura. **Ad h̄** p̄babilt̄ r̄ndēf q̄ maior solū est v̄a de opatiōē sensus respectu ob̄i p̄ sibi corr̄dētis: respectu aut̄ sc̄dary q̄le ē mor' nō oportet.

Ad p̄mā affirmatiōē h3 aliq; de v̄tute sermōis p̄cedē- rent minozē. q̄ istās nō p̄t̄ esse mēsurā t̄pis. ad cōem tū itellectuz negari p̄t̄. mor'. n. fm idiu' sibile sui p̄t̄ eē in istāti h3 nō fm aliq; p̄t̄ adēq;te. illud tū idiu' sibile non est p̄ceptibile a sensu. **Aliq; tū dixerūt** q̄ h3 mutatiōē mor' eēt idiu' sibile fm durationē: tū ē diuisibile h3 ma- gnitudinē: 7 p̄ n̄is in q̄ntuz diuisibile p̄t̄ sentiri: 7 n̄r̄ ma- tus rōne mutati esse. **S3** bec r̄isio vt̄ dubia: q̄ muta- tū esse qd̄ est diuisibile h3 magnitudinēz nihil aliū est q̄ ipsa q̄ntitas aut q̄ntitas aut vbi diuisibile: p tale aut̄ muta- tū esse in istātinō rep̄tāt̄ mor'. igit̄ rē. hoc ar' est p̄ba- bile. **Itēz** fiat ar' de motu formalr̄ accepto 7 erit ma- gis apparēs. **Ad sc̄d3** affirmatiōem s̄l'r̄ negat̄ n̄a: cū i fer̄ q̄ sensus exterior p̄prehēdit̄ p̄teritū negat̄ n̄a: dico. n. q̄ dū sensus exterior vt̄ visus gr̄a exēpli. p̄prehē- dit̄ h̄ mobile in a. vbi rep̄tāt̄ idēz mobile sentiri interiori in eodēz vbi: 7 n̄r̄ refuat̄ spēs in v̄tute interiori: nūc autē visus p̄prehēdit̄ h̄ mobile in b. vbi p̄p̄ spēs rē p̄uat̄az in

ante interiori p quā sensus interior apprehendit h̄ mobile plus fuisse in a. vbi apprehendit modū h̄ mobilis. Et h̄ se- quit̄ q̄ h3 visus subito occurrēs corpezi colorato qd̄ mo- net̄ subito apprehēderet ei' magnitudinē figurā 7 colo- rē nō tū subito ei' motū apprehēderet: s3 ei' apprehēnsio in tpe gnā. Et cū d̄r̄ cōiter q̄ v̄t̄ sit in istāti d̄r̄ q̄ illō est ve- rū de visione rei p̄manētis: s3 nō o3 de visione rei succes- siue. **Ad aliā** affirmatiōēz posset p̄negari. n̄a p̄. s3 si velis defendere motū esse p̄p̄ spēs pductiuū p̄t̄ dici in casu illo q̄ h3 recipiat̄ spēs mor' in oculo: tū ipedit̄ a p- p̄ia rep̄tatiōē ob̄i sui p̄p̄ a' motū eēq; velocē: aut q̄ in ca- su p̄sentis visus p̄p̄ d̄cāz cām nō recipit̄ spēs mor': p̄mā tū r̄isio n̄e puto magis verā. **Ad aliud p̄ncipale** ne' est n̄a vt̄ patuit̄ p̄ t̄rtiā h̄ne. **Ad affirmatiōē s̄l'r̄ negat̄** n̄a. **Ad vltimū** cōcesserūt̄ aliq; q̄ oia p̄ cā sunt sensibi- lia cōia: s3 aliq; nō reducunt̄ ad. s. noīata: s3 qd̄ sit de h̄ nelloz nō vt̄ modus q̄ p̄dicta sensibilia cōia ad. s. noīa- ta possint reduci: tū vt̄ q̄ grauitas 7 leuitas: aspiras 7 lenitas: durities 7 mollities: sim' sensibilia p̄p̄ia sensus tactus: q̄uis nō h3 sc̄dary: 7 cū d̄r̄ q̄ visus bec oia p̄p̄- dit̄ negat̄ illud: s3 ita d̄ringit vt̄ cōiter dicim' de hoīc cō- p̄chēdente p visus dulcedinē lactis. cū. n. tetigi rē graue aut durā p visus p̄p̄hēdi ei' colorē si' opacitatē 7 cetera p̄p̄hēdēdētia a visus: deide d̄uz res illa offeri vltimū p spēs iterus referat̄as sensus iterior iudicat de illi' grauitate duritie 7 asperitate. **Sigs** aut̄ dixeret h̄ sensibilia: noīata nō sentiri a sensu exteriori s3 ab interiori tū. vt̄ plus d̄m̄ ē de alijs. s. puto nō eē male d̄ez. **Ad affirmatiōē** p̄cedi- tur q̄ v̄ntas ē p se sensibilib' sic 7 nūer': s3 p̄ nūmēz p̄h̄ itellext̄ nūmēz 7 v̄ntatē. 7 sic est finis q̄ntis.

Sec̄d3 acc̄is at̄ d̄ sensibile: vt̄ si albi sit Bia- riy fil' s3 acc̄is eteni hoc sentit̄: qm̄ accidit̄ al- bo hoc qd̄ sentit̄. v̄i nihil patit̄ fm q̄ h̄mōi est a sensibilib'. **Sensibilib' at̄ fm se** p̄p̄tē p̄p̄ia sen- sibilia sunt: 7 ad que suba apta nata est: vniuf- cuiusq; sensus. **Tex. cōmen. LXV. Q̄. XVI.**

Veritur sextodecimo. vt̄ p̄ suba sentiri possit a sensu ex- teriori. **Ad p̄tem** affirmatiua arḡr̄ p̄ sic. suba est sensibile p acc̄is a sensu exte- rio. igit̄ rē. a' p3 de mēte p̄bi in i' 2' vbi di- cit. qd̄dā eē sensibile p acc̄is vt̄ d̄r̄ r̄y fi- lius: cū igit̄ de sensu interiori nō adhuc lo- q̄ret̄ s3 de exteriori tū: vt̄ q̄ voluerit subam p acc̄is sen- tiri a sensu exteriori. **2'** sensus exterior p̄t̄ decipi circa subaz. igit̄ i' app̄hendere p̄t̄. t3 n̄a. cū errare siue deci- pi sit false apprehēdere: s3 seq̄. subaz false p̄prehēdit̄ sen- sus. igit̄ subaz p̄prehēdit̄. p̄terea error 7 v̄a p̄p̄hēnsio eiu' d̄ rei p̄uarie opponūt̄: s3 puat̄ine opposita h̄nt fieri cir- ca idēz. igit̄ si sensus exterior p̄t̄ circa subaz errare pote- rit illā v̄e p̄prehēdere. p̄terea nō dicemus sensus posse errare circa qd̄itates aut diffōnes rez: cū a sensu p̄p̄hē- di nō possint s3 a solo itellectu. a' v̄o p̄ncipale ē Aris. cum dicit. nō decipit̄: qm̄ color neq; qm̄ son'. sed qd̄ coloratus aut vbi aut qd̄ sonās. **3'** ad idēz ē cōmētator 2' hui' 2' 63. cum dicit sensus cum apprehendunt sensibilia p̄p̄ia cōp̄prehēdunt itentiōēs idiu' duales diuersas in gn̄ib' 7 spēs. cōp̄prehēdūt̄ igit̄ itentiōē huius hoīs idiu' sibilis 7 itentiōē hui' eq̄ idiu' sibilis. **4'** nisi sensus exterior possit apprehēdere subaz: seq̄ q̄ oēs ille p̄p̄ōnes eēt i- possibiles. q̄ tū cōiter concedunt̄. v3. turris videt̄: cāpana audit̄: pomū odorāt̄: lignū tāgīt̄: 7 vltuz gustat̄: n̄a ē de se manifesta. **5'** oēs ille p̄p̄ōnes sunt p se v̄e albus ē vi- sibile: dulce ē gustabile: calm̄ vel friduz est tāgibile: s3 oē

albū dulce calm̄ 7 friduz est suba. igit̄ rē. n̄a nota cū mi- nori 7 maior vt̄ cōiter p̄cessa. Immo dicunt̄ qd̄ q̄ color nō est p̄p̄iū ob̄z visus s3 coloratū: 7 sic p̄p̄tionabilr̄ de alijs sensib' p̄p̄iis dixerūt. vel arguat̄ sic. h̄ albū vt̄ de- monstrato lapide albo. igit̄ h̄ vt̄. t3 n̄a ab interiori ad su- per' affirmatiōē 7 sine distributiōē a' est pole. igit̄ rē n̄is 7 seq̄ vlt̄. h̄ vt̄ igit̄ lapis vt̄. 7 per n̄is suba p̄t̄ videri. **6'** suba p̄ncipalr̄ occurrit ad cāndā spēs sensibile in sen- sus exteriorē. igit̄ rē. a' p̄bat̄. q̄ alr̄ dato opposito seque- ret̄ q̄ q̄ntitas sensibilib' illā spēs de p se cāret. n̄is vt̄ fallū. q̄ vt̄ cōiter d̄r̄: n̄ q̄ntitas aut aliō acc̄is p̄t̄ aliquē effectū p- ducere nisi directa ab aliq; suba siue a for' subali. igit̄ rē.

In oppositum arḡr̄ p̄ sic. suba nō p̄t̄ cōp̄hē- di a sensu exteriori aīalis bru- ti. igit̄ neq; a sensu hoīs. t3 n̄a. cū quibz sensus exterior p- ter tactū p̄fectior rep̄iat̄ in aliq; aīali bruto q̄s i hoīe. visus .n. n. aīa p̄fectior est q̄s in hoīe: odorāt̄ ē i cane p̄fectior existit̄. a' v̄o collr̄ de mēte cōmētatoris 2' h̄ 2' 63. cū d̄r̄. post v̄ba allegata ad p̄t̄ negatiua: 7 h̄ vt̄ esse p̄p̄iū sensu- bus hoīs: 7 p̄ n̄is h3 cū itentiōēs idiu' duales h̄ hoīs aut h̄ eq̄ nō p̄p̄hēdunt̄ a sensu exteriori aīalis bruti 7 a fili- nlla a' substātia p̄t̄ ab eo p̄p̄hēdi. **2'** data p̄t̄ affirmati- ua seq̄ q̄ m̄ā p̄t̄ sentiri a sensu exteriori. n̄is vt̄ im- possibile: 7 p̄bat̄ n̄a: sit ad imaginatiōē m̄ā p̄ sine for' substāntiali extēra tū mediāte q̄ntitate: 7 h̄is in se fm' 7 al- bedinē quā hēbat̄ qm̄ erat sub for' substāntiali: 7 h3 aduer- sarū seq̄ q̄ h̄ albū vt̄: 7 h̄ a. b̄ū nō ē nisi h̄ m̄ alba: vt̄ p5 ex casu. igit̄ h̄ m̄ā vt̄: 7 p̄ n̄is m̄ā p̄t̄ sentiri a sensu exte- riozi. **3'** sensibilia cōia nō p̄t̄ sentiri a sensu exteriori. igit̄ nec ab eodēz p̄t̄ substātia sentiri. n̄a t3. cui' sensibi- lia cōia dicant̄ sensibilia p se: substātia v̄o p acc̄is: 7 n̄is p5 fm v̄nā opionē tactū in p̄cedenti.

In ista questione p̄ defendet̄ ps affirmati- ua q̄ntis. 2' negatiua. vide- tur. n̄a qd̄ ad v̄t̄ r̄aq; p̄t̄ h̄re p̄babilitatē. eligat̄ v̄o q̄s partem que sibi potior videtur.

Quantum ad p̄mū defendēdo p̄t̄ affirmati- uā r̄ndēf ad argumēta q̄ addu- cunt̄ in o'. **Ad p̄mū** negat̄ n̄is. **Ad cōmētatorē** dico q̄ itellext̄ q̄ p̄p̄iū ē sensibus hoīs. i. interiorib' p̄p̄hendere idiu' duū de p̄dicamento sube distictē: 7 separaz a quocūq; alio acc̄ite: vt̄ p3 ex v̄bis illi' cōmētū cū subdit̄ q̄ bec ē illa itentiō idiu' sibil' quā distiguit̄ v̄tus cogitatiua a for' imagi- natina: cū h̄ tū stat q̄ sensus exterior subaz p̄p̄hēdere pos- sit p̄ntē 7 i cōcreto s̄l' cū acc̄ite ei' vt̄ q̄ visus p̄p̄hēdat hoc albū 7 gust' hoc dulce: 7 sic de alijs. **Ad 2'** p̄cedit̄ n̄is: 7 n̄a. **Ad cōmētā** r̄ndēf q̄ v̄e ē m̄āz p̄mā h3 se ab solute acceptā eē insensibile: cū h̄ tū stat illā acc̄itiōē cūctā eē sensibile p acc̄is. **Ad 3'** negat̄ n̄is: 7 n̄r̄ h3 b̄ac p̄t̄ negaref ille vltim' mod' r̄ndēdi q̄ t̄gebat̄ qd̄ ē p̄cedēti.

Quantum ad 2' tenēdo p̄t̄ ne' r̄ndēf ad ar' in oppositū. **Ad p̄mū** d̄r̄ q̄ sufficē ad mētes h̄z. subaz esse sensibile a sensu interiori. sic tū q̄ ipsa p acc̄is est cūctā sensibilib' p̄p̄io qd̄ sentit̄ p sensus exteriorē. **Ad sc̄d3** negat̄ n̄is. **Ad p̄bat̄** r̄ndē- tur q̄ sufficē ad mēte h̄z. q̄ sensus interior decipiat̄ disti- guendo spēm sube a spē acc̄itiōē: p̄ rep̄tatiōē sibi sc̄āz a sensu exteriori: vt̄ vbi gr̄a. si p̄ntat̄ for. oio filis pla. q̄ ad colorē q̄ntitatē 7 figurā. sensus exterior: bec oia p̄p̄hēdit̄: 7 bec oia rep̄ntant̄ sensui interiori: 7 q2 sunt oio filia acc̄i- tib' pla. sensus interior vt̄ v̄tus cogitatiua decipit̄ i iudicā- do hoc idiu' duū eē pla. **Ad auctozitatē cōmētatoris** r̄ndēf ip̄m nō aliud velle nisi q̄ p sensus exterior extēdēs tāq; p me' necū p̄p̄hēdunt̄ a sensib' interiorib' itentiōēs idiu' duales vt̄ itentiō hoīs 7 eq̄: 7 sic de filib'. **Ad q̄rtuz** p̄cedit̄ n̄is: 7 n̄a. **Ad cōem** modū loq̄ndi r̄ndēf q̄ p̄ illā

oblectat odorē et sonus: et tamen nullas percipit tangibilem qualitates: ut ex casu patet. idco etc. illas conclusionē refer no pro nunc a sensu gustus.

Ad argumenta principalia que pbāt partes negatiua dī q oia pbāt gn/ tam hñe. Ad penultimū tñ ipoz negadū est aīo pnci pale. percipit enī lux p sensus visus q est por et pfectior q aliqđ aliud obm sensus tact: vt pz. Et si arg. q saltē tactus est pfectior q audit: olfat: vel gustus cū qlitates p tagibiles p sensus tactus sint ecēntialr pfectiores q aliqđ obm illoz: triū sensuū. Respōdet negando pñam. sunt enī aīe plures cause q arguit pfectionē alicui: sensus exterioris: vt pus est visus. ideo etc. Ad argumēta pbantia partes affirmatiua dicit q sunt p scda conclusio. ne. et sic est finis questionis.

Unde qđ est visibile sine lumine: s; omnis cum libet color in lumine visibile. Tertus cōmentu. LXXVII.

Queritur decimonono. vtrū ad pductionē opatiōis visus sine regat visibile agere suā silitudinē p mediū diaphanū actualr illuminatū. Ad partē negatiua arguit p sic. mediū diaphanū nō pōt in se recipere lumē subiuē. igit r. asūptū pbāt. lumē ē cor

pus nullū: aut corp' in altero corpe pōt recipi subiuē. nō enī ē polis penetratio corpoz: vt vult schola cōis pboz. et habet de mente Aristo. 3. p. h. c. tractatu de infinito. igit r. maior arguit sic. lumē pueniēs ad aliqđ corp' rē: hñz et polutū sic speculū reflectit ab illo vt expiētia docet. s; reflecti ē ppiū corpi. igit r. Itē. si diaphanū recipit lumē a corpe luminoso: aut illd recipit subito: aut successiue nō successiue vt vñ velle Ar. 2. h. c. de visibili dū dīputat ē ēpedocle ponētē lumē ēē corp': neq; subito: qz lumē receptū i aere diaphano successiue itēdit et remittit i illo. itēdit enī lumē solis sup nō hemispio a mane vsq; ad meridiū: et remittit a meridie vsq; ad sero: s; intētio et remissio lumis fit in tpe. igit r. Itē. si visibile multiplicaret spēs suas p diaphanū actualr illuminatū: aut igitur subito multiplicaret aut successiue. nō successiue: vt r3 cōis schola pboz: q nō subito arguit vt dī l. e arguebat. Itē. tpe noctis valde teneboso vident stellas. vidēt et ignis ad maximā distātia et aīalia de nocte lucētia: vt nociluce: oculi gattoz et silia: quīs tūc nō sit mediū diaphanū actualr illuminatū. igit r. Itē. si qđ sit vsq; tur q nigredo disticti percipit cū remissiozi lumē q; cūz itētioz pportionato. tñ ad vidēdū qđ ē expiētia. aīa t3. qz ad pductionē nigredinis cūrrit pmixtio remissē lucis cū multa opacitate. qre cū lumē remissiozi magis percipit sub ppa for: q cū lumē itētiozi. id r. Itē. lumē est visibile: et nō p lumen subiuē exis in corpe diaphano. igit r. maior ē Ar. in. c. de visibili. minor arguit sic. si a lumē sit visibile p b. lumē i medio exis pari rōne b. est p aliud visibile: et sic erit pcessus in infinitū. Itē. diaphanuz actu illiatū nō pōt in se recipere spēs obi visibilis. igit r. asūptū pbāt: qz tale diaphanū actualr h3 colorē cū lumē sit color diaphani d mēte pbi. i. c. de visibili. s; nihil actu hñs colorē ē receptiū coloris siue silitudis ei' ex inia pbi cū dicit. est aut coloris susceptiū qđ sine colore soni aut absonū. igit r. Sotte dī q Ar. itellepit de subito hñte colorē ppe sūptū. diaphanū aut vt aer. cū h3 in se lumē nō h3 colorē ppe sūptū. S; h. saltē legē q oculis nō poterit i se recipere spēm coloris: cū oculus h3 se totū et qlibz ei' pte sit actualr colorat' colorē ppe sūptū. igit r. Sotte dī q quīs oculus recipere possit spēs colo

ris: nō tñ in se recipere pōt colorē realē: et hoc sufficit ad rēz Ar. S; hec rñsio duplr deficit. p qđ: qz tñbz aliqđ coloratū pōt i ei' colore itēdi: vt oculus niger pōt i gredine itēdi. et qz illa rñsio nō ē ad ppositū. qđ pz: qz s; dicit sine colore aut diaphanū. intēdebat. n. cludere diaphanū ēē receptiū coloris p hoc q carceret colore. s; nō poterat itelligere de receptiōe coloris realis. vt pz. igit r. Ad eādē pte ē rē. pbi p. cū dicit. Nō oia aut visibilia i luce s; cū dicit. Ignis at i vtrūq; vñ i tenebra et luce.

In oppositū vt cōis snia pboz: et pncipue Ar. ca. de visibili cū dicit. Cū qđ nō visibile sine luce: s; ois color i luce visibile. Ad idē est auctas pfectiuoz dī. nihil sine luce videri. id r.

In ista questione pmo videbit difficultas pmi argumenti pncipalis. 2. mā scdi. 3. determinabitur quesitum.

Quātū ad primū fuit opio qđā antiqđ. lumē ēē corp' et hāc se cuti sunt qdaz posteriores. hāc ponit pma sclo. lumen nō est corpus: q multipliciter pbāt. et pmo sic. Si lumen est corp': aut igit est corpus de p dicatione quantitatē. s; quātitas per se longa: lata: et p fūda: aut corpus aliquod de p dicatione sube. s; corpus nāle. non pmo. qz cū oē corpus hēat in se subiuē trinā dimēssiones oē corp' esset illūminatū: qđ est manifeste h sensus. et qz tūc qliter essent corpora illūminata tpe noctis sicur tpe diei. Si dicat r. vt illa opio vidēt itelligere arg' h sic. lumē est itensibile et remissibile. nulla suba est itensibilis et remissibilis. igit r. maior ad sensus apparet. minor ē Ar. in p dicatione. r. caplo de suba. Itē arg' rōne pbi sic. dato oppo. sio se qre p duo corpora cēt sil adē qre in eodem loco. ois cōiter reputat ipole. aīa sic pbāt. dato aliquo diaphano fm se to' illuminato in qlibz pte ipi' recipit lumen vel saltē cū qlibz ei' pte sil adē qre et aliqđ lumē: cū igit diaphanū sit corp' seg' duo corpora subalia sil esse adē qre codē loco: p aīa cū minor. maior aut vidēt polis. qz tenebra et lumē tanq; p uariue opposita hñt fieri circa idē: sed xingit aeres fm qbz ei' ptes esse tenebrosas. igit sil rringit ipm fm qbz pte in se recipere lumē subiuē. Itē. si lumē sit corp' subale: seg' q sensus exterior p se p dicit subam: aīa est h determinatiōez pbi 2. h' illo caplo. dicendū aut fm vñ quēq; sensus rē. et pz aīa: cū lumē p se pncipat sensu visus. Itē nulluz corp' subale pducit per solā approximationē alicui' corpozis ad aliud corp': sed lumē statim pducit p approximationē corpozis diaphani ad corp' luminosū vel e. igit r. Itē supiora cū itērioribus in luce cōicāt: s; nō pueniūt in mā formā vsq; suba cōposita. igit lumē nō est corp' subale. maior pz ad sensū. minor pz supposito p nunc in celo nō ēē mā. Itē pducto lumē in aliqđ corp' diaphanū ponat obstaculū in medio illi' diaphani: et seg' q altera ei' medietas dēnit illuiari. aut igit lumē in ea prius exis corripit aut retrahit. si detur pmi seg' q p solā approximationēz ali' corpozis sine alia pua alteratione corripit aliqua suba: qđ est manifeste icōueniēs. si detur 2. seg' q illud lumen penetraret corp' opaciū: et sic corpus vñ dicit penetrat corpus: qđ est irrōnale. Itē alia rōne pbi arg' sic. si lumē esset rē. seg' q illuminatio sit motus local' qđ est falsum: cum mot' localis fiat in tpe siue successiue. illūminatio vō subito et in instāti. s; aīa pbāt: qz tūc nō poterit aliqđ me' illuiari nisi p approximationēz illi' luis corpozis diaphano: et p aīa illūminatio nō ēē aliud q mor' localis luminis vsus corpus diaphanuz. igit r. Scda cōclusio lumen est qlitas de 3. specie qlitatis. probatur sic. lumen est ens abstractus. aut igit est substantia aut qlitas: aut qualitas: nō suba: qz si sic maxime esset suba pposita

sed hoc est improbatū: neq; qlitas: vt pz ex pcedētī hñe. qz re relinqt q sit qlitas q cū sit p se faciēs passionē in sensu et sit p se visibilis: seg' q ē qlitas de 3. spē qlitatis. Itē lumē est caliditas et nōr sube pductiū: aut igit est suba cōposita: aut ei' forma subalis vel qlitas que est itētr pncipale agētis ad ei' opationē p se cūrrēs: s; nō suba pposita neq; forma: vt pbāt est. igit r. et nōr seg' q est qlitas de tertia spē qlitatis. Cōtra pma hñe arg' multipliter. et p sic. lumē descēdit a corpe luminoso ad bec iferioza descēdere aut est corpus mobilis: igit lumē ē corp'. pz asūptū ad sensus de lumine solis. Itē. lumē attingit bec iferioza: et a corpe terro et polito reflectit: s; reflecti et attingere vidēt ppiū corpi mobilis. igit lumē ē corp' aptū moueri. maior cōiter pcedit h3 pfectiuos. Itē. illud qđ est gnātūū corpi est corp': lumē est corpoz hie itē' ex itētiū p se gnātūū. igit r. minor appet de lumine solis cūrrēte ad pductionē istoz iferioz. Itē. lumen figurat diuersis figuris. est enī aliqđ lumē rotūdūz aliqđ triāgulare: et aliqđ qdratū. igit r. Itē oē qđ egredī ab aliq' corpe est corp': lumē egredī vel pcedit a corpe luminoso: vt ad sensus pz. igit r. Itē. radūz luminis semitūc itērfecare pnt: et adiuicē pfricari. itērfecari aut et pfricari vidēt ppiū corpi. igit r. pz aīa cū minor. maior vidēt pcedēda ex cōi mō loquēdi pfectiuoz. Cōtra scda hñe arg' sic. si lumē est passio vel passibilis qlitas: aut igit est pma qlitas: vel qlitas scda ex pmi resolutans: si p mō: seg' q lumē est caliditas vel frigiditas: humiditas vel siccitas: qđ est ipole. si scdo mō seg' q lumē exis in corpi' celestib' est in ipso pductū p actionē qlitātū pmarū: et p aīa celū ēē alterabile alterationē corru pua hñs pbi p de celo. Itē. si lumē esset h3 qlitas: seg' q aliqđ esset sibi dīū. pz aīa. cū cūlibet passibilis qlitātū alia passibilis qlitas dicit. aīa tñ vidēt falsuz cū lumen subito et nō successiue multiplicet. Ad pmi ppe loquēdo negat antecēdēs: qūis vulgarī modo loquēdi metaphozice pcedat. sol enī pducit lumē in partē orbis sibi mediatū: et p lumen in ppinq' pte exis pducit aliud lumē i ptes remotioz: et sic successiue vsq; ad terrā. nunquā tñ est idē lumen numero in parte ppingozi medū recipientis lumē et remotioz: qđ tñ opozteret si verū esset lumen solis descēdere ad bec iferioza. Ad scda silr dī q metaphozice pfectiū pcedit lumē reflecti. cū enī lumen minus agar vsq; ad superficie alicui' corpi nō ipeditur diaphani lumē ibi pductū ab vteriozi pductiōe luminis in directū pp corpi obi opacitate: qre nō potēs in cōtinuum et directū pducere lumē in oppositā ptes pducit: ita vt videat reflecti: sicut lapis ad parietes pici' non potēs i directū moueri ad oppositā pte mouet: nō tñ ē idē lumē numero qđ p directū icessū pducit ppe corp' opacituz: qđ in oppositā ptes pducit: qđ tñ opozteret ad hoc vt ppe loquēdo verū esset lumen reflecti. Ad tertiū negat maior si vtr itelligat. caliditas enī est p se gnātūa subalis ignis tanq; agens pncipale est p se ignis gnātina: que tñ nō est corp'. pcedit tñ q ad cuiuslibet corpi generaciones: necesse est aliqđ corp' p se effectiue cūrrere Ad qrtū negat aīa. lumē enī figurat p acciū ad subū figuratiōē. tale aut nō pōt esse corp'. ideo r. Ad qrtū dicit q lumen egredi ab aliq' corpe pōt duplr itelligi. p q egrediat ab isto sicut locatū a loco suo: et hoc mō nō egredī lumē a corpe luminoso: cū nō sit neq; ēē pos sit idēz lumē numero in corpe luminoso et ex ipsoz. Alio mō q egrediat ab eo tanq; a cā efficiente sicut cōiter dī q caliditas egredī ab igne dū ignis actu calefacit: rē. n. ignis in mām ab eo separatā caliditate pducit: et hoc mō pcedit lumē egredi a corpe luminoso: qz in māz siue subz

ab eo separatū pducit lumen: et hoc tñ nō sequitur lumen esse corpus. Ad aliud dicit sicut ad pcedentia q iste locutiones sunt metaphozice et nō vere etc. Ad pmi argumētū h3 scda hñe respōdet q p qlitates pma i telligendo qlitates pmas clemētares: vt cōiter itelligit: lumē nō est qlitas pma neq; scda ex pmi pducta. lumē enī cū sit qlitas p cōueniēs corpozis celesti est pus fm nāz q aliqua qlitas clemētaris: et pus nā lumē est in corpe celesti q elementū sit elementū per eius formā subalē. id r. Ad scda negat aīa. sicut enī corpozis celesti nihil dicit: ita luminī que est eius qlitas pma in istis iferiozibus producta nihil per se cōtrariatur. ideo r.

Circa predicta sūt qdā difficultates. Pma. vtrū lux subiuē existēs i corpe luminoso et lumen productuz ab eodez in mediū diaphanū sint eiusdēz speciei. Secūda difficultas vtrūz lumen corpoz celestiu: et lumen istoz inferioruz sint eiusdēz speciei: et vidēt q sic. pz vtrūq; est act' diaphani fm q actu diaphanuz. igitur r. Itē. vtrūq; lumen facit actualiter colores imutare visuz. igitur r. et aīa: cum eodem operationes fm speciem nō videant cōuenire nisi his que sunt specie idē. assumptū de se patz. Itē vtrūq; lumē subito imutat mediū vt expi' notat. igit r. Itē. pz. p. 2. h. d. q esse diaphanū nō pperit aq; h3 q aq; neq; aeri fm q aer: s; q dā nāz ipso cōicātā et corpozis celesti: ex qbus vbi appet diaphanitate corpi celestis et istoz iferioz esse eiusdē rōnis siue spēi. igit a silū lumen celeste et lumē istoz iferioz sunt eiusdēz spēi.

In oppositū arg' sic. lux celestis sic lux in sole subiuē exis ē incorruptibilis. lux vō h iferi' exis sic lux ignis est corruptibilis. igit nō sūt eiusdēz spēi. t3 aīa. qz corruptibile et incorruptibile dñt pbs q; gñe: et a' de se pz: ex q vltēri' seg' a silū lumen corpozis celestis et lumē h iferi' exis nō esse eiusdē spēi. Cōfirmat. lux istoz iferioz miscibil est coloris siue colorato. lux aut celestis nulli pōt p nouā gnatiōez admisceari. igit nō sūt eiusdēz spēi. t3 aīa. cū mō ad sensū i noctilucis et oculis qrundā aīaliuz q de nocte lucidi apparent. 3. difficultas. vtr' ex duob' lumib' eiusdē spēi i eodez me' pductis fiat vñ lumē: et vidēt q sic. qz lūiosū occur rēs me'. illūmiato p ei' illūmiatōez illud mediū i luce itēdit: qđ esse nō pōt nisi ex duob' lumib' vñ lumē itēsi' pducere. igit r. In o' arg' sic. duob' lūiosis illūminatib' idēz mediū et opposito ipso aliq' corpe vmbroso due cānt vmbre: et nō tñ vna. igit a silū duo sūt lūia i illo me' et nō tñ vñ. Itē dato opposito seg' q datis duob' luminosis idē mediū illūminatib' in aliq' pucto medū lumē itēsius pducere q sit grad' itēsius alicui' illoz: qđ est manifeste ipole. aīa pbāt sic. Sint. a. r. b. lūiosa itēsa vt. s. et sit vtrūq; illoz pductiū luminis vt. e. in fine distātie pedalis: et ponant ambo distare abiuicē p distātia b vpedalē: et seg' q i pucto me' p distātia pedalē distāte ab vtroq; illoz pducāt lumē itēsius vt. e. cū igit ex illis duob' bus lumib' fiat vñ seg' i illo pucto medio esse lumē intensus: vt. iz. qđ est itēsius q grad' itēsius alicui' illoz luminosoz. igit r. Ad idēz vidēt esse auctoritas p pfectiuoz dī. lumen ipermixte medium illustrare. Ultima difficultas cū cōiter ista diuersa noia iueniatur: lumē: splēdor: radii: radiosi: et luare: qđ p vñ quōq; illoz dōem' itelligere. Ad pma difficultatē duo sūt opozpositi modi rñdēdi. p m' ē q lux et lumē sūt diuersaz spēi: et q lumē est effect' lucis a luce cōtinue depēdēs i esse et pseruari. et addit vltēri' fm aliq; q lumē est spēs visibil' repñtatiua lucis a q lumē illud dōpēdet cōseruari. h tñ vltimū nō puto esse vtr' videm'. n. paruū ignē ad valde magnā distātia: nō tñ vidēt p lumen ab eius luce mul

infinite: dicitur et alius videtur manifesta. Item si sic hoc ma- gime dingeret ut dicebat p... qz mediu no resistit lumi- noso in diffusioe sui lumis: s; q; B fundametu fit fallum mltiplr arg: p auctate phi p metauroz. vbi dicit q; oe mediu resistit. Item si mediu no resisteret luminoso tuc radu lumis a lumiofo puenietes semp fuaret rectu icel- sus z nuq; reflecteret aut frangerent. p3 dicit postq; nul lu esset impedimtu siue re a qua deberet reflecti siue fra- gi: dicit trn est manifeste fallus q; tuc cuq; n. mediu fit bñ di- spofitu: sic acre exite clarissimo si ergat aliqd ymbrosus vt arbor cotigit hoies in ymbra illi exites videre aliqd ibide: qd trn no cotingeret si radu ab i lumiofo pducti co- tinue fuarent rectu icel sus: cu nihil cotingat sine lumine videri. de mete phi z: b. cu igit contingat multa videri q sunt i i ymbra: segt q illi radu fragunt vsus ipaz. Co- firmat. si ita sit segt q lumiofo agens in aliqd mediu vni- formiter mltiplicaret lumē: dicit est fallus vt experientia no- tat. remissus. n. pducit ab ipo in pre medu remota q; in ppinqua: s; dicit pbat sic. Supra pre medu remota lumi- nosus eade bz pportione ad agendu lumē sic supra ppin- qua igit eque icense pducit lumē in pre remota sic ppi- qua: dicit nota est et aius p aduersariu: cu taz ps remota q; ppinqua nulla heat refi q resistat actioni corpis lumi- nosi. Co firmat. q; tuc segt q lumiofus finite po ager- ret vel agere posset ad distatia ifinitaz: dicit est manifeste ipole: dicit pbat. q; no vt ro postq; mediu no resistit lu- miofo: qre magi actio ipsi teriet ad distatia bipedales q; ad centipalē. qre dato me ifinito s; q; ei pte receptio- nis ad nu q; ei pte finitā teriabif ac lumiofo po funte. Item pncipalr argt sic. ab ortu solis vsq; ad meridiē ori- nue lumē a sole pductu itendit sup hemispio nro: z ea meridiē vsq; ad iero remittit. igit lumē n pducit n3 coru- pit subito s; successiue. a p3 ad sensus. Co firmat. ym- bra successiue z no subito crescit vel decrefcit. igit p idēz z lumē. a p3. si. n. erigat v gula in ortu solis causabit ym- bra q; cotinue successiue diminuet vsq; ad meridiē: a me- ridiē vo vsq; ad sero cotinue successiue crefcet. igitur zc. Item aliq arguit sic. re no ē necia cā successiois in mo- tu. igit no segtur si mediu no resistit luminoso: q; lumino- sus subito pducit lumē suū. aius p3. de corpe celesti: cuius motoz nihil resistit z trn eius mot' no fit subito s; succes- siue. Ultio argt dicit cor' qre dicit: sic de tpe cotinue no hēm' nisi itās qd no p' fuit nec posteri' erit: ita lumi- noso cotinue p hora illumināte a. mediu qd cotinue p eā- dez hora moueat flate vto p qlubz istā illi' hore est ve- ru dicere q lumē in B istā in a. me: exis no p' fuit neq; vnq; postea erit. qre sic teri' vl' mor' est res successiua ita totale lumē in hora pductū est res successiua: qd est il- lud cor' z vt dicit sc hola phoz. Pro oibus istis ad- misso q; luminosus agat lumē suū p distantiā pedale ne- gat viteri' dicit. igit si alyz pibus multiplicaret soluz p semipedalē zc. nisi i' dicit cōcederet ex ipoli. nā fm nām ipossibile est q; luminoso applicato certo medio qd possit in i multiplicare lumē suū in istā p distantiā pedale alyz pibus multiplicet solū p semipedalem: cōcessa trn dicit de- mā no o3 cōcedere aius nec dicit qd p ipossibili adduceba- tur. Ad scōz negat dicit. Ad pbatōne rñdet q; aius no est vlr vep: s; si vep cēt solū beret vitates de agere pdu- cente aliqne effectū cū re alyz pib'. Uel alr z loqice rñdedo cōcedo q; si luminosus p possibile in B istanti buic me' nouiter pntatū sufficiter disposito ad recipiēdu lumē pduceret lumē in aliq tpe cēt aliqūate actiuitatis: z si in p in duplo miozi esset in duplo vel aliq certa ppor- tione maioz: s; negat viteri' dicit aius cū iferē q; si in istanti pducit sit actiuitatis infinite: cui' duplex est cā. p: q; aius illud est ipossibile. s; q; luminosus subito me' pntatū zc. in

aliquo tpe siue magno siue paruo adeqte pducit lumē suū: id tanq; ex ipossibili cōcedunt cōditionales q; in ante ponunt ex qbus postea nō lz iferre illā cōditionalē ipof- sibile: q; si in istāti pducit zc. z q; si B luminosus in certo tpe adeqte ageret effectū suū cū circūstātys positis: tunc seqretur q; ageret cū re. z per dicit nō solus de mā. sed et formaliter videntur concedende cōditionales positae in ante. ex qbus trn no segtur s; vt prius.

Sed contra adhuc ista: a motore finito no pot puenire mot' ifinit' igit luminosus po' finite non pot de nouo pducere lumē suū in istāti. p3 dicit q; effect' subito pductus est p ductus velocitate ifinita. aius aut est Arist. s; pby. Co firmat: qd libz agens finite po' est limitatū ad trn effectū pducere posse z no maiozem: s; ad pducere posse cum dem effectum in tanto tpe z no minoz: igitur nūto falsa. a p3 de mete Arist. z: de aia. cū. o. oium nā cōstātū zc.

Ad primum dicit q; i' ppositio Arist. a motore finito zc. itellr de motore agente cū re. luminosus aut nō est hō: vt pū dicit est. Dico tamē q; mutatio i' q; luminosus subito imutat mediu nō ppe- dz appellari ifinitus motus. pmo. qz nulla mutatio sub- ta est mot'. C z: q; illuminatio q; nō fit successiue nō est pprie motus. cū nō sit alteratio pprie sumpra q; fit p' dicit q; litatis remissionē: s; est alteratio large sumpra q; vocari solet alteratio pfectiua. Ad scōz dicit q; lz qd bz agēs nā- le lumitē ad posse pducere trn effectū p mo' aut subitā mutatoz acgrēdū z nō quēlibz maioz: sic tate calim- mitat' ad tante calitatis pductionē forme subalis ignis z nō alteri' pfectioz: nō trn de se est q; ad tps limitatū: cui' cā est. qz nō nāl'r repugnat agēs certe potētie q; tātū: q; ppor- tiones finitā hē posse supra aliqd passus. z p dicit in q; dicit. cūq; modico tpe posse pducere eāle effectū. Et igit limi- tē aliqū tps alicui' actiois hoc attingit pp limitationē pportiois iter agēs z passus. S; l'r diceretur q; agēs nāl'e nō de se est limitatū respēcū itēfiois motus q; ab eodē po- uenire possit. p3 p eādē rōne. p3 ēt ex alio: qz si eltus sim- plex ponat in vacuo cū locuz ei' nāl'e subito mouebit ad locū suū remoto ipedimēto z nō mouebit successiue: igit p illā mutatoz subito certū spatiū p' rāfibi segt q; ab eo puenit motus siue mutatio velocitatis infinite. Ad tertiu pncipale xcedit dicit: z cūz argt istud funda- mētū nō ē vep. p ad auctatē phi dicit q; voluit q; oe me' resistit mobili qd mouet in eo motu locali. mor' nāq; lo- calis i eo fit cū dione suaz p' rāfibi cui me' nāl'r resistit: sed nō o3 hoc ē vep de q; lz motu siue mutatoz q; in isto me' fieri possit. Ad pfirmationē dicit q; illa rō pbat me' per ei' opacitatē aut densitatē puatine resistere actioi luiofi: s; nō positine. de re' aut positina fmo fit in pposito nro. cū. n. me' fuerit magis densū alyz pib' aut min' diapha- nū pei' erit dispositū ad recipiēdu lumen p actōz luiofi: id sibi puatine resistit. Et q; iferē illā nām nō valere: densitas ē res positina z ipsa resistit actioi luiofi: igit sibi positine resistit. Et si argt dicit p itensioz densitatis in me: ceteris pib' remittit lumē in eodez. igit lumē dicit densitati: z p dicit: densitas iductōi luiofi in me: positine re- sistit. Rñdet negādo dicit pma: nō. n. remittit lumē p itensioz densitatis. qz densitas agat i lumē ipz cotru- pendo: s; p istā densitatē me' idisponit ad recipiēdu siue pseruādū lumen tate vel tate itensiois. Ad aliam pfirmatōz negat dicit. ad pbatōz ei' negat dicit. qd bz. n. luiofū potētie finite est dicitatū ad rātā latitudinē luiofi pducendā z nō itensioz: z ad pūctū ppingoz maioz bz pportōz ad agendu merito distātie minoz q; ad re- motioz alyz pibus: id merito distātie maioz ad pūctū

remotioz remissio lumē pducit siue cōseruat q; ad p' ppingoz q; iter ipm luminosus z mediu nō sit ppor- tione q; cōfurgat iter potētia actiua z resistētia. Ad aliā pfirmationē s; l'r negat dicit: q; sic pū dicit ē: qd bz lumino- sū potētie finite nāl'iter de se limitat' ad trn effectū pdu- cēdu tā quo ad itensioz q; ad extensioz. Alr aut si effe- ctū ifinite extēfiois pducere posset tunc possz pducere effectū ifinitū. Ex quo segtur q; q; tūcūq; mediu bene disponat datū luminosus vltra datā distātiā agere nō pos- set. est. n. assignare m' distātiā vltra quā non posset age- re. Ad qrtū pncipale: z et' pfirmationē dicit q; pbat p' rā- mā: negz vt paruit in z' pbatōne ipsi'. Ad aliud dicit q; in mouētib' mere nāl'iter bñ segtur si agēs agat sine refi' q; subito pducit effectū suū: qre bñ segt si luminosum nā- liter agēs agit sine re' q; subito pducit eius effectū: cor' aut celeste nō mere nāl'r respectu sui motozis mouet sed voluntarie. id notāter dicebat in pbatōne dicit cū lumio- sum sit agēs nāl'e zc. Ad vltimū negat dicit. qz licz a. lu- men gra exēpti. in B istāti exis nunq; pū fuerit neq; po- stea erit. est trn de se aptū p tēp' pmanere idē: nisi deficiat ex pte sui subit' aut agētis ipm pseruantis: sic aut nō est de istāti in tpe aut de mutato esse in motu. neq; imaginādū est q; sic itās est iduisibile p' tinuatū p' rāfibi p' rāfibi cū p' posteriori: ita lumē in aliq istāti exis sit iduisibile cōtinuatū luiofi p' rāfibi cū lumē gnādo: s; in casu p'dicto cotinue p quolibz istāti est aliud lumē nūero de nouo p- ductū nō cotinuu cū lumē p' rāfibi posteriori: id zc.

Circa predicta sit p' difficultatis: vt p' lumio- sus agēs latitudinē sui lumi- nis i aliqd mediu vni forme agat i' vni formiter aut dif- formiter: z si difformiter vt p' agat i' difformiter diffor- miter aut vni formiter difformiter deteriorat ad gradū i- tensissimū illi' luminosus in pre imediata luminoso.

Pro solutione h' difficultatis sit p' s. pole ē luminosus agēs p mediu vni formis diapphanit' pducere lumē difformiter difforme: dicit p3. vbi sit luminosus i cui' me' sit p' terra valde opa- catū lumē ab eo pductū nō ē vni forme: vt de se p3: nec vni formiter difforme: qz nō fuat eālis excessus graduū eālz s; fit iter se distantiū pp ptez terreā ymbatā: qre segtur q; istud lumē ē difformiter difforme. C z' s. lumi- nosus vni forme pntatum me' vni formi alyz pib' actio- ne directa pducit p illud mediu latitudinē lumis vni for- miter difforme: s; sic arguit. oe luminosus agit itensioz in ptez medu ppinquā q; remota alyz pib'. cū igit pducit latitudinē lumis in extremo remissioz terminatā ad nō gradū segtur q; sic aliq pūctus medu p qd agit est ppi- quoz luminosus: ita in i' pducit gradus lumis min' distās ab itensissimo gradu ipsi' luminosus: z p dicit tota latitudo lumis ab eo pducta est vni formiter difformis. p3 dicit. et dicit itelligēti mām. Et notāter dicitur est actione directa: q; agēdo actione reflexa s; l' cū directa nō iconueniret lu- mē actū ad a. pūctū ppingozē esse remissus q; ad b. pū- ctū remotioz: pp cōcurus radu reflexi cū ra: directo in b. pūctū: g tamē nō est in a. vt est possibile in casu. igit zc. Alr pot' i' s; pbari: s; hec rō sufficiat. vide calculatozē. C z' s. latitudo vni formiter difformis ab aliquo lumio- fo in mediu pducta in pre imediata luminoso terminat' ad gradū itensissimū illi' luminosus. pbat sic. sit a. luminosus itensioz: vt q; tuoz. cui obyciat b. mediu sufficiter dispo- sitū ad recipiēdu actionē eius. z arguit sic. si mediu esset optime dispositū nullū in se hñs ipedimētū p qd ipedire- tur ab actioe luminosus: tūc luminosus pduceret latitudi- nē lumis terminatā ad gradū suū: s; nūc ifinite modicus ad aliqne pūctū itrinsecus itrinsecus medu distat aliq; pūctus medu est ipedimētū sic ifinite modicū ab agen-

te. igit ifinite modicū distat gradus aliq; luminis ab ite- sissimo gradu luminosus qui pducit ad aliqne pūctū itrin- secū medu: qre segtur q; tota latitudo lumis terminet ad gradū lumis itensioz siue teriet iclusue siue exclusive. Item quero que gradū lumis pducit a. luminosus i pūctū sibi imediatū. Si dicat q; pducit g'. vt q; tuoz. h' itēti. si vo dicat q; pducit gradū remissioz nō poterit dari cā dicitur: qre ad illū pūctū magis pducit gradū: vt z' q; aliū remissioz eo siue itensioz: qd vt irrōnabile: p3 dicit cū iter a. luminosus z pūctū medu sibi imediatū nō sit ali- qd ipedies gradū lumis itensioz. Item dato opposito dicitur segt q; luminosus nūq; iducere possz totā latitudinē sui lumis: dicit vt irrōnabile: qz tūc i' latitudo cēt frustra in lu- miofo: sic calitas: vt s; frustra cēt i igne si nō possz pduce- re aliā eā itēfiaz cū i'. dicit pbat sic. si pot' pducere: sit igit q; i b. mediu: cū igit b. mediu nō sit ita bñ dispositū ad re- cipiēdu lumē gn adhuc meli' possit disponi vt ēt aduersa- ry xcedit: ponat q; b. meli' disponat q; nunc: quo posito segtur q; pducet latitudinē terminatā ad gradū itensioz gradu que bz in se: vel saltē segtur q; idispositio medu in qd agit luminosus nō pot' ipedire gn pducit latitudinem terminatā ad gradū lumis sibi eāle: cui' trn oppositū assu- mūt p fundamēto qd ad aduersantes dicit.

Sed contra dicit argt. sit a. luiofū vt pū pdu- cēs i. b. medio latitudinēz luiofi ter- minatā ad gradū vt q; tuoz i extremo itensioz: z argt sic. b. mediu pot' melius disponi q; nunc sit dispositū ad reci- piēdu actionē a. luiofi. igit ad quēlibet ei' pūctū pot' re- cipere gradū luiofi itensioz i' gradu que nūc bz: cum igit pūctus imediat' luiofo habeat gradū eāle ipsi' luiofo. se- quit' q; pot' ab eodez recipe gradū itensioz q; in se heat luminosus: qre segt q; aliqd ageret vltra gradū p' rāfibi: qd cōter p ipoli reputat. Co firmat sic. p meliozē me- dy disponē ad quēlibet ei' pūctū itrinsecū itendit lumē. sed luminosus nō ifinite meli' applicat pūcto sibi imedia- to q; pūcto distāt. igit ad pūctū sibi imediatū rōne me- liozis disponis pot' lumē itendit. z p dicit: luminosus ager vt tra gradū p' rāfibi in pūctū sibi imediatū. Item ex dicit q; null' difficultat' est alicui luiofo pducere totam suā latitudinēz sui lumis a gradu ipsi' vsq; ad nō gradū: qz q; tūcūq; modice potētie sit aliqd luiofū sub a. gradu i qdēq; mediu agat pducit totā latitudinem ab a. gradu vsq; ad nō gradū. p dicit. Item sit a. pūct' imediat' lu- miofo z b. distās ab eodez. z argt sic. actio luiofi ad a. aliq; mō pportionat' actioi eiusdez ad b. sed p idisponē medu pot' actio ad b. pūctū ipediri. igit p eādez pot' actio ad a. pūctū ipediri. z p dicit pot' ad a. pūctūz imediatū luminoso terminari latitudo luiofi ad g' remissioz itensissimo gra- du ipsi' luminosus zc. Ad p' rāfibi rñdet negādo dicit: q; tūcūq; q; n. me' meli' disponat nūq; trn pūct' imediatus lu- miofo pot' meli' disponi ad recipiēdu lumē q; nunc: cūz nulla densitas siue aliud ipedimētūz mediare possit iter luminosus: z pūctū sibi imediatū: xcedit trn q; p illā me- liozēz medu disponēz alyz parib' ad maioz distātiā p- ducet latitudinē sui lumis: z ad quēlibet pūctū itrinsecum medu itendit lumē. Ad pfirmationēz negat dicit. qz sicut ifinite ppingus est luiofūz pūcto sibi imediato q; pūcto ab eodez distante: ita ifinite melius cidē applicat' ideo zc. Ad z' xcedit dicit: dicit dicit trn q; pducere eā- dem latitudinēz vsq; ad tantā vel tantā distātiāz est ali- quante difficultatis. certa. n. po' luiofi regrit ad pducen- dum suā latitudinēz vsq; ad tantā vel tantā distātiā: ita q; cū n' minoz posset ad tantā distātiāz agere totā latitu- dinem sui luminis stante eadez medu disponē. Ad z' xcedit q; actio ad a. z b. pūctā inuicēz pportionat: sic ēt gradus lumis g ad ipsa terminant in itensioz pportioz.

mr: s; negat viteri? ... cu iserit q sic actio pot ad b. pu/ ... cu ipediti ita et ad a. puctu: sic itelligedo q sic p indispo ... ne medu pt ad b. pducti reisi? lum q nuc: ita et ad a. ipso ... remanete immediato ageti: r b? ca e posita i solone p argl.

Secunda difficultas

siat. z. luioa eqlia ... r u vruq: sic itesu: vt qtuor r sufficiat vtruq illoz agere ... paise p distana pedale: r p eade ponant aduice distare: r ... sit mediu iter ipa vniforme: qrit tuc nuq in pucto me: ... tm de luie seu ita itele. pducas sic in puncto immediato ali ... au isto: sine ex luie ibi. pducto ab. a. r ex luie. pducto a ... b. fiat vnu: sine no: r vt q sic: q vtruq illoz sufficiens age ... re p distana pedale tota latitudine sui luio vniformiter ... difforme a gradu: vt qtuor vsq ad no gradu i pucto me: ... pduc lum: vt r: igit p actioes vtruq ad eude puctu. p ... ducit lum itesu: vt qtuor: vel saltu tm d luie qru e lum i ... tensus: vt qtuor. C In o at vt expien. positus. n. duab? ... cades eqlis gradus eqlis qritatis r vtutis i duab? ex ... tremitatib? vnus camere iterdu te exite i me: spa: iter ... istas cadelas n poteris legere lras vl no ita distice: qua ... ti distice legeres ppe vtruq illaz: r p no tm recipit ... d luie i pucto me: sic i pucto immediato alicui illoz. C Ad ... difficultate rnr q i pucto me: tm de lumie recipit qru ad ... puctu immediatu alicui illoz: qruis no eq itensuz lum cuz ... ad illis duob? no fiat vnu: vt i arti: pcedeti tactu fuit. Sz ... ad expientia in o. pbabilr rnr q p z luia ex qb? fit vnus ... itensuz multo disticti? aliqd pprehedi pot q: p z eq iten ... sa ex qb? no fit vnu: r aliqd p vnu pphedit qd p altez co ... pprehedi no pot: cu igit i pucto immediato. a. vel. b. fit vnus ... lumie: vt qtuor itensuz ppositu ex duob? luib? vt duo: in ... pucto at me? e aggregatu qdda ex duob? luib?: vt duo: ex ... qb? no fit vnu: seq q aliqd distice pphendi pot: i pucto ... immediato. a. vel. b. qd i pucto me: pphedi no pot: r b? d z?

Quantuz ad tertiu

arti. Sit p r nifal ... qfiso. Ad pductio ... ne oponis visue regrit visibile mltiplicare ei? sps p me ... diu actualr illuminatu. i? p expien? r auitate phi p? al ... legata: r hf ex cai schola pboz r pspetioz. C It e q ad ... canda vifiones regrat visibile agere ppria silitudine di ... ctu est i p? qone circa istud ca? de vifm. Qd et regrat me? ... actualr illuminatu p ex eadez qone. cu. n. lux fit pncipale ... obm visus vt ibidez dicebat: vt q p visuz nihil pcpit pos ... fit nisi mediate actioe lucis disponeris obz vel mediu p ... opone visua. C z? s; ita fit ad pcpiedu tm aliqd visibi ... le no os mediu p qd vt ee ab alio corpe luminoso illumi ... natum ab eo qd actualiter videtur. clusio de se ps. r per ... queda argumeta adducta ad prem negatiuam.

Prima difficultas

vtru lum e duz vt m ... triplex vsq ad oculu ... sps visibile ei? ab eo specifice distincta vel solu sufficiat ... ips mltiplicare lum rinu: r euidet spei cu ipso. C Rnr ... breuiter q mltiplicat sps visibile ta p mediu q in orga ... nu visus pter lum ab eod mltiplicatu qruis et vsq ad ocu ... lu mltiplicaz: r d bac difficultate aliqd tactu fuit i p arti?

Secuda difficultas

vtz cu qstuciqz remis ... so lumie in me? diapha ... no mltiplicato sufficiat visio cari. Ad pre affirmatiua ar ... guif sic. sit. a. visibile qd videat a soz. r remittat ei? visio ... vsq ad no gradu p remissionu lumis i me? pducti: r argt ... tuc sic visio. a. visibilis no remittit nisi p remissionu luis ... i me? pducti. igit pportioabilr sic i? visio remittet ita lu ... me remittet: s; i? visio in infinitu remittet ad no gradu. r p no. ... cu qstuciqz reiso luie pot aliqis vi? a visibili cari. C In ... o? argt sic. ad canda vifione no sufficit qstuciqz modica ... qritas spuz visuo: nec qstuciqz spsz visibilis modi.

ca qritas anguli i oclo. pducti. igit a fili no sufficeit lumen ... qstuciqz remissuz: oia nota e r a? p maiozi a metapb? ... cis coiter e xcessum: p minoz vo tenet apud pspetioes. ... C Ad difficultate rident tenedo pre negatiua. Ad ar? ab ... misso casu negat oia p? vii imagioz certu gradu lumis ... vt gra exrepli gradu: vt z? ee maximu cu q no pot visio. a. ... visibilis in oculu soz. pducti siue pvari: qz mediate r gra ... du no pot pducti neqz mediate aliq remissio: s; cu qm ... qritensiozi ad videndu pportionato pot ei? vi? cari: qre i ... casu pdeo pportioabilr sic visio. a. visibilis remittetur ... vsq ad no g? ita lumie mediate q nuc vt pportioabilr ... remittet vsus g? luis vt z? sic ps r niso.

Ad rationes

principales rident. C Ad pnam r ... z? patz ex p r z? articulo. C Ad ... 3? dicef in. q. sequeti. C Ad 4? negat mioz. tpe naq: le ... reno q vident stelle nuqua me? est ita tenebrozoz q fit ... aliqua illuminatu vel a sole vel a stellis q p tuc viden ... tur. C Ide dico de igne: oculis gartoz: r r niso: qz ou vi ... dent me? aliqliter illuminat a luce ipsoz vel ab alio ex ... trinfeco luiofo. C Ad aliud negat oia. r ad pbatione ei? ... negada e oia. tunc. n. pfectius pcpit nigredo sub for? ni ... gredinis qn distinctius ab alio colore pcpit: sed p lumie ... itensum pportionatu ad videdu meli? ab alijs colorib? ... nigredo distiguif vt expientia notat. igit r. C Ad aliud ... of q. a. lumie pot videri p lumen ab eo mltiplicatu vsq ... ad oculu: r sic no os esse. pce? in infinitu i eentia r ordina ... tis nisi qs itenderet pbare ee pcessuz in infinitu i pibus ... lumis scinuice mltiplicatib? vsq ad oculuz: qd no plus ... haberes p icoueniēti qz i finite ptes sint in eode cor? ... C Ad aliud dicitur fuit in expone ter? C It e alr dicit pot ... q auctoritas phi sic e itelligeda. illud p est susceptiuu co ... lozis siue ei? silitudis: qd de na sua no sibi limitat actua ... liter hre colore siue spsz ei? idem of de sono: nuc aut aer ... no limitat sibi hre colore neq spem ei? C Et si dicat cri ... stallus r vitru recipiunt spsz coloris qm cuz sint mixtade ... na sua limitat sibi hre colore. igit r niso nulla. C Rndet ... q vitru r cristallus no p recipiunt spsz coloris: s; aer vel ... aq: mixta vo recipiunt merito diaphanitatis aq vel aeris i ... ipfis derelicta. C Ad vltimu ps ex z? dne tertu articulo. ... no. n. voluit aliud dicere pbs nisi q qda sunt visibilia vt ... ignis: noctiluce. r silia q d se sufficiunt actuare me? p lumie ... a sua luce pductu abfq b q currat aliud luiofu ad actua ... du me? pzo canda vifioe registuz. r sic est finis qntis.

Neceffe erit vt lux no sit necessaria nisi i cen ... do colores mouentes diaphanu nisi s; q dat ... diaphano forma aliqua q recipit motu a colo ... re. i. illuminatoz. Cometa. co. LXXVII. Qd. XX.

Veritur vigesimo vtrum ad can ... das vifione alic? coloris ... requirat lumen pp colozem aut pp me? ... spsz coloris receptiuuz: r argt q regrat ... pp coloz: oē recipiens tato magis e alto ... rius receptiuu qto magis est co dnuda ... tum: s; aer tenebrozus magis e dnudat? ... a na colozis aut sue spei q aer illuminat? igit aer tenebroz ... sus magis est aptus recipe spsz coloris q aer illuminatus: ... r p no no regrit lumie ad hoc vt mediu p ipm actuatu ... sit receptiuu spei coloris: qre segtra a sufficiēti diuisione ... q lumie regrit in pductione vifionis alicui? coloris reg ... ritur ppter coloz: pncipalis oia de se ps. maioz: pbat ex ... i? auitate famosa: oē recipiens dz esse denudatu a na rece ... pti: minor vo pbat sic: lumie est de na colozis. igit aer tene ... brozus magi denudat r. ps oia. r a? est Aris. z? de aia? ... de visibili. vbi diuifioes diaphanu. o. diaphanu esse visibi ... le no p ppiu colozē s; p colozē extracu. r p colozē extra

neū Sz. itellexit lumē vt oēs expositores volūt. C Idez ... etiā vt velle in libello de sensu r fenfato vbi inuit q lumē ... r coloz no differat nisi rōne iudici. id r. C z argt. sicut se ... bz itellectus agēs ad fantasma sic se bz lumen ad colozē. ... s; sic se bz itellectus agēs ad fantasma q regrit pp ipm ... r no ppter aliud mediu. igit lumen sic se bz ad colozem ... q regrit ppter ipm r no ppter mediu. maioz h? rōnis est ... Sz. r b? r mioz vt de se manifesta. C It e idez est agēs ... disponēs mām r itroducens formā: vt collr de mēte cō ... mātatoz. io. metaph. s; coloz p se producit silitudines ... suā i mediu illi? receptiuuz vt coiter ps. igit disponit illō ... mediu ad receptionē sue spei. r p oia no regrit lumē tāqz ... disponēs mediu ad receptioē spei coloris: qre r. C It e ... argt expien. qz oculus in tenebus exnis videt colozē in ... mē illuminato exites. s; oculus exnis i me? illuminato colo ... rez exites i tenebus videre no pot. r b vifit no ptingit: ... nisi qz lumē actuat colozē ad pductioēz ppe spei. igit r. ... C It e lumē i me? pductu aliqū ipedit p istud mediu vif ... siones fieri. igit no regrit pp mediu. a? hf expien. s; n. si ... i aere r talio no iflāmata ptingit visibilia post ipaz exn ... tia videri: cu at fuerit iflāmata eadez visibi? occultant q ... p vident: ad talē tm iflāmatioēz segt illuminatio me ... dy. igit r. C Idez etiā ps de fumo ascendentē i camino ... vltra quez vt nigredo camini: s; cu fuerit iflāmata? no am ... pli? pot durate iflāmatioēz eadem nigredo videri: qre r. ... C It e si ad canda vifiones regrit lumē pp mediu segt ... q sic lumē p mediu subito est aptus multiplicari ita vif ... bile est aptus subito vifiones care. ps oia de se: s; qz oia ... sic falluz argt sic. qz bz vi? est itensibilis r remissibilis: s; ... nulla latitudine itensiois pot subito acgr. igit r.

In oppositum

arguit pbado q lum regrit ... pp mediu r no pp colozem: ... p auctoritate amētorioz z? de aia. p? 67. vbi d Auēpace ... disputat hac difficultatez. Ide etiā vt velle p? 73. r. 74. ... circa finē. C It e arguit rōne amētorioz sic. si lumē re ... gret pp colozēz seqret q coloz no eet p se visibilis: oia ... est mēte Sz. ca? de visibili. circa pn? r d eodem scholā ... pboz. oia ps de se. qz coloz no esset visibilis nisi rōne lu ... minis ip actuatis: qd tm lumē distiguif eentia r a colo ... re. qre r. C It e sic se bz sonus ad auditu ita se bz coloz ... ad visuz. s; sonus sine aliquo actuāte ipz pot imutare au ... ditu. igit coloz sine aliquo ipm actuāte pot imutare visū. ... maioz nota est a sufficiēti silitudine: r mioz de se ps.

In ista questione

erūt duo articli. In p de ... terminabilr qstū. In z? ... determinabilr mā vltimi argumēti pncipalis añ o?.

Quantum ad primuz

sciēdu p q gda? ... posteriores cona ... tiunt defendere opionē Auēpace d opionē mātatoz r ... ponit aliqz oies qz colligā in sūma. C Prima. s; ad cā ... dā vifionē alicui? coloris no regrit lumē pp mediu s; p ... pter colozē. p mā prem hui? oia pbant p qda argumeta ... añ o? r potissime p expimētū adductū de oculo exite in ... tenebus vidēte colozē exite in medio illuminato. C z? ... ptes pbant a sufficiēti diuisione: qz si ad canda vifionē r ... quirit lumē r no pp mediu segtra q regritur ppter colo ... rem. C z? s; ita sit: lumē tm no in colozē s; in mediu no ... uā dispōnes iducit. p? pars pbat sic. si lumen introducit ... aliqua dispōnes in colozē: aut i? est idiuifibilis fm pfun ... ditatē aut diuifibilis. p? no videt rōnabile. nulla. n. e qli ... tas corporalis q no sit tribus dimētionibus extēsa saltz ... p actis ad corporis extensionē. Si vo of z? no. s; in nul ... la parte corporis colorati recipi i? dispositio in q no reci ... pi lumē. s; lumē in nullius ptis dati corporis pfundita ... te recipit. igit i? dispō in euidē ptis pfunditate no reci ... pi: r p oia no est diuifibilis fm pfunditatē: maioz vide

tur de se nota r mioz e possibilis posito q datu corpus co ... lozatu cui? dz visio cari sit valde opacu. sic vt lumen ad ... nullius ptis pfunditate penetrare possit. z? ps pbat faci ... liter sic. lumē corporis lumiofi pducit aliud lumē sibi sile ... in mediu: qd est qda dispō medu. igit r. C Sz i? s; cu ei? ... pbatioe mibi no appet artificialis. qz sic lumē r angens ... corpus coloratu nulla iducit dispōnes in colozē: ita lumē ... subtiue exis in medio nulla producit in i? medio dispōsi ... tiones saltē que necessario sit ad vifionē regista. qd dico ... p tanto qz non dubito q lumē in acre exiens potest in ... ipm agere nouā calitates r nouā raritatē: quarū tm neu ... tra necessaria sit ad canda vifionē: vt ps. C z? s; ad cā ... dāz vifionē coloris regrit lumē ad hoc vt coloz sil cuz lu ... mine possit imutare mediu aut visuz que coloz per se no ... possit imutare. s; pbat sic. lumē regritur ppter colozē: vt ... ps ex p? dne: aut igit regrit vt nouā iducat dispōnem in ... ipm colozē aut vt sil? cu ipso colozē possit imutare mediu ... aut visuz. que coloz p se si possz imutare: s; no p? vt patuit ... p z? dne. igit relinqt z? qd fuit pbadu. C Sz i? ista dne ... argt sic. lumē cōrangēs colozē nulla speciem coloris neqz ... partes eius pducit. igit r falsa. ps oia. qz no videt ql ter ... s; sit vera nisi lumē cōcurreret ad pductionē spei coloris ... aut fm ptes aut fm totū. a? pbat sic. lumen r angens co ... lozē essentialr distiguif ab eo r lumē r coloz sunt in subis ... distinctis. igit lumen no pducit spsz coloris neqz ... ptes ei?. C Sorte diceret q lumē pducit spsz pprā: co ... loz et pducit spem suā: r pillas sil iunctas mouent me? r ... visuz q a solo colozē no erat apta moueri. C Lōtra tuc se ... quit q nunqz possit videri coloz qn videt lumen. oia ... videt falluz: r oia pbat. sps lumis imediate r p se e lu ... minis repñatiua: s; no pot recipi spēs coloris in me? aut ... visuz nisi currete cu ea spē luis p rñsionē. igit r. r z? oia: ... r aia de se. C It e segt q eq itense videt coloz cu debili ... sicut cu forti r pportionato luie: oia e manifeste fallū. r ... d expientia. r oia pbat: qz si lumen no regrat pp me? ... vt. o. aduersariuz neqz lumē cōcurrat ad pductioēz spei co ... lozis: seqt q coloz eq fortēz vel itensaz pducit spem cum ... luie debili sic cuz luie forti r pportionato p me? vsq ad ... organū visus. r p oia eq itense videt. C It e sit ita q ... lumen r coloz sil iuncta sint potētie paise in duplo maio ... ris ad imutationē medu qz coloz p se. silr ipsoz ipēs siml ... iuncte sint paise in duplo potentiores qz spēs coloris p se. ... ponat tuc vltra q coloz itendat ad i duplo vel qdruplo ... maiozes potentia imutadi visuz r me? qz nuc r ponat in ... medio tenebrozo: r seqt cu coloz sit eqlis vel maiozis po ... tentie qz pus erant r lumē r coloz sil sumpra: si pus ambo ... sil sumpra poterat sufficiēter imutare me?: qd et nuc sol? ... coloz pot idēz me? imutare. ps oia. post qz s; aduersariū ... no regrit lumen pp me?: s; pp maiozes esse potētia imu ... tadi r. C Possent defendētes hac opionēz dicere q no ... regrit lumen ad canda vifiones: pp hoc q cōcurrat ad p ... ductionem spei coloris: aut qz ambo p suas ipēs forti? re ... pñent colozē: s; ex eo tm: qz p solu cōtactū colozis a luie ... reddi? coloz potens ad pductionē pprie spei in me? sibi ... cōtiguū r potētiōz reddi? si lumen fuerit itensuz: ppor ... tionatū tm ad videndu. sine hoc tm q aliqua nouā dispō ... nem iducat siue qlitates in eudē: r ad huc itellectū itelli ... geres d pcedens: r si ita dicat videt mibi q no mltū effi ... caciter possz bec opio iprobati. C Si qz tm tenere vellet ... q spēs luis sil? cu spē coloris essent forti? repñatiue colo ... ris qz sola spē coloris puro q possit satis pbabilr defen ... di. C Ideo nñ defendēdo opionē Auēpace rident pmo ... ad auctoritatē cōmentatoz q ipse fuit illi? opionis. au ... ctiozitas vero ipsi? pro nunc no tenetur. C Ad rōnem ei? ... negat oia. Et ad pbationem cu argt. coloz no pot videri ... nisi p lumē a quo actuaf. igit r. negat oia. r ccedit añs

ad itellm expressus. actuatur. n. color a lumine qz p conta etu ei reddid potetio ad sue spei diffusione. vel si plz vt alia rñsio. d. qz spēs luis z spēs coloris si lūmptre sunt potentes ad repitandū colorē qz solas spēs coloris repñra ri nō possēt. tutioz tñ vt p rñsio. lz vtraqz hēat negare cōsequētā: sic a fili nō sequit color nō pōt videri nisi p sensus agentē sine p ipsas aiām. igit nō vt p se. filr nō pōt videri nisi videat p mediū. igit nō est p se visibilia. p mū tñ exēplū est magis ad ppositū sic. n. color nō pōt videri nisi p aiām aut eius vtutē actiā tanqz p cām necio effectiē pcurrētē ad pducendā visionē nō tñ vt p mū tāqz p aliud qd eo pus videat. ita color nō pōt sine luie videri tanqz p aliud actuans ipm ad pductionē ppe spēi: nō tñ per ipm vt tanqz p aliqd qd pus colore videat. qz nō videt semp necesse ad visionē coloris pcurrere visionē lumis: lz ita cēt ad huc nō sequeret colorē nō cēt p se visibilē: lz solū se queret ipm nō cēt visibilē p se p. z hoc alias cōcessus fuit. Ad aliud ar m cōcedit silitudo qstū ad h: qz sic sonus ē obm p se audit? ita color est obm p se visus: lz in pposito negat silitudo: nisi qs dicere vellet qz motus aeris in quo catur sonus est actus sonū ad diffusionē ppe spēi: z sic pbabilr rñdendo posset hec opio defendi. No. a tñ qz in qbusdā rōnibus adductis p ista opione icludunt qdā fallia: z hoc videbit in solone ipsaz. nota ē qz defendēdo hāc opione o3 aduertari multis cōcessis in qōnibz pcedē tibus vt apparere poterit cōsiderare volētū.

Nunc vero defendēdo opionē pmentatoz q vt venioz z magis pformis mētū? auctoz ponat ista d. ad cāndā visionē coloris nō regrit lumē ppter actuationē ei? lz vt mediū ipm sit sufficiēt ter dispositū ad receptionē spēi coloris. p3 1 d. per auctoz ritatē pmentatoz z rōnes pus adductas. Ad rōnes vō alteri opionis. Ad p mā dico qz i rō multiplz deficit. p. qz i auctozitas pbi debite itellecta nō obstat pposito. quas qdē pmentatoz 2 d. 67. pus allegato sic itelligit. omne recipiēs zc. i. nihil recipit se ipz. nec est cā alicui? in recipiēdo se ipm: z sic itelligēdo p3 qz nihil cōcludit. z? deficit in p batione maioris: aq. n. sūme frida magis denudat sūma calitate qz aq hñs calitates i gradu me? z tñ lz omne recipiēs zc. tñ aq hñs in se g m mediū latitudis calitatis magl est apta recipere sūmā calitatē qz aq sūme frigida vt de se p3. 3? deficit in pbatōe minoris: qz videt velle lumen eē colorē diaphani. ppe sumptū qd nō est vepz: vt dictū ē in expōne textus: z d. in locis allegatis vocat lumen i ppe colorē. Ad sed 3 rōnes dī. qz nō ē oimoda lz aliq. lūis silitudo: qz sic color nō pōt imutare mediū: vt visus ē sine pñtia lumis: ita fantasma nō pōt imutare itellm possibilē sine pñtia itellectus agētis: z tñ ex a pte est dissilitudo: qz fantasma est res corporalis. itellect? aut possibilis icorporalis: z p oīs nō pōt solū fantasma in vtute ppa imutare itellm possibilē: lz o3 aliud agēs icorporozē pncipalr cōcurrere ad i m imutationē. s. itellectū agentez z de hoc videbit in 3 dco dāte. sensus vō est vtus corporozē. iō visus pōt a re corporali. s. a colore imutari sine pcurfu lumis ad i m imutationē effectiue cōcurrētis: qz tñ ad i m dispositiue cōcurrat. s. disponēdo mediū vt sit receptiū spēi coloris. Et si arg. d. pbs 3? hui? qz lumē facit potentia coloris actu coloris igit lumen ad visionē non solum dispositiue: lz etiā effectiue cōcurrat. Rñdet pmentator pmento pus allegato qz Aristo. locus est exemplariter z nō demonstratiue. exploz aut requiritur manifestatio z nō verificatio ipsoz. Alr tamen dici pōt qz auctozitas pbi o3 sic itelligi lumen facit zc. i. lumē ita disponit mediū qz colore qui pus erat in potentia agēdi nunc sunt in actu ad agēdi: cū hoc tñ stat qz pus essent in actu colores qstū ad esse coloris. Ad tertiū negat maior

si vlr itelligatur. in pductioe. n. forme accitatis hoc nō videt necessariū. per alius enim artificē itroducitur forma nautis z per alius disponitur mā ad itroductionē eius: des forme: vt p3. Tres si mediū sit tenebrosūm z densum nō potens recipere lumen pōt a calitate extrinseca rñ fieri: z oñr disponi ad lumis receptionē. luminofus vō est in idēz mediūz lumis itroductiū. qre zc. posset etiā dici illā maiorē nō esse vlr verā in pductione forme sub stācialis: qz fm cōem opionez mā in qua o3 forma humana itroduci disponit ab agente piculari p receptiōe eius: des: z tñ nō itroducit aia humana ab eodēz agente piculari sed vlr. Itē si ex qstūoz elis agentibus aduicēz o3 mixtū gnāri de nouo z elemeta corumpit: substantia lis forma itroducit a virtute celesti tāqz ab agēte piculari vt cōiter dī: cū tñ fuerit mā disposita per i m elementa se adiuuicem alterantia. in pposito igit nō iconuenit lumen disponere mā in p receptione spēi: colorē vero itroducere formā: qre zc. Ad aliā rōnes dicitur qz oculus in tenebris exis siue in medio debiliter illuminato non videret obiectū nisi medium esset aliquo modo illuminatū ab obiecto vsqz ad oculus vel intense vel remisse sufficiē ter tamē pro receptione speciei.

Sed contra adhuc rñsio nō videt solue re difficultatez: qz cōtingit qz oculus i tenebris situat? p miliare distās ab obiecto in aere claro videat illud obz: z tñ si oculus ponetur in eo situ in q est obm. zc? nō facta alia mutatione oculus nō videret ipm: cū tñ me? esset aliq. lūter illuminatū vt pus sicut pole est in casu. Ex q videt seq qz color ppe itenituz lumē exis actuat: qui tñ a debili lumine in alia extremitate medij exite nō potest actuari. iō zc. ppo ista difficultate nota p qz o3 color videt p aliqd mediū fit duplex multiplicatio a corpore ad visus: qz altera fit imediata a colore in me? sibi p rignū pducēdo spēm suā: z i? est trāsmutatio a qlitate māli ad spūales. z? est qz fit a spē coloris exis in pte medij ab oculo magis distāte in aliā ptez p pinqzōzē pducēdo aliā spēm oio eius: dē nāe cuz ea z i? est trāsmutatio a qlitate spūali ad qlitatē spūalē eius: dē nāe. Dico z? qz ad p lēdūz p mā trāsmutatioēz q fit a qlitate māli ad spūalē fortioz z itensioz regrit medij dispō qz ad p lēdūz z m. z hoc videt verisite cū p trāsmutatio hui? pductio sit iter res eētialr dīntes. z? vero nō. Itē qz spēs obo ppingoz minus est spūalis z magis mālis: qre in sui pductiōe siue pseruatōe itensioz lumie idiget qz spēs intensioz q est spūalioz. Ex q? oñr dī qz cū obm fuerit in loco claro mediū ppe ipm exis est sufficiēt dispositū ad terminādā qlitatē spūales a qlitate māli. s. a corpore z vterius: qz quis me? p rignū verisite oculi remissus illuminet: tñ sufficiēter illuminat p se dā multiplicatiōe cōplēda. s. de qlitate spūali in spūalē. Si vero obm ponere vbi nūc oculus situat? zc? lumen remissum in illa extremitate medij exis: nō esset sufficiēs dispō ad recipiēdū spēm coloris per p mā trāsmutatioē: z oñr deficit p mā multiplicatiōe deficit z? q fit p pte medij de spē coloris in a m spēs eius: dēz nāe cū ea. z per b oñr deficit visio illius obi. z sic p3 rñsio ad difficultatem. Ad aliā rōne negat aīs saltez loqndo de luie pporio nato: qd dico pp lumē sol nimis excellēs. Ad pbatōes dico qz illud nō ztingit pp impedimentuz factū a luie cāto ab exalatione itlāmata aut fumo itlāmato: sed hoc iō cōtingit: qz in re itlāmata pducit lux q vbi sit magne multitudis est visus terminatiua non obstante qz eēt in subo rariozi qz lumen. lux enī in sole existens est in subo valde rariozi qz lumē exis in aqua valde clara z trāspente. z tñ lux solis vel lune terminat visus z lumē in aq exis z ipsa aqua nō terminat visus oio: vt appet expientia. z dīxi nō

iter: vbi sit magne multitudis: ppter lucēz in esto ignis exis: qz nō terminat visus cū valde parua sit ipius multitudo. Dec igit op o z alia opio. Quēpac sibi opposita videntur defensibiles: qz nō scda que est pmentatoz videat cōformioz mō loquendi.

Possit autem ex his duabus cōstitui 3 opio forte nō min? rōnabil. s. qz ad cāndāz visionē alicui? coloris regrit lumē taz ppter mediū disponendū qz ppter colorē actuādū: z oñr rñderef ad oba: vt pus est rñsum. Et hec de primo.

Quantum ad scōz articulū sunt vary modi loquēdi: dixerūt enī qdaz qz visio que est rei visibilibz absolute cognitio nō fit in instanti sed in tpe pceptibili. Ad hāc pñē p bādā arguit sic: cū aliq spēs in oculo sit ipressa: ipsa est sufficiēs cāre visionē. igit in tpe pceptibili ab eadē visio catur. Dec rō ē insufficientes: p qz nō quelibz spēs rei visibilibz in oculo exis qstūcūqz remissa est sufficiēs dispō p cāndā visionē: sic non qliber calitas qstūcūqz remissa est sufficiēs dispō p itroducēda forma ignis in mā: z p oīs aīs illius rōnis est falsum. pccat ē it in forma: qz ex i m ante potius segtur oppositū oñtis. segtur. n. qz spēs in oculo fuerit ipressa in eodē istāti vlr imēdiate post illud istās causabit visionē deducto impedimēto cū i spēs sit agēs mere nāle. Dicit z? qz visio obi visibilita siue de ipso? obi qstūate certificatiua fit in pceptibili tpe. p3. qz ad iudicādū d certa rei qstūate o3 notabile tps apponere vt expientia p3. igit zc. Alij dicūt ab solute qz qlibz visio fit p aliter z successiue. z pbant p sic. qlibz visio ē itensibilis z remissibilis: qlibz aut talis partiblr z gradualr est acqstibilis. igit zc. maior vlr manifesta. z minor p3 ex cōi modo loquendi. z? arguit sic. vlr successiue depdit. q successiue acqritur. p3 oīa. qz non videt rō oñeritatis. z aīs notū est expimēto de re visa q continē ab oculis elongatur z in multis alyz casibus continē gere pōt. Cōtra istos modos nō argr: qz pōitio sequentis opionis erit reprobatio ipsoz.

Pro declaratione igit hui? difficultatis. p suppono p qz cum ad cāndā visionē regrat? pcurfus spūs visui nō sufficit quātecūqz modica multitudo ipso? : lz est dare certā latitudinē multitudis spūs visuo? itra cui? terminos pōt fieri visio: lz ista vel supra illā latitudinē nō pōt. Silr dica tur qz nō cū i finite remissa spē obi aut qstūcūqz modica qstūate pōt ei? visio cāri. Itē nec in qstūate organi visus qstūcūqz parua: vt pntia oculi aut humoris cristallini pōt p se z totālr visio pducī. lz in oibus istis o3 certā qstūate datā vel itensioē excedere. nungd aut in oibus his sit dare mī? qd sic. aut maximū qd nō alibi est iquirēdū. ista suppo vlr cōiter ab oibus pbiis z metaphysicis pcessa quo ad oēs ei? ptes. Itēz suppono qz lz nō sit dare mī? visibile absolute qd pōt ab aliq? pō? visua pprehēdi: vt qdaz volūt: tñ est dare mī? visibile qd a tali oculo talr circūstantionato pōt p se videri: z p idē est dare mī? qstūate organi visus in qua: z minimā itensioē spēs visibilitū cū qua pōt alyz pibus visio pducī in tali oculo z talr circūstantionato taz rōne medij itrinseci vel extrinseci qz rōne sue pplonis z alioz que regunt ad visionē. hec suppo ponit a qbusdāz de mēte pmentatoz p de celo circa finē: qz pus putē oppositū pbabilius defendi posse. p3 2 d. qz qlibz visio pducibilis fm se est apta totālr in istāti pducī. pbat? p sic. lumē est aprū fm se totū in istāti multiplicari a corpore luminoso. igit z visio fm se est apta totālr a corpore visibili in istāti pducī: oīa vlr tenere a sufficiēti silitudine. z aīs p3 ex qōne pcedētī. Itē m spēs visibilibz in medio vel in oculo pducēda nulli dīat? mediate nec im mediate. igit sue pductioni nihil resistit: z p oīs fm se ē

apta in instanti totalr in medio vel in organo visus pducī lz pducta spē visibili sufficiētis itensioēz i organo visus vel i pte sufficiētī qstūtatē ipso? pōt eritē sufficiēter disposito ex pte sue pplonis z alioz q regunt subito vel in instanti causat visio. igit zc. 23. oīa. z aīs pntū p3 sic de lumine cui nihil resistit aut dīat. Itēz expimur qz pntatis in eodē instanti duobus visibilibz: qz altez distat p vñū pedē tñ: altez vō p vñū miliare: cū cito videt vel icipiūt videri supposita debita aduertētia vtut? visioe qz nō ztingeret nisi vtriusqz vlr: subito z nō successiue pducere. qz re zc. z? d. pole ē de facto visionē aliquā pducere. p duci merito alic? circūstātie q successioē regrit. pbat sic videat for. a. coloratū lz rñssa visionē: z successiue itēdāz p rigne vsqz ad finē hōze color. a. siue successiue meli? approxime ita vt p rigne vsqz ad finē hōze itēti? z itēti? videat: qz pōt segt qz i vlr: qz ad finē hōze itēti? z itēti? vlr itēti? qz i? q nūc vlr ab eodē. cū g itēti? fiat p nouā additionē gradus ad g m segt qz grad? visiois siue vlr i tota hōra adēqte pducta successiue i hōra pducet sic successiue itēdē. a. coloratū: aut sic successiue appoximabit vtuti visioe. eadē d possz vificari si i p nō p indispōnē medij aut p paucitatē spūs visuo? dībit viderē. a. coloratū z pone ref me? successiue depurari: aut mltitudinē spūs successiue augeri: ita vt successiue visio itēdēret: qre zc. z? d. pole est de scō visionē aliquā subito pducī taz q ad ptes ei? graduales qz extēsiuas. i? d. pōt pbari per silia media qb? pbatū ē in qōne pcedētī qz pōt ē aliqd lumē i istāti pducī z pserim p duas pmas rōnes. Itē fm tenētōz vltimā supponē pōt argui sic. sit. a. vñū visibile pitatum sufficiēter oculo fortis qd pp debilitatū suaz spēs qz in oculo sit pducte nō possit cū illis circūstantiis ab oculo for. pprehēdi. z itēdant? ille spēs aut pp coloris itensioē vel pp augmentū qstūtatē. a. coloratū: donec sufficiat ab eodē oculo pprehēdi: z detur mī? ps organo visus for. in q cū illis circūstātis pōt p se z totālr visio pducī sic ē pole p tertiā supponēz: z sit ps. b. z argt tūc sic. nūqz vlr. icipiet videre. a. nisi cū in tota. b. pte oculi ei? erit pducta remississima spēs cū q sufficiat in ei? oculo visio cāri. lz erit dare p mū istās i q p totā. b. pte erit i? spēs pducta. igit erit dare p mū istās in q. a. videbit a for. p3 oīa. de se: z maior ex casu. minor vō sic pbat. Si nō erit dare p mū istās zc. d. ab i? igit vltimū in q nō. sim? igit in i? istāti z argt: tūc sic. i hoc istāti nō ē in tota. b. pte remississima spēs cum q visio sufficiat cāri q vocet. c. igit aliq? ē ps. b. in q nō est. c. spēs nec aliq? sic itensa. z sit i? ps. d. z segt tūc cū imēdiate post hoc. b. ps p totū hēbit. c. itensioē spēi q subito p totā. d. ptes certa latitudo spēs visibilitū acqret p successiua itensioē coloratū: qd videt ipole. Ex tñte p argt sic. si erit dare p mū istās in q. a. videbit a forte: sum? i istāti illo z argt sic. a. nūc videbit a forte. igit visioē aliquate itēti? nis z extensiois videt ab eo. sed. a. aī hoc nūqz videbat a forte. igit aī h nūqz fuit in oculo for. aliq? ps gradualis vel qstūatiua visiois. a. coloratū. p3 oīa. qz dato opposito pntis cū qlibz ps visiois gradual vel qstūatiua sit visio. segtur q ante hoc visio. a. coloratū fuisset in oculo for. z p oīs for. aī hoc vidisset. a. coloratum qd repugnat casu. Itē qz oñr segt qz tota visio. a. visibilibz nūc ē subito pducta q ad oēs ei? ptes tā graduales qz extēsiuas: que re zc. Eadēz d pbatē pōtito q. a. ppter sui paruitatē nō eēt visibile a for. cū istis circūstātis: lz in tñ augeret qz posset icipere ab ipso videri. Itēz istud idēz ē: se queret pōtito q. b. ps nō eēt disposita sufficiēti qstūate aut qlitate spūs visuo? z per meliozē dispōnēz eius: dē p rigne vni formiter factā iciperet for. videre a visibile: tūc. n. eēt dare p mū istās in q p totā. b. pte esset pducta mī? quātitas spūs visui q sufficiat pro cāndā visioē in oculo for. talr cir

Ad etiam fieret si duceret digitus sup ferru aut lignu: vel aliud qd cuq corp. qre zc. It in scissura ligni aut pani no fieri videt talis impulsio aeris reteti a corpe pcuti...

Quedam ex his

argumētis adduci pnt cōtra dicētes q pter motum impulsiois aeris requiritur motus fractiois in partib eius. q modus ē sufficētior z verior. Pro declaratōe hō diffi-

tem plitior. aer enim intrinsecus reclusus in porositatibus est modice resistētie: qz modice qntitatis: z nō potē bere exire sicut aer extrinsecus. qre impulsus ad vnus lat...

cu pcutiatur: s; etiā violētia q impmī aeri vel corpon pcutio. Aditio est. q pcutiens sit talis figure vt possit percutere notabilem partē supficiē corpon percussū: z p...

Sed contra ea que dicta sunt obiceret aliq ex pdictis adhuc nō vident posse saluari iste apparet q adducte sunt z alios modos loquēdi.

Ad hec respōdetur. Et pmo ad pmas aparetia dicit q ex duobus lignis sup rem durā causat sonus: nō p remotionē ptius eius a mo situ: vt dicit pma opio: s; qz p talē motū ptiue...

frāgīl: s; et in partib vicinis. in ferro vō nō repiunt hō partes obloge: vel saltē nō tāte lōgitudis. qre ex diuisione ligni d; intēsiōz cāri son. Ad aliud adductū d aliū modū loquēdi. d; qz s; qz lēte z cū modica violētia pcutiat a...

Ad problemata rīdēt q dū pulsat cāpana oeducto ipedimēto pcutsa vna pte ipi forzi ictu ps cussa mouet aliā z aliā aliā ppi...

cōcussione: et ad illā cōicandā partibus sibi p̄pinquis: q̄ si essent sub figura plana et lata. q̄re ex tali cōcussioe partiu insurgit qdā motus tremulus q̄si p̄ oēs pres cāpane: ex q̄ tā in aere intrinseco q̄ in extrinseco intensus causat sonus. Si igit cāpana teneat amplexa et pcutiat: et p̄sertim in ea pte in q̄ amplectit̄ ipedit̄ cussioe pris amplexa: vel saltē cōicatio illi cussiois alijs partib⁹. q̄re ipedit̄ ne in rēbus causet son⁹. Ad 2^m dicit̄ q̄ aliquos q̄ pcutia for titer cāpana in ea pducit qdā mot⁹ tremul⁹ p̄ totū ppter que pres ei⁹ sūt extra sitū ipfarū anālē et figurā: et talem motū subito depdere nō p̄nt. cū igit apponit̄ clau⁹ ad la tus cāpane tāgēdo p̄t̄ extitē extra suū sitū os fieri altez duo: vel q̄ ppter ipedit̄m̄ appositu⁹ mot⁹ iste tremu lus subito depdat: et b̄ nō videt̄ posse: vel q̄ illa ps cedat clano: et nō p̄t̄ sibi cedere sine fractioe: nisi alta cedat q̄ ē sibi imediata. et p̄ter alia. et p̄ oīs nisi tota cāpana cedat et q̄ b̄ nō v̄t̄ b̄n̄ posse: os q̄ aliq̄ ps cedat p̄ eius fractionē alioquin oporteret simul fieri in eodē d̄nos mot⁹. q̄re rē.

Quartū ad secundus articulu. qdā dicit̄: runt: vt tactus fuit in articulo p̄cedēti: q̄ son⁹ nō est subiuē in aere: s̄ in cor pore pcutio: et p̄ter multiplicat̄ spēs suas a corpe pcutio p̄ aerē vsq̄ ad sensus audit⁹. Cōtra istā opionē p̄ possit argui de virtute sermōis: q̄ p̄tingit corpe pcutio: ex cuius pcutioe gnāt̄ son⁹ nō ē aliud q̄ aer: vt p̄ in casu de vir gula p̄ aerē ducta: cū igit son⁹ sit subiuē in corpe pcutio: vt hec opio dicit̄ seq̄ q̄ ē in aere subiuē qd̄ ab opione ne gat. Cōtra intentionē hui⁹ opionis arguit̄ p̄ sic. si sonus esset in corpe pcutio seq̄ q̄ eque b̄n̄ deberet son⁹ causari appropiatis duob⁹ corpi⁹ adiuicē lēto motu sicut velo ci motu. oīs est p̄ exp̄ctiā. p̄nt̄ enī ita lente approximari duo corpa dura q̄ ex corpe tractu nullus causabit̄ son⁹. et q̄ post q̄ son⁹ nō recipit̄ realit̄ in aere: s̄ solū spēs eius: vt hec opinio dicit̄ sicut tarde siue velociter moueat aer medi⁹ iter corpa dura eque intensus causabit̄ son⁹. q̄re rē. Et si dicat̄ q̄ s̄ ad causationē soni nō plus faciat velo x motus aeris q̄ tardus: regit̄ t̄ cussio siue agitatio partiu corpi⁹ pcutiens aut pcuti que ē cā p̄ se soni p̄du ctia. et hoc nō p̄tingit vbi illa duo corpa lēte adiuicē ap proximēt̄. Cōtra hāc r̄n̄sionē sufficiēt̄ est argumē tus in articulo p̄cedēti. Itē. si son⁹ nō sit subiuē in aere s̄ solū spēs eius: seq̄ q̄ flate v̄to in oppositā partē nō re missi⁹ os son⁹ audiri q̄ aerē gescētē alijs parib⁹. oīs est p̄ sensus. s̄ oīs pbat̄: q̄ p̄v̄tū nō ipedit̄ multiplicatio q̄li tatis spūalis: sicut p̄ de multitudie sp̄ei coloris. Cōtra alij arguūt̄ sic. si son⁹ ēēt subiuē in corpe pcutio eadē rōe esset in pcutiēte: cū illa duo equalit̄ moucant̄ v̄nū versus alterū: vt satis est posse. oīs t̄ est falsus: q̄ tūc idē accūs numero ēēt in diuersis subis. iō rē. Cōtra r̄n̄sionē breui ad hāc difficultatē sit p̄. son⁹ ex pcutioe aliq̄ corpe in aere existētū causat̄ recipit̄ in aere subiuē. p̄ ex p̄ missis. sigs t̄ v̄t̄ tenerē q̄ nō solū recipit̄ son⁹ realis in medio: s̄ etiā in corpe pcutiēte: vel pcutio: aut vtroq̄ difficile ēēt hāc r̄sponē remouere. Cōtra 2^m dicit̄. mediū re ceptiuū soni nō solū est aer. pbat̄: q̄ tā aqua q̄ ignis p̄t̄ eē mediū receptiuū soni. p. n. de aq̄. dicit. n. p̄s exp̄sse in littera. de igne v̄o v̄t̄ rōnabile sicut de aere: imo rōnabili us apparēt. eo q̄ ignis purus facilius est mobilis q̄ aer: cū sit purior. et p̄ter alijs parib⁹ resistētē minoris: et per oīs ex motu ei⁹ facto ppter corpe pcutioe poterit in eo sonus cāri. Itē. sint in spa ignis puri due terre sim plices que velociter adiuicē se pcutiāt. et q̄ro nungd̄ ex ta li pcutioe son⁹ alijs causat̄ vel nō. si sic habet̄ intētū: q̄ tūc iste son⁹ recipit̄ in igne subiuē tanq̄ in medio sufficiē ter receptiuo soni. Si v̄o dicit̄ q̄ nō. hec est r̄n̄sio volūta ria et carēs rōne. negat enī ignē posse eē subm̄ soni: et de ac

re recedit. q̄ de igne nō h̄ exp̄ctiā. de aere vero sic. Cōtra 3^m dicit̄. q̄ ad cūctū q̄ soni gnationē regrat̄ aliq̄ mediū illius receptiuū: nō t̄n̄ os ip̄sus eē realit̄ distinctū tāz a cor pore pcutio q̄ a pcutiēte. p̄ma pars de se p̄. cū enī sonus sit qdā q̄litas regit̄ ad esse sui aliq̄ subis siue mediū ip̄ us receptiuū. 2^a pars p̄ d̄ sono p̄ducto p̄ ipulsiōe a p̄te aeris ipellētis b̄ partē et cōcussio. q̄ b̄. ps est pcutio: et t̄ est mediū receptiuū soni. et idē p̄cedi p̄t̄ de a. pte. Cōtra si d̄ q̄ idē adēq̄te pducet̄ fm̄ se totū sonū in seip̄sioe gat̄ oīs. et d̄ q̄ a. ps pducit̄ sonū in b. ad que b. nō cur rit actiue s̄ passiue. b̄. v̄o pducit̄ aliū in a. ad que a. nō cur rit nisi passiue. eadē etiā: p̄ de sono cāto p̄ ventū in aere: aut per v̄gulā in aere ductā: in q̄ casib⁹ aer est per cussus et mediū receptiuū soni.

Ad rationes p̄ncipales p̄ r̄n̄sio ex p̄dict̄ vsq̄ ad illud argumētū. sicut se b̄z coloz ad coloratum: cuius negat̄ maior: et causa diuersitatis est: quia sonus p̄tinue dependet in esse: et cōseruari a mo tu medij. color v̄o nō. vt ad sensus apparēt. ideo rē. Cōtra quia corpus son⁹ dicit̄ qd̄ est effectiuū soni: et tale nō p̄t̄ test in se adēq̄te efficere aliq̄ qualitatem: vel aliquā dispositionem. igitur rē. corpus vero coloratum dicit̄ qd̄ in se habet colorēz subiectiue. iō nō videtur similitudo. Cōtra p̄ter t̄n̄ hic facilius r̄nderi distiguendo istū termi nus son⁹: q̄ vno nō accipit̄ pro corpore effectiuo soni. et hoc nō nō est similitudo iter corpe son⁹ et coloratū. alio: accipit̄ pro corpore cui son⁹ inheret. et hoc nō est similitudo iter son⁹ et coloratū. igit̄ rē. Cōtra aliud dicit̄ qdā q̄ idēz aer nō fm̄ eadēz p̄tē pducit̄ et recipit̄ sonū: s̄ aliq̄ ps ei⁹ recipit̄: et alia pducit̄. s̄ hoc nō videt̄ rōnabile. q̄ si. a. z. b. ptes aeris egliter se pcutiunt: nō videt̄ rō diuer sitatis: q̄re magis. b. d̄ esse receptiuū soni q̄ a. v̄t̄ e. q̄re d̄m̄ est vt in argumento p̄ncipali d̄m̄ fuit. Cōtra aliud d̄ negādo p̄n̄as. Cōtra rōnes in oppositū d̄ p̄ q̄ s̄ p̄ v̄o tum remouere: certa ps aeris in q̄ p̄mo p̄ductus fuit sonus: p̄t̄ t̄n̄ altera ps remanere. p̄pinq̄ auditū: cui per motū cōtinuū cōicac⁹ fuit son⁹ a pte aeris p̄mo pcutia. d̄ 2° q̄ p̄ ventū nō remouet̄ nisi difficulter aer cōtēt̄ iter cōcussioe cāpane. nō ēt mouet̄ aer in porositatib⁹ intri sece cōtēt̄: in q̄ b̄ t̄n̄ duob⁹ p̄ncipalibus pducit̄ et p̄serua tur son⁹ cāpane. iō rē. Cōtra aliud d̄ q̄ i eo istātū in q̄ cor pora dura pcutiēdo se p̄ tangūt̄ icipit̄ pducit̄ son⁹ p̄ remo tionēz de p̄nti: et p̄ certū t̄ps post factā pcutioe pducit̄ et p̄seruaē sonus p̄ motū aeris cōtinuatū. Cōtra rōnes in oppositū dico q̄ sonus depēdet in esse et cōseruari a sua causa imediata productiua et illa est motus medij: et ideo omni motu medij cessante omnino deficeret sonus. per cussio vero est causa remotior q̄ cessante p̄t̄ sonus rema nere: quare rē. Et si dicit̄ q̄ ad huc stat̄ difficultas argu menti: quia iste motus aeris ita dependet in esse et cōseruari ab i⁹ percussione sicut son⁹ ab i⁹ motu: q̄re a p̄mo ad vltimū dependet ille sonus a p̄ma percussioe. R̄ndet̄ ne gando assumptū: s̄ ille motus cōseruatur a quodā ip̄ctu siue violentia aeri imp̄ssa a corpore pcutiente vel pcutio vel vtroq̄. iō rē. Cōtra vltimū cum iser̄ q̄ vel dabitur vacuū vel penetratio corpe: negatur oīs. Ad p̄batiōēz vel motus ipulsiōis anticipabit̄ rē. Cōtra r̄ndet̄ q̄ siue sic siue sic neutru⁹ istoz icōueniētū seq̄ ex cōcesso: et admittit̄ gratia argumēti q̄ motus ipulsiōis aeris anticipa bit̄ motū fractiois eiusdē. ad hūc itellectū q̄ p̄tinue erit velocior eo: aliter ar̄m̄ nō h̄ret difficultatē: sed cū iser̄ q̄ tunc dabitur vacuū inter a. et a rem mediū negat̄ oīs: q̄ sicut continue recedit velocius aer ab a. q̄ diuidet̄ ab eo: ita cōtinue loco priuz aeris que mouebunt̄ versus b. succedēt̄ alie partes aeris laterales ad iplendū ne detur vacuū. et hoc ad sensum apparere p̄t̄ esse possibile: q̄ si

moueat aer valde velociter ppter v̄tū: et alijs cū manu lente diuidat̄ ipm̄ aerē vsus eandē d̄n̄as p̄n̄is mor⁹ idul sionis aeris multū anticipabit̄ motū fractiois eiusdē: et t̄n̄ erit hoc nō dabit̄ vacuū: vt apper. Sed ex altera pte cū in fert̄ q̄ si mot⁹ fractiois anticipabit̄ motū ipulsiōis: tūc a. et aliq̄ ps aeris simul recipient̄ in eodē loco. negat̄ oīs. di et cū enī q̄ in diuisioe priuz aeris ptes diuise laterāl̄ cedent corpe diuidētū. q̄re arḡm̄ nullā v̄t̄ h̄re euidentiā. Cōtra ad auctoritātē v̄o p̄bi q̄ os p̄occupare rē. d̄ q̄ p̄s nō itēdit̄ atud nisi q̄ si os son⁹ pducit̄ p̄ aeris ipulsiōe vsus corpe pcutio: os ictū pcutiens potē esse q̄ fracturā aeris ex ea pte q̄ pcutit̄ ipm̄. aliter aut̄ si p̄tinue frāgret̄ pus q̄ pos terius tāgere nō pcuteret ipm̄ in eo causando sonū: s̄ forte pcuteret aerē sibi succedētē. Cōtra nota t̄n̄ q̄ nō opz terū ferētis potē eē p̄ t̄ps q̄ fracturā ip̄si aeris: s̄ sufficiē t̄ p̄m̄lā esse potē: q̄ pole est q̄ in c. in istātū p̄. a. lapis tāgat̄ sup̄ficiē b̄. aeris: et t̄n̄ imediate post c. diuidēt̄ ptes eius successiue et poterit p̄ talē ictū son⁹ causari. Et sic sit finis.

De cana autē ex percussioe faciunt multos posticus primus in potenti exire qd̄ motum est. Tex. cōmēti. LXXXVIII. Qd̄. XXXII.

Veritur vigesimosecundo vtrūz idē sonus numero pos sit a plurib⁹ boib⁹ audiri. Negatie arḡ p̄ sic. nō p̄tingit sonū aliq̄ez audiri: nisi cū p̄ motū aeris deferret̄ vsq̄ ad organū audit⁹. sed ip̄s est eūdē sonū numero deferri ad diuersa organa audit⁹ diuer sonū boi⁹. q̄ maior videt̄ cōiter oēs. et minor apper q̄ alr̄ seq̄ret̄ q̄ idē numero posset ad plura loca distātia et motib⁹ p̄us moueri. p̄ oīs. si duo boies eūdē sonū p̄ci p̄tes ponant̄ in locis distāctis et d̄n̄as: sicut si vn⁹ ēēt ex pte dextra corpi⁹ sonātis: alter v̄o ex pte sinistra. Cōtra Se cūdo. aut son⁹ idē numero p̄cipit̄ a plurib⁹ boib⁹ q̄n̄ ē: aut q̄ nō est. nō 2° mō: q̄ nō ens nō p̄t̄ mouere auditū: v̄t̄ nullā sensus imutare p̄t̄. alr̄ enī sequeret̄ sensus exteri orēs de se posse exire in opationē p̄p̄iā sine p̄sēntia obri et spēs obi posse in sensu p̄seruari sine p̄sēntia ip̄i: qd̄ v̄t̄ eōz sebolā p̄p̄z. Si v̄o dicat̄ p̄ mō sequit̄ solū aliquem subito p̄certā distātia multiplicari. cū enī nō p̄tingat̄ cū dez sonū totalit̄ eē in duob⁹ istātib⁹ diuersis q̄ est res suc cessiua. seq̄ q̄ si in hoc istātū audir̄ idē son⁹ a soz. et a plar. in q̄r̄ distātib⁹ a corpe sonātē q̄ subito multiplicabit̄ p totā distātia iter soz. et pla. q̄ t̄n̄ oīs sit falsus arguit̄ au ctoritātē p̄bi. 2° methau. dicit̄ q̄ visio anticipat̄ auditū: qd̄ nō p̄tingeret̄ nisi son⁹ p̄palr̄ siue successiue pduceret̄. hoc idē apper exp̄ctiā: cū enī lōge distas ab aliquo male atore pus vides 2° ei⁹ ictū q̄ audias sonū ex p̄ma percussioe cāuz. q̄re son⁹ iste pducit̄ successiue. Itē si q̄stio sit v̄t̄ seq̄ret̄ q̄ accidēs migraret̄ de subo i subz: qd̄ cōiter p̄ ip̄oli reputat̄. et t̄z oīs. cū idē son⁹ numero moueat̄ per totā distātia iter boies a corpe sonātē ineq̄ualit̄ distātes. q̄re rē. Cōtra 4° arguit̄ sic. nō p̄tingit q̄ ab eodē p̄ucto cor poris lūosi idē radi⁹ nūero ad diuersos oculos p̄rabat̄. q̄ alr̄ nō p̄tingit q̄ idē son⁹ nūero a plib⁹ p̄cipiat̄. oīs et a sufficiētū similitudie. et assumptū ē notū exp̄mēto. et q̄ alr̄ p̄tingeret̄ idē accūs sil eē in diuersis subis oino distinctis.

In oppositum arguit̄. idē est color numero que ego et tu videmus. q̄ a silī idē son⁹ numero que ego et tu audim⁹. et t̄z oīs. et assumptū ps. posito q̄ nos ambo videam⁹ adēq̄te a. coloratū peda le. igit̄ rē. Itē. dato opposito seq̄ret̄ q̄ p̄ferēs v̄nū a. i. finita a. p̄ferret̄: vel p̄ferre posset: qd̄ v̄t̄ irrōnabile. et oīs arguit̄ sic. si nō audit̄ idē a duob⁹ boib⁹: tūc si cētū essent boies audietes a. cētū ēēt tales voces ab eodē p̄ferē

te plate. et sic de omni numero finito argui p̄t̄. q̄re seq̄ 3°. Itē. sequeret̄ q̄ legēs v̄nā lectionē legeret multas lectiones. et celebrās v̄nā missā simul celebraret tot missas quot essent boies audietes ipsaz: qd̄ videt̄ irrōnabile. et p̄ sequētia: vt prius.

In ista q̄. erūt tres articli. i. p̄ ponit̄ p̄ambula. i. 2° r̄ndet̄ q̄stio. 3° mouebūt̄ qdā difficultates.

Quantus ad p̄ sit p̄ma suppo. ip̄s est sonus aliq̄e totalē de nouo pducit̄ sine motu aeris v̄t̄ alteri⁹ qd̄ sit soni receptiuū. p̄ ex p̄cedēti q̄one. Cōtra 2° suppo. son⁹ et v̄t̄ q̄libet̄ sensibile. p̄p̄iū ē siue similitudis siue sp̄ei nātr̄ i aliq̄ medio pductiui. hec suppo ab oib⁹ p̄cedit̄. Cōtra 3° suppo. sensus nō p̄cipit̄ p̄ q̄litatē rea lez imediate: s̄ spūalē. q̄. s̄. ē spēs q̄litaris realis. ps de mec te p̄bi. 2° hui⁹. in p̄n̄ illius capti. Oīs aut̄ de oi sensu acci pere: q̄n̄ ē susceptiu⁹ sp̄ez sine m̄a. Cōtra 3° alr̄ seq̄ret̄ q̄ sensibile imediate positu supra sensus causat̄ sensationē: qd̄ v̄t̄ p̄ h̄z in isto 2°. Cōtra 4° suppo. nō q̄libz son⁹ q̄tūcūq̄ p̄nus ē siue similitudis ad distātia pedale vel aliā deterniata s̄ pductiuus. pbat̄. q̄ dato opposito seq̄ret̄ q̄ si a. son⁹ exis i pte aeris pedalis sufficiat̄ multiplicare spēs suaz p̄ pedale spaciūz q̄ q̄libet̄ pars eius sufficeret̄ per idēz spa tiū multiplicare spēs suā. et p̄ oīs cū infinite sint ptes ex q̄ b̄ resultat̄ tot⁹ iste son⁹: seq̄ q̄ ēēt infinite potētē i mul tiplicatiōe suaz. sp̄ez. q̄re rē. Cōtra 5° suppo. son⁹ p̄t̄ mul tiplicare spēs suā p̄ aerēz gescētēs. p̄ exp̄ctiā. audim⁹ enī sonū cāpane aut bōbarde p̄ spaciū multoz miliarioz: nō t̄n̄ ē v̄sile aerēz cōtinue moueri p̄ t̄n̄ spaciū a corpore so nātē vsq̄ ad organum auditus. posset t̄n̄ rōnabilr̄ dici q̄ nō so^m spēs soni: s̄ et son⁹ realis p̄t̄ p̄ aerē gescētē mul tiplicari: q̄n̄is t̄n̄ ad p̄mā soni. pducit̄ regrat̄ aliquam pte aeris v̄t̄ alteri⁹ medij moueri p̄ cui⁹ motū i eo subiuē causet̄ son⁹: q̄ nō video rōnē q̄ oppositū demerare possit.

Cōtra 6° q̄ q̄litas spūalē de se et subito et in stātū multiplicabil. ista sup: est cōiter cessa: et p̄ter p̄ba ri rōne sic. q̄litas spūalis nullū h̄z d̄n̄ū in subo neq̄z p̄du ctū cū re^a. q̄ de se ē apta subito multiplicari. p̄ oīs cū to to ante: q̄n̄is. n. son⁹ alijs realis fiat a motu locali medij q̄ fit cū re^a. et oīs successiue producat̄. nō t̄n̄ hoc os de so no spūali vt dicit̄ suppo p̄cedens. Cōtra 7° suppo. son⁹ ē res suc cessiua cui⁹ nulle due ptes fm̄ dionē t̄ps accepte possūt adēq̄te sil eē. p̄ cōiter. et h̄ cā est: q̄ mor⁹ a q̄ p̄ncipalr̄ de p̄det̄ gnatio soni est res b̄ mō successiua. Cōtra 8° suppo. di uerse spēs soni ab eodē obo nūero decise sunt eiusdē obri rep̄ntatiue. p̄ sic de sp̄eb⁹ a colorati receptis i oculo soz. et in oculo pla. q̄ sūt a colorati rep̄ntatiue: et ita d̄s videtur de sp̄eb⁹ eiusdēz soni. Cōtra 9° supponit̄ v̄t̄rio q̄ a diuersis so nis nūero distinctis neq̄ sil neq̄ successiue p̄t̄ eadēz spēs nūero adēq̄te multiplicari: ita q̄ ab vtroq̄z illoz p̄ se ea dez spēs multiplicet̄. p̄: cū ad diuersitates agentū saltē p̄ncipaliū necessario sequat̄ diuersitas in effectu.

Quantum ad 2° sit p̄. nō p̄tingit imedia te post initiū percussiois ex qua de nouo causatur sonus audiri sonus aliquem ex eadem percussioe causatus. p̄batur sic. Sint a. et b. duo corpa q̄ adiuicēz se incipiāt pcutere ex quoz percussioe inci piat̄ causari sonus. et sit soz. per pedale distāntiam distans ab illis corpebus: et arguit̄ sic. nō contingit sonus de no uo produci. nisi per motum medij: sed imediate post hoc i finite modica pars mouebitur ex percussioe. a. et b. adiu uicem facta. ergo imediate post hoc i finite modicus siue i finite paruus sonus ex eadēz percussioe pducet̄: patet oīs: et maior ex p̄ supposito. minor v̄o satis videt̄ manife sta. p̄ hoc q̄ aer ex cui⁹ motu cābit̄ son⁹ icipit̄ moueri suc cessiue p̄ pte an̄ p̄ez neq̄ p̄t̄ dici subito s̄ se totū ex tali percussioe icipere moueri. Et ex p̄nti v̄t̄erius arguitur q̄

nō immediate post hoc son' ex illa percussioe pducit' pducet eius spēs vsq; ad organū audit' for. p qrtā supponē. r per pñs: cū nō ptingat audiri sonū nisi p multiplicatiōe sue spēs vsq; ad sensus audit' vt vult suppo 3. for. nō imedia te post hoc audiet sonū ex illa percussioe pducit': r sicut i b casu arguit' ita vtr argui pōt. ¶ 2. q. quis pcedens s' sit vera. si tñ subito posset aliqd organū audit' alicui corpori sonātū appropiari: posset esse q' certū sonū de nouo icipet audire ipso appropiatioe i debita distātia r deducto oī i pedimēto. r arguit' sic. ponat' q' durate sono cāpane p ho rāz in medio istanti subo appropiame' for. in debita distā tia. r deducto ipedimēto. r accipio certū sonū reale in eo dem istāti q' vsq; ad illā distātiā sufficiat spēm eius multi plicare: q' sit a. r sequit' q' a. in eodē istāti multiplicabit spēs eius vsq; ad organū audit' for. p sextā supponē. r per pñs in eodē istāti for. icipit audire a. sonū cū an' dā' istā s nu' audiuerit sonū: vt supponit. qre rē. ¶ 3. sonus oīo idē numero nō pōt ab eodē boie neq; a distinctis hoib' i plurib' istātib' audiri. pbat' sic. nullus son' pōt in pluri bus istātib' pmanere oīno idē numero: s' nō ptingit sonū aliqūe audiri nisi dū iste son' est. igit' s' vera. maior sequi tur ex septia supponē. minor vō p3 p arg' scdm pncipale: etiā dato opposito sequeret' q' aliqd nō ens pōt ee p se cā alicui' opatiōis positioe: q' son' q' ē corruptus p ei' actio ne pcepit a sensu audit'. qd v' irōnabile. qre rē. ¶ 4. firmat' sic. continue in alio r alio istāti est alius r ali' son'. igit' continue est alia r alia spēs. r s' p vltimā supponem. an' vō p scdās supponē est notū. r ex pñti arguit'. cūz ot uer' se spēs a diuersis obis decise sint diuersoz oboz rep' sentatiue: r continue in alio r in alio istāti audir' ali' r alius sonus numero. seq' q' s' sit vā. ¶ Notāter d' oīno idem numero: q' cōiter solet dici q' durate motu p hozā continue p cadē hozā est vey dicere q' ille mot' est demonstrato il lo motu totali: cū ad esse mot' sufficiat aliqd ei' indiuisi bile ee. nō tñ dicēdū est q' oīno ille mot' est oīno idē nu mero q' fuit pūz cū aliq' pūz mor' sit q' pūz nō fuit. Ita videt' dōm de sono: q' durate aliquo sono p hozā continue p hozā est verū dicere q' ille son' est demonstrato sono to tali: r p pñs est idē numero q' pūz. nō tñ ē xcedendū q' sit oīno numero idē ppter cām pdictā. ¶ 4. idē son' nu mero pōt a plurib' hoib' picipi p sensus audit' in eodē in stāti. pbat' sic. Idē son' numero est pluriū spērū pducti uis taz versus dextrū q' versus sinistrū. igit' situato for. versus pte dextrā i debita distātia: r pla. vsus sinistrā po terūt for. r pla. eūdē sonū numero picipi p spēs ab eo sono decifas. an' b' argumēti de se notū est. r pñs sequit' ex pe nultia supponē. qre rē. ¶ 5. s' p regrat' mot' medy ad pseruationē soni: pōt tñ in aere quiescēte son' audiri. pñ ma ps b' pñs cōiter xcedit'. r vō ps arguit' sic. ponat' iu tra gntā supponē q' son' a. multiplicet spēs suā i aere qe scēte: q' sit sufficiēs dispō ad pducendū auditiōe: r in eo dez loco ponat' for. sufficiētē de se disposit' ad recipiēdū sonuz per datā speciez: r sequit' tunc q' for. picipit a. sonuz. r sic habetur veritas cōclusionis.

Quantū ad tertium articulū dubitat' p circa pdicta: qz ex pdictis videt' seq' q' son' realis in aliq' pte aeris exis i ca dez pte pducit' spēs suā: qd nō solet cōiter xcedi: pbat' sic pñs. sit for. ppe corp' sonoz in ea pte aeris ex cui' motu causat' son' realis que for. auditu picipiat: qd ē pole: vt ex pientia docet: q' posito seq' ex pcedētib' q' for. picipit illū sonū p ei' spēm in eodē medio pductā. qre seq' intētus. Et si xcedat' s' arguit' s' sic. albedo nō ē pductiua sue spēs in ppiū subz neq; caliditas spēs caliditatis. igit' a silū so nus nō ē pductiū' ppe spēs in medio in quo realr fundat' tur. ¶ Duic pōt multipl'r ruder' p xcedendo pñe. ¶ Et

ad rōnē in oppositū pōt pbabit' negari ane: qz l3 color in corpe terminato exis pp sui opacitatē ppas spēm in eo p ducere nō possit: color tñ in aliq' diaphano exis sic crucial lo videt' in ipso ppiā spēs posse pducere. Idē etiā de cu liditate videt' pbabit' xcedi posse. r dicit' pōt negādo b nez. r admissio casu xcedo q' for. picipit illū sonū nō p spēs in eodē medio pductā. s' son' realis in pte aeris exis q' tāgit organū audit' for. pducit' ppas spēs in illud organū p quā for. picipit illū sonū. r pōt aliter respōderi ima ginādo q' tor' ille son' q' est in aere pedali. q' exēpli. omi daf in certas finitas pres q' sint a. b. c. d. imaginōz vltim' q' qñis a. ps nō sit pductiua ppe spēs i suū subz. ē tñ pdu ctiua eiusdē i subz b. pñs. r sic dico de b. respiciē. r de e. re spectu d. si ponit' igit' organū audit' for. in pte aeris in q' est ps c. bu' soni. dico pñter q' for. nō picipit c. pte: s' p picipit taz a. q. b. per spēs in eadē pte aeris pductas. qre rē. ¶ 2. dubitat' s' dñe pñmā ponat' q' for. r pla. adinuicē di stantes p distantiā pedale eque cito incipiāt pferre m miles voces r equali conatu: quoz vterq; percipiat vo ces alteri'. quo admissio seq' q' aer medi' iter forē r pla. mouebit' a for. versus pla. p ipulsionē quā facit for. in ipz aliogn pla. nō audiret vocē for. idēz etiā aer mouebit' a pla. vsus for. qz si nō. for. nō audiret voces eius: qre seq' tur eundez aerez d'rys motib' moueri. s. a. for. ad pla. rē qd tñ p ipoli reputat'. vel si negat' s. r casus p que pbat' segtur duob' hoib' s' se inuicēz loquētib' q' alter nō pos set picipere voces alteri'. pñs ad expientia est falsus: pñ sic pbat'. qz for. r pla. cōtra se inuicē loqñtib' q' rē ab eqli pportioe moueat aerē iter mediū. vel for. maior p portioe moueat aut e. s. si pmo nō seq' q' cū pres aeris q' mouebunt' motib' d'rys sibi occurrēt i certo pūcto vtra qz resistet alteri vt possit ptinuare motū suū: r p pñs neu ter ipoz poterit alterū audire. si vō for. a maiori pportio ne mouebit' eūdē aerem seq' q' pla. audit' for. r non ē s. eodes nō arguit' cōcessio q' a maiori pportioe mouebit' pla. i. aerem qz for. qre seq' itentū. ¶ Pro i. d' admisso casu pmo q' ps aeris q' mouet' p ipulsionē factā a for. ver sus pla. r alia ps q' per ipulsionē factā a pla. mouet' possit sibi inuicēz occurrere: ita vt altera alterā ipediat a ptiua tione sui mot'. negat' tñ pñs: cūz vltierius iferf' q' for. nō posset audire pla. r e. s. qz vt ex pcedētib' p3 son' a for. in aerem pducit' poterit saltē multiplicare spēs suā vsq; ad organū auditus pla. r e. s. cū pductio spēs soni non regrat mediū in q' est moueri: r p pñs poterit spēs eius soni ad rez qescentē pducit'. poterit ēr pducit' in pte aeris q' ad op positā d'riam pōnis moueat: qre nō obitāre illo casu for. poterit audire pla. r e. s. ¶ 3. dubitat' pp qd ē q' si ex vno extremo lōgitudis pcutiā a. trabez. r ad aliud extremum applies aures tuā de facili picipis sonū a me cātuz pcuti sione remissa. si vero applies aures ex trāserio trabi p pinquius pcutiōi. cōtingit q' nō audias illū sonū: qñs in maiori pcutiōe pductum: veritas huius pblematis apparet ad experientia. ¶ Pro isto noto q' in ligno sunt qdam meatus pntēsi fm longū ipsius ad modū venarū qui tñ ex trāserio nō sunt extēsi hoc notū est experientia aliter. n. nō possit assignari rō qre scidentes ligna multo facili' diuidūt per longū q' diuidendo ex trāserio. ¶ 2. noto q' pdicti meatus sunt vlturimū aere repleti: p cū nō possit dari vacuū r corpus vltimū occurrēs ad replē dūz illū est aer: qre rē. ¶ Dico igit' q' pcutio trabi in vna extremitate aer in pdictis meatib' cōtēntus recipit in se sonum r cum nō possit libere exire defert' sonus de facili vsq; ad alterum extremū: qre te applicante organū audi tus alteri extremo facili' percipis sonuz ex illa pcutio ne causatum: qd non cōtingit si applies aures ex trāserio uerfo trabis: quare rē.

Ad argumenta pncipalia. ¶ Ad pñm p3 ex qōne q' d3 negari maior: cūz possit son' ab aliquo audiri: nō p delationē ipsi'. s' p dela tionē ppe spēs ad organū audit'. qre rē. ¶ Ad scdās filr p3 ex qōne. dico eni q' son' audir' qñ est. Et cū iferf' q' orige ret: tūc sonū aliquē subito ad certā distātiā multiplicari. ¶ Rides q' hoc nō seq'. xcedit' tñ q' spēs soni pōt subit o ad certā distātiā multiplicari: vt p3 p sextā supponem. ¶ Ad tertiu filr p3 ex pdictis. ¶ Ad vltimū negat' pñs. qñis eni idē radi' numero nō possit ab eadē pte luminoso si ad duos oculos ptrabi. eadē tñ ps luminosi p' ad duos oculos for. r pla. duas spēs numero oīno distinctas multi plicare: q' tñ sint eiusdē pris luminosi repitatiue: r a silū i pposito ab eodē sono multiplicari pnt due similitudies nu mero distincte ad organa audit' for. r pla. q' sunt eiusdem repitatiue: vt ex pdictis apparct: qre ambo pillas spēs eūdē sonū picipi pnt. Et sic est finis questionis.

Echon at fit cuz ab aere vno scō pp vas d' terminās r pbibēs diffundi itez aer repellit: sicut spera. Ter. cōmēti. LXXX. d. d. XXXIII.

Veritur vigesimo tertio. vtz i pductioe soni ptingat gnari echon eiusdē spēs cū sono pcedē ti. ¶ Ad pte negatiua arguit' p: qz si sic querit nungd sonus echon: r p m' son' sunt vñ cōtinu' vel duo distincti. si di cat pñm arguit' s' sic. mor' quo causat' pñm son' r mor' quo causat' scdās son' echon nō sūt vñ p riuus mor'. igit' neq; illi soni adiuicē ptinuant. p3 pñs. cū son' necessario effectiue depēdeat a motu. an' arguit' sic. mor' rect' r mor' reflex' adiuicē p riuant: r p pñs adiu icē nō ptinuant. s' iter eos necio cadit ges media. tales aut sūt mor' pdicti. igit' rē. pñs nota est cū minor. maior vō coll' g' s. p hicoz. Si vō dicat' q' sūt discontini acci pio pcutū aeris in quo icipit echon: r pcutū ad que pñm son' terminat'. r qro nungd sit idē pūct' vel diueria pun cta. si pñm seq' q' pdicti soni ptinuant. si dec' scdās sequit' q' iter vtrūq; sonū erit qdā ps aeris media sine sono: r p pñs cū scdās son' effectiue depēdeat a p seq' q' p m'. pducit' scdās ad extremū date pris aeris: nō tñ pducēdo p mediū: qd ē ipole: cū illa ps media sit de se cālr: vel meli' disposi ta ad recipiēdū sonū sic alia sequens: vt suppono. qre rē. ¶ 2. si sic pducit' echon. qro cū scdās son' multiplicet' p pte aeris in q' ē p m'. nungd ex illis duob' fiat vñ itēsiue vel nō. si sic sequit' q' hō exis ppe repulsionē vbi icipit echon itēsiue audiret sonū qz exis in pte ppingoz for. mātē soni pmi. pñs de se p3. r an' ad expientia est falsus. Si vō dicat' q' ex p r z nō sit vñ itēsiue: sic nec ex duo bus lūib' in eadē pte medy sit vñ itēsiue: vt sup' ē con cessus: s' tūc seq' q' duo accētia solo nūcro d'ria sūt in co dez subo ad qte. s. p m' r scdās son' q' sūt eiusdē spēs: qd tñ est scdās auctē. ¶ Itē seq' q' a. son' exis in certa parte aeris r spēs ei' cōtē in eodē aere subiue. pñs cōiter p im' possibili reputat'. r p3 pñs. postq; son' scdō pducit' multi plicat' spēs p eadē pte aer' p quā pducit' son' p m'. aliogn nō picipit sensus audit' scdā vice eūdē sonū. qre rē. ¶ 3. arguit' sic. aut semp in pductioe soni sit echon aut nō. Si v' q' nō: hoc ē s' pñs pbi. cū dicit'. Videt' aut' semp fieri echon. si sic sequit' q' in pductioe soni nō solū pducitur vñus echon s' duo: vel mille: r in q'cūq; numero finito p ducunt' aut pducit' pnt: qd videt' irōnabile. pñs sic pbat'. dēt vñ' son' fact' in aere libero durās p spaciū decē pe dus cā exēpli: r fiat in fine illi' spacy reflexio eiusdē soni pñm sit echon. r videt' tūc q' rōne in fine decē peduz sit reflexio soni vsq; ad eūdē locū pducti q' ita in fine pmi

pedalis sit reflexio soni pducti vsq; ad finē eiusdē peda lis: r in fine scdō sit z' reflexio r in fine tertū. r sic pñr vsq; ad decē pedalia: r pariformiter argui pōt in q'cūq; alio nūcro finito. r sic habet' intētū. ¶ Sorte d' negādo q' in fine pmi pedalis aut scdō fiat aliq' reflexio soni: s' solū sit in fine decē pedū. ¶ Cōtra. si son' p m'. pducet' sonū p distātiā vñ' pedis medio exite eodē mō disposito: sicut nūc fieret reflexio soni in fine illi' pedalis: s' nunc nō est apr' min' reflecti q' tūc. igit' rñsio falsa. mior v' nota. ma ior vō p aduerfariū ē xcedēda: cū in q'libz gnātiōe soni di cat echon gnāri. ¶ 4. si sic aut sua pductio ē nāl' aut vio lenta. si violēta: cū p m' son' r echon p oppositos mor' p ducant' seq' q' gnātiō pmi soni ē nāl'is: qd tñ videt' falsū: cū son' p m'. pducit' p violēta expulsionē ptiū aeris scāz a corpib' duris. si vō d' q' nāl'is: seq' q' gnātiō pmi soni ē violēta. r p pñs cū pductio scdō soni cōtēntalr depēdeat a gnātiōe soni pmi seq' gnātiōe nāl'ē ee violēta nāl'r po steriozem: r ab ea essentialr dependere: qd videt' irratio nabile.

In oppositum est pñs in. c. de sono. In ista qōne. p determinabit' q' sitū. In z' videbitur materia argumēti pncipalis vltimi.

Quantum ad pñm supponat' pmo q' dca sūt echon r de mō gnātiōis ipsi'. ¶ 2. supponit' q' son' multi plicabil' p aliquā distātiā de se est apr' realr aut spūaliter multiplicare latitudinē sue potētie ad nō gradu termina tas i extremo in q' desinit ille son' aut ei' spēs multiplicari. hec suppo cōiter p3. cūz. n. vñus illi' soni aut mor' aeris sit finita seq' q' ad distātiā soni finita est apta lo' aut ei' spēs multiplicare: r p pñs qro son' vel ei' spēs ad finem eiusdēz distātie est ppingoz alys pib' rāto remissioz esse vō: qre seq' q' i fine eiusdēz distātie terminabit' latitudo illi' soni aut spērū ei' vsq; ad nō gradu: qre rē. ¶ 3. dē ēt supponit' de motu aeris q' sit ex percussioe corpoz cātuz sonū: cū. n. aer tūc moueat' violenter rōnabile est q' i pre magis distāte tardi' moueat' r pñr q' termiet' v' sit apr' termiari ad nō gradu i ea pte in q' desinit totalr ee. ¶ 3. suppo. nō solū ptingit fieri echon p reflexionem soni real aut mor' aeris: s' ēr p solā reflexionez soni spūalis. suppo p3 a silū: sic. n. ptingit ab aliq' speculo fieri reflexionez spērū coloris: r pillas reflexas cāri visionem: q' tñ sūt magis spūales qz spēs soni: ita vel a fortioz videt' ab aliq' obstaculo cōcano solas spēs soni posse reflecti: p qz pōt opatio auditiua pducit'. ¶ Itēz expimur echon sepe pducit' p re flexionem scāz ab aliq' obstaculo vsq; ad qd nō est vñsle aerez cōtinue moueri ex cui' motu causat' son': qre si so nus real nō est sine motu aeris seq' supponem esse verā: qre rē. ¶ 4. supponit' q' aer r vlr oē mediū p qd pōt son' aut ei' spēs multiplicari deteriat sibi certā latitudines ra ritatis itra c' terminos pōt rārefieri v' xdensari. s' nō pōt esse rarius qz sub gradu intensioz eius latitudinis neq; minus rarum qz sub gradu remissioz. hec suppositio cō ter patet. ¶ Supponit' quinto q' mor' aeris aut son' rea lis ex illo motu pductus vel eius spēs occurrēs pri aeris potentioz ad resistendū qz sit ille motus aut son' vel eius spēs ad multiplicandū reflectitur ab eadem. patet quia aliogn fieret actio a proportioe minoris inequalita tis. ¶ Prima cōclusio. in q'libz pductioe soni totalis sit aliqs echon. s' pmo p3 de mente pbi loco pūz allegato. z. pbat' rōne sic. si cōclusio nō sit vera. dēt igitur a. sonus q' gratia exempli durabit per hozam in spatio pncife peda li. in pductione cui' nō cābit' echon per aduerfariū. sed s' motus p que cābitur a. sonus in extremo ei' ad nō gradu terminabit'. igit' infinite remissus erit ille motus in aliq' pte medy per qd extendet: quare cum aer occurrēs illi

motu nō possit eē minoris dēfita tū certa signata dēfita
 te. p q̄rā sup̄pōnē: seq̄ q̄ i aliq̄ pte citra da^m extremum
 mot^o aeris p que cābit a. son^o occurrer aeri potentiori ad
 resistēdū q̄ sit ille mot^o ad multiplicādū sonū: vel salte3
 occurrer cōl^r potēt^r: p p̄ns p q̄rā sup̄pōnē ab eodē ae
 re reflecter ille mot^o: aut son^o ab illo pducit. q̄re tūc cau
 sabit echon. igit̄ rē. ¶ 2° arguit sic. q̄libet son^o aut spēs
 eius p scō3 sup̄pōnē est apt^o ad nō gradū terminari v̄nus
 eius extremū remot^o a pcutiēte: q̄re seq̄ q̄ ipso occurrē
 te aeri eque potēt^r vel potētiori ad reflectēdū nēcio refle
 cter r causabit echon. ¶ 2° h. nō in q̄libz pductiōe soni
 ptialis fit aliq3 echon. pbat. sit aliq3 mediū p qd d3 son^o
 pducit v̄niformis resistētie vt duo: r icipiat i co son^o pdu
 ci a p^o vt q̄tuor: q̄ de se multiplicaret p certā distātiā
 s3 latitudinē terminatā ad nō g^o. quo posito seq̄ q̄ p to
 taz distātiā p quā extēdet latitudo hui^o soni a gradu: vt
 q̄tuor v̄q3 ad gradū vt duo: nō reflecter son^o: aliq3 vt
 q̄ref a pportioe maioris iēq̄litali nō posse puenire acti
 ones q̄cūq3 ipe dicitō remot^o. q̄re rē. ¶ 3° h. pole ē sonū
 p̄mū r sonū ecbō adiuicē p̄tinuari. pbat sic. pono q̄ p so
 laz reflexionē soni causet echon nulla facta reflexiōe ae
 ris siue mot^o ei^o: sic videt pole ex his q̄ dicta sūt in qōne
 pcedēt. quo posito seq̄ q̄ scō3 son^o est p̄tinu^o cū p̄ nulla
 eni ponit cā dīcōdīnatiōis ecbō a sono pcedēt: nisi mo
 tus aeris eē p̄ns q̄ nō p̄it adiuicē p̄tinuari: r a q̄b^o depē
 dent p̄m^o r scō3 son^o: igit̄ nullo exīte motu aeris in parte
 reflexiōis soni vt in casu suppono. nulla ē cā p quā ipe dia
 tur p̄tinuatio ipso3. q̄re rē. ¶ Ex h̄nc inferi q̄ spēs so
 ni i directū pducta: r spēs reflecta q̄ p tertiā suppositiōnē
 echon appellat adiuicē p̄tinuant. pbat. spēs coloris re
 flexa: r spēs p̄ multiplicata adiuicē p̄tinuant. igit̄ a sili p̄
 dicte spēs soni adiuicē p̄tinuant. assūptū p3. nō eni videt
 que sit cā siue dīcōdīnatiōis: cū subm illarū sit v̄nū r cō
 tinue q̄cō3: vt suppono. q̄re rē. ¶ Seḡ v̄lteri^o q̄ aliq3
 echon est eiusdē spēi cū sono p. p3. q̄ q̄ sūt diuersarū spe
 cterū nō adiuicē p̄tinuant. ¶ 4° h. si fiat echon p reflexi
 onē aeris: a cui^o motu depēdet taz p̄m^o q̄ scō3 son^o i esse:
 r p̄tinuari: p̄m^o r echon nō adiuicē p̄tinuant. pbat:
 q̄ mot^o aeris i directū: r mot^o eius in oppositā p̄tē nō p̄it
 adiuicē p̄tinuari. igitur soni ab illis depēdentes nō ad
 iuicē p̄tinuant. r3 n̄ia. cū illi soni ita sint res successiue:
 sicut p̄dicte mot^o: r ab eis i cōseruari depēdentes. assūptū
 v̄o p3. s^o. r s^o p̄hico3. vbi dī q̄ mot^o h̄ry nō p̄it eē p̄tinuū:
 illi v̄o mot^o sūt h̄ry cū sint ex terminis oppositis i termi
 nos oppositos. q̄re rē. ¶ Ex h̄nc inferi correlarie q̄ illa
 n̄ia nō valet. son^o p̄m^o r scō3 sūt eiusdē spēi: r idē i subm
 v̄triusq3: q̄ adiuicē p̄tinuant. p3 in casu h̄nis. nā cū v̄terq3
 son^o sit m̄lta sūt eiusdē spēi: sic q̄libet albedo ē eiusdē m
 spēi cū q̄libet albedie: r tū nō adiuicē p̄tinuant: vt p3 ex
 h̄nc. igit̄ rē. ¶ Et si aliq3 q̄reret nūqd possit aliq3 echon
 eē alteri^o spēi a sono p̄. r̄ndet q̄ sic. accipiēdo large hunc
 terminū ecbō tā p spēi soni reflecta q̄ p sono reflecto. ima
 ginādo q̄ in p̄ncō reflexiōis son^o realis nō ampl^o possit
 multiplicare sonū realē: s3 solū spēs eius: qd ē pole cū dif
 ficili^o sit p̄mū facere q̄ s3. quo posito: seq̄ q̄ p̄m^o son^o
 r echon nō sunt eiusdē spēi: sicut nulla q̄litas realis r sua
 silitudo sūt eiusdē spēi. q̄re rē. ¶ Ex q̄b^o oib^o p3 r̄n̄io ad
 q̄ritū cū aliq3 echon eiusdē sit spēi cū sono p. aliq3 v̄o alte
 rius spēi. r bec de p̄mo articulo.

Quartū ad secundū articulū arguit v̄r
 q̄libet pductio so
 ni sit violēta. r p sic. ad pductiōnē soni requirit pcuties
 r pcutus: r v̄p̄tur: nū p̄currat fractio medij: sed bec oia
 quādā violēta dicit. igit̄ rē. p3 n̄ia. r an̄s ex determina
 tis p̄ns. ¶ Scōdo. q̄libz mot^o tardior in fine q̄ in p̄ncipio
 est violēt^o: mot^o medij p que catur sonus est b̄s. igit̄ rē.

maior p3 cōiter p dīaz iter motū nālē r violētū: r minor
 argf sic. son^o p illū motū causat^o remissior p̄cipit in fine
 q̄ in p̄n^o: vna sola pcutiōe facta: r hoc nō v̄r p̄tingere nisi
 mot^o p que pducit remissior effect in fine q̄ in p̄n^o. igit̄ rē.
 r3 n̄ia. r assūptū p3 exp̄mēto. ¶ In oppositū argf sic. sen
 sus audit^o nālē imutat a sono. igit̄ son^o est p̄ncipiū nālē
 actiūū in cūdes sensus. r3 n̄ia: q̄ p̄n^o nālē passio corrit
 p̄ncipiū nālē actiūū. an̄s v̄o cōiter pcedit. r argf rōne sic.
 sensus audit^o sic r ceteri sensus ex p̄portionato obo: r e^o
 moderata opatiōe p̄cipit: ab excellētis v̄o corripit: r h̄
 nō p̄tingit: nisi q̄ a p̄portionato sono nālē est passio. igit̄
 rē. ex h̄nc v̄o v̄lteri^o arguit q̄ gnātio soni nō est vio
 lenta. Idē argumētū fieri p̄t de sono q̄ echon. ¶ Rū
 det q̄ son^o est res nālē: ei^o tū gnātio ē violēta. p̄mā p̄tē
 pbat h̄ v̄ltimū arg^o: r accipio h̄ rē nālē nō p̄posito ex
 mā r for^o: s3 large put ē res s3 n̄az: r ad aliq̄ finē a nā
 ordiata. scō3 v̄o partē pbat duo p̄ma argumēta. q̄re nō
 seq̄. son^o est res nālē: ḡ eius gnātio nō est violēta.

Sed hic occurrit dubitatio q̄dā. q̄re est q̄
 in vallib^o motib^o r silis
 magis p̄cipit echon q̄ in alijs locis. ¶ Itē q̄re magis p̄
 cipit in domibus inhabitatis q̄ habitatis alijs paribus.
 ¶ Ad p̄mū dī q̄ hoc iō p̄tingit q̄ in vallib^o r montib^o a
 ptibus terre eminētib^o fit fortis reflexio mot^o aeris aut
 soni r fortior q̄ in acre sup̄ planitiē situato. In silis etiā
 fit reflexio fortior pp ramos r stipites multos arborū in
 silis c̄r̄nitiū. q̄ oia reflectunt motū aeris aut sonū v̄l sp̄
 ciez ei^o magis p̄p̄e initiū siue pductiōis q̄ si esset in acre
 libero: r p̄ns q̄ p̄pingor fit reflexio: r in p̄ncō in q̄ son^o
 aut ei^o spēs est fortior p̄tingit magis i p̄dicis locis echon
 audit^o: ad qd ē cōcurrat: q̄ v̄p̄limū i motib^o cauerne cō
 tinēt: in q̄b^o fortē p̄tingit fieri reflexionē: r p̄r fieri ma
 nifestū echon: q̄re aut in p̄cauitatib^o motū r v̄l in qui
 buscūq3 cōcauis corporib^o p̄tingat magis manifestū fio
 ri echon: tactū fuit in expōne textus. ¶ Ad 2° dī q̄ i do
 mibus inhabitatis aer pp longā eius getē quodamō nālē
 reddid̄ immobilis: r p̄ns maioris resistētie q̄ resistit mo
 uenti ip̄m. Item ex lōga gete reddid̄ grossior r magis re
 sistens: q̄re pducto sono in eodē fortior fit reflexio p̄
 pinquor: in initio siue gnātiōis: r sic p̄tingit echon ibidē faci
 liter audiri. o^o hui^o p̄tingit in domib^o habitatis q̄ aer il
 lic ex̄ns alijs pib^o fit subtilior r mobilior pp hoies itē
 habitantes: quare rē.

Ad rationes p̄ncipales. ¶ Ad p̄mam p̄ r̄n̄io
 ex 3° r 4° h̄nc p̄mī articulo. p̄mī
 rō illi^o argumēti pbat. 4° h̄nc: s3 p̄o 2° rōne q̄ videt p̄
 bare q̄ nō ē pole p̄mū sonū r echon nō adiuicē p̄tinuari.
 respondet defendēdo cā^o q̄re h̄nis q̄ ad idē extremū
 terminabit p̄m^o sonus a quo icipiet echon siue imagine
 mur illud extremū esse sup̄ficiē siue p̄ctū: r p̄r dī q̄ sic
 iter motū rectū r reflectū cadet istās mediū qd erit p̄mū
 nō esse mot^o p̄cedētis r v̄ltimū nō eē motus sequētis: ita
 iter sonos ab illis motib^o depēdētēs idē istās itericipiet:
 qd erit p̄mū nō esse soni p̄cedētis r v̄ltimū nō eē soni se
 quētis: cū igit̄ argf. q̄ si p̄ctus siue extremū ad qd def
 nit p̄m^o son^o r extremū a q̄ icipit scō3 est idē: tūc idē son^o
 p̄mū r scō3 adiuicē cōtinuant. negat n̄ia: sic ē de moti
 bus illi^o aeris nō r3 ar^o. q̄re rē. ¶ Ad 3° p̄ncipale p̄cedit
 q̄ ex illis duob^o sonis nō fit v̄nū itēnsiue. ¶ Ad rōnes in
 oppositū cōcedit q̄ plura acci^o solo nūero dīa rē. q̄r̄ v̄o
 itelligi d3 auctoritas in oppositū patuit supius. ¶ Ad cō
 firmationē v̄o p3 in qōne p̄cedēt. ¶ Ad 3° p̄ r̄n̄io ex p̄
 r scō3 h̄nc p̄mī articulo: sed cū argf p̄bādo q̄ a q̄libet p̄tē
 soni pducti d3 fieri reflexio r̄ndet negādo assumptum.
 ¶ Ad p̄firmationē argumēti negat mior. si. n. solū pdu
 ceretur son^o per spaciū pedale vbi pducit p spaciū. r p̄

dū alijs pib^o fieret a p^o valde minoz r remissiozi motu:
 q̄re in fine illius spari pedalis p̄tingeret ip̄m posse refle
 cti: qd nō p̄tingeret si pducit son^o p spā^m. r. pedū: q̄re rē.
 ¶ Ad v̄l^o p3 ex arti^o: r p̄cedit. n. q̄ tā gnātio p̄mī soni q̄
 gnātio echon ē violēta: r negat i^o n̄ia. gnātio p̄mī soni est
 violēta. igit̄ gnātio soni reflecti q̄ echon ē nālē. nō. n. in
 cōcurrat mot^o violētōs aliq̄ mō adiuicē dīari: sicut p3 de
 motu pile ad parietē r de motu reflexo eiusdē: q̄re rē. Et
 sic est finis questionis.

Dico at p̄p̄tū qd nō p̄tingit altero sēsu senti
 ti r circa qd nō p̄tingit errare vt visus coloris
 r auditus soni. Tex. cō. LXIII. Qd. XXIII.

Meritur v̄icifimo q̄rto. v̄trū so
 nus sit p̄p̄tū oib^o audi
 tus. Negat argf sic. p̄ sensus audit^o p̄ci
 pit silētū qd nec ē son^o nec sub eo p̄tine
 tur. igit̄ rē. r3 n̄ia. r a^o p̄ mior: cū silētū
 sit p̄ua: soni sic teneb^o ē p̄ua: luis aut lu
 cis: p̄ maior i v̄o h̄ a p̄ho i ca^o de odore.

¶ 2° acere q̄scēte tā tpe dīci q̄ tpe noctis p̄tingit hoies au
 dire quēdā sibilū i aere q̄ tū nō ē son^o n3 aliq̄ p̄tētū sub
 sono. igit̄ rē. maior appet exp̄ien^o: r mior appet p̄ h̄ p̄ois
 son^o ē ex motu aeris pducit^o r ab eo depēdēs i cē r p̄fua
 n. ¶ 3° acere q̄scēte appōsitō in aere dīgito sentit qdā
 sonū ad itra q̄ tū nō ē son^o cū ad pductiōnē soni regraf
 aerē moueri. ¶ Itē sepe exp̄imur sensus audit^o imitari
 n̄ri sono actuali exīte: ita vt iterdūz appeat hōi audire
 sonū cāpane dato tū q̄ nllā cāpana pulset. q̄re rē. ¶ Itē
 si qd esset v̄a seq̄ref q̄ orgāo sēsus audit^o exīte bñ p̄pato
 ad recipiēdū spēs soni deberet p̄fecti^o r itēnsus son^o audi
 ri. p3 n̄ia de se: s3 q̄ n̄is sit falsū argf exp̄ien^o. hoie. n. doz
 mīte r exīte. p̄p̄e exp̄p̄fationē p̄tingit sonū valde p̄ns
 audiri r iudicari valde maiorē q̄ iudicare tpe vigilie: r
 tū tūc orgānū audit^o min^o bñ p̄paf ad recipiēdū spēs so
 ni vel saltē auditiōnē pp retractiōnē spiritūū ad itra scā3
 tpe soni. ¶ Itē sensu audit^o p se p̄cipiunt sensibilia cōia
 q̄ tū nec sunt sonus nec sub sono cōtenta. igitur rē. tenet
 n̄ia. cū minoz: r maior p3: q̄ per sēsum auditus p̄cipiunt
 tur numerus motus r quies.

In oppositum est p̄hs i^o cap^o. Ddm autes s3
 vnumquēq3 sensum.

Pro solutione istius qōnis. p̄mo ponent
 p̄cambula. 2° h̄nc.

Quantum ad p̄m^o p̄supponant p̄ descripiōes
 obi p̄mī r obi adēq̄ti audit^o si
 miles illis q̄ sūt posite supi^o de obo p̄mo r adēq̄to visus.
 ¶ Alia descripiō sit ista: son^o ē q̄litas auditu p̄ceptibil^o
 pcuties ex violētō motu medij r ab eodē depēdēs nō p̄
 manēt s3 successiue i esse r p̄fuar: in q̄ descripiōe p̄ po
 nit gen^o diffinitū qd aliq̄ mō p̄t pot for^o eius appellari. 2° v̄o
 tāgī finis cū dī auditu p̄ceptibil^o: cuius s3. n. obi p se ali
 cū^o sc̄sus opō p̄pa eius finis dīci p̄t: opō v̄o auditiua a
 sono p se depēdet: vt ē de se manifestū. tāgī ē ei^o cā effi
 ciēs imediata r modus depēdētē r mā sub̄tia ip̄s^o cū dī
 pueniēs ex motu medij rē. cū. n. mot^o sit res successiua a
 q̄ p se r imediata son^o depēdet seq̄ q̄ son^o est res succes
 siua: r p̄ns ab ipso nō p̄manēt: s3 successiue depēdet i
 eē r p̄seruari: q̄re rē. ¶ Alia descripiō sit ista. audit^o est
 v̄o aie exteri^o p̄ soni app̄bēsiua ex motu violētō medij p
 delationē spēs ei^o p̄ aerē ei cōnālē v̄q3 ad neruū expan
 sus in c̄cano auri. Per istaz p̄ticulā exteri^o app̄bēsiua
 ponit dīa iter auditū r v̄tute iteriozē p̄p̄hēdētē sonus.
 ponit dīa iter ip3 r alios sensus exteriōres: cū dī p̄ so
 ni rē. cū aut dī ex violētō motu rē. tāgī ē cā sine q̄ sensus
 audit^o in p̄p̄ia opationē exire nō p̄t. tāgī ē modus i
 mutatiōis audit^o cū dī p̄ delationē spēs rē. tāgī v̄ltimo

p̄p̄tū subm ipsius cū dī v̄q3 ad neruū expansum rē. de
 quo in expōne littere dicitū fuit.

Sed contra descripiōnē soni argf sic. si son^o ē
 q̄litas: aut igit̄ est q̄litas p̄ aut 2°:
 nō q̄litas p̄: vt p3 iducitue: n3 q̄litas 2°: q̄ si sic cū q̄litas
 2° pducit ex actiōe q̄litarū p̄ma3 adiuicē vel ex actiōe
 alicui^o p̄me q̄litaris nō possit pducit son^o sine actiōe ali
 cui^o illaz: n̄is tū ad exp̄ientiā ē falsus: ex sola. n. pcutiōe
 corpoz adiuicē nllā agente de q̄litaribus p̄mīs p̄t son^o
 pducit: q̄re rē. ¶ Itē si sonus eēt q̄litas tūc esset res p̄ma
 nens: cui^o oppositū supius est dictū. ¶ Itē sonus est mo
 tus aeris. igit̄ nō est q̄litas. a^o p3 p̄p̄m in littera di. cum
 aut p̄hibet aer defluere hui^o motus sonus est. ¶ Ad p̄m^o
 dicit q̄ large loquēdo p̄t dīci q̄litas 2°. ¶ Ad rōnes in
 oppositū negat quāz q̄litarē scō3 pducit ex actiōe ali
 cui^o q̄litaris p̄me vel aliqua3 q̄litarū p̄ma3: sed illud di
 ctū veritatē h3 de q̄litate 2° sensibili r p̄manēt: sonus at
 est res successiua: vt p̄ns est dictū: q̄re rē. ¶ Ad 2° negat
 n̄ia. ¶ Ad 3° dicitū fuit in expōne littere.

Prima conclusio. Et si qdā sensibilia cōia
 sint p se auditu p̄cepti
 bilia: nullū tū ipso3 per eūdē p̄cipi p̄t nō p̄cepto sono. p̄
 p3 p3 de n̄icro r motu. 2° v̄o p3 exp̄iētia. exīte. n. oio silen
 tio nō p̄cipet p̄ auditū aliq̄d sensibile cōe neq3 sensibile p
 acciēs. q̄re rē. ¶ 2° h̄nc. sonus ē p̄p̄tū r p̄mū oib^o audit^o. p3
 p̄ma p3 h̄ cōlōnis: cū sonus ab alio sensu exteriōri p̄cipi
 nō possit. 2° v̄o pbat cū sonus p̄ auditū p̄cipi possit nullo
 alio sensibili p̄ ip̄m p̄cepto: sed nihil aliud p̄cipi p̄t audi
 tus nō p̄cepto sono q̄re rē. r3 n̄ia. p̄ descripiōe3 h̄ termini
 p̄mū p̄ posterioz. r itelligo illā r̄fōnē ad cōem intellectū
 p̄ho3 s̄m q̄ exp̄ssum fuit in qōne de p̄ obo visus.

Ad rationes in oppositū r̄ndet. ¶ Ad p̄mā te
 nēdo v̄nū modū loquēdi de q̄ dī
 ctū fuit in illa qōne v̄trū sensibilia cōia sint sensibilia per
 se r̄ndet negādo maiorē: s3 p̄cederet q̄ sensus cōis p̄ci
 piens auditū a sono nō imitari p̄cipit silentiū. si v̄o tene
 re volum^o auditū p se p̄cipere silētū r visus eē tenebre p
 se p̄ceptiū: vt videt velle p̄hs i p̄hs^o locis. r̄ndet r̄n̄
 negādo n̄iaz. sicut. n. p̄les p̄nt esse p̄p̄ie passioēs alicui^o
 sub̄: ita p̄la p̄nt esse oia p̄p̄ia alic^o sensus. dico tū q̄ audi
 tus nō p̄cipet silentiū nisi p̄ns ab eo eēt p̄cept^o son^o. r per
 n̄is s3 silentiū eēt ei^o p̄p̄tū oib^o: nō tū eēt p̄mū: s3 reduci
 bile ad sonū tanq̄ ad p̄mū. q̄re rē. ¶ Ad 2° h̄nc ad medicū
 aliq̄l^o p̄tineat r̄ndet q̄ interdū p̄tingit ex agitatioe hūoz
 aut sup̄fluitatū capitis i locis p̄p̄is tympano auri ac
 rem nālē auri agitari. r̄n̄ r̄n̄ p̄ducit q̄ p̄cipiat p̄ sensū
 auditus. r si q̄ interdū credat p hoc audire cornu aut tu
 baz sonatē deceptio illa fit in sensu cōi cui rep̄ntat son^o p
 modū soni alic^o cornu. aut tube. ad formā igit̄ argumēti
 negāda ē mior cū ille sibilis sit son^o ex motu aeris pdu
 ct^o vt est dīcū: q̄re rē. ¶ Ad 3° dicitū ē in expōne textus.
 ¶ Ad 4° r̄ndet q̄ nullo sono actuali exīte p̄tingit q̄ p
 spēs soni in v̄tute iteriozi reseruatā moueat sensus cōis
 ad p̄p̄hēdētū aliq̄d sonū p̄ modū p̄ntis: q̄ tū nō ē p̄ns.
 sensus tū audit^o tūc nihil positiū actuali p̄cipit: q̄re ne
 gandū ē an̄s h̄ argumēti. ¶ Ad 5° dī q̄ illa hora q̄ hō re
 leuat a sono fit expansio spūuz r calorū nālīs ad exteri
 ra r iterdū sil cū eis mouēt hūozes qdaz r sup̄fluitates
 corporis: ex q̄b^o oib^o p̄tingit cū agitatioe fortī p̄tū iterio
 rum sonū auditū rep̄ntari: q̄re p̄tingit sonū exteri^o r ite
 rius cātum itēnsiōis mō audiri q̄ tpe vigilie son^o exteri^o
 cātus audiret. Dico tū q̄ idē son^o p̄fecti^o r difficti^o p̄cipe
 ref tpe vigilie q̄ tpe soni. Et p hoc p3 r̄n̄io ad formā ar
 gumēti. ¶ Ad v̄ltimū p3 ex p̄ h̄nc. r sic ē finis. q.

Quare pcutio respirati aeris ab anima que
 ē i bis partibus ad vocalem arteriam vor est.

opione: neq; p idē pōt dici p̄mū: tunc. n. v̄tus intellectiva p se pducere sp̄m sensibile: qd est manifeste falsus. ¶ **¶** q̄nter cūq; dicat ex opione segtur q̄ sensus aut intellectus est v̄tus motiva. dicit enī q; bec v̄tus ip̄mit silitudinē vo ci mouendo organa vocis ad formationē ipsi. si v̄o dicat q̄ illa sit v̄tus motiva mirabile est quō illa v̄tus cū nō sit cognoscitiva neq; reservativa de finēs cognoscitivē spēs itelligibile aut sensibile pducere possit. ¶ **¶** 2. arguit sic. spēs itelligibilis est oīo imālis iertēsa 7 v̄r rep̄tās. igitur nō pōt imediate recipi in subo māli 7 extēso q̄le ē aer aut vox in aere exis: mirabile. n. videri d̄s q; spēs itelligibilis in aere possit subitue fundari. Idē ē v̄r idividuū de spē imātiatue aut alteri v̄tutis iteriois: tāte. n. spūalitatē ē illa spēs q; in subo ita māli non d̄z rōnabilr posse imediate fundari. ¶ **¶** si bec v̄tus ex spē exite in imātiatua pducatur aliā in aere in quo vox p̄fert. cū oē agens in remōtū agat ēt in p̄p̄iū: segtur q; alias spēs eidez similes pducit p media iter organū v̄tutis imātiatue 7 illū aerē: 7 p̄ oīs illas pducet in organa alioz sensuū 7 i torū corpus mediū iter organū imātiatue 7 p̄tē illā cozporis in qua pulmo per eius motum in vocalem artariā informat vocem: que omnia sunt absurda: q̄re rē. ¶ **¶** sicut p̄us arguebat segtur q; illa species siue sit intellectus siue sensus violenter imp̄meret voci. 13. d̄na. vt p̄us. ¶ **¶** 3. p̄ncipalr ex opione segtur q; al̄ b̄ntū p̄cipiendo voce p̄ciperet eius significati: 7 sic oīs audiēs hanc vocez lupus p̄ciperet lupū. d̄na. p̄bat. qz spēs rei est nāliter illi: 7 reip̄tatiua: p̄fertis si sit in subo apto nato ad illius ap̄prehensionē: 7 p̄ oīs cū vox sil cūz silitudine lupi trāicat v̄iq; ad v̄tutē oīs extrinātiua: segtur q; manifeste. ¶ **¶** 4. p̄ncipalr arguit: 7 q̄ro nūqd bec v̄tus iterpretatiua sit p̄ se nāliter silitudinē rei rep̄tatiua vel accitāl̄ 7 ex imp̄ōne: 7 si p̄ se: ur q; audiēs hāc vocez buba app̄hendēret aliqd extr secū pillā. 13. d̄na. cū illa v̄tus nullo alio cōcurrente nāliter pducatur in illā vocez buba silitudinē ali cui significati. ¶ **¶** Itē segtur q; ante q; vox equus ipone ret ad significandū equū si plata fuisset hō audiēs illaz debuiset app̄hendere equū aut aliqd aliud significatuz diuersuz ab illa voce: d̄ns ē falsus. 7 d̄na. p̄. vt p̄. ¶ **¶** Itē sequeret q; vna vox nō posset vno tpe significare vnu et alio tpe aliō. d̄ns est falsus: vt p̄. 7 13. d̄na. cū v̄tus nāliter de se ab cui effectiua sit vni f̄m sp̄m 7 non diuersoz ex diuersitate t̄pis pductiua. Si v̄o dicat 2. mō mirabile videt q; ipositio scā. 1000. anis elapsis nūc moueat 7 d̄ct̄r minet iterpretatiua for. ad ip̄mēdū huic voci equi silitudinē eq. ¶ **¶** mirabile v̄r q; ipositio quas facit pla. di stās a for. p mille miliaria moueat v̄tutē aliquā for. ad ip̄mēdū voci silitudinē alicui rei. ¶ **¶** Itē nō appet rōnabile q; vbi nūc v̄r iterptatiua for. hāc vocez equi pducatur silitudinē eq: 7 as p solā ip̄ōne d̄ct̄r iabit ad pducendū alteri rei silitudinē i eādē vel siles vocez.

His relictis pono p̄mā d̄nez. vox. plata defert ad auditū sine silitudie rei extriēte q̄ pillā significat. p̄ 3. p̄ argumēta p̄us adducta. ¶ **¶** 2. vox. plata p̄ accis ducit in cognitionē rei extriēte per ip̄az significatē. ¶ **¶** Pro cui. d̄ns intellectu notādus ē modus quo p̄ aliquā vocez magi venimus in cognitionēz hui rei significatē q̄ illius. Lū enī p̄fert bec vox equi 7 spēs illius vocis pueniat v̄iq; ad auditū for. 7 d̄nr v̄iq; ad v̄tutē imātiatua siue cogitatiua aut intellectū: tunc v̄tus memoratiua h̄ns silitudinē equi mouet eandē v̄tutē magis ad app̄hendendū equū q̄ aliud significatū: pp̄ q̄daz habitate ex assuefactiōe ip̄ressaz tā v̄tuti memoratiue q̄ illi v̄tuti app̄hensive siue fuerit imātiatua cogitativa aut intellectus. p̄ouenit aut bec habitas vt pluri mū per multos actus p̄cedētes ḡbus mediantē nutu vel

signo exteriori mouebatur illa virtus ad app̄hendendū equum: cuius signum est: quia puer in primis annis prolato nomine panis non prima vice panem app̄hendit: sed cum i voce. plata sibi videat deferri panē 7 illū recipiat silitudinē in v̄tute cogitatiua 7 d̄nr in memoratiua. cūz itēz 2. aut pluribus vicibus p̄fert nomē panis cuius vocis silitudo tādē recipit in v̄tute cogitatiua: tūc virtus memoratiua iaz habitata mouet cogitatiua per sp̄m panis in ea referuatā ad app̄hendendū panē: exite tā cogitatiua habitata post app̄hensionē illius vocis ad recipiēdū silitudinē panis: 7 eius app̄hensionē. Doc idē ēt 7 t̄ngit in ḡbus d̄z aialibus sic in catulo: cui ip̄ōne hoc nomē p̄p̄bilus. nō enī p̄ sed pluribz vicibus assuefit i voce. plata app̄hendere sui ipsi vocationē. Itē in pulis galline q; dū sepe iclamat hac voce. ra. mouent ad ap̄prehensionē milui 7 d̄nr ad fugā ipsius. ¶ **¶** Ex q̄b; infer tur q; vbi p̄ hāc voce equus vel sibi silem for. app̄hendit multotiens equus nūc nulla exite spē equi in memoratiua ipsi pillaz voce nō moueret for. ad app̄hensionē equi nisi forte vellet aliqs virtutē iterius app̄hensuz p̄ se ip̄az posse nouā pducere speciem: quod nō p̄ro multū irrōnabile. Dico t̄n q; cā pp̄ quā oēs hoies vnus idiomatis v̄tutis in app̄hensioe equi p̄ hāc vocez equi. siue ipositio autētica i eodē idiomate scā. 7 d̄nr dū aliqs aliū docere d̄z p̄ illā voce app̄hendere equū diuertit se d̄mō. strādo equū aut aliud siḡ faciēdo: vt ex illa voce. plata. sil cū actuali app̄hensioe eq̄ assuefiat v̄tus iterioz app̄hensio post plationē 7 app̄hensioē silis vocis alia vice app̄hendere equū: ex q̄b; oib; p̄z modus v̄tutis h̄ns p̄dicte.

Contra predicta dubitat. pono q; plata: et iam p̄cepta tali voce equi v̄tus memoratiua for. actualr moueat ei cogitatiua per sp̄m leonis ad app̄hendendū leonē. q̄ sit fortioz ad ip̄z re. presentādū q̄ spēs eq cū silitudine illi v̄tis ad rep̄tandū equū. qd iatis est pole. quo posito segt q; for. post app̄hensionē illius vocis statz mouebit ad app̄hēndendū leonem 7 nō eq. 7 p̄ oīs si p̄dicet mod' sit sufficiens segt q; illa vox significat leonē siue ducit in cognitionēz leonē: qd t̄n nō est v̄z: cū h̄ nō faciat nālr neq; p ipositionem. ¶ **¶** Ad hoc r̄h̄d̄t q; ar̄m̄ nihil aliud p̄bat nisi q; p fortioz sp̄m q̄ sit spēs eq̄ ipedit vel ipediti pōt cogitatiua ab ap̄prehensioe eq; p silitudinē ei. cūz hoc t̄n stat q; v̄tus memoratiua mediāte illa spē post habitate iā factā in v̄tute tā cogitatiua q̄ memoratiua actualr p̄cepta tali voce mouere possit cogitatiua ad app̄hensionem eq. dico t̄n q; nō esset icōueniēs hāc vocez equi p̄ quādā assuefactionēz alicui rep̄tare leonē eq̄ b̄n sicut alteri rep̄tat equū. sed hoc nō 7 t̄ngit p̄ autētica nois ipositionē: sic de multis dietioib; cōtigit tā vulgari q̄ litterato f̄mōe. que in vno idiomate v̄nū significat 7 in a. aliud. in eodē ēt idiomate 7 t̄ngit de noib; equocis. 7 de noib; ēt v̄niuois sepe 7 t̄ngit: vt cū aliqs fuerit male doct' 7 male assuefact' ad terminoz significatiōē. ¶ **¶** Ad rōnē i o. in p̄n articuli adductā. d̄r q; vocez aliquā puenire ad auditū sine suo significato p̄ duplr itelligi. vno q; secū nō actu d̄ngat significatū neq; silitudo ipsi. alio q; ipsa nō sit apta p ipōne tā p̄cedentē aut assuefactionē p se vel p accis ducere in cognitionē sui significati. cōcedit igit itelligēdo p̄mō: 7 nō 2. q; vox puenit ad auditū sine significato: 7 cū isertur q; doctrina 7 disciplina rē. d̄r q; v̄z est q; stat ex noib; sine significato p̄mō 7 nō. 2. mō. ¶ **¶** Ad auctozitatē p̄bi cōcedit vt verba iacent 7 cōfirmāt predicta.

Quantum ad 3. articulū q̄r p̄mō pp̄gd est q; voces muliez: vt pl̄ mu sunt acutiores vocibus viroz rē. ¶ **¶** Querit 2. q̄re vox pueri v̄plm est acutior voce ipsi met in virili etate existētis.

¶ Si vox senis acutior est voce ipsius iuuenis. ¶ **¶** Dicitur 3. pp̄ qd est q; voces ifirmoz sūt acutiores v̄plm r̄mū vocib; eoz q̄ fuerint sani. ¶ **¶** Querit 4. pp̄ qd est q; vox vituli ē grauis respectu vocis eiusdem ouis fuerit bos: 7 in etate seniozi 7 t̄ngit: cui' oppositū i alyz aialib; 7 marie in hoie 7 t̄ngit. ¶ **¶** Querit 5. pp̄ qd est q; in adole. scētib; icipitib; coire in p̄ncipio vox exasperat q̄si cōpō sita ex graui 7 acuta: 7 tandem igrossatur.

¶ Pro solutione istoz p̄blemātū supponitur de mēte Arist. in 5. de gnātio ne aialib; q; cā grauitatis vocis est mor' tardus aeris in quo illa vox formaf: 7 cō mor' ei' velox ē cā acuitatis vo cis: hūc cāc alie due adiūgi p̄nt: p̄ma multitudo vel paucitas aeris in quo vox illa formaf. 7 p̄uitas aut magnitudo istri ex cui' p̄cussioe sonus causaf: vel p̄ qd sonus tran sit. v̄r. n. in pauciozi aere alyz pib; sit acutior son' 7 i ml' to grauis sic patere pōt de hoie volutarie strigete vel di larāte cānā pulmonis. ita vt p ip̄az modicus aer aut ml' tus r̄tre possit. ¶ **¶** Itē puo exite istro sonatiuo alyz paribus sit acutior son' 7 cō grauis. p̄ p̄ de cāpanā pua reipe cu magne 7 chozda pua cythare: ex q̄rū p̄cussioe acutior son' causaf. p̄ 2. de canonib; organū miorib; p̄ quos acutior son' trāsit q̄ p̄ maiores. ¶ **¶** Ex his dico p̄ ad 2. q̄sitū q; i pueris cānā plmōis p̄ quā vox trāsit ē strictior q̄ i vi ris 7 d̄nr mior: q̄ritas aeris expellit: in puero ēt calor nālis ē eq̄ itētus sic in ip̄somet iuuenē: vt p̄ de mēte Aucē. p̄ p̄m. 7 p̄ oīs cā refrigerij sui calozis veloci' v̄tus exp̄l sua mouet aerē in quo vox formaf q̄ in viro: q̄re cōcur rētib; his tribus cāis iuicē d̄z in puero vox ē acutior q̄ i ip̄somet iuuenē. ¶ **¶** In mulierib; at̄ occurrit due p̄me cāc .f. p̄uitas siue structura cānē plmōis: 7 d̄nr paucitas aeris p̄cussioe expellit: d̄z q̄ quis i muliere tardioz ēt motus aeris q̄ in viro: t̄n alie due cāe pl̄s faciunt ad acuitatē q̄ r̄ditas mor' ad grauitatēz. ¶ **¶** In senib; v̄o p̄ r̄tinuam ericatioēz q̄ sit a caloze nāli 7 stringit cānā plmōis 7 sit minor: v̄tus ēt motiua lacertoz epiglōtis debilis ē in di larāto 7 stringēdo epiglōti: 7 modicu mouet de aerē: q̄re in eis vox reddit acutior. q̄ ipsi ex̄tib; iuuenib; 7 p̄ h̄ ps ad p̄ 2. ¶ **¶** Ad 3. d̄r. q; in ifirmis ex debilitate v̄tutis paucis attrahit aer: aerē ēt attractū nō tā diu retinēt sic tpe famitatis: in eis. n. facilis iāsmat: 7 p̄ oīs v̄tus certā pulsiua citius iurgit ad im' expellēdū: q̄re attracta certa q̄ritate aeris nō expectat vt ali' attrahat sic tpe sanitatis expectaret. ¶ **¶** Itē ex debilitate v̄tutis eoz epiglōtis debis dilatat 7 stringit: iō pap̄ de aere sufficit mouere. his igit causis reddit vox in firmoz magis acuta. ¶ **¶** Ad 4. d̄r. q; vituli in p̄n: valde latam h̄nt cānā pulmonis 7 debilitat v̄tutis motiue taz p̄ctozi q̄ musculoz epiglōtis ad aerē expellendū tarde mouētis aerē attractuz: ipsi aut in etate p̄cedentibus plus p̄portionabilr in eis auget virtus q̄ cānā pulmonis: q̄re candē aeris q̄ritatē fortius 7 veloci' mouere poterūt: 7 d̄nr vocez formaf acutiorē. secus aut i hoie 7 in alyz aialib; 7 t̄ngit eo q; in eis cānā pulmonis plus p̄portionabilr auget q̄ virtutis expulsiue fortitudo: hui' aut diuersitatis cāz p̄babilr ponere possimus: qz bos est al' valde sicce 7 plonis: q̄re ipo v̄tra pueritiā tendente valde indurat a siccitate cānā pulmonis 7 siue extēsiōne reddit valde inepta: q̄re fortitudo virtutis plus p̄portionabilr in eo auget q̄ latitudo trachee artarie. collr bec solo ab Arist. loco allegato. Alia solutio ibidem collr. v̄z. q; in boue respectu vituli valde ericatur organum vocis: quare tendit sicut chozda. 7 p̄ oīs virtus multū robusta vocis effecti valde acutas: ex hoc p̄o addi alia cā. v̄z. q; pulmone 7 artaria vocali exic. 7 13. aer qui frangit purior est 7 subtilior: qz vaporibus humidis depurat: q̄re redditur facilr mobilis 7 expellit

bilis ad exteriora. ¶ **¶** Ad vltimū r̄h̄d̄t q; in adolefcentibus d̄z coire icipit exacut' calor testiculoz: 7 ab illo calor totius cozporis reddit fortioz 7 acutioz: a caloze v̄o totius magis dilatat membza: 7 d̄nr canna pulmonis: q̄re p eādē de aere plus ipellit q̄ p̄us: ideo vox reddit grauior: videt t̄n p̄us q̄si cōposita ex graui 7 acuta nodūz cōplete dilatata dilatatiōe vocalis artarie: s; 7 t̄ngit exite in dilatari: nodūz ēt p̄fecte s; dimiute ex acuto caloze nāli: appet etiā vox aspera pp̄ difformitatē trachee artarie: a ḡbus d̄n. ei' p̄ribus ericata est humiditas sibi adherens ex p̄cessū etatiuo: 7 in ḡbus d̄sam nō.

Ad argumenta p̄ncipalia. ¶ **¶** Ad p̄m p̄z solutio ex p̄ articulo. ¶ **¶** Ad scōm p̄z solo ex p̄ma distinctiōe p̄mi articuli. cludit enī argumētū talē sonū ēē vocez ip̄oz: s; nō p̄pe sumptā: q̄re rē. ¶ **¶** Ad 3. cū ei' 2. affirmationē p̄z ex cō notato. ¶ **¶** Ad q̄rtū cū eius cōfirmationibus patet ex vltimo notato cū 2. d̄z distinctiōe. ¶ **¶** Ad vltimū p̄z ex 2. articulo. cōcludit enī ar̄m q; vox non est alicuius rei extrinsece per se significatiua: cum hoc tamē de per accis ducere pōt i cognitionē rei significatē ad modū p̄us exp̄suz. Et sic ē finis q̄onis.

¶ Est autem olfatus per medium aut aerem aut aquā. Tex. cōmē. XXVII. Qd. XXVI.

¶ Veritur vigesimosextus. vtrum odor multiplicet spūaliter an realr p̄mediū. 7 arḡ q; realr p̄z mo sic. multiplicat' odoris v̄tus aliquam d̄riaz p̄onis ipedit a v̄to flante v̄tus op̄positā p̄rez. sed hoc cō nō posset nisi odor p̄ mediū realr multiplicaret. ergo rē. ma ioz appet experientia. minor v̄o arḡ: qz si diffusio spūalis odoris posset ipediti a v̄to flante: p̄formiter multiplicatio q̄ sit a caloze i mediū posset ipediti. p̄z d̄na: 7 anis est 2 experientia. ¶ **¶** 2. arḡ sic. cozpora odorifera in multiplicatiōe sui odoris p̄ mediū diminuunt: qd nō esset nisi fieret p̄ multiplicatiōe sui odoris dep̄ditio itrinseca in substātyz eoz: 7 d̄nr realr odores eozz multiplicarent' q̄re rē. maior p̄z experientia. Si q̄s. n. diu teneat pomū i manu odorando cortex ei' corrugat. 7 d̄nr pomū i ei' subā dimi nuit. ¶ **¶** 3. frigiditas ipedit multiplicatiōēz odoris p̄ mediū. q̄ realr p̄ mediū multiplicat'. p̄bat d̄na. qz si solūmō spūaliter multiplicaret nihil lue multiplicatiōi p se resisteret. 7 p̄ oīs nō ipeditet a frigiditate. anis appet experientia. cozpora. n. odorifera p̄s redolent i estate q̄ in byeme 7 p̄s alyz pib; hora meridici q̄ in ortu solis. ¶ **¶** 4. odor multiplicat' rēpozalr 7 successe. q̄ realr seu mālr multiplicat'. d̄na p̄z. p̄ d̄riaz positā iter multiplicatiōēz realem 7 spūalē. anis vero p̄z experientia. cū. n. aliq̄ res icipit fetere citius p̄cipiet fetore ex̄ns in loco p̄p̄iū q̄ ex̄ns in loco remoto. ¶ **¶** Itē si odor so' spūalr multiplicaret segret q; simul posses p̄cipe feridū 7 suanē odorēz. p̄z d̄na. sic a silī cū color nō nisi spūaliter multiplicet: pōt idēz oculus sil p̄cipere nigredinē 7 albedinē cū capz spēs nō adiuicē d̄riē tur. s; q; d̄ns sit falsum arḡ. qz illo dato 7 t̄ngit te sil letari 7 tristari. d̄ns est ipole: 7 d̄na 13. cū suauis odor letificet 7 feridus iferat tristitiā. ¶ **¶** Itē si multiplicatio odoris solū ēt spūalis remoto cozpore odorifero d̄ loco i q̄ p̄us erat statz d̄beret odor p̄ mediū diffusis corrupti. p̄z d̄na. qz q̄litas spūalis ab ei' p̄n? p̄ductiō cōtinue dep̄det in esse 7 cōseruari: vt tactuz fuit sup̄ 7 appet de luic 7 spēs' colozis: s; q; d̄ns sit falsū arḡ experientia. cū. n. tenetur p̄mō aut mufcuz in capsa aliquato tpe. 7 remoto ēt per notabile t̄ps cōtigit odorē sentire. ¶ **¶** Itē q̄r̄ nūqd cū odore sil multiplicet subm eius aut multiplicetur odor sine subiecto. Si p̄imum sequitur intentum. Si scōm dabit

aliqua qualitas sine subiecto. arguit auctate xmentatois
In oppositum arguit auctate xmentatois
 cap: xmento. q. 7. arguit et rōnibus 2 p sic. Si odor solum
 reat' r cū mā multiplicat' tūc nullus odor p'cipi possit
 p sensus odorat' : nō ē falsus. 2 pbat' cōtra sic. sensibile po
 sitū supra sensus nō causat sensationē vt videbit' infra sed
 odor multiplicat' reat' vsq; ad organū olfat' ē cū bñ sensi
 bile sic odor i odorabili subit' exis cū sint oio eiusdē spēi.
 g rē. ¶ Itē si odor multiplicat' reat' B cēt qz vt dicit
 tenētes hāc opōnē cōtinuē a corpe odorabili resoluū fu
 malis euaporatio in q subitue ē odor realis: quo dato qri
 tur cū in oi pre tue camere ptingat sentiri odorē alicuius
 odorabilis vt sulphuris. cā exēpli. nungd illi fumo resolu
 to cedat ex oi pre aer in camera tua exis vel nō. si sic cuz
 ad tue vite p'uationē idigeas aeris respiratiōe sequit' q
 p tunc nō posses viuere in camera tua. si d' q nō seqt' q
 ex oi vel aliq' sui pre fil' est aer cū illo fumo resolutio: 2 per
 nōs erit possibilis illa penetratio corpoz: qre rē. 3. argui
 tur a signo quod xmentato ad ducit' h' Auicē. xmento p'us
 allegato. d. eni q' facto qdā bello in terra grecoz multis
 hoibus interfectis p'igit q' a cad aueribus multiplicat'
 fuit odor p. 500. miliaria q' p' q' tigrides 2 vltures d. itā
 tes ab eis p. 500. miliaria sentientes odorē illoz morte sunt
 ad illā pte vt sumeret nutrimentū: 2 tū nō ē verisile odo
 re sil' cū fumali euaporatiōe a cadauerib' resoluta cē per
 tū spatiū reat' multiplicatū: qz si p possibile oia illa cor
 poza fuissent i fumū resoluta nō potuisset ille fum' ad tā
 tā distātiā multiplicari nec totū illd spatiū replere: qre rē.
In ista questione p determinabit' questū
Quantum ad p' sit' p' sup'pō. sensibile reat' po
 sitū imediate supra organū sen
 sus exterioris nō sentit' ab i: ¶ Dec sup'pō habebit' ista.
 2 p' exp'mēto: qz ligua tua ē sapida 2 silt' neru' gustatiū
 ligue cū sit cor' mixtū: 2 tū nō sentis eius sapore: qre rē.
 ¶ Itē organū tacet' nō denudat' nec p' denudari ab actua
 li calitate ipso viuēte q' tū calitas ab eo nō sentit'. qre rē.
 ¶ 2. sup'pō. nullū aliud estū aut mixtū sub tanta rari
 tate cē pōt sub q' pōt cē ignis simplex. p' fm cōez p'iaz. est
 enis ignis nāl' calissimū 2 rarissimū corpoz: qre rē. ¶ 3.
 sup'pō. nō ē possibilis adequata penetratio corpoz: quoz
 vtrūq; sit p'positū ex mā 2 for'. bec sup'pō de se ps. 2 collr
 ab Arist. 4. p' physico. tractatu de vacuo. ¶ 4. sup'pō. odor
 realis nō pōt cē subitue i aere vel aq' vel alio corpoze sim
 plici: pbat'. qz odor ē q'litat' 2 cāta ex mutua actiōe 2 pas
 siōe q'litatū p'maz. talis aut cē nō potest in simplici. g rē.
 ¶ Itē sic color ē passio mixtū ita 2 odor vt v' d' mēte phi
 in de sensu 2 sensato. g rē. ¶ Ex quo inferi' q' odor realis
 so' ē subitue in corpoze odorabili. aut in fumali euapora
 tione ab i' resoluta. nō. n. v' v' sil' in quo alio possit cē sub
 iectiue. ¶ Et si arguit' h' p'ingit aerē q'iq; fetere sic appa
 ret tpe magne nebule: qd tū nō cēt nisi i aere cēt odor rea
 lis. g rē. ¶ Dicit' q' fetor ille q' sentitur nō ē in aere subie
 ctiue s' in fumis gbusdā putridis eleuatis a terra vel ab
 aq' q' nō sunt estuz simplex s' corpus mixtū. ¶ Idē argu
 mētū fieret de aq' q' apparet iterdū boni vel mali odoris
 2 boni vel mali saporis: 2 silis ē r'isio cū aq' penes nos exi
 stēs nō sit estū simplex: s' mixtū qdā ipfectus ¶ 5. sup
 positio. organū odorat' senties aliq' odorē patiedo ali
 quid recipit ab illo odorē: p' qz nō posses assignare cām
 pp quā tūc p'cipis odorē que p' nō p'cipiebas nisi dicas q'
 organū sensus nūc ē imutatū siue alteratū: sed ois altera
 tio ē ad q'litatē. g de notio ab odorabili recipit q'litatē.
 ¶ Cōfirmat' auctate phi cū. d. q' si odorabile poneret' i
 tra nālū ad huc nō sentit'. cē nisi fieret attractio aeris vsq;

ad organū odorat': 2 B nō esset nisi qz ad pductionē opō
 nis olfatiue oz aliqd i organū odorat' pducti: qre rē.
Prima conclusio necesse est ad pductionē
 opōnis olfatiue in organū
 nū odorat' p' duci odorē spūalē siue ipēm odoris. pbat'
 sic. ad pductionē opōnis olfatiue oz aliqd in organū odo
 ratū p' duci. p vltimā sup'pōnē. aut igif' p' dū' realis odo
 rat' spūalis. a sufficiēte diuisiōe: s' odor realis possit' in or
 gano odorat' nō sentit'. p p'mā sup'pōnē. igif' oz q' sit spēs
 odoris: qre rē. ¶ 2. si odor p' ei' mediū spūalr multi
 plicat' p'ingit tū p certā distātiā reat' multiplicari. p' p
 bui' h'nis p' p' exēpluz Auicē rōps de odore pcepto a tigri
 dibus 2 vulturibus per. 500. miliaria. ¶ Et si d' dicit' q'
 dam q' hoc puenit p tāto: qz vnt' magnus detulit quā
 dam prem fumalis euaporatiōis illoz cadauez vsq; ad
 aues p'dcās: 2 p' nōs scā fuit so' reat' multiplicat': 2 nō spū
 alis. ¶ Cōtra exp'ientia appet q' n' exite vctō: s' oio aere
 gescēte odor p'raue rei sentitur circūquaq; p magnū spa
 tiū: sic p' de partio sulphure combusto: nō tū ē verisimile
 q' hoc p'oueniat ex sola multiplicatione reali per resolu
 tionem fumalis euaporatiōis. g rē. ¶ Cōfirmat'. si sit o
 la multiplicatio odoris realis. q' v' p' odor multiplicat'
 recipiat' in aere subitue vel i fumali euaporatiōe a corpe
 odorabili resoluta. nō pōt dici p'mū. p 4. sup'pōnē. si vō
 dicat' 2. cū in q'libz puncto camere tue ptingat odorē
 pui sulphuris odorare seqt' q' p tūc vel in camera tua nō
 posses respirare vel q' penetratio corpoz cēt possit vt ar
 guebat' post o' q'ōnis: quoz tū vtrūq; ē absurdū. ¶ Itē
 sequit' q' a pua q'itate sulphuris possit resoluū fum' ma
 ioris raritatis illa raritate sub q' possit cē ignis: nō est h'
 2. sup'pōnē. fum'. n. ab odorabili resolut' ē cor' mixtū
 vt satis p' s' oia pbat'. exp'mur. n. q'itate sulphuris mi
 nozē grano frumētū si pburat' sentiri p quālibz pte came
 re magne. 2 p' nōs fm aduersariū ad oēs pte illi' camere
 multiplicabit' fumus ab i' sulphure resolut': 2 tū si totus
 illud sulphur in ignē cōuertere nō possit fieri ignis tāte
 raritatis vt remanētē sola mā sulphuris esset tāte q'nta
 tis q're est totū spatiū p que ille odor sentit'. qre rē. ¶ Cō
 firmat'. qz exp'mur alicui' odorabilis p'auit per lōgū tps
 odorē sentiri. vt p duos aut tres ānos: 2 tū nō est verisile
 q' hoc fiat p' p'tinuā resolucionem fumalis euaporatiōis ad
 oēm illā prem multiplicatē in q' p'cipit ille odor. 2. vō p'
 pncipalis h'nis pbat' exp'i. p'cipim'. n. odorabilia multa
 nullo' aut debilt' sentiri p sensuz odorat' nisi ip'is igne v'
 alio h' calefactis p quoz calefactionē resoluū ab eis fu
 malis qdā euaporatio in q' subitue fundat' odor realis. sic
 p' de thure de sulphure pilis carta 2 cōsilib' mltis. Idē
 p' de odore q' p'cipit i capsa remoto odorabili silt' de odo
 re pomi q' p'cipit in manu corrupto pomo: qd non ex alio
 cōtingit nisi qz remoto odorabili remanet in capsā vel in
 manu fum' qdā ab i' odorabili resolut' in quo reseruat'
 odor realis. s' p' hoc si bñ lauef' 2 abstergat' man' nō am
 plius sentit' odor pomi. qz abstergit' fumus ille a corpoze
 odorabili resolut'. ¶ 3. ad p'cipiēdū odorē nō est neces
 se ab odorabili eleuari fumalē euaporatiōe in q' fundat'
 odor realis. bec h' p'mo p' exp'i' de musco 2 cōsilib'. q'nis
 fortis est odor 2 fortiter mouēs olfatū: nullo tū fumo ab
 eis resolutio. ¶ Cōfirmat'. qz exp'mur muscū pue q'nta
 tis in certo loco reseruatū p lōgū tps valde redolere: nō
 tū videt' rōnabile vt ab eo p'tinuē resoluat' aliq' fum': cū
 in sine tps illi' nullo: videat' dimiūtū in q'ntitate. ¶ Itē
 cōp'ebēdū odorabilia multa tpe itens frigidis valde
 redolere. cōtingit tū p tūc vt ab eis nullus fum' resolu
 tur. quia nec a calore extrinseco nec intrinseco. videtur
 posse p'ouenire: qre rē.
Sed contra p'nes arguit'. qz sequit' q' aliq' odo

possit subito vel in illāti sentiri: nōs v' h' cōem p'ham: po
 nit'. n. oia iter q'litates visibiles 2 q'litates sensibus alijs
 sensibiles: qm q'litates visibiles subito imutat' viuz: alie vō
 q'litates sensibiles successiue imutat' mediū 2 organū sui
 sensus: sed nōa pbat' per ea q' dicta sunt sup'ius de q'litare
 spūali. q' subito et sine re' a mediū multiplicat': 2 p' p'
 p'itatio aliquo odorabili a quo nullus fum' actualr resolu
 nat' subito multiplicabit' spēs odoris vsq; ad organū odo
 ratū: qre subito sentiet'. ¶ Ad B r'ndet' q' dato tali odo
 ratū si p' possibile subito p'itaret' in debita distātia ad
 organū odoratū: vel subito ipedimētū remoueret': p' tin
 geret' q' odor eius subito sentiret': vt ar' pbat'. verūtāmē
 v'plm odorabilia mltiplicat' fumū ab eis resolutū: q' suc
 cessiue mouet' p me' odorabile: et successiue approp'ima
 tur organo odoratū 2 ipedimētū qd ē supra organū odo
 ratū successiue remouet': qre p'igit odorē v'plm succes
 siue sentiri: 2 p' h' credit' cōiter q' nō possit subito sentiri
 qd tū n' p'ito v'p'. ¶ 4. h' odorabile mltiplicat' tā odorē
 reale q' spūales ad maiore distātiā est aptū multiplicare
 tā spūalē q' reale. p' exp'ien'. nā vsq; ad certā distātiā sen
 tit' odor alicui' odorabilis vsq; ad quā nō est verisile pos
 se multiplicari fumū ab eo resolutū: qre rē. ¶ Itē diffici
 lus est odorē reale cū eius subo q' solā qualitatē spūales
 multiplicari. igif' ad maiore distātiā rē. nōa 2 nōs de se no
 ta sunt. ¶ Itē q'libet odor realis est odoris spūalis p se p
 ducitur: 2 nō cō. ¶ Ex p'dictis infero correlative q' dato
 odorabili multiplicatē tā odorē reale q' spūalē: s' al' q' p'
 mediū cedat fumo ab i' odorabili resolutio: nō tū oz totuz
 mediū p qd p'cipit ille odor cedere eius multiplicationi:
 imagiō igit' q' odorabile vsq; ad spatiū bipedale g'ra exē
 pli. multiplicet' fumales euaporatiōe in qua subitue fun
 dat' odor: quā tū nō oz esse orbicularē: imo pōt esse valde
 dimisibiles in p'ibus suis fm diffozmitatē calozis eleuan
 tia. ita vt q'iq; ptingat q' certa ps medij tangēs odorabi
 le nō cedat. vltra vō signatū spatiū odor realis est odoris
 spūalis orbiculariter multiplicatiū: 2 ip'z mltiplicat' vsq;
 ad certā distātiā in qua pōt illd odorabile p'cipi s' in ea
 dez odor realis nō multiplicet': 2 B de p' articulo.
Quantum ad 2. m. Querit' p a q' g'iat' odor.
 ¶ R'ndet' bic sup'icialr 2 bze
 uiter q' calor agēs in hūidū 2 p'miscēs debite ipm cū sic
 co mediāte ei' digōne gnāt quādā q'litatē scōbz sensibile
 semū olfatū q' vocat' odor: 2 iō odor fundat' in sicco sicut
 sapor i hūido: vt ingt. p'hs i sine hō capli cū. d. Est at odor
 sicci sic sapor hūidi. 2 bec est cā: qre fructus an' ipsoz ma
 turationē nō sunt multū odoriferi. nondum. n. calim nāle
 debite p'miscēt hūmidū cū sicco: qre aut nullo: aut debi
 liter redolēt. ¶ 2. difficultas. vñ puenit q' in eodēz odo
 rabili successiue gnāntur diuersi odores q' vident' spē di
 stincti. ¶ R'ndet' q' B pncipalr puenire pōt ex alia 2 a
 p'p'ortioe cali digerētis 2 p'miscētis hūmidū cū sicco vbi
 eni fm datā p'p'ortioē fieret odor suauis ptingit: vt fm
 aliā p'p'ortioē in eodē odorabili fiat odor acutus vel al
 ter' ipēi. ¶ 3. difficultas. vñ puenit q' mltā corpa odozi
 fera multo debilius odorant' tpe intensi frigidis q' aere
 crēte calo. ¶ R'ndet' q' hō apparetur multiplices sunt
 cause q' ad vñā redolēt. p' cā est qz tpe itens frigidis ca
 loz nālis corpis odoriferi retrahit' ad itra vñus centrū fu
 giēs vñū suū: 2 n' pres circūferētiales depaupare calo
 re nāli reducunt' septe ad euaporatiōē: qre debilt' multi
 plicat' odorē seu spēs odoris: quā tū fort' multiplicarent
 aere crēte calo pp expāsiōē calozis nālis ad exteriora.
 2. cā est qz de nā frigidis est cōdensare. cōdensato at corpo
 re odorifero pstringunt' meatus siue porositates p quibz
 fum' alis euaporatio trāsmittit' ad exteriora. 2 sic n' de
 bilius multiplicat' odorē aut spēm eius: oppo' aut' p'igit

calido exite medio: qz de nā cali est rarefacere: 2 n' r' agi
 re poros: qre rē. ¶ 3. cā est qz p fridit' igrossat' mediū
 2 n' reddid' sepius ad recipiēdū 2 multiplicādū odores
 aut spēm eius vsq; ad organū odorat'. ¶ 4. cā ē defect'
 calozis exterioris cōcurrēt' sil' cū caloze nāli ad resolonē
 corpoz odoriferi. que resolo fit a calo 2 ipedit' a frigidō.
 vt collr 4. m'ctauozuz rē.
Ad rationes pncipales satis patere pōt r'isio.
 pbat'. n. rōnes an' oppo' q' odo
 nō solū spūalr s' et v'pl' reat' mltiplicat' cū fumali euap
 oratiōe. 2 B est excessus in 2. h'nc. ¶ Rōnes vō post op'
 nō aliō pbat' nisi q' odor nō soluz reat' multiplicat': s' ad
 ipm p'cipiēdū necio concurrat' ei' multiplicat' spūalis: qd
 in eadē h'nc est cōcessus: qz tū in aliq'bus ipsoz aliq' dif
 ficultates tangunt'. ideo ad qdā sigillatiz r'ndēbo. ¶ Ad
 p' m' cedit' q' v'et' nō ipedit' multiplicationē odoris spū
 alē s' solū reale. ¶ Ad 2. m' cedit' q' illa corugatio siue di
 minutio puenit ex resolonē vaporis a corpe odorifero i
 quo vapore est realis odor. ¶ Ad 3. m' d' q' frigiditas s' sit
 magis ipedit' iua multiplicatiōis realis: et tū aliq' r' ipedit'
 ua multiplicatiōis spūalis igrossat' mediū: sic et spēs co
 lozis debili' ad oculū pueniūt p me' denis rōne fridita
 tis cōdensantis q' p me' rap' alyz pib': 2 ad miore distātiā
 multiplicat' q' medio exite raro. ¶ Ad q'rtū d' q' mul
 tiplicatio odoris successiua ē multiplicatio realis 2 nō spū
 ritalis. ¶ Ad qntū pbat' d' concedēdo nōiam p'mā.
 ¶ Ad rōnē in o' negat' nōa. si. n. spēs iducēs tristitia for
 tius moueat olfatū q' spēs iducēs letitia: tristabit' 2 nō le
 tabit'. si aut' cō' cōtinget. si vō egpōtēter moueat nō tri
 stabit' neq; letabit' olfat'. ¶ Ad aliud p' ex p'cedētibus.
 ¶ Ad vltimū d' q' multiplicatio odoris spūal' nō ē aliud
 q' pductio siue p'feruatio spēi odoris ab ipso odorē i aliq'
 medio: sic in aere vel in aq'. qre nō valet vltimā nōa cum
 ifer' q' aliqua qualitas erit sine subo. Et sic est finis. q.
 ¶ P'auc. n. odorat' hō 2 nihil odorat' odora
 biluz sine letitia 2 tristitia: sic nō exite certo co
 qd sentim'. Tex. cōmē. XCII. Qd. XXVII.
Veritur vige simoseptimo. vtruz
 iter cetera aialia hō p'ra
 ue odorēt. negatiue arg' p sic. aia hūana
 est aialib' alioz aialiu' pfectioz. igif' sibi
 corridere debet pfectioz vtruz: 2 n' r'
 pfectioz vtruz olfatiua. 2 nōa. qz vtruz aie
 ab eadē aia pcedit 2 ab ip'a depēdet i eē
 2 p'feruari. est et tāq; ei' organū ad opatōes ei' pducēdas
 ordinatū. a' vō ē p se notū. ¶ 2. spēs odor' maxie p'ctū pp
 boicm inente. igif' sibi corridere o'z melioz siue pfectioz
 olfatus. 2 nōa. qz fm exigētiā finis opz cetera moderari
 vt ingt lincomēsis. p' p'fectioz. alr. n. nā frustra ordinat' s'
 spēs odor' in bo' hōis tanq; i finē. a' vō colligit' de mēte
 Az. i de sensu 2 sensato cū ingt. hoc qdē odorabile p'p'riū
 hōis est. 2 p' h' odorabile vt p'cedētib' v'bis ibi apparet
 itelligit' odorē sub rōne delectabilis fm se. ¶ Cōfirmat'.
 odorat' hōis a nā ordiat' ad p'cipiēdū odorabile s' duos
 modos delectatiōis. odorat' aut' alioz aialiu' s' vñū t'ri.
 igif' pfectioz ē hōis odoratus q' alioz aialiu'. anis colligit'
 de mēte Az. loco allegato vbi videt' velle q' odorat' hō
 mis ordinat' ad p'cipiēdū odores fm modū delectatiōis
 pp ipsoz odor'. 2 fm modū delectatiōis pp cibū. odora
 tus aut' alioz aialiu' fm modū delectatiōis pp cibū tātū.
 ¶ 3. hō ē t'parti' aialiu'. igif' sibi corridet' t'pamentū p'f'
 cissimū: anis 2 nōa patēt' fm medicos: 2 p'cipue de mente
 Auic. p' p'mi. ca: de p'lonib': 2 n' r' segt' q' organo olfat'
 hōis corridet' optimū t'pamentū iter cetera aialia: qre p'
 secti' odorat' hō ceteris aialib' brutis. ¶ 4. arguit' sic. nā

emus hols pfectior est q̄ tactus alioz aialiu. Igit a fiti odo ratus. t3 n̄a. 2a^m est Aristo. in i^o. 2^a. ca. de odore. ¶ 5° odo ratus hols aliq̄s odoz sp̄s apphēdit q̄s cetera aialia nō apphēdit: 7 oēs sp̄s odoz q̄s cetera aialia apphēdit odoratus hols apphēdit. Igit pfectior ē hols odorat^o q̄ alioz aialiu: n̄a de se p̄s: 7 maior arguit: qz odorat^o hols p̄cipit odoros floz 7 vngnetoz q̄ sunt delectabiles f3 se. 7 nō gr̄a delectatōis cibi: quos tñ nō p̄cipiūt odorat^o alioz aialiu: vt p3 de mētē Ari. loco p^o allegato. mior vō pba rur: qz si aliq̄ sp̄z odoz hō p̄cipere nō possit quas tñ alia aialia p̄cipe possunt q̄ro a te vtrū illū odorē itelligas aut nō. si nō: tūc nō scis q̄ illū odorē alia aialia p̄cipiūt cū no: itia p̄lera p̄suppōat notitiā icōplezā eiusdē rei: 7 p̄ n̄is nō hēs affirmare q̄ istū odorē alia aialia p̄cipiunt. Si vō istū itelligis segtur q̄ p̄cipis p odoratū vel aliq̄ p̄cepisti aliq̄s idiuiduū illi sp̄i odoris: 7 p̄ n̄is hō sp̄m illā p̄cipe re pōt. t3 n̄a fm Aris. 3°: huius. cū ingt. q̄ intellectus nihil itelligit coz: que sunt ex suū sensus. 7 p̄ posterior. cū 3° igt. deficiēte nobis aliquo sensu necē ē deficere sciaz illi^o sen sus: 7 p̄ n̄is non potes sciam vel notitiā scientificaz habe re de aliqua sp̄e odoris nisi p̄cepto aliquo idiuiduo illius sp̄i per organū sensus olfatus.

In oppositum arḡ autate p̄bi in p̄n: capli. de odore. ¶ Itē i de sensu et sensato. cū igt. manifesti ē nob̄ sapoz gen^o q̄ odorat^o: h^o aut cā ē: qm̄ p̄iorē habemus alyz aialibus odoratum.

In ista questione p̄mo p̄mittentē q̄dā. 2° d̄teribā q̄stū p̄ncipale.

Quantum ad p̄m. p̄ notādū q̄ fm aliquos oz ganū in quo opatur opatio ol fatiua ē due ptes carnis aut silēs carni in extremitate ce rebz añrioz exstēs: q̄rū h^o est silis figure capitū duaruz mamillaz: id ab Auic. 7 ab alyz doctozib^o vocate sunt ca rucule mamillares: ex quo ifert^o q̄ organū opōnis olfati ue nō est aliq̄s neruus: p̄ bāt p̄ auctozitate Auic. cū. d. olfatus ē vis ordinata in duab^o carunculis añriozis p̄is cerebz silis mamillaz capitib^o 7c. 2° p̄bant rōne sic. q̄c. qd fm sui subz est ozigo neruoz: sensitiuoz: ad illud nō dirigit aliq̄s neruus sensitiuus: organū olfatus est h^o. igt tur 7c. maior p3 p̄ q̄ nō pōt idē esse p̄ncipiū 7 p̄ncipiātū fm subz respectu eiusdem. minor vō p3 per Auic. capto de anothomia neruozuz. cū igt. nerulus faciens sensus nascitur ab anteriori quod est magis humidus 7 faciens motū a posteriori: quod est magis siccus. ¶ Cū igt oz ganū olfatus sit pars anterior cerebz segtur intentū. ¶ 3° idem p̄bant auctozitate Aristo. is. de aialibus. cū inquit. In istz olfatus 7 visus h̄it coopertozū. cū igitur neruus nō habeat coopertozū: s3 pars anterior cerebz sic. 7 p̄ci p̄ue in boie segtur intentum. ¶ Itē 3° in de sensu instru mentū odoris p̄p̄iū est loci qui est circa cerebz. ¶ Alij vero dicunt ad p̄dictas carūculas mamillares transmuti duos neruos a partibus cerebz sibi p̄pinquis habenti bus oziginē qui sunt organa opatiōis olfatiue: 7 hoc qui dē p̄bant auctozitate p̄bi in de somno 7 vigilia. cū iquit. Nam auz p̄ncipale omniuz alioz sensitiuozuz 7 ad quod tendunt alia patia^o aliqd cōpati necessariū 7 reliqua oia: illoz aut auz aliqd impotēs sit nō necesse est hoc impo tens fieri. ex gbus collr q̄ oēs aly sensus fundant in oz gano tactus quia aliter nō videt: q̄re ex impotentia sen sus tactus sequit^o impotentia aliozum sensuum 7 nō econ uerso. 7 per n̄is cum organū tactus sit neruus segtur cu/ influbet alterius sensus p̄p̄iū organuz esse aliq̄s neruū. ¶ Utraq̄ opinio videt^o p̄babilis q̄ruz cū alteraz ofen dere volueris poteris facile cōsiderare solutionē rōnuz alterius opinionis. ¶ 2° notandū q̄ causa p̄pter quā po/ situz est a nā organū odoratus in anteriori parte cerebz

est qz odor iter cetera sensibilia magnus confert immamē tum cerebro valde lapso ad calim vel frigidum humidū vel siccū. ipsum nimis calefactū in frigidando aut in frigi datū calefaciēdo: sic p3 de odore aromatu rosaz 7 dicit^o vt igt^o banc itentionez nā melius perficere possit: ordina uit in anteriori parte cerebz instrumētū olfatus: ordina uit ē in aialibus respirātibz coopertozū illi organo sic 7 organo visus s3 coopertozū visus. s. palpebre sint fm le mo biles. coopertozuz aut olfatus non. huius aut cā fuit ne p̄pter p̄tinuā aeris attractionē q̄ fit per nares lederetur aut destrueret^o cerebz: quod est fm se mollis sube 7 faci le passibilis: id posita sunt coopertozia tāq̄ defensoria ip̄s que tñ cum aliqd odorat^o per aeris attractionē eleuati. In aialibus vō nō respirantibus nō sunt hō coopertozia. p̄mo qz ipsoz cerebz est substātie durioris: 7 n̄r magis aptum resistere impressioni aeris. scdo qz cū nō attra bant aerem inspirādo non ita faciliter suo cerebro p̄tinu le dens applicatur. ordinauit ē nā viā per quā attractio ne aeris sentit^o odor esse biptitaz p duas nares vt q̄r vna via naris recipit supfluitatē descēdentē a capite p alterā possit aer inspirari. aer enim ispiratus licz fm magnā et ptem descendat ad pulmonē 7 pectus: tamē fm aliquam eius pte ascēdit ad cerebz vt mitiget calozē 7 cerebz ac cidētālē q̄ ascēdit ad ipz ex mēbris sp̄ialib^o 7 nutritiis. ¶ 3° notādū q̄ in boie organū odorat^o ad duo delectabi lia cōphēdētia ē a nā ordinatū. in aialib^o aut brutis fm aliquos solū ad p̄phēsiōē vni^o. s. delectabil^o cibi. puto n̄ q̄ nō icōueniat in aialib^o brutis recipi delectationez rei odorabilis fm se nō tñ pp cibū. s3 delectatio pp cibū sit eis magis manifesta q̄ delectatio odoris pp se 7 i boie fa maior 7 frēq̄ntior delectatio odoris pp se q̄ i brutis. 7 ad hūc itellectū referēda sunt verba p̄bi loco pus allegato. ¶ P̄ma sup̄pō. cerebzuz hols nāliter dispositi recipiunt sue molē maioris q̄tītatis q̄ in alyz aialib^o. p3 de mente Ar. in de p̄tib^o aialiu: cū cā finalis pōt eē maior multū do aut saltē pfectior vtutū aialiu: q̄rū opatiōis i diuersis p̄tib^o cerebz p̄ficiunt. ¶ 2° supponit q̄ tā in boie q̄ in ce teris aialib^o cerebz ē frigidissimū 7 hūidissimū. colligi^o hec sup̄pō ab Ar. in de sono. h̄t ē cōiter de mētē auctozū medicie. cā vō pp quā a nā scm̄ est cerebzū hūidū 7 frigi dū: vt qdā dicūt. est qz si fuisset calz 7 hūidū: tūc ex eleu tione forzi vaporz p actionē calidi in hūidū fuisset scā nu mia illoz p̄mixtio cū spū aiali: q̄ nāl r hūidū esse licet: 7 per n̄is fuisset spūs aialis turbulent^o. 7 ad opatiōes aiales p ducendas iēpt^o sic p̄tigit in hoib^o ebriuz ex forti eleuano ne vaporz a stōaco ad cerebzū q̄ p̄miscēt^o spū aiali. 7 ips reddunt iēptū 7 ipotentē ad opatiōes aiales pducēdas 7 nō so^m ptingeret ipedimētū in delatōe spūs aialis deuo vētriculo in aliū vētriculū: s3 ē in receptiōe q̄ fit in sensū exteriori aut in sensū cōi q̄ ē in pte cerebz añrioz: q̄re cō cludit^o q̄ fm debitū nāe ordinē nō potuit eē cerebz calz 7 hūidū: nō ē potuit esse calim 7 siccū. qz si sic. cū de nā ca lidi sit coagulare seu p̄densare siccū: vt tangit 4° metha roz redderet cerebz solidū dure 7 valde sicce sube. 7 per n̄is inēptū ad recipiēdū spēs sensibiles. q̄re 7c. Si ēt fuit set frigidum 7 siccū: cūz frigidū nāliter sit constrictiū tam humidū q̄ sicci essent in eo due qualitates repugnā tes receptioni specierū in ipso: quare relinquit^o a sufficien ti dione q̄ cerebzuz hols nāliter dispositū debuit esse fri gidum 7 humidum. 7 hoc in cōparatione ad alia mēbz: qd̄ dico pzo tanto: qz vt p3 ex cōi scbola medicoz: oē mē bzum aialis per suā nālem cōplexionē recedit ab equali tate pōderali per calidū 7 hūidū. p̄gdes debuit eē hūi dum vt in eo faciliter posset ipressio sp̄ez causari. 2° de buit esse frigiduz vt per ip̄sationez aliqualem humidū factaz a frigido causaret^o aliquāliter bona 7 debita rēti

tio ip̄ez 7 ex carētia nimis intensi calozis remanent spūs aiales clariores 7 puriores: 7 apti magis ad delationē spe cieri d vētriculo vni^o ad vētriculū alteri^o vtutis. ¶ No: na tñ q̄ f3 auctozes medicie cerebzū plus excedit in hūi ditate q̄ i frig. ¶ Ex qb^o ifert^o q̄ cerebz hūanū cerebro multoz alioz aialiu ē maioris multitudis hūiditatis in opatiōe ad suā molē. p3. cū de se nāl r sit valde hūiduz. 7 cerebro multoz alioz aialiu hūidū: 7 cū hoc maioris q̄ tātatis in opatiōe ad totā molē hols. ¶ Seq̄ 2° q̄ orga nus olfat^o hols est organo pluriū aialiu hūidū. p3. cū ipi^o cerebz sit hūidū 7 in boie situatū est organū odorat^o p pinquū cerebro q̄ in alyz p̄tib^o aialib^o. q̄re 7c. ¶ 3° sup ponit q̄ odor fundat^o in sicco: 7 vtrū sentit^o p eleuationē factā a calido resoluētē a corpe odorabili fumalē euapo rationē. p̄ p3 p Ar. in fine hui^o. c. 2° p3 exp̄tētia. ¶ Ex ista sup̄pōne seq̄t^o q̄ organū olfat^o vebemētē hūidū ē iē p̄ti opatiōis olfatiue. p3. cū humiditas sit tria siccitati 7 odor nāl r fundet^o in mā sicca. 7 adhuc organū vebemen ter fridū 7 bu. ē iēptū. vebemēs enī hūiditas resistit acti oni odoris debētis. pducere spēs p̄p̄iā in organū olfat^o: friditas vō est p̄bitiua multiplicatiōis fumalis euapo ratiōis: si aliq̄ fieret vīq̄ ad organū olfat^o. q̄re 7c. ¶ 4° supponit q̄ sensui olfat^o: 7 vtrū cuiuslibz alteri sensui corrit tēpamētū in q̄litarib^o p̄mis cū q̄ alyz p̄tib^o opatiōes eius in organo sibi p̄p̄iāt apte optie p̄fici: 7 in eo optie p̄fer uari. p3. qz in latitudine q̄litarū p̄maz exp̄tētia in organo ol fat^o rep̄iunt^o extrēa sensui olfat^o maxie discoueniētia. igt iter illa oz respiri mediū optie sensui olfat^o p̄portionatus 7 ita vtrū argui de q̄libet sensu. Inaginoz igt^o cuēdaz gradu hūiditatis sil cū gradu siccitatis sibi p̄p̄iāt eē opti me p̄portionatos ad opatiōes olfatiuas pducēdas. ita q̄ q̄ntiaz modici recedat organū olfat^o a tēpamētū illo rū gradu. aut p̄ intēsiōē siccitatis aut humiditatis non eque h̄n alyz p̄tib^o i eo p̄ficiēt opatiōes olfatiue. ¶ No tātē vtrū alyz parib^o: qz vbi tēpamētū optimo organū ol fatuz cōiungeret^o alia circumstātia eius opatiōis ipeditia aut mala cōpositio vel figura nāl r ptingeret in illo orga no min^o pfecte pducere opatiōē olfatiua q̄ in certo orga no recedēte p̄ humiduz ab eodē tēpamētū.

Quantus ad secundus articulū sciēdū: q̄ de q̄sitouarie sit opiones: ex qb^o adducā solū duas q̄ magis rōnabiles apparēt: q̄s breuiter recitabo neutri ip̄saz cōtradicedo. ¶ P̄m^o modus r̄ndēdi p̄ supponit q̄ aliud ē opatiōē olfatiua eē alia pfectiorē: 7 aliud ē ip̄saz eē itēfiorē. vtrū enī opatio olfatiua itēfior q̄ obz odorabile forzi^o 7 itēf^o trās mutat sensus olfat^o. illa vō pfectio appellat^o: q̄ in pfectio rez opatiōē sui subī finalr ordinat^o. ¶ Ex hac distictiōe iferunt^o due n̄es. p̄ma. opatio olfatiua pfectior est i boie q̄ in aliq̄ aiali bzuto. s3 sic arḡ. opatio olfatiua in boie ad pfectiorē opatiōē finalr ordinat^o q̄ in aliquo aiali bzuto. q̄rū 7c. t3 n̄a ex p̄cedēti distictiōe. 7 assūptū p̄bāt. opa tio olfatiua hols ordinat^o in apphēsiōē itellectiua aut co/ gitatiua q̄ est pfectior q̄ alia opatio aialis bzuti. igt 7c. t3 n̄a cū mior. 7 maior cōir est p̄cessa. cū ois opatio sensus exterioris hols finalr ordinat^o i opatiōē sensus interioris potissime vtutis cogitatiue 7 i opatiōē itellectus. ¶ 2° in plūmis aialib^o brutis opatio olfatiua itēfior ē q̄ in boie. p̄bāt sic. in plūb^o aialib^o brutis vt^o olfatiua for tus 7 itēf^o ab eodē odorabili imutat^o q̄ i boie. igt^o s3 ve ra: t3 ex distictiōe p̄missa. 7 assūptū p3. exp̄tētia de vul turcane: multis alyz aialibus. 7 arḡ rōne sic. organuz odorat^o hols est organo odorat^o multoz aialiu fridius 7 hūidū. p3 per 2° cor^o 2° sup̄pōnis. 7 per n̄is ē iēptū 7 val de resistēs actiōi odorabilis in ip̄suz. p3 n̄a ex correlario tētie sup̄pōnis. q̄re seq̄t^o q̄ idē odorabile itēf^o odorāt

multa aialia q̄ hō. ¶ Ad sensus hui^o n̄is hec opinio itel ligit illud dictū p̄bi. p̄raue enī odorat hō. hec etiā opinio ab solute negabit q̄rta sup̄pōne p̄missaz nisi forte limitet^o ad sensus hui^o scdo n̄is. ¶ 3° opatio olfatiua alicui aiali bzuto est pfectior q̄ olfatiua hols hoi. p̄bāt. qz opatio ol fatiua canis ē pfectior canis q̄ olfatiua hols hoi. igt 7c. assūptū p̄bāt. olfatiua canis meli^o 7 pfecti^o ordinat^o i su/ am opatiōē extatiua q̄ odorat^o hols in cogitatiua hūa naz: eo q̄ canis multas odoz d̄rias p̄phēdit: q̄s nō p̄phē dit hō: multas ē p odoratū distincti^o apphēdit. quare 7c. ¶ Ex qb^o seq̄t^o hāc n̄iaz nō valere. olfatio hols ē pfecti/ or olfatiōe canis. igt^o ē hoi pfectior. ¶ Infert^o vltēri^o q̄ aliq̄ opatio ē absolute altera pfectior: q̄ tñ nulli ē pfecti/ or. p3 cor^o vtrūq̄ ex 7c. nē cū p̄batione ip̄ius. ¶ Multas alias n̄es posuit iste modus loquēdi: quas trāico gratia breuitat^o. ¶ Secūduz vō modus r̄ndēdi p̄ supponit q̄r/ tā sup̄pōne pus positā. ¶ Supponit 2° q̄ illa forma ē p/ fectioris opatiōis olfatiue pductiua cui optimū tēpera/ mentū opatiōis olfatiue cor̄r̄dēs est magis p̄portiona/ tuz: siue min^o v̄s̄p̄portionatū. ¶ Ex quo seq̄t^o q̄ ipoten tia forme ad aliquā certā opatiōē nāl r p̄ficiēdaz aliq̄l r ex natura forme oziginēz contrabit: 7 non solū ex parte organi vel instrumētū. p̄tingit. n. alicui forme instrū opatio nis olfatiue optime pfectuz esse oio v̄s̄p̄portionatum. ¶ Ex q̄ vltēri^o p3 q̄ aptitudo forme ad opatiōē olfati/ uā h̄n p̄ficiēdā oziginē h3 tā ex nā forme q̄ instrumētū: iō. n. aliq̄ forma est opatiōis olfatiue pductiua vel pfectiua. qz illius opatiōis optimū instrū ē illi forme opti me p̄portionatū. ¶ Seq̄t^o vltēri^o q̄ illa forma est iperfe ctioris opatiōis olfatiue p se pductiua: cui organo olfat^o nāl r disposito cor̄r̄det tēpamētū magis distās a tēpe/ ramētū op̄tio illi^o opatiōis pductiua. p3 ex p̄missis. ¶ Ex oibus p̄missis ifert^o illa n̄ r̄siua q̄sito. In multis aialib^o brutis pfectior est pducibil^o opatio olfatiua q̄ in boie. s3 sic arḡ. tēpamētū organi olfat^o nāl r dispositi ip̄s^o hols est multoz aialiu tēpamētū sui organi ab optimo tēpe/ ramētū magis distās. igt^o 7c. p3 n̄a ex p̄missis. 7 a^m arḡ sic. organū olfat^o hols est organo pluriū aialiu frigidū 7 hūidius. s3 odor fundat^o subiue in sicco: 7 vtrū sentit^o post eleuationē vaporalē a calido factū. igt^o 7c. t3 n̄a. ex p̄missis 7 p̄fertim ex correlario tētie sup̄pōnis pus posi te. p̄ ps aūtis p3 p 2° cor^o. scdo sup̄pōnis. 2° vō p3 p3^o sup̄pōne. q̄re 7c. ¶ 2° arḡ a signo sic. plima aialia p̄phēbē dunt odores distincti^o q̄ hō 7 multoz odoz d̄rias p̄cipi/ unt q̄s hō p̄cipe nō pōt 7 a lōgiori distātia idē odorabile cōphēdēt. igt^o s3 vā. t3 n̄a. de se. p̄ ps aūtis p3 de cani/ bus venaticis ineq̄ntib^o leporē p cognitionē odoris eius in via d̄relicti. 2° ps. p3 ē de canib^o p odorē d̄ri sui d̄s̄cer nētib^o ip̄m ab alyz. 3° vō p3 de vulturibus 7 tigridib^o per .500. miliaria p̄cipiētib^o odores cadauez. vt tactū fuit in .q. p̄cedēti. ¶ Ponit vltērius iste mod^o r̄ndēdi 2° con clusionē q̄ recedēte organo odorat^o hols p siccum a nāl i eius tēpamētū 7 p̄portionatissimo forme hūane iperfe ctius pducit^o opatio olfatiua. ¶ Ex quo inferit^o hāc n̄iaz nō valere p hūc recessuz sit organū for. p̄pinquū optimo tēpamētū cū q̄ pōt. pducere opatio olfatiua. igt^o pfectius pducet^o opatio olfatiua in for. q̄ pus. qz licz ita sit: tñ per hunc recessum reddi^o illud tēpamētū p̄tinu magis v̄s̄p̄portionatū forme for. ¶ Dāc tñ n̄ez nō puto ne/ cessariā. sed pōt non min^o p̄babilr dici q̄ organo olfatus for. oio tēperati recedere ic̄p̄iēte a p̄portionatissimo tē/ peramento p siccū per certum tempus plus perficiet^o ad opatiōes olfatiuas pducēdas per appropinq̄tionem ad optimū tēpamētū olfatus q̄ inficiet^o per v̄s̄p̄por/ tionez sui tēperamenti cū for^o for. sicut p3 de boie colico modicuz calidi 7 sicci cerebz pfectius odorante q̄ cōiter

his no agit p i ei hūiditate aut siccū. aliqua ipsaz corūpē do. p3 ex pdictis. cū hoc tñ stat nimis intēfāz hūiditate in/ disponere organū olphat' adeq̄ta receptiōe actiōis odo/ ris in ipm. ¶ Idē ē faceret nimis intēfā siccitas: q̄uis magis disproportionata sit humiditas q̄ siccitas. ¶ Ex his p3 solo ad q̄rtū argumētū sine ad cōfirmationē eius.

His premissis ponit p̄ hūiditate. sensus olfatus i aialib' respirantib': in nō respi rātib' nō sunt aduicē cēntalr siue specificē distincti. p3 p̄ ex aucte p̄bi. in textu rōnib' eius. arguit ēt alia rōne sic. vtriusq̄ sensus idē est obz adēq̄tū. igit nō differūt spē vel gūe. t3 dñā. z assūptū ē manifestū. q̄uis enīz p̄tingat certū odorē pp̄ remissionē ei' ab aliq̄ aialī nō posse p̄cipi: ḡ tñ ab alio p̄cipere. idē tñ odor nūero vel spē notabilr intēfūs ab eodē p̄cipere. q̄re rē. ¶ Et itelligo hñc ad hūc sensus. q̄ i nō respirantib' nō o3 ponere aliud gen' pō' sen sitūe exterioris distinctū a q̄nq̄ ḡnib' cōir noiatas. s. vili auditu rē. qd̄ dico p̄feruādo me ab opione q̄ t3 sensus in hoie z alys aialib' ēē diuersaz spēz rē.

Ad argumenta p̄ncipalia patz rīfio vsq̄ ad q̄ntū. p̄ forma tñ argumētū dī ad p̄m q̄ maior absolute negāda ē: s3 cēt vā vbi illa di ueritas ex p̄e potētiāz p̄uēret. ¶ Ad scd3 negaf' p̄ p̄ cū ille opatiōes nō sint p̄le z cēntalr: s3 p̄ acciōs diuersē: z n̄r negaf' q̄ sentire cū respiratiōe fiat sine medio. regr rīf' enī ad odorōs p̄ceptionē mediū intrīfēcū vel extrīfēcū eius delatiū spēz. p3 de hoc ifra dicēf. ¶ Ad 3° p3 ex di ctis. ¶ Ad q̄rtū dī q̄ q̄uis odor valde discōueniēs nul lā corūpēt q̄litate p̄mā in organo olfat': vt hūiditate vī aliqua hō. ex disproportionē tñ vehemētī quā h3 cū sensu possēt corūpē illū sensū. sic ēt de luie solis p̄tingeret re/ spectu visus hoīs. qdā tñ nō habēt p̄ icōueniētī q̄litatez aliqua spūalē p̄secutiue posse q̄litate aliqua realē iduce/ re: z sibi hūā corūpē. Et alij sunt magi audacter dicētes q̄ nō solū p̄secutiue: s3 p̄ imēdiatē illud fieri pōt. ¶ Ad vltimū p̄cedit rōnē dñā. cē bonā. ¶ Ad rōnē in oppositū negaf' p̄. sic ēt nō o3 idē sit tact' in hoie z leōe: z vterq̄ p̄p̄hēdat obz sub rōne diuētiētis vī discōueniētī q̄ p̄p̄ea idē sit vtriq̄ p̄uētiēs: aut idē vtriq̄ discōueniēs. z sic ēt finis.

Sustabile aut est qdāz tāgibile: z hec est causa quare nō sit sensibile p̄mediū extraneuz corpus. Ter. cōmēt. Cl. **Questio. XXIX.**

Veritur vigesimonono. vtrum sensus gust' a tactu re/ aliter distinguat'. affirmatiue argf sic. potēte diuīguant' p̄ oba ipsarū p̄: s3 sa/ por est obz p̄mū gust' z nō tact'. igit rē. maior appet ex p̄cedētib'. z p̄ miorl p3. est enī tact' solū calitatis vel fridita/ tis hu. vel sic. p̄ se p̄ceptiu'. vt p3 in articulo sequētī. p̄ma vō ps hētur a cōmēta. cōmēto. ioz. hui' scdī. cū igt. Et quē admodū visibile color ē in rei vitate p̄p̄riū visūata sapoz est gustabile i rei vitate p̄p̄riū gustus. ¶ z^o dato opposi to seqf q̄ nō cēt nisi q̄tuoz scūs. n̄s ē dñāz p̄bi i illo caplo. q̄ aut nō sint sensus p̄ter q̄nq̄. z p3 p̄. si gust' realr sit tact'. ¶ 3° si gustus ēē tact' seq̄rēf q̄ sic tact' nō ē sen sus vn': vt p3 in 2. sequētī. sic gust' nō ēē sensus vn'. n̄s est falsū: cū sibi corūdeat solū vna dñetas. s. olce z ama rū. z p̄ n̄s f3 inīaz dñ. in codē. c. ē sensus vn'. ¶ 4° forte dī q̄ l3 gust' inq̄: ū tact' nō sit vn': tñ inq̄tū gust' ē vn'. ¶ 5° s. sit a. tact' i neruo lingue p̄ceptiu' calidi z fridi. b. vō i codē neruo hūidi z sicci p̄ceptiu'. z q̄rit nungd taz a. q̄. b. sit gustus vel nō. s. dī q̄ nō vidēf cā diuersitat' q̄ re magis alter illoz sit gustus q̄ alter. si sic. aut igt ambo

sūt idē gust' aut ali' z ali'. si z^o habet itēdū. si p̄ seqf q̄ a. z b. sūt idē iter se. p3 p̄. p̄ illud cōe p̄m' q̄cūq̄ sūt eadē vni z sūt eadē iter se. n̄s vō ē dñāz p̄bi i illo caplo. de tactu. ¶ 4° si sensus gust' ēē qdā tact' hoc potēstine vidēf ex rōnib' p̄bi i lra. s3 p̄ma vī falsa: qz ex p̄ vī igt q̄ sensibile imēdiatē positū supra sensus sentiri possēt ab eodē. cū velut q̄ tā gustabile q̄ tāgibile sentiri sine me dio. n̄s tñ ē falsus: vt p3 in isto z^o. ¶ Cōfirmat'. tāgibile regrit tā mediū extrīfēcū q̄ intrīfēcū. igit fundamētū illū us rōnis ē falsus. t3 dñā. z assūptū est dñ. in. ca. de tactu. ¶ Cōfirmat' z^o qd̄ opatiōe gustatiūa regrit salua ca ca liguā apposita: q̄ tñ est mediū extrīfēcū. igit rē. t3 dñā. cū miori. maior vō ē cōmēta. cōmēto. ioz. hui' scdī. q̄re rē. ¶ 3° arguit q̄ z^o rō nō p̄cludit q̄ fuit. Sapoz q̄ est obm gustus fundat' p̄ se i hūido qd̄ ē obz tact'. igit gustus ē qdā tact'. ex eodē enī mō arguēdū p̄baref q̄ gustus est vnus quidā z qdā odoratus sic arguēdo. Sapoz p̄ se fundat' in aliquo colorato: z in aliquo odorifero. igit rē. t3 dñā. p̄mū modū arguēdū. z assūptū p3. cū oē illud i quo fundat' sa por sit mixtū: z per n̄s coloratū z odoriferū. ¶ Ultimo tact' a q̄l3 alio sensu separari pōt: z nō ē s. igit rē. t3 dñā. z assūptū p3. de tactu exīte in aialib' ip̄fectus vt vult .p. z^o hui' in plūbus locis. z cōmētor' cōmēto. 31.

In oppositum vidēf dñ. in p̄ncipio capli de gustu. ¶ Ad idē vidētur in cōmētor' cōmēto. ioz. hui' scdī cū igt: z ideo ille sensus nō cōprehendit sapozē nisi cōprehēdat hūozē cū sit pos sibile vt denudēf ab eo: z p̄prehendere hūozē est aliq̄dā gere. vnde ille sensus vidēf aliquis tactus.

In ista questione erūt duo articuli. In p̄mo ponent' quedam ge neralia. In secundo respōdebit' q̄situs.

Quantum ad p̄mū sciēdū p̄ q̄ iuxta cōmētes scīas p̄cipue dñ. z dñ. c. n̄ liuz. sensus gust' p̄ncipalr subīue fundat' in neruo extērio in sup̄ficie lingue vel alicui' mēbz p̄portionalē lingue. me diū vō intrīfēcū ē caro ligue vel p̄portionalē. Dico noiatē vel p̄portionalē. In gbusdā. n. aialib' cū nō sit lingua. tñ aliqd p̄portionalē sic in ciconia z rana z gbusdā p̄cūb'. cū hēant carnē quādā p̄tinuatā ipsoz palato. cui' radix ad cānam pulmōis vel ad isofagus vel ad stōacū terminat'. In gbusdā. n. aialib' ling' vel sibi p̄portionalē ad cānas pulmōis z isofagū p̄tinuat' p̄sertz in aialib' in g' lingua est p̄ duo. s. locutiōez z nutrimentū vt hoib': sic dicit' fuit in caplo de auditu. in aliq̄ vō p̄tinuat' ad isofagū tñ sicut in gbusdā p̄cūb'. z in gbusdā ad stōmacū tātus sic in qdā p̄cūb' de q̄ tāgīf ab dñ. in de historis aialib' nō hñte cānā pulmōis neq̄ isofagū. In gbusdā ēt aialib' due lingue repiunt' vel saltē vna bip̄tita vt i serpētib' ap parēt: in gbusdā vna tātū sic i homie. Itē i gbusdā repit valde lōga vt in aialib' sugentib' nutrimentū p̄ lingua q̄ vt mel' suscipiāt nutrimentū. aliq̄n ipam recurrūt. qd̄am hñt valde breuē. qdā medio mō sic hō. ¶ Scīe^m z^o q̄ l3 gust' p̄ncipalr fundēf i neruo ligue in aialib' hñtib' lin gua. tñ ēt fundat' in palato z i p̄n' isofbagi ligue cōtinuo qd̄ ps expi'. p̄cipit'. n. p̄ neruū palati aliq̄d gustabile. Scit tī ēt manifesta delectatio alic' gustabil' in p̄n' isofbagi. ¶ Notādū 3° q̄ nā ordiāuit saluā circa liguā ad hūc fi nez vt si p̄tingat gustari res aliq̄s actualr siccas mediantē hūiditate saluati possit sapoz ad organū gust' penetrare: q̄ tñ nō hñt possit ligua exīte sicca: cūz sapoz in hūido p̄ se fundēf. colligat' hoc notatū ex cōmētor' z^o hui' scdī. cōmēto .ioz. vidēf velle ēt in eodē cōmēto q̄ gustabile debz ēē humidū vel actu vel potentia p̄p̄inqua.

Dubitat qz videm' res mltas actu siccas p̄cipi p̄ sensum gustus: q̄ tñ neq̄ iunt

actū hūide: neq̄ a salina lingue liq̄fiūt. igit salua nō fuit mēta in p̄p̄hēsiōe sapozis. t3 dñā. qz nō vī necia salua: ni si vt p̄ ipas tanq̄ actu humidā dissoluerēf gustabile sic cus. n̄s autēz patet de lapidibus z multis radicibus sic cis: vt reubarbaro z alijs similibus.

Ad hoc respōdetur negādo n̄s. regr if enīz salua vel vt gu stabile sicū ab ei' hūiditate dissoluat'. vel vt p̄ ipas red/ dat' hūctatū: z n̄r sapoz in ei' extremitate exīns possit i/ mutare organū gustus. in gustabilib' igit pdictis exte/ mitates a salua humectate imutat' sensus gustus. alr di/ ci potē salua nō absolute ēē necias q̄ ad eē opatiōis gusta tiōis: s3 solū quo ad hūc cē: vt. s. gustabile mel' z forti' imu tare possit organū siue sensus ei'. ¶ Nota tñ q̄ l3 tā i ho/ mine q̄ in alijs aialib' habētib' linguā salua ordiēf a nā ḡra opatiōis gustatiue p̄ficiēde: in solo tñ hoie fuit etiā or/ dinata ad locutiōē p̄duciēdā: vt. s. lingua q̄ est inlrm lo/ cutiōis p̄ salua p̄tinue hūctata redderet magi mobilis z n̄r habilior ad locutiōis formationē. hoc notatū aliq̄/ liter colligipōt in. c. de sono. vbi dicim' q̄ lingua i hoib' fuit p̄ duo. s. p̄ gustus z locutiōē: z n̄r ita vī dōz q̄ sa lina q̄ ordinaf a nā ad humectādū liguā in hoie ē p̄pter duo p̄dica. ¶ Notādū 4° q̄ sapoz p̄ncipalr fundat' i hu mido: s3 actiue p̄ncipalr depēdeat a calido. p̄ma p3 p3 de mēte dñ. in p̄n'. c. de gustu. p3 ēt de mēte eiusdē i d' scētū. vbi vidēf velle q̄ subm sapozis ē hūidū aq̄z. pōt ēt per/ suadēri exp̄ientia vtraz: p3 notati: qz videm' p̄ actionē ca loris ignis: aut caloriz solaris in humidū fructuū conti nue fieri diuersos sapozes: in q̄rū p̄ductiōe hūiduz se h3 vt mā: fundamētū sapozis. calm vō solū vt agēs siccus ēt vt terminatiū humidū se h3 aliq̄r passiue in p̄ducti/ one sapozis. ¶ Ex q̄ sequēdā nō in q̄libet humidio posse fundari sapozē: nō enī in hūido simplicis corpis: sed solū p̄positū fundat'. p3. cū regrat' cōmixtiō hūidi cū sicco q̄ fiat a calido p̄miscēte. hoc aut nō fit nisi in mixtis. ¶ Itēz s3 pōt est passio nutrimentū. nutrimentū aut nō est simplex s3 p̄positū. igit rē. maior ē dñ. in de sensu. c. de gustu. cū in/ quit: s3 nutritiuū sapozes aut passio sunt. minor vō ē euf des: z d' gnātiōe. cū igt. q̄ ex eisde gnāmur z nutrīmur . s. ex p̄positis. ¶ Idē ēt conaf' p̄bare p̄ aliq̄s rōnē: s3 an/ tiquos. in de sensu. c. de gustu. ¶ 3° hic dubitat' nungd frigiditas aliquo mō p̄currat ad sapozē gnātiōē. ¶ Rū det' fm aliquos q̄ nō p̄ se: s3 solū p̄ acciōs facit ad ipsoz p̄ ductionē. p̄ se enī fiunt a caliditate p̄miscēte cū sicco ipi' humidū terminatiū. Lū aut aliq̄n p̄tingat p̄ actionē calo ris hūiduz acēru resolui: z aqueū p̄tinue subtiliari: vt si ar magis paratū resolūtiōi frigiditas occurrēs ipedit hu midū aerei dissolutionē: z ipsuz ad hūidū aq̄uz p̄uertit cō stringēdo ēt corp' sapozosuz ipedit suaz p̄tiuz dissoluō/ nē: z n̄r p̄tingit iteri' sapozē p̄duci a calido digerēte aliū q̄ ps ēē p̄ducr': z vplurimū fit sapoz dulcis z p̄guis. q̄re seqf frigiditate solū p̄ acciōs p̄currere ad sapozē gnā/ tiōē. ¶ 4° dubitat': qz vt q̄ alr possint sapozes p̄duci q̄ p̄ actionē calor'. videm'. n. p̄ admixtiōē aliquoz sapozū adimicē: s3 resistare sapozē: sic appet in cōdimētis Ra/ uasū nostri. ¶ Ad hoc rīdēt qdā absolute p̄cedētes q̄ alio mō vī p̄nt' p̄duci sapozes: saltē medij q̄ p̄ actionē ca lidū. addit' vteriq̄ q̄ in illis sapozib' medys remanēt sa/ pozēs extremi in actu. Puto tñ salua eoz r̄cuerētia q̄ so la cōmixtiō nō sit vā p̄ductiō sapoz: s3 p̄ cōmixtiōē diuī/ dum' corpa sapozosa ad minimas p̄tes q̄b' applicatis or/ ganū gustus: aut medio qd̄ ē caro vel p̄portionalē car/ ni sit in iudicio ipi' p̄fusio: vel saltē sensus cōis nō potē/ tis distinguere iter vnū sapozē z aliuz p̄pter istarū p̄tiuz paritātē: z n̄r p̄tingit ip̄z iudicare sensui gust' solū vnuz sapozē rep̄itari. sic a sibi dicēret' de cōmixtiōe mltoz colo

rū iucē q̄ cōir a pictozib' fieri solz. nō. n. ex sola tali cōmix tiōe nou' color gūat'. s3 scā diuīfōie p̄riū diuersoz color vīq̄ ad minia p̄tingit eoz colores apphēdi tanq̄ vnū colo rez. Nō tñ habere p̄ icōueniētī si ex cōmixtiōe corpoz: ha bētiū diuersos sapozes nou' sapoz p̄ acciōs p̄ducere: p̄o q̄to ex tali cōmixtiōe p̄tingeret calorē vnū illoz alteri ap plicari vel eō. z n̄r nouū sapozē p̄duci. q̄re rē. ¶ Ex oī/ bus pdictis pōt aliq̄s facilt' elicere si placeat descriptiō/ nē gust' z sapozis. d̄scribēdo gustū p̄ ei' organū p̄ ei' obz z p̄ finē. rōne cui' datus est aialī. s. rōne nutrimentū. descri bēdo etiā sapozes per cōparatiōē ad gustus ad causas eius per se p̄ductiuas z subiectuz eius.

Quantuz ad scd3 articulū pōit p̄ hec distinctio. sensus gustus ēē quēdā tactū du/ pliciter itelligi pōt. vno q̄ realr sit spēz qdā aut idiuīdu uz ipi'. alio q̄ affinitatē z similitudinē valde p̄p̄inqua hē/ at cū eo i q̄ sibi p̄ari possit tāq̄ aliq̄ magi gnāli. ¶ Sub alijs vbis ponūt qdā hāc distinctiōē. v3. gustū esse q̄ndā tactū z p̄ itelligi: māl'r. s. z formalr. ¶ P̄tia sup̄pō. sen sus tact' z gust' ff magis māles alijs p̄ricularib' sensib': z n̄r ip̄s ip̄fectiōes. p3 cōiter z aliq̄r visuz fuit supe rius. graduādo igit sensus exteriorēs fm ordinē mālitatis z spūalitatē: z n̄r fm ordinē p̄fectiōis z ip̄fectiōis p̄m̄s sensus magis mālis z min' spūalis est tactus: z n̄r ip̄fectiōez. scd3 aut est gust'. ¶ 2° sup̄pō. tā tactus q̄ gust' stus sunt sensus finalr z p̄ se ordinati ad nutrimentū: z id vocat' cōiter tact' sensus alimēti. p3 de mente dñ. i. cap. p̄potētiāz: aut aīe. saltē de tactu. Argf ēt rōne sic. sensus tact' est p̄ se p̄ceptiu' calidi z frididi: hūidi z sicci: q̄ sūt cō ditiōes alimēti fm q̄ alimētuz vt colligif loco allegato. gust' vō est p̄ceptiu' sapozis cōueniētis vel discōuenien/ tis. z sic rōne gust' discernit' diuētiēs nutrimentū a discō/ ueniētī. igit rē. ¶ Alij vō sensus exteriorēs vt visus z au ditus p̄ acciōs ad nutrimentū cōferre p̄nt. odorat' aut z si ad nutrimentū aliquo: ordinet' sic dcm est supi'. imēdiat' tñ z p̄ se magis ordinaf' gust'. vt p3. quare rē. ¶ 3° sup̄pō. qd̄libz organū gust' ē organū tact' z nō eō. p3 cōiter z ex p̄cedēti articulo. organū. n. gust' ē neru' lingue vel p̄por/ tionalis aut loci sibi p̄p̄ing. z idē est organū tact' cū nāl'r gl3 neru' in se subīue hēat tactū. aliq̄d tñ est organū tact' vt in pede vel in manu qd̄ nō est organū gust' sic satis p3. q̄re rē. ¶ 4° sup̄pō. sapoz p̄ se fundat' in hūido p3 ex dēis in articulo p̄cedenti z auctoritatib' ibidē allegatis. Ex q̄ iferf' q̄ sapoz p̄ se fundat' in aliquo p̄p̄rio sensibili. ¶ 5° sup̄pō. tā gust' q̄ tact' fm se nō regrit mediū extrīfēcuz in p̄cipiēdo aliq̄d obm sibi p̄p̄riū. p3 de mente dñ. in lra. z p3 exp̄ientia. apposito. n. vino aut aq̄ aut alia re gustabili hūida sup̄ linguā pōt sapoz ei' p̄cipi p̄ sensum gust' nullo iterposito medio extrīfēcū: q̄re rē.

Sed contra sup̄pōnē illaz stat ar^m an' opposi/ tū. regr if. n. salua ad opationem gustatiūā tanq̄ mediū extrīfēcū de mēte cōmētor' lo/ co p̄ns allegato. ¶ Idē vidēf de mēte dñ. c. nālīū pre z^o caplo de tactu. vbi vidēf velle q̄ organuz gust' idiget salua ad hoc vt sit mediū nō hñs i se sapozes z receptiuū oīuz sapoz. ¶ Ad hoc rīdēt q̄ salua nō regrit absolute ad opationē gustatiūā fm se. qz si sine salua possēt gusta/ bile eq̄ bñ applicari medio intrīfēcū gust' eq̄ bñ sentiref alijs parib'. nō ēt regrit' ad quālibz opatōez gustatiūā: s3 ad meli' gustādū rez sicca. z hec vidēf itērio cōmētor' at/ tributā ēē lingue p̄ bñ eē opatiōis gustatiue: z nō p̄p̄ eē ip̄sius absolute. Et hec eadē vidēf inīa dñ. loco p̄ns al legato. in solutione qōnis quā mouet ibidem.

Sed dubitatur nūquid cūz aliq̄d gustabile sicū: duz: z p̄pectu: sicut la

pio peipit mediare salina iterposita iter ipsius et linguam. agat in salina sapore alique reale. vel agar spes saporis: et dicitur alia spes in mediu organu gustus. Et nungd gustabile agar in mediu intrinsecu. In carne: vel sibi proportionale sapore reale aut similitudine eius. Ad primu dicitur probabile: qd gustabile pot talr ee dispositu: pferri cu sit actu calidu qd pducet lapore reale in salina p que pducet species saporis in organu gustus: hoc sonat dictis Auic. lo co pus allegato. Et ex quo inferi qd salina no solu pot esse mediu in opatiode gustatiua: s; etia obm. p. cu possit esse subz saporis realis. hoc tn no est necessariu: s; vplurimu accidit illud gustabile solu agere spes saporis in salina: et piter in organu gustus. Et dicitur etia iterdu quadaz ptes gustabilis comiseri partibz salina: et ipsa mediante meli applicari carni lingue: ita vt ille ptes agat in sensus no obstate qd in salina nullus pduceref sapor realis neqz spes eius. Et si arguit: qd hoc segr gustu sentire pot se cu medio extrinsecu: qd sentire pot mediate salina in q sola pducet spes saporis. B aut repugnat scie phi. in principio capli. de gustu. vt p3 in expone text. Rndet qd no fuit interio ei negare gustu pice posse p mediu extrinsecu: s; voluit qd mediu extrinsecu no eet necessariu i aprehensioe saporis. et hec vt inia dicit. dmeto. io. hui? scdi. Ad 2m s; filr rñdet qd in carne lingue vel aliqd pportionale pducit pot sapor realis: aut etia sola species saporis. Prima s; gustus e sensus realr siue formalr a qlibet tactu distinct. p3 p rones an oppositu. picipue p pma et secundam. Et qua inferi qd gustus no est qda tact: ita qd sit formalr tact: siue qda: aut eius idiuudu. p3 ex 4o. pnc. Et 2o. s; gustus e qda tact? itelligedo 2o mo. pbat sic. sensus gustus s; se rone organi mediu obri: r rone finis affinitate siue similitudine ppinqua bz cu sensu tact: r fm ill: am se bz ad tactu tanqz ad aliqd magis gnale. igit r. 13. 2o p distinctione pmissas. r ans p3 ex dictis p qlibet pte. p q rone sui heat similitudine ppinqua cu sensu tact. p3 ex suppositioe pma. qd rone finis p3 ex suppone 2o. qd rone organu p3 ex 3o. r rone eiusde organi ppar tactui tanqz aliquo mo magis gnali cu vbiqz est gustus ibi sit tact: r no e. vt parit ex eode supposito. qd rone obri p3 ex 4o. supposito. r qtu ad ide obm ppar gustus tactui tanqz aliquo mo magis gnali: qz humidu in q p se fundat sapor no e obm adeqtu tact: s; sub illo pntef. qd aut rone mediu p3 ex vltima suppone. qre r. Et s; ne segr gustu ee malr tactu ad intellectu coe 3. p3. cu gust? fit subie i neruo i q e tact: r ipse sit cu obo suo p se fundet i ma obina tact. s; i huído. cu ad peipieduz aliqd gustabile sensus gust? regrat huídoz: nungd peipiat huídoz: r dicitur sapor. r videt qd no p pcedetia: cu huídoz sit ppiu obm tact: qd sic videt dicitur dmeto. dmeto. io. hui? scdi. cu ingt. Et io ille sensus n pphendit saporē nisi pphedat huídoz: cu sit ipole vt denudef ab eo: et pphedere huídoz e aliqd tagere. Et 2o dubitaf. nunquid dato qd illa huídoz rone no pcepit gustu ad h qd pcpiat saporē regrat tactu i eode neruo exite pcipe illa huídoz: qd sic videt p auete pus allata. si eni gustus illa huídoz rone pcepit qd a fortiori tact: qd no arguit. sit. n. huídoz rei gustabilis qd itesa pte cu huídoz rone organu gust: r sapor i illa huídoz rone fudar? fit fort: r valde potes ad mouedu gustu: qd satis e pole: qd posito segr qd gustus percipiet saporē: tact? vo no pcpiet huídoz: qd eque frigida vel calida: humida vel sic. no sentim? sensu tactus: vt p3 scdo huius. c. de tactu. qre r.

Ad primum dixerunt qda pcededo pte affirmatiua: r ex hoc videt verius pbare gustu ee quedā tactu. p tuc eet realr tact? vel qdaz spes ei? s; istu vt puto eguocāt de gustu: pformiter tn ad pdi-

eta no teneri d3 ps affirmatiua: s; negatiua. Ad antea dmeto. dicitur qd fuit illi? opionis. Rndeo tn alr qd tellect? eius fuit qd ille sensus no pphedat saporē nisi i. nisi pphedat ipz aliq mo huídoz siue huídoz rone: hoc e veru: vt p3 ex pdictis. no aut fuit ei? itetio vt gustu pcpier huídoz: vt p3 ex vbi ei? dmeto. io. 3. fine. cu bu. cit. Et potabile e coe tactui r gustui. i. qz s; huídoz rone eo est tagibile: r fm saporē est gustabile. Ad 2m filr rone spodef tenedo parte negatiua: vt pbat arg. Ad rone in oppositu p3 ex rñsioe dny pcedetis.

Ad argumeta pncipalia. Ad p. r 2m p3 rone spodio. cludunt. n. pnc. pmas. Ad 3m. s; oino cludat eandē pnc: no tn oino videtur euidez. potuisset eni aduerfari? dicere qd. b. tact? e gust? r no a. qz sapor p se fundat in humido: qd pot peipi a. b. r no ab a. nunqd aut sensus tactus sit vn? videbit in sequentibus. Ad 4m dicit qd no fuit interio phi gustu no regrat mediu: s; itellexit qd tam gustus qz tactus fm se non regrat mediu extrinsecu: r hoc est veru: vt parit de gustu. de tactu vo videbit in c. sequenti. Ad pma dmeto. dmeto. ptebit ibidez. Ad scdo p3 ex pdictis. Ad 5o pcedit ronez Aristot. valere. Ad ronez in oppositu negat dmeto. Ad pbat dmeto negat qd sapor p se fundet i odifero aut colorato. s; solu p accis: qd sapor i illud p accis sit necessariu: eo qd necessario oē mixtu saltē pfectu e aliquo mo coloratu. s; et concederet qd p se fundet in odorifero aut colorato: no tn ex h. pbatet gustu esse vniuz aut odoratu: r no diuersitatis est: qz sapor no solu malr fundat in huído. s; et in eo qd sensibilib: no sic aut fundat in odorifero aut colorato. qre r. Ad vltimu s; cludat veru: no tn oio euidez vi. possit. n. aduerfari? dicere qd ar? pbat gustu no esse duertibilr tactu: no tn pbat gustu no ee qda tactu. Ad autates adductas post o. rñdet. Ad pma qd itellexit ad sensu scdo dmeto. Ad autozitatē comentatoz pte pte similitudine ronez. r pte pte p3 rñsio ad pmi dubium. Et sic est finis qonis.

Dabet aut solone quadā ad hac dubitacione r qd in alijs sensib? sūt pparietates ples vt in voce no solu acume r grauitas s; r magnitudo r paruitas lenitas r aspitas vocis r similia alia. Sūt aut circa colorē dicit h; altere: s; qd sit vnū s; sicut auditui son? sic tactui no est manifestum. Tex. comē. CVIII. Qd. XXX.

Veritur trigesimo. v. p. sensu tactu sit vn? affirmatiua arg? p sic. si no esset sensus vn? h pcipe ptingeret pp rone phi. qz sibi no raru coe respoder dicitas vna: s; ples. i. calm r frigidu: huídoz r siccu. s; s; sensus vniuz est vn? filr auditus e vn? qd? tn diuerfarietates corrñdet. igit r. 13. pna. cu maioz: mior: pbat qd sensui vniuz no solu corrñdet dicitates iter albu r nigrū. sed et iter colorē itensuz r remissuz aut iter pulchru r turpez. dicitates et iter voces graue r acuta r iter puitatez r magnitudine vocis auditui attribuunt. Et forte rñdet ref sicut rñdet pbus in lra: qd quis ples dicitates vniuz r auditui corrñdeant. illa tn dria ad v? obm reducunt: vt dria vniuz ad colorē. r dria audit? ad sonū. dria vo tactus nullum hnt subm siue obm vniuz eis coe ad qd reducuntur. Sed cōtra illa rñsiones arg. aque aceri igni r celo vna dicitatur nā per quā vniuz qd pporuz est spci coloris receptiuū. igit a fortiori sensui tactus pot vnum obiectu corrēspodere coe cōtrarietatibus q sibi attribuunt. dria videt nota. r antedēs habet superi? capitulo de visibilibz

Confirmat. qd r acri est vna nā cois: s; inoia p qua vnūqz e receptiuū spci odoris. igit a sili ambab? dicitur: vnūqz tactus corrñt obm vnū. Quis innoiatu. vel si dicit qd no hēs affigere rone diuersitatis. Itē. ex eadē respō. s; de sequit qd sensus gustus no sit vn?. Ans est falsus. r 2o pbat: qd sensus gustus est pceptiuus saporis. humiditas aut r sapor sunt sensibilia q no ad aliqd obm reducunt. quare r. 13. pncipalr arguit sic. si sensus tact? sit ples aut hoc dngit ex pluralitate organoz: vel medioz: aut obiectoz. Ad idē arguit rone frigiditatis: humiditatis r sicci. no ē rone medioz. Idē eni mediu intrinsecu: vt caro. r idē mediu extrinsecu: vt aer aut aqua e mediu in sentiedo caliduz r frigiduz: huídoz r siccu: vt expietia notat. qd no pluralitate oboz arguit sic. vniuz est sensus vn?. cui tn corrñt oba ppa valde magis diuersa: qz oba ppa tact?. igit r. 13. 2o. r ans arguit: qd vniuz corrñt lux: r color q plus adinuicez eōnialr differūt qz calidū r humidū: aut qz frigidū r siccu. eni pncipalr cōpetit incorruptibilibz: color vo corrūptibilibz: tn. calidū vo r humidū sit eidem spci elari nāl r pncipalr vo frigidū r siccu. Confirmat. qd dato oppo sio sequit qd itellect? in hoie no sit vniuz vna. dria pbat sic itellect? human? oia itelligit vel itelligere pot. igit cu ex diuersitate oboz alicui? vntus iferaf illā vntū ee plures: segr itellectu humanū no ee vnū s; plures. r 13. 2o. et assipit colligif? hui? vbi dicit. itellectu humanū esse oia in potētia: qd itelligit qtu ad cognitionē: ita qd cu: vniuz bet reitellect? human? pot recipere cognitionez aliqlm. Per idē argueret: qd p idēitate vniuz dicitates no d3 argui vntus vntus: neqz diuersitas p diuersitate. cu eni itellect? sit vniuz vna no videt q dicitas vna r pma sibi cor respodeat. Itē. eadē vntus cogitatiua appbedere pot i diuidua. io. p dicitamētoz. igitur a fortiori oia tagibilia ab eadē vntū pphedi pnt. ans est dmeto. in isto 2o. Et 3o pncipalr. si sensus tact? eet ples tuc eēt plures qz qz sensus. Ans est dmeto. in isto. c. d. aut no sunt sensus r. r p3 dria. cu sint duo sensus tact?: r vltra hoc alij qtuoz. i. vniuz: audit? odorat?: r gustus. Et 4o illa vntus est vna cuius itellect? est vniuz: s; in istz tact? est vniuz. igit tact? est vntus vna. mior e manifesta de se. cu idē neruus sit organuz tactus pcpies calm r fridū: humidū r sic. maior aut est cōmētia. dmeto. io. 7. cu loquēs d tactu ipāl. d. qm vnū istz no est nisi vntus vntus. r dmeto. io. 2. idē eni sensus idē h; in istm. Et si duo eēt tact? ppter duas dicitates no ad vnū obm reducibiles q pcpiu p tactu segr qd ples qd duo eēt sensus tactus. Ans est dmeto. in isto. p. dria vo pbat sic. sensatio tactiua dolorosa in solutiōe piniuitatis: q fit cu delectatiōe boza coit? no est sensatio alicuius qlitatis pme: nec ad aliquā istaru necio reducibilibz. igit pter qlitates pmas q a sensu tact? pcpiuunt: sūt aliq alia oba tact? no reducibilia ad aliquā istaru: r p dria non tn duo erunt sensus tactus. r 13. dria. r ans videt de mēte Auicē. s; nālūm. caplo de tactu.

In oppositu est. p. r dmeto. dmeto. io. 7. r. io. 8. caplo de tactu. Ad idē arguit rone sic. cuilibet vniuz sensu corrñt vnū obz pmiuz: s; sensus tactus no est h; qz r. 13. dria cu maiori. cu sensus r oba adinuicez pportioneē. mior vo pbat sic. si vnū eet obm tact?: cu no sit vnū specie spaliūma. vt ps. erit vnū gūe: s; in vnoquoqz gūe est dare vna pma dicitatē: vt habet. io. meta. igit obo pmo tact? vna pma dicitas corrñdebit. Ans est falsus. cu calidū r frigidū. sic. sint due dicitates ad nullā aliā dicitatē reducte.

In ista questione pmo determinabit qdituz. scdo mouebuntur difficultates.

Quatu ad primum articulu sciēdu pmo qd logice respōdēdo ad ppositaz questionē posset se quis facilliter expedire p quo posset poni hec conclusio. Quilibet sensus tactus e vn? r est plures. pma pars p3. sicut qlibet homo est vn? hō: r sic de silibus. scdo vo pars arguit sic. qlibet tact?: cu sit ex sensus in organo ppropo est diuisibilis in partes quaz qd libet est tactus: sed totū est sue ptes collectiue supre. igit qlibet tactus est plures tactus. r sequētia cu maiori. r minor est cōmētarozis pmo pbficoz. r etia cōiter cōcedēda. Itē vero modus respōdēdi sophisticius est r no vadit ad intellectū questionis. querit eni questio pncipalis. nungd idē tactus numero vel spē sit pceptiu? calidi r frigiditatis: humiditatis r sicci: duri r mollis. an vero sit ali? pceptiuus calidi r frigiditatis: alius pceptiuus humiditatis r sicci. Et pmo cuius determinatōe sit pma suppositio. qd libet sensus vnus habet obiectū vnū: quod sibi pmo cor respōdet. p3 ex determinat? supius. sumif eni vntus sensus ab vnitae specifica generica vel numerali ei? obij: qd rē rē. Et 2o suppo. dicitates q ab eode sensu pcpiuunt vel ad vnū obm reducunt: vel altera ad alterā tanqz in aliqd pus. p3 hoc ex suppone pma. aliter eni no esset idem sensus pcpiens vtrāqz dicitatez. Et supponit 3o in qd cuqz neruo e tact? pceptiu? calidi r frigiditatis eodez e tact? frigiditatis r huídoz pceptiu? r e. s; suppo p3 expietia. Et 4o suppositio neru? no denudat a calitate r frigate huídoz r frigate. p3: cu sit ps vniuz. oē aut vniuz cuz sit pfecte mirtū h; i se calitate cu frigate: r huídoz r sic. Et qd inferi nullū neruū posse hēre excellentiā extremā alij cui? sue qlitatis: qz no posset ibi forma corpis vniuz. s; aia dicitari: qre r. Et 5o suppo. cuiz neruo due cor respō det pplexioes p quaz vna calidi r fridi: r p alterā huídoz r sicci est p se pphēsiu? p ps hui? supponis ps. corrñdet. n. sibi pplexio qda resultas ex actiōe qlitatu actiuaruz r alia pplexio resultas ex actiōe passiuaruz: r he due pplexiones sunt abinuice realr differētes. r vo ps aliqliter videtur nota ex p. d. r p. d. in littera q vult tactu ee hēre i qda pportioe media iter qlitates tagibiles extremas. igit cu d3 sentire calitate r friditate sentiet mediate pplone caliditatis cu frigate. r sentiens huídoz aut siccu sentiet mediantē pplone huídoz r sicci: qre r. Et 6o suppo. idē sensus fm spēm determinat r pmetā eadē spē: gbus mediātib? sitas pficiūt opatiōes. hec suppo est p se nota. Et ultimo supponit qd aliud e sensus tact? ee vnū malr aliud e esse formalr vnum. dico. n. in pposito i? esse malr vnū: qru vtrūqz est i eode subo. illa vo formalr esse vnuz dñr q eōnialr sūt idē. Et prima s; sensus tact? pceptiu? calidi r frigiditatis r tact? huídoz r sicci pphēsiu? sūt vn? sensus malr. pbat sic. vtrqz sensus in eodez neruo fundat neqz alter sine altero in subo aliquo repiri pot. igit r. 13. dria. p vltimaz suppositionez. r ans per 3m. i? s; posita est ppter cōm modū loquendi doctoꝝ: quis logice r de vi fermonis ipsa sit falsa.

Sed contra ista dmeto data sequit sensus tact? r sensu gust? i neruo lingue exites ee malr vnū: qd tn vt falsū. p3 dria. cu fundent i eode subiecto ade qte. Itē segr sensu tact? i oculo r sensu vniuz ee malr idē seu vnū: Ans vt irrōnale: r dria nota e p candem rone. Ad h rñderi pot pcededo vtrūqz: quis no sit oioa similitudo. qz licet gust? r tact? sint fil in neruo lingue: in aliquo tn est tactus in quo non est gust? sic in neruo manus: puto et esse probabile qd in neruo lingue possit remanere tactus corrupto tn ibidem gustu saltem tactus apprehensiu? calitatis r frigiditatis. pot. n. nerui lingue pplexio definire in formare illū neruū fm qd e pportionatū in istm opatiōis gustatiue. ipsa tn remanēt fm

ad unitatem virtutis inferioris. id est ut appet de mente metat...

Sed hic insurgit ex vbiis metatoris bona... Sed hic insurgit ex vbiis metatoris bona...

Subabit aut aliq: si oē corp? p fundū b: bec aut est tertia magnitudo: quoz aut corpo...

Veritur trigefimo. vtrū sensus tact? i sentiedo aliqd tā gibile idigeat me: tā extrinsecū q̄ intrinsecū...

In oppositum In ista questione tres erūt articuli. p vide bitur mā pmi argumētū principalis. Secundo materia secūdi. Tercio mā tertū.

Quantum ad p̄m est pncipalis z sepe vtilata sic habebitur tota difficultas quesiri. Quantum ad p̄m est pncipalis z sepe vtilata...

ue: qd tñ est manifeste falsuz: z intentionē p̄ntatoris z hui? Alteri? sequere? oēm domū eē in aere vel in aq̄...

Contra cōclusionēz pora zc. possunt se tāgere f3 eaz sup̄ficies adeq̄te: seq̄ p̄ idē q̄ cadez corpa...

Ad hec motiua z p̄cipue ad p̄m vbi pncipaliter est difficultas vary sūt modi r̄ndendi. qdā. n. dicit q̄ oia corpa dura se tāgentia...

gere: siue ille pres sint alyis pibus rinue siue ab alyis se-
 parate: r redibit eades difficultas. ¶ Si a. r b. eent due
 terre simplices: hec rrisio nullā euidētā hret: nō enīz tūc
 eent porose: qz nullū corp^o simplex i sua nāli dispōne exi-
 stens ē porosus: s; sola mixta vident^r eē porosa. ¶ Itē i ea
 su p̄dicto q̄rendū ē de certo aere qui mouebit ad vniū po-
 rū q̄ vocet^r c. nūqd cū p̄ certā distātiā distet a. c. subito vel
 successeuer^r distātiā p̄rāsibit. r q̄litercunq; dicat redit
 vis argumēti. ¶ Scd̄s modus r̄idēdi p̄cedit q̄ in eleua-
 tione a. r b. cozpoz se adeq̄te tāgentiū aer exteri^o exiis su-
 bito mutabit vsq; ad cētrū: r nō pus attiger iterpōne mediū
 q̄ centrū: r n̄r p̄cedit q̄ aer mutabit i finita velocitate:
 s; ex b̄ nō seq̄t q̄ mot^o ei^o erit solū p̄ istās: in aliquo enim
 instāti a. r b.icipiūt abinuicē elōgari p̄ remotionē de p̄nti
 r i eodē instāti icipit aer mutari vsq; ad cētrū p̄ remotionēz
 de p̄nti. ¶ Et si arḡt r̄risionē sic aer ille est finite po^o ali-
 quātā h̄is resistētā. igit^r mouebit a p̄portioe finita: r per
 p̄is finita velocitate mouebit siue mutabit r nō i finita.
 s; p̄ia. cū velocitas mot^o iteq̄at p̄portioes po^o ad resi-
 stētā: r a^o est notū. ¶ Ad b̄ r̄idēt negādo q̄ resistētā
 sit aliquātā: dicit^r n. q̄ ibi p̄ nō erit resistētā extrīeca: cū
 nihil mediū sit iter superficies a. r b. qd̄ ipedire debeat aut
 tardare motū aeris extrīeci ad replēdū distātiā iter ipa.
 z: ēt nō est aliq̄ resistētā intrīeca: qm̄ aer ille sic r vlr̄ qd̄li-
 bet aliud corp^o nāle nāl̄r inclinā ad fugiēdū vacuū: r per
 p̄is ne detur vacuū for^o illi^o aeris nāl̄r ip̄s inclinabit ad
 mouēdū ad q̄tūcūq; d̄rās p̄onis: q̄re illi motui siue mu-
 tatiōi nō resistet. ¶ L3 iste mod^o r̄idēdi sit valde rōnabi-
 lis: dubitat^r tñ i ip̄s i casu z: vbi a. r b. debeāt de nouo iui-
 cē eql̄r apporimari: ita vt adeq̄te fm̄ coz superficies se tā-
 gāt: tūc n. aer expellendus i finita velocitate expellet^r: qz
 imēdiatē an̄ p̄mū istans r̄actus expellet a centro ad cir-
 cūferētiā illoz cozpoz: s; q̄ b̄ sit falsus arguit sic. aer ex-
 pellēdus ē finite po^o: po^o ipm̄ expellēs est finita: r aliquā-
 ra erit resistētā salte extrīeca. igit^r solū finita r nō i finita
 velocitate mouebit. s; p̄ia vt pus. maior est nota i casu:
 mior vō p̄bat p̄ b̄ q̄ aer lateralis r̄tinue resistet tali ex-
 pulsioni: vt de se ps. aer ēt expellēdus illi expulsiōi resi-
 stit: s; r̄tinue min^o r min^o. ¶ Certi^o modus r̄idēdi v̄tu-
 te hui^o argumēti p̄ncipalis negat^r nē absolute: asserēs q̄
 nulla duo cozpa dura r̄. p̄cedit z: q̄ duo cozpa mollia se
 tāgere p̄nt adeq̄te r eql̄r sibi possunt apporimari vt fiat
 imēdiatē: possunt ēt abinuicē egdistanter eleuari: cā vō di-
 uersitatis hui^o ē rōne finis: vt hec r̄risio. d. Si n. cozpoz durū
 potuisset nos imēdiatē tāgere: tunc ex r̄actu rei dure
 multo facili^o r forti^o r̄tingeret hoiez ledi q̄ cōiter ledat.
 cū igit^r finis quodāmo finis oīuz h̄ iferi^o exiitū: vt col-
 ligit^r z: p̄hy. a. ca. Quā aut nā du^o d̄r. ordinauit nā vt coz-
 pus durū nō possit nobis apporimari sine iterpōne cozpo-
 ris mollis: r n̄r ita dōm v̄r de oibus cozpozib^o duris: cūz
 nō maior rō videat^r de aliquibus q̄ de alyis. b̄ aut nō opoz-
 tuit de cozpozibus mollibus: cum sint alyis paribus debi-
 lioris actiuitatis r facilius cedant q̄ cozpozura dura quan-
 do occurrunt cozpozura nostro.

Ad rationem aut p̄ncipalē in o^o huius r̄idēt
 hec opio: que rō iter ceteras v̄r
 forti^o: q̄ i c. instāti aer itermedius erit potēs sustinere b.
 r negat^r q̄ ille aer erit minozis po^o ad resistēdū q̄ in aliq̄
 instāti ante c. negat^r ēt q̄ b. molaris erit eql̄is po^o ad mouē-
 dū fm̄ q̄ sic erit applicatus: r cā est: vt. d. hec r̄risio: qz aer
 tūc nō resistet in vigore p̄po tñ s; in vigore nāe v̄lis. oīa
 enī cozpozura nālia ex inclinatione cis v̄r p̄pētētiā inclinānt
 ad hoc vt nō def^r vacuūz: neq; aliqd moueat siue mutet^r
 velocitate i finita. r qz alteruz illoz sequeret^r posito q̄ b.
 deberet tangere a. ideo aer in vigore nāe v̄lis tunc plus
 resistit q̄ pus resistet alius aer b. molaris r b. molaris nou

tantū appetet descendere q̄tum pus: r hoc p̄pter inclina-
 tionē nāe v̄lis inclināris ad oppositū descendē. Ex quo
 fert hec r̄risio q̄ nō omne leuius nāl̄iter inclinā ad mouē-
 dū supra grauius neq; oē graue ad mouēdū i fra leue.

Sed contra istaz r̄risionē arguit multiplex p̄ma
 sic. cū quātūcūq; modico aere p̄t
 saluari itentio nāe v̄lis taz modicū aerē sufficit iterponi
 iter a. r b. sed cū i finite modico aere p̄t itentio illius na-
 ture saluari igit^r modicū aerēz sufficit iterponi iter a. r b.
 s; p̄ia. r maior est nota per rōne opionis: minor vō ps cō-
 sideranti: q̄tum cūq; n. modicus aer iterponat^r nō sequi-
 tur alteez duoz q̄ abhorret nā. s. vel dari vacuū: v̄l motū
 aliq̄e esse i finite velocitatis. Ex p̄ntē arguit sic. i finite
 modicū aerē sufficit iterponi ad hoc vt itentio illius nāe
 saluet^r: igitur cū b. molaris fuerit in c. instāti ad huc v̄ter^o
 descendit: qd̄ est i r̄risionēz. ¶ Confirmatur. finis nūc
 in c. instāti: r arguitur sic. b. molaris qui est absolute ma-
 ioris potentie q̄ aer ex p̄p̄ia natura: inclinatur ad mouē-
 dum deorsum cum equalibus circumstantibus vt p̄ntes:
 non obstat itentio nature vniuersalis. igit^r adhuc b. mo-
 laris descendit. q̄ ps aītis nota est p̄ter vltimā: q̄ sic p̄ba-
 tur. itentio nāe v̄lis ita p̄lert^r: si so^o medietas hui^o aeris
 iterponeret sic si totus aer. igit^r non obstat gn. b. molaris
 diuidere possit datū aerē vsq; ad mediū punctū ei^o. r cūz
 erit motus vsq; ad i^o punctū idē argumētū fiet p̄bando
 q̄ v̄terius debeat moueri. ex q̄ inferi^o q̄ ad n^o punctum
 aeris. b. molaris q̄scet. Inferi^o v̄teri^o q̄ p̄ infimū t̄pus mo-
 ueret siue moueri posset cōtinue veloci^o r veloci^o: r tamē
 nūq; cōplere trāsiret spatiū pedale. z: q̄ro. nūqd i. c. instāti
 .b. molaris appetet descendere r diuidere aerē itermediū:
 vel nō. si nō. igit^r aer ille sibi nō resistet. ridiculū. n. cētrū
 cere aliqd resistere alicui ad actionē aliquā. p̄ducēdā: qd̄
 tñ nō itenderet p̄ducere illaz actionē: p̄is tñ est i r̄risio-
 nem: cū dicit aerē resistere in vigore cāe v̄lis. Si vō dica-
 tur q̄ appetit descendere: hoc itēz est i r̄risionē: qd̄ dicit^r
 nō oē graue appetit eē sub leuiori. Ex quo v̄r vel q̄ b.
 molaris in c. instāti nō appetet moueri i fra aerē itercepit.
 ¶ 3° eandē r̄risionē. sint duo molares p̄fecte plani r oīo
 eql̄es. a. b. r ponat^r extremitas superficies a. sup. extremitate
 superficie b. deinde moueat. a. sup. b. motu traxerit: qd̄ est
 valde posse. qz tūc nō oēz p̄cedere alteez illoz duoz icōue-
 nientū. sicut. n. successeiue trahet^r a. molaris sup. b. ita suc-
 cesseiue aer expellet. neq; tñ ex hoc dabit^r vacuū: vt ps. cō-
 siderāti. cū igit^r a. erit p̄fecte tractus vsq; ad alterā extre-
 mitatē superficie b. cōtinue eql̄r vt pono: tūc rō superficies
 .a. tāget adeq̄te totā superficiem. b. igit^r nō obstat nāc iten^o
 v̄lis gn duo cozpa dura se adeq̄te tāgere possint: qd̄ est i
 fundamētū opionis. ¶ 4° arḡt d̄rās quā ponit iter coz-
 pozura dura r cozpozura mollia. qz eadē rō oīo q̄ fit de cozpoz-
 bus duris. p̄t ēt fieri d̄ cozpozib^o mollib^o. si sint. n. cozpo-
 ra mollia p̄fecte plana. a. b. q̄ inuicem se tāgāt: r r̄tinue
 vniiformiter eleuent^r alteez ab altero: seq̄t vel dari vacuū
 vel motū in instāti r i finite velocitatis. ¶ Itē hec r̄risio. d.
 q̄ nō est maior rō de aliquibus cozpozib^o duris q̄ de alyis.
 r tñ ipsamet assignat rōne diuersitatis cū dicit q̄ b̄ nā co-
 dinauit ad salutēz hoīs q̄ est finis quodāmo oīum cozpoz-
 p̄biliū. cū igit^r nō oīa cozpozura dura. sint finis oīuz gnabi-
 lium. seq̄t q̄ sic aliq̄ coz^o mollia ēt aliq̄ cozpozura dura se tā-
 gere possunt. ¶ Videt^r itaq; mibi istas h̄nc in i^o mā esse
 tenēdas. ¶ Prima. si non esset posse duo cozpozura dura
 plana r̄. adeq̄te se tāgere vel eql̄r applicari aut abinuicē
 remoueri. nō ēt esset posse de cozpozib^o mollib^o aut de coz-
 pozura molli r duro. s; ps p̄ aīdicta. ¶ 2°. p̄o forma argu-
 menti p̄ncipalis. dato q̄ duo cozpozura dura r̄. nō possent
 abinuicem egdistanter eleuari aut equaliter applicari
 cum hoc tamen se tangere possent fm̄ coz superficies ade-

quate. ps p̄ vniū ar^o i opionē p̄cedentē. possent enim coz-
 superficies ad equari p̄ motuz tractus vniuz sup alterā. r p̄
 silem motū possent altera superficies ab altera successeiue re-
 moueri: q̄re forma argumēti p̄ncipalis nō valet cū argue-
 batur q̄ si duo cozpozura dura r̄. possent se tāgere ad equa-
 te nūc possent egdistanter r̄. ¶ 3°. concessio q̄ duo coz-
 pozura plana dura in aere vel in aqua exiitā possint adinu-
 cem eql̄iter applicari ita vt aliq̄ se tangāt s; coz superficies
 planas ad equate r q̄ possint egdistanter abinuicē
 remoueri: nō sequit^r q̄ vel dari possit vacuū vel aliquod
 mobile mouebit i finita velocitate. s; p̄aretur ex solone
 argumētū. cū igit^r q̄rit^r v̄truz aer in circūferentia exiis eq̄
 cito deueniet ad cētrū sic ad punctū mediū d̄r q̄ nō lo-
 quēdo de aere totali: s; glibet qui aliq̄ veniet ad cētrū
 pus deueniet ad punctū mediū: r cū iserit q̄ in tpe medio
 dabit^r vacuū negat^r p̄ia: qz cito erit aliqs aer in p̄cto
 medio tā cito erit alius in centro: r modus est iste. Sim^o
 nūc in aliquo instāti in quo b. elōgatū est ab a. p̄ certā distā-
 tiā q̄ sit pedalis. r diuido illū aerēz in p̄tes p̄portionales
 mioribus terminatis ad superficiē a. q̄ diuisio fm̄ lōgitudi-
 nē distātiē a. b. vsq; ad a. diuido ēt istud temp^o in q̄ b. trā-
 sinit totā illā distātiā pedale: in p̄tes p̄portionales mior-
 ribus terminatis ad istans in quo icēpit b. elongari ab a.
 r sit ita q̄ b. cōtinue vniiformiter moueat. tunc n̄r dico
 q̄ in illa p̄te hore q̄ terminat^r ad instās p̄is p̄ pars p̄por-
 tionalis hui^o aeris moueat a circūferentia ad centrum
 successeiue: r pus ad punctū me^o q̄ ad cētrū. in eodē tñ tē-
 pore cerat iā z: ps aeris h̄ replēs distātiā a circūferētiā ad
 cētrūz. in z^o p̄te hore moueat z^o pars aeris a circūferen-
 tia ad cētrū. pus tñ ad punctū me^o: in eodē tñ tempo-
 re ita erit z^o pars illius aeris a circūferentia vsq; ad cētrū
 r sic in infim^o. ¶ Ex quo seq̄tur q̄ i finita velocitate moue-
 bat^r aliqs aer. qz z^o ps p̄portionalis aeris in duplo mi-
 nori tpe distātiā a circūferentia ad cētrū q̄ p̄: r z^o in du-
 plo miori tpe qz z^o. r sic i i finite: r p̄ p̄is si finis in instāti
 in quo b. icēpit eleuari ab a. concedenduz est q̄ imēdiatē
 post hoc in finita velocitate mouebit^r aliqs aer: imo plus
 q̄ aliqs totus aer cathegozeumatice imēdiatē post hoc i
 finita velocitate mouebit^r: qz quacūq; velocitate moue-
 bit^r ps mouebit^r totū: nō tñ i finita velocitate mouebitur
 fm̄ q̄libz ei^o p̄tē. Neq; cōcedendū est q̄ mouebit^r velo-
 citate i finita: qz si sic detur illa velocitas r sit d. certū ē q̄
 d. habebit eē in aliquo subo adeq̄te v̄puta in aliqua p̄te
 huius aeris: sed q̄cūq; detur i^o erit velocitas finita: vt ps
 intuenti: r in hoc differit ille modus r̄idēdi a z^o mo pus
 recitato. Similr r̄idēt ad alium casum vbi debeant. a. r
 b. equaliter applicari q̄ aer qui expellet^r successeiue r pus
 ad punctū mediū q̄ ad circūferentiā expellet^r: cōceditur
 tñ q̄ imēdiatē an̄ p̄mū istans r̄actus i finita velocitate
 expellet^r aliqs aer: imaginando s̄l̄r sic in solone p̄ceden-
 tis casus est dictū. ¶ Et si arḡt sicut. p̄ arguebat^r q̄ late-
 ralis aer cōtinue resistet s̄l̄r cū intermedio: lateralis aut
 cōtinue erit eiusdē potētē: s; itermedius diminuef vsq;
 ad nō gradū: q̄re dabit^r certa p̄portio finita. r nulla maio-
 ri illa mouebit^r b. v̄sus a. r p̄ p̄is falsus est q̄ imēdiatē an-
 te p̄mū istans cōtactus i finita velocitate mouebit^r aer.
 Ducit^r p̄ p̄babilr q̄ ar^o so^o p̄bat q̄ b. nō i finita veloci-
 tate mouebit^r. qz a. p̄portioe finita non p̄t imēdiatē i finita
 puenire velocitatis: cū b̄ tñ stat q̄ ab illa ex p̄nti r media-
 te i finita velocitas pueniret in aere q̄ ex p̄nti mo^o ad mo-
 tū lapidis. ¶ Ad scd̄az rōne p̄ncipalē dicit^r q̄ si ita de scō-
 r̄tingeret q̄ a. r b. se tangerēt ad equate r sine aliqua ipo-
 r̄ vel suaz partiū eleuatione ponerent^r in aqua: deinde
 extraherent^r: q̄ superficies coz nō essent humecte: verūta-
 men quāsi semp oppositū repitur: qz raro r valde difficil-
 ter reperiri possunt duo cozpozura dura talr applicata. r̄tin

gir ēt q̄ aqua igrediatur p̄ porositates illoz cozpoz p̄trā
 seundo vsq; ad superficies se tangentes vbi fuerint porosa:
 expientia tñ aliq̄ notum fuit q̄ eleuatis ab aqua duo-
 bus cozpozibus iuices applicatis fm̄ coz superficies saltē
 alique partes q̄ erāt melius applicate remanserūt sicce.
 ¶ Per hoc r̄idēt ad auctozitatē p̄bi q̄ itellerit illud
 v̄p̄lm̄ euenire q̄ cozpozura posita in aqua reddant^r hume-
 cta fm̄ coz superficies: s; oppositū r̄tigere possit. Uel dica-
 tur vt dictum fuit in expōne textus q̄ in illa p̄te locutus
 fuit ingiuitue tñ r nō determinat. r ita videt^r exponere.
 Themiſtius r Alexander. r hoc apparere p̄t r̄siderātū il-
 lū textus. ¶ Ad cōmētatorē dicerēt aliq̄ q̄ ipse illi^o opio-
 nis fuit. Uel dicit^r p̄t sic ad auctatē p̄bi est dictuz.

Quantum ad scd̄m articulū p̄ est sciendū q̄ i
 p̄posito illud appellat^r mediuz
 intrinsecū in sensu tactus qd̄ est ps aialis qua imēdiatē fit
 opatio tactina vt caro: illud aut extrinsecuz medium ap-
 pellatur quod non est pars ipsius aialis vt aer vel aqua.
 ¶ 2° distinctio. sensuz tactus idigere medio extrīeco in
 sentiēdo du^o itelligi p̄t. vno q̄ illo idigeat ad nouā sen-
 satiois p̄ductionē. alio mō q̄ i^o indigeat absolute siue ad
 nouāz sensationē. p̄ductionem siue ad ipsius r̄seruati-
 onem. ¶ Ex hac distinctioe qd̄a ponunt hāc h̄ncm. sensus
 tactus nō absolute indiget medio extrīeco. p̄bat. suppo-
 sito sicut credūt esse v̄p̄ q̄ remoto sensibili possit p̄cer-
 tum t̄pus sensatio in sensu cōseruari postq̄ fuerit a sensi-
 bili p̄ducta. r per idē ēt remoto medio. quo admissio seq̄t^r
 q̄ cū in a. tactum fuerit p̄ducta sensatio per me^o. b. pote-
 rit. b. mediū r qd̄libet aliud corūpi remanētē sensatione
 in a. tactu: q̄re seq̄tur r̄clōnes esse verā. ¶ Dec^o. p̄ siue
 ritate supponit vnuz valde du^o s; defendi possit. s; q̄ sen-
 sus exterior sentire possit i absentia sensibilibz exterioris.
 s; qd̄d fuerit de isto: ipsa vadit ad itentōez nostre q̄onis.
 est. n. p̄ncipalis difficultas nūqd tāgibile extrīecū de no-
 uo p̄ducere possit sensationē in sensu tāgēdo imēdiatē
 mediū intrīecū sine r̄ursu medij exterioris. ¶ Pro cui^o
 determinatiōe sciendū q̄ in b̄ sunt oppositi modi loquēdi.
 vno est cōmētatoris cōmētō. i. s. secūdi de aia. p̄ cui^o opione
 ponit^r hec distinctio. sensuz tact^o idigere me^o extrīeco du-
 pliciter itelligi p̄t. s; p̄ se. r p̄ accūs. in p̄posito d̄r tact^o p̄
 accūs idigere me^o extrīeco cū nō rōne sui. aut opationis
 sue. s; rōne alteri^o cāe extrīecee indiget i^o et p̄o^o itelligit^r
 ipm̄ indigere p̄ se. ¶ Prima. ad opationē tactiūā p̄du-
 cendā tact^o indiget medio extrīeco. p̄batur auctozitate
 p̄bi caplo de tactu. r rōne ei^o arḡt sic. oē sentiēs aliq̄d tan-
 gibile sentit ipm̄ in aere vel in aq; s; iter cozpozura exiitā i
 aere necio est aer medi^o r inter cozpozura exiitā in aq; me-
 diat aq; igit^r r̄. ¶ Idē affirmat cōmētator cōmētō allega-
 to. ¶ 2°. sensuz tact^o ad sentiēdū de nouo aliq̄d tāgibi-
 le nō p̄ se: s; p̄ accūs idiget medio extrīeco. p̄bat sic. me-
 diū extrīecū in sensu tact^o nō rōne ipsi^o sensus: s; alteri^o
 cāe extrīecee. regrif^r ad de nouo aliq̄d tāgibile sentiēdū.
 igit^r r̄. s; p̄ia. p̄ distinctionē p̄missam. a^o vō p̄bat sic. si p̄
 posse applicaref tāgibile carni nullo iterposito medio ex-
 trīecee illud tāgibile nō peius: s; meli^o sentiref. igit^r me-
 diū extrīecū nō regrif^r rōne ipsius tact^o. s; p̄ia. r a^o v̄r
 notū. tūc. n. illud tāgibile calm vel frigidum cēt optū me-
 lius r fortiuz imutare organū tact^o. ¶ Idē ēt v̄r de men-
 te cōmētatoris loco allegato q̄ vult exponēdo litterā p̄bi
 q̄ mediū extrīecū siue imutatio eius facta a tāgibili nō
 est cā imutatiois q̄ fit in organo tact^o: imo est ipedimētū
 illi^o imutatiois. r per hoc appet p̄ma ps aītis. z^o vō ps ps
 ex p̄cedenti r̄clōsiōe. regrif^r. n. per hoc mediū extrīecū.
 qz tāgibile r al^o tangēs nō possunt in aq; vel in aere cē im-
 mediata. q̄re r̄. ¶ Pro veritate eiusdē cōclusionis facit
 textus p̄bi in caplo de tactu in illa p̄te. Sed differ tan-

nis 2° q^o cutis iter cetera mēbra ē magis tēpata alyis pib^o bec suppo colligit de mēre medicorū pferitū ex Auic. loco allato: cui^o rō f3 cos ē: qz ad eā terminant imitatioēs ab alyis mēbris pducte: qz aliq agūt calefaciēdo aliq ifrigi dādo: aliq hūctiēdo: r aliq exiccādo. iō p^o iō i cuti pdu cta ē tēpamētū qdā mediū iter tēpamēta alyorū mēbroz. **Supponit** 3° q^o cutis est mediū itrisecū r nāle i sēu tact^o: saltē i sētiēdo sensibilia extriseca. p3 cōiter. **Supponit** 4° q^o bonitas seu pfectio tact^o est posse disticti^o cōphēdere excellētiā tāgibiliū. tact^o igit q sil meli^o r ples: aut pluriū qūratū excellētiās cōphēdere pōt alyis parib^o pfectior existit: vt si sint duo tact^o qz vterqz cōphēdat excellētiās calidi r frig. alter vō meli^o cōphēdat oīas hūidi r siccū. scdō est pfectior: p^o si ēt vtriusqz cōietatis melius r plures excellētiās cōphēderet adhuc pfectior red dēret. bec suppo colligit aliq^o ex textu pbi. c. de tactu. **Supponit** 5° q^o ex bonitate siue pfectione organi ta ctus r instrū effectiue cōcurrētis ad ei^o opationē cālīr depē det bōitas tact^o. cū enī tact^o a nullo alio depēdētā hēat quo ad ei^o cē reale nisi ab aīa ei^o organo r instrū aīc ipm in codē neruo pseruatib^o. f. calore nāli r spū ex sola aīa di uerfātē nullā recipē pōt i eius malicia vel bonitate: cū dicitur qz si aīa lenis poneret in oculo iuuenis eque bñ videret. sic aīa iuuenis. r ita a silū dōm vī de tactu. qre re linquit: q^o ex bonitate vel malicia organi tact^o r spūs ef fectiue cōcurrētis ad ei^o opationē cālīr depēdet bonitas vī malitia ipm: r sic relinq^o suppo vā: r qd dicitū est de orga no tact^o intelligat esse de mē: qd ē cutis. **Supponit** 6° q^o sensus tact^o nō sentit silēz caliditate illi quā h3 in orga no ei^o: nec ēt remissiozē p3 expiētia. r ex textu qz. c. de ta ctu. vbi vult q^o cō calida nō sentim^o. appet etiā q^o si obm sit im^o calidū qz organū tact^o iudicam^o illud cē frigidū r nō calidū: r hoc nō est nisi qz p tactū pcpim^o ei^o frigidit atē r nō caliditatem. quare rē.

His suppositis sit bec 3° respōsina. sensus ta ctus in hoīe est melior r per fectior qz i alyis aīalib^o. p^o sic. organū r mediū tact^o r spi rit^o eūde deseruiētēs in opatiōe tactiua sūt pfectiora seu meli^o pportioata ad illā pducendā i hoīe qz in alyis aīa/ lib^o. igit rē. r3 aīa. p gntā supponē. aīis p^o. qz cutis que ē mediū tact^o p tertiā supponē est valde ad mediū tēpera mentū reducta: vt p3 ex scda supponē: r idē p3 de organo tact^o. cū. n. neru^o sit imediat^o cuti: r p carnē ad puas par tes diuilius: d3 psonalr p3 distare ab ipsa cute: r ita cōr eoz spūs debēt eis pportioari. qre rē. **Itē. tact^o i hoīe** mēre disticti^o r meli^o excellētiās tāgibiliū cōphēdit qz ta ctus bzutoz. igit rē. r3 aīa ex qra supponē. r aīis pbari pōt: sic aīis pcedētis argumētū. **Itē. due rōnes** euidentius cōcludēt si tenerem^o opionē illā: qz cutis hoīs tēpa ti eqūlitati cōruidet pōderali. **Itē. in cute** hoīs facta est a nā melior r pfectior cōmixtio hūidi cū sicco: r silr in ner uo: ex quo melior sit trāsit^o spēz ad tactū. igit rē. r3 aīa. r assūptū iductiue p3. in qbusdā enī aīalibus ex abūdātia multe siccitatis in eoz cute reddīf cutis valde dura r re sistēs impōsitiōi spēz: sic in boue r asino r alyis multis: in q busdā aut ex abūdātia nimie hūiditatis nō bñ retinent: f3 eu. nescūt spēs: sic in qbusdā vermib^o r piscib^o in aliq bus oīas multū friditas: r tūc reddīf cuti dēsa r resistēs impōsitiōi spēz: sic in vīro. in alyis vō caliditas multū abū dat: sic in leone: r tūc vel adurit: r cōr cutis fit dura r resi stēs: vel rarefacit: r tūc spēs nō bñ retinent: cū igit i hoīe caliditas r frigiditas sint valde ad mediū i cute reducte: r silr hūiditas r siccitas: fit cutis nō dure neqz nimis mol lis sube respectu cutis alyorū aīaliū: neqz nimis dense aut rare: r p aīis magis pportioata ipressiōi r retētiōi si ue pseruatōi spēz. Ad hoc ēt facit q^o in hoīe cōtinue curis

in debita dispōne pseruat: eo q^o cōtinue remanet pānis co operta: r nō exiccat ab aere circūdāte. in alyis vō aīalib^o qz remanet cōtinue discoopra: vel solis pilis circūdāta cōtin ue ab aere exiccat: r fit cōr magis dura: sicut ēt qbusdā hoīb^o ptingit bitātib^o loca mōtana: qz vplurimūz nudis pedibus toto anno ambulant: r fit eoz cutis grossa sicca dura r frigida: r cōr incepta operationi tactiue.

Sed contra nō arguit sic. fit organū sensus ta ctus for. grā exēpli. hōīs i se calidi tates vt. 5. cū frigiditate vt. 3. tact^o vō alteri^o aīalis calita tes vt. 6. cū frigiditate vt. 2. r sequit iuxta pdicta q^o tact^o hōīs nō pcpie pōt caliditate vt. 5. neqz remissiozē: r oīm a. 5. vīqz ad. 8. tact^o vō alteri^o aīalis nō pcpie pōt calitātē vt. 6. neqz remissiozē: vt p3 ex vltia supponē: r p aīis ipcpiedo calitātē for. tact^o excedit tactū alteri^o aīalis p vniū g^o. silr sensus tact^o for. nō pcpie pōt friditātē vt. 3. nec remissiozē. alteri^o vō aīalis tact^o pcpie pōt oēs friditātē: p3 a duo. igit i pcpiedo friditātē tact^o for. excedet p vniū g^o a tactu alteri^o aīal: r p aīis qūz excedit i pcpiedo calita tem tūc excedit i pcpiedo friditātē. r sic vniuerfaliū argueretur de quibuslibet duobus actibus inuicem cōparatis. **Ex** quo infertur nullūz esse altero perfectio rem qd est cōtra nō. **Itē** eadēz vīdēt cōem inuicem que in vīb^o his cōinet. **Vultur** odoratu. linz vīsu. sima gustu. **Nos** aper auditu. pcedit aranea tactu. r per aīis aranea pfectiozē ē tact^o qz hō: qd ēt p3 a signo. qz si parus tāgāt rete vel filū retis in pte notabilr distante statz hōi tit r sepe fugit. **Ad** p mū illoz cōcedit q^o sic tactus hoīs excedit tactū alteri^o aīalis in pcpiedo calitātē p vniū g^o ita exce^o rē. sed ex hoc vlti^o negat^o aīa. qz l3 friditatem a duobus ad 3° pcpie possit tact^o. b. aīalis quā for. pcpie nō possit. i^o nō est aliq excellētiā friditatis. cū tota illa sit la titudo friditatis ifra gradū mediū exis. sed cū for. pcpie possit oīm calitātē a. 5. ad. 6. quā tact^o. b. pcpie nō pōt to ta illa ē qdā latitudo excellētiē calitatis. qre argumētūz nō cōcludit p pdicta. **Ad** 2° negat^o scdō versus p. eius. vltima pte. imo aranea cū sit valde fride cōplonē ē spisse r viscofe cutis. r p aīis icpte ad pductionē opatiōis tacti ue: vt ēt appet expiētia. qz si appropinquet sibi ignis vī lu men cādele lente sentit calitātē eius. ad illud sig^o de cō tactu sui retis dī q^o nō sufficiēter arguit bonitātē eius ta ctus. sed hoc iō cōtingit. qz filū retis est cōtinuū vīqz ad araneaz r valde subtile: iō cū facillr tāgīf facile mouetur r cōtinue vīqz ad araneam: qre percipiēns eius mō^o sta tim fugit. r bec de primo articulo.

Quantum ad 2° p sciēdū ē q^o p hūc terminū igeniū fm cōez locutiōez debe m^o itelligere itellm aut vtutē cogitatiuā. nō qd ē sic abso lute: sed fm q^o illa vtus apta ē exire in pprā opatiōez. vt tus aut reseruatua: sic mēmozatiua iux cōez locutiōez nō o3 igeniū appellari. sepe. n. hoīs obilissimē memorie boni sūt r singularis igeny. r multi singularis memorie iudicam^o rudis igeny: eo q^o alie vtutes iteri^o appbēsiue bonitati memorie nō cōruidēt. pōt ēt accipi ille termin^o igeniū p aptitudie alicui^o illaz vtutū ad suā opationem exercēdā si velim^o illā reāl^o ab illa vtute distingui: qd nō puto necessariū. bonitas igit igeny qūtercūqz accipia tur ex vārys cōsurgere pōt. f3 q^o varie sūt opatiōes sensuū iteriōz aut itellō: vt grā exēpli vtutis cogitatiue for. ēt sibi pītatīs ab alia vtute iferioz appbēdere. ipēs vna ēt alia elicere: sic spēm ifensatāz inimicitie ex spē sensata luy pi. vna ab alia distiguere. vna cū alio pponere: vī abūicē diuidere mediātē actu pponēdi vī diuidēdi: ex cognitioē vni^o discurrere in cognitionē alteri^o. act^o aut iuehigandi fm quē sepe dicim^o hominem cē subtilis inuētiue iudi: meo non est aliud qz aggregatū ex actu discurrendi r cē

actū elicendi vna spēm ex alia. fm igitur omniū illarū opationū vel pluriū aut vni^o aptitudinē meliore aut de teriore iudicabit for. rudis igeny vel subtilis: r si bonam aptitudinē habuerit ei^o cogitatio ad duas illaz vel ples opatiōes pducendas melioris erit igeny qz si hūerit ad vna tū alyis parib^o. si ēt intēsiōzē hūerit aptitudinē ad cāsdē exercēdas melioris erit igeny qz si alyis parib^o ha buerit remissiozē. erit aut itēsiōz aptitudo alicui^o vtutis aut aliquid opationē pducēdā cū facill^o aut citi^o alyis pari bus illā pficere poterit. possit ēt maior pferuatiā seu po tētia pferuatiā cū cadē subtilitate cōiūcta maior bonitas erit. aliud ē sensus aliquid vī ei^o cognitionē bñ defuire i tellectū ei^o aptitudie. r aliud ē ex bonitate organi illius sensus arguere bonitātē igeny. distictio de se p3. **2° di stictio.** sensus aliquid deseruiere itellectui qd ad ei^o appbē sione itelligit 2°. f. p accūs r p se. **3° distictio.** ex bonita te tact^o vō bonitātē igeny 2° itelligi pōt. vno q^o bona di spōsitiō tact^o aut organi sui sit cā bone dispōsitiō itellect^o aut cogitatie. alio q^o sit sig^o talis bōe dispōsitiō rē. **2° p r** ma suppo. vtutes iteri^o sensitiue pfectioez sūt i hoīe tēpe rate cōplonē qz distēpate alyis pib^o. p3 f3 medicos: r possz sic pbari pbyca rōne. mēbz tēpatū qd ē subz sensus ite nori ē pfecti^o qz distēpatū. r ei^o pfectioz qd ē itllz ad agē dū. igit vī r eo exis ē pfectioz. r3 aīa: qz for^o d3 vīc mēc sine iūs suppo rōnari: vt appet de mēre pbi in illo 2° cū d. **Uniuersitas** act^o in ppa mā apr^o ē fieri. assūptūz p3 p maior. mior vō p3 p b q^o tēpata magis ē ad mediū reducta. **2° suppo.** qz vī itellō nō possit dici bñ vī ma le dispōsitiō rōne organi sui: cū sit iorganicus. ptingit tū p meliore aut deteriorē dispōnē vtutis iorganice sibi deser uētis meli^o aut deteri^o appbēdere. suppo p3 de se.

Quantū ad tertiū sit pma 3° ex bonitate ta ctus nō seq^o bonitas in geny tanq^o ex cā. pbar. qz si bonitas tact^o ēēt cā bonita nis igeny: tūc eadē rōne tact^o ēēt cā igeny. aīis falsūz. qz i geny nihil aliud ē qz vtus aliq iteri^o appbēsiua vel itelle ct^o 3° null^o talis tact^o ē cā: vt satis de se p3. igit rē. vī si di cat q^o igeniū sit qdā aptitudo vtut^o appbēsiue q reāl^o ab illa distinguat. adhuc vī q^o sic tact^o nō est cā illi^o vtutis: ita neqz aptitudo tact^o est causa aptitudis eiusdē vtutis. **Itē. bonitas tact^o** nō ē cā bonitatis igeny i gñe cause formalis neqz finalis: vt p3. neqz i gñe cāe mālis: cū tact^o nō sit subz vtutis illi^o: neqz aptitudinis ei^o. nō ēt i gñe cāe efficiētis: qz tūc efficiēs p se r nō itllale cēt ignobili^o effe ctū: qd nō est rōnabile. aīa p3. cū qūlibet vī iteri^o appbē siua sit pfectio: tactu: ei^o ēt aptitudo pfectioz aptitudinē tact^o. **2° 3° ex bonitate tact^o totū** corpis seq^o bonitas igeny tanq^o a signo: qz bonitas tact^o totū corpis est signū bone cōplonē totū: f3 bona cōplo totū arguit bonitātē ige niū. igit rē. r3 aīa. r mior arguit sic. bonitas igeny nihil ali ud est qz bona dispō vel aptitudo vtutis cogitatiue aut i tellect^o: f3 talis est melior in hoīe tēpate cōplonē qz distē perate alyis pib^o: vt p3 p pma supponē. in hoīe qz tēpate cō plexiōis est meli^o igeniū qz in hoīe distēpate: r in hoīe ma gis ppinq^o tēpate cōplonē meli^o est qz i hoīe magis remo to. r p aīis bona 3° totū arguit bonitātē igeny. maior vō p^o sic. bonitas tact^o totū corpis depēdet ex bona cōplone cutis r organi in q fundat^o: vt p3 ex 5° supponē pmi articu li 3° cōz bonitas est signū bone cōplonē totū. est enī cōple pio ipfius cutis silis cōplonē totū si ex cōplonē oīus mē broz fieret vna: vt p3 de mēre medicorū: r aliq^o ex dēis in p articulo. **Dico** aut notāter totū corpis: qz stare in certa mod^o ca pte corpis pfectū cē sensus tact^o: r in resū duo valde ipfectū. ex hoc igit nō euidenter cōcludēt bo nitas cōplo totū. **Aliā** rōne adducūt aliq ad pbadū pple

tionē. f. sensus tact^o est fundamētū alioz sensuū. igit qūi cūqz habebit bonū tactū bonā hēbit totā nāz sensitiuā: r p aīis erit boni itellect^o vel igeny: cū itellect^o nī nō itel ligat nisi ex sensatis. Valeat bec rō qū valere p^o. **Ad** idē est anētas cōmēta. cōmēto. 94. c. de odore q vī sentire pma rōnē. **Flora** tū qz l3 bonitas tact^o sit signū bonita tis igeny aut cōplonē totū: nō tū est signū neciūz: sed fre quētēz ptingēs. possit. n. cū bonitate tact^o r bonitate cō plexiōis cōiūgi mala cōpō vel figura capitis: aut alterius mēbz cerebro defueris: ex quo seq^oret ipfectio in vtuti bus iteriōzib^o ipfī. possit ēt ex aliq qūitate occulta a pñ gñatiōis accēta: vel ex aliq astrali influxu sequi ipfectio illarū vtutū: r p aīis igeniū rude vel ipfectū. ptingeret ēt ex lōga mala assuefactione: vī ad malos mores: vī ad pñ dcrādū res māles r rudes igeniū valde aprū r pfectum fieri rude r icptū. r p p b dixi in pma supponē pbari cōz 3° nīs alyis parib^o. **3° 3° qz** quis oēs aly sensus exteriōzes per se deseruiāt itellectui vī vtutū iteri^o appbēsiue ad cognitionē mltōz. nullū tū illoz bonitas ē sufficiēs sig^o bonitatis igeny. pma ps hui^o 3° nīs patere pōt inductiue. deseruiat. n. sibi vīsus ad cognitionē lucis coloris r specie rum ei^o. audit^o ad cognitōez soni. odorat^o ad cognitōez odoris. r gust^o ad cognitōez saporis r spēz suaz. deseruiūt ēt oēs ad cognitōnē sensibiliū cōiūz: vt supius paruit. 2° vō ps 3° nīs arguit p expiētia. videm^o. n. homies acuti vī sus audit^o r odorat^o esse igeny valde hebetis r rudis: sic rusticos multos. r p o^o videm^o multos debiles hōies ta les sensus: r tū cē pspicacis r clari igeny. Argū ēt rōne sic. qz alyoz sensus in certa r modica pte corpis tū fundat ur. igit bonitas illi^o nō ē sufficiēs sig^o bonitatis totū cō plonē sic bonitas tact^o. r p aīis cū illud sit potissim^o mediū ad arguēdū igeny bonitātē. seq^o q^o nullius alteri^o sensus exteriōzis bonitas sufficiēter arguit bonitates igeny. aīis p3 iductiue. fundat^o. n. vīsus in oculis tū vel saltē opatur. audit^o i aurib^o. r sic de singul^o. **Itē** 3° tēpata quā sensus tact^o regrit in mē^o nāli aut est oīo gradualr sūis cōplonē tēpate totū. aut ab ea p3 distās. cōplonē ar tēpate alyoz sensuū: cū qb^o meli^o illoz opatiōes pficiunt valde decli nant a cōplone tēpata totū. igit ex eoz bōitate nō arguēdū ē igeny bonitates sic ex bonitate tact^o. r3 aīa. p^o ps aītis paruit ex pcedētib^o. 2° vō ps p3 discurreti. organū. n. odor at^o si fuerit optime dispositū p sine opatiōis pductione valde declinabit vt qdā dñt a cōplone totū tēpata p calz r siccū: r pferit p siccus. organū ēt vīsus ad fridū r hūidūz declinabit cū vīsus attestet aq vt vī velle. p. ca: **Ex** ar nō sit sensus pter. 5. qre rē. pōt ēt bec 2° ps 3° nīs colligi a cōmē tatore cōmēto pūs allegato. **4° 3° iteri^o sensus** exteriōzes p3 p se deseruiat vīsus itellectui ad ei^o cognitōnē qz alter sensus. pbar sic. sensus vīsus p se ducit i cognitōez lucis r luis corpōz celestū r mor^o corpōz: r aīis ē p se via i cognitio nez scie astrologie. p vīsu cognoscim^o yridē. comētā. halo fulgura: r alias exalatiōes lucētes. r aīis p ipm itellōs pue nit ad cognitōnē scie metbauroz. p ipz ēt cognoscim^o fi guras r magnitudies rez: ex qb^o acquirim^o sciaz geome trie r pfectiue. ēt ouc vīsus i cognitōez corpōz mixtoz nāliū: ex qb^o tadē acquirim^o aliq^ole cognitōez eoz cōplonē: acquirim^o ēt cognitōez q de hūozib^o r silib^o in medicia bñ nullus ar ali^o sensus i tot r ita pfectaz rez cognitōez p se ducere pōt: vt patere p^o iductiue. igit rē. **5° 3° ad** discipli nā acgrēdā min^o deseruiat odorat^o itellectui qz alter sen sus exteriōz. p3. p odoratū. n. solū cognoscim^o spēs odoy ex qū cognitōe ipfectā qdā acgrim^o notitiā rez qū dā nāliū. nisi. n. ad cōplexiōnē rez nāliū cognoscendā cōcur rērent tactus gustus r vīsus per solū odoratum ipfiaz de bilitē r ipfecte cognoscēremus: ēt dato q^o valde pfectuz bērem^o odoratū. qre rē. **6° 3° si** sensus audit^o ad dīci

plina acgrēda pax p se dēuait intellectui: plus tñ p accēs
deseruit q̄ ali' exterior: sensus. p' ps arguit sic. nō defuit
intellectui audit' p se nisi ad cognitionē sonoz: 7 nūeri co-
rū ex q̄ ē apr' acgrere scias musice. s; bec ē pua 7 debilis
cognitio: vt de se ps. igit' rē. ex B igit' pparādo odoratū au-
ditui postsum' xcedere auditū aliquo mō min' deseruire:
qz son' de q̄ habet' cognitio vel scia ab intellectu p auditū
est nō pmanēs 7 debilis entitat' q̄ continue 7 successiue de-
pendet in eē: 7 seruari a motu aeris. res aut illa de q̄ ha-
bet' cognitio ab intellectu p odoratū est res pmanēs 7 pfe-
ctioris entitatis. vt ps. s; aliq' mō odorat' minus deseruit
fm q̄ ipfectiori mō notitiā sui sensibilis acgrit' intellect'
q̄ notitiā sensibilis audit': eo q̄ certiorē hēm' auditū q̄
olfatū. ex sola et nō de odore acq̄sita nō sufficiēt deue-
nit intellect' in notitiā sciētificā rei nālis: s; o3 cū B xurre
re aliquē vel ples alioz: sic tactū: gustū: 7 visus: s; ex noti-
tia soni p auditū acq̄sita nullo alio sensu ad hoc xcurrente
sufficit intellect' deuenire ad notitiā ppositionis sonoz:
7 p̄r ad cognitionē scie musice. 2' vō ps dñis. ps. plus. n.
p̄ficat hō audiendo a doctore bñ pito q̄ aliquo alio mō p
sensu exteriorē p̄cipiēdo. s; q̄r hoc dicit' p accēs patuit
sup' in q̄one d' voce. Et si arguit' q̄ qz visus p lras scri-
ptas ab ipso apphēdas nō min' vt p accēs deseruire intel-
lectui q̄ audit': et p nū' exteriores visus aliquo' intell-
ctui deseruit. igit' rē. Ad B rñdēt negādo maiorē. mul-
to. n. nobis habilitō: 7 ab initio fuit modus formādi. uol-
tes q̄ formādi scripta: cū sit in nostra potāte formare vo-
ces nullo alio extrinseco regitō: s; formare scripta nō pos-
sum' nisi extrinsecis instris xcurrētibus. vt papiro atra-
mēto rē. p vocē et plures hoies a lōgiori distātia rē signi-
ficatā p̄cipe p̄it q̄ p lras scriptas. lre et itē ab initio
nō nisi difficulter representāssent alicui res ad ex signifi-
cas. si nō p̄us facta fuisset exp̄ssio vocis res illas signifi-
cas. sic ps in puero adiscere grāmaticā. puto tñ nō fore im-
possibile scripta ab initio posse alicui significare: n̄ pcedē
te tñ cognitio rei significatē habita p vocē: sicut etiā per
nū' p̄t aliq̄ in cognitionē rē deuenire. vt ps in gbus
dā surdis 7 mut' a natiuitate q̄ p signa digitoz: 7 manū
de bello 7 pace 7 de reb' ab eis mltū distātib' rep̄natio-
nez faciūt: de qb' tñ a nullo audire potuerūt: s; ex gbus
dā signis boiuz adiuicē loquētū facit' apphēdit'. appet
igit' q̄ nō nisi modica cognitio: 7 cū magna difficultate p
accēs bita fuisset ab intellectu p visus nō xcurrere p ac-
cidēs auditu. p auditū aut nō xcurrente visu p accēs po-
tuisset maior cognitio: 7 cū mino: i difficultate acgrit': cū q̄
tñ stat q̄ post habitā cognitioez pncipioz: i scia a doctore
p vocē aliq̄ iterdū multo magis p̄ficere possit: 7 maiorē
notitiā acgrere studēdo 7 speculādo sine vlla vocis exp̄-
siōe q̄ p̄us acq̄siuit: sic i mlti viris studiosis 7 subtilis ige-
ny xtingit: s; q̄uis ad illā notitiā p tūc actu pferat solus
visus p accēs. debem' tñ dicere i hoc auditū vtuat' ma-
gis deseruire p q̄to nō ad illā puenisset intellect' nisi pcedē
te nō ex doctore acq̄sita p exp̄ssionē vocis significat'. ex
bis oib' appet cā rñsiōis ad arg'. C 7' p. post sensus vi-
sus magis pfe deseruit intellectui tact' q̄ ali' exterior sen-
sus. pbat. qz p tactū apphēdunt q̄litatez p̄me tāgibiles
ex q̄rū cognitioe meli' puenit i cognitionē p̄lonis rerū
nāliū q̄ p cognitionē subī sapozis vel odozis: p ipm et co-
gnoscim' q̄sdā q̄litatez scōdas: vt ouz 7 molle: aspez 7 le-
ne q̄ ad illū p̄lonis cognitionē valde pferūt. apphēdit'
et aliq' mō graue 7 leue 7 mot' rei grauis aut leuis ad in-
tellectū tñ p̄us exp̄ssū. ex boz aut cognitioe intellect' p̄te
adipicif nāl p̄hic. s; vbi agit' de motu nāli 7 violēto gra-
uiū 7 leuiū. ē et apr' deuenire in cognitionē scie de p̄de-
rib'. 7 i cognitionē aliq̄le sanitat' vel egritudis 7 p̄lonis
corpis būani: sic appet in motu pulsus que p̄cipit tactus.

C 8' s. l3 4' s. sit va: tñ sensus tact' ad pfectā cognitioez
sensibilis sibi p̄p̄y. vbi grā. calitatis plus deseruit intelle-
ctui q̄ sensus visus ad hñdā cognitioē sensibilis sibi p̄-
p̄y. p. qz tact' i nobis bñ disposit' ē certior visu: 7 p̄-
p̄y ips certiorē notitiā acgrit' intellect' de calitate 7 frig'.
Ad argumēta p̄visus de colore. q̄re rē.
liter rñsiō ex ocis i q̄one. tñ p ipoz for' rñdēt. C Ad p̄-
d' p negādo scōdas p̄ias. l3. n. tact' 7 intellus min' p̄p̄o-
nent' iuicē q̄ itells 7 ali' exterior' sēsus q̄ ad eē sp̄uale. n̄
tact' nō ē alteri exteriori sēfui i apphēdēdo s̄bordiat' co-
mō q̄ sēsus exteriorē sensui cōi subordinat': 7 sēsus cōis
v̄tuti cogitatie: 7 iō l3 sit mag' māl q̄ odorat' qz tñ i app-
hēdēdo nō sibi s̄bordiat': nō o3 intellectui min' dēuere: sic
ps ex articulo pcedēti. 2' d' qz l3 xcederet' tactū intellectui
min' deseruire: nō seq̄ v̄teri' vt ex ei' bonitate min' ar-
guat' bōitas itells: vt patuit p̄us. C Ad 2' m' 2' 3' p̄ qd dēz
s; oēs ipoz p̄tes. C Ad q̄rtū xcedit' p̄ia p' 2' p̄ia. s; ne-
gat' p̄ia 2'. de vā mollitie loquēdo: de q̄ p̄is itelligit'. q̄dā
eni ē mollitias cutis q̄ facta ē a calore nāli per debita cō-
mixtionē būidi cū sicco: 7 debita digōnez būidi aerei. per
quā cutis redacta ē v̄sus mediū r̄p̄mētū. 7 bec ē vā mol-
litias. q̄dā aut' ē ex abūdātī būiditate aut būioze flegma-
co. pueniēs. q̄ tñ poti' laxitudo dici o3: 7 talis i mulierib'
v̄plurim' repit'. 7 i eis raro repit' p'. in viris at boni igit'
v̄plurim' p' repit'. C Ad 5' m' ps ex 2' 3' p̄p̄mētū articulo. l3.
n. cēntialr eā pfectus sit itells hois rudis 7 hois sc̄n-
fici tñ accitāl'r magis p̄ficet' p v̄tutes sensitivas hois acu-
ti igit' q̄ hois rudis. 7 p hoc o3 negari oia. C Ad v̄l-
mū cōcedit' p̄ia p'. C Ad rōnē in oppositū negat' p̄ia. qz
cetera nō sūt p̄ia. l3. n. nā hois sit itēra circa multas alias
oparōes. multo tñ p̄s bz de calore nāli 7 spū ad organuz
sui tact' transmittendo q̄ illud aīal pfectū. organuz etiā
eius est multo melius dispositus tam ad actiue q̄ passiuē
cōcurrēduz ad opationez tactiūā. quare rē.
**Apposita. n. sup sensitiū nō sentiunt: super
aut carnez posita sentiunt q̄re medium tactui
caro. Tex. cōmeu. CXVI. Q. XXXIII.**
Veritur trigesimo q̄rto. v̄trū sen-
sibile māl'r imediātē po-
sitū supra sensū ei' possit in eo cāre sen-
sationē. affirmatiue arg' p sic. quāto sensu-
bile ē. p̄pingus suo sensui tāto forti' agit
in ipz cū sit agēs mere nāle: s; tūc ē mar-
me p̄p̄nquū cū sibi fuerit imediātū. igit'
tūc fortissime agit i sensū. 7 p̄ p̄is i eo sensationez pducit.
C Lōfirmat'. q̄to sensibile p̄s remouet' a sensu tāto re-
missiozē cāt sensationez. 7 aliqui tñ remouet' q̄ nullā cābu
sensationez. igit' appropiatiō sensibil' ē cā sensationis. 7 p̄ p̄is
imediātū meli' sentiet'. C Itē p de ḡnatiōe ois ac' fit per
tractū. igit' sensa: cū sit q̄dā actio sit p tractū: s; nō pot
ēē nisi sensibile 7 organū sēsus sint imediātā. igit' rē. C 2'
pncipal'r arg'. si neru' aliq̄s carne discop̄tus tāgat' ab obo
duro vt si didat' mediātē cultello vel pūgat' acu sentiet
obz itēsus et q̄ si caro mediaret. 7 tñ tūc obz ē imediātū
organo sensus. igit' rē. C 3' firmi sepe p̄phēdit' sapozis i
lingua extitē: sic ps de bis q̄ iudicat' vinū eē amarū qd esse
nō pot' nisi p amaritudinē p̄tiū ligue vel p amaritudines
colere: que tñ ē imediātā organo gust'. igit' rē. C 4' aliq̄n
exp̄mure nos sentire fetozē nullo fetozē exteri' extitē. 7 B
nō ex alia cā xtingere videt'. nisi qz fetoz aliq̄s est i organo
olfat' subīue q̄ p̄cipit' ab olfatū. igit' rē. C 5'. si ponat' digi-
tus in aure sentit' qdā sonus iterius extis: acie tñ exteri-
ri omnino gescēte. s; talis sonus 7 aer qui est subm' eius
mediant' organo audit'. igit' rē. C 6' arg' sic. oculo exti

re clauso tā tpe noctis q̄ tpe diei exp̄mure: q̄ si cū digito
v̄p̄mēt' ab vno angulo ad aliū p̄p̄māt' videt' lumē in-
nera' in modū corniscariōis: qd nō pot' rōnabil'r in alio q̄
in oculo esse s̄s̄tūe. igit' rē. C Lōfirmat'. qz sepe senib' in
firmis appet' videre ante ipoz oculos q̄sdā nebulas: et
aliqui apparēt' volare sicut musce: 7 nullū tñ est obz extri-
secū ab oculo qd illā visionē causet: s; ab aliquo iteri' cō-
tento videt' puenire. igit' rē. C Lōfirmat' sic. hō extis in
nau' q̄ mouet' existimat arbozes extites in ripa moueri.
igit' cū nullus mor' sit in eis subīue hoc xtinget: qz app-
hendit' p̄p̄mū motū in oculo suo existētes. C Lōfirmat':
qz si visus nō posset videre obz imediātē positū supra or-
ganū eius. hoc maxie xtingeret: qz illud obm nō pot' i ipz
p̄dūere spēs sufficiētes p causanda visioe. C S; hoc
arguit' sic. idē oculus pot' in seipso p̄p̄as s̄s̄tūe p̄du-
cere. igit' a fortiori obm oculo imediātū illud facere pot'.
igit' a fortiori vidētē seipm mediātē speculo: qd n̄
fit nisi p reflexionē sue s̄s̄tūe a speculo vsq̄ ad oculū.
C Ad cādes partes arguit' aucte p̄mēta. p̄mēto. ii. b̄m̄us
s̄s̄tūe ingt. Et in oibus aīz sup senties ipuz fuerit pos-
sus sensibilis: non sentiet oino: aut si sentiet male sentiet.
Et qb' v̄bis videt' velle p̄mēta. q̄ sensibile imediātū or-
gano tactus possit sentiri: sed male.
In oppositū est Arist. c. de tactu. 7 in plerisq̄
alys locis: 7 p̄mētator ibidem.
In ista questione terminabit' q̄stio s; p̄ez
que cōiter tenet'. In scōo s; oppositā partē. In 3' rñdēbi-
tur ad argumēta pncipalia fm opinionē cōmune.
Quantum ad primum sit bec p̄ma di-
stinctio. q̄dāz
est agēs sensationē dispositiue: sic obz sensibile. qdā aut
pncipal'r. sc̄a mediātē aliq' ei' v̄tute actiua. bec distinctio
patuit in q̄one de sensu agere. cū igit' i p̄posito q̄rim' nū-
quid sensibile positū supra sensus possit cāre sensationez.
intelligim' nūq̄d possit disponere sufficiētē sensus p sen-
sationē pducēda. sit etiā cōir illa qd de sensu exteriori tñ.
C distinctio. aliquā actionē fieri p tractū ē dupl'r. aut p
tractū agētis pncipalis cū passio: aut p tractū alicui' istri
ip̄i agēt'. exēplū p̄m: sic cū aliq̄s tāgit ferrū calidū. ex
sc̄n: vt cū aliq̄s cale fit ab igne distāte ab ipo: aut a radius
solarib'. q̄uis eni sol aut ignis sibi tē nō imediāt'. imedia-
tur tñ calitas eius vsq̄ ad manū pducta: aut radius solis
vsq̄ ad ipm multiplicat'. C 2' distinctio. qdā ē actio dire-
ta: qdā reflecta. ex p̄m: sic cū aliq̄s cale fit p radios solis
directe ab eodē sole pueniēs tes. exēplū sc̄n: vt cū circa
speculū cōcamū ḡnāf ignis est certā distātia p reflexionē
radioz: 7 vnionē ad certū p̄ctū. q̄re rē. idē et hō p̄t seipz
videre p reflexionē sp̄ez a speculo ad faciē ei'. C 4' di-
stinctio. sensibile agere sensationē in organum sensus: qd
tangit' ab eodē dupl'r itelligi pot'. s; mediātē q̄ ad p̄t distā-
tes: 7 imediātē. s; q̄ ad p̄t q̄ sibi imediāt'. C 5' distinctio.
sensibile agere sensationē i sensuz xtingit'. aut s; se torū sē-
sibile: aut s; partē. C 6' p̄ia sup̄pō. nā nō patit saltū d' ex-
tremo ad extremū sine medio. ps cōir. C 2' sup̄pō. nullus
sensus exterior i se recipit q̄litate realē s; solū sp̄uale. ps.
cū eni sensus sit v̄t' aīe sp̄ualis rōnabil'r nō o3 i eo calidi-
tas v̄l albedo realis posse pducī: s; solū species ipsarum.
C Supponit' 3' q̄ nō cūncq̄ gradus sp̄ualitatis alicui'
q̄litate ē sufficiēs p cānda sensationē. h' sup̄pō v̄t rōnabilis.
cū. n. sensus 7 obz male valde distēt abīuicē s; eē male 7
ēē sp̄uale. nō sufficit formā ab eo pductā eē q̄s̄tūcūq̄ rēit'
se sp̄ualitatis si debeat eē xueniēs in s̄m p opatiōe sensi-
tiua. C Supponit' 4' q̄ spēs p aliq̄d mediū remote mul-
tiplicata magis efficiē sp̄ualis q̄ sit i p̄te mediū imediātā
obz. bec sup̄pō v̄t rōnabil'r: cū p̄llā multiplicatiōez rece-

dat mag' ab obo māl'i. 7 posset aliq̄s dicere si placeret q̄
obz sp̄ual'r agēs p aliq̄d me' agit s̄s̄tūe cui' latitudo
sp̄ualitatis terminat' ad nō gradū in extrēo xtagēte obm.
C 6' p̄ia s; sensibile imediātū organo sēsus imediātē agere
pot' sensationē i eūdē sensū. pot' et s; p̄tē ipi' agere. p' ps
sic pbat'. appposito aliq' tāgibili calido sup neruū carne di-
scooprū illd tāgibile sentit' v̄l sentiri pot' p̄tē nerui distā-
tes ab obo. sic patuit sup'. igit' rē. 2' ps p̄s colorato trā-
parēte: sic cristallo. grā exēplū. qd imediātē ponat' sup ocu-
lū. l3. n. ps cristalli imediātā nō ageret sensationē in eūdē
oculo: tñ n̄bil' ipedit' qn ps ei' rēota agat sensationē i ipz.
q̄re rē. C 2' s; sensibile imediātū organo sensus s; se to-
tū cāre pot' sensationē i eūdē sensū actioe reflexa. p̄sude-
tur sic. deē aliq̄d visibile valde trāspārēs: vt a. cristallus:
qd imediātē ponat' sup oculū: 7 vltra cristallū ponat' specu-
lū. qd pp trāspārētiā cristalli possit videri. sit et cristallus
ita trāspārēs q̄ spēs ei' a speculo reflexe possint p ipm ad
oc̄z p̄cūre. totū B v̄t sat' pole: s; de difficili xtingit. q̄ ad-
missio seq̄ q̄ oculus videbit a. cristallū s; se totā: 7 B erit
actioe reflexa: vt ps. igit' rē. C 3' s; nllz sensibile imediātū or-
gano sēsus s; se totū imediātē agit sensationē i eūdē sensū
actioe directā. h' mltipl'r p'. p sic. obz imediātū organo
sensus nō pot' fm se totū imediātē 7 actioe directā pducere
in eūdē sensus sp̄ez ei' sensibile sufficiētes p cānda sen-
sationē. igit' rē. l3 p̄ia. cū sensatio p se depēdat a sp̄e sensi-
bili obri tāq̄ a dispoē neōio requisita. 7 a' arg'. qz dato op-
posito seq̄ret' q̄ fm quēcūq̄ g' sp̄ualitatis pducerentur
spēs sensibil' in sensū v̄l organū ei'. illa eēt sufficiēs dispo-
p cānda sensationē. p̄is ē s; sup̄pō. s; p̄ia ps p 2' m'. cū
obm in p̄tē imediātā corpis tāgētis ipm pducit suā sp̄ez
cū latitudine sp̄ualitatis ad nō gradū terminatā v̄sus ex-
tremū obi. requit' igit' mediū ad hoc q̄ spēs obi sufficiēt'
ter sp̄ualitātē p̄us q̄ pueniat ad sensū. 7 B videt' sentire cō-
mentator p̄mēto. i. vbi d' alexādrii. d. q̄ mediū nō requit'
tur in sensu. pp hoc q̄ sensibilia nāl'r sint remota 7 nō pos-
sint appropiari. s; vult q̄ requit' pp ipm sentire. 7 ex eo-
dem p̄mēto videt' posse aliq̄l'r elici fundamētū h' rōnis.
C Itē ad hñc aliq' sic arguit'. q̄litas māl'is q̄ est i obto. cā
exēplū. nec ē cognitio nec p̄m' imediātū cognitiois. spēs vō
q̄ recipit' in sensu vel est cognitio vel p̄m' imediātū cogni-
tiois: s; nā nō patit saltum ab extrēo ad extrē' sine me: vt
ps p p̄m' sup̄pō. igit' iter illa duo dabit' me'. s; q̄litas sp̄ua-
lis q̄ recipit' in aliq' medio nō cognoscitūo sic aere vel aq̄.
q̄re rē. C 3' arg' sic. si obz imediātū organo rē. seq̄ a s̄s̄tūe
vel a fortiori q̄ pot' sentire q̄litate organi sui v̄l saltē alic'
p̄tis ei'. s; q̄ p̄is sit falsus arg' iduciue. organuz n. visus
est coloratū: 7 tñ visus nō p̄cipit' eius colorē. C 3' itē aliq̄d
orga' tactus est calm calitate excellētī sic neru' cordis: 7
tñ idē tact' nō sentit illā calitatē. organū et gust' ē saporo-
sus: vt ps: 7 tñ gust' nō p̄cipit' illū sapozē. 7 organū odora-
tus est būis i se odozē cū sit mixtū: 7 tñ odoz ille nō p̄cipit'
ab eius odozatu. igit' rē. C Itē qdā pbat' illud p̄is eē sal-
sum a cā finali. si. n. sensus potuisset sentire q̄litatez i suis
organis extites: tūc continue aīa fuisset itēra tpe vigiliē cir-
ca opatiōes sensuū exteriōz. 7 p̄ p̄is nūq̄ vel raro vaca-
re potuisset circa opatiōes alias nobiliozes vt circa opa-
tiōes sensuū iteriōz 7 opatiōes intellect'. C 4' si aliq̄s sen-
sus sine medio posset sentire ei' obm marie B videt' de
tactu. ps p̄ia de se. s; q̄ p̄is sit falsus arg' aucte p̄mēto: o-
ris p̄mēto p̄us allegato. vbi vult q̄ ad aliq̄d tāgibile sen-
tentiū regraf' caro tāq̄ me' cū ingt'. Ruerfius ē ad obz
illd qd ē me' i rei v̄tate. s; illd qd ipole ē vt sine eo sentiat
sensus: 7 ē caro. C Itē i codē p̄mēto. d. Mōdo at qz vide-
m' q̄ v̄t' tāgibilis nō sentiet nisi qñ tāgibile fuerit positū
supra carnē necesse est vt caro sit me' nō in s̄m. C 4' s;
licet s; p̄cedens sit vera nullū tñ tangibile potest agere

vnū. Ad confirmationē ne maior. Ad auctatē pbi lo eo allegato dico q; voluit cōfiliatiū z scientificū dicere potētias accitālī dīstictas. s. pōstictōz respectū q̄s ea dē pō itellectū h3 ad oba dīctā q̄z aliq̄ sūt corūptibi lia aliq̄ de nūcro p̄ctioz: q̄re rē. z sic est finis.

Qm̄ at z albus z dulce. z vnūq̄q̄z sensibi liuz ad vnūq̄q̄z cōparādo discernim⁹: z senti mus: qz differunt: necesse est igit̄ sensu: sensibi lia enim sunt. Quare manifestum quoniamz caro non est vltimum sensitiuuz. Necesse enīz esset tangens ipsum discernens discernere.

Tex. cō. CXLV. et. CXLVI. Qd. XXXVII.

Veritur trigesimosextimo. vtrū p̄ter. s. sensus exteriorēz ponere oporteat sensuz cōem. Negatiue arguit p̄ sic. p. s. sensus p̄ctīares ap̄prehendi p̄nt oīa sensibilia tā cōia q̄ p̄ p̄ua. igit̄ nō est necesse ponere sensuz cōez. aīz p̄z ex dēteriatōz p̄us: z nōia t3. qz nō

vī q̄ alia de cā ponere sensuz cōis nisi vt p̄cipet qdā sen sibilīa p̄pā vel cōia q̄ p̄cipe nō possent exteriorēz sensuz. z itellect⁹ hūan⁹ oīa sensibilia pōt p̄phēdere igit̄ fru stra ponit̄ sensuz cōis: nōia nota p̄ cōez auctatē. q̄ frustra fit p̄ plura rē. z aīz p̄z cū itellectus sit oīa in pō. vt habet̄ 3° h^o. 3° si ponere sensuz cōis tūc sup̄fluerēt sensuz ex teriorēz: nōia ē manifeste falsū. nōia p̄bat: qz vt cōiter pōt sensuz cōis oīa sensibilia tā p̄pā q̄ cōia ap̄phēdere pōt z p̄fecti⁹ q̄ aliq̄s sensuz exteriorēz. igit̄ nō ē necesse ponere aliq̄nē sensuz exteriorē: z p̄ nōis rē. 4° si poneretur sen sus cōis tanq̄ sup̄ior ad sensuz exteriorēz tūc deberet ap̄prehendere oīa sensibilia sensuz exteriorēz: sed q̄ h̄ sit fal sum arguit: qz p̄ vī ap̄prehēdit̄ colorē: q̄ tū nō ap̄prehēdit̄ pōt p̄ sensuz cōem: eo q̄ color nō multiplicat̄ spēs suas nisi p̄ mediū dīaphanū. vt est habitū in p̄prio caplo de vīsi bilitate: s. organū sensuz cōis. s. ps cerebri anterior nō est dīa phanū. igit̄ rē. 5° si sic h̄ p̄fertī ztingeret vt sensuz cōis p̄cipere possent imutatioēz q̄ in sensibus exteriorib⁹ fiunt q̄s illi sensuz p̄cipe nō p̄nt. p̄z nōia cōiter: s. qz nōis sit falsū arguit auctatē pbi in p̄prio ca: de sensu cōi vbi mouēs di bitationē an sensuz exterior p̄cipe possit p̄pā opōnez. s. vīsus vīsonē: z sic de alijs. vno vī rīdēre ad. q. q̄ eodē vīsu p̄cipimus colorē z vīsonē coloris. Confirmat. qz itellect⁹ itelligere pōt p̄pā itellectionē. igit̄ a sili sensuz p̄cipere pōt p̄pā itellectionē: aīz de se p̄z. nō vī enīz que alia vīsus in hōie ap̄phēdere possit itellectionē nisi itel lectus. Confirmat rōne 3^a. in lfa: qz vīsus nō possit p̄cipere vīsonē oportet alīa dare vīturē q̄ i^m ap̄phēde re possit: z tūc q̄rif de illa vīturē nunq̄ p̄pā p̄cipere pōt opoztebit dare alīa vīturē sensitīuā q̄ illius opationē ap̄ phēdere possit: z sic erit p̄cessus in īfinitū: vel si stat i ali quo: p̄ rōne standū erat in p̄. Confirmat. qz vīsus p̄phēdit̄ tenebrā: vt p̄z in textu: z p̄ nōis p̄cipit se nō imutari s3 h̄ esse nō possit nisi p̄cepisset se imutari: q̄re p̄pā opationēz p̄cipere pōt. 6° p̄ncipālī argū. si ps affirmatiua. q. esset vā hoc potissime esset per rōnē pbi. s. vt esset aliqua vīsus sensitīua q̄ ponere possit dīaz z cōueniētiā iter sen sibilīa dīuerfoz sensuz vt iter albu z dulce. 3° h̄. sen sus exterior talē cōueniētiā z dīaz ponere pōt. igit̄ ad h̄ nō requir̄ sensuz cōis. a^m est Aristo. in caplo p̄cedēti circa finē: vbi vī velle q̄ vīsus p̄prehēdit̄ albu z dulce: s3 alre rū per se: z alre p̄ acciis: z nōis iter ipsa cōueniētiā z dīaz ponere pōt. Confirmat. qz illa dīa iter album z dulce quā p̄prehēdit̄ sensuz cōis non potest rōnabilī pōni ni.

si vel qdaz scds vel ipse res dñtes. si pmo segtur qz a sen su cōi apphendi nō pōt: s3 hoc ad altiozē virtutes p̄tinerē videt̄ vt cōiter dī sic ad cogitatiuā. si z^m tūc vī esse la perfluus sensuz cōis cū p̄ vīsus z gustū sufficiētē albu rē dulce ap̄phēdant. 7° forte dīceret q̄ sensuz cōis com p̄prehēdit̄ dīaz iter albu z dulce: qm̄ i^m duo abinūcē dī ferre p̄prehēdit̄. 8° dītra. tūc sensuz cōis cōponit̄ z dīm dit: c^o oppositū cōiter dīcūt auctozes: qz p̄pōere z dīuēde re ad altiozē p̄tinet vīturē vt cōiter dīcūt. 9° q̄libz vī sensuz ē vnus dīuerfatus: s3 sensuz cōis si daret nō eēt dī. igit̄ nō o3 dīari sensuz cōez. maior ē Ari. ca: de tactu. mīoz vero cōiter p̄z. dī. n. qz sensuz cōis oīa gnā sensibiliuz p̄ p̄pere pōt: z p̄ nōis nō s^m est vni^m dīuerfatus s3 pluriuz q̄ iter dīuerfa sensibilia re p̄iunt. Confirmat. cuiuz vni^m vīturē tur rē. maior est 3^a. ca: de tactu. mīoz vō p̄z de se. nō enīz videt̄ qd sit obm vnuz z adēqtū sensui cōi. Ultimo. si daretur sensuz cōis: organū eius esset cor aut cerebz: vel pars eius: qz verisimile nō videt̄ que alia ps corporis pōt sit esse organuz ipsius. non p̄mo modo auctozitate p̄bi in de somno z vigilia. z in de longitudine z breuitate vīturē vbi asserit cor esse organuz p̄mi sensitīuū. i. sensuz cōis vt cōiter exponit. qz nō z^m argū auctozitate cōi medicozum: p̄fertīz Auic. p̄mi doctrīa de vīturē. z galienī z^m tēgnū. dīcētū anīrozē cerebri p̄te esse organū sensuz cōis: q̄b̄t̄ p̄bat̄ exp̄imento. qz videt̄ qz lesa posteriori cerebri p̄te leditur memoratiua. lesa mē^o leditur imaginatiua. z lesa p̄te anīrozī leditur sensuz cōis: qd non esset nisi pars cere bzi anterior esset organum eius.

Ad oppositum argū auctē pbi z^m b^o i^m ca: qm̄ aut sentim⁹ rē. vbi inuehīgat sensum cōmunem. arguit etiā auctozitate cōmentatoris ibidem z aliozum expozitorum.

In ista qōne tres erūt articuli. in p̄ dēteriatōz difficultas gnri argumētī p̄ncipalī cum suis cōfirmationib⁹. In scdo q̄stūm. In tertio ponetur difficultas vltimi argumētī.

Quantum ad p̄mū ponit̄ hec 3^a. Sensuz exte rior nō pōt p̄cipe p̄pā opōnez q̄ multiplī p̄bat. p̄ sic. si sic tūc se ipm p̄cipe possit. vīsus .n. nō p̄cipet se videre nisi p̄cipet se ipz. qz nō p̄plexā p̄supponit. qz aut nōis sit falsū. p̄bat. qz tūc sensuz exterior q̄ est organica vī^m supra se ipaz possit reflecti: q̄ est 3° id qd h̄ i libello de cāis. ibi. n. ponit̄ hec dīa iter cor porē z icorporē vīturē. qz vīsus corporē supra se reflecti nō pōt. vīsus aut icorporē sic. h̄ aut cā cōiter assignari lo let. qz vīsus organica ē mēe alligata. z p̄ nōis nō est libera: vt supra se ipaz reflecti possit. 3° Itē qz sic i alio h3 cōita in alio h3 opari z sua opa: ad aliud z non ad se terminat. 4° Itē qz totū nō p̄t i ea supra totū reflecti. qz tūc eēt dī uisibilis. si igit̄ dūertēf: h̄ esset qz ps in p̄te cōuērtēf. sed hec esset dūertio alīc i aliud z nō in se. 5° si sensuz exterior p̄pā possit p̄cipe opōnē: tūc possit p̄ponere vt dīuīdere. nōis est 3° cōez scholā p̄hoz: z nōia p̄z. si. n. vīsus p̄cipit se videre colorēz p̄cipit formādo h̄ p̄plexuz. vīsus videt̄ colorēz. 3° si vīsus pōt videre vīsonē suā quero nūqd p̄ illamē vīsonē p̄cipiat ipaz. an vō alia opōnē illā p̄cipiat. nō p̄mo. tūc. n. obm esset idēz cū sua cognitōē q̄ ē effect⁹ et: qd est ipōtē. Item cū vīsto coloris sit cognitio coloris: tūc cognitio vīstōis esset cognitio coloris: qd vīde tur absurdū. si dī z^m vō. tūc q̄rif de illa z^m opōnē an vīsus eā cogīcere possit vel nō. si nō: pari rōnē: nec p̄mā. si sic. an igit̄ p̄ se ipam aut mediāte alīa opōnē. nō p̄ se ipam vt p̄ batū est p̄us: neqz per alīam. qz p̄cederēt in īfī^m in h̄o cō gnitionibus. z per nōis sensuz īfinitas cognitōēz simul habere possit: quod est impossibile.

Sed contra si hec rō cluderet a pari seqretur qz itellect⁹ p̄pā itellectionē p̄ci pere nō possit nōis vt 3° hūan⁹ Ari. 3° hūan⁹. z nōia p̄bat ar gūdo sic p̄us de sensu arguebat. Ad h̄ rōnē negādo nōis. Ad rōnē vō cōcederet qz itellectus itellectionē cognoscit p̄ seipias z nō p̄ alīa ab illa realī dīstictā ex h̄ rō nō o3 sīr dicere de sensu. itellectio enīz opō est abstra cta z imālis: iō pōt p̄ seipiaz ab itellectu cognosci: sensatio vō est organica z mālis: z p̄ nōis seipsa cognosci nō potest. Quidā aut de mēte Auic. dīcūt nō esse icōueniēs itel lectū īfinitas h̄re posse itellectōes: tales enīz nō sunt sibi inuicē eētīalī ordīnate: nō o3 aut sīle esse de sensu cū sit multo īp̄fectioz itellectu. 4° rō. suppono qz idē nume ro nō pōt realī z spūalī esse in eodē subo adēq̄te. hoc sup pōsito arguit̄ sic: si sensuz p̄ se p̄cipit opationē suāz tūc re cipit ipz illius in seipo: z tū illā realī in se h3: vt p̄z. igitur idē sensuz in se recipit realī z spūalī eādē opōnē qd est 3° suppo: z si arguit̄ 3° qz tūc a sili seqret̄ nullā vīturē sensitī uā iterozē p̄pā posse p̄cipe opōnez. Rīdent qdā qz nō ē sīle: qz sensuz iterozēs magis sunt spūales z p̄fectio res. 5° dīcūt ipsi q̄gd velint puto qz n^o vī^m organica p̄pā ap̄phēdere possit opōnez. si enī vīturē cogitātia suā cogitātionē ap̄phēderet tūc seipiaz ap̄phēdere possit: hoc aut est icōueniēs de vīturē organica vt arguebat p̄us z aliq̄iter videt̄ 3° hūan⁹. 6° arguit̄ sic. oē qd p̄ se cogī scit̄ a sensu agit̄ in ipm: s3 opō p̄pā sensuz agere nō pōt in sensuz: maior p̄z: cū sentire sit in quodā pati a sensibili rē. mīoz ē p̄z. nullus. n. act⁹ vī^m nullū acciis vt agere posse in p̄pā sibi. 7° sensibile īmediatuz sensuz nō pōt p̄cipi ab illo sensu. igit̄ a fortioz a sensu p̄cipi nō pōt si sit in eo subīturē. q̄re rē. 8° ad idē adduci pōt rō Arīf. q̄ i expōne ter: adducta fuit: q̄uis p̄bi illā soluer̄ videat. Ad idē ē auctozitas pbi in de somno z vigilia q̄ hoc vī asserere cepit. 9° Exp̄dīctis īferē qz p̄cipe sensuz exteriorēz opō nes ad vīturē p̄tinet p̄fectiozē z magis abstractā p̄z ex p̄ b̄atōē h̄nis. Ad rōnes in op^o h^o nōis rīdēt. Ad p̄z mā cōiter dī qz Arīf. ibi soluit rōnez quā adducit ad p̄bā dū qz vīsus nō p̄cipit vīsonē: p̄ cui^o solone duas ponit re spōsiones vt apparuit i expōne textus. tū ibi nō absolue asseruit sensuz posse p̄prehēdere p̄pā actū: s3 solū ostē dere voluit illd ar^m nō cluderet. Alī dīcī pōt qz si Ari. cōcedat vī^m p̄cipe vīsonē ad hūc teniuz p̄cedit qz sensuz cōis vīsonē p̄cipit qz p̄ q̄to a vīsu imutat̄ ē alīquo: vīsus: sic ē p̄ q̄to ab auditu imutat̄ est alīquo: auditus. Ad alīa rōnez nōia est negāda: cū itellect⁹ sit vīsus īorganica z imālis: sensuz vō organica z mālis. Ad alīa rōnē non cedat qz alia vīsus a vīsu p̄prehēdit̄ vīsonēz. s. sensuz cōis z nōis p̄cedit qz sensuz cōis p̄pāz nō pōt p̄cipe opōnez s3 requirūt vīsus p̄fectioz ipso: neqz ex h̄ seq̄ p̄cessus i īfī nitū. nā s3 ordīnē abstractōis z p̄fectionis ē deuenire ad alīquā vīā vīturē imālē. s. itellm: q̄ p̄pā opōnez z aliāz opōnez cognoscere possit. Ad confirmationē puto dōm eē qz vīsus vīsus nō p̄cipit tenebrā: s3 p̄cedendū sit qz me diate vīsu p̄cipim⁹ tenebrā: sic als dēz fuit. 2° z^m cū p̄dī cta 3^one p̄cededū est qz p̄ vīsus p̄ se p̄cipim⁹ vīsonē: z per auditū auditōnē: z sic de ceteris. p̄bat̄ sic. nisi vīsus ap̄ phēdens vīsonē imutaret̄ a vīsu: vel esset imutata nun q̄ illā p̄cipe possit. igit̄ rē. nōia de se est manifesta: z a^m ar gūit̄ nulla vīsus iterozē colorē ap̄phēdere possit nisi alī quādo imutaret̄ a vīsu ad p̄ceptionē coloris: s3 vīsus ite rior vīsonē coloris ap̄phēdere non pōt nisi p̄prehēnsio colorē. igit̄ rē. mīoz ē manifesta: cū nō p̄plexa icōplexaz p̄supponat in eādē vīturē: maior appet̄ p̄ posteriorēz. vbi dī cīt qz deficiēte alīquo sensu deficiat nob scia rei sensibilib⁹ illi sensuz. Ex p̄ne īfertur hāc nōiam nō valere: p̄ vī sus p̄ se p̄cipimus vīsonē. igit̄ vīsus p̄cipit vīsonē: sicut

non segtur. per vīsum intellectus itelligit colorē. igit̄ vī sus itelligit colorē: nō enim cōcedo qz per vīsus per se p̄ci piamus vīsonē: qz in ipso cognitio vīsonis fundēt: s3 qz p̄ nullā ab alio sensu exteriori imutatioēz in nobis factā p̄cipimus vīsonē: p̄ solā aut imutatioē a vīsu factā ap̄ti sumus p̄prehēdere i^m z tali imutatioē totalī deficiēte deficeret in nobis cognitio vīstōis. Segtur z^m qz eodē vīsu passiue videmus. put imutatur a colorē: z actiue sen timus nos videre. put imutat̄ sensum cōem.

Quantum ad de cā nā dederit aīali virtutes sensitīuā. s. p̄pā sciam in nobis acgrendā z vīturē cōseruatiō nē: necesse fuit sic in rebus est ordō qdaz abstractōis p̄m que res aliq̄ minus z aliq̄ magis sunt abstracte: ita p̄pōz tionalī qz eēt virtutes cognoscitiue h̄ntes in se ordīnez quēdā spūalitatis vel abstractōis cōrīdēret̄ ipsiis rebus ap̄phēnsis: ad hoc vt esset debita p̄portio iter vīturē ap̄ p̄hēnsiūā z obm. Ex quo īferē qz s3 itellectus oīa ap̄phē dere possit: que p̄ sensuz exteriorēz ap̄phēdi possunt: nō tū frustra quo ad sciam acgrendā: imo necessarij fue runt sensuz exteriorēz: est enim itellectus humanus ita obis exteriorēz sensuz dīspoztionat⁹: qz fm qz nobis ē vni^m p̄cipe nō possit nisi ipoz ap̄phēnsio p̄us in sensib⁹ exteriorib⁹ eēt p̄ducta. z nōis cū ex cognitioē māliū sūt sensatoz fm qz nobis ē vni^m i cognitioē deuenire imā liuz z īsensatoz. seq̄ qz ad nullū rōnē scīaz p̄uenire possit. Id qd dico de itellectu a sili dico de vīturē organica sensī tuā iterozī p̄ter sensuz at exteriorēz necē fuit vīturē ali quā pōni iterozē q̄ p̄dere possit. plima. n. sunt qz p̄phēnsio ad scīaz p̄ se deseruit z vīturē custodiā z p̄seruatoz qz p̄ sensuz exteriorēz ap̄phēdi nō p̄nt p̄ ipoz pauca spūalī tates z nōis dīspozitōez iter eos z oba. 2° suppono qz s3 sensuz exterior p̄pā nō possit p̄cipe opōnē. ad illaz tū p̄cipiēdā sufficē vīsus sensitīb⁹ exteriorib⁹ īmediatū. p̄ pars p̄z ex articulo p̄cedēti. z vō rōnabilī. p̄z. nā opō sensuz s3 fit qd īsensatū: fm tū nām suā ē valde p̄pā qz sensitībī sic vīsto coloris ē fm se p̄pā qz coloris. z p̄ nōis. ad illā p̄cipiē das sufficē vīsus īmediatū vīturē vīsus. 3° suppono qz q̄ cūqz vīsus p̄cipit deueniētiā vel dīam iter aliq̄ duo extre ma p̄cipit illa duo extrema. p̄z de se. p̄z ē de mēte 3^a. in lfa ponētis hoc exp̄plū. si tu cogīceres albu z nī dulce: ego vō dulce z nō albu: neuter nostrū iter albu z dulce dīam ponere possit. Ex q̄ īferē nullū sensuz exteriorēz p̄cipe pos se dīaz iter obta p̄pā sensuz exteriorēz. p̄z. nā si vīsus cō p̄prehēdere possit dīaz iter albu z dulce: vīturēz coz ab eo p̄phēdi possit: qd ē falsū: cū dulce a vīsu in eo qz dulce p̄phēdi nō possit. 4° p̄mitto qz ad vīturē vīā p̄tinet p̄ci pere deueniētiā z dīaz iter h̄ dīuerfa obta. patz de mēte 3^a. i textu. z p̄ ex^m. ibi p̄sūtū ab eo. Ex his supponib⁹ correlarie īferē qz ad h̄ dūenīctiā aut dīam p̄cipiēdam sufficē vī^m sensitīb⁹ exteriorib⁹ īmediatū. p̄z ex mō p̄bādī z^m p̄te p̄me supponis. 5° p̄zima 3^a. ad saluādū ea q̄ i no bis z aīalib⁹ bzutis exp̄mimur p̄ter sensuz p̄ctīares pone re o3 sensū cōez. s3 sic dēclarat. In nobis z bzutis exp̄mimur z p̄phēdim⁹ opōnez sensuz exteriorēz: vt vīsonē auditio nez rē. p̄phēdim⁹ ē deueniētiā z dīaz iter p̄pā sensuz exteriorēz oba. sic iter albu z dulce. hec aut duo a sensu ex teriozī p̄phēdi nō p̄nt: vt p̄z ex p̄dīctis. neqz dīcī pōt qz ad hoz p̄phēnsionē regrat̄ itellm. exp̄mimēto. n. p̄z canē sonum audientē flectere oculos vīsus illā dīaz pōnis vī son⁹ au ditur: vt sonās vīsu p̄cipiat: z sic p̄cipit se videre posse. 3° Itē exp̄mimur i sono sensitīb⁹ ligatis nos p̄phēdere obta sensitībilia. idēz ē facere videm⁹ aīalia bzuta: q̄re relīngē qz ad hoz p̄phēnsionē regrat̄ vīsus organica supior z p̄f ctoz sensu exteriori. hec aut vīsus crit sensitīb⁹ exteriorib⁹ īmediatū: vt p̄z ex supponib⁹ p̄missis. z hec cōiter sensuz

edus appellat no gdes pdicatione qz de sensibus exteriorib' tanq' genus de sp'eb' pdicet: s' qz oia oba p'prehedit q' p' sensus exteriores p'prehendunt: et et plura. ¶ Itē qz organa illoz ad organū ei' terminant tāq' riuū ad fontē: et p' cadē organa ab oibus illis est aptus imitari. hui' aut organū est ps anrioz p'nc cellulē cerebri a qua p'cedunt nerui sensiuū q' p'coz' exp'adunt. s' fm Aris. dōz videatur q' sit in corde. de quo videbit' infra. Hui' aut virtutis dūc p'ncipales erūt opōnes. s' p'prehēdere sensuū exteriorū actus: et ponere dūcietā et d'iaz iter p'pa eoz oba. et fm aliquos: qd' puto rōnabile. hui' virtutis officiū est p'prehēdere p'uatua p'p'ioz oboz vt tenebrā et silētū que a sensu exteriori p'phēdi nō possunt. ¶ 2^a s' s' sensus cōis sit v'us vna fm subam: ipa tū fm rōnem multip' diuerfificat. p'ma ps p' q' v'us p'p'ce debēs d'iaz iter diuersa oba est vna fm suoz. vt ps ex 3^a sup'pōne. 2^a v'o ps declarat p' exemplū p'hi: p'uctus i medio circuli fm subam v'us exis diuerfificat tū fm rōnē fm q' fuerit termin' diuerfiaz lineaz q' a cētro ad circūferētiā p'tendunt. igit' a silētiō sensus cōis rōnē diuerfificat fm q' ad ipm diuersoz sensuū instra: et d'iaz eoz spēs et imutatioēs terminat. sensus igit' cōis fm q' ad organū ei' organū v'us terminat: et p' illud organū ad ipm spēs v'us pueniūt: et alter a se ipso fm rōnē p'ut ad organū ei' terminat organū audit' et p' illud pueniūt ad ipm spēs soni: et sic de alijs dicat'. cadē s' videt' de mēte Aris. ca' de sensu cōis: et de mēte nutritio ris 2^a q' 4. vbi dicit' hāc virtutē fm subaz eē vna et p'la fm eē. Et quo d'iaz p'hs dicit' q' sensus cōis: fm q' ē v'us h'z iudiciū: s'c' vbi grā. iudiciū quo d'iaz cōprehendit iter oba diuersa: s'z v'us q' p'ra sic h'z app'pensionē plures et iudicia plura. scum diuersa oba per se cōprehendit non ponendo cōcūcietiam aut d'iaz iter ea.

Sed circa p'dicta vna est dubitatio nūqd' cū sensus cōis p'cipit opōnes sensus exterioris illa opō p'p'ia p'ducat spēm in ipm q' p'cipiat: an v'o ex ipō ob' sibi ipressa eliciat spēm illi' opōnis v'p'uta ex ipō coloris sibi a visu ipressa eliciat spēm visionis. ¶ Ad hoc dubiū tene quam p'tez velis quia v'ra q' est p'babilis neq' ad alterā illaz cadit demonstratio.

Quantum ad 3^m arti^m due sunt opposite opōnes. p'ma est q' cōiter Aris. alcribit'. q' cor ē organū sensus cōis. 2^a est q' credit' esse Saleni et alioz medicoz q' sensus cōis in anrioz v'entriculo cerebri organice fundat'. ¶ Pro opōne p'ma plurime adducunt rōnes. p' est ista. opō 2° cognoscitua nobilitat' est q' nō cognoscitua: et iter opationes et v'ntes cognoscitua p'fectior est v'us iterius q' exteriori app'pensionē. igit' tur debet mēbro nobilitat': tale aut est cor vt oēs d'cedūt. igit' sensus cōis est in corde. ¶ Cōfirmat'. qz si s' esset in cerebro: tūc cor nō hēret nisi potētiā et opōnē vegetatiuā et tactiū q' sunt ip'fectiores. ¶ 2^a rō. sensus iterioz et appetitus sunt p'ncipia motus. igit' in illo erit subriue sensus iterioz qd' iter oia mēbra est p'ncipalis cā et p'ncipiū ipsius mot': tale at ē cor. igit' rō. maior cōiter p'z: et collr circa finē tertij huius: mior p'bat'. qz cor ē cā mot' pulsiū q' p'ncipalis est mot' in aiali p' que ad alia mēbra spūs et calor trāsmittunt. et p' ipsos fit v'vatio vite: et d'iaz v' esse p'ncipalis cā alioz motuū q' sūt in aiali. qui nō perficiuntur nisi calore et spū a corde trāsmittunt. qre rō. ¶ 3^a rō. iter oia mēbra aialis tū vnum est p'ncipale et illud est cor. igit' sibi p'ncipaliter debentur omnes potētiē et opationes aiales et p'fertim cognoscitua que sunt nobiliores: qre rō. p'ma pars antecedentis colligitur ab Aris. 3^a de partibus aialium. vbi arguit q' sicut est in maiori mundo ita est in minori. s' in homine: et d'iaz in alijs aialibus: sed in mundo maiori tū vnum est p'ncipiū a quo omnia alia dependēt

igitur in homine vnum est p'ncipale membrū a cuius in fluxu cetera omnia membra dependent in esse et conseruari. sc'da pars antecedentis declaratur. cor eniz p'mo fundatur p'mo viuūt et vltimo moritur: vt ps de mēte Aris. ibidez de mente Auic. et alioz medicoz. Itē instra alia membris spūm vitalem et calorē nāles que sunt cōiter: tūa vite: et p'ns est p'ncipiū vite oibus alijs membris: et ideo ponit' in medio sicut rex in regno: qre rō. ¶ 4^a rō. nām sentiendi nō h'z cerebri ex p'p'one sua sufficienter: sed habet a corde: et per d'iaz cor est p'ncipale p'ncipiū sentiendi: quare rō. 5^a declaratur: qz per solam cerebri cōmplexionem fieret ifrigidatio partius sensitiuaz: et spūm: et d'iaz sensus ligamentū nisi cōcurreret in fluxu cordis. cerebri enim vehementer est frigidū et humidū: vt cōceditur cōiter. ¶ 5^a rō. calor et spūs euz expandunt ad cerebro puocant sensus p'ncipales in opōnes suas: et cū iterius reuertunt' deficiūt sensus ab opōnibus suis: vt ps in puocatione somni et in exp'gefactiōe. igit' virtus sensitiua p'mo fundatur in eo a quo veniunt spiritus et calor: ad quod reuertuntur. tale aut est cor vt omnes cōcedūt. igit' rō. ¶ 6^a rō. si sensus cōis subriue eiset in cerebro: p'sequenter alij sensus iteriores: sequeretur q' cerebriū eiset p'ncipiū et cā sensus in oib' alijs mēbris. nā ps deie. q' d'iaz sit falsus arg' in formatiōe embriōis p'mū mēbrū qd' format' ē cor: vt Ar. 2^a de medici volūt. cū igit' format' corde nodū format' cerebro cor viuūt et sentiat. qz se retrahit si pungat' seg' q' cerebriū nō ē p'ncipiū et cā sui sensus. ¶ 7^a rō. si opatiōes sensus cōis nō terminarētur ad cor: nō posset reddi rō. qre ex app'pensione alie' terribilis cor vehementer affligit' et cōmouet timore: et cōrebrū: tunc. n. cerebri magis affligit' et cōmouet debet q' cor si eēt subm aialiū opōnū: cū o' exp'riētia docet. ¶ 8^a rō. iunū ex Ar. 3^a de p'rib' aialiū. vbi voluit q' cor ē p'ncipiū n'ruoz et venaz: cū igit' nerui sunt instra cuiuscūq' sensus seg' cor eē p'ncipiū cuiuscūq' sensus: qre rō. ¶ 9^a rō. si q's foriter pungat' in pede v'l manu appet' ei dolor tūc s'ire vsq' ad cor. cū igit' dolor sit tristis sensatio seg' cor ē p'ncipiū et fontē sensatiōis: qre sensus cōis et alij sensus iteriores in corde fundant'. ¶ Hoc cōfirmat' vulgari mō loquēdi. cū n. alijs valde acute pungit' clamat se p'cūtū ē vsq' ad cor. ¶ Ad eādē p'tē videt' auctoritas Ar. de sōno et vigilia et in de p'rib' aialiū. et Auerrōys i suo colligat'. ¶ Ad eandē p'tē est cōis mod' loquēdi. dicim'. n. cōiter q' hēmus in corde ea q' scim' menti: et amatoz dicit' se hēre amastam suā in corde. ¶ Ad idē est auctas sacre scripturē: cū d'r. diliges d'iaz deū tuū ex toto corde tuo. nō autē ex toto cerebro tuo. ¶ Itē alibi dicit'. Cōfitebor tibi d'iaz in toto corde meo. et iste mod' loquēdi videt' quasi a natura nobis insitus. sic eniz omnes dicūt. q'uis sine rāde quasi sint ab ipsa veritate coacti. ¶ Pro sc'da opōne p'posita p'cedenti cōiter adducunt' quedaz rōnes: quarum p'ma est ista. Si sensus cōis esset in corde a pari vel a fortiori in eodem essent virtus imaginatiua extrinsecuta vel cogitatiua. tenet nā. ex fundamēto alteri' opionis: cū iste virtutes sint nobiliores sensu cōi. nā tū est falsū: vt ps de mēte Auic. p'ma p'mi. Itē de mēte cōmētatoris 3^a cōmēto. 6. Itē de mente alberti in expōne sc'q'ntis cap' et q'li oium exp'posito: qui ponūt istas virtutes esse in cerebro situatas. ¶ Cōfirmat'. imaginatiua q' est v'us referuatiua recipit spēs a sensu cōi: extrinsecuta: et vel cogitatiua mouet a spēs in sensu cōi. p'ductio: s'z hoc nō eēt si ille due virtutes essent in cerebro et sensus cōis in corde: vel saltem nō videt' q' ita facili' fieri posset sicut sepe p'p'it. ¶ 2^a rō. exp'riētia docet q' lesa posteriori cerebri parte ledit' memoratiua. lesa me' ledit' extrinsecuta: et p' anteriori lesionem leditur sensus cōis. igit' in anrioz cerebri parte

fundatur. ¶ 3^a rō. sōnus est passio sensus cōis: s'z sōnus ē cerebri passio et nō cordis. igit' rō. maior est Ar. i de somni. vbi dicit' q' sōnus est passio p'mi sensitiui. i. sensus cōis. mior ps ex mō p'acticadi medicoz: q' dū volūt sōnū iduere cerebri caput apponit' cerebri ifridatia. ¶ 4^a rō. si sensus cōis eiset in corde seg' q' alijs sensus q'litatē organū sui p'cipe posset. nā videt' ipole: qz sensibile positū supra sensus nō sentit a sensu in illo organo fundato. igit' a fortiori q'itas organū nō sentit a sensu p'po. nā p'bat' sic. man' sentit caliditatē cordis: vt cōiter d'cedit. cū igit' imutatioēs tact' ad sensus cōez terminent'. seg' q' sensus cōis eādē p'cipiet caliditatē. qre seg' intētū. hec tū rō eē bene fieri posset s' illā opinionē. man' eni p'cipe posset frigiditatē cerebri p'ris anterioris. qre nō est multū euidēs. ¶ 5^a rō. sicut medici cōiter ponūt. 4. sūt mēbra p'ncipalia in hōie et multis aialibus p'fectis. s. cor: cerebri: epa: et testiculis: hoc nō eēt nisi cuiuslibet illoz vna v'us p'ncipalis p'ncipaliter attribuere. cū igit' v'us vitalis p'ncipaliter cor p'ri attribuat'. epa: nutritiua: testiculis gnāriua. seg' q' cerebro p'ncipaliter attribuere virtus aialis seu sensitiua. quare rō. ¶ 6^a rō. in sōno sensus cōis: et p'nter sensus p'ncipales reddunt' impotētes p'pter frigiditatē: sed h' nō eiset si sensus cōis eiset in corde. igit' rō. maior de se ps. et minor declarat'. qz tpe sōni retract' spiritib' et calorē nāli v'us cor tanq' ipsoz: fore reddi cor calidū q' p'ns: et p'ns potēt' eēt ad opatiōes sensus cōis. ¶ Cōfirmat'. qz tpe sōni pedes et alie p'tes iteriores s'lr p'tes cordi vicine debent sentire sensu tactus: qd' tamē est falsus: vt ps. et p'fectia tenet: qz inter cor et illas partes nulla cadit opilatio: tpe p'ns libera est via et transitus spūis et sp'us sensibiliū a corde ad illa mēbra: et cōuērsio. quare rō. ¶ Cōfirmat' sc'do: qz tunc sequeret' q' ascensus vaporū ad cor deberet impedire sensationē et nō ascensus vaporū ad caput. nā de se ps. nā est falsus: vt exp'riētia docet. ascensus vaporū intente hōiem molestare: et p'leriq' dolorose senties dozimire nō pōt. ascensus autē vaporū ad caput sōnus inducit. ¶ Cōfirmat' tertio: qz sequit' q' in somno semp' cor sentit e deberet sensu tactus. t'z nā. qz ibi nulla est opilatio: neq' impedimētū a sp'ebus rei tangentis cor ad sensus cōez. ¶ Ad eandē partē videt' auctas medicorum. p'ertim Saleni et Auic. p'ma p'mi. auctoritas etiā platonis qui posuit aiaz itellectiua esse in cerebro: et p'nter v'ntes sibi deseruientes. ¶ Videt' itaq' mibi ex argumentis hinc inde: q' facile sit v'ra q' parte tenere. difficile tū ē in hoc bene distinguere veritatē. ¶ S'z p'zo p'cordia ista: ruz opionis duplex pōt esse cōcordadi modus. P'mus est q' cor est organū p'ncipale in quo fundat' sensus cōis. v'ntū in anteriori cerebri parte est organū quoddaz ad qd' pueniūt vel puenire possunt spēs sensibiliū exteriorū: et ibidē gregari. ab illo v'o organo ad cor est via mēbra p' quā a corde ad ipsūz trāsmittunt' spiritus: et d'iaz ad organū sensus exteriorū: sed cōuērsio ab illo organo et ab organo sensuū exteriorūz spēs sensibiles trāsmittunt' ad cor: et ibi tandē sit app'pensionē et iudiciū per sensus cōmunes. quare cōcludit' tam cor q' anteriorē cerebri partem dici posse organū sensus cōis: s'z cor magis p'p'ie et p'ncipaliter debeat eius organū appellari. et sic p'nter dicim'. medicos dicere verū sic itelligēdo: et argumenta illoz nihil aliud cōcludere nisi illud qd' dictū fuit. ¶ Sc'dus modus cōcordandi est q' in anteriori parte cerebri p'ncipaliter fundat' sensus cōis: et ibidē fiat ipsius iudiciū. v'ntū cor tanq' mēbrūz p'ncipalissimū ad opatiōes sensus cōis: et p'nter per influzū spūis sine q'bus eius opatio p'fici nō possit: et ad hunc itellectū p'nter dicit' Ar. itellectus. ad hūc enī itellectū dicit' argumēta cōcludere fm alterā opionē. P'mus modus cōcordadi declinat ad partē p'hoz.

secundus aut ad partē medicoz. ¶ Sed circa p'mū modū dubitat' qre p'nter p'ncipale organū sensus cōis. s. cor natura aliud organū in cerebro ordinat: ad qd' eiset species sensibiliū cōcurrēt. videt' eni a corde ad alios sensus via sufficisse sine hoc q' aliud intermediū organū poneret. ¶ Videt' q' hoc ex dupli' causa p'ngit. p'mo. qz cor in sentiēdo excessiua et passionatiua multū affligitur et cōmouet: vt ps in ira: timore: et tristitia. idcirco ne nimis excellenter grauaret' nā ordinat' q' spēs a sensibus exterioribus nō directe multiplicent' ad cor: sed mediante cerebro: vt per hoc aliquant' p'hiberet' impetus passionis. 2^a qz cū cor p'nter trāsmittat spūs ad sensus exteriores p' excessiua vigiliā ita depaupat' ab h' spiritib' q' nimis debilitaret: nisi ab hac trāsmissione aliquādo quiesceret. nā igitur ordinat' vias quādas esse cōmune in h' exp'patione spiritus: que inata eiset claudi ne cōtinue ad organa sensuū exteriorūz spiritus trāsmitterent'. hec autē est via a corde p' cerebro ad organa sensuū quā p'ngit in cerebro claudi siue opilari p' fumos et vapores ex nutrimento ascendētes ad caput ex frigiditate cerebri igrossatos et rep'p'os. tunc igit' calor et spūs ad cor reuertunt': et plurima ab eo generant' que post exp'gefactionē corporis sufficit p' longū t'pus trāsmittere ad organa sensitiua. ¶ Ad rōnes aut illaz rōnū modi cōcordadi dant nobis viā r'ndendi: p'nt' q' dā difficultates p'ncipales ad aliq' ex eis r'ndēt'. ¶ Ad p'mam p'me opionis d'r q' sufficit cor ad oēm h' opatiōez p'ncipalissime p'currere iter alia mēbra: s'z hoc nō seg' ipm debere eē subm illaz v'ntū v'l opationū. ¶ Ad 2^m dicit' q' sensus ē p'ncipiū mot' localis p'gressiui. et ille puenit a cerebro: s'z tū fieri nō posset sine influxu cordis. s'z cor ē p'ncipiū mot' pulsus ad que nō regit' sensus neq' appetit'. ¶ Ad 3^m r'ndēt' sic ad p'nter ad q'rtū. d'cedit. n. nā: et auctas. s'z nō cōcludit' aliqd' itellectū d'r. ¶ Ad q'ntū d'r q' d'cesso ante negada ē nā. hoc. n. ex h' puenit q' oēs h' opōnes ab influxu cordis dependēt. nō qz sit organū sensus cōis. ¶ Ad sextuz d'cedit nā. v'ntū cor ē cerebro p'nci' cā. et v'nter d'r q' cor nō dum formato cerebro sentit p' virtutē a spū gignitūo ipressam. ¶ Ad septimū negat' nā. dico. n. q' ex h' passioib' fit v'nter et iordinat' spūis mot' ad cor tāq' ad fontē aut iordinat' recessus ab eo: et d'iaz p'nter ipz vehementer affligit'. ¶ Ad 8^m r'ndēt' sic ad p'mū. ¶ Ad 9^m d'r i^m apparet' nā: eē falsaz. dolor. n. i mēbro leio ē lubuc. p'cep' v'o doloris in sensu cōi. s'z bñ p'nter iordinatū fieri motū spūm a corde vel ad cor. et h' appet' puncturā ad cor trāfire. et p' idēz ps ad p'firmatōez. ¶ Ad auctatē Ar. et auerrōys dicit' fm medicos q' fuerunt illius opionis vel q' ita itellegerunt vt. d. secundus mod' cōcordandi. ¶ Ad vulgarem modū loquēdi dicit' q' ē fallax nisi ad modū exp'p'sum. ¶ Ad auctoritates sacre scripture dicit' q' ibi rōne dignitatis et maioris affectionis nominat' p'ncipale membrum in omnib' opationibus sensitiuis. ex hoc tamē nō sequit' cōtra dicta. ¶ Ad rōnes alterius opionis tenēdo alium modū loquēdi videt' mibi saluo meliori iudicio: q' s'z cōcedi debeat v'ntē memoratiuaz eē in cerebro situatā. omnis tū virtus iterius app'pensionē fundatur in corde. ¶ Ad auctoritates i oppositū r'ndēt' iuxta ea que d. p'mus modus cōcordadi. ¶ Ad confirmationem negatur minor. ¶ Ad sc'dz d'r. q' bñ p'bat partē cerebri anteriorēz aliquo mō esse organum sensus cōis: et hoc alteri opioni non rep'gnat: vt ps ex ois. ¶ Ad 3^m d'cesso ante negat' nā. somnus eniz cerebri passio dicitur. qz in eo fit v'l plurimū opilatio: p' quā trāsitus ipeditur spūm a corde ad organa sensuū: et trāsitus sp'us ad sensum cōez in corde. ¶ Ad q'rtum r'ndetur illud cōcedēdo de sensu interiori: q'uis de exteriori sensu habēdū sit pro dūcietū

actione directa. Ad qntu dicit. qz lz f3 medicos qrtu...

Nunc restat respondere ad argumta pncipalia. Ad p3 p3 ex pma...

Veritur ultimo. vtru pter sensu coem z fantasia ponenda...

Ad oppositum videt snia Az. in illo. c. circa sine. vbi no fecit mctione...

In ista questione erut qrtmoz articuli. In p pmitte tur quedā...

Quatu ad primu noto p qz penes coez modu loquedi...

rius vtrius qd hederis. qliter vtrute vifitua sensus extero...

Sciendu qz q apud auctozes: pferit3 auerroy3 z altri iueniunt...

sensus exteriores reduci no pot. no. n. vifus pcpit vifibi...

Quantuz ad fuer articulu sciendu qz in hoc varie vtrute...

ez assignat dñiaz iter ea z sensus coez. pma: qz retinere pt...

posset. perfectius enim cognosceretur eorum multitudo elementa et mixta comprehendendo: quorum intelligentie sunt cause: quibus illis non apprehensio est.

Aliiter igitur ad difficultatem respondetur: et primo per quod causa propter quam sunt multe intelligentie specie distincte est: quod alie intelligentie citra primam sunt actus non puri: sed aliquo modo potestate admixti: supposito colligitur. et in metaphisica per se de mente commentatoris 3o huius 2o 5o cum loquitur. Quoadmodum enim sensibile esse diuiditur in formam et materiam: sic intelligibile esse diuiditur in consimilia his duobus. scilicet aliquod sit forme: et aliquod sit materie: et hoc necesse est in omni intelligentia absoluta que aliud intelligit et si non eam multitudinem in formis abstractis: et id declaratum est in primo philosophia que nulla forma libera est a materia simpliciter nisi forma prima: que nihil intelligit extra se. potest et argui ratione sic. si alie intelligentie essent actus puri sic intelligentia prima: tunc essent eque perfecte et essentialiter eadem cum ipsa: et per hanc unam de se esset sufficiens cum sit eterna: et sic non esset aliquid intelligentiarum multitudo: que re videtur quod ipsas esse multas ex hoc. puenit quod intelligentia prima est actus purus: et in intelligentiis alijs potest esse actus potestate admixtus: ratione cuius alie a prima essentialiter differunt: et eadem sunt minoris perfectionis essentialis. Ex quo inferitur quod perfecte intelligere non possumus intelligentias esse multas nisi cognosceremus in eis esse quandam mixtionem potestate cum actu. per quod effectus perfecte cognosci non potest non cognita eius prima causa. Premittitur 2o quod via qua deuenire possumus in cognitione huius que in rebus intellectualibus separatis est admixtio potestate cum actu est cognitio quas intellectus noster habet de seipso. scilicet cognoscendo se aliquando esse in potestate respectu alicuius intelligentis: et eius intellectus: et aliquid quando in actu: et per hanc que in eo est admixtio potestate cum actu. tunc enim arguimus: ita esse in alijs substantijs separatis prout prima sit in intellectu humano: eo quod sic intellectus humanus a perfectione prime intelligentie perfectionaliter distat: ita et alie intelligentie ab ea distant: sed alique magis et alique minus sint perfecte et non solum via predicta nobis est utilis ad cognoscendum in substantijs separatis esse mixtionem potestate cum actu in eo quod sunt intellectuales: imo necessaria. nunquam enim noster intellectus in nobis potuisset apprehendere operationes intellectiuas intelligentiarum: neque modum apprehendendi ipsarum: nisi prius cognita propriam ipsarum operationem: et tunc non cognoscere potuisset ipsas in apprehendendo se habere per modum actus: cum potest mixtionem hanc vel simile prius in seipso cognouisset: licet inter ea non sit omnimoda similitudo: ut infra dicitur. Ex his respondendo ad questionem inferitur conclusio principalis. scilicet ad perfecte cognoscendum substantias separatas esse multas necessaria est nobis cognitio intellectus humani et operationis ipsius. probatur sic. talis multitudo a nobis perfecte cognosci non potest nisi cognoscamus in eis esse quandam admixtionem potestate cum actu in quantum sunt intellectuales: sed illud a nobis cognosci non potest ignozata penitus natura intellectus humani. igitur etc. maior per se prima supponitur. et minor ex secunda. eadem conclusio colligitur de mente commentatoris 3o huius commento 5o cum dicitur. Et nisi esset huius generis entium quod scimus in scia aie non possemus intelligere multitudinem in rebus abstractis. 2o licet via sit precedens conclusio: ultra tamen cognitione de aia intellectiuam alia requiritur cognitio ad perfectas intelligentiarum multitudinis cognitionem quam nobis possibile est acquiri: per quod preter predictas cognitionem requiritur distinctos motus et influentias cognoscere que a posteriori nobis sunt notiora: ex quibus specifica diuersitas et intelligentiarum multitudo argui potest. Et eadem cum videtur de mente commentatoris 3o huius commento. id enim loquitur. Quomodo quoadmodum non scimus multitudinem intellectu abstractorum nisi per diuersitate actionum eorum: ita etiam non scimus etc. Et si arguitur quod

auctoritas contradicit conclusioni prime. dicitur quod non. dicitur enim quod ad completiore notitia multitudinis substantiarum abstractarum: vtraque cognitio requiritur. per quod quidem cognitio intellectus nostri: ut per ea in notitia cause illius multitudinis deueniamus. 2o cognitio diuersarum operationum ipsarum: ut per eas tanquam ab effectu multitudinis predicta cognoscantur. hec dicitur minatio est ad mentem commentatoris: ut apparere potest inspecti commentu ipsi. Ex his per se non oportet concedere multitudinem intelligentiarum esse non posse sine intellectu humano: nisi forte quod non est possibile ordine naturali ipsam antihilari. Ad argumentum per bas oppositum huius respondetur negando istam primam. non est possibile multitudinem intelligentiarum finitam esse sine postremo ipsius secundum perfectionem: sed postremum ipsum est intellectus humanus. igitur etc. exercitans enim in logica: satis per illud argumentum esse sophisticum: sicut non sequitur. non est possibile esse ordinem. et huiusmodi si sit aliquid primum et aliquid postremum: sed fortes est postremum. et huiusmodi. igitur non est possibile ordinem. et huiusmodi esse non ex parte forte. et tunc negatur intellectus humanum esse non gradu a quo sumi de mensura perfectionis intelligentiarum: ut prius arguebatur. Et si arguitur. sed forte videtur sequi quod non potest cognoscere aliquam intelligentiam esse a perfectione. nisi cognita non gradu perfectionis: quod tamen est falsum. per operationes. non cognoscere possumus unam esse altera perfectione sic intelligentiam mouentem orbem solis esse perfectione intelligentiam mouente orbem lune. non obstante quod de non gradu perfectionis nulla a me notitia habetur. Rursus dicitur sicut argueretur probatur. negando primam: sed huius sequitur quod a nobis cognosci non poterit siue mensuram quod unam esse altera perfectione ignorato penitus non gradu perfectionis. credo tamen quod humano intellectui non sit potest deus nobis unum disticta cognoscere proportionem perfectionis intelligentiarum inter se. Sed adhuc ista sunt huius primam. aia intellectiuam non est causa neque effectus multitudinis intelligentiarum. igitur ipsi notum non est necia ad illi multitudinis cognitionem. 13o nota. quod tunc non poterit a priori. neque a posteriori. Rursus dicitur negando aie. de co. n. per intelligentias dici posse aie intellectus causas finales. quod causas efficientibus essentialiter ordinatis per se finis posterioribus. 2o quod sunt eius cause efficientes non productiue: sed cooperatiue. **Ad rationes** principales. Ad primam negari de maiori: ut per se ex vltima dicitur. Ad auctoritatem philosophi dicitur quod sufficit ad mentem ipsam quod naturalis non considerat entia simpliciter a materia separata tanquam entia aliquo modo transmutati subiecta. 2o concessa maiori gratia argumenti quantum ad entia simpliciter separata. scilicet deum et intelligentias. de quod accipio de separatu 2o falsum est aiaz intellectiuam per quam intelligimus esse separata. sed primo modo verum est secundum commentatores ipsas esse separata. tamen adhuc est naturalis consideratio. quod eius operatio intellectiuam ab alio mali dependet. sed secundum veritatem negandum est illa esse separata tam per se quam per se. qualiter autem philosophus. intellexerit intellectus esse separatu videbitur infra. Ad primam confirmationem secundum veritatem neganda est auctoritas Averrois. secundum autem eum respondendo dicitur quod non est omnimoda similitudo. cum intelligere et velle intelligentiarum non a re mali dependeat sicut intelligere et velle aie intellectiuam. cum et non sint transmutabiles: sicut est aia intellectiuam. Ad secundam confirmationem dicitur quod commentator ibi intelligit de formis simpliciter separatis. Ad tertiam rationem concessa maiori ad intellectum expressum in ratione primi argumenti: minor neganda est loquendo large de motu. intellectus enim spiritualis mouetur a fantasmatibus humanis: imo secundum veritatem motu locali saltem per accens moueri potest. Ad auctoritatem philosophi dicitur quod voluit ipsum non posse per se moueri motu corporali et proprie sumpto. Ad tertiam rationem concessa maiori neganda est minor vnde poterit a naturali descriptio intellectus possibilis quod est virtus aie humane immaterialis transmutabilis a fantasmatibus humanis ad receptionem specierum intelligentium et intellectuum ad quas est in potestate

comentatoris tamen commento 5o describitur sic in primo distinctio de primi articuli dicitur fuit de qua descriptio videndum est infra. Ad rationem in opore dicitur quod intellectus sit incorporeus et immaterialis: tamen eius operatio principalis ab aliquo mali dependet. que a posteriori non potest naturaliter et sensibile poterit diffiniri. Ad 4am rationem neganda est prima. Ad rationem in opore dicitur Aristoteles locis allegatis intellectus de scia qua entia simpliciter separata habent de se ipsis. Ad vltimam rationem per se ex 3o articulo. **Hoc autem videtur cognoscatur despectu in appens philosophi** bebit extraneum et obstruet. **Tex. 3. III. Q. II.** **Veritur** secundo. vtrum aia intellectiuam sit forma subalis corporis humani: quod non arguitur sic. aia intellectiuam nulli corporis est actus. igitur etc. a colligitur de mente philosophi 2o huius vbi vultur quod aia secundum sui preter nihil prohibet separari: per id quod nullius corporis est actus. et certum est quod non potest verificari deum eius nisi de aia intellectiuam: que etc. **Ad oppositum** arguitur sic. Illud per quod habet eam distinguitur est eius forma subalis. aia intellectiuam est habet. igitur etc. maior: et minor videtur de se manifeste. **In ista questione.** quatuor erunt articuli. In primo ponetur opinio commentatoris. In 2o quibusdam medijs ostendetur istam non esse veram. In 3o declarabo opinionem veram. In 4o mouebuntur difficultates ipsarum et soluentur. **Quantum ad** primo pono per hanc distinctionem. vtrum plura aliquid suba potest dici forma alie subiecti quantum sufficit proprio: modo quod sit eius perfectio sibi dicitur formalis esse et eadem scilicet esse vnita: quod iterum aiaz asini eius forma appellamus: et formam subalem lapidis dicimus esse forma: ite est color et famosior modus accipiendi formam. 2o modo quod sit sibi assistens et in opando appropriata ab eo non diminuta loco neque subiecto: non tamen corpore formam nec sibi liberens: hoc modo diceremus intelligentiam esse orbem celestis formam. non enim sibi liberet sed assistit et in opando appropriata: eo quod actus eius proprius est mouere celum motu circulari: et mouet neque mouere potest nisi istum orbem et preter eius: neque intelligentiam mouens alium orbem istum mouere potest. est etiam ab eodem orbe non distincta loco et subiecto. idiuuibilis enim ex his non occupat locum neque subiectum. Quod autem hoc 2o deus aliquid dici forma alie suba per se de mente commentatoris commento vltimo primo philosophi vbi dicitur. quod forme sunt aut in materijs aut non in materijs. id consideratio de formis est duarum scilicet quaz vnica. scilicet naturalis considerat de formis materialibus. 2a autem de simplicibus et abstractis a materia. per se 2o philosophus. de mente ipsius cum dicitur. Et hoc appetit corpus celeste non ponitur ex materia et forma et ipsum esse simpliciter et forma ipsius non habet subsistere per ipsas: et ipsa est que mouet ipsum. Idem per se in de suba orbis in pluribus locis. Item 2o huius capitulo de diffone aie in co dicitur philosophus quod ex dictis prius notum est manifestum si aia est actus corporis sic nauta nauis: actus autem forma idem sunt. ex iteratione igitur Aristoteles colligitur quod aliquid potest alicui esse forma: tanquam assistens et appropriata sic nauta appropriata nauis. Item 2o huius in primo principio 7o metaphisica. ponitur diuisio suba: quod quidam est materia: quod forma: quod dispositio. si igitur diuisio sit completa requiritur: tunc intelligentia sit suba: quod continetur sub aliquo istorum: sed non est materia neque dispositio. 3o relinquitur quod sit forma: et non alteri corpus celestis. igitur etc. Et si queritur de quo prius dicitur hoc nomine forma vel de forma per se vel 2o sumpta. Rursus dicitur quod via perfectionis prius dicitur de forma 2o modo sumpta: in respectu vero ad ordinem cognitionis nostre: et tunc ad eam vsum loquendi prius dicitur de forma per se: talis enim est

notior nobis et sensibus nostris propinquior. ut patet. 2o premittitur scdam distinctionem posita in questione immediate precedente. Premissis his distinctionibus suppono primo quod intellectus est virtus idiuuibilis incorporea et immaterialis. per se omnem opinionem: nisi forte secundum Alexandrum qui videtur velle aiam intellectiuam diuisibilem esse et corpoream generabilem et corruptibilem sicut aiaz bzo 2o. Contra que sufficenter arguitur commentatoris commento 5o de cuius opinione non expedit hic facere mentionem: cum sit penitus abiciens tam secundum Aristoteles quam secundum fide. Sed de opinione Averrois et veritatis principaliter crit sollicitudo. Premittitur 2o quod intellectus humanus vltimam apprehendere potest tam notitia simplici quam complexa: sicut vltimam discurre potest de cognitione vnus in alterius cognitionem. per se hec suppositio conuerteret et haberetur de mente Aristoteles. in 2o et in 3o in plerisque locis. 3o non videtur que virtus in nobis videtur apprehendere potest nisi esset intellectus. Item arguitur ratione Averrois. si intellectus solus idiuuualiter reciperet. tunc forme in ipso recepte essent intellecte in potest et non in actu. per se nota secundum eum. quod idiuuualiter acceptum non est a materia abstractum. et per se sequens non actu intellectum. et ex hoc vltimam concludit quod tunc intellectus non distingueret naturam formarum secundum quod sunt forme. **His premissis** sit hec prima. Intellectus humanus est a corpore humano et vltimam ab omni materia secundum esse separatus. hec 2o probatur. primo ex verbis philosophi super quod videtur fundari principaliter Averrois et glia se melius alijs philosophis. Intellexit. Primo. n. circa principium tertij dicit philosophus quod necesse est intellectus esse mixtum ut cognoscat. Item paulo post subdit. vltimam neque misceri ipsum contingit. et reddens eam habet dicit quod si esset mixtum: tunc sicret quilibet. scilicet calidus vel frigidus vel aliqd habet. Ex quo per se loquebatur de mixtione ipsi cum materia. Item paulo post dicit. Sensitivum quod dicitur. n. non sine corpore est. hic autem separatus est. Item in illa preter vbi determinat de intellectu agente. d. tunc intellectus separabilis et impassibilis et imixtus suba actu ens: quod igitur concedit de intellectu agente concedi sicut deus de intellectu. Item paulo post loquitur de vtroque intellectu ut conuerter exponunt. d. Separatus autem solus est hoc quod vere est et solus hoc imortalis et perpetuus est. Ad idem auctoritas allegata ad preter negatiua questionis. Deinde probatur rationibus Averrois. per se si intellectus non esset separatus: tunc esset materia vnita. huius est falsum. quod tunc esset virtus materialis diuisibilis et corporea sic sensus: quod est manifeste absurdum. et 2o prima supponitur. Item si esset materia vnita: tunc non recipere potest vltimam: sed idiuuualiter tamen: huius est 3o supponitur scdam. nota vero probatur. quod tunc in materia signata habet esse. et per hanc: ita recipere signate quod hic et nunc significat sensus: que solus idiuuualiter reciperet. Potest eius ratio confirmari sic. iter potest et obm deus esse dicitur a proportio ad hoc ut illud obm ab eadem potest apprehendi possit. sed iter vltimam et itellm si esset materia vnita non esset determinata proportio. igitur tunc vltimam non posset ab intellectu apprehendi. maior de se per se minor probatur sic. vltimam est penitus a materia separatum. sed iter tale obm et illud quod est materia vnita non potest esse determinata proportio. saltem quod ad operationem requiritur cognoscitiua. igitur etc. Tertio si intellectus esset materia vnita: tunc esset aliquid in potest intellectum. per se nota. quod omnis forma materialis est habet ut videtur de mente Averrois. in hoc 3o. huius tamen est falsum. quod de intellectu in potest est motiuum intellectus: que tunc ipse seipsum mouere potest. quod videtur impossibile. Quarto si huius non sit vera. sequitur quod idem posset recipere seipsum. huius est manifeste impossibile: contra vero sic probatur: omnis forma vnita materia intelligitur per sui speciem in intellectu possibili receptas: sed per aduersariu intellectus possibilis est habet. igitur intellectus possibilis seipsum intelligere potest propriam speciem recipiendo: et hoc est recipere seipsum ad intellectum Averrois.

Confirmat. intellectus possibilis recipit omnes formas materiales: sed omne recipiens debet esse denudatum a natura recepti. igitur ratio maior et minor videtur de mente Aristotelis. hanc rationem in hac forma ponit Averroes commento 4. que in finem eadem est cum ratione precedenti. **C** 2. intellectus humanus non est penitus ab humano corpore separatus secundum operationem. probatur sic. Intellegere quod est operatio alicuius intellectus a fantasmatibus humanis aliquo modo dependet: quod in corpore habet esse subiective. igitur ratio assumptum patet de mente Aristotelis in 3. cum dicitur. intelligentem necesse est fantasmatibus speculari. **C** 3. primo huius dicitur quod intelligere: aut est fantasia: aut non est sine fantasia. **C** 4. et voluit commentator cum dicit quod intelligere dependet ab intentionibus imaginatis: per intentiones aut imaginatas idem intelligit quod per fantasmatibus ceterum intelligimus. **C** 5. anima intellectiva est unica numero omnibus hominibus appropriata. probatur rationibus commentatoris primo modo. Si intellectus multiplicaretur ad multitudinem individuum: tunc esset hoc aliquid tanquam corpus aut virtus in corpore. multiplicatio enim substantialis individuum substantie sub eadem specie non est nisi per maius diuisam et numerata: ut ipse dicit 7. metaphisicorum. quod ratio sit falsus probatur Averroes: quod dato illo sequeretur quod intellectus esset aliquid in potentia intellectus: ratio est impossibile: quod tunc seipsum moueret propria seipsum producendo in seipso: et ratio idem esset mouens et motus a seipso idem reciperet seipsum. si uero ipsius seipsum. hoc autem sunt impossibilia: ut patet. quod si intellectus multiplicaretur. tunc non reciperet nisi individualiter. ratio et falsitas ratio deduci potest sic in probationibus primo modo deductis sunt. **C** 6. si non esset via sequeret quod scia esset quantitas actiua vel discipulus a magistro ad discere non possent: ratio per viamque patet videtur absurdum: ratio vero probatur. quod si intellectus magistri et intellectus discipuli sint sub uno loco distincti sequitur sicut quod eorum scie sunt sub uno loco distincte: sed quantitas in aliquo individuo existens non potest in alio individuo distincto sibi sibi seipsum producere nisi sit virtus actiua: sicut caliditas ignis in aliud subiectum ab eo distinctum sibi sibi similiter producere non possent nisi esset virtus actiua: quare ratio. **C** 7. si intellectus fortis et intellectus platonis essent numero distincti. sequitur quod spes lapidis in intellectu fortis existens et sibi similis in intellectu platonis essent eiuusdem speciei et solo numero distincte: et ratio ab illis poterit abstrahi conceptus quodammodo sibi communi: quod ratio vniuersalibus in intellectu fortis eadem ratione alius in intellectu platonis. quod duo conceptus sint a. et b. cum igitur a. et b. conceptus: ita sint eiuusdem speciei et solo numero distincte sicut erat prima: ita ab eis abstrahi poterit aliquid duo conceptus sicut a prima: et sic erit processus in infinitum in conceptibus sibi essentialiter subordinatis: quod est inconueniens. omnes iste rationes colliguntur commento allegato. **C** 8. intellectus humanus est generabilis et corruptibilis. probatur ratione Averroes commento allegato. omne generabile et corruptibile aut est corpus aut virtus in corpore: intellectus non est hoc. igitur ratio maior videtur manifesta: et minor patuit ex primo modo. **C** 9. confirmat. generatio et corruptio fiunt in materia: ut patet primo modo de generatione. si igitur intellectus esset generabilis vel corruptibilis haberet esse in materia: et per ratio esset forma materialis quod est contra dicta. Eadem ratio videtur de mente Aristotelis 3. huius cum dicitur. Separatur autem hoc ab hoc tanquam proprietatem a corruptibili. **C** 10. contra hanc opinionem arguitur sic: intellectus speculatiuus est corruptibilis: sed ipse non est ab intellectu possibilis realiter distinctus. igitur intellectus possibilis est corruptibilis: maior patet ex commentatore. commento 5. minor patet ex questione preecedenti. **C** 11. ad hoc respondetur quod siue intellectus speculatiuus accipiatur per intellectus speciebibus intelligibilibus siue habitum quodammodo informato: improprie dicitur ipsum esse corruptibile: sicut etiam improprie dicitur fortis album corruptum ubi fortis designat esse album: intellectus tamen commentatoris fuit allegato commento quod intellectus spe-

culatiuus est generabilis et corruptibilis: quod iste speculatiuus aut habitus quibus speculatiuus denominatur in commento rantur et corruptuntur. **C** 12. si ratio sua questio: et si anima intellectiua non sit forma substantialis huiusmodi non est tamen forma substantialis 2. modo. prima pars huiusmodi ratio patet per textum ex primo modo. hanc 2. vero pars probatur per rationem diffinitionis: ubi dicitur: anima est actus corporis ratio. que videtur petit cuilibet anime: cum ab ista non excipiat Aristoteles. anima intellectiua: cum igitur actus et forma idem sint: sequitur anima intellectiua esse corpus forma. **C** 13. anima intellectiua est substantia: aut igitur materia: aut positio: aut forma: ratio non est primo modo: neque 2. modo: ut patet: igitur est forma: ratio non est forma substantialis corporis humani. Item specificiter diffinitione compositio: substantialius sumuntur a forma substantiali: sed rationabile quod est huiusmodi dicitur ab anima intellectiua: ut patet. maior et minor de se patet. **C** 14. idem videtur de mente Aristotelis 2. huius in causa de diffinitione anime. circa finem: ubi dicitur: videtur loquens dicitur anima non esse corpus sed esse aliquid corpus: hoc autem non esset nisi anima quibus esset corpus forma. Unde tur et de mente commentatoris commento. is. terris huiusmodi dicit. Et cum inuenimus nos agere per has duas virtutes cum volumus et nihil agit nisi per suam formam. id necesse fuit nobis attribuire has virtutes intellectus. si tanquam virtutes forme nostre. Dicitur igitur secundum hanc opinionem anima intellectiua forma subalis huiusmodi: non quod anima esse inherens: sed quod totum huiusmodi specie affinitas: et cuilibet eius individuo. et quod huiusmodi in operando appropriata. intelligere. non quod est anime intellectus operatio propria a fantasmatibus per se dependentia huiusmodi que in corpore humano habet esse subiectiue: ut patuit ex primo modo. probationibus eius. **C** 15. propter animam intellectiua in huiusmodi ponenda a forma substantialis quod anima cogitativa est appellanda. probatur. quod vniuersaliter compositio substantialis corruptibile corruptum per corruptionem forme sue subalis. hoc vero per corruptionem anime intellectiue corruptum non potest. ut patet ex ratione precedenti. igitur relinquitur ipsum esse corruptibile per aliter forme subalis corruptionem. quare ratio. **C** 16. hanc igitur animam cogitativa posuit commentator esse extrinsecam organica et corruptibile et huiusmodi propria: ita ut non tamen per intellectiua ab animalibus brutis: sed et per cogitativa distinguat.

Contra istam opinionem multe sunt difficultates. **C** 17. conclusio prima arguitur. hoc formaliter intelligit per animam intellectiua. sed hoc non est nisi ipsa esset eius forma substantialis sibi dans esse specificum et formale. igitur non est forma ab eo separata. **C** 18. confirmat. intelligere est operatio imanes. nihil autem propria et imanes operatio agit per aliquid ab eo extrinsecum. igitur intellectus non est extrinsecus a corpore humano. **C** 19. confirmat. omne formaliter intelligens aut est intellectus vel huiusmodi intellectus tanquam partes sui. sed hoc formaliter intelligit et non est intellectus. igitur huiusmodi intellectus tanquam partes sui. sed hoc non est si anima intellectiua esset separata. quare ratio. **C** 20. confirmat. 3. nihil agit nisi per illud per quod est in actu. sed hoc agit per intellectus. quod per ipsum est in actu: hoc non est si intellectus esset separatus. igitur ratio. **C** 21. in opinione intellectus consistit felicitas: ut patet. 10. ethis. sed hoc non est nisi anima intellectiua esset forma intrinseca corpori humano: ut patet. igitur ratio. **C** 22. principaliter arguitur 3. tertia hanc. et per rationibus quas Averroes mouet per seipsum. **C** 23. prima ratio. Intellectus speculatiuus quod est 2. huiusmodi perfectio multiplicat ad multiplicationem individuum. igitur intellectus possibilis quod est eiuusmodi perfectio prima multiplicat ad multiplicationem individuum. ratio videtur a sibi tenere assumptum patet. cum enim respectu alterius et alterius huiusmodi sit alia et alia species intelligibilis alia et alia intellectio. sequitur in alio et alio huiusmodi esse alium et alium intellectum speculatiuum. **C** 24. ratio. si huiusmodi esset vera sequeret quod ego essem per esse tui et tu essem per esse mei. ratio est absurdum: ratio sic probatur: intellectus est huiusmodi forma subalis. si igitur

tui et tui idem numero corrumpet intellectus. sequitur quod tu et ego eandem haberemus formam subalem. et per ratio tu es per esse mei: et ego sum per esse tui. **C** 25. ratio. data hanc sequitur quod fortis erat ante quod esset generatus: quod est impossibile: ratio probatur. ante quod fortis esset generatus erat intellectus humanus: ratio est eius forma substantialis: sed cum alium rei est fortis: ratio est eius forma subalis tunc illa res est. igitur ratio. **C** 26. ratio. si sic esset sequitur quod fortis non est corruptibilis in quantum hoc quod est absurdum. **C** 27. ratio. si huiusmodi sit vera. sequitur quod ego accipio eandem sciam sciam. **C** 28. ratio. si huiusmodi sit vera. deperdo eandem sciam: quod deperdis: quod est absurdum: ratio sic probatur. nullus accipit aliquam sciam vel deperdit nisi illam quam intellectus eius accipit vel deperdit: sed eandem sciam quam accipit vel deperdit intellectus meus accipit vel deperdit intellectus tuus. et ratio. cum idem nobis corrumpat intellectus. igitur ratio. **C** 29. contra eandem hanc arguitur rationibus Alberti. sic. omne compositum est hoc aliquid per suam formam subalem: quod est eius perfectio: sed hoc est quoddam compositum cuius perfectio est anima intellectiua. igitur homo est hoc aliquid per animam intellectiua: et per ratio alia est anima intellectiua in forte et alia in parte. **C** 30. particularium particularia sunt prima: sed fortis est quoddam particularis. igitur anima intellectiua que est sui principium formale est quod particularis. et per ratio non est unica in omnibus. maior colligitur 7. meta. et minor de se patet. **C** 31. data ista conclusionem sequitur quod non generis in huiusmodi indiuiduaret et non non esset: ratio patet. cum animalitas in eo indiuiduet: ratio vero cum suum aut ab anima intellectiua non indiuiduet: ratio tamen videtur absurdum: quod magis indiuiduaret deberet quod nunc indiuiduaret magis est proprium. **C** 32. cum hoc ex genere et forma coponatur sequitur ipsum ex indiuiduato et non indiuiduato esse compositum sequitur et huiusmodi ex corruptibili et incorruptibili componi: quod videtur absurdum. **C** 33. contra eandem hanc ceterum arguitur sic. Si ipsa sit vera sequitur quod anima sicut eadem esse possunt adequate. ratio sic probatur. me opinante forte federe te vero opinante forte non federe iste opiniones sunt huiusmodi: quod sunt contradictoria: et iste opiniones sunt simul in eodem intellectu indiuiduali ut sequitur ex primo modo. igitur ratio. **C** 34. et cuilibet perfectioni que est forma inuisibilis et separata non corrumpet nisi vniuersaliter perfectibile. intellectus humanus secundum opinionem est forma inuisibilis et separata cuius perfectibile est homo. igitur intellectus humano non debet corrumpi nisi vniuersaliter homo: quod est falsus. maior patet inductiue. vniuersaliter enim intelligentem non corrumpet nisi vniuersaliter orbis celestis. hoc ratio ponitur ab Averroes commento 5. sed sub longioribus verbis. **C** 35. et ex hanc sequitur quod eiusdem virtus numero respectu eiusdem obiecti erunt plures actus solo numero distincti: ratio videtur absurdum. videtur enim impossibile quod vna virtus visiva numero sit habeat plures visiones solo numero distinctas respectu eiusdem visibilis: ratio vero patet. quod possibile est forte et platonem simul intelligere a. lapidum abus intellectiua huiusmodi solo numero distincti. **C** 36. et non videtur verisimile quod vna forma numero per se seorsum existens sicut copules indiuiduis diuersis loco et tpe distinctis. **C** 37. et queritur que est causa per se effectiua copulationis intellectus possibilis cum corpore humano. non intellectus agens: quod intellectus possibilis prius nobis copulatur quod agens: ut vult Averroes: neque alia substantia eterna: quod hec copulatio est effectus nouus. ab eterno autem et immutabili esse effectus nouus procedere non potest secundum Averroes iniam: neque generas huiusmodi erit causa huiusmodi copulationis. cum. sit corpore actus eius terminari debet solum ad corpoream formam: neque intellectus possibilis nullam. forma potest esse per se causa sue proprie copulationis cum corpore: quare videtur sine ratione dicitur intellectus possibilis esse forma separata et ipsam cum corpore humano copulari: ut vult hec opinio. **C** 38. Item ex opinione sequitur quod homo non est per se vniuersaliter: ex duobus. n. quod vniuersaliter est per se existens non potest fieri per se vniuersaliter: ut patet 7. 2. metaphisicorum. **C** 39. Item

motis omnibus huiusmodi ab oriente versus occidentem querimus quid intellectus qui nunc est omnibus huiusmodi assistens et indistans sicut in moueat motu locali vel non. si sic: sed esse non potest nisi sit forma inherens. indiuisibile. non per se moueri non potest. ut habet 6. phisicorum. Si vero non mouetur: sequitur quod ubi ipse intellectus erat indistans a forma nunc est factus distans: et per ratio tunc fortis nihil intelligere potest: quod est absurdum.

Ad rationes istas non esset respondendum quia paragnant per veritate. **C** 40. ut vis ista opinio melius videatur: non veritatis sed probabilitatis causa ratio. deuo ad ipsas sigillatim ex rationibus que ceterum dantur eligendo que mihi videntur meliores. **C** Nota tamen patet quod si ratio anima cogitativa quod intellectiua sed Averroes sit huiusmodi propria: tamen hoc non dicitur homo per alteram tamen sed per viamque sicut: ita quod iste terminus homo dicitur aggregatum ex corpore humano informato anima cogitativa et anima intellectiua sibi assistente et appropriata. Et quo inter huiusmodi non esse ita ut vniuersaliter esse lapis aut lignum. **C** 41. vniuersaliter. non est vniuersaliter forma inherens est vniuersaliter: quod est vniuersaliter per duas formas: quare altera est non inherens. Sequitur 2. huiusmodi non ita proprie esse hoc aliquid in actu sicut lapis aut lignum. per eandem rationem. **C** 42. pro primo ad rationes respondetur. Ad prima dicitur quod homo formaliter intelligit per animam intellectiua que est eius forma subalis 2. modo a quod sumit esse huiusmodi specificum et formale: quod non ab ea tamen. Et hoc tamen non sequitur ipsam esse formam subalem corpori inherens. et id est anima neganda. **C** 43. ad confirmationem prima dicitur quod intelligere est operatio imanes propria intellectui. ratio vero ratione intellectus est imanes huiusmodi. et ratio concedit intellectum non esse aliquid extrinsecum ab huiusmodi: sicut sit per eius accipiendum istum terminum huiusmodi: ut patet dictum. cum hoc tamen concedendum est ipsum a corpore humano extrinsecum esse siue separatum: quare per ratio animam esse neganda. **C** 44. ad secundam dicitur quod huiusmodi intellectus tanquam partes sui: ut patet ex dictis. sed vltima neganda est minor. **C** 45. ad 3. confirmationem dicitur ratio anima 3. vltima b. neganda. e. n. hoc in actu per animam intellectiua eo modo quo ipsa est eius forma subalis. cum igitur sit eius forma subalis 2. modo et non primo. sequitur ipsam esse in actu per animam intellectiua assistentem et appropriatam: non autem inherens. **C** 46. ad vltimam confirmationem neganda est minor. sufficit. n. ipsam esse appropriatam et assistentem. **C** 47. ad rationes prima 3. tertia conclusionem respondetur ad intellectus Averroes negando ratio. vniuersaliter licet sequatur. multiplicat per perfectio. igitur multiplicat 2. non tamen sequitur ratio. quod perfectio 2. de qua hic Averroes loquitur est species intelligibilis vel intellectio que non solum ab intellectu dependet: ratio huiusmodi est ab intentione imaginata. sed intentiones imaginare in diuersis plurificatur: quare secundum istam diuersitatem multiplicat perfectio scda. eodem modo diceretur quod cum anima equi sit eius prima perfectio subalis et vna in vno individuo. plures tamen in eodem individuo scda perfectio esset prout sicut videtur eius natura. **C** 48. ad scda negatur ceterum anima. ego enim et tu non solum huiusmodi esse per animam intellectiua: sed et per cogitativa. cum igitur non eadem cogitativa habeamus: sed diuersas. sequitur quod non habemus idem esse. et per hoc patet vltima anima esse neganda. posset tamen aliquid logicum respondendo dederet per ego sum per esse tui et ratio: sed non potest: cum eadem anima intellectiua sit esse mei et esse tui: sed non precise: quod vltimus habeo esse per animam cogitativam meam que non est esse tui. **C** 49. ad tertia negatur anima. Ad probationem dicitur quod minor non est vniuersaliter vera: sed solum de forma inherens et informantem continet veritatem. **C** 50. ad quartam neganda est anima. Ad probationem dicitur quod hoc non ita per animam intellectiua que est incorruptibilis habet esse. quare etiam per cogitativa. et ratio illius est corruptibilis. **C** 51. ad aliam similiter negatur anima. **C** 52. ad rationem in oppositum negatur anima. ad hoc enim quod ego acquiram aliquam scientiam non sufficit intellectum meum acquirere istam: sed requiritur ista in intellectu meo acquiri mediatis fantasmatibus meis. cum igitur

tur in te et me sint diuersa fantasmatata: no sequitur si ego ac
quiro q tu acqris vel e:io voluit Auerroys q ad hoc q
aliqua sciam aliq acqrat o3 esse cotinuatione rei intel-
lecte cu eo. os. n. intellectus a fantasmatibus illi imitari vl
imitatu esse: et hoc similitudine h3 continuationis eo mo quo
agens videt continuari patiēti mediare actione sua. Ad
pina rone alberti rident sequetes Auerroym q ho non
est hoc aliqd p forma assistentē et appropriatā q̄lis est aia
intellectiua: s3 bñ est hoc aliqd p aiam iherēte. f. aiam cogi-
tatiua: et id oia fuit negada. Ad 2^m rone cōceditur q
pna for. sunt picularia: et pna q pncipiū eius formale ihe-
rens corpori eius est picular. f. aia cogitatiua: hoc tñ nō
sequitur de aia intellectiua. Dico tñ q Arist. loco allegato lo-
quebat p̄ platonē q voluit ideas separas esse p se cam ge-
neratiōis et scie in his iherozib. P̄hs aut o^m sentiens
dicit q pncipia piculariū sunt particularia: qz. f. effectui
piculari corrdet agēs picular. rōnabile aut fuit: vt di-
cūt qdaz sequetes Auerroys: cū homo sit quoddā mediū
iter naturas pure māles et nās pure spūales et inter corru-
ptibilia et icorruptibilia sibi corrdere duas formas: q̄rū
altera sit mālis: altera vō imālis. Ad 3^m dicit. q licet
nō idiuiduet nā differentie que sumit ab aia intellectiua:
natura tñ dñe que sumit ab aia cogitatiua indiuiduā et
hoc sufficit in p̄iti. Ad aliā rōnē pncipalē multe dan-
rōnes: iter quas vna tñ apparentiā h3. P̄ria rñsio dicit:
q opiones dñoz nō sunt dñe sic etiā spēs albedinis et
nigredinis nō adiūcē dñanē: imo in eodē oculo sit eē pos-
sunt adequate. Dec rñsio non est sufficiens: licet. n. spēs
q̄bus iste p̄ponēz p̄ponit. for. sedet. et for. nō sedet: nō
adiūcē dñietur sic nec spēs albi et spēs nigri: assensus tñ
cir: a dñictoria p̄ferim in eodē idiuiduo adiūcē dñanē.
opiones aut sensus icludunt. igit. et. 2ª rñsio. d. q dñia
p̄it esse sit adequate respectu diuersoz sic et calitas et fri-
giditas simul in eadē pte adequate itendi p̄it a diuersis
agentibus. f. calo et frido. Dec rñsio cōcedit vnū ipso-
sibile manifestū ab alijs nō cōcessum. 3ª rñsio. magis
apparet dicit q p̄dicit opiones in eodē intellectu ex-
sistentes nō sunt dñe qz nō ab eisdē fantasmatibus depen-
dentiā habēt siue a fantasmatib⁹ eiusde3 hois. p. n. opio
a fantasmatibus meis dependet. 2ª vero a fantasmatib⁹
tuis. et sic cessat via argumēti. de hac rñsione aliqd infra
tange. Ad aliā rōnem negat maior sic absolute s3 so-
lū h3 veritatē de his pfectionibus sepatis quaz pfectibi-
lia sunt icorruptibilia et eterna q̄le est celum qd est per-
fectibile ipsius intelligentie: pfectibilia vero intellectus hu-
mani gnabilia sunt et corruptibilia. f. idiuidua hūane spēi.
Aliter rñderi p̄t q i^o maior est vera loquēdo de per-
fectibili p̄. aie aut intellectiue p̄mū pfectibile ē spēs huma-
na q̄ oio est icorruptibilis secūdario vero et ex p̄iti idiui-
dua humana eius pfectibilia dicunt: et talia nihil p̄hibet
esse corruptibilia. Ad aliā rōnem cōcedit p̄is et oia: et
hoc p tanto ptingit: qz iste intellectiones a lapidis a diuer-
sis agentibus p̄pinqus dependentiā habēt. f. a fantasma-
tibus for. et pla. Ad rōnē in o^m dicit q nō est sic. nō. n.
ad cādam spēm a lapidis in oculo for. vel eius visiones
p̄t currere nisi vnū agēs p̄pinqū. Ad aliā rōnem
dicit q valde rōnabile est q aliqd p se seorsus exiis tāq̄
forma qdā sue māe itrefica: nō tñ distincta ab ea loco n3
subo pluribus copulei⁹ idiuiduis loco et tpe distinctis: aia
vero intellectiua cū sit penitus idiuisibilis non occupans
locū neq̄ subm nō distinguitur loco neq̄ subiecto a corpo-
re humano sicut neq̄ intelligētia ab orbe celesti: appropia-
tur etiā sibi operando et nālez h3 inclinationē ad corp⁹ hu-
manū. et s. vnde l3 mortuo for. vel alio indiuiduo adhuc
remaneret intellectus: si tam nullus hō penitus eēt nō re-
maneret: et corpus humanū mediante eius aia cogitati-

ua nālez h3 inclinationē ad actū intellectus pducendus
cā vero ppter quā fm Auerroym intellect⁹ humanus nō
penitus sine corpore humano eē posset: est q̄ vltimus et
finis ē cognitio substātiāz separatarū q̄ ab eo hñ nō p̄e-
nisi sit cōpleta generatio intellectus speculatiui. hoc aut
esse nō p̄t sine fantasmate humano: neq̄ fantasma sine
corpore humano: quare a p̄mo ad vltimū eius intellectus
finem vltimū cōsequi nō posset sine corpore humano: et
per oīs nālem inclinationē h3 ad ipsū: et sine eo penitus
esse nō potest. per completā vero generationē intellectus
speculatiui intelligit Auerroys intellectū humanū p̄e-
ne informatū habitibus omniū scibiliū siue practica siue
rini siue speculatiua. Supradictis autē addunt qdaz de
mente Auerroys q cū vnitas intellectus humani sit vnitas
specifica et nō idiuidualis: nō icōuenit ip3 sit diuersa
copulari loco et tpe distinctis que sunt eius pfectibilia se-
cūdario: spēs vō humana est pfectibile p̄. Addit vltim⁹
q rōnabile fuit in hoie has duas naturas repiri: aiam.
cogitatiuam que est mālis et corruptibilis: et intellectiua
que est icorruptibilia et immaterialis. entia enī superio-
ra sunt immaterialia eterna et icorruptibilia: et per seque-
ns ex ordine vniuersi rationabile fuit iter ea dari aliquod
mediū qd nām saperet vtriusq̄ extremi. tale autē est hō
quo be due nāc et forme reperit. vt pus ē dictū. Ad
aliā rōnē dicit q cā effectiua copulationis intellectus
cū corpore humano nō est nisi cā p accūs. sicut. n. appor-
mans igni cōbustibile est cā p accūs cōbustiois ita gene-
rans homines est per accidens causa copulationis istius
corporis cū intellectu humano. nō icōuenit autē actionē
agentis corporei ad formā icorrupteaz per accidens ter-
miari. l3 forte per se hoc possibile nō foret. Si tñ querat
de cā finali dicit. p̄mo q fuit p̄mū vniuersi determina-
ta p̄nexio q̄ regrit aliqd dari mediū inter corporalia cor-
ruptibilia et icorruptibilia icorruptibilia. 2^a vt intellect⁹ hu-
manus ad vltimū ei⁹ fines. f. substātiāz separatarū cog-
nitionē puenire posset ad quē puenit modo pus declarato.
Ad penultimā rōnē dicit q argumētū pbat hoies nō
esse vnū vnitate p̄pice sumpta sic est lapis aut lignū. cū
hoc tñ est vnū vnitate large sūpta vt pus dicebat. Ad
vltimā rōnē dicit q isto casu posito intellectus nō moue-
tur: et cū ifertur q tūc distaret a forte a quo erat distāc.
negat oia. qz cum sit idiuisibilis nō occupat locum neq̄
situz. et per oīs nō d̄ distare neq̄ p̄pinqū eē. Et si v-
catur cū intellectu sit separatus et indistans tam foroz
platonī abinicez distātib⁹. q̄re igit nō ita afino appropia-
tur sicut hōi. rñdet q hoc id puenit. qz nālez h3 inclinatio-
nez ad aiam hois cogitatiua cū moueat a fantasmatibus
eius: nō aut ad aiam afini. qz ab ei⁹ fantasmatib⁹ moueri
nō p̄t. aia ēt cogitatiua cum sit aia afini pfectior nāliter
intellectui subordinat et nō aia afini: eo q iter oēs mate-
riales formas ipsa est fm pfectionē ppingoz intellectui.
Et oib⁹ istis cōclusionib⁹ et rōnibus p̄t q̄ clicere rotas
Auerroys p̄nē. be tñ rōnes l3 p̄r rñdendo sint appa-
tes: valde tñ vt existimo a philosophica distāt vitate.

Quantum ad
2^m articulū arguit q̄busdā me-
duplicem ponat in hoie formā. accipio positiū ex corpo-
re humano et aia cogitatiua foris seclusa p̄ intellectus aia
intellectiua. et querit an illud positiū sit homo vel nō. si di-
citur q sic. segtur q ad esse hois nō regrit aia intellecti-
ua. et p oīs homo nō est aial rōnale. segtur vltim⁹ q for-
tes cōponitur ex hoie et aia intellectiua. sequit vltim⁹ q for-
tes sunt duo hoies abinicez specificē distincti: cū vnū illo-
rūz sit altero eēntialiter pfectior. sicut fortes hñs animā
intellectiua pfectior est hoie posito ex corpore et aia cogi-

tanata solū. sed hec oia sunt absurda. Si d̄ q nō: tunc vi-
detur q sit aial brutus: et p oīs fortes ex aiali bruto et aia
intellectiua p̄poneret: qd est absurdus. Forte dicit p̄r
rñdendo q illud positiū nō est homo nec aial brutū nec
est p̄ se alicuius spēi: qm a forma vltima. f. aia intellectiua
denotatio fieri d3: sic ēt a sili ponēdo simul cū forma mix-
tu manere formas elemētoz: positiū ex mā et formis ele-
mētoz seclusa forma mixti nō est alicuius determinate
speciei: qm a forma mixti denotatio fieri debz: et istā cō-
positū i determinatā specie reponit: sicut si vera eēt antiq̄
opinio q in forte sunt plures forme subales: vna p quā ē
corpuz: alia p quā est aial: et alia p quā est hō: tunc positiū
ex corpore foris et forma aialis seclusa forma p quam est
homo nō esset alicuius determinate speciei: eo q a forma
spūalissima eius denotatio fieri d3. Et q̄ hec rñsio
nō sit sufficiens arguit sic. demōstrato p̄dicto posito fiat
hoc argumētū. hoc est suba aiata sensitua per se seorsum
eris. q̄ est aial. et oia. a diffōne ad diffinituz: ex quo segit
vltim⁹ sit homo vel aial brutū. Cōfirmat. cū illud cō-
positū sit substātia qdā p se exiis: segtur q est p se in p̄di-
camento substātie: et p oīs sub aliqua determinata specie
reponitur: et tūc q̄rit que sit illa: et sic redit idē quod pus.
Cōfirmat. orbis celestis circūscripta intelligentia est i-
diuiduū determinate spēi. q̄ a simili positiūz ex corpore
for. et aia eius cogitatiua. et oia. fm opionē: cū sili aia intel-
lectiua assistat corpori humano sic intelligentia orbi cele-
stis aut est ab opione et ab oibus alijs excessum. Simi-
litudo vō p̄ qua mouet hec rñsio nō cōcludit. cōcedēdū
n. esset si in tali posito non esset forma mixti: q̄ ipm sit
esta siue aggregatū ex elis. et sit sicut non obstāt q
fallim icludat nō t3. antiq̄. n. opio dixisset p formā aialis
for. esse aial: nō tñ alicuius deteriate spēi: cū ista sit gene-
rica forma ad specificā ordinatā: cogitatiua vō et intellecti-
ua fm Auerroym sunt ipsius hois specificē forme. 2^a
pncipalr accepto corpore for. cū aia intellectiua sibi appo-
p̄ria seclusa p̄ itellm aia eius cogitatiua q̄ro an illud cō-
positum sit homo vel nō. si sic segtur q ad esse hois nō re-
quiri aia cogitatiua. segtur vltim⁹ q homo fm q̄ ho-
mo est icorruptibilis: qd est hō opionē. si dicit q non: h. ab
vltima forma fieri d3 denotatio. igit vltima remanent
forma p quā homo est homo l3 alie definerēt esse: adhuc
remanet hō. talis autē est aia intellectiua vt oēs fatent. igit
tur adhuc seclusa aia cogitatiua aggregatū ex corpore for.
et aia eius intellectiua est hō. Cōfirmat. sic ex orbe cele-
sti nullā icludente formā: et ex intelligentia sit vnū h3 Au-
erroym et corpore for. et aia eius cogitatiua seclusa cogi-
tatiua fieret vnū. qd nō p̄t esse nisi hō. igit. et. Cōfir-
mat vtrūq̄ pncipale: qz vel aia intellectiua et aia cogitati-
ua sunt due specificē forme: aut altera in alterā ordinat
sic forma generica in specificā formā. si 2^a mō: segit q ista
que est generica nō est hōi p̄p̄ia: qd est hō opionē. si p̄ mō:
segtur q ab vtrāq̄ p se d3 aliqd cōpositū vere vnū speci-
ficē denotari: q̄re. et. 3^a pncipalr q̄ro an intellectus hūa-
nus aliā habeat opōnez p̄p̄ia q̄ illā quā recipit mediā-
tibus fantasmatibus humanis: aut nō. si dicit q non: hoc
videt expresse h3 Auerroym. qui ponit 3^a huius intellectū
possibile intellectione eterna intelligere intellectū agentē et
alias subas sepatas. idē ēt ponere videt de intellectu agē-
te. Cōfirmat. hoc est valde irrōnabile q aliqua substātia se-
parata icorruptibilis et eterna nullā haberet opōnez p̄e-
ter istas quaz recipit ab aliq corpore corruptibili. Si vō
dicit q sic. mō supradicto: q̄ritur nungd ista eterna in-
tellectio sit pfectior aut ipfectior intellectione noua qua
intelligit substātiāz sepatas que dependentiā h3 ab intel-
lione mālium et tandē a fantasmatibus ipsoz: nō p̄t di-
ci q sit ipfectior: qz illō oio caret rōne. si igitur sit per-

fectior sequitur q ista intellectio noua nō est eius vltim⁹
finis s3 intellectio eterna. et oia. et vltimus eius finis de-
bet esse alijs pfectionoz: cum sit felicitas ipsius. segtur vlti-
terius intellectū humanū nō necessariā et nālez inclinationē
nem habere ad corpus humanū. nō. n. ex alia cā ponitur
a sequētibus Auerroym nālem inclinationem habere ad
corpus humanū nisi vt mediāte ipso finē eius vltimū cō-
sequat: vt dictū est pus. mō finē eius vltimū. f. intellectio-
nē eternā cōsequi p̄t sine corpore cū ipsa sit penitus a cor-
pore independens vt ipsi volūt. igit. et. Segtur vltim⁹ q
q̄uis nullū eēt corpus humanū adhuc ordine nāli rema-
nere deberet intellectus: aliq̄n frustra tunc eēt eius intel-
lectio eterna. rōnabilr. n. illud qd p̄p̄iaz h3 opationē ab
alio nō dependentē adhuc illo alio deficiente esse cū sua
operatione p̄p̄ia deberet posse remanere: p̄ferim si sit
cōnāliter pus et pfectius: sic ēt rōnabile videt q define-
te esse orbe celesti remanere possit eius intelligentia cum
sua p̄p̄ia intellectione: hec autē tria videntur opposita
Auerroym et sequētibus eum. Cōfirmatur hoc pncipa-
le sic. ois substātia eterna et separata. p̄p̄ia habēs opōnē
naturali ordine nō idiget corpore vt moueatur ab eo: sed
potius vt aliquo mō moueat ipm. q̄ intellect⁹ human⁹ nō
idiget corpore hūano vt aliqd recipiat ab eo: sed pot⁹ eē.
qd videt manifeste falsuz. et oia. et assumptū p̄s sicut de
intelligentia. Cōfirmat. intellect⁹ hūano p̄p̄ia hēat intel-
lectionē eternā substātiāz sepataz. videt irrōnabile dicit
q idigeat corpore vt aliā recipiat nouā intellectionē sub-
stantiaz sepataz q̄ est ipfectior p̄ma. Forte dicit
q licet intellectus hūan⁹ absolute nō idigeat corpore fm
se. idiget tñ corpore fm q̄ appropriat corpore hūano: et sic
p̄r dicit q noua substātiāz sepataz intellectio est ei⁹
vltimus finis. nō absolute sed fm q̄ corpore humano ap-
propriat. Dec rñsio est friuola. nō. n. ponit intellectum
corpore hūano appropriari. nisi q̄ ipso idiget vt aliqd re-
cipiat ab eo: et per oīs dicere q intellect⁹ hūan⁹ idiget cor-
pore hūano h3 q̄ sibi appropriat ē dicere q idiget corpe
hūano fm q̄ idiget ipso. 2^a et dñm deficere videt. cū enī
pbatum sit q nullo mō idiget talē recipe opationē a cor-
pore hūano. vt q̄ nō sit ei⁹ finis. q̄re ponēdo itellm hūa-
num esse sepatus ex ordine nāc. videt p̄r melius dicere
ipm nō pati a corpore hūano neq̄ aliqd recipe ab eo. sed
potius in ipm quādā ifluere cognitionē: siue itelle⁹ dica-
tur: siue alio quouis noie appellet. q̄ opio cōiter ascribit
Aucē. Quarto pncipalr arg. q̄ dicit ab i^o opione in-
tellectū agentem nō copulari nobis nisi in postremo. q̄ro
qd intelligat p illā copulatiōez. nō dici p̄t q intelligat vnio-
nez ipm cū mā. cū hoc sit ipole fm cū: neq̄ assistentiā et
appropriationē corpore humano. talē. n. copulationē non
solū h3 in postremo: imo in pncipio pducitōis hois vt ipe
cōcedit: q̄re illud dictū videt sine rōne. Forte dicere-
tur q intellectus ei⁹ est q nō copulat nobis quo ad illam
intellectionē eternā qua substātiāz intelligit sepatas nisi in
postremo. Sed hoc videt friuolū. qz si pars eēntialis
hois aliqd intelligit: segit q hō ab eadē intellectiōe denota-
ri d3. et p oīs: nō tñ in postremo: s3 ēt in pncipio copulat
nobiscū intellectus agēs. Cōfirmat. sit intell⁹ polis foris nūc
p̄mo oibus habitib⁹ practicis et speculatiuis p̄tere habi-
tuatus. et segtur q nūc fortes p illā eternā intellectionem
intelligit p quā nō immediate an hoc intelligebat. Et h3 hec
intellectio est eadē nūero oio q̄ immediate an h3 fuit in eodē
subo nūero respectu intellect⁹ se oio sili hñs. et for. imedia-
te an hoc ita hēbat itellm p̄e sui sicut nūc h3. igit sic nūc
per talē intelligit intellectionē ita immediate an hoc intelli-
gat p eadē. Et si dicit q oia non valet. qz sufficit illa
cā diuersitatis q̄ itell⁹ possibilis nō immediate an h3 erat
perfecte habituatuz per fantasmatata for. nunc vero sic. h3

patet: qz istud stricte dicit de potetia mae educi qd in vi-
goze agens particularis in mam p se introducit. vli agere so-
luz deurrere mediate vli influgit: sic aut de aia intellectua
no ptingit. igit rē. cecidi tū pōt qz large loquēdo educitur
de potetia mae: qz. s. in māz introducū qz pus erat in potē-
tia ad istā formā recipiēdā. ¶ Contra scdaz partē s. mis ar-
guū. creatio est alicui ex nihilo. pductio: s. aia intellectua
nō ex nihilo. pducit. igit ipsa nō est p creationē pducibi-
lis. maior p3 p cōez dīaz inter creationē z gñationē. minor
vō p3 de se. semp enī ex aliquo subo p supposito pducit. s.
ex mā pma. ¶ Ad hoc duplī rīderi pōt. vno mō qz aie i-
tellectue ex nā sua nō repugnat ex nihilo creati. sicut enī
post hoīs mortē ipsa pōt seozius existere sine aliquo subo
ita nāe sue nō repugnat istā sine subo. pducit. Alio mō dī-
qz aia intellectua nō creat stricte sumēdo creationē. s. p
alicuius ex nihilo pductioē: s. creat large: qz nō educit o
potetia mae ad intellectū pus expuluz: s. sic itelligi o3 in cō-
clusiōe. qdā vō dicit ipsaz creati hac rōne: qz in mā. pducit:
in qua pus nō erat esse potetiale ipsi. Alie vō for qz
in mā. pducit fuit ex eē potetia ipsari in mā pēntit:
p oīs ex aliquo fuit. aia vō intellectua hac de cā dī ex ni-
hilo pducit: s. nō creati. ¶ Quinta s. aia intellectua ē p-
petua a pte post. pbat: qz si eēt corruptibilis ad corpis hu-
mani corruptionē: pariter eēt gñabilis ad ipsi gñationē.
r3 oīa de se. oīs aut ē falsuz: vt p3 ex pcedēti dīe. ¶ Ex
sne iser qz hō nō est simplr corruptibilis. p3. cū istud cō-
positū simplr corruptibile dīcat: qd corripit ad sue for-
subalis corruptionē. talr aut de hoīe nō ptingit: vt p3. igit-
tur rē. dī aut corruptibilis hō large: qz per aie intellectue
a mā separationē desinit eē. ¶ Sexta s. nō o3 in hoīe du-
as ponere subales formas ei. p. p. s. aiaz cogitatiuā z ani-
mā intellectua. p3 ex pus determinatis. cū. n. aia intellectua
sit mae vnita: vntē habēs sensitiuā z intellectua. vī qz
ipsa p se sit sufficiens sine alteri forme multiplicatione. qz
re rē. ¶ Septima s. in corpis humani qlibet pte est ca-
dez aia intellectua numero sil cū vntē ei intellectua. p-
bat: qz si aliq ps corpis humani eēt in q nō eēt aia intel-
lectua: cū pter illā nulla ponat aia in corpe humano: vt ex
pcedēti dīe p3. sequit qz aliq eēt ps corpis aiata: q nō eēt
aiata: qd est ipse manifestū. tūc vltra. cū vntē intellectua
ab aia separi nō possit z eōtra: seqt qz in corpis humani
qlibet parte ipsa simul est cū vntē intellectua. ¶ Ex his
oibus pōt qz elicere opionē fidei de aia intellectua q me-
dia est inter opionē Auerroraz: z opionē Alexandri. posuit
enī Alexander aiaz intellectua eē mae vnita multiplicatā
ad mae multiplicationē gñabilē z corruptibilē: eductam
de potetia mae: z ad ipsi extēsiōē extēfaz. Auerroraz vō
posuit ipsaz esse separatā vnica in oib hoīb ignabilē z i-
corruptibilē nō eductā de potetia mae: neqz ad extēsiōē
eius extēfaz. opionē fidei cū Alexandro vnenit in B: qz dīe
esse vnita multiplicatā: z largo mō gñabilē. cōuenit cum
Auerror in hoc qz dicit nō esse corruptibilē nō eductā de
potetia mae: neqz ad ipsi extēsiōē extēfaz. ¶ Ad rōnes
alterius positiois restat rīdere ad auctes: qbus ipsa mo-
netur. dīceret iuxta ea que in expōne textus sūt dicta: qz
ibi Az. loquebat s antiquos q volebāt intellectū ex rebz
materialibz realiter cōponi. dicit igit euz esse imirtuz ex
hō rebz ab eis separatuz z impassibilē passione māli. vo-
luit etiā euz imortalē z perpetuū esse: nō a parte ante: sed
a parte post. z hec est vera expōsitiō illoz textuū. Quidā
autē expōit Az. intellexisse intellectū esse imirtuz z se-
paratū a corpore humano iuxta tertiu mēbzū secūde di-
stinctionis. fm etiā qz in cōclusionē tertia cuz eius correla-
tio tactus. s. it. ¶ Ad rōnē piaz Auerroraz cōcedit cō-
sequētia pma: z negat o3 scdā: sicut p3 ex cōclusionē scdā.
¶ Ad scdā rōnē de virtute sermonis respōderi possz

cōcedēdo q intellectus solus idiuidualiter recipit. sicut
enīz quilibet intellectus est forma vna numero: z indiuidu-
duuz vnuzita ea que in ipso recipiunt. s. species intelli-
biles sunt indiuidua qualitatus: z per modū indiuiduū in
eo recipiunt. ad cōmunē tamē doctorū intellectū negat
psequētia pma. cū enīz doctores dicit intellectū vltre-
pere: intelligit ipsū species recipere vltre representātes.
¶ Ad rōnē in oppositū cōcedo q intellectus in materia
signata habet esse. sed negat vltre psequētia: qz nō re-
cipit cū hic z nunc sicut sensus. intellectus enī per actiōē
recipit hic. s. in corpore humano vel eius parte: nō tamē
magis in hac parte qz in illa. z spēs abstracte representātes
recipere potest. sensus vero per se recipit in determinata
corpore parte. z soluz species indiuidualiter representātes.
nō obstante igitur q anima intellectua per se vnāz
corpore humano: qz tamē virtutes habet indiuiduales et
inozganicas: que per accidens inest corpore: omne vntē
tem ozganicā transcendit. s. intellectua. ideo apprehēde-
re potest per species vniuersaliter representātes in ea re-
pras: quod tamē anime brutoz facere nō possunt. ¶ Ad
confirmationē negatur minor. ¶ Ad pbationē dicitur
q minor esset vera: vbi intellectus esset ita matrice vni-
tus q ad extēsiōem ipsius esset extēsus: sed nō opo-
ret ipam vlt esse veraz. dato. n. q intellectus large sit mae
vnitus. qz tū indiuidibilis z iozganica vntē: pōt iter ipm z
vlt surgere determinata pportio. ¶ Ad aliā rōnēz. p. tel-
lectū in potetia itelligendo illud qd p sui spēs est motuū
intellectus sicut videt Auerroraz itelligere. rīdet negādo
oīam. ¶ Ad pbationē dicit q illud est veruz de forma
māli stricte sumpta. nō aut opz esse veruz de forma māli
large sumpta. ¶ Ad aliā rōnē negat oīa. ¶ Ad pbatio-
nēz dicit q maior est negāda: s. esset vera de forma mae
vnita z extēsa ad ipsius extēsiōē. ¶ Ad confirmationēz
dicit q bñ pbat intellectū nō esse mālez formā stricte cū
hoc nō stat q sit forma mālis large. ¶ Ad alias rōnes p-
bantes tertiā cōclusionē. ad pma cōcedit q intellectus est
vntē in corpore: qz corpore vnit. z cū iser qz esset in potē-
tia intellectū. oīa negāda est vt pus patuit. ¶ Ad aliā rō-
nem iā rīsum est in alio cōsili argumēto. ¶ Ad aliāz rō-
nēz negat oīa. modus aut quo ex scia vni alteri scia ge-
nerat. est. qz iā habituato intellectu for. cā exempli volun-
tas eius intellectu mouet ad actualē cōfiderādūz z vnter
reliquas vntes mouet ad exprimēdas voces conceptū
corripitēs. p voces aut auditus pla. mouet z vnter alū sen-
sus iteriores z oemū intellectus. ¶ Dec tū rō foruz s.
Auerroraz deduci pōt. cum. n. for. docet pla. aliquas ppo-
sitiones vtes. hoc esse nō poterit nisi intellectu for. iā ha-
bituatus sit pncipiū per se saltez mediate pductiūm
scie cōsimilis in intellectu platonis. Ad rū autēz videt qz
idem numero in se hūs sciaz alicui cōclusionis in seipso
pducere possit sciaz eiusdē cōlonis oio similes mediate
vel immediate. ¶ Ad aliā rōnē rīdetur cōcedendo q iste
species a. lapidis sunt eiusdē speciei solo nūero distincte.
z cōsequēter dicit q ab eis abstrahi duos cōes cōceptus
dupl pōt intelligi. vno mō qz ab eis duo cōcepti in gntum
sunt significantes rez ad extra cōceptus cōes abstrahant:
qz per se z directe de ipsis p dīcent: z sic vltre de alijs cō-
ceptibus: sicut sunt hō conceptus corpus in animatū cor-
pus. substantia. z hoc mō abstrahendo sit pcessus in cō-
tialiter ordinatis: nō tū in infinitū eo qz est ad generalitū
mū substantie deuenire z tadē ad transcendēns. alio mō qz
ab eis in gntuz sunt qūitates quedaz singulares abstrahā-
tur cōceptus qdaz cōes significātes eos in eo qz sunt qū-
tates quedā. z sic vltre de alijs. qūter ē a for. z a plato.
dicimus posse abstrahi cōceptum cōem significātes eos
in eo qz sunt substantie quedaz. z hoc modo procedendo

cedet qz ab illis duobz cōceptibus cōibz cōsideratis vt qū-
tates qdā sunt singulares: nō vt signa alioz significatiua
pnt abstrahi alij cōcepti signātes ipsos: z ab illis alij duo:
z vltre sic pcedēdo in infinitū pcedere nō repugnat: s. ta-
lis nō est pcessus in cōtialr ordinatis. tūc enī in cōtialr
pnt abstrahi pcederem: cū supra cōceptū aliquē accipe-
mus alij eo cōioz: qz p se z directe de eodē vō p dīcat. z sic
vltre semp pcedēdo. sic aut nō ē h: vt p3. qre rē. ¶ Ad
rōnē vō pbātē qrtā s. dīceret qz bñ vltre est aiaz intel-
lectua nō ppe gñari: s. bñ gñationē accipiēdo p creatiōē.
¶ Ad rōnē in oppositū cōcedit q intellectū ē vntē hūs eē i
māz p acciōē z cōsequētia. ¶ Ad confirmationē cōcedit oīs
z oīa. z vltre qz aia intellectua est for mālis large: s. nō
stricte. ¶ Ad auctoritatē allegatā dī qz Az. voluit itelle-
ctū esse ppetuū a pte post. ¶ Ad rōnē qz pbat sextā s. nez
dī q illud qd ppe corripit: corripit p sue forme subalis
corruptionē. talr aut hō nō corripit: s. solū large: qz p aie
intellectue a mā separationē desinit eē. z hec de 3o articulo.
¶ Quantuz ad quartū articulū sit pma dif-
ficultas s. scdaz s. nē
pcedētis articuli. Si aia intellectua eēt for mālis: qz ma-
terie vnita ipsa eēt corruptibilis. oīs est falsuz: vt p3 fm
opionē igit s. falsa. oīa vō pbat: qz tūc certaz regeret i
mā dīpōnes mediātibz qbus in ipsa cōseruet: z p oīs eis-
dez dīpōnibz corripit corripit aia intellectua. r3 oīa. si-
cut a sit corrupta debita pmixtiōe lucidi cū opaco quas:
regit cert? color i mā corripit iste color: z corrupta debi-
ta pmixtiōe caliditatis cū siccitate quā regit for? ignis i
mā corripit forma ignis. ¶ Cōfirmat. oīs forma hūs s.
vntē p se vel p acciōē est corruptibilis: s. aia intellectua ē
hūs. igit rē. maior apparet pmo de gñatione. minor vō pa-
ter. sicut enī forme elemētoz substantiales z mixtoz p ac-
ciōē s. rari dicunt: qz earū dīpōsitiōes adinuicē s. rari-
tur. sic videt de aia intellectua. cōplexio enī quā in cor-
pore humano regit pplexioni alteri s. rariā: vel tanqz ex-
tremū extremo: vel tanqz mediuū medio: vt cōiter cōce-
dunt. ¶ Cōfirmat z? corrupto forte nō remanet eius for-
ma subalis. igit rē. affūptū pbat. de rōne forme est dare
esse cōposito: ita vt sit id quo ppositū est: sed tūc aia foruz
intellectua nō est illud quo ppositū est. igit tūc ista forma
nō est. ¶ s. forma dicta est ab iformādo: s. tūc ipsa nō i-
format. igit ipsa forma nō est corrupto forte. ¶ Cōfirma-
tur tertio. si in corruptiōe foruz nō corripere aia itelle-
ctua. sequit qz corruptio hoīs substantialis nō est nisi trās-
mutatio quedā accidentalis. oīs est falsū. oīa p3. cū nihil
de substantia foruz corripat. s. neqz mā neqz for. ¶ Seg-
tur vltre qz abscissa manu for. corruptio man? est trās-
mutatio accidentalis. p3 oīa vt pus. ¶ Scdō pncipalr ar-
guū: qz ex cōclusionē sequit qz for. z qlibet alius hō est p-
petuus. cōsequēs est impossibile. oīa vero sic pbatur. essen-
tialia pncipia ex qbus cōponit for. sunt perpetua. ergo rē.
tenet oīa. qz manētibus alicuius cōpositi eēntialibz pnci-
pijs adequate ipsius cōponitibz o3 illud ppositū manere.
affūptū p3. qz mā pma est ppetua: vt oēs cōcedūt. aia itel-
lectua est icorruptibilis: vt p3 fm opionē. z ex eis ade-
quate cōponit foruz: cū pter aiaz intellectua mae vnita
nō sit alia forma substantialis in forte: vt p3 ex sexta cōclu-
sione. qre rē. ¶ Forte dīceret qz ppetuo maneāt essen-
tialia pncipia foruz: nō tamē ex hoc sequit foruz esse ppe-
tuus: qz ad esse ipsius requirit vnio illoz pncipioz que
nō remanēt corrupto forte. igit rē. ¶ Sed s. ex rīsiōe
quid sit ista vnio nungd sit mā foruz: vel forma: aut ppo-
sitiuz: vel aliqd oibus istis supadditū. si mā vel forma tūc
sicut post mortē for. remanet ei? mā z forma: ita vnio re-
maneret: quod est manifeste falsuz. si vero sit cōpositum
ex his: tūc sequit cū ipsa requirat ad esse for. qz composū

tum ex materia z forma for. requirit ad esse for. quod est
ridiculus. si vero dicit istaz vnionē esse aliquid superad-
dituz: vel erit accidēs inseparabile vel separabile. si pmo
mō: tunc remanēt materia z forma for. tale accidēs. s.
vnio remaneret. si secūdo modo sequit qz for. necessario
habet esse per aliquod eius accidēs separabile: quod vi-
detur absurdūz. ¶ Tertio pncipaliter. si aia intellectua
sit materie vnita: tūc ipsa est extēsa ad materie extēsiō-
nēz. cōsequēs est falsuz z oīa hanc opionē. oīa vero sic
pbāt. aia intellectua est per se vel per accidēs figurata.
igitur per se vel per accidēs est extēsa. tenet oīa qz figu-
ra ab extēsiōne absolui nō pōt. affūptū vero sic pbāt.
anima intellectua est subiectuz figure corpore: siue p se
siue per accidēs fuerit: sed hoc esse nō possit: nisi esset fi-
gurata. igit rē. maior pbat: qz si ipa nullo mō sit subz: tūc
vel sola mā erit subm illius figure: vel mā simul cuz alia
forma substantiali. nō pmo mō: qz mā nō est subz alicuius
determinati accidētis: vt cōiter cōceditur. z habet a cō-
mētatore i de substantia orbis. neqz secūdo mō: cū in hoīe
nō sit alia forma substantialis ab aia intellectua: sicut hec
opinio concedit. Et si dicit qz mā simul cum quibūsdam
dīpōsitiōibus accidentalibus est subiectuz istius figu-
re. fiat argumētū de illis dīpōnibz sicut de figura. z redi-
bit eadē difficultas. ¶ 4o pncipalr. si eadē aia intellectua
nūcro indiuidibilis exūs sit in qlibz pte corpore for. sicut
dicit in vltima cōclusionē hō pōnis. tunc calozis manu for.
querit de aia intellectua q pus istā manu iformabat: nū-
quid adhuc istā iformet: vlt remaneat sine subiecto: vel i-
formet residuū pter manu. si dicit pimus seqt qz ista ma-
nus est aiata: qd est absurdū: cū ipsa sit cadauer. si dī z-
m seqt duas aiaz intellectuas pnt fuisse in for. illā qz rema-
net sine subo. z illā qz remanet in for. si dīcat tertius seqt
qz ista aia migrat de subo in subiectuz: qd cōiter reputat
pro ipoli. z sic videt quocūqz dīcat hanc opionē euadere
nō posse ab icōnēti. ¶ Cōsile argumētū fieri p de reso-
lutione ptiū for. p actionē calozis nālis in mēbra. certa
enī ps mae desinit iformari forma for. q pus iformabat.
z tunc fiat argumētū vt pus: z c. fiat argumētū de nutri-
tione: cū. n. in certaz mae ptez in q pus erat forma nutri-
menti introducat aia intellectua. qrit nungd ista sit eadēz
aia q pus erat in residuo: vel alia. si z? sequit qz nūc due
aie intellectue sunt in forte. si pmo? sequit qz aia itellec-
tua migraret de subo in subm. Sequit vltre qz in nutri-
tione hoīs nulla noua fieret gñatio subalis: qd est s ratio-
nēz nutritionis. oīa p3: cū nulla suba de nouo generetur
neqz mā neqz forma. ¶ Quinto pncipalr ex opionē seq-
tur pedem z manu for. intelligere. cōsequens est manife-
ste impossibile. cōsequētia vero sic pbatur. in quocūqz reci-
pitur intelligere illud itelligit. sed in pede z manu for. re-
cipitur itelligere. igit rē. maior est manifesta sicut a simi-
li in quocūqz reci? sentire illud sentit. z in quocūqz reci-
pitur motus illud mouetur. minor vero probat sic. in pe-
de z manu for. recipitur po? itellecia: sed in potentia in-
tellectua imediate fundatur itellec? igitur rē. tenz oīa.
qz in quocūqz subiectuz fundat subiectū alicui? accidē-
ris in eodem illud acciō fundat. minor de se est manife-
sta. maior vero cōcessa est in vltima cōclusionē. ¶ Forte
dīceret qz licet in virtute intellectua imediate fundetur
intellectū. nō tū in quocūqz corpore parte fuerit virt? itel-
lectua in eadē erit itellec? sed solū in ea in qua aie itellec-
tue fantasmata sint pntia: nūc aut in pede vel manu fā-
tasmata nō sunt pntia aie intellectue. ¶ Sed s. ex rīsiōe
saltē seqtur qz certa pars cerebri itelligit. oīs videt irro-
nale. z oīa p3 cū in certa cerebri pte fantasmata funden-
tur: q imediate deseruiūt virtuti intellectue. quo cōcesso
sequitur vltre totū caput z breuiter quācūqz partem

De forma tamen diuisibili et extensa essent inconuenientes. et ulterius concedendus est eandem formam numero successiue migrare posse de subiecto totali in aliud subiectu totale pmo de pcedo et acqredo. cde vo dictu q ipole e forma aliqua migrare de subo in subz itelligi os d for diuisibili et exte q no fz se tota i diuersis corpis prius ee pot. S3 ex z hne seq q ide ididuu3 bis gnaibile est. nis e ipole. vt apper p de gnatioe. nia ps. q2 a ma bis recipiet eandem forma subale: fz in receptioe forme in ma gnatur ididuu. igit r. C Segt z q ma e in po ad forma q actualr est: et no solu ad gnabiles formas. nis vt falsuz. q2 tuc in aduactu isti for no corrupef po respectia ad ista forma. et ps nia. q2 a ma erit i potetia ad for soz. qn ipa actu erit: fori seq q a ma e i po ad forma qua bz: q2 aliq ipsaz d nouo recipiet: fz no eet nisi nuc eet i potentia ad ipam. C Ad pma hne rñdet negado ipsam. C Ad rone in oppo or minoz e no ee vlr vera: fz bn veru est: q du in ma recipit for q de nouo pducif: tuc indiduu de nouo gnaf. sic aut no tringit in scda vice qua illa ma recipit ista forma. C Ad scdas rñdet xcedendo vbi bec aia itellectua subine sit in b. ma q a. ma est in po ad ipsam: et no icouenit de tali forma: vt pus est dictus. fz negat vlteri nia: cu iferf q a. ma est i po ad forma qua bz actu. de potetia respectiua loquedo: no seq aliq de nouo recipit ipaz. igit r. fz hoc sequerf de forma extela q bis in ead ma recipi no possit. C S3 d. ex rñsioe seq q termin ad que gnatiois crit ante ipsaz gnatione. nis vides ipole. nia vo ps in casu: q2 anteq bec aia scda vice in a. ma3 itroducerf erit bec aia. qre seq d. C Rñdet negado hne: q2 scda vice no recipiet bec aia in a. ma3 p gnatione siue pductione ipsi forme subalis. C S3 d. tuc seq q scda vice a. ma sua depdet forma alimeti sine noue forme acqstioe: et p nis ipsa remanebit sine forma. C Rñdetur xcededo hne ad istu itellectu: q tuc no acqret for ma q de nouo icipit ee. cu hoc tri illa for poteri p tunc a ma noua appellari. C S3 cu vlteri inferf q a. ma remanebit sine forma. nia est negada: q2 fz tuc no recipiet forma q de nouo icipit ee. recipiet tn hac aiaz p qua habebit ee subale. C S3 d. salt ex pdictis seq q no qlibz alicui corruptio est alicui gnatio. nis est falsuz: vt apparet p de gnatioe. nia vo ps in casu. q2 a. ma scda vice depdet forma alimeti p corruptione ipsius forme: et tn nulla for in ead ma de nouo gnabit. C Rñdet qda xcededo hne: et nter of q p de gnatioe Az. locur est de ge. et cor. for exte q e gnatio ppe supra. Az dicit pt q post alimeti corruptione seq mebroz for. gnatio cu trinu noua. acqraf caro noua neru: et sic de alijs. fz nulla noua acqraf for subalis. C Vlteri et aliq dicere possit q i gnatioe mebroz for. aliq noua acqraf for subalis. fz for particularis of fis: carnis: vl neru: q2 vt multi tenet: et vf valde ronale pter aiaz informate totu in aiali est dare formas mebroz particulares q in gnatioe ipsoz de nouo pducunt. C Sed adhuc dubitat. posito q for. teccrit semel in loco gnatiois et pus q2 fetus aief moriat for. cui aiaz de ifundat i ista ma3. vides tuc q for. gnabit seipz: qd tn iplicat pdictione fz casus sit polis p potetia diuina. C Ad hoc multipl rñderi pot. p tenedo q idetitas oposti sola sequat idetitate forme: q tuc no gnabit for. vel ali ho: q2 eius for: tuc no icipiet ee. fz xcedit q for. icipiet esse p sola vnione forme cu ma. vel si vis dicere q for. gnabit. nter dicere hes q no icouenit ide dispositiue gnare seipm: q2. i. mam pparat gnatiois: fz aiaz no itroducat: q2uis h no xcederet ee pole merito soli potetic nalis. Aliter dici possit q isto casu admisso ho q gnabit no erit for. q2 ad idetitate copositi regit et idetitas materie: fz alia erit ma in isto q2 sit in for. igit r. et p nis no os xcedere q for. generabit seipm.

Ad vltimu rñdet negando oes illas hnes accipiendos istu terminu for. tanq terminu singulari et mere subale. aliogn argumetu nulla haberet difficultate. C Ad argumetu pbans pma et scdas hne dicit negado ipz: neq est sillogism expostoz: debite regular. regit eni terminu demostratiuu resoluere no magis ee notatiuu q sit resolutu terminus. sic aut no est in pposito: qm iste terminu for. no notat aliqd extraneu nisi materia aut pres ipsi. sed iste terminu hoc ita significat aggregatu ex hac aia et hac ma q ablata vel addita modica pte materie no amplius remaneret ide h qd pus. qcuq tn materie pte addita vel ablata remanete eade aia itellectua e ide for. C Inuentio hui solonis facit h argumetu et silia ee parue difficultatis q tpe adolefcetie mee magna fere oibus igorabant difficultate. C Ad tertia hne xcedit q for. p tota ista hora mouebit: et negat q p tota istaz hora quietet. C Ad argumetu dicit negado ipstuz ppter causas dicta. C Ad vltima hne. qcuq aly dicat xcedit q hoc incipit et definit ee for. isto aggregato et demostrato. sed no seq vlteri q for. icipit et definit esse for. ppter pdicta causa. Et p idem ps q ista nia no valet. iste binari no dñmit ee et iste binari est vlt for. q for. no dñmit ee. dñmatio binario ex a. ma et aia for. cu in p no ee for. sit aiaz vlt. et nis falsuz. Silt no seq iste binari no icipit ee: et iste binari e for. q for. no icipit ee: cu in p istati ee for. sit aiaz vlt. et nis falsuz. fz et negari possit maior: et nri dicit q cu3 aliq vntas binariu incipit esse: tunc iste binariu icipit esse.

Ad argumenta principalia ps ex determinans in questione.

Si igit e intelligere sic sentire aut pati aliqd erit vtrq ab itelligibili. Ter. pme. II. Qd. III.

Veritur tertio vtrū itellec' patiat ab itelligibili. q no arg' sic. agēs et patiens cōicat in mā. fz itellec' no cōicat i mā cu itelligibili. igit r. maior colligif p de gnatioe. minor ps ex dteriatu cu itells sit imālis. C 2o qd patit mouet. vt ps loco allegato. fz itells no mouet cu no fit corp'. nihil aut mouet nisi corpus: vt ps 6o pbyscop. igit r. C 3o si itells ab itelligibili pateret tuc itelligibile eet nobili' itellec'm. nis e falsuz: vt patz. et nia tenet. q2 agēs e nobili' patiete. C Quarto. forme est agere et non pati. 2o de generatione. intellectus aut est ho minis forma: vt patet. igitur r.

In oppositu

In ista qone

Quantum ad pmo pmitat distm sepe posita q duplex e pa. qda est ppe supra q of passio corrupta sic calefactio vel frige factio. qda vo large supra q passio pfectiua solet appellari. q2 p istam pficif subm aliqua forma recipiedo nulla necio pcedere alteri forme corruptoe. talis at e duplex. na qd as e nata recipi in subo diuisibili et extenso. no aut i subo idiuuisibili salt p se et imediate. et bec lz pfectiua appellet sibi: tn no repugnat cu fuerit valde itensa ee sui subo corruptiua sic pduc' spz valde itese lucis i oculo fieri pt visus et organu ei' corruptiua. qda at solū in idiuuisibili subo recipi pot p se et imediate. et bec pa' subo sui corruptiua esse no potest. C Suppono 2o q itellec'tus human' in nobis itelligere non pot nisi cōcurrente fantasmate aliquo mō. suppo ps in pleriq locis de mente Az. pferim in hoc 3o cu dicit itelligente necesse est fantasmata speculari. Et pmo hui' q itelligere aut est fantasma: aut no est sine fantasia.

Quantus ad 2m sit 3 pma. Intellect' no e passibilis passioe ppe corruptiua. ps: cu tertiū pntu no corruant a tota spē ad corruptione subī dispositiue: ideo ppe corruptiue appellari pnt. no aut sic est de passioib' itellec't'. 2o dico q lz ad iductionem opionis i itellec'tu sequat corruptio opposite opionis sine illa definat ee: no tn vna opio agit ad opposite opionis corruptio: ne sic p calefactione iducif calitas q p se est friditatu' corruptiua. et pp hoc talis passio no ppe corruptiua dicitur. 3o dico q lz p iductione vni' dñpōnis i itellec'tu aliq' dñas dñpōne corrupti' tringat: no tn h e necē. pole. n. e. in itellm de nouo iduci sciam aliqua vel opinionē absq' alteri' d' perditiōe: sicut cu aliq' icipit erudiri. no e aut nāl' pole in subm aliq' iduci caliditate sine corruptioe frigiditatu'. Et pp hoc ad argumeta rñdet. Ad pmo q lz vtraq' passio corruptiua possit appellari: no tn ita. ppe. ppter causas assignatas. Ideo bene dictum in conclusionē proprie corruptiua: sic ps ad seqntia qd dōm. C Ad auctate vo pmetatoris of q ipsemet in codē pmeto rñdet dicens q itells accitatu' et no p se trāsmutat ad trāsmutationē cogitatuē. hoc aut no sic ite' q eade trāsmutatiōe p accitatu' trāsmuter' itellec't' qua p se trāsmutat cogitatuua: fz pp trāsmutationē per se exite in cogitatuua aut orga: cuius cōtingit itellec'tu in opationib' eius impediri.

Contra predicta

in aliq' subm corrupti' frigiditas in codē: pp qd ista actio vel passio dicit corruptiua. ita ex iductioe vni' opionis in itellec'tu tringit dñā corrupti opionē: pp qd ista passio silr de vici corruptiua: fz tali passioe tringit itellec'tu pati. igit r. fals'. minor sepe ps expiētia. for. n. hñs opionē q vnic' e itellec't' i oib' hoib' ex argumētis veris adductis succes sine vponi pot facily ad assentiēdu' opposito hui'. et nri ad ista opionē successiue depdēdu'. C Lōfirmat. ex for et fricūerū dñderatiōe q sit ab itellec'tu sepe deducif hō ad passioes varias et melācolicas: ex qb' interdū tringit vni' mori. igit itellec't' est passiuus passioe corruptiua. asumptu notū est expiētia. C Itē volūtas est passibilis passio corruptiua. q a silū itellec'tus. nia lz: q2 volūtas et itellec'tus sunt potetie aie intellectiue in eo q intellectiua. nis ps. q2 volūtas tristrari pot et letari cu sit appetit' in eaq' cognitiōe. hō aut passioes corruptiue dicunt' vniuer' vnā sepe altera de subto ppo corruat'. quare r. C Ad ide vides auctozitas pmeto. pmeto 7o tertiū hui'. et rñdet velle q pp trāsmutationē factā in vtrute cogi-

tatiua fiat transmutatio in intellectu. et hoc ps experiētia in hominibus ebrijs: aut alteratis egritudine: vel ira: aut longo tempore studio fatigatis.

Ad hec respondendo

dr p q itellec't' non est passibilis passioe q sit ipsius corruptiua: et hoc sufficeret ad veritate et itellec'tu hñs. calefactio tn et frige factio lz aliq' subz suū no corruant a tota spē ad corruptione subī dispositiue: ideo ppe corruptiue appellari pnt. no aut sic est de passioib' itellec't'. 2o dico q lz ad iductionem vni' opionis i itellec'tu sequat corruptio opposite opionis sine illa definat ee: no tn vna opio agit ad opposite opionis corruptio: ne sic p calefactione iducif calitas q p se est friditatu' corruptiua. et pp hoc talis passio no ppe corruptiua dicitur. 3o dico q lz p iductione vni' dñpōnis i itellec'tu aliq' dñas dñpōne corrupti' tringat: no tn h e necē. pole. n. e. in itellm de nouo iduci sciam aliqua vel opinionē absq' alteri' d' perditiōe: sicut cu aliq' icipit erudiri. no e aut nāl' pole in subm aliq' iduci caliditate sine corruptioe frigiditatu'. Et pp hoc ad argumeta rñdet. Ad pmo q lz vtraq' passio corruptiua possit appellari: no tn ita. ppe. ppter causas assignatas. Ideo bene dictum in conclusionē proprie corruptiua: sic ps ad seqntia qd dōm. C Ad auctate vo pmetatoris of q ipsemet in codē pmeto rñdet dicens q itells accitatu' et no p se trāsmutat ad trāsmutationē cogitatuē. hoc aut no sic ite' q eade trāsmutatiōe p accitatu' trāsmuter' itellec't' qua p se trāsmutat cogitatuua: fz pp trāsmutationē per se exite in cogitatuua aut orga: cuius cōtingit itellec'tu in opationib' eius impediri.

Ad rationes principales

Ad pma of q deludat itellm no esse passibile passioe ppe supra de qua loq' Az. loco allegato. C Ad 2am silr rñdet. xcedēdu' tn est itellm localr moueri saltz per accio: et cu of q nihil mouet nisi corp'. verū est p se. tn p accis itellec'tu: et alia idiuuisibilia moueri contigit. C Ad tertia rñdet cōiter negado niaz. C Ad rone in oppositu' multipl a diuersis rñdet. qda dicit assumptū no ee vlr vlt: fz solū vitarē hz de agente pncipali. illud vo qd pnci paliter agit in itellm polez est itells agēs. oim aut et fantasma istraliter agūt. C Lōtra hac rñsionē qda arguunt pbādo q fantasma no sit agēs instrale. q2 agēci istrali no assimilaf effect' sic securi no assilaf dom'. fantasma at āt assimilaf spē itelligibil'. igit r. minor vides p se nota. s. n. fuerit fantasma lapidis pducet spē itelligibilē lapidis et no hois p se repñtatiua. qre r. C Dec rñsio dicere vossz maiorē no esse vlr verā. hō. n. est agēs instrale hois pductiuū: deus vo agēs pncipale. vt ps ex qone pcedenti. et tn hois hō assimilaf. Item sigillo assimilaf si' cerc. sigillum tamē est agens instrumētale et hō ipzūmens agens pncipale. caliditas et ab igne pducta caliditati assimilatur que est agens instrumētale et no forme ignis: licet igit verum sit de securi. no tn segtur sic in oibus esse verū. et puto magis ronale fantasma esse agēs instrumētale: et itellec'tus agētē agens pncipale. Et vltorius dicerem no semper verū esse q agens pncipale sit perfectius passio. ignis eni vel eius forma substāialis for. calefactio no est pfectio eo. Item sol illuminās orbem ionis et orbē saturni no est nobilio: illis vt cōmuniter dicit. C Alia snia conformis pcedēti. d. q assumptum hz solū veritate de agente q in pzia virtute agit: fantasma vero no in pzia virtute: sed in virtute intellectus agentis agit in itellec'tu: et itel ligunt isti agens agere in virtute pzia. q. f. agit no in virtute alterius agētis particularis lz agit in virtute agētis vniuersalis. s. pme cause: et hoc ee idēz qd est agens particulare pncipale sic rñsio pcedens. d. Et quo ps vanaz esse rōnem quā aly faciūt ptra respōsionē istaz. dñt. n. q hoc

est friuolū: qz nihil agit in vīture ppa nisi oens. p3 aut qd dōm. C3 rñsio dicit qz assūptū d3 sic limitari. oē agens eiusdē ordinis cū passio est nobilit' illo passio. dicit aut ali qua duo eiusdē ordis eē cū abo mālia fuerit vel abo imā lia. fantasia vō cū sit agēs māle agit in intellectu q ē pas sus imāle. qre nō o3 ip3 eē nobilit' intellectu. bec rñsio nō est sufficiens. cū enī ignis agit in fortē: sol in orbē saturni 2 orbē iouis agēs 2 passus sūt eiusdē ordis: 2 tñ agēs nō ē nobilit' passio. C4 rñsio quā iter alias puto magis rōnā bilē. d. qz aūs d3 sic limitari. oē agēs in eo qz agēs est nobi lius suo passio in eo qz passus: seu h3 rōnes nobilitatis ipso passio. 2 sic pcedit qz fantasia in eo qz agēs h3 rōne nobi lioris intellectu possibili in eo qz passus: cū bñ sit qz ab solute nobilit' sit intellect' 2 bñ qz pter istā actionē quas facit fantasia in intellectu aliā nobilit' h3 opationē in tellect'. s. appbēsiōne seu iudiciū de obiecto. ex nobilitate vō ppe opatiōis alicui' arguit pfectio illi' rei. qre rē. C Unū tñ dubiū est rñsione istā: qz intellect' in se ha beat intellectiōne tanqz opatiōne valde pfectā. ad istā tñ mere passioe dicitur. igit' sicut ex nobilitate opatiōis qz p ducit in mā pma: qz mere passioe dicitur: nulla d3 argui maior pfectio māe pme: ita ex nobilitate opatiōis que i intellectu recipit nulla d3 argui maior pfectio intellectu. Ad hoc rñdet qd alij dicāt qz l3 in pductiōe nome i tellectiōis intellectu' possit se habere mere passioe: tñ ap pbedēdo p istā intellectiōne se h3 p modū actiōis: vt in 4^a s. ne dicitū est. puto est pbabile qz intellectu' possit tā spēb' 2 intellectiōib' i formā' dicitur pōtē dōnes 2 dimisio nes: 2 varia iudicia formare: 2 p hīs nō est sile de ipso et mā pma: cū ipsa null' sit auctis. Itē oēs rñones ad bñ dunt vt nō pcedat obm aliqd māle esse nobilit' intellectu. Si tñ dicam' oēm sub3 eē oī accēte nobilit' 2 pñr pcedamus intellectu' eētūtē quādā aie intellectu: q nālis potētia vel ipotētia d3 appellari. videt' pcedēdū multa oba mālia: sicut lapidē aut lignū 2 ceteras sub3 esse nobilit' res intellectu. qdā tñ dicit' aliqd accēs aliq' suba eē nobilit' us: pfectis accēs ppetuū: sicut lucē sub3 in sole eritē dicit' cū nobilit' eē qz sit terra vel aq: 2 sic in pposito dicit' rē de intellectu. Ad vltimā rōne d3 qz. loco allato loquit' de actiōe 2 passioe corruptiua. ppe supra: 2 de foa' māli. foa' n. mālis sicut foa' ignis vel h3 nō patit' sub3: s3 agit passioe corruptiua. 2 sic est finis questionis.

Quare neq3 ipsius est esse natura: neq3 vnj sed aut qz possibilis sit vocatus vtiq3 aie itelle ctus. Dico autē intellectu3: quo opinat' 2 itelli git aia. Et hoc nihil aliud est actu coz q sūt ante itelligere. Tertius cōmenti. V. Qd. III.

Veritur qto. vtrū intellectu' pos sibil' sit ens i pura po'. q nō argi sic. nullus act' est ens in pura po': s3 intellectu' est act' qdā: cū sit actus cozpis humani. igit' rē. C 2^a rñ qd cērvā. tūc intellectu' deberet eē denudat' a nā recepti. p3 nā de mēte d3. 2 mēta. in hoc 3^a nā tñ est falsus. intellectu'. n. spē3 hīs lapidis: 2 cā in se refernās eiusdē lapidis spē3 recipe pōt: sic ēt vīsus in se spē3 albedis hīs eiusdē albedis spē3 recipe pōt.

In oppositū videt' snā d3. 3ª hui'. cū d. itelle ctus nullā nām h3 nisi qz possibi lis vocat' est. Itē parū post. d. qz intellectu' quo opinat' aia 2 itelligit nihil est coz que actu sunt ante itelligere.

In ista qdē p videbit' de questo pncipali. 2^a vide bitur mā secūdi argumēti pncipalis.

Quantus ad primū sciēdū qz cū act' 2 po' pura adiūicē opponā.

tur. vtrūq3 ipoz mluplr pōt accipi. vno d3 act' qd est pfectio: vel foa' alicui' 2 ex opposito d3 po' pura: qd est act' qd dicit' qz intellectu' mālis nullā h3 nām 2 eētūā qua sūt foa' alicui' opatiōis p se actiā: 2 p oppositū illud po' appella' qd neq3 est alicui' opatiō: neq3 nō opatiōis pfectiua: s3 nām h3 opatiōis receptiua. sicut igit' dicitur de actu 2 po' pura: ita aliqd eē in actu vel i po' pura pōt rationabil' distingui pōt. Itē alio' adiūicē opponi pōt aliter est: s3 pōt esse sic an' rps. C Prima s. hoc vltimū accipiēdo aliqd eē in po' vel actu pcedēdū ē intellectu' actu. p3. qz itellus pñtiat' ē. C 2^a s. p. accipiēdo actu' pfectio siue foa' cozpis hūani: siue p liberitā dicit' foa' dicit' d3: siue p appōatiōne: vt voluit cōmētator. C 3^a s. 2ª accipiēdo actu' in bñ sit oppositē opatiōis: qz nō ē p mēte loquar' de p mō sil' cū 2^a C 3^a s. opatiō. intellectu' pōlem eē in po' pura: 2 ipm de se nō eē actu' neq3 in actu mouet' aut rōm' plurib': quarū pma est ista. illud qz re cipit oia en' in actu nō est ens in actu intellectu' possibi lis est h3. igit' rē. maior videtur de se nota. alioquin idē seipm recipere pōt. qd est ipole. minor vō. pbat' sic. itelle ctus possit itelligere pōt oia entia in actu. s3 intellectu' h3 per receptionē. igitur recipe pōt oia ētia in actu. maior e minor patēt in hoc 3^a 2 p cōdō doctrinā in hac scia. C 4^a s. nō illud ex qz cū actu puro p se cōstituit aliqd subal' vniūc' ens in pura po'. intellectu' possit est h3. igit' rē. maior p. h3 h' 2. s. metaphysice. minor. pbat'. qz ex intellectu' possit cō tellectu agere tanqz ex actu puro p se subal' cōstituit aia intellectuā de mente cōmētatoris in pma digressiōne ma gna: 2 aly plib' locis: vbi vult qz itell' agēs est pfectio 2 forma intellectu' possit. C 3^a rō. si intellectu' est aliqd in actu. aut igit' est nāe sensibilis aut itelligibilis tñ. si pmo nō legi' qz formas absolutas 2 vles recipe nō pōt. nā est falsus: 2 nā t3. qz recipiēs 2 receptū debent adiūicē debite pportinari. si 2^a nō sequit' qz intellectu' seipm itelli gere pōt quocūq3 alio circūscripto. nō ē falsus. qz ens in actu nō cōscit' nisi per opatiōne. opatiō. n. facit cogno scere formā sicut trāsmutatio mā3: vt habet' s. metaphy sice. intellectu' vō est opatiō ipm' intellectu'. cū igit' tal' opatiō nō sit a nā infita intellectu: s3 a fantasia: aliqd nō depēdentiā h3: legi' a pmo ad vltimū qz sine fantasia intellectu' seipm appbēdere nō pōt. nā vō sic. pbat' cū aliqd in opatiōe sua idiget aliquo extrinseco. aut hoc dicit' est po' pure passio. aut qz ei' actio trāsit in māim exteriō rez: vt videt' p se notū: sed actio intellectu' nō trāsit in mā3 exteriōrē: imo est opatiō imanēs: vt oēs pcedūt: neq3 itel lectus est po' pure passio vt aduersari' dicit'. qd ad se ipm itelligendū nō idiget aliquo extrinseco. C 4^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 5^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 6^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 7^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 8^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 9^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 10^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 11^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 12^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 13^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 14^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 15^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 16^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 17^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 18^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 19^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 20^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 21^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 22^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 23^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 24^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 25^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 26^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 27^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 28^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 29^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 30^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 31^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 32^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 33^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 34^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 35^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 36^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 37^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 38^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 39^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 40^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 41^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 42^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 43^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 44^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 45^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 46^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 47^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 48^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 49^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 50^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 51^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 52^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 53^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 54^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 55^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 56^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 57^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 58^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 59^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 60^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 61^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 62^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 63^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 64^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 65^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 66^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 67^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 68^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 69^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 70^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 71^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 72^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 73^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 74^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 75^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 76^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 77^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 78^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 79^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 80^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 81^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 82^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 83^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 84^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 85^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 86^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 87^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de potē tia itell' educi nō pōt. nō est falsus: vt cōter ps. nā vō t3. qz de po' eius qd ē act' pur' nihil educi pōt. alioquin idem eēt po' 2 act'. qd videt' ipole manifestū. C 88^a rō. si itellus esset actus aut ens in actu: tūc spē3 itelligibiles de pot

duplū 2 q̄druplū: 2 sic in ifinitū remanere d3. añs p3 de mēte Ari. cū dicit h̄. nō remiscit aut post mortē 2c. Itē oē genitū h3 m̄s de mēte Ari. aīa at̄ itellectiua nō h3 m̄s vt pbatū fuit. igr̄ aīa itellectiua n̄ ē gēta. q̄re seq̄ q̄ sit ppe^a tres crūt articli. In p̄ videbit de q̄/ sito p̄ncipali. In 2ª videbit m̄a q̄/ ti argumti p̄ncipal. In 3^a m̄a sexti. l3. n. de hac m̄a dcm̄ sit i q̄one 2^a p̄dicta tū cū q̄dā additōe repeterē nō erit inutile.

Quantum ad articlū p̄. p̄ ponēda ē dīstictio po sita i q̄one p̄. q̄ itellect^o mltiplr acci p̄f. s. p̄ itellectu passiuo siue v̄tute cogitativa. p̄ itellectu speculatiuo v̄l i bitu. p̄ itellectu poli. agēte 2 adeptō. ¶ 2ª dīstictio. aliqd cē p̄petuū triplr p̄t itelligi. s. v̄l a p̄te añ. v̄l a p̄te post. v̄l v̄troq; mō. ¶ P̄tia. s. itellect^o p̄ mō sumpt^o neutro^o est p̄petuus. p3 cū sit organica v̄t^o 2 corruptibilis ad corruptionē organici sui. Idē p3 auctate p̄bi supius allata. v̄bi p̄ itellectū passiuū v̄tute cogitativā itellectit v̄t cōiter exponētes dnt. ¶ Scda. s. itellect^o speculatiuus siue itellect^o in bitu. neutro^o est p̄petuus. ad istū sensus q̄ itellect^o in se h̄ns aliq̄ spēs itelligibilē subitine nō pōt p̄petuo sub eadē spē pmanere. p̄bat p̄ rōnē cōmētatoris quā adducit cōmēto. s. 3^a thēmistiū 2 theofrastrū. dato oppositō h̄ns se queret q̄ res eēt itellecte. sic lapis. aut lignū essent eterne. p̄ns est flm̄. vt p3. n̄a v̄o sic declaraf. si itellect^o sub aliq̄ spē itelligibili p̄petuo pmaneret. tūc ista eēt eterna. cum igr̄ spēs itelligibilis a fantasmate depēdat effectiue seq̄ eī fantasma esse p̄petuū. p3 n̄a. q2 nullū p̄petuū a re corruptibili p se depēdere pōt. 2 tūc v̄ltra seq̄ q̄ spēs in sensu exteriori ex q̄ illud fātafma fuit p̄ductū est eterna. 2 tadē seq̄ obm̄ extrisecū a quo illa spēs depēdet esse eternū. p3 n̄a sic pus. ¶ Ex h̄ v̄lteri^o seq̄ q̄ res eēt itellecte essent semp itelligētes. n̄a t3. q2 oīs sub a cerna q̄ nō sit corpus celeste semp actu itelligit. voluit tū cōmētator n̄a. allato q̄ q̄uis itellect^o speculatiuus sit corruptibilis 2 n̄ p̄petu^o fm̄ nūmep: tū est p̄petuus s3 spēs. ad istū itellectū q̄ licz nulla spēs p̄petuo pmaneat i itellectu. tū itellect^o p̄petuo manet sub aliq̄ spē eiusdē spēi cū illa. voluit. n. ibidē q̄ in tellect^o h̄uan^o nūq̄ est a p̄mis p̄ncipus simplr denudat^o 2 si. n. a p̄ncipus p̄mis q̄b^o est iformat^o mediātib^o fātafmat^o alteri^o hoīs. Sic ē q̄ itellect^o h̄uan^o nūq̄ est a tota p̄bia denudat^o. 2 q̄ in maiori p̄te hoīs est p̄fecta p̄bia. q̄ v̄tis. n. in aliq̄ mūdi regione deficiat hoīs a studio p̄bic: in q̄busdā tū alius nō deficiat: 2 sic fm̄ eū itellect^o non posset simplr ab oī spē denudari. sic neq; m̄a ab oī forma separi. Dc tū fm̄ aliq̄ seq̄ntes fidē nō eēt v̄ez. in sepatione. n. aīe itellectiue a corpē h̄uano remanet itellect^o nulla spē itelligibili iformat^o quā p̄ in corpē acq̄suerit vt ipi volūt Illud ē dicitū cōmētatoris q̄ itellect^o h̄uan^o semp ē p̄bia p̄fect^o in maiori p̄te hoīs. 2 nūq̄ sit a p̄bia denudat^o: v̄l q̄dā vaticiniū. nō. n. video q̄re nō sit pole aliq̄ tpe vtige re siue ex lōgissima hoīs lasciua siue lōgissima guerra in nulla mūdi regione repire hoīez p̄bia eruditū. ¶ P̄te rca nō repugnat in vniuerso solos repiri for. 2 bertā valde rudis itellect^o 2 penit^o ad scias icptos. q̄re 2c. ¶ Tertia. s. fm̄ cōmē. tā itellect^o agēs q̄ polis est p̄petuus a p̄te añ 2 a p̄te post. p̄bat sic. si itellect^o nō est p̄petuus a p̄te añ tunc aliq̄ q̄ arc. si nō eēt p̄petuus a p̄te post aliq̄ corrupēf. p̄ns est fl3. vt p3 fm̄ eū. ¶ Ex h̄nc iferf aīaz itellectiuam eēt v̄troq; mō p̄petuū: p3 siue f3 cū dicam^o itellectū polez 2 agētē eēt aīe itellectiue p̄tes subales siue dicam^o eēt ip̄i^o v̄tutes. ¶ Quarta. s. opposita cōmētatoris. aīa itellectiua est p̄petua a p̄te post: s3 non a p̄te añ. p̄ma p3 p̄bata fuit in q. scda. 2 in h̄ v̄ueniūt opio fidei 2 opio cōmētatoris. 2 ēf p3 ibi p̄bata fuit. 2 pōt sic p̄firmari. si aīa itellectiua ē p̄petua a p̄te añ. aut igr̄ aīa itellectiua est hoīs forma p̄iberētia: aut p̄ appropationē. si p̄mo mō tūc eterno tpe remāsi

set sine subo: ad q̄ tū nālē h3 inclinationē q̄d v̄l irrōnabile. si 2 mō: aut igr̄ vna tū est aīa itellectiua oīs hoīs: aut p̄ appropationē: aut p̄tes sunt aīe itellectiue s3 subo: plalitate. nō p̄mo mō vt patuit in q̄one 2^a. si v̄o dicat^o mō: q̄rit nūq̄d aīa itellectiua que nūc forzi appropationē añ p̄mū esse for. alteri appropabat v̄l nō. si d̄ q̄ nō: seq̄ q̄ ipa eterno tpe fuit frustra: si v̄o d̄ q̄ sic. p̄tra: possibīle est multos hoīs ex pestel bello mori: dato tū q̄ nullus illa tpe ḡief quo posito v̄l corz itellect^o remanebūt ociosū v̄l simul idē itellect^o plib^o hoīb^o appropabat: q̄d est ip̄obari. Et si d̄ q̄ o3 semp in aliq̄ mūdi regione tot hoīs de nouo ḡiari quot de nouo corrupunt. istud v̄l vaticiniū sine nō ne dcm̄. videret. n. valde mirabile q̄ p̄cei eodē istā in quo vnus hō de nouo ḡiāf necario alius corrupat. Itē ponat q̄ in v̄tute for. cogitativa sit fantasma albedis: in cogitativa v̄tute pla. eiusdē albedis fantasma recipiat: q̄ro nūq̄d itellect^o for. appropar^o albedinē itelligere pōt sit p̄ fantasma pla. aut nō. si sic seq̄ q̄ pla. p̄ eūdē itellect^o cum itelligere pōt: 2 sic p̄tes hoīs p̄ eūdē itellectū itelligere pōt. 2 idē hō p̄tes itellect^o: q̄re frustra pluralitas itellectū est ponēda. t3 n̄a p̄ma: q2 itellectus for. non in itelligere pōt s3 a fantasma pla. nisi sibi possz appropari v̄o d̄ q̄ non. cōtra. fantasma albedis in for. 2 fantasma albedis in pla. sunt eiusdē spēi: 2 itellect^o for. ita ē indistātib co 2 subo a platone sicut a forte. igr̄ ita pōt itellect^o for. a fātafmate platonis imitari: sic a fātafmate for. ¶ Scda. q̄re tē d̄ q̄ illa fātafmata sunt diuersa spēz. s. istoz. obz est oio idē 2 organa s̄ eiusdē spēi: igr̄ 2c. ¶ Scda. d̄ negādo q̄ organa si nt eiusdē spēi. s. tūc seq̄ q̄ for. 2 pla. sint diuersa spēz: n̄a est absurdū. n̄a v̄o p3 sicut de organo illis. ¶ Ex h̄nc iferf q̄ itellect^o agēs 2 polis sunt eterne solum a parte post. patet cū sint anime itellectiue virtutes que ab ea separari non possunt.

Contra conclusionē arguitur. multiplr. s. sic eēt eternū a p̄te añ est eternū a p̄te post: 2c. igr̄ s̄ fla. añs colligit de mēte p̄bi p̄mo celi. ¶ Scda. si aīa itellectiua aliquando incipit. aut igr̄ per generationē: aut per creationē: non per generationem. sic supi^o dicebat. neq; p̄ creationē: q2 eā noluerūt p̄bi esse possibilē: s3 ex m̄a fit oē q̄d sit vt p3 in p̄ma p̄bia. ¶ Item si aīa itellectiua for. que est ei^o forma p̄iberētia sit eterna a p̄te post. seq̄ q̄ for. corrupto ei^o aīa ifinito tpe maneret ociosa. t3 n̄a: q2 nō videt quā opationē h̄eret ipa erēta corpe separata: seq̄ret ē q̄ nālē h̄ret inclinationē ad corpē humanū: 2 tūc finē intētū cōseq̄ nō posset. ¶ Itē data oīe seq̄ q̄ pole est dari: imo de facto dat numerus acti ifinitus: añs v̄l cōtra mēte Ari. 3^a p̄h̄s. tractatu de ifinito. 2 celi. n̄a v̄o p̄bat supposito fm̄ opationē que v̄l Ari. q̄ ifinito hoīs añ h̄ p̄ceserūt quo admisso seq̄ q̄ ifinito aīe itellectiue añ h̄ fuerūt: quaz nulla est corrupta: 2 p̄ n̄a nūc est ifinit^o numerus illaz aīaz: quaz tū q̄s a q̄s alia est: se seoz s3 ex̄ns. ¶ Itē data h̄nc seq̄ q̄ for. 2 q̄s alius hō est p̄petuus: q2 cōpositū subale nō corrupit nisi p̄ sue forme subalis corruptionē. cū igr̄ in for. nō sit alia forma subnāialis q̄ aīa itellectiua que est icorruptibilis vt hoc for nio ponit. seq̄ celo intēta. ¶ Cōfirmat sic. a. m̄a. 2. b. for ma demōstratis m̄a for. 2 eius aīa itellectiua: s3 a. 2. b. h̄it for. igr̄ for. est p̄petuus: n̄a 2 añs v̄ir m̄aifesta. ¶ Ad h̄ forte d̄ negādo n̄az: neq; est syllogismus expositoz: q2 non idē p̄dicatū seruat in p̄missis 2 cōtione: s3 o3 sic iferit a. 2. b. sunt p̄petua: 2 for. est a. 2. b. igr̄ for. est p̄petua: hoc eēt cōcedēdū: sed nō seq̄ v̄lteri^o q̄ for. est p̄petuus. ¶ Sed 3. fiat hoc arg^o. iste binarius est p̄petuus: 2 iste binarius est for. demōstrato binario ex. a. 2. b. igr̄ for. est p̄petuus. v̄l q̄ sit syllogism^o expositozius debite regular^o: 2 añs est verū: vt p3. ¶ Itē arguo sic. iste binarius semp erit: iste binarius

est vel erit for. igr̄ for. semp erit. syllogismus iste est debite regular^o: añs est verū: vt p3. ¶ Itē arguit sic. hoc erit post for. p̄ creationē demōstrato aggregato ex. a. 2. b. 2 hoc est v̄l erit for. igr̄ for. erit post. c. istā: posito q̄. c. sit vnū istās post p̄mū non esse for. 2 qua rōne erit post. c. eadez rōne p̄petua erit. n̄idēf q̄ intentio p̄bi loco allato fuit q̄ nō est pole aliqd p̄ veram opationē esse factū q̄d sit p̄petuū a p̄te post: neq; pole est aliqd p̄p̄ia corruptione eēt corruptibile q̄d sit p̄petuum a p̄te añ. aīa v̄o itellectiua nō ḡiāf ḡiatiōe p̄p̄ie sumpta s3 p̄ creationē p̄ducit ab agēte v̄l vt supi^o dicebat. ¶ Ad rōnez 2^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 3^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 4^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 5^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 6^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 7^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 8^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 9^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 10^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 11^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 12^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 13^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 14^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 15^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 16^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 17^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 18^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 19^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 20^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 21^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 22^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 23^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 24^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 25^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 26^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 27^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 28^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 29^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 30^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 31^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 32^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 33^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 34^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 35^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 36^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 37^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 38^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 39^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 40^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 41^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 42^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 43^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 44^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 45^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 46^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 47^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 48^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 49^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 50^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 51^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 52^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 53^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 54^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 55^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 56^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 57^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 58^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 59^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 60^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 61^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 62^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 63^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 64^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 65^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 66^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 67^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 68^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 69^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 70^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 71^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 72^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 73^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 74^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 75^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 76^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 77^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 78^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 79^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 80^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 81^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 82^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 83^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 84^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 85^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 86^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 87^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 88^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 89^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 90^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 91^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 92^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 93^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 94^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 95^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 96^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 97^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 98^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 99^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 100^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 101^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 102^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 103^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 104^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 105^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 106^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 107^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 108^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 109^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 110^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 111^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 112^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 113^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 114^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 115^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 116^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 117^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 118^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 119^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 120^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 121^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 122^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 123^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 124^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 125^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 126^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 127^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 128^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 129^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 130^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 131^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 132^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 133^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 134^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 135^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 136^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 137^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 138^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 139^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 140^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 141^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 142^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 143^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 144^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 145^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 146^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 147^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 148^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 149^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 150^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 151^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 152^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 153^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 154^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 155^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 156^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 157^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 158^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 159^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 160^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 161^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 162^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 163^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 164^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 165^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 166^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 167^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 168^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 169^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 170^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 171^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 172^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 173^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 174^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 175^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 176^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 177^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 178^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 179^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 180^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 181^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 182^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 183^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 184^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 185^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 186^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 187^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 188^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 189^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 190^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 191^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 192^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 193^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 194^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad rōnez 195^a d̄ q̄ aīa itellectiua p̄ creationē incipit eēt. Ad r

Aeritur septimo. Utrum cessante actuali intellectus intel...

apprehensio non erit virtus reservativa... actus intellectus...

Ad oppositum... arguitur si quod non sit via sequens...

In ista questione... ponent difficultates.

Quantum ad primum... actuali intellectus cessante...

intelligibile apprehendendum deturbari potest... ne nunc necesse fuisse intellectum...

Quantum ad secundum... articulum sit per difficultates...

intellectus a fatamantibus dependeat... difficultas ex tertia...

Ad hoc... negat per minor... intellectus exterioris effectus...

fidei accesserunt quod in anima intellectiva... remanet spes intelligibiles...

les a sim' n'libus q' sunt no' cognoscitue: no' tñ inco'uenit virtute aliqua aiales ad aliqua ei' opatores mere n'ali' co'...

Ad rationes

currere et no' cognoscitue. principales p parte negatiua d' q' oes ille pbat secund' d' nes. p illa tñ auctate pntatoris o'...

De responsiones

date sūt defendēdo p'mā d'ne. Si vōo' ipsius tenere velim' alr dōs ē. Ad p'mā negat' d'na. l. n. i intellectū actuali...

Et igit' tunc potentia quodammodo: non tamen similiter et ante adiscere aut inuenire. Textu cōmenti. VIII.

Ad illa respōdet. Ad p'm' possit negari q' de virtute p'mōis: eo q' in eodē termini p' vt app' p' posteriori. aīis vō de se p' cū. n. intel...

ctio in opposito recipiat et i suba aie intellectiue i eis recipit rōne intellect': et no' e' sic ē visio i aia recipit' et in oculo rō...

Ad oppositum

In ista questioe. tractabit' difficultas p'mi argumēti pncipal' in 2' d'...

Quantum

ad p'm' p'mitto p' q' p' spēm intelligibilē cōiter intelligim' silitudinē rei imediate intellectū eiusdē...

ab eo no' videri q'nis intēse sint spēi pductiua. Itē spe cōis coloris q' est in aere ē eiusdēz spēi cū ea q' ē in oculo: et...

Contra illas

q'nes instat. p' p'mā. nā ex illa seq' q' intellect' aīq' intelligeret esset in actu. d'ns v' d' inia; p'hi 3' b' cū dicit' q' intellect' q' aia opiat'...

Ad illa respōdet

Ad p'm' possit negari q' de virtute p'mōis: eo q' in eodē termini pducit' intellectio in q' pducit' spēs intelligibil' sūf...

ficiens p intellectōe cānda: et sic possit teneri auctoritas pbi put iacet. ad intellectū tñ arguentis pcedit' d' q' tpe vel nā pus spēs intelligibil' in intellectu pncip' q' intel...

Quantum

ad 2'm articulū sit p'mā d' spēs intelligibilis realr differt ab habitu intellectuali. p' p' sic. manēte habitu intellectuali desinere esse pōt spēs rei de q' hētur...

introducitur actiue currere: s; solu dispositiue ad pductione
ne forme ignis. sic de alijs. ¶ 4. ad hne qda arguit sic.
spes intelligibilis e p se pncipiū intellectōis receptiuū. q̄ nō
est pncipiū eiusdē pductiuū. assumptū. p. spes intelligibil
et intellectio adiuicē cēntialr ordinant et intellect' recipit in
tellectōes mediāte spē. igit' spes in se imediāte recipit in
tellectōes. Dec rō assumit vnu flm. id dīpam ponet 2. 5.
¶ Spes intelligibil' nō in se recipit pōt intellectōes. pbat.
qz dato opposito. tūc spes intelligibil' p istā intellectōes intel
ligere possit. p3 oia postq; istaz p se recipit et imediāte. si
n. pillā apphēderet intellect' a fortiori illa spes. qns ē f l3
vt p3. ¶ Itē a sili q̄litarina faciēs p forma ignis in
se subiue recipere deberet illā formā. qns ē absurdū. et oia
t3 p fundamentū h' opionis. forma. n. ignis et ei' dīspō q̄l
tarina adiuicē cēntialr ordinat et mā recipit formā ignis
mediāte ei' dīspōne q̄litarina. igit' rē. ¶ Ex p' hne iferū
tur qdā. p q̄ intellectio nō est p se intellectōis pductiua. h
pbari p p' siles rōnes pme et tertie rōni qb' pbatā fuit
p pma. ¶ Inferi 2. q' bitis intellectual' nō est p se intel
ctōis pductiuū. pōt pbari vt pus. in pcedēti vō qōne nō
est excessus oppositū h'. qz ibi deū fuit bitus et pductiua
posse eē cām intellectōis. et h' est vey. qz est cā dispositiua.
dicemus igit' spēm intelligibilē intellectōes et habitū intel
ctualē eē dīspōnes vntis intellectiue i suis opatōib' n' acti
ue currere: s; mere dispositiue. ¶ Ex qb' iferū vltēri
illud eōe deū de vntē eē f l3. nō pmissaz gignit notitiā
h'nis. Silt' ista ē falsā. demōstratio ē sills faciēs scire. ¶ Itē
legi q' illa p'pō. oia doctria et ois dīsciplia fit ex p'p'nti co
gnitōe. nō ē vā. vbi ly ex dicit circūstātiā cause efficiētis.
o3 igit' pma p'pō ad hūc sensus intelligi q' nō pmissaz est
causa dispositiua pductōis notitiē h'nis et pportōabilr d3
intelligi scōa. ¶ 3. h' intellectus agens est p'p' p se intel
ctōis pductiuū. h' pbari pōt a sufficiēti diuisione. qz tale
p'p' nō pōt poni intellect' possibilis neq; spes intelligibilis
neq; fantasma a fortiori. vt p3 ex dictis. igit' relinq' q' sit
intellect' agēs. ¶ Eadē h' videt' de m'ite cōmētatoris in
plerisq; locis. cum. d. q' intellect' agēs facit de potētia intel
lectis actu intellecta p'fertis cōmēto. 4. et cōmēto. 5. ¶ Et si
argi' h' intellect' agēs est agēs vlc. igit' deterioratā intellectio
nē pducere nō pōt nō currēte agēte particulari: tale vō
non videt' nisi spes intelligibilis. igit' spes intelligibilis ad
istā actiue currere pōt. qd est h' hne pma. ¶ Ad hoc rīdē
q' sufficit intellect' agēs cū particulari dīspōne ipm
determinatē. f. spē intelligibili. ¶ Ex hne cōrelarie iferū
q' ad intellectōes causandā pter spēm intelligibilē et intelle
ctū agētē nō regit' vntē cogitatiuā certā impmere dī
spōne in intellectu. p3 postq; sufficit intellect' agēs cū ista
spē intelligibili. vey tū fm vñā rīsonē concederet q' ad
actū intelligēdi semp regit' aliqs act' apphēdēdi p sensus
iteriorē. ¶ 4. h' fantasma et o3 intelligibile nō pncipa
liter pducāt intellectōes: sunt tñ agētia p se dispositiua ad
illā pducēdā. pma p3 ex dictis supi' p3. scōa. pbat. qz o3
est p se spē sensibilis pductiuū: spes vō sensibilis fantas
ma pducit a q' tandē spes intelligibilis gñat q' est dīspō ne
cessaria ad intellectōes. qre rē. ¶ 5. h' p'p' babilr defendi pō
tē spēm intelligibilē esse p se et imediāte intellectōis p'p
ductiuā. p'p' adē sic. fantasma est p se spē intelligibil' p'p
ctiuū. igit' a sili spes intelligibilis ē p se intellectōis p'p
ctiuā. et si d' q' h' fantasma nō facit in vntē p'p'ia: s; i vntē
intellect' agētis: a sili dicā q' spes intelligibilis illud facit i
virtute intellectus agētis. ¶ Itē habitus intellectualis ex
multis spēbus derelictis pducere pōt intellectōes. igit' p
idē et spes intelligibilis illud facere pōt. t3 oia. qz nō maio
ris vigoris o3 esse effectus q' sua cā imediāta. assumptus
p3 ex argumēto vltimo pncipali. et p'p' adē sic. habitus
lectinat intellectū ad actualr intelligēdus: s; inclinare dicit

agere. igit' rē. ¶ Confirmat. habit' moralis est p'p' actū
nū alicui' opatōis. vt p3. 6. ethicoz. igit' p idē habitus intel
lectualis. sed nō videt' cur' opationis nisi intellectōis
tur rē. ¶ Itē spes intelligibilis repitāt obm. repitātē nō
dicit agere qdā. igit' rē. ¶ Itē fantasma in virtute cog
tatiua exis est p se pductiuū apphēnsionis illi' virtutis.
igit' a sili spes intelligibilis est p se intellectōis p'p
ductiuā q' apphēdit aliā esse q' apphēnsionē eius p'p'ctiuā.
¶ Itē si h' nō sit vera maxime videt' ex pma rōne p'p'
te hne p'p' i3 illa nō obstat vt videbit' in rīsonib' araz
mētoz. ¶ Ex hne rōr est pcedēdi intellectōes p se causa
re posse aliā intellectōne. Idē etiā dico de habitu intel
ctuali. et oīr de virtute finonis pcedi pnt iste p'p'nes no
titia pmissaz gignit notitiā h'nis. demōstratio facit scire. vey
rūz tñ oia p'dicta q' intellectōne pducere posse pcedēdi
laz nō pducūt nisi in vntē intellect' agētis: cui' qd3 illo
rū est instrū. ¶ Ultima h'. p'p' babilr defendit intellectū
posse intellectōne pducere posse. pbat sic. intellect' possi
bilis in se spēm intelligibilē pducere pōt. igit' p idē intel
ctōne. assumptū patuit supius. et pbat rōne sic. intellect'
possibilis vñā elicit spēm ex alia: s; spēm elicere ē nouam
spēm pducere. igit' rē. maior pbat. virtus cogitatiua mā
spēm ex alia elicere pōt igit' a fortiori intellectus. t3 oia.
assumptū p3 cōiter. dicimus. n. virtutē extimatiuā agere
cogitatiuā hoīs ex spēbus sensatis spēm amicitie vel in
micitie elicere posse. ¶ 2. ad hne arguit sic. intellect' possi
bilis pōt p'p'lexa formare: ex vno i aliud dīscurrere. hoc
aut nō esset nisi aliquā posset pducere intellectōes. igit' rē.
maior cōiter p3. minor vō arguit. nā cū intellectus dīscur
rit ex apphēnsione et notitia pmissaz in eo p'p'ngit de nouo
pducit apphēnsione h'nis. qro igit' an illa ab intellectu possi
bili pducit vel ab intellectu agēte nō currēte actiue intel
lectū possibili. si pmo mō habet' itentū. si 2. mō: tūc qm.
qre pus intellect' agēs apphēnsione illi' h'nis nō pducit
in vntē memoratiua eēt spes sufficiētes p apphēnsione
ip3: et intellect' possibilis eēt dīspōt' ad illā recipiēdā. h'
nūc. et nō videt' posse assignari rō dīuersitatis: q' tñ assigna
ret tenēdo q' intellect' possibilis dīscurrat actiue. ¶ 3. argū
sic. virtus cogitatiua p'p'ia pducere pōt apphēnsionē
igit' a sili vel a fortiori intellectiua. assumptū p3. qz nō vide
tur a q' pducit nisi ponamus cogitatiuā agēte realr a p'p'
sua dīstictā. ¶ Nō tñ h' q' nō pcederet intellectū possibi
lē intellectōes pducere posse in vntē p'p'ia: s; in vntē
intellect' agētis q' ad oēs ip3' opatōes pncipali' dīscurrat.
si argū q' tūc idē in seipm agere posset imediāte qd videt'
icōnēns. rīdēt q' nō icōnēnit vbi agat in vntē alterius
et vbi agat actiōe spūali sic in p'p'posito p'p'it. Si vō siles
illa hne teneam' penultimā adhuc faciliōs erit rīdēt. qz
tūc intellect' possibil' intellectōes nō imediāte pducet i se
ip3: s; spē intelligibili mediāte. qdā tñ nō hnt p icōnēntē
idē i seip3 posse agere imediāte sine i vntē p'p'ia seu alter
rius: dū mō agat actiōne spūali. dicit. n. q' sicut nō inco
nuenit volūtātē imediāte seip3 limitare posse. et p'p' in
seipm agere actū volēdi ita nō incoūenit intellectū in se
ipso imediāte pducere posse actū intelligēdi.
Sed hic est icōplexa. intellectio p'p'lexa p'p'lexione
verbali. et intellectio dīscursiua eiusdē obti sunt eiusdē spē
vel dīuersaz. 2. dubitat q' illaz est pfectior et rōne cui'
vnus actus intelligēdi est altero pfectior.
Ad primus rīr saluo iudicio meliōri q' p'p' dicit'
actū intelligēdi sunt dīuersaz spēz.
¶ Ad 2. q' ceteris pib' intellectio dīscursiua respēctū eius
dē obti ē pfectior. et cū q' rīr absolute rōne cui' d' q' m'ita
sunt rōne quozū aliq' intellectio d' alia intellectōe pfectior

p'p' rōne obti vt intellectio aīe intellectiue alyz pibz est
pfectior: intellectio lapidis aut ligni. 2. rōne ei' a quo ha
bita fuit: v'p'nta si habita fuerit p intellectōes cāe aut esse
ctus pfectior ē. n. alyz pibz qm h' p cās: qm aliōd sit no
tūa scētifica eē pfectior et aliud sit intellectōne eē pfe
ctior: rōne sue itētiōis aut pfectioris cognitōis ex qua
pducit alyz pib'. 4. p'p'ando spēz vñā intellectōis ad aliā
intellectōne dīscursiua alyz p'p'ando ceteris pibz.
Ad rationes pncipales q' pbat pte affirmati
uā tenēdo p'p' hne rīdēt. ¶ Ad
p'p' rīdēt pōt iuxta cā q' dicta sunt in qōne de sensu agē
te q' si respitāre dicit agere intellectus agēs repitāt obm
intellectū possibili mediāte spē intelligibili tanq; dīspōne
ad hoc regit' a: vel alr dicit pōt q' spes repitāt ob3: s; repi
tāt obm nō ē agere intellectōne sed aliqd p se regitū ad
pductōne intellectōis. ¶ Ad 2. rōne negat' an. ad p'
bationē negat' minor. luminosus. n. dīspōnit acere p rece
p'one spēz coloris: et tñ illa spēz nō itroducit: sic de cete
ris multis pari pōt exēptū. ¶ Ad auctatē cōmētatoris
est q' vey ē q' itētiōes imāginate mouēt intellectus spēm
intelligibilē in ipm pducēdo vt determinatū ē supra. Et cū
vltia d' q' nō mouēt nisi cū actu fuerit intellecte: intelligi
tur q' nō mouēt itellm nisi cū spes intelligibilis pducunt
q' s; imediāte fit actualis intellectio. ¶ Ad 3. rōne neg'
an. d. vey sit obm eē agēs dīspōt' p cānda intellectō
ne: et sic dōe dicitū intelligi. ¶ Ad auctatē cōmētatoris
pcedit q' intellectio cōstituit' i esse p obm tanq; p agēs
dīspōt' et p intellectū mālē tanq; p sub3 receptiuū ip3
an. d. q' vey itelligibile nō ē nisi in aīa: nō vult aliōd
nisi q' obm qd mediāte sensu p'p'bedit' ab intellectu non
ē velle in rē: s; v'p' apphēdit' p spēz vlez exntes in intellectu.
¶ Ad 4. rōne ne' maior. ¶ Ad auctatē Ari. d' q' iten
tō ip3ius ibidē fuit q' cū intellectus fuerit spē intelligibili
iformatus: tūc ē sicut habēs habitū scētificū q' ē in potē
tia p'p'ina ac dīsciderare. Cū at. d. q' tūc pōt p seip3 ope
ran dicit pōt q' ibi loq' baf idīstincte de possibili intellectu
agētē: q' dīceret. q' tūc cū intellectus possibilis ē spēbus
iformatus: pōt nā intellectiua p seip3 opari abiq; alio ex
traneo coadiuuatē: vel dicit q' tūc pōt intellectus possi
bilis p seipm opari receptiue. cū. n. tūc sit in potētia p'p'
p'p'ina ad intellectōne nō regit'ur aliqd aliōd qd ipm dī
ponat ad ip3az recipiēdū. Et hoc cōsonat v'bis cōmētato
ris 2. 8. an expōne p'dicti textus. cū ingit. p'p'iqua. n. actui
finit' q' agunt p se et nō idigēt extrabēte de potētia in actū.
remora aut idigēt. q' dīceret. q' potētie p'p'inq nō idigēt
agēte dīspōt'ino reducēte illas ad actū p'p' sic aer illumi
natus exis in p'p' p'p'inq ad recipiēdū spēm coloris nō i
dīger agēte dīspōt'ino ad illius receptionem. silt' intel
lectus spē intelligibili iformat' nō idigēt agēte dīspōt'ino
ip3' ad intellectōne recipiēdā. cū h' tñ stat q' sic aer il
luminatus ad recipiēdū spēz coloris idigēt aliquo agēte
illius pductiuo tāq; actus postremi ita intellectus spē in
format' idigēt aliquo agēte intellectōis pductiuo. p'p'
mus tñ modus declarādi textū mibi apper magl rōnabi
lis: et v'ba dīntatoris illi expōni magis apparēt p'p'omari:
Cū dicit vntes p'p'inq sunt q' agūt rē. ¶ Alia vō auctozi
tas dīntatoris sic itellr q' illa p3 aīe p quā subiue fit for
mare. i. intelligere ē vntus nō transmutabilis rē. Itē rīstio
nes date sunt vbi intellectus nonā intellectōne in se p'p'
ctere nō posset: sic cōtingit a p'p' gnārionis alicui' hoīs vbi
ē aliqs tenere velle opp' vltimē h'nis. intellectu vō iam
habituato fm vltimā hne cōcedēdum eēt anīs et oīr fm
hne pma negat' oia. ¶ Ad 5. rōne cōiter rīdēt ma
ior nō eē v'p' verā s; solū veritatē h3 de subalib' formis:
allogn vt dicit qdaz cū actio sit qdā for' actualis actio
nō eēt actio: et sic pcederet in infinitū. S3 dīceret aliquis

salte aīe videt' eē vey de formis que sunt qualitates. dī
cīt defendendo rīsonē q̄ nō o3 de oibus eē vey. sic enī
sunt qdā q̄litaras taz occulte q' manifeste q' mēbra hoīs
actiue iclīnāt ad sic v'p' sic opandū: ita nō repugnat aliq̄s
eē hō q̄litaras saltē occultas q' simplr iclīnēt sine dīspōnāt
ad hū patiēdū. ¶ Alr dicit pōt q' spes intelligibilis ē alic'
opōnis pductiua: qz sibi siles pducere nō repugnat: qm
forte de scō nō sit posse. ¶ Ad 6. ne' a. p' vtraz p'p'is
vey ē spēz intelligibilē eē p'p' p se dīspōt'iuū ad pducti
uē intellectōis. ¶ Ad vltimā rōne ne' maior. negāda ē et
mior: vt patuit in qōne pcedēti. ¶ Ad p'p'ationē maioris
d' q' h' intellectus ē p'p' intellectōis dīspōt'iuū: et sic
intelligit p'p' loco allegato. n3 o3 eē p'p' alic' ad ip3' p'p'
ctiōne nēcio regitū eē p'p' p'p' mālē vel formale rē. sed
sufficē q' sit ad aliqd illoz reducibile. p'p' aut itell' possis
dīspōt'iuū ad recipiēdū intellectōes ad p'p' reducīt mālē.
Ad rationes vō q' pbat penultimā hne opposi
tā. p'p' poterit diligētē dīscideras ex
p'dcis rīdēt. ¶ Ad p'p' tñ dicit possis q' nō seq' si fantas
ma qd ē qdā spes aliā spēz pducere possit: q' spes aliq' p
ducere possit actū apphēdēdi. ¶ Nūc restat defendēdo
penultimā hne q' mibi valde p'p'abilis apper rīdēt ad
oba: p q' faciūt rōnes oēs ad p'p'z affirmatiua3 adducite.
¶ Ad rōne i o' negāda ē maior: forma. n. subalis aq' cale
facte ip'p'p'iuū subm agit frigiditatem et fm aliquos illaz
imediāte sine aliquo instrū pducit. ¶ Itēz lumē in aere
exis est for' ip'p'us accitālis et tñ in ipso agit caliditatem
¶ Itē calor nālis i mēbris subiue exis tāq; ip'p' forma
p'p'ime agit ipsa resolnēdo. qre nō solū de actiōne spūali:
vey ē de actōe reali videt' maiorē eē falsā. ¶ Itē p'p'p'p'
to dīceret spēz intelligibilē nō in vntē p'p'ia: sed in vntē
itell' agentis pducere intellectōne. Itē nō pducere effe
ctus eiusdē: sed alteri' spēi. et hoc sufficeret p rīsonē.
Ad rationes p'p' bantes hne pma rīdēt. ¶ Ad p'p'atio
nē d' q' neq; spes neq; o3 ē agēs pncipale intellectōis p'
ductiuū: s; itell' agēs. spes vō intelligibil' est ei' instrū: cū
itell' agēs sit nobilior. ¶ Ad 2. rōne vno: pcedit oia
et oia. et sic sup'p' 3. admittit nō o3: imo et pcedit obm esse
p se intellectōis pductiuū tāq; agēs remotū: et sic tā spēz
q' obm erūt agen' i'falsia respectu itell' agētis. Alio: dī
ci pōt negādo oia. ¶ Ad p'p'ationē negat' oia. p'p'erti lo
quēdo de agētib' q' agūt nō i vntē p'p'ia et actiōe spūali.
¶ Ad 3. rōne nō negat' maior de actiōne spūali loq'ndo et
de effectu nō eiusdē spēi cū sua cā. qdā tñ dīxerūt q' spes
ē agēs p'p'iu et nō puia dīspō. ¶ Ad 4. rōne d' q' itērio
cōmētatoris fuit q' ex potētia intellectis. i. ex spēb' imāgia
tis facere actu intellecta. i. spēz intelligibilis est opatio pro
p'p'ia intellect' agētis: et hoc est vey cū ipse solus iter agētia
p'p'icularia agat in p'p'ia virtute. et sic est finis.
Indivisibile at qm duplr dicit potētia: aut
actu est: nūbil pbibet intelligere indivisibile: cum
lōgitudinē intelligat. Indivisibilis. n. actualr
est: et in tpe indivisibili. Silt. n. tēp' diuisibile
et indivisibile lōgitudinē est. Non. n. est dicere
aliqd in medio intelligere vtrūq; nō. n. ē nisi dī
nīdatur: s; aut potētia seozsum: aut vtrumq;
intelligens dimidiōrum diuidit tempus rerū
silt' sic. Tex. cō. xxxiii. Qd. x.
Veritur decimo. vtz ples itelle
ctiōes nūero eiusdē obti
in eodē silt' intellectu eē possint. ¶ Ad p'p'
negatiuā argū sic. plura accitāta solo nūe
ro oia simul in eodē subo esse nō pnt.
MM

igitur etc. 13. 2. a. 7. a. 1. p. 7. metaphysice.

Ad oppositum arguit sic. intellectio q̄ for. itel-
ligit lapidē et intellectio q̄ pla-
to eūdē lapidē intelligit sunt s̄ in eodē intellectu. igit̄ etc.
a. 1. patet in opposita opione cōmentatoris q̄ idem est itel-
lectus numero quo for. et plato intelligunt.

In ista questione. duo erūt articuli. In p̄ vi-
debit̄ qd dōs sit de q̄sito
f3 opiones cōmentatoris. In 2. qd dōs sit f3 opiones veras.

Quantum ad p̄mittat̄ opio cōmentatoris. f.
vnicā esse aiām intellectiuā in

oibus hoibus. hoc p̄missio sciendū q̄ in p̄posito due sunt
opposite opiones. p̄ dīc q̄ eadē est intellectio nūero q̄ for.
intelligit lapidē et q̄ plato eūdē lapidē intelligit. 2. vō dīc q̄
ille intellectiōes sunt one nūero distincte. ¶ Prima opio
mouet̄ q̄bus dāz rōnibus et p̄mo sic. spēs intelligibilis qua
for. intelligit lapidē et illa q̄ plato eūdē lapidē intelligit sunt
vna numero. igitur a partē eadē est intellectio numero q̄
vterq; intelligit lap. assumptus probatur. q̄ si alia et alia
numero ē spēs q̄ for. et pla. intelligit lap. tūc ab illis duab⁹
solo numero dōntibus poterit abstrahi spēs vtriq; cōis:
q̄ro igit̄ nunquid illa spēs abstrahā eadē numero sit re-
spectu for. et pla. aut alia et alia. si p̄ pari rōne standus erāt
in p̄mis. si 2. tūc ab illis abstrahi poterit 2. spēs vt p̄as
et sic erit p̄cessus in infinitū. h̄ rō videt̄ esse cōmentatoris 2.
5. d̄ dicit̄ h̄ opio hāc itentiones fuisse cōmentatoris ibi-
des. ¶ 2. rō. si intellectiōes q̄bus for. et plato intelligit lap.
sunt solo numero distincte aut sunt p̄ se distincte aut p̄ subz
ipaz. aut p̄ aliqd accūs. nō p̄ se. q̄ tūc differēt spēs neq;
rōne subz cū vnus ipaz sit subm. f. intellectus humanus.
vt p̄ se supposito. neq; p̄ aliqd ipaz accūs. q̄ tūc q̄ritur
de illo accūs nunqd est vnū numero respectu vtriusq; i-
tellectionis aut aliud et aliud numero. si p̄ mō idē v̄ de i-
tellectionibus dōm. si 2. modo q̄rit̄ p̄ qd i. duo abinices
numero differant. an p̄ se an rōne subz vel p̄ aliqd accūs
nō p̄ mō. 3. 2. rōne p̄cedentē. neq; 3. q̄ sic fieret in h̄
accūsibus p̄cessus in infinitū. qd v̄ icōueniens. ¶ 3. rō.
ponat̄ q̄ for. dūduz itellerit et intelligat a. lap. et manente
eadē itellecōe icipiat pla. eūdē lap. intelligere. et q̄ritur
nunqd in intellectu alia de nouo ḡnetur itellecōe a. lap. v̄
nō. si nō sequit̄ q̄ mediāte eadē itellecōe numero vter-
q; a. lapidē intelligit. qd erat p̄bādus. Si sic. vō recipiēs
d̄s esse demudatū a nā recepti. si nō f3 gen⁹ saltē f3 spēs d̄
mēte cōmentatoris 2. 4. f3 ille intellectiōes p̄ aduerfariū sūt
solo numero distincte. igit̄ manēt itellecōe for. in eodē
intellectu recipi nō poterit itellecōe platonis. qd erat d̄ cō-
cessus. ¶ Ex his cludif̄ p̄ncipalis q̄ eadē itellecōe
numero plures hoies intelligit idē obm. ¶ 2. f3 ita sit
nō tūc f3 vnus hō icipiat vel desinat intelligere aliqd itel-
ligibile q̄ s̄tr ali⁹ icipiat vel desinat intelligere. idēz p̄s. q̄
pōtē ē q̄ for. et vnus p̄ hōz cogitāte a. lap. cōtinue ips̄ itel-
ligat p̄ eadēz hōz. et pla. nūc desinat cogitare eūdēz. et sic
p̄r desinat itelligere ips̄ postq̄ q̄s itellecōe a cogitāte
depēdet. ¶ 2. opio p̄mittit̄ q̄ n̄ itellecōe rei gnābilis
et corruptibilis eadēz nūero est eterna. h̄ suppo v̄ de mē-
te cōmentatoris 2. 5. p̄bat̄ ei⁹ rōne sic. Si itellecōes aliq̄
eēt eterne tūc for. sensibiles eēt itellecōe actu ex aīaz et
imāles. 2. nō ē falluz. vt p̄s. 2. nō vō sic p̄bat̄. si a. itellecōe
sit eterna tūc. b. spēs q̄ mediāte sit a. itellecōe eterna. f3
2. nō. q̄ a n̄llo corruptibili p̄ se depēdere pōt aliqd eternū
et si b. spēs est eterna. spēs imaginata a q̄ dependet est eter-
na. et p̄ idēz spēs sensibilis a q̄ dependet. et p̄ n̄s obm a q̄
spēs sensibilis puenit est eternū. ille n̄s tenent vt p̄s. et
ex d̄ite v̄teri. cludif̄ q̄ obz sensibile est imāle et actu i-
tellectū. 13. 2. n̄. q̄ oēs subē eterne ex aīaz vidēt̄ esse h̄. q̄
re a p̄ ad vltimū seḡ p̄ itentā hāc rōnez inuit̄ 2. allega

to 2. cū ingt. si formare p̄ itellm eēt eternū oporteret vt
formatū eēt eternū. q̄pp necē eēt vt for. sensibiles essent
itellecōe i actu ex aīaz et nō māles oīo. et vide p̄cessū v̄
p̄bat̄ 2. n̄. 1. a. p̄ ad vltimū sic p̄bata est. Norāter dicit̄
fuit itellecōe rei gnābilis et corruptibilis. q̄ de re ignābilis
li et corruptibili nō icōuenit f3 cōmentatorē in itellecōe p̄
eē itellecōes eterna q̄ eterna itelligit itellz agente p̄
et norāter eadēz nūero. q̄ f3 cōmentatorē nō icōuenit itel-
lectu sp̄ fuisse eadēz itellecōes f3 spēs. nō. n. repugnā
tellectū hūanū eterno tpe itellerisse lap. aliq̄ p̄ fantasia
vni⁹ et aliq̄ p̄ fantasia alteri⁹. et p̄ n̄s ip̄ habuisse itelle-
cōes lapidis eūdēz spēs cū a. ipaz p̄cedēt. imo ex rōne
cōmentatoris nō solū v̄ h̄ pole f3 necūs. cū ingt. 2. 5. 2. n̄.
ma f̄ ipole ē q̄ tota hitoria p̄tē subz in oī tpe. h̄
hō iuenit̄ ab hoie. et equ⁹ ab equo. et a. m̄ta vide ex cōmē-
tatorē ibides. Et q̄b. 2. p̄hendi p̄ itētiōes ip̄ fuisse q̄ necūs
est sp̄ in tota hōiuz multitudine reperiri p̄biam p̄ferre.
licz enim vnus homo nō habeat totā. h̄z tamē partē ip̄-
us. et alius aliaz partes. et sic deinceps. donec inueniat̄ tota
cōpleta. vnde licz aliq̄ hoies alicuius regionis totaliter
deficiāt a p̄bā. vt ḡa exemplū in 4. meridionalit̄ n̄
deficiēt i 4. septētrionalit̄ aut eō. vt ingt. h̄ cōmentator. h̄
p̄nto magis fundari vaticinio q̄ rōne. p̄cederet igit̄ p̄
f̄to tenendo vnicū itellz q̄ possibile est itellecōe hūanū
ab eterno cōtinue hūisse itellecōe lapidis aut alterius
intelligibilis. nō tūc v̄ mibi hoc necūs. ¶ Supponit̄ 2. q̄
ois itellecōe q̄ aliq̄ h̄ itelligit ab ip̄ fantasia eēt
ctiue depēdet. sic. f. itelligēdo q̄ ad itellecōe concurrunt
fantasia tāq; agēs vel dispositiuū vel p̄ se p̄ductiuū. p̄
ex his q̄ determinata sūt sup̄. p̄s ē de mēte cōmentatoris
cōmēto. 5. cū ingt. et hō nō est itelligēs in actu nisi p̄ cōmē-
tationē itellz cū eo in actu. p̄ talē cōtinuationē rōnabilis nō
intelligere pōt nisi p̄ depēdentia opōnis itellz a fantasia
te hūano q̄ depēdentia euz nō sit ab eo tanq; a forma vel
mā vel sine. vt p̄s. relinq̄ q̄ sit aliq̄ mō tāq; ab effectiue
ocurrēt. ¶ Prima. h̄ ipole est eadē esse nūero itellecōe
neq; p̄ p̄les hoies itelligat. p̄bat̄. q̄ si nō vel tal itellecōe
ē eterna aut p̄ducta. nō eterna p̄ supponē p̄mā. neq; p̄du-
cta. q̄ q̄s talis ab aliq̄ fantasia depēdet. et p̄ n̄s cū m-
tellectio for. depēdeat a fantasia for. et itellecōe pla. a fan-
tasia platonis p̄ 2. supponē seḡ ipoz itellecōes
necōe realr̄ distingui. ¶ Cōfirmat̄. q̄ p̄ fantasia for. s̄
cū itellecōe agente p̄duci pōt itellecōe lapidis. nullo mō
ocurrēt fantasia pla. et e. igit̄ etc. 13. 2. n̄. et assumptus
est p̄ se manifestū. ¶ 2. arḡ sic. ponat̄ q̄ tres hoies nunc
de nouo icipiat̄ intelligere lapidē eadē itellecōe p̄ aduer-
fariū. aut igit̄ illa itellecōe est eterna. aut p̄ducta. nō eter-
na. vt p̄s ex dictis. igit̄ p̄ducta. cū igit̄ q̄s itellecōe de no-
uo p̄ducta ab aliq̄ fantasia depēdeat effectiue. vt p̄s.
p̄ 2. supponē. q̄rit̄ nūqd a fantasia vni⁹ illoz depen-
deat vel a fantasia vni⁹ oīuz illoz. nō p̄mo. q̄ nō maior
rōne a fantasia vni⁹ q̄ a fantasia alteri⁹. ¶ Prima
i. hōie corrupto i itellecōe defineret esse. et sic alij hoies
definerēt p̄ corruptiōes illi itelligere lapidē. nō ar. q̄
videt̄ irradabile. si vō dicat̄ 2. mō tūc seḡ illā nō eēt itelle-
cōne vnā. Itēz for. nō pōt itelligere lap. nisi q̄s hōm
se h̄ret fantasia lapidis a q̄ eius itellecōe depēderet. p̄s
2. n̄. q̄ eadē rō est de oib⁹ hoib⁹ et de trib⁹. Seḡ v̄teri
q̄ corrupto for. corrupceret illa itellecōe. et p̄ n̄s dato q̄
q̄s alius nūc lapidē itelligeret defineret q̄s hō lapidē
intelligere p̄ corruptiōes for. qd videt̄ irradabile. ¶ 2. 13.
ita sit ccedi tūc p̄ itellecōe q̄ for. itelligit et itellecōes
q̄ intelligit pla. esse māl̄ vnā. p̄s. q̄ eaz. mā subūa ē vnā
f. itellz hūan⁹. ¶ Ex p̄dictis cōclusionib⁹ corrolanc̄ fieret
tur partes affirmatiuā q̄onis esse vcrām.

Circa dicta dubitat̄. p̄ q̄ illa 2. n̄a cōmentatoris
nō videt̄ tenere. obm ē eternū. igit̄
et n̄ ad itentionē suaz nō semp est actu itellm. eo q̄ sem-
per actu itellecōe ab eo d̄nr subē intellectuales penitus a
mā et motu sepatē. ¶ Cōfirmat̄. cū. n. celū sit eternū po-
terit a. spēm sensibilis eterna cōseruare et d̄nr spēs imagi-
nata et spēs intelligibilis ip̄s poterit esse eterna. q̄re tūc pi-
bur demonstratio cōmentatoris. ¶ 2. d̄ur. q̄ possz aliq̄ vi-
tute itellecōe lapidis nō est depēdens i esse vel cōseruari
ip̄as a lapide vel spē ip̄s. nec ab itellecōe agēte. f3 est ei
coeterna. sic coeterna sunt itelligētus cognitiōes eoz q̄ p̄
ip̄as apphēdunt. et p̄ n̄s rō cōmentatoris nō p̄cedet. ¶ 3.
ma f̄ sequit̄ p̄mā. ponat̄ q̄ for. et plato s̄ habeat itellz ade-
ptā et sequit̄ p̄mā cōmentatorē q̄ vterq; illoz p̄ itellecōes
eterna itelligit p̄ quā itellecōes ages subas sepatas itelli-
git et p̄ n̄s eadē itellecōe nūero itelligit vterq; illoz.
¶ Illa 2. nō seḡ sufficiēt̄ ex p̄ supponē. cū h̄ loq̄ ab-
soluē vō suppo iō d̄ itellecōe rei gnābilis et corruptibilis.
Ad hec responderē. ¶ Ad p̄m q̄ 13 forte il-
la 2. n̄a de for. non va-
leat. de mā tūc v̄ tenere. assumēdo illud aliq̄ q̄ obz sen-
sibile est eternū. non. n. est rō. q̄re obm aliq̄ mōle magis
esset nature celestis q̄ nature intellectualis. vel dicatur
q̄ n̄a 13. cū illo mō. q̄ illō obz nō sit nāe celestis. ¶ Ad
2. n̄a itelligit q̄ rō cōcluderet si subz spēs sensibilis aut
spēs imaginata posset illā p̄petuo cōseruare. f3 hoc fieri non
pōt. et oīale sit corruptibile. vt p̄s. p̄ hoc apparz mibi q̄
illa rō maiorz habuisset euidētia si ad hoc icōueniens
vltimo deduceret q̄ spēs intelligibili spēs imaginata et spēs
sensibilis ex n̄ibus p̄petuis tunc carū suba essent p̄petua.
qd est manifeste falsū. ¶ Ad 2. n̄a d̄ur. q̄ 13 aliq̄ sic p̄terue-
nīdere posset et ab appenti d̄ditiōe sic forte defenderet.
n̄is tūc esset cōmentatorē. et nulla rōne fundata. h̄ aut̄ q̄ri-
mus qd obm sit fin cōmentatorē. f3 de hoc ifr. videbit̄.
¶ Ad 3. videtur mibi ar. cū eius cōfirmatiōe euidēt̄
p̄cedere f3 opiones cōmentatoris. Ideo ponēda sunt 2. ma-
gis limitata. si ipole est eadē esse nūero itellecōes rei ge-
nerabilis et corruptibilis q̄ p̄les hoies itelligat. sine sic. i.
possibile est eandē esse nūero itellecōe aliq̄ p̄ductā
qua p̄les hoies itelligat. ¶ Nunc d̄nr r̄ndendum est ad
rōnes alteri⁹ opionis. ¶ Ad p̄mā. 13. qdā hic multa dicāt
negat̄ n̄s. ¶ Ad p̄bationē vide r̄niones datas in q̄one
2. h̄m. 2. n̄. vide etiā q̄r̄tū valeat auctoritas cōmentatoris
ibides. q̄us dicit̄ posset q̄ itendebat sic arguere. si itellz
esset numeratus. et d̄nr mālis tunc ip̄es in eo recepta crit
for. mālis. et d̄nr ab ea poterit fieri abstractio p̄ itellm. et
cū spēs abstracta s̄tr recipiat̄ in intellectu ab eadē poterit
abstractio fieri. vt p̄s. et sic p̄cessus in infinitū erit in ab-
stractionib⁹ sp̄erū. si h̄ mō fiat rō efficacior erit q̄ co mō
quo cōiter itellr. vcrūtamē qualr̄ esset r̄ndendū. v̄suz ē
in q̄one 2. ¶ Ad scōz rōne dicit̄ qdā q̄ itellecōes for.
et platonis q̄bus itelligunt idem obm p̄ accūs distinguit̄
q̄ fantasia qd est accūs. aliud. n. est fantasia lap. i for.
te et aliud in pla. et d̄nr ccedit̄ q̄ itellecōes ille nō forma-
liter differūt p̄ fantasia f3 effectiue. m̄ta alia dicit̄ q̄ nō
expedit̄ recitare. hec r̄n̄sio est iustificiōes. q̄ illud qd alicui
attribuit̄ rōne alicui⁹ p̄ esse ip̄s. sibi attribuit̄ p̄ se. sed
itellecōes aliq̄nas ab altera differre sibi attribuit̄ rōne
fantasmat̄. qd ei⁹ cā est p̄ se effectiua. igit̄ itellecōe for.
nō p̄ accūs f3 p̄ se for ab itellecōe pla. maior apper p̄ po-
sterior. et minorz hec r̄n̄sio cōcedit̄. ¶ Itē si itellecōes
lapidis in for. et pla. cōseruare et corruptis eoz fantasia
bus adhuc iter se nūero differret nō p̄ accūs. vt p̄s. igit̄ p̄
sc̄s nūc equalr̄ differūt. sic tūc differrent igit̄ nunc diffe-
re p̄ se. 2. n̄a et n̄s vidēt̄ manifesta. ¶ Alr̄ igit̄ videtur

q̄ ille itellecōes differūt p̄ se. et cū iferē q̄ tūc spēs differ-
rent. n̄. 2. n̄a. sic nō seḡ. aia aīni a. et aia aīni b. p̄ se diffe-
rūt. igit̄ spēs differūt. n. p̄ se. q̄ p̄ se ip̄as differunt. q̄us ē
cōcedendū sit p̄ causas suas effectiuas eas abinices p̄ se
differre. Et si q̄rit̄ cū ille spēs s̄m se cōsiderate non in opa-
tione ad cāz ccedant̄ p̄ se differre. In quo mō dīcēdi p̄ se
illud sit v̄z. r̄ndet̄ q̄ illud v̄z erit in 3. mō dicēdi p̄ se
in quo nō sit opatio effect⁹ ad aliq̄ā ei⁹ p̄ se cām. vt p̄s p̄
posteriorz. ¶ Ad tertiā rōnem d̄ur. q̄ in casu posito alia in
tellectio de nouo recipiet̄ in platone. ¶ Ad rōnem in op-
positum vide q̄ dicta sunt in q̄one q̄rt. 1.

Quantum ad scōm articulū. ponēda est r̄n̄sio
q̄onis f3 opione verā. f. supposita
ta itellecōe plalitate. ¶ Et ar. p̄ ad p̄te affirmatiuā sic.
Sit ita q̄ p̄ fantasia for. in intellectu tuo sit p̄ducta spēs
v̄suz p̄ quā hoies apphēdas. et illa stāte itellecōe i mēora-
tia v̄tute recipiat̄ fantasia pla. eglr̄ aut magl̄ sufficiēs i-
tellectū mouere. q̄ admisso seḡ q̄ p̄ fantasia pla. nōna p̄-
ducef̄ spēs in itellu tuo p̄ quā hoies apphēdas. et p̄ n̄s no-
uā hōie hēbis itellecōes q̄ tūc a p̄one solo nūero disti-
cta. sic ēt fatat̄ et spēs solo nūero distinguit̄. igit̄ etc. ¶ 2. i-
tellectu tuo apphēdeat hoies eē hoies p̄ hāc p̄ponē. hō ē
hō. habes s̄l duas distinctas itellecōes respectu eiusdēz
obri. igit̄ etc. a. 13. q̄ sicut alia spēs hois ē subz et alia p̄ di-
catur. ita alia est itellecōe q̄ sit p̄ subz. et alia q̄ sit p̄ p̄dica-
tus. ¶ Ad ar. fieret de duab⁹ itellecōib⁹ p̄plexis vel
descursiuis. vt si hāc copu⁹ apphēdis. hō ē hō. et hō ē hō.
vel si hoc discursus apphēdas. si hō currit hō currit. ¶ 3.
arḡ sic. p̄ eadē spēm nūero due itellecōes nūero distin-
cte successiue fieri p̄nt. f3 itellz duas potēs h̄re itellecōe-
nes successiue illas pōt h̄re s̄l. igit̄ etc. a. 13. vbi p̄ spēm la-
pidis te apphēdeat lapidē illa spēs remanēt̄ d̄ns h̄re
itellecōes lap. sic ex sōno p̄ se pole. deide p̄ eadēz spēs
per tps post icipias cōsiderare sicut post somnū cōtingit.

Pro responsione ad q̄stiones p̄mitto. p̄ q̄
idē fantasia s̄l nō pōt
duas itelligibiles spēs oīo cōsiles imediate p̄ducere i in-
tellectu. p̄s. q̄ alr̄ supflua esset vna illaz. Item caliditas
agētis in mā passī. p̄ducēs calitates nō p̄les calitates ro-
tales i eadē mā p̄ducere pōt. ¶ Itē de luce v̄z v̄ p̄du-
cente calitatē. et sic p̄ cetera discurredo. igit̄ a s̄l. idē v̄ in
p̄posito dōm. ¶ 2. q̄ rōne fantasia s̄l duas spēs p̄du-
ceret eadēz rōne tres vel centū aut mille s̄l p̄ducere pos-
set. et sic in q̄cūq; nūero finito. 2. n̄a aut est icōueniens. vt p̄s.
q̄re etc. ¶ Premitto 2. q̄ diuersitas itellecōnū simpli-
cū q̄ s̄l s̄l sunt spēs itelligibilib⁹ diuersitatem regrit. p̄s. q̄
alr̄ nō videt̄. q̄re iste itellecōes essent diuerse.

His premissis sit r̄n̄sua. Impole ē p̄les in-
tellectiōes simplices solo nu-
mero distinctas oīo eiusdēz obi s̄l esse in eodē intellectu. p̄-
bat̄. q̄ si sint due itellecōes simplices s̄l in eodēz itelle-
ctu. eis cōr̄ndet̄ spēs itelligibiles distincte. spēs aut̄ itelli-
gibilib⁹ nūero distinctis s̄l ex n̄ibus cōr̄ndet̄ fatasmata di-
stincta. q̄re seḡ q̄ nō erūt itellecōes oīo eiusdēz obi. ma-
ior p̄s p̄ 2. supponē. et minorz apper p̄ p̄mā. ¶ Forte dice-
ret̄ q̄ 13 fantasia mata diuerfa sint. tūc ipsa ab eodē oīo
occisa esse p̄nt. sic si ab a. albedie in memoratia duo repo-
nant̄ fatasmata. f3 illa r̄n̄sio nihil ē. p̄ eas. n. rōnes q̄b. p̄-
bat̄ s̄l. p̄ p̄baripōt q̄ ab eadē albedie nūero nō p̄nt
esse duo fantasmata s̄l in v̄tute iteriori producta. et a s̄l
nec s̄l cōseruari. f3 successiue illud fieri possit. dicem⁹ igit̄
q̄ p̄ducta spēs sensibilis. a. albedis et illa multiplicata v̄suz
ad v̄tute memoratiuā ipsa ibi remanēt̄ nō pōt ampli⁹. a.
albedo v̄suz ad eadē v̄tute spēm p̄riā p̄ducere. f3 illam
p̄ductā pōt cōseruare. illa vō d̄sinēte esse poterit de nouo
aliā spēs v̄suz ad eā multiplicare. ¶ Et si arḡ 3. sic. p̄du-

era spē. a. vsq; ad memoratiua tibi referuata nō min^o potēs ēa. ppria pducere spēz q̄ p̄us n̄ memoratiua v̄ m̄ n^o disposita s̄ magi ad aliā spēz recipiēda. igit̄ n̄ iūsto fal sa. R̄ndēf negādo miōrē sic ēt subz qd̄ nup̄ recipit calita tē aut lumē vt. s. nō ē magi dispositū: imo vt sic penit^o in/ dispositū ad recipiēdū lumē aut calitatē vt. s. Notāter in z^o sup̄pōne t̄ in s̄ne d̄xi itellectiōes simplices. qz itelle ctu apphēdēte hoīez cē p̄ hāc ppōnē. hō ē. sil h̄z apphēsiō nē p̄plexā t̄ simplicē respēu cuiusdē obi oio: q̄ tū vt qdā dī cūt sūt solo nūero distictē. ¶ Ex s̄ne iferī q̄ ipole ē sil i itellu duas existere itellectiōes p̄plexas eiusdē obi oino solo nūero distictas p̄ vt s̄ p̄cedēs. Idē ēt p̄cedit de itel lectiōib^o discursiuis. ¶ z^o s̄. ita sit vt p̄ dīc̄ s̄. successi ue tū o^m agere pōt. p̄. qz tē nūc apphēdēte soz. p̄ ppriaz ipi^o spēz p̄tigit hac dep̄dita itellectiōe t̄ ipē referuata aliā d̄ nouo itellu tuo p̄ducit itellectiōz soz. illa spē mediāte.

Ad rationes i^o n̄ itellu posse ēē itellectōes q/ bus simplr hoīez apphēdas s̄ ille nō sūt respectu obi oio eiusdē vt i casu p̄. t̄ iō nō pbat s̄. h̄ne. ¶ Ad z^o rōnē d̄. qz nō potēs apphēdere hoīez cē hoīez p̄ spēz realr̄ distictas nisi a diuersis obis p̄clatib^o sint decise. q̄r nō p̄cedit s̄ h̄ne. t̄ sic p̄z ad p̄firmatōs. ¶ Ad 3° miōrē negāda vt patuit in qōnē. ¶ Ad rōnes p̄ncipales ad illā que ē ad p̄re negatiua: s̄z faciat p̄ h̄ne p̄. r̄iūso tū ipi^o v̄ia ē i qōnē 4° h^o t̄rtu t̄ in 2° in qōnē d̄ sensu agēte. Ad illā q̄ ē p̄ p̄re affir^o m̄deret optio d̄mitatoris ipaz p̄cedēdo s̄z p̄ alterā opionē negare s̄ sup̄pō sup̄ q̄ fundat. Et sic ē finis qōnis. ¶ Qm̄ aut aliud est magnitudo: t̄ magnitudi ms cē. t̄ aq̄ t̄ aq̄ cē. t̄ sic in multis alijs: nō āt in oibus. In qbusdā. n. idē est esse carnis: aut carnem esse. Tex. cōmen. IX. Qd. XI.

Veritur vndecimo. vtrū qd̄ itas sit p̄ obm̄ itells. ¶ Qz nō arḡ p̄ sic. ens ē obz p̄ itells. igit̄ tale nō ē rei qd̄ itas. a^m p̄z ex h̄uc. p̄ sic meta p̄h̄. t̄ p̄baī rōnē: qz oē ens pōt ab itellu itelligi t̄ aq̄d ab eo pōt itelligi p̄ moduz entis itells. ¶ z^o acciā qd̄ itas p̄ ab in/ tellectu apphēdunt q̄ qd̄ itas talē subz. igit̄ zē. a^m p̄baī qz acciā p̄ a sensu sūt p̄phēta s̄z q̄ a sensu p̄ apphēdunt vident ab itellu p̄ debere apphēdi. igit̄ zē. ¶ 3° si qd̄ itas cēt p̄ zē. sc̄ q̄r q̄ nō ens ab itellu apphēdit nō possz. oīs v̄ s̄ iniam h̄z. 4° meta. oīa v̄o t̄z. qz nō ens nō ē qd̄ itas: neq; sub illa p̄ncēf. nec ad ipsam aliquā p̄ se bitudine h̄z qz nō entis ad ens nūc ad pōt habitudo: q̄r zē.

In oppositum v̄ cē cōis s̄iia exp̄sitorz. v̄i denf. n. oēs elicef. ex i^o textu. qm̄ aliud ē magnitudo zē. qz qd̄ itas ē p̄ p̄p̄iū obz itells. p̄ p̄mittā p̄cambula qd̄as. z^o cōclufiones ponentur.

Quantum ad p̄ sciēduz p̄ q̄ aliud ē aliqd̄ esse obz p̄p̄iū itells: t̄ aliud ē cē obz ipi^o p̄. illō. n. obz p̄p̄iū itells appellat qd̄ a solo itellu apphēdi pōt: q̄lr v̄ia dēu t̄ itelligētiās oba p̄p̄a cōiter di cunt. a nllō. n. sensu vel exteriori vel interiori apphēdi p̄nt: s̄z a solo itellu. S̄z aliqd̄ cē obm̄ p̄ ipi^o 3° itelligi p̄t. vno? qz obz sibi i cōphēdēdo adēq̄tū. z^o qz p̄fectius ita vt illō obz simplr p̄ sit appellandū qd̄ iter cetera sit maxie p̄fē ctū. t̄ h̄ ē qd̄ sub alijs v̄bis cōiter dicit soler. f. qd̄ā ē obm̄ p̄ itells p̄mitate cōitatis t̄ qd̄ā ē p̄ p̄mitate p̄ncipalita tis. 3° pōt obz p̄ itells appellari i qd̄ p̄ t̄ facili^o ē apt^o fer ri itells p̄ p̄ ē idiuidui hūani: t̄ tale obz v̄l p̄mitate t̄pis vel originis p̄ dicitur. ¶ Sciēduz z^o qz auctores cōiter bis noib^o vtunt. cēntia. qd̄ itas. t̄ v̄le. p̄tigit āt idē realr̄ p̄

illos terminos ipotari s̄z rōnib^o diuersis. eadē. n. res s̄z t̄ absolute cōsiderata cēntia poterit appellari. sc̄d̄z aut qz igredit̄ alicuius diffōnē qd̄ itas dicit d̄z. t̄ fm̄ qz de p̄libus apra p̄dicari d̄r v̄le. Ex quo p̄z qz fm̄ cōem doctoz itells cū q̄r̄ an qd̄ itas sit obm̄ p̄m̄ itells idē ē ac si q̄r̄ā nūm qd̄ v̄le sit obm̄ p̄m̄ ipi^o. q̄us qdā p̄ qd̄ itate itelligat̄ cō munissimā rei entitatē t̄ q̄iq; ipz v̄le. ¶ P̄a^o sup̄pōne nōst^o cognitio itellectia radice trahit ex sensatis sensu teriozi. p̄. si. n. a p̄zin: natiuitatis soz. vsq; ad notabile t̄p̄ n^o fieret sensitiua opōi sensu exteriori. n^o p̄nt fieret i sen su iteriori: cō qz sensus iterioroz nō apphēdunt nisi p̄ sc̄a admistratiōe p̄ sensus exterioroz vt oēs p̄cedit: t̄ p̄nt fieret in itellectu ipi^o opōi itellectiua: cū itellectio p̄clat̄ in nobis ex fantasmatib^o. t̄ sic relingit̄ sup̄pō v̄a. ¶ z^o sup̄ pō. sensus exterioroz so^o acciā p̄ se apphēdere p̄nt: s̄z v̄o p̄ acciā apphēdūt. p̄z z^o h̄. itē. oēs āt s̄z v̄nū q̄iq; sen sus. ¶ Ex q̄ iferī qz sensus exterioroz acciā distictē apphē dere p̄t: subz v̄o solū p̄fufe. p̄z ex sup̄pōne. p̄z etiā ex p̄p̄o sensus exterioroz aliq̄ acciā apphēdere pōt tāq̄ diuersa s̄z visus albedinē t̄ nigredinēz tanq̄ diuersa p̄prehēdit. t̄ h̄ non esset nisi ea distictē p̄prehēderet taliter aut subz nō pōt comprehendere: vt p̄z. q̄r zē. ¶ 3° sup̄pō q̄iq; v̄tus duobus obis sibi sil t̄ consule p̄ntatis pōt v̄nū ab alio distiguendoy v̄trūq; cōḡscere. pōt ēt illa duo cōḡscere sil t̄ p̄fufe. patet. si. n. d̄z v̄trūq; ab altero distiguere t̄ sibi sint sil t̄ p̄fufe p̄ntata oēs p̄us t̄pe vel nā ea apphēdere s̄nt consule. a. n. nō videt̄ q̄lr ea possēt abiuicē cōḡscēdo se parare. ¶ P̄. q̄q̄d apphēdere pōt iferioz v̄t cōḡscētiua. idē ēt pōt sup̄ior v̄tus. s̄z talia oba a v̄tute iferiozi apphēdi pōt sil t̄ p̄fufe. igit̄ zē. p̄z oīa: cū maiori miōr aut p̄z. cū illa oba illo p̄ntent a v̄tute iferiozi: qd̄ nō cēt nisi v̄t^o i n̄fo rior ea sil apphēderet t̄ p̄fufe. ¶ P̄. sicut a. v̄t pōt aliqua duo sil apphēsa abiuicē distiguēdo apphēdere. ita ē. p̄t i^o diuisis apphē itez v̄niēdo cōḡscere. cū nulla possit cē rō diuersitatis. igit̄ zē. ¶ Ex hac sup̄pōne iferī qz s̄yūis aliq̄ iterior sensitiua p̄fecti^o soz. albū apphēdere possit q̄ v̄t visua: t̄ soz. ab albedie distiguēdo v̄trūq; p̄ se cōḡscere possit: qd̄ v̄t visua facere nō pōt. t̄ ita sil t̄ cōfufē soz. albū apphēdere pōt sic cadē v̄t visua. p̄ ps h̄ cōrela ty p̄z cōiter. z^o ps p̄z ex sup̄pōne. t̄ si arḡ s̄ sic. v̄t iterior sensitiua magis ē sp̄ialis q̄ exterior v̄t. s̄z hoc nō esset. si ita p̄fufe soz. albū apphēderet sic v̄t visua. igit̄ zē. p̄z oīa. t̄ maior est cōiter cēntia. ¶ Ad hoc r̄ndēf negādo miōrē cū. n. v̄t iterior sit magis sp̄ialis v̄tute exteriori se q̄ idē obm̄ p̄fecti^o apphēdere pōt t̄ mediāte spē magis sp̄iali. ¶ Itē alia oba apphēdere pōt q̄ nō pōt exteriori v̄t aliq̄ iterior v̄t distiguere pōt q̄ ab exteriori v̄tute distiguēti nō p̄nt: cū hoc t̄i stat qz idēz obz cōiter pōt apphēdere sic soz. albū qd̄ ēt a v̄tute exteriori p̄t cōiter apphēdi. ¶ Ex p̄dictis v̄tteri^o sc̄ qz sic p̄ntata itellectui spē cōiter soz. albi soz. ab albedie distictē cōphēdere pōt. ita i^o duo est apt^o apphēdere sil t̄ p̄fufe. p̄z ex p̄dcis. p̄trea itells itells gere pōt h̄z ppōnē. soz. alb^o est aial rōnale. s̄z h̄ nō cēt ni si soz. albū cōiter t̄ p̄fufe apphēdere possit. igit̄ zē. ¶ Es s̄ h̄ac sup̄pōne arguit qdā. si itells acciās cōcētuz possēt itelligere n^o sc̄a distictiōe in v̄tute cogitatiua: tunc eq̄ b̄i itells hūan^o spēz itelligibiles recipe possēt a fantasmatibus aial bruti. t̄ per oīs eq̄lr aiali bruto sic hoi possēt ap p̄p̄ziari: qd̄ ē absurdū. ¶ R̄ndēf p̄ qz bec rō fūdāt sup̄ opione p̄metatoris. si itellm̄ hūanū esse corpori approp̄iātū t̄ nō v̄nituz. qz tenēdo fidē ar^o nullā euidētiā h̄ret. sed i^o p̄metatoris opionē puto simplr nō cē v̄rā. q̄ t̄ adm̄ sa. grā exēpli. negat̄ oīa. sufficere. n. illi opioni qz in hōie est aia cogitatiua p̄fectior aia bruti rōnē c^o itells hoi ap p̄p̄ziat̄ t̄ nō bruto. Itē eiusdē obi spēz imagiatiua hoi t̄ cogitatiua p̄fecti^o recipiunt q̄ imagiatiua aial bruti p̄

q̄ a spē^o hoi itells est apt^o imutari t̄ nō a spē^o aialis h̄nti q̄r zē. ¶ 4° sup̄pō. itells a p̄n^o p̄us t̄ magi ē apt^o cōḡscere id ad qd̄ itelligēdū ē apt^o p̄ disponi tā ab exte/ riorib^o q̄ interiorib^o v̄tutib^o sensitiuis. Dec sup̄pō p̄z cū itells sit a p̄n^o tāq̄ tabula rasa in q̄ nihil ē depictū vt col/ ligat̄ s̄z: t̄ p̄ oīs apphēdēs solū hō s̄z ministratiōē fa etiā v̄tutib^o sensitiuis illō q̄ p̄ t̄ habili^o ē apt^o itelligere qz p̄us t̄ habilius est aptū p̄ntari a virtutibus sensitiuis. ¶ Eadē sup̄pō. fieri pōt de virtute sensitiua interiori re/ ¶ **Quantum ad** p̄ p̄ctū exterioris: q̄r zē. qd̄ ab eo itellr̄ apphēdit tāq̄ ens. igit̄ zē. t̄z oīa. ex distictiōe maior p̄z inductiōe. siue. n. aliqd̄ ens sit acciās cuiuscū qz p̄dicatū fuerit: siue sit suba sepata vel mālis p̄z qz ab itellectu nō apphēdi pōt. miōr silr̄ p̄z exp̄nti in seipō: si n. cōtingat itells itelligere ēt aliquā q̄ nec ē nec cē pōt sic apphēdendo cbi^o vel aliud h̄z sp̄ t̄ p̄ mōz entis illō apphēdit. fingit̄. n. in eo chimere cōcept^o ac si talis res esset ex p̄re rei. ¶ Eadē s̄ v̄t de m̄te h̄ui. i. p̄ sue metaph. ¶ z^o s̄. obz p̄m̄ itells z^o ē obz. p̄z: cū sit ens p̄fectissimū: vt oēs affirmat̄: n. nā oīuz: silr̄ ex p̄ntatoze z^o metaph. s̄z h̄ nō idi gear p̄batiōe. ¶ 3° s̄. p̄m̄ obz itells z^o est acciās cōcētū ad hūc itells qz itells post p̄m̄uz ēē idiuidui icipiēs aliqd̄ itelligere habilius t̄ p̄us t̄pe vel nā ferit in acciās cōcre n. cognitioē. s̄ sic p̄baī. oīs n̄ra cognitio itellectiua radi cē trahit ex sensatis sensu exteriori: s̄z p̄m̄ sensatū sensu exteriori est acciās cōcētū. q̄ ad tale obm̄ itelligēdū p̄us t̄ habili^o ferit itells. maior p̄z ex sup̄pōne p̄. t̄ miōr ex z^o aliq̄lr. ¶ Itē v̄tus iterior sensitiua apphēdere pōt acciās cōcētū sil cū suba t̄ cōfufē: s̄z illud sibi p̄ t̄ habili^o p̄ntat̄ p̄ v̄tute exteriori sensitiua q̄ aliud obm̄. igit̄ p̄us t̄ habili^o illud apphēdere pōt q̄ aliud obm̄. t̄z oīa. ex v̄tūta sup̄ pōne t̄ maior p̄z p̄ 3° sup̄pōne: miōr v̄o p̄z cū tale acciās sit obm̄ a v̄tute exteriori p̄ncipalr̄ apphēdit: sic coloratū est obm̄ v̄tūta. s̄z oīuz: auditus: t̄ sic de singulis. ex p̄ntē ar/ guit v̄tūta a sili cū v̄tus iterior sensitiua ministrat̄ itel lectum sic exteriori iteriori ministrat: qd̄ itells p̄ t̄ habili^o acciās cōcētū ē apt^o apphēdere q̄ aliud obm̄. ¶ Itē ad p̄ndē qdā arguit sic: cē acciās ē diminutū respēu cē sube. q̄ a sili acciās est cognitio diminuta t̄ min^o p̄fecta cogni tiōe sube: s̄z ip̄fectioza nāliter sunt p̄oza. q̄ p̄o est acciās cognitio itellectiua q̄ sube. ¶ Ex s̄ne p̄z eos v̄z dicere q̄ p̄nt qz fantasmatū. s̄ acciās ē p̄ itellectiū. ¶ z^o p̄z illud nō esse v̄z qd̄ qdā dicit: qz si itells p̄cipe d̄z subam p̄ co/ gnitiōē s̄i acciās: oēs p̄us in v̄tute cogitatiua fieri disti ctionē spēz v̄trūq; p̄ qz cogitatiua v̄trūq; distictē cō/ prehēdat: t̄ p̄nt dicit qz tali distictiōe facta: spēz sube erit in cogitatiua p̄us mouet itellm̄ qz spēz acciās: t̄ sic suba p̄us itellr̄ qz acciās eius. p̄m̄uz. n. d̄cm̄ p̄z cē falluz ex 3° sup̄pōne cū cōrelarys suis. s̄ sc̄d̄z arguit sic. sit a. spē/ cōes acciās: t̄ b. spēz sube in v̄tute cogitatiua illas distin/ gūte: t̄ arguit sic. a. est eq̄ sufficiēs mouere itells sicut b. t̄ forte magis ē itellectus de se est idifferēs ad v̄trūq; re cipendū. silr̄ cogitatiua de se est idifferēs ad p̄ducendū in ipm̄ tā sube qz acciās spēm̄. q̄ equalr̄ vel p̄us ab itelle ctū acciās apphēdit qz suba. miōr est de se manifesta. ma/ iorē p̄z: cū suba nō possēt fantasari nec cogitari nisi rō/ nē in acciās: qd̄ p̄ se apphēdit a sensu: t̄ p̄ oīs facta disti ctio in v̄tute cogitatiua fortior est spēz acciās ad mouē dū itellm̄ qz spēz sube: t̄ sic v̄t qz ad huc acciās p̄ dicto nō segur sc̄d̄z: q̄r melius est dicere vt p̄us: qz acciās cōcētū p̄ apphēdit ab itellectu: t̄ itelligo oīa p̄dicta de itelle ctū a p̄n^o exite nōdū habituato. itellectus. n. habituatus sc̄a sibi p̄ v̄tutez cogitatiua debita p̄ntatiōe substātie aut

sui acciās aut sil aut separi iterdū v̄nū illoz p̄ apphen/ det t̄ iterdū altez: fm̄ qz magis fuerit ab ip̄sione sensit i ua habilitat^o ad v̄nū apphēdendū qz altez aut fm̄ qz v̄t cogitatiua v̄nū ab altero distiguens magis fuerit habi/ tuata ad v̄nū qz altez ip̄ximēduz: pōt ēt diuersitas i surge/ re ab impio volūtatis magi ad v̄nū qz ad altez iclinātie vt p̄z. q̄r zē. 4° s̄. s̄z qd̄ itas sit obm̄ p̄p̄iū itells: nō t̄i ē cī obm̄ p̄m̄: q̄cūq; illoz modoz dicat̄ obm̄ p̄m̄. p̄ ps hui^o s̄nis p̄z de mēte h̄ri. z. hui^o. vbi voluit v̄lia solo itel/ lectu apphēdi posse. Idē voluit ipse t̄ z^o alibi in p̄lerisq; locis. hoc ēt v̄t ab oibus acciās: t̄ h̄ qdem accidit ex p̄fē ctioe v̄tutis intellectiue q̄ multo sp̄ualior est qz aliq̄ v̄tus sensitiua: v̄tutes ēt sensitiue nō sunt abstracte: s̄z itellec^o fici: iuxta modū sup̄i^o declaratū: t̄ p̄ oīs cū v̄le sit abstra ctū a v̄tute sensitiua p̄p̄ cī mālitatē apphēdi nō poterit: s̄z a solo itellectu. z^o v̄o ps s̄nis p̄z inductiue. ¶ 5° s̄. licet ita sit cōcedi t̄i pōt qz iter obiecta p̄p̄ia itellectus qd̄ itas ē eius obiectū p̄m̄ 3°. p̄baī: qz iter obiecta ip̄si^o p̄p̄a habi/ li^o t̄ p̄ ē apt^o ferri itells in notitiā alicui^o v̄lis qz alicuius p̄icularis. q̄ zē. t̄z oīa. ex qd̄ noīs obiecti p̄m̄ 3° modo. a^m p̄baī. qd̄ itas seu v̄le p̄ sp̄m̄ p̄p̄iā ab itellectu imēdiatē apphēdi pōt. cetera v̄o. p̄p̄a itells oba nō nisi p̄ sp̄m̄ alic nāz t̄ mediāte apphēdunt: q̄r zē. maior de se p̄z. p̄ntato eni aliq̄ singulari p̄ v̄tute cogitatiua poterit itells agens ex illo sp̄m̄ elicere v̄lez t̄ itells polis p̄ illā imēdiatē in/ telligere. miōr v̄o de se p̄z inductiue. de^o. n. t̄ itelligētie et passioēs capz t̄ a^o q̄ sunt oba. p̄p̄a itellus p̄ spēz p̄p̄ias ab eo apphēdi nō p̄nt. s̄z p̄ spēz suoz effectiū: nō ēt ab i^o cō prehēdunt nisi illis effectib^o p̄us apphēdit. t̄ p̄ oīs me/ diatē. idē dicitur fm̄ aliq̄s de simplr idiuisibilib^o t̄ qbus d̄az p̄uatiōib^o q̄ fm̄ eos sūt oba. p̄p̄a itells. ¶ Cōfirmat̄. aīs p̄ncipale sic. p̄m̄ obz absolute in q̄ cāptus p̄us ferri itells est acciās cōcētū: vt p̄z ex 3° h̄ne. illo āt apphēso cāe p̄ductiue itellectiōis aliē qd̄ itas sūt sufficēter p̄ites. q̄ zē. miōr p̄z cū ibi sit cogitatiua sufficēs subz ab acci/ tē distiguere. itells agens apt^o elicere spēz v̄lez ex p̄tici lari. itells polis apt^o illā recipe. Eadem s̄ v̄t de mente cō mentatoris cōmēto. s̄ h^o t̄rtu. vbi v̄t velle qz itellus hūa/ nus nūq; est denudat^o a p̄ncipis v̄lib^o. t̄ s̄z loquat̄ ibi de p̄ncipis v̄lib^o p̄plexis: t̄ ibidē velit v̄nicū itellm̄ fore: qd̄ nō puto v̄z: t̄ istud dat itelligere qz itells hūan^o nālez h̄z inclinationē t̄ p̄formationē quādā magis cum v̄li qz cū alio obo ip̄si^o p̄p̄io. Eadē s̄ v̄t de mente h̄z. i. p̄hemo p̄h̄yicoz. Innata est nob̄via zē. Itē z^o metaphyice vbi v̄t velle qz v̄lia sūt sic ianue loc^o in domo quē nlls ignorat. s̄z ibi p̄ncipaliter loquat̄ de p̄ncipis v̄lib^o p̄plexis.

Prima difficultas s̄ h̄ne p̄m̄. itells pōt itelligere p̄uatiōes. q̄ t̄i nō sūt entia neq; p̄ mōz entis itelligunt: s̄z p̄ mōz defe ctus entis. q̄ ens s̄z qz ens nō ē obz p̄m̄ itells t̄ adēq̄tū. ¶ Cōfirmat̄. itellect^o pōt itelligere nō ens. q̄ zē. t̄z oīa. t̄ a^m est h̄z. 4° metaphyice. ¶ Cōfirmat̄ z^o qz itells itelli git hūc terminū nō ens: q̄ est termin^o ifinit^o. t̄ t̄i p̄ ipz nō itelligit ens neq; aliqd̄ p̄ modū entis: imo p̄ mōz nō entl. sic ēt ille termin^o significat non ens. q̄ zē. ¶ Cōfirmat̄ 3° itells apphēdere pōt te differre a te. te cē sil albū t̄ nigrū. t̄ soz. esse nō soz. t̄ t̄i nullū illoz itelligere p̄t p̄ mōz entis. ergo zē. t̄z oīa. cū miōr cū qd̄z illoz ip̄licet d̄dictionem. maior v̄o. p̄baī cō qz oēs illas propōnes itelligere pōt. tu distictas a te. tu es alb^o t̄ niger. soz. ē nō soz. q̄r zē. ¶ z^o dif/ ficultas s̄ eadē s̄ne: nō maioris ē cōitatis obz aliē potē tie p̄m̄ t̄ adēq̄tū qz sit i^o p̄o. s̄z ens maioris ē cōitatis qz itells. q̄ zē. miōr de se p̄z t̄ maior arḡ. qz potētie distiguū tur p̄ suoz oboz distictiōē t̄ v̄niunt p̄ v̄niōnez illoz vt v̄liuz est in z^o q̄r zē. ¶ Cōfirmat̄. obm̄ alicuius potētie d̄z cē tale qz ab i^o potētia nihil p̄prehēdat nō cōphēso

deseruire q̄ ad pductionē v̄lis vel ābāz. igit̄ p tps̄ p̄mū poterit pus̄ facere q̄ sc̄d̄. q̄re rē. aīis videt̄ notū cū singulare sit̄ pp̄us ob̄z cogitatie. 3° t̄z. q̄ rē cogitatie nō dū ozgano ip̄ius bñ depurato poterit p̄mū t̄ nō sc̄d̄ donec meli^o depuret̄. ¶ In op^o arḡ. q̄ q̄c̄ito fantasma dū: lap̄. ē p̄is intellectui: tā cito intellect^o agēs est sibi p̄is: t̄ sufficiēter app̄oīat. q̄re tē fiet spēs v̄lis p̄ abstractiōez itellus agētis. ¶ 7° dubitat̄ q̄ spēs v̄lis p̄ pducāt in intellectu p spēs singularē. v̄bi q̄. post spēs singularē for. itellu p̄ductā nūqd̄ pus̄ pducāt spēs hoīs aut aīalis: aut alteri^o b̄s.

Ad primū istoz̄ rīdet̄ q̄ vary sūt modi expōnendi istū textū: sic in expōne tactū fuit. qd̄ enī dicit̄ q̄. velle q̄ v̄le directe app̄bēdit ab intellectu. singularē v̄o reflexe. s̄. se supra fantasma quertē do. ¶ In hac expōne concordat maior pars̄ expōsitōū. ¶ Cōtra ip̄as̄ t̄ sūt oēs rōnes adducte pro 3° s̄ne. Alij dicit̄ eō q̄ singularē app̄bēdit directe t̄ v̄le reflexe. t̄ p̄ illa expōne app̄aret sonat text^o q̄. cū ingt. alio aut̄ aut separato sic̄ circūflexa se h̄z ad sc̄paz̄ q̄ cū extēsa sit̄ carnis eē discernit̄: v̄bi p̄ carnis eē q̄ditate itellē: sic̄ voluit cōmēta. t̄ oēs expōsitōes p̄ter Al. Ista expō eēt. p̄ s̄ne n̄ra: verūtū nō video q̄re v̄le debeat dici ab intellectu app̄bēdit reflexe. sic̄ enī p̄ducta spēs singulari in intellectu statiz̄ de ducto ipedimēto cōp̄bēdit singularē: ita p̄ducta spēs v̄li app̄bēdit v̄le. q̄re v̄r q̄ v̄trūq̄ directe app̄bēdat. ¶ Tertius modus expōnendi ē Auer. q̄ vult q̄ qd̄ q̄ditas app̄bēdit ab intellectu p̄ modū linee recte. v̄z. cū itellēxerit p̄mā formā extēsa in re singulari. v̄bi q̄. cū itellēxerit hoīs mediāte fantasmate for̄tis: n̄r v̄o p̄tingit alias q̄ditates ab intellectu app̄bēdit p̄ modū linee reflexe: vt cū itellecto hoīs itelligat ei^o q̄ditatē. s̄. aīal. deinde q̄ditatē aīal q̄lq̄z pueniat ad simplicē aīalis q̄ditatē: cui^o nō ē q̄ditas sic̄ ē ḡnālissimū sube. hēc ē. p̄p̄a intērio cōmēta. I3 qd̄az̄ se q̄ntes cū sibi attribuat̄ q̄ oēs ille q̄ditates v̄lq̄z ad subz̄ resoluēdo directe itelligerēt. sed si p̄tingat eō itellectū p̄ponēdo p̄cedere a suba ad hoīs oēs illas app̄bēderet reflexe. Credo q̄ expō p̄dicta data fuerit: q̄ cōsonat textui trāslatiōis antiquē: nō t̄n ita p̄sonat n̄re. t̄ b̄ appet̄ cūz̄ se fund. iuerit sup̄ his v̄bis: q̄ diu durat v̄lq̄z huc. q̄ t̄n in n̄ra trāslatiōe nō iueniunt̄: neq̄z sibi p̄portionabilia. Dec expō est̄ ignēs s̄ni 3° q̄ quā instat̄. Al. v̄o ala. aliū modū h̄z expōndē valde diuersū: q̄ p̄posito n̄ro ē ignēs. dīc enī q̄. voluiss̄ q̄ cū aliq̄ res itelligat q̄ ei^o itellectu rē aliā ab ea diuersāz̄ circūcernet̄: sic̄ simū aut simitas n̄sū circūcernet̄: tūc itelligit reflexe. si v̄o nullā rē a se realr̄ diuersāz̄ circūcernet̄ itelligit directe: sicut aq̄ vel aliqd̄ h̄s. ¶ Nō ob̄stātib^o oib^o his modis expōndēdi pono aliū valde facile: q̄ mibi v̄r ad mētē q̄. v̄z. q̄ q̄ditas: aut p̄ alias po^o app̄bēdit q̄ app̄bēdat singularē. vel si p̄ cadē: b̄ erit p̄ po^o a se differētē: sic̄ linea circūflexa eadē nūero a sc̄pā differt̄: cū fuerit i directū extēsa. q̄. d. q̄ sic̄ linea aliq̄ rē: t̄ aliq̄ curua idē est̄ realr̄: a sc̄pā acc̄ntalr̄ differt̄: ita eadē est̄ po^o t̄ singularē q̄ v̄le app̄bēdit: s̄z̄ app̄bēdit singularē acc̄ntalr̄ a se differt̄. put̄ app̄bēdit v̄le. Dec exp̄positio directi^o astruit textū quē b̄ mō astruem^o. eē carnis. i. q̄ditas discernit̄. aut alio. i. aut alia po^o. aut po^o separata. i. differētē: sic̄ linea circūflexa se h̄z differētē ad sc̄pāz̄ cū fuerit extēsa. Tenēdo illā expōndē p̄z̄ q̄ text^o q̄. nō ē d̄terminata. ¶ Ad sc̄d̄z̄ dubiū p̄ncipale d̄r̄ p̄cedēdo 3° t̄ oīs: q̄nis ex p̄dicti nō formalr̄ seq̄t̄. oēs. n. p̄misse s̄nes de idiuuidis mālib^o exp̄sse loquunt̄: q̄z̄ spēs in v̄tute cogitatie recipi p̄nt. verūtū āplīdo māz̄ d̄r̄ q̄ ē i subys̄ separatis pus̄ tpe vel nā app̄bēdit idiuuidū q̄ v̄le. cui^o cā est̄: q̄ nō venim^o in eoz̄ cognitiōez: nisi p̄ effect^o a nobis sensibilis: sic̄ p̄ motū celi: t̄ silēs effect^o. t̄ q̄ actiōes sunt suppositoz̄: nō āt v̄luz̄ nisi p̄ acc̄tio. iō idiuuidū sube imā

lis sit n̄re cognitiōi p̄pingus h̄z bāc v̄ia: q̄nis tā de idiuuidis q̄ de q̄ditatib^o eoz̄ spēs p̄pas h̄re n̄ posim^o. ¶ Ad rōnē in op^o negāda ē 3°. p̄ textū q̄. vary sūt modi itellū gēdi. qd̄ dicit̄ q̄ i reb^o mālib^o aliō ē idiuuidū t̄ sua q̄ditas: q̄ q̄ditas vt sic̄ ē plib^o cōicabil^o. idiuuidū āt nō. aut alr̄ idiuuidū: q̄z̄ ex alyz̄ p̄ncipuz̄ p̄ponit̄ q̄z̄ q̄ditas ei^o. p̄ponit̄ enī for. ex mā t̄ for^o ex q̄b^o nō p̄ponit̄ ei^o q̄ditas: sed idiuuidū subz̄ imāliū p̄cise ex eisdē p̄ponunt̄: ex q̄b^o sue q̄ditates. s̄. ex ḡnē t̄ d̄ria: vel ex po^o t̄ actu. p̄m nō v̄r sufficiēs: q̄z̄ idē asserēdū ē i subys̄ imālib^o: cū ip̄az̄ q̄ditates sint plūrib^o cōicabiles. idiuuidū v̄o nō. ¶ 3° nō videt̄: s̄ v̄r tenet̄ 3° q̄. si idiuuidū nō plib^o cōicant̄: sic̄ v̄lia: tē vel alia po^o app̄bēdit idiuuidū q̄ q̄ditas: vel eadē alr̄ se habēt. 2° enī v̄r deficiē. p̄ q̄ sic̄ idiuuidū māle alia h̄z p̄n^o sue idiuuiduatiōis q̄ p̄n^o q̄ditatis. ita v̄r de idiuuidū sube imālis. alr̄ enī nō appet̄ v̄r idiuuiduari possz̄. 2° nō videt̄ v̄r valeret 3° q̄. si idiuuidū māle ex alyz̄ p̄ncipuz̄ p̄ponit̄ q̄ ei^o q̄ditas: vel alia po^o app̄bēdit idiuuidū q̄ q̄ditas vel eadē alr̄ se h̄re. ¶ Itē d̄ abos modos rīdēt̄ v̄r q̄ sic̄ itellect^o aliter se h̄z in app̄bēdēdo idiuuidū sube mālis q̄ eius q̄ditates. ita de subys̄ imālib^o sic̄ d̄m̄nū aliō dicat̄. alij d̄nt q̄ idiuuidū in reb^o mālib^o est̄ q̄būsdā acc̄ntib^o iūctū: q̄b^o nō p̄iungit̄ v̄le vt sic̄. t̄ p̄ oīs rōnē v̄loz̄ d̄r̄ aliud ab ei^o q̄ditate. cū igit̄ idiuuidū nō p̄cipiatur nisi mediātib^o acc̄ntib^o ei^o itellū ip̄m p̄cipiēs alr̄ se h̄z q̄ p̄cipiēdo v̄le. t̄ hoc p̄sonat v̄bis cōmētatōis cū dicit̄ q̄ in itellect^o p̄cipit̄ v̄le p̄ se: t̄ idiuuidū mediāte sensu. t̄ p̄ b̄ alr̄ t̄ alr̄ se h̄z. cū. n. v̄le sufficiat app̄bēdēdo: q̄nis ab alia v̄tute nō app̄bēdēt̄ nisi eēt a sensu p̄cipiē: v̄r rōnabilr̄ q̄ alr̄ t̄ alr̄ se h̄z illa duo app̄bēdēdo. sic̄ aut̄ de subz̄ imālib^o sube nō p̄tingit. q̄z̄ tā idiuuidū q̄ q̄ditatē eoz̄ cōp̄bēdēdo suffic̄: q̄nis ab alia v̄tute app̄bēdi nō possint. ¶ Ad 3° d̄m̄nū p̄z̄ in q̄nē p̄cedēt̄ q̄ d̄s. ¶ Ad auctatē cōmētatōis pro forma argumētī dicat̄ q̄ pot^o seq̄t̄ o^o. post q̄ cogn^o itellectus q̄ sibi p̄ sensu ip̄m p̄t̄ por esse d̄ria v̄loz̄. ¶ Ad q̄rtū negat̄ q̄. ¶ Ad rōnēz̄ d̄r̄ q̄ illa de cā nō fuit necē ponere itellm̄ agentē. s̄z̄ alie sūt cāc. q̄rū v̄na ē vt̄ itentio v̄lis a p̄ncipali abstrahi possit. 2° est̄ vt̄ ip̄e tāq̄ p̄ncipale agēs nōnā in intellectu possit cāret itellectiōe de h̄z itra d̄cēt. ¶ 3° h̄z d̄m̄nū nūqd̄ spēs itelligibil^o p̄ncipalis q̄ pus̄ nā recipit̄ in intellectu q̄ v̄lis sufficiat a solo fantasmate p̄duci: vel ad ei^o p̄ductiōez regrat̄ itellū agēs. t̄ v̄r q̄ nō p̄ ea q̄ deteriorata sūt sup̄i q̄nē d̄. ¶ Ad sic̄ arḡ. q̄ itellū agēs nō agit in itellz̄ polēz̄ nisi vel abstrabēdo v̄l formādo itellectiōez: s̄z̄ p̄ducēdo spēs p̄ncipales itellū agēs nō abstraheret neq̄z itellectōz̄ formaret. igit̄ rē. maior cōiter p̄z̄. t̄ silr̄ mior cū spēs i^o p̄ncipalis nō eēt magis abstracta q̄ fantasma. ¶ Ad h̄z pot̄ p̄babilr̄ rīdēt̄ tenēdo illā vel i^o p̄tes. Tenēdo igit̄ p̄tes affirmatiuā d̄r̄ q̄ eā q̄ deteriorata sūt. q̄. itelligunt̄ de p̄ductiōe spēs v̄lis. t̄ n̄r d̄cēt̄ q̄ v̄tus māl p̄ se ē sufficiēns agere i v̄tute imālez̄ spēs nō abstractā p̄ducēdo. ad spēs v̄o abstracte p̄ductiōez q̄lis ē spēs v̄lis regrat̄ alioz̄ v̄r. Tenēdo āt p̄tes negatiuā n̄r d̄cēt̄. ¶ Ad rōnē i^o n̄r negādo maiorē. s̄z̄ v̄r est̄ duas opōnes noiatas esse p̄ncipales: q̄nis large loq̄ndo d̄r̄ ci possēt q̄ p̄ductio spēs p̄ncipalis itelligibil^o sit p̄ abstractiōez ab intellectu agente. I3. n. illa nō sit abstractio v̄lis a p̄ncipali q̄ p̄p̄a abstractio noiari solet. est̄ t̄n abstractio speciei multo magis spūalis t̄ imālis a specie min^o spūali t̄ māli. hēc r̄n̄sio verisilior appet̄. ¶ Et ex his p̄z̄ ad d̄m̄nū mationez. tenēdo. n. p̄mā r̄n̄sionez p̄cedēt̄ oīs t̄ oīs. ¶ Ad cōmētatōez d̄cēt̄ n̄r q̄ abstractio est̄ opatio. p̄ma itellectus inter eas que fiunt circa obm̄ p̄ncipium ei^o. s̄. v̄le. cū hoc t̄n stat aliā eē ista p̄ozes q̄ sit circa ob̄z nō. p̄ziū ip̄z̄ app̄bēdēdo. s̄. p̄ncipale. t̄ hoc est̄ v̄r v̄bi aliq̄

mediate fantasmate de nouo app̄bēdat. ¶ Et si arḡ q̄ itellectus pus̄ itelligeret ob̄z nō ppuz̄ q̄ ppuz̄. ¶ R̄n̄ d̄cēt̄ p̄cedēdo s̄ne cū nō itelligat nisi facta administratiōe a sensu: b̄ n̄ de sensu exteriori cōueniret: q̄z̄ ip̄e n̄ mediāte alia v̄tute app̄bēdit. S̄z̄ tenēdo r̄n̄sionē sc̄d̄az̄: t̄ cū hoc q̄ p̄ductio spēs p̄ncipalis est̄ abstractio. rīdēt̄ negādo p̄tes. 2° n̄r ponere ē iste ordo itellectiōnū nāc̄ itellectu: alia q̄z̄ eēt abstractio spēs p̄ncipalis a fantasmate. 2° i. itellectio rei p̄ncipalis. 3° abstractio spēs v̄lis a p̄ncipali. 4° itellectio ip̄s^o v̄lis. deinde sequunt̄ opatiōes itellē: cui^o p̄ter q̄ ab istis depēdēt̄: t̄ de ip̄is in p̄nti nō est̄ mēno. ¶ 3° n̄r dubitat̄. nūqd̄ itellect^o agēs spēs abstractā v̄le a fantasmate: v̄l a spēs p̄ncipali itellect^o. ¶ Re- p̄ndēt̄ q̄ illis sil^o p̄ductis p̄tingit itellectū agētē ab illis sil^o multo abstrahere spēs v̄lez̄. si t̄n p̄ pole p̄seruet̄ spēs p̄ncipalis itelligibilis sine sibi cōrīdētē fantasmate vel ecō- ueritōe ab illa possēt spēs abstracte v̄lez̄. ¶ Ad q̄ntā dubitatiōne d̄r̄ q̄ p̄ sola spēs p̄ncipalē rei mālis nō app̄bēdit vt̄ v̄le. ¶ Ad rōnē in op^o negāda est̄ 3°. t̄ n̄r negat̄ q̄ p̄ abstractio fiat p̄ cognitiōez v̄tutis abstrahētis. abstractio enī sit ab intellectu agētē: q̄ t̄n nō denoiat̄ cognoscere vt̄ cōr̄ d̄r̄. s̄z̄ v̄r est̄ q̄ abstractio v̄lis sit a p̄ncipali p̄ in itellectū iā app̄bēdo. ¶ Ad sextā difficultatē p̄babilr̄ rīdēt̄ q̄ p̄ certū tps̄ post ḡtationē hoīs pot̄ in v̄tute cogitatie fieri spēs p̄ncipalis imp̄sio: q̄nis nulla fiat imp̄sio in intellectu. t̄ h̄z d̄r̄ p̄tingere pot̄: q̄ organū cogitatie v̄l alteri^o v̄tutis deseruiētis itellectū nōdā est̄ bñ d̄puratū: q̄z̄ n̄r spēs in ea p̄ducte nōdū sūt ita depurate siue spū- ales: vt̄ sufficiat agere in intellectu: t̄ hoc puto. p̄tingere in istantia p̄ maiorē ei^o p̄te. ¶ D̄r̄ 2° q̄ q̄nto cogitatie est̄ sufficiēter depurata vt̄ mouere icipiāt itellectū ad recep- tiōne spēs p̄ncipalis: t̄ itellect^o agēs abstrahit spēs v̄lez̄ a p̄ncipali. ¶ Ad rōnē in op^o negat̄ aīis. s̄z̄ illd̄ forte ve- niret v̄bi cogitatie v̄r de p̄ se sine d̄curū itellect^o agēs spēs p̄ducere possēt itelligibilē tā v̄lez̄ q̄ p̄ncipalem. ¶ D̄r̄ v̄r enī q̄ itellect^o p̄ certū tps̄ post q̄z̄ iccepti actuari vt̄ v̄le q̄ p̄ncipale valde idistitē app̄bēdit. ¶ Et si ar- gumēt̄ p̄dicta sic̄ aliq̄ exp̄imur q̄ forte p̄ itellectū perce- ptio p̄ lōgū tps̄ de ip̄so p̄siderat itellect^o anteq̄ p̄sideret̄ d̄ aliquo v̄li. p̄ r̄uc̄ erit spēs p̄ncipalis in intellectu: t̄ nō v̄le eisdē ob̄ti. ¶ R̄ndēt̄ negādo oīs. q̄z̄ stat q̄ sil^o cū p̄ncipali spēs for. erit ei^o spēs v̄lez̄: t̄ n̄r ex multiplici cā cō- tingere pot̄ a p̄ncipali spēs moneri itellectū ad app̄bēden- das: nō ab v̄li. ¶ Ad vltimā difficultatē cōr̄ d̄r̄ d̄cēt̄ q̄ p̄ spēs for. p̄ p̄ducit̄ i itellū spēs hoīs: q̄z̄ hō tanq̄ spēs spūalissima imē^o for. n̄r v̄o spēs aīalis: t̄ sic̄ n̄r donec de- ueniat̄ ad spēs entis: t̄ h̄z itelligēdū ē d̄ p̄ozitate nāc̄: q̄ sil^o tpe oēs illas p̄duci p̄tingit. Iste modus rīdēdi nō appet̄ mibi multū efficax h̄re fundamētū: iō alr̄ rīdēt̄: q̄ p̄tingit v̄na istaz̄ pus̄ q̄ alterā p̄duci. s̄m̄ diuersitatē acc̄dētūz̄ q̄b^o mediātib^o app̄bēdit p̄ncipale. si. n. illa acc̄ntia fue- rit aīali appropiata i eo q̄ aīal: n̄r p̄ cliciet̄ spēs aīalis. si v̄o hoīs fuerit in eo q̄ hō: p̄ cliciet̄ spēs hoīs: t̄ sic̄ de alyz̄ cōrīdēt̄: t̄ si q̄rī qd̄ h̄z nāz̄ suā sit ab itellū p̄ app̄bēdēdi itellect^o magis v̄le: cū cā ex d̄ictis p̄z̄. acc̄ntia enī q̄ d̄cūt in cognitiōez alicui^o rei vt̄ suba ē: p̄ceptū cōsīmū ip̄az̄ rep̄ndat̄ s̄ apta pus̄ itellz̄ ducere in cognitiōez ip̄ius q̄ acc̄ntia q̄ d̄cūt i cognitiōe aīalis ducere i cognitiōem ip̄ius: t̄ sic̄ n̄r de ceteris dicat̄. alij aliā cāz̄ assignat̄ d̄icē- tes q̄ cū itellū sit v̄r abstracta: quāto res aliq̄ magis fu- erit abstracta magis h̄z nāz̄ suā ē apta ab itellectu cogsci. t̄ n̄r ens trāscēdēs ab itellū p̄ ē aptū cogsci n̄r suba: t̄ sic̄

Ad rationes v̄lq̄ ad spūalissimū descēdēdo. ¶ Et hic itellect^o separabilis t̄ impassibilis t̄ imit̄ t̄ substantia actu ens. Sēper enī bonozabil^o

us est agēs p̄tietē t̄ p̄ncipiū materia. ¶ Tertius cōmēti. XIX. Questio. XIII.

Meritur 14° v̄rū p̄ter itellectū polēz̄ i aīa itellectia ne- cesse sit ponere itellz̄ agētē. ¶ Nō ar^o p̄. q̄z̄ si sic̄ b̄ maxie foret p̄ rōnē q̄z̄ in nā itellectia rep̄t̄ aliqd̄ qd̄ ad oīa illius ḡnis ē i po^o. itellū polis. igit̄ aliqd̄ rep̄t̄ i oīs: qd̄ resp̄cū oīuz̄ ē i actu tanq̄ p̄n^o illoz̄ effectūū. s̄. itellū agēs. ¶ S̄z̄ q̄ hēc rō deficiat arḡ: q̄z̄ i ḡnē corruptibiliū aliqd̄ ē oīuz̄ formaz̄ receptiū tāq̄ po^o oīuz̄ illaz̄. s̄. mā p̄. nullū t̄n ē agēs corruptibile idem nūero: neq̄z̄ spēs: qd̄ sit oīuz̄ subaliū formaz̄ p̄ductiū: vt̄ p̄z̄. q̄re rē. ¶ Cōfirmat̄. q̄z̄ itellū agēs nō ē iuypp^o p̄ductiū: neq̄z̄ itellū polis: q̄ t̄n in eodē ḡnē reponit̄. q̄ nō ē oīuz̄ illi^o ḡnis p̄n^o effectiūū. ¶ 2° si sic̄: b̄ eēt vt̄ aliqd̄ ageret in itellz̄ polēz̄: vt̄ p̄z̄ de mētē q̄z̄. t̄ cōmēta. s̄z̄ hoc sit falsū arguit̄. itellect^o agēs est̄ habit^o polis itellect^o. q̄ in ip̄sum agere nō pot̄. habitus enim itellectus nō actiue: sed d̄i- positiue solū ad actiōes ei^o d̄currit: vt̄ p̄z̄ ex d̄eterminatis pus̄. a^o p̄z̄ de mente q̄z̄. in textū. ¶ Cōfirmat̄. q̄z̄ itellū agēs est̄ sic̄ lumen respectu colorz̄: s̄z̄ lūmē nō ē colorz̄ p̄n^o effectiūū neq̄z̄ spēs v̄lisibil^o neq̄z̄ visib^o. ḡnēz̄ itellū agēs aliqd̄ p̄duci in intellectu. maior appet̄ de mētē q̄z̄. i. textū. minor p̄z̄ ex d̄eterminatis in 2°. ¶ 3° si n̄c̄io daret̄ itellū agēs: tūc̄ ē necario daret̄ sensus agēs. t̄z̄ oīa a sil^o ē p̄ rōnē p̄bi. q̄z̄ in ḡnē v̄: s̄ibiliū ē dare po^o oīuz̄ illoz̄ recepti- uaz̄. s̄. visum passiūū. q̄ in eodē ḡnē necessario dat̄ vt̄ acti- ua: q̄re rē. n̄r t̄n videt̄ d̄ intentionē cōmētatōis 3° b̄. cōmē- to. is. cū ingt. Lū passio t̄ receptio cōēs sint̄ intellectui et sensib^o t̄ v̄tutib^o distinctis. actio est̄. n. ei. p̄p̄a. t̄z̄ hoc d̄i- cat̄ ex itentioe alex̄ adriā: illi t̄n̄ snie cōsentit̄: vt̄ p̄z̄. ¶ 4° si necessari^o eēt itellect^o agēs hoc maxie foret: p̄p̄ abstrahere spēs itelligibiles: t̄ p̄terit̄ v̄lez̄ q̄ a fantasmatib^o i in- tellectu possit̄ p̄duci nō possent̄: vt̄ colligit̄ allegato cōmē- to: sed q̄ hoc sit falsum arḡ. q̄z̄ illo cōcessio. seq̄t̄ q̄ intelle- ctus possibil^o sit itellectu agente nobilioz̄. oīs est̄ d̄men- tem p̄bi: vt̄ in textū p̄z̄. oīa sic̄ p̄bat̄. itellectio q̄ est̄ itel- lectus possibilis opatio p̄ncipalis: p̄fectior est̄ q̄ abstractio q̄ est̄ opatio p̄ncipalis itellect^o agentis: t̄ q̄ ordinat̄ in illaz̄: sic̄ p̄ua d̄ispō in suā formaz̄: q̄re seq̄it̄ intētum. ¶ Quinto q̄ro nūqd̄ intellectus agēs p̄ se actiue cōcurrat ad itel- lictiones p̄ducēdas vel non. si d̄ic̄ q̄ nō: seq̄it̄ iconue- niens pus̄ illatuz̄. si sic̄: multa sequunt̄ incōueniētia. p̄mo q̄ intellectio nō esset̄ opatio imanēs. qd̄ videt̄ p̄tra men- tem q̄z̄. 9° metaphysice. oīa tenet̄. q̄z̄ nō manet̄ in itelle- ctu agētē a quo p̄du^o: sed in intellectu possibili ab ip̄so rea- liter distincto: q̄re rē. 2° seq̄retur q̄ idē numero eēt agēs imediātū t̄ agēs remotuz̄ respectu eiusdē passio: qd̄ videt̄ impossibile. oīa p̄bat̄. q̄z̄ intellectus agēs esset̄ imediāte itelligibilis in intellectu possit̄ p̄ductiū. in eodē ē itelle- ctu sp̄m̄ itelligibilē p̄duceret̄ mediāte fantasmate: vt̄ cō- p̄cedit̄: q̄re tūc̄ esset̄ agēs remotū. 3° seq̄it̄ q̄ opatio: nis eēt opatio: qd̄ videt̄ icōueniēs: q̄ tunc in opationib^o sibi inuicē subordinatis esset̄ p̄cessus in infinitum. Item q̄z̄ opationes nō sūt: vt̄ videt̄ velle p̄z̄. 7. t̄. io. et̄ by cōz̄. p̄z̄ oīa. post q̄z̄ itellectus agēs mediāte sui opatiōe p̄duce- ret itellectiōez: q̄z̄ aut̄ itellectio est̄ opatio: vt̄ p̄z̄. igit̄ rē. 4° seq̄tur q̄ oēs itellectiones in intellectu possibili ab in- tellectu agente p̄ducte sunt̄ eiusdē spēs. oīs est̄ falsuz̄. q̄z̄ itelligere diuersificatur s̄m̄ diuersitates nāc̄ itellecte de mētē cōmētatōis cōmēto 3° oīa vero tenet̄. q̄z̄ itellū agēs est̄ respectu oīum itelligibiliū idem numero: sicut est̄ in- tellect^o possibilis: s̄z̄ ab eodē agētē s̄m̄ numerū effectus spēs distincti nō p̄nt̄ imediāte puenire. igit̄ rē. ¶ 5° seq̄t̄: q̄ aīa itellectiua eēt in po^o eēntiali ad itellectiōez. t̄z̄ oīa.

possit: vbi infert: qd necesse est ponere aliu motorē. Itēz pa
rū post dicit: cū. n. iuēniū idēz trāfferri in suo esse de or
dine in ordinē. s. intellectiōes imaginatas dicim⁹ qd necesse ē
vt hoc sit a cā agēte r recipiēte: hoc idē expse sentit omē
to 4. Itēz igit est modus modern⁹ declarādū nēcitatē
intelis agētis: q sibi duas pncipalr attribuit opatiōes. v3.
abstractiōes r actualē intellectiōes: q ab eo effectiue depē
dent: r sine ipso nulla istaz pducī possēt. Antiquoz autē
ex sola intelligibiliū abstractiōe ipsius nēcitatē iuestigaue
runt: r pnto q voluerūt intellectū iaz spē intelligibili infor
matū ab intellectu agēte abstracta de se exire posse i actū
intelligēdi abiq; alio pncipulari agēte ad illā opatiōnē pnci
palr rcurrēte. sic etiā tenentes nō dari sensū agēte di
cūt sensus spē sensibilis receptū cū illā actualr hūerit de
se exire posse in actū sentiēdi. vidēz ar modernis q ille
modus esset insufficientis: qz tē seqret intelis poles esse itelle
ctu agēte nobilitoz: qd expse vidēz h vīritez: r textus
phi. c. pus allato. r 13. qz itells polis ad nobilitoz opati
ōnez actiue rcurreret. est. n. intellectio opatio nobilitoz qz
abstractio respēu euidē obī: cū abstractio in intellectiōez
ordinēz tanq; in finē. de h infra dicit. Si aut qz istaret
qz tē idēz ageret in seipz imēdiate. r p. s. sil esset in actu
r in po⁹ respēu sui. p3 i qōne qd dōz. Al. tū al. a. duas vī ar
tribuere opatiōes intellectui agēti: intellectui poli rposi
to: qz p est intelligibiliū in actu abstractio. r vo est intel
lect⁹ polis illūinatio sine q itells polis intelligere nō possz:
h3 alibi alia sibi attribuat opatiōnē. s. spēb⁹ intelligibilib⁹ ab
eo pduct⁹ rferre vīz siue formā q itellm poles imutare
possint: vt sup⁹ allabat. Alia ē opatio sibi rōnabilr attri
bui possēt. s. fantasmatū dīspōnez unpmerē q ex po⁹ exire
possit i actū. Querēt at aliq; ab eo q res sit hēc illūia
tio: r qz effect⁹ in intellectu poli mediāte ipsa iudicat. h3
de alijs sequēdo hūc modū Al. pfectior cēt silitudo inter
itellm agēte r lumē qz cōiter soleat assignari. sic enīz lu
men mediū diaphanū illūinat: r ipm p dīspōnit p suscep
tiōe spēz coloris: r sine ipi⁹ pntia color in diaphanum
agere nō possēt: ita intellect⁹ agēs poles itellz illūinā
do p dīspōnit p susceptiōe spēz intelligibiliū: r sine ipius
pntia fantasmatū itellm possibilez imutare nō possēt:
sicut ē lumē iudic colorē respicendū pbet eis formā quā
spēs pp3z pducūt: ita itellz agēs spēz intelligibiles illū
minās pbet eis vīz q itellm poles imutāt: vt inq; idē al.
Cōiter aut dicit solet q in hoc tm est silitudo: qz sic co
lor nō pot me⁹ imutare: neq; vīz: nisi lumine pcedēte.
r pnr color q sine lumē esset in po⁹ ad agendūz efficiē in
actu: ita fantasmatū intellectū poles nō pnt imutare nisi
in pntia itellm agēti: r p nōs fuit in actu ad imutan
dūz intellectū quē pus de se nō poterāt imutare: h3 fere i
oibus alijs est dīssilitudo: p qz intellect⁹ agēs p r pncipa
liter rcurrit ad spēz intelligibiliū pductiōez. lumē vero
mediū illūinās nō effectiue rcurrit ad spēz coloris p
ductiōez. r qz lumē diaphanū i formās ipm illūinat
dīspōndō ad spēz recipiēdas. itellz vo agēs neq; i for
mat poles itellm: neq; aliā actionez in ipm facit qz p du
ctiōnē intelligibilis spēz r intellectiōnē: h3 quidā dicāt de
mēte rmenta. ē q intellect⁹ agēs est for⁹ polis intellect⁹
eidez subalr iberēs. qz intellect⁹ agēs regrit vt actuet
fantasmatū q p se intellectū imutare nō possēt. lumē vo
nō regrit pp ipos colorē: h3 pp me⁹ dīspōndū. si tū tene
ret lumē pp vtrūq; regrit: sic pbabilr defendit z⁹ hui⁹.
adhuc pfectior iter hēc duo esset silitudo. vba vo pmoda.
in hac mā. rmento. is. vidēz ad quēlibet illoz modoz
loquēdi trahi possēt: cū dicit. Quēadmodū. n. vīz nō
mouēt a colorib⁹: nisi qn fuit in actu: qd nō pplet nisi lu
ce pntēte: cū ipsa sit cōhēs ipsoz de po⁹ in actu: ita etiā in
tentionē imaginatē nō mouēt intellectū mālez: nisi qn

fuerint intellecte in actu: qd nō pficiē in eis: nisi aliquo
sente qd sit intellectus in actu.
Ad rationes pncipales rīdēt. Ad pmas do
cunt qdā q sic aliqd ē oīus iūto
liū formaz receptiū. s. mā p: ita aliqd ē oīus iūto
ctiū. s. dō. n. tū oz tale agēs i gñe corruptibiliū collectu.
Alr r meli⁹ rīdēt: q agēs oīus pductiū formaz ē for
subalis. vlc. n. ad cuiusq; for⁹ subalr pductiōez pncipalr
rccurrit vel rcurrere p aliq; for⁹ subalis. q i gñe corrupti
biliū rīdēt. nō tū oz vñā ēē formā nūero siue determinā
te spē spālissime: q oēs illas pducāt: h3 sufficit ipas ēē ge
nerice vñā: sic ēt mā q ad ēē formale nō ē alie⁹ dēterminā
te spē. oīus at intelligibiliū spēz pductiū ē idē itells agēs
nūero vlc. sic idē oīus receptiū ē polis itells. Quidā
at h dixerūt illd qd ē oīus aliē gñis receptiū: r illd qd
illoz pductiū i codē gñe rīdēt. qz. s. ab eodē artifice cō
siderant: r sic in pposito rīngit: qm itellus agēs r pos
sibilis a nālī pho rīdēt: h3 hoc nō est ad mentēz Al.
Ad rfirmatiōnē dī q sufficit intellectū agētēz ēē oīus: h3
laz formaz siue spēz pductiū qz itells polis ēi se rā
qz in subo ppo receptiū: h3 intellect⁹ polis seipz nō recipere
pōt. vidēz intellectū agētēz: r h3 verū esset: vt quidā
voluerūt ēē de mente rmetatozis q itells agēs in eo re
cipiat vt formā: nō tū recipit tanq; aliqd in ipso de nouo
pducibile de q receptiōe itelligim⁹ in pnti rē. Ad 2.
rōnē dī q itells agēs ab h3. nō appellat hīc q dē dē
dens de p dīcāmeto q lītatis: h3 ppea qz est pfectio qdā in
trīseca vel extrīseca. est. n. pfectio intrīseca aīe itellctū
cū sit vñs ei⁹: r extrīseca respectu itells polis. qz ipz ph
ciens spēz intelligibiles r itellctiōes in eo pducēdo: h3
aliquoz dicerēt ipz esse ipi⁹ intrīseca pfectionē r formā.
Ad rfirmatiōnē p3 in qōne qd dōm. Ad 3. rōnēz
rccidit rōnē r rōnā tenēdo ea q dētermināta sūt in qōne de
sensu agēte. Ad auctatē rmetatozis in o⁹ adductam
rīdēt q actio ppa est intellectū q ad spēz pductiōnē re
grit. n. itellz agēs ad spēz illas pducēdas qd median
tib⁹ d3 fieri itellctiō: sed nō ita regrit⁹ sensus agēs vt p
cies sensibiles pducāt saltēz de exteriori sensu loquēdo.
Ad talē. n. actōez est sufficiens obz. regrit at vt mediā
te spē sensibil pducta sensationē pducāt. si vo tēnerē vcl
lemus nō dari iensū agētēz: possēt dicit q ad aliqd dūci
re rīngit qd ad oīus vībilitūz spēz est p se pductiū. s.
obm r ad aliqd: qd oīus vīsonū est p se pductiū. s. aīam
mediāte spū. q dīrātes vo cū nō sint h3 ēē a mā separe de
se mouere nō possēt itellm: qre regrit aīa q illud agat
mediāte instro: sed instm aīe itellctiue sibi imēdiate
deseruiēs ad opōnes abstractas nō pōt ēē cōpōz: sic ē
spūs: qre regrit in cōpōzēū instm. qd nō vidēt esse nisi
intellectus agēs. Ad qrtā rōnēz dicitur rccedēdo q
intellectus agēs necessarius fuit: pp spēz intelligibilis
a fantasmatib⁹ abstractiōnē: sed qz ēē pp aliā opatiōnē
regrit. s. vt intellectiōnē pducāt ad quā intellectus possi
bilis nō actiue cōcurrīt segtur intellectus possibilez itelle
ctu agēte ignobiliōzē esse: qre rē. Si vero tēnerēt sicut
antig tēnerūt intellectus agētes pp solā abstractiōnē
regrit: pnr dicit possēt q aliquā tū h3 opatiōnē ex q mā
ior eius pfectio qz intellectus possibilis est arguēda. qz. s.
intellectum possibilez illūinat sine quo intellect⁹ possi
bilis nullo mō intelligere possēt: vt colligitur de dīcīs Al.
ala. Ad gntā rōnē si tēnerēt ps negatiua ps quid sit
dicendū. Si vero tēneat pars affirmatiua: ad pmiū com
ueniēz illatum rīdēt q opatiōnez aliqūā imāntē esse
z⁹ intelligi pōt. vno q in eo manens subīue a quo imēd
te pducit: r hoc modo nō est possibile: nec sic pbs volum
intellectiōnē dicit opatiōnē imāntē loco allegato. Al.
modo. qz in eodem exns subīue a quo pnci⁹ pducit. r sic

intellectio est imanes opatio. qm i aia intellectiua ē subīue
pōne itells polis q pncipalr: h3 nō imēdiate illaz pducit.
Aliter dixerunt qdā q intellectiō. id est imanes opatio.
pnr pnti⁹ p se receptiū. s. intellect⁹ agēs h3 ēē vñf
pnti⁹ ad h3. itentōnē. Ad 2. rccidit illud qd addu
cit q in cōueniēti: h3 enī respectu eiusdē effect⁹ p icōueni
enti habēdū ēē: hoc tū nō icōuenit respectu diuerfoz ef
fectū. Quidā dixerūt qz intellect⁹ agēs ex hoc agēs
pnti⁹ dicit d3: qz nō illā mediāte fantasmatē pducit
tanq; agēte mediō. hāc rīsonē nō puto verā: h3 de h infra
dicit. Ad aliud icōueniēz dicit qdā q opatiōis nō est
opatio tanq; rei p illā successiue acq;site: r sic vēr erit i p
pnti⁹: eo q intellectiō r sensatio nō successiue: h3 subito p
ducit. hēc rīso vidēt valde dubia. vidēt. n. ēē posse sic
cessiue sensationē pducit: r successiue itēdi: vt in 2. hui⁹ di
cētis fuit: pnr idē de itellectione rīngere vidēt. qre rē.
Alr rīdēt pōt rccedēdo q opatiōis nō nēcio est opa
tio: r pnr dicerēt itellectionē ab intellectu agēte imēdiate
pducit: nō alia opatiōe mē rccurēt: sic ēē calefactiōes i r
mediāte calefactiōnē i mā pducit: r nō p aliā opatiōnez:
vel alr dicit pōt: q alīcū opatiōis. s. itelligere r sentire q
sunt imāntēs opatiōes est opatio: nō tū cuiuslibz opatiōis
illud rīngit: sicut calefactiōis: frīgefactiōis: r alyz h3. r ne
gāt vīcē in opatiōib⁹ ēē pcessus in ipi⁹: eo q intellectiō
r sensatio opatiōes nō ppe dīcunt: h3 termin⁹ opatiōis.
et h3 a itellectione mediāte b. opatiōe pducit. nō seq; sīl r
b. opatiōnē mediāte alia opatiōe pducit. Ad 4. icōue
niēs i dīfferētē rīdēt pōt rccedēdo vel negādo. si intelli
gāt de simplicib⁹ itellectiōib⁹. vñ sic ēt i qōne 8. r d. ope
rātōe sensatiōis pbabilr vtraz ps tēnet. tēndō igit p rēz
affirmatiua dicit ad rōnē in oppositū q itelligere diuer
sificat fm nūmēz p diuersitatē nāz: qz ea p spēz ppa s
rīngit: nō tū oz q spē dīstīngunt h3 specificā illarū dī
stīctiōnē: r cā est h3 hāc opatiōnē: qz ad itellectionē nō cō
currīt res itellctā sīl cū fantasmatē suo nisi dīspōitiue.
intellect⁹ vo agēs r polis ad hoc pncipalr actiue r passiue
rccurrit. r pnr dicerēt qz h3 spēz asini r spēz eq sint in itel
lectu spē dīstīctē: vt cōr tēner. eoq; tū itellectiōes nō spē
dīstīngunt. Et si arguit sic. itellectio asini r itellectio eq
plus abīue cētīalr dīfferūt qz itellectio a. equi: r itelle
ctio b. eq. h3 itellectiōes a. r b. nūero dīfferūt. q itellectio
nes eq r asini ad min⁹ sūt spē dīfferētēs. Ad hāc negā
do maiōz. rccidit tū q plus adīue accētīalr dīstīngunt
tur. tēndō aut pte negatiua q vīrīfīoz appet dicerēt
q itellectiōnē specificā dīstīctiō nō puenit merito polis
intellect⁹ neq; agētis: h3 merito dīspōnū gb⁹ mediātib⁹ f
m. v3. spēz intelligibiliū. itellect⁹ itaq; agēs cū sit agēs i
mediātib⁹: qz nullū agēs aliud mē ad itellectiōnē p se con
currīt: nō tū est imēdiatū p pūationez dīspōnīs mediātis
qre ab eo vt sic mediātū est specificē dīstīctē itellectiō
nes pnt puenire. specificā vo istaz spēz dīstīctiō tandē
arguit ex specificā agētīū dīstīctiōe. si vo tēnerēt vt p
babilr dicit fuit spēz intelligibiles ad itellectiōnez actiue
rcurrere clarior esset rīso. tē enī itellect⁹ agēs mediāte
alio agēte itellectiōnē cāret. Ad vltimū qd adducit
p icōueniēti: vide dīstīctiōnē positā z⁹ hui⁹. in qōne de
sensu agēte. iuxta quā in pposito rccidit p itellectū esse in
po⁹ essentiali ad itellectiōnē: qz in po⁹ p se r cētīalr i ali
quē actū ordīatā. rccidit z⁹ q itellect⁹ polis nōdū spē in
telligibili i formā ad itellectiōnē est in po⁹ cētīalr: nō so
lus qz po⁹ sit p se in actū suū ordīatā: h3 ēt qz sibi deficit
aliq; for⁹ p itellectiōe nēcio regrita. s. spēz intelligibilis. dicit
ur q intellectū nō sic ad itelligere in po⁹ cētīalr ēē: qz
actu rīngat alteri for⁹ itellectiōi dicit: ad quā nālī itel

lectus inclinet qd graue actu: sicut terrā simplices exi
tem deozus in po⁹ essentiali ēē cōr dīcīm⁹ ad motū r vbi
sursus iuxta modū loquēdi h3. r mēta. s. pbycoz. r h3
mō rccedendū esset actū p⁹ nō ēē in po⁹ essentiali ad actū
z⁹ sibi cōrīdētēs: sic for⁹ grauis ad motū deozus r itel
lectū ad itellectiōnez. Quidā tū h dixerūt itellm poles
agēti rpatū nō debere dicit in po⁹ essentiali: cū sit intrīse
cus agēs: h3 fantasmatū rpat⁹ dī esse in po⁹ essentiali: cūz
sit agēs extrīseca. de ista mā subtilius ingredū est s⁹
pbycoz. Pro auctē rmetator⁹ vīrīo adducta dī q hituz
accipiēdo p intelligibili spē: sic illic accipit rmetator⁹ vēr
est q hīs hitū p ipz dīspōitiue itelligit illd qd est sibi p
pziū abiq; eo q aliq; idīgeat extrīseco mouēt. cū enim
actu h3 spēz intelligibilē nō ampli⁹ idiget vt fantasma illā
in ipso pducāt: qzuis forte p illi⁹ rfermatōe fantasmatē
idīgeat: vt cōiter dicit solet. Ad sextā rōnē pncipalē vī
debt in qōne seqnti: cū in h sint diuerfī modi loquēdi.
Ad septimā dī q loqndo de itellectu agēte h3 q nōv
rpat⁹: sic idē est obz itellm polis r agētis. ex h tū nō seq
tur eos nō adīue spē dīfferre. Ad arguēdū. n. ipoz spē
cificā dīaz sufficit alrēz illoz ad oēs opatiōes actiue cō
currere: ad qz alterū passiue rcurrit. Et cū querēt nūq;
itellz agēs in illud obz agat: vel ab eo patiat. dī q neu
tro mō rīngit: h3 sufficit itellectū agētēz ex aliq; spē ab
obīe rccidit aliā species abstracte quā in itellectuz
polem agit. Ad penultimū ar⁹ dī cōiter fm rmetato
rē q itells agēs p suā subaz scīpm itelligit. subaz ēē sepa
tas p ea spēz appbēdit itellectiōe cetera. ex h tū nō seq
tur q nos p ea spēz opatiōes itelligim⁹. qz fm illas nobis
nō appropriat: nisi qn cōtingeret in nobis fieri itellz ade
ptū. sed de hoc magis infra r pnti⁹ qd fm fidē dōz. Ad
vltimā rōnē dī nō ēē simplr in actu pter p mā cās. qre
rccedēdū erit de itellectu agēte sic de reliquis substātuz
separat pter p mā q rponit ex po⁹ r actu. Ad auctatēz
p mā rmetatozis in op⁹ dī q nihil aliud voluit nisi q in
eo nō ē po⁹ ad aliqd intelligibiliū recipiēdū in se subīue q
lis in intellectu poli repit. Ad 2. dī q verū ē itellm
agēte se p actiue hīe q ad spēz intelligibiliū pducit. r
millo passiue sicut polis itells. Et sic est finis qōnis.
Quoniam aut sic in oi nā est aliqd hoc qdem
materia: vnicuiq; generi: hoc aut ē potētia oia
illa: alterū aut ē cā r factū qd in faciēdo oia:
vt ars ad mām sustinuit: necē r in aia has esse
dīfferētias. Tex. p mē. xvii. Qd. xv.
Veritur decimognto. vtrū itells
agēs sit ps aīe intellecti
ue vī virtus ipsi⁹. Qz sit vī arg. sic se h3
sensus ad aīaz sensitīuā. ita itells ad anī
mā itellectīuā: sed sensus ē aīe sensitīue
vī: r nō ps ei⁹. igit rē.
Oppositū arguit auctatē h3. in
ca: de intellectu agēte cū inq;. Necē ē igit i aia ēē has duas
dīas. s. itellm poles r agēte. nō dicerēt aut itells agēs ēē
aīe itellectiue dīa nisi ps ei⁹ esset cētīalr: qre rē.
In ista questione p videbunt opōnes qdā.
z⁹ ponetur cōioz modus
rīdēdi. 3. mouebuntur dīffīcultates.
Quantum ad p mū sciēdūz est q in pposito
varie iter antiquoz nedum iter
modernos veritate sunt opōnes. Quidā enīz antiqui vo
luerunt q licet intellectus possibilis sit boī vnitus: itelle
ctus tamen agēs est ab eo penitus separāt. horū alīqu
voluerūt intellectū agēte esse itelligentiā quā dāz īfī
mam. s. vel que mouet ozbez lune vel illa inferioz. r cī
opīnio cōiter ascribitur Auicē. Quidā autē dixerunt.

pmā causā esse intellectu agēte. hāc opionēz autē sunt mo-
dēni qdā ascribere amētatoz: q̄ tñ opinio siluestris ē ab
opinione ip̄i: q̄ b̄ forte puenit: q̄ amētatoz amēto 5° cū
appellat itelligētiā agēte. ¶ Itē. 19. cū ingt q̄ itelligētiā
agēte scia in actu idē est cū scito. ¶ Douenē autē qdā se-
quētes hāc opionē hoc motiū. Conditōes q̄s attribuit
A. intellectui agēti soli deo: vel saltē pncipali? ueniunt.
igit̄ rē. assūptū p̄. cū dī q̄ intellect? agēs est sepat? in te pa-
rabilis imixt? actu ens 7 honorabili? patiēte: q̄ scia ip̄i?
idē est cū re scita: q̄ semp ē itelligēs solū perpetuū 7 imoz-
tale. ¶ Cōtra istas opiones arguit sil p̄: q̄ manifeste vi-
dent̄ eē d̄ intētiōē A. cū dicit. Nece est igit̄ in aia has
duas eē d̄ rias. vult igit̄ itellēctū agēte it̄nsecū eē aic hu-
mane: 7 nō ab eo sepatū. ¶ 2° sicut nobis attribuit̄ itelli-
gere: ita ē nobis attribuit̄ abstrahere itellēctā: q̄ nō cō-
tingeret si itellēct? agēs eēt ab aia sepatus. ¶ 3° itelligen-
tie opōnē h̄nt ex po? 7 actu. igit̄ a fortiori aia itellēctiua
hūana. po? vo aie itellēctiue nō videt̄ eē nisi ei? polis itel-
lect? 7 actus itellēct? agēs. igit̄ rē. ¶ 4° seq̄ret̄ q̄ in p̄tē-
te n̄a nō eēt itelligere: cū volum? sp̄c̄b? itelligibilib? i no-
bis ex̄ntib?. n̄is videt̄ manifeste falsūz 7 d̄ intētiōē Ari-
sto. in isto 3°. n̄a vo t̄. q̄ fm illas opiones ad itellēctio-
nem regit̄ itelligētiā separatā q̄ ponit̄ itellēct? agēs sup
fantasmate lumie suo radiare. hoc autē nō est in p̄tēte no-
stra: sicut ē p̄tēte visibili nobis 7 sufficienter approxima-
to nō est in p̄tēte n̄a ip̄m videre. q̄m regit̄ irradiatio a
sole facta: vel ab alio coepe lumioso. plurima alia moueri
possent s̄z istos: q̄ relinquēda sunt. ¶ Cū autē dicit q̄ ille
p̄ditiōes noiāte soli deo ueniunt: vel saltē pncipalius. p̄t
aliqua r̄idēre. amice mi tu taces aliq̄s ex eis attribui itel-
lectui agēti q̄ deo attribui nō p̄nt. s. cū dī. q̄ vo potentia in
vno rē. Itē cū dī. nō remissit̄ aut rē. cū alys p̄tūlis q̄
sequunt̄: s̄z igit̄ p̄tūle ab eis noiāte pncipali? deo ueni-
ant. ex hoc tñ nō euidenter ifer̄ deū eē itellēctū agēte: sed
que fuerit A. intētiō circa illas p̄tūlas vide in expōne
textus. ¶ Alia fuit antiq̄ opio q̄ voluit itellēctū agēte eē
habitū p̄ncipioz. Ad hoc dōm p̄. moueri potuit
aucte A. p̄ posteriorz. q̄ habitū pncipioz itellēctū 7 ha-
bitū n̄is sciam appellauit. 2°. q̄ noticia pncipioz videt̄
esse cā ois alioz bitū effectiua. tale autē est itellēctus
agēs. 3°. q̄ in hoc caplo A. itellēctū agēte habitū appel-
lauit. ¶ Dec opio est valde friuola. p̄. q̄ h̄nt p̄ pncipio-
ruz est res in itellēctū cāta tanq̄ acciō ip̄ius. itellēct? vo
agēs nō est h̄. igit̄ rē. 2°. itellēct? agēs est intellectu possi-
bili nobilioz: talis vo bitus nō ē h̄. maior p̄ in textu. mi-
nor de se nota est: cū acciō nō sit sua suba nobilioz in qua
fundat̄. 3°. habit? p̄ pncipioz ex suo simpliciu termino-
ruz cognitiōe pducit̄: q̄ nō acq̄rit̄ nisi p lumē itellēct? agē-
tis. igit̄ h̄s habit? nō est itellēct? agēs. maior p̄ cōir. 7 ha-
bet̄ p posteriorz: cū dī q̄ pncipia cognoscim? in q̄tū termi-
nos cognoscim?. minor ē ab oib? cōcedit̄: vt colligitur de
mēte amēta. amēto 5°. ¶ Ad rōnes hui? opionis. Ad pri-
mā. q̄ id habit? p̄ pncipioz ab A. intellect? appellat̄:
q̄z marie p̄p̄nquis 7 n̄alis itellēctui humano: eo q̄ ad
pncipys p̄mis asentiēdū solo lumie itellēct? agētis mo-
nullo ad hāc opationē discursu req̄sito. ¶ Ad scōd̄z negā-
da est maior: s̄z cōcedit̄ h̄s habitū dispōnē eē q̄ ad alios ha-
bitus trāsmutari p̄t. ¶ Ad 3°. dicit̄ fuit in expōne rex-
tus. est enī itellēct? agēs habit? pol? itellēct? q̄ pfectio
ip̄i. etiā p̄s nō dixit̄ ipsuz eē habitū: s̄z q̄ sicut bitus.
¶ Alia est opio moderna q̄ cedit itellēctū agēte 7 possi-
bile nō eē ab aia humana separatos. s̄z vltēri? dicit̄ ipsos
realt̄ idē esse. dī aut̄ polis itellēct?. pur est sp̄c̄z itelligibi-
liuz 7 itellēctiōnū p se receptiuus. agēs aut̄ noiā? fm q̄ il-
las pducit. ¶ Et si arguit̄ d̄ ponētes hāc opionē q̄ tunc
idē esset in actu 7 po? respectu eiusdē. yz. itellēctus respe-

ctu sp̄i itelligibilis: aut respectu itellēctiōis. ¶ R̄idē-
q̄ aliqd eē in actu respectu alicui? dispōnis dupl̄ itelligi-
p̄t. vno mō in actu formali. alio mō in actu v̄tuali. et̄m
pluz p̄mi: m̄z forma ignis in forma. tā dicimus eē in actu
formali respectu forme illi? q̄z in se actu d̄ntet illā. et̄m
plū scōd̄: dicim? agēs aliquā formā pducēs eē in actu n̄-
li: q̄z v̄tute h̄z illā formā pducēdū: q̄uis illa forma nō it̄-
mēt. ¶ Ex quo ifer̄ p̄ q̄ dupl̄ dicit̄ p̄t aliqd eē in pote-
tia respectu alicui? dispōnis. vno mō in potentia que op-
ponit̄ actui p̄ mō sumpro. alio? in po? q̄ opponit̄ actui 2°.
¶ Seq̄ 2°. q̄ nō repugnat idē esse in actu 2° mō: 7 tñ eē
in po? que opponit̄ actui p̄ mō. 7 p hoc ad argumētū d̄-
t̄ p̄cedēdo eūdē itellēctū eē in actu v̄tuali respectu p̄-
ciez itelligibiliū q̄ ab ip̄o pducunt̄: 7 tñ est in po? q̄ opo-
nit̄ actui formali. ¶ 3° ista opio forte se defendere pos-
set ab appetit̄ d̄ditiōe. nō tñ appet̄ rōnalis. p̄ enī v̄tū-
tez A. 7 exp̄ssius d̄mētē amētatoz. nō enī tāto labo-
rasent in ostēdēdo ueniētias 7 d̄ rias iter possibile itellē-
ctū 7 agēte 7 eo? n̄as nisi voluissent: nō solū eos rōne
s̄z etiā realiter differre. ¶ 4°. incōueniēs videt̄ q̄ idē sit
eiusdē effectus imēdiatē actiuū: 7 imēdiatē receptiuū: q̄
tñ sequit̄ ex illa opionē: cum itellēctus agēs immo-
diatē itellēctiōes p̄. ucat 7 itellēct? polis i? recipit̄
imēdiatē. ¶ Ex quo vltēri? infer̄ q̄ idē imēdiatē agēti
scip̄z. 7 p̄ n̄is dem̄fatio A. p̄iret q̄ ponit̄ in pncipio lepi-
mi p̄p̄ficoz q̄ pbat̄ q̄ oē qd̄ mouet̄ ab alio mouet̄. non
video q̄liter hec incōueniētia euitare possit nisi dicat̄ spe-
ciez itelligibile actiue p̄currere ad itellēctiōē. ¶ Alia ē
opio magis moderna q̄ cōiter ascribit̄ amētatoz: q̄ aia
itellēctiua hūana ex duab? substantijs est realit̄ p̄posita:
q̄rū vna est itellēct? polis ex̄ns i po? pura 7 m̄c p̄nc. p̄-
p̄tionalis. alia vo est itellēct? agēs actu forma q̄ dā ex̄ns q̄
itellēctum p̄stem iformat. Sequētes hāc opionē plu-
rimis 7 multis auctoritatib? 7 rōnib? ip̄as colozant. 7 p̄mo
q̄ itellēct? polis sit ens in po? pura. 7 nullo: actus conant̄
oñdere ex rōnib? 7 auctoritatib? p̄us positis in qōnē 4°
h̄? terty q̄s ibi vide. ¶ Item arguit̄ sic. si itellēct? polis
esset qdā forma actu ex̄ns cū sit n̄e itelligibilis: tūc scip̄m
p̄ subaz p̄p̄riā itelligeret. ita vt eius suba 7 itellēctiō q̄ se
ip̄m itelligit̄ nō eēt distincte. collī? n̄a de mēte A. illo
caplo. Dubitabit̄ at̄ aliq̄ rē. cū ingt. scia at̄ ip̄eulatiua 7
suū scibile idē est. n̄is tñ ē falsū. q̄z illo dato seq̄ret̄ itelle-
ctus polēz scip̄m realit̄ recipe posse: qd̄ ē absurdū. n̄a p̄-
bat̄. q̄z itellēct? hūan? itellēctiōnē q̄ se ip̄m app̄hēdit̄ de
nouo recipe p̄t: vt q̄s p̄t in seipo exp̄iri: cū igit̄ illa itel-
lectiō realit̄ idē sit qd̄ suba ip̄i? seq̄r̄ itentū. q̄rē rē. ¶ Se-
te r̄idēf negādo n̄as pmā. ¶ Ad auctoritatē allegat̄z
diceref q̄ itelligi d̄z de suba actu sepatā q̄ a reb? sensibi-
libus imutari nō p̄t: 7 de ei? itellēctiōe q̄les sunt deus 7
itelligētie mouētes orbes celestes: q̄rē rē. ¶ Cōtra. si im-
tellect? polis est aliqd in actu: tūc n̄a p̄us est actu q̄s fan-
tasmaticib? imutē. sed oē tale nēciō h̄z aliqua opōnē p̄-
p̄riā p̄us n̄aliter q̄s ab alio imutetur. alr nō esset i actu n̄a
p̄us. q̄ rē. s̄z nulla alia vt eē opa? p̄p̄riā q̄s itelligere. igit̄ rē.
¶ 2° pncipalr istā d̄nez p̄bant. ex itellēctū poli 7 agēte
tanq̄ ex m̄a 7 forma fit aliqd vere v̄nū. s. aia itellēctiua.
p̄mittendū p̄mo q̄ itellēctiō est operatio immanēs. p̄s de
mēte A. 9° metaphysice. 2° q̄ itellēctus possibilis reci-
pit itellēctiōnem. itellēct? vero agens pncipaliter p̄du-
cit. p̄s ex determinatis p̄us. ¶ Ex quo infer̄ q̄ itellēct?
agens 7 possibilis nō sunt abiūicē separati. p̄s. quia aliter
operatio non esset imanēs eo q̄ ab agente transfert̄ in
extrinsecuz passum. ¶ Sequit̄ scōd̄ q̄ itellēctus agens
possibilem itellēctuz in format. p̄s. q̄z non videt̄ qualiter
v̄niti esse possint nisi alter illoz esset materia 7 alter for-
ma itellēctus vero possibilis nō potest esse forma itellēctiua

agens: vt p̄s. igit̄ rē. 7 sic p̄s veritas d̄nis. hāc rōnē plixē
deducunt: s̄z hec ē inia ipsius. ¶ Ad eādez d̄nē plurimas
adducūt auctoritates. p̄ est Aristō. in p̄n? t̄rtū. cū dīc. de
p̄t. aut̄ aie rē. ibi enī itellēctū aie p̄t appellauit: sed hoc
esse nō possit nisi modo p̄dicto: q̄rē rē. 2° est eiusdē in ca?
de itellēctū agēte. cūz dicit. necesse ē igit̄ in aia has duas
esse d̄ rias. si itellēctū possibile 7 agēte: nō diceretur aut̄
commentatoz cōmēto 4°. qui p̄cedētē auctatē allegat. d.
q̄ necesse ē ponere in aia has duas d̄ rias. s. virtutē actio-
nis 7 virtutē passionis. 4° est eiusdē cōmēto 5°. cū dicit q̄
in aia sunt due p̄tes itellēctus: quaz vna est recipiēs alia
agēs: 7 partū post dicit. 7 agens est de recipiente q̄si forma
de m̄a. Item eodēz amēto dicit. in aia sunt tres p̄tes in-
tellectus: q̄ruz vna est recipiēs 7 efficiens 3° factum rē.
Item cōmēto 2° d. sunt aut̄ v̄nūz q̄z itellēctus m̄alis p̄fi-
citur p̄ itellēctū agētem: q̄rē rē.

Contra opinionē istaz istari p̄t multipl̄.
p̄ d̄nē pmā adduci p̄nt
rōnes oēs q̄ adducte sunt in qōnē 4° quas hic nō replico
q̄a b̄cūtat̄is. ¶ Itē p̄t argui sic: si itellēctus possibilis
nobis nō v̄nir̄ nō esset ens in potētia pura: s̄z tunc esset
eiusdē n̄e cuius nūc est. igit̄ rē. 13. n̄a cū m̄iori maior vo
p̄s eo q̄ nō alia de cā d̄r esse in po? nisi q̄z mediātibus fan-
tasmaticib? humanis est sp̄c̄z oium itelligibilium receptiuū.
q̄rē rē. ¶ 3° arguit̄ itellēctus possibilis fm cōmētozē
p̄ncip̄bz opōnēs q̄s d̄az qua itellēctū agēte itelligit̄ 7
subaz sepatas: s̄z hoc eē nō possit si esset ens simplr in po-
tentia. igit̄ rē. ¶ Cōfirmat̄. q̄z itellēctus possibilis n̄a p̄us
bz opationē p̄dictā q̄s ab obtis extrinsecis imutēf vel ap̄-
fir̄ imutari. q̄ n̄a p̄us est actus vel ens in actu q̄s sit in po?
respectu oboz extrinsecoz. 13. n̄a. q̄z p̄ h̄s opationes non
ens in po? s̄z in actu d̄z appellari. a. p̄batur: q̄z h̄s opatio
est eterna alie vo opationes rōne quaz d̄r in potētia sibi
ex̄p̄ acquirunt̄: q̄rē rē. ¶ Sorte d̄r q̄ respectu illi? opa-
tionis eterne ens in po? 7 nō in actu dicit̄ d̄z eo q̄ ipsa ab i-
tellectu agēte siue mediātē eius in fluxu dependet in esse
7 cōseruari itellēctus vo possibilis respectu eiusdē se soluz
bz subitine. ¶ 5°. a. sili seq̄tur q̄ itellēctus agēs est ens
in potētia quod videt̄ absurdū: n̄a p̄bat̄: q̄z ei? itellēctio
a sup̄p̄ozi itelligētia in esse 7 cōseruari dependēt in ip̄o vo
reap̄it̄ subitine: vel saltē idē est q̄ suba ipsius. seq̄tur vl-
tērius oēm itelligētiā p̄ter pmā itelligēdo esse ens in po-
tentia pura p̄s n̄a: vt p̄ius. ¶ Ex hac igit̄ rōne videt̄ cō-
mētozē repugnare itellēctū possibile esse ens in poten-
tia pura. ¶ D̄roz itaq̄ nō p̄az de his q̄ cōmētozē sequū-
tur oio cū asserat̄ fm ip̄m itellēctū possibilem nullo: esse
ens in actu: cū hoc tñ cōcedat̄ ip̄m h̄re eternā opōnem p̄-
dictā. ¶ Sorte alr d̄r. q̄z cōcedenduz sit itellēctū pos-
sibilem absolute esse actu siue ens actu tñ s̄z q̄ nobis ap-
prop̄iat̄ est ens in potētia pura: 7 ille fuit itellēctus amē-
tatoz. hec r̄isio p̄ deficeret p̄ argumēta adducta in qō-
nē 4° q̄ euidenter p̄bare videt̄ q̄ itellēctus p̄sideratus
vt nobis attribuit̄ est actus 7 nō po? pura: 7 sic deficeret:
q̄z s̄z sibi cōcederet̄: statet̄ tñ itentū pncipale. si itelle-
ctū possibile esse actu: qd̄ ip̄i p̄ icōueniētī h̄re debent: cū
dicat̄ ex itellēctū possibile 7 agēte tāq̄ ex m̄a 7 forma rea-
liter cōstitui aiaz itellēctiua. ¶ Cōtra candē d̄nez videt̄
p̄m 2°. q̄ cū ingt. itellēct? agēs est pura actio m̄alis aut̄ ē
v̄nūz. ¶ Itē p̄az post ille sp̄ in sua suba actio 7 ille iue-
nitur in v̄tūbz dispōne. hec autē v̄a nō esset si itellēctus
possibilis esset ens in po? pura: q̄rē rē. ¶ Cōtra scōd̄z d̄nē
arguit̄ p̄az itellēctus possibilis est actus qd̄am 7 nō potē-
tia pura. igit̄ ex ip̄o tanq̄ ex m̄a 7 itellēctū agēte nō sit
realiter aia itellēctiua. 13. n̄a. 2°. a. ex dictis. ¶ Itēz sim-
plicioz est aia itellēctiua q̄ aliq̄ for? m̄alis: sed for? m̄alis

fic forma lapidis nō ex duabus p̄tibz subaliter itegrat̄.
q̄ a fortiori: neq̄ aia itellēctiua. n̄a 13. q̄z q̄to aliq̄ forma
simplicioz est tāto magis ad ens simpliciu accedit. s. pmā
cāz: maior de se p̄s. m̄ior vo cōiter concedit̄: 7 collr ab au-
ctore sex pncipioz vbi voluit q̄z forma esse simplicem.
¶ Cōfirmat̄. q̄z tūc nō distingueref for? a cōposito suba-
li: qd̄ exp̄sse videt̄ d̄mētē Ari. in p̄n? 2° b̄n? 7 alibi in plu-
risq̄ locis vbi subaz distinguit in m̄az p̄positū 7 formaz: q̄-
re rē. ¶ Sorte d̄r. q̄z forma liberēs 7 p̄positū distingua-
tur: for? tñ assilēs p̄t eē p̄posita: q̄lis est aia itellēctiua:
vel d̄r q̄ for? nō p̄t esse cōpositū corporeale ex m̄a 7 for?.
7 hoc sufficit ad mētē Ari. ¶ 3°. ex r̄isioe seq̄tur q̄
aia itellēctiua nō fm se totā est for? corpore hūani: 7 per
p̄ns fm amētatozē pncipali? hois for? erit aia cogitatoria
q̄z itellēctiua: qd̄ vt absurdū. p̄ n̄a p̄batur. q̄z solū rōne
ptis que in ipsa est forma 7 nō rōne ptis q̄ in ipsa est m̄a
erit forma corpore hūani: aliter autē seq̄ret̄ intellectum
possibile esse actu: 7 p̄ns nō ens in potentia: quod est cō-
tra opionem. ¶ Itē ex opionē seq̄ret̄ q̄libz itelligētiā
citra pmā ex duabus subvz realiter cōponi: n̄is videtur
absurdū. n̄a vero 13. q̄z non alia de cā d̄r aia itellēctiua
sic cōponi nisi q̄z potētiā h̄z receptiua 7 actiuam: sed que-
libet itelligētiā citra pmā p̄ponit̄ ex potētia 7 actu: vt b̄-
iz. metaphysice. 7 a amētatozē amēto. 5. cū dicit̄ n̄a for-
ma est liberata a po? simplici nisi pmā forma. q̄rē rē. q̄ si
p̄cedat̄ d̄ ex p̄cedētibz argui p̄t ip̄am rē. ¶ Item ex
opionē seq̄ret̄ aiaz itellēctiua esse corruptibile. n̄is ē icō-
ueniēs: vt p̄s. n̄a vo 13. ex amētatozē. s. p̄p̄ficoz. s. meta-
physice. 7 de suba orbis. eo q̄ ois suba ex duob? pncipys
p̄posita: q̄rū alterū est po? 7 alterū act? aliquid corrupti: vt
colligit̄ locis allegatis. ¶ Itēz ex opionē seq̄r̄ q̄ itellēctus
agens a pncipio nobis d̄ungit̄ vt forma. n̄is vt exp̄sse d̄
cōmētozēz. p̄serti cōmēto. 36. vbi vult itellm agētem
nobis nō copulari vt forma nisi cūz fuerit pfecta gnatio
speculatiui itellēcti. n̄a vo 13. eo q̄ itellēctus polis in p̄ istati p̄-
ductiōis hōi cōiūgit̄ vt forma: vt p̄s: ex codē cōmēto p̄-
ponit̄ p̄ hūc itelluz nos a ceteris aiaz distingui. 7 p̄ n̄is
cūz itellēctus agens 7 polis cōtinue sint v̄niti: vt m̄a 7 forma
seq̄r̄ itentū. ¶ Sorte d̄r cōcedēdo q̄ itellēctus agēs in p̄n? no-
bis copulat̄ fm eē: ita fm ei? p̄p̄riā opōnē nobis v̄nif. n̄a 13.
cū maior ex p̄us d̄teriat̄. m̄ior vo p̄s ex cōmētozē cō-
mēto. 18. cū. d. q̄ de due actiōes redactē sunt ad n̄as vo-
luntatē. s. abstrahere itellēctā 7 itelligere ea. p̄s ē rōne.
q̄z itellēctus agens nūq̄ abstrahit nisi a fantasmate hūano: s̄z
pro tūc in opando copulat̄ nobis. igit̄ rē. ¶ Cōfirmat̄. s̄-
ar. q̄z fm r̄isioe nō dicit̄ deberef itellm polēz ab initio
nobis copulari vt forma: qd̄ est d̄ amētatozē locis allega-
tis. n̄a 13. q̄z nō statim hōic p̄ducto itellēcti polis p̄ fanta-
ma hūanū app̄hēdit̄: s̄z ois p̄tutes iterū sensitiuas vi-
gorari. ¶ Sorte his r̄idēf cōcedēdo: s̄z ar. p̄bat̄ q̄ ad
opatiōes de nouo p̄ductas tā cito itellēctus agens nobis v̄ni-
tur q̄ cito polis itellēcti. v̄z tñ q̄ ad opōnē ip̄i? eternā q̄ ē
se ip̄m 7 subaz sepatas app̄hēdere nō v̄nif nobis nisi in po-
stremo. Sed idē vel sile de itellēctū poli d̄bz erit fm cō-
mētozē: eo q̄ polis itellēcti eterna h̄z opationes q̄ itelle-
ctū agēte itelligit̄ 7 subaz sepatas fm quā nō itelligit̄
nisi in postremo adeptiōis itellēct? vt p̄s fm eūdēz. qua-
re rē. ¶ Ex q̄bus p̄s q̄ siue dicam? itellēctū nobis copula-
ri fm esse siue q̄ ad opatiōes eternas siue quo ad opōnes
de nouo p̄ductas idē iudiciū erit de itellēctū poli 7

Veritur decimonono. vtrū intel-
lectus p̄p̄riā possit intel-
ligere intellectionē. ¶ Negatiue argui-
tur sic. sensus p̄p̄rius sensationē p̄cipe nō
p̄t. ḡ nec intellectus p̄p̄riā intellectionē. ¶ 13
q̄. q̄ sic se h̄z sensus ad sēnsibilia. ita intel-
lectus ad itēllibilia. assūptū p̄z z̄ h̄. ¶ 2
Intellectio nō ē sensibilia. ḡ nec itēllibilia. assūptū de se p̄z.
¶ 2. n̄a t̄z. q̄ sine fanta^{re} sensibilia nihil intelligere cōtin-
git. vt p̄z de mēte p̄bi in p̄terisq̄ locis. ¶ 3. oē q̄d intelli-
gitur agit in intellectu. sed intellectio nihil agit in intellectu
igif̄ r̄c. maior apparet. cū intelligere sit q̄daz pati. ¶ 2. minor
est nora. si enī intellectio ageret in intellectu: cū intellectio
sit actio vel passio: tūc actio r̄ passio in p̄p̄riū subz ageret:
q̄d videt̄ absurdū. ¶ 4. si questio esset vera: tūc intellectus
simul plura intelligere posset. n̄is videt̄ cōiter esse falsū.
¶ 2. tra mentē 2p. 4. metaphysice. cū dicit q̄ qui vñū nō
intelligit nihil intelligit. n̄a vero t̄z. q̄ intellectus tuus i-
tellectionē lapidis itelligēdo sil̄ etiā lapidē intelligit. alr̄
cā nō apphēderet tanq̄ lapidis itellectionē. q̄re r̄c.

Oppositum colligit in textu. ¶ Solutio huius
questionis ex p̄cedenti depēdet. q̄re
breuiter est exp̄diēda. ¶ Sit igif̄ bec̄ p̄ma. Intellectus
humanus p̄p̄riā itellectionē intelligere p̄t. p̄ p̄bari p̄t per
eadē media q̄b̄ p̄bata fuit p̄ma q̄d̄is p̄cedentis. ¶ Ex
p̄ne infer̄ q̄ intellectus for. itellectionē pla. intelligere p̄t.
p̄z. cū itellectiones for. r̄ pla. sint eiusdē sp̄i: r̄ p̄ n̄is q̄ rōne
vñūz intelligit sine itelligere poterit eadē rōne alterum.
¶ 2. itellectus itellectionē p̄p̄riā itelligēs nō p̄ aliā
itellectionē. sed p̄ seip̄as illā itelligit. p̄bat̄. q̄ qua rōne i-
tellectus tuus a. itellectionē itelligeret mediāte b. itel-
lectione: eadē rōne b. itelligeret mediāte alia: r̄ aliā me-
diante alia: r̄ sic in infinitū. r̄ sic sequit̄ q̄ in essentialr̄ ordi-
natis esset p̄cessus in infinitū: r̄ itellectus simul infinita p̄-
p̄rius rōnib̄ intelligere posset. quoz̄ vtrūq̄ videt̄ absur-
dum. ¶ 3. ita itellectus tñ alicuius hōis itellectio-
nez alteri itelligēdo necessario p̄ aliā itellectionē illā
itelligit. p̄z. for. enī itellectionē que est in intellectu pla. i-
tellectione necessario illā itelligit per itellectionē in i-
tellectu suo existentem. quare r̄c.

Sed contra scōdam d̄ne dubitat̄: q̄ intelligere
diuersificat̄ fm̄ diuersitatē n̄ae in
tellecte: vt colligit̄ ex p̄m̄etatoze p̄m̄eto 5. sed lapis r̄ in-
tellectio lapidis sūt n̄ae valde diuerse. ḡ nō p̄ candē: s̄z p̄
diuersas itellectiones itelliguntur.

Ad hoc r̄spōdēt quidā q̄ verus est vbi n̄ae ille
intellecte sunt eiusdē ordinis: sic vt ambe
sint n̄ae mālis vel imālis. sed hoc in p̄posito nō cōringit
cū lapis sit mālis r̄ itellectio imālis: hoc nō p̄to sufficere.
for. enī deū itelligēs itellectionē dei itelligere p̄t
r̄ nō per aliā itellectionē: vt p̄z. r̄ tñ vtrūq̄ est res imā-
lis. q̄re r̄c. ¶ Aliter ē r̄ndet̄ q̄ auctoritas allegata intel-
ligenda est de his que p̄ sp̄es p̄p̄riā itelligunt̄. sicut enī
n̄ae sunt diuerse: sic sp̄es coz̄ abinuitēz diuersificānt̄: r̄
n̄iter ipsoz̄ itellectiones. Et si arguit̄: q̄ p̄ sp̄em cōem
hōis simul for. r̄ pla. itelligere possum̄ eadē itellectio-
ne numero. q̄re r̄nsio falsa. dicit̄ iuxta ea q̄ in p̄cedētibz
q̄nibz dicta sunt negādo añs: eo q̄ accept̄ cōis nō p̄du-
cit in cognitionē singularis. tenētes tñ r̄nsionē p̄cedētē
illud r̄cedūt. q̄re arguit̄ maiorē euidētiā h̄cos h̄re. dico
etiā q̄ lz cōcederet̄ añs: tūc nō p̄ p̄p̄riā sp̄em aliqz illoz̄
p̄p̄bēderet: s̄z per sp̄es vtrūq̄ cōez. q̄re arḡ nō cēt̄ tra
r̄nsionē. posset tñ aliqz si velle forte magis rōnabilr̄ di-
cere opp̄ hui⁹ añs. ¶ Ad rōnē in opp̄ cōcederet̄ q̄ nō
repugnat in infinitū p̄cedere posse in hō itellectionibus
cū nō necessario adinuitē essentialr̄ subordinent̄. p̄t enī

vna fieri alia nō sequēte: r̄ videt̄ fuisse intentio Anic. et
hoc tamē nō concederet̄ actu esse posse infinitas itel-
lectiones in eodē intellectu: r̄ p̄pter hoc nō cōcederet̄ q̄
intellectus sil̄ infinita p̄p̄rius rōnib̄ itelligere possit. q̄re r̄c.

Ad rationes p̄ncipales. ¶ Ad p̄mā negat̄.
¶ Ad p̄bationē d̄ q̄ lz in multo
similiter se habeat̄ intellectus r̄ sensus. in hoc tñ differētia
quia intellectus p̄p̄riā operationē apphendere p̄t: r̄ nō
sensus: p̄pterea q̄ intellectus est incoz̄pore a virtus r̄ nō
sensus. quare r̄c. ¶ Ad scōz negat̄ añs. ¶ Ad p̄bationē
patet ex p̄cedenti questione. ¶ Ad tertiū negat̄ maiorē
sed cōcedit̄ q̄ omne q̄d intelligit per p̄p̄rius eius species
agit in intellectu qualiter in p̄posito nō cōtingit. q̄re r̄c.
¶ Ad vltimā r̄spōdēt̄ cōcedendo h̄nem siue hoc vñca
itellectione siue diuersis cōtingat. ¶ Ad auctoritatē
p̄bi quidā dicunt debere sic itelligi q̄ qui vñū nō itel-
ligit nihil intelligit vna itellectione. ¶ Aliter dicit̄ con-
cedendo auctoritatē: vt verba iacent. eo q̄ omne ens est
vñū r̄ cōcōrēt: r̄ per cōsequēs: qui vñūz non intelligit
nullum ens intelligit. sed hoc nō obstat q̄n plura in eodē
instanti ab intellectu cōp̄bēndi possint. de hoc tñ infra
questio fiet: r̄ sic sit finis huius questionis.

Secū. n. scia r̄ sensus in res: q̄ qdē potētia
est in ea q̄ sunt potētia: q̄ vero actu: in ea q̄ sūt
actu. Sic aut̄ sensuū: r̄ qd̄ scire p̄t: potētia
bec sunt: hoc qd̄z scibile aliud vero sensibile.
¶ Necessē est aut̄: aut ipsa: aut species esse. Ipsa
quidem igif̄ non sunt: nō. n. lapis in aia est: sed
species. Tex. cōmē. xxxviii. Qd. xx.

Veritur vigeſimo. vtrū intellectus
humanus subas māles per
p̄p̄rius sp̄es itelligere possit. Negatiue
arḡ sic. q̄ dato opposito seq̄ret̄ substā-
tiaz mālez ab intellectu posse cōp̄bēndi
nulla p̄cedere accētis cognitōe. n̄a ē fal-
sus: vt p̄z ex p̄s deterioris: r̄ ex t̄p̄m̄ p̄bi
in p̄hemio hui⁹ libri vbi vult q̄ acc̄i magnā p̄tē offerunt
ad cognoscendū r̄c. n̄a vō t̄z postq̄ suba mālis p̄p̄riā spe-
cies in intellectu p̄ducere p̄t q̄ mediāte itelligat. ¶ 2. si
sic: aut suba mālis p̄p̄riā agit sp̄em in intellectu mediāte
vel imēdiatē: nō imēdiatē: quia nihil agit ab extremo ad
extremū sine me^o. ¶ Item q̄ tūc a pari vel a fortiori idē cō-
tingeret de accētis. r̄ p̄ n̄is. ad hoc vt accētis per p̄p̄riā spe-
ciem ab intellectu p̄bēderet̄ nō regeret̄ sensus in quēz
p̄us ageret: q̄d videt̄ h̄nsiam cōium p̄hoz: neq̄ mediāte.
q̄z tunc species subti in sensu exteriori p̄duceretur. r̄ per
n̄is sensus exteriori illam per se cognosceret: q̄d videt̄ cō-
tra mentēz 2p. 2. huius. Sequeret̄ vltērius sp̄em sube
in aliquo medio p̄duci sicut in aere vel aqua. q̄d videtur
absurdum. n̄a tenet. quia nihil agere p̄t ab extremo ad
extremū nō agendo per me^o. q̄re r̄c. ¶ Conſum̄at̄ bec
ratio. q̄ suba mālis nō p̄t p̄p̄riū p̄ducere fantasma in
virtute cogitatiua. ḡ nec sp̄em p̄p̄riā in intellectu. t̄z añs.
q̄z sp̄i itelligibilia p̄ductio necessario ab aliquo fantas-
mate dependet: vt p̄z ex p̄s determinatis: cum ēt dicat̄
p̄hus necesse est itelligentē fantasmata speculari. a p̄
batur. q̄z si in virtute cogitatiua p̄p̄rius fantasma p̄du-
ceret: tunc in sensu exteriori p̄p̄riam ageret sp̄em. r̄ p̄ n̄is
a sensu exteriori per se apphēderet̄. n̄a t̄z. q̄ nihil agere
p̄t ab extremo ad extremū sine medio: ēt q̄ fatalia
est motus fact⁹ a sensu. z^o hui⁹. ¶ 3. p̄n. si qd̄ sit vera aut
igitur sp̄es sube in intellectu p̄ducta est suba vel alterius
p̄nti. nō suba. q̄z tunc suba lapidis vel alteri⁹ rei mālis re-
ciperet̄ in intellectu: q̄d est ip̄sibile manifestū r̄ mēti

q̄ dicit̄ q̄ lapis nō est in aia: s̄z sp̄es eius: neq̄ alteri⁹
p̄ducēt̄: q̄ sp̄es sube est ip̄s⁹ sil̄itudo: s̄z suba r̄ q̄ritas
vel q̄ritas: vel res alteri⁹ p̄dicamētī silēs eē nō p̄t. ḡ r̄c.
¶ 4. q̄re r̄c. itellectus circa cognitiōē subaz errare non
p̄t. n̄a videt̄ h̄ exp̄riētia. auricalcū. n. credim⁹ eē auz.
¶ 2. n̄a t̄z. q̄ sic vñū nō errat circa albū r̄ nigrū: q̄z p̄ coz̄
sp̄es p̄p̄as p̄bēndunt̄: sic nec itellectus circa māliuz sub-
stāntiū cognitiōē errabit. ¶ 5. si qd̄ sit vā sequit̄ q̄ sbe
māles p̄ p̄p̄as sp̄es a virtute cogitatiua p̄bēndunt̄. p̄z 2°:
vt p̄us. qd̄ tñ añs sit falsus arguit̄: q̄z quā rōne vñaz p̄ ei⁹
p̄p̄as cōp̄bēdere poterit eadē rōne oēs: r̄ per añs seip̄as
cōp̄bēdere poterit. añs tñ videt̄ falsus. tū qz nulla vir-
tus organica est reflexiua supra seip̄as. tū: qz nihil suā spe-
ciem in seip̄as agere p̄t. quare r̄c.

Ad oppositū videtur sentētia p̄bi 3° hui⁹. vbi
voluit sp̄es lapidis esse in aia in-
tellectua. p̄o eadēz parte est cōis snia auctoz̄.
¶ In ista qōne p̄ determinat̄ q̄ sit. r̄ videbit̄ diffi-
cultas vltimi p̄ncipalis argumenti.

Quantuz ad primuz lz eius determina-
tio fit valde ambi-
guā sequat̄ in hac mā cōir loquētes. ¶ Et sic bec sup̄pō
mā oc̄ens ab intellectu hum̄ano itelligi p̄t. p̄z. ex deter-
minatis cū ens sit obm̄ itellectus adequatus. ¶ 2° nora q̄
cā pp̄ quā alicui⁹ entis itelligibilis sp̄es in intellectu recipi
nō pot̄: vel est p̄ excellētīā obiecti p̄ quā reddid̄ itelle-
ctui cōp̄p̄ositionatū: aut p̄pter obi debilit̄ entitatis: me-
ritū cū reddid̄ impotēs ad sp̄es p̄p̄as multiplicādū: aut
q̄ nō est aptū agere in intellectu. ex^o p̄m̄. sicut deū r̄ itel-
ligētiā cōir dicim⁹ nō p̄ sp̄es p̄p̄as s̄z alienas ab intelle-
ctu p̄bēndi. ex^o p̄m̄. p̄ctus enī r̄ vñitas formalis r̄ indi-
uisibilis: r̄ p̄uatiōēs: nō p̄ sp̄es p̄p̄as ab intellectu p̄bēndū-
tur. ¶ 3° t̄rty: sicut ip̄s itellectus in seip̄m p̄p̄riā sp̄es age-
re nō est apt⁹. Ex quo infer̄ q̄ entia itelligibilia iter p̄cā
medio mō se habentia p̄p̄riā sp̄es in intellectu agere p̄nt.
¶ 4° suppono q̄ sola sp̄es accētis nō est sp̄i sube p̄ se p̄-
ductiua. alr̄. n. sequit̄ q̄ aliquid vltra gradū p̄p̄riū agere
posset. ¶ 5° t̄c sit h̄nsiua. sube māles p̄ p̄p̄as sp̄es earū
ab intellectu p̄bēndi p̄nt. p̄bat̄. q̄z sube māles ab intelle-
ctu p̄bēndi p̄nt: vt p̄z ex p̄ notato: r̄ sunt apte agere p̄p̄as
sp̄es in intellectu. itellectus etiā est aptus recipere illas: vt
p̄z ex 2° notato. igif̄ r̄c. ¶ 3° t̄rty exp̄m̄ itellectu humanuz
subam r̄ccētis ip̄s⁹ distincte p̄bēdere iter vtrūq̄z ponē
do añs: sed hoc eē nō posset nisi p̄ sp̄em p̄p̄as vt rūq̄z cō-
p̄bēderet. q̄re r̄c. rō p̄nsiua ē. ¶ 3° qdā arguit̄ sic. in-
tellectio diuersificat̄ fm̄ diuersitatē n̄ae itellecte: s̄z suba
mālis r̄ ip̄s⁹ accētis sunt n̄ae diuerse. ḡ ip̄s⁹ itellectiones
sunt diuerse: sed hoc eē nō posset nisi p̄ sp̄es coz̄ diuersas.
q̄re r̄c. ¶ 3° t̄rty arguit̄ sic. for⁹ subalis nō minoris est vtu-
tus siue actiuitatis q̄ forma accētalis: s̄z for⁹ accētalis vt
cō⁹ q̄ra exp̄m̄: p̄p̄as p̄ducit sp̄es in intellectu. igif̄ r̄c. Ex
p̄ne infer̄ q̄ sube māles p̄p̄as p̄ducūt sp̄es in sen-
su exteriori. p̄bat̄. q̄z itellectus nullā sp̄es de nouo recipit:
que nō ab aliquo fantasmate p̄ducit̄. cū ḡ itellectus sp̄em
recipiat sube mālis: aut illa sp̄es a fantasmate sube p̄du-
cit̄: vel a fantasmate accētis: nō 2° mō: vt p̄z ex t̄rty no-
tato. q̄re relinquit̄ p̄ mō. ¶ 4° t̄rty arguit̄. q̄z nihil agit ab ex-
tremo ad extremū nō agēdo p̄ mediū. cū igif̄ sp̄es accidē-
tis in sensu p̄ducta sp̄es sube p̄ducere nō possit. seq̄ ite-
tus. ¶ Infer̄ 2° q̄ tam in sensu p̄ticulari q̄ in medio ex-
ternico suba mālis est p̄p̄rie speciei productiua: patet si
aut p̄cedens correlariū.

Sed circa predicta sunt difficultates non
pauce. p̄z: ex p̄dictis
sequit̄ subaz a sensu exteriori posse p̄ se sentiri. añs est ex-
p̄m̄. h̄nsiam p̄bi 2° huius. n̄a vō t̄z. q̄z p̄cipit subaz p̄p̄-

p̄riā eius sp̄es quā in se recipit subine. q̄re r̄c. ¶ Sorte d̄r
q̄ lz sensus exterior tā sp̄es sube q̄ accētis i se recipiat. p̄
sp̄es tñ accētis subaz p̄bēdit: r̄ nō p̄ p̄p̄as sp̄es sube ip̄s⁹.
B nō appet rōnabile. sp̄es. n. p̄p̄a ab obo aliq̄ decia mag-
gis ē obi illi⁹ rep̄ntatiā q̄ sp̄es ab eodē nō decia. cūz igif̄
sp̄es accētis subaz rep̄ntare possit: a fortiori sp̄es sbe. qua-
re r̄c. ¶ Sorte d̄r q̄ ar⁹ cluderet si vtrūq̄ sp̄es p̄ se ab-
stracte p̄duceret̄. nūc at̄ abe sp̄es i organo sensus exteri-
ozis sil̄ r̄ crete p̄ducunt̄. ¶ 2° t̄rty. tūc seq̄ q̄ nō magis
oz dicit accētis p̄ se sentiri q̄ subaz qd̄ ē h̄nsiaz p̄bi loco al-
legato. n̄a t̄z. postq̄ vtrūq̄ sil̄ r̄ fufe p̄bēdit. ¶ Seq̄
z^o q̄ h̄ ē falsa. color a visu p̄ se p̄bēdi p̄t. s̄z solū erit ve-
rit⁹ q̄ coloratū a visu p̄ se p̄bēdi: r̄ sic añs d̄ ceteri⁹ odz
erit: qd̄ vt̄ h̄ cōez doctoz̄ sniaz. ¶ 2° dubitat̄: q̄z sensus i-
terior ex sp̄e alicui⁹ accētis sp̄es alteri⁹ accētis ab eo ḡne
distincti elicere p̄t. ḡ a pari vel a fortiori sp̄es sube: qd̄ ē
h̄nsiaz. assūptū appet de extatiua ouis ex colore r̄ fig⁹
lupi elicere sp̄em inimicitie. q̄re r̄c. ¶ 3° dubitat̄: q̄z vt̄
siue aia cogitatiua est suba qdā mālis fm̄ mēta. cuius tñ
sp̄em nō recipere p̄t itellectus. igif̄ r̄c. maior p̄z. minor p̄ba-
tur: q̄z si sic oporteret illud fieri mediāte aliqua sp̄e acci-
dentis: sicut de alijs subijs mālibz cōtingit. ¶ Sequēs tñ
est falsus. nullū. n. ē accētis ip̄s⁹ cogitatiua cui⁹ sp̄es sil̄ cū
sp̄e cogitatiue ad itellm̄ deferat̄. q̄re r̄c. ¶ 4° t̄rty arguit̄. q̄z
tūc seq̄ret̄ aliqua sp̄em itelligibile de nouo recipi in itel-
lectu nō cōcurrere fantasmate p̄p̄o ad ip̄s⁹ p̄ductionem.
p̄bat̄ añs. q̄z in virtute cogitatiua nō p̄t eē fantasma pro-
p̄riū ip̄s⁹ rep̄ntatiū neq̄ a fortiori i alia virtute sentitiua:
eo q̄ vt̄ inferior virtutes supiorē cōp̄bēdere nō p̄t. q̄re r̄c.
¶ 4° difficultas. nūqd mā p̄ per sp̄es p̄p̄riā ab intellectu
p̄bēndat̄ q̄ nō arḡ p̄ debilitatē siue entitatis. ¶ Itēz
auctate 2p. 2. m̄etatozis p̄ p̄p̄oz: r̄ alibi plies vbi vo-
luit q̄ mā nō cogit̄ nisi p̄ relonē ad formā. ¶ In oppo-
arḡ. q̄ mā p̄ maioris ē entitatis q̄ accētis sic albedo figu-
ra p̄ntitas q̄ritas r̄ alia h̄s q̄ sp̄es p̄p̄riā p̄p̄bēndunt̄.
q̄re a fortiori mā p̄ p̄ sp̄es p̄p̄riā p̄bēndet̄. a^o p̄z. q̄z ois
suba vt̄ esse accētis nobilior r̄ p̄terit̄ accētis debiliti-
me entitatis sic sūt relones r̄ alia h̄s. q̄re r̄c. ¶ 5° t̄rty arguit̄.
tur. q̄z sic cūz sp̄es accētis simul r̄ concrete species sube
p̄p̄osite deferunt̄: ita videt̄ q̄ simul cū ip̄s⁹ deferant̄ sp̄es
māe p̄me. q̄re r̄c. ¶ 5° difficultas nūqd suba p̄ sp̄es p̄p̄riā
apta cōp̄bēndi p̄ solā alienā sp̄es possit p̄bēdi ab itelle-
ctu. vt̄ q̄ sic. possum. n. itelligere for. aut adaz aut añs fm̄
dato q̄ nullus coz̄ fuerit a me aliq̄ sensu p̄p̄rius: vt p̄z.
sed hoc crit nō p̄p̄riā mediāte sp̄e sed aliena. q̄re r̄c.

Ad hec omnia r̄ndebit̄ p̄t melius occurrit
ad p̄n̄s. ¶ Ad p̄m̄uz ne^o añs.
¶ Ad p̄bationē cōiter r̄ndet̄ q̄ lz sensus exterior sp̄em
sube sil̄ r̄ fufe recipiat cū sp̄e accētis: nō tñ p̄ illā species
sube subaz p̄cipe p̄t: eo q̄ nō ē vt̄ ita sp̄ual vt̄ talē sp̄es
apphēdere possit. dicem⁹ igif̄ sensū exteriorē aut organuz
ip̄s⁹ eē me^o sp̄es sube delatiū. nō aut̄ ip̄s⁹ p̄ se apphen-
siū: sic aer vel aq̄ ē me^o sp̄es coloris i se recipiēs: nō tñ p̄
illas aliqd̄ apphēdēs. r̄ hoc iō r̄tigit̄: q̄z sensu exterioruz
vt̄ quo ad posse p̄ se p̄bēdere nō vltra sensibilia p̄p̄a r̄
cōia se extendit̄. ¶ Ad p̄firmatōē p̄mā. vno. r̄cedi p̄t
q̄ sp̄es sube in organo sensus exterioris ex n̄is magis ē sube
rep̄ntatiua q̄ sp̄es accētis: ex B tñ non se^o q̄ p̄m̄ sensus
exterior sit magis apr⁹ subaz p̄bēdere. r̄ B p̄ defectum
debite p̄p̄ortionis iter ipsa. 2° negari posset añs. q̄z lz hoc
veruz esset de sp̄e sube per se seorsum abstracta a sp̄e acci-
dentis: nō tñ hoc opz de sp̄e ip̄s⁹ cōcreta cū specie accētis
q̄ nō multiplicat̄ nisi in vigore ip̄s⁹ accētis. ¶ Ad scōz
p̄firmatōes ne^o añs: q̄z lz sp̄es ille simul r̄ cōcrete p̄du-
cant̄. q̄z tamen nō p̄ducit̄ sp̄es sube nisi in vigore accētis
cōp̄bēndet̄ accidens per se r̄ suba p̄ accētis. r̄ p̄nt̄ dicit̄

duos cept^o subalt^o diffiles idē idiuifibiliū singul^r z mere subalt^o repit^ore. q^o v^o absurdū: nō solū hoc pbaf de duo bus: sed in quocūq; numero possent eē hō cept^o diuerf. q^ore zc. ¶ 3°. Licet pcedēs hō sit talia tñ nō entia nō ab intellectu compbēdunt nifi p spēs: aut spēs entis a sensu v^o ab intellectu compbēti. hō patere pōt cuius volētū in seipso expiri. Lū. n. nunq; viderim hoies cū oculo in frōte fingō tñ mibi ceptū ipfī. p^oterea q^o i me dudū refuata ē spēs oculi: frōtis ē t^o spēs z hō in intellectu v^o memoratiua fuerāt p^ouare: z sic dñr intellect^o vñū alteri copulat. nō tñ cōponēdo vel diuidēdo. q^o tūc intelligeret: hō cū oculo in fronte: hoc idē ē facere possz v^o cogitatiua. ¶ 4°. aliqd qd neq; ē n^o fut: n^oz n^oz pōt eē ab intellectu pphēdi qd nō solū cognitōe cōpleta: s; ēt icōpleta. p^oma p^o hui^o n^ois de clarat: q^o vacuū intelligit: alr de ipso non h^ore scia q^o bētur 4° p^o h^ore. tñ ipofibile est vacuū eē vt ibi declarat p^o h^ore q^ore zc. Itē intelligo chy^o q^ouis tñ ipofibile sit illā eē. quare zc. z^o p^o declarat^o tra quoidā tēnes opp^o. nā ex h^o q^o video equū leonē z serpetē pōt intellect^o meus spēs capitis leōis cū spēs corpis eq^o z spēs caude spētis iuicē copulare: z fingerē tāq; spēs vñā abfz q^o cōponat cōplone v^o bali. vt p^o expiētū in se ipso. q^ore zc. ¶ 5°. pbabil^o ponit. puatiōes q^o cōiter ponunt nō entia nō intelligi p^ont: h^o q^o puatiōes sub sola notitia simplici z icōpleta. p^oz q^o intellect^o nō deuenit in intellectu cecitatis nisi compbēdēdo pus visum: deinde compbēdēdo aliqd aptū h^ore visum carere illo. s; h^o sit mediāte nō cōpleta. q^ore zc. z sic dñr de silib^o dici possz. credo tñ q^o opp^o huius n^ois non minus pbabil^o defendi possz. Licet. n. difficile sit intellectu aliqd de nouo puatiōe aliqdā intelligere nisi intellectu cōpleta: illa tñ vna vice v^o plūb^o vicib^o compbēta poterit cognoscere nō cōpleta. nō ēt hoc p^oma vice repugnat q^ouis difficile videat. vbi grā. cognitio diffinitive q^o sit loc^o potero dñr in notitiā v^o cū deuenire imaginādo locū nullo corpe repletū. q^ore zc. ¶ 6°. v^o traq; istaz p^oponū est cōcedēda. nō ens nō pōt itelligi: z intellect^o nō pōt itelligere nō ens. p^oma p^oz logicē: quia dato opposito. seg^o q^o aliqd qd nō pōt itelligi esse ens pōt itelligi. qd ipleat. s; scia p^oz q^o qd itelligit intellect^o faltem simplici appbēsiōne. itelligit sub rōne sine p^o modum entis p^o sciam supponē: q^ore non poterit intelligere nō ens z hic accipit non ens h^o q^o accipi debet. put opponit ent^o t^o transcēdēt^o sumpto.

Quantum ad 2° sit pbabil^o p^oria. s; pūct^o sit res positua: ab intellectu tñ p^o spēs p^orias appbēdi nō pōt. p^oma p^o hui^o n^ois p^oz de mēte Arif. 6° p^o h^ore. vbi exp^o pcedit indiuisibilia ipfī magnitudis. s; pūcta lineas: z sup^oficies. ibi. n. dicit pūctū esse p^o z finē diuersaz p^otiū lineaz: z ipm^o ztinuatiū p^otiū z diuisiū. s; qdaz sopb^oste voluerūt hō indiuisibilia non dari ex pte rei de quo disputare ad ppositū nō p^onter. scda v^o p^oz declarat^o p^oz q^o cum sit simplr indiuisibile spēs ei^o mltiplicari nō pōt v^o q^o ad sensum exteriorē: nec interiorē: q^ore nec spēs itelligibilis ex co poterit p^oduci. z^o q^o entia debilissime entitatis: sicut pūct^o vnitatis z pure puatiōes nō sunt potētia ad alicui^o spēs mltiplicatiōe p^o sue entitatis debilitatē: s; n. aliq^o sunt: q^oz spēs intellect^o in se h^ore non pōt. q^o sui excellentia debita: ex cedit p^oportione obi ad intellectu: s; itelligētie separe. ita q^o dā alioz nō recipit spēs p^oz entitatis debilitatē: ex qua nō pōt debita p^oportio puenire iter ea z intellectu. quare zc. ¶ Scda h^o. Quis pūctus z alia hō indiuisibilia: dū icipiūt a nob cognosci nō appbēdi possint nisi p^o cognitiōes puatiōis: in p^ocessu tñ ceptu mēte positua appbēdi p^ont. p^oma p^oz de se p^oz deuenim^o. n. p^o in cognitiōe pūcti p^o h^ore aliqdā magnitudinē diuisibile p^ocipim^o. z dñr q^o aliqdōz esse huius magnitudinis terminū q^o careat dimēsiōib^o per cognitiōe ig^o puatiōis dimēsiōis deuenim^o in cognitiō

nē pūcti: neq; alr de nouo deuenire potuissē. bec p^oma est ad mēte Arif. in textu. scda p^oz p^oz cū pūct^o sit res positua. z q^o pūct^o sui diffōne cognosci pōt q^o est p^oncipiū p^otiū q^ontitatis p^oncipiū z finis p^otiū lineaz: z vt sic cognoscit cōp^o p^otiū mēte positua: tali aut ceptu nō a nob hōi itelligeret: p^otanq; aliqd indiuisibile q^ontitatis cept^o fuisz. q^ore zc. hōi dñe notant Al. ala. sup^o h^o passū: dū dicit q^o pūct^o h^ore hōi rat^o appbēdit puatiue. cōsiderat^o v^o h^oz q^o p^oncipiū v^o finis p^otiū lineaz itelligit ceptu positua: q^o v^oba referēda sūt ad sensuz dēn^o hōi. Et si dicat q^o nō v^o hōi p^ont q^o res positua appbēdat ceptu positua saltē sibi appropo. hōi q^o h^o nō cōuenit p^o p^oidebit^o p^oportione itellec^o ad obz. s; ēt itelligētie sine res positua z p^ofectissime entitatis a nob tñ saltē in p^o nō cognoscunt nisi puatiue: vt q^o sint indiuisibiles immortales z alia hō. quare zc.

Ad rationes p^oncipales. ¶ Ad p^oma d^o cōcedo q^o pōt est intellectu aliqd itelligibile appbēdere a quo de facto nō patit: s; aliqd ab eo passus fuit. vt p^oz in hōi p^oma articuli p^ont: z vlt^o d^o hōi in articulo dicebat q^o aliqd qd nō est itelligit a q^o nō patit intellectu. patit tñ ab aliq^o ente rōne cui^o istud nō ens itelligit. vt p^oz ex tertia d^one. s; ad rōnē in opp^o d^o q^o p^o spēs entis repitāt ens. pōt tñ scdario z ex t^o id qd nō est repitāt. q^ore zc. ¶ Ad 2° p^oncipiū d^o hōi q^o si illud qd nō est mediāte eo qd est appbēdit illa itellec^oio mioris ē entitatis z p^octōnis q^o illud itellec^oio qd actual^o est: z h^o suffic. z d^o q^o nō cōuenit itellec^oio aliq^o eē entitatis: s; aliq^o fuisse maioris. vt p^oz ex d^one p^ont. ¶ Ad scdaz p^oncipiū d^o hōi qd itelligit sub ente in signifi cado d^onter: s; vlt^o d^o negat^o q^o nā cū ifert q^o nō ens eēt ens. ¶ Ad aliā p^oncipiū d^o hōi qd itelligibile qd actual^o est in intellectu z ipfī itellec^oio v^o eēt. ¶ Ad p^oma autē p^ont d^o hōi qd arg^o d^o d^o hōi qd nō d^ont itelligere nō itelligit ens saltē de notitia simplici loq^ondo: z h^o est qd dicebat in vlt^o d^one articuli p^ont. ¶ Ad scdaz autē d^o hōi qd non est ad p^opositū: voluit. n. ibi p^ont q^o illd qd nō est v^oz scari nō pōt: z h^o est v^oz. scia. n. p^oter rei itellec^oio aliq^o cōplexi v^ontē p^osupponit z credulitatē itellec^oio. ¶ Ad 2° p^oncipiū. p^ont in articulo 2°. ¶ Ad 3° negat^o q^o nā. vt p^oz ex articulo 2° q^o p^ont de pūcto hōi notitia cōpleta: s; nō eēt discursiua: q^o pōt hōi puatiua: q^ouis non eēt cōpleta. q^ore zc.

Abil pbibet itelligere indiuisibile: cū longi tudinem intelligat. Indiuifibils. n. actualiter est: z in tpe indiuisibili. Similiter. n. tps diuisi bi le z indiuisibile lōgitudini est. Non. n. est di cere aliqd in medio itelligere vtrūq; nō enim est nisi diuidatur. Tertio comment. XXIII.

Veritur 24° Ut itellec^o hōi nus i eodē istāti pla itelligere possit. q^o nō ar^o. p^o sic. sic hōi mā p^oma ad formas subales: sic se hōi itellec^o ad itellec^oioes: s; mā p^oria nō p^ont sil^o p^o hōi lib^o formis vlt^oiat^o iformari. ig^o n^oz itells sil^o p^ont p^o hōi itellec^oioes. q^ore zc. ¶ 2° v^o v^o indiuisibil^o cū ad aliqd se quertit totā ad illd se quertit: s; itells ē v^o indiuisibil^o: cū ad aliqd obz itelligēdū se quertit nō p^ont poterit aliū itelligere. m^onoz ē de se manifesta: maior dēlat. nā si v^o aliq^o indiuisibilis supra aliqd nō se totā quertit: tūc se quertit p^ont: p^ont eēt diuisibil^o qd ipleat. q^ore zc. ¶ 3° si p^o affirmatiua sit v^o tūc q^o rōe itells duo v^o tria sil^o itelliger poterit. eadē rōne eēt v^o mille. z i q^o cūq; alio nūcro finito. qd nō v^o im pōt. p^oz q^o nā: cū non videat assignari posse rō diuersitatē.

¶ Quarto. si plures itellec^oioes in eodē intellectu sil^o eē possunt: aut ig^o itellec^oioes sunt eiu^osdē spēs solo nūcro d^onter: aut sunt d^ontes spēs: non p^omo mō. q^o p^o accūria so lo numero d^onta nō simul eē p^ont adē q^ore: vt hōi d^onter: n^oz q^o d^onter spēs sub eodē grā d^onter sibi adiuicē: s; n^oz q^o d^onter ēt oppositē d^onter: s; nō p^ont d^onta eē sim^o in eodē adē q^ore. ig^o zc. ¶ p^omo eadē parte v^o eē auctas p^o h^ore 4° meta. cum dicit qui nō vñū itelligit nihil itelligit. ¶ Itē z^o tho^o p^oz p^ont qdē scire d^onter: vñū aut solū itelligere. ¶ In oppositu^o arguit^o p^o sic. Intellect^o pōt p^ontes simplices itellec^oioes iuicē cōp^onter: hoc nō eēt nisi plura sil^o itelligeret. ig^o zc. a^o p^oz pōnt. hōi cōponē formaz. hōi ē aial: aut hōi est lapis. ¶ 2° itellec^oio pōt sil^o cōrelatiua itelligere v^o d^onter p^odicamētis. ¶ 3° Tertio itellec^oio sil^o miorē z d^onter scire pōt. q^ore zc. a^o p^oz p^omo posterior. ¶ Quarto. exp^ontur q^o aliq^o p^ont itellec^oio d^ontam ponim^o iter aliq^o duo extrema qd nō d^onter nifi itellec^oio duo sil^o appbēderet. q^ore zc. ¶ Quinto. sic se hōi sentus ad sētibilia: ita itellec^oio itelligibilia: s; sensus sil^o p^ont appbēdere pōt. v^o visus. n. albedinē z nigredinē sil^o cōp^onter: vt expiētia notat. q^ore zc. ¶ Sexto. itelligēdo p^ont cōpōsitū ex m^o z forma taz mā q^o forma appbēdit ab itellec^oio. ig^o zc. nā z a^o de se patet. ¶ 7° terminus v^o cū pōt pla sil^o significare nō solū rōne v^o rōnis rōnis d^onter: s; nō mioris est potētie itellec^oio in itelligēdo q^o v^o i significādo. ig^o pla sil^o ab intellectu compbēdi p^ont. a^o p^oz de termino equoco significāte pla rōnis d^onter: s; h^o cau^o sil^o p^ont q^o d^onter nēcariū est p^ont p^oncipiū cōplexi itelligere. ¶ Itē nā cōmētatoz 3° hui^o cōmētō. s; vbi dicit q^o itellec^oio itelligit infinita in p^ontē v^onter sali.

In ista qōne p^o breuiter ponit aliq^o d^ontes. z^o ponū tur difficultates q^o g^ont d^onter d^onter ad p^ont sit p^ont h^ore op^ont d^onter. ¶ p^ontes itellec^oioes tam simplices q^o cōp^onter tam respē cūsdē obti q^o diuersoz hōim^o in itellec^oio cū sil^o p^ont. s; n. z pla. res eadē: aut diuersas tā simpli^o q^o cōpleta itellec^oio sil^o appbēdere p^ont. q^ore cū in eis s; d^onter: s; hōi sit idē itellec^oio seg^o itētū. s; hac op^ontē d^onter sil^o p^ont itellec^oio in eodē istāti v^o ceptu pōt itelligere pla. p^ont q^o vbi for. itelligat hōiem p^ont ceptus hōi p^ont eē ceptū quelibz hominē singularē appbēdit. q^ore zc. hoc ēt soler cōiter i logica pcedi. vbi d^onter terminū eōz vocalē mēte talit^o scriptū id^onter oīa sua indiuidua significare. v^o ēt eē de mēte cōmētatoz loco pus allato. hic tñ v^o hōi eos q^o d^onter spēs solū istud indiuiduū repitare a cui^o fantas^omate elicitā est illa spēs v^o hōi ēt. v^o cōtra ea q^o pus de termināti i qōne. s; vbi tenui q^o itellec^oio singularē appbēdit p^ont p^ont eius spēs z nō p^ont spēs: nisi forte diceret q^o pus d^onter itelligēda sunt de cognitōe distincta. hic aut loq^ont^o de cognitōe id^onter z fusa. ¶ Scda d^onter. pōt est itellec^oio cōpleta in eodē istāti plura itelligi ab eodē intellectu. p^oz ex q^ontoz p^ont rōnis ad p^ont affirmatiua adductis. ¶ Tertia h^onter p^ont tra quodaz. pōt est p^ontes simplices itellec^oioes: pla oba ab eodē sil^o comp^onter. p^oz ex 5° z 7° rōnis ad partē affirmatiua adductis. ¶ Itē appbēdat for. b. lapidē z duratē ei^o itellec^oioe per hōi p^onter sibi sufficēter. c. lap. aut equus: aut aliq^o hōi in istāti medio hōre. z q^o nungd incipit. c. itelligere in illo istāti: aut nō. si sic bētur intētum cum adhuc itelliget. b. si nō. cōtra. oēs cause p^oductiue itellec^oiois. c. obti tūc sunt p^ontes: z sufficēter applicatē. ig^o zc. s; q^o nā. z a^o p^ont. m^onter. n. v^o q^o itellec^oio ita modice est potētie z v^ontis q^o p^ont itelligere. b. z c. sufficēter approximatō: aut spēs ipfius nō pōt itelligere ipm. diceret forte q^o dū incipiet itelli

gere. c. tūc incipiet de p^onter itellec^oioe. b. s; hoc v^o magis admiratione dignuz z carere rōne. tūc. n. fantas^oma. b. erit eā potēs v^o potētius ad p^ontandū spēm itelligibile in intellectu q^o aī: vt suppono: intellectus agēs z possibilis nō minus bñ d^onter erit ad itellec^oioe. b. q^o aī. ig^o zc. ¶ Contra cōclūsiōne illā instat auctoritate p^o h^ore 3° huius. illo caplo. indiuisibilium quidē itelligētiā: vbi v^o velle q^o dum intellect^o duas ptes cōtinuū d^onter compbēdit: q^o hoc fit non in eodē tpe: s; in diuersis t^ontibus. ¶ Rūde tur q^o d^onter Arif. ibidē non est necessarium: s; contingens. vt tactum fuit in expositione textus.

Quātum ad 2° circa p^onta dubitat. Itaz v^o q^o nullo modo intellectus pōt in tpe suam formare itellec^oioe: aut plures eius itellec^oioes: qd tñ supponit in p^ontis. Intellectus. n. est icōporea virtus z non fatigabilis: quare ad eius opatiōe nō requiritur aliqua successio. q^ore zc. ¶ Cōsilt^o. q^o in eius opatiōe nulla est res. quare zc. Oppositū tñ notat expiētia. aliq^o n. no tabilis moza t^ontis apponit ad aliqd p^onter itelligēdum: ita vt nunq; itelligat nisi in fine illius t^ontis. q^ore zc. ¶ 2° dubitat sil^o nunq; intellectus subito discurrat a p^ontis ad cōclūsiōne v^o successiue. p^omo q^o subito arguit sic pus. p^oterea. d. p^ontes circa p^ontis libri posterior^o q^o itaz cōgnita minorū iducēs cognouit cōclūsiōne. q^ore zc. ¶ In opatiōe aut est expiētia vt i pcedētū dubio arguet. ¶ 3° dubitat. q^o p^ont sit in pcedētū q^o vna itellec^oio d^onter nuante pōt est aliā de nouo acgrit: non tñ ex hoc v^o sufficēter p^ont q^o possibile sit intellectu duas vel plures in eodē istāti nouas acgrere itellec^oioes de que p^ont est difficultas. ¶ Ad p^onta dubitationē rūdet: q^o itellec^oio quātum est de se subito in oīa eius p^ontiam exiret opatiōnem. tñ q^o sibi itelligēdo virtus corporea defuit que cū opatiōe debilitat z resoluunt. iō d^onter vt in intellectu successiue itellec^oio aliqua p^onter non rōne sui: sed de p^ontis rōne successiōis que fit in virtute sensitua sibi de seruire. z p^ont ad rōnes i op^o. ¶ Ad 2° sil^o rūderi p^ont: sic ad p^onta. pōt ēt d^onter tā ad p^onta q^o ad scdaz q^o cū itellec^oio de se sit potētie finite: z actual^o multa itelligibilia itelligit ad alia itelligibilia appbēdēda itē esse nō pōt. z p^ont ipso multa itelligibilia itelligēte t^ontis apponēt aī q^o incipiet aliud itelligibile de nouo appbēdere. verūtū cū appbēdet subito ipm appbēdet: etiā obi illi itellec^oio succēssive poterit itēdi. p^ont q^o successiue apt^o d^onter v^o h^ore: s; de fuis: aut successiue magis hilitabit itellec^oio. ¶ Ad tertia rūdet q^o ex 5° z 7° argumētis v^o satis p^ont eē itellec^oio de nouo diuersa itelligibilia itelligere posse. p^oterea q^o ridiculū videret q^o itellec^oio aliq^o centū itelligibilia appbēdat: z tñ nō de nouo z itelligere possit. vbi. n. medie tas illoz itelligibilium itellec^oioes p^onter: videt q^o simul duo: v^o decē itellec^oioes de nouo acquirere potest. quare zc. ¶ 3° circa mām huius qōnis: z quarūdas pcedētū aduertendū est gratia cōplemētī doctrine q^o p^onter simplices: aut cōpōsitās itellec^oioes que in intellectu iueniunt. alij repiunt actus sine habit^o itellec^oio vt credulitas: hesitatio: opinio: scia: z error. credulitas at est assensus ipfius intellectus: que non versatur: nisi circa cōplemētū: cum enim intellectus hanc cōpōsitōne habuerit for. est rome: v^o aliqd huiusmodi: pōt intellectus sola itellec^oioe v^o abfz hoc q^o circa tale complexum assensus: fiat hesitatio vel dissensus. cum aut cōsiderauerit nungd ita sit ex parte rei: tūc vel assentiet vel hesitabit vel dissentiet. Ex quo infertur q^o ad credulitatem discretulitatem vel hesitationem non sola sufficē appbēdit rei compbēde p^onter intellectum: s; cum hoc requiritur debita cōs^oderatio circa ipsum. nunquid autē q^o cūq; modica cons^oderatio circa ipsum. nunquid autē q^o cūq; modica cons^oderatio

deratio: ad hoc sufficiat alibi ingri debz. Desitatio vo est act intellect circa complexu quo illi complexo no firmiter as sentit: neqz dissentit: s; aliquo mo in medio pedet. Opinio vo e credulitas cu aliqua hesitatioe pmixta: remissiori tn qd sit illa credulitas vt si ego creda celu ex ma r forma no esse copositu: r ex aliqz rōnib; dngat me ad aliquale de sitatione moueri. ista credulitas: siue act intellect quo ad credulitate mouet vocabit opinio. Scia vo cōiter sumpta: de qua hic loqmur est assensus firmus circa complexu vepz r nulli gradui hesitatiois pmixt: sicut est bit per que itel lectus sic assentit. Error est assensus complexi falsi. Ex q bus inferi qd aliqs error erit scia r aliq scia erit error. p; vbi. n. te oīnue firmiter credete papā eē romē. p illa ppo sitio sit falsa papa est romē: deide va. iste assensus p erit er tor r postea scia. s; pbari poss; e; r hoc vepz erit accipiē do sciaz r errorē pro actu assensus. si vo vtrūqz illoz p ha bitu accipiat s no erit pcedēda. Triplr aut dngit itel lectu aliqē de scia vniū complexi in nō sciam trāsmutari aut ecōuerso. p ex rei mutatioe: sic p̄s exēplificatum fuit. Secūdo. ex iductione aut remotione hesitationis. vbi. n. aliqs credulitate h̄et hesitationi pmixta l; remisse q cel lum mouet: r p aliqs euidētiās aut rōnes ab ei intellectū illa hesitatio aut subito aut successiue remoueret trāsfret de nō scia in sciam. s; ecōuerso fieri poss; 3 vo istud dngit ex sola acqfitōe credulitatis v̄ depeditōe: aut et ex dep ditione d̄sideratiois v̄ cepti cōplexi circa qd v̄ fact act itel lectus. pole. n. est te nullā h̄re credulitate: neqz cōsidera tionē q celu mouet intellectū tuū a n̄ gradu icipe credere celu moueri per aliquā euidētiā incipietē ipm a nō gradu mouere: abiqz hoc q secū aliq hesitatio pmisceat: r sic p mutabit de nō scia in sciam: s; ecōuerso d̄tingeret: vbi il la credulitas ad nō graduz successiue reuenteret. qre rē. Ex qz inferi q sic infinite remissam sciam eē d̄tingit. Seqz vterius q credulitas r hesitatio non necario ex eodē intellectu se mutuo expellūt. p; cum sola credulitas nulli hesitationi pmixta successiue itēdi possit: sic in noua acqfitōe alicui doctrinē. Itē ex alio. qz vbi de for. creduli tate h̄et hesitationi pmixta q celu est suba simplex: possi bile est q eius hesitatio paulatim remittat: r q oīnue re missius d̄sideret circa dem cōplexū. r p̄r ex remissiori cō sideratione sequat credulitatis remissio: qre credulitas r hesitatio simul in eodē intellectu respectu eiusdem comple xi remitti possunt. quare rē.

Sed hic dubitat nūqd oēs h̄ act: aut h̄ itellect? itēdi r remitti pos sint. C z nūqd aliqs illoz: sic credulitas cā exēpli subito fm se totū possit acqri. Ad p̄mz n̄r q sic exp̄mur. n. aliqē itēdius: r aliqē remissus circa idē obm credulita tem h̄re siue illa credulitas sit hesitatio pmixta siue non. Ad 2^m puto saluo meliori iudicio: q licz v̄ plurimū h̄ act: aut h̄it successiue acgrānt pp depeditiā quā h̄z itel lectus a v̄tutib; sensitivis q sunt cozpēe r extēse non repu gnat tñ imo aliqū d̄tingit vt aliqū tale subito acgrat. vbi .n. qz tibi deducat p̄mā ppōnē geometrie d̄tinget vt statī demonstratōe cōpleta subito in intellectu tuo itēda pducat latitudo credulitatis illius ppōnis. r hoc erit iō qz h̄ d̄i scursum fieri d̄tinget p spēs in itelligibili resuatas qz nō o; de nouo ex fantasmatis p̄duci. Oibus istis addit vlti mo q intellect de nouo itelligere icipies p̄s itelliger in cōplexe qz cōplex: p̄s et affirmatiue qz negatiue. Itē p̄s us assentit qz dissentit: siue hoc sit tpe p̄s vel nā. qzuis qd semp illud d̄tingat tpe p̄s. p̄mū p; cuz notitia cōplexa necario icōplexā p̄supponat. z^m etiā p; qz p̄mū cōplexum qz aliqz itellect? de nouo acqret est B cōplexū. hoc est. aliq ente dem̄tato: qd p̄s intellectui occurrat. z^m et p; qz tali cōplexo p̄ occurrēt itellect? p̄s assentit. et qz dissentire v̄

p̄supponere assensum: sic et cepti cōplexus incōplexum p̄supponit: r negatiuus affirmatiui: cuius et signus est q p̄ueri facit oia credūt: qd n̄ eēt nisi nāle magis intellectu esset assensus qz dissensus: r ad ipm p̄s inclinaretur.

Ad rationes p̄ncipales. Ad p̄mā negat maiorē v̄r itelligat cuius cā est: qz forme qz recipit intellect? sunt qualitates: r accidētia qdā: quaz p̄les in eodē subo eē nō repugnāt: sicut et in reb; mālib; cōtingit: nō sic aut est de formis subalib; māc p̄mē. solum aut in B est silitudo q sic mā p̄mā est p̄p̄iū formaz suba liū subim: sic itellect? est p̄p̄iū subim itellectionū: r fm istū itellectū v̄teri? oīa est negāda. Ad scdaz d̄r. qz ipm p̄mā locutio est itellectū ad aliq obm se uertere. Ad m̄i so tñ illo mō loqndi d̄r. qz v̄tute iduisibile ad aliq obm totale se uerti dupl itelligi p̄t. vno mō: qz nō fm eius p̄s ad v̄terfa se uertat. z^m qz ita ad v̄nū q nō ad altez. scd; sen sus in p̄posito est falsus. p̄mus aut est verus: sic itelligi dicit cōe: ex q v̄teri? oīa est negāda. Ad tertiā negan da est oīa: tū qz itellect? humanus q̄uis in cozpēe est? p̄ finite. r p̄ oīs circa itellectionē multoz itelligibiliū oc cupat? circa alias intēctus eē non p̄t. tuz qz v̄tutes s̄m de seruietes cū debilitatōe r sui istrumētī resolūtōe opant. s; spūs aīalis: r p̄ oīs l; pro aliquoz itellectōib; oboz itelle ctui s̄l de v̄re possint: nō segt: vt in quocūqz numero fini to B facere possint. multoz et spēs in sensu iteriori vel in intellectu eē possunt q de se pp sui remissionē nō sufficiūt itellectū mouere. alie et cause multe assignari p̄t: sicut p̄cedētibus v̄sum fuit. Ad quartā d̄r. qz v̄tutes modo d̄tingit: r cuz p̄mō d̄r. qz p̄la accētia solo numero oīa rē vide solonē z^m huius. qōne de sensu agere. r; huius. in qd ne 4^m l; cū arguit q p̄les spēs eide gū immediate s̄l eē nō p̄t. h̄c v̄ter d̄r q d̄rie oēs r spēs cēntiales sub eodē gē nē immediate possit: sic adiuicē d̄riant v̄v̄nū de altero p̄dicari nō possit. nō tñ sic opponunt vt nō siml in eodē subo eē possint: sic et de v̄tute albedis r v̄tute nigredis p; . Ad p̄m̄ autē rēcedit: sic iacz de v̄tute f̄mōis. cū. n. aliq d̄ v̄nū uertat. vepz eē qz n̄ itellit nihil itelligit. itē. n. qz itel lit p̄la et v̄nū itelligit: r h̄c accipit v̄nū large: r s̄l aliq d̄ Intellect? .n. solū pplm itelligēdo. l; nō p̄pē saltē large in telligit aliq d̄ siue v̄nū. Ad 2^m autē d̄r. qz itellect? eius nō ead̄ p̄positū. voluit. n. abi p̄ba qz cum de aliq rē h̄c scia rē plura sunt q s̄l sciant. h̄etur. n. scia de aliq cōplexo sic de h̄ne dem̄tationis: in qua p̄bat p̄tū de subo: r p̄ oīs p̄la sciunt. d̄tingit aut de vno solo itellectionē h̄re nō bita al terius rei itellectione. vt p; manifeste. quare rē.

Intellective aut anime fantasmata vt sensibilia sunt. Tex. cōmenti. xxx. Qd. xxx.

Aeritur. 25. Nūqd itellect? possit ita se h̄et ad fantasmata sic ad sensibilia. Ad p̄tē negatiuā argū b̄ sic. sensus a sensib; mālr imutat. itē vo nō. qz rē. mior de se manifesta: cū itellect? sit v̄tē penit? imālis. maior et apperē: cū s̄sus sit v̄tē mālis i orgāo fūdata. p; eē d̄ mēte Ari. z^m b̄. r expi. vbi d̄r qz excellēs s̄sibile corripit sensū: excellēs at itelligibile n̄ corripit itellectū. C z argū sic. s̄sus parit a s̄sibili n̄ immediate: s; mediāte aliq medio it̄r̄feco v̄l extr̄feco: itellect? vo n̄ sic parit a fantasmate: qz tur rē. maior patuit z^m b̄. mior et de se p; iter fantasmata. r itellectū n̄ cadet p̄t aliq d̄ mē. vt p; . C cōfirmat: qz spēs i orgāo s̄sus p̄ducta aliā requit spēs tpe v̄l nā: p̄ aliq me dio p̄ducta: s; spēs quā itellect? a fantasmate recipit n̄ aliā p̄supponit spēs ab eodē fantasmate p̄ducta. igit rē. C itellect? a fantasmate paritēdo nō debilitat. sensus vo sic dūm a sensibili parit. igit rē. maior apparet cuz itellect?

si iduisibilis r ifatigabilis: minores vo docet experlētia. Quarto. si sic. segt qz sicut sensibilia saltē p̄p̄ia p coz p̄ueneri facit oia credūt: qd n̄ eēt nisi nāle magis intellectu esset assensus qz dissensus: r ad ipm p̄s inclinaretur. **Ad rationes** p̄ncipales. Ad p̄mā negat maiorē v̄r itelligat cuius cā est: qz forme qz recipit intellect? sunt qualitates: r accidētia qdā: quaz p̄les in eodē subo eē nō repugnāt: sicut et in reb; mālib; cōtingit: nō sic aut est de formis subalib; māc p̄mē. solum aut in B est silitudo q sic mā p̄mā est p̄p̄iū formaz suba liū subim: sic itellect? est p̄p̄iū subim itellectionū: r fm istū itellectū v̄teri? oīa est negāda. Ad scdaz d̄r. qz ipm p̄mā locutio est itellectū ad aliq obm se uertere. Ad m̄i so tñ illo mō loqndi d̄r. qz v̄tute iduisibile ad aliq obm totale se uerti dupl itelligi p̄t. vno mō: qz nō fm eius p̄s ad v̄terfa se uertat. z^m qz ita ad v̄nū q nō ad altez. scd; sen sus in p̄posito est falsus. p̄mus aut est verus: sic itelligi dicit cōe: ex q v̄teri? oīa est negāda. Ad tertiā negan da est oīa: tū qz itellect? humanus q̄uis in cozpēe est? p̄ finite. r p̄ oīs circa itellectionē multoz itelligibiliū oc cupat? circa alias intēctus eē non p̄t. tuz qz v̄tutes s̄m de seruietes cū debilitatōe r sui istrumētī resolūtōe opant. s; spūs aīalis: r p̄ oīs l; pro aliquoz itellectōib; oboz itelle ctui s̄l de v̄re possint: nō segt: vt in quocūqz numero fini to B facere possint. multoz et spēs in sensu iteriori vel in intellectu eē possunt q de se pp sui remissionē nō sufficiūt itellectū mouere. alie et cause multe assignari p̄t: sicut p̄cedētibus v̄sum fuit. Ad quartā d̄r. qz v̄tutes modo d̄tingit: r cuz p̄mō d̄r. qz p̄la accētia solo numero oīa rē vide solonē z^m huius. qōne de sensu agere. r; huius. in qd ne 4^m l; cū arguit q p̄les spēs eide gū immediate s̄l eē nō p̄t. h̄c v̄ter d̄r q d̄rie oēs r spēs cēntiales sub eodē gē nē immediate possit: sic adiuicē d̄riant v̄v̄nū de altero p̄dicari nō possit. nō tñ sic opponunt vt nō siml in eodē subo eē possint: sic et de v̄tute albedis r v̄tute nigredis p; . Ad p̄m̄ autē rēcedit: sic iacz de v̄tute f̄mōis. cū. n. aliq d̄ v̄nū uertat. vepz eē qz n̄ itellit nihil itelligit. itē. n. qz itel lit p̄la et v̄nū itelligit: r h̄c accipit v̄nū large: r s̄l aliq d̄ Intellect? .n. solū pplm itelligēdo. l; nō p̄pē saltē large in telligit aliq d̄ siue v̄nū. Ad 2^m autē d̄r. qz itellect? eius nō ead̄ p̄positū. voluit. n. abi p̄ba qz cum de aliq rē h̄c scia rē plura sunt q s̄l sciant. h̄etur. n. scia de aliq cōplexo sic de h̄ne dem̄tationis: in qua p̄bat p̄tū de subo: r p̄ oīs p̄la sciunt. d̄tingit aut de vno solo itellectionē h̄re nō bita al terius rei itellectione. vt p; manifeste. quare rē.

In oppositū est Ari. 3^m huius illo ca. vide autē sensibile ex potētia sensitua rē. **In qōne ista** p̄ponēt h̄nes qdam quo ad diffi cultatem penultimi argumētī. z^m d̄r rēdebit ad questum.

Quantum ad p̄mū sit p̄mā s̄ fm opionē cōmēta tois. Intellect? human? de facto itel ligit itellectione eterna nullo penit? fantasmate occurrere eē illi itellectionē. p; fm opionē ipsi. vepz cū supius bec opio factis improbata fuit: vt puto neqz de tali intellectōe nūc loq̄ndūm: s; de illa qua itelligere de nouo amur: iō ali; ponant h̄nes q̄tū ad illū. C scda igit s̄. fm aliquos est itellect? h̄an? sine fantasmate itelligere n̄ possit p̄ spēs a fantasmatis p̄ductas p̄ spēs tñ qz ipē in seipo: p; dicit v̄nā ex altera cliciēdo sine d̄cursu fantasmatis itelli gere p̄t. p̄mā p; cōter rēcedit. z^m et ps apud eos v̄ nota. nā post qz spēs aliq itelligibilis nō est ex fantasmate ime d̄tate decisa: rōnabile v̄t q sine fantasmatis d̄cursu p̄fici possit itellectio q fit mediāte illa. qre rē. z^m ps huius oīs apper dubia. qzuis. n. rēcederet. b. spēm ex a. spē immediate p̄ductā: r nō ex fantasmate. a. vo immediate ex e. fantaf m̄te decisum eē: v̄t tñ q illud qd mediāte. b. ipē itelligit in t̄tate. c. fantasmatis itelligat. C Tertia s̄. ipse est in tellectū icipe itelligere sine actuali fantasmatis d̄cursu. p̄bat. nā si itellect? for. nūc icipit itelligere: aut igit hoc est

mediāte spē p̄uata: aut de nouo p̄ducta. si de nouo p̄du cta: hoc nō fieri p̄t nisi a fantasmate p̄ducat: qre fantasma actualr d̄curret: si mediāte spē p̄seruata: cū illa non possit ab itellectu p̄seruari: nisi illa aliquo fantasmate p̄seruāte: vt v̄suz fuit in qōne 7^m. segt itēctū. C Quarta s̄. p̄babilr ponit. Licz p̄cedēs s̄ va sit: itellectu tñ suā itellectionem p̄tuate poterit actualr aliq itelligere sine actuali fantaf matis d̄cursu: siue B fiat per spēs ex fantasmate imediate siue mediate decisam. p; nā post qz itellect? cū actualr ap̄ p̄bedit est siue spēi sufficēter p̄uatiuus: neqz ad actua lem itellectionē temp regit actualis app̄hēsiō p̄ s̄sus: vt p̄babilr teneē qōne 7^m. poterit fantasma in v̄tute sensitua corūpi remanere spē i itellectu: r ipo per istā app̄hēdere. qre rē. Si tñ dicem? q nūqz actualr itelligat itellectus: nisi actuali sensatiōe p̄tē sic in eadē qōne p̄babilr teneē tūc opp̄ huius d̄clusionis est; tēdū. C Quita s̄. Licet p̄cedēs s̄ va est; rēcedēdū tñ eēt qz itellect? noster sine fan tasmate itelligere nō p̄t. p; qz l; ita eēt qz itellectu actua liter itelligere nulla est; p̄ senium actualis app̄hēsiō: tñ itellectio ista tandē ex aliq fantasmate: aut qd est: aut qd fuit radicē h̄z. qre rē. bec s̄ sit ad mentē Ari. C Et si argū s̄. qz itellect? seipm r itellectū agere itelligere p̄t. Itēz spēs itelligibiles r alia h̄z: nō tñ itellectiones ille ab ali quo fantasmate depēdēt. qre rē. C R̄ndēt qz b̄s intellec ciones sūt mediāte fantasmate rē mālis. cuz quo res p̄ nominate aliquā d̄formitatē h̄nt. p̄ spēs. n. lapidis bec oīa itelligere possum vt in p̄cedētibus v̄sum fuit.

Quantum ad 2^m pro p̄ncipali difficultate q̄stra sciēdū q duplex fuit antiquoz opio cui opponit Ari. in pte ista. p̄mā. n. fuit sic in p̄cedētib; se pe deim est qz aīa intellectua ex oib; mālib; : aut coz p̄nci p̄s realr cōponeret vt ea itelligere poss; . z^m fuit opio plo nis qz aīa intellectuaa p̄ncipio sue creatōis infunderet in tā oīuz rēz spēs itelligibilū informatā: r p̄r in hac vi ta nullā de nouo spēs acqret: s; solū per senium exerci rium ad actū successiue deduceret: vt per spēs illas itelli gere poss;. Ari. igit p̄mō d̄ d̄icē opioni p̄mē: cū d̄ic iter in tellectū r sensum. h̄ac esse silitudinē vt sic sensus est in po tē: sed in actu reducī a sensibili. ita itellectus est in po sed in actu itelligēdī a fantasmate reducī. Secūdo vo opioni d̄ d̄icē: oīs rēcedit: qz sic sensus non sentit nisi patiēdo a sensibili l; non passione p̄p̄ie dicta: sic etiā itel lectus itelligit a fantasmate patiēdo: passione tñ valde iprope sumpta: qz itellectio fit per spēm itelligibile de nouo p̄ductā: r non per spēs a p̄ncipio p̄ductionis acqsi tas. C Ex quibus cōcludi p̄t: has duas generales simili tudines esse inter sensum r itellectuz. r per oīs qz in his duobus sicut se h̄z sensus ad sensibilia. ita itellectus ad fantasmata. Alia etiam est silitudo itellect? cū sensu sal tem iteriori quam p̄sus in l̄ta tangit. videlz qz sicut sens us affirmādo vel negādo delectationē vel tristitiāz in currit: r p̄r sit inclinatio ad p̄secutionē: aut fugam: sic in tellectu aliq d̄ cōmp̄hēdēt sub rōne boni: aut mali fit in clinatio ad aliq d̄ fugiēdū aut persequēdū. Dis tamen non obstātibus dicēdū est qz in modo immutationis sen sus a sensibus r itellectus a fantasmatis multe sunt dissimilitudines. quedam inter itellectū r sensum exte riorē: quedā aut iter ipm r sensum iteriorē que oēs satis vident esse declarate in argumentis ad partem ne gatiuam: idco non est opus replicare.

Ad rationes p̄ncipales. p; in articulo z^m v̄sqz ad penultimā rōnem qd dicēdū. C Ad penultimā vo rōnē. p; in articulo p̄mō. C Ad p̄mā p̄firmationē d̄r itellectū cōmētatois fuisse: qz ad p̄cipiē dū mediāte sensu aliquā rē sensibile sensu exteriori non indigemus huiusmodi virtutibus nisi in ab̄titiā sensibili.

denf esse due r abiuicē diuerse: nisi qz fantasmata ipsi q nos habemus sunt duo abiucē disticta. qre rē. ¶ Ex hac suppone inferi q omne intellectū nō hñs formā spūalem in fantasia a quo depēdet ē idē apud diuersos. ¶ Supponit z: q dicitas rei intellecte nō hz formā spūalē. i. fantasia a quo sustentē siue dependeat in esse. p3: qm quiditas intellecta nō est qditas idiuidui spūalis neqz corpora lis saltē imēdiatē. ¶ Ex his argi sic. intellect⁹ qui est apt⁹ intelligere istud intelligibile: cui⁹ intē. i. spēs intelligibilis ē vñū numero apud diuersos est aptus intelligere subas se paratas: sed intellectus humanus est hō. igit⁹ rē. maior relinquit ab eo tanqz nota: qm sube separte sunt intelligibilia qbus fantasmata corrūdere nō pñt. r pñs vñū intē. nūmero apud diuersos eis corrūt. qre sicut alia hō intelligibilia intelligere poterit eadez rōne subas separatas. minor vō p3 ex pmissis: qm intellectus humanus intelligere pōt qditate intellecti. afr intellect⁹ non abstraheret: s3 qditas abstracta domē intelligit idē apud diuersos vt seqt ex suppone z. qre rē. ¶ Cōtra istā opionē pñt oñdit ei⁹ infuficiētā. d. qz si qditas vniuoce diceret de qditate hoz iferioz r qditate subaz separataz. tūc vtraqz rō videretur euidēter pbare. si vō nō. nihil cōcludūt ille rōnes. q. d. c. s3 ita sit q dicitas quā abstrahit intellect⁹ r qditas subaz separataz: nō vniuoce dicant rōnes nihil pbāt. s3. n. intellectū cōingit p eius abstractōez ad qditate simplicē deuenire sicut ad gñalissimū: nō ppter ea sequit p hunc modū substantias separatas attingere posse. sicut. n. de se abstracte qz p intellectū abstrahi nō opz r sic rō pma nihil pbāt. ¶ C. z. etiā rō deficit p idē fundamētum: qm s3 ei cōcederet intellectū humanū aliquā qditate intelligere posse: cui⁹ intellectu est idē apud diuersos: nō tamē hoc sequit de qditate subaz separataz q nō eiusdē videt rōnis cuz qditatibus alioz. ¶ Subdit autē pñt q dicitas non pure vniuoce nec pure equoce de oib⁹ quiditatib⁹ pdicat: s3 nūqd de eis multipl⁹ dicat. i. analogice indiget cōsideratōe. ¶ Nota tñ h q rō z falsaz affumit imaginationē. imaginat. n. vt apparet in suppositis ipsi q p eandē spēm intelligibile numero diuersi hoies eandē intelligant quiditate: s3 hoc nō videt rōnabile: qñs. n. qditate abstr. actē. pñtuz fantasma non corrūat: ppter ea q est abstracta: in dicitis tñ hoib⁹ diuersa sunt fantasmata a qb⁹ spēs intelligibiles abstrahūtur: quibus ista quiditas repñtat. r pñs nō p spēm eadē intelligere pñt. Idē ē dicere si p quiditate intellecti qditate spēi intelligibilis intellexit vt quidā expofuerūt. ¶ C. z. pñt dubitat q Anēpace. c. c. n. q dicitas de omnib⁹ qditatibus vniuoce pdicat adhuc remanet pñs tacta difficultas: qm corrūptibile nō pōt icorrūptibile intelligere vt pbatū videt esse pñs: s3 intellectus humanus est icorrūptibilis vt Anēpace c. c. s3. qre nō poterit subas intelligere se paratas. ¶ C. 3. adhuc c. c. s3 ipas intelligere possit icorrūptibilis ex his: du⁹ est qualr intllone noua res aliqz intelligere possit: qñ tñ eterno tpe ē aptus intelligere tā in pteritū q in futurū. Nā videt q sit icorrūptibilis q eterno tpe intelligat: qd ē nō vt nisi de substārys separatis.

Nunc recitāda est opio. d. Auerro. q simul cū alijs cecellit subas se paratas ab intellectu māli posse cōprehēdi hoc autē pbāt ab eo. iz. metaphisice hac rōne. Nisi ita eēt tunc nā fecisset aliqd frustra qd videt in rōnabile. nōa t3. qz fecisset aliqd nātr itellectiuū. i. substārys se paratas: qd tamē nūqz fuisset intellectū. ¶ C. 3. pmo quo istud cōingit aliqua pmittit. pmo q intellectus nobis attributus duas hz opationes q nobis attribuit. quaz pma est intelligere: scōa abstrahere formaz r denudare eas a materijs. pma ē de gñe passiois z de gñe actōis q nō ē aliqd qz faceret intellecta in po⁹ eē intellecta in actu: q intelligere nobis attribuat ē manifestū. de

abstrahere vō. d. Auerroys declarat experientia. videmus .n. qz cū habemus intellectū habituatū exire possumus in actu intelligēdi qñqz rem voluerimus de qua habitua beamus: qd eē nō cōingit. nisi qz abstrahere possumus intellecta. r ista cōsiderare. qre rē. r subdit q abstrahere opatio qz intelligere. cum. n. intllō abstrahōez pñt pponat sequit istā eē nā posteriorē. ¶ C. 2. pmittit q duplicia sunt intellecta. quedā. n. sunt intellecta nātr sicut pñones pñones: quedā vō voluntarie sicut pñones: q ex pñis pñonibus dependētiam hñt: p intellecta vō nātr dñs Auerroys intellectus cōceptus complexos qbus intellect⁹ sine studio labore vt discursu nātr est apt⁹ assentire. illis ē dissentire nō posse: qles sunt hō cōceptus. qd s3 ens est vel nō est. omne totū ē maius sua parte: r alia hō q sunt ita p se nota r sine labore q fere nō pcpimus vñ coz notitiā habuerimus: r ad dñs p voluntarie intellecta cōceptus complexos veros intelligit quoz nō ē ita manifesta veritas qñ sibi intellectus assentire r dissentire possit: r ppter ea similitudinarie dñr intellecta voluntarie: qbus ē vt plimū intellect⁹: cuz aliquo labore pceptibili discursu assentit: qles sūt dñes in scia demōstrate sicut. sup datā lineā cōingit triāgūlū equilaterū: collocare triāgula hz tres. r sic de alijs hō. ¶ C. 3. pñt pñt q nātr intellecta. i. pñones pñe nobis sunt nota p intē agētem. voluntarie vō intellecta nota fiunt ex pñonibus pñia r p intē agētem. pma ps declarat: qm intellectus agēs ex po⁹ intellectis facit intellecta. ¶ Itē qz videt q ea q nātr sunt nobis nota nō p rōne extrinsecā sūt ab alio quo: q ē in se intellectus liberatus a mā r istud ē intellectus agēs. z vō pars declarat r pmo q voluntarie intellecta nobis fiant nota ex nātr intellectis. p3 experientia. expmū .n. qz cognitōes. pñonū q in scia demōstrant nō a nobis pfecte acgrunt neqz illis firmiter assentimus nisi in aliqua p se nota reducant. q ē ad hoc intellectus agēs r regrat arguit Auerroys. qz declaratū ē agēs esse vñū r eternū. sicut intellectū agētē: qñ dicere velit q tale eternū agēs ad oēm nraz cognitōez actiue currere os. ¶ C. 3. cognitōes pñarū pñonū ab intellectu agēte depēdet: cognitōnes vero coz q voluntarie intllō dñr a cognitōe pñaz: depēdet. igitur cognitōes voluntarie intllōz depēdet ab intellectu agēte. t3 nōa. qz qquid ē causa cause ē cā cāri in codes gñe. r assumptū p3 ex pdictis. ¶ Ex his ifert dñs Auerroys q intellectus speculatiuus ē aliqd gñatum ab intellectu agēte r pñonib⁹ pñis. p3 ex dictis. p intē at speculatiuus intelligere possum⁹ vel cognitōez: vñū vñū ipm itē ista cognitōe informari q dicit gñatus quo ad istā cognitōne q in ipso pducit: r subdit q in tali actōe intellectus agēs est qñ forma r qñ efficiens pñcipale. pñones vō pñe sunt qñ mā r qñ inflra declarā sicut cū aliq duo oino diuersa ad eadē actionē cōcurrāt altez istoz. i. pfectus est quasi forma r qñ agēs pñcipale. altez vō. i. imperfect⁹ ē qñ mā r qñ instrumentū. ¶ Cū igit⁹ intellectus agēs r pñones pñe ad pdictā cōcurrāt actionē: r intellectus agēs sit pfectio: seqt intētum. dicit tñ q cū dñr intellectu agētem esse formam aut agēs: r pñones pñas esse mām aut instrū nō loqit de mā aut instrū pñie: s3 silitudinarie: qm pñones pñe cū sint gñabiles r corrūptibiles neqz intellect⁹ agētis illz ne q mā esse pñt cū sit agēs eternū. qre rē. ¶ C. 4. pmittit q intellect⁹ agēs est vel pōt nobis esse forma. p3. qz oē illud qd aliqd agit sibi pñia actōez ē ei⁹ forma: s3 p intellectum agētē agimus actōez nobis pñiam. igit⁹ rē. maior vō de se manifesta. minor p3 ex pcedētib⁹. qz opōne istā q ē abstrahere agimus mediāte intellectu agēte. ¶ Ultimo pmittit q intē agēs nō cōiungit nobis vt forma nisi cū intellectu speculatiuus: quod sic intelligo q intellectus agēs nobis nō cōiungit vt forma nisi cū opat spēs intelligibiles

abstrahēdo. r subdit q intellectus mālis est idē qui com pcedēt ca. i. spēs intelligibiles r intē agētes. qz. i. ipa hz subiectiue se. ¶ Ex his suppositis inferi q ista. cū in nob fuerit in po⁹ oia speculatiua intellecta: tūc erit intellectus agēs nobis forma in potētia tñ. cum autē oia fuerit in nobis actu: tūc erit forma actu: r nobis actu cōtinuabit: s3 cū fuerit partiz in po⁹ r partiz in actu. aliquo mō nobis vnietur in po⁹: r aliquo mō in actu. r pñs tūc mouebit ad cōtinuatōem. p3 qz quo ad oēs ptes postqz nobis nō copulabitur nisi mediātib⁹ intellectis speculatiuis. ¶ Ex his inferi qz. i. oia intllra speculatiua a nobis erūt acqfita copulabit nobis oibus modis. qz. i. pfecte copulabitur nobis. ¶ Ex quo inferi q tūc talē habebimus habitudinez ad intellectu agētem qualē habemus nūc ad intellectu in habitu. p3. qz tūc sic intē agēs nobis erit forma sicut nūc intellectus in habitu: eo q ipē nobis erit acqfita forma. ¶ Inferi vltē q tūc homo p intē agētes oia intelliget sicut nūc qñqz intelligit p intellectu in habitu. r nūc agēt actionē sibi pñia. qz. i. intelligit p pñiam intellectus agētis opationē. ¶ In summa vult. d. Auerroys q cū intellecta oia speculatiua. i. spēs intelligibiles siue habitus rez oim fuerit in intellectu māli acqfita mediāte actōe intellectus agētis. tūc intellectus agēs totalr nobis cōiungit seu copulabit seu cōtinuabit vt forma sicut nūc intellect⁹ mālis nobis copulat. r sic nūc p eandē intelligemus intllōne p quā ipē intelligit. cū igit⁹ cōtinue intelligat subas separatas sequit vt nos illas sicut intelligemus. r hoc fiet p ipammet opationē eternaz qua eternālter intelligit illas. ¶ Et subdit q nos intelligere subas se paratas nō ē causa q hō copulatio contingat in postremo: s3 ex hō copulatione sequit nobis intllōne vñiri p quaz subas istas intelligemus. Ex quib⁹ p3. qre nobis in pñt nō cōiungit intē agēs vt forma: neqz in pñcio hō subas pphendere possumus. ¶ Itē. d. qz hō intllō q posterioris acqret nō erit aliqd sciaz speculatiua: q. d. qz alteri⁹ generis ab intellectu q fit medianribus formis imaginatiuis. ¶ Hanc vltimā coniunctionē ponit. d. Auerroys cō hois felicitatē vt magis expsse colli git. i. metaphisice: r intellectus agētem sic postremo nobis copulatio vocauit intē adeptum rē.

Cōtra opionez istā argi pmo. qz supponit intellectus vnitatē in spē humana: hoc autē videt abhorredū r supius iprobatū est. ¶ C. 2. pñt supponit tam intellectu agētē qz possibile pro pñas r eternas hōe opatōes qd videt sufficēter arguit in gōne. i. s. Sed spāltr nūc arguit sic. r qro cuz bec opinio dicit q intellect⁹ agēs nobis cōiungit vt forma vtrū intelligat q nobis cōiungit tanqz forma inherēs vel tanqz forma assitēs. nō pmo mō. qz istud ē impole fm cū: neqz z mō. qz nō solū in postremo: s3 cōtinue nobis assitit. sicut. n. per intē possibile cōtinue intelligimus tanqz p formaz nobis assitētē. ita p intellectu agētem abstrahimus tanqz p formā qz appropiariē r assitit. afr aut abstrahere nobis nō at tribuere qd est hō opionē vt ex pdictis p3. ¶ C. 3. fm cū mēto allegato tam intellectu agēs qz pñones pñe hñt esse in intellectu possibili ista duo pphēdere. qz cū aia intellectiua sit nobis forma appropiata sequit cōtinue intellectum agētem nobis vñiri vt formā. r talr nobis assitēre vel appropiari vt intllōne q intelligit intelligimus. hoc at non fit nisi in postremo. secus aut ē de possibili intellectu. cōtinue. n. dum intelligimus intellectu possibile intē intellectū agētē nobis vñiri vt formā. ¶ C. 4. pñt pñt q intellectus agēs nō cōiungit nobis vt forma nisi cū opat spēs intelligibiles

est sui ipsi causa. hoc autē est hō opionez vt p3 p verba. d. Auerroys allegatōe. cū dicit: q nos intelligere subas se paratas nō est causa q hō copulatio cōingit in postremo: s3 ē. vult igit⁹ q bec copulatio sit cā intllōnis subaz: scparata rū q intelligemus tanqz pñia ipsius intellectuē. qre bec rō stare nō pōt. ¶ Cōfirmat. nāz cū aia intellectiua sit ho minis pars cēntialis r forma: sequit q qquid aia intellectiua intelligit idē et intelligit a nobis: s3 anima intellectiua cōtinue r nō solū in postremo apphēdit intellectuē intellectu agētis. igit⁹ r nos sicut intelligemus. minor pbāt: qz suba anī mēte intellectiue ex intellectu possibili r agēte integrat tanqz ex mā r forma vt videt velle Auerroys vel saltē eū seqntes. quare cōtinue intelligere d3 intellectuē sue forme. i. rōnabile. n. videt q intelligeret intellectuē sue mēte nō aut intellectuē sue forme. ¶ Dicit forte q s3 cōcedūt sit anī mam intellectiua cōtinue sic intelligeret: nō sequit vltimaz q cōtinue nos sic intelligamus: s3 hō videt in rōnabile. q. n. for. sit aggregat⁹ ex corpore humano r aia intellectiua tanqz ex parte cēntiali: r tñ aia intellectiua intelligat aliqd q nō intelligit for. videt implicare cōditionē. ¶ C. 2. pñcipalr arguit rōne quā adducit hō Alcxan. q intelligere res māles r intelligere substārias se paratas nō vniuoce s3 equoce dñr. igit⁹ ex pñca acqfītōe oius intllōz māliuz: nō sequit acqfītio intellectuē substāriaz se parataz tanqz ei⁹ finis. t3 nōa fm cū. qz completū alim⁹ opōnis. r ipa opō in cōplemētū ordinata nō adiuicē dñt nisi sicut intellect⁹ r minus pñm. qre rē. ¶ C. 3. pñcipalr arguit q causa nos impedit a pñt intelligere intellectuē in intellectu agētis. si dñr q hoc ē. qz nō sumus apti intelligere nisi mediāte fantasmata etalis at intellectu a fantasmate nullo mō depēdere pōt. ¶ Cōtra. i. p idē sequit q in postremo p istā intllōne nō intelligere poterimus. p3 nōa. qz apertudo q inest a tota spē diuersificari nō pōt. ¶ Cōfirmat. qñ. n. cū for. habuerit intellectu adeptū nō quid ampli⁹ mālia intelligit mediante sensu sic nunc: aut nō. si dñr q sic istud videt frustra. cū. n. māliū intellectu in acqfītōne illi vltime intellectuē ordinatē vt bec opinio. d. sequit q isto fine acqfīto mālium intllōnes cēnt frustra: qz habitib⁹ pñtibus in mā cessat motus. Si dñr q nō. hō sensus nō minus erunt dispositi ad recipiē dum ab obiectis qñ an neqz minor apti ad imprimēdum intellectuē qñ an. igit⁹ sicut an for. mediāte sensu intelligit ita et tūc. p3 nōa. cū actio obiecti in sensuz r sensus in intellectu sit mere nālis. aīs vō p3: eo q pfectio acqfita nō destruit apertudinē intellectu ad intelligēdū obiecta: cuz ista sit et ipsi⁹ pfectio. s3 minor cū et sibi dñt. qre rē. z qro nūc quid intē possibile in postremo aliq intellectuē intelligit q pus nō intelligebat. si nō. seqt q neqz nos tali intellectuē intellectuē. Si vero dicat q sic hoc expsse videt hō intētionē. d. Auerroys cōmen. zo. vbi vult q intellectus possibilis intllōne hz eternā: qua intelligit agētē intellectu r substārias se paratas. cū igit⁹ opationē istā eternā pus habuisset nō poterit nup ipz tali intelligere intllōne. ¶ Cōfirmat. qz opō eterna quā hz intellectuē possibilis potētiōz ē ad hoc vt mediāte ipa vltimatā istā acgrat intllōne qz completa gñatio ipsius intellectus speculatiui: sed z mō ē sufficiens cā illi effectus. vt p3 fm opionē. igit⁹ a fortiori pñuz. maior de se p3 cū illa intellectuē eterna possibilis intellectuē sit fm naturā pñinquo: intllōni intellectuē agētis: vniuoce ē rōnis specificē vel genericē cū ea r eidē imēdiatē subordinata. r ex pñte vltēri⁹ inferi q non solū in postremo: s3 ab eterno intelligere debuit intllōne intellectuē agentis. ¶ C. 4. pñt pñt arguit hō illud dñm cōmetatoris: q cū intellecta speculatiua in nobis fuerit partiz in po⁹ partiz in actu intellectus agēs fm partē nobis copulabit in po⁹ r fm partē in actu: aut hoc de pñib⁹ ipsi⁹ intellectuē intelligit aut de pñib⁹ sue intellectuē q d nouo nobis acgrēt. nō pmo mō: cū illius

Sicut sensus ad intellectum. ea vero que in inferiori pot' dividunt in superiori uniuers'...

Ad rationes principales. Ad primas et secundas de quibus in presenti non est intellectus...

pot' q' sicut aialia ipsecta fantasia hnt q'da iderem'...

Veritur 30: vtru itells 2 appetit' sint pn' mot' aialis...

alio vel se' inte' 2 h' vocat' intellectus: vel seg' fan'...

Ad oppositum est Aristo 3: huius. comenta- tor 2 alij expositores.

It' vtruq' istoz e' cas pot' itelligi vel q' actu causent vel aliq' causauerit...

Quantum ad 2m artm. Sit bec 3' p'ia. po' aie vegetatia no' e' pn' effecti'...

Tabula

7^a. Utrū accētia pferat ad cognoscēdū rei qditatē. 9.
 8^a. Utrū sit aliq̄ opera siue pa^a aie ppria. 10.
 9^a. Utrum in hac differat dialectic^o r nālis. f. qnālis
 diffinat p mām r dialecticus p formas. 12.
 9^a. **Utrum** **Q**uestiones secundi libri. 13.
 p^a. anima sit forma substāntialis. car. 13.
 2^a. Utrū q̄lz aia sit actus p̄m^o subalis corporis. 14.
 3^a. Utrū diffinitio aie ab Az. posita sit bene data. 16.
 4^a. Utrum p̄ima diffi^o sit p̄ior 2^a. 17.
 5^a. Utrum sufficienter distinguantur ab Aristo. grad^o
 animatorum in q̄tuor genera. 18.
 6^a. Utrū i q̄lz pte q̄ritatua corpis aiatū sit tota aia. 18.
 7^a. Utrū potentie aie subite sint in anima. 19.
 8^a. Utrum potentie aie per earū actus r actus p obie
 cta essentialiter distinguantur. 21.
 9^a. Utrū potētie aie sint abinuicē reāl^o d̄ntes. 22.
 10^a. Utrum reb^o inaiatis per se cōuenire possit nutrirī
 augeri r generare sibi simile. 24.
 11^a. Utrum sensus alteretur a sensibili. 25.
 12^a. Utrum ad sensationē causandā vel cōseruādā
 semper requiratur p̄sentia obiecti. 27.
 13^a. Utrū p̄ter sēlū passiuū necē sit dare sensū agētē. 28.
 14^a. Utrū diffi^o sensibilibis p̄p̄y posita ab Az. 2° de aia
 fuerit cōueniētē assignata. 31.
 15^a. Utrū sēsbilia cōia nuāta a p̄ho sint sēsbilia p̄ se. 33.
 16^a. Utrum suba sentiri possit sensu exteriori. 36.
 17^a. Utrū color sit p̄mū r adq̄tus obm visus. 36.
 18^a. Utrū visus sit p̄mas alioz sensuz exteriorū. 39.
 19^a. Utrū ad p̄ductōz opōnis visue regraf visibile age
 re sūā silitudinē p̄ me^o diafa^o actua^o illuatiū. 39.
 20^a. Utrū ad cādas visionem alicui^o coloris regraf
 lumen p̄ colorē aut poter me^o. 42.
 21^a. Utrum ad p̄ductionem soni tria requirant^o f. p̄r
 cutiens percussū r me^o. 44.
 22^a. Utrū idē son^o nūero possit a plib^o hoib^o audiri. 47.
 23^a. Utrū in p̄ductione soni cōtingat generari echon
 eiusdem speciei cū sono precedenti. 48.
 24^a. Utrū sonus sit p̄p̄yū obm auditus. 49.
 25^a. Utrū diffi^o vocis sit conuenienter assignata. 49.
 26^a. Utrū odor multiplicē spūal^o an reāl^o p̄ mediū. 51.
 27^a. Utrū iter cetera aialia hō p̄ane odorēt. 52.
 28^a. Utrū animalia respirātia r nō respirantia habeant
 eundem sensū odoratus. 53.
 29^a. Utrū sensus gustus a tactu realiter distiguat^o. 54.
 30^a. Utrū sensus tactus sit vnus. 55.
 31^a. Utrū sensus tactus in sentiēdo aliq̄ tangibile indi
 geat medio tam intrinseco q̄ extrinseco. 57.
 32^a. Utrū sensus tactus sentire possit q̄litate similit illi
 quam habet in organo suo. 61.
 33^a. Utrū ex bonitate soli^o fact^o se q̄ bonitas igeny. 62.
 34^a. Utrū sensibile mātr immediate positū supra sensuz
 eius possit in eo causare sensationem. 63.
 35^a. Utrū sēsus exterior p̄p̄yū sit r̄cipe spēs sine mā. 65.
 36^a. Utrūz tū qnqz sint sensus exteriores. 66.
 37^a. Utrum p̄ter s. sensus exteriores ponere oporteat
 sensum cōmūnem. 67.
 38^a. Utrum p̄ter sensum cōmūnez r fantasiaz sit alia
 virtus interior sensitiua. 69.
 p^a. **Utrū** **Q**uestiōes tertij libri. 72.
 qd^a. ad nālē p̄icat p̄siderare d̄ itellū. car. 72.
 2^a. Utrū aia intellectia sit for^o subal^o corpis hūani. 74.
 3^a. Utrū intellectus patiat^o ab intelligibili. 79.
 4^a. Utrū itell^o possit sit ens in pura potētia. 80.
 5^a. Utrum aia intellectiua sit perpetua. 82.
 6^a. Utrūz fantasia sit speciei intelligibilis in intelle
 ctu possibili per se p̄ductiuuz. 84.
 7^a. Utrū cessante actuali intellectuōe intellectus spēs in

telligibiles in eo p̄ductas p̄feruare possit. 85.
 8^a. Utrū spēs intelligibilis intellectu r habit^o intellectu
 lis sint abinuicē reāl^o differētes. 86.
 9^a. Utrū spēs itelligibil^o sit p̄ se intellectuōis p̄ductia. 88.
 10^a. Utrū plures intellectuōes numero eundē obiectū
 in eodē simul intellectu esse possint. 88.
 11^a. Utrūz quiditas sit p̄mū obz intellectus. 90.
 12^a. Utrū intellectus possit intelligere singulare. 92.
 13^a. Utrū singulare p̄ appbēdat ab itellū q̄ vlt. 92.
 14^a. Utrū p̄ter intellectuū possibilez in anima intellectu
 ua necesse sit ponere intellectuū agētē. 94.
 15^a. Utrū intellectu^o agēs sit pars aie intellectuē. 96.
 16^a. Utrū verū sit itellū agētē r polēs eternas h̄re opa
 tiōes fm q̄s intelligere nō denoiamur. 98.
 17^a. Utrū itell^o agēs spēs itelligibiles ex fāta^o abstrahē
 illas imediate vel mediātē fanta^o p̄ducit. 98.
 18^a. Utrū intellectu^o possit seipz intelligere possit. 100.
 19^a. Utrū itell^o p̄p̄az possit intelligere intellectuē. 101.
 20^a. Utrūz intellectus humanus subas māles p̄ p̄p̄as
 species intelligere possit. 101.
 21^a. Utrū aia hūana post mortē hois aliq̄ itelligat. 102.
 22^a. Utrū diuisio Az. sit p̄ueniētē assignata. 102.
 23^a. Utrū punctus r alia hō induisibilia p̄uante p̄p̄as
 habitus cognoscantur. 105.
 24^a. Utrū itell^o hu. i eodē itāti plā itelligere possit. 105.
 25^a. Utrū ite^o possit ita se hēat ad fan^o sic ad sēsbil^o. 106.
 26^a. Utrū itell^oz practicus r itell^oz speculati^o sit eadē
 potētia. vel sint p̄o diuerse aie intellectuē. 107.
 27^a. Utrū itell^o hu. subas separas itelligere possit. 108.
 28^a. Utrūz potentie anime sint ifinite. 114.
 29^a. Utrū appetitus sufficienter diuidat^o rē. 112.
 30^a. Utrū itell^o r appetit^o sint p̄ncipia mot^o aialis. 112.
 31^a. Utrū sit aliq̄s appetit^o alteri appetitū d̄m. 115.
 32^a. Utrū volūtas necessitē ad aliq̄ volēdū. 115.

Regitrum

A	AA	GG	KK	NN
Expō	Apoli	duz alyz	imateria	agens: vt
Apollī	rib ^o libris	ad suum	pmētator	q̄ itelligit
ritētiōes	ria: r ma	Sitr	tur tibi et	intellectu
ferūt sedo	vnā sciaz	possit su	tatua so ^m	quāns
B	BB	HH	LL	OO
sūt ampli ^o	lectiuam	ctus: nū	agētē v̄f	albus: sicut
r tamen	vero est	sic hēbit	sa que	Quatro
gat partes	nullam	quate. p3	est v̄l erit	fit idisibit
Incidēter	eni r̄cipi ^o	ditatem	alias d̄m	solū habit ^o
C	CC	II	MM	PP
mitata	p̄portōa ^m	nō multi	p̄rōne obi	dit v̄ntes
mediate	sunt dif	illa passio ^o	Circa oca	aialis vel
quidam:	tinue dū	quolibet	q̄d a spēs ^o	r nihil aliū
quasi in	ratina et	S3otra	magis	Simo
D	DD			
cū lingua	ti ē tamē			
tā odores	iō vulgo			
ue: sic q̄d	abiuicē			
De tāgibli	ginari			
E	EE			
su aliquo	clari et			
p̄ter fm	puenire			
Scdo	sic p̄bari			
p̄r p̄pter	virtute			
F	FF			
verbis v̄f	luminosuz			
Verbis v̄f	reōtiōzē			
In hac	ncū Az.			
berat su	tāter: ybi			
Notādū				

